

अनविस्तामनिरयं भूयाकर्मिणी
 परमं भवितारहेषु रमते इममगच्छन्

मनसि-

दाम ३३

११५५

१४

श्रीस्वामिनारायणो विजयतेतराम् ।

सद्गुरुश्रीनिष्कुलानन्दमुनिनું जीवनचरित्र ।

भक्त्यानुवृत्त्या हरिकृष्णमीशं यस्तोषयामास विरक्तमूर्तिः ।
तद्भक्तिविघ्नप्रतियोधदत्तं तं निष्कुलानन्दमहं नमामि ॥ १ ॥

आ ग्रंथ वैराग्यमूर्ति परमसद्गुरु स्वामीश्री निष्कुलानन्दमुनिर् रचेळो छे. आ परम पूज्य पुरुषनो जन्म छुन हाळारदेशमां भावेलो शेखपाट नामना ग्राममां ययो हतो, तेओ जातिप विधकर्मा (गुजर सुतार) हता. तेमना पित्तानुं नाम रामभाइ हतुं. तेओ पोते जन्मसिद्ध मुमुक्षु, विरक्त अने सत्सेवापरायण हता. तेमणे आत्मानन्द नामना समर्थ वचनसिद्धियाळा समाधिनिष्ठने गुरु कर्यो हता. गुरुभक्त रामभाइ प्रथम छतिपुर नामना ग्राममां रहेता परंतु ते ग्रामना घणा अल्पज्ञ जनो गुरुवर निष्कारण द्वेषबुद्धि राखता, जेथी ते नहि सहन थपाथी "गुरोर्यत्र परीवादो निन्दा चापि प्रवर्तते । कर्णौ तत्र पिघातव्यौ गन्तव्यं वा ततोऽन्यतः ॥" आ वचनमां कळा प्रमाणे पोताना मूल ग्रामनो परित्याग करिने शेखपाटमां आसीने रखा हता. "यस्य देवे परा भक्तिः यथा देवे तथा गुरौ । तस्यैते कथिता ह्यर्थाः प्रकाशन्ते महात्मनः॥" आ वचनमां कळा प्रमाणे गुरुमां देववत् भक्तिनिष्ठा होवाथी महारमा रामभाइने सर्व अर्थो प्रकाश पाव्था हता. अने प्रसन्न थण्ळा गुरुए वरदानपण भावेलुं के 'तमारे खां एक समय भगवद्भक्त मुक्तपुरुष अवतार लेरो अने घणां. महाकार्यो करी सद्गुपदेशामृतथी घणा मुमुक्षुओने अज्ञानमर करी मोटी कीर्ति मेळवरो' आ वरदानने अनुसारे संवत् १८२२ मां तेमने न्यां पुत्ररसनो प्रादुर्भाव थयो हतो. पुत्रनुं 'लालजी' थुं नाम पाड्युं हतुं. (तेमनी मातानुं

अक्षाद्यानुप्रवेगान् स्ववशमुपनयन् सन्मन प्रग्रहेण
प्रज्ञानाधिष्ठितेन प्रशममुपनयन् वासना दुष्पथर्षा ।

नि सीमानन्दमिन्धौ भगवति शमत स्वामनारायण य
मदग्रन्थादिर्ममे व म प्रयति मुनिराट निष्कुलानन्दनामा ॥२॥

નામ અમૃતવા હતું) છાલજી સુતારના ઈતઃકરણમાં ઘાત્યાવસ્થામાંથીજ સ્વ-
 ધર્મ પ્રત્યે દૃઢ અભિરચિ, વૈરાગ્યની તીવ્રતા, આત્મજ્ઞાનની ઉત્કટ હૃદ્દા અને
 પરમેશ્વર પ્રત્યે અનન્ય ભક્તિભાવતો જન્મસિદ્ધ-સ્વાભાવિક હતાં અને તેમાં ઉ-
 પયોગી યમનિયમાદિ, શમાદિ અને શ્રવણાદિ ગુણો પણ જન્મસિદ્ધ હતા. પો-
 તાની હૃદ્દા ન છતાં પણ ચાલતા રીવાજ પ્રમાણે ઘાત્યાવસ્થામાંજ પિતાપ્ આમહથી
 તેમને પાણિગ્રહણ કરાવ્યું હતું. માતા પિતાના સ્વર્ગવાસ પછી પોતે વ્યવહારમાં
 પ્રવર્ત્યા છતાં જનકરાજની પેટે જલ્લકમલવત્ અનાસક્ત અને નિર્લેપ હતા. અને
 તેમની સમગ્ર હિન્દિયોની ક્રિયાઓ અંબરીપરાજાની પેટે પરમેશ્વરપરાયણ હતી.
 પૂઠ સમયે તેઓ ગુરુ ઉદ્દવાવતાર શ્રીરામાનંદસ્વામી કે જે પોતાના પિતામા ગુરુ
 આત્માનંદજીના પ્રથમ શિષ્ય થયા હતા તેમના દર્શન કરવા ગયા અને તીવ્ર
 વૈરાગ્યના ધેગથી ત્યાગીદીક્ષા ગ્રહણ કરી ગુરુસેવામાં રહેવાની અધિક હૃદ્દા દ-
 ણાવી. ગુરુ તેમની વ્યવહારદક્ષતામાં પણ પરમહંસ જેવી વિરક્તદશા જોઈને
 તેની ના પાઠી અને પાછા મોકલ્યા અને જરૂર પડે ચોલાથી લેવાનું પણ ગુરુપ્
 ધરદાન આપ્યું. (જે શ્રીજિપ્ પછી સફળ કર્યું હતું) વહી તેઓ આઠો દિવસ
 ગૃહકાર્યનો પરિશ્રમ કર્યા છતાં પણ રાત્રિપ્ પોતાના મામથી ત્રણ ગઠ દૂર આવેલા
 માદ્રામામે બતા અને છાં રહેલા પરમમક્ત પોતાના સાચા મિત્ર મૂલદામાં કે
 જે પાછલ્થી સાધુ થઈ ગુણાતીતાનંદ નામથી સુપ્રસિદ્ધ થયા હતા તેમની સાથે
 મહી આઠી રાત્રિ આત્મપરમાત્માના ધ્રુવન મનન અને નિદિધ્યાસનમાં વ્યતીત
 કરતા અને પ્રસંગોપાત્ત સેવાસમાગમ માટે ગુરુ રામાનંદસ્વામી સાથે પણ ઘણા
 દિવસ વ્યતીત કરતા. તેમને સ્વામીપ્ ૧૮૪૩ માં પોતાના આશ્રિત તરીકેની
 દીક્ષા પટલે પ્રતમાન આપ્યા હતાં. સમય આવતાં છાલજી સુતારને છાં પૂઠ
 પુત્રરત્નનો જન્મ થયો હતો. તેપણ સાધુ થયા હતા. તેમનું ગોવિન્દાનંદ સ્વામી
 નામ હતું. તેપણ તપ, ત્યાગ, વૈરાગ્ય વિગેરે ગુણોથી પિતાને સમાન હતા. જ્યારે
 પરમહ્સ પરમાત્મા અવતારી શ્રીહરિ રામાનંદસ્વામીપાસે આવ્યા અને તેમને પોતાની
 ધર્મપુર સોંપી તે અવસરમાં પણ છાલજી સુતાર ગુરુસેવા સમાગમસારુ આવતા.
 શ્રીહરિનાં સમાધિ વિગેરે પાર્મશર્થ સાંભળીને અને પ્રત્યક્ષ જોઈને તેમને વિષે
 તેમને પરમેશ્વરપણાની અને ક્રમથી પરત્તાત્વપણાની દૃઢ પ્રતીતિ થઈ હતી. સ્થાર
 પછી તેઓ શ્રીહરિનુંજ અમન્ય મજન કરતા.

એક સમયે શ્રીહરિ હરિજનહિતાર્થે વિચરતા વિચરતા સોરઠદેશમાં થઈ હાલાર-
 દેશમાં શેલપાટ ગ્રામે લાલજી સુતારને ત્યાં પધાયાં. તેમણે શ્રીજિનો અનન્ય ભક્તિ-
 ભાવથી અસાધારણ સત્કાર કરી અલભ્ય લાભ લઈ સ્વજન્મને સફળ માન્યો. શ્રી-
 જિણે પણ તેમને ત્યાં સંવત્ ૧૮૬૦ ના માઘશુદ્ધિ પંચમીએ સંત હરિજનોને તેઢાડીને
 વસન્તનો ડાસવ કર્યો. સ્થારપછી કચ્છદેશમાં વિચરણની ઇચ્છા થતાં લાલજીને
 કહ્યું કે—તમારા જેવો કોઈ સારો ભક્ત માર્ગનો મોંમીયો શોધી આપો. આ ઉપરથી
 ગૃહત્યાગ કરવાનો અને શ્રીજિની અલભ્ય સમીપ સેવાનો અવસર પ્રાપ્ત થયો જાણીને
 પોતેજ શ્રીજિસાથે જવાની ઇચ્છા કરી અને માતૃ તૈયાર કરાવી એક ઘતકમાં
 પાણી ભરીલઈ વિપ્ર સમયે શ્રીજિની સેવામાં કામ લાગશે એમ જાણી વાર
 કોરી ચોરના ભયથી જોડામાં ગુસરીતે ઘાલીને તૈયાર થઈ ચાલ્યા. આ સમયે
 શ્રીજિસાથે લાલજી સુતાર સોવાય વીજી કોઈ હતું નહિ. માર્ગમાં આગલ ચાલતાં
 એક મુઠ્યા મીઠાંરીએ અન્નપાચના કરી. સ્વભાવથીજ, દયાલુ શ્રીહરિણે તેને નિરવ-
 શેષ માતૃ અપાવીને લાલજીને નિરજ કર્યાં. આગલ ઉપર ચાલતાં હુંડારા મળ્યા.
 શ્રીહરિને તો સાચા સાધુ જાણીને કાંઈ નામ લીધું ગદિ પણ લાલજી સુતારનાં
 યજ્ઞ વિગેરે તપાસ્યાં પરંતુ કશું નહિ મળવાથી તેમનો ત્યાગ કરી ચાલતા થયા.
 ત્યારે ચોરોને શ્રીજિણે કહ્યું કે—હતું નાણું છતાંપણ તમને સંદેહ આવ્યો નથી.
 એમ કહીને જોડાની અંદર ગુસરીતે ઘાટેલી વાર કોરીયો ધતાવી તેને લઈને
 ચોર લોકો ચાલ્યાગયા. પૂંચીરીતે નિર્ધિક્ષન જનો જેને પ્રિય છે એવા અપ્રેરિત
 હિત કરનારા શ્રીહરિણે લાલજીને નિર્ધિક્ષન કર્યાં. પછી લાલજીણે કહ્યું કે—
 ઉદાર થઈને મિશ્રુકને આહાર અપાવી દોષો અને ચોરને કોરીયો અપાવી દોષી
 હવે ક્યાંથી છાવીને અન્ન જમશો. તેના જવાબમાં શ્રીજિણે કહ્યું કે—તમારે માથે
 મોટું વિગ્ર ભાવનારું હતું તે પરવારું અમોણે મટાડ્યું છે. એમ કહેવાથી લાલજી
 રાજી થયા. આગલ ઉપર ચાલતાં આવેલા કચ્છના મહારણમાં એક મહાપુરુષ
 આવ્યા તેમણે પાણીની પાચના કરી. શ્રીજિણે તેમને ઘતકનું જલ અપાવીને
 લાલજીને નિર્જલ કર્યાં. આગલ ચાલતાં લાલજી સુતાર તૃપાથી થડ પીઢા
 પામવાથી શ્રીજિણે તારા સમુદ્રમાં મીઠા પાણીની શેર બતાવી તેથી લાલજીએ
 જલપાન કરીને એક પાણીની ઘતકપણ ભરી લીધી. પછીથી તેજ સ્થળે પુનઃ
 તપાસતાં ત્યાર પાણી જળાયું. રણ ઉતર્યા પછી માર્ગમાં આવેલા એક તલાવના

કાંઠા ઉપર ઘાવલના વૃક્ષતલે ધીજિણ્ સોઢ તાળીને વિધામ કર્યો. શ્રીજિના પગારલાં વિનાના કોમલ ચરણમાં ધણા કાંઠા વાગ્યા હતા તે લાલજીણ્ કાઢ્યા અને ચરણકમલમાં રહેલાં સોઢ વિદ્યોપણ જોયાં. થાક થોડો નિવૃત્ત થયા પછી ધીજિને પ્રસન્ન જાળીને ગુહ્યું કે-માર્ગમાં આવેલા મહાપુરુષ કોણ હતા? અને સ્તારં જલ મીઠું કેમ થયું? શ્રીજિણ્ કહ્યું કે-આવેલા મહાપુરુષ રામાનંદ સ્વામી હતા અને તમારે માટેજ સ્નાન જલ મીઠું કર્યું હતું. ઉપર પ્રમાણે ઘણે ગુરુશિષ્ય પ્રસન્ન વિનોદ કરતા કરતા આગલ ચાલતાં આઘોદ ગ્રામની આગોળે આપ્યા. ધીજિણ્ લાલજીને ગ્રામમાંથી ભિક્ષા માગી લાવવાનું કહેવાથી તેમણે કહ્યું કે-આ ગામના લોકો મને ઓઝલેછે માટે ભિક્ષા માગવા જઈ તો મારો ઘણો ઉપહાસ થાય. સ્વારે ધીજિણ્ વહ્યું કે-તમોને કોઈ ઓઝલે નહિ એમ કરી-એ તો કેમ? એમ કહીને લાલજી સુતારની મુંછ અને પોટલી કાતરી નાલી અને ઘણો કઠાયીને એક કૌપીન અને અલખી પહેરાવી અને દીક્ષા આપી નિષ્કુલા-નંદમુનિ પયું નામ પાડ્યું. પછીથી એક સ્ત્રી આપી મુનિને ગામમાં ભિક્ષા માગવા મોકલ્યા. માગી આવેલા ભિક્ષાગ્રથી મુનિણ્ રસોદ કરી અને ઘણે જણ સુણેથી જમ્યા. પછીથી ધીજિણ્ નિષ્કુલાનંદમુનિને કહ્યું કે-હવે તમારે કાંઈ ઇચ્છા હોય તો બોલો? અને ગુરુ રામાનંદ સ્વામીનું 'જ્યારે અમારે જરૂર પડશે સ્વારે ઘોડાવી છઠ્ઠું' આ વચનનું સ્મરણ છે કે નહિ? તે સાંભળી મુનિણ્ કહ્યું કે-મને ગુરુવચનનું સ્મરણ છે તે તમોણ સત્ય કર્યું અને હવે મારે કશી ઇચ્છા નથી એમ કહીને અનન્યભક્તિની યાચના કરી. ધીજિણ્ તથાસ્તુ કહીને તેજ ગામમાં તેમને ઉપદેશ કરવા રહેવાનું કહીને તેમની કવિ-ત્વશક્તિ જોઈને 'યમદંડ' નામનો ગ્રંથ કરવાનો કહીને ધીજિ પોતે ભુજનગર પધાર્યાં આ યાત્રાનો કેટલોક સંગ્રહ સ્વામીપૂજ મહાચિંતામણિના પ્રકરણ ૫૫ માં "પછી ત્યાંથી આઘોદ આવ્યા. ઘણું જનતણે મન ભાવ્યા ॥ દિન દોય પોતે તિયાં ઘસ્યા. સંગે દાસ તેને જોઈ હસ્યા ॥ હવે પરમહંસદશા ગ્રહો. શીદ દુઃખના દરિયામાં ઘહો ॥ એમ કહી મુનિદશા દીધી. પોતે ફાલ જાવા ઇચ્છા કીધી ॥" તથા પોતાને શ્રીહરિણ્ આવેલા પર-ચાના પ્રસંગે પ્ર૦ ૧૩૪ માં "જેની શ્રીહરિણ્ કરી સાર. તેનું નામ લાલજી સુતાર ॥" इत्यादि કહ્યું છે. આ કથા ઉપરથી સ્વામીનો શ્રીજિ

પ્રત્યેનો કેવો ગાહ અનન્ય અનવધિ અનુરાગ અને શ્રીજિનોપણ સ્વામી પ્રત્યેનો તેવોજ કેવો અનુરાગ અને કેવી વૈરાગ્યની નિરવધિ તીવ્રતા વિગેરે ગુણો તે સ્પષ્ટપણે સમજાય છે. શ્રીહરિ ૧૮૬૦ ના માઘશુદિ પંચમીએ શેલપાટમાં વસન્તનો ઉત્સવ કર્યો પછી આઘોડ ગામે પધાર્યા અને સ્નાંન સ્વામીને દીક્ષા આપી છે, તેથી સ્વામીનો દીક્ષા સમય પણ ગાજ માસમાં છે એમ નિશ્ચિત થાય છે.

પરમહંસ દશા ગ્રહણ કર્યો પછી શ્રીજિની આજ્ઞાથી મુમુક્ષુઓને ઉપદેશ માટે ઘણા દેશોમાં સ્વામી વિચર્યા હતા. તેમની તપ, સ્વાગ, વૈરાગ્ય અને સાધુતા ભરેલી શાસ્ત્રીય સરલ અસરકારક ઉચ્ચ ઉપદેશ શૈલીથી તે તે દેશમાં ઘણા લોકો શ્રીજિના શરણાગતો થયા હતા. પોતે જ્યારે ત્યાંથી થયા ત્યારે તેમનામાં સ્વધર્મ, તપ, સ્વાત્, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, ભક્તિ વિગેરે ગુણો અનુપમ અને અન્યથા દુર્લભ પ્રવા હતા. વ્યવહારમાં પોતાની સારી સ્થિતિ હોવા છતાં કેવળ વૈરાગ્યની તીવ્રતાથીજ ત્યાંથી થયા હતા, એમ પોતેજ કોઈ પ્રસંગે સ્વકાવ્યમાં કહ્યું છે—“સંતો સાંભળો સાચી વારતા નથી લીધો આ મુખ્યે મેલરે, જનુનીનો જાયો કહું છું અવશ્ય હતો હું એકરે ॥ સંતો ॥ ગાડુ થલદ ગાય ને ઘોડી ડોર્વાં હતાં દશચારે, પાંચ મલીને પુછતાં મુને કરતો હું ફારમારે ॥ સંતો ॥ અન્ન ધન ધામ ને ધરણી પરણી હતિ ઘેરે, છોટાં છોટાં છોકરાં હતાં હતી માતાજિની મેરે ॥ સંતો ॥ શાવા પિયાનું સૂય જડતું વલ્લનો નહિ પારે, જોડે તેવા જોડા જડતા તકેતકે તૈયારે ॥ સંતો ॥ જ્ઞાનવૈરાગ્યે ગળે જાલ્યો કાંઈ ન ચોટ્યું ચિત્તરે, નિષ્કુલાનંદ કહે નહિ કહું તો જોડશે મારું ગીતરે ॥ સંતો ॥” વળી “મેં હુ આદિ અનાદિ, આતો સર્વે ઉપાધિ; સદ્ગુરુ મીલ્યા અનાદિ મીટ ગઈ સર્વે ઉપાધિ.” આ કીર્તનમાં તથા “મને સ્વપને ન ગમેરે સંસાર કોને કેમ કીજીએ” આ કીર્તનમાં પોતાની ઉચ્ચ વૈરાગ્યદશા વર્ણવી છે. એક સમયે સ્વામીને શ્રીજિએ ગઢડા મંદિરના મહાન્ત કરવાનો વિચાર કર્યો. આ વિચાર જાણવામાં આવવાથી પોતે વહેલા ઉઠી ગઢડાની ગામ પાલ્યા ગયા. પાલ્યા જવાનું કારણ જાણીને શ્રીજિએ તેમને પાછા ચોલાવ્યા અને તે ઘાત્ર બંધ રાખી. આ પણ એક નિરવધિ વૈરાગ્યનું ઉદાહરણ છે. વળી ધોલરામંદિરને ઘડરીકાશ્રમવત્ પોતાના તપ, સ્વાગ, વૈરાગ્યમાં અનુગુણ અનુકૂલ

જાતીને તો વધારે રહેવાનું યત્ન કરાવ અને પાછળથી થયું ત્યાં જ રહેવા અને અજ્ઞાપામવાતરણ ત્યાં જ થયો હતો. એક સમયે સ્વામીના શરીરમાં રોગથી વધારે દુઃખ થયું જાતીને મંત્ર હરિજનો ધીરિમી જામીને નિરુપણ વરવાની અવધા તો સ્વપામમાં રહુ જવાની પ્રાર્થના કરવા છાપા. આ પાતની સ્વામીને જ્ઞાન થતાં તેમણે મંત્રને કહ્યું કે-મારા શરીરમાં દુઃખ થયું હોય તે મને થાય પરંતુ તમારે તો મારા દર્શનાદિકનો દુર્લભ સામ છે અને મારે પણ પ્રાર-થ્ય કરના નિરવશેષ નાનરૂપ મોટો સામ છે અને અન્યવાંની મળવ્યવલ અતવાળ ધીરિને જેમ કરવું હશે તેમ કરવો એમ કરીને શીત્રો કેટલોક મદોષ આપ્યો. આપણ એક સ્વામીની આત્મનિષ્ઠા અને વૈરાગ્યની સમજાણની પરિમીમા છે. એક સમયે સ્વામી માર્ગ મળ્યા અને મંત્રસમયે મુદ્ધ સમાગંદસ્વામી તેડવા આવ્યા પરંતુ સ્વામીએ તો ધીરિને વિવેક પરતરાવવુદ્ધિ કરેલી તેથી સાથે ગયા મળિ. પછી જ્યારે ધીરિમદારાજ તેડવા આવ્યા ત્યારે પામમાં ગયા. આ વાત પણ સ્વામીની ધીરિવિવેક વર્ણનિક અને આત્મનિષ્ઠા પ્રેમનિષ્ઠાની પરિમીમાને સૂચવે છે. એકસમયે કેટલાક મંત્રોળ ધોરાજીની સહજ રજોગુની ધાવળીઓનો સંગ્રહ કર્યો હતો, તેને સ્વાગ કરાવાનો ધીરિનો સંકલ્પ થતાં સર્વે સ્વાગ કરી અને કોઈ વધે સ્વાગ ન કરી, તે વપરથી સ્વામીએ એક વચ્ચે કહ્યું કે-"પાછો આપો તમારો પાટરે મારી ધોરાજીની ધાવળીને" એવી રીતે વૈરાગ્યની સ્વામીવાળા મંથોનો હિતવુદ્ધિથી સહજ અપહાસ કરીને તેમને ટોકીને પણ ચિરક થાય તેશે ઉપાય લેતા. આવી અનુપમ અમાધારણ વિશુદ્ધ ચિરકા મૃતિને લીધે સર્વંત્ર તેમનું પ્રત્યગિજ્ઞાનવળ વૈરાગ્યમૂર્તિધીજ થયું હતું. એવી રીતે સ્વામીએ જ્ઞાનગુણથી ધીરિ અને તદ્વાધિતોને ઘણા પ્રસન્ન કર્યા હતા.

તેથીજ રીતે સ્વામીએ આ સંપ્રદાયને આત્માત્મિક સાહિત્યનો પણ ઘણો દુર્લભ જ્ઞાન કરી આપ્યો. આસંપ્રદાયની ચિરકાલ્ક પુષ્ટિનો જે મુગ્ધ દેગ ધીરિએ વચ-નામૃતમાં વર્ણવ્યો છે અને આધિ જ્ઞાનોના આત્મતિક નિઃશ્વેદ માટે જે મંકલ્પ (મંથો કરાવા રૂપ) કર્યો છે તેને મહામાન આપીને સ્વામીએ ઘણા રસિક સરલ અપ-યોગી મંથો કર્યા છે. તેમણે કરેલા મંથોમાં ઘણો માગ મુર્જરમિતમાં છે. કોઈ મંથ દિવ્દી માપામાં પણ છે. પોતે કરેલા મંથોમાં વેદાર્થ, પૂર્વોત્તરમીમાંમાર્થ, સ્મૃત્યર્થ, પુરાણાર્થ અને નીત્યર્થ વિગેરે સર્વોપયોગી સર્વ શાસ્ત્રાર્થ વર્ણવ્યો છે.

પ્રવો કોઈ અર્થ નહિ હોય જે તેમણે સ્વપ્રંયોમાં નહિ વર્ણવ્યો હોય. પૃથ્લે વેદ-વિગેરેનો દુર્વોધ ગહન, સારરૂપ જે અર્થ હતો તે તેમણે ગુર્જરગીરામાં સરલ અને સર્વોપયોગી કરી આપ્યો છે. તેમાં પણ “યાવાનર્થ ઉદપાને સર્વતઃ સંપ્ર-તોદકે” આ ગીતાવચનમાં કહ્યા પ્રમાણે મુખ્યપણે મોક્ષમાં ઉપયોગ થાય તેવાં સ્વધર્મ, આત્મજ્ઞાન, વૈરાગ્ય અને ભક્તિ તેમજ તદુપયોગી સરલ સર્વ સાધનો વર્ણવ્યાં છે. તેમાં પણ સ્વેષ્ટદેવનું પદપદે પરતરત્વ અને તેમની પ્રત્યક્ષ ભક્તિનો મહિમા આ બે અર્થ તો વિશેષે વર્ણવ્યા છે. સંપ્રદાયના સંસ્કૃત ગ્રંથોમાં ઘણું સાહિત્ય છે પરંતુ તે તો સર્વોપયોગી નથી કેવલ સંસ્કૃતભાષાને જાણનારાનેજ ઉપયોગનું છે. સ્વામીજી તો યથુ સાહિત્ય ગુર્જરગીરામાં વર્ણવેલું હોવાથી સાધારણ બુદ્ધિના માણસનેપણ ઉપયોગમાં આવી શકે. ઘણી જુદાજુદા વિવિધ રાગવિશે-પથી ગ્રંથો રચ્યાછે જેથી શ્રોતા વક્તાને પણ રસ આપનારા છે. સ્વામીની કવિતા પણ મહુ ઝંચી છે. સ્વામીની કવિતામાં જેવી દૃષ્ટાંતની પ્રમત્ક આવે છે તેવી અન્યથા જોવામાં આવતી નથી. દૃષ્ટાંતપણ સંપૂર્ણ અર્થ પ્રદર્શક, સરલ, લોક-પ્રસિદ્ધ અને અર્થગમીર આવેલાં છે. ઘણી સ્વામીજી જેને વિષયનું વર્ણન કર્યું છે તે તદ્રૂપ જાણે મૂર્તિમાન હોય તેવીજ રીતે વર્ણન કર્યું છે. ઘણી પદેપદે પદલા-લિત્ય પણ અનુપમ જોવામાં આવે છે. સ્વામીજી સ્વકાવ્યમાં વૈરાગ્યનું અને તદુપ-યોગી સાધનનું વિશેષ વર્ણન આપ્યું છે. સ્વામીને હિન્દી ભાષાનું અને કચ્છી ભાષાનું પણ જ્ઞાન હતું. તેને ભાષામાં કરેલાં કાવ્ય કીર્તનો પણ ઘણી આવે છે.

સ્વામીજી જુદાજુદા વિષયો ઉપર કરેલાં ગ્રંથો—(૧) ભક્તચિંતામણિ (૨) યમદંડ (૩) સારસિદ્ધિ (૪) વચનવિધિ (૫) હરિબલ્લીતા (૬) ધીરજાણ્યાન (૭) સ્નેહગીતા (૮) પુરુષોત્તમપ્રકાશ (૯) ભ-ક્તિનિધિ (૧૦) હૃદયપ્રકાશ (૧૧) કલ્યાણનિર્ણય (૧૨) મનગંજન (૧૩) ગુણપ્રાદ્ધક (૧૪) ચોસઠપદી (૧૫) હરિવિચરણ (૧૬) હરિ સ્મૃતિ (૧૭) અરજીવિનય (૧૮) અવતારચિંતામણિ (૧૯) ચિદ્ધર્ષિતા-મણિ (૨૦) વૃષ્ટિચિંતામણિ (૨૧) લગ્નશકુનાવલી (૨૨) ધૃતિવિવાહ (૨૩) શિક્ષાપત્રો પચરૂપા વિગેરે.

આ ઉપરાંત ઘણાં કીર્તનો પણ છે જેની સંખ્યા લગભગ ત્રણ હજારથી પણ વધારે હશે. તેમાં કેટલાંક અપ્રસિદ્ધ અવસ્થામાં પણ છે. સ્વામીજી “શ્રીજિ

પધાર્યા સ્વધામમારે મેલી પોતાના મલેલ ॥” આ કીર્તનમાં ભવિષ્યાર્થે પળ દર્શાવ્યો છે. સ્વામીજી પ્રથમ ધીજિની આજ્ઞાથી ‘યમવંદ’ ગ્રંથ કર્યો. આ ગ્રંથ ૧૮૬૦ માં સંપૂર્ણ કર્યો છે. ધીજિને તે સમયમાં આવા ગ્રંથની વિશેષ જરૂર જગાહ હતો. પૃથ્વી ગર્ભ, જન્મ, જરા, મરણ, યમપાતના અને આધિ ધ્યાધિ વિનોરે સાંસારિક અવર્ણનીય અસદ્ધ દુઃખના શ્રવણથી લોકોને વૈરાગ્ય ઉદય પામે અને સ્વારવહી અનન્ત સ્થિરફલરૂપ પરમાત્મામાં પ્રીતિ ઉત્પન્ન થાય, એવા હેતુથી આ ગ્રંથ કારાયેલો ગણાય છે. સ્વામીજી પણ આ ગ્રંથમાં અસાર સંસારનાં અસદ્ધ અપાર દુઃખોનું અને તેના હેતુમૂલ પાપ કર્મોનું વ્યૂં અનુસૂત મૂર્તિમાન વર્ણન કર્યું છે કે જેને સાંભળવાની સાથેજ વૈરાગ્ય ઉદય પામ્યા વિના રહેજ નહિ. આ ગ્રંથ ગરબપુરાણને અનુસારે લલ્લાણ્લો છે તેથી તેનીપણ ગરજ સારે છે. તેનાથી વેટલોક ઉપયોગી વિશેષ પણ વર્ણવ્યો છે. આ ગ્રંથનું નામ પણ ગુણાનુગુણ સ્વામીજી રાલ્યું છે. આ ગ્રંથ પ્રથમ સર્વના વહુ પરિચયમાં હતો. આ ગ્રંથની કૃતિ-પણ ચરણે ચરણે ચમત્કૃતી અરેલી છે. આ ગ્રંથ કરીને સ્વામીજી ધીજિમહારાજને ઘાંઘી સંભળાવ્યો હતો તેથી પોતે વહુ પ્રસન્ન થયા હતા અને તેમની કથિતશક્તિની નિપુણતા જોઈને ધીજા ગ્રંથો કરવાની ધીજિજી આજ્ઞા આપી હતી.

સ્વામીજી રચેલા ગ્રંથોમાં સર્વથી મોટો, સર્વાર્થપરિપૂર્ણ અને સર્વોત્તમ ગ્રંથ ભક્તચિંતામણિ છે. આ ગ્રંથનું ‘ભક્તચિંતામણિ’ વ્યૂં નામ સાર્થક છે, કેમકે આમાં ભક્તચિંતામણિ ભગવાન્ પ્રત્યક્ષ પુરુષોત્તમ ધીસ્વામિનારાયણનાં ભક્તચિંતામણિરૂપ અનુસૂત અલૈકિક અધિલ દિવ્ય ચરિત્રોનું વર્ણન કરેલું હોવાથી ચિંતન કરનારા ભક્તોના ચિંતામણિવત્ દૃષ્ટિસ્થ મનોરથોને પૂર્ણ કરનારો છે. આ અર્થે સ્વામીજી પ્રકરણ ૧૬૪ માં “ભક્તચિંતામણિ ગ્રંથ કહ્યો । સત્સંગિને સુખરૂપ ॥ જેમાં ચરિત્ર પ્રકટનાં । અતિપરમ પાવન અનૂપ ॥ ધીજા ગ્રંથતો વહુજ છે । સંસ્કૃત પ્રાકૃત સોય । પણ પ્રકટ ઉપાસી જનને । આ જેવો નથી ધીજો કોય ॥ જેમાં ચરિત્ર મહારાજનાં । વહી વર્ણવ્યાં વારમવાર ॥ વળ સંભારે સાંભળે । હરિમૂર્તિ હિયા મોહાર ॥” इत्यादि यथार्थ ग्रंथ माहारम्य कहीने छेवटे कर्तुं छे के—“छे आ भक्तचिंतामणि नामरे । जेजे चिंतवे ते थाय फामरे ॥ हेते गाय सुणे जे आ ग्रंथरे । तेनो प्रभु पुरे मनोरथरे ॥” इत्यादि. આ ગ્રંથનાં ૧૬૪ પ્રકરણો

છે. દોહા ચોપાદ મઠીને ૮૫૨૭ છે. પ્રથમનાં ૧૦૦ પ્રકરણોમાં પરંબ્રહ્મ પર-
માત્મા પ્રત્યક્ષ પુરુષોત્તમ સ્વેદદેવ શ્રીહરિનાં ક્રમવાર આધિર્ભાવથી અંતર્ધાન-
સુધીનાં અસાધારણ શ્રેષ્ઠ્ય ભરેલાં અલૌકિક દિવ્ય ચરિત્રોનું સંપૂર્ણપણે વિસ્તા-
રથી વિના સંકોચે સરસ વર્ણન આપ્યું છે. પછીનાં પાંચ પ્રકરણોમાં સ્વેદદે-
વનો અપાર મહિમા, સામર્થ્ય અને પરતરત્વપણું અસંકોચથી યુક્તિયુક્ત ઉત્તમ-
રીતે વર્ણવ્યું છે. પછીનાં સાત પ્રકરણોથી સંતો અને સાંલ્થયોગી હરિજન ઘાઈ
માહનાં વ્રતમાન કહ્યાં છે. પછીનાં ૧૫ પ્રકરણોમાં હરિભક્તોની વૈશ્વવાર ગ્રામ-
વાર જાતિવાર અને તેના તેના ગુણવાર નામાવલી આપી છે. સ્વામિના આ
અપૂર્વ પ્રયાસથી અત્યારે આપણે કયા વૈશ્વવાર કયા ગ્રામમાં કહ જાતિમાં
કેટલા કેવા કેવા ભક્તો પ્રથમ થઈ ગયા છે તે સહજમાં જાણી શકીએ છીએ
અને અત્યારે તેમના તેમના વંશજો પણ પૂર્વજોની વાત સાંભળીને તેમના પ્રત્યે
પ્રેમવાળા થવાની સાથે સ્વામિનારાયણવિષે પણ ભગવાનપણાની ભાવનાવાળા
થાય છે. હાલના જમાનાની દૃષ્ટિ તો આ કાર્ય મોટામાં મોટું અને ઉપકારભરેલું
માની શકાય, કેમકે આજે સંગ્રહ કરવાનો રીવાજ પ્રાચીનોમાં હતો નહિ
માટે આ સંગ્રહ સ્વામીએ ઘણું લેખ્યું અને કયોં હોય એમ પ્રતીત થાય છે.
પછીનાં ૩૧ પ્રકરણોમાં શ્રીજીએ આશ્રિત વા અનાશ્રિતને આપેલા સમાધિ વિગેરે
પરવા વર્ણવ્યા છે, જેના શ્રવણ મનનથી દૈવી જીવોને સ્વેદદેવમાં સાક્ષાત્ પર-
મેશ્વરપણાની પ્રતીતિ થવાની સાથે તેમનામાંજ સર્વથી પરતરત્વ (અવતારપણાની)
શુદ્ધિ થઈને તેમાંજ ગાઢાનુરાગ થવાદ્વારા પરમપદની પ્રાપ્તિ અનાયાસથી થઈ જાય.
આ સંગ્રહ પણ ઘણું આશ્ચર્યકરો અને અન્યથા ગ્રંથોમાં ન મળી આવે તેવો અપૂર્વ
છે. પછીનાં ૬ પ્રકરણોથી ધ્યાનવર્ણન, શ્રીજીનો સ્વધ્યાન પધારવાનો
સંકલ્પ, આશ્રિતોને ધીરજ આપવી, શ્રીજીનું સ્વધ્યાનગમન, વિયોગનું વર્ણન,
સંક્ષેપથી ગ્રંથનો વિષયાનુક્રમ અને ગ્રંથનો મહિમા કહીને ગ્રંથ પૂર્ણ કર્યો છે.
આ ગ્રંથમાં પ્રસંગોપાત ત્યાગી ગૃહીના ધર્મો, વૈરાગ્ય, આત્મજ્ઞાન, ભક્તિ અને
તદુપયોગી સર્વ સાધનો પણ નિરૂપણ કર્યો છે. આ સંગ્રહાયતું સર્વસ્વ રહસ્ય
સાહિત્ય સમજવા માટે આ ગ્રંથ પુરતો છે એમ કહીએ તેમાં હેશબળ અતિશ-
યોક્તિ નથી. આ ગ્રંથ સ્વામીએ ગઢદામાં રહીને સંવત્ ૧૮૮૭ ના આસો શુદ્ધિ
ત્રયોદશી ગુરુવારે સંપૂર્ણ કરવાનું પોતેજ ગ્રંથને અંતે કહ્યું છે.

પૃથીરીતે સ્વામીજી પ્રત્યેક પ્રંથમાં પૃથક્ પૃથક્ વિવિધ અર્પણ વિષયો ઘણા છે. તેનું વિવેચન કાવાથી જાનો વિસ્તાર ઘણી જાય જેથી કયું નથી. આ સંપ્રદાયના સર્વ કોઈ અનુયાયિઓને ઉપયોગી આધ્યાત્મિક સાહિત્ય જેટલું સ્વામીજી સંપ્રદિત કર્યું છે તેટલું ઘણા કોઈનું નથી. સાહિત્ય પણ સરલ અને સર્વસાધારણ છે. અત્યારે તેમનું સાહિત્યજ પ્રથમ અંશે સર્વે સર્વેદા ધરણમાં છે. વિદીપમાં સ્વામીજી સ્વપ્રયોગમાં રચેલેવ શ્રીજિનું જેનું પારમૈશ્વર્ય અને સર્વાંબેક્ષ્યા પરતરાવ અસંકોચથી પ્રતિપાદન કર્યું છે તેનું સૌ ઘણા કોઈ સંસ્કૃત વા પ્રાકૃત પ્રંયોગમાં નથી પણ નિર્વિવાદ છે અને નિઃસંશય છે. પૃથી રીતે સ્વામીજી આ સંપ્રદાયમાં આધ્યાત્મિક સાહિત્યનો મહા સંપ્રદ કરીને શ્રીજી અને તદ્વાધિત જનોને ઘણા પ્રસન્ન કર્યા છે.

સ્વામીની શિલ્પનિપુણતા પણ વિશ્વકર્માને વિશ્વવ પમાદનારી અને સ્વર્ણ કરનારી અનુત્તમ હતી. તેમણે તેવા ઘણાં કાર્યો કર્યા છે. સર્વે શ્રીજી પણ તેવા કાર્યમાં સ્વામીની સલાહ લેતા અને તેવા કાર્યમાં પ્રેરતા. આનિજનોના નિઃશ્ચયસમાટે શ્રીજી કરેલા મંદિરનિર્માણરૂપ કાર્યમાં સ્વામીજી ઘણો ભાગ લીધેલો જણાય છે. તે સમયમાં તેવા શિલ્પીની કુટુંબતા હતી. શ્રીજીના સમયમાં અને સ્વજીવનસુધીમાં ઘણાં ઘણાં મંદિરોમાં સ્વામીનો શિલ્પી અંશ હતો. ઘોલેરાના મંદિરમાં કઢીયાકામ નુતારકામ અને સલાટકામ પણ સ્વામીજી હાથેજ પેટલુક કરેલું છે. મંદિર પુર કરવાની આજ્ઞા પણ શ્રીજીજી તેમને કરી હતી. ઠાકોરજીની આગળના કમાદનું આરમનું ચોકડું પોતેજ કર્યું છે અને ઘુમટની આગળની ગાની ઘુમટીની પધ્ધતી કમાન તેણે પોતેજ કીતરેલી છે. ઘીનું સુતારી કામતો મનું કરેલું છે તેમાંતો કહેવાતો જરૂર નથી. કારીયાણીમાં શ્રીજીના ઉપયોગમાટે એક કુંડી કરેલી છે. (મજૂર સોરહો પણ સ્વામીજી કરી દેખી પૂન કહેવાય છે) ઘડતાઈમાં ચાર ઘાટનાનો હિંદોલો કે જેમાં વિશ્વકર્માની ધાતુરી પણ ન્યૂન ગણાય તેવો કર્યો હતો, જેમાં ઘીદરિ હુલ્યા હતા અને તે નિમિત્તનો મોટો ઊરસવ પણ થયો હતો. ઘીજે મળે સ્થળે શ્રીજીના સ્થાવરિ-ચેરેની સગવડ પણ સ્વામી કરતા. ગઢડા જુનાગઢમાં તેવાં કામો ઘણાં કર્યા છે. પૃથી રીતે સ્વામીજી શિલ્પનિપુણતાનો પણ સારો ઉપયોગ કરીને શ્રીજી અને તદ્વનુયાયિઓને ઘણા પ્રસન્ન કર્યા છે.

સ્વામીએ આત્મવૃત્તિ, શિરપવૃત્તિ અને આધ્યાત્મિક ગ્રંથ નિર્માણ વૃત્તિથી સંપ્રદાયમાં મોટી મહત્તા મેળવી છે અને સત્સંગસમાજ ઉપર મોટો સર્વદા સ્વરણીય ઉપકાર કર્યો છે. તેમણે પોતાનું જીવન સાદુ, સાત્ત્વિક, સત્યાગ્રહ ભરેલું અને તપ, ત્યાગ, વૈરાગ્ય વિગેરે સુગુણવાળું નિર્ગમન કરેલું હોવાથી તે સમયમાં તેમનો ઉપરનો દેશાવ ઓછો પ્રતીત થયો હશે પરંતુ તેમના કાર્યોનો વિચાર કરતાં તેમના જેવાં અંચલ કાર્યો વીજાણ માગ્યેજ કર્યા હશે એમ કહીએ તેમાં લેશપણ અતિશયોક્તિને સ્થાન નથી. સાધુતાના ગુણોમાં તો કાંઈ અવશેષ હતું નહિ. છોકરપ્યવહારમાં પણ વિલક્ષણ વિશ્લેષણતા હતી જેથી શ્રીજી તેમને યજ્ઞાદિ કાર્યમાં પ્રેરતા હતા. તેમણે જન્મારમ્ય અક્ષરવાસપર્યંત સ્વકીર્તિમાં પણ કાંઈ કલંક આવ્યા વીધું નથી. પરમહંસવૃદ્ધા પછી મરણપર્યંત ગ્રંથો અને કીર્તનોજ કર્યા કરતા હતા. સં. ૧૯૦૨ માં છેલ્લો ગ્રંથ ભક્તિનિધિ કર્યો હતો. ઉપર પ્રમાણે પોતે કૃષ્ણકૃષ્ણ થઈને અને વીજોને પણ કૃતાર્થ કરીને સં. ૧૯૦૪માં ધોલેરામાં રહીને અક્ષરનિવાસ લીધો હતો. સ્વામીએ આ ભૂમિ ઉપર ૮૨ વર્ષ દેહ રાખ્યો હતો. પોતે ગૌર વર્ણવાળા, ઉદ્ધત અને રૂપ હોવા છતાં અતિ સેજસી અને સૌમ્યમૂર્તિ હતા. આવા મુક્તવર નરરત્નની ભૂમિપર ઘણી રામી છે.

अक्षाध्यानुप्रवेगान् स्ववशमुपनयन् सन्मनःप्रग्रहेण
प्रक्षानाधिष्ठितेन प्रशममुपनयन् वासना दुष्प्रधर्माः ।
निःसीमानन्दसिन्धौ भगवति रमते स्वामिनारायणे यः
सद्गन्थाग्निर्ममे यः स जयति मुनिराह् निष्कुलानन्दनामा ॥१॥

વિજ્ઞાપિતિ:-

સ્વામીના જીવનચરિત્રનો સંક્ષેપ જેટલો મઝો આવ્યો તેટલો યથામતિ લખ્યો છે તેમાં કોઈ ઈશ વિગુણ હોય તો સુધારી ઘાંચવાની સર્વને વિનંતિ છે.

ભક્તચિંતામણિ ગ્રંથ ઘણીવાર છપાઈ છે. હાલમાં તેની કોપીયો થઈ રહેલી હોવાથી મુલ્ય કોઠારી રણછોડમાઈ ત્રિગેરે અપ્રેસરોની પ્રાર્થના થતાં ધૃ૦ ધુ૦ આચાર્યશ્રી શ્રીપતિપ્રસાદજી મહારાજે છપાવી તૈયાર કરાવ્યું છે, પ્રથમમાં પુસ્તકોમાં પદચ્છેદ કરેલા નહિ હોવાથી યાચકોને ક્લેશનો સંભવ હતો તે આ સમયે દૂર થવામાટે પદચ્છેદ કરી છપાવ્યો છે. આ ગ્રંથની વિપયાનુક્રમણિકા સ્વામીજી એક પ્રકરણથી આપી છે પરંતુ વધુ સંક્ષિપ્ત હોવાથી અપેક્ષિત અર્થનો રાગ થોડો થાય છે તેથી વિસ્તૃત વિપયાનુક્રમણિકા પણ આપી છે. આ પુસ્તકનું છાપકામ ત્રિગેરે સર્વોત્તમ કરાવ્યું છે તેનો જોવા ઉપરથીજ માલમ પડશે. આ ગ્રંથ છાપવામાં અથવા શોધવામાં કાંઈ વિગુણતા થઈ હોય તો સુધારી ઘાંચવાની સર્વને વિનંતિ છે.

લિ૦ હરિજીયનદાસ.

શ્રીસ્વામિનારાયણોવિજયતેતરામ્ ।

વિપયાનુક્રમણિકા ।

કવિએ સ્વપ્રગ્થની નિર્વિઘ્ન સમાપ્તિમાટે સ્તોત્રદેવનું માહાત્મ્ય વર્ણવા પૂર્વેક તેમને નમસ્કાર કરવારૂપ કરેલા મંગલાચરણનું શિષ્યશિક્ષામાટે પ્રગ્થમાં લેખવું તથા પ્રગ્થ કરવામાં સ્વયંયોગી બુદ્ધિયોગની પ્રાર્થના. ૧

કવિએ પ્રગ્થની નિર્વિઘ્ન સમાપ્તિમાં સહાયમાટે ‘યસ્ય દેવે પરા ભક્તિઃ’ ‘ભગવદ્વન્દનં સ્વાયં ગુરુવન્દનપૂર્વકં’ આ ન્યાયને અનુસારે સંતોનું સ્વરૂપ તથા અદ્ભુત મહિમા વર્ણવા પૂર્વેક તેમને નમસ્કાર કર્યો. ૨

દૃષ્ટદેવની કથાનો વિસ્તારથી મહિમા. ૩

હિમાદ્રિનું વર્ણન કરવા પૂર્વેક તેમાં રહેલા ધીનરનારાયણ ભગવાનની પાસે મરીચ્યાદિક ઋષિયોનું આવવું. ૪

આવેલા ઋષિયોનાં નામનિર્દેશ, તેમને નરનારાયણનો મેળાપ, તેમણે કરેલો ઋષિયોનો સત્કાર અને ઋષિયોએ કરેલી તેમની પૂજા વિગેરે. ૫

ઋષિયોએ કરેલી નરનારાયણની સ્તુતિ તથા ભરતચંડના કહેલા ઘુ સમાચાર. ૬
નરનારાયણ પાસે ધર્મ ભક્તિનું આવવું, આં આવેલા દુર્વાસા ઋષિનું સન્માન નહિ થવાથી તેમણે સર્વને આપેલો શાપ અને ધર્મભક્તિની પ્રાર્થનાથી ઋષિએ કરેલો અનુમદ્. ૭

ભગવાને ભક્તિધર્મની સાંલનામાં તેમને પુત્રરૂપે પ્રકટ થઈ ધર્મ સ્થાપવા પૂર્વેક અસુરોનો નાશ કરવાનું આપેલું વરદાન તથા અસુરે કરેલો દુર્વિચાર. ૮

અસુરોનો હાથ અને તેમનાં દુષ્ટ આચરણો. ૯

સરવારદેશમાં આવેલા દટારગામમાં સામવેદી સાવર્ણિ ગોત્રના સરવરીયા બ્રાહ્મણ ચાલશર્મા ચક્રી તેમની માગ્યવતી નામની પત્નીમાં સંવત્ ૧૭૯૬ કાર્તિક શુદ્ધિ ૧૧ ધર્મદેવનો જન્મ. ૧૦

સરવારદેશમાં આવેલા છપૈયા પુરમાં કૃષ્ણશર્મા નામના પવિત્ર બ્રાહ્મણચક્રી તેમની મવાની નામની પત્નીમાં સં. ૧૭૯૮ કાર્તિક શુદ્ધિ ૧૫ મક્તિનો જન્મ તથા ધર્મ-ભક્તિનો વિવાહ તથા ચાલશર્માએ મક્તિપ્રત્યે કહેલા પતિવ્રતાના ધર્મો. ૧૧

ચાલશર્માએ કહેલા વર્ણાશ્રમના ધર્મ, રામપ્રતાપજીનો જન્મ, અસુરોએ કરેલા ઉપદ્રવથી ધર્મમંત્રિનું અયોધ્યા છાત્રી થઈ પ્રયાગમાં આવવું, ત્યાં રામાનંદસ્વામીનો સમાગમ અને તેમનાથી ભાગવતી લીલાનું પ્રદર્શન વિગેરે ૧૨.

રામાનંદસ્વામીએ ધર્મને કરેલો એકાંતિક ધર્મનો ઉપદેશ, દંપતીનું ઘરપ્રત્યે આવવું, રામપ્રતાપજીનો ચત્રોપવીતમહોત્સવ અને અસુરકૃત ઉપદ્રવથી પીઠા પામેલાં મંત્રિને ધર્મદેવે કરેલો ઉપદેશ. ૧૩

સ્મરણમાત્રથી આવેલા હનુમાનજીએ આપેલી આશાથી દંપતીનું વૃન્દાવનમાં આવવું, ત્યાં જપાત્મક વિષ્ણુયાગ આદરવાથી પ્રસન્ન થઈ મગવાને આપેલાં દર્શન અને ધર્મ કરેલી ભગવાનની સ્તુતિ વિગેરે. ૧૪

શ્રીકૃષ્ણભગવાને ધર્મમંત્રિને પુત્રરૂપે પ્રકટ થઈને અસુરનાશપૂર્વક ધર્મસ્થાપનનું આપેલું વરદાન, યેર જતાં માર્ગમાં અવિધાનુ મચ્છું અને અમરચામાનો શાપ. ૧૫

શાપથી શોકાતુર ધર્મમંત્રિની હનુમાનજીએ કરેલી સાંત્વના, અસુરોને દેવીનો થયેલો શાપ, શ્રીહરિનો સં. ૧૮૩૭ જા. ચૈત્ર શુદ્ધ ૧ સોમવારે આલિંગન, શ્રીકૃષ્ણરૂપે મંત્રિમાતાને આપેલાં દર્શન અને મંત્રિએ કરેલી તેમની સ્તુતિ વિગેરે. ૧૬

જન્મસમયના શુભોત્સવનું વર્ણન, ધર્મદેવે પુત્રનું કરેલ જાતકર્મ, અસુરોને થઈ શકેલો, કાલીદત્તે શ્રીહરિને મારવામાટે મોકલેલી કૃત્યાઓનો દટિમાત્રથી નટપ્રાય થઈ ગયેલો હનુમાનજીએ કરેલો નાશ અને તેમને કહેલો શ્રીજિનો મહિમા વિગેરે. ૧૭

માર્કંડેયમુનિએ શ્રીજિનું ગુણયોગથી કરેલું નામકરણ અને મહિમા, ધર્મદેવે પુત્રના મૂમ્યુપવેશન, કર્ણવેષ, અને અગ્રપ્રાશન સંસ્કાર કર્યા અને શ્રીહરિની ચાલલીલા. ૧૮

રામપ્રતાપજીનો વિવાહ, શ્રીજિનો ચૌલસંસ્કાર અને શ્રીહરિને મારવા આવેલા કાલીદત્તનો સંશ્લેષથી કરેલો નાશ. ૧૯

અસુરોપદ્રવથી મથ પામેલાં મંત્રિધર્મનું અયોધ્યામાં આવવું, અયોધ્યાનું વર્ણન અને શ્રીહરિની ચાલપણાથી પ્રદિવ્ય રચિતું વર્ણન વિગેરે. ૨૦

શ્ચંદ્રારામનો જન્મ અને શ્રીજિની દિવ્ય ચાલલીલા. ૨૧

શ્રીજિને ચત્રોપવીત સંસ્કાર, પિતામહી કરેલો વેદવેદાંગનો સાહજિક અભ્યાસ અને પિતાએ કરેલો ધર્મધર્મનો ઉપદેશ. ૨૨

ધર્મદેવે પુત્રને આપેલી શિયામળ, અભ્યાસ કરેલાં વૈદાદિ શાસ્ત્રોના સારરૂપ
 એક ગોટકાનું લખ્યું અને અગ્યારમે વર્ષે મારવા આવેલા અમુરોનો શીજિ
 દષ્ટિમાત્રથી કરેલો નાશ. ૨૩

શ્રીજિએ ભક્તિમાતાને આપેલું જ્ઞાન (હરિગીતા) તથા શ્રીકૃષ્ણરૂપે આપેલું
 પોતાનું દર્શન તથા માતાએ કરેલી સ્તુતિ અને તેમને આપેલી દિવ્યગતિ વિગેરે.
 (૧૮૪૮ કાર્તિક શુદ્ધ ૧૦ શનિવાર) ૨૪

સમીપમાં મૃત્યુ આવેલું જાણીને ધર્મદેવની ચણી અંતર્વૃત્તિ, સમાધિમાં શ્રીજિનું
 શ્રીકૃષ્ણરૂપે દર્શન, ધર્મે કરેલી શ્રીજિની સ્તુતિ અને શ્રીજિએ આપેલું સ્વસમીપ
 નિવાસનું વરદાન. ૨૫

ધર્મદેવે રામપ્રતાપ અને હચ્છારામને ધીરહરિને પરમેશ્વર જાણવાનો આપેલો ઉપ-
 દેશ, ભાગવતની સત્તાહનું શ્રવણ, ધર્મની દિવ્યગતિ અને શ્રીજિનું ઘેરથી નિકળ્યું. ૨૬

ગૃહસ્થાગ કરી વનમાં ગયા શ્રીહરિનો સંવન્ધીઓએ કરેલો વિલાપ. ૨૭
 શ્રીજિએ વનમાં ચાલતાં પ્રથમ આવેલા કાઠ્યાપાદમાં ચાલતાં આવેલા ધોર
 વનમાં રાત્રિએ વડના વૃક્ષતળે નિવાસ કર્યો. ત્યાં પોતાને મારવા આવેલા કાલ-
 ભૈરવનો હનુમાનજિએ કરેલો નાશ વિગેરે. ૨૮

ધોરવનમાં ચાલતાં મુલા પડેલા શ્રીજિને મૂર્તિમાન હિમાચલે બતાવેલો માર્ગ,
 પુલહાધ્રમમાં મુક્તનાથનાં દર્શન અને સૂર્ય ઉપર ડુધર તપ કરી તેમને પ્રસન્ન કરી
 તેપકી પામેલું વરદાન વિગેરે. ૨૯

હિમાચલ તરફ ચાલતાં આવેલા મહાધોર વનમાં વિચરણ કરતાં આવેલા
 શુટોદનગરના મહાદત્ત રાજાને ઉપદેશ કરી તેનું કરેલું કલ્યાણ, વનમાં ગોપાલ-
 યોગિનો મેલાપ અને લીલામાત્રથી કરેલો યોગાભ્યાસ. ૩૦

તેમની પાસે એક વર્ષે રહી સ્વસ્થરૂપનું જ્ઞાન આપી દિવ્યગતિ આપી પૂર્વમાં ચાલતાં
 આવેલા આદિધરાદ્ તીર્થમાં થઈ વંગદેશમાં પ્રસિદ્ધ સીરપુરના રાજા સિદ્ધવાહમને
 ऐश्वर्य પતાવી આશ્રિત કરી ગોપાલદાસ સેવકનું અભિચારથી રક્ષણ કરી દુષ્ટરિ-
 પ્રહથી રામાવર્ણ ચદ્રગણા તૈલંગી વિપ્રની વિપત્તિ હરિને કામાક્ષી દેવીએ આવડ્યું. ૩૧

મહાસિદ્ધપણના મિશ્યા અભિમાની પિવૈદ્યનો પરાજય કરી તેને સ્થાશ્રિત કરી-
 યીજા સિદ્ધોને રજા આપી ધીરહરિનું નવલણ પવેત પ્રત્યે આવડ્યું. ૩૨

દાં તપ કરતા નવ સાય યોગીઓને ટેટલાં રૂપ પારણ કરી તેમને મઢીને મોક્ષદાન આપીને ચાલવાનું થઈ મંગાધિધુમાગરમાં જ્ઞાન કરી કવિતાપ્રમમાં આવી સ્ત્રી એક માસ રહીને સ્ત્રીઓ જગન્નાથપુરીમાં આવીને અમુરનો કરેલો નાશ. ૩૩

સ્ત્રીઓ આદિકૂર્મમાં આવીને સ્ત્રીઓ માનસપત્તનના રાગને સ્થાપિત કરી તે દ્વારા અમુરનો નાશ કરી મેઢટાદિ, શિવકાંચી, વિષ્ણુકાંચી થઈ થીરંગમાં બે માસ રહી સેતુબંધમાં બે માસ રહી મુંદરાગ્ર થઈ ભૂતપુરી તરફ ચાલતાં આવેલા ધોરવનમાં ધુળિય થઈ શ્રીજિને છઠે દિવસે શિવપાર્વતીએ આપેલો સાથવો વિગેરે. ૩૪

ભૂતપુરી, કુમારીકન્યા, પદ્મનાભ, જનાર્દન, આદિવેશવ, મલિયાચલ, સાક્ષિ-ગોપાલ, કિર્તિકાનનગર, પંડરપુર, દંડકારણ્ય, નાસિક, જ્યંબક, દલ્યાદિ તીર્થોને પવિત્ર કરતા તાપી, મર્મદા, મહો અને સામરનદી ડતરી માલમાં મીમનાથનો દર્શન કરી ગુપ્તગ્રાગ થઈ પંચતીર્થો કરી ત્રણ માસ હોડવામાં રહી માંગરોલ થઈ થીહરિ સેવત ૧૮૫૬ ના શ્રાવણવદિ અઠમીએ રોજ પધાર્યાં. ૩૫

રામાનંદસ્વામીનું જન્માદિ વૃત્તાંત. ૩૬

રામાનંદસ્વામીને આત્માનંદસ્વામીનો મેલપ અને તેમનો શિષ્યભાવસ્વીકાર, મગ-વાનને નિરાકાર કહેવાથી તેમનો સ્થાગ કરી રામાનંદજીનું ધીરંગમા આવવું, સ્ત્રી રામાનુજાચાર્યના સમાધિમા દર્શન અને તેમનાથી વૈષ્ણવી શીક્ષાનું પ્રદૂષણ વિગેરે. ૩૭

વૈષ્ણવોની પીઠાથી સ્વામીનું શુંદાવનમાં આવવું, ગુરમંત્રના જપથી સાક્ષાત્ શ્રીકૃષ્ણનાં થઈ દર્શન, તેમની સ્વામીએ કરેલી સ્તુતિ, શ્રીકૃષ્ણે નવીન સદ્વ્ય સપ્રદાય પ્રવર્તાવવાની કરેલી આજ્ઞા, સ્ત્રીઓ પ્રયાગમા ધર્મભક્તિનો મેલપ, તીર્થોમા કરતાં કરતાં સ્વામીનું રેવતાચલતરફ આવવું અને શ્રીજિને મુક્તાનંદ સ્વામીનો વાઘ્ય સપર મેલપ. ૩૮

વઘ્રેએ એક યીજાના કહેલ સમાવાર, શ્રીજિને મુક્તાનંદજીનો મેલપ, શ્રીજિએ પુછેલા પ્રશ્નોના મુક્તાનંદજીએ આપેલા સ્ત્રીઓ અને શ્રીજિએ કહેલો પોતાની સદ્વૃત્તિ. ૩૯

મુક્તાનંદસ્વામી અને શ્રીજિએ એક યીજાનું કહેલું સદ્વૃત્તિ, રામાનંદસ્વામીનો મહિમા, તેમના દર્શન કરવાની થીહરિની ઝડકટ ઇચ્છા અને તેમનું શ્રીજિએ કરેલું ધ્યાન વિગેરે. ૪૦

મુક્તાનંદસ્વામીએ કરેલું શ્રીજિના ગુણનું વર્ણન અને તેમણે રામાનંદસ્વામી ઉપર ભુજનગર લખેલો પત્ર. ૪૧

શ્રીજિએ પોતાની રુચિ બતાવ્યા પૂર્વક રામાનંદસ્વામી ઉપર લખેલો પત્ર. ૪૨

રામાનંદસ્વામીએ પત્ર વાંચી શ્રીજિની કરેલી સમામાં પ્રશંસા અને તેમણે લખેલો પ્રત્યુત્તર. ૪૩

પિપલાળામાં નરસીમહેતાને ત્યાં સ્વામીનો શ્રીજિને મેળાપ, શ્રીજિએ કહેલી પોતાની તપ તથા રુચિ, સ્વામીએ કરેલી શ્રીજિની પ્રશંસા અને આપેલું માતાપિતાનું ઓઢાણ વિગેરે. ૪૪

સ્વામીએ હરિજનો આગળ શ્રીજિની કરેલી અધિક પ્રશંસા, શ્રીકૃષ્ણની પોતાની પેઠેજ પૂજાસમયે વર્ણિત પ્રત્યક્ષ દર્શન આપવાની કરેલી પ્રાર્થના, વર્ણિત શ્રીકૃષ્ણે આપેલી સાક્ષાત્ દર્શન, સ્વામીએ શ્રીજિને સં. ૧૮૫૭ ના કાર્તિક શુદ્ધિ એકાદશીએ આપેલી સવિધિ સોત્સવ મહાદીક્ષા અને કહેલા તેના અંગના ઉપદેશો અને વર્ણિત આપેલું વરદાન વિગેરે. ૪૫

રામાનંદસ્વામીનું કરતાં કરતાં જેતપુર આવવું, શ્રીજિના સલાદિ ગુણ અને ऐश्वर्य જોઈને પોતાની ધર્મધુર સાંપવાનો કરેલો સંકલ્પ, તે વાત માનવાનો શ્રીજિ-પ્રત્યે આગ્રહ અને તે સંબંધમાં શ્રીજિએ કહેલી પોતાની હાર્દ રુચિ વિગેરે. ૪૬

સ્વામીએ શ્રીજિને આગ્રહથી પોતાની ધર્મધુર સાંપીને સર્વ સ્થાથિતોને પોતાની પેઠે શ્રીજિને માનવા પૂજ્યાનું કહીને શ્રીજિએ માગેલા વરોનું દાન આપીને ત્યાંથી ગામ ફળેણી આવીને સં. ૧૮૫૮ ના માગશર શુદ્ધિ સેરશ ગુરુવારે દેહસ્થાન કરી વદરીકાશ્રમ ગયા અને સ્વામીની શ્રીહરિએ સવિધિ કરેલી દાહાદિ ઔર્ધ્વદેહિક ક્રિયા અને શોકાતુર હરિજનોને આપેલી ધીરજ વિગેરે. ૪૭

શ્રીજિએ સર્વ આથિતોની મહાસમા કરી તેમને આપેલો ધર્મોપદેશ અને શોક-નિવારણ, ફળેણીથી ધોરાજી, ખાડેર, માળાવદર, પિપલાળા, અગત્રાઈ, કાલવાળી, થઈ માંગરોલ પધારી ત્યાં વાવ્યને ગઢાવી તેનું મર્ચું કરવાના મહોત્સવમાં સર્વને આપેલું દિવ્ય ચતુર્મુજરૂપે દર્શન વિગેરે. ૪૮

શ્રીજિએ માંગરોલમાં સર્વકોઈ મતવાદિઓને કરાવેલી સમાધિમાં તેના તેના ઇષ્ટ-દેવરૂપે આપેલું સ્વદર્શન અને ચતાવેલું અલૌકિક ऐश्वર્ય અને અનેક સદાગ્રત ઘંઘાવીને તેમનો સમાધિવિષયનો

સંશય ટાલવા સંતદાસને સમાધિ કરાવી સ્વાંધી કાલરાણી આવીને નિઃસંશય થઈલા મુક્તાનંદસ્વામીને સ્વસ્થરૂપનો નિધય કરાવી તેમને વચનમાત્રથી સમાધિ થવાનું ઘરદાન આપીને સ્વાંપણ સમાધિપ્રકરણ ચલાવીને સ્વાંધી અમદાવાદ આવી સમાધિ વિગેરે અનંત ऐश्वर्य ચતાવી સોરઠમાં પધારાનું વિગેરે. ૪૯

શ્રીજિમહારાજ સંતોના ગુણ વૃત્ત અને સદુપદેશથી વચ્ચે ડઠેલા મરતરી અશુરોઈ સદામતમાં કરેલી ઉપાધિથી તેને બંધ કરાવી સાધુઓને મંડલ ઘાંધી દેશદેશમાં ફરવા મોકલી પોતે સોરઠ, હાલાર, પાંચાલ, ભાલ, ગુજરાત યદ્ સિદ્ધપુરમાં સમૈયો કરી સોરઠમાં આવી મેષપુરમાં છ માસગુણો વિપ્રની ચોરાણી કરી તુલસી-વિવાહ કરી કારીયાળી પધાર્યા. ત્યાં મદદાથી સપરિવાર અમય રાજા શ્રીજિને દર્શને આવ્યા અને દેશદેશમાંથી હરિજનો આવ્યા. સલામ ગલાવ્યું અને સંતોને ફરવા મોકલ્યા. દેશોદેશમાં અશુરોઈ કરેલી અસહ્ય પીઠાથી પીઠાઈલા સાધુઓ શ્રીજિપાસે આવ્યા અને શ્રીજિ ગુજરાતમાં યદ્ ચેલાલ જાણ કચ્છ પધાર્યા વિગેરે. ૫૦

શ્રીજિમહારાજ કચ્છમાં ગામોગામ હરિજનોને દર્શનાદિ આપીને ભુજમાં પધારીને સર્વ દેશના હરિજનો ઉપર વૈત્રી પૂર્ણિમાઈ જુનાગઢમાં આવવાની કંકોતરીયો લખાવી સ્વાંધી ધોરાજી યદ્ જુનાગઢ પધારી સ્વાંધાં ડુર્બેલશાસ ગવૈયાનું દારિદ્ર્ય કાપીને સ્વાંધાં પ્રત્યેક હરિજનોને ઘેર ઓજન કરી ગિરનારની યાત્રા કરી સંતોને દેશોદેશમાં ફરવા મોકલીને પોતે કાલરાણી પધાર્યા. સંતોને અશુરોઈ પીઠા કરેલી જાળીને દીલગીર યદ્ તેમને ક્ષમા સહવાની કહીને ચોદો કંદો માલા તિલકનો સ્વાગ કરાવી પાંચસોને પરમહંસ કર્યા. ૫૧

દુર્વાસાના શાપથી મનુષ્યદેહ ધરી શ્રીજિપાસે રહેલા મહામુક્ત જ્ઞાપિયોનાં (પરમહંસોર્ના) નામ કહ્યા. ૫૨

પરમહંસ, સંન્યાસી, મદ્ધાચારી અને શાસ સાધુનાં નામ કહ્યાં. ૫૩

શ્રીજિઈ સાધુઓની યદ્ પ્રશંસા કરીને તેમને પ્રત્તિરૂપ સદામતને બંધ કરવાનું કહીને તે દ્રવ્યથી યજ્ઞાદિ કરવાનું ઠરાવીને સંતોને ફરવા મોકલી પોતે સોરઠમાં ફરતા ફરતા અગત્રાદમાં પર્વતમાદને સ્વાં રહીને સ્વાં આવેલા કાઠોના સંઘની સાથે આપા પિપલાળા યદ્ મેષપુરમાં અશુરના સદ્વચી પ્રાણાન્ત થઈલા મૂલજીને સ્વ-દર્શન આપીને માઢેર વિગેરે ગામોમાં ફરી સરધાર આવી કાઠીઓને રજા આપી પોતે હાલારમાં રાજકોટ વિગેરે ગામોમાં ફરીને શેષપાટ યદ્ આદરામાં એક માસ

રહીને જેતલપુરમાં ગોવિંદસ્વામીને ચણ કરવાનું કહી મોકલીને માંચા, સુરા
લાચર વિગેરે સદ્ગૃહસ્થ મઠો ઉપર પરમહંસ ચવાનો કાગલ લખાવ્યો. ૫૪

ભાદરાથી બે સેવક સાથે લઈ કોઠારીયામાં આળસી વાડને સમજાવીને ત્યાંથી
એક સેવક (લાલજી) ને લઈ મેલા માલીયા થઈ રણ ઉતરી આધુદ ગામમાં
લાલજીને શિક્ષા આપી નિષ્કુલનંદ નામ આપીને મુજનગર આવ્યા. ત્યાં આવેલી
નવા પરમહંસની મંદલીને સામા જઈ મળીને ઘડુ દિવસ પાસે રાહીને તેમને
સમજાવી ધરે પાછા મોકલીને કચ્છમાં ફરી માંડવી આવી ત્યાં સંતોને ઘોડાથી
તેમને દર્શનાદિનું મુલ્ક આપી અમદાવાદ મોકલ્યા વિગેરે. ૫૫

કચ્છમાંથી હાલાર થઈ શરધાર પધાર્યા. ત્યાં કાઠીનો સંઘ આવ્યો. ત્યાંથી
પિપરહી, ઘોટાઈ થઈ કારીયાણીમાં ચાર માસ રહી દેશોદેશમાંથી આવેલા હરિ-
જનોને દર્શનાદિકથી મુલ્ક આપીને તલાવ ગલાવો ચણ કરીને સાધુઓની બે મોટી
મંદલી ઘાંધી એકને નવાનગર અને ધીજીને સુરત મોકલીને પોતે ત્યાંથી વઢવાણ,
રામગરી, વઢુલા, મહિયાવ, જેતલપુર થઈ ઢમાળ, પીજ નહોયાદ થઈ હમરેઠમાં
ઘડુ પ્રતાપ વતાવીને ત્યાંથી ચાંગા થઈ રોણમાં પિરાણના મેતને ચમરકાર વતાવી
ધોધાસણ, ધુધેજ થઈ પાછા જેતલપુર આવી અતિશુદ્ધિ કરીને પોતે પશ્ચિમમાં
પધાર્યા અને નિર્વિઘ્ન ચણ્યો ચણ જાળી અમુરોને દાસ થઈ અને થીજિઈ ફરી ચણ
કરવાનો ઠાવ કરી જેતલપુર આવ્યા અને ત્યાં આવેલા સર્વ સંત હરિજનને સાથે
લઈ પોતે સોલરાણ પધાર્યા. ૫૬

સોલરાણી અમદાવાદમાં શિક્ષા માગવા જતા સાધુઓને અમુરો આંતરીને
ઘડુ માર માર્યાના સમાચાર કોઈપત્રી સાંભળીને થીજિ ઘડુ કોપાકુલ થઈ ચારતો
સંતોને સુરત મોકલી દહને શ્રીચીર ક્ષત્રિયોને સાથે રાહી ધોજે દિવસ તૈયાર થઈ
કાંકરીયામાં ઘાન કરી પાછા ગામમાં પધાર્યા. તેટલાકમાં લડાઈ કરવા આવેલા
અમુરોમાંથી કેટલાકને ક્ષત્રિયોઈ માર્યા અને પછી કેટલાક નાપ્તી ગયા વિગેરે. ૫૭

સોલરાણી વેલાલ, સલકી થઈ કચ્છમાં આવીને અમુરો ઉપર મર્મ મરેલો પત્ર
લખાવીને ત્યાંથી ઢમાળ આવી ચણનો સમારંમ કરી પોતે ધોધાસણ થઈ હાયરો-
લોમાં આવી સંતની મંદલી તેડાવી. ત્યાંના ઝીલ મૂપતિ પૂજા કરી કોઈ સેવાની
પ્રાર્થના કરતાં તેને ઘડુનું અમુરોથી રક્ષણ કરવાનું કહીને પાલખીમાં બેસીને તેને
વેર પધાર્યા. તેટલાકમાં સુરતથી આવેલા સંતે થીજિને કારીયાણી પોચાણ પધારાવ્યો.

ભૂપતિની પ્રાર્થનાથી તેવાજ વેવે ધેરોધેર દર્શન આપી સસંન્ય મીલ ભૂપતિએ સહિત ધોદેશ્વર થઈ જમાણ આવી સર્વ સંધની સંમાઠ લઈ દર્શનાદિ આપીને યજ્ઞમાં પ્રિય કરવા દ્વિષ્ટતા મત્સરી માદ્ધણોને યુક્તિથી પાકનાલામાંથી બહાર કાઢી તેને સ્વાધીન કરીને માદ્ધણોને પાલાપાસે મય બતાવ્યો. ૫૮

તથાપિ વિપ્રોએ અવલ્યાદ નહિ છોડવાથી ધોદેશ્વર કાઠીઓ પાસે મંદુકોના રાણી પાર કરાવી તેમને ઢરાવી સર્વ વિપ્રોને યુક્તિથી જમાઢીને ત્રિજે દિવસે થાણી વિદ્વાનોની સભામાં ચર્ચા થતાં પોતાની જિત મેલ્લીને ઘોઢાની ચોરી કરવા બાવેલા ચોરોને જામત્કાર થતાથી તેમને નિજાગ્રિત કરી યીજે દિવસે રસોડ કરાવી સર્વેને જમાઢીને પૂર્ણાહુતિનો હોમ કરી માદ્ધણોને દક્ષિણાદિથી તૃપ્ત કરીને ધધેલા સાઢવા ગામમાં ધેરોધેર આપી તલાવમાં જલજંતુઓને પણ નાંધીને યજ્ઞ પૂરો કર્યો. ૫૯

જમાણથી જેતલપુર થઈ પશ્ચિમ દેશમાં ચાલતાં સારંગપુર, કારીયાળી થઈ ગઢડે પધાર્યા. ત્યાંથી કારીયાળી, કોટલા, ચંધીયા, મોંઢલ, જેતપર ધોરાજી થઈ ડુધીવદર કંઢોરલા કાલાવઢ થઈ મોંઢા અલેયા માદરા થઈ કચ્છમાં મંજાર થઈ મુજ પધાર્યા. ત્યાં હુતાસનીનો સમયો કરી ત્યાંથી માનકુવા થઈ તેરામાં આવી સંતોને તેઢાવી કાઢીતલાવે આવી પરીથી તેરામાં આવી ત્યાંથી સંતોને આજ્ઞા આપી પોતે માંઢવી થઈ માદરા અલેયા મોંઢા થઈ કંઢોરલાની ચોરાશી કરી ધોરાજી પિપલાળા આલા થઈ અગત્રાડમાં અઢમીનો સમયો કરી વિપ્રસુતને યજ્ઞો-પત્રીત આપી ત્યાંથી જુનાગઢ પધાર્યા. સંધને જોડને કોઈ અવિધાવાલે ત્યાના રાજાને અવલ્લી મત્તિ આપી પણ સુજ્ઞ આસ્તિક રાજાએ નહિ માનીને ધ્રોજિને શહેરમાં પધારવાનું કહેવાથી પોતે પધારીને દર્શનાદિ આપીને ત્યાંથી ફળેળી આવી સંધને ઘીલ આપી પોતે પાંચાલ દેશે પધાર્યા. ૬૦

ગઢડામાં આવી ત્યાંના માવિક હરિજનોને તેમણે પુછેલા યજ્ઞાદિકના સમાચાર કહીને મોટા સાધુઓને ઘોલાવી તેમને યજ્ઞને યોગ્ય સ્થાન પુછતાં જેતલપુર બતાવ્યું. ત્યાં યજ્ઞ પૂરો નહિ ગાય એમ ધીરુવિએ કહ્યા છતાં તેમનો આગ્રહ માલ્લીને જેતલપુર યજ્ઞ કરવા પધાર્યા પરંતુ મત્સરી દ્વેષિઓના મરાવાથી રાજાએ યજ્ઞમાં ફરેલા વિપ્રથી પોતે જમાણમાં આવી સર્વ સામગ્રી મંગાવી લઈ અઢારે વર્ણને જમાઢી વધ્લાદિ આપીને યજ્ઞ પૂરો કર્યો. ૬૧

त्यांथी बुधेज थड झीजर आवीने त्यां जेठाभेरने सोनेरी शिरपाव पहेरावी त्यांथी कुंडल, सारंगपुर नागडका थड करीयाणामो हुतासनीनो समैयो करी त्यां अलेयाने सोनेरी शिरपाव आपी त्यांथी कोटडा, नटाळा, वंधिया, गोंडल, भादरा थड रण उतरी कच्छभुजमां भीम एकादशी करी त्यांथी फरता फरता जुनागड थड अगत्राइ, पंचाळा, माणावदर थड करीयाणामां आब्या. त्यां संतदासजि आब्या. तेमणे श्रीजिनी आज्ञायी हिमाचलनी बाट सीधी. पछी संतोने तेडांवी तेमने दर्शनादि सुख आपीने त्यां जन्माष्टमीनो समैयो करी त्यांथी सारंगपुर पधारी पापुमाइने संन्यास आपीने संतोने फरवा मोकल्या. ६२

त्यांथी गुजरातमां पधारी अनेक लीलाओ करी पछी पांचाल हालार अने सोर-ठटा हरिजनोने दर्शनादि सुख आपीने पांचाल देशमां आवी स्यांथी डभाण पधारी त्यां देशदेशमांथी आवेला हरिजनोनी पूजा विगेरे स्वीकारी तेमने दर्शनादिकथी आनंद आपीने घडे बांधेला हिंदोलामां झुलीने सर्वे संधने झीख आपी पोते पांचाल पधारी सर्वे हरिजनोने बठडे आबवानुं कही गोकजी पोते बठठामां पधारी कार्तिक पूर्णिमाए समैयो करी सर्वेने दर्शनादि सुख आपी जवानी आहा आपी. ६३

त्यांथी डभाण, वरताल, बुधेज, बोचासण, वामणगाव, एकलबारा, सरसयणी थड पाळ वरताल आवी उमरेठ थड बडुसर, कठलाल थड उठबीया महापेपनां दर्शन करी तेना सेवकने मुठीमरी रूपीया आपी त्यांथी. लुवाग्य, सलकी, प्रांतिज, विजापर, गेरीता थड विशनगरमां ब्रह्मभोज करी त्यांथी उंझा मेसाणा, कर्जिसण, मोटेरा, जेतलपुर थड पांचालमां पधारी सारंगपुरमां हरिजनोने धोलावी हुता-सनीनो समैयो करी हरिभक्तेने मागेळुं वरदान आपी संतोनी पत्र पुष्पादि पूजा अंगीकार करी सर्वेने जवानी आहा आपी. ६४

त्यांथी संतो गुजरातमां गया. त्यां केडलाक मणवा रह्या. पछी श्रीहरि तवरांनी यात्राए संतोने आववानुं कही मोकलीने पृथ्वी उपर पापीनो वधारी जोड काळने आहा आपी पोते केश वधारी तपस्विने वेपे छाना रह्या. वसन्तमास आवतां तयें संतोने धोलावी पोते जरीयाणी वळो पहेरी संतोने याथमां घाडी मळीने वे विभाग करी रंग रम्या. पछी घेलामां संत हरिजनो साथे स्नानक्रीडा करी गाममां आवी संतोने साहस्ते जमाडी आज्ञायी देशांतरमां जता संतोने कारीयाणी ने कुंडल मुथी बळ्यावीने पोते पाळा आब्या. एवी रीते हुतासनीनो समैयो कर्यो. ६५

ગઢપુરથી ચઢતાલ આવી છાં સંત હરિજનોને તેઢાવી તેમને દર્શનાદિ મુલ આપીને પછી સામસામા રંગઝીઢા કરી આવે ધાંધેલા હિંદોલ્યામાં વિરાજીને સર્વને દર્શનાદિ આનંદ આપી તેમની પુષ્પાદિ પૂજા પ્રદાન કરી. એવી રીતે હુતાસનીનો સમયો કર્યો. ૬૬

ચઢતાલથી પોતે ગઢપુર આવ્યા અને સંતો સીલા સંભારતા ફરવા ગયા અને હરિજનો પોતપોતાને ગામે ગયા. યોઢા દિવસ પછી શ્રીજી ચઢતાલ પધાર્યા. છાંધી સંજાયા ઘાંમળોલી ચડ ઢમાળ ડમરેઠ ચડ પાછા ચઢતાલ આવી છાં મુનિઓને તેઢાવી તેમને ‘પરમેશ્વર કૃપાસાધ્ય છે કે ક્રિયાસાધ્ય છે ?’ એવો પ્રશ્ન પુછીને પરસ્પર ચર્ચા કરાવી છાંધી ઢાકોર ડમરેઠ ચડ પાછા ચઢતાલ આવી છાંધી જેતલપુર ધડ ફર્જિસળ આવી છાં સંત હરિજનોને તેઢાવી જન્માષ્ટમીનો ઉત્સવ કરી પોતે હિંદોલે મુઢીને સંતોને ફ્રીજ આપી પોતે યોઢા દિવસ છાના રહી નારણપુર ચડ જેતલપુર આવી છાં સર્વને દર્શનાદિ આપી મીઢને લીધે ડમા ડમા જમાઈ હરિજનોની પૂજા સ્વીકારી મુનિને મઢીને પોતે ચઢા પધાર્યા. ૬૭

છાં ઢોટ્ટા સંતોને તેઢાવી તેમને દર્શનાદિ આપ્યા પછી મુકાગંદલામીએ સ્વપ્રસન્નતાનું સાધન પુછતાં તેને કહીને સંતોને ચઢુપ્રકારે જમાઈ હુધ દહીપળ માપે ઢોઢીને છાં રાઢ રમીને કપિલા છઢનો ઉત્સવ કર્યો. ૬૮

સંતો શ્રીજીની સીલા ગાતા ગુજરાતમાં આવ્યા. યોઢા દિવસ પછી પોતે ચઢતાલમાં આવી સંતોને તેઢાવ્યા. આંબલતલે પાટ તપર વિરાજી સમા કરી સર્વને પ્રશ્નોત્તર અને દર્શનાદિકથી આનંદ આપી છાં અમકૂટનો ઉત્સવ કર્યો. સંતોને પોતે પીરસી જમાઢીને એક દિવસ ઘાંમળોલી પધારી છાં રાળ તલે ધાંધેલા હિંદોલ્યાના મુઢીને છાં અશ્વને ધડુવાર ફેરવીને પાછા આંબલતલે સમા કરી એક દિવસ ચલા-સળ પધારી છાં હિંદોલે વિરાજી દર્શનાદિ આપીને ચઢેટલા ચડ પાછા ચઢતાલ પધાર્યા. ૬૯

છાંધી ગઢા પધારી છાંના હરિજનોના પુછવાથી ચઢતાલની પોતાની સીલા કહેતા ગુજરાતના મખોની કરેલી ધળી પ્રસંસા સાંમઢીને છાંના મખોના કહે-વાથી ગુજરાતી મખોને યોઢાવી તેમને સારો સત્કાર કરી પોતે હિંદોલે વિરાજી રંગ રમી સંતોને મઢીને હુતાસનીનો સમયો પૂર્ણ કરીને પછી સર્વને રજા આપી. ૭૦

સંતો શ્રીજિની દિવ્ય છીલને સ્મરણ કરતાયકા દેશાંતરમાં ફરીને ચડોતરમાં આવ્યા અને શ્રીજિ વડતાલમાં આવી સંતોને તેઢાવ્યા. આવેલા સંતો નમસ્કાર કરી બેઠા તેટલાકમાં કોઈએ અત્તર છાત્રીને આપ્યું. શ્રીજિએ અત્તરપી સંતોની નાસિકા ચર્ચિને કહ્યું કે-એક તમારાજ મુરખનું પાળી રહેશે. તેટલાકમાં આવેલા મુરતના સંપે મહાપૂજા કરી પછી હિંદોળે વિરાજ્યા. પછો સંતોની પૂજા પ્રહણ કરી તેમને મધ્ધી પોતે પીરસી જમાડી વસાળી ઉપદેશ કરીને કરવા મોકલ્યા. એવી રીતે જન્માષ્ટમીનો સમયો કર્યો. ૭૧

પોતે ગઢઢા પધાર્યા અને સંતો ગુજરાત ગયા. સંતોનાં વધુ વડાણ કરી પોતે દર્શન દેતાદેતા જેતલપુર પધાર્યાં ત્યાં છાના રહી વડતાલ આવી સરસંગમાંથી જતારદેવાની રજા મામતાં સંતો ઉદાસ થઈગયા. પછી રામદાસમાદની પ્રાર્થનાથી સરસંગમાં રહ્યા અને સંતોને સરસંગરક્ષણની મલામણ કરી પોતે જમાણ થઈ વડતાલ ઘોચાણ થઈ નર્મદા ઉતરીં ઉધના ચીલલી થઈ ધર્મપુર પધાર્યાં. ત્યાંનાં રાણી કુશલકુંવર યાદે સારો સારાર કરી રાજ્યાદિ સર્વેસ અર્પણ કર્યું પણ તેને નહિ સ્વીકારી તેમને ઉપદેશ આપી મુકુટ ધારણ કરી ગજ ઉપર વિરાજી આઘા ગામમાં દર્શન આપી પૂજા સ્વીકારી પછો ચાંસદા પધાર્યાં. ત્યાંના રાજાને ચરણારવિંદ પાઢી આપીને પાછા ધર્મપુર આવી વસંતપંચમીનો ઉત્સવ કરી ત્યાંથી ફરતા ફરતા વડતાલ પધાર્યાં. ૭૨

ત્યાંથી ગઢઢા આવી ફેટલાક દિવસ રહી સર્વેની ઉપર દુતાસનીના સમૈયા ઉપર વડતાલ આવવાની કંબોતરીયો લખાવી પોતે વડતાલ પધારી જોવનપગીની મેઢીએ ઉતરીને સંતોને આંધળે છતારીને સંત હરિજનસાથે રંગમીલા કરીને ચાર ચારણાના હિંદોળામાં જુલીને સર્વેને દર્શન પૂજાદિનો લાભ આપી પોતાનું ઐશ્વર્ય વતાવી સમૈયો પૂર્ણ કરીને ગઢઢા પધાર્યાં. ૭૩

ત્યાં થોઢા દિવસ રહીને ફરતાફરતા જેતલપુર પધારી કાર્તિક એકાદશીનો ઉત્સવ કરી ત્યાં સંતોને પાસે તેઢાવીને દુતાસનીનો ઉત્સવ કરવાને યોગ્ય સ્થાનનો તપાસ કરતાં વડતાલ જેવું બીજુ નથી એમ નિશ્ચય કરી સંતોને સર્વ સાધન તૈયાર કરવાનાં કહીને પછી પોતે વડતાલ પધાર્યાં. ત્યાં રંગલીલા કરી મુનિને જમાડીને આંચલાતલે સમા કરી પ્રશ્નોત્તરથી સર્વેને પ્રસન્ન કરી ચાંધેલા હિંદોળામાં જુલીને સમૈયો પૂર્ણ કરી પાંચાલદેશ પધાર્યાં. ૭૪

ત્યાંથી સોરઠમાં મળીને દર્શનાદિ આપતા આપતા ચંધીયા થઈ ગોંડલ આવી ત્યાંના રાજાને સદુપદેશ આપી ત્યાંથી ધોરાજી, માહેર, માળાવદર થઈ પંચાલે પધાર્યા. ત્યાં સોરઠ દેશના ગામોગામથી આવેલા હરિજનોને દર્શનાદિ આનંદ આપીને તેમને ઘડુ વસ્ત્રાણીને દુર્બલદાસનું દારિદ્ર્ય કાપીને ત્યાં વીશ દિવસ રહીને ત્યાંથી પિપલાળા ધાત્તા ઝગત્રાઈ થઈ પાછા પંચાલે પધારી માળાવદર જાઢીયા ચંધીયા થઈ ગઢવા પધાર્યા. ત્યાંના મજો આગલ સોરઠના મજોની ઘડુ પ્રશંસા કરી એક માસ ત્યાં રહી એક દિવસ ઉદાસી થઈ મુક્તપર પધાર્યા. ત્યાંપણ વિવાહની વિગી-તતા સાંભઢી વધારે ઉદાસી થઈ પાછા ગઢવા પધારી વિવાહના વિધેયો કાગલ લલાલ્યો. ૭૫

ગઢવાથી જેતલપુર પધારી ત્યાં સત્ત હરિજનોને તેઢાવી મીમ એકાદશીનો ઉત્સવ કરી પોતાનું પુરપોત્તમપણું કહીને દશ દિવસ લીઢા કરી સર્વને મુક્ત આપી પશ્ચિમ દેશે પધાર્યા. ૭૬

ત્યાંથી ઘડતાલ આવી આશ્રિતોને ષોલાવી ધીવાઢીનો ઉત્સવ કરી ગઢવા પધાર્યા. ત્યાં ષોઢા દિવસ રહી પાછા ઘડતાલ આવી વેદાંતાચાર્યને તેઢાવી તેને સમ્માન આપી વેદાન્તના પ્રશ્નોત્તરથી તેને જિતિને પાછા પાંચાલ દેશે પધાર્યા. ૭૭

સર્વે કોઈને વર્ષોવર્ષે એક કાર્તિક પ્રબોધની એકાદશીના ઉરસવ ઉપર ઘડતાલ આવવાની નિયમિત આજ્ઞા કરવાથી અનેક દેશોમાંથી અનેક હરિજનો ત્યાં ઘડોત્તર દેશના મધ્યમાં જલ છાયા વિમેરેની સગઢવાઢા પવિત્ર ઘડતાલ ગામમાં આવીને શ્રીજિની ઘાટ જોવા આગ્યા. ૭૮

અંતર્યામી શ્રીજિપણ પોતાના દર્શનની ઉત્કંઠા જાણીને ગઢવાથી ઘણી જાતની ઘોઢાઘોઢી ઉપરના અશ્વારો કાઢીયો સાથે પોતે માળકી ઘોઢી ઉપર વેસીને ગામો-ગામ દર્શન આપતા ઘડતાલ પધારી આંબલાતઢે નિવાસ કર્યો. આવેલા સંત હરિજનોને દર્શનાદિકથી આનંદ આપી તેમને પોતાનું પરતરલ કહીને સ્વસ્વ-દેશમાં જવાની આજ્ઞા આપી પ્રબોધની ઉત્સવ પૂર્ણ કરી પોતે પાંચાલ દેશે પધાર્યા. ૭૯

ગઢવામાં વિશ દિવસ રહી સંત હરિજનોને કંકોતરી ઢહી ષોલાવીને દર્શનાદિ મુક્ત આપી વીશ દિવસ મુખી નવી નવી રસોઈનો જમાઢી પછી ફુલઢોઢના ઉત્સવમાં રંગ રની રમાઢી જયા, લલિતા, ઉત્તમ રાજાને રાજી કર્યો. ૮૦

મુમુક્ષુઓને જ્ઞાનદાન આપવા સંતોને દેશાંતરમાં મોકલી ધણા દિવસે તેમને પાછા તેઢાવો પોતે પીરસી નવી નવી રસોડયો જમાડી આનંદ આપી પછી હરિજનોની પ્રાર્થનાથી સંતસાથે થોડાદ પધારી તેમને દર્શનાદિ મુલ આપી ફુલ-દોલનો ઉત્સવ કર્યો. પછી મહા રમાડી તેમને શિરપાવ આપી સંતને શીશ આપી. ૮૧

ત્યાંથી ગઢઢા પધારી ત્યાં થોડા દિવસ રહી અમદાવાદ પધારી થુદુ દિવસના પ્યાડી હરિમજ્જોને દર્શનાદિ આપી ત્યાંથી ચેલાલ્ય, મેમદાવાદ, ઢઢુસર થઈ ઢમરેઢ પધારી દર્શનાદિ આપી સંતોને રસરોટલી જમાડી ત્યાંથી સામરજા, આણંદ, ઢઢતાલ થઈ ગાંના, ચોલાસળ થઈ ગઢઢા પધાર્યા. ૮૨

ત્યાં ચાર માસ રહી સર્વેદાનથી અમયદાનને અધિક માની તેને આપવા માટે ત્યાંથી કર્જિસળ આવી સંતોને ચોલથી ત્યાંથી થુદુ થઈ આદ્રેજમાં અમ્મકૂટનો ઉત્સવ કરી ત્યાંથી ફોલઢઢા, ડમાવા, નાદરી, માળસા, ગેરિતા, પામળવા, ઢઢ-નગર, વિશનગર, ઢસઈ, મેઝ, ઢાગરવા, અઢાલજ થઈ અમદાવાદ, જેતલપુર થઈ ઢોલકે આવી ત્યાંથી સંતોને પીપલી જવાની આજ્ઞા આપી પોતે એવી રીતે અમયદાન આપતા ઢકા ગઢઢા પધાર્યા. ૮૩

ગઢઢામાં પ્રતિદિન પેલામાં સજ્જાસાથે જલક્રીઢા અને સમામાં પ્રતિદિન પ્રશ્નો-ત્તરથી સર્વને સંતોપ પમાઢતા શ્રીહરિયે અમ્મકૂટનો ઉત્સવ કરી મુનિઓને ગુજરાત જવાની આજ્ઞા આપી. ટેટલાકમાં કોઈ આવેલા અજઢગેષીને જિતીને પોતે ત્યાંથી ફરતા ફરતા જેતલપુર આવી ત્યાં સંતોને તેઢાવી અમદાવાદથી આવેલા મુજ્જાનંદ સ્વામીની સામા જઈ સત્કાર કરીને ત્યાંથી અમદાવાદ પધારી પાછા જેતલપુર થઈ મેમદાવાદમાં જ્ઞાનસંવાદ કરી સર્વને ઉપદેશ આપી ત્યાંથી જમાળ થઈ ઢઢતાલમા સાત દિવસ રહી ઢુધેજ, ગોરાલ્ય, પછમ, ઢોલેરા થઈ ગઢઢા પધાર્યા. ૮૪

ત્યાંના હરિજનોને ચે માસ દર્શનાદિ આપીને ત્યાંથી સંત હરિજનો સાથે મઢિ-યાલ્યમા હુતાસનીનો સમયો કરી ત્યાંથી રોઢ્ઢકા વિગેરે થઈ ગઢઢા પધાર્યા. ત્યાં અમુતોની ડપાધીને સ્વપ્રતાપથી ટાઢીને કારીયાળી થઈ પાછા ગઢઢા પધારી ત્યાં એક મોઢું સદામ્રત ઢંધાવી મુરતથી આવેલા સંઢની અપૂર્વ પૂજા સ્વીકારી પછી ઢીપાવલી તથા અમ્મકૂટનો ઉત્સવ કર્યો. ૮૫

સંતોને ઉપદેશ આપી ફરવા મોકલીને પોતે ગઢઢામાં રહી સંતોની થુદુ પ્રસંસા કરી હુતાસનીનો ઉત્સવ કર્યો. અમુરના ઉપદ્રવથી જન્માષ્ટમીનો ઉત્સવ ઢંધ રાહી

તેનો ઉપદ્રવ હરી પછી સતોને તેડાવી અન્નકૂટનો ઉત્સવ કર્યો. નરનારાયણ દેવની પ્રતિષ્ઠાની કંકોતરીયો છતાંવીને પોતે જેતલપુર થઈ અમદાવાદ આવી પ્રતિષ્ઠા કરી એક દિવસેજ શહેરના શ્રાદ્ધાળોની ચોરાશી કરી જેતલપુર થઈ ગઢડા પધાર્યા. ૮૬

ત્યાં સંતોને છ માસ રાશી હુતાસનીનો સમયો કરી ત્યાંથી સારંગપુરમા જન્માષ્ટમીનો ઉત્સવ કરી ગઢડા પધાર્યા. ત્યાં થોડા દિવસ રહી કારીયાણીમા દશરાનો ઉત્સવ કરી ત્યાં આનેછાં દિવસંદરનાં પ્રેમચાદનો પોશાગ ગ્રહણ કરી તેને હીનાનાથ-મટ્ટને આપી પછી અન્નકૂટનો ઉત્સવ કરી ત્યાંથી ચોટાદ થઈ હોધામાં શાકોત્સવ કરી ઘસતનો સમયો કરી મોટા ચંદ્રગ્રહણ નિમિત્તે મદ્રાવતીમા જ્ઞાન વ્યું. ૮૭

ત્યાંથી પીપરહી, હાપસળી, જસદળ, ઘઘીયા થઈ ગોંડલ પધારી સાત માતની સુલ્લહી જમી જમાહી ત્યાંથી હયા, વંડોરડા, જાંસમેર, ઉપલેટા, જાલીયા, ગળોદ, માળાવદર થઈ પંચાછા પધાર્યા. ત્યાં સંતોને તેડાવી રામ રમી રમાહી રગક્રીડા કરી રગવાલા વચ્ચો જીળામાડને આપીને ફુલદોલનો ઉત્સવ પૂર્ણ કર્યો. ૮૮

ત્યાંથી માળાવદર, ગળોદ, જાલીયા, ડુધીવદર, વંધીયા, રાયપુરા, વાકીયા થઈ સર્વેને દર્શનાદિ સુલ્લ આપતા ગઢડા પધાર્યા. ત્યાંથી કારીયાણી આવી સતોને ઘડતાલમા મંદિર કરાવાનું કહીને પોતે ગઢડા થઈ મુજનગર પધારી ત્યાં નરનારાયણની પ્રતિષ્ઠા કરી પાછા ગઢડા આવી ત્યાં સતોને તેડાવી જન્માષ્ટમીનો ઉત્સવ કરી ત્યાં સતોને રાસ રમી રમાહી ચોમાસુ રહેવાનું કહીને અન્નકૂટનો મોટો ઉત્સવ કર્યો અને લક્ષ્મીનારાયણદેવ સ્થાપના માટે ઘડતાલે આવવાનો વિચાર કર્યો. ૮૯

ગઢડાથી સપ રૂંદને ચોટાદ, મુંદરીયાળા, વાગઢ, જીસકા, રોસકા, કમીયાલા ચોઢ, ગલીયાળા થઈ ઘડતાલ પધાર્યા. ત્યાં લક્ષ્મીનારાયણાદિક દેવનો પ્રતિષ્ઠોત્સવ કરી ત્યાં આવેલા અયોધ્યાવાસીને મઢીને તેમને સાથે છઠ્ઠ વસોમાં આવી સતોને રજા આપી ત્યાંથી વટામળ, જાસડા વિગેરે માર્ગના ગામોમા દર્શન આપતા કુઢલ કારીયાણી થઈ ગઢડા પધાર્યા. ત્યાંથી કારીયાણી જઈ પાછા ગઢડા પધાર્યા. ૯૦

અયોધ્યાવાસીને દેશ નગરાદિકના સમાચાર પુછી તેને જાણીને તેમને પોતાનો સ્થમાવ કહીને પછી ફુલનાં નાગ પુછી જાણીને પ્રસન્ન થયા. પછી મોટા ચાર સતોને તેડાવી ગાદીના અધિકારી વિપયની વાત પુછી ધર્મકુલમાં સ્થાપવાનો નિશ્ચય કરી પછી ધીજાઓને પણ પુછી પોતે ત્યાંથી સંવધિસાથે ઘડતાલ પધારી અન્નકૂટ

પ્રવોધનીનો ઉત્સવ કરી અયોધ્યાપ્રસાદ અને રણુવીરને દત્તપુત્ર કરી ગાદી સોંપી મંદિર દેશ વહેંચી આપી પાછા ગઢડા પધારી ત્યાં વસંતનો ઉત્સવ કર્યો. ૧૧

एक दिवस सभामा सर्वेने तीर्थयात्रानी आवश्यकता कही तीर्थोनी प्रशंसा करता द्वारकानो विशेष कहिने सच्चिदानंदस्वामीनी साथे अयोध्यावासीने द्वारका मोकल्या. त्यांना गुगळोओए मुनिने ज्ञान न करवा वीधुं अने धनमाटे सर्वे नीटाइ वळ्या. मुनिने त्यां समाधि थवाथी तेमने पडता मुकीने अयोध्यावासी आराभडा बैठ थइ पाछा गोमती आव्या. समाधिमाथी उठेला मुनि ज्ञान न करवा वीधाथी आरंभडा आव्या. त्या छापो न मळवाथी लाघणचोरे बैठ विगेरे. १२

त्या रही मुनि ए श्रीकृष्णनी घणी स्तुति करी, श्रीकृष्णे प्रसन्न थइ प्रत्यक्ष दिव्य दर्शन आपी वडताल आववानुं वरदान आप्युं. त्याथी अयोध्यावासीनी साथे गडडा आवी श्रीजिने सर्वे यात कही थोहरि सर्वेने वडताल आववानु कही मोकली पोते तैयार थइ कुंडल, खसता, शिंजीवाडा थइ वडताल पधारी त्या सतीर्थ द्वारका धीशनो निवास करावी फुलदोलनो उत्सव करी गोमती गळ्याची गडडा पधार्या १३

પ્રવોધનીનો ધર્પોવર્ષ અવશ્ય ઉત્સવ કરવાનો સતો સાથે ઠરાવ કરી સર્વેની ઉપર વડતાલ આવવાની કંઠોતરીયો લઘાવી પોતે કારીયાણી, કમીયાલું, આઢેવા થઈ વડતાલ આવી સર્વેને દર્શનાદિવી આનંદ આપી લક્ષ્મીનારાયણાદિક મૂર્તિ-ઓની અતિપ્રશંસા કરી પ્રવોધનીનો ઉત્સવ કરી સતોને અતિપ્રેમથી મઢીને રજા આપી પોતે ત્યાંથી લોવાસળ, દેવાળ થઈ મહી નવી ઉતરી કારેલી, આમોદ, ડુવા, કેલોદ, મરુચ, અકલેશ્વર થઈ કોશાલ આવી ત્યાં સામા આવેલા સુરતના હરિજનો સાથે સુરત પધાર્યા. ૧૪

તાપીતીરે રસ્તુવાગમા ઉતરી સુરપાલમા વિરાજી અરદેશરે આળેલા સર્વોત્તમ સામૈયા સાથે શહેરમા પધારી સર્વેને દર્શનાદિ આપી તેમની મેટ પૂજા સ્ત્રીકારી ત્યાંના રાજા અને અરદેશર પારસીને ઘેર પધરામણી કરી ત્યાંથી રસ્તુવાગમા આવી ચાલતી વચ્ચે અરદેશરને પાઘડી આપી ત્યાંથી કોશાલ, અકલેશ્વર, કેલોદ, આમોદ, કારેલી, વલદપુર, સંભાત, ગુડેલ, ધોલેણ, કારીયાણી થઈ ગઢડા પધાર્યા. ૧૫

ત્યાંથી મટવદમા જાન લઈને દાદાચાવરનો વિવાહ કરી આવીને પછી સારંગપુર, મુંદરીયાણા, વાગડ, વંચારીયા, શિયાણી તાવી, દદુકા થઈ મહિયાવ્ય આવી ત્યાં મુનિઓને તેડાવી અમદાવાદ પધારી ત્યાં ફુલદોલનો ઉત્સવ કરી અસલાલી

જેતલપુર થઈ વઢતાલ પધારી ત્યાં દેશોદેશમાંથી આવેલા મસ્જોને દર્શનાદિ આપી તેમની મેટ પૂજા સ્વીકારી રામનવમીનો ઉત્સવ કરી સીતારામને યજ્ઞોપવીત આપી ગઢવા પધાર્યા. ૧૬

ત્યાં થોડા દિવસ રહી ત્યાંથી ગાંધ થઈ વઢતાલ પધારી સંતોની મંડલોયો બોલાવી તેમને દર્શનાદિ આપી અન્નકૂટ અને પ્રવોધનીનો ઉત્સવ કરી ગઢવા પધાર્યા. સ્ત્રીજા-ભાઈનો પ્રાર્થનાથી જુનાગઢમાં મંદિર કરવા સંતોને મોકલીને તથા પુંજાભાઈની પ્રાર્થનાથી ધોલેરામાં મંદિર કરવા સંતોને મોકલીને પ્રથમ ધોલેરામાં પધારી મૂર્તિઓ પધારાથી ત્યાંથી ગઢવા પધારી ગઢાલી જઈ આવ્યા. ૧૭

ત્યાંથી સંતસહિત મુંદરીયાળા આવી ત્યાં વસંતનો ઉત્સવ કરી ત્યાંથી મેંશજાલ, નાગડકા, હોયા, ઘોટાઈ થઈ ગઢવા પધાર્યા. થોડા દિવસ પછી ત્યાંથી ફરતાફરતા અમદાવાદ આવી સર્વેને દર્શનાદિ સુખ આપી મેટ પૂજા સ્વીકારી ત્યાં હુતાસનીનો સમયો કરી ત્યાંથી અસલાલી, જેતલપુર, મેમદાવાદ થઈ વઢતાલ પધારી ત્યાં રામ-નવમીનો ઉત્સવ કરી ગઢવા પધાર્યા. ૧૮

ત્યાં અમુરચકી આવેલા વિપ્રને ટાળીને સંત હરિજનોને સેઢાવી જન્માષ્ટમીનો ઉત્સવ કરી ત્યાંથી ગામોગામ દર્શનાદિ આપતા વઢતાલ પધારી ત્યાં જનશિક્ષાર્થે મંદિરને પ્રતિદિન પ્રદક્ષિણા પ્રણામ બિગેરે કરતા થકા રીવાઝો, અન્નકૂટ અને પ્રવો-ધનીનો ઉત્સવ કરીને ત્યાંથી સયાજી રાજાની બહુ પ્રાર્થનાથી સાંકઢદા, છાળી થઈ રાજાએ મોકલેલા રાજકીય ભવ્ય સામૈયાની ધામધુમી સાથે વઢોદરા શહેરમાં પધારી સર્વેને દર્શનાદિથી કૃતાર્થ કરી રાજાને ત્યાં પધારી તેમને દર્શન ઉપદેશાદિ આપી તેનો પ્રેમપૂજા મેટ ગ્રહણ કરી સર્વ મતવાલીઓને જિતીને સાંકઢદા થઈ પાછા વઢતાલ પધાર્યા. ત્યાં દોઢ માસ રહી શિક્ષાપત્રી લક્ષ્મીને ગઢવા પધાર્યા. ૧૯

ત્યાં થોડા દિવસ રહી ત્યાંથી કારીયાળીમાં હુતાસનીનો ઉત્સવ કરી વઢતાલ પધાર્યા. ત્યાં આવી રહેલા સંત હરિજનોને દર્શનાદિ સુખ આપી રામનવમીનો સમયો કરી ત્યાંથી ગઢવા આવી જન્માષ્ટમીનો ઉત્સવ કર્યો. ત્યાંથી કરમઢ પધારી અન્નકૂટનો ઉત્સવ કરી અમદાવાદમાં આનંદાનંદ સ્વામીની પૂજા સ્વીકારી અસલાલી, જેતલપુર ગામની મેમદાવાદ થઈ વઢતાલ પધારી ત્યાં પ્રવોધનીનો ઉત્સવ કરી ગઢવા પધાર્યા. ત્યાંથી સંતોને જુનાગઢ મોકલી પોતે કારીયાળી, ચોકઢી, ધોલેરા, પીપઢી, કમી-યાલ, વરસઢા થઈ વઢતાલ પધારી રામનવમીનો ઉત્સવ કરી ગઢવા પધાર્યા. ત્યાં

મંદિરનો સમારંભ કરાવીને પોતે અમદાવાદ જેતલપુર થઈ વઢતાલ આવી ગઢડા પધાર્યા. ત્યાં ફુલદોલનો ઉત્સવ કરી કારીયાણી, નાવડા, ધોલેરા થઈ ઘટતાલ પધારી રામનવમીનો ઉત્સવ કરી ગઢડા પધાર્યા. ત્યાં અષ્ટમીની લીલા કરી પાછા વઢતાલ આવી ગઢડા પધાર્યા. ત્યાંથી સાહેબના આગ્રહથી રાજકોટ પધારી તેને દર્શન ઉપદેશાદિ આપી ગઢડા પધાર્યા. ત્યાંથી જુનાગઢ જઈ મૂર્તિયોની પ્રતિષ્ઠા કરી ગઢડા પધાર્યા. ત્યાંપણ મૂર્તિયો પધરાવી મોટો ઉત્સવ કર્યો અને સ્વારપછી પોતે જહમરત દશા દર્શાવવા લાગ્યા. ૧૦૦

શ્રીહરિનાં દિવ્ય ऐश्वर्यનું સંક્ષેપથી પુનઃ વર્ણન વિગેરે. ૧૦૧

પ્રકટ પુરુષોત્તમ શ્રીહરિનો મહિમા તથા લીલા વિગેરે. ૧૦૨

મુનિઓ શ્રીજિની તેતે અવતારનાં અલૌકિક કાર્યોના પ્રદર્શન પૂર્વક સર્વ અવતારના અવતારીપણે કરેલી સ્તુતિ વિગેરે. ૧૦૩

‘પૂર્વે અવતારોએ કરેલા કાર્યોમાંથી અમોએ કાંઈપણ કાર્ય કર્યું નથી છતાં તમો અમને પરાત્પર પરમેશ્વર કેમ કહો છો?’ એવો મુનિઓ પ્રત્યે શ્રીજિએ કરેલો આક્ષેપ અને મુનિઓએ તેમાં મોહન પામતા મનુષ્ય ચરિત્ર જાણીને આપવા ધારેલો ઉત્તર. ૧૦૪

મુનિઓએ શ્રીજિપ્રત્યે શુકિયુક્ત સપ્રમાણ ઉત્તર આપી તેમને સર્વાવતારીપણે સમક્ષીને તે પ્રમાણે પ્રતિપાદન કરી પછી કૃપાસાધ્યતાનો કહેલો વિશેષ વિગેરે. ૧૦૫

સંતોનું નિષ્કામ વ્રતમાન કહેતાં કામના દોષો અને તેને જિતવાના ઉપાયો. ૧૦૬

નિર્લોભ વ્રતમાન કહેતાં લોભના દોષો અને તેને જિતવાના કહેલા ઉપાયો. ૧૦૭

નિઃસ્વાદી વ્રતમાન કહેતાં સ્વાદના દોષો અને તેને જિતવાના થતાવેલા ઉપાયો. ૧૦૮

નિઃશ્રેહી વ્રતમાન કહેતાં શ્રેહના દોષો અને તેને જિતવાના થતાવેલા ઉપાયો. ૧૦૯

નિર્માની વ્રતમાન કહેતાં માનના દોષો અને તેના ત્યાગના થતાવેલા ઉપાયો. ૧૧૦

પુરુષના દોષ કહેવા પૂર્વક સારંચ્યયોગી મુક્ત સ્ત્રીયોના કહેલાં વ્રતમાન વિગેરે. ૧૧૧

શ્રીહરિ પાસે સદા રહેનારા પાર્પદનાં નામ તથા ગઢડાની સાંહ્યયોગી કર્મયોગી હરિજન વાદ્યો અને માદ્યોનાં નામ કહ્યાં. ૧૧૨

સોરઠદેશના હરિજન વાદ્ય માદ્યનાં ગ્રામવાર, જાતિવાર અને ગુણવાર નામ. ૧૧૩

વાલાક દેશના હરિજન વાદ્ય માદ્યનાં ગ્રામવાર જાતિવાર નામ કહ્યાં. ૧૧૪

કાઠીયાવાડ દેશના હરિમુક્ત સ્ત્રીપુરુષનાં નામ કહ્યાં. ૧૧૫

દ્વાલાર તથા કચ્છદેશના હરિજન શ્રીપુરુષનાં નામ. ૧૧૬

સૌમીર દેશના હરિજનનાં નામ. ૧૧૭

માલદેશના મક્કનાં નામ. ૧૧૮

ઢંઢાવ્ય દેશના હરિમક્કનાં નામ. ૧૧૯

મારવાડ તથા ગુજરાત દેશના હરિજનનાં નામ. ૧૨૦

ગુજરાત દેશના હરિજનનાં નામ. ૧૨૧

ચઢોત્તર દેશના હરિજનનાં નામ. ૧૨૨

ચારાં દેશના હરિમક્કોનાં નામ, ૧૨૩

ચાકલ દેશના હરિજનનાં નામ. ૧૨૪

કાંનમદેશ તથા સુરત મુંબઈના હરિજનનાં નામ. ૧૨૫

નિમાઢ તથા હિંદુસ્થાન દેશના હરિજનનાં નામ. ૧૨૬

મુદેલસંઢ તથા પંચમહેલ તથા મંગાપાર દેશના હરિજનનાં નામ. ૧૨૭

હરિમક્કશિરોમણિ પર્વતમાહ તથા મુલગીને શ્રીજિણે આપેલા પરચા. ૧૨૮

સંતશિરોમણિ સંતદાસને શ્રીહરિણે પ્રતાવેલા પરચા. ૧૨૯

વ્યાપકાનંદ મુનિને શ્રીજિણે પુરેલા પરચા. ૧૩૦

મુક્કાનંદમુનિ અલંઢાનંદમુનિ તથા કૈવલ્યાનંદમુનિને શ્રીહરિણે પ્રતાવેલાપરચા. ૧૩૧

જીધુંવાઈ, રાજવાઈ, પાંચુવાઈ, નાનુવાઈ અને રામવાઈને શ્રીજિણે આપેલા પરચા. ૧૩૨

માળાવદરના હરિમક્કો તથા ઢદ્ધવગી તથા જાદવગીને આપેલા પરચા. ૧૩૩

લાલગી (નિષ્કુલાનંદમુનિ) તથા સચ્ચિદાનંદમુનિને આપેલા પરચા. ૧૩૪

મુક્કાનંદમુનિ, આત્માનંદમુનિ અને અનંતાનંદમુનિને શ્રીજિણે આપેલા પરચા. ૧૩૫

જીવરામમક્ક, રાણોમક્ક, વશરામમક્ક, મીમમક્ક અને રાઘવમક્કને શ્રીજિણે

આપેલા પરચા. ૧૩૬

કલોમક્ક, મુલોમક્ક, ક્ષવેરમક્ક તથા પ્રાણવલ્લભને શ્રીજિણે આપેલા પરચા. ૧૩૭

દયારામમક્ક, જોડતોમક્ક, ચાલજિમક્ક તથા કુશલચાઈને આપેલા પરચા. ૧૩૮

નાગમક્ક, ભગામક્ક, રાજામક્ક, રૂપોમક્ક તથા પુંજામાઈને આપેલા પરચા. ૧૩૯

તિતારામમક્ક, કાનજિમક્ક, જમનાંવાઈ, ગયુમક્કના સંઘબંધી સમાધિવાઢ્ય

નાના ચાલકો, વસનદામ અને હેતવાઈને શ્રીજિણે આપેલા પરચા. ૧૪૦

જેકરણમજ્જ, જતનવાઈ, જમનાંવાઈ, પ્રમુદાસમજ્જ, અવલવાઈ અને સાંહ્યયોગી અવલવાઈને શ્રીજીએ આપેલા પરચા. ૧૪૧

ખુશાલમજ્જ (મોપાલાનંદસ્વામી) ને શ્રીજીએ પુરેલા પરચા. ૧૪૨

તમૈયાવાઈને શ્રીજીએ આપેલા અનેક પરચા. ૧૪૩

રામચંદ્ર, અમૃતવાઈ અને શોમારામને શ્રીહરિએ આપેલા પરચા. ૧૪૪

નારુપંતનાના, વાપુ સરવરીયા, વાપુમાઈ, ગંગાવાઈ અને સેવકરામને આપેલા પરચા. ૧૪૫

નાથમજ્જ, તેનો મુત, રાયજિમજ્જ, લખોમજ્જ, મગવાનદાસ, જગજીવન, અમૃતવાઈ, કાછીયો વેવરમજ્જ, એ સર્વેને આપેલા પરચા. ૧૪૬

દયાલજિમજ્જ, વલ્લભમજ્જ, જેસંગમજ્જ, કડીયો આદિતમજ્જ, વાપુમજ્જ इत्यादि-કને શ્રીજીએ આપેલા પરચા. ૧૪૭

મોંચીવાઈ, અંવાવાઈ, જમનાંવાઈ, વારપતીવાઈ અને ચીંજી જમનાંવાઈને શ્રીજીએ આપેલા પરચા. ૧૪૮

શામવાઈ, જીવીવાઈ, તમૈયાવાઈ, પ્રેમવાઈ, લક્ષ્મીવાઈ, મયુરાંવાઈ, તથા તેની-પાસે આવેલી ચીંજી કોઈ વાઈ, એ સર્વેને આપેલા પરચા. ૧૪૯

જિજીભાઈ, વાપુમાઈ વેવરમાઈ, નાનોમાઈ, જેઠો મજ્જ, પ્રભાતગર વાવો એ સર્વેને આપેલા પરચા. ૧૫૦

સાફરવાઈ, કેશરવાઈ, શેર વલીમાઈ, પારસી અરદેસર તથા મગ મજ્જને આપેલા પરચા. ૧૫૧

દીપાન દાદોમાઈ, શામજિમાઈ પીતાંબરમાઈ, શોમારામ, નારાયણજિનો મુત હરિરામ, વેંકટરામ અને જ્ઞાનેશ્વરને આપેલા પરચા. ૧૫૨

શ્રીજિનાં દર્શન કરવા આવતો મુરારનપુરનો સંઘ અને રામજિમજ્જને આપેલા પરચા. ૧૫૩

ચીંદોમજ્જ અને તેની કાફી, ઠાકુરદાસ અને તેની પરની ઘનુંવાઈ, ગાંધુવાઈ, મુદ્ધમજ્જ અને મદારીમજ્જ, એ સર્વેને આપેલા પરચા. ૧૫૪

લુકીમજ્જ, પ્રાણનાથ, તેનો પિતા કેશર અને ધુવા મામના હરિજનોને આપેલા પરચા. ૧૫૫

જિમાદમક, કાશીદાસ, કાનદાસ, નરોત્તમદાસ, નાગરદાસ, રૂંધરાદાસ તથા
રાદેવાદેને શ્રીજિણે આપેલા પરચા ૧૫૬

મટ ધીનાનાથ, શોમારાય અને મુદરજિ મુતારને આપેલા પરચા ૧૫૭

કાઠી માણસીયો તથા માવો તથા ત્રિકમ સચવારો તથા હિંમશાહ એ સર્વેને
આપેલા પરચા ૧૫૮

ગોલોક ધામનું વર્ણન ૧૫૯

જીતકૃત્ય થયેલા શ્રીજિનો સ્વધામ પધારવાનો સકલ્પ સામઝી બતિ લિખ
થયેલા આશ્રિતોને આપેલી ધીરજ વિગેરે ૧૬૦

શ્રીજિની (સ ૧૮૮૬ જ્યેષ્ઠ શુદ્ધ દસમી મંગલવારે મધ્યાહ્ને) અતર્ધાનલીલા ૧૬૧

શ્રીજિના વિયોગથી આશ્રિતોને થયેલા દુઃખનું વર્ણન વિગેરે ૧૬૨

સક્ષેપથી ૧૬૪ પ્રકરણનો વિષ્ણુક્રમ ૧૬૩

પ્રથમ માહાત્મ્ય ૧૬૪

श्रीस्वामिनारायणो विजयतेतराम् ।

❖ भक्तचिन्तामणिः ❖

श्रीनिष्कुलानन्दमुनिविरचितः ।

भक्तचिन्तामणिरयं भूयात्काङ्क्षितसिद्धये ।

यस्य भक्तितरङ्गेषु रमते हंसमण्डली ॥ १ ॥

राग सामेरी—मंगलमूर्ति महाप्रभु । श्रीसहजानन्द सुखरूप ॥
भक्ति धर्म सुत श्रीहरि । समरुं सदाय अनुप ॥१॥ परम दयालु
छो तमे । श्रीकृष्ण सर्वाधीश ॥ प्रथम तमने प्रणमं । नामं वारम-
वार हुं शीप ॥२॥ अतिसुंदर गोलोक मध्ये । अक्षर एवं जेनुं नाम
छे ॥ कोटि धूर्य चन्द्र अग्नि सम । प्रकाशक दिव्य धाम छे ॥३॥
अतिश्वेत सचिदानन्द । ब्रह्मपुर अमृत अपार ॥ परमपद आनन्द
ब्रह्म । चिदाकाश कहे निर्धार ॥४॥ एवा अक्षरधाममां तमे । रहोछो
कृष्ण कृपाल ॥ पुरुषोत्तम वासुदेव नारायण । परमात्मा परमद-
याल ॥५॥ परब्रह्म ब्रह्म परमेश्वर । विष्णु ईश्वर वेद कहे वली ॥
एह आदि अनंत नामे । सुंदर मूर्ति श्यामली ॥६॥ क्षर अक्षर पर
सर्वज्ञ छे । सर्वकर्ता नियंता अंतर्यामी ॥ सर्वकारणना कारण
निर्गुण । स्वयंप्रकाश सद्गुना स्वामी ॥७॥ स्वतत्र ब्रह्मरूप सदा ।

મુક્ત અનન્ત કોટિ ઉપાસે મલી ॥ અનન્ત કોટિ બ્રહ્માંડની કરો ।
 ઉત્પત્તિ સ્થિતિ ને લય વલી ॥૮॥ પ્રકૃતિ પુરુષ કાલ પ્રધાન । મહ-
 ત્ત્ત્વાદિક શક્તિ ઘણી ॥ તેના ગ્રેરક અનંતકોટી । બ્રહ્માંડના તમે
 ઘણી ॥૯॥ એવા શ્રીકૃષ્ણ કિશોર મૂર્તિ । કોટિ કંદર્પ દર્પ હરો ॥
 આપ ઇચ્છાએ અવતરિ । યુગો યુગ જનનાં કારજ કરો ॥૧૦॥ પ્રથમ
 મૂર્તિધર્મથી । પ્રકટ્યા પૂરણકામ ॥ નરનારાયણ નાથજિ । તમે રહ્યા
 ઘટ્ટિકા ધામ ॥૧૧॥ ત્યારપછી વસુદેવ દેવકીથી । પ્રકટ્યા મધુરા
 માંય ॥ અનંત અસુર સંહારવા । કરવા નિજ સેવકની સાય ॥૧૨॥
 ત્યારપછી વલી જગમાં । અધર્મ વાઘ્યો અપાર ॥ ભક્તિ ધર્મને પીડવા ।
 અસુરે લિધા અવતાર ॥૧૩॥ સત્ય વાત ઉત્થાપવા । આપવા ઉપ-
 દેશ અવલા ॥ એવા પાપી પ્રકટ થયા । ઘરોઘર ગુરુ સઘલા ॥૧૪॥
 ભક્તિ ધર્મ ભય પામિયાં । રહ્યાં નહિ રહેવા કોઈ ઠામ ॥ ત્યારે તમે
 પ્રકટિયા । કોસલ દેશમાં ઘનશ્યામ ॥૧૫॥ નરનાથ્યક ધરિ ના-
 થજિ । વિચરો વસુધા માંય ॥ અજ્ઞાની જે અભાગિયા । તે એ મર્મ ન
 સમજે કાંય ॥૧૬॥ સમર્થ છો તમે શ્રીહરિ । સર્વોપરિ સર્વાધાર ॥
 મનુષ્યતન મહા જ્ઞાનઘન । જન મન જિતનહાર ॥૧૭॥ મહા ધીર
 ગંભીર ગરવા । દયાસિંધુ દોપરહિત ॥ કરુણાનિધિ કૃપાલુ કોમલ ।
 શુભ શાંતિગુણે સહિત ॥૧૮॥ ઉદાર પરઉપકારી અતિ । વલી સર્વના
 સુખધામ ॥ દીનવંધુ દયાલુ દલના । પરમાર્થી પૂરણકામ ॥૧૯॥
 જે જન તમને આશર્યા । હર્યા તેના ત્રિવિધ તાપ ॥ કાલ કર્મ
 માયાથી મુકાર્યા । આપિયું સુખ અમાપ ॥ ૨૦ ॥ પીડે નહિ પંચ
 વિપય તેને । જે શરણ તમારું આવી ગ્રહે ॥ કામ ક્રોધ લોભ મોહાદિ ।

अधर्म उरमां नव्य रहे ॥२१॥ शून्यवादी ने शुष्कज्ञानी । नास्तिक
 कुंड वामी बली ॥ एहना मतरूप अंधारुं । ते तमारे तेजे गयुं टली
 ॥२२॥ ईश अज अमरादि आपे । योगी मन जिते नहि ॥ तेह तमारा
 प्रतापथी । निजजन मन जित्या कहि ॥२३॥ एवा समर्थ श्याम
 तमे । बहुनामी बल प्रबल छे ॥ नरनाट्यक जन मन रंजन । अज्ञा-
 निने अकल छे ॥२४॥ नरतन माटे नाथजि । स्वामी रामानंद
 सेविद्या ॥ महामंत्र त्यां पामी पोते । सद्गुरुना शिष्य थया ॥२५॥
 सहजानंद आनंदकंद । जगचंद जेहनुं नाम छे ॥ समस्तां अथ ओघ
 नाशे । संतने सुखधाम छे ॥२६॥ एवां नामने पामी आपे । अकल
 आ अघनि फरो ॥ देइ दर्शन जनने । अनेक जीवनां अथ हरो
 ॥२७॥ एवा समर्थ स्वप्रभु । श्रीहरि शुद्ध बुद्धि दिजिए ॥ निजदास
 जाणी दीनबंधु । कृपालु कृपा किजिए ॥२८॥ तव चरित्र गावा
 चित्तमां । उमंग रहे छे अति ॥ शब्द सर्वे थाय सवला । आपज्यो
 एवी मति ॥२९॥ बली साचा संतने हुं । लळिलळि लागुं पाय ॥
 करो कृपा ग्रंथ करतां । विघन कोइ न थाय ॥३०॥ हरिजन मन
 मगन थइ । एवी आपज्यो आशिष ॥ श्रीहरिना गुण गातां सुणतां ।
 हर्ष बाधे हमेश ॥३१॥ सर्वे मली सहाय करज्यो । मन धारज्यो
 मेख अति ॥ प्रकरण सर्वे एम सुझे । जेम अर्कमां अणु गति ॥३२॥
 संस्कृत प्राकृत शब्दे । ग्रंथ कविए बहु कर्या ॥ मनरंजन बुद्धिमंजन ।
 एवी रीते अति ओचर्या ॥३३॥ गद्य पद्य ने छंद छपय । सांभलतां
 बुद्धि गले ॥ एवं जाणी आदर करतां । मन पोचे नहि पाछुं बले
 ॥३४॥ तेने ते हिमत दिजिए । लिजीए हाथ हवे ग्रही ॥ आदर

करुं आ ग्रंथनो । प्रताप तमारो लही ॥३५॥ तमारा प्रताप थकी ।
 पांगलो पर्वत चडे । तमारा प्रताप थकी । अंधने आंख्यो जडे
 ॥३६॥ तमारा प्रताप थकी । मूको मुखे वेद भणे ॥ तमारा प्रताप
 थकी । रंक ते राजा बणे ॥३७॥ एवो प्रताप उर धरी । आद-
 रंछुं आ ग्रंथने ॥ विघ्न कोइ व्यापे नहि । समरतां समर्थने ॥३८॥
 हरिकथा हवे आदरुं । सद्मति थोता जे सांभले ॥ श्रवणे सुणतां
 सुख उपजे । ताप तनना ते ठले ॥३९॥ भवदुःखहारी सुखकारी ।
 सारी कथा आ अनुष छे ॥ प्रकट उपासी जनने । सांभलतां सुख-
 रूप छे ॥४०॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशि-
 ष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणि मध्ये मंगलाचरण कर्तुं ए
 नामे प्रथमतुं प्रकरणम् ॥ १ ॥

राग पूर्वछायो—सर्वे संत सुजाणने । हुं प्रथम लागी पाय ॥
 आदरुं आ ग्रंथने । जेमां विघ्न कोइ न थाय ॥१॥ संत कृपाए
 सुख उपजे । संत कृपाधी सरे काम ॥ संत कृपाधी पामिए । पूरण
 पुरुषोत्तम धाम ॥ २ ॥ संत कृपाए सद्मति जागे । संत कृपाधी
 सद्गुण ॥ संत कृपा विना साधुता । कहोने पाम्या कोण ॥३॥ संत
 सेव्या तेणे सर्व सेव्या । सेव्या श्रीहरि भगवन ॥ ऋषि मुनि सेव्या
 देवता । जेणे संत कर्या राजी मन ॥४॥ जप तप तीर्थ व्रत बली ।
 तेणे कर्या योग यगन ॥ सर्वे कारज सारिधुं । जेणे संत कर्या प्रसन्न
 ॥५॥ एवा संत शिरोमणि । धणिघणि शुं कहूं वात ॥ तेहुं नथी
 त्रिलोकमां । संत सम तुल्य साक्षात ॥६॥ कामदुघा कल्पतरु ।
 पारस चिंतामणि चार ॥ संत समान ए एके नहि । में मनमां कर्यो

विचार ॥७॥ अल्प सुख एमां रह्युं । मलि टलि जायछे एह ॥
 संत सेव्ये सुख उपजे । रहे अखंड अटल एह ॥८॥ चोपाई—एवा
 संत सदा शुभ मति । जक्त दोष नहि जेमां रति ॥ सौने आपे हित
 उपदेश । एवा संतने नामुं हुं शीप ॥९॥ सद्गुणना सिंधु गंभीर ।
 स्थिरमति अतिशय धीर ॥ मान अभिमान नहि लेश । एवा संतने
 नामुं हुं शीप ॥१०॥ अहंकार नहि अभेद चित्त । काम क्रोध लोभ
 मोह जित ॥ इंद्रिय जिती भजे जगदीश । एवा संतने नामुं हुं
 शीप ॥११॥ निरभे ब्रह्मवित्त पुनित्त । क्षमावान ने सरल चित्त ॥
 समर्थ सत्यवादी सरेश । एवा संतने नामुं हुं शीप ॥१२॥ तेजे
 तपे यशे संत पुरा । ज्ञानवान शुद्धबोधे शूरा ॥ शुभ शील सुखना
 दानेश । एवा संतने नामुं हुं शीप ॥१३॥ करे पवित्र अन्न जोइ
 आहार । सारी गिरा समभाव अपार ॥ नहि अनर्थ ईर्ष्या कलेश ।
 एवा संतने नामुं हुं शीप ॥१४॥ भक्ति विनय दृढ विचार । आपे
 विजाने मान अपार ॥ अति पवित्र रहे अहोनिश । एवा संतने
 नामुं हुं शीप ॥१५॥ श्रम दमादि साधने संपन । बोले मलिने मन
 रंजन ॥ श्रुतवानमां सौथी सरेश । एवा संतने नामुं हुं शीप ॥१६॥
 आनंदित आत्मा छे आप । निर्लेप निर्दोष निष्पाप ॥ अशठ असंगी
 क्षमाधीश । एवा संतने नामुं हुं शीप ॥१७॥ संशयहर्ता ने कल्याण-
 कर्ता । बळी वेद पुराणना बेचा ॥ कोमल वाणी वाचाल विशेष ।
 एवा संतने नामुं हुं शीप ॥१८॥ सारी सुंदर कथा कहेछे । अलु-
 ब्धादि आत्मा रहेछे ॥ बळी परदुःख हरे हमेश । एवा संतने नामुं
 हुं शीप ॥१९॥ काम द्रव्य ने मान छे जेह । तेह सारु नथी धार्यो

देह ॥ ज्ञान वैराग्य उरें अशेष । एवा संतने नामुं हुं शीप ॥२०॥
 सदा स्मरण भजन करे । बळी ध्यान महाराजनुं धरे ॥ एवे गुणे मोटा
 जे मुनीश । एवा संतने नामुं हुं शीप ॥२१॥ सावधान लजावान
 खरा । लोक आचरण न जुवे जरा ॥ मोटि बुद्धि शुद्धि छे विशेष ।
 एवा संतने नामुं हुं शीप ॥२२॥ करे कारज कलिमल धोय । लाम
 अलामे स्थिरमति होय ॥ डाया जाणे काल बळी देश । एवा संतने
 नामुं हुं शीप ॥२३॥ सुणी पारका दोषने दाटे । ते जीवना रुडा
 थवा माटे ॥ उरें अधर्मनो नहि प्रवेश । एवा संतने नामुं हुं शीप
 ॥२४॥ अचपलता अचिरकाली । प्राय नै ध्याने मूरति माली ॥
 सदाग्रहमां रहे अहोनिश । एवा संतने नामुं हुं शीप ॥२५॥ कृपालु
 ने परउपकारी । ज्ञान दानयी न जाय हारी ॥ कैनी निंदा द्रोह
 नहि लेश । एवा संतने नामुं हुं शीप ॥२६॥ सगा सौना शीतलता
 अपार । निर्विकारी ने लघु आहार ॥ शरणागतना दाता हमेश ।
 एवा संतने नामुं हुं शीप ॥२७॥ दगो नहि संग्रह रहिता । विवेकी
 विचार धर्मवंता ॥ सदा पवित्र ने शुभवेप । एवा संतने नामुं हुं
 शीप ॥२८॥ राख्युं ब्रह्मचर्य अष्ट अंग । अति तज्यो त्रियानो प्रसंग ॥
 पंच विषय शुं राख्योछे द्वेष । एवा संतने नामुं हुं शीप ॥२९॥
 एवा सद्गुणना छे मंडार । सर्वे जनना मुखदातार ॥ अज्ञान तमना
 छे दिनेश । एवा संतने नामुं हुं शीप ॥३०॥ एवा सद्गुणे संपन्न
 संत । करो कृपा मुं पर्य अत्यंत ॥ गाउँ महाराजना गुण बली ।
 करज्यो सहाय तमे सद्गु मली ॥३१॥ बली वंदु हरिजन सद्गुने ।
 आपज्यो एवी आशिप मुने ॥ हेत बाधे हरि यश कहेतां । एवी सौ

रहेज्यो आशिष देतां ॥३२॥ अल्प बुद्धिए आदर्शो ग्रंथ । नथी पुरो
करवा समर्थ ॥ माटे स्तुति करुंछुं तमारी । करज्यो सह मली स-
हाय मारी ॥३३॥ करी विनंति वारमवार । हवे करुं कथानो उचार ॥
हरि यश कहेवा हरखुं छे हैयुं । कक्षा विना जातुं नथी रैयुं ॥३४॥
इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कलानंदमुनि-
विरचिते भक्तचिंतामणि मध्ये कविए स्तुति करी ए नामे वीजुं प्रक-
रणम् ॥२॥

राग सामेरी—सारी कथा सुंदर अति । हुं कहुं करी विस्तार ॥
जे जन मन दइ सांभले । ते उतरे भवपार ॥१॥ अमृतवत जे आ
कथा । श्रुति दइ जे सांभलसे ॥ अंगो अंग आनंद बाधी । ताप
संताप ते टलसे ॥२॥ प्रकट पुरुषोत्तमनां । चरित्र पवित्र कहुं
अति ॥ श्रवण दइ जे सांभले । थाय तेनी निर्मल मति ॥३॥ पवित्र
यश जेनी कीर्ति । पवित्र गुण कहेवायछे ॥ जे जन कहे ने सांभले ।
ते पण पवित्र थायछे ॥४॥ पवित्र महिमा पवित्र मोट्यप । पवित्र
तेज प्रताप छे ॥ चित्ते निशदिन चितवे । तेपण जन निष्पाप छे
॥५॥ एवी कथा उत्तम अति । सद्मतिने सुखरूप छे ॥ जेम जेम
जन सांभले । तेम तेम बात अनुप छे ॥६॥ एवी कथा आदरतां ।
अति उमंग छे मारे अंगे ॥ अंगमां आनंद उलख्यो । जाणुं क्यारे कहुं
उछरंगे ॥७॥ जेम उपवासी जनने । आवे अमृतनुं नोतरुं ॥ ते पिवा
पल खमे नहि । जाणे कै वारे पान करुं ॥८॥ एम थइछे अंतरे ।
हरियश केवा हाम हैये ॥ जाणुं चरित्र नाथनां । अति उत्तम क्यारे
कैये ॥९॥ सुतार्थी जेम सुत पामे । धनार्थी पामे धन वली ॥

विद्यार्थी जेम विद्या पामे । तेम ए वात मने मली ॥१०॥ अति
 हर्ष छे अंतरे । बली आनंद आच्योछे अंगमां ॥ सुंदर चरित्र श्री-
 हरि तणां । कहुं हवे उमंगमां ॥११॥ धन्य धन्य धर्मसुतनी ।
 पवित्र कथा कीर्ति ॥ दुःखहरणी सुखकरणी ॥ थाय सुणतां सद्-
 मति ॥१२॥ कथा अनुपम छे अति । शुभमति जन सांभलशे ॥
 अभागी नर अवगुण लइ । वण बाल्ये बली मरशे ॥१३॥ जवासो
 जेम जल मल्ये । जाय समूलो सुकाइने ॥ तेम अभागी आ कथायी ।
 दुष्ट जाशे दुःखाइने ॥१४॥ खरने जेम साकर शत्रु । पयपाक कुकुर
 केम क्षरे ॥ गिंगाने जेम गोल न गमे । घी मिसरिची कीट मरे
 ॥१५॥ खातां खारेक जेम हय दुःखी । सुखनोय कोटि उपाय ॥
 सुखद वस्तु ए छे सइ पण । दुरभागीने दुःखदाय ॥१६॥ तेम
 अभागी जीवने । यश हरिना क्षेरे छे ॥ सोटी वातमां मन सुंचे ।
 साची वातशुं घेर छे ॥१७॥ स्तन उपख ईतडी । पय न पिवे पिवे
 असकने ॥ तेम अभागी जीव जेह । ते मोक्ष न इच्छे इच्छे नर्कने
 ॥१८॥ अभागी जीवने जाणज्यो । सारी लागे तोपनी सुपडी ॥
 पण पलिता लगी, प्राण छे । पंड पलमां जाशे पडी ॥१९॥ संत
 सतशास्त्र मली । बली समझावेछे घणुं घणुं ॥ पण अभागिने प्रतीति
 नावे । अवलुं करेछे आपणुं ॥२०॥ पराणे पीयूष न पिवे । विप
 पिवे वारतां बली ॥ जेम पतंग पाचक मांही । झालतां मरे जली
 ॥२१॥ एवा अभागी जीवने । अरये ते आ कथा नथी ॥ हरि-
 जनना हेत अर्ये । हरिचरित्र कहेशुं कयी ॥२२॥ जन्म कर्म दिव्य
 जेनां । तेनी कथा हवे आदरुं ॥ जेवी दिठी में सांमली । तेवी

रीते वर्णन करुं ॥२३॥ पूरण पुरुषोत्तमनी । कीर्ति उत्तम कहुं
 कथी ॥ बीजी कथा तो बहु छे । पण आ जेवी एके नथी ॥२४॥
 प्रकट उपासी जनने । धन छे दोयला दननुं ॥ सुतां वेठां संभा-
 रतां । मटी जाय मल मननुं ॥२५॥ हलवे पुन्ये होय नहि । वली
 हरिकथानो योग ॥ मोटे भाग्ये ए मले । टले भारे महा भवरोग
 ॥२६॥ असंख्य जन उद्धरे । हरिकथा सुणतां कान ॥ अवश्य
 करबुं एज छे । नरनारीने निदान ॥२७॥ धन्य धन्य शुभमति
 अति । जेने हरिकथामां हेत ॥ हरिचरित्र चितवतां । टले ताप
 संताप समेत ॥२८॥ भवरोग अमोघ जाणी । प्राणी करे कोइ
 विचार ॥ एह विना ओषधि एके । नथी निश्चय निर्धार ॥२९॥
 सुखनिधि श्रीहरि कथा । जन जाणज्यो जरुर ॥ सत्य मुनि कहे
 सत्य देवता । सुणी धारज्यो सह उर ॥३०॥ सह जन मली
 सांभलो । कथा कहु महाराजनी ॥ कुसंगीने काम न आवे । छे
 सत्संगिना काजनी ॥३१॥ जेम प्रभुजी प्रकट्या । जे देश मांही
 दयाल ॥ जे गाममां अवतर्या । निजजनना प्रतिपाल ॥३२॥ जेह
 कुलमां उपज्या । जे कारण छे अवतार ॥ जेजे कारज करियां । ते
 कहुं करी विस्तार ॥३३॥ अधर्मने उत्थापवा । महा बलवंत श्री-
 हरि गण्या ॥ जे रीते कलिमल काप्युं । कहुं जे रीते दुष्ट हण्या
 ॥ ३४ ॥ जेहि पेर्ये निजजनने । आप्यां आनंद अति घणां ॥ जियां
 जियां लीला करी । कहुं ते स्थल सोयामणां ॥३५॥ जेहि पेर्ये आपे
 रक्षा । जेम राख्या संतने वली ॥ जेहि पेर्ये हरिजन वरल्या । नर-
 नारी हरिने मली ॥३६॥ जेटला जन उद्धारिया । श्रीहरि धरी

नरदेहने ॥ जे जे सुख आप्यां जनने । कहुं अंतर गत्यमां एहने ॥३७॥ जेवी रीते पुर्या परचा । त्यागी गृही निजजनने ॥ जेवी रीते जन वचन मानी । भज्या श्रीमगवनने ॥३८॥ जे जे सामर्थी वावरी । वली जेजे शक्को वेसारियो ॥ जेह रीते कलियुग काढी । अधर्म सर्ग निवारियो ॥३९॥ सर्वे चरित्र श्यामनां । रसरूप अनु-यम छे अति ॥ सुभागी जन सांमळजे । जेनी हशे अति शुभमति ॥४०॥ जेजे नयणे निरखियुं । वली जेजे मुणियुं कान ॥ तेते चरित्र हवे कहुं । सह सुणो थइ सावधान ॥४१॥ अति मोटप्य महारा-जनी । कहेतां कोटि विचार थायछे ॥ सांगोपांग सूचवतां । मन कहेया कायर थायछे ॥४२॥ आकाशना उडुगण गणवा । पामवो उत्तरनो पार ॥ सरुं लेबुं शून्यनुं । ए वातनो थाय विचार ॥४३॥ जेम छे तेम यश हरिना । कहेवा सामर्थी मारी नथी ॥ जेम उर मारे उपजशे । तेम चरित्र कहिश कथी ॥४४॥ अनुक्रम आवे न आवे । नथी तेनो निरधार ॥ एवी खोट्य मां खोलज्यो । सां सांभलज्यो करी प्यार ॥४५॥ इति श्रीमदेकांतिक्रमधर्मप्रवर्तकभ्रीसहजानंदस्वामि-शिष्यनिष्कलानंदमुनिविरचिते भक्तचित्तमणि मध्ये ग्रंथमाहात्म्य नामे त्रिंशुं प्रकरणम् ॥३॥

राग सामेरी—शुभमति हवे सांभलो । एक उत्तर दिशे अद्रि कहीए ॥ अतिसुंदर शिखरि जेनुं । नाम हिमाचल लइए ॥१॥ सुंदर गेहेरी गुफाउ जेमां । सदन सरखी शोमे घणी ॥ तेमां दीपक सम शोमे । श्रेणि घणी मणि तणी ॥२॥ रजत सम रलियामणो । वली क्यांक श्यामवर्ण सही ॥ मुमेरु सरखी शिखरुं जेनी । विचित्र

पेयें विलसि रही ॥३॥ सहु दिशे चाले अति । नदीरूप निश-
 रणां ॥ लेरी तरंगे आवृत जेनां । सुंदर जल शोभे घणां ॥४॥
 तियां वृक्ष विविध जात्यनां । सुणो नाम सहु तेह तणां ॥ अंव
 कदंब अनार आसु । ताल तमाल त्यां घणां ॥५॥ पारिजातक पिं-
 पख पिप्पला । पिलु पनस ने पुनागरी ॥ पाडल मिडल वेडां मौडां ।
 विलां विजोरां धोरसरी ॥६॥ गर्माल गुंदी गुवाक गुलछा । गुल-
 वास मालर सर्गवा ॥ सर्श शिशम साग सरला । सिताफली सो-
 पारी हवा ॥७॥ शालमली ने शेमल शमडा । अमरवड उदुंवरा ॥
 कोठ कोठवडी कर्णावर्ण । खेर खाखर खजूर खरा ॥८॥ अरिठां
 ने अंजीर आंवली । रुडी राण्य ने रोहिडा ॥ कर्मदी ने कर्मकेतकी ।
 केसर कणियर केवडा ॥९॥ कर्णां अर्णी चंपक चंदन । सुखड्य
 दाड्यम सोयामणी ॥ लिंग लिंगोई हरडा धवडा । जेठी मजेठी
 जोरवणी ॥१०॥ जामफली बदाम जांबु । आमलियो ओपे सही ॥
 तरला अरला तितिडी । नालियेरी ने केली कही ॥११॥ वगराग
 मंदार विकला । आल्य आसोंदरा रोहिणी ॥ धुंदा आदि घनवृ-
 क्षणी । जात्य नव्य जाय गणी ॥१२॥ वोरडी सवन शिशमडी ।
 रक्तपति ने रतांजली ॥ वेणु आदि अनेक विटपे । हिमगिरि शोभे
 चली ॥१३॥ द्राख खारेक खजूर इक्षु । जायफल लवंग लता ॥
 एलची ने नागरवेली । पुष्प सोरंगे शोभता ॥१४॥ डोलरिया
 गुलाब गेरा । वास सुवासे सेवती ॥ जाई जुई ज्यां जुथिका ।
 माधवी मल्लिका मालती ॥१५॥ कुंद केसर केशु कुंभी । गुलदा-
 वदी ने गडुलियां ॥ चंपा चमेली आदि अनेक । फुल बहु फुली

रयां ॥१६॥ कंद मूल रसाल कोमल । जेने जे जोये तेह जमे ॥
 अति रसाल फल विशाल । सुंदर मले सर्वे समे ॥१७॥ शरम सिंह
 शंशा शेमर । कपि कुरंग ने कुरमि ॥ चित मातंग वाराह महिषा ।
 शोभे रोझ ने सुरमी ॥१८॥ करी केसरी बाघ वानर । सिंह सुरमि
 लेलां रमे ॥ सहज वर जेने सदा । ते कोइ केने नव्य दमे ॥१९॥
 शुक सारस हंस मेना । कोकिला किलोल करे ॥ मोर चकोर चात्रक
 चकवा । नीलकंठ हरि ओचरे ॥२०॥ चातक वैतक डोलर डेल्युं ।
 लेलां होलां ने लावरां ॥ कलंग कुंझि काक कायस्थ । बट अमर
 तम सुघरां ॥२१॥ सुंदर बाणिए सर्वे बोले । वृक्षपर विहंग चढी ॥
 अति अतोल थाय किलोल । जाणुं वन करेछे वातडी ॥२२॥ मंद
 सुगंध शीतल वायु । वहे सुंदर ए वनमां ॥ परस तेनो पामतां ।
 शीतल थाय तनमां ॥२३॥ पंखी हिलोला करे किलोला । गेहेरे
 शब्दे गेकी रियां ॥ जाणुं नृत्यक नृत्य भेदे । ताने गान गाय तियां
 ॥२४॥ परस्पर पवन योगे । चाले विटपनी डालियो ॥ तेमां रव रुडा
 करे । कोयलो रूपालियो ॥२५॥ पंखी शब्दे साद करे । डुमल-
 ताऊर कहै ऋषि ॥ कंद मूल फल फुल सुंदर । आबो जमी थाओ
 खुशी ॥२६॥ बली एवा ए अद्रिमां । नदी निगमनी ध्वनि घणी ॥ गज
 इंडज गांधर्व गाने । शोभा नव्य जाय मणी ॥२७॥ रुडां रत्न हीरा
 मणि । घणी खाण्यो ए गिरि मांय छे ॥ शिव ब्रह्मादिक देवे सेव्यो ।
 बली सर्वे शिखरिनो राय छे ॥ २८ ॥ बली ब्रह्मलोकथी उतरी ।
 सप्त धाराए गंगा स्रवी ॥ तेनां नाम सुणो सहु । कहुं विवेके बली
 वर्णवी ॥२९॥ बस्तीकसारा नलिनी । पावनी बली सरस्वती ॥ जंघु

सीता गंगासिंधु । ए सप्त धारा उत्तम अति ॥३०॥ पुन्य पवित्र
सरिता सुंदर । गंगा गेहेरी ज्यां वहे ॥ जे जन नाथ ते शुद्ध थाय ।
पाप ताप ते नव्य रहे ॥३१॥ एवा गिरिमां नरनारायण । वेठा
वेउ चद्रितले ॥ सुखकंद पूरणचंद । झाझे तेजे जलमले ॥३२॥
मुनिवृंद आनंदकंद । आगल्ये वेठा बहु ॥ नारायणना मुखयी ।
सुंदर कथा सुणे सह ॥३३॥ एवा समामां आविया । ऋषि विजा
बहु मली ॥ तीरथरत ए आश्रमे । आविया मुनि मली ॥३४॥
नरनारायण निरखवा । जेने हैये घणी हाम छे ॥ संक्षेपे कहूं सांभलो ।
जेह ए मुनिनां नाम छे ॥३५॥ मोटा मोटा मुनि मली । आव्या
आश्रम एहमां ॥ तेनां नाम सांभलज्यो । सहु जन सनेहमां ॥३६॥
इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनि-
विरचिते भक्तचिंतामणि मध्ये हिमाद्रिवर्णन नामे चोथुं प्रकरणम् ॥४॥

चोपाई—मोटा मरीचि पर उपकारी । दीनजन तणा दुःख-
हारी ॥ आव्या शुक्र जनमना योगी । गर्ग गौतम ब्रह्मरसभोगी ॥१॥
आव्या बगदालवजी बूढ । गौरमुख ने ज्ञानना गूढ ॥ आव्या अष्टा-
वक्र ने आस्तिक । शाकटायन शृंगी शौनक ॥२॥ आव्या और्व
आरुणि आसुरि । भरद्वाजऋषि ने भागुरि ॥ आव्या ऋषि अंगिरा
अगस्त्य । सत्यधर्मी शुक्र ने संवर्त ॥३॥ आव्या वत्स वोढु विभां-
डक । जरत्कारु जैमिनि जापक ॥ आव्या सौमरि शाकल्य शक्ति ।
वली आर्षिपेण कहूं अत्रि ॥४॥ आव्या मुनिमैत्रेय मांडव्य । जा-
जलि जयंत जैगीपव्य ॥ आव्या बृहस्पति वेदशिरा । विश्वामित्र
वसिष्ठ सुधिरा ॥५॥ आव्या कवच ऋतु कक्षीवान । याज्ञवल्क्य

जावाल सुजान ॥ उत्थय उपमन्यु ने और्व । दयालु जे देवल ने
 रीर्व ॥६॥ आन्या वामदेव ने वाल्मीक । विपुल ब्रह्मचर्य वशिक ॥
 पिप्पलाद पुलह पुलस्त्य । कच कृपालु कश्यप समस्त ॥७॥ आन्या
 कर्दम ने कात्यायन । पंचशिख ने वैशंपायन ॥ आन्या पर उप-
 कारी प्रचेता । शंकुवर्ण ने शंख लिखिता ॥८॥ आन्या कणाद
 करमाजन । कर्कश कण्व वधु च्यवन ॥ पाराशर लोमश ने हंसि ।
 पैल पाणिनि ने भृगु ऋषि ॥९॥ आन्या गालव ने जे मातंग । शांडि-
 ल्य श्वेतकेतु शरभंग ॥ आन्या मेघातिथि मानखंडी । बृहदसि बृह-
 दश्व वतंडी ॥१०॥ आन्या सुमंतु ने शरद्वान । इंद्रप्रमद ने इध्म-
 वान ॥ अथर्वा एकत द्वित त्रित । मांडुकेय पाठर हारीत ॥ ११ ॥
 मांडायनि भार्गव भालुकि । शिशंपायन पर्वत मंकि ॥ कठ तांड्य
 कौण्डिन्य कवच । धारपाणि पर्णाद सुजश ॥१२॥ हरिश्चन्द्र मुनि
 अंशुमान । शार्कर ने शारदवान ॥ वैतहव्य बली वात्स्यायन । सावे-
 तस ने सैन्धवायन ॥१३॥ सावर्णि सावर्ण्य ने संवर्तु । भूरिपेण
 शमीक संक्रतु ॥ जमदग्नि जातूकर्ण्य जाणो । प्रणाद देवरात्त प्रमाणो
 ॥१४॥ अकृतव्रण बली जे यासक । वीतहव्य ध्रुव ने ऋचीक ॥
 गौरशिरा कृष्णात्रेय कहीए । स्थूलशिरा मांजायन लहए ॥१५॥
 नाचिकेत तैत्तिरि उत्तंक । दाल्भ्य कालवृक्षीय निःशंक ॥ अग्निवेश्य
 मुदगल हता । मुनि ऋष्यशृंग जग छता ॥१६॥ श्वेतकेतु ने बली
 शमीक । इंद्रप्रमिति कहीए कुशिक ॥ सौम्य नारद ने सारस्वत ।
 वत्स ने वेदशिरा सुमत ॥१७॥ अवलंबायन अरिजित । आन्या
 आर्षि ऋषि आशादित ॥ धारणिक घौम्य ने घ्यानेश । बुधर्वाधा-

यन ने मैनैश ॥१८॥ गांधर्वक गोभिल गोपित । गविष्ठिर गौशिरा
 पुनित ॥ पूर्वातिथ्य ने ध्रुव वाछिल । वैतानस देव ने वैहल ॥१९॥
 व्याघ्रपद वली विष्णुदत्त । दम्नायसैयजंघ समस्त ॥ देवोदास देव-
 रात नाम । देवातप लोहित अकाम ॥२०॥ वैनतेय ने नैपुण मली ।
 हारिकर्णि चांद्रायण वली ॥ हरितकेय वली हंसाल । मुनि उदा-
 लकजी दयाल ॥२१॥ ए आदि ऋषि सर्वे संगे । दिठुं आश्रम एह
 उमंगे ॥ प्रथम विशाला सौए विलोकी । दिठी अतिरचना अलोकी
 ॥२२॥ अक्षरधामरूप एह वन । तेने जाणुं कर्तुं आछादन ॥ घाटी
 छायाए शोभेछे घणी । दैये उपमा एने के तणी ॥२३॥ नरना-
 रायण ऋषिराय । तेने करी रहीछे ए छांय ॥ तेने तले जोतां मुनि-
 जन । थयुं नरऋषिनुं दर्शन ॥२४॥ बेठा आसन उपर्य सुखे । रते
 नारायण नाम मुखे ॥ वली तेने पासे ऋषिराय । बेठा नव योगे-
 धर त्यांय ॥२५॥ तेनां नाम सुणज्यो सुबुद्ध । कवि अंतरिक्ष हरि
 प्रबुद्ध ॥ पिप्पलायन करभाजन । आविहोत्र द्रुमिल पावन ॥२६॥
 चमस ए नव योगी जेह । जग हितकारी मुनि तेह ॥ वली कलाप
 ग्रामना वासी । दिठा तनु आदि सुखराशी ॥२७॥ एवा अनेक मुनि
 त्यां मली । विंटी बेठा ते नरने वली ॥ नर सुंदरवर तन श्याम ।
 मृगाजिन कंठे कंज दाम ॥२८॥ एवा नर नयणे निरखी । मुनि सह
 बहु रक्षा हर्षी ॥ त्यारे नरे दिठा ऋषिराय । आसनथी उठी लाग्या
 पाय ॥२९॥ पछी ऋषि पढ्या नर चरणे । बाबि बाल्यप न जाय व-
 रणे ॥ पछी आप्यां कोमल आसन । तेह पर बेठा मुनिजन ॥३०॥
 किधी परस्पर पूजा वली । पछी नर ऋषि बेठा मली ॥ नर कहे ऋषि

धन्य धन्य । तमे बहाला छो नाथने मन ॥३१॥ तम जेवा जे सत्-
 पुरुष । तेनुं दुर्लभ मलबुं दरश ॥ मले त्रिलोकनुं सुख सोंधुं । पण मलबु
 तमारुं ते मोघु ॥३२॥ तमे मल्ये टले कर्म कोटी । एथी विजी वात
 कई मोटी ॥ माटे शुं कहीए महिमा घणो । नथी कह्यो जातो तम
 तणो ॥३३॥ मले आव्या तमे मुनिसाथ । हमणां देशे दरशन नाथ ॥
 त्यारे नर प्रत्ये बोल्या मुनीश । धन्य तमे छो ब्रह्मांडाधीश ॥३४॥
 नाथने बहाला छो तपेश्वर । प्रभु सेवामां छो ततपर ॥ तमे वली
 नारायण मांड । कहीए अमे फेर नथी कांड ॥३५॥ छोटो एक ने
 दिसोछो दोय । तेनो भेद जाणे जन कोय ॥ माटे आ भूनां भाग्य
 अमित । थइ प्रभु चरणे अंकित ॥३६॥ वली पशु पंखी वेली वन ।
 तेनांपण भाग्य धन्य धन्य ॥ जेजे वसेछे आश्रम आंणे । तेनां भाग्य
 न जाये वखांणे ॥३७॥ वली अमे पण भाग्यशाली । जोशुं नाथने
 नयणे निहाली ॥ कहे एम ते ऋषि ने नर । करे प्रशंसा ते परस्पर
 ॥३८॥ एवे समे नारायण जेह । आव्या पर्णकुटी दार्य तेह ॥ उग्र
 तपवाला अतिकांति । शोभा मुखे नथी कही जाती ॥३९॥ कोटि
 अर्क इंदु ने अगनि । तेथी तेज शोभा बहु बनी ॥ करिकर सम कर
 अजान । शोभे सारुं तन श्याम वान ॥४०॥ नवा कंजसम नेण
 दोय । पूर्णचंद्रसम मुख सोय ॥ दीपे हसवे दंत पंगति । उरु चरण
 कोमल अति ॥४१॥ झिणा पिला उगे शीष केश । माथे मुकुट तेनो
 छे हमेश ॥ ओपे उर अनुप विशाल । कहीए केम ते तरु तमाल
 ॥४२॥ शोभे कंठ ते कंबु समान । ओपे उदर पिप्पलपान ॥ पडे
 व्रण बल तियां सार । नामि उंडी चतुर्ल आकार ॥४३॥ पुष्टतन

कंचन जनोई । डावे करे कमंडलु सोई ॥ दक्षिणपाणि मांहि दंड
 राजे । श्वेतांवरे अंगछवि छाजे ॥४४॥ एवा सुखसिंधु शोभाखाणी ।
 जोयुं हेते निजजन जाणी ॥ हता उद्धव पोताने साथ । प्रेमे करी
 पधारिया नाथ ॥४५॥ एवा श्याम सुंदर सुखदण । निखीं नाथने
 ठरियां नेण ॥ पछी राजी थया मुनिरायं । प्रेमे लाग्या प्रभुजिने
 पाय ॥४६॥ हुवा परवश पामी आनंद । थह कंठे वाणी गदगद ॥
 चाले चक्षुए नीर चोधारे । करे प्रणिपात वारेवारे ॥४७॥ पछी
 प्रभुए प्रेमे बोलावी । आपे बेठा आसनपर आवी ॥ पछी सहजुने पासे
 वेसार्या । हेते हेरिने ताप निवार्या ॥४८॥ निखीं मुनि करी हेत
 अति । जाणुं मिटेशुं पिशे मूरति ॥ बली चाटशे जिभाए करी ।
 जाणुं भेटशे भुजाए भरी ॥४९॥ एम मुनितुं हेत अपार । दिवुं ते
 आश्रमने रहेनार ॥ पछी पूजा करवाने काज । मुनि लाव्या छे
 बहु समाज ॥५०॥ पट्टदश पूजा परकार । तेणे पूजिया प्राण आधार ॥
 पछी धूप दीप ने आरति । करी धुन्य करी बली स्तुति ॥५१॥
 इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनि-
 विरचिते भक्ताचिंतामणि मध्ये ऋषिनां नाम कक्षां ए नामे पांचमुं
 प्रकरणम् ॥५॥

चोपाई—जयजय गाय मुनि गाथ । जयजय नरवीर नाथ ॥
 जयजय वद्विपति राय । तव गुण कक्षा केम जाय ॥१॥ जय दीन-
 बंधु ऋषिदेव । जय अकल नाथ अमेव ॥ जय कृपाना सिंधु कृपालु ।
 जय दयाना निधि दयालु ॥२॥ जय प्रभु तमे जगदीश । जय अखिल
 ब्रह्मांडाधीश ॥ जय आनंदकंद अचतारी । जय संतजन सुखकारी

॥३॥ जय धर्मसुत महाधीर । जय ज्ञानविज्ञान गंभीर ॥ जय अति
 अजित अमेद । जय कहे नेति नेति वेद ॥४॥ जय मुखनिधि सिद्ध
 श्याम । जय सदा अक्रोध अकाम ॥ जय पुन्य पवित्र प्रताप । जय
 निर्दोष ने निष्पाप ॥५॥ जय धर्मतणा प्रतिपाल । जय भारत पति
 भूपाल ॥ जय पाप उत्थापन आप । जय संत हरण संताप ॥६॥
 जय खल बल खंडन हार । जय भूमि उतारण भार ॥ जय दुष्ट-
 तन दंडधार । जय निजजन काज मुधार ॥७॥ जय अकल बल
 अविनाशी । जय पिंड ब्रह्मांड प्रकाशी ॥ जय कालतणा महाकाल ।
 जय भूपति पति भूपाल ॥८॥ जय महादुष्ट मोडण मान । जय भक्त-
 वत्सल भगवान ॥ जय अक्षरधामी अकामी । जय सर्वतणा तमे
 स्वामी ॥९॥ जय अवतारना अवतारी । मत्स्य कच्छ वाराह मुरारी ॥
 जय नृहरि वामन नाथ । जय परशुराम रघुनाथ ॥१०॥ जय हल-
 धर कृष्ण कृपालु । जय बुद्ध कलकी दयालु ॥ जय अलेखधर
 अवतार । जय अकल सर्व आधार ॥११॥ एवां अनेक धरी शरीर ।
 वेसो बद्वितले वेड वीर ॥ रहो तापस वेपे हमेश । जटा मुकुट सुंदर
 शशि ॥१२॥ दंड कर्मंडल मृगछाला । ऊर्ध्वपुंड्र ने अक्षनी माला ॥
 उपवीत पुनितने धारी । सदा भाइ वेड ब्रह्मचारी ॥१३॥ सुखसा-
 गर शांति स्वरूप । दयालु दीनबंधु अनूप ॥ जय निजजन सुख-
 दाता । जय नर नारायण आता ॥१४॥ जय अच्छेद अमेद अति ।
 जय बल अकल भूरति ॥ जय तेज अत्यंत महंत । जय अजर
 अमर अनंत ॥१५॥ जय गुण सागर गोविंद । जय सुंदर श्याम
 स्वच्छंद ॥ जय दासना पाश विनाश । जय अमायिक अविनाश

॥१६॥ जय निजजन जीवन प्राण । जय महा मुखरूप मेराण ॥
 मली मुनि करे ए उचार । वर्ति रह्यो त्यां जय जयकार ॥१७॥
 एम स्तुति करी मुनिबुंद । निखि नाथने पाम्या आनंद ॥ करी
 स्तवन दंड प्रणाम । पुरी करी ते हैयानी हाम ॥१८॥ पछी हाथ
 जोडी वेठा पास । थइ अंतरदृष्टि उजास ॥ श्रीनारायण कृपाए
 करी । वृत्ति अंतर मांहि उतरी ॥१९॥ दिठुं अक्षरधाम अलोकि ।
 पाम्या सुख तेहने विलोकि ॥ दिठो तेज तणो त्यां अंवार । तेह
 मध्ये सिंहासन सार ॥२०॥ तियां वेठा दिठा बहुनामी । जेह
 अक्षरधामना धामी ॥ अतिसुंदर मूरति सारी । शोभाधाम इयाम
 सुखकारी ॥२१॥ तेने निखिने पाम्या आनंद । फुल्यां जेम कुमो-
 दनी चंद ॥ पछी बाखे जोयुं आवी ज्यारे । दिठो तेनि ते मूरति
 त्यारे ॥२२॥ जेवा अक्षरधाममां दिठा । तेवा दिठा सनमुख
 वेठा ॥ तेतो नारायणनुं छे कृत्य । एमां नहि कांइ अचरत्य ॥२३॥
 पछी पाये लाग्या जोडी हाथ । त्यारे मधुरी वाण्ये बोल्या नाथ ॥
 हे मुनियो भले आन्या तमे । तमने जोइ राजी थया अमे ॥२४॥
 तमारां दरशनने काज । अमे इछताता मुनिराज ॥ मलयुं तमारं
 दुर्लभ मने । थाय नहि ते थोडेर पुन्ये ॥२५॥ गोलोकादि धाम
 कहीए जेह । योग सिद्धियो कावेछे तेह ॥ तेथी बहाला मुनि
 तमे बहु । सत्य मानज्यो वात ए सह ॥२६॥ बळी शिव ब्रह्मा-
 दिक जेवा । आपे बलिदान करे सेवा ॥ एह तेह मुजने छे प्यारा ।
 पण तमे छो आत्मा मारा ॥२७॥ तमे अहोनिश चितयो मने ।
 ज्ञानबोधे तारोछो जीवोने ॥ जप तप ने योग यगन । व्रतादिक

विजां जेह पुन्य ॥२८॥ तेह सर्वे मळी जेह कावे । जेना सोलमा
 अंशमां नावे ॥ माटे. एनुं नामं अभयदान । विजा नावे ते एने
 समान ॥२९॥ माटे परमार्थि जाण्युं अमे । मारा शुद्ध भक्त वळी
 तमे ॥ माटे तम जेवा कोइ नथी । घणुं कहीए शुं मुनि सुखी
 ॥३०॥ कहे कवि सांमलो सुजाण । एम बोल्या नारायण बाण ॥
 अतिभावे हेते भर्या घेण । बोल्या कृपाए कमलनेण ॥३१॥ पछी
 मुनि बोल्या करी स्तुति । धन्य धन्य प्रभु प्राणपति ॥ धन्य नर-
 वीर अवतार । बहु जीवनो कर्षो उद्धार ॥३२॥ धन्य प्रकट पूर-
 णचंद । निज जनने देवा आनंद ॥ धन्य दीनबंधु भगवान । महा-
 दुष्टनुं मोडण मान ॥३३॥ धन्य नर नारायण एक । तेनो जाणे
 विरला विवेक ॥ धन्य अकल कला तमारी । घेउ बांधवनी बल-
 हारी ॥३४॥ धन्य सर्व जन सुखकारी । दीनजन तणा दुःखहारी ॥
 सर्वे जीवनी करवा सार । तमे रक्षा आ धाम मोक्षार ॥३५॥ हवे
 नाथ कहीए छीए तमने । कहेयुं घटे ते कहेज्यो अमने ॥ एम कहि
 जोळ्या हाथ ज्यारे । मुनि प्रत्ये प्रभु बोल्या त्यारे ॥३६॥ मुनि
 तमे त्रिलोके मांय । आवो जाओ ते आप इच्छाय ॥ हमणां कोण
 लोकमांथी आव्या । तेनीं शी शी खबर तमे लाव्या ॥३७॥
 त्यारे मुनि बोल्या जोडी हाथ । आव्या भर्त्तखंड जोइ नाथ ॥ त्यारे
 नारायण कहे ऋषि । सरवे मारी प्रजा छे खुशि ॥३८॥ चारे वर्ण
 ने चारे आश्रम । सहु वरेंछे पोताने धर्म ॥ भक्ति धर्म ज्ञान ने
 वैराग । एह उपर केवो अनुराग ॥३९॥ जेम होय तेम कहो मुनि ।
 भर्त्तखंडनां मनुष्य सहुनि ॥ एवां मुणी प्रभुजिनां घेण । सर्वे ऋषि

ढालियां नेण ॥४०॥ आन्यां नयणे नीर भराइ । अति शोक व्यापो
 उर मांड ॥ थइ गदगद कंठे गिरा । पछी बोलिया छे हरि धिरा
 ॥४१॥ सुणो नारायण नरभ्रात । एनी अमे न कहेवाय घात ॥
 चारे वर्ण ने चारे आश्रम । तेणे त्यागी दिघा निज धर्म ॥४२॥
 असत्य गुरुए अवलुं बतावी । दिघो अधर्म धर्म ठरावी ॥ राजा
 उन्मत्त थइ अपार । कयों सत्य धर्मनो संहार ॥४३॥ आपे पाप
 करे अणलेखे । तेम प्रजा करे देखा देखे ॥ नरनारी नियममां
 नथी । कहीए तेनी भुंडाइ शुं कथी ॥४४॥ एने जोइ अमे मुनि-
 राज । सह दुःखिया छीए महाराज ॥ एम कही आपे कर्पु रुदन ।
 कहूं सांभळज्यो सह जन ॥४५॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीस-
 हजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणि मध्ये
 ऋपिस्तुति नामे छठुं प्रकरणम् ॥६॥

पूर्वछायो—एवुं श्रवणे सांभली । नरवीरे कयों विचार ॥
 एह पापने टालवा । मारे निश्चय लेवो अवतार ॥१॥ ऋपि तमे
 राजी रहो । अधर्म करीश उत्थाप ॥ सुखी करीश सौ संतने । तमे
 परहरो परिताप ॥२॥ एम कही नरवीर ऋपि । बेठा एह आश्रम ॥
 तेह समे निज स्थानथी । आवियां मूर्ति ने धर्म ॥३॥ तेने देखी
 उभा थया । सर्वे ऋपि नारायण नर ॥ दंडवत प्रणाम करी । करे
 स्तुति जोडी सह कर ॥४॥ चोपाई—जोइ धर्म ने मूरति दोय ।
 तेणे आनंदिया सह कोय ॥ शुद्ध सत्त्वमय तनु शांति । शर्द पुन्यम
 शशिसम कांति ॥५॥ कंठे कंज तुलसीनी माल । पिली जटानो
 मुकुट विशाल ॥ नव नीरज सम दोय नेण । अति शांतिवान सुख-

દેણ ॥૬॥ પહેર્યાં શ્વેતાંવર તન શોમે । જોઈ જનતળાં મન લોમે ॥
 શોમે સુંદર રેલાં વે હાથે । પહેરી સિત ઉપવીત નાથે ॥૭॥ એવા
 ધર્મ પરમ પાવન । તેનું મુનિ કરેછે સ્તવન ॥ ધન્ય ધર્મ મહિમા
 તમારો । સર્વે લોકમાં સુજશ સારો ॥૮॥ હરિ હર બ્રહ્મા મન ભાવો ।
 તમે સર્વેના ભૂષણ કહાવો ॥ સુર સરવે ને વલીંદ્ર । મનુ કશ્યપ
 ને રવિ ચંદ્ર ॥૯॥ કોઈ ત્યાગી ન શકે તમને । મર્વે મુનિને વહાલા
 છો મને ॥ શેષ શારદાં ને ગણપતિ । તમે સહુને વહાલા છો અતિ
 ॥૧૦॥ વાયુ વહ્નિ ને વલીં ચારિ । તે મર્યાદા ન લોપે તમારી ॥
 સસ્ર ઋષિ સતી પતિવ્રતા । સનકાદિક તમને સેવતા ॥૧૧॥ યોગી-
 યતિ તપી તપ સાધે । તેતો સર્વે તમને આરાધે ॥ ગૃહી વાનપ્રસ્થ ને
 સંન્યાસી । બ્રહ્મચારી તમારા ઉપાસી ॥૧૨॥ દ્વિજ ક્ષત્રિય ને વૈશ્ય
 ભજે । શૂદ્ર તેપણ તમને ન તજે ॥ પશુ પંચિ પનંગ નરનારી । સર્વે
 રહ્યાછે તમને ધારી ॥૧૩॥ તમને તે વંદે વેદ ચાર । પદ શાસ્ત્ર
 પુરાણ અઢાર ॥ કોઈ ન કરે તમારો ઉત્થાપ । મહા મોટો તમારો
 પ્રતાપ ॥૧૪॥ તમને તજી કરે જે જે કાજ । તેતો ભ્રષ્ટ થયાનો
 સમાજ ॥ તમને તજી ભજે જે દેવ । તેતો તેની છે નિષ્ફલ સેવ
 ॥૧૫॥ તમને તર્જી ભજે મગવાન । તોય તેટલું જાણવું જ્યાન ॥
 એવી મોટી છે તમારી લાજ । સર્વ લોકમાં તમારું રાજ ॥૧૬॥
 પ્રભુ પ્રસન્ન કરવાને સારું । સહુ કરે સેવન તમારું ॥ વલીં આલોક
 પરલોક માંય । મુખ થવા સેવેછે સદાય ॥૧૭॥ જેજે સુખી થયા
 થાશે કોય । તેતો ધર્મ વિના નિશ્ચય નોય ॥ માટે શું કહીએ મુખે
 મહિમા । તમ તુલ્ય નહિ ત્રિલોકમાં ॥૧૮॥ એમ કરી તે પ્રશંસા

बहु । पछी आसने वेठा छे सहु ॥ सर्वे नारायण सामुं जोइ । सह-
 वे चित्तनी वृत्ति परोइ ॥१९॥ धर्म मूरति ने नरमुनि । प्रभु सामी
 छे दृष्टि सहुनी । पछी नारायण पद्मनेण । वोल्या अमृत सरिखां
 वेण ॥२०॥ भले आव्या तमे मारा तात । भले आवियां मूरति
 मात ॥ थयुं आज पवित्र आश्रम । तमे पधार्या मूरति धर्म ॥२१॥
 पण आ ऋपि आव्या छे मली । तेनी चारता लियो सांभली ॥
 स्वर्ग मृत्युलोक ने पाताल । तेमां विचरेछे ए दयाल ॥२२॥ हमणां
 भर्तखंडमांथी आव्या । सर्वे प्रजानी खबर लाव्या ॥ कहेछे अति
 वाध्यो अधर्म । अष्ट थयाछे वर्ण आश्रम ॥२३॥ राजा प्रजा तनी
 सत्य रीति । आप स्वार्थे करेछे अनीति ॥ त्यागी गृही तजी निज-
 धर्म । विषय सारु करेछे विकर्म ॥२४॥ नर नारी अपार छे कामी ।
 करे गोत्रसां गमन हरामी ॥ नथी धर्ममां मति कोयनि । एवी खबर
 लाव्या आ मुनि ॥२५॥ प्रभु वात करेछे एवी रीते । सहु सांभ-
 लेछे एक चित्ते ॥ श्रवण नयण नथी बिजे क्यांइ । सहु रखांछे
 प्रभुमां प्रोवाइ ॥२६॥ एवे समे कैलासेथी क्रोधी । आव्या दुर-
 वासा दुरबुद्धि ॥ तेनी नथी कोइने खबर । उभा थइ रखा धडि-
 भर ॥२७॥ पछी दुरवासा दुःखाणा धरुं । न थयुं सन्मान पोता-
 तणुं ॥ बलति हैयामां वात विचारी । आ सर्वे दिसेछे अहंकारी
 ॥२८॥ जोने केवी आवी छे कुमति । एम कहिने कोप्या छे अति ॥
 रुद्रांश दीर्घ जेनो क्रोध । चब्ये न माने बीजानो बोध ॥२९॥ तने
 तामसी मने रिसाल । रहे रोप जेने सदाकाल ॥ क्षमा नहि ने
 क्षोभ अपार । नहि शांति ने सहन लगार ॥३०॥ एवा दुरवासा

महाघोर । बोल्या कोपमां वचन कठोर ॥ कहे सांभलज्यो सर्वे जन ।
 जेह बोल्या दुर्वासा वचन ॥३१॥ करी रिसमां लोचन लाल ।
 चढाज्यां बली भ्रुकुटि भाल ॥ धुजे तन फरफरे होठ । वाघ्यो
 विकराल कालकोठ ॥३२॥ पछी सहु प्रत्ये बोल्या एम । तमने
 धर्मवाळा कहिए केम ॥ तमे मानमां मस्त छो घणा । नथी तमने
 भार कोइ तणा ॥३३॥ मने मानोछो सहुर्यी सरस । विजाने तो
 मानोछो नरस ॥ एवुं अभिमान तमने घणुं । जो ज्यो फल हवे
 तेह तणुं ॥३४॥ हुं दुरवासा आव्यो दूरथी । न थयुं सन्मान वि-
 चारो उरथी ॥ एवुं जोइ क्षमा उर लावुं । एवो शांतिवालो हुं न
 कहावुं ॥३५॥ मारुं नाम सुणी शांति नासे । क्षमा आवे नहि मुज
 पासे ॥ एवो दुरवासा ऋषि हुं छुं । ते हवे दंड तमने दउंछुं ॥३६॥
 पुन्य पवित्र एवो आ देश । सेवे देवादि मोटा मुनीश ॥ तेथी
 पडो हवे ततकाल । थावो मनुष्यने घेर वाल ॥३७॥ तमे मनुष्य
 देहने घरो । आज पछी आवुं नव्य करो ॥ त्यां अधर्म ने कलिना
 जेह । भर्या असुर वसेछे तेह ॥३८॥ तेथी दुःख पामो घणुं घणुं ।
 ए फल मारा अपमान तणुं ॥ पामो असुरथी अपमान आप । पछी
 न बोल्या आपी शाप ॥३९॥ एवो मोटो वकोर सांमली । चिन्या
 नारायण धर्म बली ॥ मुनि उद्भव सौ भय पाम्या । देखी दुर्वा-
 साने शिर नाम्या ॥४०॥ उठी आसनथी तेह वार । करे बहु
 पेयें नमस्कार ॥ आदर सहित विनति जेह । करे शांति पमा-
 डवा एह ॥४१॥ तेम तेम क्रोध बहु कर्यो । रोप रति पण न
 उतर्यो ॥ त्यारे धर्म बोल्या नामि शीप । मोटा महापुनि म करो

रीप ॥४२॥ ऋपि जेनो होय अपराध । देवो दंड तेनो नहि बाध ॥
 पण वण अपराधे शाप । न देवो मुनि विचारो आप ॥४३॥ अमे
 सुणतां हतां सहु वात । कहेता हता नारायण साक्षात ॥ सर्वे रह्या
 हता सामुं जोड । चित्तवृत्ति प्रभुजिमां प्रोड ॥४४॥ एवा समामां
 आविया तमे । तेणे न थयुं सन्मान अमे ॥ माटे क्षमा अपराध
 करो । मोटा मनमां रोष मधरो ॥४५॥ होय ऋपि ब्राह्मणनुं अंतर ।
 नवनीत सम निरंतर ॥ माटे दयालु दया करिजे । अमने शाप
 टाली सुख दिजे ॥४६॥ एम धर्म बोल्या शुभमति । करी एवी
 प्रारथना अति ॥ त्यारे बोल्या दुरवासा वाण । मारो क्रोध क्षणिक
 म जाण ॥४७॥ आपी शापने पाछो निवारुं । एवुं जाणो मां अंतर
 मारुं ॥ पण तमेतो छो भक्तिवान । वली नम्रतावाला निदान
 ॥४८॥ एवां देखी दया आवे अमने । माटे कहुं सुणो धर्म तमने ॥
 पूर्वदेशे लेशो अवतार । द्विजकुल मांहि निरधार ॥४९॥ भक्ति
 धर्म थाशो दो दंपति । थाशे पुत्र आ जे वद्विपति ॥ तारे शापनो
 ताप टलशे । अंतरे सुख शांति वळशे ॥५०॥ पछी पामशो दिव्य
 गतिने । एम कहुं ते धर्म भक्तिने ॥ कहुं ऋपि उद्धवने तेवार ।
 तमे लेशो द्विजमां अवतार ॥५१॥ ज्यां ज्यां हशो त्यां त्यांथी
 तणाइ । आवशो प्रभु पासले घाइ ॥ पछी नरवीरना सखा थाशो ।
 मारा शापथी तर्त मुकाशो ॥५२॥ थाशे दिव्य गति पाछी देव ।
 पामशो सुख कहुं ततखेव ॥ एम कही दुर्वासा मुनीश । कयों कैलास
 प्रत्ये प्रवेश ॥५३॥ चाल्या एवुं काम करी आप । पण नाप्यो ते
 मुनिए शाप ॥ घायों सौए ए शापने शीप । माटे मोटाए न करी

રીપ ॥૫૪॥ इति श्रीमदेकांतिकृष्णप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्य-
निष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये दुर्वासाशाप नामे सातमं
प्रकरणम् ॥७॥

પૂર્વછાયો—પછી સંભારી એ શાપને । સર્વે કરવા લાગ્યા શોક ॥
પુન્ય ભુમિ આ પરહરી । જાહું જોશે જાણું મૃત્યુલોક ॥૧॥ પાપ
પેરણી પૃથ્વી તણાં । કેમ રહેશે સુખ શરીર ॥ અવલે સવલુ એટલું ।
સંગે ચાલશે નરવીર ॥૨॥ કાંઈક તેનો હર્ષ છે । કાંઈક શોક છે
મન ॥ દુરવાસાને દર્શને । થયું હર્ષ શોક ચિંતવન ॥૩॥ વલતા
નારાયણ બોલિયા ॥ તમે શોક મ કરો લગાર ॥ ઇચ્છા અમારે એવી
હતિ । અવનિ એ લેવા અવતાર ॥૪॥ ચોપાઈ—મારી ઇચ્છા વિના
એવી વાત । ન થાય માનજ્યો મારા તાત ॥ આવ્યા ઋષિ ને કરી
જે રાવ । ત્યારનો મે માંઢ્યોછે ઉપાવ ॥૫॥ આવ્યા દુર્વાસા મારી
ઇચ્છાએ । આવી ન પામ્યા સન્માન કાંયે ॥ દિધો શાપ મે ન વાર્યા
તેને । બોલ્યા જેમ મે બોલાવ્યા એને ॥૬॥ જાણું નિમિત્ત વિના
નિરધાર । કેમ લઈએ સહુ અવતાર ॥ માટે ચિંતા કરશો માં કાંઈ ।
શાપ થયોછે મારી ઇચ્છાએ ॥૭॥ કાંજે પૃથ્વીએ વ્યાપ્યું છે પાપ ।
તેણે સાધુ પામેછે સંતાપ ॥ માટે પુત્ર તમારો થાઈશ । હરિ નામે
નિશ્ચય કહેવાઈશ ॥૮॥ મારા સાધુની રક્ષાને સારું । થાશે ભુમિએ
વિચરણ મારું ॥ ધર્મ જ્ઞાન વૈરાગ્ય ને ભક્તિ । પ્રવર્તાવીશ ભુમિએ
અતિ ॥૯॥ માટે ચિંતા મ કરશો લગાર । લિયો દ્વિજકુલે અવતાર ॥
આપ ઇચ્છા ધારી ઊરવિપે । લિયો જન્મ જુદા જુદા દેશે ॥૧૦॥ સુણી
નારાયણની એ વાણ । સહુ પાપે લાગ્યાં જોડી પાણ ॥ પછી આપ

आपणे आश्रम । गया मुनि ने भक्ति धरम ॥११॥ पछी भक्ति
 धर्म ऋपि जेह । उद्धवादिक सरवे तेह ॥ काले करी आ भुमि मोक्षार ।
 सहु लेवा इच्छ्या अवतार ॥१२॥ देशदेश लेवाने जनम । इच्छ्या
 जाणी वेला ए विषम ॥ धर्या द्विजजाति मांहि तन । कहुं सांभ
 लज्यो सहु जन ॥१३॥ थइ वात ए बद्रीकाश्रम । लेशे जन्म ऋपि
 भक्ति धर्म ॥ एवुं जाणी जे हता अदेव । तेपण त्यार थया ततखेव
 ॥१४॥ कहे असुर अभागी एम । काढशे ए अधर्मने केम ॥ एवुं
 शुं आपणुं पडि भागशे । जे ए सर्वे अधर्म त्यागशे ॥१५॥ नथी
 गयुं नखोद आपणुं । जे चालशे एनुं बल घणुं ॥ माटे ज्यां ज्यां
 ए ले अवतार । त्यां त्यां तत्पर रहो तयार ॥१६॥ एना संबंधिमां
 करो प्रवेश । ज्यां ज्यां जनमे एह मुनीश ॥ राखी खटको थाओ
 हुशियार । प्रवर्तावो अधर्म अपार ॥१७॥ जियां तियांथकी एने
 झालो । मति अतिशे अवली आलो ॥ कहुंछुं मने तो सुझेछे एम ।
 कहो तमने सुझेछे केम ॥१८॥ एवुं सांभली बोल्या असुर । जेम
 कहो तेम करिए जरुर ॥ मर बणवानी होय ते बणे । पण एने
 तो जोशुं आपणे ॥१९॥ करशुं जुदा जुदा परवेश । देशुं दुःख
 बहु अहोनिश ॥ एम परियाणिया ए असुर । बोल्यां नरनारी करी
 जोर ॥२०॥ एक कहे थाउं एनी मात । नित्य शिखबुं पापनी वात ॥
 एक कहे थाउं एनी माशी । नांखुं मोह ने मायानी फांशी ॥२१॥
 एक कहे थाउं एनी वेन । रोइ कळकळी कराबुं फेन ॥ एक कहे
 थाउं हुं दिकरी । मारी चिंतामां न भजे हरी ॥२२॥ एम बोली
 असुरनी नारी । करिए बहुविध विघ्न मारी ॥ त्यारे बोल्या असुर

बलता । अमे बहु जाणुहुं सलता ॥२३॥ कहे एक थाउं एनो वाप ।
 मारी कुटिने करावुं पाप ॥ कहे एक थाउं एनो भाइ । नांहुं अतिशे
 अधर्म मांइ ॥२४॥ कहे एक थाउं एनो काको । बतावुं पाप मारग
 पाको ॥ कहे एक थाउं एनो मामो । करावुं अति अधर्म सामो
 ॥२५॥ कहे एक थाउं एनो बाल । करुं भक्ति ने धर्मनो काल ॥
 कहे एक हेतु एनो थइ । नियम एक रहेवा दियुं नइ ॥२६॥ कहे
 एक थाउं एनो सखो । करे भजन त्यां रचावुं डखो ॥ कहे एक
 थाउं एनो सगो । करुं एना कल्याणमां दगो ॥२७॥ कहे एक थाउं
 एनो गुरु । जगे अध एटलां हुं करुं ॥ कहे अविद्या थाउं हुं नाख ।
 म जालथी काढे पग वाख ॥२८॥ नाना बालक बहु उपजावी । दियुं
 हेत हुं एमां बंधावी ॥ छोरा छोरी झिणुं झिणुं बोली । खाशे एनां
 कलेजाने फोली ॥२९॥ एम सहू मली आपणे करुं । जेणे धाय
 ए जीवनुं नरुं ॥ एम खरा खबडदार थाओ । आन्धो अवसर म
 भुलो दावो ॥३०॥ एनां कुटुंबमां प्रवेश करीए । गुरु संबंधिनुं रूप
 धरीए ॥ एना उरथी अधर्म न टले । एम करवुं आपणे सघले
 ॥३१॥ एम परस्पर परिधाणुं । जोर अतिशे पोतानुं जाणुं ॥
 कयों असुरे मनसुवो एवो । घटे पापी अदेवने जेवो ॥३२॥ इति
 श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्ठलानंदमुनिविर-
 चित्ते भक्तचित्तमणि मध्ये असुर उद्धवनामे आठमुं प्रकरणम् ॥८॥

रागसामेरी—शुभमति तमे सहू मली । मुणो अदेवनो उपाय ॥
 वैर जेने नथी विसर्यु । छे शत्रुता थोहरि मांय ॥१॥ देवासुर
 संग्राम मांहि । हरि सहायथी मुवा अदेव ॥ तेणेकरी हरि अरि

जाणी । तत्पर थया ततखेव ॥२॥ बली द्वापर कलिनी संघे । आपे
 हण्या हरिए असंत ॥ जे पशु पंखी अजगर नरमां । रखाता संताड
 अनंत ॥३॥ जेने श्रीकृष्णे हाथे हण्या । तेतो पामिया पद निर्वाण ॥
 पण जियां तियां जुधे मुवा । ते सर्वे थया असुराण ॥४॥ अति
 विषय वासना वाला । वैर कृष्ण साथे वालवा ॥ असद्रति पामी
 अवतर्या । दैत्य हजारे हजार हवा ॥५॥ असुर वैरि आगल्या । आन्या
 अधमर्या अदेव अति ॥ धर्म हरिनो जनम जाणी । पीडा करवा
 छे मति ॥६॥ देव दानव दैत्य दुष्ट । यक्ष राक्षस जे कहेवाय ॥
 वैर वालवा वेप बदली । रक्षा त्रण स्थलने मांय ॥७॥ वामी शूची
 ने वैष्णवी । दनुजे दीक्षा लिधी कई ॥ धर्मनो अतिद्वेष करवा ।
 साधु सरिखा थया मई ॥८॥ केटलेक धर्या तन द्विजमां । केट-
 लाक राजामां रखा ॥ केटलाक वसिया वैश्यमां । केटलाक शूद्रमां
 थया ॥९॥ त्यागी वैरागी तपस्वी । कुंड हुंड ने कविरिया ॥ पिर
 फकिर पंडितमां । दनुज देह धरी रखा ॥१०॥ अधिपति एमां थइ ।
 गिण्यशाखा बहोळा कर्या ॥ निःशंक थइ नर नारकी । अधर्मने
 अति आचर्या ॥११॥ पुंथली खैरिणी कामिनी । बली वगासे नारी
 निसरी ॥ एवा असुर नर जेह । ते चेठा ए त्रण्येने वरी ॥१२॥
 जेवा अदेव नर अमागी । तेवी पत्नियो तेने मली ॥ धर्मनो अतिद्वेष
 करवा । बडो आग्रह मांढ्यो बली ॥१३॥ कहे देव पितृना श्राद्धमां ।
 मद्य मांस जेपुं कांड नथी ॥ जो इच्छो अचिरफल पामवा । तो पूजज्यो
 महु एहथी ॥१४॥ जिज्ञासु जीव जगतमां । दैविसर्गना जे हता ॥
 तेने एवो उयदेश आपी । पापिए कर्या पाप करता ॥१५॥ धर्मनी

ઓઘ્ય લઈ અધર્મો । ધિરવીં ધન નારી હરે ॥ શાસ્ત્રના અર્થ ફેરવી ।
 પ્રેરે જેમ પોતે કરે ॥૧૬॥ કહે વેદમાં-એહ ભેદ છે । પશુ મારી
 કરવો જગનને ॥ ચામ વારુણી સંગ ત્રિના । નહિ પામો આત્મ-
 દર્શનને ॥૧૭॥ પોતાના ઇષ્ટદેવ મંદિરમાં । દિયે પરત્રિય કતુદાન
 જો ॥ એહ તુલ્ય કોઈ પુન્ય નહિ । એહ મોટો ઉપકાર માનજ્યો
 ॥૧૮॥ એવી રીતે અસુર નર । ધર્મનું ધંડન કરે ॥ ચૈર છે જેને
 કૃષ્ણશું । એવે આદરે અહોનિશ ફરે ॥૧૯॥ વલી વર્ણાશ્રમમાં રહી ।
 અસુર કરછે અસુરપશું ॥ શત્રુભાવ શ્રીકૃષ્ણસાથે । ચૈર વાવરેછે અતિ-
 ઘણું ॥૨૦॥ દ્વિજકુલે જેણે તન ધર્યા । તે મકાર માહાત્મ્ય કહે
 કથી ॥ મધ માંસ મૈથુન જેવું । કલ્યાણ અર્થે કોઈ નથી ॥૨૧॥
 કહે વેદમાં એહ ભેદ છે । વલી અષ્ટ ભક્તિ છે મલી ॥ અણસમશુ
 એમ જાણે જે । આ વળશિ ગયા વટલી ॥૨૨॥ ઉત્તમ મધ્યમ માને
 અજ્ઞાની । પણ આત્મા તો એક છે ॥ તેમાં વર્ણાશ્રમ વિધિ । એજ
 મોટો અવિવેક છે ॥૨૩॥ એવો અસુર ઉપદેશ આપી । કાપી પાપીએ
 જડ ધર્મની ॥ આપી મતિ અવલી અતિ । ચાટ ચતાવી કુકર્મની
 ॥૨૪॥ વલી અસુર અવતર્યા । ક્ષત્રિ કુલ માંહિ ધરા ॥ દ્રેપી જેહ
 છે ધર્મના । તેણે પાપી કર્યા નારી નરા ॥૨૫॥ નરપતિ કુમતિ અતિ ।
 પરપત્નીને પ્રાણે હરે ॥ પ્રજા પીડે પાપી અતિ । ગતિ પારકા ઘરમાં
 કરે ॥૨૬॥ વિના વાંકે વાંક દહને । પ્રજાને પીડે ઘણું ॥ પ્રપંચ
 કરે ધન હરે । એમ કરે વિત્ત આપણું ॥૨૭॥ સચલ નિર્ચલ ન્યા-
 યમાં । અધર્મને આગલ્ય કરે ॥ લાંચ લઈ દોષ દઈ । ન્યાયનો
 અન્યાય કરે ॥૨૮॥ વેદ શાસ્ત્ર સંતની વલી । કુલ મર્યાદા નહિ

रति ॥ सत्यवादी संत देखी । अंतरमां दाझे अति ॥२९॥ पाप
 करता धन हरता । रमता परनारी संगे ॥ कपटी लंपटी कुडा बोला ।
 गुह्य वारता एवा संगे ॥३०॥ प्रभुपणुं पोतामां परठी । कृष्णसम
 कीर्ति गमे ॥ रमणीने कहे राधिका । रसिया थड पोते रमे ॥३१॥
 एम अदेव अरिपणुं । प्रगट पाले प्रसिद्धुं ॥ धर्म भक्ति कृष्ण
 साथे । वैर जेने बहुविध शुं ॥३२॥ बली वैश्य जातिमां । असुर-
 जन जे अवतर्या ॥ विश्वास घाती लखेपाति । कुड कपट दगे भर्या
 ॥३३॥ छळ कळ ने छेतरवुं । देशभाषानी जाणे कळा ॥ धर्ममां
 नहि हुंकडा । अधर्म करवा उतावला ॥३४॥ शूद्रमां संताड रखा ।
 दैत्य दानव दगे भर्या ॥ कृष्णशुं कलेश करवा । कडक एसां
 अवतर्या ॥३५॥ अतिपापी मांस सुरापी । मारे पशु वन गामनां ॥
 खर सूकर कुकर कपि । करि चकासम कामना ॥३६॥ जेवा ए
 वर्ण तेवाज आश्रम । पापिना पापी गुरु ॥ अधर्मने महाधर्म मान्यो ।
 वात तेनी हुं शुं करुं ॥३७॥ ब्रह्मचारी भंगी नवल रंगी । संगी
 धन नारी तणा ॥ पंच केशे फरे विदेशे । पिवे प्याला मद्यना घणा
 ॥३८॥ गृही अति निर्दय थड । अन्यागतनुं अपमान करे ॥ अन्न
 न आपे सामुं संपापे । पेट कुटुंबनुं पोते भरे ॥३९॥ चानप्रस्थ
 विश्वमांहि । धर्म कोइ धारतुं नथी ॥ अतिकामी लुणहरामी ।
 पापी परदारा पथि ॥४०॥ थड संन्यासी फरे उदासी । प्यासि
 पैसा नार्थना ॥ करी काशांवर सुंदर अंगे । हेंये भर्या हिंगार्थना
 ॥४१॥ मति मेली अति फेली । शेली शुंशि सिद्ध धया ॥ धर्म-
 हिणा बुद्धिक्षिणा । दलमां न मले दया ॥४२॥ कुपंथ कलि का-

लमां । वगडेल मत बोळा थया ॥ कुंड हुंड ने गुलाह जेवा ।
कुमति मति ग्रहि रखा ॥४३॥ वेद विप्र संत शास्त्र । माने नहि
मूढ मति ॥ अवतार सर्वे कहे ओरा । पोतानुं आहुं अति ॥४४॥
प्रभुनो परताप भुकी । कर्मना गुण गायछे ॥ अनेक जीव करी
आगळ्ये । वळी जमपुरि जायछे ॥४५॥ गुंनर नारी जोड सारी ।
चातमां लइ वश करे ॥ विधवाशुं विहारें चेत्यां । मूर्ख मनमां नव्य
डरे ॥४६॥ अति पापी पल सुरापी । गर्भ गाळे वळी नाखना ॥
एवा जगमां साधु कहावे । ते शब्द घातरवारना ॥४७॥ अंतर
खोटा बाहेर मोटा । अधर्म रखा आचरी ॥ एवे साधु नामने ॥
खोव्य मोटी दिधी खरी ॥४८॥ नाम बैरागी बैराग्य नहि । बाटे
घाटे वश्या जइ ॥ गुरु थइ दंभ फुंक दइ । एम जीव ठग्या कइ
॥४९॥ डाया प्रपंच दंभमां । माया शिष्यनी लेवा सइ ॥ आशा
वृष्णा अति घणी । काम क्रोध वटमां कइ ॥५०॥ खवडदार खान
पानमां । दाम वामना भुख्या भमे ॥ एवा असुर गुरु थइ । धर्मने
अहोनिश दमे ॥५१॥ भामिनियोने भावती । वळी भक्त भक्ति
आदरे ॥ खेल उत्सव ओसर मेळा । मेला थइ भुंडाइ करे ॥५२॥
भक्ति नामे अष्टवाडो । आचरण ए असुर तणां ॥ नरनारी विकार
विना । गोततां न मळे घणां ॥५३॥ अधवंता नर अति घणा ।
मात पिता गुरुना घातकी ॥ कुकर्मी कामी हरामी । कहीए महा
पंच पातकी ॥५४॥ वेन वेटी माशी माता । अनुजवधु सुतप्रिया ॥
गोत्रनारी नव्य गणे । अदेव जगमां एवा थया ॥५५॥ आत
तात काको मामो । कामे जुवे सुत कामनी ॥ एवी कुलटा करी

असुरे । भवमां दुहु भामिनी ॥५६॥ विघवा नारी अपार कामी ।
 नर बिना नव्य रही शके ॥ वर्षे वर्षे गर्भ गाळे । बिये नहि पाप
 थके ॥५७॥ एम असुर उपदेशधी । नरनारी नियममां न रखां ॥
 अन्योअन्य एवे मर्या । सर्वे जन सरखां घयां ॥५८॥ भलं कुळ
 ब्राह्मणतणुं । जेमां श्रुतग्रंथ अति निर्मळा ॥ तेमां असुर अवतरी ।
 कर्या ग्रंथ अर्थ अवळा ॥५९॥ रुहुं कुळ राजातणुं । जेमां भक्त
 बहु हरिना थया ॥ तेमां दैत्य प्रकटिने । अधर्म सर्वे राखी रखा
 ॥६०॥ पुष्टि करवा पापनी । नवा ग्रंथ निपजाविया ॥ संस्कृत
 प्राकृत शब्दे । जीवबहु भरमाविया ॥६१॥ एवे पापे करी पृथिवी ।
 चारमवार कंपे वळी ॥ सत्यधर्म तीर्थ देवता । पाम्या पीडा सह
 मळी ॥६२॥ पडे दुकाळ बहु दामिनी । चाले वायुवेगे वृक्ष पडे ॥
 एवा उपद्रव अतिशे । प्राणधारी सहने नडे ॥६३॥ अतिपीडा
 अधर्मधी । चराचर सह पामिया ॥ त्यारे भक्ति धर्म श्रपि ।
 प्रकट्यां करी दया ॥६४॥ इति श्रीमदेकांतिकथर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंद-
 स्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचित्तामणिमध्ये असुरउद्भव
 नामे नवमं प्रकरणम् ॥ ९ ॥

चोपाइ—सुंदर शोभेछे सरवार देशरे । जियां धर्मे कर्मां
 प्रवेशरे ॥ धन्य धन्य धरा ए पावनरे । धन्य देवहा नदीतटे व-
 नरे ॥१॥ अंब कदंब अशोक केळीरे । जांबु लिंबु वळी जामफ-
 ळीरे ॥ करसुक कुटटिम कणेरीरे । बहु वदरी ने नाळीघेरीरे ॥२॥
 तियां सारस हंस शुक मोररे । करे कोयल कोकिला झिंगोररे ॥
 घणे वृक्षे विटाणां ज्यां गामरे । जाणुं बिजुं आ धर्मनुं धामरे ॥३॥

तियां शोभे शहर रैकहटरे । तेमां वतें आनंद अमटरे ॥ खान
 पाने पटे सुखी लोकरे । भय विग्रह ने नहि शोकरे ॥४॥ तियां
 वसेछे वर्ण च्याररे । तेणे शोभेछे शहर अपाररे ॥ द्विज क्षत्रि
 वैश्य वळी शूद्ररे । तयां धर्मयी शोक समुद्ररे ॥५॥ वसे विप्र
 तियां सरवरियारे । अति भाव भक्तिना भरियारे ॥ दयावाळा
 दलना उदाररे । पापरहित पुन्यमंडाररे ॥६॥ उच्च कुळे आचार
 छे अतिरे । सदा स्वधर्म मांदि छे मतिरे ॥ गोत्र सावर्णि ने साम
 वेदरे । शाखा कौथमी सांभळो भेदरे ॥७॥ त्रण प्रवर तेनां सुज-
 सरे । भार्गव वैतहव्य सावेतसरे ॥ पांडे ईटार गामना कहीएरे ।
 पूज्य शिरनेत्र राजाना लहीएरे ॥८॥ अतिकृपाळु कनहिरामरे ।
 तेना सुत बालशर्मा नामरे ॥ वेद शास्त्र ने पठ्या पुराणरे ॥ शुद्ध
 आत्मावाला ते सुजाणरे ॥९॥ सत्यवादी अति इंद्रिय जित्तरे ।
 धीर गंभीर धर्ममां ग्रीतरे ॥ शील संतोष दल उदाररे । शुभ
 शांति गुणना भंडाररे ॥१०॥ एवा बालशर्मा महामतिरे । जेने
 घेर छे भाग्यवती सतीरे ॥ गुणवान पतिव्रत धारीरे । पुन्य
 पवित्र निर्मळ नारीरे ॥११॥ एवां नरनारी गुण भंडाररे ।
 तियां धर्यो धर्म अवताररे ॥ संवत् सत्तर वर्ष छनुंरे । प्रमोद
 नाम संवत्सरनुंरे ॥१२॥ दक्षिणायनमां रवि रमेरे । वतें शरद
 ऋतु ते समेरे ॥ मास कार्तिक शुदी साररे । एकादशी सुंदर
 बुधवाररे ॥१३॥ नक्षत्र उत्तरा वज्र योगरे । विष्टि करण हरण
 रोगरे ॥ कुंभ लग्न मांदि भाग्यवतीरे । बन्म्या धर्मदेव महा
 मतिरे ॥१४॥ धर्म बन्म जाणी त्रण लोकरे । थया विबुध

साधु अशोकरे ॥ आब्या सुर तेत्रीश कोडिरे । तेतो करे
 स्तवन कर जोडिरे ॥१५॥ आब्या ब्रह्मा ने तियां ब्रह्माणीरे ।
 आब्या शिव ने गिरिजा राणीरे ॥ गाय शारदा शेष त्यां गानरे ।
 तांड नृत्ये त्रोडे शिव तानरे ॥१६॥ गाय गांधर्व ने अपसरारे ।
 सिद्ध चारण ने भुनिवरारे ॥ आब्यां वैकुण्ठथकी विमानरे । नयणे
 निर्खवा धर्म निदानरे ॥१७॥ करे सुर ते वृष्टि सुमनेरे । बहु
 वाजिंन्र वाजे गगनेरे ॥ वाजे ढोल ने दुंदुमि गडेरे । तेनी खबर
 मृक्तने पडेरे ॥१८॥ थाय नमे उत्सव अपाररे । थयो जाणी धर्म
 अवताररे ॥ जेम मेकि रहोछे गगनरे । तेम भुमिए भक्त मगनरे
 ॥१९॥ नरनारी पाम्यांछे आनंदरे । धर्म प्रकट्या पूरण चंदरे ॥
 घेर घेरथी मानिनी मळीरे । गाये वधाइ मंगळ बळीरे ॥२०॥
 करे उत्सव नर ने नाखरे । बांध्यां तरियां तोरण बाखरे ॥ भरी
 गज मोतिडाना थाळरे । चाली नारी वधावा दयाळरे ॥२१॥
 वधावेछे बनितानां वृंदरे । मुख जोइने पाम्यां आनंदरे ॥ पछी
 भामिनी गइ भुवनरे ॥ तेज्या विप्र विद्याए संपन्नरे ॥२२॥ जोयां वार
 घडी ने लगनरे । जोइ मनमां थया मगनरे ॥ कहे एवी पळे बाळ
 आब्योरे । जाणु त्रिभुवनने सुख लाब्योरे ॥२३॥ आवी पळे प्रकट
 जे थायरे । तेतो धर्म मूर्ति कहेवायरे ॥ माटे आ वात तमे छ-
 पाडोरे ॥ एनुं नाम देवशर्मा पाडोरे ॥२४॥ तन शोमित सुंदर
 अतिरे ॥ माटे देवशर्मा महामतिरे ॥ पछी हरख्या चालशर्मा
 मनरे ॥ आप्यां दान थइने प्रसन्नरे ॥२५॥ ब्राह्मण भिक्षुकने भरि-
 भाग्यांरे । दिधां दान बहु मुख भाग्यांरे ॥ थइ राजी अति चिप्र

जनरे । गया पोत पोताने भुवनरे ॥२६॥ पछी मावापे विचार्यु
 मनरे । आनी करवी झाझी जतनरे ॥ अतिहेत राखी उर मांडरे ।
 अर्ध घडी मेले नहि क्यांइरे ॥२७॥ हैये हेत समेत हुलावेरे ।
 प्रेमे पारणियामां झुलावेरे ॥ करे काम धामनुं जो कांइरे । पण
 धृति रहे बाळक मांडरे ॥२८॥ रुडे हर्षे सुतने रमाडेरे । पय साकर
 पाक जमाडेरे ॥ एम करतां मोटा ज्यारे ह्वारे । त्यारे मांडयुंछे
 मुखे बोलवारे ॥२९॥ कांई बोलेछे कालु जो कालुरे । तेतो लागे
 माताजिने बहालुरे ॥ बाळचंद्र पैये अहोनिशरे । बाधे देवशर्मा ते
 हमेशरे ॥३०॥ धर्यो धर्म जे दिनो जनमरे । मटी साधुने चेळा
 विपमरे ॥ तर्त पापीने पीडा उपनीरे । आव्युं अचानक एवुं घनीरे
 ॥३१॥ पुर गाम घोष पृथ्वीपररे । तियां उपज्यो आनंद भररे ॥
 थया यज्ञ अग्नि निर्धूमरे । सुरमां वायु निर्मळ व्योमरे ॥३२॥ थयां
 सतपुरुषनां चित्तरे । अति निर्मळ परम पुनितरे ॥ नदी कूप बाव्यनां
 जे जळरे । थयां ताल सरवे अमलरे ॥३३॥ सिद्ध ऋषि सह सुर
 पाम्यारे । अंतरेथी अधर्मने बाम्यारे ॥ थइ राजिने आपे आशि-
 परे । धर्म जीवज्यो कोटि वर्षरे ॥३४॥ एम सुर पाम्या सत्य-
 धर्मीरे । पाम्या पीडा जे हता कुरुमीरे ॥ पापी पापंडिनुं पडी
 भाग्युरे । मन सहनुं धर्ममां लाग्युरे ॥३५॥ धर्म पोते अति महा-
 धीररे । सुख दुःखे रहे मन स्थिररे ॥ सुख दुःख वळी शीत उश्चरे ।
 होय तनमां न माने मनरे ॥ ३६ ॥ एवुं जोइ बालशर्मा वापरे ।
 जाण्या मोटा योगी छे आ आपरे ॥ वर्ष आठ जनमथी थियारें ।
 आपी ताते उपवीत तियारें ॥३७॥ आपी जनके जनोइ ज्यारेरे ।

કર્યો મોટો ઉત્સવ તે વારેરે ॥ પછી ધર્મે વઢુનો જે વેપરે । ધારી
વંધારીયા પંચ કેશરે ॥૩૮॥ મળ્યા વેદ શાસ્ત્ર ને પુરાણરે । થયા
પંડિત પોત્યે સુજાણરે ॥ હુવા બાર વર્ષના આપેરે । ત્યારે પ્રી-
ત્યે શું પુછીયું વાપેરે ॥૩૯॥ પુત્ર પરણો એક મેરાહરે । માનો વચન
ઘટલું મારુરે ॥ જેવા પુત્ર તમે ગુણવાનરે । જોઈએ સુંદરી તમ
સમાનરે ॥૪૦॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामि-
शिष्यनिष्कलानंदमुनिविरचिते मक्तवितामणिमध्ये धर्मजन्म नामे
दशमું प्रकरणम् ॥૧૦॥

પૂર્વછાયો—સુંદર દેશ સરવારમાં । નદી મનોરમા નામ છે ॥
મલોડા તીર્થ ત્યાંથકી । ઉત્તરે છપૈયા ગામ છે ॥૧॥ સુંદર સર
ત્યાં સોધામણું । અતિ અમલ જલ તેતણું ॥ પદ્મ પોયણાંની પંક્તિ ॥
શોમેછે સુંદર ઘણું ॥૨॥ ત્યાંથી દક્ષિણ દિશમાં । વગિહા ડુહવા
વે વન છે ॥ ફલ ફુલ સુંદર જેમાં । સુંદર જાડે સઘન છે ॥૩॥
અનુપ એવી અવનિમાં । છે ગામ નામે છપિયા ॥ દ્વિજ ક્ષત્રિ વૈશ્ય
શૂદ્ર ॥ ચ્યારે વર્ણ જ્યાં વસિયા ॥૪॥ ચોપાઈ—તિયાં કૃષ્ણશર્મા
દ્વિજ ઘરે । જાણે સાર અસાર વિવેકરે ॥ શીલ સંતોષ ગુણે સંપ-
ન્નરે । શુદ્ધ હૃદયે પરમ પાવનરે ॥૫॥ તેને ઘેર ભાગ્યમાની નાસ્તરે ।
અતિ પવિત્ર અંતર ઉદારરે ॥ જેવી નિર્મલ એ યુવતિરે । તેવા કૃષ્ણ-
શર્મા છે સુમતિરે ॥૬॥ વહી વાસુદેવની જે મક્તિરે । કરે ભાવ
ભરિને દંપતીરે ॥ એવાં નિર્મલ એ નરનાસ્તરે । તિયાં મક્તિ ॥ ધર્યો
અવતારરે ॥૭॥ સંવત્ સત્તર વર્ષ અઠાણુંરે । કાર્તિકી પુનમ પ્રમા-
ણુંરે ॥ નક્ષત્ર કૃત્તિકા બુધવારે । ચતુરે ચંદ્ર ઉદે અવતારરે ॥૮॥

लिधो जन्म ज्यारे जसवतिरे । थयां मात तात राजी अतिरे ॥ पछी
 कृष्णशर्मा जे विपररे । तेढ्या जोतिपि ब्राह्मण घेररे ॥९॥ जोया जो-
 पिए जोश रूपाळारे । कहुं नाम कहेज्यो एनुं बालारे ॥ विजा नाम
 तणो निर्धाररे । करशे गुणे करी नरनाखरे ॥१०॥ छे ए देव मनुष्य
 म जाणोरे । भाग्य मोटां तमारां प्रमाणोरे ॥ एवं सुणी कृष्णशर्मा का-
 नरे । कर्या विप्र राजी दइ दानरे ॥११॥ पछी मोटां थयां ए मूर्तिरे ।
 लागे मायापने वालां अतिरे ॥ करे खेल बालक समानरे । तणे ढां-
 क्युंछे पोतानुं ज्ञानरे ॥१२॥ बाघे बालचंद्र पेछे नित्येरे । करे श्री-
 कृष्णनी भक्ति प्रीत्येरे ॥ माटे लोक कहे भक्ति नामरे । एम बोलावे
 पुरुष ने चामरे ॥१३॥ रूप गुण लक्षणे छे एवारें । कपिलमाता
 देवहूती जेवारें ॥ शील स्वभावे शोभेछे घणुरे । विजा गुण हुं
 केटला गणुरे ॥१४॥ लज्जावान ने नम्रता अतिरे । दया क्षमावाळां
 ए मूरतिरे । शुद्ध अंतर सदा अमळरे । निष्पाप ने आपे निर्मळरे
 ॥१५॥ एवां भक्ति धर्मनी पत्नीरे । धरी तन बाला नामे बनी
 रे ॥ जेदि थकी जनम्यां ए सतीरे । भावि सौने कृष्णनी भक्तिरे
 ॥१६॥ वधि श्रद्धा सहुने ए समेरे । भक्ति करवा भक्ति जनमेरे ॥
 रह्यो घरघर आनंद छाइरे । दंभी पापंडी गयां संताइरे ॥१७॥
 एवो भक्तितणो जे प्रतापरे । जोइ बोल्या कृष्णशर्मा चापरे ॥ आनी
 करिए हवे सगाइरे । सुंदर मोटी सरवार मांइरे ॥१८॥ तियां
 बालशर्मा गुणवानरे । उच्चे कुळे ए घर-निदानरे ॥ तेना मुत देव-
 शर्मा कहीएरे । आ कन्या एने आपणे दैएरे ॥१९॥ त्यारे राजी
 थयांछे भवानीरे । सारुं चात तमारी में मानीरे ॥ पछी लग्न लखी

तेह वाररे । कयों विप्र जावाने तैयाररे ॥२०॥ चाल्यो ब्राह्मण
 त्यांधकी झटरे । आच्यो पुर जियां रैकहटरे ॥ कहे बालशर्माने
 विपररे । लाच्यो लग्न हुं तमारे घररे ॥२१॥ सुत तमारो धर्म छे
 नामेरे । तेने परणावो छपैया गामेरे ॥ एवुं सांभळी सहुने भाव्युरे ।
 हेते करीने लग्न बधाव्युरे ॥२२॥ पछी शणगारी सुंदर जानरे ।
 थया सज्ज सहु गुणवानरे ॥ कयों वरे सुंदर शणगाररे । तेणे
 ओपेछे धर्म अपाररे ॥२३॥ पहेर्यों काछ कसुंवल बाघोरे । शिरे
 शोभेछे सोनेरी पाघोरे ॥ हैये हार ने मिढल हाथेरे । सुंदर खोश्यां
 छोगलियां माथेरे ॥२४॥ काने कुंडल वेव्य ने कडीरे । कंठे शोभेछे
 हेम हांसडीरे ॥ हैये हुलर हीरा सांकळीरे । ओपे उत्तरी सुंदर बळीरे
 ॥२५॥ पहेरि मोहनमाळा रूपाळीरे । उर पर उत्तरी शोभाळीरे ॥
 बिजी पहेरीछे फुलनी माळारे । तेणे शोभेछे अतिरूपाळारे ॥२६॥
 बाजु काजु पोंचि कर कडारें । सुंदर शोभे वर नानकडारे ॥ प-
 हेरी वेढ पिंटी जडी नंगरे । मुद्रिकामां मणि कणि झगेरे ॥२७॥
 अंसे शोभेछे सोनेरी असिरे । मुखे पट दई रत्ना हसिरे ॥ पाये पहेरिछे
 मोजडी लालरे । चाले मलपता जेम मरालरे ॥२८॥ चड्या घोडले
 वर सुजाणरे । वाजे ढोल ने गडे निशाणरे ॥ जोड्यां रथ बहेल ने
 गाढलारे । चाले एकथकी एक भलारे ॥२९॥ चडी गर्दिढंकाणो
 गगनरे । जोड अमर थया मगनरे ॥ पहोच्या सुंदर वर छपैयेरे । आच्युं
 गाम सरये सामेयेरे ॥३०॥ जन जोडने वरनुं रूपरे । कहे आ छे सु-
 रनर भूपरे ॥ आपी उत्तारा जुगत्ये जमान्यारे । पछी वरते तोरण
 आच्यारे ॥३१॥ जोड सुंदर वरनुं रूपरे । मोळां नरनारी सुर

भूपरे ॥ भाल्युं भाल तिलकतुं विंदुरे । जाणुं उग्योछे आ विजो
 इंदुरे ॥३२॥ पछी पोंसी पाटे पधराव्यारे । घणुं सामुजीने मन
 भाव्यारे ॥ पछी दिघांछे कन्यानां दानरे । चाइ वर तारो गुण-
 वानरे ॥३३॥ वेठां मायरं वर कन्या जोडीरे । बांधि गांठ्य छुटे नहि
 छोडीरे ॥ प्रीते परण्या धर्म उदाररे । तियां बर्त्योछे जयजयकाररे
 ॥३४॥ करी पहेरामणि बहुपेखरे । पछी जानने बढायी घेखरे ॥
 दिघी जानये बहुज दात्यरे । तेनी कहीए आवे केम वातरे ॥३५॥
 उडे अमीर गुलाल तेलरे । थइ रहीछे रंगडानी रेलरे ॥ एम रम्या
 जम्या रुडि रीतेरे । पछी कृष्णशर्मा बोल्या प्रीतेरे ॥३६॥ बालशर्मा
 मागुं तम पाणरे । सत्यवादी छो पुरज्यो आशरे ॥ कुळ तमारामां
 निर्धाररे । मागे जेते न करो नकाररे ॥३७॥ माटे मागुंछुं जोडि हुं
 पाणरे । देज्यो दया करीने मुजाणरे । सुत तमारो मारो जमाइरे । आपो
 मुजने राखुं हुं आइरे ॥३८॥ एवुं सुणी बालशर्मा कानरे । पाम्या
 धर्मसंकट निदानरे ॥ एह वात मुजधी केम थागेरे । सुत धर्म ते केम
 देयागेरे ॥३९॥ तेम नकारोपण नहि थायरे । पाडुं नातो पत्य
 मारी जायरे ॥ पछी कुळनो धर्म संभाळीरे । सुत आप्यातणि ते
 हा बाळीरे ॥४०॥ जेम काढी आपे कोइ घ्राणरे । एम आप्या
 सुतने मुजाणरे ॥ रघुं नहि धीरज्य धारतारे । कहेतां कही न जाये
 वारतारे ॥४१॥ पछी अतिशे धीरज्य घायुरे । देवा शिक्षा मनमां
 विचार्युरे ॥ सुणो दुलहि कुंवरी कल्याणीरे । कहुं तमारा हितनी
 वाणीरे ॥४२॥ तमे पाळज्यो कहुं पतिव्रतरे । जेणे करी पामो सुख
 तर्तरे ॥ पतिव्रताना धर्म समानरे । नयी नारीनो यश निदानरे ॥

॥४३॥ पतिव्रतपणाने जे पामेरे । तेनां सरवेसंकट वामेरे ॥ मात
 तात आत काका मामारे । धन्य पति जेने एवी भामारे ॥४४॥
 तेनी व्रण पेढि लगि धारेरे । जे कोइ नारी पतिव्रत धारेरे ॥
 तन रोम लेखे कोटि वर्षेरे । रमे स्वर्गे ए नारी ने पुरुषरे ॥४५॥
 सुर शशि थावाने पावनरे । वितो पवन स्पर्शे तनरे ॥ तप तीर्थ
 व्रत जे कहावेरे । तेनुं तेज पतिव्रता पावेरे ॥४६॥ पापी पृथ्वीनी
 स्पर्से जो रजरे । थाय पवित्र नहि आश्चर्यजरे ॥ एवी पतिव्रता
 पुन्यवानरे । तेनां नाम सांभळो निदानरे ॥४७॥ अरुंधती अनसूया
 जेहरे । सावित्री शांडिली सत्या तेहरे ॥ अहल्या द्रौपदी शतरू-
 पारे । मेना सुनीति संज्ञा अनुपारे ॥४८॥ स्वाहा लोपामुद्रा एह
 सतीरे । जेणे प्रेमेक्षुं सेविष्या पतिरे ॥ एवी तुंपण थाइश कल्या-
 णीरे । सत्य मानज्यो कहुंछुं वाणीरे ॥४९॥ थाशे पतिमांहि प्रेम
 अतिरे । माटे तुंने कहेशे प्रेमवतीरे ॥ पछी पोताना सुत पावनरे ।
 तेने कहेछे हेतं वचनरे ॥५०॥ पुत्र ब्रह्मकर्म जे कहेवायरे । रहेज्यो
 कुशळ तमे तेह मांयरे ॥ वळी आ सुंदरी जे सौभाग्यरे । तेनो
 करशो मां तमे त्यागरे ॥५१॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तक-
 श्री सहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचित्तमणिमध्ये
 भक्तिधर्मविवाह नामे अग्यारसुं प्रकरणम् ॥११॥

पूर्वछायो—पछी भक्तिए पुछियुं । सुणो ससरा वृद्धतात ॥
 पतिव्रताना धर्मनी । कहो विध्ये विध्ये मने वात ॥१॥ एवुं सुणिने
 बालशर्मा । कहे सांभळज्यो सुंदरी ॥ भाख्या छे धर्मशास्त्रमां ।
 महामुनिए दया करी ॥२॥ सतीगीतामां सतीए । धर्म पतिव्रताना

प्रिलब्ध्या ॥ रहेज्यो एवी रीतशुं । जेवा शिवाए वर्णव्या ॥३॥ दुःख
 पडे दोय दंपती । तमे समीरमुत संमारज्यो ॥ कुळदेव ए आपणा ।
 करशे संकटमां सार, ज्यो ॥४॥ चोपाई—रहेज्यो सर्वे एकादशी
 व्रतरे । करज्यो उत्सव जेगी सामर्थिरे ॥ वळी सत्पुरुषनो संगरे ।
 करज्यो उरे आणी उठरंगरे ॥५॥ दारी चोरी मद्य मांस जेहरे ॥
 शुल्ये पण करशे मां तेहरे ॥ अष्टवाडो छे भूमिए घणोरे । रखे
 पाश लागे तेह तणोरे ॥६॥ कहे सुतप्रत्ये बालशर्मांरे । तमे जाज्यो
 अयोध्या नगमांरे ॥ एवी सांभली शिखनी वाणरे । लाग्यां पाय
 दंपती सुजाणरे ॥७॥ ज्यारे नरनारीए नाम्यां शीपरे । त्यारे आ-
 पीछे पांडे आशिपरे ॥ कहे सुरी रहेज्यो नरनाररे । थशे यश
 तमारो अपाररे ॥८॥ एम कही चाल्या बालशर्मांरे । पहोच्या पांडे
 पोताना नगमांरे ॥ तियां वील्या थोडा घणा दिनरे । पछी तरत
 तज्युं त्यां तनरे ॥९॥ पछी सांभळज्यो शुभ मतिरे । कहुं रक्षां जेम
 ए दंपतीरे ॥ जेजे ताते कक्षांछे वचनरे । तेते रीतमां रक्षां मगनरे
 ॥१०॥ रहे व्रत असंड एकादशीरे । करे कृष्णकीर्तन हुलशीरे ॥
 धर्म न त्यागे आपत्काळरे । कहे लोक आ धर्म दयाळरे ॥११॥
 पछी आवी त्यां द्वादशनारीरे । सेवे श्रद्धादि प्रेम बघारीरे ॥ देखे
 धर्म ने भक्ति दोयरे । विजां देखे नहि जन कोयरे ॥१२॥ करे
 संध्या तर्पण कर्म नित्यरे । सत्य शास्त्रमांहि घणि प्रीत्यरे ॥
 एवा धर्मदेव धुरंधररे । करे भक्ति प्रभुनी सुंदररे ॥१३॥ एम
 करवां दंपती आपरे । जन्म्या सुत श्रीरामप्रतापरे ॥ गुणे संक-
 र्पण समानरे । दातार शूर भक्त निदानरे ॥१४॥ हवे विजा

मुनि जे निष्पापरे । पोता भेलो सखो जेणे शापरे ॥ तेह
 ऋषि धर्या छे तनरे । जोइ द्विजनां कुळ पावनरे ॥१५॥ जियां
 जियां रक्षाता ए मुनिरे । करता भक्ति प्रेमे शुं प्रभुनिरे ॥ दिन-
 दिन प्रत्ये अतिघणिरे । करता कथा श्रीकृष्णजि तणिरे ॥१६॥
 त्यारे अमक्त नर जे अभागीरे । तेने बात ए वसमी लागीरे ॥
 पछी जियां तियांथी अदेवरे । चर आदरियुं ततखेवरे ॥१७॥ धर्म-
 वान भक्तिवान जनरे । तेने आदर्युं करवा विधनरे ॥ बळी भक्ति
 धर्म ऋषि जेहरे । तेने समझे साचा शत्रु तेहरे ॥१८॥ जेम जेम
 पीडा पामे धर्मरे । एवां करे ते कुकर्मी कर्मरे ॥ जेम जेम पीडा
 पामे भक्तिरे । एवां कष्ट उपजावे कुमतिरे ॥१९॥ जेम जेम दुःखी
 थाय मुनिरे । एवी मति छे सह असुरनीरे ॥ परठे गुणमां अवगुण
 अतिरे । महा पापमय जेनी मतिरे ॥२०॥ पुर ग्राम देशमां जे
 दैत्यरे । पीडेछे भक्ति धर्मने नित्यरे ॥ तेने दुःखे भक्ति धर्मदेवरे ।
 आव्यां अयोध्यामां ततखेवरे ॥२१॥ तोय कुकर्मी केड न झुकेरे ।
 देतां दुःख घडिए न चुकेरे ॥ पछी ए दुःख टाळना काजरे । गया
 काशी मांहि धर्मराजरे ॥२२॥ जाणी शिवनी पुरी सुंदररे । तियां
 करावियो महारुद्ररे ॥ कष्ट मटाडवा कयों उपायरे । पण कष्ट
 मटयुं नहि कांयरे ॥२३॥ तियां पण दनुज समूहरे । घेप मनुष्य
 ने करे द्रोहरे ॥ पाम्या पीडा त्रणे त्यां अतिरे । पछी गुप्तपणे
 करी गतिरे ॥२४॥ कष्ट मटवा करेछे उपायरे । पण कष्ट मटे
 नहि कांयरे । पछी त्यांथी आविया प्रयागेरे । अतिकृश छे व
 नमां त्यागेरे ॥२५॥ कर्तुं संध्या तर्पण गंगा नाहरे । कयों तीर्थ

उपवास त्यांइरे ॥ रखा घणुं ए स्थळ मोक्षाररे । तियां मळ्या श्रीवै-
 ण्णवाचाररे ॥२६॥ नाम रामानंद महामतिरे । स्वयं सद्गुरुरूप
 मूरतिरे ॥ महा तपेधर त्याग तनेरे । धीर गंभीर मोटा छे मनेरे
 ॥२७॥ आपे मुमुक्षुने उपदेशरे ॥ राखेछे ब्रह्मचारिनो वेशरे ॥ ऊर्ध्व-
 पुंड्र कर्णु त्यां केशरेरे । कुंकुम इंदु मध्ये मनहररे ॥२८॥ कंठे माळा
 तुलसीनी दोयरे । जोइ जनतणा मन मोयरे ॥ एवे वेपे रामानंद
 मुनिरे । फरे सार्य लेवा जिज्ञासुनीरे ॥२९॥ बहु शिष्ये सहित
 फरेछेरे । सहुने ज्ञानोपदेश करेछेरे ॥ शब्दब्रह्म परब्रह्म प्रिछेरे ।
 यथार्थपणे जेम इच्छेरे ॥३०॥ एवा स्वामी जेह रामानंदरे । तेने
 मळिने पाम्या आनंदरे ॥ बहु हेतेकरी धर्मदेवरे । करे मोटा
 जाणी नित्य सेवरे ॥३१॥ एक दिवस चांपता चर्णरे । आवी
 निद्रा ने ढळिया धर्णरे ॥ सुखे सुता त्यां थयुं स्वमरे । पाम्या
 तेज मंडलनुं दर्शनरे ॥३२॥ तेमां श्रीकृष्ण मूर्ति श्यामरे । निखर्या
 प्रभुजि पूरणकामरे ॥ पाम्या अंतरे दर्शन एहरे । जाणी कृपा
 श्रीस्वामिनी तेहरे ॥३३॥ जाण्या सद्गुरु एक आ स्वामीरे । पाम्या
 शरण वेड शीप नामीरे ॥ पछी स्तुति दंपतीए किघोरे । एथी
 भागवती दीक्षा लिघीरे ॥३४॥ आपी स्वामिए माळा ते दोयरे ।
 वांधि धर्मे तुलसीनी सोयरे ॥ पछी श्रीकृष्णना मंत्र जेहरे । अष्टा-
 धरना कहावेछे तेहरे ॥३५॥ तेनो हेत उपदेश किघोरे । पोता
 शरणे धर्मने लिघोरे ॥ कसो शरणमंत्र ते समानरे । विशेष महामंत्र
 निदानरे ॥३६॥ एह वेड मंत्र सुखकारीरे । मुणि धर्मे लिघा मने
 घारीरे ॥ पछी नरनारीनां जे नियमरे । पुढ्यां पाळवानां करी प्रेमरे

॥३७॥ कहुं सुणो सहु जन हवेरे । जेजे कहुंछे एना गुरुवेरे ॥
 सर्वे संप्रदायनी जे रीतरे । कही अति परम पुनितरे ॥३८॥
 इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनि-
 विरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये भक्तिधर्मने रामानंदस्वामी मळया ए नामे
 वारमुं प्रकरणम् ॥१२॥

पूर्वछायो—स्वामी कहेछे धर्मने । तमे सांभळो वात सिद्धांत ॥
 शुद्धमति अति ओळखी । हवे कहुं धर्म एकांत ॥१॥ त्यागी गृही नर-
 नारीनी । कहुं रीत ते रुडि पेख ॥ तमे रहेज्यो रखावज्यो । ज्यारे
 जाओ तमारे पेख ॥२॥ उत्तम रीतने अनुसरी । तमे वर्तज्यो नरना-
 ख ॥ अशुद्ध रीत होय जगमां । तोय करशोमां कोइ वार ॥३॥ शुद्ध
 रीत हवे सांभळो । संक्षेपे कहुं सुजाण ॥ जेणे करी त्यागी गृही ।
 पामे पद निर्वाण ॥४॥ चोपाई—कहुं श्राद्ध यज्ञे पशुघातरे ।
 करवी नहि सांभळो वातरे ॥ एकादश त्रण प्रकाररे । सुरा पिबि
 नहि कोइ वाररे ॥५॥ शुद्ध ओपधिमां मद्य मळेरे । ते न खावुं
 पिबुं कोइ पळेरे ॥ यज्ञशेष मांस लेश जेहरे । भुल्ये भक्ष न करवुं
 तेहरे ॥६॥ सुणो धर्मदेव वात मोरीरे । पुण्य सारुए न करवी
 चोरीरे ॥ पर त्रियानो संग न किजेरे । केदि त्रियानुं दान न दि-
 जेरे ॥७॥ त्रियामात्र जार नर जोइरे । आपत्काले न रहे संग
 सोइरे ॥ वळी त्यागी नर होय जेहरे । तेने स्पर्श नहि नारी देहरे
 ॥८॥ तेम त्यागी नर निर्धाररे । तजे नारीने अष्ट प्रकाररे ॥ ए
 छे जाणो अनादिनी रीतरे । वळी कहुं सुणो दइ चित्तरे ॥९॥
 केदि आत्मघात नव किजेरे । विमुखनी कथा न सुणिजेरे ॥ हरि-

પ્રસાદી માહાત્મ્યે અન્નરે । ન સ્વપે તેનું ન સ્વાતું જનરે ॥૧૦॥ મિથ્યા
 અપવાદ કોઈ શિરરે । દેવો નહિ કહું ધર્મ ધીરરે ॥ કોઈ વિપયી
 વ્યસની જનરે । તેનો ન કરો સંગ કોઈ દનરે ॥૧૧॥ વઢી તપસ્વી
 શ્રોધી ભક્ત કામીરે । હોય ઇવા જે નર હરામીરે ॥ તજિ સ્વધર્મ
 વિજો ધર્મ પાઢેરે । કાવે ત્યાગી ને લોભ ન ટાઢેરે ॥૧૨॥ ગુરુ
 શિષ્યને શાસ્ત્ર પ્રમાણરે । ન વર્તે વર્તાવે અજાણરે ॥ જ્ઞાની સંઢે
 પ્રશ્નનો આકારરે । એહ પદ્મ સ્થલને ધિકારરે ॥૧૩॥ એહ પદ્મસ્થ
 નર જેહરે । તજવા મુમુક્ષુજને તેહરે ॥ દેવ તીર્થ વેદ ને ગાયરે ।
 બ્રાહ્મણ સાધુ ધર્મી કહેવાયરે ॥૧૪॥ તેની નિંદા ન કરવી મુખેરે ।
 ધર્મ મેલવો નહિ દર્દ દુઃખેરે ॥ વઢી જેહ શાસ્ત્રમાં શ્રીકૃષ્ણરે ।
 કહ્યા નિરાકાર અજ્ઞજનરે ॥૧૫॥ તે ન સાંમઢવું સુણો ધર્મરે ।
 એહ સમક્ષિ લેવો મને મર્મરે ॥ આયુધ વિપ ન દેવી જાઢરે ॥
 જેથી જન દુઃખ પામે તે કાઢરે ॥૧૬॥ વઢી આ મતે મોટા બ્રહ્મ-
 નરે । તે ન રાખે શસ્ત્ર કોઈ દનરે ॥ ઊર્ધ્વપુંદ્ર તિલક ફરવુંરે ।
 મધ્યે કુંકુમનું વિંદુ ધરવુંરે ॥૧૭॥ રાધાકૃષ્ણ પ્રસાદી જે હોયરે ।
 કરે સઘવા વિંદુ મારે સોયરે ॥ ન કરે વિઘવા વિંદુ પુનિતરે ।
 એવી આપણા મતની રીતરે ॥૧૮॥ જેની જે રીત તે ચિત્ત ધરવીરે ।
 માવે શ્રીકૃષ્ણની ભક્તિ કરવીરે ॥ કરવો રાસ પંચાધ્યાય પાઠરે ।
 કૃષ્ણ કૃષ્ણ કહેવું જામ આઠરે ॥૧૯॥ ગલે માઢા ધરાવજ્યો દોયરે ।
 તુલસી ને ચંદનની સોયરે ॥ એવી વાત ગુરુજિણ કરીરે । ભક્તિ
 ધર્મે તે હૃદયે ધરીરે ॥૨૦॥ પછી અનન્યભક્તની રીતરે । કહી
 ઉદ્ધવે કરીને પ્રીતરે ॥ કહે બ્રાહ્મણ તમે છો શ્રેષ્ઠરે । જેને કૃષ્ણ

छे इष्ट अभीष्टरे ॥२१॥ मारा शिष्यमां मोटा छो तमेरे । रुडा
 गुणवाळा जाण्या अमेरे ॥ हवे घेख जाओ नरनारीरे । राधा-
 कृष्णने हृदये संभारीरे ॥२२॥ आवे मुमुक्षु जीव कोइ पासरे ।
 आपी उपदेश टालज्यो त्रासरें ॥ एने महामंत्रनो जे जापरें । तमे
 करज्यो निरंतर आपरे ॥२३॥ वळी श्रीकृष्णना जे वे मंत्ररे ।
 जोइ मुमुक्षु कहेज्यो निरंतररे ॥ ब्राह्मण क्षत्रिय ने वैश्य जेहरे ।
 सत्तशूद्र ने स्त्रियो तेहरे ॥२४॥ कहेज्यो मंत्र प्रथमनो तेनेरे । भव-
 सागर तरवा एनेरे ॥ करतां एह मंत्र नित्य जापरें । थाय अधि-
 कारी नर आपरे ॥२५॥ त्यारे विजो मंत्र तेने कहेज्योरे । एवी रीते
 उपदेश देज्योरे ॥ पडे तमारे जो कांइ दुःखरे । तो थाशे महामं-
 ग्रथी सुखरे ॥२६॥ करशो जाप तो श्रीकृष्णदेवरे । देशे इष्ट
 सिद्धि ततखेवरे ॥ रामानुजना ग्रंथ छे जेहरे । तमे सर्वे भणज्यो
 तेहरे ॥२७॥ गीताभाष्य आदि ग्रंथ तेमारे । श्रीकृष्णनुं माहात्म्य
 छे जेमारे ॥ करज्यो कथा तेनी अहोनिशरे । एवो आप्यो गुरुए
 उपदेशरे ॥२८॥ पछी भक्तिधर्म आव्यां घेखरे । करे कृष्णभक्ति
 रुढि पेखरे ॥ स्थूल सूक्ष्म ने कारण देहरे । तेथी पर आत्मा छे
 जेहरे ॥२९॥ वळी व्यापे ए ग्रंथ ठेकाणेरे । तेने श्रीकृष्णनो दास
 जाणेरे ॥ सर्वोपरि छे श्रीकृष्ण एकरे । जीव ईश्वर माया प्रेरकरे
 ॥३०॥ एम निश्चय कर्यो धर्मे ज्यारेरे । जगत् मिथ्या मनाशुं छे
 त्यारेरे ॥ गुरु आज्ञाए करी ग्रंथ जेहरे । रामानुजना वांचे नित्य
 तेहरे ॥३१॥ एवा शुद्ध हृदयवाला जाणीरे । दैवी जीव घोले एम
 घाणीरे ॥ आतो धर्मदेव छे साधातरे । तेह बिना नोय आवी-

वातरे ॥३२॥ पछी असुरगुरुने त्यागीरे । थया धर्मपद अनुरा-
 गीरे ॥ जेने दैत्यगुरुमां छे हेतरे । थया दैत्य ते कुले समेतरे
 ॥३३॥ मान्यां धर्मनां जेणे वचनरे । शोभ्या देव समान ते जनरे ॥
 पछी अन्न वस्त्र अलंकाररे । पूज्या धर्मने शिष्ये ते वाररे ॥३४॥
 तेणे करी थइछे संपत्तिरे । गयां दुःख दारिद्र्य विपत्तिरे ॥ एम
 करतां वीत्यां दिन सोइरे । आपि मुतने समे जनोइरे ॥३५॥ कयों
 उत्सव जमाइया द्विजरे । ते देखिने दैत्ये करी खिजरे ॥ पछी अ-
 सुरनर भेळा थइरे ॥ गया घरनी संपत्ति लइरे ॥३६॥ अन्न धन
 महिषी ने गायरे । तेमां रहेवा दिधु नहि कांयरे ॥ एह आदि
 जे आपियां दुःखरे । तेतो कहां जाय नहि मुखरे ॥३७॥ थयां
 निर्धन नहि खावा अन्नरे । न मळे नबुं पेरवा वसनरे ॥ पडे एकां-
 तरे उपवासरे । तेने देखी दुष्ट करे हासरे ॥३८॥ कहे जुघो आ
 धर्म ने भक्तिरे । मुख माणेछे केवुं दंपतीरे ॥ एतो सत्यवादी छे
 निदानरे । चालो थाये एना मेमानरे ॥३९॥ आवे एम देखाडवा
 भुंढुरे । जेने अंतरे वर छे उंढुरे ॥ तेने उछि उधाहं करिनेरे ।
 भोजन करावे भाव भरिनेरे ॥४०॥ न मळे अन्न पोताने खावारे ।
 पण न दिये पत्यने जावारे ॥ एम बहु दिन दुःख सहुंरे । त्यारे
 एक दिन भक्तिए कहुंरे ॥४१॥ कहे प्रेमवती सुणो खामीरे । पाम्यां
 दुःख रही नहि खामीरे ॥ तमे जाणोछो सर्वे उपायरे । मटाडो
 तो वार नथी कांयरे ॥४२॥ अन्न वस्त्रनुं दुःख आपणेरे । नथी
 मटता मेमान आंगणेरे ॥ आपणे तो फल फूल जमुंरे । भाजी
 खाइने दिन निगमुंरे ॥४३॥ पण मेमान ते केम जमेरे । कहुंछुं

एम पण जेम गमेरे ॥ एवं सुणी बोल्या धर्म वाणीरे । कहुं सांभळो
 तमे कल्याणीरे ॥४४॥ सुख दुःख जे लख्युं शरीररे । टाल्युं न
 टळे राखवी घीररे ॥ जोने कराव्या महारुद्र जेहरे । थावा सुख
 कराविया तेहरे ॥४५॥ तेणे दुःख मळ्युं नहि अणुरे । सायुं कष्ट थयुं
 कोटि घणुरे ॥ माटे सुख दुःख लख्युं जे भालरे । मटे घटे नहि
 एक बालरे ॥४६॥ देव ऋषि राजाथी न मटेरे । जेने जेवुं लखाणुंछे
 घटेरे ॥ जोने इंद्र अंगे थयो भंगरे । पामी शची दुःख ए प्रसंगरे
 ॥४७॥ वसिष्ठ ने अरुंधती जेहरे । शत्रुथकी दुःख पाम्यां तेहरे ॥
 राजा नल बळी दमयंतीरे । तेह पण पाम्यां दुःख अतिरे ॥४८॥
 एवे मोटे मोटे दुःख सह्युरे । पण कोइ आगळ्य न कह्युरे ॥ एवं
 सांभळिने प्रेमवतिरे । मांड्युं रुदन करवा अतिरे ॥४९॥ हुंतो तमने
 शावडे सेवुरे । नथी घरमां पदारथ एवुरे ॥ मारी होंस रही मन
 मांडरे । तमने सेवि शकी नहि कांडरे ॥५०॥ न मळे घरमां
 जमवा अन्नरे । शियो करुं मनोरथ मनरे ॥ त्यारे बोलिया धर्म
 दयालरे । भक्ति दुःख न रहे सदा कालरे ॥५१॥ माटे धीरज्ये
 धर्ममां रहेवुरे । मुखे कायर वेण न कहेवुरे ॥ भक्ति मुकवी नहि
 शिर साटेरे । कहुं सत्यवादी छो ते माटेरे ॥५२॥ सुख दुःखमां रहेवुं
 अडगरे । परळ्यो पाळो न मेलवो पंगरे ॥ एम टेक राखो मन
 मांयरे । करवी चिंता घटे नहि कांयरे ॥५३॥ जेवुं गमशे गोलोक
 घणिनेरे । तेवुं आवशे सहजे वणिनेरे ॥ करीश एनो हुं हवे उपा-
 यरे । रहेज्यो राजी तमे मन मांयरे ॥५४॥ करीशुं तेम थागे जेम
 सुखरे । हवे नहि रहे चणा दिन दुःखरे ॥ एम आप्यो धर्म उप-

देशरे । कहुं समजवो ए रहस्यरे ॥५५॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तक-
श्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये
भक्तिधर्म वृंदावन जइने घळ्यां ए नामे तेरसुं प्रकरणम् ॥१३॥

पूर्वछायो—पछी धर्मे धीरज्य धरी । वळी मने कर्यो विचार ॥
ताते कहुं हतुं चालतां । ते सांमळ्युं तेहवार ॥१॥ कहुं कुलदेव आ-
पणा । समीरसुत कहेवाय ॥ संकटमां संभारज्यो । करशे ए कष्टमां
सहाय ॥२॥ माटे कष्ट मोहुं नथी । आथी विजुं कोइ अन्य ॥ दैत्य
दुःख दिये घणुं । नथी अंगे अशन घसन ॥३॥ माटे समीरसुतने ।
संभारुं करवा सहाय ॥ अंजनीसुत विना एके । नथी टालवा उपाय
॥४॥ ओपाह—पछी अयोध्यामां जइ आपरे । जप्या हनुमान-
जिना जापरे ॥ मारुतसुत मंदिरमां जइरे । करी स्तुति एक पगे
रइरे ॥५॥ एम करतां धर्म स्तवनरे । थया पवनसुत प्रसन्नरे ॥ आवी
स्यम मांहि कहुं एमरे । मने संभार्यो नहि तमे केमरे ॥६॥ हवे दुःख
तमारुं दंपतिरे । नहि रहेवा दंड एक रतिरे ॥ कहुं वात मानो मारी
मनरे । वेगे जाओ तमे वृंदावनरे ॥७॥ तम संगे शापे मुनिजनरे ।
जेणे धर्याळे जुजवां तनरे ॥ ते तमने त्यां सह मलशेरे । दुःख तमारुं
तर्त दलशेरे ॥८॥ एम धर्मने कही हनुमानरे । पछी थया पोते अंत-
र्ध्यानरे ॥ पछी जागिने थया प्रसन्नरे । सत्य मान्युं ए धर्मे स्वपनरे
॥९॥ पछी पुत्रने मैली मोसालरे । चाल्यां भक्ति धर्म ततकालरे ॥
आज्यां नैमिषारण्ये उमंगेरे । नथी चालतां कोइने संगेरे ॥१०॥
पछी त्यांथी वृंदावन आवीरे । निखि कृष्णमूर्ति मन भावीरे ॥ फुल-
दोले झुलता श्रीकृष्णरे । एवी मूर्तिनां कर्यो दर्शनरे ॥११॥ पछी

गोवर्धन जेह गिरिरे । तेने प्रेमे प्रदक्षिणा करिरे ॥ दइ प्रदक्षिणा
 वेठां दोयरे । तियां मळ्या मुनिजन सोयरे ॥१२॥ मरीच्यादि मोटा
 मोटा मुनिरे । मळ्या नहि ओळखाण आगुनिरे ॥ विजा जन वृंदा-
 वन रहेनाररे । तेह पण न जाणे लगाररे ॥१३॥ पछी हरि इच्छा व-
 लवानरे । पडी एक विजानी पिछानरे ॥ ऋपि कहे आ धर्म भक्तिरे ।
 धर्म कहे आ मुनि सुमतिरे ॥१४॥ पछी मळी वेठां छे एकांतरे ।
 कहुं एक विजानुं वृतांतरे ॥ कहे ऋपि रहि नथी मणारे । दिधां असुरे
 दुःख ते घणारे ॥१५॥ भक्तिधर्म कहे न जाय कहुंरे । जेजे अमारें
 उपख थयुंरे ॥ पछी एक विजानुं जे दुःखरे । सुणि थयुं अतिशे
 असुखरे ॥१६॥ कहे दुर्वासा दइने शापरे । पछी बोल्या दया करी
 आपरे ॥ कष्ट पडशे तमने अतोलरे । मिथ्या नहि थाय मारो
 बोलरे ॥१७॥ पण कृष्ण धरी अवताररे । हरशे दुःख तमारुं ते
 वाररे ॥ एह वातनो वायदो थियोरे । हवे करिए उपाय शियोरे
 ॥१८॥ कहे धर्म ए खोडुं न थायरे । राखो धीरज्य सहु मन
 मांयरे ॥ करो श्रीकृष्णनुं आराधनरे । जेणे राजी थाय भगवदरे
 ॥१९॥ हुं पण जपुछुं कृष्णनो जापरे । जेणे करी टळे दुःख तापरे ॥
 तमे पण तेना अंगना जेहरे । करो पाठ सहु मळी तेहरे ॥२०॥
 पछी सहु ऋपिए विचारीरे । वात धर्मनी उरमां धारीरे ॥ कोइ
 भागवत पाठ करेरे ॥ कोइ गीतानो पाठ ओचरेरे ॥२१॥ कोइ
 वासुदेवमाहात्म्य जेहरे । कोइ विष्णुसहस्रनाम तेहरे ॥ करे विष्णु-
 गायत्रीनो जापरे । कोइ नारायणवर्म आपरे ॥२२॥ कोइ जपे
 श्रीकृष्णनुं नामरे । एम जाय करे आठु जामरे ॥ रासपंचाध्याय

वळी जेहरे । भक्ति पाठ करे नित्य तेहरे ॥२३॥ एम भक्ति धर्म
 ऋपिरायरे । करे दिवसमां ए उपायरे । रात्रि मांहि ताल ने मृद-
 गेरे । गाय गीतगोविंद उमंगेरे ॥२४॥ भक्ति धर्म ऋपि वडभा-
 ग्यरे । एम आदर्योछे विष्णुवागरे ॥ पळी वैशाखशुदि एकाद-
 शीरे । कयुं जागरण सहूण हुलशीरे ॥२५॥ गइ रात्य थयुं ब्रह्ममुह-
 र्त्तरे । दिहुं ब्रह्मतेज तियां तर्तरे ॥ तेमां दिठा नंद ने यशोदारें ।
 जोइ गोपी गोप पान्यां मुदारें ॥२६॥ वळी दिठी अष्ट पटराणीरे ।
 राधिका रमा ने रुक्मिणीरे ॥ सत्या सत्यभामा जांववतीरे । लक्ष-
 मणा ने वळी नाग्रजितीरे ॥२७॥ वळी घेनुए शोभे ए धामरे ।
 जेनुं कहिए ते गोलोक नामरे ॥ तेमां मूर्ति सुंदर श्यामरे । दिठा
 श्रीकृष्ण पूरण कामरे ॥२८॥ सुवर्णवस्त्रे शोभेछे वळीरे । मुखे
 रुडी वजाडे वांसळीरे ॥ सुंदर शोभे नटवर वेपरे । रत्नजडित
 मुकुट छे शीपेरे ॥२९॥ मकराकार कुंडल काने शोभेरे । शिणा
 वक्र केशे मन लोभेरे ॥ भाले शोभा रहीछे भलकीरे । ते पर तोरा
 रक्षाछे ललकीरे ॥३०॥ मुख पूरणशशि समानरे । नयणां कमल-
 दल निदानरे ॥ मोटां मोतीनी माळा ते लेकेरे । चीजां सुगंधी
 पुष्पनी वेकेरे ॥३१॥ एवी अंगोअंग शोभा अतिरे । रसरूप रसिक
 मूरतिरे ॥ सामुद्रिके शोभा कही जेवीरे । दांठी मूर्ति मनोहर ते-
 वीरे ॥३२॥ शोभासागर सुंदर श्यामरे । सारी प्यारी छवी मुख-
 धामरे ॥ कोटि कामदेव देखी लाजेरे । एवी छवि छविलानी छाजेरे
 ॥३३॥ एवुं रूप जोइ ऋपिरायरे । पढ्यां भक्ति धर्म सहू पायरे ॥
 हाथ जोडी उमां एक पगेरे । कोइ मटकुं न भरे द्रगेरे ॥३४॥ जेम

काष्ठनां होय पुतळारे । एम उमां आगळ सधळारे ॥ दोय घडी
 रक्षां एम जनरे । पछी सर्वे थयां सचेतनरे ॥३५॥ करी स्तुति पछी
 जोडी हाथरे । कहे जयजय मारा नाथरे ॥ जयजय तेजपुंजराशिरे ।
 जय अकळ रूप अविनाशिरे ॥३६॥ उत्पत्ति स्थिति प्रलयकाळरे ।
 करवा समर्थ तमे दयालरे ॥ क्षर अक्षर पर अकळरे । रहो तेजपुंजने
 मंडळरे ॥३७॥ धर्मरक्षा करवा मुराररे । धार्या मत्स्यादिक अव-
 ताररे ॥ जनहिते ए जुजवां तनरे । धरी करो जननी जतनरे ॥३८॥
 जय गोलोकपति गोविंदरे । जय निजजन सुखकंदरे ॥ जय राधापति
 रसरूपरे । जय सुंदर श्यामस्वरूपरे ॥३९॥ जय मनोहर महाराजरे ।
 जय ब्रजजन सुखसाजरे ॥ जय निजजन मनरंजनरे । जय महादुःख
 भय भंजनरे ॥४०॥ जय दुष्टदमन दयाळरे । जय कुकर्मि जीवना
 काळरे ॥ जय भक्त भवदुःखहारीरे ॥ तमे संतना छो सुखकारीरे
 ॥४१॥ जय अनाथना नाथ आपरे । स्वामी हरो अमारा संतापरे ॥
 जय दीनना बंधु दयाळरे । जय गौ ब्राह्मण प्रतिपाळरे ॥४२॥ तमे
 गरीबना छो निवाजरे । दुःखसागरमां सुख झाझरे ॥ अमे बुड्यां
 दुःखोदधि मांयरे । तम विना झाले कोण बांयरे ॥४३॥ तमे समर्थ
 छो मारा नाथरे । माटे कहीए छीए जोडी हाथरे ॥ जेजे आज्यांछे
 शरण तमारीरे । तेनी रक्षा करीछे मुरारीरे ॥४४॥ माटे अमे छीए
 तमारें शरणरे । करो सुख महादुःख हरणरे ॥ एम स्तुति करी धर्म
 मुनिरे । पछी पाय लाग्यां सौ प्रभुनेरे ॥४५॥ इति श्रीमदेकान्तिक-
 धर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्ठुलानंदमुनिविरचिते भक्तचित्त-
 मणिमध्ये धर्ममुनिस्तुतिनामे चौदसुं प्रकरणम् ॥१४॥

पूर्वछायो—एवी रीते सर्वे मळी । करी स्तुति धर्म ऋपिराय ॥
 सुंणी श्रीहरि श्रवणे । बोल्या राजि थइ मन मांय ॥१॥ कृष्ण कहे
 धर्म ऋपिने । थयो प्रसन्न तमपर आज ॥ मन बांछित जे मागशो ।
 ते सारिश सर्वे काज ॥२॥ त्यारे धर्म कहे धन्यधन्य तमे ॥ सदा
 प्रसन्न छो मने श्याम ॥ मारे छे जे मागवुं । ते कहुंछुं हुं करभाम
 ॥३॥ आ ऋपि हुं धर्म भक्ति । तेने तमारां जाणी नाथ ॥ दैत्ये
 दुःख दिधां घणां । तेणे दुःखी छीए सह्य नाथ ॥४॥ चोपाई—
 त्यांरे श्रीकृष्ण कहे सुणो धर्मरे । एतो सर्वे जाणुंछुं हुं मर्मरे ॥
 असुरने द्रोह भुज साधेरे । तेमाटे वर तमारे माधेरे ॥५॥ साधु
 देवने पीडेछे पापीरे । मद्य मांस वलिदान आपीरे ॥ मारां जाणिने
 दियेछे दुःखरे । महा असुर छे जे विमुखरे ॥६॥ तेने मारिश हुं
 थोडे दिनरे । तजि भय रहो निर्भय मनरे ॥ भुज बिना कोइथी
 न मरेरे । जो कोटि उपाय कोइ करेरे ॥७॥ धर्म तमे भक्ति ने
 आ ऋपिरे । सह्य रहो आनंदमां खुशिरे ॥ हरि नामे हुं थाइश
 बालरे । दुःख सह्यनुं टाळिश तत्कालरे ॥८॥ दुर्वासानो सह्यने छे
 शापरे । तेमां हुं पण आव्योछुं आपरे ॥ माटे धर्म घेख घरी तनरे ।
 सुखी करीश सर्वे जनरे ॥९॥ थइ गयोछे धर्मनो नाशरे । तेने
 पाछो करीश प्रकाशरे ॥ एकांतिक धर्म रुडिरीतेरे । स्थापन करीश
 हुं तेह प्रीतेरे ॥१०॥ माटे निःशंक रहो नरनारीरे । सत्य वात
 मानी तमे मारीरे ॥ तमे पाठ कर्मा जेजे स्तोत्ररे । बळी जपिया
 छे जेजे मंत्ररे ॥११॥ तेनो पाठ जाप जेजे करशेरे । आव्या कष्ट-
 मांथी ते उगरोरे ॥ देह छातां नहि थाय दुःखरे । अंतसमे ते

પામશે સુસરે ॥૧૨॥ શ્વેતદ્વીપાદિ ધામ છે જેહરે । તિયાં આનંદ
 કરશે તેહરે ॥ એમ કૃપાનિધિ જે શ્રીકૃષ્ણરે । થયા ભક્તિધર્મ પર
 પ્રસન્નરે ॥૧૩॥ આપી એવો વર ભગવાનરે । પછી થયાછે અંતર-
 ધ્યાનરે ॥ ત્યારે ધર્મ ભક્તિ ઋપિરાયરે । અતિ હર્ષ પામ્યાં મન
 માંયરે ॥૧૪॥ થયું વિષ્ણુયાગ વ્રત પુરુરે । મળ્યા કૃષ્ણ ન રહ્યું
 અધુરુરે ॥ કરી પારણાં વેઠા એકાંતરે । કહે ગુપ્ત રાણવી આ વાતરે
 ॥૧૫॥ જ્યારે શ્રીકૃષ્ણ પ્રકટ થાશેરે । ત્યારે જેમ હશે તેમ જણા-
 શેરે ॥ એમ કરી મનમાં વિચારરે । મળ્યા પરસ્પર કરી પ્યારરે
 ॥૧૬॥ પછી પોત પોતાને આશ્રમરે । ગયા ઋષિ ને ભક્તિ ધરમરે ॥
 ધર્મ પૂર્ણ મનોરથ પામ્યારે । થયું સુખ દુઃખ સર્વે વામ્યારે ॥૧૭॥
 પછી ઘરપર ચાલ્યાં દોયરે । આવ્યાં નૈમિષારણ્યમાં સોયરે ॥ સઘન
 વન ત્યાં વેલિની ઘાટરે । તેણે કરી ઢંકાર્ણીછે વાટરે ॥૧૮॥ શુલ્યાં
 માર્ગ આથમ્યો દિનરે । દૈત્ય ભયથી બિનાંછે મનરે ॥ એવા સમામાં
 વન મોહાચ્છરે ॥ મઠી કુટુંબે સોતિ એક નાચ્છરે ॥૧૯॥ અતિ રાજિ
 રમે વન માંયરે । કેતી વિક નથી મન માંયરે ॥ વહુ પુષ્ટ કુટુંબ છે
 એનુંરે । નથી ગણતાં વલ વિજા કેનુંરે ॥૨૦॥ તેને ધર્મ કહે સુખ્ય
 નારીરે । કોણ છે તું કહે વાત તારીરે ॥ કુટુંબ તારું છે સર્વે કુશ-
 લરે । આયું કોણથી પામ્યાંછો વલરે ॥૨૧॥ ત્યારે બોલી વનિતા તે
 વારરે । તારે પુછ્યાનો એવો શો પ્યારરે ॥ ચાલ્યાં જાઓને પાધરિ
 વાટરે । પુછિ તમે શું કરશો રાટરે ॥૨૨॥ મારો તાત કુસંગ
 કહેવાયરે । અઘવતી નામે મારી માયરે ॥ મારું નામ છે અવિદ્યા
 અતિરે । પ્રભુવિમુક્ત છે મારો પતિરે ॥૨૩॥ મારી પુત્રી મિથ્યા

પરમાળોરે । આપી અધર્મને તમે જાળોરે ॥ તેની પ્રજા છે અપર-
 મપારરે । શું જાણ્યું તું વાતનો વિચારરે ॥૨૪॥ કામ ક્રોધ લોભ
 વહી મોહરે । દંભાદિક દિકરા સમૂહરે ॥ આશા તૃષ્ણા ઈર્ષ્યા
 અદ્યારે । કુટિલ કુમતિ કુબુધિયારે ॥૨૫॥ દુરુક્તિ તે એની છે
 દિકરીરે । એવે કુટુંબે રહ્યું ઘર ભરીરે ॥ નિંદા દ્રોહ નવરાં ન ર-
 હેરે । હર્ષ શોક વાત નિત્ય કહેરે ॥૨૬॥ શત્રુ મિત્ર શોધી જગ
 માંયરે । રાગ દ્વેષ રાણે નિત્ય ત્યાંયરે ॥ ચલ્લ છલ્લ ક્ષમા નહિ
 લેશરે । અનર્થ હિંસા કરે ઉપદેશરે ॥૨૭॥ ભય વિગ્રહ વિપત્તિ
 ઘણીરે । એવી પ્રજા જાય નહિ ગણીરે ॥ ઠઠા હાંસી મશ્કરી અ-
 તિરે । કહિયે અવઘાટ કુમતિરે ॥૨૮॥ અહંકાર અભિમાન આદિરે ।
 મમતામાં મરે સહુ વાદિરે ॥ એવું અપાર મારું કુટુંબરે । તેની તમને
 ન પડે ગમરે ॥૨૯॥ જાણે સર્વે લોક માંહિ મનેરે । સાંભળ્ય વિગ્ર
 વાત કહું તનેરે ॥ જગમાં કોઈ ન થકે જિતિરે । એવી જાણુંછું હું
 રાજનીતિરે ॥૩૦॥ ચાર સંગ્રહાય વાવન દ્વારારે । વર્ણાશ્રમી સેવક
 છે મારારે ॥ આજ ચરાચરમાં હું વસુંરે । સેસવી હું કોઈની ન
 ચસુંરે ॥૩૧॥ મેલ પંડિત પિયર મારુંરે । તિયાં રહેતાં લાગે મને
 વ્યારુંરે ॥ યોગી યતિ સંન્યાસી તપસીરે । તિયાં રહિછું અણંડ વ-
 સીરે ॥૩૨॥ અઘો ઝૂર્વ મધ્યે જીવ વહુરે । છોટા મોટા મેં
 પકડ્યા સહુરે ॥ જાવા ન દઉં મોક્ષ મારગેરે । તું કેવરાવીશ કિયાં
 લગેરે ॥૩૩॥ એવું સાંભળી ધોલીયા ધર્મરે । સુખ્ય પાપણી નારી
 વેશર્મરે ॥ તેતો તારી મોઢ્યપને ગણીરે । ન જાણી મોઢ્યપ કૃષ્ણ
 તણીરે ॥૩૪॥ રાધાપતિના તેજ પ્રતાપેરે । થાશે તારું કુટુંબ નાશ

आपेरे ॥ तारी प्रजा ते पाछी पडशेरे । काम क्रोध कोह न नड-
 शेरे ॥३५॥ अधर्मनुं उखाडशे मूळरे । करशे कृष्ण नाश तारं
 कुळरे ॥ पाप पेसी नहि शके महाराजरे । प्रभु प्रकटशे तारे का-
 जरे ॥३६॥ एम कहीने चाल्यां धर्म भक्तिरे । त्यांथी करीछे आ-
 घेरी गतिरे ॥ रात्य मळीछे अंधारी घोररे । करे करी केसरी ब-
 कोररे ॥३७॥ वाघ वाराह वानर घहुरे । लडे मांहो मांहि एम
 सहुरे ॥ महिपा नार नोळ वळी नागरे । एवां हिंसकनो नहि वागरे
 ॥३८॥ लाग्या दब बळे बहु वनरे । पाडे काळी राज्युं पशु जनरे ॥
 उडे उपस्थ गीध ने गरज्युरे । जेथी दुःख थाय अणसरज्युरे ॥३९॥
 बोले घुड फियावडां घणारे । शब्द भयंकर तेह तणारे ॥ एवा
 वनमां भुल्याछे वाटरे । न मळ्युं गाम ठाम कोह वाटरे ॥४०॥
 लाग्या कांटा ने कांकरा घणारे । पड्युं दुःख रही नहि मणारे ॥
 लागी भुरग ने न मळ्युं पाणीरे । शुको कंठ न बोलाय वाणीरे
 ॥४१॥ एवा समामां मळ्यो तपसीरे । जेने जोह जाय चित्त ख-
 सीरे ॥ भुरी जटा कपाळमां टालरे । चडि भ्रुकुटि लोचन लालरे
 ॥४२॥ अति काळो कुरूप विकराळरे । रुद्र जेवो हृदानो दयाळरे ॥
 भंडा ब्रह्मचारी जेवो वेशरे । दया मेख नहि जेने लेशरे ॥४३॥
 अघोरी सिद्ध सरीखो लागेरे । आवी उभो अचानक आगेरे ॥
 तेने धर्मे जोड्या जुग पाणरे । त्यारे बोलियो तपसी वाणरे ॥४४॥
 तमे कोण छो पुरुष ने वामरे । कियां रहोछो शुं तारं नामरे ॥
 त्यारे बोलिया धर्म आदरमारं । जाति द्विज नाम देवधर्मारं ॥४५॥
 पूर्वदेश मांहि अमे रहीएरे । अतिदीन दालदरी छीएरे ॥ पील्यां

अमने दैत्ये अपाररे । नाशि आव्यां श्रीव्रज.मोझाररे ॥४६॥ तियां
 विष्णुयाग व्रत किधुरे । त्यारे श्रीकृष्णे दर्शन दिधुरे ॥ पछी अमे
 अमारां जे कष्टरे । कहां ते सुण्यां श्रीकृष्णे स्पष्टरे ॥४७॥ कहे
 कृष्ण हुं करीश साररे । लेइ तमारे घेख अवताररे ॥ करीश हुं
 असुर संहाररे । तमे जाणो निश्चय निर्धाररे ॥४८॥ एम वर दइ
 श्रीकृष्ण गियारे । पछी अमे दो आंहि आवियारे ॥ तियां तमे
 मळ्या महाराजरे । तेणे राजी थयां अमे आजरे ॥४९॥ एवुं सां-
 मळिने कोप्यो अतिरे । सबे कृष्णनी जाणुं हुं गतिरे ॥ एणे पांडव
 पक्ष, वधायेंरि । मने वहालो दुर्योधन मायेंरि ॥५०॥ माटे हुं
 पण छुं अश्वत्थामारे । दउछुं शाप सुणो नर वामारे ॥ जेह पुत्र
 थाय तमारोरे । कहुं शत्रु ते केदि मां धारोरे ॥५१॥ शत्रु विना
 शत्रु न मरशेरे । मारा शापे शत्रु न धरशेरे ॥ एम करतां शत्रु
 लेखे हाथरे । तो जितशे नहि वैरी साथरे ॥५२॥ एम कही थयो
 अंतर्धानरे । थयां भक्ति धर्म चिंतावानरे ॥ करतां चिंता मोटी
 मन मांडरे । रक्षां राख भक्ति धर्म त्यांडरे ॥५३॥ इति श्रीमदेकां-
 तिकधर्मप्रवर्तकश्रीमद्भजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्त-
 चिंतामणिमध्ये धर्मेने अश्वत्थामाए शाप दिधो ए नामे पंदरसुं प्रफ-
 रणम् ॥१५॥

पूर्वछायो—एवुं श्रवणे सांमळिने । अति धर्म थया उदास ॥
 घणा दहाडानो दाखडो । ते धरिए कयों विनाश ॥१॥ विघ्न
 पडगुं ते विलोकिने । समया जे देव हुंदाळ ॥ विघ्ननायकना ना-
 मनी । पछी फेरवामांडि माल ॥२॥ एम करतां चही गया । जा-

मनिना व्रण जाम ॥ समीरसुत विग्र वेपे । आवीया एह ठाम ॥३॥
धर्मने ओळखाण आपी । कहुं हुं ते हुं हनुमान ॥ कृष्ण ज्यारे
प्रकटशे । त्यारे शिद रहो शोकवान ॥४॥ चोपाई—ज्यारे कृष्ण
लेशे अवताररे । त्यारे भूनो उतारशे भाररे ॥ अष्टसिद्धि नवनिधि
जेहरे । तमारे घेर वससे तेहरे ॥५॥ दुःख दारिद्र्य नहि रहे रतिरे ।
अति पामशो सुख संपत्तिरे ॥ कृष्ण थाशे बहु बुद्धिवंतरे । करशे
बुद्धिए दैत्यनो अंतरे ॥६॥ एने नहि पडे शस्त्रनुं कामरे । कळे
टाळशे दैत्यनुं ठामरे ॥ एम धीरज्य दइ हनुमानरे । पछी थयाछे
अंतर्भ्यानरे ॥७॥ पछी त्यांथी चाल्यांछे दंपतिरे । घर पोताना
पर करी गतिरे ॥ वाटे जातां ते पुछेछे भक्तिरे । केम अमर हनु-
मान जतिरे ॥८॥ स्वामि छे ए रामना सेवकरे । केम चरणजीवी
कहो विवेकरे ॥ पछी बोलिया छे एम धर्मरे । भक्ति सांभळो कहुं
एनो मर्मरे ॥९॥ रघुवीर प्रसाद कृपायरे । चरणजीवी रक्षाछे
सदायरे ॥ पण जोने समरतां गणेशरे । आन्या हनुमान लइ विग्र-
वेशरे ॥१०॥ माटे आपणुं कारज्य थाशेरे । आज थकी दुःख
सर्वे जाशेरे ॥ पछी राजी थइ आन्यां घेखरे । आवी मळ्यां सगां
रुडि पेखरे ॥११॥ शत्रु हता तेज मित्र थयारे । दुःख दारिद्र्य
सरवे गयांरे । तेतो कृष्ण तणो प्रतापरे । जाण्यो धर्म ने भक्तिए
आपरे ॥१२॥ पछी जीवना कल्याण काजरे । इच्छा जन्म लेवा
महाराजरे ॥ धर्म हृदामां श्रीहरि आवीरे । शोभा कांति अति
उपजाविरे ॥१३॥ पाम्या श्रीहरितणो प्रसादरे । लोक बोलावे
छे करी सादरे ॥ कही हरिप्रसाद ए नामरे । एम बोलावे पुरुष

ने वामरे ॥१४॥ एवा पवित्र हरिप्रसादरे । रमे बाळा शुं करी
 आहादरे ॥ पछी एवा समा मांहि सतिरे । रह्यो गर्भ ने शोमियां
 भक्तिरे ॥१५॥ जेम सूर्यने उगवे करीरे । पूर्व दिशा रही शोमा
 धरीरे ॥ एम शोमि रक्षां प्रेमवतीरे । कृष्ण प्रवेशे करीने अतिरे
 ॥१६॥ दिन दिन प्रत्ये अति प्रसन्नरे । जाण्या गर्भमां आविया
 कृष्णरे ॥ तेणे करी आनंद अपाररे । पाम्यां नित्य नवो नरनाररे
 ॥१७॥ एवा समामां असुर जनरे । चाल्या देवीनुं करवा पूजनरे
 ॥ चारे वर्णमां हता जे दैत्यरे । चाल्या सहु वाळ त्रिया सहितरे
 ॥१८॥ आव्यां विंघवासिनी देवी द्वाररे । पाडा घेटां अजा
 लह अपाररे ॥ विजा थोकडा कुकडा कइरे । आव्या मदिराना
 घडा लइरे ॥१९॥ मारी देवी आगे शेर किधोरे । लायुं मांस
 ने मदिरा पिधोरे ॥ तेणे थयां कामातुर अंगरे । कर्या त्रण्य
 त्रियाना त्यां संगरे ॥२०॥ करी असुरे पूजा जो एवीरे । तेने
 देखिने कोपीछे देवीरे ॥ कहे आवा काम करनारोरे । कहुळुं
 जाशे ते वंश तमारोरे ॥२१॥ बळी तमारी पक्षे जे थाशेरे । ह्यो
 राजा तोय राज्य जाशेरे ॥ बळी आयुं पूजन जे करशेरे । जाशे
 वंश पोते पण मरशेरे ॥२२॥ आज थकी थोडे दिने जाणोरे ।
 थाशे नाश तमारो प्रमाणोरे ॥ तमारो करवाने संहाररे । हमणां
 थाशे हरि अवताररे ॥२३॥ तम जेवा जे असुर हशेरे । तेने प्रभु
 शोधिने मारशेरे ॥ एम देवी ते स्वप्नमां कइरे । पछी तरत अंत-
 र्ध्यान थइरे ॥२४॥ एम सांमळी सर्वे असुररे । सहु थयांछि चिंता
 आतुररे ॥ पछी दैत्ये विचारियुं मनरे । एनी करवी कांह जतनरे

॥२५॥ करो जन्मतां हरिनो नाशरे । तो थाय सर्वे सुख समासरे
 ॥ देवी रुठि तेने राजी करशुरे । एक वार करो एतुं नरशुरे
 ॥२६॥ ज्यारे श्रीहरिनो जन्म थायरे । त्यारे करवो ए निश्चय उ-
 पायरे ॥ हमणां सौ सौने घेख जाओरे । पण भुलशो मां एह
 दावोरे ॥२७॥ एम कही गयां निज घेखरे । हरि साथे बांधि बहु
 घेररे ॥ हवे धर्म भक्ति ए शुं कयुरे । व्रत गणपतिनुं आदयुरे ॥२८॥
 रक्षा गर्भनी करवा माठरे । करे गणपति मंत्रनो पाठरे ॥ गर्भ बडे
 शोमेछे बहु भक्तिरे । जेम अदिति ने देवहूतिरे ॥२९॥ तेने
 जोइने सर्वे जनरे । पामे आश्चर्य पोताने मनरे ॥ एम करतां थया
 मास नवरे । थया दशमे हरि उज्जवरे ॥३०॥ संवत् अढारसो जे
 अनुपरे । वर्ष साडत्रिसो सुखरूपरे ॥ संवत्सर वर्ते विरोधिरे ।
 अर्क उत्तरे वसंत प्रसिद्धिरे ॥३१॥ चैत्र शुदि नवमी दिन जाणोरे ।
 वार ते सोमवार प्रमाणोरे ॥ पुष्य नक्षत्र शुक्रमा योगरे । कौलव
 कर्ण हरण भवरोगरे ॥३२॥ जातां जामनी घटिका दशरे । प्रभु
 प्रकट्या पूरण जशरे ॥ हतां माता त्यारे निद्रावानरे । पछी जागि
 थयां सावधानरे ॥३३॥ दिठा पुत्रने मनुष्य सरिखारे । तेने हेते
 करिने निरख्यारे ॥ त्यांतो जणाणो तेज अंगाररे । दिठा धनश्याम
 ते मोक्षाररे ॥३४॥ तेह मूर्ति शोमेछे घणीरे । शी कदिए शोभा
 तेह तणीरे ॥ हेमवस्त्र बांसळि छे हाथेरे । नंग जडित मुगट छे
 माथेरे ॥३५॥ मुख पूरण शशि समानरे । नयणां कमळदळने
 वानरे ॥ कनकभूषण जडियां नंगरे । एवी मूर्ति दिठी माथे द्रगरे
 ॥३६॥ कहे तमे छो कृष्ण कृपाळरे । व्रजे मळ्या हता ते तमे बाळरे ॥

एयुं जाणी पछी प्रेमवतिरे । करी स्तुति वाळुनी अतिरे ॥३७॥
 कहे धन्य कृष्ण राधापतिरे । धन्य आनंदरूप मूरतिरे ॥ तमे
 श्रीकृष्ण ब्रह्म पूरणरे । सर्वे कारणना छो कारणरे ॥३८॥ अनंत
 कोटि ब्रह्मांड जे कैयेरे । आद्ये अंत्ये मध्ये तेने लैयेरे ॥ सत्यज्ञा-
 नादि शक्तिए करिरे । भुवन कोटि अंत्ये व्याप्या हरिरे ॥३९॥
 वळी अळगा रहो अक्षर धामरे । जेम महाभूत पूरणकामरे ॥ तमे
 पुरुषोत्तम परब्रह्मरे । तमने नेति नेति कहे निगमरे ॥४०॥ तमे भूमि
 उतारवा भाररे । लिघो यदुकुळे अबताररे ॥ तमे वसुदेव देवकी
 घेखरे । प्रकट्या मथुरां करी मेखरे ॥४१॥ कंस भयथकी वसु-
 देवरे । मेल्या गोकुळमां ततखेवरे ॥ आप इच्छाए निजजन साथरे ।
 आव्या व्रज मांदि व्रजनाथरे ॥४२॥ धन्य नंद यशोदा भाग्यवानरे ।
 जेने घेख रम्या तमे कानरे ॥ प्रथम आप्यो तमे माशी अंतरे ।
 मायों असुर तमे व्रणावंतरे ॥४३॥ शकट भांगि पगे तमे पाडथुंरे
 विश्व माताने घुसमां देखाडथुंरे ॥ गोळी भांगिने ढोळ्यां गोरसरे ।
 कर्या माताने क्रोध विवशरे ॥४४॥ यमलार्जुन मूळ उखाडीरे ।
 मायों बक ग्रहि चांच फाडीरे ॥ कयों तमे वत्सासुर काळरे । मारी
 अघासुर राख्यां बाळरे ॥४५॥ तमे थया वत्स वाळरूपरे । भाळी
 भुलि गयो ब्रह्मा भूपरे ॥ काळि नाथि किघो दव पानरे । दिधुं
 इष्ट कन्या व्रत दानरे ॥४६॥ ऋषि पत्नियोनी पूजा लिधीरे । तेने
 श्रुति समान ते किधीरे ॥ कथुं हेत निजजन काजरे । घयों कर
 उपर गिरिराजरे ॥४७॥ सप्त वर्ष मांदि भगवानरे । तमे मोठथुं
 मघवानुं मानरे ॥ वरुण भुवनघी छोडान्या नंदरे । आप्यो व्रज-

जनने आनंदरे ॥४८॥ ब्रजजनने देखाड्युं धामरे । कर्षा सहने
 पूरणकामरे ॥ तमे रमिया युवति संगरे । कर्षो किंकर तमे अनं-
 गरे ॥४९॥ अजगरथी छोडाव्या नंदरे । तमे मायों शंखचुड
 मंदरे ॥ वृषभ ने व्योमासुर द्वेपीरे ॥ तमे मायों बळे सुळ केशीरे
 ॥५०॥ एवां अपार चरित्र किधारे । ब्रजवासिने बहु सुख दिधारे ॥
 अक्रूरने आनंद पमाड्युरे । निज जनने धाम देखाड्युरे ॥५१॥
 तमे पर्यट पापिने मायोंरे । सह सुदामा माळिने तायोंरे ॥ टाळि
 कुबज्या तन टेडाहरे । माग्युं तेणे जे हतुं मन मांइरे ॥५२॥ भांग्युं
 घनुष तमे कर धरिरे । रंगद्वारे मायों मत्त हरिरे ॥ मल्ल हण्या
 अखाडामां हाथरे । केशे ग्रहि कंस मायों नाथरे ॥५३॥ वसुदेव
 देवकी दुःख हर्षुरे । उग्रसेन शिर छत्र धर्युरे ॥ तमे किधो गुरु
 घेस्य वासरे । तमे पुरिछे द्विजनी आशरे ॥५४॥ तमे गया
 कुबज्या भुवनरे । सत्य किधुं पोतातुं वचनरे ॥ तमे गया अक्रूरने
 धामरे । तेने मोकल्यो गजपुर गामरे ॥५५॥ पछी मथुरांथी द्वाराम-
 तिरे । आव्या प्रेमे करी प्राणपतिरे ॥ मायों काळयवन कळ करिरे ।
 मुचुकुंदने जगाडयो हरिरे ॥५६॥ तमे मायों प्रभु जरासंधरे ।
 विश सहस्र छोड्या नृप बंधरे ॥ नृप जितीने शारंगपाणिरे । तमे
 परण्या अष्ट पटराणिरे ॥५७॥ मारी भौमासुरने घुरारिरे । लाविया
 सोळ सहस्र नारिरे ॥ छेद्या बाणासुर भुजदंडरे । राख्यो पार्थयज्ञ
 अखंडरे ॥५८॥ तमे मायों शालव शिशुपाळरे । कर्षो दंतवक्रनो
 तमे फाळरे ॥ देखी दुर्वळ द्विज सुदामरे । कर्षु कंचनमय तेनुं
 धामरे ॥५९॥ स्वजन कुरुक्षेत्रे भेळां किधारे । ज्येष्ठ भ्रात माते

मागि लिघारे ॥ पार्थ जनक ने श्रुतदेवरे । तेने सुख आप्युं तत-
 खेवरे ॥६०॥ एम अनंतनां कर्पा काजरे । निजजन जाणी
 महाराजरे ॥ जेजे आवियां तमारे शरणरे । तेने सुरतरु तम चर-
 णरे ॥६१॥ तमे दिनना बंधु दयाळरे । कृपा करिने आव्या
 कृपाळरे ॥ करी स्तुति एम माये ज्यारेरे । सुणी बोल्या सुंदर
 श्याम त्यारेरे ॥६२॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वा-
 मिशिष्यनिष्कृष्टानंदमुनिचिरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये प्रेमवतिस्तुतिनाम
 सोळसुं प्रकरणम् ॥१६॥

पूर्वछायो—सुतने श्रीकृष्ण जाणी । एम स्तुति करी जे मात ॥
 ते शिशुरूपे कृष्ण सुणी । बोलिया साक्षात ॥१॥ माता चिंता मां
 करो । थाशे तमारुं धायुं जेह ॥ ब्रजनी बात संभारवा । सैं रूप
 देखावुं तेह ॥२॥ एम कही अर्मकनां । कर्पा चरित्र दीनदयाल ॥
 अलौकिक रूप गोप्य करिने । घाल बन्या ततकाल ॥३॥ धर्मने
 धीरज्य आवी । देखी एवा दिव्य बाळ ॥ जाणुं संकट सर्वे गयां ।
 थयो असुरनो काळ ॥४॥ चोपाई—एवुं जाणिने आनंद पाम्यारे ।
 देखी बाळकने दुःख वाम्यारे ॥ थयो सर्वे सुखनो समाजरे ।
 जाणुं गयुं अधर्मनुं राजरे ॥५॥ करे महोत्सव घेख घेखरे । अति
 थइ रही लीला लेखरे ॥ तेम अमरलोके असरे । करे मोटा उत्सव
 मुदमरे ॥६॥ बोले जयजय ब्रह्मा ब्रह्माणीरे । शक्र शची शिव
 शिवाराणीरे ॥ बोले जयजय शब्दे असरे । करे पुष्प वृष्टि पुर-
 दररे ॥७॥ गाय गांधर्व नाचे अपसरारे । सिद्ध चारण ने मुनि-
 वरारे ॥ देवे वजाळ्या दुंदुभि बहुरे । नमे आनंद पामियां सहुरे ॥

॥८॥ मंद शीतळ सुगंधि वांगुरे । वाय सर्वेजन सुखदायरे ॥ थयां
उड्ड ते नभे अमलरे । बोले व्योममां जेजे सकलरे ॥९॥ मोटा
ऋषि दियेछे आशिपरे । प्रभु जीवज्यो कोट्य वरपरे ॥ एम हरख्या
देव ऋषिरायरे । जाणी प्रभु प्रकट मन मांगरे ॥१०॥ बहु वाजिघ
वाजेछे व्योमेरे । तेम थायछे उत्सव भोमेरे ॥ जेम गेकि रहोछे
गगनरे । तेम भूमिण जन मगनरे ॥११॥ हुवा निर्धूम हुताशनरे ।
थयां साधुनां निर्मळ मनरे ॥ शांति दयादि द्वादश नारीरे । आवी
दर्शने दिव्य देह धारीरे ॥१२॥ पछी नगरनारी आवी सहुरे । लावी
मांगळिक साज बहुरे ॥ सुवर्ण थाळ भयां शग्य मोतिरे । आवी
वधाववा पुन्यवतिरे ॥१३॥ काजु कुंकुम केसर उतारीरे । श्रीफळ
अक्षत सारी सोपारीरे ॥ पानविडां लविंग एलचीरे । दधि हलदी
शरीरमां चर्चीरे ॥१४॥ अतिहर्ष भरि मन मांडरे । आवी गाति
मंगळ वधाइरे ॥ वधाविने लिएछे वारणारे । निखिं मन हर्ष्या
नारी तणारे ॥१५॥ निखिं वृत्त न थाय लोचनरे । बहालुं लागे
वालानुं वदनरे ॥ पछी भांमणां लइ भामिनीरे । बोले आशिर्वचन
कामिनीरे ॥१६॥ वाळक तमे जीवो बहु काळरे । करो मावा-
पनी प्रतिपाळरे ॥ दिये आशिप निरखे मुखरे । लिए अंतरे अ-
लौकिक सुखरे ॥१७॥ हास विलासे मुख छे सारंरे । नेण कर
चरण अतिचारंरे ॥ वेप मूर्ति ते मंगळकारीरे । करो मंगळ अमारं
मुरारीरे ॥१८॥ एम कहि नारी गइ घेखरे । राखी वाळ रुंदे
रुंडि पेखरे ॥ बालशर्मांना सुत ए दिनरे । पाम्या अतिशे आनंद
मनरे ॥१९॥ वाजे वधाइ नोवळुं झडेरे । मोटां दुंदुभि नगरां

गडेरे ॥ मेर भुंगळां ने शरणाहरे । गाय गायक मंगळ वधाहरे
 ॥२०॥ सुणी स्तुति गान तेह तणुरे । थया धर्म मगन मने घणुरे ॥
 पछी ते समानेविपे धर्मरे । कर्यु वेदोक्त जातक कर्मरे ॥२१॥ पछी
 आप्यांछे विप्रने दानरे । करी अतिघणुं सनमानरे ॥ अन्न धन
 अवनि अंवररे । गज वाज ने गौ सुंदररे ॥२२॥ मगाविछे म-
 हिषी दुजणीरे । आपी विप्रने ते बळी घणीरे ॥ धृत पात्र वस्त्र
 आप्यां गेहरे । आप्युं जेजे माग्युं तेने तेहरे ॥२३॥ दिधां धर्म
 दान बहु पेखरे । करी राजि चाळ्या द्विज घेखरे ॥ थयां राजि
 सह नरनाखरे । चांध्यां तरियां तोरण वाखरे ॥२४॥ माता पिता
 भुलि दिव्यभावरे । जाण्या पुत्रने सहज स्वभावरे ॥ मनुष्य जाणी
 मात तात तेहरे । लाड लडावे सुतने लेहरे ॥२५॥ बळी धर्मदेव
 प्रेमवतिरे । भुल्यां पूर्वना जन्मनी स्मृतिरे ॥ काइ जाणे न जाणे
 पोतानेरे । एम वतें तात मातानेरे ॥२६॥ थइ सर्वे सुप्तनी संप-
 चिरे । प्रभु प्रकटे गह विपत्तिरे ॥ सत्यवादी जन पाम्या सुखरे ।
 थयुं दैत्य असुरने दुःखरे ॥२७॥ कौल नास्तिक कुंड कवीररे ।
 तेतो पामिया दुःख अचिररे ॥ विजा असुर अवनिए हतारे । जे
 कोइ अहोनिश द्वेष कर्चारे ॥२८॥ तेनुं नरमुं थावा निर्धाररे ।
 थाय अवळां शकुन अपाररे ॥ फरके डानां अंग डानां नेणरे ।
 लाधे भुंडां स्वप्न दुःखदेणरे ॥२९॥ जाणे घड उपर शीप नथीरे ।
 उंटे वेसारि काट्यां आंधिरीरे ॥ लइ जायछे दक्षिण देशरे । एवां
 सोणां लाधेछे हमेशरे ॥३०॥ घर सामां आगी रुवे श्वानरे ।
 रात्ये रुवे सुरमि निदानरे ॥ घरपर कळेळे कागडारे । बोले वपोरे

बहु फियावडारे ॥३१॥ घुड होलां घुघवे अपाररे । थाय शब्द
 झुंडा भयंकाररे ॥ गिघ गर्ज्यु समळा समितरे । उडे घरपर शकरा
 नित्यरे ॥३२॥ वळी अशुभ आकाश मांयरे । नित्य दैत्यने चित्त
 जणायरे ॥ जाणुं रवि शशि हता व्योमेरे । पळ्वा उडुसहित ते
 भोमेरे ॥३३॥ एवां अवळां शकुन जाणीरे । बोल्हो असुरनो गुरु
 बाणीरे ॥ सुणो दैत्य कहे कालिदत्तरे । कहुं देवीए ते थयुं सत्यरे
 ॥३४॥ असुरनो करवा संहाररे । निअय थयो हरि अवताररे ॥ माटे
 आपणे उपाय करिणरे । आव्या मृत्युमांथी तो उगारिणरे ॥३५॥
 हमणां हरि हशे बाळ नानोरे । मारो एने करी कळ छानोरे ॥
 मेलो कृत्याओ करी अपाररे । करे तर्त हरिनो संहाररे ॥३६॥
 पळी कर्णोछे मंत्रनो जापरे । उपजाविछे कृत्याओ आपरे ॥ अ-
 तिकाळियो ने छुटे केशरे । कर्णो सिंदूरनो लेप शीपरे ॥३७॥
 उदेल छे नासिका ने कानरे । अतिविरूप वरवे वानरे ॥ लांबा
 होठ ने फाळ्यांछे मुखरे । काढि जिभ दांत देवा दुःखरे ॥३८॥
 नांवा पेट ने लोचन लालरे । खरव्या रुधिर मांही वे गालरे ॥
 गणसनी खोपरियो छे कररे । नागियो नथी पहेंयां वस्तररे
 ॥३९॥ उगामेल आयुध छे हाथरे । एवो किधो कृत्याओनो सा-
 ररे ॥ तेने आज्ञा आपी असुरेरे । कहुं शत्रु छे छपये पुरेरे
 ॥४०॥ तेनो करज्यो तमे जह नाशरे । करी काम आवो अम-
 ासररे ॥ पळी कृत्याओ त्यांथी उडियोरे । भुखि भमराळियो झुं-
 डेयोरे ॥४१॥ आवियो हरिग्रसाद घेररे । जेने बाळक साथे छे
 ररे ॥ हरि हता माताजिने पासरे । लिघा जोरे करवाने नाशरे

॥४२॥ कहे मारो मारो खाओ खाओरे । शत्रु मळयो मां भुलशो
दाओरे ॥ फाळ्यां मुख उगाम्यां आयुधरे । हरि उपख करी बहु
क्रोधरे ॥४३॥ झालि गळे लड्ग गड्यो बाखरे । रुवे जननी करी
पोकाररे ॥ भुलि निजशरीर संभाळरे । भोंये दळी पळ्यां ततका-
ळरे ॥४४॥ मागे बाळक करे पोकाररे । जोड परवश प्राण आ-
धाररे ॥ सुणी बाळानो कायर सादरे । तियां आव्या हरिप्र-
सादरे ॥४५॥ हठा एकादशीने जागरणेरे । त्यांची आविया घेर
आपणेरे ॥ आवी जोयुं त्यां न दिठा बाळरे । पाम्या धर्म मूरछा
ते काळरे ॥४६॥ सुणी भक्ति घर्मनो विलापरे । आव्या हनुमान
त्यां आपरे ॥ कहे केम रुओछो दंपतिरे । कहो टाळुं तमारी विप-
त्तिरे ॥४७॥ कहे भक्ति वीरसुत मारोरे । तेने लड्ग गड्यो कृत्याओ
बारोरे ॥ एने मारि नांखे ए तर्तरे । मुकावो जो तमे हो समर्थरे
॥४८॥ एवुं सुणी घोल्या हनुमंतरे । बाळा चिंता मां करशो चि-
त्तरे ॥ हमणां लाविश पुत्र तमारोरे । तमे श्रीकृष्ण देव संमारोरे
॥४९॥ तमे कर्पुं ग्रीते व्रत मारुंरे । रहेवा नहि दउं कष्ट तमारुंरे ॥
पळी हनुमान तेह काळरे । चाल्या मुकाववाने एह बाळरे ॥५०॥
त्यांतो कृत्याओना कर मांयरे । लाग्या बाळक समर्थ त्यांयरे ॥
जोयुं वांकि दष्टि करी बाळरे । वळी कृत्याओ ते ततकाळरे ॥५१॥
पळी नांख्या अवनि उपखरे । मारो मारो कहे बहु प्रेखरे ॥ त्यांतो
आव्या हनुमान तर्तरे । जोयुं दुष्ट कृत्याओनुं कृत्यरे ॥५२॥ अं-
जनिमुत कहे उमि रेज्योरे । कृत्य तमारासुं फळ लेज्योरे ॥ आज
न रहो जीवती कोइरे । निश्चय जाणज्यो मनमां सोइरे ॥५३॥

एम कहिने झटिए झालीरे । मारि कुटि पृथिवीमां घालीरे ॥
 त्यारे कृत्याओ कहे कर जोडीरे । मेलो वीर कर्या घुना कोडीरे
 ॥५४॥ आजपछी न लहुं एनुं नामरे । पाछी आवुं नहि आणे
 ठामरे ॥ आज मेलो कहुं पाय लागिरे । नावुं नजरे जाउं दूर
 मागिरे ॥५५॥ एम कहिने कृत्याओ नाठिरे । जाणि असुरनी
 दशा माठिरे ॥ जइ कहुं कालिदत्त पासरे । न थाय ए बाळकनो
 नाशरे ॥५६॥ एतो छे कोइ अतिसमर्थरे । एधी थाशे असुरनुं
 मृत्युरे ॥ पछी महावीर बाळ लइरे । भक्ति धर्मने पासल जइरे
 ॥५७॥ आप्या भक्तिना हाथमां बाळरे । थयां राजी दंपती ते का-
 ळरे ॥ कहे भक्ति सुणो हनुमानरे । नोति सुतनी आशा निदानरे
 ॥५८॥ त्यारे हनुमान कहे भक्तिरे । सुत तमारो समर्थ अतिरे ॥
 नथी प्राकृत नर निदानरे । ए छे पोते स्वयं भगवानरे ॥५९॥
 अक्षर गोलोक धामना धामीरे । ए छे कृष्णदेव बहु नामीरे ॥
 धर्मरक्षा जीवनां कल्याणरे । आव्या करवा श्याम सुजाणरे ॥६०॥
 तमे धर्म भक्ति छो दंपतीरे । करशे पुष्ट तमने ए अतिरे ॥ ज्ञान
 वैराग्य आदि जे कहीएरे । वंश तमारो पवित्र लहीएरे ॥६१॥ तेने
 वधारशे एह बाळरे । करशे असुरजननो काळरे ॥ मारो महिमा
 अति वधारशेरे । शरणागतनां काज सुधारशेरे ॥६२॥ माटे आ
 बाळ छे जलौकिकरे । करो हेत परहरो वीकरे ॥ एम कहुं हनु-
 माने ज्यारेरे । जोयुं बाळके ए सायुं त्यारेरे ॥६३॥ पछी हरि-
 तणि इच्छा जोइरे । थया हनुमान अदृश्य सोइरे ॥ ते जोइ प्रेमवती
 पावनरे । अति आश्चर्य पामियां मनरे ॥६४॥ वळी जाणुं बाळक

આ વારે । આપ્યો નિમ્મય નવે અતારે ॥ કરી ઘાત ઇ લોક સહુ-
નેરે । જીવ્યો વાઙ્ક કોઈક પુન્યેરે ॥૬૫॥ પછી નરનારિય નિયમ
ધાર્યુંરે । હનુમાનશું હેત વધાર્યુંરે ॥ જેવી ટઙ્ક્યું કૃત્યાઓનું વિમરે ।
સહુ કહેવા લાગ્યા ઘન્ય ઘન્યરે ॥૬૬॥ इति श्रीमदेकान्तिकवर्म-
प्रवर्तकधीसहजानंदस्याभिशिष्यनिष्ठुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणि-
मध्ये कृताभो पितृ नामे सत्तरसुं प्रकरणम् ॥૧૭॥

પૂર્વછાયો—ત્યાર પછિની વારતા । સહુ સાંમઝો થઈ સાવ-
ધાન ॥ હરિ રૂઝાઈ ત્યાં આવીયા । માર્કંડેય ગુણવાન ॥૧॥
ત્રિકાલદર્શી ને તત્ત્વવેત્તા । વ્રહ્મચારિનો છે વેપ ॥ ધર્મને ઘેસ
આવીયા । સંગે લઈને વહુ શિષ્ય ॥૨॥ ધર્મે વહુ આદર દઈ । પૂજા
કરી વહુપેર ॥ વ્રહ્મચારી મલે આવીયા । કર્યું પવિત્ર મારું ઘર
॥૩॥ ક્યાંથી આવ્યા તમે કોણ છો । અને શું છે તમારું નામ ॥
શું મળ્યાછો શાસ્ત્ર સ્યામી । પુછું કરમામ ॥૪॥ ચોપાઈ—
ત્યારે શ્રાપિ કહે મુળો વચનરે । આવુંલું કર્તા તીર્થ અટનરે ॥ મા-
ર્કંડેય મારું નામ જાણરે । મળ્યા છીએ વેદ ને પુરાણરે ॥૫॥ જાણું
રુઢિ રીતે જ્યોતિષનેરે । તે મળાવુંલું હું આ શિષ્યનેરે ॥ ત્યારે
ધર્મ રાજી વહુ થયારે । મલે આવ્યા પ્રશ્ન કરી દયારે ॥૬॥ મારા
વાઙ્કલું નામ ડિજેરે । વહુ કાઠ અમ ઘેસ રિજેરે ॥ તમે જ્યો-
તિષ જાણોછો ઘણુંરે । કેવું માન્ય આ વાઙ્ક તણુંરે ॥૭॥ જુવો
જન્મદિવસ રુઢિ પેસરે । મુહૂર્ત લગ્ન ને જન્માશરે ॥ ઘડી પઠ
વેઢા ઇની વર્તિરે । પાહો નામ ઇનું મહામતિરે ॥૮॥ પછી ટિપ-
ગામાં જોઈ એહરે । કરી જન્મકુંઢલી તેહરે ॥ જોણું જ્યોતિષ વિદ્યાને

विपेरे । जाण्युं आतो मोटा छे अतिशेरे ॥९॥ पछी घिरे रही
 बोल्या वाण्यरे । तमे सांभळी धर्म सुजाणरे ॥ अतिबुद्धिवान
 एह थाशेरे । माटे मोटा सहृथी कहेवाशेरे ॥१०॥ वळी कर्कना
 चंद्रमा आवेरे । तेनुं नाम हरि एवुं कावेरे ॥ एक तमे विजां जे
 आशरशेरे । तेनी आपदा सर्वे हरशेरे ॥११॥ माटे हरि एवुं एनुं
 नामरे । सौने समरतां सुखधामरे ॥ षळि चैत्रमां जन्म थायरे ।
 तेने कृष्ण पण कहेवायरे ॥१२॥ सारुं सुंदर तन छे श्यामरे ।
 माटे एनुं कहीए कृष्ण नामरे ॥ मूर्तिजोइने जननां मनरे । ताणी
 लेशे तेमाटे ए कृष्णरे ॥१३॥ वळी वेउ नाम मळी एकरे । कहेशे
 जन जे करे विवेकरे ॥ तारे त्रिजुं नाम हरिकृष्णरे । समरतां जन
 मन प्रसन्नरे ॥१४॥ तप त्याग योग धर्म ज्ञानरे । एवा ए पंच
 गुण निदानरे ॥ तेणे शिवजी जेवा ए थाशेरे । माटे नीलकंठ क-
 हेवाशेरे ॥१५॥ एम गुण कर्मे करी नामरे । कहेशे बहु पुरुष ने
 वामरे ॥ वळी मने जणायछे जेहरे । सुणो धर्म हुं कहुंछुं तेहरे
 ॥१६॥ थाशे पृथुसम श्रोतावानरे । भक्तिधमा अंबरीष समानरे ॥
 जनकना जेवुं निजज्ञानरे । त्याग वैराग्य शुक समानरे ॥१७॥ हरि-
 दास हनुमान जेवारे । एक इष्टनिष्ठ उमा एवारे ॥ सदाग्रह कृष्ण-
 विपे जेहरे । थाशे प्रह्लाद सरिखा तेहरे ॥१८॥ माया ने मायावुं
 कारजरे । एथी अज्ञाण्युं नहि रहे रजरे ॥ आत्मदर्शिमां जाणवा
 एवारे । कर्दमसुत कपिलजी जेवारे ॥१९॥ दोष तजिने गुणने
 गेवारे । तेमांतो दत्तात्रेय सम केवारे ॥ अधर्मसर्ग थकी ते मनरे ।
 विशेषे जेम युधिष्ठिर राजनरे ॥२०॥ दयालु ने वळी दातापणुंरे ।

થાશે રંતિદેવ થકી ઘણુંરે ॥ જીવને દેવા પ્રમુનું જ્ઞાનરે । તેમાં
 નારદસમ નિદાનરે ॥૨૧॥ પ્રમુ માંહિ દોષ ન પરઠેરે । તેતો જાણે
 જ્ઞાનકીની પેઠેરે ॥ સ્વતંત્રપણું લક્ષ્મીના જેવુંરે । જે શ્રીકૃષ્ણસ્વરૂપમાં
 રહેવુંરે ॥૨૨॥ હરિ હરિજન દ્રોહી માથેરે । વર્તે લક્ષ્મણસમ તે
 સાથેરે ॥ થાશે સૌ જીવને સુખકારીરે । જેમ પુત્રને પાઠે મેતારિરે
 ॥૨૩॥ હરિ આઘામાં રહેવાને આપરે । થાશે ભરતજી જેવા નિ
 પ્પાપરે ॥ પ્રમુ પદરજ માહાત્મ્ય લેવારે । થાશે મક્ત અકૂરજી જેવારે
 ॥૨૪॥ પ્રમુને વાલાં જન જે કૈયેરે । તેમાં દ્રૌપદીસમાન લૈયેરે ॥
 અંતઃશત્રુ જિતવા સમર્થરે । જાણું પ્રકટ્યા વિના પાર્થરે ॥૨૫॥
 પ્રશ્ન ઉત્તર કરવા અતિરે । જાણું આવ્યા આપે વૃહસ્પતિરે ॥ ધીર-
 જ્યવાનમાં ધીરજ્યવાનરે । થાશે બલિરાજાને સમાનરે ॥૨૬॥
 અસુરને મોહ ઉપજાવારે । થાશે વામનજી સમ આવારે ॥ કરશે
 ધર્મની રક્ષા તે ઘણીરે । જુવો ઘઘાણિ તમે તેહ તણિરે ॥૨૭॥
 હાથે છે પન્નાકુશનાં ચિહ્નરે । મુસ દેસી લાજે કોટિ મીનરે ॥
 ઋધ્વરેસા અષ્ટકોણ શ્વજરે । સ્વાસ્તિ અંકુશ વહી અંબુજરે ॥૨૮॥
 જવ જાંબુ ઘજ્ર દેસ્યાં દ્રગરે । તેણે શોમેછે દક્ષિણ પગરે ॥ મત્સ્ય
 ત્રિકોણ કલ્પશ ને વ્યોમરે । ઘેનુપદ ઘનુષ ને સોમરે ॥૨૯॥ સાતે
 ચિન્હ શોમે વામ ચરણરે । માટે આતો છે અશરણશરણરે ॥ દેશે
 વહુ જીવને અમયદાનરે । કરશે મોટા મોટા સનમાનરે ॥૩૦॥
 વહુ જીવને આજ્ઞા માંહિરે । વર્તાવશે સતયુગ ન્યાયરે ॥ નાના
 પ્રકારનાં જેહ દુઃખરે । ટાલી તમારાં કરશે સુખરે ॥૩૧॥ જેમ
 વિષ્ણુ વિબુધ સહાયરે । કરેછે મહાકાળને માંયરે ॥ તેમ કરશે

तमारी साररे । एवा एमां गुण छे अपाररे ॥३२॥ विजा बहु
 मोटा गुण एमांरे । शुभगुणनी थाशे ए सीमाररे ॥ एवां मार्कंडे-
 यनां वेणरे । मुण्यां धर्म अति सुखदेणरे ॥३३॥ पछी वस्त्र घरेणां
 ने धनरे । आप्यां विविध भात्यनां अन्नरे ॥ थया मार्कंडेय प्रस-
 न्नरे । रक्षा तियां पछी दोय दिनरे ॥३४॥ पछी दइ आशिप
 मुनिरायरे । गया शिष्यसहित प्रयाग मांयरे ॥ पछी भक्ति धर्म
 राजी थइरे । सुतने हुलावे नाम लइरे ॥३५॥ एम करतां चार
 मास बित्यारे । बेठो पांचमो मास पुनितारे ॥ त्यारे रुडे दिवसे
 दंपतिरे । मही वेसायां सुखमूरतिरे ॥३६॥ वाराहे सहित वसुंध-
 रारे । पूजी प्रीते तेडावी विपरारे ॥ कयों मोटो उत्सव ते दिनरे ।
 जमाडिया बहु विप्रजनरे ॥३७॥ मांगळिक याजां बजडावीरे ।
 करी बधाइ ते मनभावीरे ॥ पछी सप्त मासे दिन साररे । आवी
 पूर्णातिथि गुरुवाररे ॥३८॥ ते दि पुत्रना विंधाव्या कर्णरे । भूषण
 पेराव्यां सारां सुवर्णरे ॥ पछी आसोवदि बीज दनरे । कराव्यां
 अन्नघोटणां अन्नरे ॥३९॥ कयों उत्सव जमाव्या जनरे । कराव्यां
 ब्राह्मणने भोजनरे ॥ पछी शास्त्र महोर समसेररे । व्रण मुक्यां
 आगळ्य ते वेररे ॥४०॥ पछी महोर खड्ग मेली नाथरे । मुक्यो
 पुस्तक उपर हाथरे ॥ हती रुचि पोताने जे मांइरे । तेह विना
 गम्युं नहि कांइरे ॥४१॥ पछी माताए खोळामां तेडीरे । लिधी
 वकी हृदा मांहि मिडीरे ॥ पछी धवराव्या करी प्रीत्यरे । करे
 हेत नबुं नित्य नित्यरे ॥४२॥ पछी प्रतिदिन ते दयाळरे । वधे
 नित्य चंद्र जेम बाळरे ॥ करे बाळचरित्र अपाररे । जोइ मोही

रहे नरनाथरे ॥४३॥ मात तातने लागेछे प्यारारे । नथी मुकतां
 निमेष न्यारारे ॥ एम जाय आनंदमां दनरे । सुत निरखी हरखे
 मनरे ॥४४॥ करे नरनारी जे दर्शनरे । तेना हेतमां हराय मनरे ॥
 पृद्ध कोविद ने विद्यावानरे । देखी नाथ भुले निज ज्ञानरे ॥४५॥
 करे भावतां चरित्र नाथरे । तेणे पोचे नहि हाथोहाथरे ॥ मात
 तात ने भगिनी भाइरे । काको मामो जेने जे सगाइरे ॥४६॥
 राखे हेत हरिसाधे सहुरे । विज्ञाने पण बहाला छे बहुरे ॥ नरना-
 रीने प्यारा छे नाथरे । नथी आवता माताने हाथरे ॥४७॥ पछी
 कांइक मांड्युं बोलवारे । बोले तोतळा मुखथी लवारे ॥ जेम जेम
 बोले कालुं कालुरे । तेतो लागे माताजीने बालुरे ॥४८॥ पछी
 सुंदरी सर्वे सियाणीरे । शिखवे सारी बालाने बाणीरे ॥ बळी
 रुडी रीतेशुं रमाडेर । पय शर्करा पाक जमाडेर ॥४९॥ पेंडा
 पतासां ने पकवानरे । भावे जन जमाडे भगवानरे ॥ हळवे हळवे
 हिंडवा काजरे । शीखवे नारी शिखे महाराजरे ॥५०॥ पडे ल-
 डधडे पगलां भरेरे । अहि आग्य झालतां न डरेरे ॥ एम बाळ
 चरित्र महाराजरे । करे हेत निजजन काजरे ॥५१॥ रिंखे रडे
 पडे पेटवडेर । अति दाखडे उंचरो चडेर ॥ खाय गोटिलां गड-
 थलां घणारे । करे चरित्र बाळक तणारे ॥५२॥ चाले गोठण
 भर घर मांडरे । देइ टेक आपे उमा थायरे ॥ एवा असमर्थ देखे
 सहुरे । पण धीर गंभीर छे बहुरे ॥५३॥ सुख दुःख ने मये न
 भडकेरे । देव अदेवथी न थडकेरे ॥ भूत प्रेत ने दनुज ने दैत्यरे ।
 राक्षस राक्षसी यक्ष सहितरे ॥५४॥ तेनो भय नथी मन मांयरे ।

एवा अचळ पर्वत प्रायरे ॥ विजा शुभ गुण बहु सारारे । तेणे
 लागेछे सहुने प्यारारे ॥५५॥ रुवे नहि राजी सदा रमेरे । तेम
 तेम सहुने ते गमेरे ॥ मिठुं मिठुं बोले मुखे घणुंरे । लागे सौ
 जनने सोयामणुंरे ॥५६॥ पय साकर पिये न पियेरे । अणइछाए
 भोजन लियेरे ॥ अशन वसन भूषण सेजरे । पोता कारणे न इच्छे
 एजरे ॥५७॥ शीत उष्ण मशक ने दंशरे । कचवाय नहि कोइ
 मशरे ॥ एवा सुशील जोइने सहुरे । माने आश्चर्य मनमां बहुरे
 ॥५८॥ कहे आतो मोटा कोइ अतिरे । एम कहे देखीने दंपतिरे ॥
 एम कर्ता वर्ष एक थयुंरे । तेनुं चरित्र सहुने कथुंरे ॥५९॥ इति श्री-
 भक्तेकांतिकथर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते
 भक्तचिंतामणिमध्ये हरिवाळलीला ए नामे अठारमुं प्रकरणम् ॥१८॥

पूर्वछायो—वळी सहु सांभळज्यो । कहुं त्यार पछिनी वात ॥
 मोटा सुत जे धर्मना । श्रीरामप्रताप विख्यात ॥१॥ तेनो ते वि-
 वाह आदर्यो । प्रीते करिने रुढी पेख ॥ सुवासिनी नामे सुंदरी ।
 परणाव्या वळदेव वेख ॥२॥ रुढा गुण रूपे अति । एकपतिवता
 सतीपणुं ॥ प्रीते करिने पियु पोतानो । सेवे सुवासिनी हेते घणुं
 ॥३॥ पछी विजुं वर्ष वेसतां । आनंदे उत्सव आदर्यो ॥ कुंवरना
 कुशळ काजे । देव ऋपिनो आदर कर्णो ॥४॥ चोपाई—हेते
 पूज्या हनुमान वळीरे । व्यास ने कृपाचारज वळीरे ॥ अश्वत्थामा
 विभीषण जेहरे । मार्कण्डेय परशुराम तेहरे ॥५॥ ए सर्वेने विविध
 प्रकारेरे । पूज्या लह पोडप उपचाररे ॥ जमाव्या विप्रने हरिज-
 नरे । आपी दक्षिणा थड प्रसन्नरे ॥६॥ वाळ काजे करे बहु वि-

ધિરે । રાણે દેત અતિશે સંઘિરે ॥ એમ કરતાં વિત્યાં વર્ષ દોયરે ।
 ત્રિજું વર્ષ ધરતિયું સોયરે ॥૭॥ આવી જેઠવદિની પંચમીરે । માત
 તાત જ્યોતિપિને ગમીરે ॥ તેદિ કર્યોછે કુઠ આચારરે । વાઠ
 વાઠ ઉતાર્યા તે વારરે ॥૮॥ કર્યો મોટો ઉત્સવ તે દિનરે । તેઢાવ્યા
 વિપ્ર ને હરિજનરે ॥ તેના કામ કાજ માંહિ માતરે । મુલિ ગયાંછે
 સુતની વાતરે ॥૯॥ પાંતે રહ્યાં જન જમાડવારે । પુત્ર પરને આપ્યો
 રમાડવારે ॥ તેને તેડી ગયાં વિજાં વાઠરે । જોષા સુંદર ઘાઢી
 રસાઠરે ॥૧૦॥ તિયાં ફઠ દિઠાં મિઠાં ઘણારે । જામફઢી સિ-
 તાફઢી તળારે ॥ નાઢી કેઢી અનુપ અનારરે । કર્યા અંબફઢના
 ત્યાં આહારરે ॥૧૧॥ જાંધુ લિંબુ ને રાંણો રૂપાઢીરે । ગુંદી કર્મદી
 પાકી રસાઢીરે ॥ દ્રાચ ચારેક ચલેલાં રસારે । રહ્યાં લેવા તે
 સૌ છોકરારે ॥૧૨॥ હરિને વેસારી તરુ તઢેરે । ફર્યા વાઠક ઘુંચ
 સઘઢેરે ॥ એમ કરતાં આથમ્યો દિનરે । આવ્યો એસમે અસુરજ-
 નરે ॥૧૩॥ કાલિદત્ત નામે છે કપટીરે । થયો અર્મક અસુર
 મટીરે ॥ ચન્યો કુસુદ્ધિ વાઠક જેવોરે । કોઈ થકી ન કઢાય
 એવોરે ॥૧૪॥ આવી મેઠું માંઢુંછે રમવારે । મનમાં છે હરિને
 દમવારે ॥ કાઠિ કૃત્યાઓ તેનો છે ક્રોધરે । વેર વાઠવાનો છે
 વિરોધરે ॥૧૫॥ થયો ગરિચ ઘટમાં ઘાતરે । મર્યો કપટ દગે
 કુજાતરે ॥ રમ્યો વાઠસંગ ઘડુ વારરે । પછી વિસ્તારી માયા અ-
 પારરે ॥૧૬॥ કરિ રાતિ આંચ્યો તતકાઠરે । વાધ્યો અંગે થયો
 વિકરાઠરે ॥ ફાઢ્યું મુલ્લ ફાઢ્યો જાણું આમરે । કાઢી જિમ લાંબી
 વિચ વાંમરે ॥૧૭॥ કરડે દાંત ક્રોધમાં અતિરે । આવ્યો કૃષ્ણ

मारवा कुमतिरे ॥ थयो भुंडो भयंकर बहुरे । तेने देखी विनां
वाळ सहुरे ॥१८॥ कर्या लांवां कर ततकाळरे । झाली करवा
वाळकनो काळरे ॥ त्यांतो वांकी दृष्टि करी नाथेरे । जोयुं दैत्य
कालिदत्त माथेरे ॥१९॥ तेणे दाइयुं कुबुद्धिनुं देहरे । पळी को-
पियो असुर तेहरे ॥ करी आसुरी माया उत्पन्नरे । चढी घटाने
चाल्यो पवनरे ॥२०॥ आवी अंधि ने रजनी मळीरे । करे झव-
कारा बहु विजळीरे ॥ थाय गाजमां घोर कडाकारे । दिले दामिनी
तेमां झडाकारे ॥२१॥ वपें मेघ रहे नहि मणारे । चाल्यां पूर
पृथ्वीपर घणारे ॥ झरे मेघ मची बहु झडीरे । वायुवेगे वृक्ष गयां
पडीरे ॥२२॥ झुटि पांख्यो पंखी पळ्यां भोमरे । मृगजाति थयांछे
वफोमरे ॥ थयो अतिशे मोटो उत्पातरे । पडी वचमां घेरण रातरे
॥२३॥ बहु उपद्रवे विनां वाळरे । नाशी गयां विजे ततकाळरे ॥
वेसार्याता आंवा तळे हरिरे । तेनी न रही खबर खरिरे ॥२४॥
चडि टाळ्य तेणे तन धुजेरे । मळी रात्यमां कांई न सुजेरे ॥
एवी माया विस्तारी असुररे । मारवा हरिजिने जरुरे ॥२५॥
फेरे दृष्टि ने जुवे सघळेरे । दिठा हरि वेठा आंवा तळेरे ॥ त्यारे
उडी आकाशमां चढ्योरे । आवी अंववृक्ष पर पळ्योरे ॥२६॥ जेम
हिमाचळनी शिखखरे । झुटि पडे पर्णकुटि पखरे ॥ एम पळ्यो
असुर अभागीरे । तेनी झपटे पळ्युं झाड भागीरे ॥२७॥ तेने तळे
वेसी रक्षा वाळरे- । थयो नहि वांको एक वाळरे ॥ जेम रक्षा गो-
वर्धन हेळ्यरे । रक्षा तरुतळे तेनी पेळ्यरे ॥२८॥ वायु वरपाद ने
विजळीरे । तेना परामवनी पीडा टळीरे ॥ रक्षा अचळ पर्वत-

प्रायरे । असुरनुं न उपज्युं कांयरे ॥२९॥ पछी असुर क्रोध क-
 रिनेरे । गयो झालवा हाये हरिनेरे ॥ त्यारे वांकि दृष्टि ज्युं
 नाथेरे । पाम्यो मोह पव्यो भुमि माथेरे ॥३०॥ पाम्यो मूर्छा ने
 व्याकुळ थयोरे । शुद्ध शरीरनी भुलि गयोरे ॥ थइ विकळ ने
 भम्यो वनरे । त्यां प्रचंड वातोतो पवनरे ॥३१॥ तेने वेगे पड-
 तांतां झाडरे । भुवो चंपाह पशुने पाडरे ॥ जेम आखु अहिकरंड
 कापेरे । जागे व्याल मरे मूपो आपेरे ॥३२॥ जेम कापे कोइ
 वेठानी डाळरे । पडे कूपे मरे ततकाळरे ॥ जेम करोलियो करे
 विलासरे । पामे पोतानी जाळमां नाशरे ॥३३॥ एम पोतानी
 मायामां भुवोरे । आप पापे पापी नाश हुवोरे ॥ भुवो दैत्य माया
 मटि गइरे । वायुवेग विजळी न रइरे ॥३४॥ त्यारे शांति पाम्यां
 सहु वाळरे । पछी करी कृष्णनी संभाळरे ॥ ज्यारे न दिठा पो-
 ताने पासरे । त्यारे बहु धयांछे उदासरे ॥३५॥ पछी करेछे साद
 पोकारीरे । ज्यां हो त्यांथी बोलो सुखकारीरे ॥ करे साद धशुं-
 धशुं गोतेरे । जड्या नहि झाड बहु बोतेरे ॥३६॥ त्यारे भुल्यां
 शरीर संभाळरे । कहे हेकृष्ण हेहरि वाळरे ॥ एम साद करी
 शोच्या अतिरे । पण लाच्या नहि प्राणपतिरे ॥३७॥ त्यारे व्या-
 कुळ धयांछे वाळरे । रुवे कर घसे करे कतालरे ॥ कहे क्यांथी
 लाच्या एने आंहीरे । हवे शुं कहेशुं जइ गाम मांहीरे ॥३८॥
 एना मात्रापने ते शुं कहेशुं । विजनि उचर शियो देशुरे ॥ न
 रहुं सुख देखाव्या जेवुरे । कयुं कांमतो आपणे एवुरे ॥३९॥ एम
 बोले परस्पर वाण्यरे । त्यांतो थयुंछे गाममां जाणरे ॥ फरक्यां

पुरुषनां अंग डारिरे । एवां अपशकुन थावा लाग्यारिरे ॥४०॥ फ-
 रक्यां नारीनां जमणां अंगरे । तेणे सहु थयां मन भंगरे ॥ त्यांतो
 भक्ति कहे सुत मारोरे । एने कोण तेडी गयुं वारोरे ॥४१॥
 खोळी काढो खबर एनी वेलीरे । पुत्र विना माता थह घेलीरे ॥
 थया धर्म ते व्याकुळ वळीरे । पामी मुरछा पडिया ढळीरे ॥४२॥
 पछी आव्यां जन मळी सहुरे । करे वाळनो खरखरो चहुरे ॥
 कहे छोकरां गयां हतां वाडीरे । तेडी गयां तियां ए अनाडीरे
 ॥४३॥ पछी चाल्यां गोतवा नरनाखरे । करी दिवी फानसो अ-
 पाररे ॥ करे जेष्ठिका असि कमान्युरे । आव्यां जियां ए वृक्ष
 आंघाळुरे ॥४४॥ मात तात लिए लडथडियुरे । पुत्र वियोगनुं
 दुःख पडियुरे ॥ एवे समे हरि पासे वळीरे । आवी धर्मनारी वारे
 मळीरे ॥४५॥ सुत जाणी लिधा सौवे खोळेरे । बाळ धवराव्या
 भाव बोळेरे ॥ हरि मातानी पुरवा हामरे । थया द्वादश स्वरूपे
 श्यामरे ॥४६॥ एवे समे गामना रहेनाररे । आव्यां खोळतां सह
 नरनाखरे ॥ कहे छोकरां आ वृक्ष तळेरे । अमे मुक्या हता मळी
 सघळेरे ॥४७॥ तेतो वृक्ष पडियुं छे भागीरे । जोह तेने सौने
 विक लागीरे ॥ कहे आवुं रुख पडयुं जियारिरे । नोय बाळक कु-
 शल तियारिरे ॥४८॥ एम अंतरे थह उदासरे । आव्या जोवा ए
 वृक्षने पासरे ॥ त्यारे श्रद्धादि नारी द्वादशीरे । मुंकी चालकने
 गयुं खशीरे ॥४९॥ मळ्या गोततां मामीने नाथरे । तेणे आप्याछे
 भक्तिने हाथरे ॥ पामी पुत्र राजी थयां वाळारे । आपी मामीने
 मोतिनी माळारे ॥५०॥ पछी सुत हेते धवराव्यारे । जाण्युं नवे

अवतार आव्यारे ॥ वळतां जोयां वाढी वृक्ष ज्याररे । मुखो पुरुष
 पळ्यो दिठो त्याररे ॥५१॥ पळी पुछ्युं वाळकने तेनुंरे । कळुं वा-
 ळके वृतांत एनुंरे ॥ एतो आव्योतो करवा घातरे । कोण जाणे
 थह केम वातरे ॥५२॥ त्यारे पामिया विस्मय सहुरे । आतो
 विघन वितियुं बहुरे ॥ पळी उग्यो चंद्र आव्यां घेखरे । भक्ति
 धर्म बोल्यां एह पेखरे ॥५३॥ कळुं श्रीकृष्ण छे आ जरुरे । ते
 विना न मरे असुररे ॥ ज्यारे कालिदत्त दैत्य मुखारे । त्यारे
 जाण्युं सौनो नाश हुबारे ॥५४॥ छे आ समर्थ आपणे मुखरे ।
 मिळ्या हृदामां विसायुं दुःखरे ॥ त्यारे हतुं जे हरितुं ज्ञानरे ।
 टळ्युं ते लाग्या सुत समानरे ॥५५॥ पळी विरम्युं जाणी ए वि-
 घनरे । कर्या पाठ पूजा दान पुन्यरे ॥ कर्युं संस्कार बालक तणुरे ।
 तेणें करिने शोम्याछे घणुरे ॥५६॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तक-
 श्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये
 असुरविप्रतिवारण ए नामे ओगणीशमुं प्रकरणम् ॥१९॥

पूर्वछायो—वळीं कळुं एक वारता । सौ सांभळज्यो साक्षात ॥
 एह गाममां असुरनो । अति थावा लाग्यो उतपात ॥१॥ मात-
 पिताए मनमां । वळतो ते कर्यो विचार ॥ इयां रहेतां आपणने ।
 थयां विघन वारमवार ॥२॥ आपणे छे मिराव्य एटली । जाणो
 जीवनदोरी जीवन ॥ तेने विघन जो व्यापणे । तो घायुं वेउं
 निरघन ॥३॥ माटे आंहिथी उचळिने । लाये अयोध्यापूर ॥ प-
 वित्र घाम श्रीरामनुं । तियां नहि आवे असुर ॥४॥ चोपाई—
 पळी गाडे धरनीं समृद्धिरे । लेवा जेवीं ते सरवे लिधिरे ॥ पळी

संवंधि पासे शिख मागीरे । चाल्यां सुते सहित सुभागीरे ॥५॥
 वेठां शकटे धर्म भगतिरे । दोय सुतने तेडी दंपतिरे ॥ जनक पासे
 वेठाछे जोखनरे । माना खोळामां वेठा मोहनरे ॥६॥ चलाव्यां
 गाडलां धीरे धीरेरे । आव्यां संध्या समे सर्ज्ज तीरेरे ॥ लाव्यों वाण
 खेवट ते वाररे । वेशी उतरिया गंगा पाररे ॥७॥ लिधो सर्वे समाज
 संभाळीरे । जोइ सर्ज्जनी शोभा रूपाळीरे ॥ तियां जल सुंदर अ-
 मलरे । कांठे फुलियां छे कमलरे ॥८॥ रातां पोयणां तियां रूपा-
 ळारें । नाळीफुल छे सुगंधिवाळारें ॥ तियां सारस हंस छे रुडारे ।
 कुंजि वदकु जळकुडारे ॥९॥ करे परस्पर पंसि नादरे । जाणुं
 नावाने करेछे सादरे ॥ एम शोभेछे सरयू घणीरे । कांठे कुसुम
 वांडी बहु वणीरे ॥१०॥ गुलाब गुलहजारी घणारें । बहु वन त्यां
 तुलसी तणारें ॥ गुलदावदी ने गडुलियारें । केशर कर्णिका कुंमि
 फुलियारें ॥११॥ जाइ जुइ जुथिका शेवतीरे । माधवी मल्लिका ने
 मालतीरे ॥ कुंद केशु करेण केतकीरे । रत्ना निर्मालि निर्वारि वेकीरे
 ॥१२॥ चंपा चंमेली चंदन चारुरे । गुलशोमन गुलहजारुरे ॥ पिया-
 वास पाडल जासुलरे । वोरसरी वसंतना फुलरे ॥१३॥ मरवा
 सुगंधी आंवाना मोररे । वेके केवडा ठोरमठोररे ॥ फुल कोटिम
 फल रसालरे । बहुविविध भाते विशालरे ॥१४॥ एवी शोभा सर्ज्ज-
 तीर तणीरे । वळी कहीए शुं मुखी घणीरे ॥ बहु वेदिया वेठा
 विपररे । करे स्नान ने संध्या सुंदररे ॥१५॥ देवमंदिर बहु तीर्थ
 तीरेरे । शोभे सर्ज्ज निर्मल नीरेरे ॥ वाडी वन सरजू ते वाररे ।
 प्रभु पधार्ये शोभ्यां अपाररे ॥१६॥ जियां आव्या पोते घनश्या-

मुरे । तेणे करी थयां शोभाधामरे ॥ एवी शोभा जोइ छे समस्तरे ।
 त्यांतो अर्क पामियो छे अस्तरे ॥१७॥ त्वारे दिवा कर्पाछे बहु
 तीरेरे । तेनां पळ्यां प्रतिविंब नीरेरे ॥ कांठापर हवेली छे घणीरे ।
 करी हायों त्यां दीपक तणीरे ॥१८॥ तट हवेलिना दिवा मळीरे ।
 तेणे पुरी रही झलमळीरे ॥ एवुं शहेर सोयामणुं घणुरे । रचेल छे
 मन्तुराज तणुरे ॥१९॥ वळी इक्ष्वाकु कुळना जेहरे । तेने रहेवानुं
 स्थानक एहरे ॥ एवुं शहेर सुंदर विशालारे । तियां आविया धर्म
 ने वाळारे ॥२०॥ वळी वासुदेव भगवानरे । जन्मि राम थया जेह
 स्थानरे ॥ एवी पुरी पवित्र घणीरे । वाडी बने विंढि सोयामणीरे
 ॥२१॥ शोमे शेरी वजारो चौवटारे । रुडा राजमारग वाळ्या
 मोटारे ॥ सात माळनी हवेली साररे । शोमे कैलासगिरि आकाररे
 ॥२२॥ वनी पंगति तेनी अपाररे । शोमे बरोबर तेनां धाररे ॥
 वळी हाट विवेके विभागेरे । बरोबर सुंदर सारां लागेरे ॥२३॥
 क्यांक बेचाय दुध ने दइरे । क्यांक घृत मिसरी ने मइरे ॥ क्यांक
 फळ फुल वळी पानरे । क्यांक वस्त्र शस्त्रना सामानरे ॥२४॥ क्यांक
 वासण भूषणवाळारे । क्यांक श्वेरी ने मोतियाळारे ॥ क्यांक गज
 वाजं शणगारीरे । फरे नित्य तेनी असवारीरे ॥२५॥ क्यांक अ-
 नेक अन्न रसालुरे । क्यांक शाक सुंदर वकालुरे ॥ क्यांक हाट
 हास्ते हलवाइरे । बेचे विविध मात्ये मिठाइरे ॥२६॥ क्यांक गांधी
 मोदी मणियाररे । क्यांक नाणावटी तणी हाररे ॥ क्यांक माळी
 ने तंगोली तेजरे । क्यांक सालवी ने रंगरेजरे ॥२७॥ क्यांक गान
 तान ने गवयारे । एम सां कोइ विभागे रयारे ॥ क्यांक विप्र करे

वेदाभ्यासरे । क्यांक बाळ भणे पंडा पासरे ॥२८॥ क्यांक क्षत्रि
 तणी सभा साररे । क्यांक वैश्य करेछे वेपाररे ॥ क्यांक शूद्र करे
 सेवा सारीरे । सहू वर्णधर्म रक्षा धारीरे ॥२९॥ क्यांक लडेछे
 मछ अखाडीरे । खेले कुस्ति पेच ने लाकडीरे ॥ क्यांक पडिछे
 रुनी मलियोरे । एम शोभे शेरी ने गलियोरे ॥३०॥ वळी वसे बहु
 वीतरागीरे । राम उपासी त्रियना त्यागीरे ॥ बहु मंदिर नें धर्म-
 शाळुरे । तेणे लागेछे शहेर रूपाळुरे ॥३१॥ पुष्प चंदने छांट्याछे
 चोकरे । देव सरिखां वसेछे लोकरे ॥ राम सीता लछमन जतिरे ।
 बहु मंदिरे तेनी मूरतिरे ॥३२॥ तियां नित्ये उठी नरनाखरे ।
 आवे दर्शने करी प्याररे ॥ थाय आरतीना झणकाररे । करे उत्सव
 जन अपाररे ॥३३॥ झांझ मृदंग झालरी शंखरे । भेरी तुरी ने
 वीणा असंख्यरे ॥ थाय नाद तेनो पुर मांडरे । घोपे शहेर रहुं
 सर्व छाडरे ॥३४॥ चाल्यां जाय एम सांभळी नादरे । प्रेमवती ने
 हरिप्रसादरे ॥ वळी बनी शोभा दिवा तणीरे । जाणुं हाख मांडि
 मणि घणीरे ॥३५॥ तेने प्रकाशे शेरी बजारोरे । फरे उजासे लोक
 हजारोरे ॥ एवी शोभा जोतां नरनाखरे । आव्या शहेर उलंघी
 आ पाररे ॥३६॥ रामघाट निरखी नजरेरे । आव्या बर्हटा शाखा
 नगरेरे ॥ तियां अग्निहोत्र थाय बहुरे । होमे हविष्यान्न घृत सहुरे
 ॥३७॥ ते सुगंधि लडू निजधामरे । आंवी रक्षां करी विश्रामरे ॥
 पछी नित्य प्रत्ये सर्ज नाडरे । करे संध्या ने वंदन त्यांडरे ॥३८॥
 वळी करेछे कृष्णनी सेवरे । देखी करे तेम हरिदेवरे ॥ हरि बुद्धि
 छे बहु धीररे । साधु स्वभावे शोभे शरीररे ॥३९॥ खान पान खुची

मुची खेल जेहरे । नथी गमतुं अंतरे एहरे ॥ तात संगाये सरजू
 नाइरे । पाछा आवे ज्यारे घर मांइरे ॥४०॥ त्यारे करे श्रीकृष्णनी
 मूर्तिरे । पूजे तेने भावे करी अतिरे ॥ रम्यामां पण अरुचि घणुरे ।
 बळी सदा गमे शुचिपणुरे ॥४१॥ एमां कोइ जो करे विघनरे । मुणे
 तेशुं केदि मले नहि मनरे ॥ कथा कीर्तनमां बहु प्रीतरे । मुणे
 रामनां चरित्र नित्यरे ॥४२॥ जेमां होय साधुता अपाररे । एवा
 जनशुं पोताने प्याररे ॥ गमे नहि असाधुता रंचरे । एम करतां वर्ष
 ययां पंचरे ॥४३॥ त्यारे कुमारावस्था उत्तरिरे । पाम्या पौगंडाव-
 स्थाने हरिरे ॥ त्यारे सरजू गंगामां नाचारे । मांझुं आपे एकलुं त्यां
 जाचारे ॥४४॥ सीता राम लछमन हनुंरे । करे सरण नित्य एह-
 नुरे ॥ बळी तातना मुखथी पमरे । मुण्या सत्पुरुषना धर्मरे ॥४५॥
 वर्णाश्रम बळी त्रिया तणारे । कह्या छ वर्षे धर्म जे घणारे ॥ तेतो
 सर्वे राख्याछे संभारीरे । नथी मेल्या मनथी विसारीरे ॥४६॥
 बालपणामां बुद्धि छे घणीरे । कांइक मुखपाठे लिधुं भणीरे ॥
 बळी मुणेछे श्रीभागवतरे । तेतो पोताने बहालुं अत्यंतरे ॥४७॥
 घणो हरिजनमां छे स्नेहरे । विजा साये बहु निःस्पृहरे ॥ त्याग
 वैराग्य तनमां बहुरे । देखी आश्चर्य पामेछे सहुरे ॥४८॥ इति
 श्रीमदैकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कृतानंदमुनिविर-
 चिते भक्तचिंतामणिमध्ये अयोध्यापुरीवर्णन ने धर्मभक्ति त्यां वस्यां
 ए नामे विशशुं प्रकरणम् ॥२०॥

पूर्वछायो—शुभमति सहु सांमलो । कहुं कथा ते अनुप ॥
 त्यार पछिनी जे वारता । छे सहने ते सुखरूप ॥१॥ एज वर्ष वै-

शाख मासे । शुक्ल द्वितीया दिन ॥ पतिव्रता प्रेमवतीए । जन्म्या
 ते पुत्र पावन ॥२॥ गुणे करी प्रद्युमन सरखा । स्वभावे संत
 समान ॥ ग्रीति प्रकट भगवानमां । नाम, इच्छाराम गुणवान ॥३॥
 एज अनुज महाराजना । जाणज्यो जग विख्यात ॥ त्यापछी
 हवे हरिनी । सांभलज्यो सहु वात ॥४॥ चोपाई—पछी प्रभु
 बुद्धिए विशाळरे । तेने वेसारिया छे निशाळरे ॥ वैशाख शुदि
 वारश दिनेरे । कढाव्या अक्षर हरिजिनेरे ॥५॥ लागी लक्ष्मीनारा-
 यण पायरे । पूजी शारदा गणपति रायरे ॥ करी होम जमाड्या
 विपररे । शिखवाने सुविद्या सुंदररे ॥६॥ एम कर्ता थोडे घणे
 दिनरे । शिख्या विद्या परम पावनरे ॥ जोइ धर्मे सुत बुद्धि वीतरे ।
 भणाव्या वे वेद अंगे सोतरे ॥७॥ शिख्या शास्त्र ते अर्थे सहितरे ।
 थया विद्यावान ब्रह्मवितरे ॥ हता वाचाल ने विद्या जोइरे । करे
 चर्चा पडोचे नहि कोइरे ॥८॥ पुछे जियां तियां पोते प्रश्नरे । तेनो
 न करे उत्तर कोइ जनरे ॥ जाय सर्जमां नावा एकलारे । उठि
 ब्राह्म मुहूर्तमां वेलारे ॥९॥ आवे नाहिने घरमां ज्यारेरे । करे
 रामजिनी पूजा त्यारेरे ॥ धूप दीप पुष्प फल पत्ररे । तेणे पूजिने
 भणेछे स्तोत्ररे ॥१०॥ पछी नैवेदनं जेजे अन्नरे । तेने जमे थडने
 प्रसन्नरे ॥ करे कंठे तुलसिनी मालुंरे । ऊर्ध्वपुंड्र तिलक रूपाळुंरे
 ॥११॥ रामकोट आदि रुडि रीतेरे । करे प्रदक्षिणा तेने ग्रीतेरे ॥
 जन्मस्थान ने लछमन घाटेरे । रामघाटे जाय वर्णिराटेरे ॥१२॥
 ब्रह्मकुंड वळी स्वर्गद्वारीरे । जाय जानकीघाटे विचारीरे ॥
 विद्याकुंड सूर्यकुंड जेहरे । मद्रसा आदि तीरथ तेहरे ॥१३॥

कनकसिंहासननां दर्शनरे । नित्ये जाबुं रत्नसिंहासनरे ॥ हनुमान-
 गदिये हमेशरे । जाबुं सुग्रीवदिले अहोनिशरे ॥१४॥ जगन्नाथ
 कावडियानी जागेरे । जाबुं त्यागी पासे बहालुं लागेरे ॥ अह-
 ल्यावाइना मंदिर मांइरे । जाबुं नित्य दरशने त्यांइरे ॥१५॥ दिला-
 यसिंघगज रायगंजरे । जुबे जेसंगपुर सुखपुंजरे ॥ जियां जियां
 हरि हरिजनरे । तियां तियां फरे भगवनरे ॥१६॥ सर्वे तीरथ उठी
 सवाररे । फरे फरे दरशन प्यारेरे ॥ रामजिनी मूर्तियो आगेरे ।
 फरे स्तुति उभा एक पगेरे ॥१७॥ कहे धन्यधन्य रघुपतिरे । त-
 मारो महिमा मोटो अतिरे ॥ कही न जाय मुखथी गायरे । ध-
 न्यधन्य हे जानकीनाथरे ॥१८॥ जुबो तब पदरज प्रतापरे । थइ
 शिला ते अहल्या आपरे ॥ देखी विसस्य पाम्यो पथि पाथरे । धन्य-
 धन्य हे जानकीनाथरे ॥१९॥ कयों गुहाराजा भवपाररे । कयों
 अघवंत जयंत उद्धाररे ॥ करी मिलडी तमे सनाथरे । धन्यधन्य
 हे जानकीनाथरे ॥२०॥ बळी जटायूने अंतकालरे । दिघां दर्शन
 तमे दयालरे ॥ करी क्रिया तेनी निज हाथरे । धन्यधन्य हे जानकी-
 नाथरे ॥२१॥ तायों सुग्रीव मित्राइ करीरे । एने सारु मायों बालि
 हरिरे ॥ मारी करी दया एने माथरे । धन्यधन्य हे जानकीनाथरे
 ॥२२॥ तेने पासे हत्ता हनुमंतरे । अतिसमर्थ बहु बलवंतरे ॥ करी
 एकांतिक राख्या साथरे । धन्यधन्य हे जानकीनाथरे ॥२३॥ वि-
 मीपण निजजन जाणिरे । तेने औधार्यों शारंगपाणिरे ॥ कयों
 राय मारी रावण हाथरे ॥ धन्यधन्य हे जानकीनाथरे ॥२४॥
 एवां अनेक कारज्य करीरे । आव्या अयोध्यामां तमे फरीरे ॥ जय

जय गाय जन गाथरे । धन्यधन्य हे जानकीनाथरे ॥२५॥ करे
 स्तुति ए मूरति आगेरे । वार पोर बपोर त्यां लागेरे ॥ खान पान
 मांहि नहि वृत्तिरे । त्याग वैराग्य वहालो छे अतिरे ॥२६॥ एम फरी
 करी दरशनरे । ज्यारे आवे भुवन जीवनरे ॥ त्यारे भणेछे वेद छ
 अंगरे । शील संतोष साधुता अंगरे ॥२७॥ एवं जोइने पोतानो
 तातरे । संभारेछे पुरवनी वातरे ॥ कहुं हतुं मार्कंडेये जेहरे । सर्वे
 गुण आमां छे तेहरे ॥२८॥ एवा हरिने जे आशरेछेरे । तेना सर्वे
 संशय हरेछेरे ॥ आपी ज्ञान भक्ति ने वैराग्यरे । विजी वासना
 करावेछे त्यागरे ॥२९॥ बाळपणा मांहि जन बहुरे । जाणे आत्म-
 दर्शी छे सहुरे ॥ कहे घरमां आं कांड रहेछेरे । एम परस्पर जन कहे-
 छेरे ॥३०॥ पोताने पण एवो छे घाटरे । जोइ रखा जनोइनी वा
 टरे ॥ एवा थका रखा मंदिरमांरे । जेम कमळ रहे नीरमांरे ॥३१॥
 निज तात सत्य गुणवाळारे । तेवां पतिव्रता माता बाळारे ॥ एवां
 सत्यवादी जन जोइरे । थाय शहरवासी शिष्य सोइरे ॥३२॥ तेने
 आपे उपदेश आपरे । करावे कृष्ण नामनो जापरे ॥ ज्ञान भक्ति
 ने वैराग्य युक्तरे । आपी उपदेश करे मुक्तरे ॥३३॥ दारी चोरी
 मद्य मांस त्यागरे । करावे अहिंसा विष्णुयागरे । च्यारे वर्ण जे
 आशरे आवेरे । तेने ए रीते नियम घरावेरे ॥३४॥ एवं जोइने यु-
 वति जनरे । इच्छे गुरु करवाने मनरे ॥ पछी विचारिने धर्म तेनेरे ।
 नथी करता शिष्य पोते एनेरे ॥३५॥ कहे आज काहुं रीत एहरे ।
 चाले आगे परंपरा तेहरे ॥ तेनो आजतो नथी विचाररे । पण पछी
 वगाड अपाररे ॥३६॥ माटे कहुं सर्वे युवतिनेरे । तमे सौ करो गुरु

ભક્તિનેરે ॥ ઉદ્ભવ સંપ્રદાયની ઈરીતરે । તેને પાઠવી વહુ કરી પ્રી-
 તરે ॥૩૭॥ પછી ત્રિયા સૌ ભક્તિને મઠીરે । ધર્મ નારીના લિધા
 સાંભઠીરે ॥ સધવા વિધવા ધર્મ જેહરે । સુળી સર્વે ત્રિયા પાઠે તેહરે
 ॥૩૮॥ તેણે નારી થઈ શુદ્ધ અતિરે । જે કોઈ હતી કુલટા કુમતિરે ॥
 એમ ધર્મ ને ભક્તિ વિચારીરે । દિયે ઉપદેશ નારીને નારીરે ॥૩૯॥
 વઠ્ઠી જન્મ દિવસ ગ્રથુ તળારે । તેના કરેછે ઉત્સવ ઘણારે ॥ જન્મા-
 ણ્મી રામનવમી જેહરે । કરે વ્રત ઉત્સવ સર્વ તેહરે ॥૪૦॥ ભાદ્ર-
 શુદ્ધિ ચતુરથી આવેરે । પૂજે ગણપતિ વહુ માયેરે ॥ આસોવદિ આવે
 ચૌદશીરે । પૂજે હનુમાનને હુલસીરે ॥૪૧॥ નિયમ ધારી સુણે કથા
 નિત્યરે । વહુ હરિ ચરિત્રમાં પ્રીતરે ॥ વઠ્ઠી જે આવે મળવા પાસરે ।
 તેને કરાવે વેદ અભ્યાસરે ॥૪૨॥ હેતં હરિ વાત સંભળાવેરે । રૂઢા
 ધર્મને પાઠે પઢાવેરે ॥ આપે જિતિ વેઠા શત્રુ છયરે । તેમ કર્યા
 આશ્રિત અભયરે ॥૪૩॥ એવા સત્યવાદી ભક્તિ ધર્મરે । જેને ઘેચ્ય છે
 પોતે પરબ્રહ્મરે ॥ તિયાં સદ્ગુણ આવીને રહેરે । તેનું આશ્ચર્ય કોઈ ન
 કહેરે ॥૪૪॥ इति श्रीमद्भक्तिकर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्यामिशिष्य-
 निष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये हरिकृष्णधातुलीलानામે
 एकविंशमुं પ્રકરણમ્ ॥૨૧॥

પૂર્વછાયો—સહુ જન મઠી સાંભલો । પછી ધર્મે કર્યો વિચાર ॥
 જન્મ થકી મહારાજને । વર્ષ વીત્યું અષ્ટમું આ વાર ॥૧॥ જનોઈ
 દેવા જનંકને । અતિ આનંદ ઊર ન માય ॥ દેશદેશના જ્યોતિષિ ।
 તેઢાવિયા દ્વિજરાય ॥૨॥ પુષ્પ ફલે પૂજા કરી । પછી કહ્યું પ્રીતે
 શું વચન ॥ ઉપવીત દેવા આ સુતને । તમે શોધિ કાઢો શુભદિન

॥३॥ जोइ जोश जोशी बोलिया । वर्ष आठमुं छे आ अनुप ॥
 माघ शुदि दशमी दिने । शुभ मुहूर्त्त छे सुखरूप ॥४॥ चोपाई—
 पछी राजी थइ मात तात । निश्चय करीने मानी ए वात ॥ मं-
 गाव्या साज समाज घणा । कोइ वातनी न राखी मणा ॥५॥ पछी
 कंकोतरी गामो गाम । मेली लखी सरवेनां नाम ॥ रुंडि रीते शण-
 गार्या घर । चित्र विचित्र कर्या सुंदर ॥६॥ रोप्या रंमाना स्थंभ ते
 द्वार । बांध्यां तरियां तोरण बाख ॥ छांठ्यां अगर चंदने एयां ।
 तेणे शोमेछे वैकुंठ जेवां ॥७॥ रोप्या मंडप पुर्याछे चोक । जोइ
 थकित थाय शहरलोक ॥ दिवी फानसो काचनी हांडी । वासि
 दीप हारोहाख मांडी ॥८॥ नीला पीला भर्या रंग राता । शोमे
 सारा कछे नथी जाता ॥ अति उत्साहे आदर्यो जंग । देवा उपवीत
 उरे उमंग ॥९॥ पछी जेजे तेढाव्यांतां जन । तेतो आव्यां नवमीने
 दिन ॥ रथ वेव्य ने गाडलां लइ । आव्या अश्वपर चडी कइ ॥१०॥
 बाल युवा वृद्ध नरनारी । आव्यां सर्वे ते प्रेम बधारी ॥ एक जमवुं
 ने यज्ञोपवीत । हरि निखवा चायछे चित ॥११॥ जेने जेवी घटे
 पेरामणी । लाव्यां मोसालियां भळी घणी ॥ बिजां बहु आव्यां
 हरिजन । करवा धर्म हरिनां दर्शन ॥१२॥ तेने आप्यां उतरवा
 घर । सारी पेठे करी सरामर ॥ पछी भावे जमाड्यां भोजन ।
 लेख चोश्य भक्ष्य भोज्य अन्न ॥१३॥ शाक पाक ने सुंदर बडां ।
 जम्या वृद्ध युवा नानकडां ॥ पछी आव्यो दशमीनो दन । तेढ्या
 विप्र विद्याए संपन ॥१४॥ कुलगोर सारा सामवेदी । अति आचारे
 आत्मनिवेदी ॥ पछी पुरना पुराणी जेह । वेद शास्त्रना भणेल तेह

॥१५॥ मळी शुभ वेळा पळ जोड । आपवा प्रभुजिने जनोड ॥ वाजे
 मांगळिक वाजां अपार । गाय मंगळ मळी बहु नाख ॥१६॥ प्रथम
 त्रण गाय त्यां आपी । पूज्यां गोत्र विनायक स्वामी ॥ कर्मां स्यं-
 डिले स्थापन अग्नि । आहुतियो आपी तेमां घीनि ॥१७॥ पछी
 सामवेदनुं जे कर्म । पासे रही करावेछे धर्म ॥ पहेला पुत्र नवारी
 जमाव्या । मुंडन करावी फरी नवाव्या ॥१८॥ धर्मे करावी संस्कार
 विधि । आपी कापिन ते पहेरी लिधि ॥ पछी धर्मदेवे बहु भावे ।
 आपी जनोड धरी सभे डावे ॥१९॥ त्यारे गुरुए कथुं विचारी ।
 फरो भूमिए थड ब्रह्मचारी ॥ पछी धर्मे शिखामण दिधि । करज्यो
 वैश्वदेव रुडी विधि ॥२०॥ करवी त्रिकाळ संध्या पावन । जमवुं
 पंच ग्रास काढी अन्न ॥ न सुवुं दिवसे निर्धार । गुरु सेवामां रा-
 खतो प्यार ॥२१॥ त्यारे सत्य सत्य कहे वाळ । सुणी राजी थयां
 मा मोशाळ ॥ पछी धर्मे गायत्रीनो मंत्र । आप्यो करवा जाप नि-
 रंत्र ॥२२॥ वजडाव्यां वाजां तियां वळी । गाय गीत त्यां मानि
 नी मळी ॥ करे विप्र तियां वेदध्वनी । पोति हैयानी हाम सहुनी
 ॥२३॥ करी परस्पर पेरामणी । दिधी धर्मे ते दक्षिणा घणी ॥
 कर्मां राजी द्विज ने गायक । आपी अन्न धन वस्त्र अनेक ॥२४॥
 बोले याचक जयजय बहु । धन्य धन्य कहे जन सह ॥ पछी गु-
 रूए पालास दंड । आप्यो हाथमां ग्रेवा असंड ॥२५॥ वांघ्यो मुंज
 तणो आडवंध । लिपुं रुरुचर्म वळी स्कंध ॥ आप्युं अंगे ते वस्त्र
 नवीन । तेणे करिने ढांकी कौपीन ॥२६॥ पछी पहेला कक्षाता
 जे धर्म । तेनो फरी समझावेछे मर्म ॥ कहे अनघ गुरुनां वेण ।

रुदे धारज्यो कमलनेण ॥२७॥ क्रोध करशो मां कोइ वार । मुखे
 मिथ्या मां करशो उचार ॥ अष्टप्रकारे तजज्यो नारी । ग्राम्यकथा
 सुण्ये नहि सारी ॥२८॥ नृत्य वाजिंत्र तनन तान । सुणवुं नहि
 विपयि गान ॥ सुगंधि तेलमर्दन त्यागी । घसी पग न घोवा सु-
 भागी ॥२९॥ गुरु आगळ्य उंचे आसन । न वेसवुं भुल्ये कोइ
 दिन ॥ दंत न घसो न गुंथो वाळ । भोये न लखो वर्ण कोइ काळ
 ॥३०॥ समा विना न उत्तारो केश । मद्य मांसने तजवुं हमेश ॥
 घृषमे न करवुं वाहन । दर्पणमां न जोवुं वदन ॥३१॥ निंदा द्रोह
 ते केनो न करिए । पगे पहेरवां पनियां प्रहरिए ॥ मन कर्म ने
 वळी वचने । हिंसा करवी नहि कोइ दिने ॥३२॥ मुक्ति अर्थे पण
 आत्मघात । न करवी सांभळो ए वात ॥ केदी करवो नहि कुसंग ।
 जेणे थाय स्वधर्मनो भंग ॥३३॥ धर्म सम नहि सुखदाय । माटे
 रहेवुं ते स्वधर्म मांय ॥ शुमिपर ने कांसाने ठामे । न जमवुं केदी
 मन भामे ॥३४॥ काथो चुनो पानविडी कहीए । धूतविद्या थकी
 दूर रहीए ॥ गांजो भांग्य ने मफर जेह । आफु आदि तजवानुं तेह
 ॥३५॥ देव तीर्थ ने ब्राह्मण गाय । साधु सती सच्छास्त्र कहेवाय ॥
 तेनी निंदा केदिये न करवी । करे कोइ तो काने न धरवी ॥३६॥
 वळी ब्रह्मचारिनी जे रीत । सुणो हरि परम पुनित ॥ कौपिन ने
 मुंजि कटिसूत्र । दंड कमंडलुं यज्ञोपवीत ॥३७॥ मृगाजिन ने मि-
 क्षानुं ठाम । ते न त्यागवां लिघां जे नाम ॥ स्नान संध्या जप
 होम जेह । भणवुं ने भणाववुं तेह ॥३८॥ देव पितृतर्पणादि कर्म ।
 करवुं ए ब्रह्मचारिनो धर्म ॥ प्रेमे करवुं कृष्णनुं पूजन । नवधा भक्ति

सहित निशदन ॥३९॥ एम कहुं ज्यारे धर्मदेव । कृष्ण कहे सत्य-
 सत्यमेव ॥ पछी प्रक्रमा अग्निने करी । वळता गया माता पासे
 हरि ॥४०॥ मागी भिक्षा जइ माता पासे । आपी माताए अति-
 हुलासे ॥ आपि विजी सुवासण्ये मळी । लिधी तेपण भिक्षाने वळी
 ॥४१॥ जाचि भिक्षा मेली गुरु आगे । आगन्याए जम्या अनुरागे ॥
 पछी काशीए जावाने काज । आप्यो गुरुए सरवे समाज ॥४२॥
 दंड कमंडलुं मृगछाला । तुलसीमाल विशाळ मेखळा ॥ पछी मा-
 ताए आप्यां टिमण । पेंडा पतासां जोड्ये जमण ॥४३॥ पिळी आंगि
 पाघ शिरपर । खमे खाखर दंड सुंदर ॥ चाल्या भातुं बांधी ब्रह्म-
 चारी । भणवा काशीए करी तैयारी ॥४४॥ निसर्या घरथी गाम
 बहार । नथी वळवुं ए निरधार ॥ चाल्या ठावको ठेराव करि ।
 माया संवंधीनी परहरि ॥४५॥ केळ्ये धोडिधोडि मामो हार्या ।
 न पहोचाणुं पछी ते पोकार्या ॥ कहे वळो वळो वर्णिराज । मात-
 पिताने पाळवा काज ॥४६॥ पछी हरि विचारी ए मर्म । थाशे
 दुःखी वाळा वळी धर्म ॥ माटे हमणांतो पाळो वळुं । पछी समो
 जोडने निकळुं ॥४७॥ वळता वळी आव्या निजधाम । वेठा ब्रा-
 ह्मणमां घनश्याम ॥ प्रभु वेठा ज्यां द्विजसमाज । अति शोभेछे
 वरणिराज ॥४८॥ थयो सूत्रविधि समाप्त । राजी थयां संवंधी स-
 मस्त ॥ पाम्या अति आनंद ए मन । आप्यां दान थइ परसन
 ॥४९॥ कनक घरेणां वस्त्र सोयामणां । आप्यां वाहननां दान
 वणां ॥ आव्या हता त्यां सेवकजन । तेणे पूजिया धर्म पावन
 ॥५०॥ पछी राजी थइ भक्ति ईश । घटे तेम पूज्या निज शिष्य ॥

वळतां सहुने कराव्यां भोजन । सुंदर रसोइ सारां व्यंजन ॥५१॥
 पछी राजी थइ निजधाम । गया पुरुष ने वळी वाम ॥ वळता
 ताते भणाविया तेह । अर्थ सहित सामवेद जेह ॥५२॥ शिख्या
 शास्त्र अर्थ सहित । थया विद्यावान ब्रह्मवित ॥ हता विचक्षण
 विद्या जोइ । करे चरचा न पहोचे कोइ ॥५३॥ इति श्रीमदेकांति-
 कधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिं-
 तामणिमध्ये हरिउपवीतउत्सवनामे चावीसमुं प्रकरणम् ॥२२॥

पूर्वछायो—उपवीत उत्सव पुरो थयो । सुंदर सारो निदान ॥
 त्यारपछिनी जे वारता । सहु सांभळो थइ सावधान ॥१॥ धर्या धर्म
 हरिए बहु । जेजे कखा गुरुदेव ॥ मातपितानी महातमे । करेछे
 बहु पेख सेव ॥२॥ पण अखंड रहेछे अंतरे । घर त्याग करवा घा-
 ट ॥ क्यारे मेलिश आ घरने । हुं क्यारे लइश वनवाट ॥३॥ जे
 अर्थे आ अवतार छे । ते करीश हुं कैये काज ॥ धर्म स्थापुं अधर्म
 उत्थापी । एम विचारे महाराज ॥४॥ **चोपाई—**अधमघना चाल-
 णहाररे । एवा असुर जगे अपाररे ॥ तेने मोह पमाडिने मारंरे ।
 धरापर धर्मने हुं धारंरे ॥५॥ शुद्धधर्म राखुं नरनाखरे । एह अर्थे
 छे आ अवताररे ॥ पण हमणां त्यागुं जो मेहरे । मरे मावाप मारे
 सनेहरे ॥६॥ माटे ब्राह्मणनो छे जे शापरे । तेथी मुकाय दंपती
 आपरे ॥ तेदि निश्चय हुं त्यागिश घररे । गुढ विचार एवो अंतररे
 ॥७॥ पछी विद्यागुरु तात करिरे । वेद त्रिजो भणि लिधो हरिरे ॥
 मोटी बुद्धिवाला छे दयाळरे । जेह शिखे ते अचिर काळरे ॥८॥
 जोइ विसय पामे सौ जनरे । पामे आश्चर्य कहे धन्यधन्यरे ॥ पछी

धर्म ते भण्णात्ता जेहरे । सर्वे हरिने भण्णाव्युं तेहरे ॥९॥ वेद शास्त्र
 ने काव्य पुराणरे । महाभाष्यादि भण्णा सुजाणरे ॥ पछी धर्म थइ
 रळियातरे । कही रामप्रतापने वातरे ॥१०॥ सुणो ज्येष्ठपुत्र घड-
 भागीरे । आतो थाशे अतिशय त्यागीरे ॥ जुवो आजथी एनां ए-
 धाणरे । नथी कोइ वातनी जो ताणरे ॥११॥ खान पानमांहि नथी
 मनरे । नथी इच्छता वसन भूपनरे ॥ मान मोटप्य ने मारुं तारुंरे ।
 नथी लागतुं ए एने सारुंरे ॥१२॥ हर्य शोक वळी हाण्य वृद्धिरे ।
 नथी गमति घरसमृद्धिरे ॥ अतिवैराग्यवान छे एहरे । नथी सं-
 भाळता निजगेहरे ॥१३॥ अतित्याग गमेछे तनमारं । एम 'मने
 जणायछे मनमारं ॥ माटे आथी नहि थाय वेवाररे । तमे उपाडो
 घरनो भाररे ॥१४॥ तमपासे ए नहि मागे कांडरे । नथी मन एनुं
 घर मांडरे ॥ खावा पिवानुं पण नहि मागेरे । अतिउदासी छे वैरा-
 गेरे ॥१५॥ एम ज्येष्ठपुत्र जे जोखनरे । कहां ताते ते मान्युं वचनरे ॥
 पछी स्वस्थचिते थइ तातरे । अंतरमांहि विचारी वातरे ॥१६॥ हवे
 वृद्ध थयुंछे आ देहरे । माटे सहुशुं तजुं सनेहरे ॥ हवे सांख्ययोगने
 आशरुंरे । श्रीकृष्ण स्वामिनुं ध्यान घरुंरे ॥१७॥ पण पोताने हरि
 छे ग्रेहरे । देवा शिखामण्य छे सनेहरे ॥ सुणो सुत हरि वात मारीरे ।
 सुखदायक छे अतिसारीरे ॥१८॥ कहुंछुं तमारा हितने सारुंरे । माटे
 मानज्यो वचन मारुंरे ॥ कहुंछुं स्वधर्म भक्ति वैराग्यरे । तेनो क-
 रशो मां केदी त्यागरे ॥१९॥ जाज्यो रामानंदस्वामी पासरं । जो
 थाओ घरमांथी उदासरं ॥ रामानंद स्वामिनो महिमायरे । नथी
 जातो में कह्यो जिभायरे ॥२०॥ तेतो वसेछे सोरठ देशरे । दिए-

छे जीवोने उपदेशरे ॥ जान्यो धीरे धीरे पछी वाटरे । उतरी झाडी
 नदीना घाटरे ॥२१॥ एवी सांभळी तातनी चाणीरे । सर्वे अंतरे
 लखी एघाणीरे ॥ पोते विद्याए छे गुणवानरे । थया गुणे ते तात
 समानरे ॥२२॥ वळी सुणेछे तात मुखेथीरे । सर्वे शास्त्र सुंदर मुखे-
 थीरे ॥ सुणिसुणिने ग्रहेछे साररे । नीर क्षीर नोंखुं निरधाररे ॥२३॥
 जेजे काढ्युं एमांथी अनुपरे । सर्वे जीवने ते सुखरूपरे ॥ श्रीमद्भाग-
 वत जे पुराणरे । तेनो सार शोधिने सुजाणरे ॥२४॥ काढ्या स्कंध
 दोय दुःखहारीरे । पंचमस्कंध सदा सुखकारीरे ॥ बीजो दशमस्कंध
 कहेवायरे । श्रीकृष्णचरित्र छे जे मांयरे ॥२५॥ एनुं नाम छे भाग-
 वतसाररे । लखी नोखुं राख्युं निरधाररे ॥ वळी भारतसार शोधिनेरे ।
 लखी लिधुं विचाखे बुद्धिनेरे ॥२६॥ भगवद्गीता भवभयहरणीरे ।
 लखी लिधी ए विचारी वर्णीरे ॥ विष्णुसहस्रनाम सुखरूपरे । लखी
 विदुरनीति अनुपरे ॥२७॥ एटलुं श्रीभारत मोझाररे । शोधी का-
 ढी लिधुंछे ए साररे ॥ वळी धर्मशास्त्रनो जे साररे । पोते लख्योछे
 करीने प्याररे ॥२८॥ याज्ञवल्क्य स्मृति छे सारीरे । लखी पोते
 तेपण विचारीरे ॥ एह धर्मशास्त्रनुं छे साररे । सुखदायक सहुने
 अपाररे ॥२९॥ स्कंदपुराणनुं सार जेहरे । लख्युं सुंदर शोधीने
 तेहरे ॥ वासुदेवमाहात्म्य महाराजेरे । लख्युं सौजनना हित काजेरे
 ॥३०॥ एह सारछे स्कंदपुराणरे । शोधि लखि लिधुं ए सुजाणरे ॥
 ए जे चारे ग्रंथमां छे सत्तरे । शोधि काढि लिधुंछे ए तत्तरे ॥३१॥
 पछी तेनो गोटको लखावीरे । शोधी सुंदर सारो बनावीरे ॥ ला-
 व्या तेतो पोते तातपासरे । ताते जोइने कयों तपासरे ॥३२॥ नोये

आ बुद्धि मनुष्य तणीरे । एम करीछे प्रशंसा घणीरे ॥ घन्यघन्य
 पुत्र महामतिरे । तमे सर्वथी मोटा छो अतिरे ॥३३॥ एम कहीने
 विचार्यु ज्यारेरे । वात पूर्वनी सांभळी त्यारेरे ॥ कहुं भारकंडेय ते
 मळ्युरे । सर्वे प्रकारे आज में कळ्युरे ॥३४॥ वळी वृंदावननी जे
 वातरे । सांभळीछे पोताने साक्षातरे ॥ आवी मळियां सर्वे एधा-
 णरे । जाण्या पुत्रने श्याम सुजाणरे ॥३५॥ त्यारे आश्चर्य वात
 ए नथीरे । एम विचारियुंछे मनथीरे ॥ पछी अतिफरी सतकाररे ।
 वखाण्या चारे शास्त्रना साररे ॥३६॥ एम ताते कहुं ते सांभळीरे ।
 लखि राख्या पोतापासे वळीरे ॥ धर्मशास्त्र ने स्कंदपुराणरे । तेनुं
 सार कर्तु परमाणरे ॥३७॥ भारतसार भागवतसाररे । वांचे सुणे
 नित्ये निरधाररे ॥ जेणेकरी श्रीकृष्णमां प्रीतरे । थाय दृढ अति
 नित्यनित्यरे ॥३८॥ वळी शास्त्रयुक्त भक्ति जेहरे । करवी कृष्ण-
 नी तात कहे तेहरे ॥ सुणो मंत्र हुंथी महामतिरे । अष्टाक्षरनो ते शु-
 भ अतिरे ॥३९॥ वळी त्रण प्रकारनो जेहरे । कळो पिताए करी स-
 नेहरे ॥ कहुं ए मंत्र वहालोछे मनेरे । अतिहेत करी कळो तनेरे
 ॥४०॥ करो जप तेनो पूजा नित्यरे । पाळज्यो स्वधर्म रुडी रीत्यरे ॥
 एवी ताते शिखामण दिधीरे । मांड्युं वर्तवा हरिण विधिरे ॥४१॥
 थयां जन्मथी वर्ष अग्याररे । तियां आविया असुर अपाररे ॥ अ-
 तिकाळा ने बहु करुरे । मर्या क्रोध मांही भरपुररे ॥४२॥ मोटी
 डादियो ने माथे वाळरे । भुरा लंबुरा वडा विक्राळरे ॥ राती
 आंख्यो ने आयुध हाथरे । आन्या जियां वेठा हता नाथरे ॥४३॥
 वेप वैष्णवी पण असुररे । मनमां छे मार्यानुं जरुरे ॥ आवी उ-

गाम्यां आयुध शठेरे । त्यांतो नजर करी नीलकंठेरे ॥४४॥ पाम्या
मोह परस्पर एहरे । मुवा लडि माहो मांहि तेहरे ॥ मुवा असुर
उतर्यो भाररे । त्यारे नाये ते कर्यो विचाररे ॥४५॥ देश प्रदेश
हणे विमुखरे । देना हशे मुनियोने दुःखरे ॥ माटे सर्वेनो उतारं
भाररे । एह अर्थेले आ अवताररे ॥४६॥ माटे कैये तजुं हुं आ
घररे । कैये जोउं शोधि सर्वे धररे ॥ कैये पमाडुं पापिने मोहरे ।
मरे मांहोमांहि ते समोहरे ॥४७॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तक-
श्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचित्तमणिमध्ये
हरिचरित्रनामे त्रेवीशमुं प्रकरणम् ॥२३॥

पूर्वछापो—एटली चात एम थइ । तमे सांभळो सहु सुजाण ॥
कथा कहूं त्यारकेव्यनी । शुद्धबुद्धिने सुख खाण्य ॥१॥ बहु हेते
हरिकृष्णनां । जे चरित्र धरशे चित्त ॥ हशे महा पंच पातकी ।
तोय थाशे तर्त पुनित ॥२॥ एवो यश ए अनुप छे । सुभागी सां-
भळशे कान ॥ त्यार पछिनी जे वारता । सहु सांभळो थइ साव-
धान ॥३॥ प्रेमवती बाळा भगति । कहीए त्रणे जेहनां नाम ॥
तेना तनमां तप्त आवी । वळतां पाम्यां विराम ॥४॥ चोपाइ—
कार्तिकशुदि अष्टमीने दिनेरे । तेदि मांदां थयां माता तनेरे ॥
जेनुं व्रततपे करी देहरे । अति शिथिल थयुंछे तेहरे ॥५॥ फुलमृ-
दुल सम छे कायरे । अतिशे कोमळ न सहेवायरे ॥ तेने जोइ
ज्येष्ठसुत जेहरे । करे औषध उपाय तेहरे ॥६॥ करी औषधविधि
अनेकरे । तेनी टांकि लागी नहि एकरे ॥ त्यारे प्रभुए कर्यो वि-
चाररे । नहि रहे तन निरधाररे ॥७॥ आर्पुं ज्ञान माने आणि

पळेरे । जेणे करी तर्त दुःख टळेरे ॥ त्यारे हरि कहे सांभळो मातरे ।
 एकचित्त दह मारी वातरे ॥८॥ सत्शस्त्रमां मळतां वेणरे । आवा
 समा मांदि मुखदेणरे ॥ जन्ममरणरूप माया मारीरे । तेतो सर्वेने छे
 दुःखकारीरे ॥९॥ पंचरात्र सांख्य योगवाळारे । एम कहेछे मानो
 माता वाळारे ॥ माटे ज्ञान वैराग्य धर्म युक्तरे । भक्ति कृष्णनी
 करिए तो मुक्तरे ॥१०॥ सर्वे दुःख मटवा उपायरे । नयी एह
 विना विजो मायरे ॥ एवी सांभळी सुतनी वातरे । वळतां मनमां
 विचार्या मातरे ॥११॥ जेजे कहुंतुं मारकंडेयरे । मळी वात सर्वे
 आतेयरे ॥ कहुं गुणे छे हरि अमुंल्यरे । थयुं एमां नयी कांइ सु-
 ल्यरे ॥१२॥ वळी कहुंतुं शृंदावन मांयरे । तेह सर्वे सांभळ्युं मन
 मांयरे ॥ पळी पुत्रने श्रीकृष्ण जाणीरे । थह दीन ने बोलियां वा-
 णीरे ॥१३॥ वळी हुं आवी शृणं तमारीरे । आपो शिखामण मने
 सारीरे ॥ तमे कहुं जे ज्ञान वैराग्यरे । धर्मसहित भक्ति सुभाग्यरे
 ॥१४॥ तेनो विधिण विभाग करीरे । कहो अतिहेते तमे हरिरे ॥
 वळी साचा साधुनुं स्वरूपरे । कहेज्यो कृपा करी मुखरूपरे ॥१५॥
 एम प्रेमे पुळ्युं प्रेमवतिरे । त्यारे बोल्या हरि महामतिरे ॥ नवमी
 निशि जातां जुग जामरे । बोल्या माता प्रत्ये घनश्यामरे ॥१६॥
 देवा माताने ज्ञाननुं दानरे । कही हरिगीता भगवानरे ॥ पंच वाते
 कयो ते प्रबोधरे । जेने सांभळतां वाधे मोदरे ॥१७॥ तेहना छे
 पंच अध्यायरे ॥ कहुं प्रथमना अध्याय मांयरे ॥ स्वधर्मसहित भक्ति
 जेहरे । थाय साधुना संगयी तेहरे ॥१८॥ तेह साधुतणां जे लक्ष-
 णरे । कहि देखाव्यां ते तत्क्षणरे ॥ विजे अध्याय वर्णाश्रम धर्मरे ।

कही देखाव्यो तेहनो भर्मरे ॥१९॥ त्रिजे अध्याये जीवात्मज्ञानरे ।
 कहुं माताप्रत्ये भगवानरे ॥ वळी परमात्मा जे श्रीकृष्णरे । कहुं
 तेनुं ज्ञान थइ प्रश्नरे ॥२०॥ चोथे अध्याये कहुं सुखरूपरे । वैरा-
 ग्यनुं स्वरूप अनुपरे ॥ तेह वैराग्य जेथकी थायरे । कहा तेहना सर्वे
 उपायरे ॥२१॥ पंचमाध्याये नव प्रकारेरे । कही भक्ति विभाग वि-
 चारिरे ॥ एम पंचाध्याये उपदेशरे । आप्यो माताने हरिए अशेपरे
 ॥२२॥ एवीरीते हरिगीता कइरे । सुणि माताए ते श्रुति दइरे ॥ पछी
 पुत्रप्रत्ये घोल्पां मातरे । सुणो हरि प्रभु मारी चातरे ॥२३॥ तमे
 कृष्णनेविये भगतिरे । कहुं करवी हेतेशुं अतिरे ॥ तेह श्रीकृष्ण
 छो सुत तमेरे । निश्चय करिने जाण्याछे अमेरे ॥२४॥ कृष्ण कहीए
 जे गोलोकधामेरे । ते तमे थयाछो हरिनामेरे ॥ प्रभु तमारे बचने
 वळीरे । मारा सर्वे संशय गया टळीरे ॥२५॥ मारी वृत्ति तममां
 ठेराणीरे । काल मायाना भयथी मुकाणीरे ॥ हवे जाउंछुं तमारे
 धामरे । एम कहिने पाय्यां विश्रामरे ॥२६॥ पछी धर्यु प्रभुजिनुं
 ध्यानरे । तेणेकरी भुल्यां तनमानरे ॥ एम कर्ता अर्क उदे थयारे ॥
 तयारे प्रभुजि नावाने गयारे ॥२७॥ पछी नित्य करमने काजरे ।
 आज्या अग्निशाळामां महाराजरे ॥ तयारे माताजिने तेह वाररे ।
 देखाणा प्रभु हृदय मोझाररे ॥२८॥ प्रसन्नवदन वर्णिने वेशरे ।
 बांध्योछे सारो अंबोडो शिशरे ॥ चंद्रकांतिसम मुख शोभेरे । न-
 यणां नवीन कमल उमेरे ॥२९॥ घनश्याम सुंदर छे तनरे । पहेंयु
 कोपिनपर आछादनरे ॥ खमे श्वेत वस्त्र लिधुं धारीरे । कंठे माळा
 वे सुंदर सारीरे ॥३०॥ पंच ऊर्ज्युंछुं छे पुनितरे । पहेंरी श्वेत

सारी उपवीतरे ॥ एवी मूर्तिमां चित्त चोट्युरे । पाम्यां अंतरमां
 सुख मोडुरे ॥३१॥ पछी दिठो पोतानो आतमारे । तेजतेज तेजनी
 छे सीमारे ॥ मन प्राण गुण इंद्रिय देहरे । तेहपर प्रकाशक जेहरे
 ॥३२॥ एवो निज आतमा प्रकाशरे । तेनो थयो ब्रह्मशुं विलासरे ॥
 तेह ब्रह्मतेज मांहि मातरे । दिठा हरि ते कृष्ण साक्षातरे ॥३३॥
 मनोहर सुंदर घनश्यामरे । छवी जोइ लाजे कोटि कामरे ॥ फो-
 टिकोटि इंदुनो उजासरे । अंगअंग प्रत्ये छे प्रकाशरे ॥३४॥ हेम-
 सम शोभा वसननीरे । कटिमेखला छे रतननीरे ॥ मोरमुगट जड्यो
 मणिअरे । मकराकृत कुंडळ गणिअरे ॥३५॥ कंठे कौस्तुभमणिनो
 हाररे । मोतिमाळा शोभेछे अपाररे ॥ वेढ विंटी कडां कर उभरे ।
 बाजु काजु ने सांकळां शोभेरे ॥३६॥ पगे शोभे सुंदर नूपुररे ।
 सारी कोमळावस्था किशोररे ॥ चर्चि चंदन पहेर्याछे हाररे । तोरां
 गजरा शोभे अपाररे ॥३७॥ पहेरी बैजयंती सुंदर माळरे । तेणे
 लागेछे अतिरूपाळारे ॥ शोभे वांसळी सारी सुंदररे । एवा दिठा
 माये नटवररे ॥३८॥ निखिं हर्प पाम्यां महेतारीरे । पछी दिठा
 तेने ब्रह्मचारीरे ॥ कृष्ण हरि हरि तेज कृष्णरे । एवं थयुं माता-
 जिने द्रवणरे ॥३९॥ पछी करजोडि दीन थइरे । बोल्यां कृष्णप्रत्ये
 माता रहरे ॥ करी स्तुति कहेछे एम मायरे । घन्यघन्य कृष्ण
 हरिरायरे ॥४०॥ साधु देवता ने सत्यधर्मरे । तेने पाळोछो पूरण
 ब्रह्मरे ॥ बळी रक्षक ब्राह्मण गायरे । घन्यघन्य कृष्ण हरिरायरे
 ॥४१॥ करवा निजजननी प्रतिपाळरे । आन्या गोलोकथकी दया-
 ळरे ॥ थइ पुत्र करी मारी सहायरे । घन्यघन्य कृष्ण हरिरायरे

॥४२॥ वळी अज्ञानरूपि जे तमरे । तेने टाळवा सूरजसमरे ॥ धर्म
एकांतिक धार्यो सदायरे । धन्यधन्य कृष्ण हरिरायरे ॥४३॥ वळी
एक हाथे चर आपोरे । एक हाथे अमय करी स्थापोरे ॥ पाप वन-
दहन नामदायरे । धन्यधन्य कृष्ण हरिरायरे ॥४४॥ पापंडधर्मने
खंडवा काजरे । तमे प्रकट पंडितराजरे ॥ शरणागतना सुख
सीमायरे । धन्यधन्य कृष्ण हरिरायरे ॥४५॥ ज्ञान भक्ति वैराग्य
मंडाररे । अहिंसादिक धर्म अपाररे ॥ एवा बहु गुण तम मांयरे ।
धन्यधन्य कृष्ण हरिरायरे ॥४६॥ तमे अकळरूप अवतारीरे ।
हमणां वर्णिवेष रक्षा घारीरे ॥ एम करेछे स्तुतिने मायरे । धन्य-
धन्य कृष्ण हरिरायरे ॥४७॥ एम भावेकरिने भगतिरे । करे सू-
रति आगल्य विनतिरे ॥ करे वंदन वारणे जायरे । धन्यधन्य
कृष्ण हरिरायरे ॥४८॥ एम कहिने तज्युंछे तनरे । राखी श्रीकृ-
ष्णमूर्तिमां मनरे ॥ एम देहने तजि भगतिरे । पांम्यां दिव्यदेह
प्रेमवतिरे ॥४९॥ मेली एह देह उछरंगेरे । रक्षां श्रधादि द्वादश
संगेरे ॥ दुर्वासानो आप ते टळ्योरे । मोखे हतो तेवो देह म-
ळ्योरे ॥५०॥ संवत अठार अडताळिशेरे । कार्तिकशुदि दशमी
दिवसेरे ॥ शनिवार सुंदर सवाररे । मेल्युं माताजिए तन त्यारेरे
॥५१॥ पछी देहने लह संवंधिरे । अग्निदाह दिधो रुडि विधिरे ।
पछी रामप्रताप सुजाणरे । करी क्रिया ते शास्त्र प्रमाणरे ॥५२॥
पछी हरिए मान्यां माता तेहरे । मोटा भाइनी चधु छे जेहरे ॥
कर्तुं भामिजिए हेत घणुरे । राखे बहुबहु हरितणुरे ॥५३॥ नित्ये
जमाडिने पोते जमेरे । जेजे कहे ते सर्वे रामेरे ॥ अर्धघडि जो

अलगा जायरे । वणदिठे ते व्याकुळ थायरे ॥५४॥ वळी भाइने
 हेत छे भारीरे । न खाय पिये एने विसारीरे ॥ जाय रमवा तो
 टळवळेरे । जोया विनातो जंय न वळेरे ॥५५॥ हरि पोते बहु नि-
 स्पृहरे । खानपानमां नहि सनेहरे ॥ शील संतोष साधुता अतिरे ।
 जाण्युं तपत्यागनी मूरतिरे ॥५६॥ वळी ताते आपी भलामण्युरे ।
 आनी राखज्यो रखर घणुरे ॥ आने नथी देहनी संभाळरे । तेनी
 करज्यो तमे रखवाळरे ॥५७॥ इति श्रीमदेकांतिकथमंत्रवर्तकश्रीस-
 हजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये भक्ति-
 देहत्यागनामे चोवीशमुं प्रकरणम् ॥२४॥

पूर्वछायो—सहु मळी वळी सांभळो । कहुं त्यार पछिनी
 रीत ॥ धर्मदेवनी चारता । तमे सांभळज्यो दइ चित ॥१॥ सां-
 ख्ययोगने आशरी । रखा पोते स्वधर्मने मांय ॥ निशदिन श्रीकृ-
 प्पानुं । समरण करेछे सदाय ॥२॥ प्रवृत्ति मनथी परहरी । करी
 विषयवासना त्याज ॥ खादरहित थोडुं जमे । ब्रह्मचर्य राखवा
 काज ॥३॥ तपेकरी तन कृप छे । ध्यानयोगनुं छे वळ ॥ सुत
 तेनी सेवा करे । निरजर जाणि निरमळ ॥४॥ चोपाइ—पोताना
 सुत भगवान जेह । हरि साथे छे बहु सनेह ॥ तेह विना तप जोग-
 वति । मनने शुद्ध कर्युंछे अति ॥५॥ एवा समामां देहलक्षण । थावा
 लाग्यां तने ततक्षण ॥ फरकी आंख्य भुज डायुं अंग । थयां शु-
 कन जाण्यां कुटंग ॥६॥ वळी खपनां लाघांछे जेह । अतिअवलां
 जणाणां तेह ॥ जाणुं रवि शशि वळी उड्ड । पढ्यां भुमिए तेपण धुंडुं
 ॥७॥ कयो शास्त्रदृष्टिए विचार । आव्युं मृत्यु जाण्युं निरधार ॥

जाणुं थोडा दाढामांहि देह । पडसे एमां नहि संदेह ॥८॥ पछी
 कृष्णनां वाळचरित्र । दशममां कळांछे पवित्र ॥ तेनो नित्यनित्य
 पाठ करे । कृष्ण मूरति उरमां घरे ॥९॥ विजाथकी छे बहु उदास ।
 एमकर्ता वीत्यो एक मास ॥ प्रेमवतिनो मासिसो जेह । कयों
 शास्त्रना विधिऐ तेह ॥१०॥ श्राद्ध सारि जमाव्या विपर । कयों
 मासिसो सारो सुंदर ॥ पछी मासे मासे निरधार । जम्या द्विज
 हजारोहजार ॥११॥ एमकर्ता सात मास थया । जमि ब्राह्मण ते
 घेखे गया ॥ पछी पोते पोताना संबंधि । जम्या भेळा बेसि भलि
 विधि ॥१२॥ पछी धर्मदेवने ते दिने । आव्यो ताव पीडा थइ तने
 ॥ त्याऐ एम विचार्युंछे मन । आव्युं मृत्यु हवे थोडे दिन ॥१३॥
 पछी सर्वे पदारथ मांय । ग्रीति रहेवा दिधि नहि क्यांय ॥ श्रीकृ-
 णध्याने जोड्युंछे मन । आव्यो एकादशीनो त्यां दन ॥१४॥ तेदि
 श्रीकृष्णनी पूजा किधि । तेडि ब्राह्मणने भलि विधि ॥ एमकर्ता
 आथमियो दन । पढी रात्य आवियां स्वजन ॥१५॥ सर्व संबंधि
 रखांछे सुइ । हरि विना वेहुं नथी कोइ ॥ एकादशीना जागरण
 काज । एक जागे पोते महाराज ॥१६॥ निज तातनां चांपेछे चरण ।
 एम करेछे आपे जागरण ॥ तात पाम्या पीडा ताव तेणे । नथी
 आवती निदरा नेणे ॥१७॥ पछी हरिनी इछाए करी । वृत्ति अंतर-
 मांहि उत्तरी ॥ समाधिमां जोयुं ब्रह्मतेज । दिठो तेजसमूह सहज
 ॥१८॥ जोयुं वृंदावन ते भोजार । दिठा कृष्ण त्यांकर्ता विहार ॥
 सुंदर मोरलि हाथे छे एवा । दिठा पूर्वे दिठा हता जेवा ॥१९॥
 निखि श्रीकृष्ण वाध्यो आनंद । थया मग देखि सुखकंद ॥ हुवा

रोमांचित गात्र तेणे । आव्यां हर्षतणां आंसु नेणे ॥२०॥ पछी
 धर्मे संभ्रमे करीने । कर्या दंडवत बहु हरिने ॥ करी नमस्कार जोडि
 पाण । उभा आगळ्णे धर्म सुजाण ॥२१॥ कर्ता दर्शन त्यां तत-
 काळ । दिठा कृष्ण पोताना ते बाळ ॥ कृष्ण हरि हरि तेज कृष्ण ।
 एवुं जाणिने करेछे द्रव्य ॥२२॥ कृष्णसमदेहनो आकार । फेर नहि
 वेष ब्रह्मचार ॥ पछी धर्मने सर्वे सांभळुं । कृष्णे हरिनामे देह
 धळुं ॥२३॥ मारे घेख प्रकट्या ए कृष्ण । थड पोते भगवान् ग्रथ ॥
 एम जाणि प्रेमवश थया । पछी हरिने मळवा गया ॥२४॥ त्यांतो
 अंतर्ध्यान थयुं रूप । दिहुं समाधिमां जे अनूप ॥ जाग्या समाधिधी
 धर्मदेव । त्यांतो पासे कर्ता दिठा सेव ॥२५॥ तेने मळ्या करी
 अतिप्रीत । तेणे थया पोते रोमांचित ॥ आव्यां हर्षनां आंख्यमां
 अंसु । जाणुं आवि मंडाणुं चोमासु ॥२६॥ पछी नमस्कार करी
 यणुं । कर्तुं प्रारथना प्रभुतणुं ॥ कहे नरनाथक तमे धरि । ढांकि
 राख्युंछे ऐश्वर्य हरि ॥२७॥ तमे सर्वे जगतना स्वामी । कृष्णदेव
 तमे बहुनामी ॥ मारा इष्टदेव कृष्ण जेह । पूरण पुरुषोत्तम तमे
 तेह ॥२८॥ करवा सत्य पोतानुं वचन । मारा पुत्र थया भगवन ॥
 तमे स्वतंत्र छो भगवान् । पूर्वे आप्युंतुं मुजने ज्ञान ॥२९॥ साक्षा-
 तकार जनमसमे । मने जणाणाता प्रभु तमे ॥ तेह ज्ञान काळवेगे
 करी । मने विसरि गयुंतुं हरि ॥३०॥ हवे आजयकी ज्ञान एह ।
 विसरि मां जाज्यो मागुं तेह ॥ कहुं तमने सुणो दयाळ । आच्योछे
 समीपे देहकाळ ॥३१॥ पांच छो दिने तन छुट्ये । काचो कुंम
 ते निथय फुट्ये ॥ तेनो भय नथी मन मारे । दृढ आश्रये करी

तमारे ॥३२॥ पण एक खेद मनमांय । विरह तमारो नहि सहेवाय ॥
 माटे फरी जन्म थाओ मारो । पण वियोग मां थाओ तमारो ॥३३॥
 एवो वर मागुं तमपास । आपो दया करी अविनाश ॥ एवां सुणि
 धर्मनां वचन । बोल्या आपे पोते भगवन ॥३४॥ कहुं तात सुणो
 मारी वात । मारुं स्वरूप जाणुं साक्षात ॥ थयुं जथारथ ज्ञान मारुं ।
 एतो थयुंछे अतिशे सारुं ॥३५॥ कांइ जाणवा पामवा मांइ । केडे
 रहुं नथी वाकि कांइ ॥ तमे पूरणकाम छे तात । मानो कृतारथ
 कहुं वात ॥३६॥ माटे भौतिक देहने त्यागी । दिव्यदेह पामो ब-
 डभागी ॥ सर्वे संबंधि भेळा तमे तात । रहेशो मारीपासे साक्षात
 ॥३७॥ एमां संशय नथी लगार । तजो चिंता तमे आणिवार ॥
 थाओ निःसंग सर्वथी धर्म । कहुं आसमे समजो मर्म ॥३८॥ मुज
 परायण थाओ तात । शुद्धमने करी कहुं वात ॥ निज आतमामां
 मारुं ध्यान । करो अतिप्रीते गुणवान ॥३९॥ कहुं सांभळज्यो सह
 जन । कहां तातने एवां वचन ॥ सुणि राजि थया धर्मदेव । कर्यो
 नमस्कार ततखेव ॥४०॥ पछी धर्म बोल्या तेहवार । तमे कर्यो
 गुंपर उपकार ॥ तेना प्रतिउपकार मांइ । हाथ जोड्या विना नथी
 कांइ ॥४१॥ माटे चरणकमळ तमारें । करुं वंदन वारमवारें ॥ एवुं
 सुणि पोते भगवान । कर्युं तातनुं बहु सनमान ॥४२॥ पछी धर्मे
 तेड्या सुत दोय । रामप्रताप मोटेरा सोय ॥ नाना सुत इच्छाराम
 जेह । पोतापासले तेड्याव्या तेह ॥४३॥ मृत्युसमय जाणिने धर्म ।
 समजावेछे सुतने मर्म ॥ हरिज्ञानरूप चिंतामणि । देवा इच्छाछे
 सुतने धणि ॥४४॥ जेम मृत्युटाणे कोइ जन । सोंपे पोताना पुत्रने

ધન ॥ તેમ હરિજિના જ્ઞાનરૂપ । ઇછ્યા સુતને દેવા અનૂપ ॥૪૫॥
 હિતિ શ્રીમદેકાંતિકધર્મપ્રવર્તકશ્રીસહજાનંદસ્વામિશિષ્યનિષ્કુલાનંદમુનિ-
 વિરચિતે ભક્તચિંતામણિમધ્યે ધર્મસમાધિનામ પચીશમું પ્રકરણમ્ ॥૨૫॥

પૂર્વછાયો—સર્વે મઠી હવે સાંમઠો । અતિ વાત કહું અનૂપ ॥
 હરિઉપાસી જનને । છે સાંમઠતાં સુખરૂપ ॥૧॥ ચર્ણેચર્ણે ચરિત્ર
 ચબ્યાં । કૃષ્ણદેવનાં વહુવહુ ॥ અમૃતવત કથા એહ । સદમતિ સુણશે
 સહુ ॥૨॥ વચન છે ધર્મદેવનાં । પુત્રપ્રત્યે પરમાણ ॥ શ્રવણ દહ
 જે સાંમઠે । તે પામે પદ નિરવાણ ॥૩॥ પછી ધર્મે સુત તેઢાવિયા ।
 દેવા શિલામણ સુખકાજ ॥ અંતસમે નિધિ આપવા । ઇછ્યા આપે
 મહારાજ ॥૪॥ ચોપાહ—પછી તેઢાવિયા સુત દોય । આવી બેઠા
 વંદન કરી સોય ॥ જ્યારે પુત્ર લાગ્યા આવી પાય । તેહપ્રત્યે વોલ્યા
 ધર્મરાય ॥૫॥ હેપુત્ર તમે મારું વચન । હેતકારી છે માનજ્યો મન ॥
 કહું રહસ્યતણિ વાત એહ । ધારો હૃદયમાં કરી સેહ ॥૬॥ મારા
 વચનમાંહિ પ્રતીત । હોયતો તમે ધારજ્યો ચિત ॥ ત્યારે કર જોડિ
 કહે બેઠ બ્રાત । અમે માનશું કહે તમે તાત ॥૭॥ જેજે કહેશો આ
 સમે વચન । તેતે સત્ય માનવાંછે મન ॥ ત્યારે ધર્મ કહે સુતશ્રેષ્ઠ ।
 રાધાકૃષ્ણ જે આપણા ઇષ્ટ ॥૮॥ જેને ઉપાસુંહું આહું જામ । તેજ
 કૃષ્ણ જા શ્રીહરિનામ ॥ મારા સુત ને તમારા માહ । તે છે કૃષ્ણ
 માનો મનમાંહ ॥૯॥ હરિરૂપ આ કૃષ્ણ સાક્ષાત । તેની ભક્તિ કરજ્યો
 વે બ્રાત ॥ રહેજ્યો એના વચનમાં નિત્ય । કરજ્યો સેવા કરી વહુ
 પ્રીત્ય ॥૧૦॥ વઠી કૃષ્ણની પ્રતિમા જેહ । આપણે પૂજિએછીએ તેહ ॥
 તે આ હરિની નિથે વુજ્જ્યો । એમ જાણિ વિધિએ પૂજજ્યો ॥૧૧॥

वळी प्रथम तमने में पुत्र । कहा श्रीकृष्णना जे वे मंत्र ॥ अष्टा-
क्षर मंत्र पाम्या आप । तेषण आना जाणी करो जाप ॥१२॥
अहिंसादिक पाळज्यो नियम । रहेज्यो स्वधर्ममां करी प्रेम ॥ मारी
एटली आगन्या धारी । भजज्यो हरि आ सुखकारी ॥१३॥ एम
वर्तशो तमे सुजाण । थाशे तमारां कोटि कल्याण ॥ एम वर्तज्यो
वेड भ्रात । सत्य मानिलेज्यो मारी वात ॥१४॥ वळी श्रीकृष्ण जे
आ अकृध । शत्रु लह नहि करे युध ॥ निजबुद्धिए करी दयाळ ।
करशे असुरजननो काळ ॥१५॥ कळि अधर्मथी वध्या घणा । वेश
लह रक्षा मनुष्यतणा ॥ ते पृथ्वीए लोपावी स्वधर्म । पापि करावेछे
जे कुकर्म ॥१६॥ ते अधर्म टळावशे सहु । कृष्णभक्ति करावशे बहु ॥
करशे अलौकिक बहु काज । पछी विचारिने वर्णिराज ॥१७॥
निज आचारजपद जेह । स्थापशे तमारे कुळे तेह ॥ एम करी मो-
टांमोटां काम । पछी पधारशे निजधाम ॥१८॥ त्यारे हरिआश्रित
जे जन । तेने धिरज्य नहि रहे मन ॥ बहु बहु करशे ते शोक ।
कहेशे प्रभुजि गया गोलोक ॥१९॥ थाशे निराधार ने निराश ।
त्यारे उरमां विचारी दास ॥ पछी श्रीहरिनी जे प्रतिमा । करशे
पूजा भाव लावी तेमां ॥२०॥ वळी मर्यादा बांधशे तेह । तेमां
जन रहेशे निमे जेह ॥ एनि मूर्तिना जे पूजनारा । एवा भक्त
जगतथी न्यारा ॥२१॥ तेह धर्म अर्थ मोक्ष काम । पामे जाणो
पुरुष ने वाम ॥ एमां नथी संदेह लगाव । निश्चय मानो करी नि-
रधार ॥२२॥ एवी तातनी सांमळि वात । माइ वेड थया रळि-
यात ॥ पछी लाग्याछे हरिने पाय । अमे तमारा छुं वर्णिराय

॥२३॥ सर्वेकाळे करो रक्षा मारी । त्यारे माइ प्रत्ये कहे मुरारि ॥
तमे आदरे मजो श्रीकृष्ण । तेणेकरी हुं थाइश प्रष्ण ॥२४॥ आ-
पणे ताते करी आगन्या । तमारे न करवुं ते विना ॥ एवी सुणि
वेउ भाये वाणी । मज्या श्रीहरिने कृष्ण जाणी ॥२५॥ पण प्रत्यक्ष
हरिहुं ध्यान । रहुं हरिहृच्छामां निदान ॥ केदि थाय ने केदि न
थाय । एवीरीते वरते सदाय ॥२६॥ एम धर्मे तेडी सुत वेने ।
क्यों उपदेश तेह तेने ॥ एकादशीनिशि रहेतां जाम । जपे मंत्र
जेमां श्रीकृष्णनाम ॥२७॥ त्यांतो सूर्यतणुं उदय थयुं । माइ सांम-
ळतां नाथे कहुं ॥ हे तात जे अमीष्ट तमारे । होय ते कदो करवुं
मारे ॥२८॥ त्यारे धर्म कहे मुणो हरि । पूर्णकाम छुं निश्चये-
करि ॥ पण कृष्णभक्तिनी तृपति । तेवो मारे मने नथी थाति ॥२९॥
माटे देह पड्यासुधी भक्ति । करवाने इछुंहुं हुं अति ॥ थयुं अशक्त
देह आ मारुं । नथी थातुं ते पूजन शारुं ॥३०॥ माटे सात दि-
वसमां सुत । अर्थसहित सुणावो भागवत ॥ एवी सांमळि तातनी
वाणी । तेने महाराजे बहु वखाणी ॥३१॥ पछी मंडप क्यों सबुद्ध ।
तेव्यो ब्राह्मण वैष्णवी शुद्ध ॥ श्रीमद्भागवतनो भणेलो । तेने तेडावियो
घेख वहेलो ॥३२॥ यथाविधि पूज्या श्रीकृष्ण । कथा प्रारंभि द्वाद-
शीदिन ॥ तेदियकी धर्मे ते विचारी । हरिमूरतिमां वृत्ति घारी ॥३३॥
जेने समीपे आवेज मरवुं । तेने घटित छे एम करवुं ॥ कथा सांमळी
पाम्या आनंद । तेणे ज्वर पीडा पडी मंद ॥३४॥ मुणे दिवसमां
कथा काने । रहे रात्रिमां समाधिध्याने ॥ एम थया छो दिन तेवार
थयुं सातमे दिने सवार ॥३५॥ तिथि चोथ्य ने शुक्रवारे । मुणि

कथा संपूरण तारे ॥ करी कथातणि समापति । आप्यां ब्राह्मणने
 दान अति ॥३६॥ वस्त्र भूषण दक्षिणा दिधि । करी पूजा पछी रुडी
 विधि ॥ पछी ब्राह्मण वळ्ळाव्यो घेख । वळता विप्र जम्पा रुडि
 पेख ॥३७॥ त्यांतो दिवस चडियो पहोर । धर्मतने ज्वरे कर्तु
 जोर ॥ त्यारे धर्मे स्वजन तेढाव्यां । जोखनादिक जमिने आव्यां
 ॥३८॥ वेठा समीपे आची स्वजन । त्यांतो दिठुंछे शिथिल तन ॥
 विचारीने सुते वात लिघी । तेडी विप्र क्रिया सर्वे किधी ॥३९॥
 धर्मशास्त्रे विधि कळो जेह । घटे तेम करावियो तेह ॥ वळी ब्रा-
 ह्मण तेडी हजरुं । आप्युं काचुं अन्न घृत सारुं ॥४०॥ आपी
 घेनु तणां दान वळी । पछी वेठां धर्मपासे मळी ॥ चाल्यो एक-
 दंडो श्वास जाणि । नवराव्या तीरथने पाणि ॥४१॥ गठछाणे
 लिपि भुमि सार । ते उपर्य ते वार ॥ पछी पासले हतां जे जन ।
 करवा लाग्यां श्रीकृष्ण भजन ॥४२॥ धर्म पोतेतो हरिने जोड ।
 थयां स्थिर तेमां द्रग दोड ॥ अनन्य भाव एवा धर्मदेन । तेणे
 तज्युं तन ततखेव ॥४३॥ एम श्रीकृष्णने परतापे । छुट्या ऋपिना
 शायथी आपे ॥ पछी भक्ति आदिदइ जेह । सर्वे सवंधि कहेवाय
 तेह ॥४४॥ पुत्ररूप हरिनी सेवाये । रक्षा हरि समीपे सदाये ॥
 पछी नाथ वंधवने कावी । क्रिया तातनीं सर्वे करावी ॥४५॥ ध-
 र्मशास्त्रमां जे विधि कळो । दाहादिक तेम पुरो थयो ॥ सर्वे सवंधि
 घरनां जन । शोकातुर करेछे रुदन ॥४६॥ कर्त्या श्राद्ध ते तेरमा-
 मुधि । जमाव्या ब्राह्मण मलि विधि ॥ पछी श्रवणि थइ जाणि जन ।
 लाव्या वस्त्र घरेण्यां ने घन ॥४७॥ आपी रामप्रतापने तेह । गयां

सौसौने ते घेख एह ॥ रामप्रताप ने इच्छाराम । जपे मंत्र रटे कृ-
 ष्णनाम ॥४८॥ निज भाइमां श्रीकृष्णभाव । राखे सदाय करी
 उछाव ॥ हरि पोते अतिनिसप्रेह । जेने कोयशुं नथी सनेह ॥४९॥
 पोते रक्षाता घेख जे वाते । थइ पुरी तज्युं तन ताते ॥ वळतो
 कयोंछे धिजो विचार । करवा अनेक जीव उद्धार ॥५०॥ करी
 श्रीहरि एटलुं काम । चाल्या घेरथकी घनश्याम ॥ संवत् अढार
 ओगणपचास । धर्ते वर्षमां आपाढ मास ॥५१॥ शुदि दशमी शु-
 करवार । तेदि प्रभुजि थया तैयार ॥ प्रातःकाले चाल्या नावा
 मिपे । त्यांथी शुद्ध उत्तरनी दिशे ॥५२॥ घरपरथी उत्तरशुं मन ।
 वहालुं लागेछे वसतुं वन ॥ एक कोपिन ने आच्छादन । ते विना
 विजुं नथी वसन ॥५३॥ मृगछाला ने तुलसीमाल । ऊर्ध्वपुंड्र चिन्ह
 छे विशाल ॥ जटा मुकुट मंडित माधे । लिधो पलाशनो दंड हाथे
 ॥५४॥ चारे शास्त्रतणुं जेह सार । तेनुं पुस्तक खमा मोझार ॥
 मुंजि मेखला कमंडलुं कर । पासे भिक्षानुं पात्र सुंदर ॥५५॥ चाल-
 लमुकुंद ने शालग्राम । बांध्यो कंठे बटवो ते श्याम ॥ एवाथका
 सरजूने तीर । आव्या उतरवा नदीतीर ॥५६॥ बळी जुवेछे बाणनी
 वाट । तर्त नदी उतरवा माट ॥ विये मनुष्य आवतां भाली । जाणे
 रखे जाय पाछावाळी ॥५७॥ एवे समे आव्योछे असुर । जाण्युं
 मळियो वैरी जरूर ॥ तेणे गडथलावी गळे झाली । नारसी पुरमां
 निसर्यो चाली ॥५८॥ जळ अगाध अथाह बहे । जे पडे ते जी-
 वतो न रहे ॥ मोटा मघर मच्छ छे जेमां । जळघोडा कात्रणियो
 तेमां ॥५९॥ जळसाप ने कचला कह । मघरियो रखो दोडुं दइ ॥

जेमां झुड्युं जळोयुं चितळ्युं । मेले नहि नानुं मोडुं मळ्युं ॥६०॥
 एवा जळजंतु दुःखकारी । वहे नीर भयानक भारी ॥ उठे लैयो
 भ्रमरियो वळे । मांहि लोढ मोटा ते उछळे ॥६१॥ चाले प्रचंड
 वेगमां पुर । तेमां नांखिने चाल्यो असुर ॥ दिठा दूरलगितो त-
 णाणा । पछी दुष्टेने नैव देखाणा ॥६२॥ त्यारे पापिए एम प्रमाण्युं ।
 सुवो बैरी निथे मन जाण्युं ॥ पछी दैत्य गयो निजघाम । कहे करी
 आव्यो मोडुं काम ॥६३॥ बैरी मार्यो कही एवी वात । त्यारे असुर
 थया रळियात ॥ हवे हरि पळ्या छे जे पुरे । तेतो निसरिया जइ
 दूरे ॥६४॥ त्रण पहीर रखा जळमांइ । बार गाड निसर्या तणाइ ॥
 पूजा पुत्तक पासले रहुं । विजुं सरवे तणाइ गयुं ॥६५॥ एम
 निसरिया ज्यारे नाथ । चाल्या एकला नहि विजुं साथ ॥ लिधी
 काळापर्वतनी वाट । सांने विसारिने वरणिराट ॥६६॥ पडि सांझ
 ने आथम्यो दिन । आव्युं घोर विकट त्यां वन ॥ रखा रात्य ते
 वन मोझार । नथी मनमां वीक लगार ॥६७॥ इति श्रीमदेकांति-
 कधर्मप्रयत्नकश्रीसहजानंदरत्नामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचि-
 तामणिमध्ये धर्मदेहत्याग ने श्रीहरि घेखयी निसर्या ए नामे छविशसुं
 प्रकरणम् ॥२६॥

पूर्वछायो—त्यारपछिनी वारता । सुणज्यो सहू रुढी पेख ॥
 वरोवखनां बालकां । आव्यां हरिने मळवा घेख ॥१॥ आविने कहुं
 भाइने । कयां गया हरि महाराज ॥ शोधुंछुं अमे सवारनां । पण
 मळ्या नहि एह आज ॥२॥ जेजे थळे जातां अमे । तेतो शोध्यां
 सरवे ठाम ॥ कयांवे न मळ्या नीलकंठजी । घणुं गोल्या अमे घ-

नश्याम ॥३॥ त्यारे भाइ भोजाइ सांभळी । वळी पेटमां पडी
 फाळ ॥ आथम्यालगि न आविया । कयां हशे हरि दयाळ ॥४॥
 रागचेराडि—ए पछी पडि रात्य । आत जोइनेरे ॥ हथुं न रहु
 हाय । दिधुं रोइनेरे ॥५॥ ए भोजाइ तनमान । मुल्यां सांभळीरे ॥
 प्रेमे थइ परवश । पछ्यां भोये ढळीरे ॥६॥ ए पछी उठि एम ।
 बोल्या वाणियेरे ॥ स्वामि शोधि शंहेर । एने घेख आणियेरे ॥७॥
 ए ससरे भलामण्य । आपिति एहनीरे ॥ सांझसुधि खवख ॥ न
 लिधि तेहनीरे ॥८॥ एहुं जाणि दोय । ददें डोलियारे ॥ खान
 पान खवर । सर्वे भुलियारे ॥९॥ ए अनुज इच्छाराम । रुवे घर-
 मारे ॥ पडियां वेड भाइ । शोक सागरमारे ॥१०॥ ए मारा भा-
 ग्यनी वात । कहीए केहनेरे ॥ बालपणामां माये । मुक्यो देहनेरे
 ॥११॥ ए जाणुं नीलकंठ । लाड लडावशेरे ॥ तेपण गया कयांय ।
 कैये आवशेरे ॥१२॥ ए पछी जोवा काज । सर्वे चालियारे ॥
 नयने बहे नीर । न रहे झालियारे ॥१३॥ ए जोयुं सर्वे शेहेर ।
 वजारुं शेरियुरे ॥ जोयां गली घर । फरिफरि हेरियुरे ॥१४॥ ए
 जोयां चौटा चोक । मंदिर मालियारे ॥ जोयां मेढी मोल । ज-
 रुखा जालियारे ॥१५॥ एम अटारी अवाप्त । अगाशी फळियारे ॥
 गोततां गइ रात्य । नाथ न भळियारे ॥१६॥ ए जोइ सर्वे सीम ।
 वन वाडियुरे ॥ सर सरिता तीर । पोकारुं पाडियुरे ॥१७॥ ए
 वीर मारा लइ प्राण । कोने कयां गयारे ॥ दिघां अमने दुःख ।
 केम नावी दयारे ॥१८॥ ए दशरथने दुःख । दिधुं रघुनाथजिरे ॥
 एम किधुं तमे आज । नीलकंठ नाथजिरे ॥१९॥ ए अमारा जाशे

प्राण । पछी आवशोरे ॥ निंदा करशे लोक । नमेरा कहावशोरे ॥
 ॥२०॥ ए एम कलपे भाइ । वीर सांमरेरे ॥ नहि एवा नीलकंठ ।
 विसाखा विसरेरे ॥२१॥ ए दियोरने वियोग । दुःखे जाय पडीरे ॥
 नोति करवी नाथ । अमपर आवडीरे ॥२२॥ ए केम धरुं धीर ।
 मारा मनमारे ॥ मूर्ति चडि चित्त । तपियां तनमारे ॥२३॥ ए
 भोजाइ मनमांइ । चिन्ह चितवेरे ॥ हैये न रही धीर । दुःखी बहु
 हविरे ॥२४॥ ए अवल ऊर्ध्वरेख । दोय पगमारे ॥ पडति हशे
 छाप । तेनी मारगमारे ॥२५॥ ए पग अंगोठेरे । ओपे आंगळीरे ॥
 मानुं मणि लाल । नख आवलीरे ॥२६॥ ए अंकित लंकित पाय ।
 पेनी पातळिरे ॥ ज्यारे जोइश नाथ । त्वारे लइश कळिरे ॥२७॥
 ए जंघा जानुं उरु । उभय जोइनेरे ॥ नामि निखिं नेण । नहि
 पुछुं कोइनेरे ॥२८॥ ए पडे पेटे वल । त्रण तेहनेरे ॥ उर तरुत-
 माल । झुलुं केम एहनेरे ॥२९॥ ए चिबुक मुखमांय । दंत आव-
 लिरे ॥ ओपेछे अपार । जाणुं अनार कलिरे ॥३०॥ ए नासापासे
 तिल । अवल गाल छेरे ॥ ए वे एधांणे नाथ । माथे वाळ छेरे
 ॥३१॥ ए कोमळ सुंदर नेण । छपाब्बां नहि छपेरे ॥ जेनी अकुटि
 जोइ काल । मनमांहि कंपेरे ॥३२॥ ए अवल छे एक तिल । डाया
 कानमारे ॥ सुंदर शोभे भाल । छे मिना वानमारे ॥३३॥ ए
 एवा मारो वीर । मां संताडज्योरे ॥ मारो जीवन प्राण । मने दे-
 खाडज्योरे ॥३४॥ ए नावे विजो कोइ । एनी जोड्यमारे ॥ अण-
 पुछये ओळखाय । लाखो क्रोड्यमारे ॥३५॥ ए योगी यति कोइ ।
 रखे मोळवोरे ॥ जाणी नानो वाळ । एने नहि ओळवोरे ॥३६॥

ए नरनारी मांय । जेने जेने मळेरे ॥ कहेज्यो जावो घेख । व-
 रनां कळकळेरे ॥३७॥ ए न मळ्या नीलकंठ । थयां बहु दुःखीरे ॥
 पछी आव्यां घेख । विलखी विलखीरे ॥३८॥ ए कटि उपर
 कर । लिये लढथडियारै ॥ नयणे चाल्यां नीर । दुःखडां पडियारै
 ॥३९॥ ए पछी पोत्यां घेख । गुण खटके खरारै ॥ रांध्यां रक्षां अन्न ।
 नावी निंदरारै ॥४०॥ ए जंखे सर्वे जन । संमारी श्यामनेरे ॥
 गया घनश्याम । घेलुं करी गामनेरे ॥४१॥ ए भाभी भुवन मांय ।
 जोड जणशुरै ॥ ह्ये न रही धीर । जोड चितडुं खशुरै ॥४२॥ ए
 पडी रही पाध । न पहेरी झुलडीरे ॥ गया नागे पाय । न पहेरि
 मोजडीरे ॥४३॥ ए कांटा ने कांकर । वीर खुंचशेरे ॥ लागशे
 ज्यारे भुख । त्यारे कोण पुछशेरे ॥४४॥ ए एम कलपे भाइ ।
 भोजाइ मनमारै ॥ जाणुंछुं जीवन । गयाछो वनमारै ॥४५॥ ए
 वरु वानर बाघ । वसे वनमारै ॥ तेयी विशो तात । तमे मनमारै
 ॥४६॥ ए वळी रिंछ भिंछ । रोझ चितरारै ॥ महिया ने मातंग
 वराह वन खरारै ॥४७॥ ए भूत प्रेत दैत्य । राक्षस राक्षसीरे ॥
 वनमां भायु भील । वसे हवशीरे ॥४८॥ ए विकट हशे वन-
 सघन झाडथीरे ॥ पडति हशे झख । मोटा पहाडथीरे ॥४९॥ ॥
 देरसी एवुं वन । जन जाय चळीरे ॥ तमे विशो बाप । घेख आवो
 चळीरे ॥५०॥ ए भाइ ने भोजाइ । एम कळकळेरे ॥ वालो पोत्या
 वन । कोण सांमळेरे ॥५१॥ ए कुटुंब ने परिवार । हास्यां रोड-
 नेरे ॥ फेनो न व्याप्यो मोह । मने निरमोहिनेरे ॥५२॥ जाणुं सगां
 सेण । नोतां स्वपनेरे ॥ मेली विसारी वात । वराम्य उपनेरे ॥५३॥

ए लिधी विकट वाट । वाले वननीरे ॥ निष्कुलानंदने नाथ ।
न सुणि स्वजननीरे ॥५४॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजा-
नंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीजिम-
हाराज घेरथी निसर्या ने केड्ये विलाप कय्यो ए नामे सत्तावीगमुं
प्रकरणम् ॥२७॥

पूर्वछायो—वळी सुणो सहु शुभमति । कहुं त्यारपछिनी
वात ॥ बहुनामी महाराजनी । जे रखाछे वनमां रात्य ॥१॥ वे-
रण रजनी वही गइ । थयुं सुंदर सारुं सवार ॥ उत्तरदिशने उ-
पखे । थया चालवा पोते तैयार ॥२॥ हिमाचळ जोवा हाम छे ।
झाडुं हेत छे जोवा झाड ॥ घणाक दहाडा चालतां । आव्यो प्र-
थम काळो पहाड ॥३॥ ग्राँढ पहाड झाड अति । जियां पशुनो
नहि पार ॥ मनुष्य जाति मळे नहि । पोत्या पोते वन मोझार
॥४॥ चोपाई—जोइ काळगिरिनी तळाटी । वन सघन ने घणि
घाटी ॥ जियां न पडे सूर्य प्रकाश । तियां फिधो पोते जइ वास
॥५॥ जियां पहाड ग्राँढ प्रचंड । वृक्ष करेछे वातो ब्रह्मांड ॥ तेना
पुष्प पत्र मूळ कंद । जेह जमे ते पामे आनंद ॥६॥ अतिरसाळ
कोमळ फळ । वहे नदीए निर्मळ जळ ॥ तियां पशु ने पक्षि अपार ।
फरे हमेश वन मोझार ॥७॥ सिंह व्याघ्र वराह महिष । पाडे गज
गेंडा बहु चिशुं ॥ रिंछ भिंछ सामसामां हुके । मांहि केशरि सिंह
ताडुके ॥८॥ सुरागायो ने रोझडां घणां । फरे टोळां सेमर श्या-
लतणां ॥ वरु वानर ने रुरु रमे । कस्तुरिया मृग कइ भमे ॥९॥
मनुष्यमात्र मळे नहि जेमां । फरे पोते एकाएक तेमां ॥ कठण

भूमि ने कांकरा अति ॥ करे कोमल चरणे त्यां गति ॥१०॥ कांटा
 फंगटामां नित्य फरे । भूत प्रेत दैत्यथी न डरे ॥ आत्मदृष्टि ने
 धीरज्य अति । मोटि दृष्टा कुशाग्र छे मति ॥११॥ दर्प रहित बहु
 दयाळ । फरे वने धर्म प्रतिपाळ ॥ फळ फुल जे मळे ते जमे ।
 नाहि तो जळपाने दिन निगमे ॥१२॥ कंद मूळ मळे कोइ दिन । घरी
 हरिने करे भोजन ॥ नयी सोंणे सांमरतुं घर । बहालुं लागेछे
 वन सुंदर ॥१३॥ भरतजिनुं आख्यान छे मुखे । तेणे असंगी रहेछे
 मुखे ॥ एवाथका जोताजोता वन । चाल्या पुलहाश्रमे जीवन ॥१४॥
 तप करवा छे इशक तने । त्याग वैराग्य बहाली छे मने ॥ चा-
 लतां चालतां भुल्या वाट । भेलि मारग चाल्या उवाट ॥१५॥
 दिश बांधिने चाल्या दयाळ । मुकि निजशरीर संभाळ ॥ व्रण दिवस
 बहीगया त्यांइ ॥ जळ फळ मळ्युं नहि कांइ ॥१६॥ चोथे दिवसे
 चेत न रह्युं । पृथिवीए पिंड पडि गयुं ॥ रही मूर्छा घडि वे बार ।
 पछी उठिया प्राण आधार ॥१७॥ जोयुं पछी चारेकोरे ज्यारे ।
 दिठि नदी दूरधकी त्यारे ॥ पछी धिरेधिरे गया त्यांय । जइ पोते
 नाया नीरमांय ॥१८॥ पूजा करिने पिधुंछे नीर । प्यास गइ थइ
 पछी धीर ॥ बळतो त्यां एक दिठो वड । पोते वेठा जइ तेने थड
 ॥१९॥ त्यांतो अस्त पामियो छे दिन । त्यारे कर्युं त्यां संध्याचंदन ॥
 कर्यो नारायणवर्म जाप । पछी समर्या हनुमान आप ॥२०॥ तारे
 बडुवेपे बळवंत । आशी वेठा बडे हनुमंत ॥ तेह निशि जन्माष्ट-
 मीवणी । राख आगलि अंधारी घणी ॥२१॥ दिसे वन भुंडं म-
 यंकार । पासे बाघ करेछे हुंकार ॥ पाडे कपि चिशुं तियां काळी ।

नाचे वैताळ ने त्यां वैताळी ॥२२॥ थड रडो वने होहोकार । बोले
 टिड्डां तमरां तार ॥ गाजे मेघ ने नदी घुघवे । माथे विजळी
 घेरण्य खवे ॥२३॥ भूत प्रेत दनुज ने दैत्य । यक्ष राक्षस राक्षसी
 सहित ॥ फरे पापी एवां आसपासे । ते देखाय दामिनी उजासे
 ॥२४॥ तेथी हरि विता नथी मने । अचळ छे कृष्णने भजने ॥
 त्यांतो आवियो एक भैरव । भूत पिशाच साथे छे सर्व ॥२५॥
 डाकणी शाकणी पिशाचणी । मेळी भैरवी लाव्योछे घणी ॥ रक्त-
 लोचन हाथे त्रिशूल । भुंडूं रूप छे पापनुं मूल ॥२६॥ अतिउंचो
 काळो जाणुं काळ । फाटे मोढे मोढो विकराळ ॥ तिखि डाढे चावि
 पशु पंखि । आव्यो मनुष्यनुं मांस मर्खि ॥२७॥ मेळि दिवि हजारो
 हजार । आव्यो वड निकट निरधार ॥ आवी खरसम शब्द कर्यो ।
 आखा अंगमां रुधिरे मर्यो ॥२८॥ मेळी भूतनी सेना छे बहु ।
 पशु पंखि मारी लाव्यां सह ॥ एह वडमां छे एनो वास । तियां
 जे आवे ते पामे नाश ॥२९॥ पोते गयोतो करवा आहार । आवी
 कर्यो शब्द भयंकार ॥ तेणे भागिगयां वनजंत । सुणि सामा थया
 हनुमंत ॥३०॥ कर्यो कपितणो किलकार । सुणि भागियां भूत अ-
 पार ॥ दशो दिशे शब्द रडो छाड । जाग्या हरि विना नहि कांड
 ॥३१॥ त्यारे भैरव कोपियो बहु । कहे आवो भूत प्रेतो सह ॥
 आने खाइ जाओ ततकाळ । करो बहु ने वाळनो काळ ॥३२॥ पियो
 लोहि राक्षसी आ वेनुं । खाओ राक्षसो मांसज एनुं ॥ मारी त्रिशू-
 ल ने करो नाश । एम कहीने आव्यो ग्रभुपास ॥३३॥ भूत प्रेतने
 आगन्या आपी । मारी वानरने खाओ कापी ॥ त्यारे गर्जना करी

महावीरे । थया पर्वतसम शरीरे ॥३४॥ पुच्छे बांधिने पासले लिधा ।
 बहु पगतणा ग्रहार किधा ॥ तेणे पापी पाण्यां दुःख अति । मृत्यु
 भयथी भाग्यां कुमति ॥३५॥ पछी भैरव भूतपति जाणी । मेलि
 माथामां मुष्टिका ताणी ॥ तेणे घडमां गरदन गर्बु । मुखनासामां
 लोही निसर्गु ॥३६॥ पळ्यो पृथ्वीए चितोपाट । जेम पडे पहाड
 कडेडाट ॥ पछी भैरवे विचार्यु एह । फरी मारशे नहि रहे देह
 ॥३७॥ हवे जेमतेम करि भागुं । एवुं पापिने वसमुं लागुं ॥ एम
 कपिभैरवनी लडाइ । वेढे जोयुं बोल्या नहि कांइ ॥३८॥ आप
 ऐश्वर्य संताडी श्याम । कराव्युं परवारुं ए काम ॥ एम करतां रात्य
 वेही गइ । जामनी पहोर पाछलि रइ ॥३९॥ पछी अरुणोदय वेळा
 थइ । नाया प्रभुजि नदीमां जइ ॥ करी संध्या ने आसने वेठा ।
 लाव्या हनुमान फळ मिठां ॥४०॥ जम्या चोथे दिवसे जीवन ।
 कहुं हनुमान धन्यधन्य ॥ तमे बहु करी रखवाळ ॥ नहीतो आ-
 जतो आच्योतो काळ ॥४१॥ हवे ज्यारे संभारुं तमने । त्यारे
 सहाय करज्यो अमने ॥ त्यारे हसि बोल्या हनुमान । धन्य समर्थ
 श्रीभगवान ॥४२॥ तमे काळतणा महाकाळ । तेनी हुंशुं करुं र-
 खवाळ ॥ पण संभारज्यो स्वामी तमे । थाशे सहाय ते करशुं अमे
 ॥४३॥ एम कही गया हनुमान । चाल्या उत्तरमां भगवान ॥ पछी
 जियांजियां रात्य रहे । थइ निःशंक निर्भय रहे ॥४४॥ फळ फुल
 अन्न पान जेह । अणइछथे मळे जमे तेह ॥ एम करतां केटलाक
 दिन । कर्यो काळोपहाड उलंघन ॥४५॥ आन्यो आगळ्य श्वेतशि-
 खरि । तेने जोताजोता चाल्या हरि ॥ तेतो अब्जोळे आकाशे जइ ।

रूपा जेवो जन जियां नहि ॥४६॥ सप्त धातुनी खाणो छे जेमां ।
मोटिमोटि गुफाओ छे तेमां ॥ देव तपस्विने रहेवा जेवो । दिठो पर्वत
सुंदर एवो ॥४७॥ जोइ ए अचळनी तळाटी । घणां झाड झाडी
जियां घाटी ॥ रवि शशि प्रकाश न पडे । वाट घाट जियां नव्य
जडे ॥४८॥ पूर्व पश्चिम दिश न दिसे । वन सघन वेली अतिशे ॥
एवा विकट वन मोक्षार । तेमां झुला पड्या ब्रह्मचार ॥४९॥ जेने
दिश विना नथी वाट । चाल्या उत्तरमां वर्णिराट ॥ त्यांतो गंगा
आवी सुखधाम । पिधुं जळ त्यां कयों विश्राम ॥५०॥ इति श्रीमदे-
कांतिकथनप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कलानंदमुनिविरचिते भ-
क्तचित्तमणिमध्ये हरिवनविचरणनामे अष्टाविंशसुं प्रकरणम् ॥२८॥ —

पूर्वछायो—त्यारपछिनी जे वारता । तमे सांभळो सह सु-
जाण ॥ त्याग चैराग्य जे नाथनो । तेनां शियां करुं हुं वखाण
॥१॥ झुल्येपण निज देहने । माने नहि कोइ दिन ॥ ईश्वर इच्छाए
तन रह्युं । पण पोते न कर्तुं जतन ॥२॥ पछी प्रभुजि वेठा हता ।
गेहेरि गंगाने तीर ॥ त्यांथी उठि उतरिया । जे हतुं अथाह नीर
॥३॥ उत्तरदिशमां चालवा । अति अंतरमां छे आनंद ॥ झखं
नगने निझरणे । चाल्या घनश्याम सुखकंद ॥४॥ चोपाई—
चाल्या उत्तरदिशे दयाळ । निघडक थइ ततकाळ ॥ मोटामोटा
पर्वत वे पासे । जाणुं अद्रि अढ्याळे आकाशे ॥५॥ सामं सामि झु-
किछे शिखर्यो । बहु वियामणी घणि झर्यो ॥ चाले निझरणे नीर
घणां । थाय घोप असंड तेतणा ॥६॥ जेम परस्पर झुक्या पहाड ।
तेम झकुंवि रखांछे झाड ॥ नमिरहुं कराळ्युं कराळ । तेमां चाल्या

जायछे दयाळ ॥७॥ सामि नदीए चाल्याछे श्याम । जे कोइ स-
 र्वेना आत्मराम ॥ त्यांतो आडो आच्योछे अचळ । आवे तेनी
 गुफामांथी जळ ॥८॥ वहे वेगमां धारा प्रचंड । थाय घोष तेहनो
 अखंड ॥ ग्रण्ये कोरे जावा नहि जाग्य । वळे केम जेने छे वराम्य
 ॥९॥ पछी बेठा तियां घनश्याम । दिन अस्त पाम्यो एह ठाम ॥
 बळतुं जोयुं पूर्वे विलोकि । दिठो पुरुष त्यां एक अलोकि ॥१०॥
 तेणे वणपुछे कही बात । कियां जावुंछे हेजगतात ॥ पछी हरि
 बोलियाछे त्यांइ । मारे जावुंछे उत्तरमांइ ॥११॥ पण तमे कोण
 छो दयाळ । आच्या आणे समे ततकाळ ॥ त्यारे ते कहे सुणो म-
 गवान । हिमाचळ हुं मूरतिमान ॥१२॥ एम कहिने वतावी वाट ।
 गरो गुफामां वरणिराट ॥ एमां चालतां आवगे मग । एम कही
 न देखणो नग ॥१३॥ पछी चाल्या एमां अविनाश । जेने नथी
 देहनो अध्यास ॥ पेठा घोर अंधारी गुफामां । आवती जळधाराने
 सामा ॥१४॥ चालतां चालतां विल्यो पहोर । विजानुं केम ह्युं
 रहे ठोर ॥ मांहि मोटा मोटा मणिघर । कूर्म ऋचला करी रक्षा घर
 ॥१५॥ मीन मधर्यो दादुर जेमां । निःशंक मने चाल्या जाय तेमां ॥
 पछी पामिया एहनो पार । निसर्या घोर गुफाने बाख ॥१६॥
 त्यांतो आवियोछे एक धोह । उंडो अथाह जंतुसमोह ॥ विल्या
 ग्रण दिवस जो त्यांइ । फळ फुल मळ्युं नहि कांइ ॥१७॥ मुख्या
 पडिरक्षा तियां राख । शुं कहुं ए घोरज्यनी वात ॥ सुवा निःशंक
 यह गइ रेण । जाग्या प्रभाते कमळनेण ॥१८॥ नाही संध्या करी
 तेहवार । मळ्यां फळ फुल कयों आहार ॥ पछी चाल्या त्यांथी

थोडुं घणुं । मळ्युं एघाणं मारगतणुं ॥१९॥ त्यारे चाल्या ए मा-
 रग लइ । तियां दिन विति गया कइ ॥ पछी पुलह ब्रह्माना सुतन ।
 आव्युं आश्रम तेनुं पावन ॥२०॥ अति चमतकारी छे एह । थाय
 सुखी सेवे जन जेह ॥ तपफळ मळे तियां तर्त । जियां तप कर्तुं
 आगे भर्त्त ॥२१॥ सुमुधुने छे सेववा जेवुं । ज्यां श्रीकृष्णने छे
 नित्य रहेवुं ॥ चक्रनदी जियां व्यारेकोर । नायाछे तेमां धर्मकि-
 शोर ॥२२॥ करी क्रिया त्यां पाठ पूजन । कर्तुं मुक्तनाथनुं दर्शन ॥
 पछी, भरते कर्तुं तप जियां । पोते पण बैठ जइ तियां ॥२३॥ ते-
 नीपेळ्ये आदर्युं छे तप । तेना जेवो करे नित्य जप ॥ जाण्युं पाम्या
 भरत मृगदेह । माटे पोते रहेछे निस्प्रेह ॥२४॥ एम संग तज्यो
 ज्यारे बाख । पछी अंतरे कर्यो विचार ॥ पुरंजननी कथा संभारी ।
 मुक्यो बुद्धिनो संग विसारी ॥२५॥ शुद्धस्वरूप आत्मा कहैवाय ।
 पोतापणुं मान्युं छे तेमांय ॥ पछी ऊर्ध्वपाहु करी आप । करे गा-
 यत्रीनो नित्य जाप ॥२६॥ धर्युं सूर्यनारायणनुं ध्यान । गंडकीमां
 करी नित्य स्नान ॥ मुक्तनाथ सेवा मनगमे । फळ फुल जे मळे
 ते जमे ॥२७॥ तेने जोइ तपी त्यां रहेनार । विस्मय पामे मन मो-
 क्षार ॥ कहे आतो ग्रहाद छे आपे । कांतो धुने मुक्या फरी बापे
 ॥२८॥ कांतो स्वामि कार्तिक कहीए । कांतो सनतकुमार लइए ॥
 कांतो सनकादिक सुजाण । कांतो दत्तात्रेय परमाण ॥२९॥ ऋशु
 कांतो नारायण ऋषि । तेह विना नहि आ तपस्वी ॥ जोने कठण
 करे तप तने । तोय पढता नथी मोळा मने ॥३०॥ जुवो मुख
 शोभा मुनिइंद्र । जाणुं पूरण मासिनो चंद्र ॥ आवा ब्रह्म सृष्टिमां

न भाळ्या । तेतो आज नजरे निहाळ्या ॥३१॥ मोहुं तप मनुष्ये
न थाय । ते आदर्भुछे अति उछाय ॥ एने, आगळ्य तप आपणुं ।
थयुं खेलवणुं घाळतणुं ॥३२॥ दिसे चाळपण मोटा बहु । जोइ
विस्मय पाय्या छीए सहु ॥ एम मांहोमांहि कहे मुनि । जोइ त-
पशा तेह प्रभुनी ॥३३॥ एतुं तप जोइ बिजा जन । प्रभु दुःखे
दुःखाणा छे मन ॥ भक्तिधर्म दिव्यदेह धरी । रहेछे पासे दोय
हेते करी ॥३४॥ अति कृश उमा एक पगे । नथी देखी सकतां
ते द्रगे ॥ जाणुं लडयटि पडशे नाथ । खमाएमा कही दिये हाथ
॥३५॥ अतिहेत छे हरिने माथे । तेणे दंपती रहेछे साथे ॥ देह
दुर्बळ देखुं न जाय । रति रुधिर नहि तनमांय ॥३६॥ अंगो-
अंगनी जे सर्वे नाडी । तेतो थइ रहीछे उघाडी ॥ दिसे अस्थि
आमिष न दिसे । त्वचा चोटि रहीछे तेविपे ॥३७॥ देह जोतां
देह नव्य रहे । एम जन जोइ सहु कहे ॥ एवे शरीरे आदयुं तप ।
करेछे मुखे गायत्रीजप ॥३८॥ तेमां धरेछे सूर्यनुं ध्यान । भावे
करी पोते भगवान ॥ करेछे एतुं तप हमेश । देवा तपस्वीने उप-
देश ॥३९॥ एम तप कयुं मास चार । सहि मेघतणी घणी धार ॥
करी तेमां उपासना घणी । तेतो सूर्यनारायण तणी ॥४०॥ एम
करतां एकादशी जेह । आवी प्रभोधिनीनामे तेह ॥ त्यारे अति-
आनंद वधारी । कयुं जागरण जामनी सारी ॥४१॥ त्यारे सूर्यना-
रायणे त्यांय । दिधुं दर्शन ए निशि मांय ॥ अतिसुंदर त-
नस्वरूप । अंगोअंगे शोभा छे अनूप ॥४२॥ दोय कर कमळ छे
हाथे । नंगजडित मुगट माथे ॥ कनक कडां छे करमां काजु ।

दोय भुजाए बांध्याछे बाजु ॥४३॥ काने कुंडळ शोभेछे सार ।
 तेज तेजतेजना अंवार ॥ हास्ये सहित शोभे वदन । तेमां करुणाए
 भर्या लोचन ॥४४॥ एवां सूर्ये दिधां दरशन । अति आपे थइने
 प्रसन्न ॥ तेने देखि उठ्या हरिं तर्त । कर्या भक्तिए शुं दंडवत
 ॥४५॥ थया गदगद कंठे वर्णा । प्रेमे भुल्या शुद्ध तनतणी ॥
 आंख्ये आंसु रोमांचित तन । जोडी हाथ करेछे स्तवन ॥४६॥
 तमे तेजपुंज मारतंड । निजतेजे प्रकाशो ब्रह्मांड ॥ धरी कश्यप
 घेर अवतार । एवा तमे तेने नमस्कार ॥४७॥ तमारे उगवे करी
 दयाळ । थाय सर्वे जगत सुखाळ ॥ तेमां पापी पिडाये अपार ।
 एवा तमे तेने नमस्कार ॥४८॥ तमारे उगवे करी कहूं । करे
 काळनी गणना सहू ॥ निकर नोय कांइ निरधार । एवा तमे तेने
 नमस्कार ॥४९॥ तमारे उगवे करी आप । सर्वे प्राणिनां बांध्यांछे
 माप ॥ देव दानव ने नरनाख । एवा तमे तेने नमस्कार ॥५०॥
 तमे प्रभु प्रकट छो देव । सहू जन जाणेछे ए भेव ॥ नथी छानो
 प्रताप लगार । एवा तमे तेने नमस्कार ॥५१॥ एवी स्तुति करी
 जोडि कर । त्यारे भावे बोल्या भासकर ॥ मागो हरि सुपासेथी
 आज । त्यारे हरि कहे मागुं महाराज ॥५२॥ काम क्रोध दंभ लोभ
 मोह । इंद्रिगुण आदि जे समोह ॥ तेथी रक्षा करज्यो अमारी ।
 जेणे रहीए नैष्टिक ब्रह्मचारी ॥५३॥ वळी ज्यारेज्यारे हुं संमारु ।
 त्यारे दर्शन थाय तमारु ॥ एज वर मागुंछुं तमथी । मायिक सुख
 मागतो नथी ॥५४॥ त्यारे सूर्य कहे सुखदाइ । तमवडे मारी छे
 मोटाइ ॥ आयो तेज प्रताप छे मारो । तेतो सर्वे जाणेछे तमारो

॥૫૫॥ નથી સમર્થ તમથી અમે । પળ યાશે જે માગ્યુંછે તમે ॥ એમ
 હરિને આપી વરદાન । પોતે થયા પછી અંતર્યામી ॥૫૬॥ પછી
 તપ સમાપતિ કરિ । એહ ક્ષેત્ર વચાણે છે હરિ ॥ રચા તિયાં દ્વાદ-
 શીનો દન । પછી કયુંછે ચાલવા મન ॥૫૭॥ એમ ચરિત્ર કરે
 ઘડુનામી । જે કોઈ સર્વે ધામના ધામી ॥ જેની આગન્યામાં અજ
 ઈશ । વિષ્ણુ વિષ્ણુ શારદા શેષ ॥૫૮॥ જેની આગન્યામાં માયા
 કાઠ । સર્વે લોક વહ્ની લોકપાઠ ॥ જેની આગન્યામાં વાયુ વ્યોમ ।
 વહ્ની કહીએ તેજ તોય મોમ ॥૫૯॥ એહ સર્વેના નિયંતા સ્વામી ।
 કરે એમ ચરિત્ર ઘડુનામી ॥ નરતન ધર્યુંછે તેમાટ । એમ વરતેછે
 ઘર્ણિરાટ ॥૬૦॥ इति श्रीमदेकान्तिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशि-
 ष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचितामणिमध्ये हरितपञ्चदशवर्णननामे
 ओगणत्रिंशत्तुं प्रकरणम् ॥२९॥

પૂર્વછાયો—ત્યારપછી કૃષ્ણદેવની । ફહું કયા અતિરસાઠ ॥
 ચંચઠ થયા ચાલત્રા । ઉત્તર દિશામાં દયાઠ ॥૧॥ નામિ મસ્તક
 મુક્તનાથને । પછી નામ્યું મુક્તને શિશ ॥ પ્રભાતે ઉઠિ પધારિયા ।
 એહ આશ્રમથી જગદીશ ॥૨॥ નગ નદીયો તઢાવ તિયાં । તરીઉતર્યા
 તેપાર ॥ મહા અરણ્ય જ્યાં મનુષ્ય નહિ । ચોંપે ચાલ્યા તેહ મોઢાર
 ॥૩॥ હિમાચઠ ભણિ ચાલિયા । જોયાં તેની તઢાટીનાં વન ॥ ઢાઢ
 પહાઢ જોઈ પૃથિવી । જોયાં વિવિધે વૃક્ષ સઘન ॥૪॥ ચોપાઈ—
 ઢાઢ પહાઢ ડંચા છે અપારરે । જાણ્યું અઢ્યા આકાશ મોઢારરે ॥
 સામસામિ શાણા સંકલાર્ણીરે । એક વિજામાં ઘણી ઘુંચાળીરે
 ॥૫॥ વહ્ની વિષ્ણેવિષ્ણે વેલી જેહરે । એક વિજામાં ડઢરી તેહરે ॥

वन वेली घुंचाणीछे घाटीरे । जेने जोइ छाति जाय फाटीरे ॥६॥
 एवं घाटं वन छे विषमरे । जेमां न पडे रात्यदिनी गमरे ॥ न
 दिसे उगि आथमे दनरे । एवं झाडे छे वन सघनरे ॥७॥ तियां
 फळ फुल फुल्यां कइरे । कंद मूळतणो पार नहरे ॥ वळी सर
 सरिता अपाररे । अतिअमल जळ ते मोझाररे ॥८॥ वळी गेहेरी
 गुफा त्यां घणीरे । जाणुं बहु रक्षां मंदिर वणीरे ॥ वळी पशु ने पक्षी
 त्यां घणारे ॥ फरे टोळां बोळां तेहतणारे ॥९॥ सिंह शार्दूल कावे
 केसररीरे । कपि कुरंग ने कइ करीरे ॥ गेंडा रोझ ने महिषा घ-
 णारे । व्याघ्र वाराह बहु वियामणारे ॥१०॥ सुरागायो ने सेमर
 श्याळरे । शशा नोळ बोळा तियां व्याळरे ॥ ज्यारे बोले परस्पर
 एहरे । थाये शब्द भयंकार तेहरे ॥११॥ मनुष्यजातिए त्यां न
 जवायरे । जो जायतो पाछुं न अवायरे ॥ एवा वनमां एकाएक
 फरेरे । अतिधीर कोइथी न डरेरे ॥१२॥ भूत प्रेत दनुज ने दै-
 त्यरे । एवां मळे वनमांहि नित्यरे ॥ यक्ष राक्षस राक्षसी जेहरे ।
 भैरव भैरवी वैताली तेहरे ॥१३॥ एवां अहोनिश वनमां रमेरे ।
 तियां हरि एकाएक भमेरे ॥ जातां जातां पडे रात्य जियारे ।
 सुवे निर्भय थइने तियारे ॥१४॥ एम जोतां ते वन समग्ररे । आव्युं
 एक त्यां बुटोल नग्ररे ॥ तेनो राजा महादत्तनामरे । सर्वे पर्वति-
 राजानी श्यामरे ॥१५॥ तेणे दिठा त्यागी घनश्यामरे । अतिहेते
 राख्या निज घामरे ॥ करे अतिप्रीत्ये नित्य सेवरे । जाणे आ छे
 मोटा कोइ देवरे ॥१६॥ नृपभगिनी नाम मायाजिरे । देखी हरि
 थयां बहु राजिरे ॥ कहे आतो.मोटा कोइ अतिरे ॥ नोय मनुष्यनी

आधी गतिरे ॥१७॥ जोइ हरिनां मोटां आचरणरे । सेवे कल्याण
 सारु ते चरणरे ॥ पछी नाथे दया करी तेनेरे । आप्युं निजज्ञान एह
 घेनेरे ॥१८॥ जन्ममरणतणुं जाळ काप्युरे । मुख अंतरे अखंड
 आप्युरे ॥ रक्षा तियां थोडा घणा दिनरे । पछी त्यांथी चाल्याछे
 जीवनरे ॥१९॥ तप करवा इशक छे अतिरे । विजि घात ते नथी
 गमतिरे ॥ शहर पुर नग्र घोष गामरे । नथी गमतुं रहेवाने एठामरे
 ॥२०॥ मेडी महोल हवेली आवासरे । तेमां रहेतां रहेछे उदासरे ॥
 माटे वेगे चाल्या त्यांथी बनेरे । तैये राजि थया बहु मनेरे ॥२१॥
 मुक्तनाथथी आव्या ए अरण्यरे । तेने विति गया काल व्रण्यरे ॥
 चाल्या गहन वनने मांइरे । खावा फळ फुल नित्य त्यांइरे ॥२२॥
 तेपण मळे के न मळे टाणेरे । तोय मन अधीर न आणेरे ॥ एवाथका
 विचरेछे बनेरे । अतित्याग वैराग्य छे तनेरे ॥२३॥ जातां उत्तर
 दिशने मांइरे । आव्यो बड रुडो एक त्यांइरे ॥ त्यांथी नदी तळाव
 निकटरे । अति उंचो विस्तार छे बटरे ॥२४॥ तेने आसपासे गज
 फरेरे । विजा शब्द भयंकार करेरे ॥ त्यांथी उगमणुं एक तालरे ।
 वहे उत्तरमां जळमालरे ॥२५॥ नडथुंबडे विखोछे बडरे । बेठा दिठा
 योगी तेने थडरे ॥ मृगाजिन पर बेठा आपरे । माथे जटा मोटी छे
 निप्पापर ॥२६॥ आछादने ढांकल कौपिनरे । नथी तेपण वस्त्र
 नवीनरे ॥ तेह विना नथी विजुं पासरे । मायिक सुखथी छे उदासरे
 ॥२७॥ शालग्रामनी सेवा कीधिछेरे । गीतापाठ करवा लीधिछेरे ॥
 एवा गोपाळ योगी उदाररे । तेने नाथे कयों नमस्काररे ॥२८॥
 त्यारे उभा थइ योगिरायरे । मळ्या हेत आणि उरमांघरे ॥ जेम

बहालां वेगळेथी आवेरे । तेने मळे जेम अतिभावेरे ॥२९॥ एम
 पाम्याछे अति आनंदरे । पळी मळि वेठा मुनिइंदरे ॥ कहुं एक-
 विजातुं वृतांतरे । त्यारे वाधियुं हेत अत्यंतरे ॥३०॥ कहे आपणे
 रहेशुं वे मळीरे । बोल्या प्रभुजि एवुं सांभळीरे ॥ कहुं तमे गुरु
 ने हुं शिष्यरे । आपो रुडो मने उपदेशरे ॥३१॥ रक्षा गोपाळयो-
 गिने पासरे । कर्पो योगशास्त्रनो अभ्यासरे ॥ कावे जे कोइ अष्टांग
 योगरे । शिख्या जेथी मटे भवरोगरे ॥३२॥ मोटि बुद्धिवाळा घन-
 श्यामरे । शिख्या योग अंग कहुं नामरे ॥ यम नियम आसन जेहरे ।
 प्राणायाम प्रत्याहार तेहरे ॥३३॥ धारणा बळी ध्यान जे कही-
 एरे । अष्टमुं अंग समाधि लहीएरे ॥ तेमां जुजवा भेद छे बहुरे ।
 शिख्या थोडे दने हरि सहुरे ॥३४॥ एकवार सांभळेछे जेहरे ।
 शिखि करी देखाडेछे तेहरे ॥ बळी शिख्याछे प्रथम पेलरे । तैपण
 करि देखाडेछे छेलेरे ॥३५॥ वस्ति वेप्रकारनी लहीएरे । नेति कुं-
 जरक्रिया ते कहीएरे ॥ नोळि शंखप्रक्षालन नामरे । मोर्ये शिख्याछे
 ए घनश्यामरे ॥३६॥ तेतो सर्वेदेखाडेछे करिरे । गुरु गोपाळयो-
 गिने हरिरे ॥ जोइ गुरु करेछे विचाररे । नोय मनुष्य आ निरधाररे
 ॥३७॥ आतो कृष्ण छे गोलोकपतिरे । आव्याछे पोते धरी मूरतिरे ॥
 आपो हुं जे अतिनिस्प्रेहरे । तेने न थाय वीजे सनेहरे ॥३८॥ माटे
 जाणुंछुं जर कृष्णरे । एवे भावे करे नित्य द्रष्णरे ॥ एम परस्पर
 गुरुपणुरे । राखे एकविजा मांहि वणुरे ॥३९॥ कंद मूळ फळ फुल
 बळीरे । जमे आनंदे एकठा मळीरे ॥ एम वित्युं ए स्थानके वर्षरे ।
 करी उग्र तप थया कृपरे ॥४०॥ शीत उष्ण ने मेघनी धाररे ।

सह्युं सर्वे शरीर मोक्षाररे ॥ एम तप करे वनमांयरे । अंतिधीरज्य
 पर्वतप्रायरे ॥४१॥ एवा योगी मोटा जे दयाळरे । जोइ पासे वस्था
 पशुपाळरे ॥ गायोतणा घोष करीरे । त्यांतो शेळ्ये पडिया केसररीरे
 ॥४२॥ नित्य करे ते गायोनी घातरे । तेनी कही योगि आगे वातरे ॥
 कहे गोवाळ अमे अनाथरे । अमारे छे ए गायो मिराथरे ॥४३॥
 तेने वाघ करशे जो नाशरे । त्यारे आमारे सह गुजाशरे ॥ एवी
 सांभळि दीनता वाणीरे । चोल्या योगी तेने दुःखी जाणीरे ॥४४॥
 कहे मां वियो तमे गोवाळरे । करशे हरि सहुनी रखवाळरे ॥ एम
 कही लिधो शंख हाथेरे । वजाडियोछे ते योगिनाथेरे ॥४५॥
 जेटलामां संभळणो शब्दरे । भाग्यां हिंसक मुकि ए हृदरे ॥ चळि
 यां वसताता जे वाघरे । तेणेपण कर्यु वन त्यागरे ॥४६॥ रखा
 मुखे गायोने गोवाळरे । प्रभु गौब्राह्मण प्रतिपाळरे ॥ रखा कांडक
 पोते पछी त्यांयरे । वांचे गीतानो बीजो अध्यायरे ॥४७॥ पछी
 आत्मानुं शुद्धस्वरूपरे । निश्चय करियुं जेवुंछे रूपरे ॥ प्रत्याहार करी
 महाभतिरे । इंद्रि प्राण अंतःकरण वृत्तिरे ॥४८॥ तेने आतमामां
 वाळी लिधेरे । पछी धीरज्ये धारणा किधेरे ॥ एम केटलाक काळ
 गयारे । आतमानेविषे स्थिर रक्षारे ॥४९॥ ध्यानयोग तेनी जे स-
 माधिरे । तेनी पक्षदशा अतिसाधिरे ॥ कहुं एम योगिने जीवनेरे ।
 एवी क्रियाओ करेछे वनेरे ॥५०॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तक-
 श्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये
 श्रीहरिगोपाळयोगिने मळ्या ए नामे त्रिशुं प्रकरणम् ॥३०॥

प्रवृत्तायो-वळी कहुं एक वारता । सुणो सहु थइ सावधान ॥

कृपानिधि कृष्णदेवनां । कहुं चरित्र अमृतसमान ॥१॥ नाथ
 प्रतापे निज आतमा । देखे अखंड रूप अनुप ॥ तेनी ब्रह्मसाथे
 करी एकता । पछी थया ब्रह्मस्वरूप ॥२॥ एवा योगने शि-
 खिया । गोपालयोगी जेह ॥ स्नेहे करी श्रीहरिए । तेने शिखवियुं
 छे तेह ॥३॥ तेणेकरी तर्त थया । योगी ते ब्रह्मस्वरूप ॥ अति-
 प्रकाशक आतमा । तेह जाण्युं पोतानुं रूप ॥४॥ चोपाइ—पछी
 योगिने जणाणुं एम । आने मनुष्य कहेवाय केम ॥ थयुं ज्ञान
 यथारथ ज्यारे । बोल्या गोपालयोगी तेवारे ॥५॥ नरनारायण
 अपिराय । थइ ब्रह्मचारी आन्या आंय ॥ बहु जीवनां करवा काज ।
 आपे प्रकट थया महाराज ॥६॥ एम निश्चय कयों निरधार । ना-
 रायण ते आ ब्रह्मचार ॥ एवा जाणि पछी घर्युं ध्यान । चोटि
 धृति मूर्तिमां एकतान ॥७॥ तेणे विसरियो निजदेह । धयो मू-
 र्तिमां अतिसनेह ॥ जाण्युं आप मळ्युं सुख सोडुं । विजुं सरवे
 लाग्युंछे खोडुं ॥८॥ एवा मोटा योगी जे गोपाळ । तेतो भुल्या
 देह थोडे काळ ॥ अतिविस्मृति थइ ज्यारे । मुष्यो मायिक देहने
 त्यारे ॥९॥ पछी श्रीकृष्णदेव प्रतापे । गया गोलोकमां योगी आपे ॥
 पछी ब्रह्मचारी नीलकंठे । करी क्रिया तेनी रुडि पेढ्ये ॥१०॥
 पछी मुकि पोते एह स्थान । चाल्या पूरवमां भगवान ॥ रही अ-
 खंड ब्रह्मस्वरूप । चाल्या आपे आप ब्रह्मरूप ॥११॥ नासाग्र दृष्टि
 करीने स्थिर । चाल्या जेम कमाननो तिर ॥ कृष्णमांहि छे दृष्टि
 अखंड । नथी देखता पिंड ब्रह्मांड ॥१२॥ दिश विना नथी विजो
 राह । गया त्यांथकी आदिवाराह ॥ त्रियां त्रण दिवस पोते रत्ना ।

त्यांना वासिने दर्शन थयां ॥१३॥ निखि आनंद पामियां अति ।
 जाणुं आव्याशुं आ वृहस्पति ॥ एम जनने आनंद आली । पळी
 त्यांथकी निसर्ग चाली ॥१४॥ गया वंगदेशमां दयाळ । आव्युं
 सीरपुर शहेर विशाळ ॥ सिद्धवल्लभ तेनो छे रावे । गया पोते त्यां
 अणइच्छावे ॥१५॥ ते नरेशे प्रार्थना करी । राख्या चोमासुं त्यां
 भाव भरी ॥ दिठा अतित्यागी एकाएक । राख्यो पासले एक
 सेवक ॥१६॥ तेजुं नाम छे गोपालदास । करे टेल्य रहे नित्य पास ॥
 तियां विजा भेखधारी बहु । राख्या चोमासुं करवा सह ॥१७॥
 ते तमोगुणी मंत्रअध्यासी । सर्वे क्षुद्रदेवना उपासी ॥ तेना जुजवा
 जुजवा वेश । कोई मुंडेल केनेक केश ॥१८॥ कोइ नागा कोइने
 कौपीन । कोइ न राखे वस्त्र नवीन ॥ तेमां सोएक तपस्वी सह ।
 तेतो बेसे तडकामां जड ॥१९॥ कोइ वर्णां ने कोइ संन्यासी । कोइ
 हंस ने कोइ उदासी ॥ कोइ कहे मुखे काळिकाळी । कोइ कहेतुं
 वेचरावाळी ॥२०॥ कोइ भैरव भैरव रखा भणी । कोइ भजे भ-
 चानी जोगणी ॥ कोइ मुनि ने कोइक बोले । कोइ अहोनिश आंख्य
 न सोले ॥२१॥ कैक खाखी कैक हुडधंगा । एम मळ्या बहु अ-
 डवंगा ॥ थया सिद्ध शंशि बहु शेळी । भंगी जंगी भेळा थया
 फेली ॥२२॥ तेने राजा जाणि मोटा सिद्ध । आपे रसोइयो रुडि
 चिद्ध ॥ आसन सारु आपी गादलां । करे सनमान राजा भलां
 ॥२३॥ त्यारे योगी बोले वळे बहु । करे वात सिद्धाईनी सह ॥
 एम करतां आव्यो वरपात । वायो वायु थयो उतपात ॥२४॥ खवे
 विजळि वारमवार । वरपे मेघ ते शुशलघार ॥ गरजे घोर ने क-

डाका करे । उपरे जळ अखंड झरे ॥२५॥ एवी अखंड मंडाणि एली ।
 चाल्यां पृथ्वीए पुर रेली ॥ तेमां पोढि रखा पोते नाथ । तनपर
 चडी रेति हाथ ॥२६॥ पछी सेवक आवी सवार । काढ्या कादव
 मांहिथी वारे ॥ वर्षे मेघ मचि बहु झडी । आंख्य उघडे नहि एक
 घडी ॥२७॥ एम चारे मास जुठो घन । प्होंचे सिद्धाई केटला
 दन ॥ अति वर्षाते असोया थया । पछी रात्ये रात्ये भागि गया
 ॥२८॥ धीरे धीरे सिद्ध गया नाशी । करवा लाग्यां लोक तेनी
 हांसी ॥ कहे मोटा सिद्ध गया चाली । आजो पळ्यांछे आसन खाली
 ॥२९॥ एक वेठा रखा ब्रह्मचारी । तेने जोइ नम्यां नरनारी ॥
 कहे सिद्धतो आ एक सरा । विजा दंभी भागि गया परा ॥३०॥
 राजा नम्यो जाणि हरि मोटा । विजा सर्वेने जाण्याछे खोटा ॥
 घाध्युं प्रभुजिनुं बहु मान । विजानुं न करे सनमान ॥३१॥ तेणे
 करी बळ्या विजा बहु । आव्या मळी मारवाने सह ॥ नाखी अ-
 दद मंतरी मुठुं । पळ्युं जेजे कर्पु तेते जुठुं ॥३२॥ पछी सेवक हवो
 जे पास । करतो सेवा जे गोपाळदास ॥ तेने माथे नांखि एणे मुख्य ।
 पळ्यो भुमिए न फेरे पुंख्य ॥३३॥ आव्युं मोढे फीण तेने जोइ ।
 नहि जीवे कहे सह कोइ ॥ पछी राजाए सिद्ध बोलावी । कळुं
 आनेज लेवो उठावी ॥३४॥ त्यारे सिद्धने छे मरड भारी । कळुं
 जीवाड्ये ब्रह्मचारी ॥ त्यारे राये जोड्या आवी हाथ । कळुं आने
 जीवाड्ये नाथ ॥३५॥ पछी हरि तेने पासे जइ । उठाव्यो श्री-
 कृष्णमंत्र कइ ॥ उठ्यो तर्त लागि नहि वार । घाम्यां विसय
 सह नरनार ॥३६॥ कहे आतो छे पोते श्रीकृष्ण । मोटां भाग्य

थयां एनां द्रव्य ॥ वळी एम कहे नरनारी । कृष्ण नहि तो कृष्ण-
 भक्त भारी ॥३७॥ पछी मुख्य नाखिति जे सिद्धे । पडि तेने माथे
 भलि विध्ये ॥ पड्यो पडाक पृथ्वी मांड । मुखमां गड धुव्य भराह
 ॥३८॥ आब्युं मोढे फीण फाव्युं डावुं । थयुं जीव्यानी कोरनुं
 कावुं ॥ पछी तेणे तेना सिद्ध लागी । कर्मा उपाय बहु बोलावी
 ॥३९॥ तेणे फेर पड्यो नहि रति । त्यारे करी हरिने विनति ॥
 पछी नाथ तेने पास आवी । कही मंत्रने लिधो जीवावी ॥४०॥
 त्यारे सिद्धराजा सहु मळी । करी स्तुति हरिजिनी वळी ॥ जाण्या
 राजाए मोटा छे सुरे । थयो परिवारसहित आशरे ॥४१॥ जेजे
 हतो ए सिद्धनो वर्ता । मुख्य नासि वाळि पेटभर्ता ॥ तेतो नीलकंठे
 मांग्यो भय । थयां मनुष्य सहु निरभय ॥४२॥ लावी बह्व धन-
 आग्रे धरे । हरि त्यागी छे तेने शुं करे ॥ एटलाकमां विप्र तै-
 लंग । आब्यो नारी सुत लइ संग ॥४३॥ भण्यो वेद शास्त्र ने पुराण ।
 प्रसिद्ध विप्र पृथ्वी प्रमाण ॥ आब्यो सिद्धबलभराय पास । मने
 दान लेवानी छे आश ॥४४॥ पछी ते राजा छे धर्मवान । आप्युं
 भण्यो जाणि भारे दान ॥ आप्यो हस्ति ने काळपुरुष । लेतां विप्र
 थयो काळो मय ॥४५॥ गौर मटिने थयोछे श्याम । त्यारे निंदा
 करवालाग्युं गाम ॥ पछी हरि पासे विप्र आवी । अतिदीनताए वाणी
 कावी ॥४६॥ हे महाराज हुंतो हतो दुःखी । दान लइ थवा गयो
 सुखी ॥ त्यांतो सागुं दुःख थयुं घणुं । हवे शुं माहात्म्य जीव्यातणुं
 ॥४७॥ माटे त्यागिश हुं हवेतन । थायतो तमे करो जतन ॥ पछी
 दुःखी विप्र हरि जाणी । दयाळे दया एफख आणी ॥४८॥ कळो

श्रीकृष्णनोः मंत्र काने । मटि श्याम थयो गौर वाने ॥ पछी ब्राह्मण
लागियो पाय । कहुं रखो हुं मन्यखा मांय ॥४९॥ पछी गातो
प्रभुजिना गुण । गयो देश पीताने ब्राह्मण ॥ एवा प्रभुजि बहु
प्रतापी । कर्या सुखि बहु दुःख कापी ॥५०॥ त्याग वैराग्य उरमां
अति । सहुपर वर्ते महामति ॥ एम करतां गधुं चोमासुं । आव्यो
कार्तिक उतर्यो आसु ॥५१॥ पछी हरिने विजा जे सिद्ध । तेने पूज्या
नृपे बहुविध ॥ पछी चाल्याछे त्यांथकी सहु । हरिसंगे विजा सिद्ध
बहु ॥५२॥ आन्या कामाक्षिदेवीनी झाडीए । उतर्या सिद्ध सहु
वाडीए ॥ पछी रसोइ करवा काज । कर्यो भेलो सरवे समाज ॥५३॥
तेने समीपे छे एक गाम । वसे द्विज त्यां पिबैक नाम ॥ सिद्ध-
मंडळ आव्युं सांभली । उठ्यो तर्त तियां थकी बली ॥५४॥ कहे
सिद्धाइ एनी चुंथि नाखुं । करी गुलाम ने घेख राखुं ॥ जोज्यो माता
जीए करी मेख । आन्यां वण गोत्यां पशु घेख ॥५५॥ इति श्री-
मदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते
भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीहरिचरित्र नामे एकव्रीहसुं प्रकरणम् ॥३१॥

पूर्वछायो—शुभमति सहु सांभलो । हरिकथा कहुं अनूप ॥
दुष्टने दुःखदायी छे । छे संतने सुखरूप ॥१॥ असुर जे अवनि रखा ।
वदलाविने विजो वेश ॥ तेने ते अर्थे श्रीहरि । फरेछे देश प्रदेश
॥२॥ जे कारण अवतार छे । ते करवा थयाछे तैयार ॥ हरिइछाए
आविया । प्रभु एह वाडी मोझार ॥३॥ पिबैक त्यां परियांणियो ।
करवा ते सिद्धोनी घात ॥ निदान तेमांथी जे निपज्युं । तेनी सां-
भळज्यो सहु वात ॥४॥ चोपाइ—हतो ब्राह्मण मोखे ए शुद्ध ।

मळी वामिए कयों अशुद्ध ॥ कौलार्णव मणले भूदेवे । मळी अष्ट
 कयों ततखेवे ॥५॥ थयो कालीउपासक भारी । नित्यप्रत्ये पिवे
 कुलवारी ॥ वळी सिद्धने जितवा काज । तेदि सज्यो सरवे समाज
 ॥६॥ मद्य मांस खाइ थयो भस्त । तिरुं विश्रु लियुंछे हस्त ॥
 कयों सिंदूर लेप ललाटे । चाल्यो सिद्धने जितवा माटे ॥७॥ रजे
 भिंजेल कुंकुम लइ । चाल्यो कपाळे चांदलो दइ ॥ वळी कुलवारी
 खुब पिधुं । वधुं ते शरीरे छांटे लियुं ॥८॥ चाल्यो मत्स्य चावि
 मदमातो । शिशे बांध्योछे पटको रातो ॥ मांथे घणा घुंचाणा
 मुवाळा । ते दिसेछे भुंडा भमराला ॥९॥ सिद्ध प्रसिद्ध पोते कहे-
 वाय । तेने जाणे सहू देशमांथ ॥ कोइ सायुं आविने न मांखे ।
 मांसे जो कोइ तो मारिनासे ॥१०॥ एवो भुंडाए मयों अपार ।
 मद्य च्यारवारनो पिनार ॥ कंठे बांध्यांछे अस्थि मांझार । थयो
 सिद्ध जितवा तयार ॥११॥ नरनारी जे रहे गामवासे । संगे लइ-
 आध्यो सिद्धने पासे ॥ वळतो आविने बोलियो एम । पापंडियो
 सिद्ध कावो केम ॥१२॥ सिद्धतो एक हुं छउं आज । तम जेवातो
 छे मारुं खाज ॥ मोटासोटाने में जिति लिघा । तम जेवा शिष्य
 कइ किधा ॥१३॥ जेजे आविने मने नमिया । तेते सरवे जीव-
 ता रिया ॥ जेणेजेणे बांधि मुजसाथे । तेने मार्या मुकी वीर माथे
 ॥१४॥ माटे तमे मनमां विचारी । थाजो शिष्य माळाजो उतारी ॥
 उतारो उपवीत अचिर । नहितो हमणां होकारुं वीर ॥१५॥ भूत
 प्रेत लावि संगे घणां । खाइ जाशे मांस तमतणां ॥ एम बोल्यो
 ए वळमां वहु । विना हरि विना सिद्ध सहू ॥१६॥ कहे जेम ए

कहे तेम करिए । तो आन्या मोतमांथी उगरिए ॥ नहितो मारये
 वीरने मेली । माटे मेलीए माळा संकेली ॥१७॥ मेलो जनोइ पण
 उतारी । एम सहु सिद्धे वात विचारी ॥ त्यारे हरिए सिद्धप्रत्ये
 कह्युं । राखो धीरज्ये हाकलि ह्युं ॥१८॥ करे शिष्य मोरे मर
 मने । पछी थावुं तमारे सहुने ॥ तोय सिद्धे धीरज्य न धारी ।
 कह्युं नाखशे तमने मारी ॥१९॥ महादुष्ट ए पापी छे बहु । एने
 अमे जाणुंछुं सहु ॥ एवी सिद्ध हरिनी जे वाणी । सुणि बोळ्यो
 अतिक्रोध आणी ॥२०॥ त्यारे पिवैक कहे ब्रह्मचारी । तने देखाहुं
 सामर्थि मारी ॥ जो तुं आ नीला घडना हाल । हमणां करुंछुं सु-
 कवी साल ॥२१॥ एम कही नाखी मुठ ज्यारे । बड झुकि गयो
 तेहवारे ॥ कहे मान्य वर्णी वात मारी । नहितो आ गति जाणजे
 तारी ॥२२॥ त्यारे हरि कहे न वियुं अमे । करवुं होय ते करो सुखे
 तमे ॥ एम कहिने वीर आसने । वेठा हरि ते अचळ मने ॥२३॥
 विजानीतो धीरज्य न रड । वेठा कृष्णकेडे कंपे जड ॥ पछी पि-
 वैंके अडद मंतरी । नाख्या हरि उपख रीश करी ॥२४॥ तेणे
 हरिने न थयुं कांड । त्यारे द्विज कोप्यो मनमांड ॥ कहे रहेज्ये
 खबडदार थड । आज मार्या विना मुकुं नड ॥२५॥ एम कही नाखी
 मुख्य एणे । फेर पळ्यो नहि कांड तेणे ॥ त्यारे पिवैंक्रे पण लिधुं ।
 तने मार्यानुं निश्चय में किधुं ॥२६॥ करवुं होय ते कख सरण ।
 आज आच्युं तारुं चालि मरण ॥ नाखुंछुं काळभैरवनी मुठयुं । तारा
 जीववानुं जाणे जुटुं ॥२७॥ त्यारे हरि कहे वेठोछुं हुंज । करवुं
 होय ते कखने हुंज ॥ त्यारे मुक्याछे भैरव वीर । तोय हरि वेठा

रखा स्थिर ॥२८॥ आव्या मैरव ने वीर दोइ । तेतो सामुं शक्या
 नहि जोइ ॥ पाछा पिचैक उपख पड्या । उलटा नासतलने नड्या
 ॥२९॥ पड्यो काळी उपासक ढळी । चाल्युं मुखेथी लोहि नि-
 कळी ॥ आवी मूरछा न रही शुद्ध । पड्यो अवनीए उंदमुद्ध ॥३०॥
 पछी मोंडेथी मूरछा वळी । उठि बोल्योछे वळमां वळी ॥ कह्युं
 उभो रहेज्ये ब्रह्मचारी । मेळुं बडुमैरव नाखे मारी ॥३१॥ त्यारे
 हरि कहे मोकलो सुखे । मुख्या बडुवीरने विमुखे ॥ तेतो विने पा-
 छावळि गया । पाछा पिचैकने वळगिया ॥३२॥ नाख्यो भूमिए
 पाडि पडाक । भुजि धरणिए पड्यो घडाक ॥ वळी तडि तडफाडि
 उठ्यो । बोल्यो प्रभुजि उपख रुख्यो ॥३३॥ कहे मुकुंछुं वीर महा-
 काळी । तने नहि मारे विजां एटाळी ॥ एम कहीने तेने मुकियां ।
 तेतो हरिपासे न आवियां ॥३४॥ पाछा फरिने लागिया एने ।
 ढोळि पाडियो भूमिए तेने ॥ थयो असोयो न रही शुद्ध । तोय
 वामी न मुके विरुद्ध ॥३५॥ पडि पहोर उठि उभो थयो । वळी
 प्रभुजिने कहेवा रह्यो ॥ कहेछे उभो रहेज्ये ब्रह्मचारी । हवे करुंछुं
 वले हुं तारी ॥३६॥ बहु वीरसहित हनुमंत । मुकुं तेने करे तारो
 अंत ॥ एम कहीने मुख्या तेवार । आवी तेणे कर्यो नमस्कार ॥३७॥
 करी ग्रणिपत पाछागिया । बहु पिचैकपर कोपिया ॥ आवी वळग्या
 ते विप्रने सह्यु । पड्यो विप्र भुंढे हाले बहु ॥३८॥ फाट्युं मोहुं ने
 आवियुं फीण । पडि अंगनी नाडियो क्षीण ॥ माथुं गरिग्युं म-
 हीमांइ । मुखमां गइ घुह्य भराइ ॥३९॥ पड्यो मेचक थइ रीत्य
 भुंढी । आंख्यो उतरि गइछे उंढी ॥ नाक मुखमांथी लोही वहुं ।

पछी उठवा जेवुं न रह्युं ॥४०॥ त्यारे तेना संवंधी सहु मळी ।
 लाग्यां पाय प्रभुजिने लळी ॥ कहे दया करो एने हरि । हवे
 नहि करे ए आवुं फरि ॥४१॥ मागतो हतो ते फळ मळ्युं । महा
 अहंकारितुं मान गळ्युं ॥ पछी प्रभुए तेने उठाव्यो । उठी विप्र
 प्रभु पगे पड्यो ॥४२॥ कर्या दंडवत बहुवार । कहे आव्यो नवे
 अवतार ॥ पछी सिद्ध होता तेने जोइ । आपी ब्राह्मणे तेने रसोइ
 ॥४३॥ एम करी गयो वेख ज्यारे । मन रह्युं नहि एवुं त्यारे ॥
 पूज्यो काळभैरवने जइ । मद्य मांस बळिदान दइ ॥४४॥ मुक्यो
 हरिमाथे ततकाळ । आव्यो भयंकर विकराळ ॥ भुंडं मुख ते भयुं
 रुधिरे । लांघो ने नथी वस्त्र शरीरे ॥४५॥ आंख्युं राति अतिकालो
 शाहि । लिधुं त्रिशूळ ते करमांहि ॥ एवे रूपे प्रभुपासे आव्यो ।
 पण आविने कांइ न फाव्यो ॥४६॥ छेटे वेशिरह्यो आखि रात्य ।
 हरि हस्या जोइ परमात्य ॥ पछी नावा चाल्या ज्यारे हरि । त्यारे
 एना सामि दृष्टि करी ॥४७॥ त्यारे थरथर धुजिने भाग्यो । जइ
 पिवैकने केडे लाग्यो ॥ कहे आज निथे एने मारुं । त्यारे प्रभुजिए
 कयुं वारुं ॥४८॥ कहे एनुं एाधुं सिद्धे अन । तेनी तारे करवी
 जतन ॥ पछी ब्राह्मणपासे भैरव ॥ जइ कही छे वात सरव ॥४९॥
 आज मृत्यु करवुंतुं तारुं । पण वर्णिए कयुंछे वारुं ॥ एम कहिने
 भैरव गियो । द्विज प्रभुने पासे आवियो ॥५०॥ जाणि ईश्वर ना-
 मियुं शिश । कहे करज्यो गुना वकशिश ॥ एम कहिने वारमवार ।
 करे बहु पोताने धिकार ॥५१॥ कहे भणिगणि भज्यां भूत । कर्या
 बहु भुंडां करतुत ॥ कर्या कुकर्म तजी आचार । एवो पापी हुं

तेने धिकार ॥५२॥ एम कही ग्रहं हरिचरण । प्रभु आव्यो हुं तमारे
 शरण ॥ एम कहिने थयोछे शिष्य । जाणि महाराजने जगदीश
 ॥५३॥ धार्यो प्रथमना जेवो धर्म । मुक्यां विजां जे करवां कुकर्म ॥
 कौलार्णवादि ग्रंथ संभाळी । शास्त्रवाह जाणि दिधां वाळी ॥५४॥
 भागवत गीता पछी भण्यो । साचो भक्त श्रीकृष्णनो वण्यो ॥ एवुं
 चरित्र करी दयाळ । पछे त्यांची चाल्या ततकाल ॥५५॥ हता
 सिद्ध तेने शिख दिधी । पोते वाट नवलखानी लिधी ॥ मनुष्या-
 कृति सामर्थि अपार । घन्य जनमोदन मंडार ॥५६॥ इति श्रीम-
 देकाविकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भ-
 क्तचिंतामणिमध्ये श्रीहरिचरित्रनामे वज्रिग्रंथं प्रकरणम् ॥३२॥

पूर्वछायो—बहुनामी कृष्णदेवनां । मुणो चरित्र सर्वे रसाळ ॥
 भक्त अभक्त कारणे । फरे हृद्य वेहद्ये दयाळ ॥१॥ संतने सुख आ-
 पवा । देवा दुष्टजनने दंड ॥ तेजकारण प्रभुवे । पृथ्वीए धर्युछे
 पंड ॥२॥ जियां जियां जावुं घटे । तियां तियां जाय जरूर ॥ सुख
 दुःख भुख प्यासतुं । नधी गणता निकट दूर ॥३॥ पछी एकाएक
 चालिया । महाविकट अद्रिमांय ॥ नव लाख योगिने निरखवा ।
 चाल्या प्रभुजि बहु उछाय ॥४॥ चोपाइ—चाल्या पर्वत पेखवा
 हरि । आव्यो अतिवसमो अदरि ॥ जावा वाट जडे नहि जियां ।
 जावुं जरूर पोताने तियां ॥५॥ जातां ए दिशे मनुष्ये वायुं । पण
 कयुंछे पोतानुं धार्युं ॥ चड्या पर्वत उपख पोते । चाल्या शैलतणी
 शोभा जोते ॥६॥ आर्वी नव लाख घुणी रूपाळी । तेतो सहेजे
 वेळे वणवाळी ॥ तियां कुंड दिठाळे अपार । मर्या जळ अमल ते-

मोझार ॥७॥ क्यांक ताढां जळ क्यांक उनां । एम बहु कुंड दिठा
 नीरुनां ॥ पछी त्यांना रहेनारा जे सिद्ध । मळ्या तेपण आवी
 प्रसिद्ध ॥८॥ जेनी कोइने भेट न होय । मर मोटा मुक्तयोगी होय ॥
 तेने सहुने मळ्या एकवार । कर्या परस्पर नमस्कार ॥९॥ पछी प्रेमे
 वेठा सहु पास । पुछ्यो योगिने योग अभ्यास ॥ कहुं तेणे तेहुं
 वरतंत । सुणी हरि हरख्या अत्यंत ॥१०॥ कहुं सिद्धने छो धन्य-
 धन्य । एम कहि रखा त्रण्य दन ॥ आपी आनंद त्यांथी उतर्या ।
 चाल्या हरि बहु मोदभर्या ॥११॥ नवलाख योगिने निरखी ।
 चाल्या हस्तिभारगे हरखी ॥ त्यांथी शुद्ध उत्तरमां वळी । रक्षो रा-
 मकोट जळमळी ॥१२॥ तियां जावानुं किधुंछे मन । पण त्यांतो
 न गया जीवन ॥ जोता वन पर्वत विशाळ । गया बालबाकुंडे दयाळ
 ॥१३॥ जोयो कुंड ए जुगते करी । त्रण्य रीत्यने रक्षो ते धरी ॥
 वायु अग्नि जळ त्रण्य मळी । तेना समोह रखा निकळी ॥१४॥ तियां
 रखा पोते त्रण्य दन । पछी त्यांथी चाल्या भगवन ॥ कर्यो अ-
 ग्निखुणे परवेश । चाल्या जोताजोता सर्वे देश ॥१५॥ गया गं-
 गासिंधुने संगमे । नाया तेमां पोते जइ समे ॥ रखा त्रण्य दिवस
 तियां हरि । चाल्या समुद्रखाडी उतरी ॥१६॥ आव्या कपिलजिने
 आश्रमे । जेह जायगा सहुने गमे ॥ च्यारे कोरे शोमे समुद्र ।
 मध्ये आश्रम अतिसुंदर ॥१७॥ सांख्यशास्त्रना आचार्य जेह । तेना
 गुरु कपिलजि तेह ॥ करेछे तप पोते समर्थ । सर्वे जीवना कल्याण
 अर्थ ॥१८॥ ज्ञान वैराग्य भक्ति ने धर्म । योगसहित पांच जे परम ॥
 तेना स्थापनना करनार । एवा कपिलना कर्या देदार ॥१९॥ रखा

भक्ति सुत तियां मास । पछी त्यांची चाल्या अविनाश ॥ आल्या
 पुरुषोत्तमपुरि मांड । निर्या जगन्नाथजिने त्यांइ ॥२०॥ पछी रक्षा
 पोते एह ठाम । कांयेरु धारुंछे करवुं काम ॥ नाय समुद्रमां जइ
 नित्ये । निरिं जगन्नाथजिने प्रीत्ये ॥२१॥ करुं आसन शहरधी
 चारुं । इंद्रद्युम्र सर जोइ सारुं ॥ तियां दिठाछे असुर घणा ।
 वेप लइ सिद्ध साधु तणा ॥२२॥ काम क्रोध ने मत्सर अति । मां-
 होमांहि छे धरनी मति ॥ धर्मद्वेषी कपटी ने कामी । वेप शैवी
 वैष्णवी ने वामी ॥२३॥ मंत्र जंत्र जाणेछे अपार । तेणे वश कर्या
 नरनार ॥ मुकावि वर्णाश्रमनो धर्म । कर्या अष्ट वगाडि वेशर्म ॥२४॥
 मोटामोटा साधुसेवा फळ । कहे देखाडे नारी आगळ्य ॥ एम क-
 हिने धर्मची पाडे । साधुनिंदानुं पाप देखाडे ॥२५॥ एवा अधर्मे
 भर्या अपार । दिठा हरिए हजारो हजार ॥ धर्या हाथे तियां ह-
 थियार । लिघा घोका छरा ने कटार ॥२६॥ खड्ग खांडा लाकडी
 छुवाग्युं । कर कमान्युं सलके सांग्युं ॥ बहु वंधुकुं ने कौक वाण ।
 चक्र चिपिया लिधाछे पाण ॥२७॥ पर्शु विशूल वरछियो लइ । जं-
 जाळ्यो आघे शस्त्र छे कइ ॥ अतिशूरा इच्छे नित्य युध । केटलाक न
 राखे आयुध ॥२८॥ केटलाक त्यागी तप करता । केटलाक सौम्य
 वेश धरता ॥ कौलार्णव ग्रंथ वांचे नित्ये । पूजे शक्ति भैरवने प्रीत्ये
 ॥२९॥ एवा दिठाछे नाथे अपार । महापापरूप भूमिभार ॥ तियां
 रक्षा पोते अविनाश । करवा एवा असुरनो नाश ॥३०॥ पण पो-
 ताथी न धाये रति । कांजे राखेछे अहिंसावृत्ति ॥ वेसिरह्या वि-
 चारि ए विध । त्यारे लोके जाण्याछे आ सिद्ध ॥३१॥ एम जा-

णिने पुछेछे जेह । कहे हरि थाय तेम तेह ॥ त्वारे लोकने आवि
 प्रतीत्य । लावे अन्न वस्त्र द्रव्य नित्य ॥३२॥ तेह मांयलुं कांइ न
 लिये । भूत भविष्यनुं कही दिये ॥ एम करतां ते एक दन । आव्या
 पासले असुर जन ॥३३॥ कहे कख अमारुं तुं काज । लाव्य जळ
 इंधणां समाज ॥ दइ डारो ने बहु डराव्या । न करवानां काम क-
 राव्यां ॥३४॥ करे काम जडभरत जेम । त्वारे बिजा केम करो एम ॥
 तैये तेशुं बोल्या क्रोध करी । एनो पक्ष मेलो परहरी ॥३५॥
 एम बदतां पढ्यो विरोध । मांहोमांहि उपन्यो करोध ॥ पछी तेमां
 पढ्यां तड वेहु । निंदा परस्पर करे तेहु ॥३६॥ एम करतां बंधाणुं
 वेर । इछ्या भास्वा नहि जेने मेर ॥ प्रथमतो बोलि ठोलि थइ ॥
 पछी उठ्या लठा मोटा लइ ॥३७॥ लिधि लडवा पहेलि लाकडी ।
 तेतो परस्पर बहु पडी ॥ पछी लिधां खांडां कर माय । आव्या
 सामसामा मळी घाय ॥३८॥ नांखे बळियो बहु सामसामी । चाले
 लुवाग्यु न रहे खामी ॥ सलके सांग्य ने सणेणे तीर । लडे मां-
 होमांहि शूरवीर ॥३९॥ करे पर्शुना बहु ग्रहार । नाखे धोका छरा
 ने कटार ॥ तिखां त्रिशूल चाये त्यां घणां । करे घा चक्र चि-
 पिया तणा ॥४०॥ बंधुको जंजाळ्यो कोक बाण । नाखे मांहो-
 मांहि असुराण ॥ एम जोरे मंडाणुंछे युध । पाम्या त्रास आ-
 काशे विबुध ॥४१॥ बाजे ढोल नगारां जुजार्यो । चाये सामसामी
 तरवार्यो ॥ तुरी रणझिगा बोले अंख । पडे पापिनां माथां असंख्य
 ॥४२॥ मच्यो युद्धरही नहि मणा । पढ्यां पृथिवीए धड घणां ॥
 तेने देखि हरख्यां मांसारी । कहे ग्याशुं आज खुब करी ॥४३॥

भूत प्रेत ने आव्या भैरव । पिशाच यक्ष राक्षस सर्व ॥ डाकणी
 साकणी ने जोगणी । आवी भुखि भैरवीयो धणी ॥४४॥ कंक काग
 ने चळी कुतरा । थइ गृध्र शियाळ ने सरा ॥ पत्त्यां माथां पृथ्वीपर
 रडे । जाण्युं दैत्य रमिगया दडे ॥४५॥ कैकना हाथ पग कपाणा ।
 कैक नाशि भागिने छपाणा ॥ एम युद्ध थयुं बहु पेख । दशस-
 हस गया यमचेख ॥४६॥ एटलातो इयांतळ रखा । विजा नाशि
 भागि पण गया ॥ तेतो देशप्रदेशे प्रवरी । विजा दैत्यो आगे वात
 करी ॥४७॥ कहुं एक हतो नानो बाळ । तेने जाणता अमे दयाळ ॥
 तेने अर्थे वधियो विरोध । मुवा मांहोमांहि करी क्रोध ॥४८॥ त्यारे
 असुर बोल्या एम । एने ओळखिये अमे केम ॥ त्यारे कहुं आ-
 पिए एधाण । तेणे पडे तमने पेछाण ॥४९॥ अतित्यागी तपस्वी
 छे तने । नथी लोभातो नारी ने थने ॥ रहेछे समाधिमां दिनरात ।
 वळी जाणेछे मननी वात ॥५०॥ एथी पळ्यो परस्पर भेद । थयो
 तेणे आपणो उच्छेद ॥ माटे मळेतो मेलवो नहि । एवी वात असु-
 रने कहि ॥५१॥ एवं सुणिने बोल्या असुर । हवे गोतशुं एने ज-
 रुर ॥ जो मळशे तो मारशुं छळे । एम वंधाशुं वेर सघळे ॥५२॥
 एम दैत्ये कयुं परियाण । तेने जाणेछे हरि सुजाण ॥ कहेछे जेम
 थशे तेम ठीक । नथी आतमाने केनी वीक ॥५३॥ एम कहि जोयुं
 ततसेव । दिठा दैवि संपत्तिना जीव ॥ तेने पोते उपदेश आपी ।
 कर्या सुखी भवदुःख कार्पी ॥५४॥ आ जे हरिचरित्र अनूप । कृष्णम-
 क्तने छे सुखरूप ॥ तेने कहेशे सांमळशे जेह । महाकष्टी मुकाशे
 तेह ॥५५॥ आ लोकमां पण सुखी रहेशे । परलोके परमसुख लेशे ॥

पापहरणी कथा छे पवित्र । जेमां प्रकट प्रशुनां चरित्र ॥५६॥ भक्त
हशे ते सुणशे भावे । अभक्तने अर्थ नहि आवे ॥ कहेशे हेते सां-
भळशे कान । तेपर राजि थाशे भगवान ॥५७॥ इति श्रीमदेकांति-
कधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिं-
तामणिमध्ये हरिचरित्रनामे तेत्रिंशसुं प्रकरणम् ॥३३॥

पूर्वछायो—त्यारपछी जेजे कयुं । ते सांभळो वात सरेश ॥
एटलुं काम करी हरि । पछी चालिया दक्षिण देश ॥१॥ एकाएक
अरण्यमांहि । रहेवा राजि छे मन ॥ शहेर न इच्छे स्वपने । बहालुं
लागेछे वसबुं वन ॥२॥ भक्तिधर्मादि भेळां रहे । दिव्यदेह धरिने
सोइ ॥ तेह विना जीव जक्तना । नथी गमता बीजा कोइ ॥३॥
त्याग वैराग्य तनमां । तेणे मगन रहेछे मन । नावे विजा नजरे ।
जे नोप हरिना जन ॥४॥ चोपाइ—एवा श्रीहरि बहुनिस्प्रेह ।
अणइच्छाए चालिया तेह ॥ आन्या आदिकुरम तीरथ । सुख-
दायी हरि समरथ ॥५॥ तेने समीपे मानसा शहेर । आन्या
तियां करी हरि मेख ॥ तेनो राजा छे अतिपवित्र । जेणे
घांघ्याछे अन्नता क्षेत्र ॥६॥ अन्नारथी आवे जेह जन । तेने भावे
करावे भोजन ॥ तेणे दिठा एह ब्रह्मचारी । जोइ मनमां रखो वि-
चारी ॥७॥ कहे आतो मोटा कोइ अति । पछी राख्याछे करी
विनति ॥ राख्या एकांते वरणिराट । अतित्यागी तपस्वी तेमाट
॥८॥ एक एकांते ओटो सुंदर । रखा तियां प्रभु तेउपर । पछी राजा
राजाना सेवक । करे चाकरी करी विवेक ॥९॥ नित्यप्रत्ये करे
एम सैव । जाणे महात्मा छे मोटा देव ॥ करे सनमान जोइ त्यागी ।

विजा मेखनुं पडीयुं भागी ॥१०॥ त्वारे असुर त्यांना रहेनार ।
 कहे आतो छे आपणो मार ॥ जेणे दैत्यसमूह मराणो । तेनुं मूळ
 कारण आ जाणो ॥११॥ पछी त्यांना रहेनार असुर । कहे मारिए
 एने जरूर ॥ एम पापी सहू परियाण्या । मारवा पछी पथरा आण्या
 ॥१२॥ जाण्या एकाएक वेठा ओटे । आल्या मार्यासारु दडिदोटे ॥
 निशि मांही आल्या निशाचर । मांढ्या फेंकवा बहु पथर ॥१३॥
 मळी दैत्य हजारो हजार । नाख्या अश्म अतिशे अपार ॥ समि-
 सांज थकी सारी रात्य । कयों पाणातणो वरपात ॥१४॥ साधु
 स्वभाववाळा सुषुद्ध । निरवैर अति अविरुद्ध ॥ बहु क्षमावाळा हरि
 धीर । तेने न लाग्युं कांहे शरीर ॥१५॥ ओटा आसपासे पाणा
 पड्या । गज ओटाथी उंचेरा चढ्या ॥ दिठा हरि तेमांथी कुशळ ।
 लिघां दैत्ये आयुध तेपळ ॥१६॥ जाण्युं जाणशे राजा जो वात ।
 तो थाशे आमांथी उत्पात ॥ त्यांतो राजाने खबर पडी । आव्यो
 प्रभु पासल्ये ते घडी ॥१७॥ आव्यां लोक विजां सहू मळी । देखि
 पाणा विसय पाम्यां वळी ॥ जोइ राजा विचारेछे मने । उगार्या
 वर्णिने भगवने ॥१८॥ करी प्रह्लादनी जेम साय । नथी तेमां
 आनां फेर कांय ॥ एम कहिने नमियो राज । अमे छीए तमारा
 महाराज ॥१९॥ पछी नाथे शिष्य तेने किधो । विजा बहुने उ-
 पदेश दिधो ॥ पछी एम विचार्यो भूपाळ । पापी करत आ व-
 र्णिनो काळ ॥२०॥ आतो आपणा छे इष्टदेव । तेनी देखी शक्या
 नहि सेव ॥ एणे जरूर मार्याता आज । खोइति एणे आपणी लाज
 ॥२१॥ माटे सरा ए खुनी असुर । एने जोवा आपणे जरूर ॥

पछी एने केखे फोज चडी । घेरी लिघा असुर ते घडी ॥२२॥
 कहुं ल्यो उभारो उडुंउडुं । एम कहिने कापियुं मुंडुं ॥ मुवा अध-
 रमी त्यां अपार । बहु उतर्यो सुमिनो भार ॥२३॥ एम पोताना
 पाप प्रतापे । थया नाश ते असुर आपे ॥ हरि पोते अपाप अदोष ।
 नयी राखता कोइशुं रोष ॥२४॥ एवा कृष्णदेव जे दयाळ । पछी
 चाल्या त्यांथी ततकाळ ॥ आंव्या वेंकटाद्रिये जीवन । कर्या ठा-
 कोरजिनां दर्शन ॥२५॥ पछी चाल्या त्यांथी निरमोही । शिव-
 कांची विष्णुकांची जोइ ॥ त्यांथी श्रीरंगे आव्याछे श्याम । मोटा-
 मोटानां करवा काम ॥२६॥ कावेरी गंगामां पोते नाहि । उतरिया
 फुलयाडि मांहि ॥ वाडी सुंदर शोभेछे सार । जेमां फळ फुल छे
 अपार ॥२७॥ रखा पोते तियां दोय मास । करवा बहु जीवने
 समास ॥ तियां वैष्णवने वात करि । एना फेल तजावियां हरि
 ॥२८॥ बिजा नाटक चेटकवाळा । बहु करता हता कर्म काळां ॥
 तेने जिति पोते ततकाळ । डंको वेसाड्यो पोते दयाळ ॥२९॥
 चाल्या त्यांथी थइ ततपर । आंव्या सेतुबंध रामेश्वर ॥ नाया
 समुद्रमां त्यां जीवन । कर्या रामेश्वरनां दर्शन ॥३०॥ क्षेत्र पवित्र
 छे अति एह । तपस्विने सेव्या जेवुं तेह ॥ रखा पोते तियां दोय
 मास । पछी त्यांथी चाल्या अविनाश ॥३१॥ आंव्या सुंदरराजमां
 श्याम । कर्यो तियां कांइक विश्राम ॥ पछी चाल्या भूतपुरी भणि ।
 न पुछि रीत्य ए वाटतणि ॥३२॥ चाल्या दिश वांधिने दयाळ ।
 नयी जेने शरीर संभाळ ॥ आंव्युं आगल्य विकट वन । अतिघोर
 घणुं छे सघन ॥३३॥ चालतां चालतां पडे रात्य । तियां पोढि

चाले परमात्य ॥ एम वहिगया पंच दन । मल्युं नहि तियां जळ
 अन्न ॥३४॥ पडि सांझ मल्युं नहि पाणी । शुको कंठ न बोलाय
 वाणी ॥ थया आपे अतिशे अचेत । एम कष्ट सहे जन हेत ॥३५॥
 पछी घीरेघीरे चाल्या घीर । त्यांतो आव्युंछे अर्प्यमां नीर ॥ तेमां
 नाया पोते घनश्याम । पछी नवराव्या शालग्राम ॥३६॥ तियां
 प्रगोलियाफळी च्यार । शेकि कर्तुं नैवेद्य तेवार ॥ तेने जम्या
 पोते घनश्याम । पहोर एक रक्षा एह ठाम ॥३७॥ पछी चालिया
 त्यांधी दयाळ । थयो विजे दि मध्यान काळ ॥ तियां अरण्ये
 आव्यो एक कूप । भयों अमळ जळे अनूप ॥३८॥ तियां नाया
 पोते जळ काढी । पछी वेठा छांया जोइ टाढी ॥ भरि गळी ज-
 ळनी कठारी । शेर दशनी सुंदर सारी ॥३९॥ पछी शालग्राम
 लइ त्यांइ । ते पधराव्या कटोरी मांइ ॥ उपरयी किधि जलचार ।
 थइ ठालि कठारी तेवार ॥४०॥ त्यारे पोते जोयुं विचारि । कियां
 वहिगयुं आटलुं वारि ॥ रखे कटोरी फुटेल होय । जोयुं त्यारे
 साजि दिठि सोय ॥४१॥ पछी जाण्युं एम घनश्यामे । पिधुं ज-
 रुर ए शालग्रामे ॥ रखे होय हजिये पिपासा । एम कहिने मन-
 विमाशा ॥४२॥ पछी काढि काढिने कठारी । पायुं बहु शालग्रामने
 वारि ॥ जेमजेम जळ मांड्युं पावा । तेम मांड्युं ठाम ठालुं थावा
 ॥४३॥ एक वेनो न रखो विचार । पिधुं जळ कठारी अपार ॥
 सिंचिसिंचि थाक्या घनश्याम । त्यारे रत्न थया शालग्राम ॥४४॥
 पछी पूज्याछे चंदने करि । बळता एम विचारिया हरि ॥ प्यास
 भागि पण हशे शुख । थयुं ए वातनुं अतिदुःख ॥४५॥ पोतानेतो

मल्युं नथी अन्न । तेने वितिगया पट दन ॥ तेनुंतो पोताने नथी
 कांय । अतिधीरज्य पर्वतप्राय ॥४६॥ तेह समे त्यां आव्यां कां-
 पडी । पुरुष नारी ते पोठिये चडी ॥ कापांवर ते सुंदर धर्या ।
 वेड अतिभाव मांहि भर्या ॥४७॥ आवियां एह वन मोझार । देखी
 हरि कर्यो नमस्कार ॥ आप्युं आसन आदरे ज्यारे । बळतां वोल्यांछे
 दंपती त्यारे ॥४८॥ तमे क्यांथी आव्या एकाएक । नथी संगे
 ते कैम सेवक ॥ तमे भुरग्या हशो मारा वीर । एम कहि भर्या नेणे
 नीर ॥४९॥ पछी त्रियाने कहे महामति । आपो साधु आ भुरग्याछे
 अति ॥ त्यारे आप्यो साधु लुणसहिते । धर्युं विष्णुने नैवेद्य प्रीत्ये
 ॥५०॥ त्यारे हरि कहे पुछुंछुं अमे । आवा कोण दयाळ छो तमे ॥
 त्यारे योगी कहे जमि लियो । धिरा रहि पछी जळ पियो ॥५१॥
 त्यारपछी हुं करीश वात । जेम छे तेम कहीश विख्यात ॥ पछी
 जमि जळपान कर्युं । त्यारे योगी वोल्या मोदभर्यु ॥५२॥ सुणो
 वर्णी तपस्वी अक्रोध । जाण्या अमे श्रीकृष्ण छो शुद्ध ॥ माटे नहि
 घोळुं जुडुं महामति । मने जाणो ईश आ छे सती ॥५३॥ तमने
 भुरग्या जाणिने दयाळ । अमे आव्या आंहि ततकाळ ॥ श्रीरंगादि
 जेह विजां क्षेत्र । तियां फरुंछुं जाणि पवित्र ॥५४॥ तम जेवानां
 दर्शन सारु । नाथ रहेवुं जाणो आंहि भारुं ॥ एवी सुणि महेश्वरी
 वात । थया हरि बहु रळिआत ॥५५॥ सदाशिव कैलास रहेनार ।
 ते मल्या मने साक्षातकार ॥ लाग्या पाय पडि ओळखाण्य । त्यारे
 नाथे जोड्या जुग पाण्य ॥५६॥ कहे नाथ करो शिव साय । जे-
 थकी दड वैराग्य थाय ॥ कहे शिवजि सांभळो वीर । थाशे दड

वैराग्य सुधीर ॥५७॥ करी प्रशंसा ते परस्पर । मल्या बेड पछी
मोदभर ॥ वळता ईश अंतर्ध्यान थिया । प्रभु भूतपुरीये आविया
॥५८॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुला-
नंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीहरिचरित्रनामे चोत्रिशमुं प्रक-
रणम् ॥३४॥

पूर्वछायो—शुभमति सद्गु सांमळो । एम करता करता काज ॥
त्यांथकी हरि आविया । भूतपुरीमां महाराज ॥१॥ रामानुजनी
त्यां मूरति । कर्पा पोते तेनां दरशन ॥ कांयेक दिन त्यां रहि ।
पुछपुं त्यागिप्रत्ये प्रशन ॥२॥ उत्तर तेनो दक्षणादिये । न थयो
ज्यारे जरुर ॥ त्यारे ते उठ्या मारवा । थइ क्रोधमां चकचुर ॥३॥
कहे आव्यो तुं काल्यनो । ते लेछे अमारी लाज ॥ एवुं प्रश्न अ-
टपडुं । तारे पुछवानुं शुं काज ॥४॥ चोपाइ—हरि निरमानी
अतिनेक । बोल्या नहि ते करी विनेक ॥ क्षमापंत अत्यंत छे शांति ।
क्रोध आव्यो नधी जेनीपांति ॥५॥ अतिधीर गंभीर छे घणा ।
शुं कहीए सद्गुण वेतणा ॥ पछी सारुं कहिने सधाव्या । त्यांथी
कुमारी कन्याये आव्या ॥६॥ वळतां पद्मनाममां पधार्या । त्यांना वा
सिने मोद वधार्या ॥ पछी आव्या जनार्दने नाथ । चाले एकला न
जुवे साथ ॥७॥ त्यांथी आव्याछे आदिकेशवे । तेनी वात मुणो कहुं
हवे ॥ तेने समीपे सुंदर पुर । त्यां दिठा दोसहस्र असुर ॥८॥ तेतो
हरिना छे वेरवाइ । देखि उठ्या छे मारवा धाइ ॥ कहे आपणो
मार एकलो । आव्यो हाथ हवे रखे मेलो ॥९॥ एम कहिने आव्या
मारवा । त्यारे लोके मांडयुंछे वारवा ॥ तेनी वात काने नव्य

धरी । त्वारे राजाने खबर करी ॥१०॥ कहे राजा अन्याय मां करो ।
 कांडक प्रभुना डरथी डरो ॥ त्वारे राजाप्रत्ये कहे असुर । एने मारुं
 अमे जरु ॥११॥ तेनी करीश जो रखवाळ । तो जाणज्ये आव्यो
 तारो काळ ॥ त्वारे राजाने चढीछे रीश । काप्यां सामटां सहुनां
 शीश ॥१२॥ भुवा दैत्य त्यां दोष हजार । राजाद्वारे उत्तार्यो ए
 भार ॥ पछी आदिकेशवनां दर्शन । करी चाल्या त्यांथी भगवन
 ॥१३॥ आव्या मळियाचलने मांड । दिन पांच रक्षा पोते त्यांइ ॥
 करी साक्षिगोपाळनां दर्शन । पछी जोयुंछे विविज्ये वन ॥१४॥
 व्याले विटाणां दिठां चंदन । तियां रक्षाछे कांयेक दन ॥ त्यांथी
 आव्या किस्कंदानगर । नाया त्यां प्रभुजि पंपासर ॥१५॥ त्यांथी
 चाल्याछे सुंदर श्याम । करवा अनेक जीवनां काम ॥ पछी चं-
 द्रभागा नदी नाइ । त्यांथी आव्या पंढरपुर मांड ॥१६॥ कर्या
 विठ्ठलानां दर्शन । रक्षा बे मास त्यां भगवन ॥ पछी विठ्ठलाने
 पोते मळी । चाल्या वंदना करिने वळी ॥१७॥ तियां रात्यमां
 राक्षस आप । सुतोतो करिने मोटो ताप ॥ तेने जगाडिने पुछि
 वाट । पछी चाल्या ते वरणिराट ॥१८॥ पछी आव्या दंडकारण्य
 हरि । तेने पोते प्रदक्षणा करि ॥ त्यांथी आव्या पोत्ये गोदावरि ।
 कर्त्ता तीर्थने पवित्र हरि ॥१९॥ जोइ तीर्थने तीर्थनां वासी । एम
 जोता आवे अविनाशी ॥ त्यांथी आव्या नासिकमां आप । निखि
 जन थयांछे निष्पाप ॥२०॥ करी त्रंक्केश्वरनां देदार । त्यांथी
 आव्या तार्पीनदीपार ॥ पछी यात्रा नर्मदानी करि । त्यांथी आव्या
 महीप्रत्ये हरि ॥२१॥ वळता उत्तर्या साभर श्याम । चहु जीवनां

करवा काम ॥ जोइ भीमनाथ भगवान । चाल्या नाथ तियांधी
 निदान ॥२२॥ त्यांधी गोपनाथजिमां गया । पंचतीर्थिमां कांइक
 रखा ॥ रखा दोढमास गुप्तप्रागे । अतिकुश तनमां छे त्यागे ॥२३॥
 पंछी चाल्या त्यांधी अविनाश । रखा लोढवामां त्रण्य मास ॥
 त्यांधी आव्या मांगरोळ शहेर । बहु जीवोपर करी मेर्य ॥२४॥
 आव्या कठण कष्टने सहि । कहेतां कष्ट ते कहेवाय नहि ॥ वन
 पर्वत बसमी वाट । घणा कठण ओघट घाट ॥२५॥ बांका देश
 बचमां रहेनार । मळ्या दैत्य हजारो हजार ॥ भूत प्रेत भवानी
 भैरव । यक्ष राक्षस राक्षसी सर्व ॥२६॥ डाकणी साकणी बै-
 ताली । मळि जोगणीयो कहि काळी ॥ ठामो ठाम मृत्युनां
 टेकाणां । रक्षां घणां ने थोडां लखाणां ॥२७॥ ज्यां ज्यां फर्या
 फर्या पोत्ये तप । मेलीं जीव्यानी कोरनो खप ॥ जेजे फर्या हरिए
 उपाय । तेतो देहधारिए न थाय ॥२८॥ तीर्थमांथी अधर्मने टाळी ।
 आव्या पापंडिनां मान गाळी ॥ पापी जीवने पाछेरा पाडी ।
 साधुने सारी रीत्य देखाडी ॥२९॥ मुमुक्षुने आनंद आपता । अथ
 उद्यापि धर्म स्थापता ॥ त्याग वैराग्य ने तपश्चर्य । नियमे सहित
 राखि ब्रह्मचर्य ॥३०॥ एम फर्या तीर्थमां आप । त्यांना वासी
 जोइ परताप ॥ पद्या झांसा हरिजिने जोइ । कहेछे आतो अति-
 मोटा कोइ ॥३१॥ पोताने तो छे सहज स्वभाव । घनत्रियातणो ते
 अभाव ॥ शांति तितिक्षा ने अतित्याग । निस्प्रेह अहिंसा अनुराग
 ॥३२॥ कौपीन विना नहि पट लेय । मृगाजिन ने जटा छे शिथ ॥
 शीत उष्णमां उघाडे तन । गाममांहि न करे आसन ॥३३॥ ग्रणे

काळे नाय जइ नित्ये । करे श्रीकृष्णनी पूजा ग्रीत्ये ॥ पंचाध्याय
 पाठनुं छे नियम । करे त्रणे काळे प्राणायाम ॥३४॥ करे आसन
 चोराशि आपे । ताढ्यमांषण अथि न तापे ॥ कृष्णमूर्तिमां ठेरावि
 वृत्ति । तेणे मटकुं आंख्य नथी भरति ॥३५॥ रक्त पळ नथी तने
 रति । केवळ रक्षांछे त्वचा ने अस्थि ॥ आर्या शरीरमांहि उघाडी ।
 सर्वे निसरि रहीछे नाडी ॥३६॥ कांटा कांकरामां अणवाणा ।
 चाले आपे राखे नहि मणा ॥ नित्ये चालवुं घणपुछये वाटे । वन
 पर्वत ओघट घाटे ॥३७॥ चाले निर्भय थइ निःशंक । नथी को-
 इनी पोताने शंक ॥ बाघ व्याल चरु नित्य मळे । तेतो तेनीमेल्ये
 दूर पळे ॥३८॥ फळ फुल जे वन मोझार । मळेतो ते जमे एकवार
 ॥ नहितो रहे वायु वारि पिने । नथी जमता केने याचिने ॥३९॥
 अयाच्युं अन्न मळेतो जमे । नहितो न खाये दिन निगमे ॥ ए-
 कादशी जन्मदिन जेह । करे तप्तकृच्छ्र व्रत तेह ॥४०॥ पंच विप-
 यशुं नथी संबंध । नथी गमतो नारीनो गंध ॥ धर्मवाळा जोइ
 हरि एवा । विजापण इच्छ्या एम रहेवा ॥४१॥ सारुं जाणि संगे
 रक्षा कइ । देहमानी शक्या नहि रह ॥ अतिकठण तप करता ।
 आव्या देश प्रदेशे फरता ॥४२॥ वर्ष सात वेळ्यो वनवास । ते
 उपख थयो एक मास ॥ संवत अठार छपन कहिए । श्रावणवदि
 पष्ठमी लहिए ॥४३॥ तेदि लोज पधार्या महाराज । करवा अनेक
 जीवनां काज ॥ सुंदर वाच्य एक गाम वाख- । तिथां वेठा पोते
 घडि चार ॥४४॥ ते गाममां उद्धव अवतार । स्वामी रामानंदजि
 उदार ॥ तेना संतनो चसे समोह । जेने काम क्रोध नहि मोह

॥४५॥ तेमां मोटेरा छे मुक्तानंद । तेनी आज्ञामां रहे मुनिवृंद ॥
 आपे सदाव्रत जमे संत । तियां आव्या पोते भगवंत ॥४६॥ इति श्री-
 मदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कलानंदमुनिविरचिते
 भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीहरिवनविचरणनाम पांत्रिशमुं प्रकरणम् ॥३५॥

सामेरी—रुहुं स्वामि रामानंदसुं । आख्यान कहुं अनूप ॥ जे
 आपे उद्धवजि अवतर्या । ते थया रामानंदरूप ॥१॥ जेह पुरि जेह
 कुलमां । जेह गोत्र जेह मात तात ॥ जियां उद्धवजि अवतरि ।
 काव्या रामानंद साक्षात ॥२॥ जेम मुक्युं निज गेहने । जेम शिख
 आपी माततात ॥ जेम आव्या आ देशमां । कहुं तेनी सर्वे बात
 ॥३॥ सहु मळि हवे सांभळो । सारी कथा छे आ अनूप ॥ कहुं च-
 रित्र कौडामणुं । रामानंदजिनुं रसरूप ॥४॥ दुर्वासाना शापयी ।
 उद्धवे धर्यो अवतार ॥ पूर्वदिशे अयोध्यापुरी । त्यां ब्राह्मण सुंदर
 सार ॥५॥ भक्त श्रीभगवानना । वळी सदा सत्यवादीपणुं ॥ वि-
 द्यावान अमान आपे । इन्द्रियजित अतिशे घणुं ॥६॥ पापरहिता
 पुन्यवंता । स्वधर्ममां सावधान ॥ उंचे कुळे आचार अति । घणुं
 घणुं गुणवान ॥७॥ कश्यप गोत्र ने ऋगवेद । आश्वलायन शाखा जे-
 हनी ॥ अजयनामे विप्र पवित्र । सुमति पत्नी तेहनी ॥८॥ तेने
 ते घेर प्रकट्या । उद्धव आपे उदार ॥ संवतसत्तर पंचाणवे । श्रा-
 वणवदि आठ्यम सवार ॥९॥ तेह समे उद्धवजिए । आपे धर्यो
 अवतार ॥ जन्मसमे जयजय शब्दे । वंदेछे नर ने नाख ॥१०॥
 आनंद बाघ्यो अतिघणो । घेखघेख मंगळ गाय ॥ विष्वेविष्वे
 करे वयामणि ॥ वळी हवे हर्ष न माय ॥११॥ बळता ते विप्र

तेढाविया । तेह आविया निजधाम ॥ जन्म अश्वर जोइने । कहे-
नाम एनुं श्रीराम ॥१२॥ शुभ बार चोधडियुं । शुभ घडि पळ
लगन ॥ एवा समामां आवियो । पुत्र तमारो पावन ॥१३॥ अ-
तिप्रतापी एह छे । उद्धव जेवा ए अनूप ॥ ज्ञान गुण ने लक्षणे ।
थाशे तेह जेवा तदरूप ॥१४॥ एयुं सुणि आनंद पाम्यां । मातपिता
अतिमन ॥ महामति जे उद्धवजि । ते जाण्या पोताना तन ॥१५॥
पछी आप्यां दान अतिघणां । भांगि ब्राह्मणनी मुख ॥ अन्न धन
अंघर अचनि । गज वाज गौं गेह सुख ॥१६॥ विप्र मन प्रसन्न थया ।
गया पोतपोताने गेह ॥ मातपिता सुतमुख जोइ । हँये न माय
सनेह ॥१७॥ मनोहर सुंदर मूरति । अतिरुडा दिसे राम ॥ जेनुं
मुख जोतां मयंक लाजे । लाजे छवि जोइ कोटि काम ॥१८॥
एना चरणनी शोभा कहुं । अतिओपे नख ने आंगळि ॥ जाणुं
जळमां कमळ केरी ॥ फुलिरहि राति कळी ॥१९॥ अंकित लंकित
लाल अंग्रि । पेनी बनि अतिपातळी ॥ गुरुफ जंघा जानुं जोतां ।
उरु उभय शोमे वळी ॥२०॥ उंडि नाभि उदर सुंदर । पडे वळ
त्रण्य तियां ॥ स्तन दोय रुदे जोइ । जनमन लोमि रियां ॥२१॥
अजब कंठ अजानवाहु । अतिसुंदर कर आंगळी ॥ अरुण नख ओपे
घणा । जाणुं बणि मणिनी आवळी ॥२२॥ चिबुक मुख अघरवर ।
वळी रसना रस रुडे भरि ॥ मंदमंद हास्य करतां । शोमेछे सुंदर
हरि ॥२३॥ नासिका सग्य दीपकेरी । वळी लघु कपोळ कान छे ॥
गौरमूर्ति अतिसुंदर । शोमित तन एवे वान छे ॥२४॥ आंख्यमां
अमृत भर्युं । वळी अकुटि भरि मावनी ॥ भाल सुंदर शोयामणुं ।

મનોહર મૂર્તિ મનુભાવની ॥૨૫॥ ઊર વિશાળ માલં ક્ષણકે । શિશે
 કેશ તે ડ્યામ છે ॥ ક્ષિણ વક્ર જાગે ઘણા । વહી પ્રાંઠ પંડે શ્રી-
 રામ છે ॥૨૬॥ એવા સુતને નિરસિ । માતતાત મગન મને ॥ હેતે
 લાડ લડાવતાં । મોટા ઘયા થોડે દને ॥૨૭॥ વાઠચંદ્રની પેટ્યે
 પોતે । નિત્યે વધતા જાયછે ॥ તેને દેસિ તાતમાતનાં । નયણાં
 તે તાઢાં થાયછે ॥૨૮॥ શોમે સુંદર મૂરતિ । નામ શ્રીરામને રૂપ ॥
 આઠ વર્ષે અજય જનકે ॥ આપી જનોઈ અનૂપ ॥૨૯॥ પછી વર્ણિ
 વ્રતને । દૃઢ મને કારિ ધારિયું ॥ ગૃહસ્થાશ્રમ નથી કરવો । એવું
 મને વહી વિચારિયું ॥૩૦॥ ધર્માત્મા એવા જે ઉદ્ધવ । વહી નૈટિ-
 કવ્રત વાલું અતિ ॥ શ્રીકૃષ્ણ ભક્તિરૂપ કંજને । પ્રકાશ કરવા
 ઉડુપતિ ॥૩૧॥ નિષ્કલિવાળા સંતનો । સમાગમ ગમે ઘણું ॥ તાત
 મુલથી કરે સદા । શ્રવણ નિત્ય ભાગવતતથું ॥૩૨॥ તેણેકરી શ્રી-
 કૃષ્ણ કેરી । ભક્તિ અતિભાવે મને ॥ પંછી શ્રીકૃષ્ણની પ્રતિમા ।
 નિમેશું પૂજે નિશદને ॥૩૩॥ વહી પ્રત્યક્ષ શ્રીકૃષ્ણનાં । ઊર ઇચ્છેછે
 દર્શનને ॥ ગૃહાદિક નથી ગમતું । રહેછે સદા ઉદાસિ મને ॥૩૪॥
 પછી ઉદ્ધવે મનમાંહિ । એમ કર્યો નિરધારને ॥ વેદ મળ્યાનો મિપ
 લઈ । તજું હવે ઘરદ્વારને ॥૩૫॥ ત્યારે તે પુછ્યું તાતને । માતને
 જોડિ પાળ્ય ॥ આપો અમને આગન્યા । હું મળું વેદ પુરાણ ॥૩૬॥
 કરવા દ્વારિકાંની જાતરા । દેખવા દેશ પ્રદેશ ॥ એવી ઇચ્છા ઊર-
 માંહિ । મારે વર્તેછે અહોનિશ ॥૩૭॥ ત્યારે માતાને આવી મૂરછા ।
 વહી ઢાલિ તે કદલી જેમ ॥ શ્રીરામ ત્રમે સઘાવતાં । મારા પ્રાણ
 રહેશે કેમ ॥૩૮॥ પુત્ર તમે નાનકડા । નવ્ય દેસિયું સુખ દુઃખ ॥

कोण तमने जमाडशे । ज्यारे लागशे बळी भुख ॥३९॥ वाटमांहि
 वाघ वरु । विवरावे बहु वाळने ॥ पुत्र मारा मंदिर वेठा । भजो
 श्रीगोपाळने ॥४०॥ श्रीराम कहे मा सांभळो । मारे जावुंछे जरुर ॥
 राख्यो तमारो नहि रहूं । मारुं अंतर छे आतुर ॥४१॥ सारुं पुत्र
 सधावज्यो । बहेला आवज्यो मारा वीर ॥ शिख देतां श्रीरामने ।
 नयणे ते चाल्यां नीर ॥४२॥ रहो पुत्र रसोइ करुं । एकवार जमो
 जीवन ॥ आ मुख मोंघुं मळवुं । मारा तीरथवासी तन ॥४३॥
 सुत तमे सधावतां । केम जाशे मारा दन ॥ आंधळानी आंख्य छो ।
 मुज निरधनिनुं घन ॥४४॥ मुज रांकनुं रतन छो । जातां ते जी-
 वडो नहि रहे ॥ अणतोळ्युं दुःख आवतां । देहधारी केटलुंक सहे
 ॥४५॥ अपराध ओल्या भवना । पुत्र आज आवि नड्या ॥ एम
 कहि अचेत थड । लडथडि पृथ्वी पड्यां ॥४६॥ त्यारे श्रीराम
 कहे मा सांभळो । दलगीर म थाओ मनमां ॥ करो रसोइ जमशुं ।
 थाओ सचेत तनमां ॥४७॥ त्यारे माताने उत्तरि मूरछा । जागिने
 जोया फरी ॥ पछी रुडि रीतशुं । राजि थड रसोइ करी ॥४८॥
 जमिने जीवन चालिया । कळ पडि नहि कोइने ॥ मातताततणो
 मोह । व्याप्यो नहि निरमोहिने ॥४९॥ जेम पूर्व दिशे प्रकटि ।
 इंदु आवे वरुणी दिश ॥ तेम ते श्रीराम आपे । कर्यो पश्चिमे परवेश
 ॥५०॥ तरत त्यांथी चालिया । अने जोयां तीरथ घाम ॥ सिंधु-
 तीरे सोयामशुं । एक आव्युं तळाजुं गाम ॥५१॥ साधुस्वभावे
 शास्त्रवेत्ता । नाम ते काशिराम ॥ सत्सगुणी संत जाणि । तियां
 कर्यो विश्राम ॥५२॥ शास्त्र एनां सर्वे शोधि । लिपुं समझि सार ॥

नथी अजाण्युं एहथी । कयों उपल्यो उपचार ॥५३॥ गोपनाथना
गोपालयोगी । तेना शिष्य ते आत्मानंद ॥ ते मळ्या रैवताचळे ।
जे महामोटा योगिइंद्र ॥५४॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजा-
नंदस्वामिशिष्यनिष्ठुछानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये उद्धवतुं
जन्म कह्युं ने घरनो त्यागकयों एनामे छत्रिशयुं प्रकरणम् ॥३६॥

पूर्वछायो—सहु मळि वळि सांमळो । कहुं त्यारपछिनी वात ॥
मोटा योगिने मान्या जेवा । मुनि आत्मानंद विख्यात ॥१॥ आठ
पहोर नव्य उतरे । जेने समाधि सुखरूप ॥ ब्रह्म संघाथे एकता ।
कयों निज आत्मा अनूप ॥२॥ बहु काळ तन राख्युं । वळि तरत
तज्युं देह ॥ निजगुरु परतापथी । आपे थया स्वतंत्र जेह ॥३॥
पोतानी कृपाये करी । योगसिद्धने पाम्या शिष्य ॥ तेने समूहे
विठ्या स्वामी । आत्मानंद मुनीश ॥४॥ चौपाड—तैनैपासे आधी
निरधाररे । कयों उद्धवे नमस्काररे ॥ अतिप्रतापी प्रसिद्ध जेहरे ।
आत्मानंद मुनि छे तेहरे ॥५॥ तेने नमि उद्धव निरधाररे । रक्षा
मास अद्रि मोझाररे ॥ जोइ आत्मानंदनी रीतरे । वर्णिये विचा-
रियुं चितरे ॥६॥ आने समाधिमांहि श्रीकृष्णरे । देता हशे ते
निथे दर्शनरे ॥ एम करि उद्धव विचाररे । कयों करजोडि नम-
स्काररे ॥७॥ करी प्रारथना बोल्या आपरे । मुणो स्वामी हरण
संतापरे ॥ जेह साक्षात्कार श्रीकृष्णरे । तेनांइच्छुं करवा दर्श-
नरे ॥८॥ तेनी सिद्धि सारु जे साधनरे । कहो कृपा करी मुनी-
जनरे ॥ त्यारे बोलिया श्रीआत्मानंदरे । योग साधतां थाशे आ-
नंदरे ॥९॥ हशे गमतुं तमारुं जेहरे । थाशे सर्वे सिद्ध जाणो तेहरे ॥

एवुं सुणि उद्धववचनरे । अतिहरख पामिया मनरे ॥१०॥ वळी
 जाणिने मोटा योगीशरे । योग साध्या सारु थया शिष्यरे ॥ करी
 विनति लाग्याछे पायरे । त्यारे एम बोल्या गुरुरायरे ॥११॥ सुणो
 वात तमे वणि इंद्ररे । नाम तमारुं श्रीरामानंदरे ॥ पछी योग जे
 अंगे सहितरे । ते शिखव्यो करी बहु ग्रीतरे ॥१२॥ सुणि वणि
 उद्धव दयाळरे । थया सिद्ध पोते थोडे काळरे ॥ निजगुरु सम
 ब्रह्ममांयरे । पाम्या एकपणुं आत्मामांयरे ॥१३॥ पछी रागानं-
 दस्वामी जेहरे । दिहुं अखंड ब्रह्मतेज तेहरे ॥ दिशोदिशमांहि
 एकरसरे । देखे समाधिमां अहोनिशरे ॥१४॥ पण ते तेजमां श्री-
 कृष्णरे । तेनुं पाम्या नहि दरशनरे ॥ त्यारे न पाम्या संतोषप-
 णुरे । थया उद्धव व्याकुळ घणुरे ॥१५॥ पछी गुरु आगे जोडि
 हाथरे । कहे करी कृपा तमे नाथरे ॥ पाम्यो समाधिनुं सिद्धप-
 णुरे । देखुं कैवल्य ब्रह्मतेज घणुरे ॥१६॥ तेतो निराकार निर-
 धाररे । मारे अभीष्ट कृष्ण साकाररे ॥ तेने नथी देखतो हुं नाथरे ।
 तेणे मानुंहुं मने अनाथरे ॥१७॥ राधिकाना पति जे श्रीकृष्णरे ।
 तेतो अदिठे उद्वेग मनरे ॥ कहे गुरु सुणो ब्रह्मचाररे । कृष्ण ते-
 जोमय निराकाररे ॥१८॥ जेजे आकार तेते मायिकरे । निराकार
 अखंड छे एकरे ॥ एवी सांभळि गुरूनी वाण्यरे । पाम्या मूरछा
 वर्णीं सुजाणरे ॥१९॥ पळ्या शुमिए थइ निराशरे । घडीं वे पछी
 आवियो स्वासरे ॥ पछी रुदन कर्णु अपाररे । सुणि श्रीकृष्णने
 निराकाररे ॥२०॥ कळो कृष्णनो आकार खोटोरे । आव्यो तेणे
 अवगुण मोटोरे ॥ पछी गुरूने त्यागि तेवाररे । त्यांथी चाल्या

करी निरधाररे ॥२१॥ गुरुए चार्या पण न रक्षारे । रामानुजनी
 गादिए गयारे ॥ निख्या श्रीरंगजिने हुलासेरे । रक्षा विष्णुकां-
 चीमांहि वासेरे ॥२२॥ करे स्मरण श्रीकृष्णतणुरे । ब्रह्मलुं लायुं
 त्यां वसवुं घणुरे ॥ नाय निर्मळ जळमां नित्येरे । करे नित्यविधि
 पोते ग्रीत्येरे ॥२३॥ निखें श्रीरंगने भावभरीरे । करे प्रक्रमा मंदिर
 फरीरे ॥ पोर पाछलो रहे ज्यारे दनरे । सुणे गीताभाष्य दइ मनरे
 ॥२४॥ धांचे श्रीवैष्णव नित्ये वळीरे । धाय भगन ग्रंथ सांभळीरे ॥
 प्रपक्षामृत ग्रंथने ग्रीत्येरे । सुणे एकचित दइ नित्येरे ॥२५॥ जेमां
 रामानुजनां चरित्ररे । अतिपरम पावन पवित्ररे ॥ सुणुं सर्वे ते श्रवण
 दइरे । अथ इति पर्यंत ते लइरे ॥२६॥ तेमां आवी एवी वात घणीरे ।
 मोटप्य श्रीरामानुज तणिरे ॥ पछी मनमां कर्णो विचाररे । रामा-
 नुजतो मोटा अपाररे ॥२७॥ वळी छोटा मोटा ग्रंथ एनारे । सुण्या
 उद्धवे आदरे तेनारे ॥ एम सदग्रंथ सांभळतारे । मास बेड त्यां
 वर्णिने वित्यारे ॥२८॥ कर्णु मनन सुणि ए ग्रंथरे । जाण्या रामा-
 नुज ते समर्थरे ॥ निश्वे भक्त मोटा ए निदानरे । एकांतिक इंदिरा
 समानरे ॥२९॥ दिव्यदेहे रक्षेता हशे आंइरे । मने जणायछे मन
 मांइरे ॥ एना अनन्य भक्त हशे जेहरे । तेने देखाता हशे तेहरे
 ॥३०॥ वळी श्रीकृष्ण जे भगवानरे । हशे एने वश ए निदानरे ॥
 एम निश्चय करी वर्णिरायरे । कर्णो एना दर्शननो उत्साहरे ॥३१॥
 एनां जन्म ने कर्म सांभळीरे । कर्णु उद्धवे ध्यान एनुं वळीरे ॥
 एम करतां स्वामी चिंतवनरे । आव्यो चैत्रपंचमीनो दनरे ॥३२॥
 तेज दिने सुंदर सवाररे । थयुं स्वप्न अलौकिक त्यारेरे ॥ तेमां

दिठा रामानुजाचाररे । शोभे सूरजसम उदाररे ॥३३॥ दिठा सु-
 प्याता श्रवणे जेवारे । मळ्या एघाणे एवाने एवारे ॥ पडी पिछान
 लाग्याछे पायरे । आंव्यां हर्षनां आंसु आंख्य मांयरे ॥३४॥ कृ-
 ष्णद्रव्यनी इच्छा छे एनेरे । एवुं जाणि पळी मळ्या तेनेरे ॥ वळता
 वेड वेठा एक ठामरे । बोल्या वर्णी करी प्रणामरे ॥३५॥ बहु दने
 पाम्यो दरशनरे । थयो आज हुं ते धन्यधन्यरे ॥ सुण्या जेदिना
 तमारा ग्रंथरे । जाण्या तमने में समरथरे ॥३६॥ वळी श्रीकृष्ण-
 भक्त अनन्यरे । तमे छो में जाण्युं एम मनरे ॥ हशे वश श्रीकृष्ण
 तमाररे । एमां नथी संशय कांड भारेरे ॥३७॥ माटे कृष्णद्रव्य
 तर्त थायरे । एवुं वतावो साधन कांयरे ॥ कर्युं सत्यन वळी वि-
 शेषरे । स्वमामांहि स्वामी नामि शिशरे ॥३८॥ थया राजि रामा-
 नुजाचाररे । सुणि वर्णिवेण वाध्यो प्याररे ॥ जाण्युं वर्णी आ पोतानो
 स्थापुंरे । एने श्रीवैष्णवी दीक्षा आपुंरे ॥३९॥ एम श्रीरामानुज
 विचारीरे । कव्वा मंत्र ते वे सुखकारीरे ॥ कहुं करज्यो तमे आनो
 जापरे । मळशे कृष्ण प्रसन्न थइ आपरे ॥४०॥ जपो मंत्र तमे वड
 भाग्यरे । वळी धर्म ज्ञान ने वैराग्यरे ॥ तेसहित श्रीकृष्णानी भ-
 क्तिरे । करो निरविघ्न महामतिरे ॥४१॥ नित्य नैमित्तिक कृष्ण
 सेवरे । तेनो सर्वे समझाव्यो भेवरे ॥ कही व्रत उछवनी रीत्यरे ।
 ते सुणि वर्णिण दइ चित्तरे ॥४२॥ कर्या पंच संस्कारे युक्त वर्णिरे ।
 कव्वा मंत्र ते वे महामणिरे ॥ करज्यो शिष्य कहेज्यो मंत्र तेनेरे ।
 भवपार उतरवा एनेरे ॥४३॥ रहि शकोतो रहेज्यो आंहिरे । नाहितो
 विचरज्यो भूमिमांहिरे ॥ एम उद्ववने वरदानरे । आपी थयाछे

अंतरध्यानरे ॥४४॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये रामानंदस्वामिने रामानुज आचार्य मळ्या ए नामे साडग्रिशमुं प्रकरणम् ॥३७॥

पूर्वछायो-शुभमति सह सांभळो । एम मळ्या रामानुजाचार ॥
 जाग्या स्वामी स्वमंथकी । त्यारे करवा लाग्या विचार ॥१॥ आते
 शुं साक्षात मळ्या । के आशुं थयुं स्वपन ॥ एम विचारतां अंतरे ।
 दिठुं पंचसंस्कारे तन ॥२॥ ऊर्ध्वपुंड्र द्वादश दिठां । दिठि कंठमां
 सुंदर दाम ॥ मंत्र कव्हा ते हैये रव्हा । त्यारे मान्या पूरणकाम ॥३॥
 अंकित अंग जोइ उमंग । अतिशे आवियो मन ॥ प्रकट चिन्ह
 देखि पंडना । मान्युं मळ्ये निथे भगवन ॥४॥ चौपाइ—पछी
 रामानंद राजि थहरे । कयो मंत्रजाप मौन रहरे ॥ वेठा आसन
 अडग वाळीरे । जोयुं अंतरमांहि निहाळिरे ॥५॥ भुल्या शरीरनुं
 मान स्वामीरे । वृत्ति अतिशे आनंद पामिरे ॥ दिठुं अंतरमां तेज
 अतिरे । ते तेजमांहि दिठि मूरतिरे ॥६॥ तेतो लक्ष्मीनारायण
 कृष्णरे । तेनां थयांछे पोताने द्रष्णरे ॥ अतिमुंदर शोभाना घामरे ।
 निर्य्या प्रभुजि पूरणकामरे ॥७॥ तेने पाये लाग्या लळिलळिरे ।
 पाम्या अतिशे आनंद वळिरे ॥ थया मगन मनमां घणारे । मळ्या
 कृष्ण रही नहि मणारे ॥८॥ जेवुं हतुं मने चिंतवनरे । थयुं तेवानुं
 तेवुं दरशनरे ॥ आपी एम दरशन दानरे । पछी थयांछे अंतर-
 ध्यानरे ॥९॥ जाग्या समाविथी स्वामी ज्यारेरे । अतिआनंद पा-
 मिया त्यारेरे ॥ कहे धन्यधन्य छे आ घामरे । जेमां पुरी थइ मारी
 हामरे ॥१०॥ पछी वचन गुरुनां संभारीरे । रहि धर्ममां भक्ति

वधारीरे ॥ राखि शील शांति दया दलेरे । क्रोध करे नहि कोइ
 पळेरे ॥११॥ लोभ मोह मान नहि लेशरे । करे मुमुक्षुने उपदेशरे ॥
 कहे मंत्र दोय तेने कानरे । बळी करावे कृष्णनुं ध्यानरे ॥१२॥
 थाय तेने द्रव्य कृष्णतणुंरे । तेणे मगन थया मने घणुंरे ॥ थया
 शिष्य आवी बहु जनरे । सहु मानि स्वामीनुं वचनरे ॥१३॥ जुनि
 जायगाना जे रहेनाररे । तेतो माने नहि नरनाखरे ॥ त्यारे श्री-
 वैष्णवने रीश चढीरे । आव्या स्वामिपासल तेघडीरे ॥१४॥ कहुं
 आज कालनो तुं आव्योरे । आंहि आविने तुं घणुं फाव्योरे ॥
 सर्वलोकने लिधा तें वाळीरे । एवा रांकशुं अमने माळीरे ॥१५॥
 माटे जीव्यानो खप होय तारेरे । भागिजाज्ये समक्षि सवाररे ॥
 एस कही उत्तरादि गियारे । त्यारे स्वामी मने विचारियारे ॥१६॥
 थाय उपाधि आ आपणे माढ्यरे । त्यारे इयां रक्षामां शुं खाढ्यरे ॥
 कृष्णप्रिय जेह घुंदावनरे । जाइ तियां करीए आनंदरे ॥१७॥
 पछी त्यांथकी चाल्या उमंगेरे । चाल्या विजा शिष्य बहु संगेरे ॥
 आव्या घुंदावन तेह वाररे । निख्या गोविंदजि करी प्याररे ॥१८॥
 जोइ मूरति ए सुखखाण्यरे । जाणुं कृष्ण प्रत्यक्षप्रमाणरे ॥ पाम्या
 आश्चर्य वरणि मनरे । वाच्यो आनंद थया मगनरे ॥१९॥ पछी
 ते सखे वाळि आसनरे । वेठा सरळ राखि स्वामी तनरे ॥ गुरुए
 कव्या महानिधि मंत्ररे । जपे मनमांइ ते निरंजरे ॥२०॥ एकाग्र करी
 मन आपरे । कयों श्रीकृष्ण मंत्रनो जापरे ॥ त्यांतो तर्त स्फुर्युं
 तेज अतिरे । तेमां दिठा रमा राधापतिरे ॥२१॥ मनोहर मूरति जे
 कृष्णरे । तेनां थयांछे पोताने द्रव्यरे ॥ मुख मोरलि ने भुजा दोयरे ।

श्यामसुन्दर नटवर सोयरे ॥२२॥ शोभे भूषण मुगट शिशरे । गळे
 वैजंति माळा ते दिसेरे ॥ एवा श्रीकृष्ण स्वामिए निरख्यारे । नि-
 रखि हैयामांहि हरख्यारे ॥२३॥ दिठि मूरति तेज दिनेशरे । पळी
 वोल्या स्वामी नामि शिशरे ॥ कहे धन्य आ रूप रसाळरे । धन्य-
 धन्य दीनना दयाळरे ॥२४॥ करे स्तवन मने थइ दीनरे । उभा
 आगळे थइ आधीनरे ॥ कहे लिधि अमारी संमाळरे । धन्यधन्य
 दीनना दयाळरे ॥२५॥ तमे संतनी करोछो सायरे । वळी बहु-
 नामी ग्रहोछो बांयरे ॥ तेने मुको नहि कोइ काळरे । धन्यधन्य
 दीनना दयाळरे ॥२६॥ तमे संतहिते घरी तनरे । करी निजजननी
 जतनरे ॥ एवा करुणानिधि कृपाळरे । धन्यधन्य दीनना दयाळरे
 ॥२७॥ तमे दासतणां दुःख कापीरे । करो प्रसन्न दर्शन आपीरे ॥
 निजजनना छो प्रतिपाळरे । धन्यधन्य दीनना दयाळरे ॥२८॥
 तमे व्रजजन हेत काजरे । आव्या व्रजमांहि व्रजराजरे ॥ कयां
 सुखियां गोपी गोवाळरे । धन्यधन्य दीनना दयाळरे ॥२९॥ एम
 कयुं स्वामिए स्तवनरे । सुणि प्रभुजि थया प्रसन्नरे ॥ मागो रा-
 मानंद मुज पासरे । जेह मागो ते पुरुं हुं आशरे ॥३०॥ त्यारे
 स्वामी कहे द्रव्य तमारंरे । थाय मने हुं ज्यारे संमारंरे ॥ वळी
 पूजानी सामग्री लिजेरे । एवी कृपा अमपर किजेरे ॥३१॥ वळी
 जेम राखो तेम रहंरे । हुंतो तमारें आशरे छउंरे ॥ कहे कृष्ण
 उद्धव छो तमेरे । इयां शाये आव्या तमे अमेरे ॥३२॥ माटे काढो
 संप्रदाय नवीरे । आजयकी कहुंहुं उद्धवीरे ॥ एम कही अंतरध्यान
 थयारे । स्वामी जागि बहु हरखियारे ॥३३॥ पुरुषोत्तम कृष्णने

पामीरे । थया पूरणकाम ते स्वामीरे ॥ पछी ज्यारेज्यारे करे घ्या-
 नरे । त्यारे देखे कृष्ण भगवानरे ॥३४॥ वळी पूजतां प्रेमे प्रति-
 मारे । देखे श्रीकृष्णने नित्य तेमारे ॥ पूजा हार आपे जेजे प्रीत्येरे ।
 लिये प्रत्यक्ष श्रीकृष्ण नित्येरे ॥३५॥ तेणे परमसुख शांति पामीरे ।
 थया मगन मनमां स्वामीरे ॥ रक्षा मास एक वृंदावनरे । थया
 शिष्य त्यां मुमुक्षु जनरे ॥३६॥ पछी गुरुनी आज्ञा संभारीरे । कृष्ण-
 भक्ति भूमिए वधारीरे ॥ त्यांथी बहु शिष्य लह संगेरे । गया प्रया-
 गमां उछरंगेरे ॥३७॥ तियांपण किधा शिष्य बहुरे । जित्या आपे
 मतवादी सहुरे ॥ रक्षा केटलाक मास तियारे । भक्ति धर्म दोय
 शिष्य थयारे ॥३८॥ एतो कथा में कहीछे आगेरे । तेतो सुणि
 सौवे अनुरागेरे ॥ पछी जक्तगुरु स्वामी जेहरे । फर्या तीरथ सरवे
 तेहरे ॥३९॥ त्यांथी आब्या ए रवताचलेरे । कृष्णे क्रीडा करीछे
 जे स्थळेरे ॥ वर्ष एक रक्षा एणे ठामरे । कर्षा मुमुक्षु जीवनां
 कामरे ॥४०॥ त्यागी गृही वळी नरनाखरे । ते स्वामिए ओधार्या
 अपाररे ॥ थया शिष्य ते सरवे आवीरे । तेने कृष्णानी भक्ति क-
 रावीरे ॥४१॥ संप्रदायना मारग मांइरे । रक्षोतो जे अधर्म छपा-
 इरे ॥ कापी जड ते अधर्मतणिरे । कृष्णभक्ति विस्तारि छे धणिरे
 ॥४२॥ एवा रामानंदस्वामी जेहरे । छेतो रामानुजजिना तेहरे ॥ पण
 रामानुजना आश्रितरे । जाणि अवर न करी प्रीतरे ॥४३॥ कहे रा-
 मानुजना आ नहिरे । एम मनमां मानियुं सहिरे ॥ एवुं स्वामिनुं
 चरित्र जेहरे । कहुं पवित्र सहुने तेहरे ॥४४॥ ते स्वामिना साधु
 जे पंचासरे । तिष्ठचिवाळा जगथी उदासरे ॥ रामानंदजिनी आ-

गन्यायेरे । रखा हता गाम लोजमांवेरे ॥४५॥ तेमां सुखानंद एक
 संतरे । आव्या नावा वाव्ये गुणवंतरे ॥ निख्या श्रीनीलकंठने
 त्यांइरे । थया मगन अति मनमांइरे ॥४६॥ ते देखतां द्रग ठयां
 दोयरे । कहे आवा में न दिठा कोइरे ॥ पछी नम्या ते नम्रता
 आणीरे । अतिदीनताए बोल्या वाणीरे ॥४७॥ धन्य घर्णी कि-
 यांथी आवियारे । हवे जावानुं धायुंछे कियारे ॥ मोटां माग्य
 थयां दरशनरे । तमने निखिं हुं थयो पावनरे ॥४८॥ तम जेवानां
 दर्शन क्यांथीरे । थोडे पुन्ये करी थातां नथीरे ॥ कोइ पूरव ज-
 न्मने पुन्येरे । थयां दर्शन तमारां मनरे ॥४९॥ इति श्रीमदेकांति-
 कधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कलानंदमुनिविरचिते भक्तचिं-
 तामणिसध्ये रामानंदमुनितुं आख्यान कथुं एनामे आढनिशमुं प्रक-
 रणम् ॥३८॥

पूर्वछायो—अतिउत्तम आख्याननी । कही वणपुछि में बात ॥
 हवे श्रीहरिनी कथा । कहुं सुणो सहु साक्षात ॥१॥ महा मनोहर
 मूरति । शोमे वरणिने वेप ॥ शिखा घत्र सोयामणुं । शिशे ते
 सुंदर केश ॥२॥ नासाग्रे वृत्ति रहे । अने दृष्टि ते अनिमेश ॥ एवा
 थका त्यां आविया । बहुनामी कृष्ण दिनेश ॥३॥ आवी नाहि
 ए वाव्यमां । पछी वेठा कांटे नाथ ॥ एवे समे सुखानंद आव्या ।
 निखिं थया सनाथ ॥४॥ चोपाइ—निखिं नाथने पाम्या आश्चर्य ।
 अंगे त्याग अति तपश्चर्य ॥ शील संतोषने क्षमा अति । जाणुं घरी
 वैराग्ये मूरति ॥५॥ आवा साधु में न दिठा क्यांइ । जागे भाग्य
 रहे एजो आंइ ॥ पछी प्रीत्येणुं पुछवा लाग्या । कोण गुरु क्यां

तमारी जाग्या ॥६॥ कहे हरि सुणो साधु वात । नहि गुरु खजन
 मात तात ॥ जेथी छुटिए सर्वे संताप । तेज गुरु खजन माई वाप
 ॥७॥ त्यारे बोल्या सुखानंद संत । महाराज एज छे सिद्धांत ॥
 पण पुछवानी एक रीत्य । माटे पुछुंछुं हुं करी प्रीत्य ॥८॥ त्यारे
 कहे नीलकंठ कथी । आव्या उत्तरकोशल देशथी ॥ सर्व तीर्थ
 फरता जोता धाम । अमे आन्याछउं आणे गाम ॥९॥ अमे कहुं
 अमारुं वृतांत । तमे कोणना शिष्य छो संत ॥ पछी बोल्या सु-
 खानंद तैये । अमे रामानंदजिना छैये ॥१०॥ अममांहि मोटा
 मुक्तानंद । तेनी आज्ञामां रहुं वर्णिइंद्र ॥ आन्यो आ वाव्ये नावा
 हुं आज । त्यांतो तमे मळ्या महाराज ॥११॥ मोडुं भाग्य मान्युं
 आज मारुं । मने दर्शन थयुं तमारुं ॥ एम कहीने लाग्याछे पाय ।
 आवो अमारी जायगा मांय ॥१२॥ इयां वसेछे संतसुजाण । व-
 तेंछे पंचव्रत प्रमाण ॥ ग्रभु तियां लगि पधारीजे । दया करीने
 दर्शन दीजे ॥१३॥ मुक्तानंदजि जे इयां रहेछे । ते तम जेवाने
 भळवा इच्छेछे ॥ गुरुआज्ञाए अमे रहुंछुं । तम जेवानी सेवा करुंछुं
 ॥१४॥ मुक्तानंदजि संत छे एवा । सहुने दर्शन करवा जेवा ॥
 माटे तमे पधारोने त्यांइ । नहितो निथे ए आचशे आंइ ॥१५॥
 त्यारे वर्णी बोल्या एम वाण । तमे सांभळो संत सुजाण ॥ शहर
 पुर नगर ने गाम । अमे जाता नथी केने धाम ॥१६॥ फर्या विपम
 वन सघळे । रहेता नित्य नवा तरुतळे ॥ पण एवानां दर्शन सारुं ।
 चालो मानीश वचन तमारुं ॥१७॥ पछी संतसाथे वर्णिराय ।
 आन्या आपे धर्मशाळा मांय ॥ उठि संते कर्यो नमस्कार । नम्या

હરિ સહુને તેવાર ॥૧૮॥ પછી વેઠા ઘટે તેમ સહુ । શોભિ સમા
 તે સમામાં વહુ ॥ સર્વે વર્ણિસામું જોડ રિયા । દેખિ હરિ આશ્ચર્ય
 પામિયા ॥૧૯॥ તપ તેજ તને શાંતપણું । દેખિ મન નેણ લોભ્યાં
 ઘણું ॥ કહે આવા ન દિઠા સાંમળ્યા । આજમોર્યે પળ નથી મળ્યા
 ॥૨૦॥ ઘાઠપણામાં આવા છે શુદ્ધ । માટે મનુષ્ય નહિ છે વિબુધ ॥
 કાંતો ચંદ્ર કાંતો છે આ અર્ક । કાંતો અગ્નિ કે સ્વામી કાર્તિક
 ॥૨૧॥ કાંતો નિરબ્યુક્ત આ નિદાન । કાંતો તપ છે મૂરતિમાન ॥
 કાંતો વદ્રિપતિ છે આ આપ । જુગો એના આવ્યાનો પ્રતાપ ॥૨૨॥
 આપણાં નેણ ન લોભે ક્યાંદ । તેતો રિયાંછે એમાં લોભાદ ॥ માટે
 આપણાં મોટાં છે ભાગ્ય । મળ્યા મૂર્તિમાન આ વૈરાગ્ય ॥૨૩॥
 આની સેવા કરો કરમાંમી । તો રિજશે રામાનંદસ્વામી ॥ પછી
 સંત સેવામાંદિ રિયા । મુક્તાનંદ મોજન કરાવિયાં ॥૨૪॥ પછી
 જિતેન્દ્રિય સાધુને જાણી । રાજિ થઈ હરિ બોલ્યા વાળી ॥ કહે અમે
 રહેશું તમપાસ । કરશું ટેલ્ય કરે જેમ દાસ ॥૨૫॥ પછે સંતમાં-
 દ્યા મહારાજ । પુછ્યું પ્રશ્ન પરીક્ષાને કાજ ॥ કહે નીલકંઠ મુળો સંત ।
 તમે જાણોછો સર્વે સિદ્ધાંત ॥૨૬॥ માટે કરું પ્રશ્ન મહારાજ । ઉ-
 ત્તર મુળવા ઇચ્છું આજ ॥ જીવેચર માયા બ્રહ્મ જેહ । પરબ્રહ્મ રૂપ
 કહો તેહ ॥૨૭॥ કહેજ્યો જુજવાં વિગત પાઠી । જેમ છે તેમ
 દેજ્યો દેસાઠી ॥ એવાં સૂક્ષ્મ પ્રશ્નને સાંમળી । બોલ્યા મુક્તાનંદજિ
 ત્યાં વળી ॥૨૮॥ કહે મુણ્યું ગુરુમુખે અમે । કહું તે વરણિ મુળો
 તમે ॥ સ્થૂઠ સૂક્ષ્મ કારણ દેહ । તેમાં વ્યાપ્યો નરસશિરસ તેહ ॥૨૯॥
 ઈન્દ્રિ અંતઃકરણ એ આધારે । કરે ક્રિયા નાનાપ્રકારે ॥ વળી જાણો

अजन्मा छे एह । नित्य निरंश अखंड तेह ॥३०॥ छे प्रकाशक ते
 न छेदाय । न बळे न सडे न सुकाय ॥ एवं जाणज्यो जीवनुं
 रूप । हवे कहुं ईश्वरनुं स्वरूप ॥३१॥ विराट सूत्रात्मा देह जाणो ।
 अव्याकृतमां व्याप्या प्रमाणो ॥ उत्पत्ति स्थिति प्रलय जेह । करे
 सर्वे जगतनो तेह ॥३२॥ एह कहुं ईश्वरनुं रूप । हवे कहुं मायानुं
 स्वरूप ॥ जक्तमांहि कहीए जीव जेह । तेना उद्भवनुं क्षेत्र तेह
 ॥३३॥ अनादि तममय ते कहीए । जडचिदात्मक ए लहीए ॥
 कार्यकारण रूप ए जाणो । भगवाननी शक्ति प्रमाणो ॥३४॥
 त्रण्य गुणात्मक ए कहीए । अजन्मा अज्ञानरूप लहीए ॥ एवं
 मायानुं रूप सरेछे । हरिआश्रित एने तरेछे ॥३५॥ हवे सुणो ब्र-
 ह्मनिरूपण । सत्य ज्ञान अनंत पूरण ॥ अखंड ने अक्षर एनुं नाम ।
 पुरुषोत्तमने रहेवानुं धाम ॥३६॥ मूर्तिमान अमूर्त्त कहेवाय । शुद्ध
 नित्य विकार विनाय ॥ माया ईश्वर जीवतत्त्व जेह । तेनुं प्रकाशक
 जाणो तेह ॥३७॥ वळी सर्वाधार एह ब्रह्म । जाणो वर्णिराट एह
 मर्म ॥ हवे परब्रह्मने कहीए छीए । जेनो कहेतां ते पार न लइए
 ॥३८॥ नारायण वासुदेव कहेवाय । स्वतंत्र प्रकाशक लेवाय ॥
 आनंदमय दिव्यमूरत । विष्णु कृष्ण ने कहीए अच्युत ॥३९॥ वळी
 कहीए अव्यय भगवान । अक्षर माया काल जे निदान ॥ तेमां
 शक्तिए अन्वय थया । वळी मूर्तिमान जुदा रक्षा ॥४०॥ काल
 मायाना नियंता जेह । सर्वकारणना कारण तेह ॥ एह परमात्मा
 परब्रह्म । मुमुक्षुजीवोने लेवो मर्म ॥४१॥ ए छे सर्वने उपास्था
 जेवा । सुणो वर्णि परब्रह्म एवा ॥ कयो उत्तर में सुण्याप्रमाणे ।

यथारयतो सद्गुरु जाणे ॥४२॥ तेतो देखे हस्तामलक वळी । दे-
 खाडेछे मुमुक्षुने मळी ॥ एम कर्या उत्तर मुक्तानंद । सुणि वर्णी
 पाम्याछे आनंद ॥४३॥ साधुस्वभाव ने सरल चित्त । जाणि हरि
 वोल्या करी प्रीत ॥ हेमुनि कर्यो उत्तर तमे । थयो यथारय जाण्यो
 अमे ॥४४॥ ए प्रश्न में पुछ्यांछे वहुने । कहेतां कठण थयांछे स-
 हुने ॥ तेनी तमने लागि नहि वार । माटे तमे मोटा निरधार
 ॥४५॥ करी मुनि तमारां दर्शन । मारा मनमां थयो भगन ॥
 त्यारे मुक्तानंद कहे महाराज । में दिठाछे बहु तपिराज ॥४६॥
 पण तमजेचा एक तमे । शुं कहीए मुखथी घणुं अमे ॥ प्रश्न करी
 समझवो उत्तर । एवापण नोय झाझा नर ॥४७॥ एम कहेतां सां-
 भळतां गाथ । बाध्युं हेत रखा संतसाथ ॥ नित्य प्रश्नना उत्तर
 थाय । मुणि साधुने हर्ष न माय ॥४८॥ संस्कृत ने प्राकृत प्रश्न
 जे । करे उत्तर न थाय विजे ॥ पछी डाह्या शियाणा जे हता ।
 मनुष्यबुद्धि तेमां न करता ॥४९॥ छे अकळ आप भगवन । एम
 जाणि सेवे संतजन ॥ थाय कृष्ण कया तियां नित्य । सुणे नाथ
 पोते दइ चित्त ॥५०॥ राख्या निम तेमां नव्य चुके । करे तप
 तेपण न मुके ॥ देखि दृष्टि श्रीहरिनी संत । माने आतो मोटा छे
 अत्यंत ॥५१॥ त्यारे साधु कहे भगवान । स्थिरदृष्टि करो केनुं
 ध्यान ॥ त्यारे वोलिया वरणिराज । मुणो मुक्तानंदजी महाराज
 ॥५२॥ राधांआदि जे सर्वेना स्वामी । ते इष्ट मारा अंतरजामी ॥
 ब्रह्मा विष्णु शिवना जे देव । तेनी करलुं हुं नित्य सेव ॥५३॥
 वाराह आदि जे अवतार । ते सर्वेना जे धरनार ॥ एवा कृष्ण

परब्रह्म जाणो । मारे तेनुं ध्यान प्रमाणो ॥५४॥ वळी करुंछुं सेवा
पूजन । नित्य समरण ने कीरतन ॥ ते विना नथी जीवोने गति ।
मारेपण नथी वीजे मति ॥५५॥ एम बोलिया छे बहुनामी । छेतो
पोतेज श्रीकृष्णस्वामी ॥ पण बोलवानी एह रीत । तेम बोलेछे
करुणानिकेत ॥५६॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वा-
मिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये प्रश्नोत्तरनामे ओ-
गणचाळिशसुं प्रकरणम् ॥३९॥

पूर्वछायो—शुभमति सहु सांमळो । एम बोल्या भावे भगवंत ॥
ते सुणि मुक्तानंदजिए । कहुं पोतानुं वरतंत ॥१॥ अमेपण श्री-
कृष्णने । भावे भजुंछुं भगवान ॥ गुरुनी कृपाए करी । वळी दे-
खुंछुं मूर्तिमान ॥२॥ ते गुरु रामानंदजि । उद्धवनो अवतार ॥
मुमुक्षुने आशरवा । योग्य निश्चे निरधार ॥३॥ तेनी कृपाए करी
जन । देखे गोलोकादिक धाम ॥ मोरंलिधर श्रीकृष्ण जे । ते देखे
समाधिए श्याम ॥४॥ चोपाइ—एतो कहि में विजानी वात ।
तमेतो देखोछो साक्षात ॥ तेतो एमने वश छे एह । नथी ए वा-
तमांहि संदेह ॥५॥ वळी रामानंद ने श्रीकृष्ण । तेनां पृथक म जा-
णज्यो द्रवण ॥ एतो जीवुंना कल्याण काज । पोते स्वयं कृष्ण रक्षा छे
आज ॥६॥ गुरु उद्धव विना नथी अन्य । ते छे भागवतमां वचन ॥
इच्छ्या आं लोक तजवा काजे । त्यारे विचार्युं कृष्णमहाराजे ॥७॥
मारुं ज्ञान हुं केने आपीश । ज्ञानाचार्य ते केने स्थापीश ॥ जोतां
दिठा उद्धवजि एक । आप्युंछे ज्ञान करी विवेक ॥८॥ उद्धव
मारा आत्मा गणुं । नथी मुजथी न्यून ए अणुं ॥ एम कहि उद्धवने

ज्ञान । आपी थयाछे अंतरध्यान ॥९॥ ते उद्धव तेज रामानंद ।
 तेना अमे छीए वर्णिइंद्र ॥ करीए छीए श्रीकृष्ण भजन । एवां
 सुण्यां वर्णिए वचन ॥१०॥ पछी सांमरियात्री ए वात । जे कहीहती
 पोताने वात ॥ जाण्या उद्धव ते रामानंद । क्यारे मळे ने पाहुं आनंद
 ॥११॥ मळे तो सेवाए करुं प्रहल । तो मळे प्रत्यक्ष मने कृष्ण ॥
 कहे मुक्तानंदप्रत्ये हरि । मने जाणज्यो तमारो करी ॥१२॥ जेजे
 होय हेतनां वचन । कहेज्यो मने थइने प्रसन्न ॥ तेते तमे करज्यो
 उपाय । जेणे सद्य स्वामिने मळाय ॥१३॥ एम कही कहुं निजप्रतंत ।
 तेने सांभळि बोलिया संत ॥ जाणुं छे ब्राह्मणमां जनम । कयांछे अ-
 तितप विपम ॥१४॥ पछीसौवे कहुं धन्यधन्य । तमने धाशे स्वामिनां
 दर्शन ॥ हमणां स्वामी छे भुजनगर । सुंदरमूर्ति जे मनोहर ॥१५॥
 ते आवशे ज्यारे देश आणे । धाशे दर्शन सौने ते टाणे ॥ हमणां
 न करो जावानो घाट । मानो वचन जुयो तमे वाट ॥१६॥ एवां
 सुणि साधुनां वचन । रह्या तियां स्थिर करी मन ॥ करे साधुनी
 सेवा अपार । नित्यप्रत्ये करी बहु प्यार ॥१७॥ जोइ सेवावृत्ति
 ते अत्यंत । करे हेतसहु मळि संत ॥ पोताने तो भक्ति अति
 रजे । आपतकाळे धर्म न तजे ॥१८॥ शीत उष्ण वरपातनां दुःख ।
 सहे शरीरे प्यास ने मुख ॥ तेने जोइने सरवे जन । पामे विसय
 पोताने मन ॥१९॥ एम करतां चैत्रमास गियो । संदेशो स्वा-
 मिनो न आवियो ॥ त्यारे थया अतिशे उदास । न थयुं द्रष्टुं मेले
 निधास ॥२०॥ सर्वे संतने कहे शिशुनामी । क्यारे मळशे रामा-
 नंदस्वामी ॥ वित्यो वायदो नाव्या दयाळ । मारां भाग्य कठण

આ કાઠ ॥૨૧॥ એમ કહી મરે નયણે નીર । દર્શન વિના દલે
 દલગીર ॥ એમ કરતાં વિતે દિનરાત । કરે વૈરાગ્ય ત્યાગની વાત
 ॥૨૨॥ સર્વે સંત કરેછે વિચાર । કેમ રહેશે આ જાગ્ય મોજાર ॥
 આવા વૈરાગ્યવાન ન કોઈ । આવે લાજ એની દશા જોઈ ॥૨૩॥
 જાય સ્નાન કરવાને જ્યારે । પાછું મંદિર ન અવાય ત્યારે ॥ વાટે
 કાંઠા કાંકરા ને ટેશ । ન દેસાય દષ્ટિ અનિમેષ ॥૨૪॥ ન રહે
 નિજદેહ સંભાલ । તોય ચોલે દયાઈ દયાલ ॥ કહે મન જીવેશ્વર
 એને । દેસુંહું હું માયા બ્રહ્મ તેને ॥૨૫॥ નથી કોઈ મુજથી અકલ ।
 જાણું જેમ હથેલિનું જલ ॥ જ્યાંજ્યાં જાયછે મન તમારું । તે પળ નથી
 અજાણું અમારું ॥૨૬॥ એવી વાત કરે હરિ જ્યારે । સર્વે સંત સત્ય
 કહે ત્યારે ॥ રહે પોતાને સહજ સ્વભાવ । અતિનારી તળો તે અમાય
 ॥૨૭॥ આવે નારીતળો ગંધ જ્યારે । રહે નહિ પેટે અન્ન ત્યારે ॥ અતિ
 દ્રવ્ય ત્રિય તન ત્યાગ । વઢી અંગે અત્યંત વૈરાગ્ય ॥૨૮॥ વઢિવઢિ
 કરે એમ થાતું । દ્રવ્ય સ્વામિનું કેમ નથી થાતું ॥ જ્યારે મલશે સ્વામિ
 રામાનંદ । ત્યારે મનમાં માનીશ આનંદ ॥૨૯॥ કહે મુક્તાનંદને મગ-
 વાન । તમે કરોને સ્વામિનું ધ્યાન ॥ તમારી ઘૃત્તિમાં મેલિ ઘૃત્તિ ।
 જોડું સ્વામી શ્રીજિની મૂરતિ ॥૩૦॥ પછી સંતે ધર્યું જ્યારે ધ્યાન ।
 તેને મેલું જોયું મગવાન ॥ ત્યારે દિઠા રામાનંદસ્વામી । થયા રાજિ
 રહિ નહિ સ્વામી ॥૩૧॥ દિઠા કંજ અરુણવર્ણ પાય । રુડી ઝરૂરેલા
 છે તેમાંય ॥ જમણા અંગોઠાને નચે રેચ । તેતો શોમેછે વઢી વિશેષ
 ॥૩૨॥ કરમ સરખિ શોભા ઊરતળી । વઢી નામિ ગંમીર છે ઘણી ॥
 મૂર્તિ પુટ છે મહારાજ કેરી । વઢી શ્વેત ઘોતિ દિઠિ પહેરી ॥૩૩॥

गौरवान्छे मूरति गारी । मोटि फांदे शोमे मुखकारी ॥ पढे वळ
 प्रण त्यां विशाळ । उर ओपेंछे तरतमाल ॥३४॥ तियां शोमे सुंदर
 रोमराजि । फंटे कमळमाळा रही विराजि ॥ भुज गजमुंडसम शोमे ।
 ओपें अरुण पंकज पांचा उमे ॥३५॥ जेम कंजनी शोमे कळियो ।
 तेम शोमेछे हाथ आंगळियो ॥ धंदे जाडि उपर पातळि । एयी
 दिठि में दजे आंगळि ॥३६॥ नख आवलि शोमेछे घर्णी । जाण्युं
 हारण ग्रणि मणि तर्णी ॥ कंठ कंचुसमान छे एयुं । मुख शोमे पूरण
 शशि जेयुं ॥३७॥ तियां दिठा अधर प्रवाल । दंत दाढ्यम कळि र-
 साळ ॥ सइ कहुं ते शोभा मुखनी । शोमे नासिका चंचु शुक्नी ॥३८॥
 नयणां कमळदळ विशाळ । भयां करुणारसे रसाळ ॥ अति अकृति
 माल विराजे । त्यां ऊर्ध्वपुंड तिलक राजे ॥३९॥ रक्षा छोटाछोटा
 श्रवण शोभि । दिठि शिखपर शिखा उभि ॥ माथे ओढिछे धोळि
 पछेडी । करुणारस रसाछे रेडी ॥४०॥ कृपाए जोइ रसाछे सामुं ।
 पुरेंछे निजजननी हामुं ॥ हसतां खाढा पडेछे वे गाले । वळी चालेछे
 सुंदर चाले ॥४१॥ चरणे चालतां चमके चाखडी । हाथे छे नीला
 रंगनी छडी ॥ एवी मूर्ति दिठि मनोहर । शोभासागर मुख सुंदर
 ॥४२॥ त्यारे संत कहे सत्य वात । एतो स्वामी श्रीजि छे साक्षात ॥
 तमे आपोछो जेजे एघांण । तेमज छे प्रत्यक्ष प्रमाण ॥४३॥ जेयुं
 छे रामानंदजिनुं रूप । तेयुं तमेज कहुं स्वरूप ॥ तमे दिठिछे जेवी
 मूरति । तेमां फेर नथी एक रति ॥४४॥ यथारथ मूरति छे जेवी ।
 तमेपण दिठि प्रभु तेवी ॥ त्यारे बोलया हरि एम वळी । तमे सुणो
 संत सह मळी ॥४५॥ स्वामी रामानंदजिनुं पंड । तेने देखुंछुं ध्याने

अखंड ॥ पण मळशे प्रत्यक्ष प्रमाण । त्यारे टळशे अंतरे ताण्य ॥४६॥
 एम कही थाय दलगीर । वळी भरे नयणमां नीर ॥ एम चरित्र
 करे अविनाशी । जोइ संत रहेछे विमाशी ॥४७॥ कहे आ छे कोइक
 समर्थ । एतो आन्याछे आपणे अर्थ ॥ एने करवुं रहुं नथी लेय ।
 आपेछे आपणने उपदेश ॥४८॥ आपणे करिएछीए ध्यान । त्यारे
 रहेछे मन तन भान ॥ वळी ज्यांज्यां मन दिये दोहुं । जइ ग्रहेछे
 पदार्थ खोहुं ॥४९॥ ते ए जाणेछे मननी घात । नथी एथी अ-
 जाणि कोइ वात ॥ तमे जुवोने सहु विचारी । आवा कोइ दिठा
 तनधारी ॥५०॥ ब्रह्मसृष्टिमां न जडे गोते । आतो पूरणब्रह्म छे पोते ॥
 समझि संत रहे परसन । हरे फरे करे दरशन ॥५१॥ एम करतां
 वित्या नव मास । त्यारे अतिशे थया उदास ॥ अहो आपणे आशुं जो
 थयुं । कहो केम नफाट्युं आ हैयुं ॥५२॥ जळ कादव जुजवि जाति ।
 प्रितम वियोगे फाटेछे छाति ॥ जळ मीननी प्रीत प्रमाण । पिथु
 वियोगे परहरे प्राण ॥५३॥ कुंजिसुत वीते पट मास । तजे तन
 थइने निराश ॥ आतो वीति गया नव मास । एम कहिने थया
 उदास ॥५४॥ कहे मुक्तानंदने महाराज । आपो आज्ञा जाउं दर्शन
 काज ॥ तमे कयोंतो वायदो जेह । विचारोने वीति गयो तेह
 ॥५५॥ इति श्रीमदेकान्तिकवर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुला-
 नंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीस्वामिनी मूर्तिनुं ध्यान करीने
 कहुं एनामे चाळिशमुं प्रकरणम् ॥४०॥

पूर्वछायो—आणि उदासी अंतरे । एम बोल्या वर्णिंराट ॥
 ते सुणि मुक्तानंदजि । अति करेछे उचाट ॥१॥ आवा त्यागी त-

पक्षी । निरमोही वैराग्यवान् ॥ निस्पृहपशुं जोड़ जाणे । रखे जाता
 रहे निदान ॥२॥ कोइक उपाय करुं । जेणे रहे वरणिइंद ॥ पछी
 मिठि बाणीए । बोल्या ते मुक्तानंद ॥३॥ वैशाख शुदीनो वायदो ।
 ते नहि पडे खोटो नाथ ॥ तियां लागि तमे रहो । कहुं करगरी
 जोडि हाथ ॥४॥ चोपाइ—तमने कहिए छीए अमे एह । तेतो
 जोइने तमारुं देह ॥ तपेकरी तन छे दुबल्लं । नहि पोचाय शहेर
 छे वेगल्लं ॥५॥ खारा समुदरनी छे खाडी । तेतो भुज जाता आवे
 आडी ॥ नथी सिधि जाचा पगवाट । अमे कहिए छीए तेह माट
 ॥६॥ हमणां रहो जाळविने पळ । हुं मेळुंलुं लखिने कागळ ॥ तेनो
 बळतो उत्तर आवे । करबुं सहुने जेम स्वामी कावे ॥७॥ तेनी आगन्या
 विना न जाबुं । अमने तो जणायछे आबुं ॥ त्यारे बोल्या हरि तेह-
 पळ । सारुं लखो स्वामिने कागळ ॥८॥ पछी मुक्तानंदजि महाराज ।
 बेठा कागळ लखवा काज ॥ स्वस्ति श्रीभुजनगरमांड । स्वामी रामानंद
 सुखदाइ ॥९॥ दीनबंधु पतितपावन । भक्तजनने मनभावन ॥ पुन्य
 पवित्र प्रौढ प्रताप । शरणागतना शमावो ताप ॥१०॥ कृपानिधि
 करुणाना धाम । पतितपावन पूरणकाम ॥ दयासिंधु दिलना दयाळ ।
 निजजनतणा प्रतिपाळ ॥११॥ अनाथना नाथ अधमोद्धार । तमने
 करुंलुं नमस्कार ॥ कल्याणकारी जे अनेक गुण । तेणेकरी तमे
 छो पुरण ॥१२॥ सिद्धसिद्धियो सर्वे कहेवाय । तेतो सेवेछे तमारा
 पाय ॥ शुद्ध भक्त जे लाखो करोडी । ते तमने नमे कर जोडी ॥१३॥
 आपइच्छाए मनुष्याकृति । तमे धरी प्रभु अमवति ॥ एवा तमे जन
 सुखकारी । प्रभु वांचज्यो विनति मारी ॥१४॥ अत्र लोजथी लख्यो

કાગઠ । તમ કૃપાએ સુખી સકઠ ॥ તમારા સુખના સમાચાર ।
 લખજ્યો મારા પ્રાણ આધાર ॥૧૫॥ વીજું લખવા કારણ જેહ ।
 સ્વામી સાંભળજ્યો તમે તેહ ॥ કોસઠદેશથી આવ્યાછે મુનિ । કહું
 વાત હવે હું તેહુનિ ॥૧૬॥ દેહમાંહિ જેટલી છે નાડી । દેખાયછે
 તે સર્વે ડઘાડી ॥ ત્યાગ વૈરાગ્ય તને છે અતિ । જાણું આપે તપની
 મૂરતિ ॥૧૭॥ નીલકંઠ નામે નિદાન છે । શિવ જેવા વૈરાગ્યવાન
 છે ॥ મેઘજેવા સહુના સુખધામ । દેખી દર્પ હરે કોટિ કામ ॥૧૮॥
 ષર્ણિવેષ દ્રષ્ટિ અનિમેષ । બ્રહ્મસ્થિતિમાં રહેછે હમેશ ॥ ઉદારમતિ
 અચપલતા । પાસલે કાંઈ નથી રાખતા ॥૧૯॥ કિશોર અવસ્થાને
 ઉત્તરી । આવ્યા અન્ન તીરથમાં ફરી ॥ સુંદર મુખ ને માથા ઉપર ।
 કેશ નાના ધુરા છે સુંદર ॥૨૦॥ બોલેછે સ્પષ્ટવાણી મુખ । નારી-
 ગંધથી પામેછે દુઃખ ॥ માન મત્સર નથી ધારતા । પ્રશ્ન વિના નથી
 સંભારતા ॥૨૧॥ જીર્ણવલકલ ને મૃગછાલા । હાથમાંહિ છે તુલસી
 માળા ॥ સરલ ક્રિયામાં સદા રહેછે । મુનિના ધર્મને શિખવેછે ॥૨૨॥
 રાखेछे गुरुभाव अममां । वृत्ति लागि रहीछे तममां ॥ रसरहित जमेछे
 अन्न । तेहपण बिजे त्रिजे दन ॥२३॥ क्यारेक फल फुल निदान ।
 क्यारे करे वारि वायुपान ॥ क्यारे अयाच्युं अन्न आव्युं लिए ।
 क्यारे मळ्युं पण मुकि दिए ॥२४॥ क्यारेक मरचां मिढि आवळ्य ।
 जमे एज एकलुं केवळ ॥ खारुं खाहुं तीखुं तमतमुं । रस निरस
 घरोवर समुं ॥२५॥ टंक टाणानी टेवज नथी । अतिनिस्पृह रहेछे
 देहथी ॥ जेजे क्रियाओ करेछे एह । तनधारिए न थाय तेह ॥२६॥
 ग्रीष्म प्रावृट ने शरद ऋतु । हेमंत शीत ने बळी वसंतु ॥ छोये

શ્રુતુમાં વસયું વને । વહાલું લાગેછે પોતાને મને ॥૨૭॥ મેઢી મોલ
 આવાસમાં રહેયું । તે જાણેછે કારાગૃહ જેયું ॥ ઉનાલેતો તાપેછે અ-
 ગનિ । ચોમાસે સહે ધારા મેઘનિ ॥૨૮॥ શિયાલે વેસેછે જલમાંડ ।
 તેણે તન ગયુંછે મુઝાઈ ॥ કિયાં વાઙ્ગણાની રમત । કિયાં પામવો
 સિદ્ધોનો મત ॥૨૯॥ વાઙ્ગણે સિદ્ધદશા જોઈ । અમે સંશય કરું
 સહુ કોઈ ॥ એના તપના તેજને માંડ । અમારું તપ ગયું ઢંકાઈ ॥૩૦॥
 જેમ દિનકર આગલ્ય દિવો । એપાસે ત્યાગ અમારો એવો ॥ એની
 વાતતો એ પ્રમાણેછે । સર્વે યોગકલ્પને જાણેછે ॥૩૧॥ તોય શિષ્ય
 થડને રહ્યા છે । જેની અતિઅપાર ક્રિયા છે ॥ કેણે થાતો નથી નિ-
 રધાર । જાણું પામ્યાછે શાસ્ત્રનો પાર ॥૩૨॥ પુછેછે પ્રશ્ન અલપ
 કાંઈ । તેમાં પંડિત રહેછે સુંદાઈ ॥ સમા માંહિ વાદ પ્રતિવાદે ।
 ઘોલેછે પોતે શાસ્ત્ર મર્યાદે ॥૩૩॥ ત્યારે પંડિતના તર્ક સર્વ । થાય
 બંધ ને ન રહે ગર્વ ॥ પુછે પ્રશ્ન કોઈ પોતાપાસ । ત્યારે વહુ રીત્યે કરે
 સમાસ ॥૩૪॥ ત્યારે સંશય કરે એમ મન । આશું આબ્યા પોતે મ-
 ગનન ॥ ઘેસું ધ્યાને જ્યાંજ્યાં મન જાય । તેને દેસેછે શાક્ષિને ન્યાય
 ॥૩૫॥ દુરિજન વચનનાં વાણ । સહેવા પોતે વજ્રપ્રમાણ ॥ એવા
 ક્ષમાર્વંત મહામતિ । પરદુઃખે પીડાયછે અતિ ॥૩૬॥ કોમઠ્ઠતા કહી
 નથી જાતિ । ઉપમાણ નથી દેવાતિ ॥ સર્પ પુલ માલ્લખ ને કંજ ।
 જાણું પામ્યા કોમઠ્ઠતા રંજ ॥૩૭॥ સર્વે સાધુતા જેજે કહેવાય ।
 તેતો રહી છે જાણું એહ માંય ॥ તમ વિના એવા ગુણ વીજે । નથી
 સાંભળ્યા સાચું કહીજે ॥૩૮॥ એના ચરિત્ર જોઈને અમે । જાણું
 દૃઢતા જોવા આબ્યા તમે ॥ વઢી તમારાં દર્શન કાજ । અતિ આતુર

रहेछे महाराज ॥३९॥ तेने रोकिने राख्याछे आइ । कहोतो आवे
 तमपासे त्याइ ॥ गांनि वात में लखि जणावी । राजि हो तेम मु-
 कज्यो कहावी ॥४०॥ लख्युंछे मारी बुद्धि प्रमाण । सर्वे जाणि लेज्यो
 सुजाण ॥ ओछुं अधिकुं जे लखाणुं होय । करज्यो क्षमा अपराध
 सोय ॥४१॥ दया करीने वांचज्यो पत्र । घटे तेम लखावज्यो उत्र ॥
 तेनी जोइ रखा छीए वाट । आव्ये उत्तर टळसे उचाट ॥४२॥
 वारेवारे विनति महाराज । करुंछुं हुं आ वर्णि काज ॥ हसे तमने
 गमतुं ते थासे । बीजा डाह्यानुं डहापण जासे ॥४३॥ थोडे लख्ये
 बहु मानज्यो नाथ । राखज्यो दया प्रभु मुजमाथ ॥ एवो पत्र लख्यो
 मुक्तानंद । वांच्यो सांभल्यो सहु मुनिवृंद ॥४४॥ कहे मुनि धन्य
 छो महाराज । अतिरुडो पत्र लख्यो आज ॥ वांचि आवसे बहेला द-
 याळ । प्रभु लेशे आपणी संभाळ ॥४५॥ पछी बोल्यो एम मुक्तानंद ।
 सुणो नीलकंठ मुनिइंद ॥ लख्यो स्वामी प्रत्ये पत्र अमे । कांइक
 लखोने कहुंछुं तमे ॥४६॥ सुणि मुक्तानंदनां वचन । विचार्युंछे
 वरणिमन ॥ हुं शुं लखि जणावुं स्वामिने । कहुं न घटे अंत-
 र्यामिने ॥४७॥ जाणे मननी वारता तेने । सर्वे लोक हस्तामळ जेने ॥
 एथी अजाणुं नथी लगार । जाणे सर्वे अंतरमांदि बाख ॥४८॥
 ए आगे करवी चतुराइ । ते विचारि लेवुं मनमांइ ॥ अमारे तो नथी
 एवो घाट । लखुं तमे कहोछो तेहमाट ॥४९॥ एम कहीने बेठा
 एकांत्य । लखवा कागळ करीछे खांत्य ॥ काजु कागळ लिधोछे
 कर । मांडि प्राटि गोठण उपर ॥५०॥ जमणा करमां कलम लिधि ।
 लखवा पत्रिकानी इच्छा किधि ॥ प्रथम करि मने विचार । मांड्यो

लखरा शुभ समाचार ॥५१॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसद्ग-
नंदस्वामिशिष्यनिष्कृष्टानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये मुक्तानंद-
स्वामिण पत्र लख्यो. एनामे एकताळिशुं प्रकरणम् ॥४१॥

१. पूर्वछायो—स्वस्ति श्रीभुजनगरमां । रक्षा राजअधिराज ॥ सर्वे
शुभ-शोभा त्यां रहे । जियां आपे विराजो महाराज ॥१॥ सर्वे स-
द्गुण मणितणि । धरिरक्षा तमे माळ ॥ भक्तजनना मंडळमां ।
बहु शोभोछो दयाळ ॥२॥ जे जन आवे आशरे । तेने आपोछो
अभयदान ॥ कृष्णभक्ति प्रकट करी । आ समे तमे भगवान ॥३॥
सर्वे गुरुना गुरु तमे । आपे उद्धव छो तमे आज ॥ एवा स्वामी
रामानंदजि । जयकारी प्रवर्तो महाराज ॥४॥ चोपाइ—तमे सा-
क्षातकार उद्धव । प्रकट्या जीव तारवाने भव ॥ धर्मरक्षा करवाने
काज । तमे जन्म लिधोछे महाराज ॥५॥ अवधपुरी अजयविपर ।
लिधो जन्म सुमति उदर ॥ एवा उद्धव तमे रामानंद । जिज्ञासु जी-
वना सुखकंद ॥६॥ तेने पृथ्वी स्पर्शि नमस्कार । करुं हुं हुं हजारो
हजार ॥ एम करि लखुंहुं विनति । तमे सांमळज्यो महामति ॥७॥
नीलकंठ वर्णि मारुं नाम । तम शरण विना नथी ठाम ॥ एयो हुं
आव्यो शरण तमारी । स्वामी सहाय करज्यो अमारी ॥८॥ कोस-
ळदेशमां मेलि संबंधि । कृष्ण मळवा वनवाट लिधि ॥ पछी फर्यो
हुं सर्वे तीरथे । कृष्ण प्रकट मळे एह अर्थे ॥९॥ एम करतां आव्यो
लोज आंइ । रक्षोछुं तमारा संत मांइ ॥ कृष्ण प्रत्यक्ष मळवा काज ।
करुं आग्रह ते कहुं महाराज ॥१०॥ तप करुंहुं कठण तने । नथी
मोंळो हुं पडतो मने ॥ चारे मास चोमासाना जेह । करुं धारणा

पारणा हुं तेह ॥११॥ वर्षोवरष कार्तिक मास । करुंछुं सामटा उप-
 वास ॥ बळी ए मासमां कोइ समे । करुं कृत्तव्रतने ते अमे ॥१२॥
 त्यारपछी माघमास मांय । करुं पाराककृच्छ्र कहेवाय ॥ चांद्रायण
 एकादशी लइ । सर्वे व्रत करुंछुं हुं सह ॥१३॥ कृष्ण प्रसन्न करवाने
 काज । एतुं दुःख मने नथी महाराज ॥ पंच विषयथी मन उतारी ।
 करुंछुं तप कठण भारी ॥१४॥ तेणेकरिने शरीर मांइ । लोहिमांस
 गयुंछे सुकाइ ॥ प्राण रक्षातणि एक रीत । नथी राखि में चितव्युं
 चित ॥१५॥ कृष्णद्रश्न आशा सुधावेल । तेणे जाणो आ प्राण रा-
 खेल ॥ नहितो अन्न विना मारो देह । बळी चाले एवा प्राण जेह
 ॥१६॥ तेने रहेवा विजो आलंघन ॥ नथी बहु में विचार्युं मन ॥
 कळियुगे अन्नसमा प्राण । सर्वे जाणेछे जाण अजाण ॥१७॥ माटे
 मारा प्राण नथी एवा । सह जाणेछे सतयुग जेवा ॥ बळी अष्टांग-
 योगथी घणुं । उपन्युंछे जे ऐश्वर्यपणुं ॥१८॥ तेणेकरी देहक्रिया
 जेह । बळी तप उपवास तेह ॥ नथी पडतां ते कठण कांइ । तेतो प्रभु
 तमारी कृपाइ ॥१९॥ एवो कृष्णभक्त मने जाणी । मळज्यो मारे माथे
 महेर आणी ॥ मारे माततात बंधु लैये । सुहृद स्वामि गुरु कृष्ण
 कैये ॥२०॥ तेह कृष्णविपे छे सनेह । बंधांणाले मन प्राण देह ॥ ते
 विना विजे प्रीत बंधाणी । तेतो श्रीकृष्णना भक्त जाणी ॥२१॥
 ते विना पंच विषय देनार । वा होय संबंधि नरनाख ॥ तेने नोय
 जो कृष्णमां प्रीत्य । तो तजुं तेने वैरिनी रीत्य ॥२२॥ तेमां का-
 ढशो दोष जो तमे । तियां कहीए छीए स्वामी अमे ॥ आगे त्यागुं
 एम मोटे मोटे । तेने आवी नहि कांइ खोटे ॥२३॥ जुवो विभीषणे

તજ્યો આત । તેમ તજિ મર્તજિએ માત ॥ તજિ વિદુરે કુઠ્ઠની વિધિ ।
 ઋષિપત્નીએ તજ્યાં સંવંધિ ॥૨૪॥ ગોપીએ તજ્યો પતિનો સંગ । તજ્યો
 પુત્ર વેનરાજા અંગ ॥ તજ્યો પ્રહ્લાદે પિતાને વઢી । તેમ ગુરુ તજ્યો
 રાજા વઢી ॥૨૫॥ તેની અપકીર્તિ નવ્ય થહ । સામું કીર્તિ શાસ્ત્રમાં હિ
 કહ ॥ માટે એ રીત્ય અનાદિ સ્થરિ । કૃષ્ણવિમુક્ષ મેલ્યાં પ્રહરિ ॥૨૬॥
 માટે કૃષ્ણમક્ત મને વહાલા । વિજા સર્વે લાગ્યા છે નમાલા ॥ જેને
 તમારા જનશું નેહ । તેજ પામ્યા છે મનુષ્યદેહ ॥૨૭॥ વિજા જીવ છે
 પશુસમાન । જેને વિષયસંવંધિ છે જ્ઞાન ॥ તેમાં ને પશુમાં ફેર નથી ।
 એમ વિચારું છું હું મનથી ॥૨૮॥ મનુષ્યદેહને ઇચ્છે છે દેવ । તે પામિ
 ન કરી હરિસેવ ॥ તેતો પશુ પુછાશિંગહીણ । મર હોય ગુણી પર-
 વીણ ॥૨૯॥ કુઠ્ઠ કીર્તિ રુઢા ગુણરૂપ । હોય એશ્વર્યે કરી અનૂપ ॥
 તેતો જક્તમાં શોમે છે ઘણું । જેમ શોમે ફલ ઇંદ્રામણું ॥૩૦॥ સર્વે
 ગુણતો શોમે છે ત્યારે । કૃષ્ણમક્તિ કરે જન જ્યારે ॥ કૃષ્ણમક્તિ-
 હીણ ગુણ હોય । વણ લુણે વ્યંજનસમ સોય ॥૩૧॥ મક્તિહીણ
 બ્રહ્મલોક જાય । તેપણ કાઠથકી ન મુકાય ॥ મગવાનનું અંતરમાં
 સુસ । નથી પામતા હરિવિમુક્ષ ॥૩૨॥ માટે કૃષ્ણની મક્તિ છે
 મોટી । જેથી સુખી થયા કોટિ કોટી ॥ શિવ બ્રહ્મા ઇંદ્ર શુકાદેલિ ।
 કરે છે મક્તિ માનને મેલિ ॥૩૩॥ જેમ કરે છે વિજા સહુ જીવ ।
 તેમ કરે છે બ્રહ્મા ને શિવ ॥ રાધાઆદિ શક્તિયો અપાર । કરે સેવા
 દાસી જેમ દ્વાર ॥૩૪॥ અત્પ જીવ કૃષ્ણમક્તિ કરે । તો તે કાઠ
 કર્મ મેયથી તરે ॥ બ્રહ્મા હોય જો મક્તિએ હીણો । તો તેપણ છે કાઠ-
 ચવિણો ॥૩૫॥ એવું માહાત્મ્ય શ્રીકૃષ્ણતણું । સુણું શાસ્ત્ર સાધુથી

में घणुं ॥ माटे मेलि आळस हुं अंगे । करुंछुं उग्र तप उमंगे ॥३६॥
 तेतो कृष्ण प्रसन्न थावा माट । मळे प्रत्यक्ष ए मने घाट ॥ पामशे
 चित्त निरांत्य त्यारे । मळशे कृष्ण प्रकट ज्यारे ॥३७॥ माटे सं-
 तवचने बंधाई । रखोछुं तमारा साधुमांई ॥ बळी जोउंछुं तमारी
 घाट । अतिविरहमां करुंछुं उचाट ॥३८॥ कृष्णकीर्तिं विना पदगान ।
 शब्द लागे त्रिशूल समान ॥ नारी रूपाळी लागेछे एवी । जाणुं भुरि
 राक्षसणीं जेवी ॥३९॥ बळी सुगंधी पुष्पनी माळ । तेतो लागेछे कं-
 ठमां व्याल ॥ चंदन केसर ने कुंकुम । ते लेपन लागे पंकसम ॥४०॥
 कृष्णविषे रह्युं मारुं मन । रहेयुं प्रासादे लागेछे वन ॥ झिणां घाटां अं-
 यर छे जेह । थयां सर्पसम मने तेह ॥४१॥ नानाप्रकारनां जे भोजन ।
 ते लागेछे झेर जेवां अन्न ॥ बळी जेजे वस्तु सुखकारी । ते सर्वे मने
 थडछे खारी ॥४२॥ कृष्णदर्शन विना छुं घेलो । स्वामी मेलज्यो सं-
 देशो बहेलो ॥ तमारुं दर्शन ज्यारे थाशे । त्यारे सर्वे दुःख मारां जाशे
 ॥४३॥ माटे कृपाकरि दर्शन देज्यो । विरहाब्धिमां बुडां चांये ग्रेज्यो ॥
 जेम वर्तेछे पोताने मन । एवां लख्यां वर्णिए वचन ॥४४॥ जेवुंछे
 पोतानुं वरतंत । तेतो लखतां न आवे अंत ॥ लख्युं संक्षेपे सार ए-
 टळुं । न लखाय जेम छे तेटळुं ॥४५॥ ए छे मुमुक्षुने उपदेश । कसो
 कृष्णभक्तनो रहस्य ॥ पण कृष्ण विजा नथी कोइ । समझो श्रीपुरु-
 पोत्तम सोइ ॥४६॥ एम पत्री लखि पुरि किधि । लइ मुक्तानंद-
 जिने दिधि ॥ पछी मुक्तानंदे पत्र लिधो । पोताना पत्र भेळो ते
 किधो ॥४७॥ विडि बेड लख्युं शिरनाम । पछी तेढ्या भट्ट मया-
 राम ॥ कहुं आ कागळ उतावळ्ये । पद्मोचाढो श्रीस्वामिनी पा-

सख्ये ॥४८॥ कहेज्यो मुखे सर्वे समाचार । आवे वहेला ते करज्यो
 विचार ॥ पछी मयाराम लागि पाय । चाल्या भुजनगर नेराय
 ॥४९॥ सप्त दिने पहोच्या भुज शहेर । स्वामी हता गंगाराम घेख ॥
 निखिं विप्र पाम्योछे आनंद । केवा शोभेछे ते सुखकंद ॥५०॥
 नेणां कमळदळसम दोय । पूर्ण शशिसम मुख सोय ॥ गौर शरीर
 अजान कर । सुंदर श्वेत पहेर्याछे वस्तर ॥५१॥ वांकि अकुटि मंदमंद
 हास । प्रसन्नवदन करेछे विलास ॥ कमळ सरिखां छे चरण दोय ।
 भक्त रखाछे ते सामुं जोय ॥५२॥ आपेछे निजजनने आनंद । सु-
 खदायी स्वामी रामानंद ॥ एवा निखिं मयारामे नाथ । आप्या पत्र
 वे स्वामिने हाथ ॥५३॥ इति श्रीमदेवांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंद-
 स्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचित्तमणिमध्ये नीलकंठवर्णिए
 पत्र छल्यो एनामे वेंताळिशमुं प्रकरणम् ॥४२॥

पूर्वछायो—राजि थइ रामानंदजिए । लिधा पत्र ते वेउ हाथ ॥
 वर्णी आव्यानी वात वांचि । राजि थया आपे नाथ ॥१॥ पोता-
 विपे अतिभाव छे । तपेकरी कृश छे शरीर ॥ एवां वचन विचारिने ।
 आव्यां पोताने नयणे नीर ॥२॥ गदगद कंठे गिरा थइ । धिरा
 रहिने वांच्या कागळ ॥ पछी तेहनी वारता । कही हरिजनने आ-
 गळ्य ॥३॥ सुंदर आदि सतसंगी । सुणवा आव्या सहू कोय ॥
 नीलकंठजिना गुणने । कहेतां सुणतां तृप्त न होय ॥४॥ चोपाड—
 धन्य धन्य ए वरणिराट । आव्ये टळ्यो सरवे उचाट ॥ कही व-
 णिनी मोटप्य बहु । मुणि सतसंगिए ते सहू ॥५॥ पछी पत्रनो
 प्रतिउत्तर । लखेछे पोते अतिमुंदर ॥ ब्रह्मचारिनी प्रशंसा करी ।

रुडो उत्तर लखेछे हरि ॥६॥ श्रीलोजपुरमां रखा संत । ते मुजने
 वहाला छो अत्यंत ॥ तीर्थवासिनी करोछो टेल । तेमां पळ नथी
 पामता वेळ ॥७॥ मांदा साधुनी करवी सेव । बळी तकेशुं राखवी
 टेव ॥ तेतो कोइथी बनी न आवे । तेह तमेज करोछो भावे ॥८॥
 दुःखीने तमे घोछो आनंद । एवा परमार्थी मुनिइंद ॥ बळी अ-
 ष्टमाते त्रिया त्यागी । एवा संत तमे बडभागी ॥९॥ माटे तमारा
 ब्रह्मचर्य मांइ । कहुं विम पडशो मां कांइ ॥ मारी आशिपथी मु-
 निजन । नहि आवे ब्रह्मचर्ये विधन ॥१०॥ ते ब्रह्मचर्य छे ब्रह्म-
 स्वरूप । कहुं सनत्सुजातीये अनूप ॥ श्रीभुजथी लखितंग अमे ।
 करज्यो आशिप ग्रहण तमे ॥११॥ श्रीकृष्ण अनुग्रह प्रतापे । छीए
 सुखी संतो अमे आपे ॥ पत्र पोताछे तमारा वेड । भट्ट मयाराम
 लाव्या तेड ॥१२॥ वांचि जाण्यो सर्वे अभिप्राय । जेजे लख्युंछे
 कागळ मांय ॥ तमपासे आव्या ब्रह्मचार । तेपण जाण्योछे समा-
 चार ॥१३॥ जेजे रीत्य लसि एनी तमे । तेनी वात कहीए छीए
 अमे ॥ एनी क्रिया जेजे तमे कहि । तेतो एके मनुष्यनी नहि
 ॥१४॥ माटे साधारण पुरुष एह । तमे जाणशो मां मुनि तेह ॥
 निरन्नमुक्त ए छे निरधार । श्वेतद्वीप धामना रहेनार ॥१५॥ कांतो
 बद्रीकाश्रमना मुक्त । आव्याछे तप ने त्यागे युक्त ॥ ईश्वर इच्छाए
 आव्याछे आंइ । विजि वात जाणशो मां कांइ ॥१६॥ ए जे आ-
 व्याछे तमारे पास । तेनो अमे कयोंछे तपास ॥ माटे एने गमे
 तेवीरीत्ये । करज्यो सेवा सहु मळी प्रीत्ये ॥१७॥ एनी पासेथी
 योगनी कळा । तमे शिखज्यो मुनि सघळा ॥ नेति धोति ने नालि

કુંજરી । વસ્ત્રિ વે પરકારની સરી ॥૧૮॥ તેણે શરીરની શુદ્ધિ થાય ।
 તમે શિશુજ્યો સહુ મુનિરાય ॥ પછી અનુક્રમે કરી એહ । શિશુજ્યો
 અષ્ટાંગયોગ તેહ ॥૧૯॥ યમ નિયમ આસન કહીએ । પ્રાણાયામ પ્ર-
 ત્યાહાર લઈએ ॥ ધારણા ધ્યાન ને જે સમાધિ । એ કહે તેમ લેજ્યો
 શિશિ સાધિ ॥૨૦॥ અષ્ટાંગયોગ અમ્યાસ વિના । ઉઠે અંતરે ઘાટ
 નર્વીના ॥ શુદ્ધ બ્રહ્મચર્ય નવ્ય પહે । માટે જરૂર કરવું સધલે ॥૨૧॥
 એમ કરશો ત્યારે ઇન્દ્રિયજિત । કહેવાશો તમે સંત પુનિત ॥ કામરૂપ
 શત્રુ તો જિતાય । જો સ્ત્રીસંગનો ત્યાગ થાય ॥૨૨॥ બ્રહ્મચર્ય રા-
 खवा જે ઇચ્છે । ન જુવે નારી ભલિ ઘુંડિછે ॥ સ્ત્રીની કથા કેદિયે
 ન મુખે । ન કહે તેના અવગુણ ગુણે ॥૨૩॥ સ્ત્રીને રમવાનાં જેજે
 સ્થલ । ન જાવું ત્યાગિને ત્યાં કોઈ પલ ॥ અતિનાની હોય જો યો-
 પિત । જાણિ જોવી નહિ દઈ ચિત્ત ॥૨૪॥ ચિત્રપ્રતિમાની જે સુંદરી ।
 ન અડવું ન જોવું દ્રગભરી ॥ નારી ચિત્રની પળ ન કરવી ॥ એના
 મર્મની વાત પ્રહરવી ॥૨૫॥ એની વાત કહેવી નહિ કાંઈ । મેલું
 ચાલવું નહિ વાટ માંડ । સંકેતે પણ માપણ ન કરવું । નારી સ્પ-
 ર્શેલ પદ પ્રહરવું ॥૨૬॥ નારીવિપેનો સંકલ્પ ત્યાગી । રહેવું પ્રમુ-
 પદે અનુરાગી ॥ કૃષ્ણમક્ત ત્યાગી પ્રાણ અંત । ન સ્પર્શે નારી ત્યાં-
 પરજંત ॥૨૭॥ નારી નાતિ ધોતિ હોય જિયાં । બ્રહ્મચારિને ન
 જાવું તિયાં ॥ જે ધરમાં સુતિ હોય નારી । તિયાં સુવું નહિ બ્રહ્મ-
 ચારી ॥૨૮॥ ચાર હાથથી ચાલવું દૂર । એવા નિયમ રાખવા જ-
 રૂર ॥ એટલાં વ્રત પાઠે જે યોગી । થાય અંતરે તેજ અરોગી ॥૨૯॥
 જગે દુર્લભ યોગી છે એવા । તે બ્રહ્માદિકને વંદ્યા જેવા ॥ એ રીત્યે બ્ર-

ह्यर्चय रखाय । एम न रहे ते अष्ट थाय ॥३०॥ क्रोध मान मद
 अमरश । मत्सर नानामात्यना रस ॥ ए योगिने विघ्न करनार ।
 माटे तजवां ते निरधार ॥३१॥ आहार निद्रा ते युक्त करवुं । व्य-
 सन फेलमात्र प्रहरवुं ॥ मद्य मांसनो स्पर्श प्रहरीए । द्रोह प्राणि-
 मात्रनो न करीए ॥३२॥ केदि मन कर्म ने वचने । आपे मरवुं न मारवुं
 केने ॥ चोरी करवा चित्ते न चावुं । वर्णसंकर योगिने न थावुं
 ॥३३॥ एवा धर्मवान भुनि प्रेह । श्रीकृष्णने पण बहाला तेह ॥ भु-
 क्तानंदजिने विजा संत । तमे सांभळज्यो गुणवंत ॥३४॥ नीलकं-
 ठमांदि गुरुभाव । राखज्यो तमे करी उछाव ॥ शिखज्यो सर्वे
 योगनी रीत्य । धर्मविपे रहेज्यो करी प्रीत्य ॥३५॥ तपेकरी कृश
 छे वरणी । करज्यो सेवा अब्रजळे घणी ॥ ए छे नाना ए नहि करो
 घाट । तमे वये मोटा छो तेमाट ॥३६॥ अमे वितते वंशाख मासे ।
 आवशुं संतो तमारी पासे ॥ त्यांसुधि राखज्यो करी स्नेह । रखे
 जाता रहे ए निस्पृह ॥३७॥ एवो समाचार घणो घणो । लख्यो
 उत्तर एम पत्रतणो ॥ पछी नीलकंठनी पत्रीनो । लखेछे स्वामी
 उत्तर एनो ॥३८॥ श्वेतद्वीपवासी निरन्नमुक्त । तेमां मुख्य अति-
 तेजे युक्त ॥ नीलकंठ जणाओछो एवा । तपेकरी छो नरवीर जेवा
 ॥३९॥ एह वातमां नथी संदेह । ते आव्याछो घरी नरदेह ॥ एवा
 तमे तेनो जे कागळ । आव्योछे ते अमारी पासळ ॥४०॥ वांची
 जाण्यो सर्वे समाचार । सुणी क्रिया में कर्यो विचार ॥ तेतो म-
 नुष्यथकी न थाय । जोयुंछे विचारी मनमांय ॥४१॥ ज्ञान वैराग्य
 भक्ति द्रढाव । नियम धर्मनिष्ठा शान्तिभाव ॥ पूर्वजन्मनुं छे ते त-

મારે । તેનું નથી આશ્ચર્ય અમારે ॥૪૨॥ તમે દેખોછો ધ્યાનમાં
 જેવા । નથી ફેર શ્રીકૃષ્ણ છે એવા ॥ સાધુમાં રહીને જોજ્યો વાટ ।
 આવશું અમે માં કરો ઉચાટ ॥૪૩॥ વૈશાખ માસ ઉતર્યા ટાંણે ।
 આવીશ હું ગામ પિપલાણે ॥ આવ્યા જાણીને આવજ્યો તમે । તિયાં
 મઠશું તમને અમે ॥૪૪॥ તમને દર્શનની છે જે તાણ । તે હું જા-
 ણુંછું ઘણું સુજાણ ॥ પળ યાં આવ્યાનું નથી ઠીક । વધે લાગેછે
 દુષ્ટની વીક ॥૪૫॥ માટે તમારે આવવું નહિ । હોય પ્રીતિતો મા-
 નજ્યો સહિ ॥ સર્વે સાધુને યોગ શિશવજ્યો । આનંદે સંતજનમાં
 રહેજ્યો ॥૪૬॥ જેમ તમને ઇચ્છા છે મારી । તેમ અમને ઇચ્છા છે ત-
 મારી ॥ માટે આવીશ હું ઉતાવળે । થાશે સુખ તે તમને મળ્યે ॥૪૭॥
 તમ જેવા જે ભક્તનો સંગ । તે કરવા મારે છે ઉમંગ ॥ રહેજ્યો
 ધર્મમાંહિ સાવધાન । ધર્મ વહાલો મને ભગવાન ॥૪૮॥ ધર્મયુક્ત
 ભક્ત રહે દૂર । પળ જાણુંછું તેને હજુર ॥ ઘઠી તમ જેવાનાં ચરણ-
 તોય । સ્પર્શિ મનુષ્ય પાવન હોય ॥૪૯॥ તમજેવાની કરે જે સેવ ।
 તેણે પૂજ્યાછે સર્વે દેવ ॥ એવા સાધુમાં પ્રીતિ છે મારી । તેવી નથી
 મેં દેહમાં ધારી ॥૫૦॥ એવા કૃષ્ણભક્ત ધર્મવાન । તે મારું હૃદય
 છે નિદાન ॥ માટે ધોમ ન કરશો કાંઈ । મઠશું આપણે પિપ્પલમાંહ
 ॥૫૧॥ માટે આજ્ઞા વિનર નહિ આવો । આવશેતો થાશે પસતાવો ॥
 જો છે અતિશે હેતુ તમારું । તોય ઇયાં આવ્યાનું છે ચારું ॥૫૨॥
 કરજ્યો સાધુનો આદરભાવ । રાખજ્યો અંગે સહજ સ્વભાવ ॥ તપે
 કરી છે કરશ તન । માટે જમજ્યો કાંઈક અન્ન ॥૫૩॥ હવે તપ ક-
 રશો માં એવું । પડે તન ન મળે એજેવું ॥ જ્ઞાન ભક્તિ તપ નિજધર્મ ।

तेनुं साधनरूप ए मर्म ॥५४॥ माटे अमसारु ए देहने । करवुं पो-
पण कहुंछुं तेहने ॥ एह देहवडे महाराज । बहु करवा धायांछे
काज ॥५५॥ एम स्वामीए विचारी मन । एवां लख्यां कागळे
वचन ॥ पछी वीढ्योछे कागळ हाथे । मोकल्यो मयारामजि साथे
॥५६॥ पछी मयाराम त्यांची चाल्यो । दिन साते आवीपत्र आल्यो ॥
आप्यो पत्र साधुने ते वीढ्यो ॥ लइ मुक्तानंदे हृदे मीढ्यो ॥५७॥
पछी वर्णी अने मुक्तानंद । बांची पत्रने पाम्या आनंद ॥ पछी स्वा-
मिनी आज्ञामांइ । रक्षा नीलकंठ पोते त्यांइ ॥५८॥ शीखवेछे नित्य
योगकळा । तेह शीखेछे संत सघळा ॥ ते गुरुकृपाए ततकाळे ।
शीखि लिधिछे सर्वे मराळे ॥५९॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तक-
श्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये
रामानंदस्वामिए पत्रनो उत्तरलख्यो एतामे त्रैताल्लिखमुं प्रकरणम् ॥४३॥

पूर्वछायो—पछी योग शीखवतां । करतां ते तप अभ्यास ॥
अहोनिश एम करतां । वही गयो वैशाख मास ॥१॥ त्यारे वर्णिंए
विचारियुं । आजकाल आवे अविनाश ॥ एम करतां वहि गयो ।
अरघो ते ज्येष्ठमास ॥२॥ वळता वर्णी व्याकुळ थइ । जुवे वाट
चारमवार ॥ एक तप ने चिंता बीजी । तेणे कृश थयाछे अपार
॥३॥ आतुरता मन अतिघणी । थइ स्वामिने मळवामाट ॥ स्वा-
मिपण पछी त्यांथकी । इच्छ्या देखवा वर्णिराट ॥४॥ चोपाइ—
थया उतावळा ततकाळ । भुजनगरमांथी दयाळ ॥ सुवर्ण सरीखो
आण्योछे रथ । वेठा तेउपर्ये समरथ ॥५॥ चलाव्यो रथ शहेर-
वजार । आव्यां दर्शने बहु नरनाख ॥ तेने जोताजोता जगदा-

धार । आव्या शहरयकी पोते चाख ॥६॥ संगे आव्याछे वळावा
 जंत । नयी वळतां करेछे रुदन ॥ तेने आपेछे महाराज घोर ।
 कहेछे म भरो नयणे नीर ॥७॥ आ समो नयी रोयानो जन । करी
 लियो कहुं दर्शन ॥ त्यारे जन लुई नीर नयणे । बोल्याछे अ-
 तिदीनता वयणे ॥८॥ कहे वहेला आचज्यो दयाळ । लेज्यो नाथ
 अमारी संभाळ ॥ एम कहीने जोडिया हाथ । त्यारे तेप्रत्ये कहेछे
 नाथ ॥९॥ जन सर्वे रहेज्यो सावचेत । राखज्यो हरिजनशुं हेत ॥
 अमे आचशुं हमणां वळी । पण प्राकृत नहि शके कळी ॥१०॥
 एम कहीने चालिया नाथ । संत वैचारने लई साथ ॥ सांझेसांझे
 करता मुकाम । आव्या स्वामी पिपलाणे गाम ॥११॥ करी म-
 हाराजे मोटि मेख । आव्या महेता नृसिंहने घेख ॥ पछी विपर
 कुरजितामे । तेने मोकलियो लोजंगामे ॥१२॥ कहुं तेडीलावो
 संतजन । मर आवी करे दरशन ॥ चाल्यो ब्राह्मण लागिने पाय ।
 आव्यो उतावळो लोजमांय ॥१३॥ आपी संतने जई वधामणि ।
 स्वामी पधारिया तेहतणी ॥ कहुं स्वामिए मोकल्युं कावी । करो द-
 र्शन संत सहु आवी ॥१४॥ एवां अमृतवचन सांमळी । पाम्या
 आनंद संतमंडळी ॥ कहे नीलकंठ ब्रह्मचारी । चालो हमणां करी
 तैयारी ॥१५॥ त्यारे संत कहे सुणो नाथ । इंदु उग्ये सहु चा-
 लशुं साथ ॥ पछी चालिया उगते चंद । नीलकंठजि ने मुक्कानंद
 ॥१६॥ देवानंद ने परवतमाई । चाल्या जेठामक्त आदि दई ॥
 दर्शन करवानी इच्छाछे घणी । वांघी दृष्टि सहुए स्वामिमणी ॥१७॥
 वर्णी तने कृश छे वळी । न चलाशुं पढ्या मोमे ढळी ॥ पछी

सर्वे वेठा पासे आवी । चांपे हाथ पग हेत लावी ॥१८॥ त्यारे
 सत्ता आवीछे शरीरे । पछी उठीचाल्या धीरेधीरे ॥ त्यारे सर्वे
 मळी कहे जन । आम केम थाशे दरशन ॥१९॥ करो योगधारणा
 दयाळ । तो पोचिए सहु ततकाळ ॥ त्यारे तेम करी चाल्या नाथ ।
 तेंये केणे न पोचाणुं साथ ॥२०॥ जेम छुट्यो कमानथी तिर । तेम
 पहोच्या ओझते अचिर ॥ वहे प्रचंड पुरे ते नदी । पडे जेते न
 निसरे कदी ॥२१॥ पढ्या एवा पुरमांहि पोत्ये । शरसम उतर्या
 सहु जोते ॥ विजा उतर्या त्रापेशुं पार्ये । पछी सहु आव्या गाम-
 मोक्षार ॥२२॥ ज्येष्ठवदी वारशने दन । कर्तुं सहुए स्वामिनुं दर-
 शन ॥ अतिगौर ने पुष्ट छे तन । अंगे पहेर्याछे श्वेत वसन ॥२३॥
 सुंदरमुख ने कमळनेण । मंदहासे मुख सुखदेण ॥ उर विशाळ
 अजानकर । कंजसम चरण सुंदर ॥२४॥ भक्ते पूज्याछे पुष्पचंदने ।
 वेठा दिठा समामांहि जने ॥ परम हितकारी बहुनामी । दिठा
 सिंहासनपर स्वामी ॥२५॥ तेने देखिने पाम्या आनंद । त्यारे
 उठ्या स्वामी रामानंद ॥ कर्त्या नीलकंठे दंडवत । तेने उठाव्या
 स्वामीए तरत ॥२६॥ प्रेमे मळिने वेसार्या पास । करी विजानी बहु
 आसवास ॥ जेवा कळाता साधुए मळी । तेवा दिठाछे वर्णिए
 वंळी ॥२७॥ पाम्या परमानंद मुख भारि । आव्यां हर्पनां नयणे
 वारि ॥ थया ब्रह्मचारी रोमांचिते । जोइ रक्षा सामुं बहुप्रीत्ये ॥२८॥
 तेम जोइरक्षा स्वामी हेते । एक मिटे मटकारहिते ॥ पछी पुछेछे
 एम महाराज । क्यांथी आव्या तमे वर्णिराज ॥२९॥ कहुं मुक्ता-
 नंदे वरतंत । सुणी राजि थया भगवंत ॥ पछी स्वामिजिए घणां-

घणां । कर्पा वसाण वरणितां ॥३०॥ पछी गदगद कंठे गिरा ।
 बोल्या ब्रह्मचारी रही धीरा ॥ मारो मनोरथ महाराज । थयो सु-
 फळ सर्वे आज ॥३१॥ तमे साक्षात कृष्णनी भक्ति । प्रवर्त्तावी आ-
 युगमां अति ॥ एवा जनहितकारी तमे । मळ्ये जन्म सुफळ मान्यो
 अमे ॥३२॥ त्यारे स्वामी कहे सत्य वात । तेमज अमेळुं रळियात ॥
 आव्या क्यांथी चालि तमे आज । हसो भुख्या तमे महाराज ॥३३॥
 पछी स्यादु फळ भगावियां । सुंदर फराळ करावियां ॥ पछी व-
 णिराज मुनिइंद । बेठा देखि सहु पाम्या आनंद ॥३४॥ एम क-
 रतां थयो सांयंकाळ । उठ्या पूजा करवा दयाळ ॥ पूजा सामग्री
 लइ बहुविधि । सेवा श्रीकृष्णदेवनी कीधी ॥३५॥ तेदि हति रहेवा
 एकादशी । कर्तुं जागरण सहु मळी निशी ॥ करतां कया कीर-
 तन गान । बोल्या वर्णिग्रत्ये भगवान ॥३६॥ कोण देश कोण
 जन्म जाग्य । कोण कुळभूषण बढभाग्य ॥ कोण मात तात गोत्र
 लहीए । कोण प्रवर शाखा वेद कहीए ॥३७॥ कोण रीत्ये उपन्यो
 वराग्य । केम कयों स्वजननो त्याग ॥ कोण इष्टदेव छे उपास ।
 केम कयों तमे वनवास ॥३८॥ कहो तपना भेदनी विधि ।
 योगसाधना कैपेख किधि ॥ तीर्थयात्रा तीर्थना रहेनार । तेने
 जित्या ते कोण प्रकार ॥३९॥ एटली वात पुछी स्वामी ज्यारें ।
 कही अनुक्रमे करी त्यारे ॥ मुर्णा विस्तारे वारता सहु । स्वामी-
 आनंद पामिया बहु ॥४०॥ पछी बोल्या स्वामी मुखकारी । तमे
 सांभळो हे ब्रह्मचारी ॥ धर्मविप्र जे तात तमारा । तेतो शिष्य थ-
 याता अमारा ॥४१॥ भक्तिधर्म दोय जे दंपती । ते मुंवी पाम्यां

દીક્ષા ભાગવતી ॥ તેના સુત તમે વ્રહ્મચાર । તેતો અમારા છો
 નિરધાર ॥૪૨॥ તમારા માતતાત જે વેદુ । મળ્યાંતાં મને પ્રયા-
 ગમાં તેહુ ॥ એતો રહેતાંતાં કોશલદેશ । કરતાં ગુમુધુને ઉપદેશ
 ॥૪૩॥ અહિંસાદિ રચાવતાં નિયમે । કૃષ્ણભક્તિ કરાવતાં પ્રેમે ॥
 તમે તેથી અધિક અત્યંત । ગુણ લક્ષણે છો યુદ્ધિવંત ॥૪૪॥ તમને
 દેખતાં એવા જે મૃત્ય । તેને જળાઓછોજ અમૃત ॥ એવી સુંદર
 સારી જે વાત । કહેતાં સુણતાં ગદ્ અર્ધરાત્ર ॥૪૫॥ ત્યારે દિહુંછે
 આશ્ચર્ય એક । જાણ્યું ઉગિયા અર્ક અનેક ॥ શ્રીસ્વામિના રોમરો-
 મપ્રતિ । દિઠા તેજના સમૂહ અતિ ॥૪૬॥ તેહ તેજ દશે દિશમાંઈ ।
 રહ્યું ધરવાપ્રત્યે છાઈ ॥ પછી હતું રાત્રે તમ કાલું । તે ટલિને
 થયું અજવાલું ॥૪૭॥ રહ્યું એવાયું પહોરવાર । જોઈ વિસય પામ્યાં
 નરનાચ ॥ પછી સર્વે તેજ સંકેલાઈ । મળ્યું સ્વામિની મૂરતિમાંઈ
 ॥૪૮॥ જેમ ચોમાસામાં અમ્ર થાય । શરદઋતુમાં શૂન્યે સમાય ॥
 ત્યારે વર્ષાં યોલ્યા શિશ નામી । ગુણે કૃષ્ણસમાન છે સ્વામી ॥૪૯॥
 એમાં કૃષ્ણ નિરંતર રહેછે । આ સ્વામીને વશ શ્રીકૃષ્ણ છે ॥ એમાં
 અસત્ય નથી જો કાંઈ । એવું નિશ્ચય કર્યું મનમાંઈ ॥૫૦॥ પછી
 ગુરુદ્ માન્યાયકા ત્યાંઈ । રહ્યા સ્વામિને સંગે સદાઈ ॥ વેડ મૂર-
 તિને જોઈ જન । પામ્યા આનંદ અતિશે મન ॥૫૧॥ સ્વામિપણ વ-
 ણિંગુણ જોઈ । કૃષ્ણસમાન માનેછે સોઈ ॥ જાણ્યું ધર્મની રક્ષાને
 કાજ । પ્રકટ્યાછે શ્રીકૃષ્ણ મહારાજ ॥૫૨॥ એમ પરસ્પર અતિપ્રીત્યે ।
 કરે વાત અલૌકિક નિત્યે ॥ સુખી જન પામે છે આનંદ । કહે ધન્ય-
 ધન્ય સુખકંદ ॥૫૩॥ इति श्रीमदेकान्तिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वा-

मिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचित्तानलिमध्ये रामानंदस्वामिने
नीलकण्ठ मळ्या ए नामे चुवाळिशमुं प्रकरणम् ॥४४॥

पूर्वछांयो—पछी लोकमां एम जाणियुं । स्वामिपासे आव्याछे
संत ॥ नानिवयमां न थाये एवां । कर्याछे तप अनंत ॥१॥ ते
सुणी देशोदेशथी । आवेछे नर ने नाख ॥ योगी त्यागी दर्शने ।
आवे लोक हजारो हजार ॥२॥ ते मनुष्यने स्वामी पोते । ओळ-
खावेछे ब्रह्मचार ॥ कृश तने तपसी अति । जोइ विसय पामे न-
रनाख ॥३॥ पछी पुछेछे स्वामिने । कयांथी आव्या आ वर्णीराज ॥
नानिवयमां मोटा अति । तप करेछे महाराज ॥४॥ चोपाइ—
जोने पहेरिछे यज्ञोपवीत । जटा शिरो शांति अतिचित्त ॥ नाडियो
जे शरीर मोझाख । सर्वे निसरिरहीछे वाख ॥५॥ ऊर्ध्वपुंड्र ने तु-
लसीनी माळा । उदार छे पासे मृगछाला ॥ ध्यानेकरी स्वम्यांछे
लोचन । अतिविसारि मुक्युंछे तन ॥६॥ बहुनिस्प्रेहि ने निरमान ।
एवा आ कोण छे मगवान ॥ त्यारे स्वामी कहे सुणो तेह । आव्या
कोशळदेशथी एह ॥७॥ एनां मातापिता हतां जेह । अतिधर्मवाळां
वेउ तेह ॥ करतां भगवाननी भक्ति । ते सुणतां पोते हेते अति ॥८॥
भक्तिज्ञान वैराग्य माहात्म्य । जेम सांमळ्युंछे रहेछे तेम ॥ एणे सर्वे
संबंधिने त्यागी । गयाता वनमां वडभागी ॥९॥ तियां घोर तप
अति करि । कर्या भक्तिए प्रश्न श्रीहरि ॥ त्यांथी आव्याछे हरि-
हृच्छाये । कर्या तप ते ध्रुवे न थाये ॥१०॥ एवां स्वामिनां वचन सां-
मळी । अतिविसय पाम्या जन वळी ॥ पछी निरखि हरखि जन ।
गया पोतपोताने भुवन ॥११॥ पछी जाणी डाह्याने चतुर । राख्या

स्वामिण पोताहजुर ॥ कृष्णपूजामां प्रवीण जाणी । राख्या आपवा
 सामग्री आणी ॥१२॥ पछी पोते पोतानी जे सेव । करे वहेला
 उठि ततखेव ॥ पछी स्वामिने पूजवा समे । करे परिचर्या जेम
 गमे ॥१३॥ तुळसी चंदन पुष्प ने धूप । लावे नैवेद्य आणी अनूप ॥
 जेम मनतणि जाणे कोये । लाविआपे पोते जेजे जोये ॥१४॥ पछी
 राजि थया तेह माये । थया वश पोते वर्णिसाथे ॥ एम रही करी
 पूजा घणी । रामानंदजिए कृष्णतणी ॥१५॥ आपी पूजासामगरी
 जेह । लिधि साक्षात सरवे तेह ॥ ते उद्धव बिना बिजा कोइ । नथी
 देखतां ते जन सोइ ॥१६॥ पछी स्वामी इच्छा मनमांय । मारीपेठे
 वर्णिने देखाय ॥ त्यारे श्रीकृष्णने स्वामी कहेछे । वर्णी दर्शन त-
 मारां इच्छेछे ॥१७॥ पछी हसि बोल्या भगवान । देशुं वर्णिने द-
 र्शनदान ॥ एम कही दिधुं दरशन । निरखि वर्णी थया परसन
 ॥१८॥ पछी गुरुनी सेवामां रखा । एवा हरि स्वामिने भाविया ॥
 आपे अन्नप्रसादि ते जमे । करे तेते जे स्वामिने गमे ॥१९॥ पछी
 ज्यारेज्यारे पूजे स्वामी । त्यारे नित्य देखे बहुनामी ॥ पछी वर्णिण
 जाणुं एरीत्ये । पूजुं हुं दिये दर्शन ग्रीत्ये ॥२०॥ लियेछे पूजा जे
 स्वामी दिये । तेम मारीपण ग्रमु लिये ॥ एम लेशे ग्रमु पूजा ज्यारे ।
 हुं कृतारथ मानिश त्यारे ॥२१॥ ते श्रीस्वामिनी सेवाए करि ।
 करशे मनोरथ पुरो हरि ॥ पछी स्वामिनी सेवा श्रद्धाये । करतां
 वीत्युंछे चोमासुं त्यांये ॥२२॥ संवत्अठार वर्ष सत्तावन । कार्ति-
 कशुदी दन पावन ॥ एकादशी प्रबोधनीनाम । अतिसुंदर सुखनुं
 धाम ॥२३॥ तेदि महादीक्षा देवाने काज । इच्छा रामानंदजि म-

हाराज ॥ पछी महादीक्षा लेवाने माटे । कयों उपवास वर्णिराटे ॥२४॥ पछी श्रीकृष्णमंत्रनो जाप । कयों महादीक्षा लेवाने आप ॥
 तियां तेढ्यो ब्राह्मण अमल । पोताना संप्रदायमां कुशल ॥२५॥ तेपासे
 वेदशास्त्रनी विधि । करावी तेते सरवे किधी ॥ पछी श्रीकृष्णनो
 मंत्र जेह । अष्टाक्षर कहेवायछे तेह ॥२६॥ कखो जमणा कानमां ते-
 चार । अर्येसहित करी उचार ॥ प्रबोधनी एकादशी दन । आप्युं
 महादीक्षारूपि धन ॥२७॥ बहुविधे वाजां वजडावी । कयों उत्सव
 संत तेडावी ॥ आव्या ब्रह्मचारी बळी संत । बढ्यो आनंद सहुने
 अत्यंत ॥२८॥ कखो एजे श्रीकृष्णनो मंत्र । तेनो अर्थ कखो धार्यो
 अंत्र ॥ अंतःकरणनी वृत्तियो जेह । करवा निरोधमंत्र छे एह ॥२९॥
 थाय हृदयमांहि प्रकाश । पामे कृष्णदर्शन फळ दास ॥ एह मंत्र-
 फळ सुखकारी । कहे स्वामी सुणो ब्रह्मचारी ॥३०॥ देहस्मृति ज्यां-
 लगण होय । धर्म तजवो नहि कहुं सोय ॥ ते धर्म कखा ताते त-
 मारे । तमे पाळोछो ते अनुसारे ॥३१॥ बळी पाळज्यो विशेष
 तमे । ए शिष्यामण्य दंतुं अमे ॥ कृष्णपूजा मने वाखे करज्यो ।
 पंचाध्याय पाठ ओचरज्यो ॥३२॥ आप शक्ति प्रमाणे परम । पाठ
 करवो वासुदेवमाहात्म्य ॥ फळ दळ प्रसादिनुं लेवुं । जळपण प्रसा-
 दिनुं पियुं ॥३३॥ कृष्णनिवेदनुं अन्न जेह । जमवुं अधिक करी
 स्नेह ॥ पहोर रात्य जातां नित्य सुवुं । पहोर पाळलिरात्ये उठवुं ॥३४॥
 पृथ्वीपर करवुं आसन । करवुं कृष्णनाम कीर्तन ॥ कृष्णभक्ति
 बिना कोइ काल । वृथा न जावादेवो दयाळ ॥३५॥ जे ग्रंथ कृ-
 ण्णमाहात्म्ये सहित । ते सुणज्यो कहेज्यो करी हेत ॥ एम धर्म-

उपदेश आप्या । शिष्यमां मुख्य मोटेरा स्याप्या ॥३६॥ पछी अ-
र्थसहित पाड्युं नाम । लेतां जन पामे सुखधाम ॥ सहजे संतने
सुखमंडार । एह अरयने अनुसार ॥३७॥ सहजानंद जगवंद जेहं ।
कहुं नाम तमारुं छे तेह ॥ तप स्वभावे आकारे करि । नारायण-
सम तमे हरि ॥३८॥ माटे नारायणमुनि नाम । कहेशे सर्वे पुरुष
ने धाम ॥ एम नाम स्वामिरामानंदे । कहां ते सांभळ्यां सुखकंदे
॥३९॥ पछी वर्णिस्वामिनी तेवारे । करी पूजा पोडश उपचारे ॥
करी प्रदक्षिणा दंडवत । पछी पूज्याछे संत समस्त ॥४०॥ पूज्या
वर्णी विप्र भलिविधि । वेदशास्त्रविधि पुरीकिधि ॥ पछी हाथ जोडि
उभा आगे । करे स्तुति अतिअनुरागे ॥४१॥ त्वारे स्वामी कहे मुज-
पास । मागो वर जेवी होय आश ॥ त्वारे वर्णि कहे मागवुं ए छे । जेम
तमारी पूजा कृष्ण लेछे ॥४२॥ वळी प्रकट दीएछे दर्शन । तेम मारे
थाय भगवत ॥ एह मागुंछुं हुं महाराज । विजि इच्छा नथी मारे
आज ॥४३॥ त्वारे स्वामि कहे सत्यवचन । लेशे पूजा ने देशे दर्शन ॥
एम कहेतां सांभळतां वात । गयो दिन ने पडिछे रात्य ॥४४॥
कर्तुं जागरण सहू मळि जन । गायां श्रीकृष्णनां कीरतन ॥ एम
करतां थयुं सवार । करावी रुडी रसोयुं त्वार ॥४५॥ जम्या ब्राह्मण
ने ब्रह्मचारी । साधु सतसंगी नरनारी ॥ सहू जमाड्या स्वामिरा-
मानंदे । कयों मोटो उत्सव आनंदे ॥४६॥ आप्यां वस्त्र ने दक्षिणा
बहु । 'राजिथइ गया द्विज सहू ॥ पछी स्वामिनीपेछे पूजन । लिये
नित्ये ते प्रीत्ये श्रीकृष्ण ॥४७॥ तेणे राजि थया हरि घणुं । मान्युं
पोते कृतारथपणुं ॥ वळी आपे एमज दर्शन । तेणे पोते रहेछे प्र-

सन्न ॥४८॥ द्विभुज रूप राधिकासंगे । सुंदर वेषुं बजाडे उमंगे ॥
 मनोहर मूर्ति नटवर । देखे छेलछविलो सुंदर ॥४९॥ क्यारेक रमा-
 संगे रंगराज । क्यारेक रुक्मिणीसंगे महाराज ॥ क्यारेक सखासंगे
 अरजुन । क्यारेक एकाएकथाय दर्शन ॥५०॥ क्यारेक द्विभुज चतु-
 र्भुज देखे । देखे अतिमोद मन लेखे ॥ एम आपे धर्युं नरनाथ । करे
 चरित्र पोते तेमाट ॥५१॥ वेश तपस्विनो छे तेकाज । करे मनु-
 प्यचरित्र महाराज ॥ एम कृष्णनी बुद्धिए करी । सेवेछे गुरुने पोते
 हरि ॥५२॥ इति श्रीमद्देफांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनि-
 ष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचित्तामणिमध्ये श्रीरामानंदस्वामिए नीलकंठ-
 वर्णिने महादीक्षा आपी एनामे पिसत्राळिशमुं प्रकरणम् ॥४५॥

पूर्वछायो—सुंदर कथा सांमळो । थया स्वामिना वर्णीं शिष्य ॥
 डाढ्या सर्वे सदगुण जेमां । असाधारण अहोनिश ॥१॥ एवा हरि
 बुद्धिचंतशुं । स्वामिए राख्यो सराभाव ॥ कांडक कामकारणे । पुछे
 पोते करी उछाव ॥२॥ जियांजियां पोते विचर्या । तियांतियां वर्णि
 साथ ॥ रैवताचल आसपासले । कर्या बहु जीव सनाथ ॥३॥ कृ-
 ष्णनी भक्ति अतिशे । प्रवर्तावि जनमांय ॥ जिज्ञासु जीव जोइने ।
 पोते फर्या ग्रेवा बांय ॥४॥ चोपाइ—क्यांक पक्ष क्यांक रह्या मा-
 सरे । एम फर्या देश अविनाशरे ॥ एम रहेतां देतां दर्शन श्या-
 मरे । आब्या पोते जेतपुर गामरे ॥५॥ तियां उनडनामे राजनरे ।
 तेणे राख्याछे करी स्तवनरे ॥ कछुं आ जे सरवे छे मारुंरे । तेतो
 जाणज्यो स्वामी तमारुंरे ॥६॥ पछी रह्या तियां रामानंदरे । सर्वे
 जनने देवा आनंदरे ॥ रहे सेवामां हरि तत्पररे । करे सेवा स्वा-

मिनी सुंदररे ॥७॥ गुणे करी अधिक छो सद्गुणीरे । गुण स्वाभावि छे
 आव्या नयीरे । सर्वेकाळ वळी सर्वेस्थळरे । स्वस्वरूपविषे रहे अचळरे
 ॥८॥ सत्य शौच दया क्षमा त्यागरे । संतोष आर्जव ने वैराग्यरे ॥
 श्रम दम साम्य उपरतिरे । तप तेज तितिक्षाना पतिरे ॥९॥ शा-
 स्त्रज्ञान ऐश्वर्यता अतिरे । वळ शूरपणुं ने समृतिरे ॥ स्वतंत्र कुशल
 कांति धैर्यरे । चितकोमळ वाक्यचातुर्यरे ॥१०॥ नम्रता शील सह
 ओज वळरे । भग स्थिर गंभीर अकळरे ॥ आस्तिक अदंभी अमा-
 नरे । कीर्ति मौन गर्व नहि दानरे ॥११॥ मिताहार डाह्या मि-
 त्रपणुरे । सर्वे उपकारि दया घणुरे ॥ कामधोभ न पामते चित्तरे ।
 अद्रोह पडउरमि जितरे ॥१२॥ आपे परने मान ते घणुरे । अ-
 परिग्रह ब्रह्मण्यपणुरे ॥ शरणागतवत्सल अनीहरे । एहआदि सद-
 गुण जेहरे ॥१३॥ तेह देखिने सरवे जनरे । पामे विषय पोताने
 मनरे ॥ एवा गुणवाळा जोइ सहुरे । माने मोटा हरिजिने बहुरे
 ॥१४॥ एवा गुणवाळा ब्रह्मचारीरे । करे सेवा स्वामिश्रीनी सारीरे ॥
 एम अहोनिश सेवा कर्तारे । वीत्यां वर्ष दोय संग रहेतारे ॥१५॥
 धार्या धर्मनियम ते न मुकेरे । करे तप योगमां न चुकेरे ॥ जोइ
 स्वामी एवा वर्णिरायरे । स्थापि धर्मधुर एहमांयरे ॥१६॥ आपे इ-
 च्छ्या अंतर्ध्यान थावारे । मांड्युं वर्णिने वचन मनावारे ॥ जे बहे-
 वार न जाणे लगाररे । तेने इच्छ्या सोंपवा बहेवाररे ॥१७॥ कहे
 स्वामी सांभळो सुजाणरे । कहुं वचन ते करवुं प्रमाणरे ॥ जे मारा
 आश्रित नरनाखरे । तेने राखवां धर्ममोझाररे ॥१८॥ तमे वासु-
 देवमाहात्म्यरे । तेनो पाठ कर्त्यानुं छे निमरे ॥ तेमां वर्णाश्रमना

जे धर्मरे । कहा खीना धर्म अतिपरमरे ॥१९॥ तेमां रखावज्यो सहुने
 तमेरे । एम आज्ञा करुंछुं अमेरे ॥ करज्यो कृष्णनी पूजातो एवीरे ।
 करी विहलेशे बळी जेवीरे ॥२०॥ तेतो श्रीकृष्ण तमारे विपेरे ।
 विराजिरहाछे अहोनिशरे ॥ तेना व्रत उपवास जेमरे । करवा वै-
 ष्णव करेछे तेमरे ॥२१॥ तमे शास्त्रमांजाणोछो घणुंरे । मांटे मानो
 वचन मुजतणुंरे ॥ मारा स्थानक उपख रहेवारे ॥ नथी बीजा कोइ
 तमजेवारे ॥२२॥ जेदिना मे निरुयाछे तमनेरे । कयोछे में मनो-
 रथ मनेरे ॥ ते पुरो करो वरणिराटरे । करवा योग्य छो कहुंछुं
 तेमाटरे ॥२३॥ तमारा वैराग्यनी जे वातरे । अति तीव्र हुं जाणुंछुं
 तातरे ॥ पण ए काज तमथी थायरे । विजाने ते कैम कहेवायरे
 ॥२४॥ तमजेवातो तमे छो एकरे । अमे जोयुंछे करी विवेकरे ॥
 तमने निर्लेप अतिजाणीरे । निरबंध जोइ कहुं वाणीरे ॥२५॥ व-
 सन भूषण वाहन जेहरे । ग्रहण करज्यो आपे जन तेहरे ॥ निजज-
 ननी पूरज्यो हामरे । करज्यो रक्षा तेनी आहुं जामरे ॥२६॥ क-
 ल्बिदोष लागवा मां देज्योरे । शरणागतने उगारी लेज्योरे ॥ तमे स-
 मर्थ छो तपोधनरे । द्रव्य नारी नहि करे बंधनरे ॥२७॥ गुणेकरी
 छो कृष्णसमानरे । एम जाणेछे सहु निदानरे ॥ अतिधीर जणाणा
 असनेरे । मांटे मोटा कयाछे तमनेरे ॥२८॥ एवी सांभळी स्वा-
 मिनी वाणीरे । बोल्या प्रभुजि उदासी आणीरे ॥ स्वामी तमारी
 आगन्या जेमरे । करवुं घटे सरवेने तेमरे ॥२९॥ पण ब्रह्मचर्यव्रत
 जेहरे । तेने पाळतो एवोहुं तेहरे ॥ तेने मानवुं आवुं वचनरे । नथी
 समर्थ हुं भगवनरे ॥३०॥ लोकशास्त्रमां वात छे एवीरे । ब्रह्मच-

र्गने निंदवा जेवीरे ॥ जेनी गंध मुंथी न सहेवायरे ॥ तेनेपासे में
 केम रहेवायरे ॥३१॥ बळी नारीने संगे सदायरे । मोटा मुमुक्षुने
 बंध थायरे ॥ मुक्तपण पढ्या एने मळीरे । तेनी वात में श्रवणे
 सांभळीरे ॥३२॥ सौभरि ने बळी एकलशृंगरे । एने संगे जाग्योछे
 अनंगरे ॥ काम जागे त्यां क्रोधज होयरे । क्रोध त्यां मोह जा-
 णचो सोयरे ॥३३॥ मोहथकी थाय स्मृतिनाशरे । स्मृतिनाशे बुद्धि-
 विनाशरे ॥ पछी मोक्षने मार्गथी पडरे । एनेसंगे अघमगे चडरे
 ॥३४॥ माटे त्रिबुंछुं एना संगथीरे । केम वचन मनाशे मुंथीरे ॥
 एना विश्वासमांहि जे रक्षारे । हत्ता मोटा तेपण छोटा थयारे ॥३५॥
 जुवो शिव ने ब्रह्मानी वातरे । लखिछे शास्त्रमांहि विख्यातरे ॥ एनो
 जेणे विश्वास कीधोरे । तेने अंतरघाटे गळी लिधोरे ॥३६॥ काम
 क्रोध मद लोभ मोहरे । भय शोकादि शत्रुसमूहरे ॥ एह प्रकटे
 अंतरमांयरे । तेणेकरी कर्मबंध थायरे ॥३७॥ माटे बुद्धिवान जे
 कहेवायरे । तेणे एने संगे न रहेवायरे ॥ माटे प्रतीति न करवी
 मननीरे । ए समझण्य कृष्णना जननीरे ॥३८॥ जो दयाए करे
 मनसंगरे । थाय भरतपेठ्ये व्रतभंगरे ॥ माटे अग्निमांहि बळिजावुरे ।
 सारुं विष हळाहळ खावुरे ॥३९॥ पण नारीतणो परसंगरे । अति-
 भुंडो लागे मने अंगरे ॥ तेम द्रव्य ते गमतुं नथीरे । तेनी वात
 कहुं हवे कथीरे ॥४०॥ मोटा धर्मवाळो होय जेहरे । थाय भ्रष्ट
 द्रव्यसारु तेहरे ॥ जुवो निमि वसिष्ठनी वातरे । पूर्वनी पुराणमां
 विख्यातरे ॥४१॥ दिधा लोभे सामसामा आपरे । तेणे दुःख पास्या
 दोय आपरे ॥ वसिष्ठ ते वेद्यासुत थयारे । निमि जनक जीवथी

गयारे ॥४२॥ एम द्रव्यमां रखो संतापरे । द्रव्यसारु थाय बहु
पापरे ॥ माटे समझए करवो विवेकरे । स्त्रीद्रव्यंसम बंध नहि ए-
करे ॥४३॥ चली देश काल क्रिया देवरे । शास्त्र दीक्षा मंत्र संग
मेवरे ॥ एह सवळे होय सवळरे । अने अवळे होय अवळरे ॥४४॥
जेवुं सेवे तेवी थाय मत्यरे । करे कर्म पछी सत्यासत्यरे ॥ कर्मप्रमाणे
फल लहेरे । माटे विवेकी वेगळा रहेरे ॥४५॥ पिवे डाखो भोळो
मांग्य मद्यरे । थाय वेड घेला जाणो सद्यरे ॥ तेम दाम वाम फे-
लेकरीरे । सत्वगुणी ज्ञानी भुले हरिरे ॥४६॥ माटे स्वाभाविक
गुण जेहरे । द्रव्य त्रियामां रखाळे तेहरे ॥ एम स्वाभाविक गुण
होयरे । ते त्यागवा समर्थ नहि कोयरे ॥४७॥ माटे ए प्रसंगमां हि
क्यारेरे । स्वाभाविक रुचि नहि मारेरे ॥ पण तमे आज्ञा एवी की-
धीरे । कहो करुं हवे कोण विधिरे ॥४८॥ पामे चित्त खेद अति
मारुंरे । कहो थाय मारुं जेम सारुंरे ॥ सर्वे धर्म पळानवा स्वामीरे ।
तमे समर्थ छो बहुनामीरे ॥४९॥ माटे एमां मारुं शुं छे कामरे ।
एथी बीजुं कहो सुखधामरे ॥ एम नारायणमुनि जेहरे । कायुं पो-
तानुं हारद तेहरे ॥५०॥ त्यागियोने देवा उपदेशरे । एम घोलिया
वर्णिदिनेशरे ॥ एतो पोते छे पुरुषोत्तमरे । जेने नेतिनेति कहे नि-
गमरे ॥५१॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्य-
निष्कलानंदमुनिविरचिते भक्तचिन्तामणिगध्ये श्रीनारायणमुनि ए पोतानी
रुचि वही एनामे छेताल्लिशमुं प्रकरणम् ॥४६॥

पूर्वछायो—एवुं मुणी स्वामी घोलिया । मुणो हरि शुद्ध-
दिवान ॥ हार्द तमारा ह्यातणुं । ते सर्वे जाण्युं मे मुज्जाण ॥१॥

पण हुं करुं ते विचारी करुं । वणविचारे न करुं लेश ॥ बंध थातां देखुं
जेहने । तेने नापुं एवो उपदेश ॥२॥ हुंपण हमणां रहो छउं । आ
पवित्र पृथिवी मोक्षार ॥ धर्म पळाववा समर्थहुं । सर्वे वात मानो
निरधार ॥३॥ हवेपण मारे जावुं थाशे । भूमि तजि ब्रह्ममहोल ॥
शिखामण्य सदशिष्य जाणी । आपुंहुं मति अढोल ॥४॥ चोपाह—
मारो मनोरथ सर्वे सारोरे । कहुं वचन ते रुंदे धारोरे ॥ तम विना
धर्मधुर जेहरे । विजाथकी न उपडे तेहरे ॥५॥ माटे मानो वचन
वर्णिरायरे । तमने बंधन नहि थायरे ॥ तमे करशो जो नारीशुं
वातरे । नहि बंधाओ कहुंहुं तातरे ॥६॥ होय युवतियूथ अपाररे ।
तमे रहेज्यो ते नारी मोक्षाररे ॥ सदा रहेज्यो तेमां निर्लेपररे । वि-
जानेतो बोल्ये चडे केकरे ॥७॥ तमे कंचन कांताए करीरे । निश्चे
नहि बंधाओ श्रीहरिरे ॥ तमने साक्षात सविता मळीरे । आप्योछे
वर तमने बळीरे ॥८॥ सूर्यनारायण थइ राजीरे । रक्षा हृदय त-
मारे विराजीरे ॥ तमे नारायण सुखकारीरे ॥ निरलेप ने निरवि-
कारीरे ॥९॥ एवा समर्थ छो सत्यवातरे । माटे कहुंहुं तमने ता-
तरे ॥ विजा सर्वे संत छे आ सारारे ॥ पण एनेतो राखवा न्यारारे
॥१०॥ विजा ब्रह्मचारी संत सोइरे । नारी वात सांभळशे कोइरे ॥
थाशे अष्ट जाशे नरकमांइरे । तेमां फेरम जाणशो कांइरे ॥११॥
माटे रक्षा ते करज्यो एनीरे । होय आश्रित तमारा तेनीरे ॥ द्र-
व्यनारीयी उगारी लेज्योरे । एवी शिखामण नित्य देज्योरे ॥१२॥
कहुं सांभळज्यो सहु जनरे । एम मनाव्युं गुरुए वचनरे ॥ इच्छा
नथी उरमांहि जेनीरे । वात मनावी स्वामिए तेनीरे ॥१३॥ ज्यारे

आगन्या मानी ए शुद्धरे । त्वारे स्वामी बोलिया विशुद्धरे ॥
 सर्वे संतने कहुं बोलावीरे । सांभळो शिष्य सर्वे आवीरे ॥१४॥
 आ श्रीनारायणमुनि जेछेरे । आजथी मारे ठेकाणे रहेछेरे ॥
 मानज्यो सह आनां वचनरे । जेह आश्रित हो मारा जनरे
 ॥१५॥ त्वारे सर्वे जने जोल्या हाथरे । सारुं मान्युं अमे मारा
 नाथरे ॥ त्वारे हरि पोते उमा थयारे । गुरु आगे हाथ जोडि-
 रह्यारे ॥१६॥ त्वारे स्वामी कहे हुंहुं प्रसन्नरे । मागो मुज-
 पासेथी वचनरे ॥ एवी ब्रह्मांडे वस्तु न कांयरे । जे मागोने अमे
 न अपायरे ॥१७॥ अतिहेतु भयां सुख वदनरे । एवां सुण्यां स्वा-
 मिनां वचनरे ॥ पळी बोल्याछे वर्णिराटरे । स्वामी प्रसन्न जाण्या तै-
 माटरे ॥१८॥ स्वामी वर देवा योग्य जो हउंरे । तो करजोडी तमने
 कहुरे ॥ मागुं प्रथम ए गुरुरायरे । कृष्णचरणकंजे प्रीति थायरे
 ॥१९॥ वळी हरिजनने होय दुःखरे । थाय मने ए भोगवे सुखरे ॥
 कृष्णभक्त जो पूर्वने कर्मरे । अब वस्तु पामे परिश्रमेरे ॥२०॥ एनुं
 कष्ट आवे मुजमांयरे । एह सुखमां रहे सदायरे ॥ रुडी हरिकथा
 हरिजनरे । तेनो संग देज्यो निशदनरे ॥२१॥ वळी हरिना गु-
 णनेविपेरे । मारी वाणी ते रहेज्यो हमेशेरे ॥ कृष्णकथामां रहेज्यो
 आ कानरे । हरिसेवामां हाथ निदानरे ॥२२॥ हरिस्मृतिमां मारुं
 मनरे । मागुंहुं हुं रहेज्यो निशदनरे ॥ कृष्णदर्शनमां मारां नेणरे ।
 मागुंहुं हुं रहेज्यो दिनरेणरे ॥२३॥ देह अंतःकरण क्रियायरे ।
 नित्य हरिनी भगति थायरे ॥ एह मागुं ते देज्यो उमंगेरे । केदि
 राखशोमां दुष्टसंगेरे ॥२४॥ एटला वर मुजने देज्योरे । मारी प्रा-

रथना सुणि लेज्योरे ॥ एवं मुणि वोढ्या गुरु वाणीरे । शुद्ध आ-
 श्रयवाळा शिष्य जाणीरे ॥२५॥ कहुं मनोरथ जे तमारोरे । नि-
 श्रयपुरो थासे उर धारोरे ॥ एवो वर वरणिने आपीरे । राख्या पो-
 ताने ठेकाणे स्थापीरे ॥२६॥ पछी शिष्य लह निजसाथरे । आव्या
 गाम फणेणिये नाथरे ॥ तेदि हतो एकादशी दनरे । कर्यो उत्सव
 सहू मळि जनरे ॥२७॥ द्वादशीये संत विप्र जनरे । तेने करावियांछे
 भोजनरे ॥ आप्यां विप्रने सुंदर दानरे । कर्या भद्रानदीमांहि स्नानरे
 ॥२८॥ वेठा एकांत्ये पद्मआसनेरे । कृष्णमूरति चितवी मनेरे ॥
 करी समाधि कृष्णमां रहरे । त्यारे देहनी विस्मृति थडरे ॥२९॥
 पछी श्रीकृष्ण इच्छाए करीरे । उद्धवजिए देह ग्रहरीरे ॥ गया
 विशाळाग्रत्ये ते वळीरे । पूर्वे हति तेवी देह मळीरे ॥३०॥ पाम्या
 सिद्धदेह तेह वाररे । कृष्णभक्ति करवा निरधाररे ॥ संवत् अठार
 वर्ष अष्टावनरे । मागशरशुदी तेरश दनरे ॥३१॥ वार देवगुरु दन
 जाणोरे । मुक्युं तन तेदि परमाणोरे ॥ जन करतांहतां कीर्तनरे ।
 तेने जणाणुं तजियुं तनरे ॥३२॥ जोइ नाडी चालतां न जाणीरे ।
 त्यारे जनने आव्यां आंख्ये पाणीरे ॥ मळी जन करे बहु शोकरे ।
 कहे तज्युं उद्धवे आ लोकरे ॥३३॥ जाण्युं सहुवे हरिधाम गयारे ।
 एवं सुणिने व्याकुळ थयारे ॥ रुवे जन नेणेभरि नीररे । कोइ धरि
 शके नहि धीररे ॥३४॥ हावभाव हसवुं संभारीरे । मिठि बोलनी
 मनमां धारीरे ॥ मनोहर मूरति विचारीरे । बहु रुवेछे नरने नारीरे
 ॥३५॥ वळी वरणिआदी जे संतरे । सर्वे शोकातुर छे अत्यंतरे ॥
 पछी नाहिने आव्यां जे जनरे । लाव्या अवीर गुलाल चंदनरे ॥३६॥

न अंडे कोइ भाइरे ॥ विजा आव्रित जन छे जेहरे । बहु मळी
 वेठा सहु तेहरे ॥६॥ सर्वे हाथजोडि पाय नमेरे । अमारा गुरुमूर्ति
 छो तमेरे ॥ वळी सहेजे आपोछो आनंदरे । माटे सत्यनाम
 सहजानंदरे ॥७॥ सद्गुणे शोभानुं छो धामरे । वळी तमे छो
 स्वामिने ठामरे ॥ माटे अमने जाणी तमारारे । कहेज्यो शिखनां
 वचन सारारे ॥८॥ प्रभु तमारी आज्ञाने निपेरे । रहेसुं श्रद्धा-
 सहित हमेशेरे ॥ माटे कहेवुं घटे तेम कहेज्योरे । सारी सुखनी
 शिखामण्य देज्योरे ॥९॥ एम सहु मळी कहे जनरे । तेनां सांभ-
 ल्यां नाथे वचनरे ॥ पछी बोल्या नाराणमुनिरे । शिखामण हित-
 कारी सहुनीरे ॥१०॥ कहुं धर्मशास्त्रने वचनेरे । धर्ममांहि राखवा
 जननेरे ॥ कहे नर देव ने पितररे । शेष शशि सुर ने इतररे ॥११॥
 जेजे याम्या सुख ने मोटाइरे । तेतो रहेतां थकां धर्ममांइरे ॥ कहुंछे
 श्रुतिस्मृतिमां एमरे । सत्यधर्मने मुकाय केमरे ॥१२॥ तेतो मोटा
 पुरुषने मळेरे । त्यारे सहुसहुना धर्म पळेरे ॥ ते वांसुदेवमाहात्म्य
 मांइरे । कदाछे सहुना धर्म त्यांइरे ॥१३॥ एम उद्धवस्वामिए क-
 हुंछेरे । तेसर्वे मारे हेंये रहुंछेरे ॥ माटे धर्मने सहु अनुमरोरे ।
 भावे कृष्णनी भगति करोरे ॥१४॥ पाळो एटली आगन्या मारीरे ।
 जेणे मुसी थाओ नरनारीरे ॥ एह शिखामणनां वचनरे । सर्वे ह-
 दयमां धारज्यो जनरे ॥१५॥ वळी ग्राहृत जीवनी रीतेरे । शोक
 स्वामिनो म करो चित्तेरे ॥ एवुं अखंडरूप अविनाशरे । तेतो के-
 दिये न थाय नाशरे ॥१६॥ थाय प्रकट भूमियें महाराजरे । तेतो
 जीवोना कल्याण काजरे ॥ एवुं उद्धव ने अंतर्ध्यानरे । तेतो स्व-

तंत्रपणे निदानरे ॥१७॥ पण काळ करमने वशरे । नोय जीवोपेखे
 परवशरे ॥ एम समझे छे दैवी जनरे । आसुरी मोह पामेछे मनरे
 ॥१८॥ माथ्ये शोकने सरवे तजोरे । प्रत्यक्ष परमेश्वरने भजोरे ॥
 मानि मनमां उपदेशरे । हवे जाओ सहु देश प्रदेशरे ॥१९॥ हुंपण
 जाउंछुं पुर धोराजिरे । तमे रहेज्यो सहु जन राजिरे ॥ कहुं सां-
 भळज्यो सहु जनरे । एम चोल्या प्रभुजि वचनरे ॥२०॥ सुणि शोक
 तज्यो सहु जनरे । जाण्या प्रभुजिने गुरु मनरे ॥ पछी गयां घेत्ये
 नरनारीरे । हृदे हरिनी मूरति धारीरे ॥२१॥ हरि निजगुरुने वि-
 रहेरे । चित्ते क्षोभ ने दुःखी छे देहेरे ॥ षण अंतरदर्शने करिरे ।
 धारी रक्षाछे धीरज्य हरिरे ॥२२॥ पोते हयों ते सर्वेनी शोकरे ।
 माटे हरिनाम कहे लोकरे ॥ पछी बहु संत लइ साथरे । त्यांथी
 चाल्या नीलकंठ नाथरे ॥२३॥ धर्म प्रवर्तावामां छे चित्तरे । आव्या
 धोराजि संते सहितरे ॥ तियां अतिहेते करी जनरे । कर्तुं प्रभुजिनुं
 ते पूजनरे ॥२४॥ दह दर्शन आव्या भाडेररे । निजजन पर करी
 मेखरे ॥ यांथी माणावद्र गया नाथरे । निखिं जन थयांछे सना-
 थरे ॥२५॥ त्यांथी पिपलाणामां पधार्यारे ॥ जनने मन मोद व-
 धार्यारे ॥ त्यांथी आव्या गाम अगत्राडरे । जियां भक्त छे पर्वत
 भाडरे ॥२६॥ त्यांथी आव्या गाम कालवाणीरे । निजदास पर
 दया आणीरे ॥ कियां एकदिन कियां दोयरे । कियां त्रण दिन
 रक्षा सोयरे ॥२७॥ सहुने ज्ञान आपी समझाव्यारे । पोतपोताने
 धर्मे रखाव्यारे ॥ पोते गुरुनी आगन्धा मानीरे । वेठा वाहनपर
 सुखदानीरे ॥२८॥ मारेमारे वस्त्र ने भूषणरे । पहेंयां जनहिते ते

पूजाने वंदना बहुविधिरे । शास्त्रप्रमाणे सर्वे किधिरे ॥ पछी करी
 सुंदर विमानरे । तेमां तन वेसार्यु निदानरे ॥३७॥ लइचाल्या मद्रा-
 नदी कांठेरे । विप्र विष्णुसूक्त करी पाठेरे ॥ शांझ मृदंगे गायछे ज-
 नरे । गायामांहि धायछे रुदनरे ॥३८॥ पछी मद्रावतीतीरे गियारे ।
 शोधि सुंदर भूमिका तियारे ॥ तियां उत्तारी विमान जनरे । लाव्यां
 तुळसी पिपळो चंदनरे ॥३९॥ एह काष्ठतणुं चिता रच्युरे । नगरावि
 तने धी चरच्युरे ॥ चितामां पधारान्युं तेवाररे । कयों कृष्णे अग्नि-
 संस्काररे ॥४०॥ बहु घृत होमी बाळी देहरे । नाखि वानि जळ-
 मांहि तेहरे ॥ सर्वे शास्त्रविधि करि स्नानरे । आन्या सर्वे संत निज-
 स्थानरे ॥४१॥ पछी तेदि उपवास करीरे । बीजे दिवसे लखि पत-
 रीरे ॥ सुणि सर्वे साधु हरिजनरे । अतिन्याकुळ थयाछे मनरे ॥४२॥
 कयों स्नान तज्यां धरकामरे । मळी आन्याछे फणेणि गामरे ॥
 नयणे वरसे आंसुनी धाररे । स्वामिमांहि छे स्नेह अपाररे ॥४३॥
 घडिघडिनां सुख सांभरेरे । तेणे आंसुमां आंसुडां झरेरे ॥ लुइलुइने
 नासेछे नीररे । अतिशोकेछे मन अघीररे ॥४४॥ ब्रह्मभावने पाम्या
 उद्धवरे । करयो शोक तेनो असंभवरे ॥ तोय समतो नथी तनता-
 परे । करे वियोगमांहि विलापर ॥४५॥ तेने जोइ नारायणमुनिरे ।
 करेछे मनुवाख सहुनीरे ॥ आपी धिरज्य उतार्या जनरे । एम करतां
 थयो बीजो दनरे ॥४६॥ तेदिवसथी तेरमा सुधिरे । वांचि गीता
 ते विप्र मुमुक्षुरे ॥ शास्त्रविधिये कस्युं जे अन्नरे । तेनुं कयुंछे सहुए
 भोजनरे ॥४७॥ पाळवानुं पाळ्युं थाद्ध कीधुरे । दान देवानुं ते दान
 दीधुरे ॥ कयुं चारमुं जेम घटितरे । जमाव्या वाढव करी प्रीत्यरे

॥४८॥ तेरमे त्रिश वरणि साथरे । जमाडि आप्यां वख ते हाथरे ॥
 पछी आव्याहता हरिजनरे । तेनेपण कराव्यां भोजनरे ॥४९॥
 चळी एह गामना रहेनाररे । तेहपण जम्या नरनाखरे ॥ पछी सर्वे
 मळि हरिजनरे । कयुं कृष्णदेवनुं पूजनरे ॥५०॥ सुंदर वख घरेणां
 पेरावीरे । पूज्या महाराजने प्रेम लावीरे ॥ गीताना वांचनाराने
 चळीरे । आप्यां वख द्रव्य सहुए मळीरे ॥५१॥ यथायोग्य क्रिया
 सर्वे किधिरे । जेम कहिछे शास्त्रमां विधिरे ॥ तेना खरचतणुं जे
 घनरे । भरिआप्युं मळी सहु जनरे ॥५२॥ निजपोच प्रमाणे सौ
 गृहस्थेरे । खरच उपाडिलिधुं समस्तरे ॥ थयो उत्सव पूरण ज्या-
 रेरे । दिन चांदमो थयोछे त्यारेरे ॥५३॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्म-
 प्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणि-
 मध्ये रामानंदस्वामिए नारायणमुनिने धर्मधुर सोंपिने देहत्याग कयों
 एनामे सहताळिशमुं प्रकरणम् ॥४७॥

पूर्वछायो—सुंदर सारी कथा कहुं । त्यारपछिनी जाणज्यो
 जेह ॥ अतिचरित्र पवित्र छे । सहु सुणज्यो करी सनेह ॥१॥ स-
 तसंगी स्वामितणा । निरमळ अति नरनाख ॥ हरि वेठा सभा करी ।
 त्यागिसंत गृही ब्रह्मचार ॥२॥ मुखआगे मुकुंदआदि । वेठा बहु
 ब्रह्मचार ॥ त्यारपछी मुक्तानंदआदि । वेठा संत अपार ॥३॥ त्या-
 रपछी मयारामआदि । वेठा द्विज सुजाण ॥ त्यारपछी मुळजि आदि ।
 वेठा क्षत्रि प्रमाण ॥४॥ चौपाइ—वेठा वैश्य पर्वतादि जेहरे ।
 शूद्र काळानाइआदि तेहरे ॥ वेठा पुरुष पुरुषमां मळीरे । तेकेळ्यो
 वेठि बायुंमंडळीरे ॥५॥ द्विज लाडकीआदि जे वाइरे । वेठि जेम

जीवनरे ॥ स्त्रियोने धर्ममां रखावारे । बोल्या तेशुं तेने मुख था-
 वारे ॥२९॥ कर्णु मोटि उपाधिनुं ग्रहणरे । पण रति नथी अंतःक-
 णरे ॥ कोइसमे ने कोइ ठेकाणरे । नथी आसक्त सौजन जाणरे ॥
 ॥३०॥ सर्वधर्मने स्थापवा काजरे । गया मांगरोळे महाराजरे ॥
 शहेर वाख छे सुंदर वटरे । गोमे सिंधु तीरे त्यां निकटरे ॥३१॥
 कर्णु एकांते बडे आसनरे । तियां आव्याछे जिज्ञासु जनरे ॥ करी
 दर्शन पाम्या आनंदरे । बाघ्यो हर्ष जोइ जगवंदरे ॥३२॥ तियां
 संत वसेछे समोहरे । जेने काम क्रोध नहि मोहरे ॥ व्यापकानंद
 स्वरूपानंदरे । एहादि निखि पाम्या आनंदरे ॥३३॥ गोवर्धन दा-
 मोदर जेहरे । रामचंद सुरचंद तेहरे ॥ रतनजिआद्ये ए वणिकरे ।
 क्षत्रि मंछाराम भक्त एकरे ॥३४॥ धनजि माघो आणंदभाइरे ।
 त्रिकम ने राजु भाणवाइरे ॥ एहादि लइ शूद्र अपाररे । सहु आ-
 धिवेठां नरनाखरे ॥३५॥ करे सेवा पुछे समाचाररे । भले पधार्या
 प्राणआधररे ॥ तेहप्रत्ये हरि धिरा रहीरे । जेम छे तेम वारता
 कहीरे ॥३६॥ कहुं स्वामी रामानंद जेहरे । गया स्वधाममां तजि
 देहरे ॥ सुणि सर्वे शोकातुर थयारे । स्वामी आपणने छळिगयारे
 ॥३७॥ त्यारे हरि कहे संत सुजाणरे । प्रभु रखाछे प्रकट प्रमाणरे ॥
 बहु समर्थ छे बाळ नानारे । सहु जाणशे नहि रहे छानारे ॥३८॥
 एमकहिने धीरज्य आपीरे । शोक स्वामिनी कोरनो कापीरे ॥ पछी
 वाच्य तियां एक हतिरे । जेनुं स्वादु जळ मिठुं अतिरे ॥३९॥ तेतो
 काळेकरि बुराणरे । नावे कामे ते कोइने पाणरे ॥ तेतो गळावि
 आपे महाराजरे । सहुने जळ पिबाने काजरे ॥४०॥ काढ्यो गाळ

ने जळ निसर्गुरे । पछी कर्तुं ए वाव्यनुं मर्तुरे ॥ कर्यो मोटो उत्सव
ते दिनरे । तेव्हा ब्राह्मण करवा भोजनरे ॥४१॥ थोडो घणो लिघो
सराजामरे । आदर्युं तेपर मोटुं कामरे ॥ द्विज शहेरना सर्वे नोतर्यारे ।
तेणे मनमान्या मोदक कर्त्यारे ॥४२॥ तीर्थवासिने काजे तैयाररे ।
कर्यो शिरो पुरी ने कंसाररे ॥ सतसंगिने काहुं वचनरे । जमो आज
उत्सवनुं अचरे ॥४३॥ कहे कविश्वासी केम थाशेरे । सिधुं सुटशेने
लाज जाशेरे ॥ पण न खुटयुं सिधुं ने लोटरे । नावी दाळ मशा-
लानी खोद्यरे ॥४४॥ जम्या द्विज हजारो हजाररे । विजा सत्संगी
जम्या अपाररे ॥ रुडीरीत्ये शुं कर्यो समैयोरे । तेतो मुखे केम जाय
कैयोरे ॥४५॥ देवतानीं वृषतिने काजेरे । कराव्यो हवन महारा-
जेरे ॥ करतां पूजन देवतातणुरे । दिठुं जने त्यां आश्चर्य घणुरे
॥४६॥ सतसंगी साधु सहु कोइरे । सहु रखांतां हरिने जोइरे ॥
त्यांतो थयुं अलौकि दर्शनरे । जोइ मगन थयां सहु जनरे ॥४७॥
दिठां चार आयुध चारे हाथेरे । सारो मुगट धर्योछे माथेरे ॥ पहैयां
पीतांबर हेमरूपरे । घनश्याम मूरति अनूपरे ॥४८॥ श्रीवत्स
चिन्ह शोमेछे घणुरे । एयुं दर्शन थयुं हरितणुरे ॥ तेने डावे पडखे
दयाळरे । दिठि श्वेत मूरति विशाळरे ॥४९॥ चार मुख ने अष्ट छे
द्रगरे । चार हाथ ने चार छे पगरे ॥ जोडिरह्या जुग कर आगेरे ।
ग्रहि एके पूजा अनुरागेरे ॥५०॥ एक हाथमां छे धर्मशास्त्ररे । श्वेतां-
चरे शोमेछे सुंदररे ॥ अंगोअंग शोमे अलंकाररे । रत्नजडित मुगट
साररे ॥५१॥ अतिशान्त एवा धर्म भाळीरे । जोयुं जमणिकोरे निहा-
ळीरे ॥ दिठां द्विमुखवाळं मणतिरे । वस्त्र घरेणे शोमेछे अतिरे

॥५२॥ गौरतन कनक कर धाळीरे । पूजा विधि लिधिछे ते माळीरे ॥
 एवा विष्णु भक्ति धर्म जोडरे । पाम्या विसय जन सह कोडरे ॥५३॥
 कहे मनुष्याकारे आ मोराररे । एवं दिहुंछे मुहूर्त चाररे ॥ पछी
 पूजाविधि पुरो थियोरे । सर्वे जन मन मोद आवियोरे ॥५४॥ पछी
 वेदावित जे ब्रह्मनरे । विजां मळ्यां हतां बहु जनरे ॥ करी निश्चय
 ते थया आश्रितरे । रक्षां वचनमां करी प्रीत्यरे ॥५५॥ मेलि विजा
 देवनी उपासरे । थयां श्रीकृष्णदेवनां दासरे ॥ एम निज ऐश्वर्य
 अनूपरे । देखाळुं ए प्रकारनुं रूपरे ॥५६॥ जोइ ब्राह्मण ने विजां
 जनरे । दृढ निश्चय करी लिधुं मनरे ॥ एह देखाव्यो प्रौढ प्रतापरे ।
 जोइ जन मगन थयां आपरे ॥५७॥ श्रुतु वसंत समानेविपेरे । कर्तु
 चरित्र ए जगदीशेरे ॥ एह चरित्र श्रीहरितुंगरे । कहुं थोडुं ने रहुंछे
 घणुंरे ॥५८॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्य-
 निष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीमांगरोळे महाराजे उ-
 त्सव कर्णो एनामे अडताळिशुं प्रकरणम् ॥४८॥

पूर्वछायो—शुभमति सह सांभळो । अतिप्रतापी कृष्णदेव ॥
 त्यारपछिनी वारता । कहुं सांभळो सह ततखेव ॥१॥ अतिसामर्थि
 घावरे । जनमन मनावा काज ॥ लोकमां अलौकिकपशुं । देखाडेछे
 महाराज ॥२॥ जे सुख न सुणुं श्रवणे । नयणे न दिहुं निरधार ॥
 तेह सुख आ भूमिमां । भोगवेछे नर ने नाख ॥३॥ तेह प्रताप
 श्रीहरितणो । जाणे जन सह कोय ॥ त्यारपछिनी कथा कहुं ।
 सह सांभळज्यो चित्तप्रोय ॥४॥ चोपाइ—प्रभु समर्थ सुखना धाम ।
 वेठा संतमांहि धनदयाम ॥ करे ध्यान धारणानी वात । मुणि जन

धाय रळियात ॥५॥ पछी थया थोडापणा दन । वेसे संत ने करे
 भजन ॥ त्यांतो ध्यानमां दिठा दयाळ । सहजानंद जनप्रतिपाळ
 ॥६॥ जेना एकंक अंगे निदान । कोटि सूरज शशिसमान ॥ निसरेछे
 तेजना समोह । घनश्याम मूरति छे सोह ॥७॥ अंगे पहैया पीतांबर
 नाथे । मोरमुगट धर्योछे माथे ॥ कौस्तुभमणि वैजयंतिमाळा । दिव्य
 घरेणे शोभे रूपाळा ॥८॥ वेउ हाथे वजाडेछे वेण । एचा कृष्ण दिठा
 सुखदेण ॥ थयुं एवुं साक्षात्कार द्रव्य । जाण्या पूर्ण पुरुषोत्तम
 कृष्ण ॥९॥ पछी करी परस्पर वात । थया संत राजि रळियात ॥
 सहजे सहजे आपेछे आनंद । सुखदायी स्वामि सहजानंद ॥१०॥
 सहजे सहजे थायछे समाध्य । जे कोइ देवने छे जो दुराध्य ॥ पछी
 चलाव्युं एज प्रकरण । थाय समाधि होय सरण ॥११॥ बाळ
 जोवन ने वृद्ध वळी । थाय धारणा ने पडे ढळी ॥ द्विज क्षत्रि वैश्य
 शूद्र चार । होय कोइ नर वळी नाख ॥१२॥ पडे नजरे थाय प्राण
 लीन । मर होय कोइ जो मलिन ॥ रामउपासी रामने देखे । कृष्ण-
 उपासी कृष्णने पेखे ॥१३॥ नृसिंहउपासी देखे नृसिंग । देखे इष्ट
 थाय दले दंग ॥ शिवउपासी देखे शिवने । थाय दर्शन बहु जीवने
 ॥१४॥ देवीउपासक देखे देवी । आवे ध्यानमां मूरति एवी ॥ आवे
 जेन देखे तीर्थकर । वळी म्लेच्छ देखे पेगांबर ॥१५॥ पीरउपासी
 देखे पीरने । वीरउपासी देखे वीरने ॥ देखे ब्रह्मने ब्रह्मउपासी ।
 एकरस चिद्धनराशि ॥१६॥ वामनउपासी देखे वामन । लछमनना
 देखे लछमन ॥ देखे हनुमानना हनुमान । थाय मार्गिने धणिनुं
 ध्यान ॥१७॥ सूर्यउपासी सूर्य निहाळे । भैरवउपासी भैरव भाळे ॥

एम आप आपणा जे देव । देखे ध्यानमांहि ततखेव ॥१८॥ होय
 पापी ते देखे कृतांत । जेवुं देखे कहे तेवुं वृतांत ॥ कोइ देखेछे
 शेष गणेश । थाय धारणा एम हमेश ॥१९॥ देखे सुरपुर ने कैलास ।
 कोइ सत्यलोक बैकुंठवास ॥ कोइ गोलोक ब्रह्मनगरी । एम देखाडे
 ध्यानमां हरि ॥२०॥ कोइ देखे देहनुं स्वरूप । महा मलिन जाणे
 नरकरूप ॥ देखे पोतानुं पारकुं मन । जेम देखे तेम कहे जन ॥२१॥
 एम देखाव्यो प्रताप घणो । सहु जाणे आ महाराजतणो ॥ देखे
 नाथने नाडी तणाय । निखिं स्वामिने समाधि थाय ॥२२॥ पछी
 सहुने वात साचि लागी । थया सत्संगी स्वमत त्यागी ॥ चारे सं-
 प्रदायना संत आव्या । जाणि कल्याण स्वामिना काव्या ॥२३॥ तेने
 शिखवेछे योगकळा । शिखे जन मळी ते सघळा ॥ जेजे देखे
 समाध्ये साक्षात । सुणो सहु कहे तेनी वात ॥२४॥ राधा पार्यदादि
 ब्रजपति । देखे गोलोकमां करी गति ॥ बैकुंठ रमा ने पारपद ।
 देखे समाधिमां हरि सद्य ॥२५॥ कोइ देखे महापुरुष अमेव । श्वेत-
 द्वीपमुक्त वासुदेव ॥ रमा पार्यद भूमापुरुष । देखे तैजमंडळ सुजस
 ॥२६॥ कोइ नरनारायण ऋषि । देखे विशालाने थाय खुशि ॥ को-
 इने योगेश्वर भगवान । तेनुं करावे जनने ध्यान ॥२७॥ क्षीरसागरे
 कमळासाथ । देखे शेषपर सुता नाथ ॥ कोइ देखे हिरण्यमय श्याम ।
 अर्कविवसहित मुखधाम ॥२८॥ यज्ञपुरुषरूप जन जोय । माने
 सहनुं कारण हरि सोय ॥ कोइ नाडी प्राणने संकेली । देखे प्रकट
 मूर्ति रसिली ॥२९॥ प्राण राखवा त्यागवा तर्त । थया स्वतंत्र जन
 समर्थ ॥ कोइ सिद्धासन पद्मासन । जाणे वीर बजासन जन ॥३०॥

स्वस्ति श्वासने राखि प्राण । थाय तन सम काष्ठ पापाण ॥ वाळ
 युवा वृद्ध त्रिया जेह । ध्यानमांथी न नीसरे तेह ॥३१॥ तेमांथी
 केने ग्रहरे जगाडे । केने वेपोरे केने वे दाडे ॥ केने पक्ष मास मासे दोय ।
 जागे त्रण चार मासे कोय ॥३२॥ थोडे काळे बहु काळे उठाडे ।
 शब्द संकल्पे जोइ जगाडे ॥ कोइ न जागे नावे देहमां । तेने जोरे
 लावे तन तेमां ॥३३॥ कोइ ब्रह्मपुर बैकुंठ जेह । करे गोलोकनी
 चात तेह ॥ श्वेतद्वीप त्रिलोक निहाळी । कहे सुरासुर स्थान भाळी
 ॥३४॥ कहे स्थान अज हरि हरनुं । कहे लोकालोकथी परनुं ॥
 भूगोल खगोल के पाताळ । उत्पति स्थितिने प्रलयकाळ ॥३५॥ एवा
 जोइ पाकि स्थितिवाळा । तेने शिखवेछे योगकळा ॥ शिखवे नाडि
 खेंचिने मेले । सर्वे अंगेथी प्राण संकेले ॥३६॥ एक अंगे लावे
 जीव प्राण । एम शिखवे सहजुने सुजाण ॥ पछी अंग कापे नाळे कोय ।
 तेनी पीढा पंडे लेश नोय ॥३७॥ कोइ रखा अंतर्दृष्टि करी । कोइ
 देखे दृष्टि आगे हरि ॥ कोइ एकनेत्रे मूर्ति लावे । कोइ दोय द्रगमां
 ठेरावे ॥३८॥ कोइ उलटां पलटावे नेण । एम शिखवेछे सुखदेण ॥
 तेमां मूर्ति मिटेथी न जाय । अक्षिविद्या एनाम कहेवाय ॥३९॥ फेरि
 नेत्र ताणे नाडी प्राण । एह अक्षिविद्यानुं एधाण ॥ अनिमेष रहे
 द्रग दोय । एवुं शिखवे श्रीहरि सोय ॥४०॥ पट चक्रमांथी चक्र
 एक । शिखवे प्राण रुंधवा विवेक ॥ एकचक्रे रही सुणे बहुरव ।
 एकचक्रे रही गणे प्रणव ॥४१॥ इडा पिंगला सुषुम्णा नाडी । तेने
 मार्गे चलावे दाडी ॥ रवि चंद्रनुं लोक पमाडे । कोइने सुरपुर
 देखाडे ॥४२॥ करावे अन्यतनमां प्रवेश । जाणे परना मननी अ-

शेश ॥ बळी परना प्राण करे रुंध । एवुं शिखवे जनने सवुद्ध ॥४३॥
 जाणे परना अंतरनी आपे । तेतो श्रीहरिने परतापे ॥ एवो प्र-
 ताप न जाय कैये । सहु विचारि रखाळे हैवे ॥४४॥ पळी वात
 चालि गामोगाम । कहे प्रकट्या पूरणकाम ॥ वळी वांध्यां सदाव्रत
 बहु । सुणो सहु नाम तेनां कहुं ॥४५॥ माणावद्र लोज मांगरोळे ।
 थाय तीर्थवासी त्यां टोळे ॥ अगत्राइ भाडेर धोराजि । तियां जमे
 साधु थाय राजि ॥४६॥ जामवाळि भुज ने नगर । फणेणि सांकाळि
 जेतपर ॥ कोटडुं गढडुं कारियाणी । आवे तीर्थवासी तियां ताणी
 ॥४७॥ जेतलपुर ने श्रीनगर । एह आदि विजां बहु पुर ॥ दिये
 सदाव्रत देदेकार । सर्वे जन करे जेजेकार ॥४८॥ एम आनंद उत्सव
 थाय । गुण श्रीहरिजिना गवाय ॥ पळी महाराज कहे मुनिराय ।
 अमे जाशुं सतसंगमांय ॥४९॥ तमे राजि आनंदमां रहेज्यो । रुडि-
 रीत्ये सदाव्रत देज्यो ॥ एम कही स्वामिसहजानंद । चाल्या जनने
 देवा आनंद ॥५०॥ त्यांची आव्या मेघपुरमांय । मळ्या मुक्तानंद-
 स्वामी त्यांय ॥ तेतो गयाहता कच्छदेश । देवा सहुने सारो उपदेश
 ॥५१॥ तेणे सुणिति समाधि काने । नोति मनाणि मायाने भाने ॥
 तेना व्योममां फोम न रड् । बोल्या सत्संगनो पक्ष लड् ॥५२॥ कहे
 सहुनी समजण काची । मानी जुठि समाधिने साची ॥ आटला
 दिन सत्संग करी । घडिकमां मति कैम फरी ॥५३॥ महाराज दियो
 पापंड मेली । सतसंगमां न थावुं फेली ॥ समाधि कांइ नयी
 सोयली । मोटा योगिने पण दोयली ॥५४॥ तेतो जेने तेने कैम
 थाय । विजा माने अमे न मनाय ॥ पळी हरि बोल्या धीरा रही ।

मुक्तानंदजिने वात कही ॥५५॥ कहे सह मळी करेछे जन । स्वा-
मी रामानंदनुं भजन ॥ तेमांथी एने जणातुं हशे । तेतो वारशो
पण तेम कहेशे ॥५६॥ एम वात करी बहुवार । पण मनाणि नहि
लगार ॥ पछी पासे हत्ता संतदास । जेने अंतरे छे परकाश ॥५७॥
तेने वेसार्या धारणामांइ । नाडी प्राण रखा नहि कांइ ॥ कहे मु-
क्तानंदने श्रीहरि । जुवो धारणा धीरज्ये करी ॥५८॥ जुवो हाथने
पगनी नाडी । जो जागेतो उठाडो जगाडी ॥ मुक्तानंदजिये कर्यो
विचार । नथी वात खोटि निरधार ॥५९॥ आयुं नथी दिहुंने सां-
भळ्युं । तेतो केम करी जाय कळ्युं ॥ पछी महाराजे तेने जगाडी ।
कहुं वात करो व्यक्तियाडी ॥६०॥ संतदासना छे सत्य बोल ।
कहे दिठो में ब्रह्ममहोल ॥ तेमां मूरति दिठि में दोय । उद्धव ने
श्रीकृष्णनी सोय ॥६१॥ उद्धव ते रामानंदरूप । श्रीकृष्ण ते आ-
हरिस्वरूप ॥ शिव ब्रह्मा ने सनकादिक । विजा अपि मुनि त्यां अ-
नेक ॥६२॥ एहादि बहु मुक्तसमोहे । तेणे विंढ्या दिठा एह दोहे ॥
एह दोय छे तेजनो पुंज । कोटि अग्नि अर्क शशि सूर्ज ॥६३॥ तेज
तेज तेज तियां अति । तेमां दिठि ए दोय मूरति ॥ स्वामिरामानंद
बोल्या एम । मुक्तानंदे मान्युं नहि केम ॥६४॥ साची वात जुठी
केम थाशे । अंत्ये साचुं हशे ते मनाशे ॥ वळी विजा जे समा-
धिवान । तेणे एनुंए कहुं निदान ॥६५॥ वळता मुंझाणा न सुझ्युं
कांइ । पछी जोयुंछे अंतरमांइ ॥ हतो पोताने जेनो विश्वास । ते
दिठा जेठो माधवदास ॥६६॥ माधवदासे करी वात मोटी । मानो
मुक्तानंद नथी खोटी ॥ मुक्तानंद संशयवंत थया । यांथी सह

कालवाणीए गया ॥६७॥ आब्या सांभळिने सहजुन । निखि नाथने
 थयां मगन ॥ विजां आब्यां वाळां भोळां बहु । तेतो सुखि समा-
 धिए सह ॥६८॥ थाय धारणा न रहे नाडी । मेले कोरे उपाडि
 उपाडी ॥ एवी सामर्थि सहजुने देखाडी । कह्युं एकने आव्य जगाडी
 ॥६९॥ तेये सर्वे झटोझट जाग्यां । आवी प्रभुजिने पाये लाग्यां ॥
 कहे महाराज मळे जो कोटी । केम करशे समाधिने खोटी ॥७०॥
 सुणी मुक्तानंदे मेल्युं मान । प्रभु तमे पूरण भगवान ॥ पछी न-
 अताए पाय नम्या । प्रभु करज्यो अमपर क्षमा ॥७१॥ पछी प्रेमेष्टुं
 पूजिया नाथ । करी स्तुति ने जोडिया हाथ ॥ त्यारे प्रभुजि प्रसन्न
 थया । करी मुक्तानंदजिने दया ॥७२॥ पछी मुक्तानंदने वचने ।
 थाय समाधि बहु जनने ॥ देखे स्वर्ग कैलास वैकुण्ठ । तेमां जराय
 न मळे जुठ ॥७३॥ देखे गोलोक श्वेतद्वीपने । जोइ ब्रह्मपुर हयें
 मने ॥ एहआदि विजां बहु घाम । जागि जन लिये तेनां नाम ॥७४॥
 पछी एज प्रकरण चलाव्युं । सर्वे जनतणे मन भाव्युं ॥ जेजे संत
 वेसारे भजने । थाय समाधि तेने वचने ॥७५॥ संत विना विजां
 जन जेह । थाय समाधि करावे तेह ॥ ते प्रताप छे महाराजतणो ।
 शुंकहिए वळी वर्णवी घणो ॥७६॥ त्यारपछी गया गुजरात्य । कह्युं
 तेहनी सांभळो वात ॥ जइ अमदावादमां आप । तियां देखाड्यो
 प्रांढ प्रताप ॥७७॥ आवे दर्शने कोइ नरनाख । तेना हृदयमां दिसे
 मोराख ॥ थाय समाधि न रहे नाडी । नाथ उठाडे तेने जगाडी
 ॥७८॥ सर्वे लोक आश्चर्य पामियां । नाथचरणे शिशु नामियां ॥
 जन मळी करे जेजेकार । प्रभु प्रकट्या थयो अवतार ॥७९॥ एवी

वात श्रवणे सांमळी । उठ्या मेख अंतरमां वळी ॥ आंव्या मारवा
मळी असुर । जेम उलुकने उग्यो सुर ॥८०॥ पछी नाथे निर्मा-
नने ग्रहं । आपे समर्थपण सर्वे सहं ॥ एमां करवुं हतुं जे काज ।
करी चाल्या त्यांची महाराज ॥८१॥ संत जोडने पामिया सुख ।
थयुं दुष्ट पापियाने दुःख ॥ दिव्यचरित्र करी मुरारी । आव्या सो-
रठमां सुखकारी ॥८२॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंद-
स्वामिशिष्यनिष्कृष्टानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये महाराजे स-
माधिनुं प्रकरण चलव्युं एनामे ओगणपचासमुं प्रकरणम् ॥४९॥

पूर्वछायो—ध्यान धारणा अतिघणी । लिये समाधिऐ जन
सुख ॥ जोड प्रताप महाराजनो । दलमां न मनाय दुःख ॥१॥
चोपाड—एवो पौढ प्रताप जणाव्यो । देखि दासने आनंद आव्यो ॥
सर्वे जनने चढी खुमारी । निखिं सहजानंद सुखकारी ॥२॥ बोले
मस्तिमांहि अतिमोडुं । एक स्वामी सत्य बीजुं खोडुं ॥ स्वामी मळ्ये
कल्याण छे कोट्य । विजिवातमां आवशे खोट्य ॥३॥ ज्यारे सेवशो
स्वामिनां चरण । त्यारे जाशे जनम ने मरण ॥ बीजे शीद रखाछो
वंधाइ । मेलो मत आवो संतमांइ ॥४॥ मद्य मांस दारी चोरी मेली ।
आवो सतसंगमां मटो फेली ॥ गांजा मांग्य मफर केफ मेली । मेलो
माजम लसण डुंगळी ॥५॥ पय पाणि गळी वळी पिजे । सतसंगमां
एरीत्ये रिजे ॥ एवी वात करे संत सह । सुणी थाय सतसंगी बहु
॥६॥ वळी गुरु जे सत्य असत्य । तेनी देखाडे पाडी विगत्य ॥
साधु असाधुनी, ओळखाण । तेनां देखाडे सर्वे एघांण ॥७॥ सर्वे
शास्त्रतणि साख्य लावी । दिले असाधुने ओळखावी ॥ कहे असाधुथी

न सरे अर्थ । एतो लेवाने वेठाळे गर्भ ॥८॥ माटे सतसंग सह
 करो । सीद लखचोराशिमां फरो ॥ एवी वात श्रवणे सांभळी ।
 सर्वे असाधु उठिया बळी ॥९॥ प्रथम मेखमां द्वेपज पेठो । कळि
 मळी एने घेर वेठो ॥ जियांतियांथी उळ्याळे बळी । मांड्या संतने
 मारवा मळी ॥१०॥ जोज्यो जीवनमुक्तनुं जोर । आपणने किधा
 चोखा चोर ॥ आपणा शिष्य प्रमोदीलिधा । दइ उपदेश पोताना
 किधा ॥११॥ माटे आजथी सह एम घारो । जेने ज्यां मळे त्यां
 एने मारो ॥ लइ लुगडां तुंवडां फोडो । बळी सदाव्रत एनां ब्रोडो
 ॥१२॥ एम परियाणि असुरसेना । मारे साधुने बांकज विना ॥
 गर्ज गिध ने श्वान शियाळ । काक चिल ए वर्णचंडाळ ॥१३॥ एनी
 जणाय जुजवी जात्य । मळे मारणे छे एक नात्य ॥ एम दाम वामे
 फेले एक । एवा मेळा थयाळे अनेक ॥१४॥ आच्या जायगा उपत्य
 मळी । मांड्या साधुने मारवा बळी ॥ नाखे गेडी धोका ने लाकडी ।
 करी ह्याक्षि पथरानी ह्मडी ॥१५॥ तेतो साधुए शरीरे सह्युं । अति-
 निरमानिव्रत ग्रह्युं ॥ असंते असंतपणुं करी । पळी गया ए सरवे फरी
 ॥१६॥ पळी स्वामी कहे सुणो संत । आतो मेरे उपाड्युं अतंत ॥
 आपणे तो सख्या घणुंघणुं । कोणे न कर्युं उपरआपणुं ॥१७॥ हवे स-
 दाव्रतनुं शुं काम । मेलो उपाडि म पुछो नाम ॥ ज्यारे प्रभुने गमीयुं
 एम । त्यारे आपणे करवुं तेम ॥१८॥ ब्रोच्यां सदाव्रत तेहकाळे ।
 पळी बांधि मंडळी दयाळे ॥ संतो विचरो देशविदेश । जेम छे तेम
 राखज्यो वेश ॥१९॥ वर्तज्यो पंचव्रत प्रमाणे । जे कोइ लख्यांछे
 वेदपुराणे ॥ अष्टमात्ये त्रिया धन त्याग । राखज्यो उरे अति वैराग

॥२०॥ सुंदर मूरति राखज्यो सारी । तेने पूजज्यो प्रेम वधारी ॥
 बहुविधनां वाजां वजाडी । करज्यो आनंदे उत्सव दाडी ॥२१॥ कथा
 कीर्तन वात करज्यो । एम देशविदेशे फरज्यो ॥ अन्नवस्त्र जे आपशे
 तमने । तेतो नहि जाय हाथ जमने ॥२२॥ वळी वात तमारी सां-
 भळशे । तेनां जन्ममरण दुःख टळशे ॥ भावे करशे तमारुं दर्शन ।
 तेनुं थाशे निरमळ मन ॥२३॥ माटे मोटो उपकार एह । तमारे
 पण करवो तेह ॥ पछी संत राजि सहु थया । मागि आगन्या
 करवा गया ॥२४॥ कर्या सोरठ देश हालार । पछी आंव्या पं-
 चाळमोक्षार ॥ भाळ्यो भाल ने गुर्जरदेश । कर्यो सिद्धपुरे परवेश
 ॥२५॥ थयो सिद्धपुरनो समैयो । कर्यो उत्सव न जाय कळो ॥ सर्वे
 संत हता हरि भेळा । महाराजे करी मोटि लीला ॥२६॥ सारो संत
 महाराजे समैयो । कर्यो सिद्धपुरनो ते कळो ॥ पछी पोते सोरठमां
 आंव्या । मेघपुरमां विप्र जमांव्या ॥२७॥ राख्या ब्राह्मणने पट्टमास ।
 जमिजमिने थया उदास ॥ पछी घुंदातणो विचाह करी । आंव्या
 काठियावाड्यमां फरी ॥२८॥ सुंदर सारुं कारियाणी गाम । भक्त
 वसे तियां मांचो नाम ॥ तेने घेख पधार्या महाराज । करवा अनेक
 जीवनां काज ॥२९॥ मांचे बहु करी मनुवार । जुक्ते जमाळ्या प्रा-
 णआधार ॥ पछी पासे वेठा जोडि पाण । बोल्या महाराजप्रत्ये
 मुजाण ॥३०॥ नाथ अमारा कुळमां एक । नाम एभल जाणे विवेक ॥
 तेनो पवित्र छे परिवार । तेतो तमने इच्छेछे अपार ॥३१॥ कांतो
 त्यां जइ दर्शन दिजे । नहितो तेने तेडावि यां लिजे ॥ त्यारे एम
 बोल्या महाराज । एतो सरवे छे भक्तराज ॥३२॥ इयां जावानुं

थाशे अमारे । निश्चय मानज्यो मने तमारे ॥ रहेशुं अमे तियां घणुं-
 घणुं । करशुं मनमान्युं एहतणुं ॥३३॥ ज्यारे थाशे अमारुं दर्शन ।
 त्यारे नहि रहे बीजे मन ॥ एम जणायछे वात अमने । निजभक्त
 जाणी कहुं तमने ॥३४॥ सुणि मांचे ए सरवे वात । थया अति पोते
 रळियात ॥ एम करतां थोडेघणे दने । आब्यां सरवे ए मळी द-
 र्शने ॥३५॥ आबी नित्युं नयणां भरी नाथ । जोइ जीवन थयां
 सनाथ ॥ जेघा जोया नयणे निरखी । तेवा लिषाछे अंतरे लखी
 ॥३६॥ जोधुं महाराजे हेतेशुं ज्यारे । थयां मने मगन जन त्यारे ॥
 पछी सर्वे बोल्यां जोडी हाथ । अमे छीए तमारां होनाथ ॥३७॥
 अमपर करी हरि मेख । आबो दया करी अमघेख ॥ एवी सां-
 भळि जननी वात । थया प्रभु पोते रळियात ॥३८॥ तेहविना आब्यां
 बहुजन । करे नाथनां सहु दर्शन ॥ आब्या देशप्रदेशना संघ ।
 नरनारी जे अति अनघ ॥३९॥ करे पूजा गाय कीरतन । थाय कथा
 सुणे सहु जन ॥ देशो देशनां दर्शने आवे । आपे आज्ञा तलाव
 गळावे ॥४०॥ एम करे नित्य नवी लीला । दिये सुख करी जन
 मेला ॥ पछी साधुने आपिछे शीख । हवे फरवा जाओतो ठीक
 ॥४१॥ पछी संतने शिखज आपी । रहेज्यो निर्भय कही पिठ्य थापी ॥
 संत सधाविद्या नामि शिश् । पोते पधार्या गुर्जरदेश ॥४२॥ गया
 संत मळी झालावाह्य । आबी असुरे रचावि राह्य ॥ सर्वे साधुने
 दुःखज दिघां । वळी वख शाख लुंटिलिघां ॥४३॥ त्रोटि माळा
 करी बहु जेली । लिघां तुंवडां तलक ठेली ॥ जोरे ठाकोरमूरति
 लिघी । तेने भांगिने खंडित किघी ॥४४॥ एटलुं करी असाधु गया ।

तोय संत संतपणे रखा ॥ पछी मुक्तानंद बोल्या मुखे । संतो शोक
 तजि रहेज्यो मुखे ॥४५॥ थयुं गमतुं गोविंदतुं । जुवो झाने गुं
 गयुं आपणुं ॥ एम कही चाल्या प्रभुपास । हता गुजरात्ये अविनाश
 ॥४६॥ जइ निरख्या नयणे नाथ । जोइ जीवन थया सनाथ ॥
 सामुं जोइ राजि थया राज । कहो केम थयुं महाराज ॥४७॥ त्यारे
 संत बोल्या करमासी । सर्वे जाणोछो अंतरजामी ॥ असुरे बहु
 दुःखज दीधुं । तेनुं उपर केणे न कीधुं ॥४८॥ पीड्या संतने वांक
 विनाय । लोभि राजाए न कयो न्याय ॥ पछी सर्वे आव्या आंहि
 मळी । हवे कहो तेम करिए वळी ॥४९॥ कहे महाराज थयुं ए
 सारुं । एम गमतुं हतुं अमारुं ॥ एनी माळा तिलकने मेलो ।
 आपणे अलक्ष्यपणे खेलो ॥५०॥ एम कहीने आव्या वेलाल ।
 राख्या काईक संगे मराळ ॥ पछी बांधि संतनी मंडळी । पोते
 पधारिया कळ वळी ॥५१॥ एम उद्धारवा बहु जन । फरे संत ने
 श्रीभगवन ॥ सहे उपहास जगकेरी । तोये न करे रीश लेश
 फेरी ॥५२॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामि-
 शिष्यनिष्कलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये हरिचरित्र एनामे
 पचासमुं प्रकरणम् ॥५०॥

रागसामेरी—पछी प्रभुजि पधारिया । कळदेशमांदि कृपाळ ॥
 देवा दर्शन दासने । दीनबंधु दीनदयाळ ॥१॥ बाळ वृद्ध अंध अ-
 पंग । अंगे अबळाजन ॥ गामोगाम ने भुवनभुवन । दिधां तेने दर्शन
 ॥२॥ आधुइ सापर कोटकथा । भचाड ने भुजमां गया ॥ जियां स्वामी
 रामानंदजि । रहेवा बहु करी दया ॥३॥ मानकुवा ने मांडवी । गजोड

पुनडि गामजि ॥ डोण्य तेरा तालकाळे । फरिया सुंदर श्यामजि
 ॥४॥ पछी पोते प्रसन्न थइ । उत्सवनी इच्छा करी ॥ दासने दरशन
 देवा । फेरवी कंकोतरी ॥५॥ देश सोरठ दुर्गजुनो । तियां सहू आवज्यो
 तमे ॥ सुंदर चैतर मासमां । शुदि पुन्यमे आवशुं अमे ॥६॥ पछी
 पोते पधारिया । कच्छदेशथी हालार ॥ सत्संगी सहू संगे लइ । चाल्या
 प्राण आधार ॥७॥ पछी पोते आवी करी । बहु लीला धोराजिये ॥
 संत सहूने सुख देवा । अतिशे मन राजिये ॥८॥ त्यांथि पधार्या
 गढजुने । संगे सर्वे साथ छे ॥ आसपासे दास दिसे । वचमां पोते
 नाथ छे ॥९॥ दइ ददामां चालिया । पुरवजारे पोते हरि ॥ अ-
 नेकजीवने उपखे । दर्शननी दया करी ॥१०॥ आश्रम वर्ण ओ-
 जलनी । जे आडे रक्षांतां आवरी ॥ तेने घेख पधारिया । हेत जोइ
 पोते हरि ॥११॥ भोजन बहु भुवने कर्या । फरिया सर्वे शहर ॥
 दीन दुरवळ दास उपखे । महाराजे करी मेख ॥१२॥ वाजिंत्र
 बहुविधनां । वजडावियां वाजिपरे ॥ संगे समूह जन लेइ । चाल्या
 कुंड दामोदरे ॥१३॥ नाहि दामोदर कुंडमां । ब्राह्मणने भरिभा-
 गिया ॥ दलउदारे दान दिघां । जेजे मुखे मागियां ॥१४॥ जयजय
 शब्दे जन बोले । मनमां मगन घणुं ॥ पछी पोते प्रेमेकरी । कर्तुं
 दर्शन दामोदरतणुं ॥१५॥ पछी पधार्या शहरमां । आव्या हटकेश्वर
 पोते हरि ॥ दरशन करी देवनां । तियां विराजिया दया करी ॥१६॥
 शिवसेवक पाय लागि । मागि माया मुख दुःख कइ ॥ तेनुं दारिद्र
 कापियुं । मोर शतपांच दइ ॥१७॥ पछी पधार्या पुरवजारे । जोया
 नारी जरुखे चडी ॥ नाथ निखिं हैये हरखी । धन्यधन्य मानि घडी

॥१८॥ पछी हार अपार फुलना । प्रभुने पहेराविया ॥ जेवा नयणे
निरखिया । तेवा अंतरे उत्तारिया ॥१९॥ त्यांथी उत्तारे आविया ।
पुछी सीधानी सामगरी ॥ विप्रने जमाडवाने । तेढाविया भावेभरी
॥२०॥ जमवाहुं जाणि ब्राह्मण । राजि थया मनमां ॥ असुरजने
विघन किधुं । ब्राह्मणना भोजनमां ॥२१॥ सिधु जमाड्युं संघने ।
पछी पोतेपण पधारिया ॥ एवी लीला करी आपे । शहेरवारा आ-
धीरिया ॥२२॥ पछी संतने शीख आपी । फरो करो हरिवारता ॥
जेजे वचन कहां अमे । तेह रखे विसारता ॥२३॥ प्रकट प्रमाण
घात करज्यो । आस्तिक जनने आगळ्ये ॥ अमेपण आ संघ वळावी ।
आवहुं तमपासळे ॥२४॥ पछी संत सधाविया । फरिया ते देशोदेश ॥
अनेकजीवने आगळ्ये । करे हेतनो उपदेश ॥२५॥ दाम वामथी दूर
वरते । तजि रस रसनातणो ॥ तेने देखि दुष्ट दाज्या । मांढ्यो
द्वेष अतिघणो ॥२६॥ जियांतियांथी जुलमि जोरे । उठे असुर
मारवा ॥ नर नरेश नजरे देखे । कोइ न आवे वारवा ॥२७॥
एक असुर आवे आपे । संतापे संत सोयने ॥ कद्रजनीपेढ्ये कष्ट
सहे । कहे नहि तोय कोयने ॥२८॥ वळति तेनी वारता । सां-
मळी श्रीमगवान ॥ अतिदुःखाणा दलमां । भाव्युं नहि भोजन
पान ॥२९॥ पछी संत पासळे । पधारिया पोते हरि ॥ देइ दर्शन
मळि वळी । साधुशुं वात करी ॥३०॥ सुणो संत श्रीहरि कहे ।
आपणे बहुबहु सह्युं ॥ जेमजेम आपणे क्षमा करी । तेमतेम दुष्टे
दुःख दयुं ॥३१॥ आजपछी एक माहुं । वचन रुदिये धारवुं ॥
दुष्ट आवेजो मारवा । तेने थोडुंघणुं डराववुं ॥३२॥ त्यारे ते संत

बोलिया । महाराज नहि कहो एम ॥ भुंडा भुंडाई नहि तजे तो ।
 मला मलाइ तजे कैम ॥३३॥ त्वारे प्रभुजि बोलिया । धन्यधन्य
 धन्य संत तमे ॥ जडभरत कद्रज जेवा । क्षमावान ओळख्या अमे
 ॥३४॥ जयदेव जेवा मे जाणिया । क्षमावंत तमे खरा ॥ तमतुल्य
 त्रिलोकमां । मानो नथी मुनिवरा ॥३५॥ तमारी क्षमावडे । थाशे
 नाश असुरजननो ॥ वणमाखे ए मरशे । तमे त्रास तज्ज्यो तननो
 ॥३६॥ क्षमासम खडग नहि । जरणासम नहि जापरे ॥ धीरज्य
 सम ढाल नहि । मान सम नहि जापरे ॥३७॥ क्षमावान जननो ।
 जो असुर सुर द्रोह करे ॥ देव दानव मानव मुनि ते । एह पापे
 आपे मरे ॥३८॥ माटे तमे मानज्यो । आव्यो असुरनो अंत आ-
 जयी ॥ मुखे मजो श्रीकृष्णने । ए खरुं कहुं खोडुं नथी ॥३९॥
 तमजेवा निरमानिनो । जेणे जेणे द्रोह कर्यो ॥ जुयो विचारी आ
 जगतमां । आजमोर्ये कोण ठर्यो ॥४०॥ माटे एनो वेष उतारीने ।
 अलक्ष्यपणे रहो तमे ॥ पछी माळा पहेरज्यो । ज्यारे आगन्या
 करुं अमे ॥४१॥ त्वारे संत कहे सारुं स्वामी । जेम कहो तेम क-
 रशुं ॥ माळा तिलक मुकी अमे । अलक्ष्यपणे फरशुं ॥४२॥ पछी
 कापी चोटी कंठियो । मुखसामुं जोइ हरि हशा ॥ उतारी माळा मु-
 द्रिका । ग्रहि निरमानी दशा ॥४३॥ कहुं गाम कालवाणिए । हता
 परमहंस पांचशे ॥ पंचव्रते पूरा शूरा । वैराग्य त्याग उरनेविपे ॥४४॥
 इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनि-
 विरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये साधुने श्रीजिमहाराजे कंठितिलकनो त्याग
 करावीने परमहंस कर्यो एनामे एकावनसुं प्रकरणम् ॥५१॥

रागसामेरी—दुरवासाना शापथी । ऋषिघर्याहता देह ॥
 तेह मळ्याछे महाराजने । करी अतिशे सनेह ॥१॥ एवा संतशिरो-
 मणि । तेना ते कहुं हवे नाम ॥ ते सांभळतां मुख उपजे । वळी पामे
 परमधाम ॥२॥ मोटा मुक्त महाराजना । भाइरामदास अकाम ॥
 पंचव्रतनी मूरति । जेने वहाला सुंदरश्याम ॥३॥ मुक्तानंद छे नाम
 मुख्य । शुक्रमुनि आदि अपार ॥ सुंदर नाम सहु सांभळो । कहुं
 नामतणो निरधार ॥४॥ स्वरूपानंद ने व्यापकानंद । ब्रह्मानंद ने
 गोविंद ॥ नित्यानंद ने चैतन्यानंद । शांतानंद ने आनंद ॥५॥
 शुकानंद निरंजनानंद । अद्वैतानंद ए नाम छे ॥ अच्युतानंद अ-
 नंतानंद । आत्मानंद अकाम छे ॥६॥ अचित्यानंद ने अमोघा-
 नंद । अखंडानंद अजितजे ॥ अद्भुतानंद अरिहन्नानंद । गोपाळानंद
 ब्रह्मवित् जे ॥७॥ अरूपानंद अनुभवानंद । अक्षरानंद आधारजि ॥
 अपारानंद अष्टावक्रानंद । आदित्यानंद उदारजि ॥८॥ अचळानंद
 अवधूतानंद । अजन्मानंद अजितमुनि ॥ अखिलानंद अमूर्तानंद ।
 एम नंदसंज्ञा सहुनी ॥९॥ अखिलब्रह्मांडेश्वरानंद । आकाशानंद
 ॐकारानंदजि ॥ एकएकमां अपार बीजां । नामनां छे धृंदजि
 ॥१०॥ वीर्यानंद वैष्णवानंद । विश्वासचैतन्यानंद छे ॥ वैराग्यानंद
 ने वल्लभानंद । विश्वरूपानंद स्वच्छंद छे ॥११॥ स्वयंप्रकाशानंद
 सदानंद । प्रज्ञानंद परमानंद वळी ॥ परमचैतन्यानंद नाम । पर-
 महंस घोळा मळी ॥१२॥ वेदांतानंद वैकुण्ठानंद । कैवल्यानंद कृ-
 प्णानंद कहीए ॥ महानुभावानंद मुकुंदानंद । ज्ञानानंद घणा लहीए
 ॥१३॥ भगवदानंद भागेश्वरानंद । शिवानंद बहु संगन्या ॥ श्या-

मानंद ने राघवानंद । अक्रोधानंद क्रोध विना ॥१४॥ तत्त्वानंद
 त्रिविक्रमानंद । त्रिक्रमानंद तदरूप छे ॥ निजानंद निजबोधानंद ।
 सच्चिदानंद स्वरूप छे ॥१५॥ नियमानंद निर्मानानंद । निर्लोभा-
 नंद निष्कामजि ॥ निःस्वादानंद निःस्पृहानंद । नरनारायणानंद
 नामजि ॥१६॥ कल्याणानंद कौशिकानंद । जिज्ञासानंद जुक्ता-
 नंद जे ॥ जत्तखंडानंद जगदीशानंद । चिन्मयानंद चिदानंद
 ते ॥१७॥ ईश्वरानंद परमेश्वरानंद । बलभद्रानंद नाम बहुजि ॥
 दयानंद दयाळानंद । भजनानंद ए बहुजि ॥१८॥ हर्यानंद
 नरहर्यानंद । धर्मानंद परमधर्मानंद ते ॥ पुरुषोत्तमानंद प्रकाशानंद ।
 त्यागानंद जगवंद जे ॥१९॥ सिद्धानंद सत्येश्वरानंद । शंकरानंद
 सुजाण छे ॥ सज्जनानंद ने सत्यानंद । कृपानंद मळये कल्याण
 छे ॥२०॥ केशवानंद कपिलेश्वरानंद । प्रभुतानंद प्रवीणजि ॥ मा-
 धवानंद महापुरुषानंद । सत्क्रियानंद सुखदेणजि ॥२१॥ धीरानंद
 दृष्टप्रकाशानंद । ध्यानानंद ध्यान धरे ॥ प्रमानंद ने पुरुषानंद ।
 सांख्यानंद आनंद करे ॥२२॥ चिदानंद चिद्रूपानंद । मास्करा-
 नंद भजे हरि ॥ ऋषमानंद रामरत्नानंद । योगेश्वरानंद जाणो फरि
 ॥२३॥ निर्गुणानंद सद्गुणानंद । गुणातीतानंद गंभीरजि ॥ नृसिं-
 हानंद निर्द्वंद्वानंद । निरालंबानंद महाधीरजि ॥२४॥ विदेहानंद
 निःसंदेहानंद । निर्विकारानंदजि ॥ विज्ञानानंद विश्वासानंद ।
 देवानंद स्वच्छंदजि ॥२५॥ दित्यानंद वासुदेवानंद । निरपक्षानंद
 नचिंतजि ॥ गणेशानंद गोतीतानंद । लक्ष्मणानंद अजितजि
 ॥२६॥ निवृत्तानंद नीलकंठानंद । अशोकानंद ओषे घणुं ॥ आ-

જ્ઞાનંદ અવિનાશાનંદ । મદ્રાનંદ ભાવાનંદ મણું ॥૨૭॥ ભવાના-
 નંદ ને ભૂધરાનંદ । વઢી અછેઘાત્માનંદ છે ॥ માયાતીતાનંદ મં-
 જુકેશાનંદ । રામાનુજાનંદ સુખાનંદ છે ॥૨૮॥ હંસાનંદ હરિમ-
 જનાનંદ । હયગ્રીવાનંદ હરિરૂપ જે ॥ પદ્મુન્નાનંદ પ્રતોપાનંદ । સ્વ-
 ર્યાનંદ સ્વરૂપ જે ॥૨૯॥ નરોત્તમાનંદ નારાયણાનંદ । નિર્મલાનંદ
 નિર્મલ છે ॥ પરમાત્માનંદ પ્રશાંતાનંદ । મુક્તાત્માનંદ અકલ છે
 ॥૩૦॥ સવિત્રાનંદ સત્યેશ્વરાનંદ । સુજ્ઞાનંદ સુજાણ છે ॥ યજ્ઞના-
 થાનંદ જ્યોતીશ્વરાનંદ । પ્રયોધાનંદ પ્રમાણ છે ॥૩૧॥ રામચંદ્રા-
 નંદ રમેશ્વરાનંદ । રાસમંડલેશ્વરાનંદ કહીએ ॥ ગ્રમ્વાનંદ પદ્મના-
 માનંદ । વઢી વિશ્વાત્માનંદ લહીએ ॥૩૨॥ સુદેહાનંદ સર્વજ્ઞાનંદ ।
 સ્વરૂપાનંદ શૂન્યાતીતજિ ॥ યોગાનંદ જગન્નિવાસાનંદ । અક્ષરરૂ-
 પાનંદ અજિતજિ ॥૩૩॥ તાપસાનંદ ત્રિગુણાતીતાનંદ । જગત્પ્રકા-
 શાનંદ જહમરતજિ ॥ ગવેંદ્રાનંદ ગોલોકેશ્વરાનંદ । શ્વેતદ્વીપાનંદ
 સમર્થજિ ॥૩૪॥ તૂર્યાનંદ તૂર્યાતીતાનંદ । પતિતપાવન નામ છે ॥
 વામનાનંદ વિવેકાનંદ । દ્વદ્વત્રતાનંદ સુખધામ છે ॥૩૫॥ શ્રીગુ-
 રુચરણરતાનંદ । નિર્વિશેષાનંદ કહીએ ॥ અનિરુદ્ધાનંદ અભેદાનંદ ।
 મધુસૂદનાનંદ લહીએ ॥૩૬॥ મંગલાનંદ મોહનાનંદ । વઢી અવ્ય-
 યાત્માનંદ જે ॥ સુવ્રતાનંદ સંશિતવ્રતાનંદ । વઢી જ્ઞાનવહ્નિમાનંદ
 તે ॥૩૭॥ વિચારાનંદ વિશ્વધરાનંદ । જ્ઞાનાનંદ ક્ષેમાનંદ ધરા ॥
 સુખદાનંદ ધનશ્યામાનંદ । જિણવાનંદ યોગેશ્વરા ॥૩૮॥ અવદા-
 તાનંદ અતિપ્રકાશાનંદ । મુક્તિદાનંદ વરદાનંદ કહીએ ॥ સુવર્ણા-
 નંદ શ્રીનિવાસાનંદ । ચાલ્કમુકુંદાનંદ લહીએ ॥૩૯॥ પ્રમાનંદ મા-

स्करानंद । सुशीलानंद मनोहरा ॥ आकाशनिवासानंद जाणो ।
 प्रसादानंद नंद दहरा ॥४०॥ पवित्रानंद परमकैवल्यानंद । पद्म-
 धरानंद नरानंद छे ॥ भूमानंद भक्तेश्वरानंद । सत्यधर्मानंद आनंद
 छे ॥४१॥ अनुपमानंद अक्षरनिवासानंद । गदाधरानंद करुणानंद
 कहीए ॥ शंखधरानंद सर्वप्रकाशानंद । बली सुखप्रकाशानंद लहीए
 ॥४२॥ चिदाकाशानंद चतुरात्मानंद । बली चतुर्भुजानंद चबुं ॥
 हिरण्यगर्भानंद हरिप्रकाशानंद । वंशिधरानंद वर्णबुं ॥४३॥ माया-
 जितानंद पुनितानंद । घामानंद रामशरणानंद छे ॥ एकएक ना-
 ममांहि । मानो मुनिनां वृंद छे ॥४४॥ पुंडरीकाक्षानंद प्रधानपुरु-
 पेश्वरानंद । प्राणदातानंद प्रतापानंद जे ॥ पावनानंद प्रकाशात्मा-
 नंद । प्रथितानंद प्रमेष्टानंद ते ॥४५॥ प्रमोदानंद पुण्यकीर्त्यानंद ।
 पुण्यानंद कृतज्ञानंद कहीए ॥ कारणानंद क्रोधहानंद । कुमोदानंद
 लोकाध्यक्षानंद लहीए ॥४६॥ विधात्रानंद विश्रामानंद । वृषाक-
 प्यानंद बली ॥ वस्त्रानंद विश्वकर्मानंद । विश्वक्सेनानंद वेदानंद
 मली ॥४७॥ वेदांतानंद विजयानंद । विद्युतानंद विश्वानंद छे ॥
 वर्धनानंद विविक्तानंद । विशिष्टानंद खच्छंद छे ॥४८॥ निर्मत्स-
 रानंद निर्वृत्तानंद । धर्माध्यक्षानंद ध्रुवानंद छे ॥ स्थिरानंद स्थ-
 विष्टानंद । अग्रमेयानंद आनंद छे ॥४९॥ वृद्धपानंद वसुदानंद ।
 व्यवसायानंद विद्यानंद वंदु ॥ विषमानंद विशालानंद । विमुक्तानंद
 जोइ आनंदु ॥५०॥ विशोकानंद विश्वमूर्त्यानंद । हिरण्यमयानंद
 हवे ॥ नैकरूपानंद नंदनानंद । नंदानंद निष्कुलानंद कवे ॥५१॥
 इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनि-

विरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये परमहंसनां नाम कक्षां एनामे वाचनमुं
प्रकरणम् ॥५२॥

रागसामेरी—विजां वाकी जे रक्षां । तेपण कहुंछुं नाम ॥ जे
जन मनदइ सांभळे । तेह पामे परम धाम ॥१॥ अनादिसिद्धानंद
उत्तमानंद । अग्राह्यानंद अछेद्यानंद जे ॥ अलिंगानंद अनघानंद ।
अतींद्रियानंद अनिर्देशानंद ते ॥२॥ उदारानंद अनिलानंद । असं-
ख्येयानंद अतुलानंदजि ॥ अव्यक्तरूपानंद अनंतजिदानंद । अका-
मानंद अनुकूलानंदजि ॥३॥ आदिदेवानंद अयोनिजानंद । अक्षो-
भ्यानंद उद्भवानंद छे ॥ आदित्यवर्णानंद उदारात्मानंद । ईज्यानंद
ईशानंद छे ॥४॥ अजितानंद उपेंद्रानंद । ईश्वरेश्वरानंद श्रुत्यानंदए ॥
दुराधर्मानंद दुर्लभानंद । दुर्मर्षणानंद सुदेवानंद ते ॥५॥ दक्षानंद
दर्पहानंद । दुर्जयानंद दिव्यमूर्त्यानंद छे ॥ भूतावासानंद ब्रह्मण्या-
नंद । भक्तवत्सलानंद आनंद छे ॥६॥ हरिभूषणानंद भावनानंद ।
भूगर्भानंद भूमानंद भणुं ॥ आजिष्ण्वानंद अनिमेषानंद । गुरुग-
म्यानंद गणुं ॥७॥ महानंद महेश्वरानंद । महोत्सवानंद वंदु ॥ महै-
श्यासानंद महाशक्त्यानंद । महाभागानंद कही आनंदु ॥८॥ महें-
द्रानंद महामखानंद । ज्ञानगम्यानंद गाइए ॥ महाकर्मनंद महा-
भूतानंद । शुद्धानंद कही सुखिया थइए ॥९॥ धन्यानंद धरणी-
धरानंद । वळी धृतात्मानंद जेह ॥ धर्मयूपानंद धनंजयानंद । त्रिलो-
केशानंद तेह ॥१०॥ सत्कर्त्रानंद संवत्सरानंद । शमात्मानंद सोय ॥
सहस्रशीर्षानंद सामगानंद । सर्वविदानंद जोय ॥११॥ सहिष्ण्वा-
नंद सत्त्वस्थानंद । सहस्रानंद जेह ॥ सिद्धार्थानंद सिद्धसंकल्पानंद ।

सत्यप्रक्रमानंद तेह ॥१२॥ सिद्धिदानंद श्रुतिसागरानंद । सत्यकृ-
 तानंद संन्यासानंदजि ॥ श्रीगर्भानंद शत्रुहानंद । सुदर्शनानंद
 हरिकृष्णानंदजि ॥१३॥ सुमुखानंद सुक्षमानंद । सुभगानंद नाम
 सांभळे ॥ शान्तिदानंद सत्कीर्त्यानंद । सुलमानंद पाप वळे ॥१४॥
 सत्यसंधानंद सत्यधर्मानंद । सद्गत्यानंद सुणो सह ॥ सुनेत्रानंद
 सद्भुतानंद । शरणानंद सत्यानंद कहूं ॥१५॥ साक्ष्यानंद सुकृ-
 त्यानंद । सुधर्मानंद ज्येष्ठानंद जे ॥ चतुरात्मानंद चतुर्वेदानंद ।
 वळी चतुर्व्यूहानंद ते ॥१६॥ शाश्वतानंद छिन्नसंशयानंद । हृषी-
 केशानंद कहीए ॥ जितक्रोधानंद योगेशानंद । त्रिलोकानंद बुद्धा-
 नंद लहीए ॥ १७॥ लोकनाथानंद रासेश्वरानंद । यज्ञानंद जयानंद
 जाणिए ॥ निर्मत्सरानंद निव्रतानंद । परमहंस परमाणिए ॥१८॥ जे-
 हजेहनां में नाम जाण्यां । तेहतेह कळां सहि ॥ एण सर्वनामनी साध्य
 संतो । मानज्यो मने नहि ॥१९॥ एहआदि अनंत मुनिनां । आ-
 वियां वळी वृंद ॥ संक्षेपे कही मुणावियां । एम कहे निष्कलानंद
 ॥२०॥ सुंदर नाम संन्यासिनां । जेने व्रण्ये ईषणानो त्याग ॥ विवेकी
 विचारवंता । उरमां अतिवैराग्य ॥२१॥ देवानंद दोष पूर्णानंद ।
 श्रीधरानंद संन्यासिजि ॥ शंकरानंद ने माधवानंद । केशवानंद
 हरिउपासिजि ॥२२॥ शिवानंद वासुदेवानंद । नित्यानंद कृष्णानंद
 कहीए ॥ पद्मनाभानंद पुरुषोत्तमानंद । जनार्दनानंद लहीए ॥२३॥
 ज्ञानानंद अनंतानंद । वैष्णवानंद वळी ॥ एहआदि अनेक
 संन्यासी । शोभेछे सर्वे मळी ॥२४॥ विजां नाम बहुकतणां । अ-
 तिउत्तम जाणो एह ॥ त्यागी घन त्रियातणा । जेने सहजानंदशुं

स्नेह ॥२५॥ मुकुंदानंद मुख्य मोटा । ब्रह्मचारी जयरामजि ॥ वा-
 सुदेव वैकुण्ठ विष्णु । हरिकृष्ण हरिरामजि ॥२६॥ राघव रणछोड
 ऋषी केशव । रामकृष्ण पूरणारामजि ॥ नारायण गोविंद गोपाळ ।
 गिरिधर आनंद अकामजि ॥२७॥ जज्ञनाथ लखो लंने । एहआदि
 अपाररे ॥ सर्वे अंगे शुद्ध साचा । भगवानना ब्रह्मचाररे ॥२८॥
 बिजा दास बहु कर्या । तेहनां ते कहुं नाम ॥ एकएकयी अधिक
 अंगे । निरलोभी निष्काम ॥२९॥ राघवदास माधवदास । गंगादास
 गोवरधन ॥ हरिदास गांभीरदास । गणो ज्ञानदास पावन ॥३०॥
 विष्णुदास ने प्रभुदास । सेवादास शीतळदास जे ॥ प्रेमदास पु-
 रूपोचमदास । रामदास ने संतदास ते ॥३१॥ नारायणदास नि-
 र्लेपदास । वळी कल्याणदास कहीए ॥ कपिलदास ने कृष्णदास ।
 लक्ष्मणदास लहीए ॥३२॥ दयाळदास द्वारिकादास । भगवानदास
 मजे हरि ॥ हरिदास हनुमानदास । जयरामदास जानकीदासरि
 ॥३३॥ एहादि जन मानि वचन । समझिने सुखिया थया ॥ बिजां
 जन बहु हरिना । विश्वासे वळगि रखा ॥३४॥ एम जुक्ते जुजवो ।
 कर्यो नामनो निरधार ॥ भावे जे जन सांगळे । ते उतरे भवपार
 ॥३५॥ आपी नाम करी आगन्या । तमे फरो देशविदेश ॥ करो
 कल्याण जीवनां । आपी रुढो उपदेश ॥३६॥ पछी प्रभुने पाय लागि ।
 वळी बोलिया एम बात ॥ भलि उपाधि आळशि । आज अमे थया
 रळियात ॥३७॥ त्यागशोभा संतनी । एम कहे वेद पुराण ॥ त्यागी
 थइ तन सुख इच्छे । एज मोटो अजाण ॥३८॥ तम बिना त्रि-
 लोकमांहि । हित कोण करे हरि ॥ आज अमे सुखिया थया । तम

दयालु दया करि ॥३९॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजान-
दस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये साधु संन्यासि
ब्रह्मचारि तथा दासनां नाम कक्षां एनामे त्रेपनमुं प्रकरणम् ॥५३॥

चोपाइ—थया परमहंस सर्वे संत । अंगे त्याग वैराग्य अत्यंत ॥
चौद लोकनां सुख जे कहावे । उलटा अन्नजेवां न भावे ॥१॥ एक
कमंडळ कथा कौपिन । एनेअर्थे न थाय आधीन ॥ करे भिक्षा
सागिने मध्याहे । जक्तवात न सांमळे काने ॥२॥ अष्टप्रकारे त्रि-
याना त्यागी । एम विचरेछे वडभागी ॥ धन घातु जे सोना सहित ।
तेने भुल्ये न चिंतवे चित्त ॥३॥ खान पान पट वळी पेखी । दल
रिझे नहि तेने देखे ॥ पूजा चंदन पुष्पनी माळ । तेने मानेछे मनमां
व्याळ ॥४॥ जेजे कावेछे संसारि सुख । तेने जाणेछे दलमां दुःख ॥
देह इंद्रिय वळी मन प्राण । तेने शत्रु समझ्या सुजाण ॥५॥ मान
मोटाइ मनमां न भावे । सुतां वेठां हरिगुण गावे ॥ एवी रीत्ये फरे
जगमांइ । निरबंध न बंधाय क्यांइ ॥६॥ करे ज्ञानवारता अपार ।
जेणे थाय जीवनो उद्धार ॥ करी वातने कांइ न मागे । माने सह
सारी बहु लागे ॥७॥ जन जोडे हाथ जोड त्यागी । बिजा मेखनुं
पडियुं भागी ॥ मेख दाझे लाजे मुख कहेतां । पड्या सोटा विना
रेणि रहेतां ॥८॥ जेजे राखिछे साधुए रीत । बीजे न मळे विचारो
चित्त ॥ सर्वे सारतणुं जेह सार । सोंप्युं संतने प्राणआधार ॥९॥
जेजे साधुने, सोंपि संपत्ति । ते सराये श्वेतद्वीपपति ॥ प्रभु पोतेछे
दीनदयाळ, । जाणि: निजजन करी संभाळ ॥१०॥ संत. शुभगुणे
अति ओपे । काम क्रोध ने लोभ न लोपे ॥ साधु सर्वे वळी हरिजन ।

तेनुं हरिए हयुं विघन ॥११॥ अतोल सुख संतने आप्युं । सर्वे
 शत्रुतणुं मूळ काप्युं ॥ साधु सरवे रहेज्यो आनंदे । हवे नहि पडो
 कोइ फंदे ॥१२॥ तमजेवा नथी कोइ आज । एम श्रीमुखे कहे म-
 हाराज ॥ सिद जोइए तमारे प्रवृत्ति । तमे ग्रहिरहोने निवृत्ति ॥१३॥
 सदाव्रतमां शीद बंधावो । तमे गुण गोविंदना गावो ॥ सदाव्रत
 मेलहुं संकेली । ठाला फांसनुं खायछे फेली ॥१४॥ एने अर्थे जे
 खरचता अन्न । तेनो करहुं हवे जगन ॥ एवी सांभळी वालानी
 वाणी । सर्वे संते सत्यकरी जाणी ॥१५॥ कहे संत सुणो महाराज ।
 सर्वे जणाणुं अमने आज ॥ हवे जेम कहो तेम करीए । आपो आज्ञा
 ते शिर धरीए ॥१६॥ त्यारे नाथ कहे सुणो संत । मेलि सोरठ फरो
 नचित ॥ पछी ज्यां कहुं त्यां संत गया । प्रभु पोते सोरठमां रखा
 ॥१७॥ पछी सतसंगी लइ साथ । फर्या गामगाम वळी नाथ ॥
 पाण खाण्य लोज मांगरोळे । मळे हरिजन हेतबोळे ॥१८॥ त्यांथी
 आविया काणक गाम । भक्त जेठासगरने धाम ॥ पछी आव्याछे
 कालवाणिए । वसे भक्त नाथो त्यां जाणिए ॥१९॥ त्यांथी आव्या
 मढडे मुरार । तियां करीछे लीला अपार ॥ जेठो जोइने पाम्यो
 आनंद । जेने मळेल खामिरामानंद ॥२०॥ पछी त्यांथी आव्या
 अगत्राये । राख्या ग्रीत्ये शुं पर्वतभाये ॥ तियां आव्योछे काठिनो
 साथ । तेनेसंगे चाल्या पोते नाथ ॥२१॥ आखुं पिपलाणुं मेघपर ।
 तियां आविया श्यामसुंदरा ॥ रखा दिन दशपांच त्यांइ । पाछा आव्या
 पिपलाणामांइ ॥२२॥ रखा तियां दिन दोयचार । पछी बोलिया
 प्राणआधार ॥ जोने केवो उग्योछे आ सूर । जाणुं रुधिरमां भरपुर

॥२३॥ कहे मुळजिने महाराज । कख जे जे करखुं होय आज ॥ एम
 कहिने चालिया नाथ । सखा सर्वे हता पोता साथ ॥२४॥ आब्या मे-
 षपुरे महाराज । कहे नहि रहीए आंही आज ॥ एखुं जाणि जने ताण्य
 करि ॥ श्यो अपराध अमारो हरि ॥२५॥ रहो राजिधइ आज रात्य ।
 वहेला चालज्यो सहु प्रभात्य ॥ एम अजाण्ये अतिशे ताण्युं । पण
 थावानुं छे ते न जाण्युं ॥२६॥ पछी आब्याछे गाममां नाथ । धायो
 मारवा असुरसाथ ॥ मुक्या मूलजिए तियां प्राण । आब्या प्रभुपासे
 असुराण ॥२७॥ दगेमर्या हथियार हाथ । तेने जोइने चालिया नाथ
 पछी आविया मूलजिपास । जाणि प्रभुजि पोतानो दास ॥२८॥
 राखिरक्षोतो आख्यमां जीव । जोवा परम हितकारी पिय ॥ ज्यारे
 जोया नयणे भरि नाथ । मुक्युं तन चेतन चाल्युं साथ ॥२९॥
 करी क्षमा बोल्या नहि श्याम । पछी आब्याछे भाडेरगाम ॥ त्यांयी
 पधारिया छे घोराजी । आब्या खांडाधारे बेसी वाजी ॥३०॥ पछी
 गोंडल बंधिए गया । वेड रात्य नाथ तियां रखा ॥ मोटा भक्त
 जियां मुळभाइ । जेने हेत धणुं हरिमांइ ॥३१॥ तेने घेर रखा पोते
 राज । पछी सरधारे आब्या महाराज ॥ तियां काठिने शिरज
 करी । पोते पधार्या हालारे हरि ॥३२॥ एक रात्य राजकोट रखा ।
 त्यांयी पछी सिरसरे गया ॥ तियां भक्त वसें लाखोमाइ । रखा
 रात्य एक सुखदाइ ॥३३॥ पछी मोढे आब्या भक्तमाट्ये । त्यांयी
 अलेये ने शेख पाट्ये ॥ हरि करी घणी मोटि महेर । आब्या भक्त
 लालजिने घेर ॥३४॥ त्यांयी पधार्या भादरामांइ । मास एक रखा
 पोते त्यांइ ॥ पछी बोलिया प्राणजीवन । करीए जेतलपुरे जगन

॥३५॥ जइ गोविंदस्वामिने कहेज्यो । तमे यज्ञना काममां रहेज्यो ॥
 बीजो कागळ लखियो लइ । वर्णथोडे वात घणी कइ ॥३६॥ मांचा
 सुरा सोमला अलैया । मुख नांजा मांतरा मामैया ॥ अजा जीवा
 वीरदास बळी । लाधा काळा कमळशि मळी ॥३७॥ एह सर्वे तजि
 घरवार । थाज्यो परमहंस निरधार ॥ जेम मोटामोटा घर मेली ।
 मज्या हरि तजि जगजेली ॥३८॥ माटे मानज्यो आज्ञा अमारी ।
 मुकज्यो सह्य मनमां विचारी ॥ एटली एने आगन्या करि । पोते
 रक्षा कांइक त्यां हरि ॥३९॥ एम करतां आविछे दिवाळी । प्रेमे
 पूज्या जने वनमाळी ॥ सुंदर भोजन सारां करीने । हेते जमाडी-
 याछे हरिने ॥४०॥ जेणे जोयाछे श्याम सुजाण । थइ समाधि न
 रक्षां प्राण ॥ तेने जगाडि जगजीवन । पछी प्रभुए कर्तुं भोजन
 ॥४१॥ थयां सुखी जन लीला भाळी । आसो वदी अमांस दिवाळी ॥
 तेदि गयाता भादरे राज । मेख करीने पोते महाराज ॥४२॥
 दिधां दासने दर्शन बहु । निखिं नाथ सुखी थयां सह्य ॥ धन्य
 देश गाम ने भुवन । जियां रमिया प्राणजीवन ॥४३॥ धन्यधन्य
 ए नर ने नाथ । जेणे नयणे निरख्या मोराख ॥ नथी वात जे-
 वडी ए वात । जाणेछे मोटा संत साक्षात ॥४४॥ पूर्वछायो—
 जेजे चरित्र में चव्युं । छे सर्वे अलौकिक एह ॥ तेने लौकिक जे
 लेखशे । महा भूटशिरोमणि तेह ॥४५॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्र-
 वर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुळानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणि-
 मध्ये हरिचरित्र एनामे चोपनमुं प्रकरणम् ॥५४॥

चोपाह—पछी यांथकी चालिया नाथ । लिधा सेवक पोते

वे साथ ॥ त्यांची आव्या कोठारियामांई । रहे भक्त त्यां आणदि-
 वाई ॥१॥ तेना अंतरमां सुख अति । देखे अखंड प्रभुनी मूर्ति ॥
 तोय अंतरमां रहे ताण्य । मळवा मूरति प्रकट प्रमाण ॥२॥ तेने
 समजायी सर्वे रीत । पछी यांथकी चाल्या अजित ॥ लिघो सेवक
 एकने संगे । चाल्या अलत्रेलो उछरंगे ॥३॥ त्यांची पधारिया गाम
 मेले । आप्यां विप्रने बस छविले ॥ दिघां दुधपेंडा फांटभरी ।
 पछी त्यांथकी चालिया हरि ॥४॥ मळे वाटमांही जेजे जन । तेने
 नाथ दिये दरशन ॥ त्यांची चालिया सुंदरश्याम । आव्या माळिए
 पूरणकाम ॥५॥ तिघां दिन रखो घडि चार । कहे राज जाशुं
 रणपार ॥ आव्या रणमध्ये अविनाश । त्यांतो कहे लागि भुख
 प्यास ॥६॥ आव्यो एक पुरुष अकळ । तेणे जाच्युं छे आविने जळ ॥
 हतुं पासे पाणि पळि एक । तेण आपवुं एकी छे टेक ॥७॥ पछी
 नाथ बोल्या एम वाणी । आवो ओरा पीवुं होय पाणी ॥ पोता-
 नितो पिडाने न जोई । हरि विना न कहे विजुं कोई ॥८॥ पोतानातो
 पिडाताता प्राण । तोय न करी नकारनी वाण ॥ तिघां मिठां
 थयां सिंधुजळ । सुंदर खादु नीर निरमळ ॥९॥ पिघां पोते ने पो-
 ताने दास । पछी त्यांची चाल्या अविनाश ॥ वांसे रखो सेवक ए-
 साहं । चाख्युं जळ त्यां निसर्गुं खाहं ॥१०॥ हवी लीला करता
 मोराख । पछी आवियाछे रणवाख ॥ दिव्यदेहे रामानंदस्वामी ।
 मळ्या तेने चाल्या शिश नामी ॥११॥ रखा अरण्यमांही रात्य
 एवा । चाले वाटमां उन्मत्त जेवा ॥ पछी आव्युं त्यां जळनुं ताल ।
 नाया दास ने पोते दयाळ ॥१२॥ त्यांची चालिया पूरणव्रह्म ।

पल्लो पोताने बहु परिश्रम ॥ पछी सेवकने कहे श्याम । चांपो क-
 ल्तर पहोचिए गाम ॥१३॥ पछी त्यांथी चालिया दयाळ । आव्युं
 अरण्यमां एक ताल ॥ तियां वेठिहति वेड नारी । थई समाधि
 जोइ सुखकारी ॥१४॥ त्यांथी चाल्या पोते ततकाळ । वाटे जाता-
 दिठा वेड वाळ ॥ पछी परस्पर बोल्यां वाळ । आजो चाल्या जाय-
 छे दयाळ ॥१५॥ पछी त्यांथकी आधुंइ आव्या । घणुं जनतणे
 मन भाव्या ॥ दिन दोय पोते तियां वश्या । संगे दास तेने जोइ
 हश्या ॥१६॥ हवे परमहंसदशा ग्रहो । शीद दुःखना दरियामां
 वहो ॥ एम कही मुनिदशा दिधी । पोते कळ जावा इच्छा किधी
 ॥१७॥ चाल्या आधुंइधी अविनाश । किधां सुखी दरशने दास ॥
 पछी आविया भुजनगर । जने निरख्या श्यामसुंदर ॥१८॥ ह्यां
 रत्ना पोते बहु दिन । तियां तेडाविया मुनिजन ॥ आव्या संत ते
 सरवे मळी । नवा परमहंसनी मंडळी ॥१९॥ घणे हेते मळ्या सा-
 माजइ । दिधां दर्शन प्रसन्न थइ ॥ बहु दिवस राखिया पास ।
 पछी एम बोल्या अविनाश ॥२०॥ जेम मोखे मान्युंतुं वचन ।
 तेवुं जाणज्यो वीजुं आ जन ॥ जेम वचने थया वैरागी । सुख-
 संपत्ति सरवे त्यागी ॥२१॥ हवे वचने पाछा वळी जाओ । घेख
 वेठा हरिगुण गाओ ॥ त्यारे संत कहे सुणो श्याम । एवुं करवुं
 नहि हवे काम ॥२२॥ ग्रथम बेसारी हरि करिए । हवे बेसारवा
 न खरीए ॥ सोंपि सुंदर सारो सुवाग । तेनो केम करावो छो त्याग
 ॥२३॥ पण हशे अममां कचाइ । एवुं जाण्युं तमे मनमांइ ॥ न-
 हितो एवुं वचन न दाखो । निसर्ग कूपमां केम नाखो ॥२४॥

वेडी हेव्य ने वळे वंधाय । पडे कोटडी भागसिमांय ॥ छुटे तेपण
 कोइक दने । न छुटाय जे वांध्या शुचने ॥२५॥ तेमांथी काढिया
 ग्रहि हाथ । हवे शीदने नाखोछो नाथ ॥ पछी बोलियाछे भग-
 वंत । एम समझथो मां तमे संत ॥२६॥ आज करवांछे कैक काज ।
 निश्चय मानो तमे मुनिराज ॥ तमे पुरा छो परमहंस । नथी तममां
 जक्तनो अंश ॥२७॥ एम समझाविया बहुविधि । पछी सर्वेने शी-
 खज दिधि ॥ पोते नाथ रखा भुजमांय । नित्ये आनंद उत्सव थाय
 ॥२८॥ जाय जमया जनने घेख । करी मनमोहनजि मेख ॥ एक
 भक्तजन जीवराम । तेनी मातातुं हरबाइ नाम ॥२९॥ तेने प्रेम-
 मांहि टेव पडी । जमाडे चरफी पेंडा सुखडी ॥ जो मनमान्युं न
 जमे जीवन । तो तजे सप्तदिनलगि अन्न ॥३०॥ एवुं जोइ हेत जन-
 तणुं । रहे भुजनगरमां घणुं ॥ एकएकथी अधिक अंगे । सहु राचियां
 हरिने रंगे ॥३१॥ भाव भजनमां सावधान ॥ विजि वातने न दिये
 कान ॥ एवा जनने दर्शन दइ । चाल्या नाथ साधुसाथे लइ ॥३२॥
 फरे कच्छदेशमां कृपाळ । दिये दर्शन सहुने दयाळ ॥ पछी नाथ
 मांडवीए आव्या । तियां सर्वे संतने बोलाव्या ॥३३॥ आव्या मुनि-
 जन सहु मळी । नाथे तेढाव्या एवुं सांमळी ॥ आवी उत्तर्या तळाव
 तटे । मुखे स्वामिनारायण रटे ॥३४॥ करे वात बालो घणिघणि ।
 चडे खरी खुमारी तेतणि ॥ वळी त्याग वैराग्य बतावे । काचुं पोचुं
 प्रभुने न भावे ॥३५॥ जेमजेम वात करे नाथ । तेम धारिलिये
 सहु साथ ॥ वळी नित्यप्रत्ये दर्शन थाय । तेनी मस्ति अति मन-
 मांय ॥३६॥ दिघां दर्शन ते वन्दन । थया जन सरवे मगन ॥

पछी एम चोल्या महाराज । तमे सांभळो सहु मुनिराज ॥३७॥
 हवे जाओ संत सर्वे वृंद । करो अमदावादमां आनंद ॥ उतरज्यो
 सहु शहेरवाख । करज्यो कथाकीर्तन उचार ॥३८॥ भणो सच्छास्त्र
 संतने पासे । रहेज्यो सर्वे मळी त्यां चोमासे ॥ थाशे जेतलपुरे
 जगन । त्यां जमशे घणा विप्रजन ॥३९॥ आवे तेडवातो तमे
 जाज्यो । नहितो वेठा हरिगुण गाज्यो ॥ एम कहीने संत चलव्या ।
 पोते श्रीहरि शहेरमां आव्या ॥४०॥ संत पोत्याछे अमदावाद ।
 थाय नित्य त्यां ब्रह्मसंवाद ॥ एम करतां वित्या कइ दन । थयो
 जेतलपुरे जगन ॥४१॥ करे गोविंदमुनि मोखेथइ । नाम नाना-
 भाइतुं ते लइ ॥ जमे ब्राह्मण न आवे पार । थइरखोछे जयजय-
 कार ॥४२॥ जम्या ब्राह्मण भाव करीने । सुंदर मोदक पेट भरीने ॥
 पछी पुरो कराव्यो जगन । नरनारी करे घन्यघन्य ॥४३॥ पाम्या
 आथर्य मनमोझार । थयो निरविघन निरधार ॥ एम पुरो थयोछे
 जगन । पोते पधार्या नोता जीवन ॥४४॥ पछी संतने तियां ते-
 डाव्या । संत सहु जेतलपुर आव्या ॥ तेपण जम्याता जगनमांवे ।
 स्वामिसहजानंदनी आज्ञाये ॥४५॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्री-
 सहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्री-
 जिमहाराजे प्रथम यज्ञ कराव्यो एनामे पंचावनमुं प्रकरणम् ॥५५॥

चोपाइ—पछी कच्छदेशथी कृपालु । आव्या पंचाळे दीनद-
 याळु ॥ संगे लइने साधु वेचार । प्रथम आविया देश हालार ॥१॥
 गामो गाममां दर्शन दिधां । सर्वे जन कृतारथ किधां ॥ पछी आविया
 सरधारमांइ । हरिभक्त काठी आव्या त्यांइ ॥२॥ पछी त्यांथी चालिया

महाराज । आविरह्या पिपरडिए राज ॥ बीजे दिवसे वोटाद आव्या ।
 अदे भगे भावेशुं जमाव्या ॥३॥ रह्या दिवस वे करी मेख । सोमला
 ने मांतराने घेख ॥ पछी त्यांथी आव्या कारीयाणी । घरसे मेघ
 पडे बहु पाणी ॥४॥ वसे भक्त त्यां मांचो वीरदास । रह्या तियां
 हरि चार मास ॥ आव्या गढडेथी हरिजन । जेनां त्यागे सुकाणांछे
 तन ॥५॥ आव्या देशदेशथकी दास । नयणे निरखवा अविनाश ॥
 आव्या वागड कच्छ हालारी । सोरठ वाळाकनां नरनारी ॥६॥
 आव्यां पांचळि ने घोलवाडी । माल गुजरात्य झालावाडी ॥ आव्यो
 सुरतथी संघ बळी । घणुं रह्योछे रंगडो ढळी ॥७॥ आवे सहु लागे
 हरिपाय । नाथ निखिं त्रपत न थाय ॥ आव्या संत ते सरवे मळी ।
 हति अमदावादे मंडळी ॥८॥ पछी प्रभुत्तणी पूजा करि । जम्या
 बहु सरकरा हरि ॥ सुंदर बख सामळियो पहेरि । दिये दर्शन दासने
 लहेरि ॥९॥ करे वात अलौकिक आपे । सर्वे जनना संशय कापे ॥
 जाय नाथजि नित्य तळावे । जनपासल सर गळावे ॥१०॥ गा-
 तावाता आवे पछी घेख । नित्यप्रत्ये थाय लीलालेख ॥ सुंदर घोडे
 चडे गिरधारी । थाय चमर जुवे नरनारी ॥११॥ पछी यज्ञ
 कराव्यो महाराजे । तेव्हा ब्राह्मण जमवाकाजे ॥ थया तळावे चोका
 चाळिश । चडि घोडे फरे जगदीश ॥१२॥ जम्या ब्राह्मण दक्षिणा
 दिधी । पछी सर्वेने शीखज किधी ॥ सारा सुंदर वरसमांय । आसो-
 यदि तेरश कहेवाय ॥१३॥ तेदि यज्ञ कर्यो भगवाने । दिठि नजरे
 नथी सुणी काने ॥ पछी आव्यो दिवाळीनो दन । जनपर हरि छे
 प्रसन्न ॥१४॥ दिवे दर्शन दिवस रात्य । बळी घणी घणी करे वात ॥

एम आनंद उत्सव करि । पछी संतप्रत्ये बोल्या हरि ॥१५॥ संत
 सांभळोने सहू मळी । तमे वांधो हवे वे मंडळी ॥ एक नवानगरमां
 जाओ । विजा सुरत शहेर जगाओ ॥१६॥ पछी संत गया वेउ शहेर ।
 राखि मूर्ति रुदे रुडिपेर ॥ लटकाळो छोगाळो छविलो । राख्यो संते
 हृदामां रंगिलो ॥१७॥ तेनुं धरता अंतरे ध्यान । चाल्या संत थइ सा-
 वधान ॥ पछी श्यामळिए शुंशुं किधुं । फरि सहूने दर्शन दिधुं ॥१८॥
 त्यांथी चालो गया वढवाण । दवे तुळसीनुं करवा कल्याण ॥ तुळसी
 बोळ्योतो करुं जगन । पळ्यो खोटो न खरचाणुं धन ॥१९॥ त्यांथी
 चालिया सुंदरश्याम । चालो आव्या रामगरी गाम ॥ दिधां दासने
 दर्शन भावे । आव्या ददुकेथी मछियावे ॥२०॥ बळी विछियाव्य
 मोडासर । त्यांथी आविया जेतलपर ॥ रक्षा राख त्यां पूरणकाम ।
 पछी आविया डभाण गाम ॥२१॥ बळी पीज नडियाद गया । पछी
 उमरेठे जइरक्षा ॥ तियां भक्त रहे रूपराम । प्रभु पधारिया तेने धाम
 ॥२२॥ रक्षा सात दिन सुधि तियां । बहुप्रताप जणान्यो इयां ॥ थाय
 ध्यानधारणा अपाख । जोइ निश्चय करे नरनाख ॥२३॥ पछी यांथकी
 श्याम सधान्या । आघा जइ पाछा बळी आव्या ॥ करीमुख्यांतां
 जने भोजन । तेने घेर जम्याछे जीवन ॥२४॥ दइ दर्शन चाल्या
 दयाळु । आव्या चांगामां नाथ कृपाळु ॥ भक्त नथु लखे लिधो
 लाव । त्यांथी आव्या रोण्यगामे माव ॥२५॥ पिराणानी पिराइ
 वेरावी । एना मेवने अलफि पहेरावी ॥ पछी मतियां मळ्यां सहू
 आवी । रोइ काकानी अलफी मुकावी ॥२६॥ त्यांथी आव्या वो-
 चासण गाम । भक्त काशिदासजिने धाम ॥ त्यांथी वेल्ये वेसि बहु-

नामी । आब्या बुधजे अंतरवामी ॥२७॥ हयुंतुं हटिमाइने स्वपन ।
 धयुं तेवानुं तेषुं दर्शन ॥ त्यांथी आब्या जेतलपुर वळी । आब्या
 सहु दर्शने सांमळी ॥२८॥ वाळ वृद्ध ने जोवन जेह । आब्या सह-
 मळि दर्शने तेह ॥ जन कहे भले आब्या जीवन । काले छे उचरायन
 दन ॥२९॥ तये नाथ कहे तेढो ब्राह्मण । जमे मगाविए घृत मण ॥
 प्रथम मंडाण मणयी कर्णु । पळी पुळतां पांचसं ठर्यु ॥३०॥ जेमजेम
 पुळ्यु घळी जने । तेमतेम वघार्यु जीवने ॥ मोर्ये नौतरुं ने पळी
 सीयुं । एम यत्रनुं परियाण कीयुं ॥३१॥ एतो छे अतिपरचानी
 वात । तेतो जाणेछे संत साक्षात ॥ एम नाथे कर्णो निरधार । मांड्यो
 आरंभ न करी वार ॥३२॥ लिधां थी गोळ घउं दळाव्या । तळिया
 मोदक मोटा वळाव्या ॥ करी लाडवा भर्या कोठार । बिजो आप्यो
 समाज अपार ॥३३॥ मांड्यो जेतलपुरमां जंग । आब्या ब्राह्मण
 तेढाव्या संग ॥ रच्यो मंडप वेदविधिए । कर्णो कुंड ते होमवा
 घीए ॥३४॥ भणे ब्राह्मण मंडपमांइ । दिवे आहूति घृतनी त्यांइ ॥
 जपे मंत्र ने होमेछे अन्न । थाय विधिए युक्त जगन ॥३५॥ जमे
 ब्राह्मण न राखे स्वामी । जमो भायो जमाडेछे स्वामी ॥ जम्या जेवाछे
 मोदक मोटा । खाओ सुच करी देह खोटा ॥३६॥ जमतांजमतां
 जाय प्राण । तेनां आपणा कुळमां वखाण ॥ जमे ब्राह्मण जोरजोराह ।
 अतिमोद भर्या मनमांइ ॥३७॥ वेसे पंगत्यो न आवे पार । जमे
 विप्र हजारो हजार ॥ जम्या जोरे न सुख्युं जमण । खाइ खाइने
 काया ब्राह्मण ॥३८॥ एम जम्या अष्टादश दन । पळी पुरो कराव्यो
 जगन ॥ दिधां दान दक्षिणा दयाळे । पाळी वेदविधि प्रतिपाळे

॥३९॥ एम पुरो कयों अतिरुद्र । जम्या द्विज क्षत्रि वैश्य शूद्र ॥ कोइ
जम्या विना नव रह्युं । आडिविना अन्न बहु दयुं ॥४०॥ जमे जन
बोले जेजेकार । धन्य धन्य थायछे उचार ॥ देशोदेशथी आव्याता
जन । निखिं नाथने थया मगन ॥४१॥ तिथां पुछ्युंतुं ग्रथ महाराजे ।
करतां उत्तर विपर लाजे ॥ थयां श्याम मुख साइ ढळी । बोल्या
नहि रखा अंतरे बळी ॥४२॥ पछी सर्वेने शीखज दिधी । एवी लीला
श्रीमहाराजे किधी ॥ पोपशुदि सप्तमी छे सारी । हरिजन लेज्यो ह्ये
घारी ॥४३॥ तेदि पुरो थयोछे जगन । सर्वे राजि थया साधुजन ॥
दुष्ट जाणे नहि थाय जगन । कयों नाथे ते निरविधन ॥४४॥ करी
यज्ञ ने जीवन चाल्या । पश्चिमदेशमां दर्शन आल्यां ॥ सर्वे जक्तमां
जणाणी वात । कहे स्वामी श्रीहरि साक्षात ॥४५॥ एवुं सुणि दाह्यां
दुरिजन । कहे अजाणे कयों जगन ॥ नथी भेखने खबर खरी ।
त्यारे गयो ए जगन करी ॥४६॥ हवे भेख थाशुं सर्वे मेळा । केम
करि ए करशे मेळा ॥ जमराण आवशे जमात्यो । तेदि छे ए स्वा-
मिजिनी वातो ॥४७॥ स्वाशुं रुपैया एसारु लाखो । पण पंथ एनो
नहि राखो ॥ एम परस्पर परियाण्युं । एना मननुं महाराजे जाण्युं
॥४८॥ सर्वे संतप्रत्ये कहे हरि । करीए जगन आपणे फरी ॥ पछी
हरिजनने तेडाव्या । मळी जेतलपुर ते आव्या ॥४९॥ रखा दन
दोचार ए ठाम । पछी गया खोखराद्य गाम ॥ परमहंस संन्यासी छे
संगे । बीते दिन आनंद उमंगे ॥५०॥ आव्या सतसंगी सह मळी ।
थाशे उत्सव एवुं सांभळी ॥ नाथ निखिं सुरी थया सह । दिये
दर्शन प्रसन्न बहु ॥५१॥ गाममांयतो संघ न माय । त्यारे वाखे

मुवा संत जाय ॥ गाय कीर्त्तन थाय किलोल । आवे दर्शने जन
हिलोल ॥५२॥ एम आनंद उत्सव थाय । नित्ये नाया कांकरीए
जाय ॥ गातावाता आवे वळी घेख । एम थाय बहु लीलालेख ॥५३॥
करे वात प्रभु ज्यारे आप । तेमां जणावे बहु प्रताप ॥ कांडक भूत
भविष्यनुं मांखे । दिये जणावी केज्ये न राखे ॥५४॥ कहे जगन
करशुं जरुर । आयुं विजुं नयीं कोइ पुर ॥ गाममांय संकोच छे
सरे । होम थाशे गामने गोंदरे ॥५५॥ तेतो जाणशे सरवे जन ।
कहेशे भलो कयों ए जगन ॥ एम करे हरि ज्यारे वात । मुणि जन
थाय रळियात ॥५६॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्या-
मिशिष्यनिष्कलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये जेसलपर यह
कयों एनामे छपनसुं प्रकरणम् ॥५६॥

राग सिंधुकडखो—एवुं सांभळिने आवियुं । वळी दुष्टजननुं
दळ ॥ साधुने मांज्या संतापवा । बहुबहु देखाडे वळ ॥१॥ संत
श्रीनगरमांदि । नित्य जाताता भिक्षाअर्थ ॥ तेने असुरे आवी आं-
तर्या । मारे करे अति अनरथ ॥२॥ गेडी घोका पडे लाकडि ।
वळी कंदे भांगि कटियुं ॥ कर्पा ग्रहार कडियाळिए । तेतो संते
सरवे सखुं ॥३॥ तपसी ऋषि कृश तनमां । तेनेमाथे मोट चडा-
विया ॥ मनगमतो मार देता । उतारापर लइ गिया ॥४॥ तियां
जइ ताडन करी । फरि बांधिया बहुपेख ॥ असुरने हाथ आवी-
पड्या । जेने जराये न मळे मेख ॥५॥ कोइ कहे कान नाक कापो ।
कोइ कहे करो घात जीवनी ॥ कोइ कहे भुज चरण मांगो । एम
बोले सेना शिवनी ॥६॥ भाखे भुंडि गाळो मुखथी । तेतो जेजे

बोले ते थोडियुं ॥ जाणुं मस्तक पांचसुं । कापि ब्रह्मानुं चोडीयुं ॥७॥
 कोइक संत कलेवकले । असुरहाथ आव्यो नहि ॥ तेणे खवर खो-
 खरे वळी । आविने सर्वे कहि ॥८॥ सुणि श्रीहरि श्रवणे । अंगे
 उभि थइ रोमावळी ॥ एवो कोण अवनि उपखे । जे मारा सं-
 तने मारे वळी ॥९॥ करी नजर अति करडी । थयां लोचन लाल
 विशाळ ॥ भ्रकुटिभंग चडावियो । देखि कंपवा लाग्यो काळ
 ॥१०॥ शशि सुरज जांखा पढ्या । वळि उठियो अज अकलाइ ॥
 शिव कहे संहार वळसे । आज नथी रहेवानुं कांइ ॥११॥ इंद्र
 सुरने मय उपज्यो । वळी दले डर्या दिगपाळ ॥ जोइ कोप महा-
 राजनो । तेणे कंप्यो पनंग पयाळ ॥१२॥ वळता प्रभुजि बो-
 लिया । सुणि संत मानज्यो सत्य ॥ आ राज्यमां रहेसुं नहि । तमे
 जाओ गृहेर सुरत्य ॥१३॥ अधर्मी अधिपति अति । जियां धर्मनी
 वात गइ ॥ तियां तमजेवा संतने । पळ एकपण रहेसुं नइ ॥१४॥
 चालो संत तमे चोंपसुं । वळि अति उतावळा आंहिथी ॥ साधु
 सर्वे सधावजो । अमे रहेसुं आंहि धोकापंथी ॥१५॥ पछी चरणे
 लागि चालिया । वळी संत सर्वे मंडळी ॥ संत चारणे सामटा
 थइ । गइ सुरत मुक्तमंडळी ॥१६॥ पछी रक्षा पोतापासळे । वळी
 खरी ते क्षत्रिजात ॥ तेने ते आगळ श्रीहरि । करवा ते लाग्या
 वात ॥१७॥ कहो भाइ केम करसुं । आतो असुरे उपाडि झालियुं ॥
 संतने तैये शीख आपी । ज्यारे आपणुं नव्य चालियुं ॥१८॥ एवुं
 सुणी क्षत्रि खणशिया । प्रभु पाळावाळो संतने ॥ तमारा प्रताप-
 थकी । जुवो अमारी रमत्यने ॥१९॥ आज अवसर आवियो ।

જેને માગે મોટા સુર ॥ અમારા ઇષ્ટને પીડિયા । તેને જોશું અમે
 જરૂર ॥૨૦॥ પલ્લે કામે પુલ્લ ફેરવે । વઢી કરગરે કાંચર હુહ ॥
 ધિકધિક તેના જીવતને । એની જનિતા મારે મુહ ॥૨૧॥ ગામ ગરાસ
 કોટ કારણે । વઢી રળે ચડે ચહિચોટ ॥ ભૂપમડે શિર પહિ
 રહે । એમ લડી ધાય લોટપોટ ॥૨૨॥ એહ સીત્ય ક્ષત્રિતણી । તેની
 જાણે સહુ કોઈ વાત ॥ ઘોટાસારુ વેસે ધન મુકે । આતો સાચું છે
 સાક્ષાત ॥૨૩॥ આપો અમને આગન્યા । જે જોઈએ એનું અમે જોર ॥
 શુંથાશે ત્રિચારા શ્વાનથી । છે પ્રમુ અમારીકોર ॥૨૪॥ પછી પ્રમુજિ
 ઘોલિયા । આજ જાઠવો સહુ આપણે ॥ કાલ્ય જાશું કાંકરીએ ।
 પછી વળવું હોય તે મર વળે ॥૨૫॥ એમ વાત કરતાં વહીગર । રહિ
 નહિ રંચે રાત્ય ॥ પહોર એક પોહિ જાગિયા । પોત્યે પ્રમુજિ પર-
 માત્ય ॥૨૬॥ કહે થાઓ સહુ સાવધા । નાવા કાંકરીએ સર ॥
 વાઠ ઘૂઘ ને વાઢમાત્ર । તેતો રહેજ્યો સર્વે ઘર ॥૨૭॥ આપે અશ્વને
 ઉપર્યે । તરત થયા અસવાર ॥ સર્વે સરા સજ થઈ । સંગે ચાલિયા
 અપાર ॥૨૮॥ અશ્વે અસ્વાર ઓઠરૂડી । અને ધીરજ્ય નબ્બ શકે ઘરી ॥
 પગ ન માંડે પૃથિવી । જાણું ઉડશે પાંખું કરી ॥૨૯॥ પછી નાહિ
 નાથ પાછા વળ્યા । અને આવીને ઉતર્યા વાન્ન ॥ પોતે પધાર્યા
 પુરમાં । ત્યાં આન્યા અસુર અપાર ॥૩૦॥ અતિકાઠા ક્રોધવાઠા ।
 વઢીવેપ જેના વિકરાઠ છે ॥ જોર જટાઠા લાંબિકોટાઠા । કહીએ
 કેવા જેવા કાઠ છે ॥૩૧॥ મુછ મરડે કાંઠાં કરડે । વઢી મર્યા
 વરડે માથ છે ॥ કંક મુરા અતિલંબુરા । પુરા પાંચ તે હાથ છે
 ॥૩૨॥ સડગ શાંઠાં હાથ પવેઠાં । સંમશેર સાંચ્ય કર ગ્રહિ ॥ ધં-

दुक वरछीखरि खरचि । असुर भुर आव्या लइ ॥३३॥ डाढां मोटां
 पहेरि लंगीटां । डोहु दिये मारवा ॥ चार दशा आव्या धशा ।
 ठाउको कर ठारवा ॥३४॥ वडा वैरि लिधा घेरी । जमताहता
 जीवन बली ॥ मोटि डाढि खडग काढी । मारवाने जुठ्या मळी
 ॥३५॥ विप्रे मांड्या बळी धारवा । पण माने नहि मदेमर्या ।
 काढि खडग करमां । हरिजनपर घाव कर्या ॥३६॥ हरिजन कहे
 हवे पापियो । उमा रहेज्यो एह पगे ॥ अमपर तमे घाव किधा ।
 अमे न बोल्या त्यांलगे ॥३७॥ सिंह सरिखा शोभता । बळी युद्धमां
 जाणे घणुं ॥ धाया धणेणि मारवा । खमे खडग कोण क्षत्रितणुं
 ॥३८॥ चार पाढ्या चोकमां । जे हता असुरमां अधिपति ॥ विजा
 भणेणि मागिया । माइयो आपणी पण आ गति ॥३९॥ वणठल
 बेरागा फरतां नागां । भाग्या भुर भुलि दिशा ॥ रहेतां मरडतां
 अतिठरडातां । खासडां खातां खुब खश्या ॥४०॥ अति असोयां
 बहु बफोयां । कोइकोइने मेळं नइ ॥ मार्यामार्या कहे मुखथी ।
 एम रियोपियो रहुं थइ ॥४१॥ जाणिने मुक्यां जीवतां । बहु
 लागि महाराजनी वीक ॥ नहितो एके एकने । करवां ते हतां ठीक
 ॥४२॥ पछी आव्या पाछा बळी । कर्या ग्रभुने ग्रणाम ॥ च्यारे
 नाथ कहे आपणे । हवे रहेवुं नहि आ ठाम ॥४३॥ हरि हरिजन
 हेतु सहुना । कल्पवृक्ष सम कहेवाय ॥ तेमां जे जन जेवुं चितवे ।
 तेने ते तेवुं थाय ॥४४॥ नरतन घरी नाथजी । बळी सूर्यसम शोमे
 घणुं ॥ पण पापिने न पडे पाघरुं । नडे पाप पोतातणुं ॥४५॥
 एम भार उतर्यो भूमिनो । वैशाखवदि चतुर्दशी ॥ तेदि पाप्मी मा-

रिया जे । आच्यता मारवा घशी ॥४६॥ इति श्रीमदेकांतिकध-
र्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्ठुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिन्ताम-
णिमध्ये असुरनो नाश कर्षो एनामे सत्तावनमुं प्रकरणम् ॥५७॥

चोपाइ—पछी त्यांथी चाल्या अविनाश । जोइ असुरनरनो
नाश ॥ गया बेलाल्य सलकि गाम । पछी कळमां सधाव्या श्याम
॥१॥ त्यांथी कागळ मोकल्यो नाथे । एवुं शीद कर्षुं अमसाथे ॥
अमारे नोतुं करवुं एम । तमारेपण घटे ए केम ॥२॥ एतो थयुंछे
अजाप्यमांइ । तेनो घोखो करशो मां कांइ ॥ एतो करावनारा छे
कोक । तेनो शीदने राखयो शोक ॥३॥ अमे तमे तो एकज छीए ।
घणुंघणुं शुं मुखथी कहीए ॥ अमे करशुं जगन डभाण । तियां
आवज्यो सर्वे सुजाण ॥४॥ थाशे ते अमे चाकरी करशुं । तमे
करशो मां तमारुं नरशुं ॥ त्यांतो एकाएक हवा अमे । तेवा स-
मामां आविया तमे ॥५॥ एवो पत्र लख्यो अविनाशे । आच्यो
असुराधीशने पाशे ॥ साम दाम दंड भेदे भर्षो । वांचि कागळ
विचार कर्षो ॥६॥ न करो नुगरानी गां वात । जेणे मार्या साधु
साक्षात ॥ एम समजि मनमां विचारी । पछी वेशिरह्या जयमारी
॥७॥ पछी शुंशुं कर्षुं भगवाने । कहुं सांभळज्यो सहु काने ॥ आ-
द्योंछे डमाणे जगन । आच्यो चौदिशेथी हरिजन ॥८॥ शाळ
दाळ ने दळाव्या घहुं । लिधां धीगोळ मिसरी बहू ॥ छोये रसना
भर्या कोठार । तेनो कहेतां ते न आवे पार ॥९॥ पछी पोत्ये प-
धार्या महाराज । पुरो करवो जगन ए काज ॥ रह्या दन दोय एह
ठाम । पछी गया घोडासर गाम ॥१०॥ त्यांथी नाथ गया हा-

थरोळी । त्यां तेडावी संतमंडळी ॥ आंव्या मील ने मीलभूपति ।
 हाथ जोडिने करी विनति ॥११॥ मले आंव्या तमे भगवान ।
 दिधां अमने दर्शन दान ॥ उभा आगळ जोडिने पाण । अमे छीए
 तमारा वेचाण ॥१२॥ कांढक सोंपज्यो अमने काज । एवं सुणि
 ने बोल्या महाराज ॥ आवा साधु होय निरमान । तेनी रक्षा क-
 रवीं निदान ॥१३॥ डभाणमांहि थाशे जगन । तेमां करवा इच्छेंछे
 विघन ॥ महामदे भर्या जे अमागी । तेने केम गमे आवा त्यागी
 ॥१४॥ माटे एतुं करो उपराळं । थायतो करज्यो रखवाळं ॥ त्यारे
 बोह्यो मीलनो भूपति । एनो भार नथी मारे रति ॥१५॥ मर
 आवे पृथ्वीपति राय । मानुं तरणा जेवो मनमांय ॥ पण मांगुंछुं
 जोडि हुं हाथ । मारे घेख पधारिये नाथ ॥१६॥ पछी वेसार्था
 पालखिपर । राय तेडिचाल्यो निजघर ॥ बहु हेतेकरी पधराव्या ।
 भरी थाळ मोतिडे वधाव्या ॥१७॥ पछी सुरतथी सत्संगी आंव्या ।
 ग्रभुसारु पोशाग ते लाव्या ॥ शोभे सुरवाल जामो जरी । शिर-
 चांधि छे पाघ सोनेरी ॥१८॥ बांधि कमरे कसुंवि शाल । निखिं
 जन थयांछे निहाल ॥ चमर छतर अवदागरी । ते रक्षाछे हरिपर
 धरी ॥१९॥ धूप दीप उतारी आरति । पछी करजोडि करी वि-
 नति ॥ जोइ राजि थयो रळियात । ग्रभु सांभळज्यो एक वात
 ॥२०॥ अमपर महेर अतिकिजे । आबुं सहुने दर्शन दिजे ॥ पछी
 वेठा पालखीए हरि । दिधां शहेरमां दर्शन फरि ॥२१॥ निखिं
 नाथने थयो सनाथ । सहु कहे धन्यधन्य नाथ ॥ पछी ग्रभु क-
 हे सुणो राजन । जाये डभाणे करवा जगन ॥२२॥ सर्वे सज्ज थाजो

तमे शूर । जायुं जोशे आपणे जरूर ॥ पछी राजा कहे सुणो नाथ ।
 कहोतो लाख मील लउं साथ ॥२३॥ त्वारे वोलिया एम महा-
 राज । नथी आपणे एवहुं काज ॥ कांड थोडा घणा लियो संग ।
 विजा छे अमसंगे तोरंग ॥२४॥ सज्ज थइ चाल्यो मीलराज । वेठा
 पालखिपर महाराज ॥ वाजे ढोल ददामा निशाण । शोभा बहु
 शुं कहुं वखाण ॥२५॥ आव्या डभाण हुंकडा ज्यारे । थया घोडे
 असवार त्वारे ॥ घोडो शोमेछे घणुं रूपाळो । मांड्यो साज उ-
 पत्य शोभाळो ॥२६॥ कोटे कोटियुं हूलर हार । पगे झांझरनो झम-
 कार ॥ चांदी चोकडे मोंवडे जडी । माथे करीछे कलंगि खडी
 ॥२७॥ शोमे ताविथे घुघरि सार । केज्ये कनकभूषणनी हार ॥
 काहुंजिन कनकलुं राजे । दोय पाघडे मोर विराजे ॥२८॥ अंगो-
 अंग शोभा सह भणुं । शोमे घोडो घरेणामां घणुं ॥ सारां शील
 सोयामणो लागे । चाले घमके घुघरियो वागे ॥२९॥ धिरो चाले
 ने लिये वारकी । ओज्ये पहोचाय नहि कोइ थकी ॥ एवे अश्वे
 चढ्या महाराज । देवा दासने दर्शन काज ॥३०॥ लिधि सर्वे सं-
 घनी संभाळ्य । करे चोकी रुडि रखवाळ्य ॥ पछी अश्वपरथी
 उतरि । वेठा पालखिए पोत्ये हरि ॥३१॥ धीरेधीरे दियेछे दर्शन ।
 घणुं जनपर छे प्रसन्न ॥ पछी आव्या पाकशाळामाय । घडि एक
 वेठा पोत्ये त्यांय ॥३२॥ पुछी पाकनी खबर खरी । कहुं मोदक
 मुक्केवाछे करी ॥ पछी मोटो कराव्यो माल । तियां वेठाछे दीन-
 दयाळ ॥३३॥ निर्ये नरनारी मळि वृंद । जेम चकोर चितवे चंद ॥
 एम करतां वीति गइ रेण । पहोर एक षोढ्या कमळनेण ॥३४॥

पछी जागिया प्राणआधार । तर्त घोडे थया असवार ॥ फरि जो-
इछे सीम सघळी । पछी आविया मंडपे वळी ॥३५॥ तियां ब्रा-
ह्मण हता हजार । करता वेदनो मुखे उचार ॥ भणे मंत्र ने आ-
हूति दिए । वहे परनाळां अखंड घीए ॥३६॥ होमे हविष्यान्न जव
तल । निरदोष जगन अवल ॥ नालि केळि लविंग सोपारी । होमे
एला खादी शाळ सारी ॥३७॥ बहुविधनी लइ सामगरी । होमेछे
वेदविधिए करी ॥ वेठा पोत्ये तियां घडि चार । पछी आव्या पं-
गत्य मोझार ॥३८॥ वेठि पंगत्य ब्राह्मणतणी । कोइ थकी ते न जाय
गणी ॥ जमे ब्राह्मण भाव भरीने । जुवे पोते पंगत्य फरीने ॥३९॥
पछी जमिने उठ्या विपर । गया द्विज उतारा उपर ॥ एम जम्या
दन दशमुधि । पछी आवी एकदि कुबुधि ॥४०॥ आवी असुरे
करीं प्रवेश । त्यारे द्विजे आदर्योछे द्वेप ॥ कहे कांडक करो उ-
पाय । शुं विचारि रक्षा मनमांय ॥४१॥ आतो पुरोथयो ते जगन ।
तेमां कांड न पड्युं विघन ॥ सीधां खरच्यामां न राखि खामी ।
करीए विघ्नतो आपणे वामी ॥४२॥ पहेलां आपणां मनुष्य ज-
माडो । विजां कलेकरीने खमाडो ॥ पछी करीए कतोहल भारी ।
पड्यो भंगाण थाशे खुवारी ॥४३॥ पछी कोण केने ओळखेछे ।
घणा विग्र आपणी पखे छे ॥ लोट लाडवा लुंटिज लेशुं । विजा
तळावमां नाखिदेशुं ॥४४॥ गोळ घी कुडलां लेशुं हाथे । जाशुं
अंधारे उपाडि माथे ॥ एकएक लइ जाशुं मोटली । जमशुं घी
गोळ ने रोटली ॥४५॥ एम परियाणीया वळी वामी । तेतो जा-
णेछे अंतरजामी ॥ जोज्यो जीवतणी अवळाइ । केयुं विचारियुं

खाइखाइ ॥४६॥ एवुं जाणिने हसिया हरि । पछी जीवने जुगति
 करि ॥ आव्या पाकशाळाने मोझाख । करी कळ काढ्या चामी
 वाख ॥४७॥ आडा उमाराख्या आणी पाळा । हाथ्य करी लिधि
 पाकशाळा ॥ दह डारो हाथ लिधि असि । डरी दुष्ट उभा दूर
 खसि ॥४८॥ करवुं हतुं अवळुं अपार । होस रही ते हैयामोक्षार ॥
 वेठा हाथ घसि पछी हेठा । बहुसमय श्रीहरि दिठा ॥४९॥ इति
 श्रीमदैकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविर-
 चिते भक्तचित्तमणिमध्ये यज्ञनो आरंभ कर्षो एनामे अट्टावनमुं प्रक-
 रणम् ॥५८॥

राग सामेरी—चळता ते विप्रवोलिया । महाराज शुं कहोछो
 तमे ॥ जेम आपो आगन्या । तेम सहु करीए अमे ॥१॥ महाराज
 कहे एक तमे । एक अमारो तमसाथ ॥ तमे लेज्यो लाडवा । ए
 लेशे जेष्टिका हाथ ॥२॥ पिरशे पोतानां पारकां । जो करशो ज-
 राय ॥ तो तमने ए ताडशे । तेनी राव रोष न कांय ॥३॥ पछी
 भर्या मोदकनां गाडलां । तेणे जुता जोद्ध जुवाण ॥ पाक फरे पं-
 गत्यमां । एम जमाडे जीवनप्राण ॥४॥ तोय ब्राह्मण भुंडाई न तजे ।
 लइ वेठा एकएक लाकडी ॥ तैये महाराज कहे काठियो । तमे
 आवो सहु घोडे चडी ॥५॥ लेवरावी सहुने लाठियो । काठि आ-
 विया घोडे चडी ॥ विना गोळिए वळोडियो । त्यां चंधुको बहु
 पडी ॥६॥ मांगि भडाके कोठियो । सुंदर दाळनी सोळ ॥ जाणे
 दुष्ट विघन पाडशुं । सामुं पढ्या पोताने रोळ ॥७॥ खोटे डारे
 डराविया । कहे उठशो जमतां कोय ॥ जर तेने मारशुं । तमे

उठज्यो एवं जोय ॥८॥ जुक्तिकरीने जमाडिया । नंव्य पडवा दिधुं
 विघन ॥ एम रुडि रीतशुं । महाराजे कराव्यो जगन ॥९॥ पछी
 दिवस वळते । तेढ्या पुराणि पंडित ॥ करी चरचा चोकमां । त्यां
 थड पोतानी जित ॥१०॥ लाखो लोक मेळा थया । निरखवा न-
 यणे नाथ ॥ तेमां नर तसकरा । आव्याता नाखवा हाथ ॥११॥
 जोयो सरवे संघने । बहु खवडदार दिठा खरा ॥ पछी अश्वउपखे ।
 आवि ताकिया तसकरा ॥१२॥ ग्रण दिवसना मुख्या तरपा । न-
 यणे निद्रा नव्य करि ॥ आविने जुवे अश्वने । त्यां घोडे घोडे दिठा
 हरि ॥१३॥ पछी प्रभुने पाये लाग्या । कहे दया करज्यो दयाळ ॥
 ज्यांथी गुन्हा छुटिये । त्यां कर्मा गुन्हा कृपाळ ॥१४॥ पछी स-
 तसंगी थड । वळी गया पोताने घेख ॥ एम पोते अनेक रीत्ये ।
 करि ते लीलालेख ॥१५॥ दासनां दुःख कापवा । आपवा दर्शन
 दान ॥ हरे फरे हरि संघमां । वळी वेसे मेडे भगवान ॥१६॥
 मेडाउपर महाप्रभु । पल मेलिने पोढ्या घडी ॥ अजाणे एक जन
 आव्यो । मनफर मेडे चडी ॥१७॥ जवकी जीवन जागिया । वळी
 अचानक उठ्या हरि ॥ कोण हतुं अमपासले । एम कहिने रीश
 करि ॥१८॥ पहेर्याहतां बहुपर्यनां । वळी घरेणां घणांघणां ॥
 अंगोअंग ओपतां । सुंदर ते खर्णतणां ॥१९॥ वेढ विंढि ने कन-
 ककडां । पोंचि अंगोठि ओपति ॥ बाजु काजु वेरखा वळी । शोभे
 काने कुंडळ अति ॥२०॥ कंठे हार ते हेमना । हुलर हीरा सांकळी ॥
 अंगोअंग आभूषण पहेरी । पोढ्याता पोते वळी ॥२१॥ एवा स-
 मामां उठाडिया । वळी जाल्म नरे जगदीश ॥ तेसारु सह्य उपरे ।

महाराजे करी रीश ॥२२॥ पछी आभूषण उतारियां । अने फें-
 कियां फरतां वळी ॥ अंगर एक अंगे राख्युं । विजां मेलियां सर्वे
 मळी ॥२३॥ केणे न जवाय पासले । वळी वीक लागे सहुने ॥
 जोइ जीवन रुठडा । वळी दुःख थयुं वहुने ॥२४॥ पछी भाइ रा-
 मदासजि । धीरेधीरे पासे गया ॥ महाराज वस्त्र ओढिये । अम-
 उपर्ये करी दया ॥२५॥ पछी वस्त्र पहेरियां । हसि प्रभुजि बोल्या
 वळी ॥ हति उदासि अति घणि । पण हवेतो सर्वे टळी ॥२६॥
 पछी विप्र तेडाविया । तमे करो शीघ्र रसोइ ॥ लाखो माणस
 जमये । वळी केम रखाछो सोइ ॥२७॥ ब्राह्मण भेळाणा उंघमां ।
 सुता ते सद्दने संताप ॥ ते एकोएकने उठाडिया । प्रभु पोते झालि
 बांय ॥२८॥ पछी मनमान्या मोदक करी । जमे वाडव यूथनां
 यूथ ॥ पार न आवे पंगत्यनो । वळी मळ्या विप्र बरुथ ॥२९॥
 आपे सीधां अतिघणां । मागे साळ्य त्यां शत पांच ॥ कोइ रीते
 सराजामनी । वळी आवे नहि लेश लांच ॥३०॥ जेजेकार ते थइ
 रखो । आपे अन्न ते अतिघणुं ॥ भेट्य बांधि ब्राह्मणे । जे जमिये
 ते आपणुं ॥३१॥ पछी थइ पूर्णाहुति । यज्ञ निर्विघन थयो ॥ बंका
 शिर डंका दइ । प्रौढ प्रताप जणावियो ॥३२॥ पछी विद्या जोइ वि-
 प्रनी । दिधां दान दक्षिणा घर्णा ॥ राजि करी वळी वाडवा ।
 वळाविया भुवनमणी ॥३३॥ वळी खरचतां खुट्या नहि । वध्या
 लाडवा लाखो सहि ॥ गोळ धीने दाळ रसाळ । वळी पिष्टनो पार
 नहि ॥३४॥ पछी पुछ्युं नाथने । आ मोदकनुं केम करीए ॥ आपो
 घरोघर गाममां । एम हुकम किधो हरिए ॥३५॥ पछी मांढ्या

आपवा । भरिभरि मोदक टोपला ॥ आलतां खुब्या नहि । पोता
लाडवा अतिमला ॥३६॥ वहेचतां वधि पड्या । ते नाख्या जळमां
जंतुने ॥ महाराजे आपी आगन्या । वळी साजामांदा संतने ॥३७॥
पछी संघ सर्वेने शीस आपी । जाओ सहसहुने घेर ॥ पंच वरतने
पाळज्यो । प्रभु भजज्यो रुडि पेर ॥३८॥ पछी पोत्ये पधारिया ।
करी ते जयजयकार ॥ करी लीला डमाणमां । अलवेले अपरम-
पार ॥३९॥ पोत्ये यज्ञ पुरो कर्यो । पोपशुदी पुन्यमतिथि ॥ तेदि
यज्ञ पुरो थयो । कर्यो यथायोग्य कांडक कळो ॥४०॥ इति श्री-
मदेकांतिकुधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्यामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते
भक्तचिंतामणिमध्ये डमाणमां यज्ञनी समाप्ति करी एतां ओगणसा-
द्यमुं प्रकरणम् ॥ ५९ ॥

चोपाइ—एम यज्ञ करी जदुनाथ । चाल्या श्यामळो सखाने
साथ ॥ रक्षा जेतलपुरमां जइ । संघ सरवे संघाथे लइ ॥१॥ त्यांथी
संघने शीसज करि । पोते चाल्या पश्चिमदेशे हरि ॥ सारो पहेरि
सुंदर सुरवाळ । झगे जरकशि जामो विशाळ ॥२॥ माथे बांधिछे
पाघ सोनेरी । कमर कशि केसर रेटा केरी ॥ बाजु काजु कुंडळ
रूपाळां । हाथे हेमकडां बे वळाळां ॥३॥ हेंये हार अपार शो-
भाळा । उर उतरी मोतिनी माळा ॥ कोटे कनकनी कंठी शोमे ।
शिशे शिरपेच जोइ मन लोमे ॥४॥ चढ्या घणामूले हरि घोडे ।
विजा सर्रा असवार जोडे ॥ चाल्या वाटमां एवाना एवा । सर्वे
जनने दर्शन देवा ॥५॥ जेजे वाटमां आवीयां गाम । तेणे नि-
रख्या सुंदर श्याम ॥ देता दर्शन दीनदयाळ । आन्या प्रभुजि देश

पंचाल ॥६॥ सुंदर गाम सारंगपुर नाम । तियां पधार्या सुंदर
 श्याम ॥ रुडा भक्त जीवो ने राठोड । आव्या हरि करी तियां
 ध्रोड ॥७॥ रहि रात्य एक तियां राज । आव्या कारियाणी म-
 हाराज ॥ तियां भक्त वसे एक मांचो । नहि ते कोइ नियममां
 काचो ॥८॥ निरलोभी ने अतिनिष्कामी । तेने घेर पधारिया
 स्वामी ॥ तियां रखा हरि एक दिन । पछी आव्या गढडे जीवन
 ॥९॥ भक्त सभागी एभल जियां । रखा कांडक कृपालु तियां ॥
 पछी त्यांथी सधाविद्या श्याम । आव्या नाथ करियाणे गाम ॥१०॥
 तियां रखा रात्य एक हरि । आव्या रायपर कृपा करी ॥ सखा
 सरवे छे श्यामसाध । आव्या कोटडे बंधिये नाथ ॥११॥ गया
 गोंडळ ने जेतपर । आव्या धोराजि श्यामसुंदर ॥ जइ जमनावडे
 जगदीश । त्यांथी पाछो कर्चो परदेश ॥१२॥ आव्या दुधिवदर
 कंडोरडे । त्यांथी पधारिया कालावडे ॥ भक्त जादवजिने भुवन ।
 रखा रात्य त्यां प्राणजीवन ॥१३॥ त्यांथी सखाने शीखज दइ ।
 पोते चाल्या सेवक वे लइ ॥ त्यांथी मोडे गया करी महेर । भक्त
 रणमलजिने घेर ॥१४॥ पछी आव्या अलये जीवन । भक्त ना-
 रायणने भुवन ॥ त्यांथी गयाछे भादरे गाम । भक्त डोसो ज्यां
 रतनोराम ॥१५॥ रखा रात्य करि हरि महेर । वसता वशरामने
 घेर ॥ पछी त्यांथी कर्चो परवेश । गया जोडियेयी कच्छदेश ॥१६॥
 आवि अंजारमां रात्य रखा । त्यांथी वालो धमढके गया ॥ भक्त
 रामगिंध रायधणे । करी सेवा मरि भावे घणे ॥१७॥ तियां रखा
 दन दोयचार । पछी भुज पधार्या मोरार ॥ दइ जनने दर्शनदान ।

तियां रक्षा पोते भगवान् ॥१८॥ कर्षो हुतासनीनो समैयो । आप्यो
 आनंद न जाय कहीयो ॥ अति उडाडे रंग गुलाल । कर्षो अलवेले
 अलौकि ख्याल ॥१९॥ लिघो लावो नाथसाथ जने । फागणशुदी
 पुन्यमने दने ॥ तेदि भुजमां उत्सव कर्षो । सर्वे जने मने मोद
 भर्षो ॥२०॥ करी अलवेले लीलालेख । गंगाराम हिरजिने घेख ॥
 दइ सुंदरने सुख श्याम । त्यांथी गया मानकुवे गाम ॥२१॥ तियां
 भक्त अदोभाइ नाम । वळी तेजो केशव ने श्याम ॥ तेने दिघाछे
 दर्शनदान । त्यांथी तेरे गया भगवान् ॥२२॥ तियां तेढाविया
 सर्वे संत । दिघां दर्शन सुख अत्यंत ॥ त्यांथी आविया काळेत-
 ळाव । जोइ भक्त मीमजिनो भाव ॥२३॥ रक्षा दिन दोचारैक
 त्यांइ । पछी फरी आव्या तेरामांइ ॥ भक्त नागजि संघजि सुतार ।
 तियां आव्या मुनि ने मोरार ॥२४॥ करी रसोइ जमाव्या संत ।
 जम्या जन मेळा भगवंत ॥ पछी वोलिया सुंदरश्याम । भरिलि-
 योने जळनां ठाम ॥२५॥ एम कहिने संत चलाव्या । वालो
 पोते वळावया आव्या ॥ पछी मळ्या सहुने महाराज । तमे राजि
 रहेज्यो मुनिराज ॥२६॥ एम कहिने शीखज दिघी । पोते वाट
 मांडवीनी लिघी ॥ तियां भक्त मेघो वशराम । टोपण देवशि
 सुंदर नाम ॥२७॥ तेने दइ दरशन नाथ । सर्वे जनने कर्षो स-
 नाथ ॥ त्यांथी नाथ वेठाछे नावडे । आव्या मादरे अलैये मोडे
 ॥२८॥ करी कंडोरडानी चोराशी । आव्या घोराजिए अविनाशी ॥
 रहे भाडेर पातलभाइ । रक्षा एक दिन प्रभु त्यांइ ॥२९॥ मेघपुर
 आव्या करी महेर । सोनी नारायणभक्तने घेर ॥ त्यांथी प्रभु

आन्वा पिपलाणे । राख्या हरिने जनकल्याणे ॥३०॥ पछी आन्वा
 आखे अलवेलो । दवे नारायण घेर छविलो ॥ त्यांथी आन्वा
 वालो अगत्राइ । जियां वसेछे पर्वतमाइ ॥३१॥ तियां रखा हरि
 बहुदिन । तेडाविया तियां हरिजन ॥ करवा उत्सव अष्टमीकेरो ।
 हैयामांहि छे हर्ष घणेरो ॥३२॥ तियां मोटो मंडप कराव्यो ।
 मांहि मेडो कयों मनमाव्यो ॥ तियां वेठा वालो वनमाळी । सुं-
 दर मूरति रुडि रूपाळी ॥३३॥ जोइ जनने समाधि थाय । करे
 लीला नाचा नित्य जाय ॥ पछी द्विज घनहीन जोइ । तेना सु-
 तने आपी जनोइ ॥३४॥ कयों फुलेके गाममां नाथ । अंसे असि
 श्रीफल लइ हाथ ॥ पछी आन्वो अष्टमीनो दन । ग्रहु गुलाल
 लाविया जन ॥३५॥ भरे मुठि हेते हरि हाथे । नाखे नाथ नि-
 जजन माथे ॥ थया रंगे राता सहु जन । पाडे वाळी करे कीरतन
 ॥३६॥ एम सारो उत्सव कयों श्यामे । अलवेले अगत्राइ गामे ॥
 आन्वो आनंद जनने जीवने । थावणवदी अष्टमीने दिने ॥३७॥
 तेदि लीला करी अगत्राये । करावी आवे पर्वतभाये ॥ पछी पधा-
 रिया गढ जुने । साथे लिघोछे संघ सहुने ॥३८॥ संघ देखि दुष्ट
 दाजिया । पछी राजापासे रावे गिया ॥ लेशे साहेव शहेर तमारुं ।
 एनुं माणस उतारो वारुं ॥३९॥ तैये राजा कहे सुणो तमे । एनुं
 दिधुं करुं राज्य अमे ॥ एह लेगेतो सुखेयी लियो । एने गाममां
 आंववा दियो ॥४०॥ पछी शहेरमां श्याम पधार्या । निजजनने
 मोद वधार्या ॥ पोते दिवस एक त्यां रखा । पछी नाचा दामोदर
 गया ॥४१॥ नाइ निसर्या मोहनलाल । चर्चु चंदन विपरे भाल ॥

तेने दिधिछे दक्षिणा बोळी । आपी महोर नाथे अणतोळी ॥४२॥
 पछी आविया शहरमां श्याम । त्यां वाले कर्यो विश्राम ॥ त्यांथी
 चालिया श्याम सुंदर । आन्या नरसिंहमेताने मंदिर ॥४३॥ तियां
 वेसिया घडि वेचार । पछी आवियाछे पुर बहार ॥ सर्वे संघ संगे
 लइ श्याम । पछी आविया फणेणी गाम ॥४४॥ तियां सर्वेने शी
 खज दिधी । एवी लीला अलवेले किधी ॥ सर्वे जनने सुखिया
 करि । पोते पधार्या पांचाळे हरि ॥४५॥ बहुबहु लीला करे लाल ।
 जोइ जनने थाय निहाल ॥ जे कोइ योगिना ध्यानमां नावे । ते
 अलवेलो लाड लडावे ॥४६॥ करे लीला अतिशे अपार । कहंतां
 कोण पामे तेनो पार ॥ जेम सभर भर्यो मेराण । पिबे पंखि ते
 चांचप्रमाण ॥४७॥ तेम अति अगाध महाराज । कोण कळे तोले
 कविराज ॥ पण जे पिये ते सुखी थाय । निशे निष्कुळानंद एम
 गाय ॥४८॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्य-
 निष्कुळानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये साठवमुं प्रकरणम् ॥६०॥

चोपाइ—पछी पधार्या देश पंचाळरे । जियां वसेछे दास
 दयाळरे ॥ सर्वे संसारनां सुख त्यागिरे । एक प्रभुपद अनुरागिरे
 ॥१॥ पंचविषयथी ग्रीत उत्तारिरे । पंचव्रत प्रेमे रखां धारिरे ॥
 दिधां देहतणां सुख नाखिरे । रखां अंतरे प्रभुने राखिरे ॥२॥
 एवा जन जक्तथी उदासिरे । तियां आन्या आपे अविनाशिरे ॥
 जोइ जनना ह्येयानुं हेतरे । आन्या प्रभुजि सरसा समेतरे ॥३॥
 तेने दिधांछे दर्शन दानरे । बहुभावे करी भगवानरे ॥ अंध अपंग
 बुद्ध ने बाळरे । असमर्थ अगळ लाजाळरे ॥४॥ तेने दया करी

हरि आपरे । दिघां दर्शन टाळिया तापरे ॥ पछी जने पुछ्या
समाचाररे । कहा हरिए करी विस्ताररे ॥५॥ जेजे पुछता ग-
याछे जनरे । तेते कहेता गयाछे जीवनरे ॥ पछी पुछि जगतनी
चातरे । कहि राजी थइ रळियातरे ॥६॥ जेने नोतु अवाणुं जग-
नेरे । तेपण मगन थया सुणी मनेरे ॥ कहे धन्यधन्य महारा-
जरे । एवो जगन थाय कोणे आजरे ॥७॥ वीजः सरचे बहुबहु
घनरे । पण न थाय निरविघनरे ॥ कैक जनतणा जीव जायरे ।
एवुं सुण्युंछे जगनमांयरे ॥८॥ लुटे चोर के सरचि खुटेरे । थाय
फजेति शकोरां फुटेरे ॥ तेतो तमे कयों निर्विघनरे । जगजीवन
प्रभु जगनरे ॥९॥ कहे नाथ एनो श्यो विचाररे । एवा करीए
जगन अपाररे ॥ कहोतो करीए वर्षो वरपरे । एकएकथी विजो सर-
सरे ॥१०॥ एम कहि कयुं परियाणरे । तेव्या संत, समीपे सुजा-
णरे ॥ मुक्तानंद ने मोटेरा भाइरे । ब्रह्मानंद नित्यानंद त्यांइरे
॥११॥ कहे नाथ सुणो संत मळीरे । करीए विष्णुयज्ञ एक व-
ळीरे ॥ जुओ गुजरखंड विचारिरे । कोण ठेकाणे जायगा सरारिरे
॥१२॥ बोल्या संत सांमळज्यो श्यामरे । यज्ञ जेवुं जेतलपुर गा-
मरे ॥ तियां सुंदर कोट तळावरे । बळी गाममां छे घणो भावरे
॥१३॥ त्यारे बोल्या सुंदर श्यामरे । एतो अमने न गम्युं गा-
मरे ॥ एनो घणी छे धर्मनो द्वेपिरे । तेतो यज्ञ करवा केम देशेरे
॥१४॥ मोर्ये मेळा थयाता ब्राह्मणरे । तेने पुछ्युंहुतुं अमे प्रश्नरे ॥
द्विज क्षत्रि वैश्य शूद्र वळीरे । कहुं केम पूजे माता मळीरे ॥१५॥
चारे वर्णनी एक छे रीत्यरे । कहे कांइ छे एहमां वीगत्यरे ॥ तेये

बोलिया शास्त्रि सुजाणरे । सांभळो कहुं श्रुतिप्रमाणरे ॥१६॥ द्विज
 क्षत्रि वैश्य जे कहेवायरे । तेणे मद्यमांसे न पूजायरे ॥ विजा होय
 जेजे शूद्रवर्णरे । तेनां वेदथी वारां आचर्णरे ॥१७॥ त्यारे कहुं मे
 सांभळि लहीएरे । बीजा करे तेने केवा कहीएरे ॥ त्यारे शास्त्री कहे ए
 मलेछरे । पापि ढेढ भंगियाथी नीचरे ॥१८॥ त्यारे मे कहुं सर्वे सां-
 भळज्योरे । एवा हो ते एमां जह भळज्योरे ॥ तेदिवसना दाज्याछे
 वामीरे । वात मेलिछे राजाने भामीरे ॥१९॥ माटे जरुर करशे विघ-
 नरे । तियां पुरो नहि थाय जगनरे ॥ त्यारे संत कहे जमशे ब्राह्म-
 णोरे । केम नाखशे निजभाणे पाणोरे ॥२०॥ त्यारे कहे महाराज
 सारुंरे । करो मनमाने ज्यां तमारुंरे ॥ पछी जेतलपुरनुं ठेराविरे ।
 करी सामग्री सरवे आविरे ॥२१॥ लिधां घी गोळ ने घउं घणारे ।
 कर्या गंज शाळ दाळतणारे ॥ कोइवातनी न राखि खामीरे । त्यांतो
 पधारिया पोते खामीरे ॥२२॥ आव्या संघाये संघने लइरे । तेढ्या
 वणतेढ्या आव्या कइरे ॥ आव्या तेढाव्या सरवे संतरे । आव्या
 संघ नावे तेनो अंतरे ॥२३॥ दिये दर्शन प्रसन्न होइरे । लिये जन
 सुख मुख जोइरे ॥ पछी बोलिया जगजीवनरे । द्रव्णप्रव्ण ए मोटो
 जगनरे ॥२४॥ विजुं यज्ञ आ थाय न थायरे । तेनुं नथी अमारे
 जो कांयरे ॥ एम कहि जणावे जननेरे । दिये रात्य दिवस द्रव्ण-
 नेरे ॥२५॥ पूजे जन जीवनने मळीरे । लावे पूजा विध्येविध्ये
 वळीरे ॥ चर्चि चंदन हार पहेरावेरे । गुंथि गजरा तोरा घरावेरे
 ॥२६॥ करे पुष्पना कंकण काजुरे । बांधे वेरखा सुंदर वाजुरे ॥
 करे फुलनो फेटो पछेडीरे । वळी जमाडे उत्तारे तेडीरे ॥२७॥ दिये

દર્શનઃ એવાના એવારે । જગજીવન છે જોયા જેવારે ॥ એમ કરેછે
 લીલા અપારે । નિર્ણિ સુણ લિયે નરનાશ્વરે ॥૨૮॥ એવું દેશિને
 દાજિયા વામીરે । કહ્યું નરેશને શિશ્ન નામીરે ॥ કહે સાંભળો શ્રવણે
 રાજનરે । જેસારુ કરેછે સ્વામી જગનરે ॥૨૯॥ જેદિનો એ જગન
 થાયછેરે । તેદિનો રાજતેજ જાયછેરે ॥ એને જન્મે મુવો તાત તા-
 રોરે । હવે આન્યોછે તમારો વારોરે ॥૩૦॥ માટે જીવવું હોયે રાજ-
 નરે । તો ન કરવા દિયો જગનરે ॥ સુણિ આવી નરેશને આંધિરે ।
 કહે જાઓ લાગો એને વાંધિરે ॥૩૧॥ એમ કર્યું પરિયાણ ત્યાંડરે ।
 જાણ્યું અંતરજામિણ આંડરે ॥ જોયું વિચારી કરશે વિઘનરે । અમે
 રહેશુંતો પિઢાશે જનરે ॥૩૨॥ પછી પ્રમુજિ ચઢિયા ઘોડેરે । લઈ
 સંઘને ગયા ચરોડેરે ॥ પછી કેલ્યે આવી કટકાંડરે । આન્યા મગવા
 કરવા ઘુંડાંડરે ॥૩૩॥ તેણે સ્વામી સઘાન્યા સાંભળીરે । ગયા ધુડ
 ફાકતા તે વઢીરે ॥ પછી સાંણે આન્યા પોતે નાથરે । અસિ કશેલ
 સસા છે સાથરે ॥૩૪॥ સંતો તમારી રક્ષાને કાજરે । સરખે ધાર્યા છે
 આયુષ આજરે ॥ હવે અમેતો જાણું ઢમાણરે । તમે રહેજ્યો યાં
 સંત સુજાણરે ॥૩૫॥ પછી પધારિયા પોતે શ્યામરે । સસા લઈને
 ઢમાણ ગામરે ॥ તિયાં જઈને હતું જે સિધુરે । તેતો સરવે મગાવિ
 લિધુરે ॥૩૬॥ તેણે જમાડિયા જન વહુરે । વર્ણ અઢાર ને વઢિ
 મડરે ॥ આપ્યાં જમાડિ વઢી વસનરે । એમ કિધોછે નાથે જગ-
 નરે ॥૩૭॥ આન્યા મગવા કહે શુલ્યા અમેરે । અતિસમર્થ છો
 સ્વામી તમેરે ॥ અમે અમારું અવલું કિધુરે । અર્થ વિના અપરાધ
 લિધુરે ॥૩૮॥ ત્યારે મહારાજ કહે નથી કાંડરે । જાઓ જમો જેત-

लपुरमांहेरे ॥ पछी जमाडि जोगिनी झुंडुरे । कर्तुं वामिए वामिनुं
 झुंडुरे ॥३९॥ करवा हता जगन हमेश्वरे । न करवा दिघा ते नरे-
 श्वरे ॥ तेतो कह्युं हतुं पोते पहेलुरे । थयुं तेमनुं तेमज छेलुरे ॥४०॥
 एम जगन थयो ए जाणोरे । महाशुदी पंचमी प्रमाणोरे ॥ जोइ
 राजि थया हरिजनरे । दुःख पामिया पापिया मनरे ॥४१॥ इति
 श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविर-
 चिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीहरिचरित्रे श्रीहरि पांचालथी जेतलपुर पधा-
 रि बह्व कयों एनामे एकसत्र्यमुं प्रकरणम् ॥६१॥

चोपाइ—पोते दयालु हता डमाण । सुंदरवर श्याम सुजाण ॥
 त्यांथी चालिया अंतरजामी । आंव्या बुधेजमां बहुनामी ॥१॥
 हरिभक्त तियां हठिभाइ । रह्या रात्य तियां सुखदाइ ॥ त्यांथी
 आंव्या पछमे महाराज । जियां भक्त ओधव जेराज ॥२॥ रहि
 रात्य एक तेने घेख । त्यांथी वालो आंव्याछे झिझख ॥ संगे भक्त
 हतो मेरजेठो । अतिवृद्ध अंगे वळी दिठो ॥३॥ तेने पहेराव्यो सुंदर
 खांग । जामो जरि ने सोनेरी पाग ॥ रहि रात्य ने चाल्या द-
 यालु । आंव्या कुंडलमांहि कृपालु ॥४॥ मोटा भक्त मामैयो ने
 राम । तेने घेख रह्या जुग जाम ॥ त्यांथी सारंगपुर आविया ।
 दिन त्रण सुधी तियां रह्या ॥५॥ पछी आंव्या नागडके नाथ । सर्वे
 सखा छे पोवाने साथ ॥ तियां भक्त सुरो सतसंगी । हरिभक्त
 जक्तथी असंगी ॥६॥ तेने घेखे गिरघर गया । दिन चारसुधि
 तियां रह्या ॥ अतिहेते जमाड्या जीवन । प्रभु जनपर छे प्रसन
 ॥७॥ देवा दर्शन जनमन भाव्यां । सुंदर वस्त्र श्यामळे मगाव्यां ॥

वाले पहेर्यो सोनेरि सुचाग । जेणे जोया तेनां मोटां भाग्य ॥८॥
 पछी त्यांथी श्यामळो सधाव्या । पोते नाथ पिपरडिये आव्या ॥
 तियां भक्त पवित्र जे पिठो । तेने घेर रखा भाव मीठो ॥९॥ त्यांथी
 चालिया सुंदरश्याम । गया भक्त मांतराने गाम ॥ त्यांथी भोंयरे
 भोजन कीधुं । भक्त नाजाने दर्शन दिधुं ॥१०॥ पछी त्यांथी
 आव्या गोखलाणे । जाग्यां भाग्य भक्त जीवो जाणे ॥ त्यांथी
 चालिया पूरणकाम । आव्या कृपालु करियाणे गाम ॥११॥ तियां
 रखा राजि थड बहु । आव्या दास दरशने सह ॥ एम करतां हुता-
 सनी आवी । करि लीला लाले मन भावी ॥१२॥ तियां उडाव्यो
 वाले गुलाल । सर्वे सखा कर्या रंगे लाल ॥ वळी करे घुन्य तालि
 वाजे । लोक लाजवाळा जोड लाजे ॥१३॥ करी उत्सव ने पछी
 माव । आप्यो अलैयाने शिरपाव ॥ कहुं राखज्यो आवोज वेश ।
 फरि आवज्यो वाळाक देश ॥१४॥ सखा संगे लड दश विश ॥ क-
 रज्यो प्रभुनी घातो हमेश ॥ एने एटली आगन्या करि । पछी त्यांथी
 पधारिया हरि ॥१५॥ वसे कोटडे प्रेम पुतळी । तेने घेर गया
 वालो वळी ॥ त्यांथी पधार्या नडाले गाम । जियां भक्त गंगेव ने
 राम ॥१६॥ तियां जमाव्या लखमणे राज । पछी बंधिये गया महा-
 राज ॥ राख्य शेठ जुठा घेर रखा । पछी गोंडलधी वडे गया ॥१७॥
 त्यांथी मादरे प्रभु पधार्या । देह दर्शन मोद वधार्या ॥ पछी त्यांथी
 पिपलिये आव्या । घणुं मानवाड मन भाव्या ॥१८॥ त्यांथी रण
 उतरिया राज । आव्या कच्छदेश महाराज ॥ करी कच्छमां कृपा
 कृपाळे । दिधां दर्शन सहजुने दयाळे ॥१९॥ वागड पावर कछ अव-

डासे । कर्या हरिनां दर्शन दासे ॥ करी भुजे भीम एकादशी । पछी
 पधारिया बाणें वेशी ॥२०॥ उत्तरि हरि आव्या हालार । आप्यां
 दासने सुख अपार ॥ जेजे वाटमां आवेछे गाम । तियां वालो करे
 विशराम ॥२१॥ दिये दर्शन प्रसन्न घणुं । मन छे सोरठ जावातणुं ॥
 त्यांथी आविया गढ जिरणे । रह्या रात्य न जाणिया केणे ॥२२॥
 पछी त्यांथी आव्या अलवेलो । आव्या अगत्राइ छेल छविलो ॥
 रह्या दिन दश तियां श्याम । पछी आविया पंचाले गाम ॥२३॥
 भक्तशिरोमणि झिणोभाइ । तियां रह्या श्याम सुखदाइ ॥ सर्वे ज-
 नने दर्शन दिधां । करी कृपा कृतारथ किधां ॥२४॥ पछी त्यांथी
 पधारिया हरि । आव्या माणावद्र महेर करि ॥ जियां भक्त वसे मया-
 राम । गोविंद भाणो आंवो बाघो नाम ॥२५॥ वळी वसता आदि
 जे जन । तेने नाथे दिधां दरशन ॥ पछी त्यांथकी आविया श्याम ।
 देता दरशन गामोगाम ॥२६॥ आव्या करियाणे पोते कृपाळु ।
 देवा दर्शन सहुने दयाळु ॥ तियां आवियाछे संतदास । महामुक्त
 अंतरे प्रकाश ॥२७॥ सदेहे जाय हिमालापार । पोते गया आव्या
 दोयवार ॥ आपइच्छाए आवे ने जाय । विजा कोइ थकी न ज-
 वाय ॥२८॥ तेनी खबर पुछि अविनाशे । सर्वे कहीछे ते संतदासे ॥
 कहे नाथ सुणो संतदास । रहो सत्संगमां करी वास ॥२९॥ एम
 कहिने समझा किधी । संते वाट हिमालानी लिधी ॥ पछी तेडा-
 विया सर्वे संत । देवा दासने सुख अत्यंत ॥३०॥ मेळ्या राजा भग-
 तने राजे । कहेज्यो आवे सहु दर्शनकाजे ॥ आव्या संत ते सरवे
 मळी । हति देशोदेश जे मंडळी ॥३१॥ सर्वे आविया प्रभुजि पास ।

आवी निरखिया अविनाश ॥ सामा आविने मलिया श्याम । पुरि
 संतना हयानी हाम ॥३२॥ पछी वेठा संत ने श्रीहरि । तेने पुछुं
 वाले प्रेमेकरि ॥ संत मुखियाछो तमे सहु । हमणां दुबळा दिसोछो
 बहु ॥३३॥ कांइक अधिकुं जमज्यो अन्न । सुखे थाय प्रभुनुं भजन ॥
 एम कहुंछे दयाकरीने । पण त्याग वालोछे हरिने ॥३४॥ पछीजनने
 जमाज्या नाथे । प्रेमे पिरशुं पोताने हाथे ॥ जे प्रसादिने इच्छेछे
 अज । तोय मळतिनथी एकरज ॥३५॥ जे प्रसादिसारु शिव आप ।
 सहो पारवतिजिनो शाप ॥ ते प्रसादी पामी सहु संते । दिधी भावे
 करी भगवंते ॥३६॥ अतिअढळ ढळ्या अविनाशी । श्यामसुंदर वर
 सुखराशी ॥ वळी नाथा जाय ज्यारे नाथ । त्यारे संत लिये सहु
 साथ ॥३७॥ तियां फेरवे अश्वने हरि । जुवे जन सहु द्रग भरि ॥ जुवे
 जनने जीवनप्राण । देखि वेपने करे वखाण ॥३८॥ कहे सहुतणुं
 तेज वळी । आव्युं आ संतमां सर्वे मळी ॥ एम कहि राजि बहु
 थिया । पछी नाथ उतारे आवियां ॥३९॥ एम करता लीला नित्य
 नवी । पछी जन्माष्टमी ते आवी ॥ कर्षो उत्सव अति आनंद ।
 सुख लिधुं सहु जनवुंदे ॥४०॥ गामोगामथी आव्या हता दास ।
 तेणे निरखिया अविनाश ॥ तियां मेघ झरे झरमारिया । रमे अल-
 वेले आनंद मरिया ॥४१॥ जोइ जन थयांछे मगन । एम वीत्यो
 अष्टमीनो दन ॥ एवी लीला अलवेले करि । पछी त्यांथी पधारिया
 हरि ॥४२॥ आव्या सुखपुरे सुखसिंधु । दीनदयाळ दीनना
 वंधु ॥ रक्षां पोते तियां दिन चार । आप्यां संतने सुख अपार ॥४३॥
 त्यांथी आव्या सारंगपुरे नाथ । सखा संत सहु पोतासाथ ॥ दिये

दर्शन प्रसन्न होइ । थाय मगन जन मुख जोइ ॥४४॥ वळी मर्म
 बोले मरवाळो । जाणे जननी छेल छोगाळो ॥ मर्म भरि हरि करी
 हास । आप्यो वापुभाइने संन्यास ॥४५॥ जेने जेम थायछे समास ।
 तेने तेम करे अविनाश ॥ माटे जाणवा अंतरजामी । पछी संत-
 प्रत्ये बोल्या स्वामी ॥४६॥ संतो जाओ हवे सहु मळी । फरो देशोदे-
 शमां मंडळी ॥ जेने भणवुं होय ते भणज्यो । सहु नियममां कुशळ
 रहेज्यो ॥४७॥ जेजे थाय नियममांथी वारुं । एतो नथी गमतुं
 अमारुं ॥ त्यारे संत कहे सत्य स्वामी । एम कहि चाल्या शिश
 नामी ॥४८॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्य-
 निष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीहरिचरित्रे अष्टमीउत्सव
 एनामे वासठ्यमुं प्रकरणम् ॥६२॥

राग सामेरी—पछी प्रभुजि पधारिया । पोते ते गुर्जर देश ॥
 लीला करी गुजरातमां । पांचाळे कर्यो प्रवेश ॥१॥ सतसंगी सो-
 रठनां । हालारनां हरिजन ॥ तेने उपर दया करी । दिधां सहुने
 दर्शन ॥२॥ दासउपर दयाळने । दया दलमां अतिघणी ॥ जाणे
 मारा जनने । दियुं संपत्ति सुखतणी ॥३॥ जप तप तीरथ करते ।
 नावे धरते जोगिने ध्यान ॥ ते आवे जनने भुवन चालि । महेर
 करि महेरवान ॥४॥ फरे करे पावन पृथिवी । जुवे जाणे अजाणे
 जन ॥ जक्त आश्चर्य जोइने । करे भाव अभावे भजन ॥५॥ जेने
 दर्शने दुकित नाशे । अने परसे नाशे पाप ॥ तेह हरिने संभारतां ।
 सहु शुद्ध थयांछे आप ॥६॥ लाग्यो भय लुंटक जनने । अने पा-
 पिने पीडा थइ ॥ डर्या नर तसकरा । अने दुष्ट दुःख पाम्या सह

॥७॥ कळिमां सतजुग किधो । प्रभु पोते प्रकटी ॥ ते जाणे जन
पोतातणा । न जाणे कुडियां कपटी ॥८॥ खान पान पटवडे ।
सर्वे जन सुखी बहु ॥ ते प्रताप महाराजनो । प्रकट जन जाणे
सहु ॥९॥ पुरुषोत्तम पूरण प्रकट्या । अनेक जीव उद्धारवा ॥ दया
करि फरे देशमां । निजजननां कारज सारवा ॥१०॥ जेजे दे-
शमां दास होता । भजता होता भगवान ॥ गोति तेनां गाम पोते ।
दिधां दर्शन दान ॥११॥ पछी आवी पंचाळमां । अने लिधा सखा
साथ ॥ घोडेचडि गुजरातमां । आन्या डमाणे नाथ ॥१२॥ दर्शन
दिधां दासने । दयाळे दया करि ॥ संतने सुख आपवा । पधारिया
पोते हरि ॥१३॥ ते सांभळि सतसंगी सर्वे । आवियां ततकाळ ॥
वेल्य घोडा गाडले । वेसारि बुढां घाळ ॥१४॥ नयणे निखि ना-
थने । वळी हरखिया हैये घणुं ॥ अंतरमां सुख आवियुं । मुख
जोड मोहनतणुं ॥१५॥ पछी हाथजोडि हरिआगे । करे विनति
वारमवार ॥ प्रभु भले पधारिया । लिधि अमारी सार ॥१६॥ पछी
प्रभुने पूजिया । वळी चरच्यां चंदन घणां ॥ पुष्प हार पहेराविया ।
कर्या छोगलां फुलतणां ॥१७॥ अंवर सुंदर आभूषण । अरपियां
अलवेलने ॥ धूप दीप करी आरति । पाय लाग्यां छविला छेलने
॥१८॥ भोजन व्यंजन भलिभाते । जमाडीया जीवनने ॥ जम्या
भूधर भावशुं । करवा जन प्रसन्नने ॥१९॥ पछी चांग्यो हिंडोळो
वारणे । सुंदर वडे सोयामणे ॥ तियां विराज्या नाथजि । जोड
जन जाय भामणे ॥२०॥ एम कैक दन दर्शन दइ । नवला ते नेह
वधारिया ॥ पछी सर्वेने शीख आपी । पोतेपण पधारिया ॥२१॥

आवे जाय सर्वे देशे । पण रहे घणुं पांचाळ ॥ निजजनने सुख
 देवा । करे लीला दयाळ ॥२२॥ वाळ जोवन वृद्धजन । वळी न-
 रनारी कहेवाय ॥ जक्तवात जाणे नहि । सहु गुण हरिना गाय
 ॥२३॥ पछी एक दिन नाथ कहे । सत्संगी सहुने जणावज्यो ॥
 अमे आवशुं वडठे । तमेपण त्यां आवज्यो ॥२४॥ सुंदर मास सो-
 हामणो । कार्तिकशुद्धि पुन्यम कैये ॥ आव्यांतां जन आगळे । पो-
 तेपण आव्या तैये ॥२५॥ पधार्या पश्चमदेशथी । बुधेजमां दिन
 दो रखा ॥ पछी चालो वडठे । अश्वे चडिने आविया ॥२६॥ सं-
 ध्यासमे श्रीहरि । प्रभुजि पधारिया ॥ दर्शन दइ दासने । तेना
 ते ताप निवारिया ॥२७॥ पछी फरिया संघमां । दर्शन देवा श्री-
 हरि ॥ लाखो लोके लाव लिधो । निरखिया लोचन भरि ॥२८॥
 पछी आवि उतर्या । वळी सुंदर शोधि जाग्य ॥ सतसंगिने कुसं-
 गिनो । करियोछे विभाग ॥२९॥ पछी पोते विराजिया । वेल्य
 उपर्य बालम वळी ॥ सतसंगिने संत सर्वे । वेठी मुनिनी मंडळी
 ॥३०॥ सतसंगी सर्वे कहे । दियो आगन्या दयाळ ॥ अमे तमारे
 कारणे । कराविये सुंदर थाळ ॥३१॥ आपिये अमने आगन्या ।
 संतसारु कराविये रसोइ ॥ त्यारे महाराज कहे सारुं । करावज्यो
 सहु कोइ ॥३२॥ पछी एह समे आरोगिया । वळी पुरि सुंदर
 पाक ॥ उज्जवळ भात दाळ अवळ । सुंदर तळेलां शाक ॥३३॥
 जमि जीवन पोढिया । कर्यो वेल्यउपर विशराम ॥ निरपतां जन
 नाथने । वहिगया चारे जाम ॥३४॥ पछी प्रभाते प्रभु जागी । नावा
 चालिया नाथ ॥ नारीजुथ नोंगुं करी । लिधा सरसा सर्वे साथ

॥३५॥ पछी नाहि नाथ पधारिया । गया गाममां घोडे चडी ॥
 सेवकने गिरपाव आप्यो । शिवने पाय पडी ॥३६॥ पछे उतारे
 पधारीया । देह ददामां दयाळ ॥ आवी वेठा तरुतळे । नाहि ज-
 मवा जन प्रतिपाळ ॥३७॥ जम्या हरि जुगत्ये करी । जेम घटे तेम
 वेसि आसने ॥ पछी सर्वे थाळ लइ । दिधि प्रसादी दासने ॥३८॥
 एम अलौकिक करी लीला । वडठामां वाले वळी ॥ पछी सहजुने
 शीख आपी । संत फरो बांधि मंडळी ॥३९॥ पछी पोते पधा-
 रिया । करि कारज्य मोहुं सहि ॥ जेणे निख्या नाथने । ते ज-
 महाथ जावाना नहि ॥४०॥ इति श्रीमदेकतिकथर्मप्रवर्तकधीसहजा-
 नंदस्वामिशिष्यनिष्कलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये वडठानो
 सम्रयो कर्यो एनामे त्रेसठ्यमुं प्रकरणम् ॥६३॥

चोपाह-पछी पोते गया गुजरात्य । रखा डमाणमां दोय रात्य ॥
 हती संतनी मंडली साथ । बलतां वरताले आविया नाथ ॥१॥
 तियां रखा हरिसंत सह । करी लीला आप्यां मुख बहु ॥ रखा पंच
 रात्य पोते तियां । पछी यांथी बुधेजे आविया ॥२॥ त्यांथी चालिया
 समर्थ स्वामी । आव्या बोचासणे बहुनामी ॥ धामणगाम ने ए-
 कलवारे । पोता सरसवणि महीपारे ॥३॥ जइ पादरे पाछा बळि-
 या । आवी वरताले संतने मळिया ॥ त्यांथी चालि उमरेठे गया ।
 देवा दर्शन प्रसन्न थया ॥४॥ वाजां वाजते पधार्या श्याम । आव्युं
 सामये सघळं गाम ॥ दिघां दासने दर्शन दान । रहि रात्य चाल्या
 मगवान ॥५॥ भाव गामना लोकने बहु । आव्यां पुरवारां मळि
 सह ॥ तेने दर्शन दइ दयाळ । करी कल्याण चाल्या कृपाळ ॥६॥

संगे आप्योतो भोजन थाळ । यथायोग्य जम्या ते दयाळ ॥ पछी
 आव्या डडुसर गाम । कयों कठलाल्ये विशराम ॥७॥ आंतरोळि
 उंटडिये महादेव । तियां पधार्या देवाधिदेव ॥ तियां शिवनां द-
 र्शन किधां । वस्त्र सर्वे सेवकने दिधां ॥८॥ आप्या रुपैया मुठडी
 भरि । पछी त्यांथी पधारिया हरि ॥ आव्या लुवांग्य सलकि
 गाम । पछी प्रांतिये पधार्या श्याम ॥९॥ त्यांथी चालिया श्या-
 मसुंदर । आव्या चाल्यमजि विजापर ॥ त्यांथी गेरिते गया गो-
 पाळ । विशनग्र पधार्या दयाळ ॥१०॥ तियां जमाब्द्या ब्राह्मण
 घणा । करी मोदक मिसरितणा ॥ त्यांथी गया उंझे महेसाणे ।
 तियां जनने जमाब्द्या पराणे ॥११॥ पछी आव्या कर्जिसण नाथ ।
 सरा सांख्ययोगी हता साथ ॥ पछी महाराज मोटेरे आव्या ।
 शहरना सतसंगी बोलाव्या ॥१२॥ त्यांथी जेतलपुर पधार्या ।
 जनने हैये हर्ष पधार्या ॥ एम फरि हरि सर्वे गाम । कयांछे नि-
 जजननां काम ॥१३॥ दास अर्थे कयां सर्वे देश । पछी कयों पां-
 चाळे प्रवेश ॥ तियां दासने दर्शन दिधां । मळी नाथ कृतारथ
 किधां ॥१४॥ पछी आव्योछे फागण मास । थया होळि रमवा
 हुलास ॥ तियां हरिजनने तेडाव्या । दशविश संतपण आव्या
 ॥१५॥ पछी सुंदर आप्यो समाज । रंग केशर रमवा काज ॥ तेल
 फुलेल गुलाल घणा । मेल्यो समाज न राखी मणा ॥१६॥ सरा
 ताकी रक्षाछे तयार । जमे जीवन एटली वार ॥ ज्यारे जमिलि-
 थुंछे जीवने । तियां आग्निने घेरिया जने ॥१७॥ लाव्यां रंग सु-
 रंग गुलाल । घेरिलिवाछे घरमां लाल ॥ छांटे रंग उडे छोळ्युं

वणी । चडि गरदि गुलालतणी ॥१८॥ रंग सोरंगे रंग्या रंगिलो ।
 रस बस थयाछे छविलो ॥ पछी नाथ कहे सुणो तमे । मागो
 फगवा ते आपिये अमे ॥१९॥ एम करी अलबेले वात । सुणी
 जन थया रळियात ॥ वारु मागशुं अमे महाराज । देज्यो राजी
 थइ तमे राज ॥२०॥ त्यारे राज कहे राजि छेये । मागो मन-
 मांन्युं अमे दये ॥ त्यारे बोल्या जन जोडि हाथ । तमपासे ए
 मागिये नाथ ॥२१॥ महाचळवंत माया तमारी । जेणे आवरियां
 नरनारी ॥ एवुं वरदान दिजिये आपे । एह माया अमने न व्यापे
 ॥२२॥ वळी तमारेविपे जीवन । नावे मनुष्यबुद्धि कोइ दन ॥
 जेजे लीला करो तमे लाल । तेने समझुं अलंकिक ख्याल ॥२३॥
 सतसंगी जे तमारा कहावे । तेनो केदि अमाव न आवे ॥ देश
 काळ ने क्रियाए करि । केदि तमने न भुलिये हरि ॥२४॥ काम
 क्रोध ने लोभ कुमति । मोह व्यापिने न फरे मति ॥ तमने भ-
 जतां आहुं जे पडे । मागिये ए अमने न नडे ॥२५॥ एटलुं मा-
 गियेछेये अमे । देज्यो दया करी हरि तमे ॥ वळी न मागिए
 अमे जेह । तमे मुणि लेज्यो हरि तेह ॥२६॥ केदि देशो मां दे-
 हामिमान । जेणे करी विसरो भगवान ॥ केदि कुसुंगनो संग म
 देज्यो । अधर्मयकी उगारी लेज्यो ॥२७॥ केदि देशो मां संसारि
 मुख । देशो मां प्रभु वास विमुख ॥ देशो मां प्रभु जक्तमोटाइ ।
 मद मत्सर ईरपा कांइ ॥२८॥ देशो मां देहमुख संयोग । देशो
 मां हरिजननो वियोग ॥ देशो मां हरिजननो अमाव । देशो मां
 अहंकारी स्वमाव ॥२९॥ देशो मां संग नास्तिकनो राव । मेली

तमने जे कर्मने गाय ॥ ए आदि नथी मागता अमे । देशो मां
 दया करीने तमे ॥३०॥ पछी बोलिया श्यामगुंदर । जाओ आप्यो
 तमने ए घर ॥ मारी मायामां नहि मुंझाओ । देहादिकमां नहि
 बंधाओ ॥३१॥ मारी क्रियामां नहि आवे दोष । मने समझशो
 सदा अदोष ॥ एम कहुं थइ रळियात । सहुए सत्य करी मानी
 घात ॥३२॥ दिधा दासने फगवा एवा । बीजुं कोण समर्थ एवुं
 देवा ॥ एम रम्या रंगमर होळी । हरिसाथे हरिजन टोळी ॥३३॥
 थया रसबस रंगभिनो । चालो नाथा कहे नाथ दीनो ॥ पछी पोते
 थया असवार । संगे चालिया सखा अपार ॥३४॥ गातावाता
 नाथा नाथ गया । करी लीला नातांनातां तियां ॥ नाहि नाथ
 चाल्या सखा संगे । अति आनंद भर्याछे अंगे ॥३५॥ आव्या संत
 वे नाथे बोलाव्या । कहो अमसारु भेट शुं लाव्या ॥ कहे संत
 लाव्या फुलहार । नाथ कहे आवो लावो आ वार ॥३६॥ पछी
 अश्वथी हेठा उत्तर्या । संते पुष्पना शणगार कर्या ॥ कंठे आरोप्या
 फुलना हार । बांध्या बाजु ते शोमे अपार ॥३७॥ तोरा गजरा
 फुलना धर्या । काने गुच्छ ते फुलना कर्या ॥ बांये बेरखा कंकण
 सार । कर्या फुलतणा सणगार ॥३८॥ धूप दीप उतारी आरति ।
 करी करजोडिने विनति ॥ करी पूजा ने लागिया पाय । निरिं नाथ
 त्रपत न थाय ॥३९॥ श्याम सलुणो शोमेछे अति । मनोहर सुंदर
 मूरति ॥ नयणां भरिने निखेंछे जन । जोइ जीवन थया मगन ॥४०॥
 जयजय कहे निजदास । लिधुं मुख दिधुं अविनाश ॥ करी लीला
 अलौकिक श्यामे । शोभावंत सारंगपुर गामे ॥४१॥ कर्यो समैयो

मुंदर जाणो । फागणशुदी पुन्यम प्रमाणो ॥ तेदिवसे नाथे लीला
किधी । पछी सर्वेने शीखज दिधी ॥४२॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रव-
र्तकश्रीसद्गुजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये
श्रीहरिचरित्रे महाराज सारंगपुर पधार्या एनामे चोसठमुं प्रकरणम् ॥६४॥

चोपाइ—पछी संत चाल्या सहु मळी । महामुक्ततणी जे मं-
डळी ॥ सर्वे गुजरदेशमां गया । कैक पुरमां पढवा रह्या ॥१॥
सतसंगी गया, सर्वे घेखं । थइ सुखी सहु बहुपेख ॥ जोइ लीलाने
चडि खुमारी । उतरे नहि केनी उतारी ॥२॥ करे चर्चा परस्पर
ज्यारे । थाय केफभरी वात त्यारे ॥ सहुने चित्ते चढ्यो रंगचोळ ।
आवी अंतरे मस्ति अतोळ ॥३॥ थयुं प्रकट जाणे कल्याण । नहि
ऊधारी धातनी घाण्य ॥ होय परचा हजारो हजार । जाणे जन न
जाणे संसार ॥४॥ जे कोइ सतसंगी नाम कावे । पंचव्रतने पाळे
पळावे ॥ ते आ लोक परलोकने मांइ । रहे सुखी ते जन सदाइ
॥५॥ जेदि आवे आ देहनो काळ । तेदि आवे तेडया दयाळ ॥
रथ वेल विमान ने वाजि । मुके देह घणुं थइ राजि ॥६॥ कहे
आव्याछे तेडवा नाथ । हुं जाउंछुं महाराजने साथ ॥ मानज्यो
मारं हितवचन । सहु स्वामिनुं करज्यो भजन ॥७॥ एम कहीने
मुकेछे देह । सर्वे जाणे सतसंगी-तेह ॥ कैक कुसंगी तेपण जाणे ।
थाय दर्शन प्रकट प्रमाणे ॥८॥ ज्यारे मरे कुसंगिमां कोइ । नजरे
जमकिंकरने जोइ ॥ जातां जमहाथ जोइ कुसंगी । पछी समझि
थाय सतसंगी ॥९॥ एम वधतो जाय सतसंग । जोइ रीत्य चित्ते
चडे रंग ॥ आवे संत करे बहु वात । ते सांमळि थाय रळियात

॥१०॥ वळी पूर्णपुरुषोत्तम जेह । मळे प्रकट प्रमाण तेह ॥ तेना
संत पंचव्रते पुरा । ए आगळे विजातो अधुरा ॥११॥ एवा संत-
शिरोमणि जेह । करे देशप्रदेशमां तेह ॥ जेनां आगन्याकारी छे
अंग । केदि न करे वचननो भंग ॥१२॥ तेने आपियुं एम वचन ।
जाज्यो तवरे मळे मुनिजन ॥ आवि शक्या तो आवशुं अमे ।
नहितो नहाज्यो नर्मदासां तमे ॥१३॥ एवी संतने आगन्या आपी ।
पछी जाणुं वध्या घणा पापी ॥ तैये काळने आगन्या किधि ।
मुवा पापिजीव बहुचिधि ॥१४॥ पोते छांना रक्षा घणुं श्याम ।
काळे किधुंछे काळनुं काम ॥ पोते लिघो तपस्वीनो वेप । रक्षा
गुप्त वधारिया केश ॥१५॥ पहेरे सेस ने ओढे चोफाळ । माथे
शोभेछे सुंदर वाळ ॥ पहेरी टोपी ओपी शोभातणी । श्याममूर्ति
ते पुष्ट छे घणी ॥१६॥ रहे छाना न जाणे कोइ जन । करे ए-
कांति दास दर्शन ॥ एम वीतिगया बहु दिन । कोइ जाणिशके
नहि जन ॥१७॥ पछी आव्योछे वसंत मास । सुणि वसंत सां-
भरिया दास ॥ पछी बोलिया दीनदयाळ । लारो तेडि संत त-
तकाळ ॥१८॥ थइ खबर आविया संत । बालो राजि रमवा वसंत ॥
पहेरि वस्त्र जरिनां जीवन । घणुं जनउपल छे प्रसन ॥१९॥ आवे
संत मळे भरिवाथ । जुवे अमृतदृष्टि नथ ॥ घणा दिनना जन
हता प्यासी । थया वृत्त जोइ अविनाशी ॥२०॥ पछी नाथ कहे
सुणो दास । आतो जायछे फागण मास ॥ गारो फाग ने धुम
मचावो । नित्य नावे अवसर आवो ॥२१॥ करो रमवातणो स-
माज । एम वोल्या राजिथइ राज ॥ पछी संते कर्यो सराजाम ।

होळि हरिशुं रमवा हाम ॥२२॥ पछी कढाव्यो रंग सोरंग । केसु
 केसर कसुंयो पतंग ॥ मर्या चरु कढायां ने कडा । वळी गोळा
 मांटला ने घडा ॥२३॥ लाव्या तेल गुलाल अवीर । सज्ज थया
 सखा शूरवीर ॥ पछी नाथ कहे सुणो जन । आपो अमने सखा
 थइ प्रसन ॥२४॥ पछी दशविश सखा लिधा । वेड टोडा धरोवर
 किधा ॥ सांख्ययोगी सखा श्यामसाथे । लिधि हेम पीचकारी
 हाथे ॥२५॥ पछी मगावियो रंग पासे । भरि पीचकारी अवि-
 नाशे ॥ छांटि एकएक सहु माथे । पछी नाख्योछे गुलाल नाथे
 ॥२६॥ सखा सहु थया रंगचोळ । पछी मच्योछे खेल अतोळ ॥
 छुटे पीचकारी बहु छोळे । एकवीजाने झालिने रोळे ॥२७॥ नाखे
 उपर अवीर गुलाल । तेणे सखा थया सहु लाल ॥ वाजे ढोल ने
 ददामां गडे । कांसा त्रांसांनी श्रोत्रज पडे ॥२८॥ लयवथ जूथ रमे
 होळी । सामसामि छे सरखी टोळी ॥ नाथ उपर नाख्योछे रंग ।
 तेणे शोभेछे सुंदर अंग ॥२९॥ सर्वे वस्त्र रंगाणां अंगनां । श्वेत
 लाल थयां एक रंगनां ॥ मुख लाल ने कमळनेण । शोभे सुंदर ते
 मुखदेण ॥३०॥ हसवे दिसेछे दंतपंगति । ओपे अनारकळिथी अति ॥
 वांघ्युं चोकानुं सुंदर फेंटे । कशी कमर रूपाळे रेंटे ॥३१॥ छटि
 कसमां दिसेछे छाति । तेनी शोभा कही नथी जाति ॥ वेड विंदि
 ने कडां छे हाथे । नाथ रमेछे सखाने साथे ॥३२॥ होडाहोडमां
 कोइ न हारे । वज्रमां पडि कोइ न वारे ॥ एम रमतां जाम वेड
 गिया । मटि वपोर छाया नमिया ॥३३॥ पछी नाथे हाथे पाटी
 ताळी । करी नामनी धुन्य रसाळी ॥ करी धुन्य कहे एम वालो ।

सर्वे नदीए नावाने चालो ॥३४॥ पछी पोते चडियाछे घोडे । सखा
जूथ सरवे छे जोडे ॥ नावा नीरमां पेठाछे नाथ । सहु नाहाछे
श्यामने साथ ॥३५॥ नाहि नाथ ने निसर्पा वार्ये । कर्षो कुंकुमनो
इंदु त्यारे ॥ पछी अथे थया असचार । आब्या महाराज गाम-
मोझार ॥३६॥ पछी संत सर्वे ते आब्या । थइ रसोइ जमवा वो-
लाब्या ॥ पछी पीरइयुं पोताने हाथे । एम जमाडिया जन नाथे
॥३७॥ सर्वे रीते कीधा सुखी संत । करी लीला अलौकि अत्यंत ॥
दिन दशसुधी संत रत्ना । पछी पोते बळावाने गया ॥३८॥ का-
रियाणीने कुंडल गाम । तियांसुधी आब्या पोते श्याम ॥ पछी
सहुने शीखज करी । पोते पाछा बळियाछे हरि ॥३९॥ एवो कर्षो
समैयो जीवने । फागणशुदी पुनमने दिने ॥ तेदि गढडे रमिया
होळी । सुखी थइ गया संतटोळी ॥४०॥ इति श्रीमदेकांतिकथर्म-
प्रचर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणि-
मध्ये श्रीहरिचरित्रे गढडे हुतासनिवसव एनामे पांसठमुं प्रकरणम् ॥६५॥

राग सामेरी—पोते पधार्या गढडे । अने संत गया गुजरात ॥
अपार लीला करे हरि । तेनी कहि न जाये वात ॥१॥ शेष महेश
ने शारदा । हरिचरित्र पार नव्य लहे ॥ अज न पामे पार जेनो ।
नेतिनेति निगम कहे ॥२॥ अपार लीला अपार सामर्थ्य । अपार
अतिचरित्र छे ॥ अपार तेज प्रताप अति । अपार यश पवित्र छे
॥३॥ अपार करुणा अपार क्रिपा । अपार दया दलमां ॥ अपार
धीर गंभीर घणा । नव्य कळाय कोइ काळमां ॥४॥ अपार महिमा
अपार मोखप । अपार दाता उदार छे ॥ अपार कळा अपार की-

रति । बळी गुण जेना अपार छे ॥५॥ अपार लीला एक जिभाए ।
 कवि कहि कैम शके ॥ महानिधिमां चिडिया चंचे । उलेचतां आपे
 थाके ॥६॥ जेनुं मनन करतां मन थाके । चितवतां चित सहि ॥
 जेनुं वर्णन करतां वाणी थाके । तेने कोण शके कहि ॥७॥ जेम
 अंडज उडे आकाशमां । एकएकथी उंचा चढे ॥ पहोच राखे प-
 होचवा पण । अंगरने कोइ न अडे ॥८॥ तेम कवि कोटिक कथे ।
 एकएकथी बुद्धियळे ॥ पण अपार अपार कहि छुटे । अकळने
 कोण कळे ॥९॥ ते हरि नरतन घरी । करे लीला कोटि घणी ॥
 ते सांगोपांग सर्वे कहेवा ॥ नथी सामर्थि मुजतणी ॥१०॥ कहुं
 किंचित कोटिअंशे । सुंदर चरित्र श्यामनां ॥ चतुर नरने शक्य
 न आवे । छे हरिमक्तना कामनां ॥११॥ तुक चोक ने जड झ-
 मकनुं । जाणपणुं तेने हृदे ॥ कविपणाना कपायमांइ । हरिगुणमां
 दोष वदे ॥१२॥ चणेंचणें चितवन हरिनुं । जे काव्यमां नव धाय ॥
 तेने विवेकी एम वदे । तीर्थ काकनुं कहेवाय ॥१३॥ माटे डहापण
 दूर करीने । कहि लीला लालनी ॥ सर्वे जन मळि सांभळो । कहुं
 वात बळी वरतालनी ॥१४॥ घरताले घालम आविया । हरिजनने
 कर्णु जाण ॥ नरनारी एम चालियां । जेम नदी मळवा मेराण
 ॥१५॥ बाळ बृद्ध वेशी वाहने । आव्यां दर्शन कारणे ॥ प्रभु प-
 धार्या सांभळी । कोइ रह्युं नहि घरचारणे ॥१६॥ संत सर्वे तेडा-
 विया । आविया मुनिजन मंडळी ॥ नाथ निरखि हेंये हरखी ।
 लाग्या पाये लळीलळी ॥१७॥ सतसंगी सर्वे मळ्या । नर नारी
 निरमळ छे घणां ॥ पुरुषनो नहि पार गणतां । मळ्यां यूथ युव-

तित्ताणां ॥१८॥ तेणे दर्शन करी हरिनां । प्रेमे लागिया पाय ॥
 भले पधार्या भाग्य मोटां । आज कक्षां नव्य जाय ॥१९॥ सर्वे
 जनने सुखी किधां । दिधां दरशन दान ॥ अमे तमारे तमे अ-
 मारे । एम बोलिया भगवान ॥२०॥ एम वात करतां वहीगइ ।
 वळी रजनी रंगेभरि ॥ प्रभाते अतिप्रसन्न वदने । हसिने बोल्या
 हरि ॥२१॥ आज दिन छे उत्सवनो । सर्वे सुणो संत सुजाण ॥
 रंग करावो रमचा । एम बोल्या सुखमेराण ॥२२॥ जोइतुं हतुं
 जेह जनने । ते बाले कहुं वचन ॥ उठ्या दास उतावळा । करवा
 प्रभुजि प्रसन्न ॥२३॥ पछी रुडा रंग कढाविया । वळी घणो मंगान्यो
 गुलाल ॥ पीचकारी बहुपेखनी ॥ मोखे करी मेलिति मराल ॥२४॥
 चरु रंगेडां रंगे मर्यां । वळी भरियां मोटां माट ॥ महाराज बेठा
 माळिए । जन जोइ रखा वळी वाट ॥२५॥ तैये मोहने मोर्ययी ।
 नाखि गुलालनी मुख्य ॥ पछी सखा सज्ज थया । वळी थइ रम-
 घानी छुट्य ॥२६॥ पछी पांच दश पोतापासे । लिघा ते संत सु-
 जाण ॥ नाखे रंग बहु नाथजि । जन उपर जीवनप्राण ॥२७॥
 चाले पीचकारी चौ दिशे ॥ वळी जाण्युं मंडाणो मेघ । आंख्य
 न दीये उघाडवा । वहे शेव्य समूहनो वेध ॥२८॥ त्रिकम भरि-
 भरि त्रांसळां । नाखे रंग केशर तणो ॥ जयजय मुखे जन बोले ।
 उढे अवीर गुलाल घणो ॥२९॥ चढी गरदी गुलालनी । वळी थयो
 अरुण प्रकाश ॥ देव आव्या देखवा । रमे हरि हरिना दास ॥३०॥
 रमतां रंग खुटिगयो । पछी प्रभुजिए कळ करी ॥ ताळी पाडि
 धून्य करतां । रंग मंगान्यो बहु मरी ॥३१॥ पछी नाथे हाथशुं ।

रसवस करीया जन ॥ भलि भजावी हुतासनी । वळी पोते थड
 प्रसन्न ॥३२॥ पछी नावा चालिया । नाहिने आवीया नाथ ॥ गा-
 तावाता गाममां । पधार्या सखाने साथ ॥३३॥ पछी वेसारी पंग-
 ति । मुनिजननी जमवा काज ॥ पोते आव्या पिरसवा । घणुं राजी
 थडने राज ॥३४॥ एह दिवस अलवेलेडे । अलौकिक लीला करी ॥
 बांजे दिवस पुरवारणे । पधारीया पोते हरि ॥३५॥ एक सुंदर
 आंबो सोयामणो । त्यां बांध्यो हिंडोळी हेतशुं ॥ अलवेलो त्यां
 आविया । सर्वे सखा समेतशुं ॥३६॥ हिंडोळे हरि विराजिया ।
 त्यां आव्या जन अपार ॥ पार न आवे पेखतां । बहु मळियां नर-
 नाख ॥३७॥ संतने आपी आगन्या । करो पूजा तमे प्रीत्यशुं ॥
 केसर चंदन हुसुममाळा । धूप दीप आरती रीत्यशुं ॥३८॥ संत
 सुंदर साज लई । करी पूजा परमानंदनी ॥ चरणं चरचि चंदने ।
 छापि छाति मुनिवृंदनी ॥३९॥ आनंद आपी अतिघणो । पछी
 उमा थया अविनाश ॥ हरिजन सह हार लई । वळी उमाहता
 हरिपास ॥४०॥ कैक हार पहेर्या कंठमां । अने कैक बांधिया बांय ॥
 कैक चरणे बांधिया । एम फुलिरहा फुलमांय ॥४१॥ हिंडोळे हार
 वळगाडीया । कैक आरोप्या आंबाढाळ ॥ कैक बांध्या छडीए ।
 तेनी करी कावट्य दयाळ ॥४२॥ एवी अनंत लीला करी हरि ।
 जनने करवा ध्यान ॥ आपी मुख एम अतिघणुं । पछी चालिया
 भगवान ॥४३॥ एवी लीला करी हरि । फागवदी सातम्य
 सहि ॥ करी लीला वरतालमां । ते संक्षेपे कांडक कहि ॥४४॥
 इति श्रीमदेकांतिकर्माप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कलानंदमुनि-

विरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीहरिचरित्रे वरतालउत्सवे एनामे
छासठ्यमुं प्रकरणम् ॥६६॥

चोपाइ—करी लीला पधारिया लाल । गया देशप्रदेश मराल ॥
पछी सतसंगी सहू मळी । जोइ लीला गयां घेर बळी ॥१॥ फरे
संत करे बहु बात । संभारी लीला रहे रळियात ॥ कहे संत मळी
यात ज्यारे । त्यारे हरिनां चरित्र संभारे ॥२॥ कहे आपणा भाग्य
अपार । प्रकट मळ्या प्राण आधार ॥ जेने इच्छे मोटा मुनिजन ।
तेनां आपणे थाय दर्शन ॥३॥ जेने इच्छे अतिघणुं अज । प्रभु-
चरणनी पामवा रज ॥ जेने इच्छे अतिघणुं ईश । ते आपणे मळ्या
जगदीश ॥४॥ जेने इच्छेछे शेष सुरेश । शशि सूर्य शारदा गणेश ॥
जेने इच्छेछे क्रोड तेविश । जेने इच्छेछे मोटा मुनीश ॥५॥ जेने
इच्छेछे रुडा ऋपिराय । ते मळ्या आपणे अणइच्छाय ॥ माटे आपणां
पुन्य अपार । भले आव्यो आ समे अवतार ॥६॥ अति आपणां
भाग्य अतोल । त्रिलोके नहि आपणी तोल ॥ घन्य अहो मोडुं
ए आश्चर्य । एवं शुं आपणुं तपश्चर्य ॥७॥ आतो महेर करीछें महा-
राज । करी कृपा ते आपणे काज ॥ एम परस्पर कहेछे दास । ऐम-
करतां वीत्या पंच मास ॥८॥ पछी पोते पधारिया हरि । दासने
दया दर्शननी करि ॥ पश्चिमदेशथी पधार्या नाथ । सांख्ययोगी
सखा लइ साथ ॥९॥ गुजरघर चढोतर देश । गाम संजाये किर्यो
प्रवेश ॥ पधार्या भामणोली गाम । जइ डमाणे किर्यो विश्राम ॥ १०॥
त्यांथी चालि उमरेठे गया । तियां रात्य पोते एक रखा ॥ वळता
बळी आव्या वरताल । तियां तेढान्या मुनि मराल ॥११॥ दयाकरीने

दिधां दर्शन । पछी मुनिने पुछ्युं प्रसनं ॥ कृपासाध्य क्रियासाध्य
 वळी । कियो पक्ष मान्यो तमे मळी ॥१२॥ ए प्रश्न पुछिएछीए
 अमे । जेम जणाय तेम कहेज्यो तमे ॥ तैये एक कहे कृपासाध्य
 हरि । एक कहे क्रियापण खरि ॥१३॥ एम परस्पर चर्चा करे ।
 एकविजामां आशंका धरे ॥ सुणी संवाद जननो जीवन । करे पड-
 कारा थाय प्रसन्न ॥१४॥ दिन दोचार रत्ना त्यां राज । पछी डाकोरे
 गया महाराज ॥ पछी उमरेठे आव्या अलवेल । त्यां बुढो घन
 घणि चाली रेल ॥१५॥ फरि दिये दर्शन दान । अति सोंघा
 थया मगवान ॥ मोटा मुनिना ध्यानमां नावे । ते अणतेडे आंगणे
 आवे ॥१६॥ फरी हरि आव्या वरताल । त्यांथी गया जेतलपुरे
 लाल ॥ तियांथी पछी सधाविया श्याम । आव्या कृपाल कर्जि-
 सण गाम ॥१७॥ तियां आविने तेडाव्या जन । अतिराजि छे देवा
 दर्शन ॥ आव्या सतसंगीने संत वळी । जीवनमुक्त मुनिनी मंडळी
 ॥१८॥ स्पर्शी चरण बेठा सनमुख । जोइ जीवन पामियां सुख ॥
 हेत समेते करे हरि वात । सांमळी संत थाय रळियात ॥१९॥ काजु
 गरवी गवरावे कीर्त्तन । दिवस आखो दिये दर्शन ॥ जमे रमे संत
 करे किलोल । आपे अलवेलो सुख अतोल ॥२०॥ आसपास गामे
 हरिजन । पधरावे पोताने भुवन ॥ भोजन व्यंजन हेते करावी ।
 जमाडे हरिने भाव लावी ॥२१॥ पछी जमाडिया सर्वे संत । लिये
 लाव अलौकिक अत्यंत ॥ एम करतां आवी अष्टमी । पुछ्युं नाने-
 माये चरणे नमी ॥२२॥ महाराज आव्यो उत्सवदन । करीए उत्सव
 जो हो प्रसन्न ॥ पछी हरिए हसि करी वात । करो उत्सव छीए

रळियात ॥२३॥ पछी हिंडोळो कराव्यो हेते । वेठा प्रभुजि जननी
 प्रीत्ये ॥ पछी महाराजनी पूजा करी । लाव्या चंदन भाजन भरी
 ॥२४॥ चर्चि चंदन कुंकुमे पाय । ते छाप्या जने रुदिया मांय ॥
 जे स्पर्शि थयो काळी निःशंक । ते पदनो थयो उरमां अंक ॥२५॥
 जे पदरजे तरी ऋषिनाथ । ते पद लिधां छाति मोक्षार ॥ थयां
 जन मगन मन घणां । कोइ रीत्यनी न रही मणां ॥२६॥ पछी
 संतने शीखज दिधी । एवी लीला श्रीमहाराजे किधी ॥ थया जन
 सरवे मगन । श्रावणवदी अष्टमीने दन ॥२७॥ तेदि लीला कर्जि-
 सणे करी । हवे कहुं जे करियुं हरि ॥ पछी कांडक छाना ते रखा ।
 नाथ पछी नारदिपुर गया ॥२८॥ मेउ गाम लांगणोज आव्या ।
 निजजन मने घणुं भाव्या ॥ पछी त्यांधी प्रभु पाछा वळ्या । जेत-
 लपुर जनने मळ्या ॥२९॥ श्वेतवस्त्र अंगे शोभा घणी । कंठे माळा
 पहेरी फुलतणी ॥ करे कंकण फुलना काजु । तोरा गजरा फुलना
 बाजु ॥३०॥ रेणिसमे आव्या भगवान । दिधां दासने दर्शन दान ॥
 देह दर्शन ने वात करी ॥ साकार रूप समझावा हरि ॥३१॥ पछी
 जन कहे पधारो महाराज । करो रसोइ ते जमवा काज ॥ चाल्या सखा
 संगे वनमाळी । करता धुन्य वजाडता ताळी ॥३२॥ जन घेर जइ
 जम्या जीवन । पछी बोलाव्या पासे मुनिजन ॥ संकीर्ण घर जन
 न समाय । थया सघन मळी मुनिराय ॥३३॥ एम उमा जमाडिया
 जन । पिरायुं पोते थइ प्रसन्न ॥ जेने जोइ पळ्यो भुलो ब्रह्मन । एम
 जमाड्युं जनतुं अन्न ॥३४॥ पछी त्यांधकी चालिया नाथ । सखा
 सर्वे हता हरिसाथ ॥ एके आवि करी छत्रछांय । ते हरिने न गम्युं

मनमांय ॥३५॥ चाले चंटकता चाल्य गजंगति । खेद विंदुए शोमे
माल अति ॥ आविवेठा आसोपालव छांये । निखिं नाथ हैये हर्ष
न माये ॥३६॥ पछी पूजा करवाने जन । पोत्ये हाथे उतार्या चंदन ॥
करी पूजाने पंहेराव्या हार । नखशिखं कर्या फुल शर्णगार ॥३७॥
धूप दीप उतारी आरति । पछी करी करजोडी विनति ॥ बळतां
नावा चालियां नाथ । सर्वे सेवा नाद्या श्यामसाथ ॥३८॥ पछी
पधार्या हरि पुरमांय । मोटी बात करी एक त्यांय ॥ कियां जन
ने कियां भगवन । एवं समझि संकोचायं जन ॥३९॥ माटे हरिशुं
करवो संबंध । तात गुरु सखा भाइबंध ॥ एम कहि पछी उमा
थया । करी मुनिने मळवानी दया ॥४०॥ मळता मर्म करी हरि
इश्या । मेढतां जन भुल्या देहदशां ॥ एवी लीला अलौकिक करी ।
पछी पांचाळे पधार्या हरि ॥४१॥ पांचाळदेशमां गढहुं गांम । तियां
पधार्या सुंदरश्याम ॥ आवी दासने दिधां दर्शन । निखिं नाथ थयां
सुखी जन ॥४२॥ इति श्रीमद्वेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामि-
शिष्यनिष्कलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये हरिचरित्रनामे सप्त-
सहस्रमुं प्रकरणम् ॥६७॥

२४ राग सामेरी—पछी प्रभु गढडे गया । तियां तेडाविया संत ॥
एकांतहुं सुख आपवा । हैये हेत छे अत्यंत ॥१॥ समष्टु संत सु-
जाण जे । सतसंगमां जे मुखिया ॥ ते संतने तेडाविया । दह दर्शन
करवा सुखिया ॥२॥ आच्या संतशिरोमणि । जियां हता सुंदर
श्याम ॥ चरण स्पर्शि नाथनां । बळी थया पूरणकाम ॥३॥ पछी
मुक्तानंदजिए । पुछ्युं प्रभुने प्रसन ॥ नाथ तमारुं गमतु जे । होय

ते करिए साधन ॥४॥ पछी प्रभुजि बोलिया । तमे सांभळो सर्वे
 जन ॥ ज्यारे प्रभुने पामिये । त्यारे सर्वे थयां साधन ॥५॥ पछी
 जेजे करबुं । तेहनी ते कहुं वात ॥ गुरुसंतने भजवा । श्रीहरि जे
 साक्षात ॥६॥ चैतन्य चैतन्य एक नहि । इंद्रियमन जीव ईश्वर ॥
 एकएकथी अधिक एह । तेथी पर परमेश्वर ॥७॥ संत असंत एक
 नहि । ते विवेकबुद्धि धारवी ॥ में करी जे लीला अलौकिक । तेने
 चारमचार संभारवी ॥८॥ मारा जनने अंतकाळे । जरूर मारे आ-
 वबुं ॥ बरद मारुं ए न बदले । ते सर्वे जनने जणावबुं ॥९॥ दा-
 सना दास थइने । बळी जे रहे सतसंगमां ॥ भक्ति तेनी भलि
 मानिश । राचिश तेना रंगमां ॥१०॥ मारां लोक मारी मूरति ।
 ते सत्य निर्गुण छे सहि ॥ तेने असत्य जे जाणसे । ते नास्तिक
 मारा नहि ॥११॥ मारुं धार्यु असत्य सत्य धायछे । समरथ मारुं
 नाम सहि ॥ मारी दृष्टिए जक्त उपजे समे । अनेक रूपे माया थइ
 ॥१२॥ प्रकटरूपे सतसंगमां । रहुंछुं रुडिपेख ॥ बळी अबनिए
 अवतार लहुं । नृप योगी विप्रने घेख ॥१३॥ जन एटलुं ए जा-
 णबुं । जे कही तमने वात ॥ निःशंक रहो नाथ कहे । सुणी जन
 थाय रळियात ॥१४॥ पछी जनने जमाडवा । पाक कराविया बहु-
 पेख ॥ सुंदर आसन आलियां । संत बेसाढ्या तेउपख ॥१५॥
 शोभे पोते सुंदर पटके । लटके नाडी नवरंगी ॥ पलवटवाळी अ-
 तिरुपाळी । शोभे सुथनी सोरंगी ॥१६॥ वीरंज बोळी गळी मोळी ।
 घृत साकरमांहि घणां ॥ कडी वडी पकोडी पुरी । च्यंजन विध-
 विध्यतणां ॥१७॥ भात घोळां दुध बोळां । रोटली रसाळियो ॥

जमे जन जीवन जमाडे । बळी ठेलीमरे घालियो ॥१८॥ आंचा
 लिंचुनां आथणां । बळी आदांकेरा अतिघणां ॥ आपे नाथ हाथशुं ।
 जमे जन न मुके मणां ॥१९॥ जमिजमिने जन सरवे । परिपूर्ण
 पोते धिया ॥ पछी दुघ साकर दोवटे । देवा आपे आविया ॥२०॥
 लिये न लिये दिये पराणे । हरि पीरशे हाथडे ॥ नाना पाडे ठाम
 संताडे । तेने ते रेडे माथडे ॥२१॥ जोरे जमाडि हाख पमाडी ।
 पछी चळू करावियां ॥ लविंग सोपारी एलची आपी । मृषवास मन
 भाविया ॥२२॥ अतिघणां सुख आपवा । जणाय भरजि जीवननी ॥
 एवी लीला अपार करी । कहि मे एकदिननी ॥२३॥ रमवा रास
 ह्ये हुलास । पहेर्या अंबर सुंदर अतिभलां ॥ पाष पेचाळि अति-
 रुपाळी । छाजे तियां बहु छोगलां ॥२४॥ फरे फुदडी रंगझडी ।
 गुलालनी करे घणी ॥ पछी दिन बळते करी । जने पूजा जीव-
 नतणी ॥२५॥ चंदन चरचि हार सुंदर । प्रभुने पहेराविया ॥ धूप
 दीप ने आरति । उतारवा जन आविया ॥२६॥ पूजा करिने पाय
 लाग्यां । चरण छातिये छापियां ॥ सनमुख बेशि श्यामले । अल-
 वेले मुरा आपियां ॥२७॥ हसतां रमतां रुहु जमतां । वीते दन
 रुडिपळ्य ॥ एम कांइक दिन वीते । आनि पछी कपिला छळ्य
 ॥२८॥ पछी प्रभु प्रकट थइ । दिघां दर्शन दामने ॥ जन जोइ
 मगन थया । अलवेला अग्निनाशने ॥२९॥ देशदेशयी दास आव्या ।
 तेने दर्शन आपियां ॥ जेणे नयणे निररच्या । तेनां ते कल्मष का-
 पियां ॥३०॥ सुंदर वस्त्र पहेरी सारां । काजु कमुंवि रंगनां ॥ वेढ
 विटि कडां काजु । बाजु जडेल नंगनां ॥३१॥ कमर कशि रमा

हसि । वसि जनमन मूरति ॥ मोटा मुनिना ध्यानमां नावे । जेने
 नेतिनेति कहे श्रुति ॥३२॥ ते हरि दया करी । दिये दर्शन प्रसन्न
 वणुं ॥ जेह जने जीवन जोया । भाग्य तेना हुं शुं भणुं ॥३३॥
 पछी प्रभुजि पधारिया । नावा ते नदिए नाथजि ॥ नातां नातां
 सुंदर गातां । सरवे सखा साथजि ॥३४॥ नाहि नाथ पधारिया ।
 जने कराव्यां भोजन भावतां ॥ तर्त ताजां तयार तेह । जमाड्या
 जीवन आवतां ॥३५॥ पछी जन जमाडिया । पंगति करी पोते
 पिरशुं । अनेक भात्यनां भोजन भाजन । जोइ जन मन हरखुं
 ॥३६॥ जोराजोर जमाडिया । जेम जमाडतल भगवान छे ॥ जेम-
 जेम आले तेम न झाले । सखापण सावधान छे ॥३७॥ पछी सांझे
 धुन्य करी । हरि बेठा पोते ढोलिए ॥ आपी संतने आगन्या ।
 हलिसपद हवे बोलिए ॥३८॥ गातांवातां बीते रजनी । सुंदर सुख
 आप्यां घणां ॥ जुगत्ये जन जमाडिया । कोइ रीत्ये नव्य राखी
 मणा ॥३९॥ सुंदर सारो कयों समैयो । भादरवा वदी पटमि ॥
 तेदि गढडे करी लीला । कहि कथा मे रस अमी ॥४०॥ इति श्री-
 भदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते
 भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीहरिचरित्रे कपिलाछठ्यनो उत्सव कथो एतामे
 अष्टसत्र्यमुं प्रकरणम् ॥६८॥

चोपाइ—एवी लीला अलौकिक किधी । पछी संतने शीखज
 दिधी ॥ संत चाल्या गया गुजरात्य । करता सुंदर लीलानी यात
 ॥१॥ खातां पितां सुतां खपनमां । करे मनन लीलानुं मनमां ॥
 ज्यारे सुताथकी जन जागे । धन्यधन्य नाथ केवा लागे ॥२॥ जाग्रत

સુખ સુપ્રતિમાંય । પ્રભુ વિના ન સંમારે કાંય ॥ જેજે લીલા કિધિ
 ભગવાને । સંત ચિંતવે તે નિત્ય ધ્યાને ॥૩॥ જ્યારે ધ્યાનમાં વેસેછે
 જન । જોઈ મૂરતિ થાય મગન ॥ ક્યારે દેસેછે જરકશી વાધે ।
 શાલ દુશાલ કસુંબી પાથે ॥૪॥ ક્યારે દેસે ફુલમાં ફુલાતા । ક્યારે
 દેસે રંગડામાં રાતા ॥ ક્યારે દેસે નાચતા ગુલાલ । કર પીચકારી
 કરે રૂયાલ ॥૫॥ ક્યારે દેસે અશ્વે અસવાર । ક્યારે લેતા લટકેશું
 હારં ॥ ક્યારે દેસે પંગતમાં ફરતા । લઈ મોદક મનવાયું કરતા
 ॥૬॥ ક્યારે દેસે ચંદનની સોરે । ક્યારે દેસે શુભતા હિંડોરે ॥
 ક્યારે દેસે કપૂરની માલ । ક્યારે દેસે પૂજ્યાછે મરાલ ॥૭॥ એમ
 અનેકરીત્યે અલવેલો । આવે ધ્યાનમાં છેલ છવિલો ॥ તેની માંહો-
 માંહિ કરે વાત । સુણિ સંત રહે રહ્યાત ॥૮॥ એમ કરતાં કાંયેક
 દિન ગિયા । તિયાં પ્રભુ પોતે પધારિયા ॥ વરતાલે વાલ્યમજિ આ-
 વ્યા । ગામોગામથી સંત બોલાવ્યા ॥૯॥ આવી લાગ્યા પ્રભુજિને
 પાય । નાથ નિર્ણિને વૃક્ષ ન થાય ॥ કોઈ કરે કરી કર ચાંપે । કોઈ
 ચરણ ગ્રહિ છાતિ છાપે ॥૧૦॥ કોઈ કરે પાદોદક પાન । જુવે
 જનનું હેત ભગવાન ॥ સુંદર શોમે ચોરિનો ચોપાલ । ઓઢિ વેઠા
 તે પાટે દયાલ ॥૧૧॥ હેતે જોયુંછે સહુને હેરી ॥ દષ્ટિ કરીછે અમૃત
 કેરી ॥ પછી ચોલિયા પ્રાણજીવન । યાંતો માતા નથી હરિજન
 ॥૧૨॥ સર્વે ચાલિયે પુરને વાલ્ય । કરે દર્શન સહુ નરનાલ્ય ॥ પછી
 સુંદર એક આંવલો । સઘન છાયે તે શોમે છે મલો ॥૧૩॥ તિયાં
 જને જોઈ પાટ ઢાઢી । તિયાં વેઠા આવી વનમાઢી ॥ થયાં દર્શન
 સહુ સાયને । સર્વે જોઈ રહ્યાછે નાથને ॥૧૪॥ જેજે જન દરશને

आवे । कोइ पुष्प पत्र फल लावे ॥ आनिमुके महाराजनी आगे ।
 पछी कर जोडी पाय लागे ॥१५॥ कहे मले आव्या भगवान ।
 दिधां अमने दर्शन दान ॥ एम करे स्तवन जन रक्षा । तियां वेउ
 जाम वहीगया ॥१६॥ पछी बोलिया प्राणआधार । हजि रसोइने
 सह वार ॥ त्यारे जोइने आवीयो जन । चालो महाराज थयां भो-
 जन ॥१७॥ पछी पधार्या प्राणजीवन । सखासाथे लइ मुनिजन ॥
 तियां कयों अन्नकोट अति । जम्या जुगते ते प्राणपति ॥१८॥ पछी
 संतनी पंगति किधी । पिरइयुं प्रभुए बहुविधि ॥ कर्या पंगत्यमां
 पंच वार । जम्या जन थयो जेजेकार ॥१९॥ पछी आव्याछे आं-
 बले फरी । बेठा पाटउपर पोते हरि ॥ तियां प्रश्न उत्तर बहु किधां ।
 संते मन मान्यां सुख लिधां ॥२०॥ पछी सांझे पुरि दीपमाल ।
 अतिसुंदर शोभे विशाल ॥ करी कमान्यो कांगरा राजे । तियां
 सुंदर दिवा विराजे ॥२१॥ कर्या झाड दोय दीपतणां । थइ शोभा
 जुवे जन घणां ॥ बेठा मध्ये पोते महाराज । दासने देवा दर्शन
 काज ॥२२॥ जोइ जन थयांछे भगन । सहु कहे प्रभु धन्यधन्य ॥
 आव्यो आनंद माय न मन । पछी गावा लाग्या कीरतन ॥२३॥
 गाय गरवी ने रमेछे रास । फरतां फुदडि देखिया दास ॥ जोइ
 जन उठ्या अलबेल । आव्या खांतिलो करवा खेल ॥२४॥ रमे
 जन भमे पोते भेळा । एम करेछे लाडिलो लीळा ॥ नित्य करे
 नवलो विहार । तेनो कहेतां आवे केम पार ॥२५॥ आवे सतसंगी
 नरनाख । लावे पूजा ने पूजे मोराख ॥ एकदि जने जमाड्या
 हरि । बहु प्रेम मरि पूजा करि ॥२६॥ सुंदर पहेरावियो सुरवाळ ।

જાગે જરકશિ જામાની ચાઠ ॥ શિર બાંધિછે સોનેરી પાગ । નથી
 શોભા તેની કહ્યા લાગ ॥૨૭॥ પછી ઘોડે થયા અસવાર । સંગે સસા
 હજારોહજાર ॥ પછી ગયા ચામળોલી ગામ । દેવા દર્શન સુંદર
 શ્યામ ॥૨૮॥ દેહ દર્શન ને દુઃખ કાપ્યાં । અતિઅલૌકિક સુખ
 આપ્યાં ॥ જન કહે મલે હરિ આવ્યા । સોના રૂપાને ફુલે વધાવ્યા
 ॥૨૯॥ પછી મુનિ પૂજ્યા મનમાવ્યા । મરીયાઠ મોતિડે વધાવ્યા ॥
 તિયાં રાખ્ય સુંદર રૂપાઠી । વેઠા હિંડોઠે ત્યાં વનમાઠી ॥૩૦॥
 ગાય સંત ને થાય કિલોલ । એમ આપેછે સુખ અતોલ ॥ પછી અશ્વ
 થયા અસવાર । દિઠિ સુંદર ભૂમિ ત્યાં સાર ॥૩૧॥ તિયાં થોડું
 खेलવું ધાંતિલે । અતિઉતાવળું અલવેલે ॥ ધોડે અશ્વ ઉઠે જાણું
 પાંચે । એમ દેસાય દાસની આંચે ॥૩૨॥ પછી હઠ્ઠીહઠ્ઠી ચાલે ।
 આવ્યા ચાલમજિ ઘરતાલે ॥ આવિવેઠા આંચલિની છાંયે । સર્વે સંત-
 પણ આવ્યા ત્યાંયે ॥૩૩॥ વીજા આવીયા જન અપાર । લાવે પૂજા
 ને પુષ્પના હાર ॥ વીજા સુંદર સુસડાં લાવ્યા । નાથ આગળે ધાઠ
 ધરાવ્યા ॥૩૪॥ જોયાં સુંદર સારાં સુસડાં । રૂડાં લાગ્યાં અતિ રમ-
 કડાં ॥ જોઈ નિર્મલ જન વિવેકી । તેને આપ્યાંછે દૂધી ફેંકી
 ॥૩૫॥ નાના કરે આપે આઢા હાથ । તોય આપતા ન રહે નાથ ॥
 દેસિ દાસ કરે હાસ વહુ । જોઈ લીલા આનંદિયાં સહુ ॥૩૬॥ એમ
 કરેછે લીલા અપાર । સુસસાગર પ્રાણઆધાર ॥ વઢતે દિને ગયા
 ચલાસણ । દેવા દર્શન અશરણશરણ ॥૩૭॥ સર્વે સંત હતા વઢી
 સાથ । પોતે થોડલે ચઢ્યાતા નાથ ॥ ગાતાવાતા જને નિજયેલે ।
 પધરાવ્યા પ્રમુ રુઢિપેલે ॥૩૮॥ બાંધિ હિંડોઠો વેસાર્યા હરિ । પછી

अतिहेते पूजा करि ॥ पछी जमाढ्या जीवनप्राण । जमाढ्या संत
 सर्वे सुजाण ॥३९॥ देइ दर्शन चाल्या दयाल । संगे शोभेछे मुनि
 मराल ॥ दिन वीजे गया वीजे गाम । वसे भक्त बलोढुं नाम
 ॥४०॥ तियां दासने दर्शन दीधां । कापी कलमप कल्याण कीधां ॥
 जमी जन जीवन पधार्या । दासने मन मोद वधार्या ॥४१॥ एम
 करेछे लीला अपार । कोण जन पामे तेनो पार ॥ माटे संक्षेपे
 कही संमळावी । मारा जाण्यामां जेटली आवी ॥४२॥ एवी लीला
 करी अविनाशे । आसुवदीने दिन अमासे ॥ तेदि करी लीला वर-
 ताले । सुखदायक सुंदरवर वाले ॥४३॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रव-
 र्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणि-
 मध्ये नारायणचरित्रे धरत्तालमां पधार्या ने कुले वधाव्या पनामे
 अज्ञोत्तरसुं प्रकरणम् ॥६९॥

राग सामेरी—पछी नाथ पधारिया । गया ते गढडे गाम ॥
 दर्शन दइ दासने । वळी कर्या पूरणकाम ॥१॥ जन मळी जीव-
 नने । वळी ललिलाग्या पाय ॥ नयणे निखिं नाथने । हेंये ते हरप
 न माय ॥२॥ दास मळी महाराजने । वळी पुछेछे बहु बाल्यमां ॥
 कहो कृपा करी अमने । शि लीला करी वरतालमां ॥३॥ केटलां
 मनुष्य मळ्यां हतां । करतां पूजा कडपेख ॥ केम तमने जमाडतां ।
 पधरावी पोताने घेल ॥४॥ पछी प्रभुजि बोलिया । सदु सांमळज्यो
 हरिजन ॥ भक्ति जेवी गुजरातमां । तेवी आज नथी त्रिभुवन ॥५॥
 रात्य दिवस अम पासले । वळी उमां रहे एक पगे ॥ मूर्ति न मेले
 मिटथी । वळी मटकुं न भरे द्रगे ॥६॥ गातां गुण गोविंदना ।

वहिजाय सर्वे जामनी ॥ काय नहि कीर्तनं करतां । भाविक बहु
 नर भामिनी ॥७॥ अति दुर्बल कळ न पाडे । फळ फुल खाइ रहे ॥
 ज्यारे अमे जम्प्यानुं कहीए । त्यारे जम्प्या छीए एम कहे ॥८॥ एक-
 एकथी अधिक अंगे । रंग छे सतसंगनो ॥ एवा जनने जोइने ।
 आनंद उमंगे अंगनो ॥९॥ त्यारे हरिजन बोलिया । एने नाथ आंहि
 तेडाविए ॥ एवां मोटां हरिजननी । ओलखाण्य अमने पडाविए
 ॥१०॥ महाराज कहे कोइ मिष विना । ए केम आंही आवे वळी ॥
 हुतासनिनो उत्सव करीए । तो आवे ए सर्वे मळी ॥११॥ त्यारे
 हरिजन हरीखियां । सांभळी बाल्यमनी यावडी ॥ नाथ उत्सव आंहि
 करो । तो धन्यभाग्य धन्य घडी ॥१२॥ पछी ठेरावी ठीक कर्यु ।
 वळी संत सर्वे बोलाविया ॥ सर्वे देशना सतसंगी । संघ लइ सहु
 आविया ॥१३॥ हुता हुतासनी आगले । दिवस दशविश वळी ॥
 संत ने हरिमक्त सर्वे । आविया त्यारे मळी ॥१४॥ दर्शन करी दया-
 क्तुं । संत मुख पाम्या अति ॥ प्रसन्नवदन करी हरि । बोलिया
 प्राणपति ॥१५॥ अमे तेडाव्या तमने । ते पुन्यममोखे दन पांचमे ॥
 वहेला आव्या दिन विश आडे । तेनुं विचार्यु नहि तमे ॥१६॥ भलुं
 तमे भले आव्या । हवे रहो सहु राजि थइ ॥ यांतो पुरं पाडशे
 पण । बीजे आवुं करवुं नहि ॥१७॥ पछी करी रसोइ चालति ।
 पिरसे पोते पंगत्यमां ॥ जमे जन मगन थइ । आपे हरि आरत्यमां
 ॥१८॥ भोजन करी मात्यमात्यनां । वळि शाक पाक सोयामणां ॥
 दुध दहि दिये दोवटे । आदां केरीनां आयणां ॥१९॥ वेसे पुरा
 पांचसे । परमहंसनी पंगति ॥ जेमजेम झावुं जमे । तेम अलवेलो

राजि अति ॥२०॥ एकएकथी अधिक अधिक । रसोइ रुडी करे ॥
 सुंदर पाक पंगत्यमां । नित्य प्रत्ये नवला फरे ॥२१॥ एम जन
 जमाडतां । बळी दिवस विश बहिगया ॥ अभयकुंवर उत्तमे । तियां-
 लंगि संत राखिया ॥२२॥ पछी आवी हुतासनी । रुडा रंग रमवा
 कराविया ॥ केशुं केशर कसुंनो बळी । पतंग रंग यनाविया ॥२३॥
 हरि विराजता हता हिंडोळे । त्यां सखा रंग आव्या लह ॥ नाख्यो
 नाथने उपखे । पछी रम्यानी छुटि थइ ॥२४॥ रंग सोरंग लावे
 सखा । नाखे नाथने बहुपेर्ये ॥ अलवेलो थइ आकळा । लाल चढ्या
 लिंउ उपर्ये ॥२५॥ पछी जीवने कहुं जनने । आ रम्यानी रीत्य
 नहि ॥ करो तडां तेवतेवडां । तो अमेपण रमिए सहि ॥२६॥
 पछी बांधि वे मंडळी । बळी श्याम सखा सज्ज थया ॥ चाले बहु
 पीचकारियो । लाल ढाल आडि दइ रखा ॥२७॥ पछी फांडु मांडि
 फेंकवा । गुलालनी लाले घणी ॥ तेनी गगनमां गरदि चडी । सोरंग
 रंग रातातणी ॥२८॥ कनककंठी कोटमां । बळी रुडी लागे रमतां ॥
 रसवस थया रसियो । घणुं सखाने मन गमता ॥२९॥ बाजे बाजां
 बहुविघ्यनां । ढोल ददामां त्रांसां तियां ॥ खर उचे सरणाइ घोले ।
 रुडां रवाज बळी कांशियां ॥३०॥ सामसामा रमे रंगे । हारे नहि
 हिमत घणी ॥ निर्जर आव्या निरखवा । रमत्य जन जीवनतणी
 ॥३१॥ पछी प्रभुजि बोलिया । जित्या सर्वे जन तमे ॥ मेलो पीच-
 कारी पाणिथी । फगवामां मळशुं अमे ॥३२॥ पछी जन राजी
 थया । जयजय शब्दे बोलिया ॥ आज प्रभुने मळशुं । तेणे तनमां
 बहु फुलिया ॥३३॥ पछी नावाकाजे नाथजि । चालिया घोडे चडी ॥

सखासंगे इयामळो । रम्या रसियो रंगझडी ॥३४॥ खुब घोडो खेलवी । नाहा पछी नाथजि ॥ गातावाता गाममांहि । आव्या सखा साथजि ॥३५॥ रुडी रूपाळी करी रसोयो । जुगते जन जमाडिया ॥ सर्या मनोरथ मनना । त्यांलगि रमाडिया ॥३६॥ पछी नाथ बाथभरी । मेथ्या सर्वे जनने ॥ संत सर्वे मगन थया । स्पर्शि जगजीवनने ॥३७॥ अनुपम उत्सव करी । फरी शीख आपी संतने ॥ साधु सर्वे चालिया । राखी रुदे भगवंतने ॥३८॥ अनुपम उत्सव कर्षो । फागणशुदी पुन्यम दने ॥ करी लीला गढडे । ते करावी हरिजने ॥३९॥ जया ललिता जन मोटा । सतसंगमां शिरोमणि ॥ प्रीत्ये वाल्यम वश कर्षो । एनी कहीए मोठ्यप शुं घणि ॥४०॥ इति श्री-मद्देकांतिकथर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिन्तामणिमध्ये नारायणचरित्रे हुतासनिनो उत्सव कर्षो एनामे सित्तेरमुं प्रकरणम् ॥७०॥

चोपाइ—पछी संत चाल्या सह मळी । करता वात वाल्यमनी वळी ॥ एक कहे सुणो मुनिसाथ । केवा रमता नटवर नाथ ॥१॥ एक कहे सांमळो मराल । केवी लिधिति रमतां ढाल ॥ एक कहे सुणो संत वळी । केवो नाखताता रंग वळी ॥२॥ एक कहे सुणो मुनिराज । केवा शोमताता महाराज ॥ एक कहे जुवोने संभारी । केवी नाखताता पीचकारी ॥३॥ एक कहे लटकाळो लाल । केवो उडाडताता गुलाल ॥ एक कहे मांढोमांहि मळी । केवो रसोतो रंगडो ढळी ॥४॥ फरता पंगत्यमां पाक लह । नाना करतां जाता जोरे दइ ॥ एक कहे सुणो ऋषिराय । लाल आव्याहता

लैर्यमांय ॥५॥ आज लीला करी जे दयाळे । एवी करी नोति कोइ
 काळे ॥ आगे अनेक धर्या अवतार । बहु जननो करवा उद्धार
 ॥६॥ छेतो एना एज आ श्रीहरि । पण आवी लीला नोति करी ॥
 आज आप्यां जे संतने सुख । तेतो कहां जाय केम मुख ॥७॥ माटे
 मोटां भाग्य छे आपणां । आज न राखि महाराजे मणा ॥ एम
 वात करतां ते वळी । गइ देशप्रदेश मंडळी ॥८॥ करे वात फरे
 मुनिजन । एम करतां वील्या कांइक दन ॥ पछी आवीछे जनमा-
 टमी । संत आव्या चडोतरे भमी ॥९॥ सहु विटिरह्या वरताल ।
 इयां आवशे लाडिलो लाल ॥ एम वाट जुवे सहु साथ । कहे जो-
 वने तेव्याछे नाथ ॥१०॥ वाट जोतां वाल्यमजि आव्या । तियां
 सर्वे संतने बोलाव्या ॥ संत आविलाग्या प्रभु पाय । नाथ निरखि
 वृत्त न थाय ॥११॥ दिये दर्शन प्रसन्न करे । निज दासतणां दुःख
 हरे ॥ वेठा उबे आसन अविनाश । सामुं जोइ रक्षा सहु दास
 ॥१२॥ एवे समे अत्तर एक लाव्यो । अलबेलाने चर्चवा आव्यो ॥
 तेतो लइलिधुं हरि हाथे । चर्चि संतनी नासिका नाथे ॥१३॥ चर्चि
 नासिका ने बोल्या नाथ । तमे सांभळज्यो सहु साथ ॥ विजा मेख
 थाशे धूव्यधाणी । रहेसे तमारा मुखनुं पाणी ॥१४॥ एम कहिने
 वेठा आसन । सुणि संत थयाछे मगन ॥ पछी संते कर्या गुण-
 गान । तेने सुणि रिइया भगवान ॥१५॥ आपी माथेवी सोनेरी
 मोळ । काजु कसुंवि रंगे झकोळ ॥ पछी हरिजने हेत करी । काजु
 केवडानी टोपी धरी ॥१६॥ तेतो हरिए लिधिछे हाथे । मेलि
 मुक्तानंदजिने माथे ॥ विजा पासे हता जे भराल । तेने आपिधुं

फुलनी माल ॥१७॥ पछी सुरतथी सत्संगी आव्या । पूजा प्रभु-
 जिने काजे लाव्या ॥ हार हेमकटां बांये बाजु । वेढ विटी कुंडळियां
 काजु ॥१८॥ कडी बेल्य ने कटिकंदोरो । माळा मादळियां पाय-
 तोडो ॥ शाल दुशाल ने जामो जरी । रेटो फेंटो ने पाघ सोनेरी
 ॥१९॥ धूप दीप अगर आरति । फुल केसर कपूर वति ॥ एम लह
 बहु उपचार । प्रेमे पूज्याछे ग्राण आधार ॥२०॥ करी पूजा ने
 जोड्याछे हाथ । जन गायछे जयजय गाथ ॥ पछी रच्यो छे हिं-
 डोळो सार । वालो झुलेछे वनमोझार ॥२१॥ शोमे श्यामळियो
 मिने वान । वालो ओडेछे ताळिनुं तान ॥ करे करनां लटकां काजु ।
 जोइ जनतणुं मन राजु ॥२२॥ पछी उभा थया अलबेल । स्थंभ
 ग्रहिने दिधिछे ठेल ॥ हाले हिंडोळो झुलेछे हरि । जयजय रक्षा
 जन करि ॥२३॥ एम करेछे लीला अपार । निरखि सुख लीये
 नरनाख ॥ पछी अलबेला आगळे जन । करी नृत्य ने करे प्रसन्न
 ॥२४॥ पछी राजि थया बहु राज । मळ्या संतमंडळने महाराज ॥
 पछी संत चंदन बसिलाव्या । मळी प्रभुने पूजवा आव्या ॥२५॥
 प्रेमे पूजिया ग्राणआधार । कंठे आरोप्या फुलना हार ॥ चर्च्या
 चंदने चरण दीय । जने उरमां छापियां सोय ॥२६॥ अति रा-
 जिमां छे रंग रसीयो । सर्वे जनतणे मन बसियो ॥ पछी थयुंछे
 पंगत्यटाणुं । वेठा संत शोभा शि वखाणुं ॥२७॥ जाणे वेठि छे
 हंसनी हार । एकएकथी ओपे अपार ॥ पछी मोदक लइ महा-
 राज । आव्या प्रभु पिरसवा काज ॥२८॥ जमे जन जमाडे जीवन ।
 बहुभात्यनां लावी भोजन ॥ एम आपेछे सुख अपार । तेनो कहेतां

आवे केम पार ॥२९॥ कराव्याता हरिजने थाळ । तेतो जम्या
 संत ने दयाळ ॥ जमि वेठा मुनि सहु मळी । सारी शोमेछे संत-
 मंडळी ॥३०॥ पछी नाथ कहे संत शूरा । आमां कोण कठण व्रते
 पूरा ॥ जेवा छे आ आतमानंद । एवा हो ते बोलो मुनिहंद ॥३१॥
 पछी संत उठ्या जोडि हाथ । जेम कहो तेम करीए नाथ ॥ क-
 होतो मटकुं न भरिये मिटे । कहोतो अन्न न जमिये पेटे ॥३२॥
 कहोतो तजिये छादननो संग । रहिये हिममां उघाडे अंग ॥ क-
 होतो पिबुं तजि दैये पाणी । रहिए मौन न बोलिए वाणी ॥३३॥
 कहोतो बैसिये आसन वाळी । नव्य जोये आ देह संमाळी ॥ एम
 हिमत छे मनमांय । तमे कहो ते केम न थाय ॥३४॥ एम बोल्या
 ज्यारे मुनिजन । सुणि प्रभुजि थया प्रसन्न ॥ कहे नाथ सुणो साधु
 शूर । एतो अमने जणाय जरुर ॥३५॥ तमे बोल्या ते सरवे साधुं ।
 बीजामांय पण नथी काचुं ॥ एकएकथी अधिक छो तमे । एवं
 जाण्युंछे जरुर अमे ॥३६॥ एक वात कहुं मानो तेह । आपणे
 आतमा नहि देह ॥ मानो चैतन्यरूप तमारुं । दुःखरूप देह तेह
 न्यारुं ॥३७॥ एम कहीछे संतने वात । सुणि साधु थया रळि-
 यात ॥ कहे नाथ सुणो सहु जन । पुरो थयो उत्सवनो दिन ॥३८॥
 सर्वे सधावज्यो मुनि तमे । यांथी चालशुं सरवे अमे ॥ एम कही
 प्रभुजी पधार्या । संते निखिं अंतरे उत्तार्या ॥३९॥ आप्यां सुख
 जनने जीवने । श्रावणवदी अष्टमीने दिने ॥ तेदि कयोछे उत्सव
 वाले । कराव्यो जोवनवरताले ॥४०॥ इति श्रीमदेकांतिरुधर्मप्रवर्त-
 कश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये

श्रीनारायणचरित्रे जन्माष्टमीनो उत्सव कयो एनामे एकोतेरसुं प्रकर-
णम् ॥७१॥

राग सामेरी—एम नित्ये नवी नाथजि । करे लीला सुंदर
श्याम ॥ संत रक्षा गुजरात्यमां । पोते आव्या गढढे गाम ॥१॥ अति-
राजि अलवेलडो । करे हसिहसिने वातडी ॥ संतमंडळने श्यामळो ।
घणुं सरायछे घडिघडी ॥२॥ परमहंस जेवा पृथ्वीमां । आज नथी
कोइ अंगे ॥ तेन मननां सुख त्यागि । राच्याछे प्रभुने रंगे ॥३॥ त्याग
वैराग्ये त्रण्य लोकमां । नावे जोड्ये कोइ जन ॥ तेने जोइ अंतर
मारुं । थायछे परसन ॥४॥ एम कहे अलवेलडो । मोटप्य मुनि-
जननी ॥ सुणि हरिजन मनमां । इच्छा करी दर्शननी ॥५॥ जने
बहेल्यु जोतरी । चाल्या सर्वे सखा साथजि ॥ संगे सुंदर श्यामळो ।
पोते पधार्या नाथजि ॥६॥ वाटमांहि विविध भात्ये । लीला लाल
करे धणी ॥ जोइ जन मन मोद पाम्या । सामर्थि श्रीहरितणी ॥७॥
पछी जइ जेतलपुरमां । छविलो छाना रक्षा ॥ दिन दोचारेक त्यां रहि ।
पछी बालमजि वळी आविया ॥८॥ त्यारपछी पधारिया ते । वळी वर-
ताल गाम ॥ देवा दर्शन दासने । आव्या ते सुंदर श्याम ॥९॥
संत सर्वे सांमळि वळी । आव्या अलवेलडो ॥ सुंदर श्याम सलुणी
मूर्ति । निखिं नयणां भरि जने ॥१०॥ संतने बहु सुख आप्यां । करी
हरि वात हितनी ॥ सुणि जन मन मगन धयां । स्थिर थइ वृत्ति
चित्तनी ॥११॥ पछी बीजे दिन बोलिया । संत सांभळो सहु वाता ॥
अमे आंइयी सधावशुं । आपो शिख थइ राळियात ॥१२॥ राजि थइ
शिख आपशो । तो राखशुं खवर अमे ॥ पण सतसंगमां नहिरहीए ।

जो राखशो ताणी तमे ॥१३॥ माटे आपो आगन्या । कहुं करगरी
 तम आगळे ॥ प्रसन्न थइ पधारशुं । तो रहेशे मेळाप कागळे ॥१४॥
 सुणि संत शोके पडिया । राजी नहि रुवे धणुं ॥ प्राणगतवत थयां ।
 सुणि वचन जीवनतणुं ॥१५॥ टगमग जुवे रुवे वळी । बोली न शके
 वदने ॥ अलवेलानी उदासी जोइ । रही नहि धीरज्य मने ॥१६॥
 पछी साधु रामदासजिये । करजोडि कहुं करगरि ॥ जेम कहो तेम
 करशुं । तमे रहो सत्संगमां हरि ॥१७॥ पछी प्रभुजि प्रसन्न थइ ।
 कही बात सर्वे अंगनी ॥ मोटा संत राखज्यो तमे । खयर सत-
 संगनी ॥१८॥ एम कहिने पधारिया । गया गाम डभाण ॥ सतसंगी
 ने संत सर्वे । संगे चाल्या सुजाण ॥१९॥ तियां दिन एक रहीने ।
 वळी आविया वरताल ॥ त्यांथी आपी आगन्या । आवो मोटामोटा
 मराल ॥२०॥ त्यांथी प्रभुजि पधारिया । गया बोचासण गाम ॥
 सुंदर वृक्ष जोइने । कर्यो वाडीये विश्राम ॥२१॥ पछी त्यांथी
 चालिया । वळी गुवासद गामे गया ॥ आपी अंबर सोखडे । वळी
 टंकारिये रजनी रक्षा ॥२२॥ त्यांथी चाल्या चोपशुं । नाथ नर्मदा
 उतर्या ॥ मनिपुरमां महाराज रही । सवारे त्यांथी संचर्या ॥२३॥
 चोकिमां पहोर चार रही । प्रभाते त्यांथी पधारिया ॥ सुरत शहेरने
 समीप गामे । उधनामां आवी रक्षा ॥२४॥ शहेरमां संमळावियुं ।
 सतसंगी आव्या सहू मळी ॥ भोजन न्यंजन पूजा विधि । लाविया
 लाखो वळी ॥२५॥ हार अपार पहेराविया । करे धूप दीप आरती
 कइ ॥ उत्तम वस्तु आगळ्य मुकी । सुखदीनी सीमा नहि ॥२६॥
 संध्यासुधि सतसंगीए । लिघो लाव लोचन भरि ॥ पछी आपी आग-

न्या । जाओ घेर सहु कहे हरि ॥२७॥ त्यांथी नाथ पधारिया । वळी
 रक्षा रजनी वनमां ॥ बाधनुं विघन टाळी । चाल्या त्यांथी मगनमां
 ॥२८॥ चिखलिये पोर चार रहि । धर्मपुर पोते रक्षा ॥ नयणे निखिं
 नाथने । सहु संतजन सुखी थया ॥२९॥ गयांहतां वाइ गाम बीजे ।
 नाम कुशळ कुंवेखजि ॥ तर्त त्यांथी आवियां । सुणि प्रभु पधार्या घे-
 खजि ॥३०॥ नयणे निरखि नाथने । सनाथ थइ एम जाणियुं ॥ अहो
 मारां भाग्य मोटां । एम कही आनंद आणियुं ॥३१॥ पछी हाथजोडि
 कहुं नाथने । महाराज राज करो तमे ॥ तमे अमारा अधिपति ।
 सहु दास थइ रहेशुं अमे ॥३२॥ अजाणे दिन आटला । अमे रक्षांतां
 राजा थइ ॥ हवे तमे तमारुं साचवो । आ सर्व तमारुं मारुं नहि
 ॥३३॥ पछी प्रभुजि बोलिया । नथी राज्य करवा आविया ॥ अ-
 नेक जीव उद्धारवा । आ भूमि ए भूमिये रिया ॥३४॥ ए राज्य
 तमारुं तमे करो । पण अंतरमां राखज्यो हरि ॥ जो रहेशे उपाधि
 अंतरे । तो खोळ मोटी जाशे खरि ॥३५॥ बाइ कहे हवे तमने
 मुकी । बीजि बला कोण राखशे ॥ सुधासम श्याम तमने । मुकी
 विप कोण चाखशे ॥३६॥ एवुं सुणि प्रभु प्रसन्न थया । पछी तेज्यो
 संघ सुरततणो ॥ आव्या सर्वे सतसंगी । लाव्या पूजवा समाज
 घणो ॥३७॥ सुंदर वस्त्र पहिरावियां । धर्यो बडो मुगट माथे वळी ॥
 धूप दीप करी आरती । पछी लाग्यां पाथे सहु लळी ॥३८॥ पछी
 राजन राजि थइ । करी करजोडिने विनति । आज करो अस-
 चारी हरि । कृपा करी अमारीवति ॥३९॥ पछी आपी आगन्या ।
 साहं जाओ अमे आवशुं ॥ पछी राजा गजि थइ । शणगारी अ-

सवारी भावशुं ॥४०॥ सुंदर गज शणगारीयो । ते उपर्ये वेठा
हरि ॥ शहेर सर्वे सनाथ थयुं । नाथ निख्या नयणां भरि ॥४१॥
त्यां वाजे वाजां अतिघणां । वळी बळे मशालो बहोळियुं ॥ एम
अनेक जीवने । आप्युं सुख अणतोळियुं ॥४२॥ एम अनंत करी
लीला । पछी वांसदे आविया ॥ सामैये सुखपाल लावी । राये
मोतिडे वधाविया ॥४३॥ पछी प्रभु पधराविया । भूपे भुवन पोता-
तणे ॥ धूप दीप करी आरती । प्रभु पूजिया प्रेमे घणे ॥४४॥
पछी चरण चर्चि चंदने । वळी तेनां पगलां पडावियां ॥ प्रीत्ये
पोताने पूजवा । रायसिंहे शिश चडावियां ॥४५॥ पछी हत्ता दास
पास हरिने । तेने करी पहेरामणी ॥ व्रण दिवस त्यां रही । पछी
पधार्या धर्मपुरमणी ॥४६॥ आवी त्यां उत्सव कर्यो । वसंतपंच
मीनो वळी ॥ जोहू लीला जन मनमां । मगन थयां सहू मळी
॥४७॥ पछी प्रभुने पूजिया । वाइये बहु प्रेमे करी ॥ सुंदर वस्त्र
अरपि अंगे । आप्या रुपैया थाळ भरी ॥४८॥ पछी हरिये हा-
थशुं । आप्या रुपैया दीन दासने ॥ संत पोते त्यागी तने । कोण
राखे एह काशने ॥४९॥ अनंत लीला त्यां करि । ते कळे न आवे
वातमां ॥ पछी त्यांथी चाल्या हरि । आविया गुजरातमां ॥५०॥
समैयो सारो कर्यो । महाशुदी पंचमीने दिने ॥ धर्मपुरे कुशलकुं-
वळ । त्यां करी लीला जीवने ॥५१॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रव-
र्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये
नारायणचरित्रे महाराज धर्मपुर पधार्या ने त्यां वसंतपंचमीनो उत्सव
कर्यो एनामे वीतेरमुं प्रकरणम् ॥७२॥

चोपाह—पछी वरताले वालो आविया । दिन दोयक पोते त्यां
 रक्षा ॥ पोते पधार्या देश पांचाळ । दीनबंधु जे दीनदयाळ ॥१॥
 संत सरवे रक्षा गुजरात । करे हरिजन आगे वात ॥ सहु करी लियो
 घरकाज । हमणां करशे उत्सव महाराज ॥२॥ आवी हुतासनी दिन
 थोडे । प्रभु पधारशे चडि घोडे ॥ एवुं सांभळी सतसंगी जन । करे
 मनोरथ वळी मन ॥३॥ हवे तेडावशे प्रभु ज्यारे । जाशुं सहु मळि
 दर्शने त्यारे ॥ कहे एक करावुं पोशाग । शाल दुशाल सोनेरी पाग ॥४॥
 जामो जरि सुंदर सुरवाळ । सारो सोनेरी छेडे चोफाळ ॥ एक कहे
 वेढ विंदि कडां । कराविश कनकनां रुडां ॥५॥ वाजु काजु कुंडळ
 रुपाळां । रुडि उत्तरी सांकळी माळा ॥ एक कहे करावुं कंदोरो ।
 शिरपेचने सोनेरी तोरो ॥६॥ एक कहे पूजिश हुं नाथ । घशि चंदन
 सुंदर हाथ ॥ एक कहे करीश आरति । नमि चरण करीश विनति
 ॥७॥ एम करे मनोरथ दास । त्यांतो आवियो फागण मास ॥
 देशोदेश कंकोतरी फेरी । फुलडोलना उत्सव केरी ॥८॥ आपी
 आज्ञा जनने महाराजे । करज्यो समाज रमवा काजे ॥ अमे आवशुं
 वरताल वहेला । पंचदिन हुतासनी पहेला ॥९॥ पछी संते कराव्यो
 समाज । हेते हरिशुं रमवा काज ॥ रुडि रीत्यना कढाव्या रंग । मर्या
 होज जमुना ने गंग ॥१०॥ सुंदर पीचकारी करावी । रमशे हरि
 हरिजन आवी ॥ बहुपेखे कराव्या समाज । त्यांतो पोते पधार्या
 महाराज ॥११॥ आवी दासने दर्शन दीधां । निरिं नाथ जने सुख
 लीधां ॥ आप्यो दासने अतिआनंद । पोते पधार्या पुरणचंद ॥१२॥
 आव्या हरि सखानी हेडिए । उतर्या जोवननी मेडिए ॥ पछी ते-

डिया संत समस्त । आन्वा सांख्ययोगी घणा गृहस्थ ॥१३॥ मळ्या
 मनुष्य अतिअपार । पछी प्रभु आन्वा पुरवहार ॥ दिये दर्शन
 दीनदयाळं । अतिकरुणाए भर्या कृपाळं ॥१४॥ तियां आन्वो उ-
 त्सवनो दन । कर्तु रसिये रमवाजुं मन ॥ भरी शोळी उडाडे गुलाल ।
 तेणे सखा थया सहु लाल ॥१५॥ नाखे पीचकारी भरी रस ।
 रंगे सखा किधा रसयस ॥ सखा शोमेछे सुंदर रंगे । रमे अल-
 वेलो उछरंगे ॥१६॥ पछी सखे कर्णोतो हिंडोळो । सारो शोमित
 सुंदर पहोळो ॥ बार बारणे ओपे अनूप । जोया जेवुंछे जाळिनुं
 रूप ॥१७॥ पांच शिखरे शोमे निदान । जाणिये वैकुण्ठनुं विमान ॥
 काजु कनकना कोटिमां लेके । बहु फुल ने हारे ते वेके ॥१८॥
 रुडो रच्यो मळी मुनिराज । एवे हिंडोळे वेठा महाराज ॥ पछी
 धर्यो मुगट मुजाणे । शोमे सूर्यतेज परमाणे ॥१९॥ अतिशोभा
 दियेछे अपार । नंग पंगतिनो नहि पार ॥ जड्यां मणि माण्यकं
 ने मोति । करेछे हीरा झवेर ज्योति ॥२०॥ जोइ वज्र रुचकनी
 जात्य । लाल नीले पीळे पाडि भात्य ॥ नंग झगमग करे जोत्य ।
 जाणुं रवि शशि थया उद्योत ॥२१॥ एवां रुडां रतननो जड्यो ।
 घणेघणे हेते करी घड्यो ॥ एवो मुकट धर्योछे नाथे । पहेर्यो कन-
 कनां कडां वे हाथे ॥२२॥ करे वेढ विंदि बांये बाजु । मकराकृत
 कुंडळ काने काजु ॥ शिरपेच ने सोनेरी तोरो । केड्ये बांध्यो क-
 नक कंदोरो ॥२३॥ हैये पहेर्याछे हेमना हार । शोमे फुलनी माळा
 अपार ॥ कर्ण तिलक केसरतणा । तेणे शोमेछे सुंदर घणा ॥२४॥
 पछी जने करीछे आरति । थाय जयजय शब्द त्यां अति ॥ मळ्या

जन त्यां अति अपार । लह उभाछे फुलना हार ॥२५॥ पण प्र-
 भुने केम अपाय । अतिमिष्टपासे नजवाय ॥ तेना मनोरथ पुरा
 किधा । हाथ छडिवड्ये हार लिधा ॥२६॥ पछी माथेथी मुगट
 उतारी । सुंदर सोनेरी पाष ते घारी ॥ तेनां दीधां सहुने दर्शन ।
 कयां जननां मन प्रसन ॥२७॥ पछी सहुनी पुरवा हाम । झुले
 हिंडोळे सुंदर श्याम ॥ हाले हिंडोळो वायुने वेध । थड मगन झरे
 तियां मेघ ॥२८॥ तियां आविने थोभ्यां विमान । गाय गांधर्व
 त्यां गुणगान ॥ तियां जयजय बोलेछे जन । एम लीला करेछे
 जीवन ॥२९॥ वीति एम आनंदमां रात्य । उग्यो सर हवुं पर-
 भात्य ॥ त्यारे श्यामळियो सज थया । सखाने संगे रमवा रद्या
 ॥३०॥ चाले चौदिशे पीचकारी घणी । चडी गरदी गुलालतणी ॥
 चढ्या रमते रसियो राज । सुख संतने आपवा काज ॥३१॥ रमे
 सामसामा नव्य हारे । वचमां पडि कोइ न वारे ॥ एम खेलेछे
 खांतिलो होळी । नाखे भरी गुलालनी झोळी ॥३२॥ वाजे बाजां
 त्यां ढोल नगरां । त्रांसां शरणाइ रवाजसारां ॥ बहु मचीछे रंगनी
 झडी । जुवे अमर विमाने चडी ॥३३॥ रमे हरिसंगे हरिजन ।
 करे नर अमर धन्यधन्य ॥ पछी प्रभुजि चढिया घोडे । सखा
 लिधाछे सरवे जोड्ये ॥३४॥ फरे संघमां दिये दर्शन । करे जननां
 मन प्रसन ॥ एम लीला करेछे लाडिलो । रंगमां रसवस छे छेलो
 ॥३५॥ एम प्रभु रम्या सखा साथ । पछी नावाने चालिया नाथ ॥
 नाहि नाथ ने आन्या उतारे । थयो जमण थाल तेनारे ॥३६॥
 जमिया पोते जीवनप्राण । जमाव्याछे जने करी ताण ॥ पछी सं-

तनी पंक्ति बेसारी । आन्धा पीरसवा गिरधारी ॥३७॥ जमे जन
जमाडे जीवन । एम लीला करी बहु दिन ॥ आप्युं सुख एम बहु-
विधि । पछी संतने शिखज दिधि ॥३८॥ एम उत्सव कयों अ-
विनाशे । करान्यो बापु रणछोडदासे ॥ करी वरताल्य देश वि-
दिति । धन्य नर ए नारीनी प्रीति ॥३९॥ कयों उत्सव जगजीवने ।
फागणशुदि पुन्यमने दने ॥ तेदि सुंदर उत्सव करी । पछी पांचाळे
पधार्या हरि ॥४०॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामि-
शिष्यनिष्कलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये नारायणचरित्रे महा-
राज हिंडोळे श्रुत्या ने घणुंज ऐश्वर्य जणाव्युं एनामे त्रोतेरमुं प्रकर-
णम् ॥७३॥

राग सामेरी—घणुं रहे हरि गढडे । ने आवे जाय बीजे देश ॥
संत फरे सर्वे देशमां । करे हितनो उपदेश ॥१॥ लीला संमारी
लालनी । तेनी करे मांहोमांहि वात ॥ उतरे नहि केफ अंगथी ।
घणुं रहे राजी रळियात ॥२॥ अष्टमी ने एकादशी । फुलडोल दिवा-
ळिने दन ॥ रामनवमीने वसंतपंचमी । वाट जोइ रहे सहु जन ॥३॥
वाट जोतां वरताल्यमां । आन्धा दयाळू दया करी ॥ हेत जोइ हरि-
जननां । तेने दिये दर्शन फरिफरि ॥४॥ फरे सर्वे देशमां । अने
जुवे सघळां गाम ॥ वरताल्य डमाण जेतलपुर । ते करियां निज-
धाम ॥५॥ अलवेलो पधारिया । कार्तिकशुदी एकादशी ॥ तेदि जेत-
लपुरे करी उत्सव । तेडाविया सर्वे ऋषि ॥६॥ तियां जाम चारचुं
जागरण करी । बाया गुण गोविंदतणा ॥ रमतां मातां गरवियो ।
सुख संते ते लिंघां घणां ॥७॥ नित्य नवि लीला करे । मेळा मुनि-

जनने लहि ॥ पवित्र करे पृथिवी । चरणनी रजे सहि ॥८॥ जियां
 जियां जीवन फर्या । तियां कर्या जननां काज ॥ अनेक जीव उद्धार
 रवा । फरे मुनि ने महाराज ॥९॥ एम करतां आवियो । रुडों ते
 फागण मास ॥ रमवा रुडि हुतासनी । हिये हरसिया हरिदास ॥१०॥
 पछी प्रभुजि बोलिया । संतो शोधो सुंदर ठाम ॥ ओण करीए हुता-
 सनी । एवुं गोतिकाडो गाम ॥११॥ बारमवार वरतालमां । उत्सव
 कर्या अतिघणा ॥ सुंधुं खम्या ते सतसंगी । धन्य जन एमां नहि
 मणा ॥१२॥ माटे बिजि जायगा । जोइ काडो तमे जन ॥ संते मांड्युं
 शोधवा । सुणि बाल्यमजिनुं चचन ॥१३॥ ग्रामणगाम ने घोचासणे ।
 सतसंगी सारा सहि ॥ पण जळ छायानी जुगति । वरताल जेवी
 बिजे नहि ॥१४॥ बाल्यम कहें वरताल जेवुं । नथी बिजुं कोइ गांम ॥
 सतसंगना मध्यमां । सुंदर छे एह ठाम ॥१५॥ जाओ तमे त्यां
 मोखथी ॥ सारो करायजो समाज । आं दिने अमे आयशुं । एम यो-
 लिया महाराज ॥१६॥ बारमवार वर्षोंवर्ये । हलयांमण्य छे होजनी ॥
 करो चिराबंध चोकसि । थाय सुंदर रमत्य मोजनी ॥१७॥ पछी
 पाका होज करायीने । एक चोतरो चणावियो ॥ अलबेलाने बेसया ।
 सुंदर सारो चणावियो ॥१८॥ पछी प्रभुजि पधारिया । आयी बेठा
 एह चोतरे ॥ आसपासे बहु दास दिसे । सुखे सहु दर्शन करे ॥१९॥
 अनेक जन जोइ रसा । नरनारीनां बळी धुंद ॥ शोभे सुंदर श्यामळो ।
 जेम तारामंडळमां चंद ॥२०॥ दिये सुख बहु दासने । बळी दयाळ
 दया करी ॥ जन मन रंजन करवा । करे लीला फरिफरी ॥२१॥
 कर्पो तो उत्सव आगळे । बळी तेवानो तेवो कर्पो ॥ अतिआनंद

अलवेलडो । वळी रमे होळी रंगेमर्यो ॥२२॥ लाव्या गुलालनां
 गाडलां । ते वहेचि आप्यां संतने ॥ भर्या होज वेड रंगना । रमवा
 मक्त भगवंतने ॥२३॥ पछी अलवेलो उमा थड । वळी फेंकि फांडुं
 गुलालनी ॥ तेसमानी शोभा मुखयी । कहि न जाये लालनी ॥२४॥
 पछी सखा सज्ज थया । खेल सुख खरो मचावियो ॥ लागि झडि
 बहु रंगनी । अरुण वर्ण अंबर थयो ॥२५॥ परस्पर पीचकारियोनी ।
 छुटे शेळ्युं सामटी ॥ आंख्य न दिले उघाडवा । जाणुं आव्यो घन
 घणो उलटी ॥२६॥ गुलाल लाल नाखे घणो । झळके करमां कडां
 वळी ॥ धाय सलावा तेहना । जाणुं चमके घनमां विजळी ॥२७॥
 रसस थया रसियो । शोभे सखा रंगमां लाल ॥ आनंद देवा दासने ।
 एवो करे अलौकिक ख्याल ॥२८॥ रमतां रमतां रंगमां । वळी
 पहोर दोये वही गया ॥ हरि हरिजन होळी रमतां । होडमां नव्य
 हारिया ॥२९॥ पछी नाथे हाथशुं । वळी पाडि ताळी ते घडी ॥
 जित्याजित्या सहू आपणे । हवे मेलो पीचकारी पडो ॥३०॥ पछी
 जन मगन थडने । नावा चाल्या नीरमां ॥ रंग सोरंगे श्यामळो ।
 घणुं शोभेछे शरीरमां ॥३१॥ नाहिने आव्या नाथजि । जन जमाव्या
 भावे मरी ॥ पछी मुनिमंडळने । पोते पिरश्युं हाथे करी ॥३२॥
 जेजेकार करी जीवन । आव्या पुरवहार फरी ॥ आवीवेठा आंवले ।
 हरिजन ने पोते हरि ॥३३॥ त्यां गाय पद ने थाय वातो । प्रश्न
 उत्तर अतिघणां ॥ एम संतने सांझ सुधि । दिधां सुख दर्शनतणां
 ॥३४॥ पछी हाथजोडि हरिजन कहे । तमे हिंडोळे वेसो हरि ॥
 मनोरथ जन मनना । तमे पुरो प्रभु कृपा करी ॥३५॥ पछी प्रभु

प्रसन्न थइने । हिंडोळे वेठा हरि ॥ जने जीवनने मुगट धरी । करी
 पूजा भावे भरी ॥३६॥ अचर सुंदर आभूषण । प्रभुने पहरेविद्यां ॥
 कुसुममाळा कंठे अर्पि । सुंदर छोगां धराविद्यां ॥३७॥ पछी उतारी
 आरंती । प्रेमे पाये लाग्या नाथने ॥ पछी हरि हिंडोळे झुलि । आप्यां
 सुख सह साथने ॥३८॥ एम लीला अतिघणी । करी कृपानिधिये ॥
 जनमन रजन कर्या । चाल्यमे बहुविधिये ॥३९॥ एवीरीत्ये करी
 उत्सव । पांचाळे प्रभु गया ॥ संत सर्वे मंडळी बळी । गुजरघर-
 मांही रह्या ॥४०॥ एक जिमे अनंत लीला । कहीए मुखयी केटली ॥
 शेष महेश ने शारदा कहे । तोय कहेवाय नहि तेटली ॥४१॥
 अपरमपार लीला करी । फागणशुदी पुन्यम दने ॥ करी लीला
 वरतालमां । करावी हरिजन जोयने ॥४२॥ इति श्रीमदेकातिकधर्म-
 प्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंताम-
 णिमध्ये उत्सव कथें ने रत्न रम्या एनामे धुजोतेरुं प्रकरणम् ॥७४॥

चोपाइ—पछी श्याम सोरठ पधार्या । जनने मन मोद वधा-
 र्या ॥ गामोगाममां देह दर्शन । करे जननां मन प्रसन ॥१॥ खंमाळुं
 रायपर पिंपळ । रहि वंधिये गया गोंडळ ॥ गाम गोंडळनो जे रा-
 जन । नाम हठिभाड हरिजन ॥२॥ सखासहित सामा सह आल्या ।
 अतिहेते प्रभु पधराव्या ॥ पछी बोलिया श्याम मुजाण । तमे सां
 भळो नरपति वाण्य ॥३॥ अमे त्यागी ने राज्य तमारे । केम मळये
 तमारे अमारे ॥ जेम तमने राज्यनी सुमारी । तेम त्यागिने त्या-
 गनी भारी ॥४॥ माटे मोटा जो जाणो अमने । तो मानज्यो जे
 कहीए तमने ॥ तैये जोव्याळे राजाए हाथ । जेम कहो तेम करशुं

नाथ ॥५॥ पछी - पधार्या तेने भुवन । रखा रात्य ने जम्या जी-
 वन ॥ पछी शिख मागिने सधान्या । धोड करी धोराजिये आव्या
 ॥६॥ रहि रात्य ने सधान्या इयाम । त्यांथी आव्याछे भाडेर
 गाम ॥ त्यां निजजनने सुख आप्यां । देइ दर्शन ने दुःख काप्यां
 ॥७॥ पछी आव्या माणावद्रमांइ । रखा रात्य एक पोते त्यांइ ॥
 पछी त्यांथी पधार्या पंचाळे । दिधां दासने दर्शन दयाळे ॥८॥
 तियां रखा राजि थइ बहु । आव्या सांभळि दर्शन सहु ॥ आसा
 अजाव्य ने अगत्राइ । गढमढ पिप्पल पोरछाइ ॥९॥ मेघपुर मां-
 गरोळ लोज । कालवाणी समेषु सुत्रोज ॥ गणोद जाळियुं उप-
 लेहुं । आवे दर्शने न जुवे छेहुं ॥१०॥ बाल जोवन ने वृद्ध वळी ।
 आव्यां प्रभु पधार्या सांभळी ॥ सहु आवीने निरख्या नाथ । जोइ
 जीवन थयां सनाथ ॥११॥ करी पूजा ने लाग्यांछे पाय । अति-
 हेत हेंपामां न माय ॥ कहे करजोडि एम जन । घणे दहाडे दिधां
 दरशन ॥१२॥ एम कहि भर्या नीर नयणे । पछी प्रभु बोल्या
 मीठे वयणे ॥ सांभळो सतसंगी सोरठी । तमे सहु सुखी छो सा-
 रिपठी ॥१३॥ अमे फरिएछीए देश सहु । पण तमे बालां मने
 बहु ॥ अमे प्रथम प्रकट थइ । करी आ देशमां लीला कइ ॥१४॥
 वळी आ देशमां स्वामी मळ्या । रामानंद जे न जाय कळ्या ॥
 तेना सतसंगी तमे कहावो । माटे मारे मने अतिभावो ॥१५॥ ए-
 वी सांभळी बालानी वात । सहु थयां अतिरळियात ॥ पछी आव्यो
 दुर्वळ एक दास । अकिंचत नहि वख पास ॥१६॥ तेने आप्यां
 अंवर करावी । वळी मुठडी मोरे मरावी ॥ काप्युं दारिद्र एम ज-

ननु । हतं दुःख जे बहु दननुं ॥१७॥ विजां सह सुखी थयां जन ।
 करी प्रभुजिनां दरशन ॥ दिन दशविश तियां रखा । पछी गाम
 पिपलाणे गया ॥१८॥ आखुं अगत्राइ गाम फरी । पाछा पंचाळे
 आविया हरि ॥ रहि रात्य सवारे सघाव्या । त्यांथी भाणावद्र-
 मांदि आव्या ॥१९॥ दिघां दासने दर्शन दान । रहि रात्य चाल्या
 भगवान् ॥ आव्या जाळिये सुंदर श्याम । रखा पहोर एक एह ठाम
 ॥२०॥ पछी जने कराव्यां भोजन । जमि चालिया त्यांथी जी-
 वन ॥ बीजे रखा नहि कियां नाथ । आव्या बंधिये सराने साथ
 ॥२१॥ त्यांथी चाल्या रंगभिनो राज । आव्या गाम गढडे महा-
 राज ॥ दिघां दासने दर्शन दान । जने निरख्या भांवे भगवान्
 ॥२२॥ पछी पुज्युं जने लागी पाय । केवा सतसंगी सोरठमांय ॥
 कहो कृपा करीने अमने । केयुं हेत करता तमने ॥२३॥ पछी बो-
 लिया प्राणजीवन । तमे सांमळो सह मळी जन ॥ सोरठदेशना सत-
 संगी जेह । अतिनिर्मळ कोमळ तेह ॥२४॥ नहि छळ कपट लगाव्य ।
 बहु विश्वासी छे नरनाख ॥ घणुं नहि डहापण चतुराइ । निश्चय
 प्रभुनो पर्वतप्राइ ॥२५॥ जेदिना एने स्वामी मळ्या छे । तेदिना सर्वे
 संशय टळ्या छे ॥ निरुत्थान छे नर ने नारी । एकएकथी समझण्ये
 भारी ॥२६॥ एवा जन थोडा मळे जोते । जेने मळ्या रामानंद
 पोते ॥ स्थारे जन कहे सत्य महाराज । एवा जन नहि विजा आज
 ॥२७॥ जेनां तमे करोछो वखाण । एतो एवाज छे परमाण ॥ एम
 हरिहरिजन मळी । करी वात ते सर्वे सांमळी ॥२८॥ एम नित्य नवी
 वातो करे । सुणी जन हृदे सह धरे ॥ एमकर्ता वीत्यो एक मास ।

पछी प्रभुजि थया उदास ॥२९॥ लिधो सेवक एकं संधात्ये । उठि-
 चाल्या पोते अरधि रात्ये ॥ गढडाथी उत्तरमां गाम । रहे सतसंगी
 सुखपुर नाम ॥३०॥ तियां पधार्या दर्शन देवा । तेने घेर हतो वळी
 चिवा ॥ तियां मळ्यां हतां नरनार । दिठां उन्मत्त सरखां अपार
 ॥३१॥ नहि केने विचार विवेक । चढ्यो केफ विवानो विशेष ॥
 करे मांहोमांहि बहु हांसि । एवुं जोइने थया उदासि ॥३२॥ आव्या
 हता उदासी टाळवा । त्यांतो साधुना अधिका हवा ॥ पण कहुं नहि
 केने कांइ । प्रभु समझि रखा मनमांइ ॥३३॥ पछी तर्त त्यांथी उठि-
 चाल्या । रखा नहि नाथ केना झाल्या ॥ कहे अमे जाशुं दूर देश ।
 पाछो यां नहि करीए प्रवेश ॥३४॥ पछी हरिजने जोड्या हाथ ।
 एवुं करवुं नहि मारा नाथ ॥ होय जीवमां अवगुण घणा । जोया न
 घटे नाथ तेतणा ॥३५॥ माटे दयाळु दया करीने । आवो गाममां
 पाछा फरिने ॥ पछी प्रभु कहे सांभळो तमे । जाओ जरूर आवशुं
 अमे ॥३६॥ पण आ पळे पाछा वळीने । नहि आवीए मानो मळीने ॥
 पछी त्यांथकी पोते सधाव्या । आघा जइने गढडे आव्या ॥३७॥
 आवी लखाव्यो कागळ एक । तेमां एटलो लख्यो विवेक ॥ आमणा
 जे सतसंगी होय । तेतो भांड भवाह न जोय ॥३८॥ सांख्ययोगी
 होय वाइ भाइ । तेने जावुं नहि विवामांइ ॥ कर्मयोगी जे जाय
 विवाय । तेपण गीत प्रभुजिनां गाय ॥३९॥ एह आगन्या छे जो
 अमारी । सहू रहेज्यो एम नरनारी ॥ एम नहि रहे जन्त जेह । नहि
 अमारा सतसंगी तेह ॥४०॥ एवी लखावी कागळें वात । पछी पोते
 थया रळीयात ॥ थया राजि पोते त्यारे राज । ज्यारे कीधुंछे एटलुं

काज ॥४१॥ एवां संत सुखदायी श्याम । दास दोषनिवारण नाम ॥
 शोभानिधि ते संतने आपी । वीजां कलंक सरवे कापी ॥४२॥ जेणे
 बेसे जगतमां दाग । एवां करान्यां कुलक्षण त्याग ॥ तेणे शोभेछे
 सतसंग घणो । ते प्रताप महाप्रभु तणो ॥४३॥ इति श्रीमदेकातिक-
 धर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कूलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंता-
 मणिमध्ये श्रीहरिवरित्रे महाराजे गढढेयी सर्वहरिजनना उपर कागळ
 छुर्यो एनामे पंचोतेरसुं प्रकरणम् ॥७५॥

राग सामेरी—हवे गुजरघरमां संत फरता । करता हरिनी
 वारता ॥ पंचव्रते पूरा झूरा । ग्रभुने संभारता ॥१॥ तेणे मनमां
 विचारियुं । हजि नाथजि केम नावीया ॥ आज काल करतां । दर्शन
 विना दिन बहु गिया ॥२॥ एम शोच करीने संत सुता । तेने
 स्वप्नमां आव्या हरि ॥ सखासंगे श्यामळो । जाणुं पधार्या दया
 करि ॥३॥ श्वेत वस्त्र पहेरि लेरि । जाणुं आविया अश्वे चढी ॥
 संत मन मगन थड । करे धन्यधन्य आज घडी ॥४॥ एक कहे
 महाराजने में । गुंजाहार पहेरावीया ॥ बाजु काजु कुंडळ करी ।
 फुलना तोरा धरावीया ॥५॥ एक कहे जाणुं चंदन घशी । चरच्युं
 मारा हाथशुं ॥ एक कहे जाणुं अलवेलाने । मेढियो मरी वाथशुं
 ॥६॥ एक कहे जाणुं नाथनां । चरण छाप्यां छातिये ॥ एक कहे
 एवीं दिठी मूरति । तेतो नव्य जाय कळे ॥७॥ एक कहे में सखा
 दीठा । संगे सुंदर श्यामने ॥ एम संते स्वप्नमांही । दिठा पूरण-
 कामने ॥८॥ प्रभाते उठि परस्पर । बात करवा लागिया ॥ जाणुं
 पधार्या वाल्यमो । संत सहुनां दुःख मांगियां ॥९॥ पछी नाहि

जन जीवननी । वाट जुवेछे सहु मळी ॥ एम करतां पधारीया ।
 वाल्यमजि पोते वळी ॥१०॥ जेवा दिठाता खंमामांइ । तेवाना
 तेवा पधारिया ॥ दर्शन दइ दासने । नवला ते नेह वधारीया
 ॥११॥ जन सहु मगन थया । निखिं नटवर नाथने ॥ पाय लागि
 पासले । वळी उमा जोडी हाथने ॥१२॥ पछी प्रभुजि बोलियां ।
 जाओ तेडावो सर्वे जनने ॥ संतने खबर करज्यो । मर करे आवी
 दर्शनने ॥१३॥ पछी सांभळिने सर्वे आव्या । सतसंगीने संत वळी ॥
 नाथे निरखि हये हरखि । लाग्यां पाय प्रभुने लळी ॥१४॥ संत-
 मंडळ सर्वे आव्यां । बेठा जोइ जीवनने ॥ अलवेले अमृतदृष्टे ।
 जोया सर्वे जनने ॥१५॥ अनंत सुख आप्यां वाले । काप्यां दुःख
 दासतणां ॥ मीठीवाण्ये बोली मोहन । राजि कर्या संत घणा ॥१६॥
 पछी दिवस वळते । आवी अवल एकादशी ॥ सतसंगी नरनारी
 सेहु । रक्षा व्रत मळी ऋषि ॥१७॥ जेतलपुरनी जाग्यमां । मनुष्य
 तो मायां नहि ॥ पछी प्रभुजि विराजिया । तडागतटे वटे जइ
 ॥१८॥ त्यां अनंत जन आविया । लाविया पूजा प्रीतशुं ॥ अंबर
 भूषण अंगे अरपि । चरण चितव्यां चिचशुं ॥१९॥ पछी संत शी-
 खंड घशी । लाव्याता भाजन भरी ॥ मरजि जोइ महाराजनी ।
 सर्वे अंगमां अरचा करी ॥२०॥ सुंदर हार सुमनना । प्रभुने पहे-
 राविया ॥ पोंचि बाजु काजु कुंडळ । गजरा तोरा धराविया ॥२१॥
 धूप दीप करी आरति । सहु लळिपाये लागिया ॥ पछी प्रभुजि
 गाममां । घोडे चडि जमवा गिया ॥२२॥ जमि जीवन आविया ।
 नाया पछी नीरमां ॥ चोळि चंदन उत्तारियुं । जे चरच्युंहतुं शरी-

રમાં ॥૨૩॥ પછી પહોર પાછલે । વાલો યધાર્યા વાઢિયે ॥ એમ સુઝ
 અલવેલહો । દિયે દાસને દાઢિદાઢિયે ॥૨૪॥ અનંત વાતો ત્યાં
 કરી । સુણિ સંત સહુ મગન થિયા ॥ પછી સહ્યાસંગે શ્યામઝો ।
 મોલે મલપતા આવીયા ॥૨૫॥ જને ત્યાં જાગરણ કર્યું । ગાયાં
 કીર્તન અતિઘણાં ॥ પાટે વેશિ પાતલે । સુણ્યાં પદ સંતતણાં ॥૨૬॥
 પછી પ્રદ્યુજિ ચોલિયા । તમે સાંમઝો હરિજન સહુ ॥ અતિરહસ્ય
 એકાંત્યની । એક વાલ્યપની વાત કહું ॥૨૭॥ આ સમામાં આપણ
 સહુનાં । તેજોમય તન છે ॥ છટા છુટેછે તેજની । જાણું પ્રકટિયા
 કોટિ ઇંદુ છે ॥૨૮॥ વઢી કહું એક વારતા । સર્વે કિધું આપણું
 થાયછે ॥ સુઝ દુઃસ વઢી જય પરાજય । યત્કિંચિત્ જે કહેવા-
 યછે ॥૨૯॥ જેજે આપણને નવ્ય ગમે । તે જીવ કેમ શકે કરી ॥
 જુવો સર્વે જક્તમાં । કોણ શકેછે ફેલ આચરી ॥૩૦॥ વઢી રીત્ય
 આપણી । જે જીવને નથી ગમતિ ॥ જોડુંદું એવા જીવને । છે કેની
 કેની એવી મતિ ॥૩૧॥ તેને શોધિ સાંમટો । એક દંડ દેવા તાન
 છે ॥ કોઈ ન પ્રિછે પરચો । એવું કરવું મારે નિદાન છે ॥૩૨॥
 જેવું અમારા અંગમાં । સુરદુઃસ રાસુંદું સહિ ॥ તેવું જાણજ્યો જ-
 ક્તમાં । કહું સત્ય એમાં સંશય નહિ ॥૩૩॥ વઢી આપણે રાશિયાં ।
 પટ રસનાં વ્રતમાન ॥ તેદિ સર્વે જક્તમાં । કેને ધાવ ન રહું ધાન
 ॥૩૪॥ જેદિ અમે છાના રહ્યા । અને વઢી વધાર્યા કેશ ॥ તેદિના
 આ ભૂવિયે । સહુ નિસ્તેજ થયા નરેશ ॥૩૫॥ વઢી અમે અંગમાં ।
 આખ્યોહતો મંદવાહ ॥ તેદાઢે આ જક્તમાં । વહુ જીવનો ગયો
 વિયાહ ॥૩૬॥ એમ જણાયછે એકતા । મારા પિંડ બ્રહ્માંડમાં મઢી ॥

जे होय आ अंगमां । ते ब्रह्मांडमां होय वळी ॥३७॥ तेमाटे तमे
 सांभळो । सतसंगी सह नरनाख ॥ जेजे थायछे जक्तमां । तेनो
 विजो नथी करनार ॥३८॥ सुख दुःख आवे सर्वे मेळुं । तेमां रा-
 खज्यो स्थिर मति ॥ जाळविश मारा जनने । वळी करीश जतन
 अति ॥३९॥ एम करतां जो पंड पडशे । तो आगळ्य सुख छे
 अतिघणुं ॥ पण व्रत टेक जो टाळशेतो । भोगवशो सह सहतणुं
 ॥४०॥ नहितो तमे नचित रहेज्यो । करवुं तमारे कांइ नथी ॥
 जे मळ्याछे तमने । ते पार छे अक्षरथी ॥४१॥ एम वात करी
 हरि । त्यारपछी पोते पोढिया ॥ सुणि वात सतसंगीए । अतिशे
 राजि थिया ॥४२॥ पछी प्रभाते उठि पोते । दयाळे दातण कर्तुं ॥
 नाया पछी नाथजि । जने हार पहेरावी छोगुं धर्युं ॥४३॥ पछी
 जने जमाडिया । प्रभुने ग्रीत्येकरी ॥ जमि पोते श्यामळे ॥ पछी
 संत जमाड्या भावेभरी ॥४४॥ एम दिन दशसुधी । लटकाळे लीला
 करी ॥ पछी पोते पधारिया । पश्चिमदेशे थीहरि ॥४५॥ एवी
 अनुपम करी लीला । जेठशुदि एकादशी, दने ॥ लीला करावी
 जेतलपुरे । गंगादास आंसजिजने ॥४६॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्र-
 वर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचित्तमणि-
 मध्ये श्रीहरिचरित्रे महाराजे पुरुषोत्तमपुं कहुं एनामे छोतेरमुं प्रक-
 रणम् ॥७६॥

चोपाइ—पछी वीत्या थोडा घणा दन । आंव्या वरताले
 जगजीवन ॥ आसोवदि अमासने दन । कर्तुं दीप उत्सवतुं मन
 ॥१॥ आंव्या तेडांव्या सर्वे दास । जोइ जीवन मन हुलास ॥ करे

નિત્ય નવિ લીલા લાલ । જોઈ જન થાયછે નિહાલ ॥૨॥ જેમ અન્ય-
 લોક થાય મેઢા । એમ સમજાયો માં એહ લીલા ॥ જેને કહુંછું
 ફરિફારિ અમે । તેની રીત્ય સાંમઠ્ઠ્યો તમે ॥૩॥ નર ઇચ્છે ન-
 રેશ થાવા । રાજા ઇચ્છે અમરલોક જાવા ॥ અમર ઇચ્છે ઇંદ્રપદવી ।
 ઇંદ્ર ઇચ્છે થાવા આદ્ય કવિ ॥૪॥ વિધિપર તે વિરાટ કહીએ । તે
 પરધાન પુરુષ લહીએ ॥ તેપર મૂઠપ્રકૃતિ પુરુષ । તેથીપર અક્ષર સુ-
 જય ॥૫॥ અક્ષર પર પુરુષોત્તમ જેહ । તેણે ઘર્યું મનુષ્યનું દેહ ॥
 તેનું દર્શન ને સ્પર્શ વ્યાંથી । સહુ વિચારો ને મનમાંથી ॥૬॥ જે છે
 મન વાર્ણાને અગમ । તેતો આજ થયાછે સુગમ ॥ અતિદુર્લભ દ-
 ર્શન જેનાં । કહુંછું આ ચરિત્ર હું તેનાં ॥૭॥ જે કોઈ જાણે અજાણ્યે
 સાંમઠ્ઠે । તેનાં જન્મમરણ તાપ ટઢગે ॥ જે કોઈ સમઘે જયારય
 જન । તેનું યાશે તેજોમય તન ॥૮॥ માહાત્મ્ય સહિત સમજાગે
 સ્વરૂપ । તે તન મુક્તાં અક્ષરરૂપ ॥ છેતો યાત મોટી એવી ધર્મી ।
 નાવે પ્રતીત કહેતાં તેતળી ॥૯॥ પણ જાણ્યે અજાણ્યે જે જન । કરશે
 મહાપ્રમુનાં દર્શન ॥ વૃદ્ધી સુણશે આ લીલા ચરિત્ર । તે નર યાશે
 નિશ્ચય પવિત્ર ॥૧૦॥ માટે કહુંછું ફરિફરીને । સહુ સાંમઠ્ઠો ચિત્ત
 ધરીને ॥ પછી આચ્છોછે ઉત્સવનો દન । પુરી દીપમાઢા મઢી જન
 ॥૧૧॥ તિયાં સુંદર વેદી રૂપાઢી । આવી વેઠા તિયાં વનમાઢી ॥
 જયજય ઘોલે જનઘુંદ । જાણ્યું પ્રકઢ્યા પૂરણવંદ ॥૧૨॥ દીપે દીપ
 જોત્ય ત્યાં અપાર । જાણ્યું વણ્યું તેજનું અગાર ॥ પ્રકાશમય મંદિ-
 રમાંયે । શોમે મૂરતિ અતિ શોમાયે ॥૧૩॥ અંચર આશૂષણ વંગે
 જેહ । સર્વે તેજોમય દીઠાં વેહ ॥ એમ લૌકિકમાંઈ અલૌકિક । જોઈ

जनमन रखां छकी ॥१४॥ दिधां दर्शन एवां दयाळे । दयासिंधु
 जेनप्रतिपाळे ॥ सर्वे जन थयांछे सनाथ । जोइ नटवर सुंदर नाथ
 ॥१५॥ गाय कीर्त्तन थाय कीलोल । मळ्या हरिजनना हिलोल ॥
 नरनारीनो न आवे पार । मळ्या मुनि हजारोहजार ॥१६॥ सर्वे
 जोइ रखा हरिसाधुं । पुंरी करीछे हैयानी हाधुं ॥ एम वीति गइ
 अर्ध रात । पंछी बालोजि कहे सुणो वात ॥१७॥ अमे जाशुं हवे
 पुरमांय । तमे रात्य रहेज्यो सहु आंय ॥ एम कहीने प्रभुजि प-
 धार्या । जनने मन मोद वधार्या ॥१८॥ आवी नाथजि पोढ्या
 आवासे । सखा पांच सात हता पासे ॥ ज्यारे पोढिने जाग्या प्र-
 भात । त्यारे पुछी रसोइनी वात ॥१९॥ त्यारे बोल्या नारायण
 गिर । थइ रसोइ काल अचिर ॥ पछी दातण करी दयाळ । नाइ
 नाथ जम्या पंछी थाळ ॥२०॥ जम्या जीवन जनहित काज । पछी
 तेढाव्यो संतसमाज ॥ तेने जमाड्या जुगते करी । आप्यां भोजन
 भाजन भरी ॥२१॥ बहुभात्यनां कर्यातां अन्न । हतो अन्नकोटनो
 ए दन ॥ फर्या पंगत्यमां पंचवार । घणिघणि करी मनुवार ॥२२॥
 जमो संतो कंसार छे केवा । मालपुडा छे बमवा जेवा ॥ एम नाथ
 करे ताण्य झाझी । तेम नारायणगिर राजि ॥२३॥ जन जम्या
 थयो जेजेकार । पछी आंत्रले आव्या आधार ॥ सर्वे दासने दर्शन
 दिधां । अतिआनंद मगन किधां ॥२४॥ एम लीला करी बहु दन ।
 पछी पधार्या प्राणजीवन ॥ संत गया सहु आसपास । पोते कर्षो
 गढडे निवास ॥२५॥ रखा दिवस थोडाक त्यांइ । वळी आविया
 वरतालमांइ ॥ आवी तेढाविया आचारज । करवा कांइक एनुं

कारज ॥२६॥ सामा जइने सन्मान कीधुं । रुडिरीत्ये तेने मान
 दीधुं ॥ पाटे बेंसारी पूजा करावी । फुलमाळा तो पोते पहेरावी
 ॥२७॥ रुडिरीत्यनी रसोइ दिधी । चोंपे करीने चाकरी किधी ॥
 पछी बोल्या वेदांताचारज । पुछो तमे प्रश्न मने आज ॥२८॥ पछी
 प्रभु बोल्या एम रही । अमे त्यागि ने तमे छो गृही ॥ पुछतां बळी
 प्रश्न तमने । घणो विचार थायछे अमने ॥२९॥ त्यारे बोल्या आ-
 चारज एम । एवं मनमां धारोछो केम ॥ ब्रह्मविद्या यत्रिश्च प्रकार ।
 कहोतो कहि देखाहुं आ चार ॥३०॥ पुछो जे कांइ पुछवुं होये ।
 नथी खोद्य ए वातनी कोये ॥ एवं मुणी बोल्या अविनाश । लियो
 प्रश्न पुछुं तमपास ॥३१॥ ज्यारे गुरु करे कोइ शिष्य । आपे महा-
 वाक्य उपदेश ॥ तेने पुछुं हुं जुजवा पाडी । दियो द्वादश रूप
 देखाडी ॥३२॥ एमां करीश आशंका हुं घणी । नहि चाले चतु-
 राइ तमतणी ॥ प्रब्रानमानंद ब्रह्म जेह । बळी अयमात्मा ब्रह्म तेह
 ॥३३॥ अहं ब्रह्मासि जेह कहीए । तत्त्वमसि ते केम लहीए ॥ तेये
 बोल्या आचार्य तेवार । एनापण छे बे परकार ॥३४॥ एम कहीने
 वाळ्याछे गोटा । कर्मा उत्तर ते थया खोटा ॥ पछी प्रभुपाय लागि
 चाल्या । आव्या दांत रक्षा नहि झाल्या ॥३५॥ बळी पुछवुं पोते
 बीजे दिन । क्यांथी थया वेद उत्तपन ॥ कहेशो अनादि छे एह
 वेद । तोय कह्यो जोशे तेनो भेद ॥३६॥ कहेशो वेद नारायण-
 थकी । तोय व्यक्ति पाडि जोशे पकी ॥ पछी बोल्या आचारज
 सोय । एनापण प्रकार छे दोय ॥३७॥ ज्यारे प्रलय थायछे ब्रह्मांड ।
 त्यारे चढ एक रहेछे असंड ॥ तियां रहेछे नारायण वेद । एकतो

एम समझवो भेद ॥३८॥ त्यारे महाराजने आवी हांसी । पण
 हस्या नहि अविनाशी ॥ कहे नाथ सुणोने आचार्य । एनुं अमने
 थायछे आश्चर्य ॥३९॥ ज्यारे पंचभूत नाश थाय । त्यारे वडे ते
 केम रहेवाय ॥ एनो उत्तर छे कांइ एते । आवडे तो कहो वीजि-
 रीत्ये ॥४०॥ वारुं एतो रहेवा हवे दियो । बीजुं प्रश्न ते सांभ-
 लीलियो ॥ भगवाने कहुं गीता मांय । जीव अंश ते मारो कहे-
 वाय ॥४१॥ तैये बोल्या आचारज एम । प्रश्नो अंश कहेवाय
 केम ॥ एने अक्षरनो अंश कहीए । पछी नाथजी बोल्याछे तैए
 ॥४२॥ अक्षरशब्दनो अर्थ छे शियो । प्रथम एनो उत्तरतो दियो ॥
 कहे न क्षरे अक्षर तेह । एनो अर्थतो थायछे एह ॥४३॥ त्यारे
 नाथ कहे जीव केम खर्यो । जो खर्यो तो अक्षर न ठर्यो ॥ बळी
 जीव छे अछेद्य अमेद । त्यारे अक्षरमां केम छेद ॥४४॥ एनो एम
 उत्तर नोय कांय । नथी समझाववा संप्रदाय ॥ तोय अजाण्या
 थइने नाथ । लाग्या पाय पछी जोडी हाथ ॥४५॥ आचारजनी
 मुंझाणी मत्य । थयो गामरो गइ हिमत्य ॥ हतो अहंकार जे एने
 मने । तेतो गळ्यो जाण्युं सहु जने ॥४६॥ नाथ कहे एने कहेशो
 मां कोय । आपो रुपैया श्रत एने दोय ॥ एम दया करी एने माये ।
 एणे भुंडं कर्तुं एने हाथे ॥४७॥ आगळ जइने अविद्या करी ।
 नाखि रज सूर्यसामी खरी ॥ तेतो पडी एना मुखमांइ । सरजने
 अडि नहि कांइ ॥४८॥ एवुं चरित्र करी दयाळ । पछी पधार्या
 देश पांचाळ ॥ करी लीला ए वरताले वसी । मागशरशुदि एका-
 दशी ॥४९॥ तेदि लीला करी वरताल । सहु जनने कर्पा नियाल ॥

एम चरित्र करे नित्य नवां । निव्रजनने सुख आपवा ॥५०॥
इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकथीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनि-
विरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये नारायणचरित्रे वेदांताचार्यने जित्यो ए-
नामे सत्योत्तरं प्रकरणम् ॥७७॥

राग सामेरी—पछी प्रभुजि बोलिया । अमे करी लीला अ-
नेक ॥ हवे वरपोषर्पमां । उत्सव करहुं एक ॥१॥ होळी दिवाळी
ने अष्टमी । रामनवमी ने शिवरातरी ॥ जया विजया एकादशी ।
पापमोचनी ने घातरी ॥२॥ एह दिवस उत्सव कर्यो । त्यां तेढा-
व्या हरिजन ॥ हवे अणतेडे आवज्यो । प्रबोधनी एकादशी दिन
॥३॥ कार्तिकशुदी एकादशी । तेहनुं प्रबोधनी नाम ॥ तेदि स-
तसंगी संत सह । आवज्यो बडताल गाम ॥४॥ एवुं सांमळी
श्रवणे । चाल्या देशोदेशयी दास ॥ उत्सव उपर आविया । ब्र-
ह्मचारी संत संन्यास ॥५॥ पूर्वदेश अयोध्या प्रांतयी । आव्या
छे जन अनंत ॥ काशी मिथिलाप्रांतयी । आव्या गंगासागरना
संत ॥६॥ शोणभद्र प्रांतना । प्रयाग प्रांतना जन ॥ गया पुरु-
पोत्तमपुरीयी । आव्या करवा दरशन ॥७॥ मथुरां शृंदावन प्रांतमां ।
जे हता मुमुक्षु जीव ॥ अवंति नगरीयी आविया । नयणे निरखवा
पिव ॥८॥ उत्तरदेशयी आविया । काश्मीर ने कुरुक्षेत्रयी ॥ हर-
द्वार पुष्कर प्रांतना । आव्या अर्बुदाचळ पवित्रयी ॥९॥ मारुदेश
सिद्धपद प्रांतना । एहआदि देश अपाख ॥ दर्शन करवा दया-
ळनां । सह आवियां नरनाख ॥१०॥ पश्चिमदेशयी आविया ।
सिंधुप्रांतना सेवनार ॥ कळ वागड वालाक सोरठ । आव्या पांचा-

लना रहेनार ॥११॥ सौमीर आमीर हालारना । जियांजियां हता
 जन ॥ तेह सर्वे आविया । करवा हरिदर्शन ॥१२॥ दक्षिणदेशथी
 दर्शने । आंव्या जन उमंगथी ॥ सेतुबंध रामेश्वरना । आंव्या वेंक-
 टाद्रि श्रीरंगथी ॥१३॥ पबनाम प्रांतना । आंव्या मलियाद्रिप्रांति
 मळी ॥ शिव विष्णुकांची प्रांतना । दंडकारण्य प्रांतना वळी ॥१४॥
 विंध्याचल प्रांतना । वळी तपती नर्मदातटना ॥ आंव्या सहू स-
 हुदेशथी । रटता नारायण रटना ॥१५॥ केटलेक जोड्यां गाडलां ।
 केटलांकने रथ वेल्य वळी ॥ केटलांक वेठां घोडले । विजां पग-
 पाळां आंव्यां मळी ॥१६॥ वाळं जोवन वृद्ध वनिता । घेरे कोइ
 न रह्या खमी ॥ नारायणने दर्शने । आंव्यां चार वर्ण चार आ-
 श्रमी ॥१७॥ मही साभर वात्रज वचे । रुडो चडोतर देश ॥ वृक्ष
 जियां विधविधनां । वळी फुले फळे हमेश ॥१८॥ अंब कदंब
 उदंबर । वळी अवल आंवली आंमळी ॥ मउडां रुडां वकुल बिलां ।
 श्रीफळ शोभे सिताफळी ॥१९॥ पिंपर वड वळी पिप्पळा । जांबु
 लिंबु ने जामफळी ॥ रुडि रायण्य ने रोहिडा । कोटि कोटिम ने
 कदळी ॥२०॥ केशर कणेर केवडा । अवल छांया आसुतणी ॥
 सुंदर वृक्ष सोयामणां । तेनी जाति नव जाय गणी ॥२१॥ फुल
 वेली फुलि तियां । एकएकथी अति घणी ॥ चंपा चमेली गुलाब
 गेरा । शि कहूं शोभा तेतणी ॥२२॥ सघन वन छाया घणी ।
 तेनी ढळि वळी लता खरी ॥ जनमन रंजन जाणुं । वनभोवने
 मेल्या करी ॥२३॥ तियां सारस हंस शुक मेना । कोकिला कि-
 लोल करे ॥ मोर चकोर चात्रक चकवा । मिठि वाण्ये ओचरे ॥२४॥

तियां सर सरिता सोयामणां । बळी वाव्य ने कुवा कइ ॥ अमळ
 जळ असुट मर्या । जियां तोयनो त्रोटो नइ ॥२५॥ एवा उत्तम
 देशमां । बळी वचे वरताल गाम ॥ अनेक उत्सव करी हरि । क-
 रियुं निजधाम ॥२६॥ तियां सर्वे सतसंगी बळी । संघ लइने
 उतर्या ॥ नारायणने निरखवा । अतिहैयामां हरपे मर्या ॥२७॥
 कैक सर ने कूप तीरे । कैक उतर्यां गाम भुवनमां ॥ कैक उतर्यां
 वृक्ष वाव्ये । बळी कैक वाढी वनमां ॥२८॥ एम सर्वे सीममां ।
 बळी मनुष्य माय नहि ॥ गाय पद गोविंदनां । जयजय शब्द रखो
 थइ ॥२९॥ परस्पर पुछे मळि बळी । अलवेलो कैये आवशे ॥ ज्यारे
 जोशुं जगपति । त्यारे नयणां सुफळ कावशे ॥३०॥ सुंदर मूरति
 श्यामनी । नखशिखासुधी निरखशुं ॥ अंगोअंग अवलोकतां । बळी
 हैयामां धनुं हरखशुं ॥३१॥ ऊर्ध्वरेखा अष्टकोण आदि । बांधु जव
 जोशुं जैये ॥ केतु कमल कुलिश जोतां । अंतर सुख थाशे तैवे
 ॥३२॥ स्वस्ति अंकुश सोयामणां । बळी दक्षिण पगमां देखशुं ॥
 नव चिह्न निरखशुं । त्यारे जन्म सुफळ लेखशुं ॥३३॥ वाम पग
 विलोकशुं । मत्स्य त्रिकोण कळश व्योमने ॥ धनुष धेनुपग पेखी ।
 मुख धाशे जोये सोमने ॥३४॥ एडी रुडी आंगळी । पग अंगोठे
 रेखा नखे ॥ गुलफ बंधा जानु जोतां । चिह्न दोय बळी वाम पखे
 ॥३५॥ करभसम सरखा उरु । नाभि उंडी गंभीर घणी ॥ उर
 वरुतमाल शोमे । ज्यारे जोशुं छवि छविलातणी ॥३६॥ कंठ कंबु-
 समान सुंदर । भुज गजकरसम बळी ॥ हस्तकमळ अरुण ओपे ।
 कलि बलि एवी आंगळी ॥३७॥ अजयकर आजान चाहू । नख

निरखि जोशुं जैये ॥ कंठमां तिल अवल जोतां । सुख त्यारे थाशे
 हैये ॥३८॥ चिबुक अधर दशन देखी । लेखशुं लावो लोचने ॥
 नासिकापासे तिल निरखी । पुरशुं मनोरथ मने ॥३९॥ कमळन-
 यण श्रवण सुभग । वाम काने एक तिल वळी ॥ अकुटि भालनुं
 चिह्न चिंतवतां । दुःख सर्वे जाशे टळी ॥४०॥ शिरे सुंदर शिखा
 सारी । जोशुं निहाळि नयणे ॥ एवी मूर्ति अवलोकशुं । बालो
 बोलावशे मिठे वयणे ॥४१॥ एम परस्पर करे वातो । अलवेलो
 जैये आवशे ॥ दइ दरशन दासने । हरि हेते सहजने बोलावशे ॥४२॥
 घाट जुवे बाल्यमतणी । वळी जुवे बारुणी दिशे ॥ मोहनजिने
 मळना । सह हरिजन मनमां हिसे ॥४३॥ उच्चो शब्द सांमळे
 जैये । तैये जाणे आव्या जगपति ॥ नाथजिने निरखवा । अंत-
 रमां आतुर अति ॥४४॥ इति श्रीमदेकांतिकृष्णधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंद-
 स्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये सर्व हरिजन
 महाराजने दर्शने आढ्या एनामे अट्टोतेरमुं प्रकरणम् ॥७८॥

चोपाइ—अलवेलोजि अंतरजामी । जे कोइ सर्वेतणा कावे
 स्वामी ॥ तेणे जाणिले जननी ताण । चाल्या गढडेथी श्याम सु-
 जाण ॥१॥ आपे अश्वे थया असचार । संगे सखा हजारोहजार ॥
 ते पण तोरंगे थया तयार । शोभे अश्व अतिशे अपार ॥२॥ मेला
 मजिठा नीला नवरंग । राता माता जे ताता तोरंग ॥ हरडा हां-
 सला रोझा रूपाळा । आकळा उतावळा बावळा ॥३॥ वळी थोडी
 घणी जातवंति । एकएकथी ओपेछे अति ॥ हर्णी माणकवर्णी विज-
 ळी ॥ फापेक्याडि केशख वांगळी ॥४॥ लखी लक्ष्मी लाडकी

लाल । बेरी बोदली चांदरी उताल ॥ मली माछली रेडी रूपाळी ।
 पांखाळी सोझवाळी शिंगाळी ॥५॥ तिखि ताजण्युं जवाद्य जाणो ।
 फुलमाल पड्ड प्रमाणो ॥ छविली ने छोगाळी ए आदि । घंणी
 घोटी रुडी रायजादि ॥६॥ कर्या काटिए सज केकाण । मांडियां
 शंखलादि पलाण ॥ चव्या माणकीए महाराज । तेणे मांथोछे
 सोनेरी साज ॥७॥ चालि घोडातणी घणी घट । श्याम संगे छे
 सखा सुमट ॥ आवे वाटमांहि गाम घणां । करे दर्शन जन हरि-
 तणां ॥८॥ कोइ कहे रहो इयां राज । कोइ कहे जमि चालो महा-
 राज ॥ कोइ कहे रहो घडिवार । अमे चालवा छीए तयार ॥९॥
 एम आवी आडां जन फरे । तेने अलवेलो उत्तर करे ॥ कहे के-
 द्येथी आवज्यो तमे । छीए आज उतायळा अमे ॥१०॥ एम कहीने
 थोडवी घोडी । माण्यकवणीं जे माणकी रुडी ॥ जाण्युं छुट्यो क-
 मानथी तिर । खर्यो तारो अंगरे अचिर ॥११॥ जाण्युं पांखे उज्यो
 पन्नगारि । वेग तोप गोळाथकी भारि ॥ सखा सहू रखा सामुं
 जोइ । संगे पहोचिशक्या नहि कोइ ॥१२॥ पछी केद्वेथी किधोछे
 थोड । जोरे हांके घोडां जोडाजोड ॥ फरके छोगां माथे मोटी
 पागे । करे अमर पंखा एबुं लागे ॥१३॥ अति पशेंवे पलळ्यां
 अंग । घणे श्वासे भराणा तोरंग ॥ त्यारे पोताछे प्रभुजिपास ।
 आंवातळे दिठा अविनाश ॥१४॥ एक करे ग्रहि केशवाळी । बीजे
 करे ग्रहि आंवा डाळी ॥ सामुं जोइने हरि हसिया । कहे केद्वे
 केम रहीगिया ॥१५॥ त्यारे बोल्या सखा कर जोडी । नाथ अमे
 थाक्या थोडीथोडी ॥ पण कोइथी पहोचाणुं नहि । तेहसारु केद्वे

गया रहि ॥१६॥ आबुं धोडशो जो तमे नाथ । तो अमे पद्मोचि-
 शकिए न साथ ॥ एम कहीने जोडिया पाण । पछी संगे चालिया
 सुजाण ॥१७॥ मेलि भद्रा आवी भोगवती । त्यांथी उतर्या सा-
 भरमती ॥ संगे हता संन्यासी ने संत । ब्रह्मचारी ने भक्त अनंत
 ॥१८॥ त्यांथी चाल्याछे लाडीलो लाल । आव्या बाल्यमजी वर-
 ताल ॥ तेनुं सत्संगीने थयुं जाण । आव्या सामैये सर्वे सुजाण
 ॥१९॥ ताल मृदंग वासां ने मेरी । सुंदर स्वरे शरणाइ घेरी ॥
 रणसिंगां ने ढोल ददामां । गातां वातां आव्या सहु सामां ॥२०॥
 बाल जोयन ने वृद्ध बळी । आवी लाग्यां पाय सहु लळी ॥ पछी
 मुनिने पडिया पाय । बळतां मळ्या परस्पर मांय ॥२१॥ भाइ
 मळ्या सरवे भाइयोने । बाइयो मळी सर्वे बाइयोने ॥ पछी गातां-
 वातां आव्या गाम । तये बोलिया सुंदरश्याम ॥२२॥ गाममांतो
 छे मिज्य घणेरी । संघ मनुष्ये सघन थइ शेरी ॥ चालो पुरथी
 पूरव दिजे । एम जनने कहुं जगदीशे ॥२३॥ तरु तलाव तटे स-
 घन । शोभे विविध भात्यनां वन ॥ अतिमोटो ने घाटी छे छांय ।
 मुनि उतरिया सर्वे त्यांय ॥२४॥ एक अतिमोटो त्यां आंचलो ।
 घणो घाटो छांयो जेनो मलो ॥ तियां उतरिया अविनाश । सर्वे
 वेठा आवी दास पास ॥२५॥ पछी बोलिया प्राण आधार । तमे
 सांभळो सहु नरनाख ॥ आजतो छे दशमीनो दन । तमे करो
 भोजन सहु जन ॥२६॥ एम अलवेले आगन्या दिधी । सर्वे दासे
 ते सांभळी लिधी ॥ एक भक्त ब्राह्मण गंगाबाइ । जेने भाव घणो
 प्रभुमांइ ॥२७॥ रुडी करतां आवडे रसोइ । किधां जमण मरजी

जोड़ ॥ पुर्यो भोजन व्यंजने थाळ । लाव्या वेठाहता ज्यां दयाळ ॥२८॥ पछी जीवन जमवा काज । उठ्या मुखे हसिने महाराज ॥
 कयां भाव मरीने भोजन । पछी दिधुं जने आचमन ॥२९॥ दिधी
 प्रसादी निजदासने । पछी अलवेलो आव्या आसने ॥ वळे वहोळी
 मेतावुं मशाल । वेठा मुनिना मध्यमां लाल ॥३०॥ करता प्रश्न
 उत्तरनी यात । एम वहिगइ अर्ध रात्य ॥ पछी पुरमां पधार्या नाथ ।
 सखा पोताना लइने साथ ॥३१॥ तियां जइ पोढ्या प्राणपति ।
 थोडुं सोइ जाग्या जनवति ॥ तर्त घोडे यया असवार । सर्वे सं-
 घनी लिधीछे सार ॥३२॥ पछी आव्या आंवले महाराज । दासने
 देया दर्शन काज ॥ घाल जोवन वृद्ध वनिता । आव्यां हरिपासे
 हरपतां ॥३३॥ लाव्यां वस्त्र विविध भात्यनां । आभूषण जुजवी
 जात्यनां ॥ चंदन पुष्प तुलसी ने धूप । दीप समीप नैवेद्य अनुप
 ॥३४॥ एह आदि अनेक सामगरी । लाव्यां सहु सहुना थाल भरी ॥
 जियां वेठाता जगजीवन । तियां आव्या सहु हरिजन ॥३५॥ मु-
 निसहित महाराजने निख्यां । निखिं जन मनमांहि हरया ॥ पछी
 पूजा करी नरनाखे । पूज्या प्रभु पोडश उपचारे ॥३६॥ पुरुषे
 पूजा ते मुनिनी किची । दंडवत प्रदक्षिणा दिधी ॥ पछी वेठा सा-
 मा जोडि हाथ । नयणे निखेछे नटवर नाथ ॥३७॥ पछी बोलिया
 प्राणजीवन । तमे सांभळज्यो सहु जन ॥ तमने जे मळीछे मूरति ।
 तेने निगम कहे नेतिनेति ॥३८॥ अतिअपार अक्षरातीत । थइ
 तमारे तेसाथे प्रीत ॥ भक्त जक्तमांहि छे जो घणा । उपासक अ-
 वतारतणा ॥३९॥ जेजे मूरति जनने भावे । ते मूर्ति निजधाम प-

होचावे ॥ पण सर्वेपार जे प्रापति । ते छे तमारे कहे प्राणपति ॥४०॥
 एवां सुणी चालानां वचन । जन कहे प्रभु धन्यधन्य ॥ सह्रु अंतरे
 आनंद पाम्या । गयो शोक संशय सह्रु वाम्या ॥४१॥ एम बहु
 दिन सुख दिधां । घणुं जनने भगन किधां ॥ पछी वोलिया प्राण-
 जीवन । जाओ सह्रु सह्रुने भोवन ॥४२॥ रहेज्यो निर्भय सह्रु
 नरनारी । राखज्यो व्रतमान विचारी ॥ कार्तिकशुदी एकादशी
 दने । कयों उत्सव जगजीवने ॥४३॥ एवी लीला करी चरताले ।
 चालो पधार्या देश पांचाले ॥ सह्रु जनने थावा आनंद । गाय प्रे-
 मेशुं निष्कुलानंद ॥४४॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंद-
 स्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीहरिचरित्रे
 प्रद्योतनीनो उत्सव कयों एनामे ओगणाएशिमुं प्रकरणम् ॥७९॥

राग सामेरी—पछी सतसंगमां शिरोमणि । वासी गढडा
 गामना ॥ अतित्यागी तपसी तने । बाला सुंदर श्यामना ॥१॥ ते
 प्रीत्येशुं लाग्या पुछवा । नाथजि तमे सांभळो ॥ लीला करी वळी
 गुजरदेशे । पवित्र कयों सघळो ॥२॥ हवे हरि दया करी । करो
 उत्सव आंहि तमे ॥ सतसंगि ने संतनां तो । दरशन करीए अमे
 ॥३॥ आपो अमने आगन्या । करीए सामान रसोइनो ॥ नोतरुं
 दिवस विशनुं । तेमां भाग न करवो कोइनो ॥४॥ वळतां चालम
 वोलिया । घणो दाखडो पडशे वळी ॥ मानो अमारी आगन्या ।
 करो सामान वेन वेड मळी ॥५॥ पछी मानी महाराजनी आग-
 न्या । घणां मिसरी घृत मंगावियां ॥ पडसुदिना पाक कराव्या ।
 भोजन मन भावियां ॥६॥ पछी मेली मुनिने कंकोतरी । सतसं-

गीने तेढाविया ॥ संत श्रवणे सांभळी । वळी तरत तियां आविया
 ॥७॥ आवी पाय लाग्या प्रभुने । निरखिया नयणां भरी ॥ पळी
 सर्वे संतने वळी । हेतेशुं मळ्या हरि ॥८॥ अतिहेत समेतशुं । पळी
 संतने घोलाविया ॥ हसिहसिने बोले हरि । कहे नाथ भले आ-
 विया ॥९॥ पळी करी रसोइ चालती । मनमान्या मोदक मोतिया ॥
 जलेदार जलेचियो । विजा पाक नव्य जाय कव्हा ॥१०॥ बेसे
 परमहंस पंगति । वळी पीरसे पोते हरि ॥ जमे जन जीवन पोत्ये ।
 जमाडे जोरे करी ॥११॥ माये हाथ मुकी आपे । मोदक मनग-
 मता ॥ दिले जलेयी जनने । वळी मुखमांही जमतां ॥१२॥ सुंदर
 शाक सोयांमणां । धुंताक ने वडीतणां ॥ रुडी कडी वळी रायतां ।
 पंगत्यमां पीरसे घणां ॥१३॥ कळी काजु गांठिया । फरसाण्य
 फेरे फुलवडी ॥ भयां हवेजे भजियां । वळी फेरवे वडांवडी ॥१४॥
 उज्ज्वल पापड अडदना । वळी आदां केरीनां आयणां ॥ भोजन
 व्यंजन भावे भरी । आणे अलवेलो घणां ॥१५॥ दुध दहि दोवटे ।
 वळी पीरसे पंगत्यमां ॥ वारमवार मनुवाख करे । आवी हरि
 आरत्यमां ॥१६॥ एकएकयी अधिक अधिक । धाय रसोयो नवी
 नित्ये ॥ तेमतेम जन जमाडनार । राजि धाय रुडी रीत्ये ॥१७॥
 एम दिवस विशुधी । जमाडिया निजजनने ॥ संतने अतिमुख
 आप्युं । दइ हरि-दर्शनने ॥१८॥ नित्येनित्ये नवी वारता । वळी
 करे हरि कृपा करी ॥ जन सह मगन धाय । सुंदर वाण्ये बोले
 हरि-॥१९॥ मेडे रुडे रसियो । वळी बेसे नित्ये पोते जइ ॥ नर-
 नारी हरीजनने । मगन करे दर्शन दइ ॥२०॥ सुंदर वस्त्र पहेरी

सारां । सोनेरी शोभे घणां ॥ शाल दुशाल पाघ जामा । रुडा
 कसुंवि रंगतणां ॥२१॥ हार अपार फुलना । वळी लावे हरिजन
 हेतशुं ॥ अलवेलानी कोटमां । पहेरावे बहु प्रीत्यशुं ॥२२॥ वळी
 उभाथइ हरि आरति । करे करताळी दइ ॥ लटकां जोइ लालनां ।
 लखी जन राखे लइ ॥२३॥ एम सुख आपतां । वळी दिवस विश
 चहिगया ॥ दर्शन करी दयाळनां । संत सह सुखिया थया ॥२४॥
 एम करतां आवियो । वळी उत्सव फुलदोलनो ॥ रसियाने रमवा
 वळी । आण्यो रंग अतोलनो ॥२५॥ सखासंगे श्यामळो । रमवा
 रुडी रीत्यशुं ॥ जणजण प्रत्ये जुजवी । पीचकारी करावी प्रीत्यशुं
 ॥२६॥ पछी सुंदर रंग मगावियो । अलवेलो उभा ओरडे ॥ सखा
 उपर श्यामळो । रेडे रंग रुडे घडे ॥२७॥ पडे बहु पीचकारीयो
 वळी । उडे गुलाल अतिघणो ॥ चढी गरदी गगनमां । खेल मच्यो
 मुनि महाराजतणो ॥२८॥ रंगे रंगाणा रसियो । तेणे ओपेछे अति
 अंगे ॥ सखा शुद्ध झुलिगया । रमतां वळी रसिया संगे ॥२९॥
 बाजां बाजे अतिघणां । आंव्या अमर जोवा आनंदशुं ॥ जयजय
 शब्दे जन बोले । श्याम खेले सखा वृंदशुं ॥३०॥ सुंदर रंगे अ-
 खण ओपे । चदन बाल्यमतणुं ॥ जाणुं कमळ उपर्ये । भ्रुकुटिभृंग
 शोभ्या घणुं ॥३१॥ एम ओपे अलवेलडो । रसचसमां रसियो ॥
 छेल छविलो रंगनो रेलो । जनतणे मन वसियो ॥३२॥ रमे रंगे
 सखासंगे । अंगे आनंद अतिघणे ॥ तेसमानी शोभा मुखयी । के-
 टलिक कवि भणे ॥३३॥ पछी रखावी रमत्यने । बालो नाचा चाल्या
 नदीये ॥ एवी लीला जोइने । कंगारु न मनाय केदिये ॥३४॥

जेनुं नाम लेतां निरदोष धाय । अने दर्शने दुष्क्रिय टळे ॥ पाप
 पूरवनां धाय प्रलय । जेनी कीरति सांभळे ॥३५॥ तेनी लीला
 जोड जेणे । भाग्य तेनां हुं शुं भणुं ॥ त्रिलोकमां नहि तुल्य तेने ।
 वळी कहीए शुंशुं घणुं ॥३६॥ एवा जन जीवन वळी । नाह्या वळी
 नीरमां ॥ सखासंगे श्यामळो । शोभे घणुं शरीरमां ॥३७॥ पछी
 नाहि पधारिया । अलवेलो आव्या आसणे ॥ सुंदर रसोड करी
 सारी । भरिराखिति वासणे ॥३८॥ जीवन जन जुगत्ये जम्या ।
 अने रम्या रंगे होळी हरि ॥ घन्यघन्य गाम गडडुं । ज्यां लाडिले
 लीला करी ॥३९॥ एम लीला लाले करी । फागणशुद्धी पुन्यम
 दने ॥ तेदि उत्सव करावियो । जया ललिता उत्तम जने ॥४०॥
 इति श्रीमदेकांतिकथर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनि-
 विरचिते भक्तचिंतामणिमध्मे श्रीहरिचरित्रे रंग रम्या एताने एतिसुं प्रक-
 रणम् ॥८०॥

चोपाड—एवी लीला अलवेले किधी । पछी संतने शिखज
 दिधी ॥ कहे नाथ मुणो सहु जन । तमे रहेज्यो मनमां मगन ॥१॥
 वळी करशुं उत्सव अमे । भळि आवज्यो मुनियो तमे ॥ जाओ
 फरो करो हरिवात । रहेज्यो राजि तमे रळियात ॥२॥ घणाघणा
 उत्सव करीने । दइश सुख हुं फरिफरिने ॥ अति तमने लडाववा
 लाड । मारा मनमां छे वर्णी चाड ॥३॥ करुं तमने पूरणकाम ।
 एम वोलिया सुंदर श्याम ॥ संत सांभळी बालानी वाणी । चाल्या
 आनंद उरमां आणी ॥४॥ कैरु गयाछे गुजरदेश । कैरे कयो कळ्ळे
 प्रवेश ॥ वागड सोरठ बालाके वळी । गड मारुदेशमां मंटळी

॥५॥ कैक पोल्याछे पूरवमांय । करवा वात ग्रंथुजिनी त्यांय ॥
 एम सर्वे देशे संत गया । जेने राख्या ते पासळे रखा ॥६॥ एम
 आनंदमां सहु संत । करे लीलानी वातो अत्यंत ॥ चितवे नित्य
 चरित्र चित्ते । करे परस्पर वातो प्रीते ॥७॥ तेणे आनंद अंगे
 न माय । रात्य दिवस राजिपे जाय ॥ करे वात ग्रंथुनी विस्तारी ।
 सुणे परस्पर नरनारी ॥८॥ साची वात श्रवणे सांभळी । थाय
 सत्संगी कुसंगी टळी ॥ आपे ज्ञानदान एम संत । फरे जगमां ता-
 रवा जंत ॥९॥ जियांजियां मुनिजन फरे । तियां पृथिवी पावन
 करे ॥ एवा संत जन सुखकारी । अतिपवित्र परउपकारी ॥१०॥
 जेने एक हरिनी छे आश । सर्वे जक्तथी रहेछे उदास ॥ जेने पू-
 णब्रह्मशुं प्रीत । अन्य वस्तु न चितवे चित्त ॥११॥ एवा संत सहु
 शिरोमणि । कहीए मोटप्य शुं एनी घणी ॥ परमारथ अर्थे छे फ-
 रवुं । वच्ये जीवनुं कल्याण करवुं ॥१२॥ सुखदायक सहु जनना ।
 अतिउदार मोटा मनना ॥ एवा संत अत्यंत उदार । तेणे कयोंछे
 एम विचार ॥१३॥ वरति वसंतरुतु रूपाळी । आव्यां वन नाव्या
 वनमाळी ॥ आव्या अंब कदंब अपार । केशु केशरनो नहि पार
 ॥१४॥ आव्यां चंपा चमेलीए फुल । फुल्या गुलाब गेहेरा अमुल ॥
 फुली सुंदर फुले सेवती । विजां वनवेलि फुली अति ॥१५॥ आव्या
 तरु ते भार अडार । केम नाविया धर्मकुमार ॥ एम कहीने थया
 उदास । अतिदले दलगीर दास ॥१६॥ कोइ गदगद वाणीए बोले ।
 कोइ आतुर अंतरे डोले ॥ कोइने आव्यां नयणे नीर । सहु अंतरे
 पान्या अधीर ॥१७॥ जल दिना जेम अकलाप मीन । स्वांत दिना

जेम चातक दीन ॥ मेव विना जेम अकळाय मोर । चंद्र विना
 अकळाय चकोर ॥१८॥ एम अति अकळाणा जन । पछी करवा
 वेठा भजन ॥ धारी भूरति अंतरमांय । जपे नारायणने जिभाय
 ॥१९॥ एम वेठांछे घडी वेचार । थयां शुक्न शुभ तेवार ॥ केनी
 भुजा फरकी जमणी । केनी फरकी आंख्य नमणी ॥२०॥ केनी
 फरकी छे पगनी पेनी । कहे परस्पर चात तेनी ॥ करतां वात ते
 शुक्नतणी । आवी त्यां चालानी वधामणी ॥२१॥ कहे अमे ग-
 ढडेथी आव्या । सर्वे मुनिने तियां तेढाव्या ॥ एवुं संते श्रवणे
 सांभळी । चाली गामोगामथी मंडळी ॥२२॥ आव्या संत प्रभु-
 जिने पास । आपे उठिमळ्या अविनाश ॥ अति हेते हसिने बो-
 लाव्या । कहे नाथ संत भले आव्या ॥२३॥ आज क्यांथकी आविया
 चाली । करो भिक्षा कहे कर झाली ॥ सुंदर रसोइ करीछे सारी ।
 शाक पाक ताजां छे तयारी ॥२४॥ पछी वेठी संवनी पंगति ।
 आपे पीरसे आनंदे अति ॥ नित्य नवी रसोयो करावे । जोरेजोरे
 जमाडी हरावे ॥२५॥ अतिआनंदमां अलबेलो । दिवे छाकमछोळ
 छविलो ॥ नाना करतां भरिदिये भाणुं । ए समानी शोभा शुं
 वसाणुं ॥२६॥ शिसे शोमेछे सोनेरी रेटो । केड्ये कश्योछे क-
 सुंयी फेटो ॥ पहेरि सुथणी सुंदर शोमे । जोइ नाडी रुडी मन
 लोभे ॥२७॥ गळे पहेर्या गुलाबना हार । तोरा लेक्रे ने वेके अ-
 पार ॥ कोटे शोमे कनकनी माळा । करमां कनक कडां रूपाळा
 ॥२८॥ हाथे मुद्रिकामांय छे मणि । तेनी जगमगे जोत्य धणी ॥
 करे लटकां ने लाडवा हाथ । जमे जन जमाडेछे नाथ ॥२९॥

वळी करे अलौकिक वात । सुणी संत थाय रळियात ॥ एम वीति
 गया दश दिन । आव्या बोटादना हरिजन ॥३०॥ आवी लाग्या
 प्रभुजिने पाय । अतिहरपे भर्या मनमांय ॥ कहे आविए अमारे
 गाम । हरि पुरीए सहुनी हाम ॥३१॥ सर्वे जोइ रह्या जन वाट ।
 वाला तमारां दर्शनमाट ॥ सर्वे संतसहित पधारो । हरिजनने हर्ष
 वधारो ॥३२॥ सर्वे करी मुक्योछे समाज । तमारे प्रतापे महा-
 राज ॥ एवुं सुणी राजि हरि थया । सारुं आवशुं अमे सहु तियां
 ॥३३॥ पछी श्यामलियो सज्ज थइ । चाल्या संगे सखा संत लइ ॥
 शोमे श्रीहरि घोडानी घटे । आवी उत्तर्या तळाव तटे ॥३४॥ दे-
 शदेशना आव्याता दास । तेपण उत्तरिया आसपास ॥ पछी उठिया
 दीनदयाळ । सर्वे संघनी लेवा संभाळ ॥३५॥ फर्या उत्तारेउतारे
 नाथ । कहे सुखिया छो सहु साथ ॥ कांइ जोइए ते मगावी लेज्यो ।
 खरचि नोयतो अमने कहेज्यो ॥३६॥ एम पुछियुं सहु दासने ।
 पछी अलवेलो आव्या आसने ॥ गाढा उपर दोलियो ढाळी । तियां
 पोढ्या पोत्ये वनमाळी ॥३७॥ सतसंगिने सरवे संत । रह्या रात्य
 मेळा भगवंत ॥ अतिआनंदमां गइ रेण । पछी जागिया कमळनेण
 ॥३८॥ तर्त मगाव्यो वाजी तेवार । तेपर नाथ थया असवार ॥
 जोइ सीमने वाडी सघळी । पछी नाहिने आविया वळी ॥३९॥
 आवी गाममां दर्शन दिधां । सर्वे जन कृतारथ किधां । पछी सुं-
 दर करी रसोइ । जम्या नाथ जनमान जोइ ॥४०॥ पछी जमा-
 डिया सर्वे संत । करी मनवाख आपे अत्यंत ॥ पछी पधारिया
 पुरवाख । आव्यां दर्शने सहु नरनाख ॥४१॥ अतिआनंदमां वीत्यो

दन । करी आरती जम्मा जीवन ॥ पछी गवैये गावणुं लिधुं ।
 गाइ जीवत मुफ्फळ किधुं ॥४२॥ बहुवार दिघां दरशन । पछी ग-
 ममां आन्वा जीवन ॥ तियां पोढिया प्राणआधार । सुखआनंद
 थयुं सवार ॥४३॥ पछी घोडे चढ्या गिरिधारी । आन्वा संघ-
 मांदि सुखकारी ॥ पछी सर्वे जन लइ साथ । आन्वा गाममांदि
 पोत्ये नाथ ॥४४॥ शहर बजारे संत न माय । उडे गुलाल होळी
 रमाय ॥ बाजे ढोल ददांमां सरणाइ । जय शब्दे रघो नम छाइ
 ॥४५॥ एम रंगे रम्या हरि होळी । संगे लइ मुनिजन टोळी ॥
 पछी नाहिने आविया नाथ । आन्वा सर्वे संतजन साथ ॥४६॥
 आभी कयां प्रभुए भोजन । पछी जमाडिया, सर्वे जन ॥ त्यांयी
 आविया दरपारमांय । हतो मंडप चोतरो त्यांय ॥४७॥ तियां
 वेठा राजा अधिराज । आन्वा मल्ल त्यां रमवा काज ॥ रमी मल्ल
 ने भजरो किधो । आपी रुपैया शिरपाव दिधो ॥४८॥ पछी सं-
 तने तेडाव्या नाथे । आप्या प्रसादी मोदक हाथे ॥ पछी संतने
 शिराज दिधी । एवी लीला बोटादमां किधी ॥४९॥ लिधो लाघो
 अलौकिक जने । फागणशुदी पुन्यमने दने ॥ तेदि उत्सव कयां
 महाराजे । संतने सुख आपवा काजे ॥५०॥ सोमलो भक्त पछी
 हमीर । भगा हिरा भगत सुधीर ॥ एह आदि हरिजन जेह । तेणे
 कराव्यो उत्सव तेह ॥५१॥ इति धीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकधीसहजा-
 नंदस्यामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते मच्छिन्नामणिमय्ये हरिचरित्रे
 महाराजे बोटादमां पुल्लोखनो उदगय कयां एनामे एकाशिगुं प्रक-
 रणम् ॥८१॥

राग सामेरी—पछी पधार्या गढडे । हरिजनने हेते हरि ॥
 रही दिन थोडावणा । अमदावाद जावा इच्छा करी ॥१॥ पछी
 प्रभुजि पधारिया । श्रीनगर सुंदरश्याम ॥ देवा दरशन दासने ।
 पुरवा हैयानी हाम ॥२॥ दास बहु दिवसना । दरशन विना दुःखी
 हता ॥ तेने ते सुख आपवा । आन्या सखासमीपे शोभता ॥३॥
 पुरपति राजि अति । नरपति आवी नमियो ॥ दाइयां कुमति कुमो-
 दनी । जाणि हरिअर्क उदय थयो ॥४॥ हरिजन मन हुलश्यां ।
 जेम फुलयां कमळनां वन ॥ नाथ नयणे निरखि । अति मन थ-
 यांछे मगन ॥५॥ पछी गातेवाते गाममां । प्रभुने पधराविया ॥
 अविद्या जनने उपखे । जित्यना डंका वजाविया ॥६॥ पांच दिवस
 पुरमां । आपे रहा अलवेल ॥ पछी पोत्ये पधारिया । संगे सखा
 लइ रंगरेल ॥७॥ कैक चड्यां चोतरे । कैक चड्यां अगाशी अ-
 टारिये ॥ जुबे झरुखा गोखमां । कइक वेठां वारिये ॥८॥ पडे ध्रोंश
 पडधमतणी । धणी भिड्य चौटा चोकमां ॥ बाल जोवन धुद्ध व-
 निता । बोले जयजय लोकमां ॥९॥ नरनारीये नाथ निरखी ।
 लावो लिधो लोचननो ॥ मिटे मनोहर मूरति । जोइ पुर्यो मनो-
 रथ मननो ॥१०॥ दासने दरशन देता । धीरेधीरे हाले हरि ॥
 समूह जन सनेहशुं । नाथ निखें नयणां भरि ॥११॥ पछी पोत्ये
 पधारिया । प्रभुजि पुरवारणे ॥ अने कजन जीवन जोइ । बळी
 जाय बालाने वारणे ॥१२॥ एम दइ दर्शन दासने । चाल्या दी-
 नदयाळ ॥ जनमन रंजन करवा । हरि आविया वेलाव्य ॥१३॥
 अतिउत्सव करी जने । प्रभु घेरे पधराविया ॥ धूप दीप करी आ-

रती । भावे भोजनधाळ घराविया ॥१४॥ रसेभरी रसोड करी ।
 पछी परमहंस जमाडिया ॥ आग्रफळ हरि हाथे आपी । मुनि मोद
 पर्माडिया ॥१५॥ पछी त्यांथी पधारिया । आर्वी कणभे रजनी
 रखा ॥ हरिपुर प्रसाद लइ । मेमदावादे आविया ॥१६॥ दिधां
 दर्शन दासने । दयाळे दिन दोय तियां ॥ संतने सुख आपता ।
 पछी वाल्यम बडयल गया ॥१७॥ जनमन मगन थया । नाथ
 नयणे निरखी ॥ गातांवातां गाममां । पधराविया हेंये हरखी ॥१८॥
 तेने भुवन भाव करी । हरि हेते पधारिया ॥ दासने दर्शन दह ।
 नवला ते नेह वधारिया ॥१९॥ जने सुंदर भोजन करावी । ज-
 माट्या जीवनने ॥ पछी सर्वे संतने । कराव्यां भोजनने ॥२०॥
 शाक पाक सोयामणां । आग्रफळ उपर फरे ॥ हरि मोदक लइ
 हाथे । पीरसतां मनुवाख करे ॥२१॥ एम सुख अतिघणुं । आपी-
 सुंदरश्याम ॥ पछी प्रभुजि पधारिया । आविया डडूसर गाम ॥२२॥
 दिधां दर्शन दासने । जीवन भुवन तेने जइ ॥ नरनारी नाथ
 निरखी । कृतारथ थयां कइ ॥२३॥ एम आनंद आपता । उम-
 रेठमां हरि आविया ॥ बाळ जोनन वृद्धना । मनमां ते घणुं भा-
 विया ॥२४॥ समवे चळी सह मळी । आवियां नर ने नाख ॥
 भाव जोइ भुवन तेने । पधारिया मोराख ॥२५॥ शहेरमां संघ
 साम्यो नहि । पछी उत्तर्या पुरवारणे ॥ उंचे आसने वेठा चालो ।
 देवा दर्शन कारणे ॥२६॥ पछी हरिजने हाथ जोडी । चालाने
 विनति करी ॥ भोजन करवा घेर अमारे । आविये आपे हरि ॥२७॥
 रसोड रस रोटलीनी । करीछे तमकारणे ॥ जमी तमे जन जमाडो ।

आज अमारे बारणे ॥२८॥ पछी प्रभुजि पधारिया । निजजन हेते
 जम्या हरि ॥ संतने भोजन करावी । चालिया त्यांथी फरि ॥२९॥
 वाटमां जे गाम आवे । तेमां वसे वरण अठार ॥ सहु आवे द-
 र्शने । भावे भर्या नरनाख ॥३०॥ त्यांथी शामरखे श्याम आवी ।
 रखा हरि त्यां रात्य ॥ हेते करी हरिजनने । बहु बहु करी त्यां
 चात ॥३१॥ एम आनंद आपता । आन्या आणंद गाम ॥ अखारी
 संतसहित हरि । भक्तवत्सल सुखधाम ॥३२॥ पुरवासी हरिजन
 सरवे । सामां आन्यां नरनाख ॥ दर्शन करी महाराजनां । आनंद
 पाम्यां अपाख ॥३३॥ ढोल नगरां वजाविने । घेर पधराव्या घ-
 नश्याम ॥ जमाड्यां भोजन भावतां । पूरण कर्या निजकाम ॥३४॥
 केशर चंदन भाव करी । पूजिया पूरणब्रह्म ॥ पुरुषोत्तम अक्षरपति ।
 कोइ न जाणे मर्म ॥३५॥ भाग्यवंते हरि पूजिया । अभागी रखां
 नर चाम ॥ त्यांथी संत हरि हालिया । निर्माणी मन अभिराम
 ॥३६॥ निशावास वरताल रही । गाम गाने गोविंद आविया ॥
 हेत जोइ हरिजननां । एक रजनी त्यां रखा ॥३७॥ बीजे दिन बो-
 चासणे । आवीया अविनाश ॥ त्यां निर्मळ जन नाथनो । तेनुं
 नाम काशीदास ॥३८॥ तियां प्रभुजि पधारिया । दया करी दी-
 नदयाळ ॥ हरिजन मन हरखि वळी । पूजिया तत्तकाळ ॥३९॥
 धूप दीप करी आरती । अतिभावे भूधर जमाडिया ॥ पलंग सुंदर
 पाथरी । पळ एक प्रभुने पोढाडिया ॥४०॥ पछी मुनिजनने । ज-
 माडवा पंगत्य करी ॥ परमहंसने पीरसवा । त्यां आविया आपे
 हरि ॥४१॥ संत जमाडी श्यामळे । पछी सर्वेने शिष्ट करी ॥ पोते

पधार्या पांचाळमां । एम आपी सुख श्रीहरि ॥४२॥ पवित्र करवा
 पृथिवी । एम फरे सुंदरश्याम ॥ जेजे जने निरखिया । ते थयां
 पूरणकाम ॥४३॥ धन्यधन्य ए देश गांमने । धन्य सर सरिता
 वन ॥ धन्य ए वापी कूपने । जेनां जळ पिवे जीवन ॥४४॥ धन्य
 भुवन ए जननां । ज्यां प्रभुनां पगलां थयां ॥ सत्य वैकुंठ सरखां ।
 वळी केम करी जाय कक्षां ॥४५॥ जियांजियां हरि विचर्या । तियां
 पापी कोइ प्राण तजे ॥ ते जाय नहि जमपुरमां । रहे नहि पाप
 रजे ॥४६॥ एवी ए मोटि चारता । प्राकृत नर प्रिछे नइ ॥ समझे
 संतशिरोमणि । जेनी अप्राकृत दृष्टि थइ ॥४७॥ नित्ये चरित्र ना-
 थनां । जे सांभळशे श्रद्धा करी ॥ ते नर काळनी जाळमांइ । पडे
 नहि पाळो फरी ॥४८॥ पतितने पावन करवा । चरित्र छे भग-
 वाननां ॥ सांभळतां सच शुद्ध थाय । जाय पाप ते जननां ॥४९॥
 वारमवार विस्तार करी । गाशे गुण गोविंदना ॥ ते जन सर्व दुःख
 वामशे । पामशे दन आनंदना ॥५०॥ हरिजन मन हूलशी । सुणी
 चरित्र सुधारस सार ॥ अज्ञानिने अमाव थाय । लागे सुमल सार
 ॥५१॥ एम सहुने सुख आप्यां । ज्येठशुदी नवमीने दने ॥ एटली
 लीला करी हरि । आव्या उत्तमने भुवने ॥५२॥ इति श्रीमदेकां-
 तिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्त-
 चिंतामणिमध्ये हरिचरित्रे श्रीहरि गढडे पधार्या एनामे व्याशिशुं प्रक-
 रणम् ॥८२॥

चोपाइ—रक्षा गढडे चातुरमास । पली एम चोल्या अवि-
 नाश ॥ कोइ नर आपे अन्न घन । कोइ वसुधा चारि वसन ॥१॥

कोइ आपे गजवाज गाय । विजां बहु दान जे कहेवाय ॥ सर्वे
 दानमां अधिक जेह । सहु मळि वळी शोधो तेह ॥२॥ वळता बो-
 लिया संत सुजाण । सांभळो मारा जीवनप्राण ॥ अभयदान अधिक
 सहुयी । एनी बरोबर वीजुं नथी ॥३॥ तेतो दान तमथी देवाय ।
 तमने निरखे ते निर्भय थाय ॥ एवी सांभळी संतनी वात । वालो
 कहे चालो गुजरात ॥४॥ पछी काठिये सज्यां केकाण । मांड्यां
 घणमुले घोडे पलाण ॥ हांहां करतां गुजरघर आव्या । कर्जिसण
 जइ संत बोलाव्या ॥५॥ दिन दोय रखा एह ठाम । पछी वालो
 आव्या वडु गाम ॥ पुरवहार उतरिया नाथ । सर्वे संत हता पो-
 तासाथ ॥६॥ किधां प्रश्न उत्तर प्रसंग । बोल्या जेनां जेवां हतां
 अंग ॥ त्यांथी चालिया सुंदर श्याम । आव्या ओलेथी आद्रेज
 गाम ॥७॥ तियां अन्नकोट उत्सव करी । आपी सुख चाल्या त्यांथी
 हरि ॥ भक्त एक रहे कोलवडे । तेह गामे उतरिया वडे ॥८॥ तेने
 घेर जम्या जइ नाथ । आप्या मुनिने मोदक हाथ ॥ करे लीला
 जनमन भावे । त्यांथी अलवेलो आव्या उनावे ॥९॥ तियां भक्त
 रुडो रामदास । तेने घेर गया अविनाश ॥ नरनारी अपार हर-
 ख्यां । थयां राजि नाथजि निरख्या ॥१०॥ धूप दीप उतारी
 आरती । जुगते जमाव्या प्राणपति ॥ विजि बहुरीत्ये करी रसोइ ।
 जम्या नाथ हाथे संत सोइ ॥११॥ जम्या जन हुबो जेजेकार ।
 रहि राख त्यां चाल्या मोरार ॥ एक गाम नामे छे नादरी ।
 तियां पधारिया पोते हरि ॥१२॥ त्यां सुंदर कराव्योतो थाळ ।
 जम्या सखासहित दयाळ ॥ त्यांथी माणसे आव्या महाराज ।

आव्या बहु लोक दर्शन काज ॥१३॥ सहु जनतणे मन भाव्या ।
 राजासहित सामैये आव्या ॥ प्रभु उतरिया पुरवाख । करे दर्शन
 सहु नरनाख ॥१४॥ सुंदर मूरति सहुने भावे । प्रेमे पुष्पना हार
 पहेरावे ॥ दिये दर्शन दीनदयाळ । तियां कराव्यां भोजन थाळ
 ॥१५॥ जम्या जीवन ने सखा साथ । पछी त्यांथी पधारीया नाथ ॥
 आवे मारगमां गाम घणां । करे दर्शन लोक तेवणां ॥१६॥ पछी
 बाल्यमो आव्या विहार । तियां रजनी रक्षा मोरार ॥ बाले वेदनी
 मेद देखाव्यो । हिंसा अहिंसा संशय उखाव्यो ॥१७॥ पछी त्यांथी
 पधारिया श्याम । आव्या गिरिधर गेरिते गाम ॥ तियां भक्त
 वसे भावसार । अतिनिर्मळ दले उदार ॥१८॥ तेणे पवित्र पाक
 करावी । आप्या मोदक मुनिने आवी ॥ कडक जम्या त्यां जग
 आधार । पछी घोडे थया असवार ॥१९॥ त्यांथी आव्या चाम-
 णवे नाथ । करी रसोड पोताने हाथ ॥ सखा सहित जमाडिया
 संत । पछी पोते जम्या भगवंत ॥२०॥ रही राख नाथ त्यांथी
 चाल्या । चाल्या अश्व रहे नहि झाल्या ॥ वाजमां बढनगर आव्या ।
 भावे सुबो ते सामैयुं लाव्या ॥२१॥ वाजां वाजता गाममां गया ।
 नरनारीने दर्शन थयां ॥ बाळ जोवन ने वृद्ध जेह । निरिं थाय
 कृतारथ तेह ॥२२॥ चाल्या शहरमध्ये सुखकारी । देवा दर्शन
 सहुने मोरारी ॥ आवी उतर्या सरोवरपाळ्य । कराव्यां भोजन त्यां
 रसाळ ॥२३॥ तियां भावे जम्या भगवंत । पछी जमाडिया सर्वे
 संत ॥ तियां रक्षा निशा एक नाथ । पछी चाल्या श्याम सखासाथ
 ॥२४॥ त्यांथी आव्या विशनग्र वळी । आव्या लोक सामैये सहु

मळी ॥ गातांवातां पधराव्या घेख । करी सेवां सुंदर सारी पेख ॥२५॥ बहुजनने दर्शन दीघां । जने जोइ सुफळ द्रग किघां ॥ पछी पधार्या जनने भोवन । भावे कराव्यां तेणे भोजन ॥२६॥ पछी सरवे संत वोलाव्या । पिरश्या पोते मोदक मनभाव्या ॥ पछी शहेर सर्वेमांहि फर्या । बहु जीव कृतारथ कर्या ॥२७॥ पछी पधार्या शिवने मंद्र । दिघां दर्शन सुखसमुद्र ॥ मोटेमोटे जोड्या आवी हाथ । अमे छीए जो तमारा नाथ ॥२८॥ सर्वे जाणे एम मनमांय । स्वामी विना सुख नयी कयांय ॥ करी दर्शन प्रसन्न थाय । अति हैयामां हर्ष न भाय ॥२९॥ त्यांथी चाल्या पछी अलवेले । देता दर्शन छेल छविले ॥ वाटे आवीयुं एक तळाव । तेमां नाह्या मनोहर माव ॥३०॥ त्यांथी श्यामळियो सज्ज थइ । आंव्या गिरधारी गाम वसइ ॥ आपे जमी जमाडिया दास । पछी त्यांथी चाल्या अविनाश ॥३१॥ मेउमांहि भक्त भावसार । नाम भूषण प्रेमी अपार ॥ तेने घेर पधारिया नाथ । सर्वे संत हता हरिसाथ ॥३२॥ अतिहेते सनमुख आवी । करी पूजा घेरे पधरावी ॥ सुंदर भोजने कराव्यो थाळ । घणे हेते जमाड्या दयाळ ॥३३॥ मुनिकाजे मालपुवा किघा । हरिहाथे पीरसवा दिघा ॥ जेमजेम जमे बहु संत । तेम भूषण राजि अत्यंत ॥३४॥ श्याम सारा शोमे मुनिमांय । आंव्या दर्शने बहु लोक त्यांय ॥ दइ दर्शनदाननी मोज । पछी नाथ आंव्या लांगणोज ॥३५॥ त्यां हरिजननुं हेत जोइ । तेने भुवन जम्या रसोइ ॥ त्यांथी आंव्या डांगरवे दयाळ । संगे समूह मुनिमराल ॥३६॥ एम सतसंगमांहि फर्या । कैक जीवने

निहाल कर्या ॥ जेजे वाटमां आवेछे गाम । तेते जननां सारेछे
 काम ॥३७॥ आव्या अडालज एह फेरे । रही रात्य पधार्या मो-
 टेरे ॥ नाह्या साभरमतीमां नाथ । सर्वे सखा नाह्या हरिसाथ ॥३८॥
 पछी श्रीनगरे आव्या श्याम । रहा नाथ रात्य एह ठाम ॥ त्यांथी
 जेतलपुर, पधार्या । जनने मन मोद बधार्या ॥३९॥ तियां रद्या
 कांडक कृपाळ । पछी चालिया दीनदयाळ ॥ चाटे मोडिने तस्कर
 मान । आव्या बैराटे श्रीभगवान ॥४०॥ तियां संतने शिखज दिधी ।
 पिपलि, जावा आगन्या किधी ॥ तियां भक्त रहे दादोभाइ । क-
 रवा उत्सव छे मनमांइ ॥४१॥ रहेज्यो राखे तियांलगी तमे । एने
 कहुंतुं आवहुं अमे ॥ तेतो अमथी नहि जवाय । कहेज्यो राजि
 रहेज्यो मनमांय ॥४२॥ एम कहिने चालिया नाथ । सखा सां-
 ख्ययोगी लइ साथ ॥ हरि हालतां जन दुःखाणां । अति हेतमां
 हियां भराणां ॥४३॥ पोते गया गढडे महाराज । करी अनेक जी-
 वनां काज ॥ दर्श स्पर्श कर्या जेजे जने । ते न जाय कृतांत भुवने
 ॥४४॥ एहुं आव्या अभयदान दइ । जे समान बीजुं दान नइ ॥
 एवो कर्यो मोटो उपकार । जेमां अनेक जननो उद्धार ॥४५॥
 कर्या पावन दर्शने जन । कार्तिकवदी ते बीजने दन ॥ तेदि फरी
 हरि गुजरात । करी लीला कहि तेनी वात ॥४६॥ इति श्रीमदेकां-
 तिकथर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्त-
 चिंतामणिमध्ये नारायणचरित्रे आठ्रेजे अन्नकोटनो उत्तमत्र कर्यो एनामे
 त्रियाशिसुं प्रकरणम् ॥८३॥

राग सामेरी—पछी गाम गढडे । आविया ते अलवेल ॥ करे

लीला ललितभात्ये । रसियोजि रंगरेल ॥१॥ दिवे आनंद दासने ।
 अतिहास विलास हरि करी ॥ सुंदर मनोहर मूरति । जन निरखे
 नयणां भरी ॥२॥ नावा जाय नित्ये नीरमां । सखा सर्वे संग लहं ॥
 संतसंगे श्यामलो । अतिरंगे रमे राजि थह ॥३॥ उलाळे जळ अ-
 तिघणां । सामसामा सखा मळी ॥ एककोरे अलवेलो थह । वधारे
 रमत्य वळी ॥४॥ करे क्रीडा जळमांहि । सखा संगे श्यामरे ॥
 अनेक जीव जीवन जोह । थाय पूरणकामरे ॥५॥ नाहि निसर्ग
 नाथजि । जळमांहिथी वळी बहार ॥ वस्त्र पहेरि वात्यमो । थया
 अश्वउपर असवार ॥६॥ आवी वेठा ओशरिये । सुंदर ढळावी ढो-
 लियो ॥ शोभे समूह संतनो । तेतो नव्य जाय धोलियो ॥७॥
 प्रश्न उत्तर अतिघणा । मांहीमांहि मळी करे ॥ पछी प्रश्न लह पोते ।
 अलवेलोजि ओचरे ॥८॥ करे अलौकिक उत्तर आपे । सुण्यो नोय
 केदि श्रवणे ॥ सांमळी जन मगन थाय । धन्यधन्य सहू भणे ॥९॥
 नित्य नवी करे चारता । वळी नाय नित्य नीरमां ॥ श्वेतवस्त्र सुम-
 नहारे । शोभे घणुं शरीरमां ॥१०॥ एम लीला बहु करता । श्रावण
 भाद्र चहीगया ॥ आव्यो आसो आनंदकारी । दिवाळीना दिन
 थया ॥११॥ कर्णो उत्सव अन्नकोटनो । संत सहू त्यां आविया ॥
 विविधभात्ये भोजन करी । नाथे हाथे जमाविया ॥१२॥ पुरी
 माळा त्यां दीपनी । ते अतिशे शोभे घणी ॥ श्वेतद्वीप सरसि
 दिसे । शोभा ए सदनतणी ॥१३॥ सुंदर सिंहासन उपर्ये । अल-
 वेलो वेठा वळी ॥ घूप दीप ने आरती । मुनिजने करी मळी ॥१४॥
 जयजय शब्दे करी । सहू नरनारी ओचरे ॥ एवी अलौकिक लीला ।

જનકારણે જીવન કરે ॥૧૫॥ પછી આપી આગન્યા । મુનિ જાઓ
 તમે ગુજરાત ॥ અમેષણ ત્યાં આવશું । તમે સત્ય માનજ્યો વાત
 ॥૧૬॥ સંત સર્વે સઘાવિયા । હરિમૂરતિ ધારી ઊર ॥ તેકેઢ્યે આજ્યો
 ફલજુગી । એક અજબ ગેની અસુર ॥૧૭॥ કપટબુદ્ધિ મતિ ઁંધી ।
 સુધી વાત સમજો નહિ ॥ પૂરણ પાપી માંસસુરાપી । નકટી નાર્યો
 સંગે સહિ ॥૧૮॥ એના કુઠના કડક વિજા । જે ગામમાં ગેન હતા ॥
 તેપણ તેને જહમઢ્યા । છેડો નારિ થયા છતા ॥૧૯॥ ગેવિયે ગે-
 વનાં ઢિંગ દિધાં । તે સાચાં માન્યાં સાંમઢી ॥ સ્વામી જાશે જ્યાં
 સબકી । તિયાં કેઢ્યે જાહશ વઢી ॥૨૦॥ જો જાય એ જઢમાં ।
 વઢી નમ પયાલે પરવરે ॥ કેડેકેડે હું જાઉં તિયાં । આજ એ નવ્ય
 ઁગરે ॥૨૧॥ આપે પરવો અમને । દિયે ઢેરી ઁપાઢિ આ તટે ॥
 એમ મૂરસ આગઢે । દિધાં ઢિંગ દોવટે ॥૨૨॥ બોલે વે કાંટા બો-
 રઢી । એક વાંકો ને સુધો સહિ ॥ પોથી પુરાણ પાર વાતો । વાપલા
 સમજો નહિ ॥૨૩॥ વહુ દિન ચર્યો એ બોરઢિયે । આજ મઢ્યા શિ-
 ગાઢા સ્વામીને ॥ આજતો એ ઁગરે જો । મઢે મને કરમામીને
 ॥૨૪॥ હલાં કરીને હાલો હવે । શું રહ્યાઢો જોડને ॥ વંધુક એની
 વંધ કરું । કરવાલ ન કાપે કોડને ॥૨૫॥ સતસંગી એવું સાંમઢી ।
 સહુ સામા ચાલિયા સજી ॥ પાપી પાઢા માગિયા । આ વાત મુ-
 વાની નિપજી ॥૨૬॥ અન્યજન આઢાં ફરી । સતસંગી પાઢા વા-
 ઢિયા ॥ અસુરે એમ જાણિયું જે । થયા અમારા પાઢિયા ॥૨૭॥
 પછી ઁતારે એકાંત કિધી । માગતિ રાત્રે માગિયો ॥ જો સવારે
 સરજ ઁગશેતો । જરૂર જાણે જીવ ગયો ॥૨૮॥ એમ અસુરનું વિધન

टाळी । श्यामळियोजि सज्ज थया ॥ दरशन देवा दासने । दयाळे
 करी दया ॥२९॥ पछी प्रभुजि पधारिया । जेतलपुरे जीवन ॥
 तियां संत तेढाविया । सहू आविया मुनिजन ॥३०॥ अमदावा-
 दथी आविया । मोटेरा मृत्कानंदजि ॥ सामा जइ श्रीहरिये । आ-
 पियुं आनंदजि ॥३१॥ दिघां दरशन दासने । संत निरखि सुखिया
 थया ॥ दिवस दोय तियां रही । पछी श्याम श्रीनगर गया ॥३२॥
 हेत जोइ हरिजननां । भुवन तेने पधारिया ॥ रेणि रही सुख दइ ।
 नवला नेह पधारिया ॥३३॥ पछी दिवस बळते । जोयां डेरां दे-
 वने ॥ अनंत जीव ओधारवा । ते केम तजे टेवने ॥३४॥ शहर
 फरी महेर करी । दिघां ते दरशन दान ॥ अमय करी आच्या हरि ।
 मयभंजन भगवान ॥३५॥ त्यांथी पाछा पधारिया । जेतलपुरने
 मांय ॥ संतने सुख आपवा । रत्ना दन दोय त्यांय ॥३६॥ पछी
 त्यांथी आविया । मोहन मेमदावाद ॥ पुर बाहेर उतर्या । त्यां
 कर्पो ज्ञानसंवाद ॥३७॥ जनप्रत्ये जीवन कहे । जेने जेटलो सत-
 संग ॥ तेने तेटला पापनो । थाय बाहेर भितर भंग ॥३८॥ तमे
 जाणो अमे त्यागियुं । खान पान सुख संसार ॥ शीत उष्ण सहि
 शरीरे । मजिए छीए मोरार ॥३९॥ आम्हे मोटा अधिपति । जेनां
 अतिकोमळ अंग ॥ एकतन निजतनमां । जन रहेता बहुबहु संग
 ॥४०॥ तेणेपण प्रभुकारणे । कर्या तनमन सुख त्याग ॥ सखां कष्ट
 शरीरमां । घन्यघन्य तेनो वैराग्य ॥४१॥ एना जेटळुं आपणे ।
 कांई त्याग्युं नथी तनथी ॥ माटे संशय सुखदुःखनो । मेलिदेवो
 तनमनथी ॥४२॥ अमे जोने आविया । तमकारणे तनधरी ॥ मन-

बाणी पहोचे नहि । रहे नेतिनेति निगम करी ॥४३॥ माटे अमारा
 दाखडा । सांभुं जोज्यो सहू मळी ॥ अन्यवासना अंतरे । कोइ
 राखशो मां कहू वळी ॥४४॥ नरने नारी नारीने नरनी । वळी
 पुत्रनी प्यास रहि ॥ तो बहोळा पुत्र पुरुष मळशे । थाशे फजेति
 बहु सहि ॥४५॥ मारो भुकी आशरो । जे विषयसुखने वांछशे ॥
 ते सुख नहि पामे स्वपने । सांभुं पढ्या दुःखमां पंचशे ॥४६॥ ए-
 टली वात करी हरि । पछी पुरमां पधारिया ॥ भोजन बहु भुवन
 करी । जनमन मोदं पधारिया ॥४७॥ पछी जमाडि संतने । त्यांथी
 चालिया ततकाळ ॥ देगामे दर्शन दइ । आव्या डमांणे दयाळ
 ॥४८॥ त्यां राख रही सुख दइ । रसोइ रुंडी जम्या ॥ पछी आवी
 वरताल्यमां । दिन सातसुधी खम्या ॥४९॥ एक वृद्ध साधु विकार
 विना । नाथनी नजरे आवियो ॥ प्रसन्न थइ पोते पछी । सुंदर
 खांग पहेरावियो ॥५०॥ बहु वात करी हरि । संतने सुखिया
 कर्या ॥ अनेकं जन जीवन जोइने । भवसागरनो भय तर्या ॥५१॥
 पछी त्यांथी पधारिया । आविया बुधेज गाम ॥ जेजे जने नाथ
 निरख्या । ते थया पूरणकाम ॥५२॥ त्यांथी हये चडी हरि ।
 जम्या गोराळ्ये गोरस घणां ॥ हेतु जोइ हरिजननुं । जमतां नव्य
 राखि मणा ॥५३॥ पछी पछमे पधारिया । त्यां रक्षा हरि एक
 राख्य ॥ त्यांथी तरत चालिया । पोते प्रभुजि परमात्य ॥५४॥
 धन्य धोलेर गाममां । वसे भक्त पुंजोमाइ एक ॥ जेने सनेह घणो
 श्यामशुं । अति उरमांहि विवेक ॥५५॥ तेने भुवन भावशुं । प-
 धारिया पोते हरि ॥ जनमन भगन थयां । नाथ निरख्या नयणां

भरि ॥५६॥ सुंदर भोजन व्यंजन कराव्यां । जमाडिया जीवनने ॥
 हेत जोइ हरिजननुं । जम्या भावे तेना भोजनने ॥५७॥ आपी
 सुख अतिघणां । पछी आविया गढडे हरि ॥ पोते प्रेमे पधारिया ।
 भागंशरशुदी चोथे फरी ॥५८॥ इति श्रीमदेकांतिकथर्मप्रवर्तकश्रीस-
 हजानंदस्वामिशिष्यनिष्कूलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये हरि-
 चरित्रे श्रीहरिण गढडे अन्नकोटनो उत्सव कथो एनामे चोराशिशुं प्रक-
 रणम् ॥ ८४ ॥

चोपाइ—अलवेलोजि आनंदकारी । आप्या गढडे देव मु-
 रारी ॥ सर्वे दासने दर्शन दिधां । जननां मन मगन किधां ॥१॥
 बैठा बाल्यम आसन बाळी । जन सहू रखा सासुं भाळी ॥ जेम
 चंदने जुवे चकोर । जेम मेघने जुवेछे मोर ॥२॥ एम सर्वे रखा
 सासुं जोइ । मीटे मटकुं न भरे कोइ ॥ पछी बोलिया प्राणजी-
 वन । तमे छो सुखिया सहू जन ॥३॥ पछी बोलिया जन जोडी
 हाथ । तमने निखिं सुखी छीए नाथ ॥ पछी सुंदर भोजन करी ।
 जनहेते जम्या तियां हरि ॥४॥ अतिहेते बोले वालो बळी । सर्वे
 राजि थाय ते सांभळी ॥ देशदेशना दास संभारी । बरसाणे तेने
 देव मुरारी ॥५॥ विजी बहुबहु करे वात । सुणि जन थाय रळि-
 यात ॥ एम करतां मास दोय थया । दिन दश तेउपर गया ॥६॥
 त्यारे बोलिया जीवनप्राण । सुणो संत सरवे सुजाण ॥ हति असु-
 रनी जे उपाधि । ते आ सये शमिगइ बाधि ॥७॥ थयुं राज्य हवे
 न्यायवाळं । सर्वे गरीब रांकने सुखाळं ॥ हवे जोर जुलम न थाय ।
 तमजेवा साधु न पीडाय ॥८॥ माटे राखो प्रथमनी रीत । अति-

सुंदर परम पुनित ॥ एम कहुं जनने महाराजे । तेवी रीत्य राखि
 मुनिराजे ॥९॥ पछी आव्योछे फागण मास । होळी रमवा थया
 हुलास ॥ भालमध्ये गाम मछियाव्य । वसे भक्त तेने अतिभाव
 ॥१०॥ तेणे हरिने तेढाव्या हेते । तियां पधार्या प्रभुजि प्रीते ॥
 सखासहित आव्या भगवान । दिघां दासने दर्शनदान ॥११॥
 देशदेशना सत्संगी आव्या । तियां सर्वे मुनिने बोलाव्या ॥ करवा
 उत्सव देवा दर्शन । अतिराजि छे प्राणजीवन ॥१२॥ मिठी वाणी-
 ए सहुने बोलावे । वात वालानी सहुने भावे ॥ वळी प्रश्न उत्तर
 तियां थाय । जन गुण गोविंदना गाय ॥१३॥ पछी आव्यो उ-
 त्सवनो दन । रमवा राजि जनशुं जीवन ॥ थया अलबेलो अस-
 वार । संगे सखा हजारो हजार ॥१४॥ भरी फांत्यो ने फेंके गुलाल ।
 चढी गरदी गगनमां लाल ॥ रसबस थया सखा रंगे । रमतां रंग
 रसिया संगे ॥१५॥ वाजे वाजां विविधनां कइ । जेजेकार रह्यो
 तियां थइ ॥ एम रमे रंगमिनो होळी । संगे लइ मुनिजन टोळी
 ॥१६॥ सहु जननी पुरिछे हाम । पछी नाछा सरोवरमां श्याम ॥
 त्यांधी अलबेलो आव्या उतारे । थइ रुडि रसोइ तेवारे ॥१७॥
 जम्या जीवन जन जमाळ्या । सर्वे संतने मोद पमाळ्या ॥ जने
 बांच्यो हिंदोलो त्यां वाख । हरि बेठा हिंदोला मोहाख ॥१८॥
 पछी घुल्या हिंदोले जीवन । सर्वे जनने कर्या मगन ॥ पछी मेढीये
 वेठा महाराज । आव्या मछ त्यां रमवा काज ॥१९॥ दिठी जे-
 ठिनी रमत्य सारी । रिझि दिघो शिरपाव उतारी ॥ एम लीला
 करी अलवेले । दिघां दर्शन छेल छविले ॥२०॥ करी लीला त्यां

बहु जीवने । फागणशुदि पुन्यमने दने ॥ तेदि लीला करी मछि-
 याव्ये । करावी फुइवाईये भावे ॥२१॥ पछी त्यांथी चाल्या तत-
 काळ । आव्या ददुके दीनदयाळ ॥ तियां भक्त वसेछे भाविक ।
 जेने आशरो स्वामिनो एक ॥२२॥ तेणे तेडी मुनिजन साथ । रुढी
 रसोये जमाढ्या नाथ ॥ पछी जमाडी संतनी मंडळी ॥ करी सुंदर
 रसोइ गळी ॥२३॥ प्रभु पोते पीरसवा उठ्या । दासउपर दयाळ
 बुढ्या ॥ लइ लाइ करे मनुवाख । जमाडी संत पमाढ्या हाख
 ॥२४॥ एम आपी सुख अतिघणां । कर्यां राजि मन जनतणां ॥
 पछी अलबेले आगन्या किधी । सर्वे संतने शीखज दिधी ॥२५॥
 पछी रक्षा तियां एक राख । त्यांथी प्रभु पधार्या प्रभात्य ॥ जोइ
 जनना मननो भाव । पाछा पधारिया मछियाव ॥२६॥ रक्षा तियां
 पोते पंच दन । दिधां दयाकरी दरशन ॥ पछी त्यांथी चाल्या तत-
 काल । आव्या श्यामळो गाम शियाल ॥२७॥ तियां भक्त वसे
 तुलाधार । रुढो जन ने मन उदार ॥ तेने घेर उतर्या महाराज ।
 कराव्यां भोजन नाथकाज ॥२८॥ त्यांथी जमिचाल्या अलबेलो ।
 रक्षा रोझके छेल छविलो ॥ त्यांथी चालिया सुंदरश्याम । आव्या
 मोर्विंद गढडे गाम ॥२९॥ सर्वे जन करे जेजेकार । धन्यधन्य ए
 थाय उच्चार ॥ एवी कीरति काने सांभळी । सर्वे असुर उठ्याछे
 चळी ॥३०॥ कहे असुर सरवे मळी । सतसंगीने नाखिये दळी ॥
 एम पापी मळी परियाण्या । देशदेशना असुर आण्या ॥३१॥ मोटे
 दैत्ये मनशुयो करी । आव्या बहु बळे बंधुको मरी ॥ सहु दिशेथी
 लिखाछे घेरी । सरा खेयळु साधुना बेरी ॥३२॥ मांहोमांहि बोले

एम पापी । नापो सत्संगी सहने कापी ॥ चोपे चढावी वंधुको
 ह्ये । योलीया, हरिना भक्त तये ॥३३॥ करो घावशुं रक्षा वि-
 चारी । पछी जुयो रमत्य अमारी ॥ तये असुरे वंधुको दागी ।
 उडी आग्य ने डाढियो लागी ॥३४॥ पछी एवुं जणाणुंछे एने ।
 आज न मुके जीयता केने ॥ पछी पापी पाछा पगमरी । गया
 काळां मोढां सह करी ॥३५॥ पछा पापी पाछा पापवश । मास
 ज्येठशुदी चउदश ॥ तेदि दुष्टे ए रच्योतो दगो । दगो अंते नोय
 केनो सगो ॥३६॥ पापी पोताना पापमां गया । हरिभक्त ते निर्भय
 रक्षा ॥ पछी त्यांवी सघाविया श्याम । आव्या नाथ कारीयाणी
 गाम ॥३७॥ रक्षा दन दोचार ए ठाम । पछी आविया गढडे
 गाम ॥ आव्या साधु रामदास काज । कर्णु रामदासे तन त्याज
 ॥३८॥ ज्येठवदी ते छव्यने दन । तेदि त्यागुंछे तेमणे तन ॥
 एहकाजे रक्षा एक रात्य । पाछा प्रभु पधार्या प्रमात्य ॥३९॥ दिन
 दशपांच तियां रक्षा । करी जित्य गढडे आविया ॥ आवी तीर-
 थवासीने काजे । वंधाव्युं सदाव्रत महाराजे ॥४०॥ आपे अन्न
 जमे जन बहु । सुणी आवे अन्नारथी सह ॥ बांधी धर्मनी व्रजा
 ते बहार । दिये अन्न बहु देदेकार ॥४१॥ बीजि जमे मुनिनी
 मंडळी । थाय आनंद उत्सव वळी ॥ एम कर्ता वीत्युंछे चोमासुं ।
 गयो माद्र ने आवियो आसु ॥४२॥ पछी सुरतयीं सत्संगी आव्या ।
 प्रभुने काजे पोशाग लाव्या ॥ लाव्या पाष सुंदर शोमाळी । नामे
 अंकित अतिरूपाळी ॥४३॥ लाव्या वाघो सुंदर सुरवाळ । बहु
 प्रेमेसुं पूज्या दयाळ ॥ थया राजि पोते महाराज । पहेंया वस्त्र

जनहेत काज ॥४४॥ जेना सेवक आंतमाराम । माने पोताने पूर-
णकाम ॥ तेना स्वामीने केम कहेवाय । जे अप्राकृत पूजाने चाय
॥४५॥ माटे जनना भावने जोइ । लिये पूजां प्रसन्न मन होइ ॥
एम करतां आवी दिवाळी । पूरी दीपनी माळा रूपाळी ॥४६॥
तियां वेठा अलवेलो आवी । सुंदर मूरति सहजुने मावी ॥ जोइ जन
थयाछे मगन । सहजु कहे स्वामी धन्यधन्य ॥४७॥ पछी बह्नुभाते
कर्या भोजन । विध्यविध्यनां कर्या व्यंजन ॥ घणे अन्ने अन्नकोट
किधो । बाले प्रेमेशुं प्रसाद लिधो ॥४८॥ पछी जमाव्यो जननो
साथ । प्रभु पीरसे पोताने हाथ ॥ दिधुं नाथे सुख लिधुं जने ।
कार्तिकशुदी एकमने दने ॥४९॥ तेदि आग्या मुनि सहजु मळी ।
देशोदेश जे हति मंडळी ॥ करावियो उत्सव ए दने । जया ल-
लिता उत्तमजने ॥५०॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंद-
स्वामिशिष्यनिष्कलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये हरिचरित्रे ग-
ढडे अन्नकोटनो उत्सव कर्षो एनामे पंचासिमुं प्रकरणम् ॥८५॥

। राग सामेरी—पछी संतने आपी आगन्या । जाओ फरवा
सहजु मळी ॥ ज्यारे अमे तेढाविये । त्यारे आवज्यो तमे वळी ॥१॥
अणतेव्ये नव्य आवबुं । वळी लोपी अमारुं वचन ॥ हेत होयतो
हरिनी मूरति । न विसारवी निशदन ॥२॥ आगन्या विना जे
आवबुं । तेमां राजि अमे नहि रति ॥ वचनप्रमाणे जे वरते । तेउ-
पर्ये प्रसन्न अति ॥३॥ अशि सरज शेष सिंधु । सर्वे रहे अमारा
वचनमां ॥ वारि वसुधा वहनि । मरुत डरे वळी मनमां ॥४॥
भय प्रला भुले नहि । डरे वचनवी दिगपाळ ॥ सुरासुर इंद्र अंश ।

कंफे वचनथी काळ ॥५॥ तेह सर्वे एम जाणे । जे वडा थया वच-
 नथी ॥ एवां वचन आजनां । तमे जाण्यांछे के जाण्यां नथी ॥६॥
 एवां वचन जो जाणो अमारां । तो पाळो सहु सुजाण ॥ एवुं न
 मनाय अंतरे । तो कैम मान्युंछे कल्याण ॥७॥ माटे सहु सुजाण
 छो । वळी सांमळीछे बहु वारता ॥ छोटां मोटां वचन अमारां ।
 तेने रखे विसारता ॥८॥ एटली वात करी हरि । पछी शिख दीधि
 संतने ॥ मळी वळी मस्तान करी । मोकल्या गुणवंतने ॥९॥ नाथ
 निरखि हूये हरखि । लखिलिघा अंतरे ॥ सुख लइ मगन थइ ।
 चाल्या देशोदेशांतरे ॥१०॥ जियांजियां आपी आगन्या । तियां-
 तियां संत सहु गया ॥ हेत जोइ हरिजननां । गिरघरजि गढडे
 रखा ॥११॥ नाथ कहै सहु साधने । आज संत छे जे आपणा ॥
 सर्वे अंगे में शोधिया । कोइ रीत्ये नथी मणा ॥१२॥ ज्ञान भक्ति
 वैराग्य वळी । तपतणी सहु मूरति ॥ शमदमादि साधने संपन्न ।
 अंगे अध नहि रति ॥१३॥ एम वारमवार वालो । गाय ते गुण
 संतना ॥ पछी कांइक दन वीते । आव्या दन वसंतना ॥१४॥
 कयों उत्सव आनंदमां । वसंतपंचमीनो वळी ॥ आसपासथी दास
 तेव्या । आव्या संत सहु मळी ॥१५॥ ताने गान गाय तियां ।
 सर्वे मळी वळी संत ॥ एम आनंदे उत्सव करतां । वीत्यो वळी
 वसंत ॥१६॥ पछी आवी हुतासनी । त्यां हरिजने रंग घोळिया ॥
 अलवेलाने उपखे । कळश केशरना ढोळिया ॥१७॥ लागी झडी
 त्यां रंगनी । उडे गुलाल अतिघणो ॥ खुन तियां खेल मच्यो ।
 हरि ने हरिजनतणो ॥१८॥ पछी नाथे हाथशुं । रंगे रग्या सहु

संतने ॥ रसवस करी रसिये । आप्यां सुख अनंतने ॥१९॥ एम
रमी हुतासनी । नाखा पछी जइ नीरमां ॥ सखासंगे श्यामळो ।
शोभेछे शरीरमां ॥२०॥ पछी सुंदर भोजन करी । जने जमाळ्या
नाथने ॥ जमी सुंदर श्यामळे । जमाळ्या सखा साथने ॥२१॥
एम लीला बाले करी । फागणशुदी पुन्यम दने ॥ अर्चितव्यो
उत्सव कर्यो । जनकारणे श्रीजीवने ॥२२॥ एक उत्सव शुं कहुं ।
नित्यनित्य उत्सव थायछे ॥ नर नारी नियम धारी । गुण गोविं-
दना गायछे ॥२३॥ नित्य संत समूह जमे । ते गमे मनमां अ-
तिघणुं ॥ जया ललिता जन जोडी । उदार मन उत्तमतणुं ॥२४॥
सदा समीपे श्यामने । वीते वरप ते पलसम ॥ आनंदमां निशदिन
वीते । तेनी न पडे गम ॥२५॥ पछी सुंदर श्रावणे । आविछे ज-
न्माष्टमी ॥ हरिजन कहे मुनि तेडीये । कोइ बातनी नथी कमी
॥२६॥ पछी नाथजि बोलिया । सहु संत छे परदेशमां ॥ आस-
पास जे आंहि छे । एतो आवेछे हमेशमां ॥२७॥ तेने पछी ते-
डाविया । उत्सव करवा आनंदमां ॥ सखासंगे श्यामळो । राजि
रमवा जनवृंदमां ॥२८॥ पापीए परीयाण किधुं । तेमां विपत पा-
डवा बळी ॥ उत्सवना दिन उपर्ये । आविया असुर मळी ॥२९॥
आज एनो उत्सव छे । तेमां विघन पाडिये ॥ मरिजाये जीवथी ।
पण शुंडं एनुं देखाडिये ॥३०॥ आशय एनो ओळखी । बळी करी
हरिए वारता ॥ आपणे आंहिथी चालिये । ए जाय पाछा जख-
मारता ॥३१॥ पछी हरिजन हरि पोते । प्रभुजि पधारिया ॥
असुरनुं नव्य उपज्युं । जेवा आव्या तेवा गया ॥३२॥ एह विघन

टाळी वळी । अलवेलोजि आविया ॥ पछी अन्नकोट उपर्ये । संत
 सहुने बोलाविया ॥३३॥ करी उत्सव अन्नकोटनो । पछी संतने
 शीख करी ॥ नरनारायण देवनी । फेरवी कंकोतरी ॥३४॥ सत-
 संगी सरवे मळी । श्रीनगर सहू आवज्यो ॥ नरनारायण देवनी ।
 मूरतियो पवरावज्यो ॥३५॥ अमेपण त्यां आवशुं । ते जरूर तमे
 जाणज्यो ॥ सारो समैयो सुधारशुं । अंतरे प्रतीत आणज्यो ॥३६॥
 आव्या पछी अलवेलडो । महावर्दी दशमी दिने ॥ तेदि प्रभुजि
 पधारिया । श्रीजैतलपुर पत्तने ॥३७॥ दिघां दर्शन दासने । हरि-
 जने निरळ्या श्रीहरि ॥ सतसंगी मुखिया थया । नाथ निहाळ्या
 नयणां भरि ॥३८॥ पछी दिवस वळते । श्रीनगरे श्याम सधा-
 विया ॥ जोड उतरवा जायगा । पाछा जैतलपुरे आविया ॥३९॥
 भक्त एक भाविक वसे । गाम असलाली तियां ॥ तेने भुवन मो-
 जन करी । संघे सहित सरे गया ॥४०॥ कर्पा उत्तारा कांकरीये ।
 देशदेशना दास आविया ॥ रथ वेल्य ने पालखी । उंट घोडां
 गाडलां लाविया ॥४१॥ बाल जोयन घृद्ध वळी । मनुष्य त्यां मळ्यां
 घणां ॥ कोड केने नव्य ओळखे । आव्या दास बहु देशतणां ॥४२॥
 उबे आसने वेसि वालो । दासने दर्शन दिले ॥ सनमुख वेसे संत
 सहू । निरसिने मुख लिये ॥४३॥ नरपति राजि अति । ते प्रभु-
 पासे आविया ॥ पछी दिवस वळते । पोते प्रभुजि त्यां गया ॥४४॥
 अतिहेते आसन आपी । प्रेमेशुं पूजा करी ॥ पछी जेजे पुछियुं ।
 आप्यो उत्तर तेनो हरि ॥४५॥ राजा अतिराजि थड । पछी प्रभुने
 पाय लागिया ॥ एतुं कारज्य करी हरि । श्याम संघमां आविया

॥૪૬॥ પછી દિવસ વઠતે । પધરાવીછે મૂરતિ ॥ નરનારાયણ દેવ
 હેરે । બેઠા બેઠ વદરીપતિ ॥૪૭॥ અનેક જન ત્યાં આવિયા । નિ-
 રખવા નરવીરને ॥ દર્શન કરી દયાઠનાં । પામિયા સુખ અચિરને
 ॥૪૮॥ સુંદર માસ સોયામળો । ફાગણશુદી તૃતીયા તિથિ ॥ તે-
 દિને સ્થાપન કર્યું । વાલો આવ્યા વિશાળાવનથી ॥૪૯॥ વિકટ
 અદ્રિ વદ્રિ આઢા । જહ ન શકે ત્યાં કોઈ ॥ અતિઅગમ તે સુગમ
 થયા । હરિજનનાં હેત જોઈ ॥૫૦॥ માગ્ય મોટાં ઇ ભૂમિનાં । ડ્યાં
 પધાર્યા પોતે ધણી । નરનારી નાથ વિના । પીઢાતિ પ્રજા ધણી
 ॥૫૧॥ પછી ઉતારી આરતી । નાથ રાસજ્યો નજર મહેરની ॥
 પછી દિવસ વઠતે । કરી ચોરાશી શહેરની ॥૫૨॥ કરી કારજ્ય
 ઇટલું । શ્યામલિયો સધાવિયા ॥ ઘણમુલે ઘોડે ચઢી । જયતલ-
 પુરે જઈ રહ્યા ॥૫૩॥ પછી ત્યાંથી પધારિયા । દયાઠુ દેશ પાંચાઠ ॥
 કરી કારજ્ય ઇટલું । આવ્યા ગઢડે ગોપાઠ ॥૫૪॥ અનંત લીલા
 કરી હરિ । વઢી અનંત લીલા કરશે ॥ એવો કોણ કવિરાજ છે ।
 જે અથ ઇતિ ઓચરશે ॥૫૫॥ શેષ મહેશ શારદા । જેના ગુણ ગાતાં
 થાકે ॥ નેતિનેતિ કહિ રહે નિગમ । તેને કોણ કહિ શકે ॥૫૬॥
 ગાંધર્વ ગુનિ નારદમુનિ । ગણપતિ અતિ ગાયછે ॥ વહુ વઢે જાય
 ચોલવા । પળ જેમ છે તેમ શું કહેવાયછે ॥૫૭॥ માટે મનમાં વિ-
 ચારિયું । એના ગુણ અપાર છે ॥ કહિકહિને કહે કવિ । તોય
 હારવા નિરધાર છે ॥૫૮॥ મૂરજ જઠકળ જે ગણે । વનપાત ગા-
 તરોમાવલી ॥ મેઘદ્વણ્યકળ કવિ ગણે । અનંતના ઉડુગળ મઢી
 ॥૫૯॥ ઇતો સરવે અનંત છે । પળ તેનો અંત કોઈક લહે । એવા

कोटिकोटि मळे । पण हरिगुण कोण कहे ॥६०॥ इति श्रीमदेकां-
 तिकधर्मप्रवर्तकश्रीसद्गुणानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्त-
 चिंतामणिमध्ये हरिचरित्रे नरनारायणदेवनी प्रतिष्ठा करी एनामे छधा-
 शिमुं प्रकरणम् ॥८६॥

पूर्वछायो—कहुं लीला वळी लालनी । जे करी हरि अवि-
 नाश ॥ संत समीपे राखिया । राजि यह पट मास ॥१॥ तेहमांहि
 जेजे कयुं । ते कहुं सांभळज्यो जन ॥ चरित्र सुणतां श्यामनां ।
 वळी थाय परमपावन ॥२॥ चोपाइ—घणुं रक्षाछे गढडामांइ ।
 करी हुतासनी वळी त्यांइ ॥ उणाळतु वीति एह ठाम । चहुराजि
 छे सुंदरश्याम ॥३॥ पछी आवियुं चातुरमासुं । दुष्टे दुष्टपणुं पर-
 काशुं ॥ पछी त्यांथी चालिया मोरार । आव्या सारंगपुर मोझार
 ॥४॥ साथे हतुं संतनुं मंडल । महामुक्त अंतरे अमल ॥ तेसहित
 सारंगपुर आव्या । घणुं जनतणे मन भाव्या ॥५॥ भक्त भाविक
 जीवो खाचर । हरि उतरिया तेने घर ॥ सुंदर भोजन करी र-
 साळ । जम्या नाथ जमाळ्या मराळ ॥६॥ बळतो आव्यो अष्टमीनो
 दन । सर्वे व्रत रक्षा मुनिजन ॥ पछी पोते पधारिया बाख । आव्या
 दर्शने बहु नरनाख ॥७॥ सुंदर गाडले पलंग ढाळी । तेउपर बेठा
 वनमाळी ॥ करे उत्तर प्रश्न त्यां अति । श्वेतवस्त्रे शोमेछे मूरति
 ॥८॥ दिये दर्शन प्रसन्न घणुं । निखिं हर्षे मन जनतणुं ॥ एम अ-
 ष्टमी उत्सव कीधो । जने लाव अलौकिक लीधो ॥९॥ जने रा-
 ख्यांतां नियम जुजयां । उपवास अलुणां जमवां ॥ तेने प्रभुजिये
 कहुं कथी । तमे वालां छो मने आजयी ॥१०॥ पछी परमहंसने

काजे । करी रसोइ सुंदर साजे ॥ पोते पिरखुं पंगत्यमांइ । करी
 वात ते हेतनी त्यांइ ॥११॥ सर्वे संते ए वात सांभळी । गया फ-
 रवा बांधी मंडळी ॥ विजा आव्या हता हरिजन । तेपण गया
 पोताने भुवन ॥१२॥ पोते रखा सारंगपुर गाम । संत गया कांइ
 रखा ए ठाम ॥ जोइ मरजि महाराज केरी । संत आवे जाय वारि-
 फेरी ॥१३॥ विति गयो तियां दोढ मास । नित्य दर्शन करतां
 दास ॥ कर्यो समैयो सारो मोहने । श्रावणवदी अष्टमीने दने ॥१४॥
 पछी पधार्या गढडे नाथ । संत लिघाछे सरवे साथ ॥ रखा दन
 दश एह ठामे । पछी आव्या कारियाणी गामे ॥१५॥ सुणी सत-
 संगी सहु आव्या । पाये लागी घेयें पयराव्या ॥ आपी आसन
 करावी रसोइ । जम्मा हरि भाव तेनो जोइ ॥१६॥ पछी जमा-
 डिया मुनिजन । एम आनंदे वीत्यो ए दन ॥ नित्य नाथ दिये
 दरशन । थाय उत्तर ने परशन ॥१७॥ एम करतां वीत्या कांइ
 दन । बोल्या प्रभुजि थइ प्रसन्न ॥ आसुना दिन केटला गया ।
 क्यारे आवशे दशमी विजया ॥१८॥ त्यारे बोलिया वसतो खा-
 चर । छे नजिक कहि जोड्या कर ॥ नाथ मागुंछुं एक वचन ।
 आपो आगन्या थइ प्रसन्न ॥१९॥ करो उत्सव दशरातणो । तेडो
 संततो हुं राजि घणो ॥ एवुं सुणिने बोलिया नाथ । सारुं तेडावो
 संतनो साथ ॥२०॥ पछी संत आव्या सहु मळी । हती देशोदेश
 जे मंडळी ॥ आवी लाग्या प्रभुजिने पाय । निखीं हयं हयामां न
 माय ॥२१॥ पछी नाथे जोयुं संतसाधुं । पुरी निजसेवकनी हासुं ॥
 पछी बोलिया जगजीवन । संतो आज उत्सवनो दिन ॥२२॥

ગાઓ ગરવી ઉત્સવ કરો । આજ અંગમાં આનંદ ભરો ॥ પછી સંતે
 ઉત્સવ આદર્યો । સારો સમયો મુંદર કર્યો ॥૨૩॥ પછી રુઢી ક-
 રાવી રસોડ । જમ્યા જીવન ને જન સોડ ॥ પછી સંત રાખ્યા નિ-
 જસાથ । દિયે દર્શન પ્રસન્ન નાથ ॥૨૪॥ ત્યાં આવ્યાં દિવનાં
 હરિજન । વણિક પ્રેમઘાડ પાવન ॥ લાવ્યાં પોશાગ પ્રશુને કાજે ।
 પહેર્યો પાસે જઈને મહારાજે ॥૨૫॥ સુરવાલ જામો ને પાઘડી ।
 રેટો કંટો વકમો ચાણડી ॥ ઘરું છત્ર છવિલાને શીશ । ઘણે પ્રેમે
 પૂજ્યા જગદીશ ॥૨૬॥ પછી પ્રશુજિ થયા પ્રસન્ન । આવી વેઠા પો-
 તાને આસન ॥ મટ દીનાનાથ વડમાગ્ય । આપ્યો વાલે તેને એ
 સુવાગ્ય ॥૨૭॥ એમ કરતાં આવી દિવાલી । ત્યારે ચોલ્યા વાલો
 ઘનમાલી ॥ આતો આવ્યો ઉત્સવ અન્નકોટ । કરવો સારો ન રા-
 ચવી ચોટ ॥૨૮॥ જાઓ લાવો સુલહિયા આ ઘડી । કરાવો વહુ
 માલ્યે સુલહી ॥ જેમ કહ્યુંછે જગજીવન । જોઈ મરજિ કર્યું તેમ
 જન ॥૨૯॥ કરી દીપમાળા વહુ સારી । મધ્યે વેઠાછે પોતે મુરારી ॥
 પહેરી સુરવાલ જામો જરી । શિર બાંધીછે પાથ સોનેરી ॥૩૦॥
 કંઠે પહેર્યાંછે ફુલના હાર । જુવે જન કરી મનપ્યાર ॥ હસિહસિ
 જુવે હરિ સામું । પુરે જનના મનની હામું ॥૩૧॥ પછી ચોલિયા
 શ્રીમહારાજ । સંતો ગાઓ ને ગરવી આજ ॥ પછી સંત થયા સા-
 વધાન । રચ્યો રાસ કર્યું વહુ ગાન ॥૩૨॥ પછી રિદ્ધિ ચોલ્યા
 અલવેલ । સંતો સુવ કર્યો આજ खेल ॥ એમ કહિને खेल સમા-
 ઘ્યો । જનને મન મોદ પમાઘ્યો ॥૩૩॥ એમ કરતાં વીતિ મધ્ય
 રાત્ર । વાલે કરી વહુવહુ વાત ॥ પછી પોહિયા ગ્રાણજીવન । સંત

गया आपणे आसन ॥३४॥ एम करतां थयुं सवार । पोढि जा-
 गीया प्राणआधार ॥ दिघां संतने दर्शन दान । वेशी पर्यकपर
 भगवान ॥३५॥ पछी करावियो अन्नकोट । शाक पाक ने अन्न
 अकोट ॥ भात्यभात्यनी सुखडी सारी । बहुभात्ये तळी तरकारी
 ॥३६॥ जम्या प्रेमेशुं पोते जीवन । पछी जमाडिया सर्वे जन ॥
 पोते पिरशुं पंगत्यमांय । कर्या संत राजि बहु त्यांय ॥३७॥ एम
 कर्यो उत्सव आनंदे । लिधुं सुख बहु संतवृंदे ॥ थाय रसोइ नित्य
 नवली । एकएकथकी घणुं मली ॥३८॥ एम वीतिगया व्रण मास ।
 राख्या संत सरवेने पास ॥ पछी एक दिवसे महाराजे । मूळा मं-
 गाव्या संतने फाजे ॥३९॥ कैक संतने आपिया हाथे । विजा ठ-
 छाळि नाखिया नाथे ॥ लिघा जने जाणी परसादी । उठ्या संत
 मोटा मरजादी ॥४०॥ कर्यो उत्सव अनुपम जाणो । आसोवदी
 दिवाळी प्रमाणो ॥ कर्यो कारियाणी मांदि संते । कराव्यो भावे
 भक्त वसते ॥४१॥ बहु लीला करी एह ठाम । पछी त्यांथी चाल्या
 संत श्याम ॥ बहु सत्संगी बोटादमांय । रव्या रात्य एक हरि त्यांय
 ॥४२॥ जमी जीवने जमाड्या जन । पछी त्यांथी चाल्या भगवन ॥
 मोटो भक्त छे सुरो साचर । आव्या गाम लोये तेने घेर ॥४३॥
 थया राजि बहु सहु जन । करी प्रभुजिनां दरशन ॥ अतिहेतेशुं
 आप्या उतारा । जेने जेम घटे तेम सारा ॥४४॥ करी चालती
 रुडी रसोयुं । देतां पाळुंवाळि नव्य जोयुं ॥ थाय वृंताकनां शाक
 घणां । करेल श्रीहरि हाथतणां ॥४५॥ करे एकला घृतमां शाक ।
 जमे संत तजि परो पाक ॥ निजकरे पीरसेछे नाथ । जोरेजोरे

जमे संत साथ ॥४६॥ नित्य करेछे नवली लीला । सर्वे संतने
 राख्याछे मेला ॥ एम करतां वीत्या घणा दन । दिधां जनने बहु
 दर्शन ॥४७॥ पछी बोलिया श्रीमहाराज । तमे सांमळो सहु मु-
 निराज ॥ जेदिनां आव्यां अयोध्यावासी । थयुं सारुं में जोयुं तपासी
 ॥४८॥ सतसंगनुं जामियुं मूळ । ज्यारे आव्युं ए धर्मनुं कुळ ॥ एम
 कहि बोलाव्या बे भाइ । आप्यां वंस सारां सुखदाइ ॥४९॥ पछी
 संत बोल्या जोडी हाथ । अतिसारुं थयुं कृपानाय ॥ एह आवतां
 हर्ष्याछुं अमे । तेतो जाणोछो सरवे तमे ॥५०॥ भाइ आवतां थइ
 मलाइ । दुष्ट बोलतां रक्षा लजाइ ॥ हरिजनने हर्ष न माय । नित्ये
 आनंद उत्सव थाय ॥५१॥ एम करतां आव्यो वसंत । आव्या
 दर्शने जन अनंत ॥ प्रेमे लाग्यां प्रभुजिने पाय । नाथ निरिं तस
 न थाय ॥५२॥ वाले जाणी उत्सवनो दन । पोते थया अतिशे
 प्रसन्न ॥ पहेरी वसंति वसन लाल । लिघो फांटमां भरी गुलाल
 ॥५३॥ नारंग्यो नाथे हाथे जनमाथे । जोइ लटकां लीघुं सुखसाथे ॥
 चढी गर्दी गुलालनी घाटी । फेंकी फांटुं बांय जामानी फाटी ॥५४॥
 एम उत्सव कयो आनंदे । जोइ लावो लीघो जनवृंदे ॥ पछी मगावी
 प्रसादी घणी । तर्त ताजा गोळ तलतणि ॥५५॥ दिघी दासने दोवट
 नाथे । दया करी हरि दोय हाथे ॥ एम करतां लीला अपार । पछी
 बोलिया जगदाधार ॥५६॥ बहु सारो थयो आ समयो । हवे सह
 संतने शिख दियो ॥ पछी संत गया आसपास । हुतासनीना उत्स-
 वनी आश ॥५७॥ पछी आवीछे पूरणमासी । लिघो राकेश राहुए
 प्रासी ॥ मोडुं ग्रहण थयुं महामारी । थइ निशा अतिशे अंधारी

॥५८॥ ज्यारे शुद्ध थयो शशि अंगे । त्यारे नावा चाल्या नाथ
 संगे ॥ गाडां घोडलांनो नहि पार । चाल्या जन हजारोहजार
 ॥५९॥ गातांवातां नाया भद्रावती । पछी आब्या आसन प्राण-
 पति ॥ एम करे लीला नित्य नाथ । जोइ सुखी थया जनसाथ
 ॥६०॥ कयों उत्सव आनंदे ते कैयो । महाशुदी पंचमी समैयो ॥
 कयों गाम लोये रुडीपेर । भक्त सुराखाचरने घेर ॥६१॥ इति श्री-
 मदेकातिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते
 भक्तचिंतामणिमध्ये हरिचरित्रे श्रीहरिए लोये वसंतपंचमीनो समैयो
 कयों एनामे सत्ताशिशुं प्रकरणम् ॥८७॥

। पूर्वछायो—एटली लीला त्यां करी । पछी पधार्या सुंदर-
 श्याम ॥ फुलदोल उत्सव उपर्ये । चाल्या पंचाले गाम ॥१॥ संत
 सहजने जणावियुं । धीरेधीरे आवज्यो त्यांय ॥ एम कही रथउपर
 वेसी । पधार्या सोरठमांय ॥२॥ चोपाइ—आवे वाटमांहि पुर
 गाम । सुभागी नर निरखे श्याम ॥ प्रथम पिपरडी गामे आब्या ।
 भक्त भाणजिने मन भाब्या ॥३॥ रुडी करावी तर्त रसोइ । जम्या
 हरि भाव तेनो जोइ ॥ पछी जमाडिया मुनिजन । घृत पीरशुं पोते
 जीवन ॥४॥ एम राजि करी निजदास । पछी त्यांथी चाल्या अवि-
 नाश ॥ आब्या हाथसणि रक्षा रात्य । त्यांथी प्रभु चाल्या परमात्य
 ॥५॥ आब्या जसदणमां जीवन । दिधुं पुरपतिने दर्शन ॥ रही
 मुहूर्त एक मुरारी । पछी तर्त करी असवारी ॥६॥ आवी अरण्ये
 नदी निर्मळी । वेसि जम्या त्यां सुखडी गळी ॥ त्यांथी आब्याछे
 वंधिये गाम । सुखसागर सुंदरश्याम ॥७॥ रक्षा रात्य त्यां दोय

दयाळ । पछी त्यांथी चाल्या तंतकाळ ॥ आल्या गोंडळमांहि गो-
 विंद । संगे हरिजननुं छे धुंद ॥८॥ आवी उतरिया उपवन । तियां
 जम्या हरि हरिजन ॥ सातभात्यनी हती सुखडी । शाक धुंताक
 खीचडी रुडी ॥९॥ पोते पीरशी जमाव्या जन । एम सहुने कर्मा
 प्रसन्न ॥ पछी त्यांथी चाल्या अलवेल । करी असवारी न करी
 वेल ॥१०॥ डया गाममां आल्या दयाळ । पोताकारणे कराव्यो
 थाळ ॥ आप्या मुनिने मोदक हाथ । बहु लीला करी इयां नाथ
 ॥११॥ रहि रात्य चाल्या भगवान । देता जनने दर्शन दान ॥ आवी
 सीममां सरिता सारी । तियां जम्याछे पोते मुरारी ॥१२॥ पछी
 जमाडिया निजजन । अति प्रभुजि थइ प्रसन्न ॥ त्यांथी आल्या
 कंडोरडे गाम । दिधां दासने दर्शन श्याम ॥१३॥ रक्षा रात्य झां-
 झमेख आवी । निजकरे रसोइ बनावी ॥ पोते पीरंशुं प्रेमे अधिक ।
 करी चोकी टाळी बळी बीक ॥१४॥ त्यांथी चाल्याछे घोडले
 चडी । रक्षा उपलेटे एक घडी ॥ पछी जाळिये आल्या जीवन ।
 भक्त हिरावाइने भुवन ॥१५॥ रही रात्य जम्या जगधुंद । त्यांथी
 आविया गाम गणोद ॥ देखी उपवन आंचाछाय । रक्षा रात्य
 एक पोते त्यांय ॥१६॥ पुरपतिने करी प्रसन्न । आल्या माणाच-
 दरे मोहन ॥ रक्षा तियां पोते घडी चार । पछी आल्या पंचाळा
 मोझार ॥१७॥ धन्यधन्य पंचाळनां जन । जेनां निर्मळ उदार
 मन ॥ प्रभु पधराव्या सारु भुवने । नियम राख्यांतां नरनारी जने
 ॥१८॥ तेने वीति गया कइ काळ । त्यारे पधार्या दीनदयाळ ॥
 निरखि हरसियां नर नारी । घेरे पधार्या देव मुरारी ॥१९॥ बहु

प्रेमेशुं लागिया पाय । हेते आव्यांछे हैयां भराय ॥ बोले गदगद
 गीरा वयणे । हाल्यां हेतनां आंसु नयणे ॥२०॥ वळी भुलियां
 तनमानने । एम भेटिया भगवानने ॥ पछी हरि करी करुणा-
 दृष्टि । जेम मृत्यपर अमृतवृष्टि ॥२१॥ त्यारे सरवे थयां सचेत ।
 बोल्यां हरिसाथे करी हेत ॥ कहे आज थयां कृतारथ । प्रभु आव्हे
 संयां सर्वे अर्थ ॥२२॥ आज घन्य घडी घन्य वार । तमे पधार्या
 प्राणआधार ॥ पुन्य अमारानो नहि पार । जाग्यां भाग्य अतिशे
 अपार ॥२३॥ आज बहु दिननां दुःख भाग्यां । एम कही सह पाये
 लाग्यां ॥ पछी आपी सुंदर आसन । कर्षां भात्यभात्यनां भोजन
 ॥२४॥ बहुहेते जमाळ्या जीवन । पछी पुच्छुं प्रभुने प्रश्न ॥ क्यारे
 आवशे चाइयोनी संघ । आज राख्यो भलो तमे रंग ॥२५॥ क्यारे
 आवसे मुनिनो साथ । एवुं सांभळीने बोल्या नाथ ॥ संघ सरवे
 आवशे कांलय । वणतेव्या नहि आवे मराळ ॥२६॥ त्यारे जन बोल्या
 जोडी हाथ । सर्वे तेडावो मुनिनो साथ ॥ कोइ वातनी नहि आवे
 खामी । तेह तमारे प्रतापे खामी ॥२७॥ पछी महाराजे मुनि बो-
 लाव्या । 'सर्वे संत तर्व तियां आव्या ॥ आव्या संघने आप्या
 उत्तारा । मुनि उत्तरिया पुरवारा ॥२८॥ करी चालती रुडी रसोयुं ।
 पाछुंवाळि वावरतां न जोयुं ॥ मागे जळ तियां अपि घृत । जेवुं
 जोइए तेवुं मळे तरत ॥२९॥ कोइ वातनी खोळ्य न आवे । जमे
 जन जेने जेवुं मावे ॥ जेमजेम जमे मुनिजन । तेमतेम राजि.थाय
 मन ॥३०॥ संत सर्वे थया सुखाळा । नाथ निखिं मगन मराळा ॥
 थाय आखो दिवस दर्शन । होय अति उत्तर प्रश्न ॥३१॥ करे

चालो वात अतिमारी । सुणी मगन थाय नरनारी ॥ एम वीति
 गया दिन सोळ । आव्यो नजिक उत्सव फुलदोळ ॥३२॥ आव्या
 देश प्रदेशना संघ । करवा दर्शन मने उमंग ॥ मनुष्य न मायां
 गाम मोझाख । सर्वे उतरियां पुरवाख ॥३३॥ तियां मोटो कर्यो
 एक मंच । बहु मंगाव्यो रमवा संच ॥ केशुं केसर गुलाल घणो ।
 काढ्यो रंग ते पतंगतणो ॥३४॥ पछी मुनिने कहे महाराज । गाओ
 गरवी उमाथइ आज ॥ त्वारे मुनि थ्याछे हुलास । रच्यो रंगभर
 सुंदर रास ॥३५॥ जोया रमतां जीवने जन । पोते कर्तु रमवातुं
 मन ॥ सुंदर पहेरी सारो सुरवाल । झगे जरकशी जामानी चाल
 ॥३६॥ शीश बांधिछे पाष सोनेरी । उठ्या आपे कमर कशि करी ॥
 आव्या सखामां सुंदरझ्याम । रमे रंगभर पूरणकाम ॥३७॥ करे
 लटलां वजाडे ताळी । शोमे संतमध्ये वनमाळी ॥ वाजे बाजिंत्र
 ढोल नगरां । पुरे स्वर शरणाइ सारा ॥३८॥ रमे रसियोजि रंग-
 रेल । छोगावाळो छविलोजि छेल ॥ जोइ जन करे जेजेकार ।
 निरें नमे अमर अपार ॥३९॥ खेल अलौकिक खुब मचाव्यो ।
 जोइ जनने आनंद आव्यो ॥ रमे नाथसाथे नव्य हारे । कोये व-
 च्चमां पढी न वारे ॥४०॥ जाणुं अखंड खेल मंडाणो । नहि आळशे
 एम जणाणो ॥ त्वारे वाल्यमे वात विचारी । आज सर्वे जाशे जन
 हारी ॥४१॥ त्वारे केम रमशे ए काल्य । एवुं जाणी वाले करी
 वाल्य ॥ संतो आळसो आज रमत्य । काल्ये रमवानी राखो हि-
 मत्य ॥४२॥ करी एटली लीला ए दने । जन पोताना साथे जी-
 वने ॥ एम रंगे वहीगइ रात्य । पोढि प्रभु जाग्या परमात्य ॥४३॥

आंवी ढोलिये वेठा गोविंद । कहे लावो पूजा मुनिवृंद ॥ पछी
 संत लाव्या पूजा सारी । अचर केशर चंदन उतारी ॥४४॥
 आवी चरच्युं बालाने अंगे । चरच्यां चरण अतिउमंगे ॥ तियां
 मगाव्यो रंग सोरंग । नाख्यो अलवेले सखाने अंग ॥४५॥ बहु
 मचावी रंगनी झडी । नाखे गुलाल भरे आंखडी ॥ पछी संखे
 लिघो रंग हाथे । नाख्यो अलवेलाजिने माथे ॥४६॥ त्यारे घांघा
 थया गिरिधारी । करी तर्त घोडे असंचारी ॥ पछी पधारिया पु-
 रवाख । संगे सखा हजारोहजार ॥४७॥ आंवी वेठाछे मंचे महा-
 राज । कहे सांमळो सह्य मुनिराज ॥ लावो रंग छांडु मारे हाथे ।
 जेजे जन रक्षा तेने माथे ॥४८॥ पछी रंग लहू अलवेले । छांय्यो
 सह्युने उपर छेले ॥ पछी भरी गुलालनी झोळी । नाखि नाथे रंगी
 संतडोळी ॥४९॥ उडे गुलाल अंबर छायो । चढी गर्दमां सूर छ-
 पायो ॥ पछी महाराज कहे मुनिराय । हवे रमो परस्पर मांय ॥५०॥
 सारो रंग भराव्योछे होजे । वेड टोडा करी रमो मोजे ॥ पछी
 सखा थया सावधान । मच्यो खेल जुवे भगवान ॥५१॥ चाले
 परस्पर पीचकारी । उडे रंग सोरंगनां वारी ॥ जाणुं आवियो मेघ
 अपाडे । चाल्यां पुरमर्या नीर खाडे ॥५२॥ मचि झडि चाल्यो
 रंग रेली । थयो कीच रचि जाणुं एंली ॥ एम रमे मुनि मांहो-
 मांय । वाजे बहु वाजितर त्यांय ॥५३॥ होडाहोडमां कोइ न हारे ।
 जित्याजित्या त्यां शब्द उचारे ॥ एम खुब मचावियो खेल । जोइ
 एम बोल्या अलवेल ॥५४॥ संतो राखोराखो रमवानुं । थायछे
 अवेर जमवानुं ॥ चालो नावाने सरवे साथ । एम कहुं वजादिने

हाथ ॥५५॥ पछी आपे करी असवारी । चाल्या सखासंगे सुख-
कारी ॥ पोते पहेर्या हतां वस्त्र अंगे । तेतो सर्वे रंगाणांतां रंगे ॥५६॥
आप्यां उतारी झिणामाइने । एम आविया नाथ नाइने ॥ पछी
जने कराव्यां भोजन । बढी पोढिने जम्या जीवन ॥५७॥ मुनि-
काजे मोदक मोतैया । करि राख्याता सारा सेवैया ॥ ते पीरशा
पंगत्यमां नाथ । जन जमाडिया निजहाथ ॥५८॥ अतिआनंदे ज-
मिया जन । तोय खातां खुट्युं नहि अन्न ॥ पछी मोदक लइ मुरारी ।
आप्या सर्वे संघने संमारी ॥५९॥ एम लीला करी अलवेले । क-
रावी झिणेमाये एकिले ॥ आप्यां सहुने सुख अनेक । करी लीला
ते कहि कांयेक ॥६०॥ इति श्रीमद्देकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंद-
स्यानिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचितं मङ्गलचिन्तामणिमध्ये हरिचरित्रे श्री-
जिमद्वाराजे फुलदोलनो उत्सव कथो एनामे अठव्याशिशुं प्रकरणम् ॥८८॥

पूर्वछायो—एटली लीला त्यां करी । पछी पधार्या पांचाळ ॥
अनंत जीव उदारवा । फरे देशोदेश दयाळ ॥१॥ चोपाइ—
पछी त्यांथी चाल्या सुखकारी । आव्या माणावदर मुरारी ॥ रहि
रात्य ने कर्या भोजन । पछी त्यांथी पधार्या जीवन ॥२॥ करी
गाम गणोदे विश्राम । आव्या जाळिये सुंदरश्याम ॥ तियां ज-
मिया संते सहित । जने जमाडिया करी ग्रीत ॥३॥ पछी त्यांथी
चाल्या अविनाशी । शोमे सुंदर रात्य उजाशी ॥ कर्यो वाटमां
कांइक ढाळ । आव्या दूधिवदर दयाळ ॥४॥ सुंदर शीरानी करी
रसोइ । जम्या जन संघे हता सोइ ॥ पछी सुंदर सांझनी वेळे ।
चाल्या नाथ संघ लइ मेळे ॥५॥ चालतां वीतिया चारे जाम ।

आव्या बंधिये सुंदरश्याम ॥ रखा रजनी आनंदे अति । आव्या
 पिपलिये प्राणपति ॥६॥ हरिभक्ते जमाढ्या त्यां हेते । सर्वे मुनिने
 संघसमेते ॥ त्यांथी चालिया सुंदरश्याम । कर्यो रायपुरे विशराम
 ॥७॥ त्यांथी आविया गाम वांकिये । एम गामोगाम दर्शन दिये ॥
 त्यांथी आविया गढढामांय । दिन त्रण रखा पोते त्यांय ॥८॥
 पछी त्यांथी चालिया दयाळ । आव्या कारियाणिये कृपाळ ॥ पछी
 नाथे कही एम बात । संतो तमे जाओ गुजरात ॥९॥ सारी मूर-
 तियो सुखदाह । पधरावशुं वरतालमांइ ॥ तेनेअर्थे करावो मंदिर ।
 सारं सरस सहृथी सुंदर ॥१०॥ तेनी रीत्य समझावी कइ । जाओ
 आदरो त्यां तमे नइ ॥ आपी आगन्या संत सधाव्या । पोते गाम
 गढढामां आव्या ॥११॥ त्यांथी पधार्या कच्छ भुजभणी । करवा
 प्रतिष्ठा नरवीरतणी ॥ दिघां सहु दासने दरशन । प्रभु जनपर छे
 प्रसन्न ॥१२॥ पछी भावेशुं भुजनगर । बेसारिया नारायण नर ॥
 आवी मुहूर्तमां मनगमी । वैशाखशुदी कहीए पंचमी ॥१३॥ तेदि
 नरनारायण राय । बेसार्या भुजनगरमांय ॥ एम करी बहु शुभ
 काम । पछी पधार्या गढडे गाम ॥१४॥ अतिदयाळ दया अपार ।
 अति कृपाळ कृपामंडार ॥ करे आचरण जेजे महाराज । तेतो
 सहु जीवने सुखकाज ॥१५॥ करे चरित्र नवलां नित्य । जन राखे
 चिंतविने चित्त ॥ दास उपर छे दया अति । सुखसागर श्याम
 मूरति ॥१६॥ दिये दासने दर्शनदान । जन जुवे भावे भगवान ॥
 करे बात नित्य प्रत्ये नवी । मुणी आश्चर्य थाय अनुभवी ॥१७॥
 लिये सुख अलौकिक सहु । एवी वातो करे चालो बहु ॥ एम

आनंदमां दिन जाय । जन गुण गोविंदना गाय ॥१८॥ जाय जुग
 ते पलसमान । नित्ये मेळा रहेतां, भगवान् ॥ एम करतां आवी
 अष्टमी । कृष्णजन्म तिथि-मनगमी ॥१९॥ मोटा उत्सवनेो एं
 दिन । तेव्हा समैयापर मुनिजने ॥ आव्यां संत सहुनां मंडळ ।
 मोटा मुक्त जे अति, अमळ ॥२०॥ आवी लाग्या प्रभुजिने पाय
 स्पर्श पद, ने मोद न माय ॥ चाले अतिवालयपे बोलाव्या । संतो
 समैयापर भले आव्या ॥२१॥ संतो सर्वे आव्या तमे मळी । रखे
 रहीजाये, कोइ मंडळी ॥ संत कहे आव्यो सहु साथ । देशप्रदेशे
 हंशे कोइ नाथ ॥२२॥ कहे नाथ ते, आवशे सोइ । एम कहिं क-
 रावी रसोइ ॥ थइ, चालती रुडी रसोइ । जमे जन मगन मन होइ
 ॥२३॥ एम करतां वीत्यां दिन चार । आवी, अष्टमी शुभ, तेवार ॥
 रखा व्रत मुनि, सहु मळी । सांख्ययोगी बाइयोनी मंडळी ॥२४॥
 चाल्या नावा नाथ साथे लइ । नाह्या, निर्मळ, जळमां जइ ॥ नाइ
 निसरिने, बोल्या नाथ । तमे, सांमळज्यो सहु साथ ॥२५॥ हरि-
 मंदिरसारुं हमेश । लेवो, एकुको पथरो शीश ॥ आज अमेपण एक
 लेशुं । वासुदेवनी भक्ति करिशुं ॥२६॥ पछी सोनेरी पाघने
 माथे । लिघोळे एक पथरो नाथे ॥ एम नाइ आव्या नाथ घेखं ।
 आव्यो, मक्त भाविक ए वेख ॥२७॥ जाति वैश्य वेणीमाइ
 नाम । लाव्या पूजा पूजवाने श्याम ॥ काजु, कनककडांनी जोड ।
 अपि, नाथ हाथे पुर्या, कोड ॥२८॥ पछी मुनि मळी, रच्यो रास ।
 रम्या संतसंगे अविनाश ॥ एम कर्यो, उत्सव, आनंदे । लिथुं सुख
 मळी मुनिवृंदे ॥२९॥ वळतो आव्यो नवमीनो दिन । जने कर्यो-

सुंदर भोजन ॥ मुनिकाजे मोदक मोतैया । कर्या काजु जाय नहि
 कदा ॥३०॥ पोते पीरसे प्रभुजी हाथे । अतिहेते निजजन माथे ॥
 लइ मोदक मनवार्यु करे । कडी वडी फुलवडी फरे ॥३१॥ कढ्यां
 दुध साकर उजळी । फरे उपर भातमां वळी ॥ एम जुक्ते जमा-
 डिया दास । पछी एम बोल्या अविनाश ॥३२॥ सुणो संत सह
 जनवृंद । रहो चोमासुं करो आनंद ॥ क्यांथे भागवा न जायुं अन्न ।
 करवुं दरबारमांथी भोजन ॥३३॥ एवी सुणी वाल्यमनी वात ।
 सर्वे संत थया रळियात ॥ नित्य दयाळु दर्शन दिये । निरिं नाथ
 जन सुख लिये ॥३४॥ तियां वरपे गर्जनाये घन । बोले मोर
 वपैया मगन ॥ बोले दादुर अति आनंदे । जाणुं धुन्य मांडी मुनि-
 वृंदे ॥३५॥ झळके विजळि वारमवार । वरसे मेघ वळी एकधार ॥
 नदीए आन्यां नवलां जळ । अतिसुंदर सारां अमळ ॥३६॥
 नित्ये नावा जाये त्यां नाथ । सर्वे संग लइ मुनिसाथ ॥ नाही
 पाछावळे जन ज्यारे । लिये एक एक शिला त्यारे ॥३७॥ तेणे
 करी शोभे जन घणुं । जाणुं सैन्य चाल्युं रामतणुं ॥ तेने देखि
 दाझे दुष्ट छाति । जे कोइ होय रावणनी जाति ॥३८॥ दैत्य
 दैत्यतणो धर्म पाळे । साधु साधुनो धर्म संभाळे ॥ संत सदा सुखी
 दलमांइ । एवी वात गणे नहि कांइ ॥३९॥ सुणे वाल्यममुखनी
 वात । संशय शोकनी न रहे जात्य ॥ नित्य वात नविनवि थाय ।
 सुणि आनंदमां दिन जाय ॥४०॥ एम करतां सुख विलास ।
 चहिगयोछे चातुरमास ॥ आन्या दशरा दिवाळीना दन । करवो
 उत्सव कहे भगवन ॥४१॥ अन्नकोटनो उत्सव कहुं । आन्या

सतसंगी तियां सहु ॥ हतो समीपे संतसमाज ॥ रचि दीपमाळा
 मुनिराज ॥४२॥ बळे दिवा हजारेलजारुं । थियो प्रकाश गयुं
 अंधारुं ॥ वेठा अलवेलो तियां आवी । मनोहर मूर्ति मन भावी
 ॥४३॥ शोमे वस्त्र आभूषण अति । जनमनहरण मूरति ॥ हसि-
 हसि जुवे जनसामुं । पुरे जनना मननी हामुं ॥४४॥ परम आनं-
 दमां दन पळता । आच्यो अन्नकोट दन वळता ॥ पुर्यो अन्नकोट
 अति अने । लेख चोश्य ने भक्ष्य भोजने ॥४५॥ कहतां पार न
 आवे पाफनो । ताजि भाजि सीमा नहि शाकनो ॥ हेते जम्या
 पोते जनहाथ । पछी जमाडवा मुनिसाथ ॥४६॥ कशि कमर
 उठिया हरि । मोटि पंगति मुनिनी करी ॥ लिघा मोतैया ला-
 डवा लाले । मागे एक तियां त्रण आले ॥४७॥ साटा पेंडा जले-
 वी ने खाजां । दळ मगदळ मेशुव झाजां ॥ सेव सुवाळी लाफशी
 शिरो । फरे कंसार साकरकेरो ॥४८॥ बहु हवेजे भजियां वण्यां ।
 कळि गांठिया फुलवडी चण्या ॥ सुंदर शाक पिरड्यां पंगत्ये ।
 एम जमाड्या जन जुगत्ये ॥४९॥ पछी नाथ कहे सुणो यात ।
 हवे जाये सहु गुजरात ॥ आवी प्रबोधनी दिन थोडे । चालो सहु
 जाइए मळि जोडे ॥५०॥ लक्ष्मीजि ने नारायण आप । थाशे
 वरताले तेहनो स्थाप ॥ करी एटली आगन्या वाले । थइ मगन
 मानी मराले ॥५१॥ राख्या संत पासे सुख दइने । श्रावणवदि
 चतुरथी लइने ॥ त्यांथी राखि मुनिनी मंडळी । कार्तिकशुदि
 धीजलगे वळी ॥५२॥ कयों उत्सव एटला दन । जम्या मुनि
 भावतां भोजन ॥ घन्य जया ललिता वे जन । जेणे प्रभुने कर्पा

प्रसन्न ॥५३॥ इति श्रीगदेकांतिकंधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्य-
निष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये भुज वैशाखशुद्धि पंच-
मीने दिवस नरनारायण पधराव्या ने गढडे अन्नकोटनो उत्तव ए नामे
नेवाशिमुं प्रकरणम् ॥८९॥

पूर्वछायो—चाल्या पछी गढडाथकी । संघ लइने सुंदर-
श्याम ॥ भक्त भाविक बोटादमां । रक्षा राख्य एक एह ठाम ॥१॥
चोपाइ—पछी त्यांथी चाल्या संघसाथ । आव्या सुंदरीयाणे
श्रीनाथ ॥ जमि जन जीवन सधाव्या । जइ वागड अणियाळि
आव्या ॥२॥ रहे जसके रोजके जन । दिधां दयाळे तेने दर्शन ॥
पछी रक्षा कमियाळे नाथ । जाणि जखम जननो हाथ ॥३॥ जमि
घोर रक्षा गळियाणे । आव्या वरताळ्मां संध्या टाणे ॥ दिधां
दासने दर्शन दान । निरुया जने भावे भगवान ॥४॥ पछी जन
चोल्या जोडि हाथ । भले आव्या अनाथना नाथ ॥ बहु दिनना
हता पियासि । दिधां दर्शन आज अविनाशि ॥५॥ एम कहि
वेठा सनमुख । नाथ निरखि निगम्या दुःख ॥ जने रसोइ करावी
भली । जम्या तेमांथी नाथ रोटली ॥६॥ पासे हता मुनि बे
मराल । आप्यो अलवेले तेने थाळ ॥ पछी पोढिया प्राणजीवन ।
जाग्या ब्राह्म मुहूर्ते भगवन ॥७॥ करी दातण ने खान किधां ।
पछी दासने दर्शन दिधां ॥ पछी श्रीनारायणनी मूर्ति । जोइ वखा-
णिछे वळी अति ॥८॥ पछी वडोदराथकी जन । आव्यां हतां
करवा दर्शन ॥ तेना संघमां जइने श्याम । दइ दर्शन ने पुरि हाम
॥९॥ पछी जने कराव्याता थाळ । जम्या दया करीने दयाळ ॥

पछी शाल दुशाल अंगरखी । हाथे पहरेाव्यां हरिने हरखी ॥१०॥
 धूप दीप उतारी आरति । पछी करजोडि करी विनति ॥ भले
 प्रकट्या प्राणआधार । अम जेवानो करवा उधार ॥११॥ आज
 सुफळ थयो जनम । मळ्या प्रकट पुरुषोत्तम ॥ हवे छीए तमारां
 हो नाथ । कुळ कुटुंब अमे सहू साथ ॥१२॥ पछी नाथ कहे
 निर्भय रहीए । छो अमारां झाडुं शुं कहीए ॥ कही एटलुं चालिया
 नाथ । गया चोतरे सहू जनसाथ ॥१३॥ तियां कर्या उत्तर प्रश्न ।
 सुणि सहू जन थया मगन ॥ एवी बात करी अविनाशे । सुणि
 अतिहेते करी दासे ॥१४॥ एवी बात थाय नित्यनित्य । सांमळे
 जंन दइ मनचित्त ॥ सारा सुंदर वरपमांय । कार्तिकशुदी द्वादशी
 कहेवाय ॥१५॥ तेदि मुहूर्त जोइ शुभ अति । स्थापी श्रीनाराय-
 णनी मूरति ॥ वैदविधि करी विप्रजने । पधराव्या प्रभु शुभ
 दने ॥१६॥ लक्ष्मीनारायण सुखदाय । स्थाप्या मध्यना मंदिर-
 मांय ॥ भक्ति धर्म पोतानुं स्वरूप । स्थाप्युं उत्तर डेरे अनूप
 ॥१७॥ राधा ने धृंदावनविहारी । पासे पोतानी मूरति सारी ॥
 कर्यो दक्षिण डेरामां स्थाप । निजजनना टाळवा ताप ॥१८॥
 तियां वरल्योछे जयजयकार । धन्यधन्य बोले नरनाथ ॥ पछी
 जमाडिया विप्रजन । आप्यां मनवांछित भोजन ॥१९॥ दिधि
 दक्षिणा वस्त्र रुपैया । तेणे विप्र राजि मन थया ॥ पछी पांच
 दिवस पोते रक्षा । त्यांधी वसोये चालो आविया ॥२०॥ वसे
 वसोमांहि जन घणां । सर्वे प्यासि प्रभुदर्शनवणां ॥ तेने धरोघर
 जइ नाथ । दइ दर्शन कर्या सनाथ ॥२१॥ पछी संगे ह्ता मुनि-

जन । तेनेकाजे कर्मातां भोजन ॥ तेतो पिरशियां पोते वळी ।
 जमाडि सहू संतमंडळी ॥२२॥ पछी घोडे थया असवार । कर्यो
 मुनिने नमस्कार ॥ मुनि रहेज्यो आनंदमां तमे । मळशुं वेला
 वेला वळी अमे ॥२३॥ एम कहि चाल्या मगवान । सर्वे संत
 थया शोकवान ॥ अहो बहु दन राख्या साथ । आज गया
 विजोगिने नाथ ॥२४॥ अहो नित्ये थातां दरशन । एक हता
 एवापण दन । आज मुकिने चाल्या मोहन । हवे क्यारे थाशे
 दरशन ॥२५॥ एम कही अकळाणा अति । पछी अंतरे धारी
 मूरति ॥ थया सचेत सहू मुनेश । गया फरवा देशप्रदेश ॥२६॥
 तेदि जमता पानविडी नाथ । ते जमाडतो हुं मारे हाथ ॥ त्यांथी
 आव्या वटामण गाम । रक्षा रात्य त्यां सुंदरश्याम ॥२७॥ जमि
 जाखडेथी कमियाले । दिधां दर्शन जनने दयाळे ॥ रहि रात्य
 चाल्या त्यांथी नाथ । लइ मुक्तानंदजिने साथ ॥२८॥ गांफ
 खर्च्य झिझख रक्षा जाणी । त्यांथी कुंडल ने कारीयाणी ॥ पछी
 आव्या गढडे महाराज । करी अलवेलो एह काज ॥२९॥ तियां
 रक्षा राजि थइ आपे । दिवे दर्शन ने दुःख कापे ॥ जन जमाडे
 प्रभुने प्रीत्ये । जमे पानविडि पोते नित्ये ॥३०॥ जम्या पान
 दिन पचविश । पछी न जमिया जगदीश ॥ त्यारपछी रक्षा
 दन दश । लिघो अमागिये अपजश ॥३१॥ पछी दुष्टनी दुष्टता
 जाणी । प्रभु पंधारिया कारियाणी ॥ तियां रक्षा दन दोयचार ।
 पछी आव्या गढडा मोक्षार ॥३२॥ गढडामां रहे घणुंघणुं । धन्य
 भाग्य ए भूमिकातणुं ॥ एक रही गइ वात अनुप । सुण्या सरसि

छे सुखरूप ॥३३॥ आगे आव्यांतां अयोध्यावासी ॥ तेनी बात
 में नोति प्रकाशी ॥ तेह हवे कहंछुं विस्तारी । सुणि सुख पामे
 नरनारी ॥३४॥ अनुक्रमे मळि के न-मळी । पण कहेवीछे बात
 सघळी ॥ रामप्रताप ने इच्छाराम । तेतो रह्याहता निजधाम
 ॥३५॥ तियां संते बात जइ करि । तमारे घेरे प्रकट्या हरि ॥
 कहि एघाणि सहित बात । आवी प्रतीति थया रळीआत ॥३६॥
 एवुं सुणि चाल्या ततकाळ । वृद्ध जीवन ने नाना बाळ ॥ संगे
 लइ अश्व ने पालखी ॥ आव्यां सहजमां न थयां दुःखी ॥३७॥
 पश्चिम खंडमां पंचाळ देश । जियां हरि विचरे हमेश ॥ काजु
 गाम बरताळ्य जाणी । पोते हता त्यां शारंगपाणी ॥३८॥ तियां
 आव्यां अयोध्यानां वासी । सामा जइ मळ्या अविनाशी ॥
 कार्तिक मास शुदी चतुरथी । तेदि आव्यां अयोध्यापुरथी ॥३९॥
 आव्यां अयोध्यावासी ए दन । कर्मा महाराजनां दरशन ॥ मळी
 लळि लाग्यां सहु पाय । चाल्यां नीर ते नयणामांय ॥४०॥ फरी
 रुदन चरण न मुके । आंख्यमांहिथी आंसु न मुके ॥ हेते हियसे
 वियोगदुःखे । भांग्या अक्षर बोलेछे मुखे ॥४१॥ हेमहाराज आवुं
 केम कीधुं । चाल्या फरिने दर्शन न दीधुं ॥ जेम दर्शन न दिधुं
 दयाळ । तेम पाछि न लिधि संभाळ ॥४२॥ शियो वांक अमारो
 होनाथ । चाल्या अमने करी अनाथ ॥ वाला तमे अमने विसार्या ।
 अमे विलसिविलसि हार्या ॥४३॥ तमे चाल्या त्यांथी जगदीश ।
 तेने वर्प थयां अळ्याविश ॥ तेमां एक संदेशो न कहाव्यो । एवढो
 शियो अभाव आव्यो ॥४४॥ हशे वांक वालाजि अमारो । एमां दीप

नथी जो तमारो ॥ हशे अपराध अमारा नाथ । जोशो मां एम
 कही जोड्या हाथ ॥४५॥ नाथ कहे नथी दोष तमारो । छे स्वभाव
 एवो ज अमारो ॥ जियां रही ए तियां हळिमळी । विसार्या न सं-
 भारी ए वळी ॥४६॥ होय हरिमां हि हेत जेने । अमे नित्य संभारुं छुं
 तेने ॥ विजां साथे छे थोडेरुं हेत । एम बोल्या करुणानिकेत ॥४७॥
 जेम हतुं पोतानुं वर्तन । तेम जणाविदिधुं जीवन ॥ एम मळ्या
 सवंधिने श्याम । पाम्या अयोध्यावासी आराम ॥४८॥ इति श्रीम-
 देकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते
 भक्तचिंतामणिमध्ये हरिचरित्रे श्रीलक्ष्मीनारायणदेवनी प्रतिष्ठा करी ने
 त्यां अयोध्यावासी आव्या एनामे नेवुमुं प्रकरणम् ॥९०॥

पूर्वछायो—अयोध्यावासी आविया । हरिप्रसादनो परिवार ॥
 सवंधी श्रीमहाराजनां । सतसंगनो शणगार ॥१॥ चोपाइ—थयां
 राजि अयोध्यानां वासी । नयणे निखर्या श्याम सुखराशी ॥ पछी
 संगे तेडि तेने श्याम । आव्या प्रभुजि गढडे गाम ॥२॥ तेने आप्यां
 उत्तरवा घर । घणुं घटित सारां सुंदर ॥ पछी करिछे रुडी रसोइ ।
 जम्या माव भाव तेनो जोइ ॥३॥ पछी जम्याछे अयोध्यावासी ।
 वळति वाल्यमे वात प्रकाशी ॥ पुछ्यां देश नगर ने गाम । पुछ्यां
 सर्वे ठेकाणां ने ठाम ॥४॥ पुछ्यां वन वाडी वृक्ष वट । पुछ्यां
 नदी तळाव ने तट ॥ पुछ्यां शहर वजारो ने घर । पुछ्यां त्यागी
 गृही नारी नर ॥५॥ पुछ्यां हरिमंदिर धर्मशाळा । पुछ्यां ती-
 रथ घाट सघळा ॥ तेनां आपिआपिने एंघाण । कर्यां सर्वे स्थळनां
 वखाण ॥६॥ पछी कहुं वासी अयोध्याने । कांडक दिठा सांभ-

ज्योछे काने ॥ सर्वे यथारथ नव्य जाणुं । एम कहीने जोडिछे
 पाणुं ॥७॥ पछी बोल्या आपे अविनाशी । तमे सांमळो अयोध्या-
 वासी ॥ जेजे स्थळनां लिधांछे नाम । तेमां फरता अमे आठुं जाम
 ॥८॥ रहेता रमता घटे तेनुं जमता । हता नाना सहुने गमता ॥
 पडी टेव तेणे बहु फरता । मोटिमोटि नदीयो उतरता ॥९॥ र-
 हेता थोडं अमे घरमांय । आज इयां काल चळी क्यांय ॥ हतुं हेत
 हरिकथामांइ । विजि वात न गमति कांइ ॥१०॥ गमता भक्ति-
 वान त्यागी ज्ञानी । भुंडा लागता देहामिमानी ॥ हतो स्वभाव
 चटकदार । कठण वचन न सहेता लगार ॥११॥ हांसी मशकरी
 न गमे क्यारे । ठठा ठिंगाइशुं वेर मारे ॥ जे कोइ वेतुं होय अ-
 मपास । तेपण करी शके नहि हास ॥१२॥ अमे कसो अमारो
 स्वभाव । एम कहि रखा मौन भाव ॥ पछी बोल्या अयोध्या रहे-
 नार । एमां नथी प्रभु फेरफार ॥१३॥ एम करतां सांमळतां वात ।
 वहिगइ विनोदमां राल्य ॥ पछी दिवस विजे दयाळे । कयुं जेजे
 पुछियुं कृपाळे ॥१४॥ सुत मामानो मनलाराम । अतिशुद्ध जाणो
 बहुनाम ॥ तेने पुछेछे सुंदरश्याम । कहो अमारा कुळनां नाम ॥१५॥
 चालपणामां अमे निसर्या । कुल कुडुंबनां नाम विसर्या ॥ भाटे कु-
 लपरंपरा जेह । कहो परिवार सहित तेह ॥१६॥ त्यारे बोल्या
 अयोध्याना वासी । तमे सांमळज्यो मुखराशी ॥ जेजे जाण्यां मां-
 मळ्यां मे नाम । तेह कहुं मुणो मारा श्याम ॥१७॥ पुन्यवान
 पांढे कन्हिराम । रहे शर्वारे इंदारगाम ॥ तेनां सुत ते चालकराम ।
 तेनी प्रिया भाग्यमानी नाम ॥१८॥ तेना सुत एक मुममति । दोषे

रहित दयालु अति ॥ नाम हरिप्रसाद ते कहीए । तेतो धर्मनो
 अवतार लहीए ॥१९॥ मोटा यशवाळा सहु जाणे । सारा स्वभाव
 सहु चखाणे ॥ एवा हरिप्रसादनो कहुं । जेना पुन्यनो पार न लहुं
 ॥२०॥ लुणापारना त्रवाडी कहीए । बालकृष्णना कालु ते लहीए ॥
 तेने घेर छे भवानी नाख । तेतो अतिपवित्र उदार ॥२१॥ तेने
 त्रण सुत सुता त्रण । तेह कहुं सुणो अशरणशरण ॥ विशराम सु-
 बुद्ध घेलहि । कालुसुत कहा त्रण तेहि ॥२२॥ चंदन वसंता ने
 बालाबाइ । कालुसुता ए त्रण कहेबाइ ॥ चंदनपति पांडे शरधार ।
 वसंतापति बलधिधार ॥२३॥ बालाबाइ जे निश्चे भगति । तेना
 हरिप्रसादजि पति ॥ कहुं तेनो हवे परिवार । तमे सांभळो प्रा-
 णआधार ॥२४॥ तेना सुत सुखरूप त्रण । तमे सहित भवदुःख-
 हरण ॥ मोटेरा ते श्रीरामप्रताप । विजा तमे श्रीहरिजि आप ॥२५॥
 त्रिजा इछारामजि कहेबाय । जेनी मोखप कहि न जाय ॥ वेड
 भाइ अतिशे उदार । जेनो यश उत्तम अपार ॥२६॥ सर्वे रीत्ये
 सुखिया छे एह । एक तम विना दुःखी तेह ॥ नीलकंठ आव्या
 तमे आंइ । विजा केड्ये रखा जे वे भाइ ॥२७॥ कहुं तेनो हवे
 परिवार । तमने मळवा इच्छता अपार ॥ रामप्रताप घेरे मुवासी ।
 तेतो तम विना हतां उदासी ॥२८॥ तेना त्रण सुत एक सुता । तेनां
 नाम परम पुनिता ॥ नंदराम ने ठाकोरराम । त्रिजा अयोध्याप्र-
 साद नाम ॥२९॥ सुता श्रीधनुबा निरधार । पांडे जोखननो प-
 रिवार ॥ नंदघेर छे लक्ष्मी नाख । रामशरण सुत निरधार ॥३०॥
 नारायणप्रसाद हरिचंद्र । चौथा सुतपण छे सुंदर ॥ ठाकोरराम

પેર શિવકુંચરી । રામસુરુ મુત દો દિકરી ॥૩૧॥ અયોધ્યા ઘેર
 મુનંદા નાચ । કણો જોલનનો પરિવાર ॥ ઇચ્છારામ ઘેર ધમુમતિ ।
 જેને પ્રભુમાંહિ પ્રીત્ય અતિ ॥૩૨॥ તેના પુત્ર પંચ પુન્યવાન । મુતા
 ઘેડ તે કહું નિદાન ॥ ગોપાલજિ રઘુવીર નામ । ઘંદાવન ઘઠી
 સીતારામ ॥૩૩॥ પાંચમો મુત નાચ ચદરી । મુતા ફુલથી ને
 ફુલસરી ॥ ઇચ્છારામનો એ પરિવાર । ગોપાલજિ ઘેર મેનાં નાચ
 ॥૩૪॥ રઘુર્વારને ઘેર વિરજા । ઘાકી કહું હવે ત્રણ વિજા ॥ ઘંદા-
 વન ઘેર ઇંદિરાવાસી । સીતારામ ઘેર ઇંદિરાસી ॥૩૫॥ એ હરિપ્ર-
 સાદ પરિવાર ॥ ધર્મકુલ અતુલ ઉદાર ॥ કહેતાં મુળતાં તેહનાં
 નામ । થાય પવિત્ર પામિયે ધામ ॥૩૬॥ ઘઠી એ દેશના જે રહે-
 વાસી । તેપણ તમ વિના છે ઉદાસી ॥ રાત્ર્ય દન સંમારેછે ઘડુ ।
 તમ વિના આતુર છે સહુ ॥૩૭॥ એમ કહુંછે મનહારામે । મુણિ
 લિધુંછે મુંદર શ્યામે ॥ પછી પુછિ વિજિ ઘડુ વાત । મુણિ સહુ
 થયા રહ્યાત ॥૩૮॥ એમ કરતાં કાંયેક દિન ગિયા । પછી ધસં-
 તના દિન આવિયા ॥ ત્યારે વાલ્યમે કર્યો વિચાર । તેહાવ્યા
 ત્યાં સંત મોટા ચાર ॥૩૯॥ કહે સહું મલિ જુવો વિચારી । આ
 ગાદીના કોણ અધિકારી ॥ આચ્યુંછે અમારા જાણ્યામાંહ । તેમાં
 ફેર રહેશે નહિ કાંઈ ॥૪૦॥ રામપ્રતાપ ને ઇચ્છારામ । તેના મુત
 સારા સુઝામ ॥ એને આપું આ ગાદી અમારી । અતિસારું છે
 જુવો વિચારી ॥૪૧॥ જેવું અમારું કુલ મનાશે । તેને તુલ્ય વિજું
 કેમ થાશે ॥ ત્યારે સંત કહે સાચી વાત । આજ અમે થયા રહિ-
 યાત ॥૪૨॥ તમે કર્યાછે સંત જે ઘણા । તેમાંપણ નથી કાંઈ મળા ॥

पण आ वातनुं उंडुं मूळ । कांजे कावेछे घर्मनुं कुळ ॥४३॥ पछी
 पुछ्युं परस्पर बहुने । गमि वात हैयामां सहुने ॥ पछी वित्या
 थोडा घणा दन । आव्या वरताले जगजीवन ॥४४॥ सर्वे संचंधि
 लेइ संधाय । आव्या उत्सव करवा नाथ ॥ कर्यो अन्नकोट उत्सव
 आवी । परबोधनी ते भलि भजावी ॥४५॥ किधा दत्तपुत्र पोते
 दोय । अवध्यप्रसाद रघुवीरसोय ॥ आपी गादी आचारज किधा ।
 तेने मंदिर देश वहेचि दिधा ॥४६॥ करि दिधुं चोखुं एम आपे ।
 केड्ये कोइ केने न संतापे ॥ एवीरीत्ये करी एह काम । पछी
 पधार्या गढडे गाम ॥४७॥ सर्वे दासने दर्शन दिधां । करी वात
 कृतारथ किधां ॥ नित्य निखें मूर्ति मनगमी । त्यांतो आवि वसं-
 तपंचमी ॥४८॥ लाव्या गुलाल ने रंग घणो । कर्यो सामान रम-
 वातणो ॥ अति आनंदे भर्याछे नाथ । नाखेछे रंग पोताने हाथ
 ॥४९॥ रेडे रंग ने नाखे गुलाल । तेणे सखा थया सहु लाल ॥
 सखे नाख्योछे नाथने रंग । तेणे शोभेछे श्यामनुं अंग ॥५०॥
 सर्वे वस्त्र थयां रंगे रातां । जोइ जन वृत्त नथी थातां ॥ पछी
 नावाने चालिया नाथ । सर्वे सखा लइ पोतासाथ ॥५१॥ नाही
 आवी जम्या नाथ जन । कर्यो उत्सव थइ प्रसन्न ॥ एम आपेछे
 जनने आनंद । घणे हेते श्रीसहजानंद ॥५२॥ इति श्रीमदेकांति-
 कधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिचिरचिते भक्तचिं-
 तामणिमध्ये अयोध्याप्रसादजि ने रघुवीरजिने आचार्य कर्यो ने वसं-
 तपंचमीनो उत्सव कर्यो एनामे एकाणुंमुं प्रकरणम् ॥९१॥

पूर्वछायो—त्यारपछी एक सभे । बेठा सभामांहि श्याम ॥

दिये दर्शन दासने । हरिजननी पुरे हाम ॥१॥ मिठि मिटे मावजि ।
 ज्यारे जोया सरवे जन ॥ दोषे रहित दास देखी । पोते थया
 प्रसन्न ॥२॥ पछी प्रभुजि बोलिया । तमे सांभळज्यो सहु जन ॥
 आपणे सहु उद्धवना । तेने करवुं तीर्थ अटन ॥३॥ मुनि संन्यासी
 त्यागी गृही । सुणो अवध्यवासी आप ॥ जाओ श्रीद्वारामति ।
 नाही लहि आनो सहु छाप ॥४॥ चोपाइ—मळे तीर्थे मोटा मुनि-
 जन । थाय रामकृष्णनां दर्शन ॥ मारकंडेय धाम्य लोमश । धर्मादि
 करे तीर्थ अवश ॥५॥ सर्वे तीर्थ छे मुखरूप । तेमांण द्वारिकां
 अनुप ॥ तमे अवध्यवासी रहो दूर । माटे जावुं तमारे जरूर ॥६॥
 जेदि थयो यादवनो नाश । परस्पर लडि परमास ॥ तेदि समुद्रे
 जळ हिलोळी । कृष्णभुवन विना पुरी बोळी ॥७॥ कुल संहारी
 श्रीकृष्ण पोते । रक्षा निजघेर नाथ गुपते ॥ माटे मोडुं तीर्थ द्वारा-
 मति । जियां असंड रहे मदुपति ॥८॥ माटे गृही त्यागिने त्यां
 जावुं । विधिसहित गोमतीमां न्हावुं ॥ यथायोग्य दान तियां
 देवुं ॥ सत्यपुरुष पूजि फळ लेवुं ॥९॥ एम सर्वेने आगन्या किधी ।
 निजदासने शिक्षा ए दिधी ॥ पछी कांशलवासिने कहुं । निश्चे
 तमारे जागवुं थयुं ॥१०॥ मनछाराम नंदराम दोय । जाओ
 गोपाळ सुफळ सोय ॥ प्रथम पहेला श्रीरामप्रताप । तेपण गयाता
 द्वारकां आप ॥११॥ उद्धवसंप्रदायनी ए रीत । जावुं द्वारकां थावुं
 पुनित ॥ नाहि गोमती विप्र जमाडो । पिंड दइ पित्रि पार पमाडो
 ॥१२॥ छापे अंकित करी शरीर । वेढ जइ आवो वहेला वीर ॥
 त्यारे बोल्याछे संवंधी सडं । सारुं जावुं राजि अमे छडं ॥१३॥

पण भोमियो जोइए जरूर । जाणे वांट घाट गाम पुर ॥ त्यारे
 सभासायुं जोयुं स्वामी । दिठा सच्चिदानंद निष्कामी ॥१४॥ दृढ-
 समाधि निर्भय नचिंत । जेने प्रकट प्रभुशुं प्रीत ॥ तेने आगन्या
 आपीछे नाथे । तमे जाओ धर्मकुल साथे ॥१५॥ तमे जइ पाछा
 आवो जन । करी रणछोडजिनां दर्शन ॥ पछी आवशे मुनि
 समस्त । ज्यारे थाशे शीत ऋतु अस्त ॥१६॥ हशे वासुदेवनी
 इच्छाय । मुनि ने अमे आवशुं त्यांय ॥ तमे तो सहु थाओ तियार ।
 बांधो टिमण म करो वार ॥१७॥ पछी मुनि बोल्या कर भामी ।
 सुखे जात्रा करावीश स्वामी ॥ पछी तीरथे जावाने काजे । जोव-
 राव्युं मुहूर्त महाराजे ॥१८॥ भट मयारामे एम काव्युं । शुदि
 नवमीनुं मुहूर्त आव्युं ॥ पछी नाथे आज्ञा तेने करी । चाव्या
 द्वारिकां सरता हरि ॥१९॥ माघवदि एकमने दन । नाह्या विप्र
 गोमती दइ धन ॥ देखि परदेशि धाया गुगळी । जेम पिंडे
 आवे काक मळी ॥२०॥ करी टिलां ने कहे अमे गर । लेवा नाणुं
 थया ततपर ॥ नोय त्यागि ने तीरथे आडी । पण मुनिने नहातां
 ना पाडी ॥२१॥ वायस सरखे विंदिने लिधा । मोटा मुनिने नावा
 न दिधा ॥ वाल जोवन ने वृद्ध वळी । दिये डारा कहे मारशुं मळी
 ॥२२॥ तुंतो सिद्धनुं कुपलुं दिसे । नाणा विना नावा मन हिसे ॥
 काव्य कंथा कोपीनेथी दाम । एम बोले पुरुष ने वाम ॥२३॥
 तोय मुनिनुं मन न क्षोभ्युं । कृष्णरमण रजे मन लोभ्युं ॥ चित्ते
 चडि श्रीकृष्ण मूरति । हवी मुनिने अंतरवरति ॥२४॥ थइ समाधि
 भुल्या शरीर । पळ्युं पिंड गोमतीने तीर ॥ तिथां आव्यां अयोध्या

रहेनार । मुनि न जागे करे पौकार ॥२५॥ कहे गोपोळ सह
 सगाने । केम लढ चालशुं संगे आने ॥ दिन पांच दशमां जागशे ।
 रहेशुं तो दन बहु भागशे ॥२६॥ माटे म करो चिंता एनी कांइ ।
 चालो छापुं लढ वेढमांइ ॥ मुनि मेलि गया आरांभडे । लिधि
 चोंपे छापो दामबडे ॥२७॥ वेसी वाणे गया वेढमांइ ॥ कर्या
 दर्शन पूजा दामे त्यांइ ॥ करी तीरथविधि शोभती । पंच दन
 रहि आव्या गोमती ॥२८॥ शोध्या सच्चिदानंद न मळ्या । अव-
 ध्यवासी सहुने पुछि वळ्या ॥ हवे कहुं मुनिने जे वीति । सहु सुणो
 ए घामनी रीति ॥२९॥ मुनि अन्न तजि त्रण दहाडे । नाह्या विना
 गया आरांभडे ॥ जइ उत्तर्या लांघण चोरे । ज्यां अन्न विना
 जन वकोरे ॥३०॥ तियां तीर्थवासी तावे घणुं । पडे उपराउपर
 लांघणुं ॥ बाल जोवन ने वृद्ध बहु । विना अन्ने व्याकुळ छे सह
 ॥३१॥ कैक कुटे पेट शिश छाती । भाइयो भुख नथी जो समाती ॥
 माटे दियो छापो दया करी । अमे अन्न विना जाशुं मरी ॥३२॥
 नापे छाप द्रव्यना लेनार । जेने नहि दया महेर लगार ॥ तीर्थ-
 वासी पाडे घुंमराण । आपो छापो आप्यां जाणुं प्राण ॥३३॥ तेंवे
 बोल्हो चारणीयो आप । घन विनातो नहि दैये छाप ॥ मरिमटो
 जाओ ठालां घेर । तेनी अमारें नहि दया महेर ॥३४॥ एवुं देखी
 आरांभडामांहि । मुनि करवा लाग्या त्राहित्राहि ॥ आतो गाम
 यमपुरी जेवुं । कहीए कुरुक्षेत्र वळी एवुं ॥३५॥ जेवा गोमती-
 मांहि गुगळी । पापी अधिक एथी आ वळी ॥ सर्वे दुःखतणा जे
 देनार । आंहि आविवदयां नरनाख ॥३६॥ माटे नहि दया केने

लेश । वारु पुछि जोउं खोटि मेश ॥ कहे मुनि सुणो माइयो वात ।
तमे कृष्णभक्त छो साक्षात ॥३७॥ दियो छापो तमे दया करी ।
जाउं बेट हुं निरखुं हरि ॥ तैये सांभळि मुनिना बोल । हसि कह्युं
तु छो पशुतोल ॥३८॥ आवे घुता घणा तुजजेवा । बिना घने
छापो बहु लेवा ॥ गर्ज होयतो धन देहने । बुढा जा घेर छापो लइने
॥३९॥ तैये बोलिया मुनि सुभागी । माइ धन त्रिया अमे त्यागी ॥
कहे तुं जेवा त्यागिने जाणुं । राखे कंथा कोपीनमां नाणुं ॥४०॥ पछी
कंथा दिधि मुनिहाथे । जोइ पटकी पृथ्वीमाथे ॥ कहे जटामां
ज्यांत्यांहि राखे । साधु नोय कोइ धन पाखे ॥४१॥ अमेतो नहि
साधु तेजेवा । अमे स्वामिनारायण सेव्या ॥ ज्यारे तुंज स्वामी-
जिनो साधु । त्यारे तो नाणुं वेससे बाधु ॥४२॥ तारा स्वामिपासे
बहु धन । करेछे मोटामोटा जगन ॥ माटे शिद खोटि थाछ
ठालो । छाप लेतो धन लावी आलो ॥४३॥ एवे समे आव्यो
एक खाखी । रोळी राखमांहि देह आखी ॥ लोह चिपियो लिधोछे
हाथे । जटा मोटी विटि बळी माथे ॥४४॥ किवी केफेकरी आंख्यो
राती । चाले मरडातो काढतो छाती ॥ भोग्य गांजानी भेळी
कोथळी ॥ बोले गळेथी वाणी गोगळी ॥४५॥ आवी अटक्यो
कहे धो मने छाणुं । अमे त्यागी तुंने धन नाणुं ॥ बोल्यो अडव-
गाइमां गाळ । सुणि उख्यो चारण ततकाळ ॥४६॥ झाली डाढि
चुंथी जटा बळी । महोर पांच माथेथी निकळी ॥ कह्युं जो मुनि
आंहिनी रीत्य । अमारे तो पैसासाथे प्रीत्य ॥४७॥ साधु तुं धन
आप्य ने लावी । नहि तो याशे गति तारी आवी ॥ कहे मुनि जटा

मारे नयी । कंथा कौपीनमां घन क्यांथी ॥४८॥ पछी चाल्यो
 चारण हासी करी । शिद वणमोते जाछ मरी ॥ जो आवे तारा
 चापनो चाप । घन विना न आपिवे छाप ॥४९॥ पछी मुनि
 घयाछे उदासी । दिठां पिडातां तीरधवासी ॥ पर दुःखे दुःखा-
 गुंछे मन । चाल्या कहे न लेखुं आंहि अन्न ॥५०॥ वेसि वेडिमांहि
 पहोल्या बेट । पडी लांघणे मळियुं पेट ॥ करवा दर्शन पोळ्यमां
 पेठा । छाप विना दरवाणिवे दिठा ॥५१॥ कहे जाछ भाग्यो
 कियां भगवा । तुं शुं आव्योछो अमने ठगवा ॥ छाप विना जाछ
 छांनोछांनो । छो कपटी कोइ साधु शानो ॥५२॥ दइ ठेला उगामी
 ठपाट । मुनि हसि बैठा सामे हाट ॥ तियां आव्यो ब्राह्मण गुगळो ।
 धखनो धर्मथकी वेगळो ॥५३॥ तेने कहे एम मुनिराज । मने दर्शन
 करावो महाराज ॥ विप्र कहे आंहिनी एवीरीत्य । केवळ पैसासाथे
 सहुने ग्रीत्य ॥५४॥ नाणुं लइ बेचे निज नाखने । आपे सुता भगिनी
 जारने ॥ तेनी आ शहेरमां नहि लाज । विजां बहुबहु करे अकाज
 ॥५५॥ तारिपासे होय घन कांइ । चाल्य उतारुं हुं घरमांइ ॥
 सर्वे वाते थाइश मुखियो । नहितो जाइश द्रप्पनो दुःखियो ॥५६॥
 तैये कहे मुनि स्वामिना छीए । दाम वाम थकी दूर रहीए ॥ तैये
 बोल्हो बळी विप्र जन । तारा गुरुपासे बोळुं घन ॥५७॥ बळी
 कहेवायछे प्रभु आपे । तेने मुकी आव्यो शिये पापे ॥ एम कहिने
 ब्राह्मण गयो । मुनिने मन खोम न थयो ॥५८॥ विजां बहु आवे
 पुरवासी । देखि निरघन ने करे हांसी ॥ कैक डरावे देखाडे
 आंख्य । अतिदुष्ट दले घनधांख्य ॥५९॥ बळतुं मुनिये मन विचार्युं ।

त्यागी आवशे आंहि हजारुं ॥ तेह मुनिनी शिपेख थाशे । दर्शन
 विना दुःखी थइ जाशे ॥६०॥ पळ एक हुं आंहि न रहुं । वळ
 वाट पांचालनी लहुं ॥ पण करी गुरुए आगन्या । आविश मां
 छाप दर्शन विना ॥६१॥ एह वचन खटके शरीर । केम करशे
 हवे बलवीर ॥ छाप दर्शन विना पाछो जाउं । गुरुजिनो घुनेगार
 थाउं ॥६२॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्य-
 निष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये अथोध्यावासि ने सच्चि-
 दानंदमुनि द्वारिकां गथा एनामं बाणुंसुं प्रकरणम् ॥९२॥

पूर्वछायो—जेवी गणीये गोमती । तेवुंज आरांभडु गाम ॥
 बेटपण विजुं नहि । जाणुं व्रण्ये धर्मनां धाम ॥१॥ ब्राह्मण क्षत्रि
 वैश्य शूद्र । सहु करे दामदाम ॥ पैसा कारण प्राण लेवा । बेठां
 पुरुष ने धाम ॥२॥ दाम विना दर्शननी । छुटि ते न करे छेक ॥
 आश तजि मुनि अंतरे । पछी कथों एम विवेक ॥३॥ अंतरजामी
 आपशे । दर्शन जाणि निजदास ॥ दढ आसने वेठा मुनि । मनमां
 आणी विश्वास ॥४॥ चोपाइ—पछी मुनि वेठा दढ ध्याने ।
 मांड्युं अखंड भजन एकताने ॥ हता आपे लक्षवान अति । हृदे
 देखे हरिनी मूरती ॥५॥ तोय गुरुए कह्युं छे वचन । तेम करवा
 इच्छेछे दर्शन ॥ थया ए ठामे उपवास चार । वळी तजि तोयनो
 आधार ॥६॥ मुनि हाथ जोडि हरि आगे । करे स्तवन दर्शन
 मागे ॥ जय कृष्ण प्रसन्न थाओ आज । दियो दर्शन मने महाराज
 ॥७॥ जय यदुपति जगवंद । जय रुक्मिणीपति राजंद ॥ जय भव
 प्रह्लापति नाथ । जय स्तवन करे सुरसाथ ॥८॥ कीर्ति भक्ति

सत्य धर्म कहीए । तेना आश्रयरूप हरि लहीए ॥ द्वारामति पति
 दीन जाणी । करो मेख लेख मन आणी ॥९॥ तमे आगे उगा-
 रिया दास । करी असुरजननो नाश ॥ पुर्या द्रौपदी चिर दयाळ ।
 आब्या गरुड तजि ततकाळ ॥१०॥ ताण्या केश दुष्टे करी अन्या ।
 तेनी प्रिया करी केश विना ॥ बळी दुरवासा देवा शाप । आब्या
 शिष्य संगे लइ आप ॥११॥ तेथी पांडव उगारी लिधा । जमि
 शाक वृक्ष सहु किधा ॥ पारिजातक स्वर्गधी आणी । राजि करी
 सत्यभामा राणी ॥१२॥ मांमासुर मांरी कर्यु काम । हर्यो गर्व सुरे-
 शनो श्याम ॥ विजां करी बहुबहु काज । जन आगे उगार्या महा-
 राज ॥१३॥ उद्धवीय हुं तमने आशरी । कोटिकोटि जतन मे
 करी ॥ केम देता नथी दरशन । राय रणछोड थइ प्रसन्न ॥१४॥
 आबी केम करी कठणाइ । हुंतो विचारुंहुं मनमांइ ॥ बसुदेवदेवकी
 बंधावी । करी लीला गोकुळमां आबी ॥१५॥ राख्यां चार वर्ष
 बंधिखाणे । तेतो सहु जगतमां जाणे ॥ तेदि कर्युंतुं कठण मन ।
 नथी तज्युं शुं हजि मोहन ॥१६॥ घणुं हेत करी गोपीसाथ ।
 तेने तजी आब्या आंहि नाथ । मेलि रोती रझळती वने । तेनी
 महेर नावी कांइ मने ॥१७॥ तेनी तेज मेली नवी मति । मारी
 केम सांभळो विनति ॥ बळी करी निजकुळ नाश । आबी आंहि
 वश्या अविनाश ॥१८॥ जाणी यादव भूमिनो भार ॥ कयों छोटा
 मोटानो संहार ॥ एज वेगमां चढ्युछे मन । तेसारु पीडोळो निज-
 जन ॥१९॥ पापि पासले जन पीडावो । तमे दीनबंधु शाना
 कहावो ॥ धननाळा घवा बहु आपे । निरघनने नित्य संतापे

॥२०॥ प्रभु त्यागी जे तमारा जन । तेने पासल क्यांथकी धन ॥
 तेनुं करता नथी उपराळ । तमे कावोछो दीन दयाळ ॥२१॥
 निर्धननुं घन छो महाराज । वळी कहावो गरीब नवाज ॥ अनाथना
 नाथ भगवान । कांरे न सुणो विनति कान ॥२२॥ तमने वहाला
 उद्धव अत्यंत । तेना संप्रदायनो हुं संत ॥ जेवो छंडं तेवो नाथ
 तमारो । वालाजि मुजने म विसारो ॥२३॥ थाय छोरुकछोरु जो
 कोय । तजे नहि तेने तात् तोय ॥ एम कहिने धरियुं ध्यान ।
 दिठा अंतरमां भगवान ॥२४॥ आरत्यवाननी आरत्य जाणी ।
 मळया मुनिने शारंगपाणी ॥ महावदि एकादशी विजया । ते नि-
 शि मुनिपर रिझिआ ॥२५॥ दिधां अंतरमां दर्शन नाथे । लक्ष्मी
 सत्यभामा छे साथे ॥ कोटि सूर्यसम अंजवाळे । उद्धव सात्यकि
 चमर ढाळे ॥२६॥ अर्जुने छत्र कनकनुं धर्युं । नौत्तम रूपे मुनि-
 मन हर्युं ॥ नील कलेवर नीरद जेवुं । मुनि करे दरशन एवुं
 ॥२७॥ दिठा अंतरे अंतरजामी । बाध्युं आनंद वेदना वामी ॥
 पछी भावे बोल्या भगवान । मुनि माग्यमाग्य वरदान ॥२८॥ जे
 मागिश मुनि मुजपासे । ते आपीश अधिक हुलासे ॥ एम कही
 अंतरध्यान थिया । मुनि ध्यानथी तर्त जागिया ॥२९॥ थइ
 व्याकुळ नीसर्या बहार । दिठा तेमनातेम मुरार ॥ अंबर आभूषण
 अति मारी । माथे मुगट छे सुखकारी ॥३०॥ कंठे हार मनोहर
 मोति । प्रसन्नमुखे शोभे शशिज्योति ॥ भुज चारमां आयुध चार ।
 शंख चक्र गदा पद्म सार ॥३१॥ एवां आयुध धरिने हाथे । दिधां
 दर्शन द्वारिकानाथे ॥ वळी प्रेमाधीन मुनि जोधा । सहुं कष्ट

જાણિ નાથ મોહા ॥૩૨॥ પછી અલવેલો અઢઢ ઢઢ્યા । મુનિને
 ઉરમાં લઈ મઢ્યા ॥ વાલો કહે તમને જે વહાલું । માગોમાગો મુનિ
 વર આલું ॥૩૩॥ મુનિ કહે જય મંગલ મૂરતિ । યદુપતિ ન મેલું
 ઉરથી ॥ તમે છો કરુણાના દરીયા । દર્શન દઈ દુઃખ સંકટ હરિયાં
 ॥૩૪॥ હવે માગું છું હું વહુનામી । સુણો ચિત્ત દઈ મારા ગ્યામી ॥
 અમારે ગુરુએ આજ્ઞા કિધી । ત્યાગી ગૃહીએ શિશ ધરી લિધી
 ॥૩૫॥ દ્વારિકાની યાત્રા કરિલેવી । હમણાં આજ્ઞા અમને છે એવી ॥
 મુનિ કહે ગૃહી ધન ધરશે । ત્યાગી કેમ કરી તીર્થ કરશે ॥૩૬॥
 મને જે વીતિ તે કહિદારું । એવિધ્યે લોક પીડાય લારું ॥ ગોમ-
 તીમાં નાતાં વંધિ કિધી । મને છાપોષણ નવ્ય દિધી ॥૩૭॥ થયા
 ઉપવાસ અગિયાર । ત્યારે તમે મઢ્યા મુરાર ॥ નમેરા બેઠા
 પદસા લેવા । ન મઢે ત્યાગિને નાણું દેવા ॥૩૮॥ માટે એ માગું
 ચિત્ત ધરિયે । સદુને તીર્થ થાય તેમ કરિયે ॥ પછી નાથ બોલિયા
 વિચારી । કહું વચન સર્વે હિતકારી ॥૩૯॥ મુનિ સત્ય માને વાત
 મારી । સર્વે પુરીશ ઇચ્છા હું તારી ॥ લોભી નિર્દય તીર્થ રહેનારા ।
 હુંટે ધન પીડે જન મારા ॥૪૦॥ તેમાટે વરતાલ આવીશ । સર્વે
 તીર્થ સંગે લાવીશ ॥ લક્ષ્મીનારાયણની મૂરતિ । તેમાં વસિશ કહે
 યદુપતિ ॥૪૧॥ છાપ ગોમતી સંગે લઈશ । ત્યાગિગૃહિને દર્શન
 દઈશ ॥ થાશે સદુને દર્શન ત્યાંહી । હવે નથી રહેવું પઠ આંહી
 ॥૪૨॥ સત્ય વચન માનો મુનિ મારું । તમે આવે થયું ધણું સારું ॥
 હવે સુખે ચાલો તમે યાંથી । જુવે વાટ ગોમતીએ સંઘાથી ॥૪૩॥
 એમ મુનિને કહિ ભગવાન । પછી થયાછે અંતરધ્યાન ॥ મુનિએ

विचार्यु मनमांये । थयां दरशन गुरुकृपाये ॥४४॥ पछी मगन
 थइ मुनि वळ्या । आवी अयोध्यावासिने मळ्या ॥ पुछि खवर
 परस्परें । कहुं न कहुं ते मुनिवरे ॥४५॥ हतो दिवस ते द्वादशि ।
 करी पारणां त्यां रखा निशि ॥ थयुं सवार चालिया सह । सांभरे
 द्वारकां बहुबहु ॥४६॥ दले दुःखी सुवे सह ज्यारे । देखे खममां
 कृष्णने त्यारे ॥ जाणुं संगे आवेछे महाराज । मेळो लइ सर्वे
 समाज ॥४७॥ एम नित्ये करता दर्शन । आव्या गढडामां सह
 जन ॥ संध्यासमे सभामांहि श्याम । वेठाता संतना सुखधाम
 ॥४८॥ तियां कर्या दंडवत आवी । हेते लिवा पासल बोलावी ॥
 भले जइ आव्या द्वारामति । धन्यधन्य तमारी भगति ॥४९॥ पछी
 बोल्या मुनिवर आपे । आव्या कुशळ तमप्रतापे ॥ स्नान छाप दर्श-
 ननुं दुःख । तेतो केम कहुं जाय मुख ॥५०॥ सुणि त्यागी थयाछे
 उदासे । तियां आपणे केम जवाशे ॥ वर दिधानी वात कहि
 ज्यारे । त्यागी प्रसन्न थया सह त्यारे ॥५१॥ सुणि गुरुए कर्यो
 सतकार । भाग्यवान तुं साधु अपार ॥ मुनि कहे प्रताप तमारो ।
 हवे वरताल वहेला पधारो ॥५२॥ स्वामी प्रसन्न थइ एम कहुं ।
 जायुं वरताले निथे ए थयुं ॥ फुलदोल जे फागणशुदि । पहोचवुं
 पुन्यम दन तेदि ॥५३॥ त्यागी गृही वाइ माइ जेह । लखि कागळ
 तेढाव्या तेह ॥ ते रात्रि सह सरण करता । सर्वे संत आनंदमां
 सुता ॥५४॥ दिठा खमामां लाडिलो लाल । रमा सहित जाता
 वरताल ॥ बोल्या परस्पर परमात । कही खमानी गुरुने वात
 ॥५५॥ स्वामी कहे सत्य वात सारी । करो वरताल जाया तैपारी ॥

चाल्या सातम्ये सहु जनवृंद । गढढेथी स्वामी सहजानंद ॥५६॥
 करी उत्सवपर तैयारी । संगे लेइ घोडानी असवारी ॥ वाजिवाग
 ग्रहि डावे हाथे । लिधा सुभट जन बहु साथे ॥५७॥ घोडी शोमे
 सोनेरी साजे । थेत वस्त्र पहैयाछे महाराजे ॥ केशर कुंकम तिलक
 कर्या । नाँचम रूपे जनमन हर्या ॥५८॥ मजले मजले थाय उतारा ।
 संघ सहित रहे गाम बारा ॥ कुंडळ खसतेथी बोरु रखा । शिंजि-
 वाडेथी वरताल गया ॥५९॥ शुदी एकादशी वरताल । आव्या
 नाथ साथ लइ मराल ॥ आव्या तेदिज द्वारकांनाथ ॥ राणी
 रुक्मणी लइ साथ ॥६०॥ लक्ष्मीनारायणरूपे कृष्ण । करे बहु
 देशनां जन द्रव्य ॥ द्वारीकांथी रणछोड आव्या । वस्या वरताले
 जनमन भाव्या ॥६१॥ कर्यो उत्सव फुलदोल भारी । पूज्या शिष्ये
 स्वामिए मुरारी ॥ द्वारिकांथी चाल्या जेदि नाथ । सर्वे देव तीर्थ
 आव्यां साथ ॥६२॥ धार तळाव मुंदर अति । कृष्ण कहे त्यां
 रहो गोमती ॥ विजा देव तीर्थ आसपास । बाले कराव्यो वर-
 ताले वास ॥६३॥ कहुं स्वप्नामां द्वारिकानाथे । मारां आयुध
 छापज्यो हाथे ॥ वचने छाप आपी वरताल । नरनारी थयां
 सहु निहाल ॥६४॥ रामनवमीए पूजा करी । विमळा एकादशी
 अर्च्या हरि ॥ तियां जयजय बोलेछे जन । देखि दुष्टनां दाक्षियां
 मन ॥६५॥ एम थाय लीला नित्य नवी । कहे एक मुखे केम
 कवि ॥ नित्य तळावे विराजे नाथ । मुनि सतसंगी लइ साथ
 ॥६६॥ तियां थाय उत्तर प्रशन । करे अनेक जन दर्शन ॥ वाजे
 वाजिंत्र तियां अपार । लावे पूजा जन बहु हार ॥६७॥ लइ पीच-

कारी हरि हाथ । रमे रंगे सखासंगे नाथ ॥ बळी आपी आझा
 अविनाश । गाओ गरबी रमो जन रास ॥६८॥ गाळे सर सत-
 संगी सहु । देखि राजि थाय वालो बहु ॥ ज्यारे आवे उतारे
 महाराज । उपडावे इंथ्यो मंदिरकाज ॥६९॥ एक दिन राजि थइ
 नाथ । मळ्या मुनिने भरीभरी वाथ ॥ बळी जमाडे जनने आपे ।
 एतो वात आवे केम मापे ॥७०॥ एम लीला करी बहु दन ।
 जोइ जन थयाळे भगन ॥ क्यो उत्सव एक मासनो । पुरीयो
 मनोरथ दासनो ॥७१॥ पळी प्रभुजि त्यांथी पधार्या । आवी
 गढडे आनंद वधार्या ॥ सुंदर वर्ष ते सारुं कहीए । चैत्रशुदी एका-
 दशी लहीए ॥७२॥ तेदि उत्सव कराव्यो वाले । आव्या द्वारका
 नाथ वरताले ॥ सत्य वात नजरनी दिठी । लागे हरिजनने ए
 मिठी ॥७३॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्य-
 निष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये सच्चिदानंदस्वामिए स्तुति
 करी ने द्वारिकानाथे दर्शन दिवां ने वरताल आव्या एनामे त्राणुंमुं
 प्रकरणम् ॥९३॥

पूर्वछायो—बळी लीला वरतालनी । कहुं एकादशीनी अ-
 नुप ॥ पोते प्रभुजि पधारिया । श्यामलियो सुखरूप ॥१॥ सुंदर
 समैयो आवियो । कार्तिक शुदी एकादशी ॥ आव्यो दिन उत्स-
 वनो । कहे संतने हरि हुलशी ॥२॥ अवश्य समैयो आपणे ।
 करवो ते वरपो वरपनो ॥ सतसंगी त्यां सहु मळे । लिये लाभ
 दर्श स्पर्शनो ॥३॥ एम कहिने कंकोतरी । मेलि लखिने महा-
 राज ॥ वरताल बहेला आवज्यो । सतसंगी सहु मुनिराज ॥४॥

चोपाइ—पछी पोते थयाछे तयार । संगे लइ सखा असवार ॥
 पहैया अंवर सुंदर अंगे । शोभे श्यामलो सखाने संगे ॥५॥ करे
 मजलेमजले मुकाम । पुरे जनना मननी हाम ॥ कारीयाणी कमि
 यालुं गाम । आब्या आडेवे सुंदरश्याम ॥६॥ त्याथी वालो आब्या
 वरताल । निखिं जन थयाछे निहाल ॥ जन जोइ पाम्याछे आनंद ।
 जयजय बोले जनधुंद ॥७॥ दिये दर्शन प्रसन्न नाथ । निखिं सुख
 लिये सहु साथ ॥ हरिहसि जोयुं सहु सामुं । पुरी जनना मननी
 हामुं ॥८॥ जन जोडी उमां सहु हाथ । आपो आगन्या अमने
 नाथ ॥ कराबिये रसोइ तमकाज । जमो महेर करिने महाराज
 ॥९॥ हरिए भाव भगतनो जोइ । कथुं करो उत्तम रसोइ ॥
 पछी जने भोजन बनाव्यां । जम्या जीवन ते मन भाव्यां ॥१०॥
 पछी बसन भूषण पहेरावी ॥ करी आरती ते मन भावी ॥ पछी
 जन लाग्यां सहु पाय । रहेज्यो नाथजि अंतरमांय ॥११॥ अमे
 छीए नाथजि तमारां । सगां सबंधी सहु अमारां ॥ तेने कहेछे
 हसि जीवन । सारुं करज्यो सहु भजन ॥१२॥ एम जमे जनने
 उतारे । जन जमाडि कारज्य सारे ॥ कोइ चरचे चंदन उतारी ।
 कोइ छांटे गुलावनां वारि ॥१३॥ कोइ चोळे अत्तर आवी अंगे ।
 कोय पहेरावे हार उमंगे ॥ कोइ तोरा गजरा फुलना । पहेरावे
 हार मौंघा मुलना ॥१४॥ एम लावो लिये सहु जन । प्रभु छे
 सहुपर प्रसन्न ॥ पछी एम बोल्या अविनाशी । मुणो सत्संगी मुनि
 संन्यासी ॥१५॥ जुमो राधाकृष्णनी मूरति । अमारीपण शोभेछे
 अति ॥ तेम नारायण लक्ष्मीपति । सारां शोभेछे धर्म भगति

॥१६॥ थयो जेदिथी एहनो स्थाप । थयां तेदिथी सहु निष्पाप ॥
 एम वात करेछे महाराज । सुणे सतसंगी मुनिराज ॥१७॥ सांभळी
 जन हरख्यां अपार । जयजय बोले नरनाख ॥ तेदि व्रत हतुं
 एकादशी । पुरी दीपमाळा तेह निशि ॥१८॥ तियां वपोरिया
 अंजवाळे । नाथ सभा उभा थइ भाळे ॥ आज मळ्या मनुष्य
 अपार । बहु पुरुष ने बहु नाख ॥१९॥ सारा समैया सुंदर थया ।
 एम कहिने हरि हसिया ॥ पछी द्वादशी पारणा करि । आवि-
 वेठाछे चोतरे हरि ॥२०॥ तियां वाजिंत्र वाजे अपाख । करे दर्शन
 सहु नरनाख ॥ लावे पूजा पूजवा आधार । फल फुल ने अमूल्य
 हार ॥२१॥ तेणे शोभेछे श्याम मूरति । थाथ उत्तर प्रश्न अति ॥
 एम लीला करे भगवान । दिये दनभर दर्शनदान ॥२२॥ सर्वे
 सुख लिये जन जोइ । एम करतां वील्या दन दोइ ॥ पछी आव्यो
 पुन्यमनो दन । आव्या दर्शने बहु जन ॥२३॥ तेने दर्शन दिधां
 दयाळे । अतिसामर्थ्य सहित कृपाळे ॥ तेतो दर्शन करिने गया ।
 सतसंगी त्यां सर्वे रखा ॥२४॥ पछी सांझे पुरी दीपमाळ । वेठा
 आसन उच्चे दयाळ ॥ सर्वे जन जोइ रखा सामुं । निखि नाथ पुरे
 हैये हासुं ॥२५॥ पछी नाथ बोल्या एम वाण ॥ सर्वे सांभळो
 संत सुजाण ॥ पुरो थयो उत्सवनो दन ॥ जाज्यो ज्यांज्यां कहुं
 त्यां जन ॥२६॥ कांडक संत रहेज्यो अमसाथ । जावुं सुरत बोल्या
 एम नाथ ॥ एम कहीने उभा थया वळी । आवो मळिये मंडळी
 मंडळी ॥२७॥ अलवेलोजि अढळ ढळ्या । सर्वे संतने हेते शुं
 मळ्या ॥ संत चाल्या सहु शिख मागी । ग्रीते पाय प्रभुजिने लागी

॥૨૮॥ પછી પોતે કરીછે તૈયારી । ચાલ્યા સુરતપર સુખકારી ॥
 અલવેલોજિ અંતરજામી । આઘ્યા બોચાસણે વહુનામી ॥૨૯॥
 તિયાં સુંદર કરી રસોઈ । જમ્યા નાથ સણા સંત સોઈ ॥ રહી
 રાત્ર ચાલ્યા તતકાઠ । આઘ્યા દેવાણે દીનદયાઠ ॥૩૦॥ પુર-
 પતિ સુમતિ છે સારો । કર્યો તેને તે ઘેર ઉતારો ॥ સહુ રાજિ
 થયા નિજજન । કરી મહારાજનાં દરશન ॥૩૧॥ સુંદર કરાવી
 સારી રસોઈ । જમ્યા નાથ ભાવ તેનો જોઈ ॥ કરવા અનેક જીવનાં
 કાજ । પછી મહી ઉતર્યા મહારાજ ॥૩૨॥ તેને તેડે આવિયું તઢાવ ।
 તિયાં વેસિ બોલ્યા પછી માવ ॥ આંહિંથી આગશે કોણ ગામ ।
 કિયાં કરશું આજ વિશરામ ॥૩૩॥ તૈયે એક બોલ્યો હરિજન ।
 ચાલા આવો અમારે ભુવન ॥ પછી મુનિ એકે જોઢ્યા હાથ । હવે
 સિધા પધારિયે નાથ ॥૩૪॥ વહુ દિનની અર્જિ છે મારી । પ્રહુ
 પુરિ કરો ત્યાં પધારી ॥ ત્યાંથી નાથ થયા અસવાર । ઉતર્યા ગામ
 કારેલિ વહાર ॥૩૫॥ તિયાં કરાવ્યો સુંદર થાઠ । જમ્યા દયા
 કરિને દયાઠ ॥ આપી સંજાને સુખડી સારી । રહ્યા રાત્ર તિયાં
 સુખકારી ॥૩૬॥ ત્યાંથી ચાલ્યાછે દીનદયાઠ । મહેર કરી સંભાર્યા
 મરાઠ ॥ જાઓ લાવો મુનિને ચોલાવી । કરે દર્શન સંત સહુ આવી
 ॥૩૭॥ પછી ત્યાંથી ચાલ્યા અલગેલ । ચાલે વેધે કરે નહિ વેલ ॥
 આઘ્યું અરણ્યે એક સરોવર । તિયાં ઉતર્યા શ્યામ સુંદર ॥૩૮॥
 નાહ્યા નીર જોઈ નિરમઠ । પૂજા કરી પિષાં મિષ્ટ જઠ ॥ પછી
 ત્યાંથી થયા અસવાર । આઘ્યા આમોધે પ્રાણ આધાર ॥૩૯॥ તિયાં
 મહુ વસે દીનાનાથ । સદા રહેછે જે શ્યામને સાથ ॥ ઘલી ઘણિક

हरजीवन । निखि नाथने थयो मगन ॥४०॥ पछी उभो जोडी
आगे हाथ । करो भोजन रहो आंहि नाथ ॥ त्यारे श्याम कहे
सांभळो जन । करावज्यो मुनिने भोजन ॥४१॥ एम कहिने चालिया
स्यामी । आव्या गाम बुवे बहुनामी ॥ तियां भक्त वसे कानदास ।
आव्या तेने घेर अविनाश ॥४२॥ करी भोजन रजनी रखा ।
तियां उत्तर ने प्रश्न थया ॥ आव्याता त्यां मोटा महीपति । निखि
नाथने करी विनति ॥४३॥ प्रभु अमे तमारा जो छीए । घणुं घणुं
शुं मुखथी कहीए ॥ तियां कविए कयुं स्तवन । द्विज नाम ते
गोधरधन ॥४४॥ सुणि नाथे कयों सतकार । तें कहा एवा छे
जगदाधार ॥ एम कहि उवा अविनाशि । सदा श्यामसुंदर सुख-
राशि ॥४५॥ रखा रात्य सुखे एह ठाम ॥ पछी आव्याछे केलोद
गाम ॥ तियां पुर्यो जनमन भाव । त्यांथी आवी उतर्या तळाव
॥४६॥ सुंदर सारुं त्यां शरकरा वारि । करी पान चाल्या सुख-
कारी ॥ आव्या शहेर भरुचमां श्याम । पुरी जनना मननी हाम
॥४७॥ पछी त्यार करावियां झाझ । संघे सहित उतर्या महा-
राज ॥ नदी नर्मदा नामे ते सइ । स्पर्शि चरण पावन थइ ॥४८॥
घडि वेठा वालो तेने तट । तियां राजि कर्याछे खेवट ॥ त्यांथी
चाल्या चतुर सुजाण । कर्या अंकलेश्वरे मेलाण ॥४९॥ आवी
पाय लाग्यो पुरपति । आज आव्या नाथ अमवति ॥ हती घणा
दिवसनी हाम । आज निखि सर्या मारां काम ॥५०॥ दइ दर-
शन तेने दयाळ । पछी जम्या नाथ ने मराल ॥ पछी बेल्यपर
पोट्या श्याम । रखा रात्य वालो एह गाम ॥५१॥ थयुं सवार

चालिया संत । संघमेळा शोभे भगवंत ॥ कहे सखाने श्रीभग-
 वान । हालो हवे जाइए हिंदुस्थान ॥५२॥ सुंदर जनमभूमि अमारी ।
 एम कहे सखाने सुखकारी ॥ एवी वात कहेतां वाटमांड । आवी
 नदी उतरिया त्यांइ ॥५३॥ करी स्नान पूजा एह ठाम । सुंदर
 साधु जमि चाल्या श्याम ॥ शोभे सरासंगे वालो आप । निखि
 नरनारी थाय निष्पाप ॥५४॥ त्यांची आविछे एक तलाइ । शोभे
 धृष्ट त्यां सुंदर छाइ ॥ तियां भद्र थया भगवान । दिघां दासने
 दर्शनदान ॥५५॥ त्यांची चालिया दीनदयाळ । आव्या नाथजि
 गाम कोशाल ॥ आवी उतर्या वाटिका जोइ । तियां करिछे आपे
 रसोइ ॥५६॥ कर्या सुंदर सुरण झाक । घणे घृते पकाविया पाक ॥
 आपे जमि जमाडिया जन । रक्षा रजनी त्यां भगवन ॥५७॥ तियां
 आव्या सुरतना वासी । नरनारी जे प्रकट उपासी ॥ रथ बैल्य
 लाव्या घणी गाडी । जेम उमंगे मेघ अपाडी ॥५८॥ पूर्व-
 छायो—कहुं लीला हुं केटली । एक जिमे जश अपार ॥ अनंत
 लीला लालनी । कोय नर न पामे पार ॥५९॥ पछी त्यांची प-
 धारिया । उतर्या तापीतीर ॥ संगे सहित श्यामळो । नाह्या
 निरमळ नीर ॥६०॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंद-
 स्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीहरिचरित्रे
 वरताल्ये प्रबोधनीनो उत्सव कर्यो एनामे चोराणुंमुं प्रकरणम् ॥९४॥

पूर्वछायो—सुंदर शहर सुरतना । सतसंगी सर्व सुजाण ॥
 प्रभु त्यां पधारिया । जनहेते जीवन प्राण ॥१॥ चोपाइ—पछी
 त्यांची चालिया दयाळ । दिठि वाटे वाटिका विशाळ ॥ जोइ

जायगा सुंदर सारी । बहे पासे निरमळ वारि ॥२॥ तियां विवि-
 ध्यनां वेलि वन । विजां जनने रहेवा भुवन ॥ तियां उतरिया
 अविनाश । आव्या दरशने बहु दास ॥३॥ लाव्या हार पूजा
 बहुपेख । आव्या जन जेम सिंधुलेख ॥ करी पूजा लागे सहु पाय ।
 वाला आवा रहेज्यो उरमांय ॥४॥ एम स्तवन करे बहु जन । कहे
 भले आव्या भगवन ॥ आज अमपर अढळ ढळ्या । बहु दनना
 धायदा वळ्या ॥५॥ एवी सांभळी दासनी वाणी । हेते बोलाव्या
 पोताना जाणी ॥ पछी जने कराव्यां भोजन । जम्या भाव जोइ
 भगवन ॥६॥ जम्या सखा बहु मुनिजन । पछी थइ संध्या वीत्यो
 दन ॥ रखा रात्य सुखे एह ठामे । पछी शुंशुं कर्युं सुखधामे
 ॥७॥ पोढि जागिया जीवनप्राण । करना बहु जीवनां कल्याण ॥
 कर्यो नित्यविधि ते दयाळे । दयासिंधु दीनप्रतिपाळे ॥८॥ त्यांथी
 उठ्या पोते भगवान । दिधां दासने दर्शनदान ॥ पछी जन लाव्या
 सुखपाल । सुंदर दर्पणे दिसे विशाल ॥९॥ तेणे वेठा पछी बहु-
 नामी । अलवेलोजि अंतरजामी ॥ वाजे वाजिंत्र आगे अपार ।
 धायां दरशने सहु नरनाख ॥१०॥ धीरे धीरे धरे पग भोइ । जन
 मगन थया नाथ जोइ ॥ पछी शिवालय गया सुजाण । करवा
 बहु जीवनां कल्याण ॥११॥ त्यांथी वळ्याळे दीनदयाळ । कहुं
 जन थयो प्रभु थाळ ॥ हति रसोइ नजिक पास । जने जमाडिया
 अविनाश ॥१२॥ पछी प्रेमेशुं पूजिया नाथ । सुंदर वस्त्र पहेरा-
 वियां हाथ ॥ चर्च्या चंदन अत्तर मारी । अपिं हार आरती
 उत्तारी ॥१३॥ पछी आगे उभां जोडि हाथ । जयजय बोले मुखे

ગાથ ॥ પૂજિ નાથ લિધો લાવો ભારે । પછી પ્રભુજિ આવ્યા ઉતારે ॥૧૪॥ તિયાં શોભે સુંદર આંબલી । ઘણિ ઘાટિ છે છાંયા લો
 મલી ॥ તિયાં ઘેઠા આવીં બહુનામી । અલવેલો જે અંતરજામી ॥૧૫॥ કહે મુનિપ્રત્યે મગવંત । જમિ સજ્જ થાઓ સદુ સંત ॥
 આજ જાવુંછે શહેરમાં સદુને । દેવા દર્શન જન બહુને ॥૧૬॥ ઈર્વા
 વાત કરી જ્યારે વાલે । માનિલિધિ તે સદુ મરાલે ॥ ત્યાંતો ત્યાર
 થયાંતાં મોજન । જમિ સજ્જ થયા મુનિજન ॥૧૭॥ એમ કરતાં
 ધીતિ ઘડી ચાર । આવ્યો સામો શહેરસરદાર ॥ તેનું નામ અર્દે-
 શરજિ છે । અતિઢાવો જાતે પારશિ છે ॥૧૮॥ મોટા પુરાણી
 પંડિત સંગે । આવ્યો તેઢવા અતિઝમંગે ॥ રથ વેલ્ય પાલખી
 પેદઢ । બહુ વાજિત્ર સંગે સવઢ ॥૧૯॥ આવીં લાગ્યો પ્રભુજિને
 પાય । નિર્ણિ હૃલ્યો અતિ મનમાંય ॥ પછી અલવેલો અઢઢ ઢઢ્યા ।
 નાથ વાથ મરી તેને મઢ્યા ॥૨૦॥ નાથ કહે સુરૂં છો તન મને ।
 કહે સુરૂં હું આજ દર્શને ॥ બહુદિનની જોતોતો વાટ । વાલા તમારા
 દર્શનમાટ ॥૨૧॥ વહુ તાણું તમે અમસાથે । આજ મહેર કરી
 મુજમાથે ॥ જેમ આવ્યાછો આજ લહેરમાં । તેમ નાથ પધારો શહે-
 રમાં ॥૨૨॥ કરે દર્શન સદુ નરનાથ । થાય વહુ જીવ મયપાર ॥
 નાથ કહે સારું ચાલશું ત્યાંહ । પળ રહેવા રૂઢું વહુ આંહ ॥૨૩॥
 પછી તર્ત થયા અસવાર । ચાલ્યા સુરત શહેરમોજાર ॥ આગે પલ-
 ટણ પાઢા અપાર । વિજા મનુષ્ય હજારો હજાર ॥૨૪॥ વાજે વિવિ-
 ધનાં વાજાં વઢી । ઢોલ ત્રાંસાં કાસાં ને વાંસઢી ॥ મેરી ઝુંગઢ
 રણશિંગાં તુરી । રહી શરણાણું સ્વર પુરી ॥૨૫॥ ધાય ધોર નગા-

रांनी घणी । बहु शोमे असवारी वणी ॥ चाले धीरेधीरे पग
 धरे । जुवे जन तेनां मन हरे ॥२६॥ शोमे श्यामळो सुंदर घोडे ।
 सारा सखा बीजा बहु जोड्ये ॥ शोमे सुरवाल श्वेत अंगी । शिशे
 रेटो कसुंवी सोरंगी ॥२७॥ ढोळे चमर तेपर दास । शोमे अतिरुडा
 अविनाश ॥ केडे रथ वेल गाडी घणी । बहु शोमा पालखिनी
 वणी ॥२८॥ एम शोमेछे बहु समाज । चाल्या मुनिसंगे महा-
 राज ॥ विजां बहु जन संगे सुजाण । चाल्या जेम उलट्यो मेराण
 ॥२९॥ चडी गर्द ढंकाणो गगन । जेम घटा काढि चड्यो घन ॥
 एवीरीत्ये प्रभुजि पधार्या । जनने मन मोद वधार्या ॥३०॥ आंब्या
 शहेरमां सुंदर श्याम । धायां दर्शने पुरुष ने वाम ॥ आवी उमा
 छे बहु वजार । लेखुं न थाय लाख हजार ॥३१॥ कैक चड्यां
 अटारी झरुखे । कैक गढ घर वळी गोखे ॥ पहेरी नीली पीळी
 लाल साडी । श्वेते शोमे जेम फुलवाडी ॥३२॥ जेम व्योमे विमा-
 ननी हार । एम उंचां चड्यां नरनाख ॥ हाथ जोडी चोले एम
 जन । जयजय नाथ धन्यधन्य ॥३३॥ भले पधारिया तमे नाथ ।
 आज सहू अमे थयां सनाथ ॥ तेनी वंदना मानी गुरार । आंब्या
 उतारे वाडीमोझार ॥३४॥ पळी वेठा अगाशिण आप । निखिं
 बहु जन थया निष्पाप ॥ देतां दर्शन आथम्यो दिन । पळी भूधरे
 कयां भोजन ॥३५॥ जमी पोढिया प्राण आधार । वीति रजनी
 थयुं सवार ॥ त्यारे जागिया जगजीवन । दिधां सहू जनने दर्शन
 ॥३६॥ पळी हिंडोळो सुंदर सार । लाव्यो भावे भगत सुतार ॥
 तेउपर वेठा अविनाश । निखिं भगन थयां निजदास ॥३७॥

तियां वाजे चार्जित अपार । जेजेशब्द बोले नरनाख ॥ गान ताने
 गाय गुणिजन । करे मुनिजन कीरतन ॥३८॥ आवे लोक हजारें-
 हजार । करे दरशन नरनाख ॥ थाय रसोइ सुंदर सारी । जमाडे
 जन पंक्ति बेसारी ॥३९॥ अति आनंद उत्सव थाय । बहु हर्ष-
 भर्या दन जाय ॥ एम करतां वील्या दन । दोइ । धोव्यो पुरपति
 राजि होइ ॥४०॥ बहु मतपंथ छे संसार । तेतो दाम ने चामना
 थार ॥ आतो धन त्रिया दोय त्यागी । जेनि लगनि साहेबशुं
 लागी ॥४१॥ आवा संत नथी जगमांय । एनां दरशन कहो केम
 थाय ॥ महेर करीए आंहि पधारे । नहितो अवश्य जावुं त्यां
 मारे ॥४२॥ एवो भाव भूपतिनो जाणी । पोते पधार्या शारंग-
 पाणी ॥ अति आदर दइ राजन । पुछ्या पुलवा जेवा जे प्रश्न
 ॥४३॥ तेनो उत्तर दिधो दयाळ । मुणि राजि थयोछे भूपाळ ॥
 कही संप्रदाय उद्धवी रीत्य । लसिलिधि राये करी प्रीत्य ॥४४॥
 पछी बहु करी सनमान । पधराव्या पाछा भगवान ॥ विजा
 राजा रहे पुरमांड । प्रभु पधारिया बळी त्यांइ ॥४५॥ तेणे अति
 कर्तु सनमान । भावे भरि पूज्या भगवान ॥ चुवा चंदन गुलाब
 वारी । आण्युं अत्तर सुगंधि भारी ॥४६॥ तेणे पूजि पछी जोड्या
 हाथ । करी स्तवन नामियुं माथ ॥ कहे भले पधार्या महाराज ।
 थया पावन सहू अमे आज ॥४७॥ एम करी विनति भूपाळ ।
 पाछा पधराविया दयाळ ॥ पछी शिरपाव छाब भरिने । लाव्या
 उत्तारे आप्या हरिने ॥४८॥ बळते दिवस अरदेशरे । प्रभु पधराव्या
 निजघरे ॥ सर्वे मुनिसहित महाराज । पधराव्या समारी समाज

॥४९॥ दीप मशालो मेताबु वाशी । बहु काच हांडियो प्रकाशी ॥
 मध्ये ढोलियो सुंदर ढाळी । तेपर पधराव्या वनमाळी ॥५०॥ पछी
 पूजिया दीनदयाळ । त्सारपछी पूजिया मराळ ॥ पछी थयां उत्तर ने
 प्रश्न । कयां संते पछी कीरतन ॥५१॥ सुणि राजि थया सहु जन ।
 पछी यांथी चाल्या भगवन ॥ आवी उत्तारे रजनी रक्षा । जमि सवारे
 साबदा थया ॥५२॥ आव्या वळाववा सहु मळी । बहु गाजते वाजते
 घळी ॥ धीरेधीरे देता दरशन । आव्या पुरबहारा भगवन ॥५३॥
 बेठा वाग रस्तुमां वे घडी । आपी अर्देशरने पाघडी ॥ पछी तर्त
 थया असवार । आव्या गाम कोशाल मोहार ॥५४॥ रही रात्य
 बेठा रथे राज । खांते खेडचासारु महाराज ॥ आपे सारथि थइ
 सुजाण । कयां अंकलेश्वरे मेलण ॥५५॥ त्यांथी नर्मदा उतरिया
 नाथ । पछी वेरियो मुनिनो साथ ॥ पोते आविया केलोद गाम ।
 रही रात्य त्यां चालिया श्याम ॥५६॥ आव्या आमोदमां दया
 करि । जम्या सखासहित श्रीहरि ॥ पछी तर्त करीछे तैयारी ।
 चाल्या जनतणा हितकारी ॥५७॥ आव्या कारेली गामे कृपाळ ।
 मही सहि उत्तया दयाळ ॥ पछी रक्षा बदलपुरे रात्य । त्यांथी
 पधारिया परमात्य ॥५८॥ आव्यां आडां खंभात्यनां जन । तेने
 दइ चाल्या दरशन ॥ त्यांथी आव्या गुढेले गोपाळ । कयां आपे
 त्यां शाक रसाळ ॥५९॥ जमी जमाडिया निजजन । पछी त्यांथी
 चाल्या भगवन ॥ आवी रात्य घोलेरामां रक्षा । त्यांथी कारी-
 याणिये आविया ॥६०॥ एम करी बहुनां कल्याण । आव्या गढडे
 श्याम सुजाण ॥ सारा वरपमां सुखराशी । भागशरशुदी एकादशी

॥६१॥ तेदि आविया मुस्त जइ । जन बहुने अभयदान दइ ॥
 कर्यो दिगविजय जगमाइ । खोटा गुरु रखा खत्ता खाइ ॥६२॥
 इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीमहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कलानंदमुनि-
 विरचिते मक्तचित्तमणिमध्ये हरिचरित्रे महाराज मुस्त पधार्वा ने
 अर्देशरने पाव आपी एनामे पंचाणुमुं प्रकरणम् ॥ ९५ ॥

पूर्वछायो—उत्सव नित्य अतिघणा । थाय अहोनिश आ-
 नंद ॥ तापत्रय तियां नहि । जियां स्वामी राजे सुखकंद ॥१॥
 सुंदर ऋतु सोयामणि । बळी वरतियो बसंत ॥ अतिराजि अल-
 वेलटो । दिये दासने सुख अत्यंत ॥२॥ वासी बालाक देशनां ।
 जन निरमळ जेह ॥ दया करी तेने दर्शननी । जोइ सत्संगिनो
 सनेह ॥३॥ मिष लइ जन जाननुं । चालिया श्याम मुजाण ॥
 पूरण ब्रह्म पधारिया । करवा कोटिनां कल्याण ॥४॥ चोपाइ—
 सौंदर्या जानमां सुंदरदयाम । करवा अनेक जननां काम ॥ पहोर
 एकमां परियाण कीधुं । गाम सयलुं जमाडि लीधुं ॥५॥ पठी
 चोपेधुं चलावी जान । चाल्या मेळा पोते भगवान ॥ फिधो मा-
 लपुरामां मुकाम । त्यांची पहोल्या पिठवडी गाम ॥६॥ आव्या
 सत्संगी सर्वे सामये । अतिहेत माय नहि हेंये ॥ बाल जोउन ने
 वृद्ध बळी । आव्या सामा बालाने सामळी ॥७॥ गातेवाते पध-
 राव्या घेर । करी सेवा सारी रुडिपेर ॥ सुंदर सारी करावी
 रसोइ । जम्या नाथ भाव तेनो जोइ ॥८॥ पठी जमाड्यो जननो
 साथ । उभा हरि आगे जोडी हाथ ॥ कहे घन्यघन्य दीनदयाळ ।
 मलि लिधि अमारी संमाळ ॥९॥ करी मोटी अमरपर महेर । ग्रह

प्रेमे पधारियां घेर ॥ तमे वरद पाळ्युं बहुनामी । छो पतितना
 पावन स्वामी ॥१०॥ एवां सुण्यां दासनां वचन । बोल्यां प्रभुंजि
 थइ प्रसन्न ॥ नोतुं आइ आव्यानुं परियाण । आव्यां जोइने तमारी
 ताण ॥११॥ एम कही हेतनां वचन । बहु राजि कर्या निजजन ॥
 पंछी पोढिया, प्राणआधार । वीति रात्य ने थयुं संवार ॥१२॥
 त्यारे उठ्या आपे अविनाश । थंया रंथी ग्रहि कर राश ॥ चाल्या
 वाटे आवे गाम घणां । करे दर्शन जन हरितणां ॥१३॥ एम देतां
 दरशन दान । करे जन मंगन भगवान् ॥ पछी पहोल्या भटवद्र गाम ।
 रक्षा रात्य सुखे तियां श्याम ॥१४॥ करी विवाह बळ्या अविनाशि ।
 श्याम सुंदरवर सुखराशि ॥ आवे आडां वाटे जन बहु । करे ना-
 थनां दर्शन सह ॥१५॥ त्यांथी रक्षा वावेरामां रात्य । दइ दर्शन
 चाल्या प्रभात्य ॥ आव्या गोरडके करी महेर । भक्त चांदुमांत-
 राने घेर ॥१६॥ करी रसोइ जमाड्यां जन । जम्या भावे पोते
 भगवन ॥ त्यांथी चाल्या चतुर सुजाण । कर्या पिठवंडीए मेलान
 ॥१७॥ तियां मूळो भगो बोल्या मळी । हिरो हरजि भायो रुडो
 बळी ॥ कहे रहो यां दन दोय चार । करे दर्शन सह नरनाख
 ॥१८॥ बहु दहाडे पधार्याछो तमे । नहि जावा दैये हरि अमे ॥
 एवी सांमळी जननी वाण । पण न मान्युं चाल्या सुजाण ॥१९॥
 चाल्या राततणा चारे जाम । पाछा आव्या मालपरे गाम । तियां
 रुडां कराव्यां भोजन । आपे जमी जमाडिया जन ॥२०॥ पछी
 आव्या गढपुर गाम । करी अनेक जननां काम ॥ जेजे जने जो-
 याछे जीवन । ते न जाय जमने भुवन ॥२१॥ दइ अनेकने अभ-

यदाने । पाछा पंधारिया भगवान ॥ जेजे कर्तव्य छे हरितपुं ।
 तेमां जाणो कल्याण आपणुं ॥२२॥ एम करतां वीत्या कांइ दन ।
 चाल्या गुजरात्ये भगवन ॥ चाल्या गढडेथी गिरिधारी । आव्या
 सारंगपुर सुखकारी ॥२३॥ सुंदरियाणे शिरामणि करी । रक्षा
 रात्य घागडमां हरि ॥ कंधारीये करीने भोजन । रक्षा शियाणिमां
 भगवन ॥२४॥ त्यांथी तावी आवी हरि रक्षा । पछी करी देव-
 ळिये दया ॥ तियां आव्या दरशने दास । नयणे निरखया अवि-
 नाश ॥२५॥ तेने दर्शन दइ दयाळ । त्यांथी चाल्या पछी तत-
 काळ ॥ आव्या ददुके देवाधिदेव । करी हरिजने घंहु सेव ॥२६॥
 पछी त्यांथी आव्या भछियावे । तियां तेव्या मुनि भरी भावे ॥
 हरिजने जमाव्या जीवन । पछी जम्या सखा मुनिजन ॥२७॥ रही
 रात्य चाल्या भगवान । देता दासने दर्शनदान ॥ आव्युं अरण्ये
 एक तळाव । तियां जम्या मनोहर माव ॥२८॥ पछी अमदावादमां
 आव्या । घणुं जनतणे मन भाव्या ॥ फुलदोलना उत्सव माथे ।
 आव्या मुनि ने महाराज साथे ॥२९॥ हेते प्रीते जमाडिया जने ।
 शाक पाक सुंदर भोजने ॥ पछी आव्यो हुतासनी दन । रम्या
 सखासंगे भगवन ॥३०॥ सारा सुंदर रंग मगाव्या । घणा माट
 घडा भरी लाव्या ॥ तेतो हरिए लइ लिघा हाथे । ढोळ्या सर्वे
 मुनिजन माथे ॥३१॥ पछी उपर नाख्यो गुलाल । तेणे सखा
 थया रंगे लाल ॥ धन्य शोभेछे संतमंडळी । नाखे रंगमिनो रंग
 चळी ॥३२॥ खुब खांतिले मचाव्यो खेल । चाळी रसिये रंगनी
 रेल ॥ पछी अलवेलो अढळ ढळ्या । सर्वे मुनिने महाराज मळ्या

॥३३॥ करी उत्सव श्याम सधाव्या । अविनाशी असलाली
 आव्या ॥ तियां भक्त वसे वैणीभाइ । जम्या श्याम तियां सुख-
 दाइ ॥३४॥ पछी जमाडिया मुनिजन । सर्वे लोके कर्या दरशन ॥
 पछी त्यांथी चाल्या भगवन । आव्या जेतलपुरे जीवन ॥३५॥
 त्यांथी चालिया लाडिलो लाल । आव्या वालमजि वरताल ॥
 तियां दासने दर्शन दिधां । बहु जन कृतारथ किधां ॥३६॥ देश
 देशना आव्याता संघ । हरिमक्त अंतरे अनघ ॥ तेने दर्शन दइ
 दयाळ । लिधि सर्वे जननी संभाळ ॥३७॥ सर्वे सामुं जोयुं अमि
 नेणे । बळी बोलाविया मीठे वेणे ॥ सहु जन ते मगन थया ।
 वियोग दुःख विसरी गया ॥३८॥ पछी हरिने पूजिया हेते । बळी
 जमाड्या पूरण प्रीते ॥ नित्ये नयणे निरखि नाथ । मुख जोइ
 सुख लिये साथ ॥३९॥ कोइ चंदन चरचे वशी । कोइ हार पहे-
 रावेछे हशी ॥ कोइ अत्तर चरचे आवी । लागे पाय अंबर पहे-
 रावी ॥४०॥ कोइ अर्पे आभूषण अंग । कोइ करे आरती उमंग ॥
 कोइ छापेछे छातिये पाव । कोइ मेटे भरी जनभाव ॥४१॥ एम
 पुरे मनोरथ मनना । वाळे खंग खोयला दनना ॥ करतां प्रभुजिने
 परसन्न । आवियो रामनवमीनो दन ॥४२॥ रक्षां व्रत नरनारी
 जन । जाणी प्रभु जनमनो दन ॥ दशमी दने मुहूर्त जोइ । दिधि
 सीतारामने जनोइ ॥४३॥ तियां जमाडिया विप्रजन । आप्यां
 सुंदर सारां भोजन ॥ वेदविधिए कर्तुं ए काम । धर्मरक्षक सुंदर-
 श्याम ॥४४॥ करी अलवेलो एटलुं काज । आव्या गढडे श्रीम-
 हाराज ॥ सुणे सहु कथा सुखराशी । करी लीला ते कही प्रकाशी

॥४५॥ इति श्रीमदेकातिकथर्मप्रवर्तकश्रीसहजानदस्वामिशिष्यनिष्कुलानदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीहरिचरित्रे अमठावाढ फुन्दोलनो उत्सव करीने पाठा गढडे पधार्या एनामे छत्रुमु प्रकरणम् ॥९६॥

पूर्वछायो—लखुं लीला वळी लालनी । जे बाले करी वरताल ॥
 कहेतां चरित्र नाथनां । मारे अंतरे आवे वहाल ॥१॥ बालो कहे
 पंचपंचनी । मळी मंडळी चालो मराल ॥ वाटे जनने जाळगज्यो ।
 दया राखि दले दयाळ ॥२॥ कइकजार अमे कह्युं । तमे सांम-
 ळियुं सोवार ॥ कामपडे ते वातनो । नथी रहेतो उर विचार ॥३॥
 एम कहीने चालिया । रक्षा राख ते गांक गाम ॥ त्यांथी चाल्या
 चौपशुं । कयों वरताले विशराम ॥४॥ चोपाइ—आव्या वरताले
 विश्वआधार । करवा लाडिलो लीला अपार ॥ सर्वे संतने कह्युं व-
 चन । तमे आज्यो उत्सव दन ॥५॥ एम करतां उत्सव आव्यो ।
 सर्वे संततणे मन भाव्यो ॥ कहे महाराज तेढानो मुनि । हवे छु-
 टिछे संत सहुनी ॥६॥ आव्या संत सरवे सांमळी । हतीं गामो-
 गाम जे मंडली ॥ आवी लाग्या प्रभुजिने पाय । नाथ निखि ह-
 रख न माय ॥७॥ कहे नाथ आव्या भले संत । करो उवारा जोइ
 एकांत ॥ पळी बहु संत उतर्या बहार । कैरु उतर्या मंदिर मोझार
 ॥८॥ करे दर्शन प्रसन्न नाथ । लिये मुख सहु जन साथ ॥ धाय
 मासुक मोढक सारा । जमे जन प्रभु पीरसनारा ॥९॥ करे मन-
 वाख मोढक लइ । संत शान करे मौन रड ॥ पळी बोलिया राज
 अधिराज । एम मौन न रहेतुं महाराज ॥१०॥ जेजे जोइए ते
 मागिने लेंतुं । पण शान करीने न कहेवु ॥ एमी सांमळी घालानी

चात । सर्वे संत थया रळियात ॥११॥ एम जमाडी जनपंगति ।
 कर्या मुनिने भगन अति ॥ पडी सांझ पुरी दीपमाळ । वेठा उच्चे
 आसने दयाळ ॥१२॥ आच्यां बुरानपुरनां जन । करवा कृपालुनां
 दरशन ॥ लाव्या कसुंवि रेटो रूपाळो । छेडाकोरे सोनेरी शोभाळो
 ॥१३॥ ते बंधाव्यो महाराजने माथे । कर्या दर्शन सहु जनसाथे ॥
 बहु बपोरिया तियां वळे । जाणुं श्वेतद्वीप झळमळे ॥१४॥ तियां
 वेठा वालो वनमाळी । अति शोभेछे सभा रूपाळी ॥ थाय उत्तर
 ने प्रश्न अति । सुख आपे सुखमय मूरति ॥१५॥ पछी पधार्या
 पोढवा नाथ । सखा एकांतिक लइ साथ ॥ ज्यारे जागिया जग-
 जीवन । दिधां दास सहुने दर्शन ॥१६॥ पछी बोलिया प्राणआ-
 धार । पुरो अन्नकोट सुंदरसार ॥ पछी जने पुर्यो अन्नकोट । शाक
 पाकनी न राखी सोट ॥१७॥ करी आरती अन्नकोट तणी । बनी
 शोभा जाय नहि भणी ॥ तियां जमिया जीवनप्राण । पछी ज-
 माव्या संत सुजाण ॥१८॥ एम लीला करे अविनाश । जोइ सुख
 लिये सहु दास ॥ बसे बडोदरे एक जन । तेनुं नाम छे जगजी-
 यन ॥१९॥ तेणे प्रेमे कराव्यो पोशाग । सारो सोनेरी बुट्टे सुवाग ॥
 तेडी उत्तारे जमाव्या नाथ । पछी पोशाग पहेराव्यो हाथ ॥२०॥
 पहेरी पोशाग प्राणजीवन । दिधां सहु जनने दरशन ॥ एम करे
 नित्य लीला नवि । केम कही शके तेने कवि ॥२१॥ थाय उत्सव
 ते अहोनिश । दिचे दासने सुख हमेश ॥ पछी आव्यो एकादशी
 दन । नाम प्रबोधनी ते पावन ॥२२॥ तेदि उत्सव कर्पो आनंदे ।
 सुख लिबुं सहु जनवृंदे ॥ पछी रखा दन दोय चार । आप्यां सं-

तने मुख अपार ॥२३॥ अलवेलोजि अढळ ढळ्या । सर्वे मुनिने
 नाथजि मळ्या ॥ थयो सुंदर सारो समैयो । तेतो मुखथी न जाय
 कहीयो ॥२४॥ आप्पुं मुख हरिए हुलशी । कार्तिकशुदि कहीए
 एकादशी ॥ तेदि उत्सव करी दयाळ । पछी पधार्या देश पांचाल
 ॥२५॥ आंव्या गढडामांदि गोविंद । सुखदाय स्वामी सहजानंद ॥
 थया थोडाघणा पछी दन । कहुं हवे जे कर्युं जीवन ॥२६॥ एक
 सोरठ देवमां जन । नाम हेमतसिंह पावन ॥ जेने प्रीत घणी
 प्रभुमांदि । स्वामी विना बहालुं नहि कांदि ॥२७॥ करी तन घन
 कुरवाण । थइ रखा प्रभुना वेचाण ॥ भक्त अति एकांतिक अवल ।
 झुले नहि प्रभुजिने पल ॥२८॥ निजघेर प्रभु पधरावी । हुतास-
 नीनी लीला करावी ॥ अतिहेते कराव्यो समैयो । तेतो मुखथी न
 जाय कहीयो ॥२९॥ सर्वे रीत्ये राजि करी राज । करी लिधुंछे
 पोतालुं काज ॥ ज्यारे सर्वे काज सुधार्युं । त्यारे मनमां एम
 विचार्युं ॥३०॥ जे कारणे आ मनुष्यदेह । तेतो किधुंछे सर्वे तेह ॥
 रही एक मने अमिलाप । करे पुरी जाउं प्रभुपास ॥३१॥ पछी
 चाल्या त्यांथी क्षिणोभाइ । आंव्या गढडे नाथ हता त्यांदि ॥ अ-
 तिहरखे निरख्या नाथ । पछी बेठा पासे जोडी हाथ ॥३२॥ पछी
 हेते हरिए बोलाव्या । क्षिणामाइ भले तमे आंव्या ॥ त्यारे क्षि-
 णोभाइ कहे महाराज । आच्योछउं मनोरथे आज ॥३३॥ पुरो
 करो मारो मनोरथ । करवा प्रभु तमे छो समर्थ ॥ कहुं जीरण-
 गढने मांदि । करो मंदिर सुंदर त्यांदि ॥३४॥ तेमां सारी मूरति
 वेसारो । करो पुरो मनोरथ मारो ॥ विजि पण एटली छे आश ।

प्रभु राखिये तमारे पास ॥३५॥ कहे नाथ आप्यो कोल एह ।
 थाशे तमे जे धार्युछे तेह ॥ एम बात करीने दयाळ । पछी
 जम्याछे सुंदर थाळ ॥३६॥ आपी क्षिणाभाइने प्रसादि । जेने
 इच्छेछे भव ब्रह्मादि ॥ पछी क्षिणाभाइ मेळा संत । मुक्या मंदिर
 करवा धीमंत ॥३७॥ तेह दिवसे घोलेरेथकी । आब्या भक्त
 पुंजोभाइ नकी ॥ तेणेपण जोढ्या आवी हाथ । मारी विनति सुणिये
 नाथ ॥३८॥ एक घोलेरे मंदिर कीजे । सहु जनने आनंद दिजे ।
 एवं सांभळिने बोल्या नाथ । लियो मेलिये मुनि तमसाथ ॥३९॥
 मेल्या वेड ठेकाणे मराल । मंदिर थावा लाग्यां ततकाळ ॥ तियां
 संत जाय कइ आवे । नित्य खबर मंदिरनी लावे ॥४०॥ थोडा
 दहाडामां मंदिर थाशे । एवी बात करे प्रभुपासे ॥ एवं सांभळी
 उत्तम कहेछे । मारे पण ए घाट रहेछे ॥४१॥ करो मंदिर जो
 तमे आंइ । थाये राजि अमे बेन भाइ ॥ तेनेपण कह्युं एम नाथे ।
 एतो करावशुं अमो हाथे ॥४२॥ एम कहि मंदिर आदर्या । मास
 थोडाकमां पुरां कर्मा ॥ थयुं घोलेरे मंदिर पहेलां । कहाव्युं वाला
 आवो वेला वेला ॥४३॥ हता वाल्यमजि वरताल । आब्या
 तेढवा तियां मराल ॥ कह्युं थयुं मंदिर समापति । आवी पधरा-
 विये मूरति ॥४४॥ एवं सांभळी चालिया श्याम । आवी रह्या
 गलियाणे गाम ॥ त्यांची नाथ आब्याछे पिपलि । राजि थया
 दादोभाइ मलि ॥४५॥ त्यांची आब्या घोलेरे महाराज । मूर्ति
 स्थापन करवा काज ॥ सर्वे संघ ने साधु छे साथ । एवी रीत्ये पधा-
 रिया नाथ ॥४६॥ सारुं वरप सुंदर कहीए । वैशाकशुदी तेरश

लहीए ॥ सारो सुंदर ए शुभदन । तेदि पधराव्या मदनमोहन ॥४७॥
 कर्षो सुंदर सारो समैयो । तेतो न जाय सुखथी कहीयो ॥ जम्मा
 ब्राह्मण ने हरिजन । विजानेपण आपियुं अन्न ॥४८॥ करी उत्तम
 ने नाथ चाल्या । जइ गढडे दर्शन आल्यां ॥ पछी गयाता गढालि
 गाम । भक्त आंनानुं करवा काम ॥४९॥ इति श्रीमदेकातिकथर्म-
 प्रवर्तनश्रीसहजानदस्वामिशिष्यनिष्कृलानदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणि-
 मध्ये वैशाखशुद्धी तेरशने दिवस मदनमोहनजिनी प्रतिष्ठा करी एनामे
 सत्ताणुमु प्रकरणम् ॥९७॥

पूर्वजायो—त्यारपछी जेजे कर्षु । कहुं सांभळज्यो सह संत ॥
 थोडेघणे दने करी । रुढो घरल्यो ऋतु वसंत ॥१॥ सुंदरियाणे
 शिरोमणि । सतसंगी शेठ मुजाण ॥ जक्तविरक्त भक्त भला ।
 करुं तेनां शुं हुं वखाण ॥२॥ चोपाइ—धन्य भक्त जक्तथी
 उदासी । जोडी सहशुं भज्या अविनाशी ॥ एवी साची भगति
 साभळी । सर्वे सर्गा बुडुंजी उठ्यां वळी ॥३॥ कहे आपणे घणवी
 जन । करिये वल्लभकुळनुं भजन ॥ तेहमांहि ते न्यून शुं ठिठुं । जे
 नवा धर्ममां मन वेढुं ॥४॥ पछी सत्संगी बोल्याछे तैये । नवो
 धर्म एने केम कहीये ॥ एतो धर्म छे जुनो अनाद्य । सह वर्वेले
 शास्त्रमर्याद ॥५॥ आपणानुंतो नथी ठेकाणुं । तमे जाणो ने हुंपण
 जाणुं ॥ काम क्रोध लोभ मोह वळी । तेने सहने मुक्याछे गळी
 ॥६॥ गीतामां जे केह्या नरकद्वार । तेमां वरते ए तदारार ॥ माटे
 एमांते कांड न ठिठुं । त्यारे सत्संगमां मन वेढुं ॥७॥ एवुं साभळी
 सगा बुडुन । सर्वे मळीने साधा छे सम ॥ एने आपणे नहि वे

वार । आजयी ए क़रो नात्य बहार ॥८॥ तेने कीतिगयां पट वर्ष ।
 तोय मेल्यो नहि अमरप ॥ गया सुधामे तेहनो तात । त्यारे न
 तेडि नोतरे नात ॥९॥ पछी आब्याछे प्रभुजि पास । शेठ बनो-
 पुंजो हरिदास ॥ आवी करी हरिने विनति । प्रभु पधारिये प्राण-
 पति ॥१०॥ सर्वे संग लइ मुनिसांथ । सखासहित पधारिये नाथ ॥
 पछी संत संगे लइ श्याम । हरि आब्या सुंदरियाणे गाम ॥११॥
 सर्वे अयोध्यावासि छे संगे । प्रभु पधार्या अति उमंगे ॥ गातेवाते
 तेडिलाब्या घेख । करी सेवा सारी बहुपेख ॥१२॥ सुंदर भोजन
 व्यंजन करी । अतिहेते जमाडिया हरि ॥ पछी मोतिया मोदक
 लइ । नाथे जन जमाडिया जइ ॥१३॥ बहुबहु करी मनुवार ।
 फ़र्या पंगत्यमां पंचवार ॥ एम नित्ये जमाडेछे नाथ । जमे जन
 ते हरिने हाथ ॥१४॥ बहुबहु दिये दरशन । अति अलबेलो छे
 प्रसन्न ॥ बहु प्रश्न ने उत्तर थाय । संत रमे रास गीत गाय ॥१५॥
 पछी आवी वसंतपंचमी । सुखदायक सहुने गमी ॥ लाब्या रंग
 सोरंग गुलाल । लइ त्रांसलि उठिया लाल ॥१६॥ नाग्वे रंग रंगे
 सखासाथ । अति आपे रंगाणाछे नाथ ॥ पछी लइ गुलालनी झोळी ।
 फ़ेके फ़ांडुं रमे हरि होळी ॥१७॥ रंगे रमिने आब्या उत्तारे ।
 आप्यां वल्ल जनने तेवारे ॥ आपे जमिने जन जमाड्या । अति दासने
 हर्ष पमाड्या ॥१८॥ एम उत्सव करी दयाळ । आब्या महाराज
 ते भेंसजाळ ॥ रही रात्य पधारिया श्याम । आब्या नागडके लोये
 गाम ॥१९॥ त्यांथी घोटाद आब्या बहुनाथी । जम्हा संत पोते
 वळी स्वामी ॥ पछी आब्या गढवे गोविंद । आपी सहु जनने आनंद

॥२०॥ त्यारपछी थोडेघणे दन । चाल्या गुजरदेशे जीवन ॥ करी
मजलेमजले मुकाम । चाल्या गुरामां सुंदर श्याम ॥२१॥ आळ्या अ-
मदावाद दयाळ । संगे जनसमूह मराल ॥ आळ्या सत्संगी सहू सा-
मये । घनि शोभा जाय नदि कैये ॥२२॥ बहुविध्यनां वाजां त्यां वाजे ।
आळ्यां लोक दरशन करजे ॥ चारे आश्रम ने वर्ण चार । आळ्या
दरशने नरनाथ ॥२३॥ गातेवाते पधार्या महाराज । कैक जननां
करवा काज ॥ आरी उतर्या मंदिरमांड । नरनारायण राजे त्यांइ
॥२४॥ सवसंगी सांख्ययोगी संत । उतर्या मक्त ने मगवंत ॥
कयां सुंदर सारां भोजन । जम्या जन ने भावे जीवन ॥२५॥ पछी
पोढिया जीवनप्राण । जाग्या मुखे सगरे मुजाण ॥ जाग्या प्रभुजि
प्रमातकाळे । कयां नित्यविधि त्यां दयाळे ॥२६॥ पछी चोतरे
पाट ढळावी । तेहउपर वेठाछे आरी ॥ जोयुं अमृतदृष्टि आप ।
हर्या जनतणा तनताप ॥२७॥ पछी जन प्रभुपूजा काज । ला-
विया बहुविधि समाज ॥ तेणे पूजिया प्राणआधार । कंठे आरोप्या
सुंदर हार ॥२८॥ घेरि सुगंधे गुलाब फूल । तोरा गजरा तेना
अमूल्य ॥ ते लहू अर्प्याछे हरिने अंगे । पछी पाय लाग्याछे उमंगे ॥
॥२९॥ एम लिये लागो वळी जन । दिये दन सारो दरशन ॥ वळी
आवेछे पुरना जन । करवा कृपानिधिनां दर्शन ॥३०॥ कैक
आविने पुछे प्रश्न । तेनो उत्तर आपे जीवन ॥ सुणी उत्तरमगन
थाय । पामी आश्चर्य ने घखे जाय ॥३१॥ एम लीला करे अल-
वेलो । रंगरसियो छेल छविलो ॥ पहेरी वस्त्र अनुपम अंगी । शिर-
पाय वसंति सोरंगी ॥३२॥ एवां दर्शन दिये दयाळ । निखि म-

गन जन मराल ॥ एम करतां सात दन गया । आव्यो हुतासनी
 दन तियां ॥३३॥ पछी मगाव्या रंग सोरंग । केशु कसुंवि रंग
 पतंग ॥ लाव्या सखा आप्यो हरिहाथे । नाथे ढोळ्यो सहु सखा
 माथे ॥३४॥ नाख्यो उपखे रंग गुलाल । तेणे सखा थया सहु
 लाल ॥ जेम फुल्युं कमळदळ वळी । तेम शोभेछे संतमंडळी ॥३५॥
 डोडो कमळमध्ये दयाळ । फरति पांखडि शोभे मराल ॥ एम खेले
 सखा संगे नाथ । निरिं जन थायछे सनाथ ॥३६॥ वाजे वाजिन्न
 त्यां अपार । बोले जय सहु नरनाथ ॥ पछी नावाने चालिया
 नाथ । सर्वे सखा जन लेइ साथ ॥३७॥ नाही महाराज मोटेरे
 गया । दइ दर्शन तर्त आविया ॥ आवी वेठाछे उंचे आसन । दिये
 सहु जनने दर्शन ॥३८॥ एम करतां वीतिछे रात्य । सुखे पोढि
 जाग्या परमात्य ॥ करी दातण नाह्या दयाळ । जम्या जनहेते हरि
 थाळ ॥३९॥ पछी जमाडिया जन सोइ । हति घेवरनी ते रसोइ ॥
 फर्या पंगत्यमां पंच वार । बहुबहु करी मनुवार ॥४०॥ एम
 आनंदे उत्सव करी । पछी त्यांथी पधारिया हरि ॥ आव्या
 असलालिये महाराज । संगे हरिजन मुनिराज ॥४१॥ कर्या
 सुंदर सारां भोजन । जम्या नाथ जमाडीया जन ॥ घन्यघन्य
 मक्त वेणिभाइ । जेनी ग्रीत अति प्रभुमांइ ॥४२॥ तेना मनोरथ
 पुरा करी । पछी त्यांथकी चालिया हरि ॥ गाम जेतलपुरमां जन ।
 मक्त आसजि आदि पावन ॥४३॥ तेने घेर पधार्या गोविंद । संगे
 सखा लइ जनष्टंद ॥ तियां भक्ते कराव्यां भोजन । जम्या नाथ
 साथे सखाजन ॥४४॥ पछी साथे लइ सर्वे समाज । आव्या मेम-

दावाद महाराज ॥ रहि राख आब्या वरताल । करवा लीला
 अलौकिक लाल ॥४५॥ हतो उत्सव आढो पक्ष एक । राख्या
 संत करी दया नेक ॥ नित्ये दिये दरशन दान । बहुभावे करी
 भगवान ॥४६॥ थाय प्रश्न ने उत्तर अति । मुख आपे सुखमय
 मूरति ॥ कहे जेने मळ्या भगवन । तेने कोइ न व्यापे विघन ॥४७॥
 जेम वेजु बसुधानुं करे । तेनी चोट पाछी नव्य फरे ॥ तेम प्रभुने
 मळतां जन । रहेयुं सदाय निःशंक मन ॥४८॥ एवी बातो करे
 बहुबहु । सुणि भगन थाय जन सह ॥ पछी आब्यो उत्सवनो
 दन । आब्यां दरशने बहु जन ॥४९॥ रामनवमी ने एकादशी ।
 कर्या उत्सव हेते-हुलशी ॥ कर्या विप्रे वेदना उच्चार । होम्यां
 कुंडे हविष्यान्न सार ॥५०॥ वेदविधिये उत्सव करी । आप्यां
 दान पछी हर्ष भरी ॥ घोडी पलाण चर्म ने असि । आपी पाडी-
 सहित महिपी ॥५१॥ घेनु सबत्स ओढाडी शुल्य । आप्यां बख
 कसुंवि अमूल्य ॥ सोनादोरो ने पोश रुपैया । लइ द्विज राजि
 बहु थया ॥५२॥ एम उत्सव आनंदे करि । पछी त्यांयकी प-
 धार्या हरि ॥ आब्या पांचाळ देशमां नाथ । सर्वे लइ निजजन
 साथ ॥५३॥ आविति ब्रह्मानंदने भाग । तेह उपाधि करावी
 त्याग ॥ निरबंधनुं बंधन कापी । निजसमीपनी सेवा आपी ॥५४॥
 कर्या सुखी ते सुखने राशी । चैत्रशुदि सुंदर-एकादशी ॥ तेदि
 उत्सव कर्यो अविनाशी । करी लीला ते कहि प्रकाशी ॥५५॥
 इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्ठुलानंदमुनि-
 विरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये हरिचरित्रे जेतलपुर थइने वरताल पधा-

र्यां ने त्यां रामनवमीनो उत्सव कर्यो एनामे अठ्ठाणुंमुं प्रकरणम् ॥९८॥

पूर्वछायो—त्यारंपछी जेजे थयुं । कहुं सांमळो सहु दइ मन ॥
 असुराण जोराण जक्तमां । मळी पीडीया हरिजन ॥१॥ पापी
 मळी, परिघाणिघा । हरिजन हणवा हेत ॥ तेनी सहाय करी हरि ।
 खरी रीतशुं रणखेत ॥२॥ दुष्ट रणमां दळिया । असुरपति अति
 जेह ॥ धार आगळ बसे पुरा । तर्त भाग्या तेह ॥३॥ भूमिनो भार
 उत्तारियो । श्रावणशुदी दशमी दने ॥ तेदि असुर मारिया । हरि
 इच्छाएथी हरिजने ॥४॥ चोपाइ—पछी आंव्यो अष्टमीनो दन ।
 तेढ्या उत्सवपर मुनिजन ॥ आंव्या सतसंगी सरवे मळी । अष्ट-
 मीनो समैयो सांभळी ॥५॥ आवी लाग्या प्रभुजिने पाय । निर्दि-
 नाथने तृप्त न थाय ॥ वाले बोलाव्या मीठे वयणे । वळी जोयुं
 अमृत नयणे ॥६॥ तेणेकरी हर्या जनताप । कर्या सुखी अलवेले
 आप ॥ पछी अष्टमीउत्सव किधो । सहु जनने आनंद दिधो ॥७॥
 पछी पधारिया वरताल । करवा लीला अलौकिक लाल ॥ सुणी
 आंव्या सतसंगी सहु । तेह विना विजां लोक बहु ॥८॥ आवी
 लागे प्रभुजिने पाय । करी दर्शन प्रसन्न थाय ॥ नित्य नवि करे
 वालो वात । सुणि सहु थाय रळियात ॥९॥ वळी लक्ष्मीनारायण
 जेह । वासुदेव ने श्रीकृष्ण तेह ॥ तेनी मूरतिने नित्यनित्य । दिये
 प्रदक्षिणा करी प्रीत्य ॥१०॥ दिये प्रक्रमा ते दोय शत । पछी करे
 पांच दंडवत ॥ एम करतां वीत्या मास दोय । आंव्यो दीपउत्सव
 दिन सोय ॥११॥ पुरी दीपमाला शोमे घणुं । जाणुं मंदिर वणुं
 मणितणुं ॥ जोइ जन थयांछे थकित । लागे पाय करी बहु प्रीत

॥१२॥ करे दर्शन नर ने नाख । मुखे बोले जयजयकार ॥ वीत्यो
उत्सव वळते दने । पुर्यो अन्नफोट बहु अन्ने ॥१३॥ जम्या नाथ
जमाडिया जन । पोते पिरइयुं थइ प्रसन्न ॥ एम आपेछे सुख
अपार । नित्यप्रत्ये ते प्राणआधार ॥१४॥ एम करतां प्रबोधनी
आवी । एकादशी जनमन भावी ॥ तेदि उत्सव कर्यो अनुप ।
सर्वे संतने जे सुखरूप ॥१५॥ पछी वीत्या थोडा घणा दन । कर्पु
बडोदरे जावा मन ॥ बडोदरे पधराव्या काजे । लख्या कागळ
ते बहु राजे ॥१६॥ कहे एकवार आयो आंदि । वाला बडोदरा
शहेरमांदि ॥ मने दर्शन दियो दयाळ । दीनबंधु दीनप्रतिपाळ ॥
॥१७॥ एकवार करुं दरशन । नथी विजि इच्छा मारे मन ॥
आयो आंहिलगि तमे नाथ । नहितो आवीश हुं जोडि हाथ ॥१८॥
त्यारे मंहाराजे मुकियुं कहाणी । देशुं दर्शन तमने आवी ॥ पछी
पधार्या सुंदरश्याम । आवी उतर्या सांकर्दे गाम ॥१९॥ करी रसोइ
जमाड्या नाथ । जम्या सखा हता जेह साथ ॥ जमि पोडिया
श्याम सनेह । बुठो मावठे आवी त्यां मेह ॥२०॥ थयुं सनार
सधाव्या श्याम । आव्या छविलोजि छाणिगाम ॥ मुक्युं शिया-
जिये त्यां सामैयुं । वनि शोमा जाय नहि कहीयुं ॥२१॥ आव्या
पायगा पाळा अपार । सामा शणगार्या गज चार ॥ तेउपर अं-
वाडि जरिनी । सहि शोभा कहुं हुं हरिनी ॥२२॥ चित्र विचित्र
भात्यने रंगे । शोभे हस्ति वसन सोरंगे ॥ वळी उंट शणगारी सारां ।
धर्या तेपर मोटां नगरां ॥२३॥ बिजा घाल्याछे घोडे आनक ।
वनि जोयासरखि वानक ॥ पडे नगारे धोश धीमेरी । शोमे नेजा

निशाण नफेरी ॥२४॥ वाजे पडघम मेळी वांसळी । मेर भुंगळ
 ने झुड वळी ॥ बोले शरणाइ खरे सारी । वाजे वाजां ते मंगळ-
 कारी ॥२५॥ रथ वेल्य गाडी घणी मेना । आव्या सामैये समूह
 तेना ॥ वनि शोभा सामैयानी बहु । सुणि लोक आव्या सामा
 सह ॥२६॥ आवि लाग्यां प्रभुजिने पाय । निखें नाथ हरप न
 मांय ॥ कहे सह जोडी एम हाथ । आवो वेसो अंवाडिए नाथ
 ॥२७॥ दया करी दियो दरशन । करो प्रभुजि शहेर पावन ॥ पछी
 कृपा करीने कृपालु । वेठा दंतिउपर दयालु ॥२८॥ नारुपंतनाना
 वेठा साथे । करे चमर नाथने माथे ॥ वनि शोभा जाय नहि
 फड । जैजैशब्द रहो तियां थड ॥२९॥ कर्या दरशन सह दासे ।
 निखिं पुरी करी मन आशे ॥ वेठा विजे गजे संत चार । संगे
 अयोध्यावासी उदार ॥३०॥ पछी धीरेधीरेशुं चालता । आव्या
 नाथ दर्शन आलता ॥ झांझ मृदंग लड मंडळी । गाय गवैया ब-
 धाइ वळी ॥३१॥ आव्या शहेरमां श्रीमहाराज । बहु जीवनां क-
 रवा काज ॥ जुवे अमृत नजरे नाथ । वळी जोडेछे सहने हाथ
 ॥३२॥ नरनारी जे शहेरनां जन । निखिं नाथने थयां पावन ॥
 एक पृथ्वी ने त्रण माळे । चडि लोक नाथने निहाळे ॥३३॥ न-
 रनारी करी दरशन । करे कर जोडिने स्तवन ॥ नीलि पीलि
 पहेरी लाल साडी । शोभे फुलि जेम फुलवाडी ॥३४॥ एम वनि
 वजार ने शेरी । सहनी नजर नाथपर ठेरी ॥ जेम चित्रमां लख्या
 चित्तारे । निखिं मनुष्य मटकुं न मारे ॥३५॥ जोइ मोहनने मन
 मोहुं । नोतुं जोवुं तेणेपण जोवुं ॥ एम सहनां लिधां चित्त चोरी ।

કરે કેમ જેને હાથ દોરી ॥૩૬॥ પછી આવ્યા પુરપતિ પાસ ।
 નિર્ભ્યા શિયાજિણ અવિનાશ ॥ પછી પધરાવ્યા હવેલીમાંથ । કરી
 દંડવત લાગ્યો પાય ॥૩૭॥ ત્યારે હરિ મળ્યા ગ્રહિ હાથે । કરી
 મોટિ મહેર એને માથે ॥ પછી ગ્રીતે પાટ ઢાલ્યો રાજે । શ્રીમહા-
 રાજને વેસથા કાજે ॥૩૮॥ તેઉપર વેઠા હરિ આપે । વળ્યા પા-
 વિયા પોતાને પાપે ॥ કરી ગ્રીત્વેશું પૂજ્યા રાજને । પૂજિ પ્રધુ પામ્યો
 મોદ મને ॥૩૯॥ પછી ઉમો આગ્યે જોડિ હાથ । કહે ધન્યધન્ય
 મારા નાથ ॥ આજ થયાં મને દરશન । કોઈક પૂર્વ જનમને પુન્ય
 ॥૪૦॥ એમ કહિ લાગ્યો પાય વલી । થયા રાજિ તે નાથ સાં-
 ભલી ॥ પછી પધાર્યા શહેરમાં શ્યામ । કર્યા અનેક જીવનાં કામ
 ॥૪૧॥ ફરી દર્શન સહુને દિધાં । વહુ જન કુતારથ ફિધાં ॥
 પછી પધાર્યા નાથ ઉતારે । ચાલ્યો મહીપતિ મોલ્લ ત્યારે ॥૪૨॥
 કાણુ તંબુ કનાત્ય રાવટી । કરી ઉભિ સોયક સામટી ॥ તિયાં
 ઉતાર્યા દીનદયાલ । રાયે જમવા કરાવ્યો થાલ ॥૪૩॥ પછી નિ-
 જસંબંધિને હાથે । કર્યા સુંદર ભોજન નાથે ॥ પછી વેઠા મિંહાસને
 શ્યામ । આવ્યું દર્શને સઘલું ગામ ॥૪૪॥ સોનારૂપાતળાં ફુલ
 લઈ । આવી વઘાવે વાલાને કહ ॥ વહુ લાવેછે ફુલના હાર । લિયે
 ગ્રીતેશું પ્રાણઆધાર ॥૪૫॥ મિઠા મેવા ને સુંદર ફલ । લાવે દુ-
 ધપેંડા કહ દલ ॥ ઠાલે હાથે નાથપાસે નાવે । નાઠી કેઠી રક્ષુ
 આદિ લાવે ॥૪૬॥ મોટામોટા જે શહેરમાં હતા । તેપણ આવ્યાછે
 હાથ જોડતા ॥ અતિસામર્થિ જોઈ અપાર । જોડિ હાથ નમે નર-
 નાથ ॥૪૭॥ એમ નમાવી સહુને શીશ । ઉઠ્યા જિત કરી જગદીશ ॥

आवी उत्तारे पोढिया नाथ । बहु जीवने करी सनाथ ॥४८॥ सर्वे
 संत छे पोताने साथे । जम्मा करी रसोइ ते हाथे ॥ बुठो अति
 तियां वरसात । एम करतां थयुं परमात ॥४९॥ पछी जागिया
 जीवनप्राण । करवा बहु जीवनां कल्याण ॥ दिधां दर्शन सहने
 श्यामे । निरुया नयणां भरि सहु गामे ॥५०॥ थाय उत्तर ने प्रश्न
 बहु । जाणे जित्य स्वामिजिनी सहु ॥ एम सर्वेने पाछेरा पाडी ।
 घात पोतानी सत्य देखाडी ॥५१॥ मतपंथतणुं मान हर्युं । सत्य
 वचन श्रीस्वामिनुं कर्नु ॥ जे कर्नुतुं स्वामिरामानंदे । रहि धोरा-
 जिमांहि आनंदे ॥५२॥ भेख खपशे सहु खडवाळे । कर्नु वचन
 सत्य दयाळे ॥ एम वीति गया दिन त्रण । पछी पधार्या अशरण
 शरण ॥५३॥ जेवी रीत्यनुं सामेयुं लाव्या । तेथी विशेके वळावा
 आव्या ॥ वळी पधराव्या राये घेख । करी प्रीत्ये पूजा बहुपेख
 ॥५४॥ सारो पोशाग शिरपेच जेह । आप्यो नरेशे नाथने तेह ॥
 वळी कहेछे वारमवार । वहेला आवज्यो प्राणआधार ॥५५॥ ज्यारे
 तेडावुं विनति करी । त्यारे वहेला पधारज्यो हरि ॥ पछी नाथ क-
 हे तेडशो तमे । जाणो जरूर आवशुं अमे ॥५६॥ एम कहिने उठ्या
 दयाळ । त्यारे भावेशुं मेळ्यो भूपाळ ॥ पछी शिख मागि चाल्या
 श्याम । वेठा अंवाडिये सुखधाम ॥५७॥ देता सहने दर्शनदान ।
 आव्या शहेरबहारा भगवान ॥ गज बाज वाजिंत्र अपार । आव्यां
 वळाववा नरनाख ॥५८॥ तेह सर्वेने शिखज दिधी । एवी लीला
 वडोदरे किधी ॥ पछी घोडे थया असवार । आव्या सांकर्दा गाम
 मोह्वार ॥५९॥ त्यांथी वालो आव्या वरताल । करी लीला अ-

लौकिक लाल ॥ दोड भासलगि तियां रखा । निजसंबंधि गढडे गया ॥६०॥ पछी शिक्षापत्री लखि सारी । आपी सतसंगिने सुखकारी ॥ त्यांची पधार्या सुंदर श्याम । गुणसागर गढडे गाम ॥६१॥ कर्णो उत्सव एम जीवने । कारतिकवदी व्रीज दने ॥ तेदि करी बडोदरे लीला । हुता संत सतसंगी मेळा ॥६२॥ इति श्रीमदेकान्तिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिन्तामणिमध्ये श्रीहरिचरित्रे गढडे जन्माष्टमीउत्सव करिने बडोदरे पधार्या ने घणुं ऐश्वर्य जणव्युं ने त्यांची घरताल पधार्या ने त्यां शिक्षापत्री लखि एनामे नवाणुंसुं प्रकरणम् ॥९९॥

पूर्वछायो—सर्वे जन मळी सांमळो । कहुं तारपछिनी वात ॥ प्रभु पधार्या गढडे । एम लीला करी गुजरात ॥१॥ घनश्याम गढडे आविया । सर्वे संतने लेइ साथ ॥ जन मळि लळि पाय लागी । सहु थया सनाथ ॥२॥ निखि हरखि हाथ जोडी । ज्यारे वेठा जन मळी ॥ त्यारे सनेहे श्यामळे वाले । बालप्ये बोलाव्या वळी ॥३॥ छो सहु जन सुखिया । एम हेतेशुं कहुं हरि ॥ त्यारे जन कहे सुखिया छीए । प्रभु तमारे दर्शने करी ॥४॥ चोपाइ—एम कहेतां सांमळतां वातरे । बीते आनंदमां दिन रात्यरे ॥ नित्य नविनवि वातो करेरे । सुखि जन अंतरमां धरेरे ॥५॥ एम वीतिगया त्रण मासरे । त्यारे एम बोल्या अविनाशरे ॥ हवे सहु जाये घरतालरे । वाट जोता दशे ते मरालरे ॥६॥ एम कहि करी सावधाहरे । चाल्यां संगे सहु वाइ माइरे ॥ आच्या कारीयाणिये जीवनरे । निखि जन थयाछे मगनरे ॥७॥ पछी हाथ जोडि वेठां

पासरे । त्यारे बोलियाछे अविनाशरे ॥ कहुं सावदा थाओ स-
 खरे । जाये वरताल करवा उत्सवरे ॥८॥ बोल्या वसतो राघव
 त्यांइरे । प्रभु करोने उत्सव आंइरे ॥ एम कहीने राख्या महारा-
 जरे । हुतासनीना उत्सव काजरे ॥९॥ लाव्या गुलाल ने रंग घ-
 णारे । रम्या नाथ राखि नहि मणारे ॥ जोइ रंगना भरिया ना-
 थरे । सहु जन थयाछे सनाथरे ॥१०॥ एम करी उत्सव कारी-
 याणिरे । पछी चालिया शारंगपाणिरे ॥ आन्या वालम वरताल-
 मांइरे । दन पहोर नोतो चढ्यो त्यांइरे ॥११॥ आन्या संत चालाने
 सांभळीरे । करवा दर्शन आविया मळीरे ॥ आन्या संघ लइ स-
 तसंगीरे । बाल जोवन वृद्ध उमंगीरे ॥१२॥ लाव्या बहुपेखे पू-
 जाविधिरे । तेणे प्रभुजिनी पूजा किधिरे ॥ नाथ निखिं सुखी थया
 सहुरे । हरिये हेत देखाव्युंछे बहुरे ॥१३॥ पछी नाथ कहे आ-
 णीधाररे । करीये मंडपनो परधाररे ॥ त्यारे सर्वे कहे सारुं बहुरे ।
 अमे राजिछीए संत सहुरे ॥१४॥ पछी लावे इंच्यो सहु साथरे ।
 चाले पोतेपण भेळा नाथरे ॥ थाय ओटो एम अहोनिशरे । दिये
 दर्शन हरि हमेशरे ॥१५॥ मळे सांझे सहुने दयाळुरे । देखी अंग
 कामे कचराळुरे ॥ एम पुरो कयों परधाररे । पुरी पुरणि कयों
 मंडाररे ॥१६॥ थयो रामनवमीनो समैयोरे । कयों उत्सव न जाय
 कहीयोरे ॥ पछी प्रभुजि गढवे आवीरे । सर्वे संत लिधाछे बोला-
 वीरे ॥१७॥ कयों अष्टमीनो उत्सव भारीरे । सहुने सुख दिधां
 सुखकारीरे ॥ करी दशरा पधार्या नाथरे । लइ संत सतसंगी साथरे
 ॥१८॥ गया करमड गामे केशवरे । करवा अन्नकोदनो उत्सवरे ॥

कर्यो उत्सव जमाड्या संतरे । फेर्या लाडु बेसारी पंगत्यरे ॥१९॥
 त्यांथी अमदावाद पधार्यारे । जनने मन मोद वधार्यारे ॥ आ-
 नंदस्वामीए कराव्यो साजरे । ग्रीत्ये प्रभुने पूजवा काजरे ॥२०॥
 सारो सुरवाल जामो जरीरे । शिर वंधावि पाव सोनेरीरे ॥ कंठे
 माळा पहेरावी शोभतीरे । करी धूप दीप ने आरतीरे ॥२१॥ लागी
 पाय पछीडियो लावीरे । नाथ हाथे संतने अलावीरे ॥ एम करी
 उत्सव आनंदरे । चाल्या प्रभु पोते सखावृंदरे ॥२२॥ आव्या
 असलालि भगवंतरे । आपे जमि जमाडिया संतरे ॥ त्यांथी आव्या
 जेतलपुर नाथरे । रहि रात्य जम्या सहु साथरे ॥२३॥ करी गा-
 मडिमांहि भोजनरे । आव्या मेमदावादे जीवनरे ॥ रही रात्य
 घात करी बालेरे । त्यांथी आव्या पछी वरतालेरे ॥२४॥ कीधो
 प्रबोधनीनो सम्योरे । थयो उत्सव न जाय कहीयोरे ॥ पोते रखा
 तियां दोय मासरे । झोळि मगावी साधुने पासरे ॥२५॥ पछी
 त्यांथकी गढडे आवीरे । कर्या संतने राजि जमावीरे ॥ तेने मुक्या
 जुनागढमांडरे । पण पोतेतो रखाळे त्यांडरे ॥२६॥ रही थोडा घणा
 तियां दनरे । कर्पु वरताले जावानुं मनरे ॥ कारीयाणी चौकडी
 घोलेरेरे । रखा पिपलिये एह फेरेरे ॥२७॥ जमि कमियाळे व्रसडे
 रखावे । त्यांथी नाथ वरताले आवियारे ॥ रामनवमीनो उत्सव
 करीरे । पाछा आविया गढडे फरीरे ॥२८॥ पछी ज्येष्ठ अष्टमीये
 नाथेरे । नाख्यो गढडे मंदिर पायो हाथेरे ॥ सुंदर मंदिर मोडुं
 आदर्युरे । सोळि खांत्य ने मुहूर्त कर्पुरे ॥२९॥ राख्या चार मास
 साधु संगेरे । पछी अमदावाद गया उमंगेरे ॥ कारीयाणि सारंगपुर

रक्षारे । त्यांथी वागड कंधारीए गयारे ॥३०॥ रक्षा रात्य शीयाणिए
 श्यामरे । त्यांथी तावी देवळीये गामरे ॥ त्यांथी नळ उतरिने ना-
 थरे । रक्षा रात्य घोडे संत साथरे ॥३१॥ जमी ददुके रक्षा कुवाखेरे ।
 रक्षा रात्य मनिपर त्यारेरे ॥ त्यांथी अमदावादे आवियारे । थोडुं
 रहि असलालि गयारे ॥३२॥ वाळ्या शंकरे चरचा काजरे । करी
 चरचा जित्या महाराजरे ॥ पछी आंव्या जेतलपुर गामरे । त्यांथी
 वरताले पधार्या श्यामरे ॥३३॥ तियां रक्षा कांङ्क घनश्यामरे । पछी
 आविया गढडे गामरे ॥ आवी करवा मांङ्गुं मंदिररे । अति उ-
 तावळं नहि धीररे ॥३४॥ दिले अखंड ते दरशनरे । जनउपर छे
 परसनरे ॥ कर्णे फुलदोल तियां वालेरे । पछी पधारिया वरता-
 लेरे ॥३५॥ कारीयाणिमांहि रात्य रक्षारे । त्यांथी नावडे धोलेरे
 गयारे ॥ पीपलिथी वरसडे गामरे । त्यांथी आविया वरताल धा-
 मरे ॥३६॥ करी रामनवमी रुडि तियांरे । आंव्या जन दरशन
 थियारे ॥ करी बहु जीवनां त्यां काजरे । पाछा गढडे आंव्या
 महाराजरे ॥३७॥ मांङ्गुं मंदिरुं काम लेवारे । अति उतावळं
 करी देवारे ॥ अष्टमी लीला करी लालरे । वळी चाल्या पोते व-
 रतालरे ॥३८॥ सारंगपुर सुंदरियाणे श्यामरे । आंव्या धंधुके
 खसते गामरे ॥ जमि कमियाले बोरु रक्षारे । त्यांथी शिंजिवाडे
 गाम गयारे ॥३९॥ त्यांथी आंव्या वरताले जीवनरे । निजजनने
 देवा दरशनरे ॥ तियां आंव्या सतसंगी संतरे । भावे निरखिया
 भगवंतरे ॥४०॥ आपे साधुने रसोयो सारीरे । हरि पिरसे हेत
 वधारीरे ॥ गोळ लाडु जलेवी मोतयारे । आपे नाथ हाथे करी

दयारे ॥४१॥ लियो लाडु संतो करी प्याररे । एम कहि करे म-
 नुवाखरे ॥ रखा थोडा घणा तियां दनरे । पछी चाल्या गढडे
 जीवनरे ॥४२॥ पिपलाव्य बटामण रहाररे । त्यांथी कमियाले बालो
 आवियारे ॥ रही प्रबडिये राख्य श्यामरे । आव्या त्यांथी कारी-
 याणी गामरे ॥४३॥ पछी गढडे आविने रहाररे । तियां थोडा
 घणा दन थयारे ॥ त्यांतो तेढाव्या साहेव मोटेरे । बेसि गाडी
 गया राजकोटेरे ॥४४॥ तियां साहेवे कर्तु सनमानरे । आव्यो
 सामो ने आप्युं आसनरे ॥ पछी प्रीत्ये बेठो प्रभु पासेरे । हेते पु-
 छवा लाग्यो हुलासेरे ॥४५॥ पुछ्यां प्रीत्येशुं प्रश्न ते घणारे । आप्या
 उत्तर नाथे ते तणारे ॥ सुणि साहेव तेह श्रवणेरे । पछी बोल्हो
 छे दीनता बेणेरे ॥४६॥ जेवा मोटा सांभळ्याता अमेरे । तेवा
 स्वामिनारायण छे तमेरे ॥ करज्यो गुना मारा बकशिशरे । एम
 कहिने नामियुं शिशरे ॥४७॥ त्यारे एम बोल्ह्या महाराजरे । अति
 सारुं तमारुं छे राजरे ॥ सर्वे लोक ते पाम्याछे सुखरे । नयी भय
 विग्रह कांड दुःखरे ॥४८॥ पण एम कहेछे लोक मांयरे । दुःख
 पामेछे ब्राह्मण गायरे ॥ त्यारे साहेव बोल्ह्यो सांभळीरे । करशुं
 तपास सह्रु अमे मळीरे ॥४९॥ पण तमारा तीरथमांयरे । नयी
 देतो हुं मारवा गायरे ॥ एम कहि घुना बकशाव्यारे । पछी प्रीत्ये
 पहेरामणी लाव्यारे ॥५०॥ करी पहेरामणी पूज्या हाथरे । मागि
 शिख चाल्या पछी नाथरे ॥ बेसि गाडिये गढडे पधारीरे । दिधां
 दर्शन हेत बधारीरे ॥५१॥ संत पोताने बहालाछे घणारे । आप्यां
 सुख राखि नहि मणारे ॥ पछी द्विज दन सारो जोदरे । आपी

बालक वेने जनोइरे ॥५२॥ पछी मंदिर पासनो कूपरे । पासे वेसि
 करान्यो अनुपरे ॥ त्यांतो आव्यो रामनवमी दनरे । आव्या उ-
 त्सवपर बहु जनरे ॥५३॥ तेने दयाळे दर्शन दिधारे । कहि वातो
 ने सुखियां किधारे ॥ करी दर्शन जनघेर गयारे । पोते जेम हत्ता
 तेम रह्यारे ॥५४॥ पण पोताने बहाला छे संतरे । तेने आपियां
 सुख अत्यंतरे ॥ विजां किधां मोटां बहु कामरे । निजसामर्थिं दे-
 खाडी श्यामरे ॥५५॥ ज्ञान ध्याननां नगरां गडरे । एवी रीत्ये
 रह्यछे गढडरे ॥ रह्या तियां एम अविनाशरे । त्यांतो पुछेछे पो-
 ताना दासरे ॥५६॥ तेने पोतपोताना जे धर्मरे । तेनो कहि स-
 मजावेछे मर्मरे ॥ त्यांतो जुनागढनुं मंदिररे । थयुं पुरुं पधार्या
 महाधीररे ॥५७॥ चाल्या पछी पोते सुखधामरे । आवि रह्यछे
 पांकिये गामरे ॥ त्यांथी सरतानपुरे गयारे । पछी जुनागढमां
 आवियारे ॥५८॥ आव्या महेर करी महाराजरे । मूर्तियो पध-
 रायवा काजरे ॥ रणछोडजि त्रिकमजि जेहरे । राधारमण सिद्धे-
 श्वर तेहरे ॥५९॥ तेनी मूरतियो पधराबीरे । कयों उत्सव मोटो
 त्यां आवीरे ॥ पछी सहु संतने मळ्या श्यामरे । पाछा आविया
 गढडे गामरे ॥६०॥ पछी तियां रह्या अविनाशरे । दिये सुख
 लिये सहु दासरे ॥ त्यांतो मंदिर थयुं तयाररे । जोइ मुहूर्त सुंदर
 साररे ॥६१॥ पधराव्या पोते गोपीनाथरे । कहुं आमां रहेशुं सुणो
 नाथरे ॥ कयों उत्सव मोटो ए दनरे । बळता तियांन रह्या जी-
 वनरे ॥६२॥ पछी तीव्र वैराग्य छे जेहरे । तेने पामिने थया निः-
 स्पृहरे ॥ जडभरत वर्तता जेमरे । पोतेपण आदर्युछे तेमरे ॥६३॥

जमे न जमे क्यारेक अन्नरे । क्यारे फळ फुल पिये पवनरे ॥
 क्यारे कंद मूळ पान वारिरे । मेलि देह ममत विसारीरे ॥६४॥
 इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कलानंदमुनि-
 विरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीहरिचरित्रे गढडे उतावळुं मंदिर करवा
 मांड्युं ने जन्माष्टमीनो उत्सव करीने जुनागढ मूर्तियो पधरायना पधार्या
 ने त्यां प्रतिष्ठा करीने गढडे पधार्या ने त्यां गोपीनाथजिनी प्रतिष्ठा
 करी एनामे सोसुं प्रकरणम् ॥१००॥

पूर्वछायो—एवा स्वामी श्रीहरि तेनां । चरित्र अति अनुप ॥
 पाछा प्रथमधी संक्षेपे । कहु सांभळज्यो सुखरूप ॥१॥ पोते पु-
 रूपोत्तम प्रकटि । बहु वावरि सामर्थ्य ॥ जोरे लेवा जीव शरणे ।
 एज सारवा अर्थ ॥२॥ पापी परदारापथि । मद्यपानी मांसारी सो-
 इ ॥ तस्कर परग्राणहर । तरे करे आश्रय कोइ ॥३॥ पोता बळे
 महा पंच पापी । कर्या भवजळ पाख ॥ लोमी लंपटी कपटी का-
 मी । कोण पुरुष ने कोण नाख ॥४॥ चोपाइ—एवा अघवंता
 नरनाख । आवे शरणे पामे भवपार ॥ पामे समाधि सुख प्राप-
 ति । थाय लोक परलोकमां गति ॥५॥ मुरपुर ने देखे कैलास । वै-
 कुंठ हरि हरिना दास ॥ गोलोक ने श्वेतद्वीप सोइ । घाम अक्षर
 जन ते सोइ ॥६॥ जेजे लोकमां आचरण जेइ । देखे कहे जयार-
 थ तेह ॥ जेजे लोकना जे अधिपति । करे प्रकट प्रभुनी विनति ॥७॥
 एम जन जोइ बहु घाम । माने पोताने पूरणकाम ॥ वळी देखे ब्र-
 ह्मांडे ब्रह्मांड । देखे पोतानुं पारकुं पंड ॥८॥ मन बुद्धि चित्त अ-
 हंकार । देखे प्राण इंद्रियपरिवार ॥ घाट शुभ अशुभ जे थाय ।

तेतो पर पोताना जणाय ॥९॥ एम देखे समाधिये जन । करे प्र-
कट प्रमाण भजन ॥ परापार जे पूरणब्रह्म । जेने नेतिनेति कहे
निगम ॥१०॥ तेज मुखदाय सहजानंद । जगजीवन जे जगवंद ॥
जे कोइ सर्वे कारणना कारण । तेणे कर्तुछे तन धारण ॥११॥ सर्वे
अवतारना अवतारी । तेज सहजानंद सुखकारी ॥ जे कोइ सर्वे धा-
मना धामी । जाणो तेज सहजानंद स्वामी ॥१२॥ शशि सर अज
अमरेश । शेष महेश देव गणेश ॥ पृथ्वी पाथ पावक पवन । दि-
गपाल काल माया घन ॥१३॥ एहआदि जे बिजां अनेक । जेनीं
न लोपे आगन्या एक ॥ तेज मूरति जाणिने जन । करे सहजानं-
दनुं भजन ॥१४॥ अतिप्रत्यक्ष प्ररोक्ष न लेश । एवी वातो थाय दे-
शोदेश ॥ थाय प्रकट पूजा बहुपेर । प्रकट गुण गाय घेरघेर ॥१५॥
थाय अर्चा पूजा ने आरती । करे स्तवन जन विनति ॥ धरे मोरमुगट
वनमाल । छत्र चमर करे मराल ॥१६॥ पूजा प्रकट प्रकट भजन ।
करे नरनारी बहु भजन ॥ निरसंशय थइ नरनाख । भजे प्रकट प्र-
माण आधार ॥१७॥ तेनां हरे दुःख दीनबंधु । कृपालु दयालु सु-
खसिंधु ॥ काम क्रोध लोभ मोह आदि । नह्याछे जे जीवने अ-
नादि ॥१८॥ एवा शत्रु अजितने जिति । करावे निजचरणे प्री-
ति ॥ एम अनंत जीव उद्धार्या । मवसागर पार उत्तार्या ॥१९॥ द्वि-
ज क्षत्रि वैश्य शूद्र लइ । नरनाख उधारियां कइ ॥ पेसि पोतानी
सामर्थी श्याम । आप्यां आश्रितने निजधाम ॥२०॥ श्वेतद्वीप वैकुण्ठ
गोलोक । पाम्या अक्षरधाम अशोक ॥ छते तने छे मगन जन । व-
ली करे प्रकट भजन ॥२१॥ माने मळया श्रीहरि साक्षात् । न करे

कोइ वायदे वात ॥ विजा मतपंथ मोळा पळ्या । रक्षा तेपण सख्या
 बगळ्या ॥२२॥ एमां जीव मुमुक्षु जे हता । आव्या प्रकट प्रभुने
 गोतता ॥ उदय अस्तमांइ एक वात । प्रभु सहजानंदजि साक्षात
 ॥२३॥ बाळ जोवन ने वृद्ध जेह । तेने न रखो तेमां संदेह ॥ एम
 प्रकटपणे नरनाख । करे भजन सहु अपार ॥२४॥ देव भैरव भ-
 वानी पीर ॥ बळी पैताळ पैताळी वीर ॥ मंत्र जंत्र ने मुंठ का-
 मण । दैत्य भूत प्रेत पितृगण ॥२५॥ टोणा नाटक चेटक चोटे ।
 तेनी वीक नहि मिप खोटे ॥ एम प्रकट प्रभुने पामी । विजि
 शंका ते सरवे चामी ॥२६॥ नहि अंतरे कोइनो भार । पामी प्र-
 कट धर्मकुमार ॥ बळी निजनिज धर्म पाळे । प्रकट मूरति नाथ
 निहाळे ॥२७॥ प्रकट प्रभुनुं करे भजन । तेणे जन रहेछे भगन ॥
 कोइ वातनी न रहि शंका । दिघा काळ मायापर डंका ॥२८॥ अति
 प्रकटनुं बळ लइ । विजि वाततणी वीक गइ ॥ एम प्रकटपणानी
 वात । जणाणि जगमांहि विख्यात ॥२९॥ धाय परचा अति अ-
 पार । न माने एवो कोण गमार ॥ ज्यारे मुके सतसंगी देह । आवे
 नाथ तेहवाने तेह ॥३०॥ मरे विमुख करी हाथहाथ । मुवा पळी
 जमपुर जाय ॥ एम देखि दो प्रसिद्ध विधि । भजे सहजानंदं सुख-
 निधि ॥३१॥ वाटे घाटे ए थाय उचार । प्रभु प्रकट विना अंधार ॥
 नथी वात ए छानी छपाव्ये । छे छतराइ ते चोडेघाटे ॥३२॥ एवुं
 करीने प्रकटपणुं । कर्तुं कल्याण बहु जीवतणुं ॥ पळी नाथे विचा-
 र्युं अंतरे । ज्यारे हुं नहि हउं आ घरे ॥३३॥ त्यारे मारा आश्रित
 नरनाख । धाशे निरालंब निरधार ॥ माटे एने कहुं आलंबन ।

विजां थाशे जे आगळ्ये जन ॥३४॥ तेनां कल्याण करवा सारु ।
 करी मंदिर मूर्तियो वेसारुं ॥ वळीं मारुं गुरुषणुं जेह । स्थापुं
 धर्मकुळमांहि तेह ॥३५॥ एम विचारिने ततखेव । पछी नरना-
 रायण देव ॥ लक्ष्मीनारायणादिक सारी । पोतानी मूर्तियो वे-
 सारी ॥३६॥ अवध्यग्रसाद ने रघुवीर । कर्या आचार्य गुणे
 गंभीर ॥ मूर्तिद्वारे ऐश्वर्य जणावी । पुर्या परचा समाधि करावी
 ॥३७॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कु-
 लानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये पुरुषोत्तमनो महिमा तथा
 प्रकटपणुं कहुं एनामे एकसो ने एकमुं प्रकरणम् ॥१०१॥

पूर्यछायो—अनंत लीला अनंत चरित्र । अनंत सामर्थ्य
 सोइ ॥ अनंत प्रताप अनंत परचा । कविजन न लखे कोइ ॥१॥
 अपार माहात्म्य अपार महिमा । मोटप्य अपरमपार ॥ अपार गं-
 भीर अपार गरवा । कवि कोण करे निरधार ॥२॥ पंखि जेम
 पांख बले । उडे पार लेवा आकाश ॥ सरुं ते नावे शून्यनुं । निश्चे
 पामे तन नाश ॥३॥ एम चरित्र महाराजना । छे जो अनंत
 अपार ॥ केतांकेतां कहेवाय नहि । एम निश्चय छे निरधार ॥४॥
 नर जे उत्तर पंथनो । इच्छे आ तने लेवा अंत ॥ पहोच्यानी
 प्रेतीत करवी । एज भोळाइ अत्यंत ॥५॥ उडुगण कण भूमितणा ।
 जळकण जाणे जन ॥ वनपात गातरोमावळी । गणे अन्नकण ख-
 डधन ॥६॥ एह सर्वे अपारनो पार । लिये कविजन कोइ ॥ ह-
 रिचरित्रनो पार हजारुं । सरुं न लिये सोइ ॥७॥ जेनुं वर्णन क-
 रतां वाणी थाके । मनन करतां मन ॥ चितवन करतां चित थाके ।

एम निथे जाणज्यो जन ॥८॥ चोपाइ—घरी हरिकृष्ण अवतार ।
 करे लीला अनंत अपार ॥ उठे वैसे बोले जुबे जमे । हाले चाले
 हरि हसे रमे ॥९॥ सुबे जागे मागे कांड जेह । आवे जाय उमा
 रहे तेह ॥ चाले चटके लटके चाल । करे करनां लटकां लाल
 ॥१०॥ कहे सांभळे ने लिये दिये । केम लखाय जे पाय पिये ॥
 पूजे पूजावे पिरसे हाथे । अतिहेत करे जनमाथे ॥११॥ पहेरे पहे-
 रावे बख धरेणां । सरवे चरित्र छे सुखदेणां ॥ त्यागे तगावे बढे
 बखाणे । माने मनावे जणावे जाणे ॥१२॥ करे दावण ने सुख
 धुवे । बख लासे झिणे मुख लुवे ॥ चोळे तनमां तेल फुलेल । नाय
 उने नीरे अलबेल ॥१३॥ जेजे क्रिया छे कृपासिंधुनी । लखवा
 जेवी जे दीनबंधुनी ॥ धिरा उतावळा पाव घरे । चाले चाल्य
 लाल मनहरे ॥१४॥ खिजे रिजे राजि रहे राखे । कांडक भूत
 भविष्यनुं भासे ॥ डरे डरावे देखाडे बीक । राखे रखावे ठेरावे
 ठिक ॥१५॥ बुद्धियाररे विचार करे । घरे ध्यान ज्ञान अनुसरे ॥
 गाये गवरावे त्रोडे तान । सुणे सुणावे समजावे सान ॥१६॥
 जेजे लीला करे भगवान । तेते लखवा जेवी निदान ॥ सदा सां-
 भळवी बळी कहेवी । सर्वे धार्या विचारवा जेवी ॥१७॥ घोति
 पोति पीतांबर शाल । जामो जरि सोय सुखाल ॥ पाय कसुंवि
 सोनेरी कोरे । धर्यु छोगलियुं चित्त चोरे ॥१८॥ वेढ विंढि कर कडां
 काजु । शोमे पाँचि अंगुठि ने बाजु ॥ हीरासांकळि हूलर हार ।
 शोमे अंगोअंग शणगार ॥१९॥ काने कुंडळ कलंगि तोरो । माथे
 मुकट कंठे सोनादोरो ॥ सोनासांकळां उतरी ओपी । मोति-

माळा कंठमां आरोपी ॥२०॥ चर्च्या चंदन केशर सुगंध । तोरा
 गजरा ने बाजुबंध ॥ हेये हार अपार फुलना । पहेर्या महाराजे मों-
 वा मलना ॥२१॥ वेठा डोले हिंदोले दयाल । करे पूजा आरती
 मराल ॥ जेजे लीला करी अविनाश । तेते लखवा जेवीछे दास
 ॥२२॥ केशु केशर कंसुंची रंग । प्रीत्ये रीत्ये कढाव्यो पतंग ॥ रंग
 सोरंग गेरा गुलाल । भरे झोळि रंगे टोळी लाल ॥२३॥ अलवेल
 खेल अतिकरे । मांहीमांही अंगे रंग भरे ॥ जोइ जन तनमान टळे ।
 धाय समाधि अंतरे वळे ॥२४॥ वळी देखाय देश प्रदेशे । प्रेमि-
 जननां हेत हमेशे ॥ एवी लीला अनंत अपार । कहो केम आवे क-
 हेतां पार ॥२५॥ गज वाज रथ वेल्य जेह । मेना मुखपाल पालखी
 तेह ॥ जेजे वाहने वेसे वाल्यम । तेते विसारवा जेवा केम ॥२६॥
 खाट पाट पलंग खुरशी । जियां वेठा श्रीहरि हूलसी ॥ खेल लौ-
 कि अलौकिक करे । नावे पार लख्ये तेनो सरे ॥२७॥ कोटि
 ब्रह्मांड रहे जेने रोम । कोटि कवि रवि शिव सोम ॥ ततो धरी
 नरतन नाथ । रमे गोविंद सखाने साथ ॥२८॥ जेनां दर्शन दुर्लभ
 सहुने । आपे दर्शन ते जन बहुने ॥ अधो ऊर्ध्व विबुध विमान ।
 जुवे देवांगना भगवान ॥२९॥ श्वेतद्वीप वैकुण्ठगोलोके । आवी मु-
 क्तमंडल विलोके ॥ निखिं निरन्न जाय निजधाम । पामी परम
 सुख विश्राम ॥३०॥ एम अलवेलो मुख दिये । नर निर्जर निरन्न
 लिये ॥ लोके परलोके आनंद आले । तेतो लख्या विना केम चा-
 ले ॥३१॥ करे लीळा अवनि उपर । घन्य घ्यान कर्या जेवी धर ॥
 धन्य रम्या भम्या जियां रिह्या । स्पर्शि रज मळे कहो कियां ॥३२॥

धन्य आंघा आंघलिनी छांय । वेठा ज्यां हरि करी समाय ॥ धन्य
 गिरिगह्वर वाटि वन । जियांजियां मम्या भगवन ॥३३॥ धन्य
 नदी ताल चापी कूप । जियां नाह्या श्याम सुखरूप ॥ तीर्थक्षेत्र
 पवित्र जे घाम । धन्य फर्या ज्यां सुंदरश्याम ॥३४॥ खंड देश श-
 हेर गाम घोष । फरी हरी कर्या ते अदोष ॥ मेडि मोल अगाशी
 अवास । जियां कर्यो वाल्यमजिये वास ॥३५॥ बहु वंगला हवेलि
 होज । जियां रक्षा हरि करी मोज ॥ ज्यांज्यां वास कर्यो मारे
 वाले । तेतो लख्या विना केम चाले ॥३६॥ मळ्या योगी भोगी
 जे भूपाळ । कोइ जटी मुंडी कंठमाल ॥ पीर फकीर जंगम जेह ।
 भट पंडित पुराणी तेह ॥३७॥ ज्यांज्यां मळी करी चरचाय । जिति
 वादी लगाडिया पाय ॥ शैवी शक्ति वैष्णवी वेदांति । तेने अंतरे
 थइ अशांति ॥३८॥ बहु जीव हता जे बेहाल । मळी नाथने कर्या
 निहाल ॥ दइ दरश परश आप । टाळ्या पापिना पाप संताप ॥३९॥
 कहक यज्ञ जनोइनां काज । सदाश्रतजमे मुनिराज ॥ विद्या वाजन
 ने सचर्चजान । जियां गया थया मजमान ॥४०॥ कर्या सारा उ-
 त्सव समैया । तेतो केम जाय लख्या कहीया ॥ देश प्रदेश परचा
 दिधा । बहु जीव सनमुख किधा ॥४१॥ सर्वे संमारी लखिजो लये ।
 ब्रह्मा शत सरिखा जो हेंये ॥ नहिरसना शेषना सम । गिरा शारदा
 सम नहि गम ॥४२॥ लख्ये लंबोदर कर नथी । सुणे पृथुसम
 कान क्यांथी ॥ नथी आयुष लोमशतणी । नथी बुद्धि ते विधि-
 थी धर्णी ॥४३॥ नथी कवि वाल्मीक व्यास । करे सर्वे गुणनो
 प्रकाश ॥ एवा एवा समर्थ अपार । बुद्धिसागर बहु विचार ॥४४॥

तेहतणि पण सुणिवाणी । सहू रखाछे अगम जाणी ॥ कियं एह
 ने आपणे जाणो । खग मानु खद्योत प्रमाणो ॥४५॥ अल्प आ-
 युष ने अल्पबुद्धि । अल्प सामर्थ्य न लहि शुद्धि ॥ कहुं काला-
 वाला करी कांड । हशे समुं वसमुं ते मांड ॥४६॥ आगे कहेवा रहि
 अमिलाप । हुवां क्षीण नेणप्रकाश ॥ हति हँयामांहि घणी हाम ।
 लखवा चरित्र सुंदर श्याम ॥४७॥ पण जियांलगि प्राण रहेशे ।
 जिभा स्वामि सहजानंद कहेशे ॥ तेह विना कहे विजुं केम । पढि
 आंठि अंतरमां एम ॥४८॥ कान नहि सुणे विजो उच्चार । नेत्र
 नहि जुवे विजो आकार ॥ त्वचा नहि करे भेद्य विजानी ॥ नासा
 नहि लिये सुगंधि नानी ॥४९॥ मन नहि करे मनन अन्य । बुद्धि
 नहि करे निश्चे हरि विन्य ॥ चित्त न चितवे विजि वात । अहंकार
 हुं हरिनो साक्षात् ॥५०॥ शिश् नहि नमे अन्य पाय । रुदे
 विषुं ध्यान नहि धराय ॥ कर नहि जुते अन्यने आगे । विजे पंथे
 नहि चलाय पागे ॥५१॥ माटे ज्यांलगि रहे तनश्वास । तजुं नहि
 त्यांलगि ए अध्यास ॥ हरिगुण गातां छुटे तन । तेमां मगन छे
 मारुं मन ॥५२॥ धन्य श्रवण रिद्ध्या हरिजशे । धन्य त्वचा प्र-
 सुपद स्पर्शे ॥ धन्य नेण जुवे हरिमूर्ति । धन्य जिभा कहे हरि-
 कीर्ति ॥५३॥ धन्यधन्य ए सर्वे समाज । जेणेकरी रीक्षे महाराज ॥
 ए छे वात अलेखामां अति । न पडे प्राकृत जीवने गति ॥५४॥
 मनवाणीने अगम जेह । पूरण पुरुषोत्तम तेह ॥ तेतो घरी मनु-
 प्यनु तन । जन हेते फरेछे जीवन ॥५५॥ तेनां लीलाचरित्रने गा-
 तां । थाय निर्मळ जळजळ नात्तां ॥ माटे नाम चरित्र सामर्थ । कहेहुं

नहि खोये जनम व्यर्थ ॥५६॥ निजधर्मे वर्ते जन जेह । कहेसुं सर्वे
संभारिने तेह ॥ अतिपवित्र चरित्र गातां । नधी मुजयकी ते मुकातां
॥५७॥ इति श्रीमदेकान्तिकृष्णधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कूल-
नंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये पुरुषोत्तमनो महिमा कथननामे ए-
कसो ने बीजुं प्रकरणम् ॥१०२॥

पूर्वछापो—अनेक लीला अनेक चरित्र । करीं कर्यो जननो
उद्धार ॥ सुंदर निर्गुण मूरति । तेने वंदुं हुं वारमवार ॥१॥ अनेक
नामना नामी स्वामी । सर्वना सुखधाम ॥ अनेक एकनी मूरति ।
अनेक एकनां नाम ॥२॥ ते प्रभु प्रकटपणे फरे । करे, जीवनां
कल्याण ॥ मनोहर मूर्ति महाराजनी । तेने प्रणमं जोडी हुं पाण
॥३॥ पुरुषोत्तम पूरण पोते । अढळक ढळ्या आ वार ॥ तेनां च-
रित्र पवित्र अति । बळी कहूं करी विस्तार ॥४॥ एकसमे मुनि
सहु मळी । आविया प्रभुजि पास ॥ अतिहेते स्तुति करवा । ह-
इये थयाछे हूलास ॥५॥ चोपाइ—नमो कृष्ण नमो नारायण ।
नमो जीवश्रेयपरायण ॥ नमो बळवंत बहुनामी । नमो अकळ अं-
तरजामी ॥६॥ नमो सहु जीवना सुखकारी । नमो दीनबंधु दुःख-
हारी ॥ नमो दासना त्रासविनाश । नमो सहुना आदि अविनाश
॥७॥ नमो पुरुषोत्तम सहुपार । नमो अक्षरधाम आधार ॥ नमो
निर्गुण सगुण स्वामी । सर्वे धामतणा तमे धामी ॥८॥ नमो अप-
रमपार अकळ । नमो सर्वना श्याम सगळ ॥ नमो क्षर अक्षर नि-
यंता । नमो गुणपार गुणवंता ॥९॥ नमो अवतारना अवतारी ।
नमो संततणा सुखकारी ॥ नमो दीनना बंधु दयाळ । नमो भक्त-

वत्सल प्रतिपाळ ॥१०॥ नमो कृपान्ध सिंधु कृपाळ । नमो दयाना
 निधि दयाळ ॥ नमो प्रभुजि पूरणकाम । नमो संततणा सुखधाम
 ॥११॥ नमो ईशतणा महाईश । नमो भक्तपति जगदीश ॥ नमो
 परमेश्वर परब्रह्म । नमो भवतारण विक्रम ॥१२॥ नमो वासुदेव
 वरदेण । नमो केशव कमलनेण ॥ नमो गोपाल गोकुलचंद । नमो
 गोपीवल्लभ गोविंद ॥१३॥ नमो नाथ गोवर्धनधारी । नमो बाल-
 मुकुंद मुरारी ॥ नमो पद्मनाभ पीतांबर । नमो पुनित परमेश्वर ॥१४॥
 नमो पवित्र परमानंद । नमो पद्माक्ष पृथिविचंद ॥ नमो नारायण
 निर्विकार । नमो नृसिंह नरकनिवार ॥१५॥ नमो नरोत्तम नरवीर ।
 नमो नागनाथण सुधीर ॥ नमो रघुनाथ रामचंद्र । नमो राघव सुख-
 समुद्र ॥१६॥ नमो राजीवलोचन राम । नमो रमापति राजनाम ॥
 नमो वामनजि विश्वेश्वर । नमो विश्वरूप विश्वंभर ॥१७॥ नमो वि-
 श्वेश पिण्डु ने व्यास । वेदवल्लभ वाणीप्रकाश ॥ नमो दामोदरजि
 दयाळ । नमो देव देवकीजिबाळ ॥१८॥ नमो दीननाथजी दैत्यारी ।
 नमो देवेश देव मुरारी ॥ नमो माधव मधुखदन । नमो मुकुंद मुष्टिक-
 मर्दन ॥१९॥ नमो महाबाहु मंजुकेश । नमो महावीर श्रीदेवेश ॥ नमो
 केशव करुणाधाम । नमो कौमोदकीधर नाम ॥२०॥ नमो कामेश
 कृष्ण दयाळ । नमो कौस्तुभप्रिय कृपाळ ॥ नमो भूधर भुवनानंद ।
 नमो भूतनाथ भवचंद ॥२१॥ नमो भुवनैक भुजगेश । नमो भ-
 वनसावण ईश ॥ नमो जनार्दन जदुराय । नमो जगन्नाथ तप पाय
 ॥२२॥ नमो जक्त जाड्यन विनाश । नमो जगदाधार अविनाश ॥
 नमो सच्चिदानंद चराचर । नमो चतुर्भुज चक्रधर ॥२३॥ नमो

श्रियनाथ श्रियपति । नमो भीवरप्रद छो अति ॥ नमो श्रीधर
 श्रीसुरेश्वर । नमो सौम्य श्रीवत्सांकधर ॥२४॥ नमो योगेश जी-
 वनप्राण । नमो यशोदानंद सुजाण ॥ नमो यमुनाजळ किलोल ।
 नमो संपूर्ण कळा सोळ ॥२५॥ नमो श्रीहरिजि शालग्राम । शुद्ध
 शंखचक्रधर नाम ॥ नमो सुरासुर सदा सेव । नमो साधुबल्लभ
 अमेव ॥२६॥ नमो त्रिविक्रम तपोईंद्र । नमो त्रिस्थल तीर्थराजेंद्र ॥
 नमो लीलाधर लक्ष्मीवर । नमो लोकवंद लोकेश्वर ॥२७॥ नमो
 अनंत अच्युत अनादि । अधहर आनंदरूप आदि ॥ नमो हरि
 हळधरभ्रात । नमो हिरण्याक्षहन नाथ ॥२८॥ नमो अक्षरधाम
 आधार । तमे संतना सुखमंडार ॥ संत हेते धरी अवतार । करो
 अनेक जीव उद्धार ॥२९॥ ज्यारेज्यारे जेवुं पडे काम । त्यारे तेवुं
 तन धरो श्याम ॥ नमो मत्स्य तमने मुरारी । नमो कच्छरूप सुख-
 कारी ॥३०॥ नमो तमने वाराहरूप । नमो तमने नरहरि भूप ॥ नमो
 तमने वामन नाम । नमो तमने परशुराम ॥३१॥ नमो तमने श्री-
 रामचंद्र । नमो तमने राज्यराजेंद्र ॥ नमो तमने कृष्ण कृपालु । नमो
 देवकीनंद दयाळु ॥३२॥ नमो बुद्ध तमे बहुनामी । नमो अकळ अं-
 तरजामी ॥ नमो कलकि करुणाधाम । धरो तन करो जनकाम ॥३३॥
 तमे धरी पुरुष अवतार । ब्रह्मा आद्ये रच्यो आ संसार ॥ तमे सुपन्न
 शरीरधारी । हरि त्रिलोकपीडा निवारी ॥३४॥ धर्युं कपिल तन
 मातकाज । कहुं सांख्यतत्त्व मुनिराज ॥ तमे थड दत्तात्रेय नाथ ।
 कर्पा यदु हैहय सनाथ ॥३५॥ तमे सनकादिक तनधारी । आ-
 त्मतत्त्वनी वात विस्तारी ॥ तमे नारायण तप करता । काम क्रोध

लोभ मदहरता ॥३६॥ बळी धरी तन भगवान । दिधुं ध्रुवने तमे
 वरदान ॥ तमे ज्यारे पृथुतन धर्यु । त्यारे पृथिवी दोहन कर्यु
 ॥३७॥ तमे ऋषभरूपे हरि थया । पुत्र बोधि परमहंस रक्षा ॥
 तमे हयग्रीवतन धारी । वेदमय वाणीयो उच्चारी ॥३८॥ ज्यारे
 हरि अवतार धार्यो । त्यारे ग्राह्यी गज उगार्यो ॥ थया हरि हं-
 सरूप जेवा । ब्रह्मा नारदने ज्ञान देवा ॥३९॥ तमे धन्वंतरी तन-
 धारी । टाळ्यो रोग आयुष चधारी ॥ तमे धरी व्यास अवतार ।
 कर्मा एक वेद वदि चार ॥४०॥ तमे नारदनुं तन लयुं । नैष्कर्म्य
 साधनतंत्र कहुं ॥ एवा बहु धरी अवतार । कर्मा अनंत जीव उद्धार
 ॥४१॥ तमे मत्स्य थइने मृरारी । लाव्या वेद शंखासुर मारी ॥
 थइ कूर्मरूपे ते अकळ । धर्यो पीठपर मंद्राचळ ॥४२॥ धरी वारा-
 हरूप दयाळ । राखी पृथ्वीजाति पयाळ ॥ तमे नृसिंहतन धरी
 नाथ । हण्यो हिरण्यकशिपु हाथ ॥४३॥ कर्मु ब्रह्मादनुं प्रतिपाळ ।
 दासत्रास निवार्यो दयाळ ॥ वामनरूप धरीने महाराज । बळी
 छळ्यो इंद्रराज्यकाज ॥४४॥ धरी परशुराम अवतार । हण्या क्षत्रि
 एकविश धार ॥ तमे रामरूपे थइ राज । मार्यो रावण बांधि सिंधु-
 पाज ॥४५॥ तमे धरी कृष्णअवतार । कर्मा चरित्र अपरमपार ॥
 मारी पूतना भाग्युं शकट । मार्यो वृणावंत ते विकट ॥४६॥ यम-
 लार्जुन मूळ उखाडी । मार्यो वत्स चक चांच फाडी ॥ कालि
 नाथि पिधो दावानळ । मार्यो धेनुक ते महाखळ ॥४७॥ थया
 बाल वत्स तमे बळी । शुल्यो ब्रह्मा शक्यो नदि कळी ॥ धारी
 गिरि इंद्र दर्प मोड्यो । ब्याल वरुणथी नंद छोड्यो ॥४८॥ शंख-

चुड। वृषभ ने केशी । तमे मार्यो व्योमासुर द्वेपी ॥ हण्यो कंस ते
 अंश असुर । मार्यो अघासुर महाभूर ॥४९॥ मार्यो काळजवन जरा-
 संध । वाण मौम मार्यो महाअघ ॥ मार्यो शालव ने शिशुपाल ।
 हण्यो दंतवक्र ने दयाळ ॥५०॥ एवं करी कृष्ण अवतारे । मार्या
 दुष्ट बहु तेहवारे ॥ करी चरित्र गोकुलचंद । आप्यां निजजनने
 आनंद ॥५१॥ तमे धरी बुद्ध अवतार । देख्युं अवनिए अघ अपार ॥
 हण्या दैत्य बोध्या बहु जीव । तेते पार कर्या ततसेव ॥५२॥ पेरि
 पापंडी भुवे अपार । तमे लेशो कल्की अवतार ॥ आद्य अंते मध्ये
 अवतार । सर्वे तमारा ते निरधार ॥५३॥ जेजे कर्या पृथ्वीपर काज ।
 तेतो सर्वे तमे महाराज ॥ बळी थासे थायछे जे कांड । तेतो सर्वे
 तमारी इच्छाय ॥५४॥ माटे नमोनमो नाथ तमने । मोटे भाग्ये म-
 ल्लिया छो अमने ॥ एम स्तवन कर्युं जोडि हाथ । त्यारे बोलिया
 श्रीमुखे नाथ ॥५५॥ पूर्यछायो—जेजे जन तमे कह्युं । ते सर्वे
 सांभळ्युं कान ॥ एह मांयलुं अमे न कर्युं । तमे केम जाण्या म-
 गवान ॥५६॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्य-
 निष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचितामणिमध्ये सर्वमुनिजन मळिने ने
 सर्व अवतारना अवतारी महाराजने जाणीने स्तुति करी एनामे एकसो
 ने ऋणमुं प्रकरणम् ॥१०३॥

राग सामेरी—नाथ कहे सह सांभळो । जेणेकरी कत्ता म-
 गवान ॥ आ तने ते नव्य कर्युं । अमथुं करोछो अनुमान ॥१॥
 वेद अमे वाळ्या नथी । नथी शंखासुर आदि मारिया ॥ जेणे-
 करी भगवान जाणो । ते मत्स्य प्रभु मोर्ये थिया ॥२॥ पितृव्यउपर

गिरि धरी । नथी मथीयो अमे मेराण ॥ चौद रत्न लिधां तेतो । कूर्म
 प्रभु प्रमाण ॥३॥ हिरण्याक्ष हणी पृथ्वी । वालि नथि मै आ वार ॥
 जे प्राक्रमे प्रभु कक्षा । एतो वाराह अवतार ॥४॥ हिरण्यकशिपु
 मारीने । करी जन ग्रहादनी सार ॥ एह प्रतापे प्रभु खरा । तेतो
 नृसिंह अवतार ॥५॥ पंड वधारी भरी पृथिवी । बळि छळिने लि-
 धुं राज ॥ तेह अमे किधुं नथी । एतो वामनजि महाराज ॥६॥
 तातने हेते हण्या क्षत्रि । फेरी फरशि एकविश वार ॥ ते प्रतापे प्रभु
 कहोतो । एतो परशुराम अवतार ॥७॥ खर डुखर ने कुंभकर्ण ।
 नथी मायो में रावण राज ॥ एतो प्रभु रघुनाथजि । बांधि पाज
 पत्नीकाज ॥८॥ कालि नाथि कर गिरि धरी । इंद्रनुं मान उखा-
 डियुं ॥ ब्रह्माने मनभंग करी । विश्व माने मुखमां देखाडियुं ॥९॥
 अघासुर वकासुर केशी । वत्स धेनुकासुर वृषभ ॥ व्योमासुर भौमा-
 सुर बळी । मुरदानव मधुकैटभ ॥१०॥ कंस ने बळी कालयवन ।
 शंखचूड ने शालव सहि ॥ बाणासुर शिशुपाल सरखा । जरासंध
 जेवा कहि ॥११॥ दंतवक्रादि दुष्ट दम्या । रम्या ब्रजयुवति संग ॥
 एह प्राक्रमे कृष्ण प्रभु । तेतो अमे न कर्या अंग ॥१२॥ जोइ दुष्ट
 यज्ञ करता । मद्य ने मांसारी थया ॥ तेने मोह पमाडि जीव तार्या ।
 ते प्रभु बुद्धजि कक्षा ॥१३॥ पाखंडी बहु प्रकटी । सत्यधर्म नाश
 करशे ॥ जीवने शुद्धबोध देवा । कलकि तन धरशे ॥१४॥ एह-
 आदि अनंत देह । धर्या धरणि उपर्ये ॥ खलुबल खंडन करी ।
 तार्या जन बहु एणिपेर्ये ॥१५॥ एम अनेक अवतारमां । बहुबहु
 करियां काज ॥ एहमांयलु अममां । कहो शुं दिहुं तमे आज ॥१६॥

एह प्राक्रमे प्रभुपणुं । अममांहि एके नथी ॥ न मानो तो जुवो न-
 जरे । कहुं तमने हुं शुं कथी ॥१७॥ एम वात करी हरि । सर्वे
 संत सांभळता ॥ सुणि वचन वालातणां । मुनि मरकि बोल्या व-
 ळता ॥१८॥ नभ कहे हुं नहि । कहे पवन हुं नहि पवन ॥ तेज
 कहे हुं तेज नहि । एम कहुं श्रीमगवान ॥१९॥ जळ कहे हुं जळ
 नहि । धरा कहे हुं धरा सहि ॥ सिंधु कहे हुं सिंधु शानो । तेम
 प्रभु कहे हुं प्रभु नहि ॥२०॥ सूर्य कहे हुं सूर्य शियो । शशि कहे हुं
 शशि नथी ॥ एनो उत्तर एक न मळे । जने विचार्युं मनथी ॥२१॥
 एम आव्युं ए वातमां । संतजने समझि लयुं ॥ आपणेतो आनंद
 छे । पण विजानुं तो घर गयुं ॥२२॥ एवुं सुणि संत सरवे । लाग्या
 शिश डोलाववा ॥ केवी वात करी हरि । दुष्ट जन भुलालवा ॥२३॥
 हरिजन मन हरखियां । जोइ जीवननी जुगति ॥ आवी वाते
 अन्य जननुं । अवळं थाशे अति ॥२४॥ मस्तजाति भगवाननी ।
 इच्छा आवे तेम ओचरे ॥ संत सुणी सुख पामे । असंतने अवळं
 करे ॥२५॥ संत सर्वे लीला जाणी । चित्तमां नित्य चितवे ॥ असंत
 कहे आपणजेवा । मनुष्य करी मन लेखवे ॥२६॥ मनुष्य जाणी
 मोटामोटा । भ्रमिने भुला पळ्या ॥ आप बुद्धि अनुमान करी ।
 थड भुकि डाळे चळ्या ॥२७॥ मनुष्यचरित्र जोइने । पारवती नन्य
 प्रिलियां ॥ रोता देखि श्रीरामने । भवानी भुलि गयां ॥२८॥
 पनंगारि पार्यद मोटो । नित्य रहे हरिने संगे ॥ नागपासे नाय बां-
 ध्या । देखिने भुल्यो अंगे ॥२९॥ ब्रह्मा आन्या भाळवा । भुल्या
 अन्य आचारमां ॥ चरित्र जोइ महाराजनां । विधि पळ्या विचारमां

॥३०॥ हर्या वत्स वळी वालकां । पछी आविने पेखियुं ॥ बहुविधिए विलोकियुं । पण अणु न्यून न देखियुं ॥३१॥ एवा एवाने एम थयुं । तो अवरनो शियो आशरो ॥ चरित्र जोइ चळे नहि । तेह मक्त हरिनो खरो ॥३२॥ नरतन धरी नाथजि । कांइ कांइ होये कस्ता ॥ सुता बेठा जागता । खाता पिता ओचरता ॥३३॥ जेजे चरित्र करे हरि । ते जननां मन हरवा ॥ ललित लीला लालनी । छे मुनिने ध्यान धरवा ॥३४॥ एम समझि संत सर्वे । मोह न पामे मनमां ॥ जेमजेम लीला जुवे । तेमतेम रहे मगनमां ॥३५॥ जेजे वात हरिए करी । ते सर्वे संते सांमळी ॥ पाडि ना प्रसुपणानी । पण संतनी मति नव्य चळी ॥३६॥ पछी संत बोलिया । मुनि विचारी मनथी ॥ मत्स्यादि देहे कर्पा प्राक्रम । तेतो तमे कर्पा नथी ॥३७॥ पण जेवुं जणायछे अमने । तेवुं कहेसुं करमांमिने ॥ समझि समागम कयोछे । जाणी अंतरजामिने ॥३८॥ आगळ तमे जे ओचर्या । तेनुं एम जणायछे आज ॥ निरसंशय निश्चय करी । कहेसुं कर जोडि महाराज ॥३९॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमय्ये हरिमनुष्यचरित्रकथननामे एकसो ने चोथुं प्रकरणम् ॥१०४॥

चोपाइ—त्यारे बोलिया सरवे संत । तमे सांमळो श्रीमगवंत ॥ वेद वाळ्या मत्स्य तन धारी ॥ शंखामुरने मार्यो मुरारि ॥१॥ शंखामुर हतो महाबळी । पेच प्राक्रमे पूरण वळी ॥ तेने काम क्रोधे मळी मार्यो । लोम मोह आगळ्ये ए हार्यो ॥२॥ एवा काम लोम ने जे क्रोध । महा ज्वर छे जणजोष ॥ तेने जिति कयो

जेजेकार । एयी कोण मोटो अवतार ॥३॥ धरी कमठ रूप सु-
 जाण । मथ्यो मंद्राचळ ते मेराण ॥ देव दानव नेतरु ताणि । वळे
 वलोयुं समुद्रपाणि ॥४॥ एवा सुर असुर वळिया । तेनेपण काम
 क्रोधे गळिया ॥ एवा काम क्रोध लोम भारी । सुरासुर मुक्या
 जेणे मारी ॥५॥ तेनो नाश कयों निरधार । तेयी कोण मोटो अ-
 वतार ॥ धरी वाराहरूप महाराज । हण्यो हिरण्याक्ष पृथ्वी फाज
 ॥६॥ हिरण्याक्ष महाबळवंत । बहु प्राकमी युद्धे अत्यंत ॥ लइ गदा
 गयो स्वर्गलोक । देखि देव पाम्या सहु शोक ॥७॥ लाग्यो भय
 माग्या सहु सुर । दइ डारो ने वळ्यो असुर ॥ पळी कै काळ सि-
 धुमां फर्यो । लेरिसाथे गदायुद्ध कयों ॥८॥ त्यांची गयो वरुणने
 पास । मांदि दुष्ट ने उपर दास ॥ जोडि हाथ जाच्यो युद्ध जाणो । ते
 वरुणची नव्य अपाणो ॥९॥ एवो महानळियो जोराण । तेपण काम-
 क्रोधनो विचाण ॥ एवा काम क्रोध लोम लोंठा । जेणे सहुने कर्पा
 पारोंठा ॥१०॥ एवा कामादि कयों संहार । एयी कोण मोटो अव-
 तार ॥ धरी नृहरिरूप अनूप । मायों हिरण्यकशिपु भूप ॥११॥ हि-
 रण्यकशिपु महा बळवान । करी तप धयो भगवान ॥ महातपे तेजे
 परतार्पी । लिपुं राज्य इंद्रनुं उत्थापी ॥१२॥ आप तपचढे करी
 भूप । थयो दश दिगपालरूप ॥ ओगणपचास वायु अनुप । थयो ते
 चार सूर्यस्वरूप ॥१३॥ अष्ट वसु वळी लोकपाल । थयो सों रूपे ते
 भूपाल ॥ लोकपाल गुण पोने ग्रदि । यज्ञमाग लिये आपे जदि
 ॥१४॥ एवो हतो प्राकमी जे अति । तेने मोह लोमे लिघो जिति ॥
 काम क्रोध मन इंद्रिसाथ । एने आगल्य चरत्यो अनाथ ॥१५॥

एवा काम क्रोध लोभ मोह । मन इंद्रियआदि जे समोह ॥ तेने वश
 कर्याछे आचार । एथी कोण मोटो अवतार ॥१६॥ वामनरूप धरीने
 दयाळ । करी इंद्रतणी प्रतिपाळ ॥ इंद्र सुरतणो अधिपति । जेने घेर
 शचीजेवी सती ॥१७॥ तेनेपण कयों कामे कंगाल । ऋषिघेर जइ
 थयो बेहाल ॥ एवा कामादिक जे करुर । जेथी बच्चा नहि सुरा-
 सुर ॥१८॥ एवा पापिनो कीघो ग्रहार । एथी कोण मोटो अव-
 तार ॥ धरी परशुराम अवतार । मार्या क्षत्रि एकविश वार ॥१९॥
 कर्तु तातहेत एह काज । हता तात तने तपिराज ॥ हैहये ते कर्तु
 काम । विजा जीवतुं शुं पुछो नाम ॥२०॥ एवो क्रोध वा काम के
 लोभ । जेणे सहुनां मन कर्या क्षोभ ॥ तेनो शोधिने कयों संहार ॥
 एथी कोण मोटो अवतार ॥ २१॥ श्रीरामजि अवतार धारी । मार्यों
 रावण महा अहंकारी ॥ रावण तपे पामी वरदान । थयो बहु अ-
 जित बलवान ॥२२॥ जित्यो स्वर्ग मृत्यु ने पाताळ । थयो महा अ-
 भिमानी भूपाळ ॥ जित्या ब्रह्मा इंद्र सुर सर्व । रह्यो नहि कोइनो ते
 गर्व ॥२३॥ जित्यो घन पवन जमराय । जित्या नवग्रह ने जराय ॥
 एवो महावळी अहंकारी । तेने लिघो कामक्रोधे मारी ॥२४॥ ते
 काम क्रोधनो आण्यो अंत । तेने कोण न कहे भगवंत ॥ कर्या कृष्णे
 चरित्र अपार । बहु दुष्टनो कयों संहार ॥२५॥ दुष्ट हता बहु ब-
 लवंत । प्राक्रमी ने मायावी अत्यंत ॥ आप जोरे जिति सहु जन ।
 थया पृथ्वीए पोते राजन ॥२६॥ जरासंध शिशुपाळ आदि । अ-
 नम्र अहंकारी अनादि ॥ जेनी नमति नहि परछाय । महा अ-
 भिमानी मनमांस ॥२७॥ तेने काम क्रोधे लोभे मळी । नाख्या

मोह ममताए दळी ॥ एवा काम क्रोधादिक कोटा । जेने आगे
 हार्या छोटा मोटा ॥२८॥ एवा दुष्ट जेथकी हणाय । तेतो सर्वथी
 मोटा गणाय ॥ काम क्रोध लोभ जे चंडाळ । एथी भुंडं थाय
 ततकाळ ॥२९॥ स्वर्गलोकथकी पाछा पाडे । विधिलोकथी मूळ
 उखाडे ॥ पाडे वैकुण्ठ लोकथी वळी । पाडे अन्य लोकथकी मळी
 ॥३०॥ जेजे प्रापतिमांहिथी पळ्या । तेह सर्वेने ए शत्रु नव्या ॥
 माटे एने दिथे जे विदारी । तेतो अवतारना अवतारी ॥३१॥
 सूक्ष्मदृष्टिवाळाने ए सुजे । स्पृष्टदृष्टिवाळा ते न बुजे ॥ माटे आज
 छे वात अलेखे । जाडि बुद्धिवाळा ते न देखे ॥३२॥ आगे थया
 जेजे अवतार । कयों दैवी जीवनो उद्धार ॥ दैवी आसुरी संपत्ति-
 वाळा । आज सहुने कर्या सुखाळा ॥३३॥ साच्चिक राजसी ता-
 मसी जन । आज सहुने कर्या पावन ॥ जे कोइ ध्यान धारणा स-
 माध्य । पाम्या तमथी जीव अगाध्य ॥३४॥ नाडी प्राणनो करी
 निरोध । कयों बहु प्रकारनो बोध ॥ अंतर फेरवी आश्रित किधा ।
 बहु जीवने शरणे लिधा ॥३५॥ अजजंघथी थया अदेव । हता
 जगे गुरु शिष्य एव ॥ यक्ष रक्ष जे अजे उपाव्या । पाछा तेह
 मळी खावा आव्या ॥३६॥ बलिबगासे नारी व्रण बनी । पुंथली
 ने खेरिणी कामनी ॥ एवा गुरु शिष्य ने संसारी । वळी व्रण प्र-
 कारनी नारी ॥३७॥ एवा जीव उद्धारिया कह । माटे कहुं हुं मोटप्य
 सहि ॥ आज प्रकटान्यो छे प्रताप । एवो आगळ्ये न कयों आप
 ॥३८॥ आज जनने आप्यां जे सुख । तेतो कथुं जाय केम मुख ॥
 सर्वथकी पारछो महाराज । ते अमने मळ्या तमे आज ॥३९॥ दर्श

स्पर्श तमारुं ते क्यांथी । थोडे माग्ये करी थातुं नथी ॥ जाण्ये अजाण्ये
जोडे जे हाथ । ते जन केदि न थाय अनाथ ॥४०॥ अजाण्ये करे
अमृतपान । तोय अमर करे निदान ॥ पारस स्पर्शे लोह अजाणे ।
थाय कंचन जगत जाणे ॥४१॥ रवि मळे रहे नहि रात्य । जळ-
पाने पियासनो पात ॥ जेम अजाणे अग्निने संगे ॥ शीत व्यापे नहि
वळी अंगे ॥४२॥ तेम स्पर्शतां पूरण ब्रह्म । जाये कोटी जनमनां
कर्म ॥ थाय अभय जन ते अंगे । प्रकट पुरुषोत्तम प्रसंगे ॥४३॥
शशिमांयथी वरसे आग्य । रवि करे किरणनो त्याग ॥ विद्युत-
मांदिथी बहनि वटे । चंदनमांथी शितळता घटे ॥४४॥ शून्य तजे
ते शब्दप्रसंग । वायु तजे सपरश अंग ॥ तजे तेज रूप रस तोय । तजे
गंध पृथ्वीने जोय ॥४५॥ एम थाय कोइ काळे वळी । एवी वारता
नथी सांमळी ॥ पण कदाचित एम होय । हरि मळ्ये अभद्र न तोय
॥४६॥ वसुधानुं वेजुं कोइ करे । तेनी चोट ठाली केम ठरे ॥ तेम
श्रीपुरुषोत्तम स्पर्शे । तेनुं अकाज कहो केम हशे ॥४७॥ कोइरीत्ये
पुरुषोत्तम भजे । तेनुं अकाज न होय रजे ॥ कामभावे भजि ब्रज-
नाख । मात तात तजि परिवार ॥४८॥ सनेहे वसुदेव देवकी ।
दुष्टभावेकरी भजि बकी ॥ भये भजियो कंस भूपाळ । वैरद्वेपे भज्यो
शिशुपाळ ॥४९॥ सखाभावे भज्या अरजुने । भक्तिये भज्या ना-
रदजने ॥ दासभावे हनु ने खगेश । स्नेहभावे युधिष्ठिर नरेश
॥५०॥ एतो सर्वे पाम्या सुख अंगे । रहि प्रकटने परसंगे ॥ पु-
रुषोत्तम प्रकट होय ज्यारे । क्रिया साधन न लेखुं त्यारे ॥५१॥
आपे दरश स्पर्श दह । करे भवपार जीव कइ ॥ माटे आज पु-

रूपोत्तम तमे । निश्चय करीने जाण्याछे अमे ॥५२॥ वळी कोटि-
कोटि रवि शशि । तेना तेजसमूहानो राशि ॥ वळी प्रकृति पुरुषार्थ
ईनाम । एवं अक्षरब्रह्म जे घाम ॥५३॥ तेमां ब्रह्मरूप जे सकल ।
कोटिकोटि मुक्तनां मंडळ ॥ तेनेमध्ये रक्षा एवा तमे । ते तमने
जाण्या प्रभु अमे ॥५४॥ वळी अक्षरघाम गोलोक । एहादि विजां
घाम अशोक ॥ तेनुं ऐश्वर्य जेजे कहेवाय । तेतो सर्वे रहुं तममांय
॥५५॥ वळी प्रकृति पुरुषादि घाम । अतिऐश्वर्य जे अमिराम ॥ ते
तमारा ध्यान करनार । सर्वे देखेछे तेह मोझार ॥५६॥ वळी सहु
अवतारस्वरूप । एनां ऐश्वर्य जेजे अनूप ॥ ते तममां देखे ध्यान-
वान । माटे सहुना कारण भगवान ॥५७॥ छो अवतारी जे अ-
वतार कहीए । तेनां चरित्र ते तमारां लहीए ॥ एह वातमां नथी
संदेह । वळी कहीए जणायछे जेह ॥५८॥ जेह जन तमारा आ-
श्रित । वैराग्य ज्ञान स्वधर्मसहित ॥ माहात्म्ययुक्त भक्ति अनन्य ।
करे तमारे प्रतापे जन ॥५९॥ एवो प्रताप अतिअपार । तमे प्र-
कटान्योछे आ वार ॥ तेतो सहु जाणे नरनाख । नथी छानी ए
वात लगाख ॥६०॥ एवा तमे जेने मळ्या महाराज । तेने करहुं
न रहुं कोइ काज ॥ तोय रसाबोछो रुडि रीत । कहुं तेह परम पु-
नित ॥६१॥ इति श्रीमदेकातिकर्म्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनि-
ष्कलानंदमुनिविरचिते भक्तचिन्तामणिमध्ये मुनिजने रामकृष्णादिक
अवतार करतां श्रीजिमहाराजनुं अधिक सामर्थ्य कह्यं एनामे एकसो
ने पाचसुं प्रकरणम् ॥ १०५ ॥

चोपाइ—हवे सांभळो संतनी रीत्य । कहुं अतिपरम पुनित ॥

जेने मळ्या प्रकट ग्रमाण । पुरुषोत्तम परम सुजाण ॥१॥ सुखसा-
 गर सुंदरइयांम । जेने सुखे सुखी सहु घाम ॥ ते पुरुषोत्तम जेहना
 पति । तेने न रहे रंकपणुं रति ॥२॥ चौदलोकमां न लोमे चित्त ।
 कीटब्रह्मादि देखे अनित ॥ अंतरमां हि अत्यंत वैराग्य । तनमन
 सुख किधां त्याग ॥३॥ पंच विषयची उत्तारी प्रीत । असत्यं सुख-
 मां न आपे चित्त ॥ काम क्रोध नहि लोभ मोह । एवा संततणो
 जे समोह ॥४॥ तेह कहे परस्पर मळी । जोज्यो जीव भ्रमांणाछे
 वळी ॥ महादुःखतणी जेह खाणी । तेमां जइने पळ्या सुख जाणी
 ॥५॥ एक आश्चर्य वात छे एह । दुःखमां सुख मनाणुं जेह ॥ महा
 नारी छे नरकनो कूप । केम समझायछे सुखरूप ॥६॥ जेजे नर
 नरकमां पडे । तेतो सर्वे नारी संगवडे ॥ जमपुरि ए जायछे जीव ।
 तेतो नारीपकी ततखेव ॥७॥ जन्ममरण सहे दुःख अंगे । तेतो ना-
 रीतणे परसंगे ॥ लखचोराशी तन लहेछे । जेने नारीमां प्रीत्य रहे-
 छे ॥८॥ सुणो वात कहुं एक वळी । बहु दुःख पाम्या एने मळी ॥
 मोटामोटा थया मनमंग । तेतो नारीनो करतां संग ॥९॥ देव
 दानव मनुष्यमात्र । नारीखेहे करे जमजात्र ॥ पारकी ने पोतानी
 जे नाख । कापे तन जेम तरवाख ॥१०॥ विष चन्हि व्यालमां जे
 गुण । तेने पोतानुं पारकुं कुण ॥ महाडाकणी साकणी सरखी ।
 सरवे सुर नर लिघा भरखी ॥११॥ जेवी वृहवंती होय चाघणी ।
 खाय खिजवी जेम नागणी ॥ एह साथे छे जेने सनेह । तेतो हार्याछे
 मनुष्य देह ॥१२॥ जोइ झेर कनक कटोरे । जोज्यो पिवा चढ्या
 नर होरे ॥ सारी जोइ सजि तरवार । पेट नाखवा करे विचार ॥१३॥

तेम रूपवती नारी जोइ । नर मरेछे मूरख मोइ ॥ जेम मृगने घंट
 रवाल । जेम पतंग पावक झाल ॥१४॥ जेम करिने कागद करिणी ।
 तेम नरने ए प्राण हरणी ॥ जेम अमल समल तोय । बोले लाछ
 अलाछ नारी दोय ॥१५॥ पग हाथ कटि कोट कसी । आंख्य-
 मांय भुंशि काळी मशी ॥ कान नाक फाडि बांध्या केश । बळी
 नांघि आंगळियो चिश ॥१६॥ तोय काढ्यां कलेजां नरनां । तेणे
 राता छे नख करना ॥ बळी खाधुं मुखे मांस एणे । दांत राता
 रंगाणाछे तेणे ॥१७॥ एह साथे थइ जेने ग्रीत्य । तेने सुख नहि
 कोइ रीत्य ॥ छेतो निर्लज्ज काढेछे लाज । एतो पुरुषने बोलावा
 काज ॥१८॥ कावे अबळा ने बळ छे बहु । जेणे बश कर्या नर सह ॥
 झाझि लाजमां बोलेछे झिणुं । तेतो पुरुषनुं करवा हिणुं ॥१९॥
 घीरेघीरे जे पग मरेछे । तेणे नरना प्राण हरेछे ॥ हावभाव देखा-
 हेछे अंग । तेतो नरतन करवा मंग ॥२०॥ जेम सूपी फुंकिफुंकि
 खाय । तेनी पीडा तने न जणाय ॥ तेम नारी मिटुंमिटुं बोली ।
 खाय नरनां कलेजां फोली ॥२१॥ एवो दगो जे देखता नथी । कहो
 संतो सुख तेने क्यांथी ॥ नारी ओछाये अहि अंध थाय । नारी
 ओछाये घा न रुझाय ॥२२॥ कोइ कहेशो एवी केम करी । तेनी
 वात मुणिलियो खरी ॥ जेम शिकंदरनी पूतळी । करी वेगळां राखवा
 वळी ॥२३॥ तेनेपासे जोरे कोइ जाय । भागे पोत मोत तेनुं थाय ॥
 माटे दूर रखे दुःख नथी । जोइ तजवी तनमनथी ॥२४॥ तेनो
 करवा इच्छे जे संग । तेतो महादुःख पामये अंग ॥ एने नख-
 शिखा निंदवा जेवी । कहिकहि कवि कहे कहेवी ॥२५॥ जेना

घटमां कामसिंह गर्जे । विवे नहि ते करतां विपर्जे ॥ चढ्या ना-
रीनयणनी चोट । तेने मारी कर्या लोटपोट ॥२६॥ एवी खोट खायछे
अभागी । तोय तेहने न शके त्यागी ॥ आवी जेथी अजपर आळ्य ।
वेठि गिरिजापतिने गाळ्य ॥२७॥ एथी थयो इंद्र अंगे भंग । गयुं
तप सौमरिनुं ए संग ॥ लिघो एकलशुंगी लटपट । झालेछे नारी
नरने शट ॥२८॥ तेमां लोभी रक्षा जेह जन । तेतो शुं समझ्या
हशे मन ॥ नारी उपर अंग उज्वळे । मांहि भरिछे मूत्र ने मळे ॥२९॥
मज्जा मेद छे मांसनो पिंडो । थुंक लाळ कफ पिया शेडो ॥ रग-
रगमां भर्युं रुधिर । अस्थि त्वचाए मढयुं शरीर ॥३०॥ पर पाच
उदरमां ओकार । मुखमांहि हाडकानी हार ॥ नख केश श्लेपम
सोइ । एमां कामनी वस्तु छे कोइ ॥३१॥ जेजे वस्तुनां लिधांछे
नाम । तेनुं भरिलैये एक ठाम ॥ तेने करे खावा कोइ खांत्य । ते केम
कहेवाय मनुष्य जात ॥३२॥ एम जाणि कांन करे अभाव । भुलेल
केम करेछे भाव ॥ तजे नहि कां अष्टप्रकारे । मूरख शासारु एने संभारे
॥३३॥ श्रवण मनन करे गुह्य वात । बोले दर्श स्पर्श नारीगात ॥
मुळी एकांते नारीशुं वसे । संतो एवा पापी कोण हशे ॥३४॥
नारी करे ज्यां क्रिया तननी । ते स्थळ जावा इच्छे वृत्ति मननी ॥
वळी नर ते नारीसंग रहेशे । संतो एवा पापी कोण हशे ॥३५॥
नारी न्हाति होय जियां नीरे । पहेरी अल्पवस्त्र शरीरे ॥ तेने जोवा
इच्छे खोटे मशे । संतो एवा पापी कोण हशे ॥३६॥ वेठा होय जन
जियां मळी । आवे चारता नारी त्यां वळी ॥ पछी उठि यांथी न
निकसे । संतो एवा पापी कोण हशे ॥३७॥ पहेरी अंगे आभूषण नारी ।

सजि सुंदर वस्त्र ते सारी ॥ एनां वसन भूषण स्पर्शे । संतो एवा पापी
 कोण हशे ॥३८॥ नारी उपखवासे निकळी । दिये देहनी दुर्गंध वळी ॥
 ते गंधे नहि अंतर अकळाशे । संतो एवा पापी कोण हशे ॥३९॥
 वाटेघाटे ए होय एकली । तेनेसंगे चाले लाज मेली ॥ पापेकरी
 जे नारी पिखशे । संतो एवा पापी कोण हशे ॥४०॥ अति होय
 जियां अवकाश । तोय निसरे नारीने पास ॥ पंच हाथयी हुंकडा
 घसे । संतो एवा पापी कोण हशे ॥४१॥ करे चेष्टा कांड वळी
 नारी । भुल्ये देखे न मेले विसारी ॥ वळी भितर अंतरे जे वसे ।
 संतो एवा पापी कोण हशे ॥४२॥ नारीवेपे जे वृंदल वरते । ना-
 रीवेपे जे नृत्यक नरते ॥ जाय जोवासारु एह दशे । संतो एवा
 पापी कोण हशे ॥४३॥ धातु मृत्तिका कांष्ट पापाण । लखी चित्रनी
 चितारे जाण ॥ तेने पगेकरीने स्पर्शे । संतो एवा पापी कोण
 हशे ॥४४॥ एहआदि जे नारीप्रसंग । कोइ रीत्ये जो राखशे अंग ॥
 तेतो वारमवार मरशे । संतो एवा पापी कोण हशे ॥४५॥ जेम
 कूप तरणे ढांकेल । वळी कहीए विपनी ए वेल ॥ तेने ओछाये जाणी
 उतरशे । संतो एवा पापी कोण हशे ॥४६॥ नयिनयी नारी हेतु
 नरनी । एतो भरीछे प्रपंचमरनी ॥ स्त्रीचरित्र होय अपार । मांदि
 दगो न देखाडे बहार ॥४७॥ एज दोरडो देखिने डरे । एज सर्प
 उपर पग घरे ॥ एज उंदरयी डरी चाले । एज केसरिना कान
 झाले ॥४८॥ एज डरे देखिने अंधारं । एज फरे कालिरसत्ये चारं ॥
 एज पाणिमां पग देती डरे । एज समुद्र सहजे उतरे ॥४९॥ करे
 चरित्र बोलतां जोतां । घणुं आवडे हसतां रोतां ॥ रिजि नारी

नरसंग बळे । खिजि छेदे शिख तेनुं छळे ॥५०॥ सहज स्वभावे होय
 अवळी । शिख वात न लिये सवळी ॥ शुभगुण ग्रेवानी चारणी ।
 कल्पनामात्रनी कारणी ॥५१॥ मने मेली ने अंगे अशुद्ध । तेनो
 संग राखे कैम घुद्ध ॥ मळे नागणी वाघणी वळी । कूंपपतन जो
 पडे विजळि ॥५२॥ विष वैरि आग्य बलाखारी । ए मळज्यो न मळ-
 ज्यो नारी ॥ नथीनथी विजो नरक कूप । नरक नरने नारीनुं रूप
 ॥५३॥ मेली पुरुषोत्तमनी मूरति । करेछे नारी जोवा शुं रति ॥
 तेने चिंतवे चारमचार । एवा मूरखने छे धिक्कार ॥५४॥ मेली सुंदर
 श्यामस्वरूप । जह जुवेछे नारीनुं रूप ॥ तेमां थाय नर तदाकार ।
 एवा मूरखने छे धिक्कार ॥५५॥ मेली महाप्रभुजिनुं मुख । देखे
 नारीने नर विमुख ॥ तेना स्पर्शनो राखेछे प्यार । एवा मूरखने
 छे धिक्कार ॥५६॥ मेली मोहनमुखनी वात । नारीशब्द सुणे रळि-
 यात ॥ नावे अवगुण एनो लगार । एवा मूरखने छे धिक्कार ॥५७॥
 मेली मुखे हरिगुण गान । कहे नारीचरित्र निदान ॥ तेणे फुले
 अंगमां अपार । एवा मूरखने छे धिक्कार ॥५८॥ मेली केशव कमळ-
 नेण । संभारेछे नारी दुःखदेण ॥ नथी समझतो सार असार । एवा
 मूरखने छे धिक्कार ॥५९॥ नथी लोभातो लालने लटके । मनमान्युं
 मानिनीने मटके ॥ खाधि खोद्य ने थयो खुवार । एवा मूरखने
 छे धिक्कार ॥६०॥ कृष्णकथामां न दिवे कान । सुणे नारीतणां गुण-
 गान ॥ तेमां वृत्ति राखे एक तार । एवा मूरखने छे धिक्कार ॥६१॥
 मेली हरिहरिजननो संग । राखे नारीसंगिनो प्रसंग ॥ तेनी लाज
 न आवे लगार । एवा मूरखने छे धिक्कार ॥६२॥ एम समझ्या जे

सार असार । तेतो उतरिया भवपार ॥ तेने केम पीडे वळी काम ।
 जेणे ए दश करी हराम ॥६३॥ एम थया नर निष्कामी । जेने अंतर
 वेदना वामी ॥ उपर तजतां अंत न आवे । जियांलगि भितरमां
 भावे ॥६४॥ अंतरमांथी उलट्टी थाय । त्यारे ते पाळुं नव्य सवाय ॥
 ए सुख ओकि नारळ्युं संते आपे । स्वामी सहजानंद प्रतापे ॥६५॥
 पूर्वछायो—एम संत जन सर्वे । नर रक्षा निष्काम ॥ जेने मळ्या
 प्रकट प्रभु । सहजानंद सुखधाम ॥६६॥ जेनो अभाव नारीनो ।
 तेजो ज धननो त्याग ॥ देखे नहि सुख दाममां । जेना अंतरमां
 वेराग ॥६७॥ इति श्रीमदेकांतिकथर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनि-
 ष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचित्तमणिमध्ये निष्कामिप्रवृत्तमान कथं ए-
 नामे एकसो ने छटुं प्रकरणम् ॥१०६॥

चोपाइ—हवे कहं संत निरलोमी । जेणेकरी रक्षा जन शोभी ॥
 जेम नारीनो नहि प्रसंग । तेम तज्योछे द्रव्यनो संग ॥१॥ एवा
 संतनो मळे समाज । मांहोमांहि बोले मुनिराज ॥ जेने मळ्या
 पुरुषोत्तम राय । तेतो पूरणकाम कहेवाय ॥२॥ तेने न्यून न म-
 नाय मन । लाध्युं अखुट जेने महाघन ॥ धूता न धूते चोर न छुंटे ।
 खातां खरचतां ते नव्य खुटे ॥३॥ एयुं मळ्युं महाघन जेने । ते
 केम घाशे आ घातु घनने ॥ जेमां अनेक रक्षा अनर्थ । संचे त्या-
 गितो वणसे अर्थ ॥४॥ चोरी हिंसा अनृत अपार । काम क्रोध ने
 दंभमंडार ॥ मद भेद ने वर व्यसन । स्वय स्पर्धादि छे जियां
 घन ॥५॥ मद्यपान त्रियासंग थाय । धूतविद्या ने विद्यास जाय ॥
 रक्षां एटलां द्रव्यमां मळी । जेम जळमां जळजंतु वळी ॥६॥ द्रव्य

करावे पाप अधर्म । द्रव्य करावे वैर विकर्म ॥ द्रव्य करावे कपट छळ । द्रव्य करावे कोटि ककळ ॥७॥ द्रव्य करावे दगा दुष्टाई । द्रव्य करावे काम कसाई ॥ द्रव्य करावे उच्च ने नीच । द्रव्य करावे पापंड पेच ॥८॥ द्रव्य करावे जातिविटाळ । द्रव्य चडावे साचाने आळ ॥ द्रव्य करावे हाल वेहाल । द्रव्य करावे कृपण कंगाल ॥९॥ द्रव्य करावे चोरी चाकरी । द्रव्य करावे टेल्य आकरी ॥ द्रव्य करावे जीवनी घात । द्रव्य करावे पिंडनो पात ॥१०॥ द्रव्य न्याये अन्याय करावे । द्रव्य जुठि ते साख्य भरावे ॥ द्रव्य लेवरावे लांच भाड्य । द्रव्य करावे रांकशुं राख्य ॥११॥ द्रव्य सतिनुं सत्य मुकावे । द्रव्य जतिनुं जत चुकावे ॥ द्रव्य मुनिनुं मौन वगाडे । द्रव्य तपिने तपथी पाडे ॥१२॥ द्रव्य अर्थे पृथ्वीए फरेछे । द्रव्यअर्थे लडिने मरेछे ॥ द्रव्यअर्थे वेचे निजतन । तजे जीवितव्य न तजे घन ॥१३॥ द्रव्यअर्थे घळी वांणे चडे । द्रव्यअर्थे पहाडे चडि पडे ॥ द्रव्यअर्थे घात घणी घडे । थाय अनर्थ बहु द्रव्यवडे ॥१४॥ द्रव्य धर्ममांहिथी चळावे । द्रव्य नीचना धर्म पळावे ॥ जेजे जायछे नरकमां जन । तेनुं मूळ कारण छे घन ॥१५॥ काम क्रोध ने मोह कहेवाय । हर्ष शोक लोमथकि थाय ॥ मान ईरपा ममता ताण्य । लोम सर्वेनुं कारण जाण्य ॥१६॥ पामेछे जीव जुजवा क्षोभ । तेतो जेने जेवडो छे लोम ॥ लोम संतशुं हेत त्रोडावे । लोम दुष्टशुं ग्रीत जोडावे ॥१७॥ लोम करावे न कर्मानां काम । लोम करावे जीवत हराम ॥ जेजे अवलं जगतमां थाय । तेतो सर्वे द्रव्यथी कहेवाय ॥१८॥ द्रव्ये पुत्र ते पिताने मारे । द्रव्ये शिष्य मुखने संहारे ॥ थाय

द्रव्ये महा पंच पाप । धाय द्रव्ये कृतघनी आप ॥१९॥ एवं अघ
 जगे नहि कोय । जे कोइ द्रव्य भळतां न होय ॥ द्रव्य मुकावे
 ज्ञानिनुं ज्ञान । द्रव्य मुकावे ध्यानिनुं ध्यान ॥२०॥ द्रव्य मुकावे
 मानिनुं मान । द्रव्य करावे निर्लज निदान ॥ कहि कहि फेटला
 कहेवाय । जे कोइ द्रव्यथी अनर्थ थाय ॥२१॥ एवा लोममांहि
 जे लेवाणा । तेतो वृष्णाने पुरे तणाणा ॥ तेने उगरवा सई आश ।
 एवं जाणीं दुर रहे दास ॥२२॥ लोमे सुर ने असुर लडे । दंत्य
 भूत दुःखी लोभयडे ॥ यक्ष राक्षस सहू लोमे हेराण । तेने इच्छे
 ते नर अजाण ॥२३॥ लोमे कराव्यो कुटुंबे कळो । पड्यो पांडव
 कौरवमां सळो ॥ मांहोमांहि लडि खोया प्राण । तेने इच्छे ते नर
 अजाण ॥२४॥ लोमे लडे भूमि ए भूपति । लोमे वळे पतिसंगे सति ॥
 लोम करावे प्राणनी हाण । तेने इच्छे ते नर अजाण ॥२५॥ डाढा
 शियाणा पंडित पीर । लोमे कर्या सहूने अधीर ॥ कवि कोविद
 कर्या बेचाण । तेने इच्छे ते नर अजाण ॥२६॥ स्वर्ग मृत्यु ने पाता-
 लमांय । लोमे लई लिधां जन त्यांय ॥ एवी प्रसारिछे मोटि पाण ।
 तेने इच्छे ते नर अजाण ॥२७॥ लोमे आपीछे अचळि मत्स्य । म-
 नाव्युछे असत्यमां सत्य ॥ तेनी नरने नहि ओळखाण । तेने इच्छे
 ते नर अजाण ॥२८॥ लोमे नांखि गळे जमे फांशी । लोमे लेवारी
 लखचोराशी ॥ लोम फेरवेछे चारे खाण । तेने इच्छे ते नर अजाण
 ॥२९॥ जन्ममरणनुं कारण जेह । सहू जन जागो लोम तेह ॥ तेनी
 मेलि देविजोइये ताण । तेने इच्छे ते नर अजाण ॥३०॥ जेने
 लोमे कवजमां लिधा । तेने दीन दालदरी किधा ॥ सखां शरीरे

દુઃસમેરાણ । તેને ઇચ્છે તે નર અજાણ ॥૩૧॥ એવું સમજી સંત અ-
 સાર । તજ્યું દ્રવ્યને સર્વ પ્રકાર ॥ મેલી તન મને તેની તાણ । તેને
 ઇચ્છે તે નર અજાણ ॥૩૨॥ મણિ હીરા મોતિ પરવાઠાં । રત્ન આઘે
 જે નંગ રૂપાઠાં ॥ એતો જમની જાઠ્ય જોરાણ । તેને ઇચ્છે તે નર
 અજાણ ॥૩૩॥ અન્ન જઠ ને વસ્ત્ર છે જેહ । તેણેકરી રહેછે આ દેહ ॥
 તેના આપનારા અવિનાશ । એમ સમજેછે હરિના દાસ ॥૩૪॥ અન્ન
 खावું તે ક્ષુધાને સોવા । જઠ પિવું તે પ્રાણને ટોવા ॥ રહેવું અન્ય
 વસ્તુથી નિરાશ । એમ સમજેછે હરિના દાસ ॥૩૫॥ શીત ઉષ્ણ નિઘા-
 રવા તન । રાખે અંગે વસ્ત્ર હરિજન ॥ જેવું મઠે તેવું રાખે પાસ ।
 એમ સમજેછે હરિના દાસ ॥૩૬॥ તેહવિના છે સર્વેનો ત્યાગ । વિષય
 સુખ સાથે છે વૈરાગ્ય ॥ ક્યારે ઇચ્છે નહિ જાણી કાશ । એમ સમજેછે
 હરિના દાસ ॥૩૭॥ સોના રૂપામાં સુખ ન માને । જેને મહાપ્રભુ
 આવિયા પાને ॥ કીટ ગ્રહાલગિ દેશે નાશ । એમ સમજેછે હરિના
 દાસ ॥૩૮॥ એક સમજાણું હરિમાં સુખ । વિજું સર્વે જણાણું છે
 દુઃખ ॥ જેવો જમર્કિફર કાઠપાશ । એમ સમજેછે હરિના દાસ ॥૩૯॥
 જેને મઠ્યુંછે મહાધન મોડું । વિજું સર્વે સમજાણું છે સોડું ॥ પાપ
 જાણીને ન કરે પ્યાસ । એમ સમજેછે હરિના દાસ ॥૪૦॥ અહિ
 વિહિ ને વિષ અંગાર । કાક વિદ્યામાંહિ શિયું સાર ॥ એવું જાણી
 તજે સુખ આશ । એમ સમજેછે હરિના દાસ ॥૪૧॥ એવી કોણ
 વસ્તુ છે આ ભૂમાં । જેમાં લોભે જે લોભ્યા પ્રભુમાં ॥ રહેછે અંતર
 સદ્ગુથી ઉદાસ । એમ સમજેછે હરિના દાસ ॥૪૨॥ એમ નર થયા
 નિરલોભ । કોઈ સુખે નહિ મનશોભ ॥ જેણે માન્યો બ્રહ્મમોલે વાસ ।

एम् समझेठे हरिना दास ॥४३॥ एहरीत्ये लोभने जिताय । विजो
छे उपरनो उपाय ॥ घाय अंतरे अभाव ज्यारे । लोभ तजाय स-
मूलो त्यारे ॥४४॥ एम् लोभ लालचने जिति । करी पुरुषोत्तम साथे
प्रीति ॥ तेने काम ने लोभ न व्यापे । स्वामिसहजानंद परतापे
॥४५॥ पूर्वछायो—निष्कामी निरलोमी थइ । मजेछे भगवंत ॥
तेवाज त्यागी स्वादना । जेह निरस्वादी संत ॥४६॥ सर्वे रस
जाणि श्याममां । अन्य रस जाणे अनित्य ॥ निरस्वादी एवा संत-
नी । कहुं सांमळज्यो सहुरीत्य ॥४७॥ इति श्रीमदेकान्तिकवर्णनप्रवर्त-
कश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कलानंदमुनिविरचिते भक्तचित्तमणिमध्ये
निर्लोमी प्रवृत्तमान कहुं एनामे एकसो ने सातमुं प्रकरणम् ॥१०७॥

चोपाह—हवे कहुं निरस्वादिनी रीत्य । जेणे तजिछे स्वादनी
प्रीत ॥ सर्वे स्वाद जाणि हरिमांय । मनवृत्ति लोभे नहि क्यांय ॥१॥
महारसनुं किधुंछे पान । तेणे थया मगन मस्तान ॥ सुख स्वप्ने न गमे
संसार । विषयरस समझ्या असार ॥२॥ महारस पिघो जेह जने । ते
न चाखे विजो रस मने ॥ ए रस पिघोछे शुकजि आदे । तेतो न राखे
अन्यने स्वादे ॥३॥ ए रस पिघोछे सनकादिके । पिघो नव योगेश्वर-
निके ॥ ए रस पिघोछे जनकजेवे । जेनुं मन न रह्युं विजे पिबे ॥४॥
ए रस पिघोछे जन प्रह्लादे । मन मान्युं नहि बीजे स्वादे ॥ ए रस पि-
घोछे ध्रुव अंवरीपे । ए रस पिघो गोपी शुडाकेने ॥५॥ ए रस पिघो
जन जयदेवे । ए रस पिघोछे उद्धवजेवे ॥ एहआदि जे ऋषिराजन ।
पिघो महारस थया मगन ॥६॥ जेजे जने हरिरस पिघो । तेणे
संसाररस कुचो किघो ॥ चांद लोकमां जे रस रखो । तेतो उलटा

અન્નજેવો થયો ॥૭॥ તેનું વિજે તે મન ન માને । જે કોઈ પૂરણ
 મહારસ પાને ॥ એ રસ આજ આપણને મળ્યો । જે કોઈ સર્વે રસથી
 છે ગળ્યો ॥૮॥ નથી અન્ય રસ એહ સમાન । જેવો આપણે ફિધોછે
 પાન ॥ એ રસ વિના રસ જે વિજો । તેતો દુઃખરૂપ માનિલેજ્યો ॥૯॥
 વિજા રસમાં જેહ લોભાળા । તેતો જ્ઞપ જેમ જાહે બંધાળા ॥ જોયું
 તન ને જોઈજ જાણી । જેની સ્વાદસાથે પ્રીત વાંધી ॥૧૦॥ ત્યાગી
 થઈ જે રસને ચાય । તે ત્યાગિનું ત્યાગિપણું જાય ॥ જાંઠ જારવો
 તુપ તેજાનો । એહઆદિ દઈ સ્વાદ માનો ॥૧૧॥ જાંઠ જાંઠું તિજું
 તમતમું । ગળ્યું ચિકણું જે મનગમ્યું ॥ મનવાંછિત મળાવી જાય ।
 તેને જોઈ છે વૈરાગ્યમાંય ॥૧૨॥ શિરો પુરી ને શેવ સુંવાળી । રુઢા
 મોદક ને રોટી ફાળી ॥ વિધવિધનાં વ્યંજન ચાય । તેને જોઈછે
 વૈરાગ્યમાંય ॥૧૩॥ ગર્મ નર્મ તે મનને ગમે । સારું સ્વાદુ તે જુગતે
 જમે ॥ એનો જાતાં અભાવ ન થાય । તેને જોઈ છે વૈરાગ્યમાંય ॥૧૪॥
 સારું લાગે તે રાખે સંતાડી । થઈ જાવાની વૃત્તિ હરાડી ॥ રાત્ર
 દિવસ રસને ધાય । તેને જોઈ છે વૈરાગ્યમાંય ॥૧૫॥ કરે સ્વાદની
 વાત વજાળી । મુળી આવી જાય મુસે પાળી ॥ તેનેઅર્થે કરેછે ઉપાય ।
 તેને જોઈ છે વૈરાગ્યમાંય ॥૧૬॥ જિહ્વા માગેછે જુજવા રસ । જન
 થયાંછે જિહ્વાને વશ ॥ તેણે સ્વાદ કેદિ ન તજાય । તેને જોઈ છે
 વૈરાગ્યમાંય ॥૧૭॥ પંચ ઇન્દ્રિનું પોષણ સ્વાદ । પંચ પોષતાં વાધે
 પ્રમાદ ॥ પછી પુરુષોત્તમ ન મજાય । તેને જોઈ છે વૈરાગ્યમાંય
 ॥૧૮॥ જેને પંચ પોષવાછે પ્રીત । તેજું સમજે મહારસ રીત ॥ દેસી
 પુટ તનને ફુલાય । તેને જોઈ છે વૈરાગ્યમાંય ॥૧૯॥ તેતો કાવે

नहि हरिदास । जेने अहोनिश रसनी आश ॥ एने जळजंतु जेवो
 गणाय । तेने सोख छे वैराग्यमांय ॥२०॥ जे कोइ कहेवायछे
 हरिजन । तेनुं लोभे नहि कियां मन ॥ जेणे कर्तुं महारस पान ।
 तेणेकरी रक्षा गुलतान ॥२१॥ जेना अंतरमां निरवेद । तेने कोण
 पमाड्यो खेद ॥ नित्ये हैयामां हरिनुं ध्यान । तेणेकरी रक्षा गुलतान
 ॥२२॥ जाणी सरवे सार असार । तुच्छवस्तु करी तिरस्कार ॥ राख्या
 भितरमां भगवान । तेणे करी रक्षा गुलतान ॥२३॥ ब्रह्माआदि जे
 कीटपर्यंत । सर्वे सुख दुःखे अंतवंत ॥ जेने पुरुषोत्तम साथे तान ।
 तेणेकरी रक्षा गुलतान ॥२४॥ एवा संत मळे शुभमति । कहे जोज्यो
 आ जीवनी गति ॥ राख्या जोइए जेह मुखे राम । तेमां राखेछे वस्तु
 हराम ॥२५॥ जेह मुखे भजिए श्रीहरि । तेने बगाडेछे केफेकरी ॥
 गांजो भांग्यने पिबेछे माद । पाये आमिष जिहाने खाद ॥२६॥ जे
 मुखे भजिए परब्रह्म । ते मुखमांय राखेछे भाजम ॥ खाय कवस्तु
 केफने काज । एवा नरने रुखाछे राज ॥२७॥ जे मुख हरि भजवा
 लाम्य । तेह मुखमां भरेछे भांग्य ॥ आपे जरदोखो न पाडे नाज ।
 एवा नरने रुखाछे राज ॥२८॥ जे मुखे जोइए नाम प्रकाशुं । ते मुख
 हिंग लसणे वास्युं ॥ बळी पापिने प्यारी पियाज । एवा नरने रुखाछे
 राज ॥२९॥ जे मुखे हरिगुण गवाय । ते मुखे नर अमल पाय ॥
 काढे कसुंवा करे अकाज । एवा नरने रुखाछे राज ॥३०॥ जे मुखे
 हरि भजिए दाडी । ते मुखे पापी पिबेछे ताडी ॥ सर्वे सजेछे नर-
 कनो साज । एवा नरने रुखाछे राज ॥३१॥ केफेकरीने अकल
 जाय । नासे डहापण ने डुल थाय ॥ तोय निर्लजने नहि लाज । एवा

नरने रुढ्याछे राज ॥३२॥ एह सर्वे जे व्यसन कक्षां । एक खा-
दनी वृत्तिमां रक्षां ॥ तेनो जे नर न करे ताज । एवा नरने रुढ्याछे
राज ॥३३॥ खादमांहि रक्षां बहु शूळ । खाद छे सर्वे पापनुं मूळ ॥
खादे थाय नरक समाज । एवा नरने रुढ्याछे राज ॥३४॥ एवा
अनेक अवगुण जोइ । संत खाद करे नहि कोइ ॥ जेह समे जेवुं
मळे अन्न । जमे निरदोष जोइ जन ॥३५॥ अजगर मधुकर वृत्ति ।
ग्रहे संतजन अनासक्ति ॥ कांतो अणइच्छुं अन्न आवे । नहि तो
बहु घरथी मागिलावे ॥३६॥ काचुंपाकुं जे सुकुं समिष्ट । फळ मूळ
फुल पत्र पिष्ट ॥ होय हरिप्रसादिनुं अन्न । जमे जन ते थाय मगन
॥३७॥ पण खादसारु जे उपाय । न करे ते निःखादी कहेवाय ॥
आवे सहजे ते जमे सुजाण । जेमतेम करी पोपे प्राण ॥३८॥ खाद
अखादनी मुक्ति आश । भजे भगवान् ग्रसोग्रास ॥ जेना अंतरमांहि
वैराग्य । तेणे कयोछे खादनो त्याग ॥३९॥ काथो चुनो ने पान
सोपारी । तज तमाल एलची सारी ॥ जाय जावंत्री लवंग जे छे ।
एहआदि मुखवास न इच्छे ॥४०॥ चुवा चंदन तेल फुलेल । पुष्पहार
ने सुगंधि तेल ॥ तेने त्यागी न इच्छे तनमां । जेने वैराग्य बर्तेछे
मनमां ॥४१॥ जेजे खोळी कक्षां खान पान । तज्यां ते संते
थइ सावधान ॥ अति कयोछे उंडो अमाव । केदि भूले थाय
नहि भाव ॥४२॥ काम लोभ जित्या जेम जने । तेम जित्योछे
संते खादने ॥ थाय उंडो अंतरेथी नाश । त्यारे तजाय वारथी
आश ॥४३॥ जेजे त्यागेछे बहारथी बळे । तेने मांहि खाद
रहेछे छळे ॥ लाग आवे तो करेछे घात । नहिवो वेढो सांभळेछे

चात ॥४४॥ तेतो अंतर त्यागथी जाय । विजे न टळे कोटि उ-
पाय ॥ त्याग वैराग्य विवेक विचार । एह होय ज्यां होय मुरार
॥४५॥ तेह विना वैराग्यनो वेप । तेणे न टळे कामादि लेश ॥
ज्यारे प्रभुसाथे प्रीत लागे । त्यारे काम लोभ स्वाद भागे ॥४६॥
एम जित्योछे जे जने स्वाद । तेना टळिया सर्वे प्रमाद ॥ जिति
स्वाद थया शुद्ध आपे । स्वामी सहजानंद प्रतापे ॥४७॥ पूर्वछायो-
सहज स्वभावे संतने । अंतरमां रहेछे एम ॥ मळयेपण मन नव्य
चळे । अणमळ्युं इच्छे केम ॥४८॥ एम संतशिरोमणि । जित्या
स्वादने जेह ॥ पिंड ब्रह्मांड पार प्रीति । कहुं एवा निरसनेह ॥४९॥
इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनि-
विरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये निरस्वादि अवतमान कहां एनामे एकसो
ने आठसुं प्रकरणम् ॥१०८॥

चोपाह—हवे कहुं निरस्नेही जन । मुणो रीत्य तेनी दइ मन ॥
एक प्रभुसाथे प्रीत जोडी । विजा जक्त सह साथे तोडी ॥१॥
पिंड ब्रह्मांडमां नहि प्रीत । चौद लोकमांहि नहि चित्त ॥ छे ए
निःस्नेही जननी रीत्य । पेखे पिंडने पहेलुं अनित्य ॥२॥ आदि
अंते मध्ये जोइ एह । पछी करे तनमां सनेह ॥ पेखि प्रसिद्ध पिंडना
हाल । पछी माने जो मनाय माल ॥३॥ ज्यारे छुवे विचारि आ
पिंड । देखे नखशिखा नरक कुंड ॥ परु पाच ने पिया प्रसिद्ध ।
वहे रिट शेडा बहुविद्ध ॥ ४॥ कफ थुंक ने लाळ कहेवाय ।
नित्य निसरे ते मुखमांय ॥ बहु बलखा आवे ओंकार । दिसे दांत
हाडकानी हार ॥५॥ मज्जा मेद ने मांस रुधिर । मळ मूतरे मयु

शरीर ॥ हाड पिंजर मढ्युंछे चर्म । मांदि भयोछि आंतर कर्म
 ॥६॥ भयुं रुधिर ते रगरगे । वहे नरक ते नव मारगे ॥ नख केशमां
 कैक वस्तु भली । भरी मेचे माथानी तुंवली ॥७॥ खेद शुक्र
 शलेपम आम । गुंगा गिडर आदि अकाम । एवं पेखियुं पोतानुं
 पिंड । चोखुं जाण्युं चमारनो कुंड ॥८॥ पेखि प्रकट पिंडमां एह ।
 संते समझी मुख्यो सनेह ॥ एना संबधि जे जगमांय । तेसाथे केम
 सनेह थाय ॥९॥ ज्यांज्यां धर्यो जीवे अवतार । तियां कर्यो कुडुंब
 परिचार ॥ मात तात ने भगिनी भाइ । सुता सुत दारा ने वेवाइ
 ॥१०॥ तेमां कोण अधिक ने ओछे । समतुल्य सगां ए सह छे ॥
 तेमां कोण साथे प्रीत जोडे । वळी किया सगा साथे तोडे ॥११॥
 लखचोराशि कुडुंब कर्युं । सरवे सगे आ ब्रह्मांड भयुं ॥ माटे मेल्युं ए
 कुडुंब जेम । संते मेल्युं आ समझि तेम ॥१२॥ जेम गयो द्विज ढेडवा-
 डे । भुल्ये रह्यो तियां कोइ दाडे ॥ तेह ब्राह्मणपणाने भुली । केम फरे
 श्वपचमां फुली ॥१३॥ एम देह ने देहसंबधि । तोडि प्रीत्य ते शुं बहु
 विधि ॥ जेणे तोडिछे पिंडशुं प्रीत । तेनुं विजे वेसे केम चित्त
 ॥१४॥ स्वर्गलोकना सुख सांभळी । नथी इच्छता तेहने वळी ॥ एक
 ब्रह्माना दिवसमांय । चौद इंद्र आवे वळी जाय ॥१५॥ तेनिकोरनो
 भय नहि कांड । एम अंधधंध मदमांड ॥ जियां खान पान ने खुमा-
 री । महा मदोन्मत्त नरनारी ॥१६॥ जेवो तरुणतने बेशावाडो । तेवो
 अहर्निशनो अखाडो ॥ पुन्य खुटे पडे पाछो तेह । माटे संत एथी
 निरखेह ॥१७॥ कोइकरीत्ये शुं जाय कैलास । तो त्यां भूत भैरवनो
 वास ॥ अतिक्रोधी ने करुह अंगे । एवां रहेछे शिवने संगे ॥१८॥

भांग्य घतुरा अशुद्ध आहार । तमोगुणी ने तोरी अपार ॥ एमां शुं
 सुख जाणि वसेह । माटे संत एथी निरस्नेह ॥१९॥ ब्रह्मलोकनुं सुख
 सांभळी । मन वळतुं नथी त्यां वळी ॥ कर्णों कामे जह तियां कळो ।
 अज अंतरे थयो आकळो ॥२०॥ वळी जंघथी जाया अदेव । यक्ष रक्ष
 थया ततस्नेह ॥ तेतो लेवा ताक्या अजलाज । विजा धोव्याछे साधाने
 काज ॥२१॥ जोह एवुं विकललोक एह । संते न कर्णों समझि सनेह ॥
 हशे सुख टाळिजाय तेह । माटे संत एथी निरस्नेह ॥२२॥ एम पेखियुं
 पिंड ब्रह्मांड । मटी जाय दिठि एवी मांढ्य ॥ जाशे यतकिंचित छे
 जेह । माटे संत एथी निरस्नेह ॥२३॥ स्वर्ग मृत्यु ने पातलमांय ।
 रहेवा जेवी वस्तु नथी क्यांय ॥ रहे नहि जे देखाय देह । माटे
 संत एथी निरस्नेह ॥२४॥ स्थावर जंगम जेजे कहेवाय । सर्वे छे
 काळना म्रुएमांय ॥ शुं समझिने करे सनेह । माटे संत एथी निर-
 स्नेह ॥२५॥ एम बात करे सहु संत । तमे सांभळज्यो गुणवंत ॥
 जियांलगि मनाय हुं देह । तियांलगि नहि निरस्नेह ॥२६॥ देह-
 केडे वळग्यो संसार । पाप पुन्य वळी परिवार ॥ सुख दुःख मान
 अपमान । हर्ष शोक वृद्धि वळी ज्ञान ॥२७॥ एह सर्वे रक्षां
 देहवांसे । देह मानतां सर्वे मनाशे ॥ ज्यारे थाय देहथी निस्त्रेह ।
 त्यारे तुटे सहुशुं सनेह ॥२८॥ ज्यारे मनाय आतमा आप । त्यारे
 जाय सर्वे संताप ॥ आत्मरूप मनाय आपणुं । त्यारे नर पामे
 निस्नेहिपणुं ॥२९॥ आतमाने कोण मात तात । आतमाने कोण
 नात्य जात्य ॥ कुळ कुडुंब जे परिवार । आतमाने नहि मुत नाख
 ॥३०॥ आतमाने नहि आप पर । शत्रु मित्र ने नहि अवर ॥ आ-

तमाने नहि धरा धाम । आत्माने नहि देशगाम ॥३१॥ आत्माने
 नहि धन माल । अशन वसन भूषण रसाल ॥ माटे आत्मा आ-
 पे मनाय । त्वारे सर्वेधी निःस्नेह थाय ॥३२॥ आपे थइ आत्म-
 स्वरूप । भजे प्रभु परमात्मा रूप ॥ राखे पुरुषोत्तममांहि प्रीत ।
 विजे वेसे नहि कियां चित्त ॥३३॥ तेह भक्त थयो एकांतिक ।
 जेना अंतरमां हरि एक ॥ एम समझिया जन जेह । थया निर-
 विघ्न निरस्नेह ॥३४॥ एम समझिया विना जेह जन । ते निःस्नेही
 नहि निर्विघ्न ॥ विजिरीत्ये थाय निरस्नेह । तेने क्यांक बंधाय
 सनेह ॥३५॥ देहरूप थइ करे त्याग । तेनो टके नहि वैराग ॥
 देह होय त्यां देहनुं कुळ । देह सर्वे सनेहनुं मूळ ॥३६॥ जेम मा-
 थेथी मोडतां वृक्ष । लागे पत्र तेने विजां लक्ष ॥ ज्यारे मूळेथी वृक्ष
 छेदाय । शाखा पत्र फुल फळ जाय ॥३७॥ तेम देहने न माने आप ।
 त्वारे जाय समूलो संताप ॥ एम समझिया संत सुजाण । जेने मळ्या
 पुरुष पुराण ॥३८॥ थयो सनेह श्यामळा संगे । थयुं विजुं अभावतुं
 अंगे ॥ मन ढळि आव्युं एह ढळे । वळे नहि पाळु कोइ काळे ॥३९॥
 एम कहि निःस्नेहिनी रीत्य । सहजे रहेछे संत एम नित्य ॥ नथी तेनो
 ते थाप उत्थाप । स्वामिसहजानंद प्रताप ॥४०॥ पूर्वछायो—
 सुंदर रीत्य ए संतनी । एम रहे तेह निरस्नेह ॥ पिंड ब्रह्मांड प-
 दारथे । केदि करे नहि सनेह ॥४१॥ काम लोभ ने स्वाद सनेह ।
 जिति वेठा तेह जन ॥ मान तज्युं जे मुनिये । कहुं सांभळज्यो सह
 जन ॥४२॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनि-
 ष्कलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये निरस्नेहि व्रतमान कह्युं एनामे

एकसो ने नवमुं प्रकरणम् ॥१०९॥

चोपाइ—हवे कहुं नर निरमान । जेने भेट्या छे श्रीभगवान ॥
 ते प्रभु छे सहुना स्वामी । कर्ता नियंता अंतरजामी ॥१॥ जेनी अकुटि
 विलास मांय । कोटि ब्रह्मांड मांगे ने थाय ॥ एवा समर्थ श्रीम-
 हाराज । सर्वे उपर छे अधिराज ॥२॥ जेजे धारे ते कारज्य करे ।
 ते फेरवुं केतुं नव्य फरे ॥ सर्वे कारणना कारण जेह । तेणे धर्युं
 पृथ्वीपर देह ॥३॥ एवा पुरुषोत्तम परब्रह्म । जेने नेतिनेति कहे
 निगम ॥ तेह थइ मनुष्य आकार । करे बहु जीवनो उद्धार ॥४॥
 मेलि पोतानी भोव्यप नाथ । मळी रक्षा मनुष्यने साथ ॥ थइ नाथ
 आपे निरमान । करे संसारिनुं सनमान ॥५॥ वळी सहे जग उप-
 हास । तोय न करे मान अविनाश ॥ जोने श्रमभदेवे केतुं सहुं ।
 अतिशे निरमानने ग्रहुं ॥६॥ जोने कपिलदेव दयाल । जेने मारवा
 घाया भूपाल ॥ जोने वामनजि निरमानी । बळिद्वारे वड्या घर-
 दानी ॥७॥ जोने राम केवा निरमान । नागपासे बंधाणा निदान ॥
 जोने कृष्ण केवा समरथ । मेली मान ताण्यो अपिरथ ॥८॥ एह-
 आदि बहु अवतार । कहेतां आवे नहि तेनो पार ॥ जुबो वर्तमान
 काळे आज । केवा निर्मानी छे महाराज ॥९॥ आपे समर्थ ने सर्वे
 सहे । एवुं निरमानिपणुं ग्रहे ॥ करे तुच्छ जीव तिरस्कार । तेपर
 रोप न करे लगाव ॥१०॥ हवे एवा प्रभुना जे दास । कहो केम
 न सहे उपहास ॥ जेना निरमानी भगवान । तेना जनने जोये केम
 मान ॥११॥ मान राखे ते राखस दैत्य । जन होय सदा मानजि-
 त ॥ मान जोहए हिरण्याक्ष अंग । जेणे युद्ध कयों लेरी संग ॥१२॥

मान हिरण्यकशिपुने जोइए । जेने जगमां जित्यो नहि कोइए ॥
 मान जोइए रावणजेवाने । एहआदि राक्षस एवाने ॥१३॥ मान
 जोइए कंस भूपालने । विजा शालन शिशुपालने ॥ मान जोइए
 ते जरासंधने । मान जोइए धृतराष्ट्र अंधने ॥१४॥ मान दुर्योधनने
 ते जोइए । एहआदि एवा विजा कोइए ॥ एवा दुष्टने मानज घटे ।
 हरिजनतो मानथी हटे ॥१५॥ मानेकरीने जयविजय । वैकुण्ठथकी
 पडिया तेय ॥ माने पढ्यो इंद्र सुरपति । माने पढ्यो नहुप भूपति
 ॥१६॥ माने पडियो राजा ययाति । विजा सुरासुर पढ्या अति ॥
 माने चित्रकेतु कयों चुर । थयो तेह वळी धृत्रासुर ॥१७॥ माने दक्ष
 पाम्यो अतिदुःख । थयुं मोत ने वणशुं मुख ॥ माने गयुं रावणलुं
 राज । माने थयुं बहुलुं अकाज ॥१८॥ माने गयुं कौरवलुं कुळ ।
 माने गयुंछे कंसनु मूळ ॥ माने सुर असुर छे दुःखी । मान राखी
 थया कोण सुखी ॥१९॥ स्वर्ग मृत्यु पाताळ मोक्षार । माने मारि
 मुख्यां नरनाख ॥ काम क्रोध लोभ केदि जाय । पण मान तेतो न
 मुकाय ॥२०॥ नथी विजा कोइनो ते वांक । माने रोळ्याछे राजा
 ने रांक ॥ एवो नर नजरेन आवे । जेना मनने मान न भावे ॥२१॥
 घर तजि जाय कोइ वन । एकांत्ये वेसि करे भजन ॥ अन्न मुकी
 फळ फुल खाय । पण मान तेतो न तजाय ॥२२॥ कोइ करे ते
 नामरटण । कोइ करे अवनि अटण ॥ गंगा यमुना सरस्वती नाय ।
 पण मान तेतो न तजाय ॥२३॥ कोइ वधारे नख ने केश । करे तीर्थ
 फरे देशोदेश ॥ पहेरे नहि पगरखां पाय । पण मान तेतो न त-
 जाय ॥२४॥ कोइ उघाढा रहे अवधूत । कोइ भुंसे अंगमां भभूत ॥

થન નારીને નિકટ ન જાય । પળ માન તેતો ન તજાય ॥૨૫॥ કોઈ
 જ્ઞાની થઈ કરે જ્ઞાન । કોઈ ધ્યાની થઈ ધરે ધ્યાન ॥ કોઈ ભક્ત
 થઈ ગુણ ગાય ॥ પળ માન તેતો ન તજાય ॥૨૬॥ કોઈ રાखે કંથા
 ને ગોદહી । કોઈ રહે જિયાંતિયાં પહી ॥ સહે શીત ઉષ્ણ અંગમાંય ।
 પળ માન તેતો ન તજાય ॥૨૭॥ કોઈ રહે મુખેં મૌન સાધી । કોઈ
 જમે નહિ અન્ન રાંધી ॥ કાચું પાકું મઢે તેવું સ્વાય । પળ માન તેતો
 ન તજાય ॥૨૮॥ કોઈ તપી થઈ કરે તપ । કોઈ જપી થઈ કરે જપ ॥
 મેલે વસન ભૂષણ હૃદાય । પળ માન તેતો ન તજાય ॥૨૯॥ કવિ
 કોવિદ પંડિત પીર । યોગી યતિ સતી શૂરવીર ॥ માન ગયે મર-
 વાને ચાય । પળ માન તેતો ન તજાય ॥૩૦॥ સર્વે મરેછે માનના
 માર્યા । માન આગબ્ય કહક હાર્યા ॥ એવા માનને મેલિ મહાંત ।
 માવે મજેછે શ્રીમગ્ગવંત ॥૩૧॥ મેલિ પિંડ બ્રહ્માંડનું માન । સંત
 સદા રહે ગુલતાન ॥ અન્ય માનને જન ન હૃચ્છે । જેની મતિ તે મોટી
 થઈછે ॥૩૨॥ આપે માનેછે આત્મા રૂપ । સોજ્ઞ મનાણું બ્રહ્મસ્વરૂપ ॥
 સ્પૂલ સૂક્ષ્મ કારણ દેહ । જાગ્રત સ્વપ્ન ને સુષુપ્તિ તેહ ॥૩૩॥ મન
 યુદ્ધિ ચિત્ત અહંકાર । ગ્રાણ પંચ હૃદ્રિયપરિવાર ॥ પંચ દેવ સત્ત ધાતુ
 જેહ । એહ સર્વે મઢિને આ દેહ ॥૩૪॥ જેમ કલ્પો શરીરનો સાજ ।
 તેમ બ્રહ્માંડનો છે સમાજ ॥ તેને પાર પ્રકૃતિ પુરુષ । તેથી પર બ્રહ્મ
 એક રસ ॥૩૫॥ સત્ત ચિત્ત આનંદ સ્વરૂપ । એવું મનાણું આપણું રૂપ ॥
 પછી બ્રહ્માદિ કીટપર્યંત । તેમાં મોહ પામે કેમ સંત ॥૩૬॥ આપે
 થયાછે આત્મારામ । દાસ મુશ્વિયા પૂરણકામ ॥ મેલિ પિંડ બ્રહ્માંડનું
 માન । થયા બ્રહ્મસ્વરૂપ ગુલતાન ॥૩૭॥ એવા માનમાં મસ્ત છે જેહ ।

विजा मानने न इच्छे तेह ॥ अवरमां नथी उतार्हु मन । करवा पुरुषोत्तम प्रसन्न ॥३८॥ एम समझ्या संत सुजाण । तेने रहि नहि कोइ ताण ॥ एम आदि अंत्ये मध्ये जन । तजि मान भज्या भगवन ॥३९॥ एयुं समझिने संत आज । कर्हु तनमने मान ताज ॥ थया निरमानी एम संत । जेने भेटिया श्रीभगवंत ॥४०॥ तजि तन ने मननुं मान । रखा हरिमांहि गुलतान ॥ काम लोभ ने खाद सनेह । मेल्या मानआदि पंच एह ॥४१॥ शोधि शत्रुनो कयों संहार । जित्या जन थयो जेजेकार ॥ पंच वैरी सुवे गयुं पाप । एह प्रकट प्रभुनो प्रताप ॥४२॥ एह पंचवैरी परचंड । जेने बस छे पिंड ब्रह्मांड ॥ तेने जितिने पाम्या आनंद । जेने स्वामी मळ्या सहजानंद ॥४३॥ पूर्वछायो—सहजे रहे सतसंगमां । पंच वरतने परमाण ॥ काम लोभ खादने । तजि सनेह मान सुजाण ॥४४॥ एह रीत त्यागितणि । एम मुनि रहे अनेक ॥ हवे कहुं सुणज्यो सह । सांख्ययोगी बाइयोनी टेक ॥४५॥ इति श्रीमदेकांतिकथर्मप्रवर्तकप्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये निरमानि प्रतमान कहुं एतामे एकसो ने दशसुं प्रकरणम् ॥ ११० ॥

चोपाइ—हवे कहुं हरिजननी रीत । सह सांभळज्यो दइ चित्त ॥ सांख्ययोगी बाइयो हरिजन । जेनां तपपरायण तन ॥१॥ सर्वे तजि संसारनी आश । भजे अंतरमां अविनाश ॥ पुरुषोत्तम प्रकट पेसी । विजि सर्वे इच्छायो वेखी ॥२॥ देह गेहतणां सुख त्यागी । जेनी लगनि नाथसुं लागी ॥ खानपानथी उतारी मन । भावे करे हरिनुं भजन ॥३॥ वसन भूषण न चाय चित्त । जेने

પૂરણવ્રહ્મશું ગ્રીત ॥ એવી મઠે વાહ્યોની મંડલી । કરે વાત માંહે-
 માંહિ મઠી ॥૪॥ વાહ્યો સાંમઠ્ઠ્યો એક વાત । આજ મહારાજ છે
 રઠ્ઠિયાત ॥ હશિ ઘોલેછે હેતને વયળે । વઠી જુવેછે અમૃતનયળે
 ॥૫॥ માટે મોહું ભાગ્ય છે આપણું । છીએ વાલ્યમને વહાલાં ઘણું ॥
 મળે આવિયો આ અવતાર । જેમાં મઠિયા ગ્રાણઆધાર ॥૬॥ લિધો
 અલમ્બ લાભ તે આજ । સર્વે સર્પાંછે આપણાં કાજ ॥ કોઈ વાતની
 ન રહિ રામી । આજ મઠ્યા સહજાનંદસ્વામી ॥૭॥ એવા તજિ
 સુસદાપી શ્યામ । કોળ કરે માનસો હરામ ॥ એવી કોળ અમા-
 ગણી હશે । જે કોઈ દેહનાં સુસ હચ્છશે ॥૮॥ દેહ મુખમાં રહો
 સંસાર । દેહસુખમાં વિપયવિકાર ॥ દેહમાંહિ માન્યુ જેને આપ ।
 તેને મઠ્યાંછે પૂરણ પાપ ॥૯॥ એવી ગર્દમી નારી છે ઘણી । શું
 કહીએ વાહ વાત તે તળી ॥ નિત્યે કરીને નવલો રંગ । દેસાડેછે
 પુરુષને અંગ ॥૧૦॥ વસ્ત્ર આભૂષણ પહેરી અંગ । નિત્ય ફરેછે નવલે
 રંગ ॥ ગુંથે કેશ હમેશ હરાડી । ફરે શેરી બજારમાં દાડી ॥૧૧॥
 તને ચોપડિ તેલ ફુલેલ । આંજિ આંસ્ય ને જુવેછે છેલ ॥ રુડો
 પુરુષ દેખિને રિણે । ગઠે અંતર મિતર મિજે ॥૧૨॥ જે પુરુષ મા-
 ન્યા સુપરુપ । તેનું સાંમઠ્ઠો કહું સ્વરુપ ॥ જેને જાણેછે રુડો રૂપાઠો ।
 તેના મિતરનો માલ માઠો ॥૧૩॥ માંહિ મર્યો મજ્જા મેદ માંસ ।
 તેની અમાગણી કરે આશ ॥ પરુ પાચ પડે પિયા ઘણા । વહે લિંટ
 શેઢા લજામણા ॥૧૪॥ કફ શુંક ને લાઠની સ્વાડી । મુખે શરે
 તે મેઘ અપાડી ॥ પડે વલસા આવે ઓકાર । દિસે દાંત હાડકાંની
 હાર ॥૧૫॥ મઠ મૂતરે પૂરણ પેટ । તેની મુંઢણ ચાયછે મેટ ॥

कुलटा मन रिझि करके । जेणे करीने जाशे नरके ॥१६॥ मांहि
भरियो आंतर कर्म । उपर मळोछे आले चर्म ॥ मर्यु रुधिर ते र-
गरगे । एवो अशुद्ध नर छे अंगे ॥१७॥ खेद शुक्र श्लेषम आम ।
नख केश ए दिसे नकाम ॥ गुंगां गिडरे मर्यो भंडार । तेनो पा-
पणी करेछे प्यार ॥१८॥ नरककुंड जेवो नरदेह । तेशुं शंखणी करे
सनेह ॥ पुंजा कचरा नाम उकरडा । दिसे दुरगंधिना डुंगरडा ॥१९॥
देसि नखशिखा वस्तु नकाम । फुये समझिने पाळ्यांछे नाम ॥
नाग बाघ सिंह नाम सरे । एथी अबळा केम उगरे ॥२०॥ गुणे
जुक्त जाणो एह नाम । जेने मळे तेनुं टाळे ठाम ॥ कदापि जो होय
नाम सारुं । जेम कावे मिहुं ने छे खारुं ॥२१॥ वळी सांभळो
कहुं साहेली । नर होय फोगटिया फेली ॥ गांजा भांग्य माजम
मफर । ताडी मद्य पिवे दाडी नर ॥२२॥ पिवे अमल होका हमेश ।
गये जीवने रंगावे केश ॥ खाय कवस्तु कामना काज । पापी
पुरुपने नहि लाज ॥२३॥ जेजे भवमांहिछे भुंडाइ । तेतो सर्वे
रहि नरमांइ ॥ जेजे पृथ्वी उपर पाप । तेना करनारा नर आप
॥२४॥ चोरी हिंसा कसाइनां काम । करे नर न करे ए वाम ॥
युद्ध विरोधे वैरमां लडे । सामसामा शिश बहु पडे ॥२५॥ चाले
रुधिरनी तियां धारुं । मरे मनुष्य हजारेहजारुं ॥ एवे पापे होय
नर पुरा । तेतो कहावे जगतमां शूरा ॥२६॥ कइ जीव करे कच-
रघाण । एवा पापिनां थाय बखाण ॥ एवा पापी पुरुपना देह । तेशुं
खमे करे कोण स्नेह ॥२७॥ एने इच्छे अमागणी नाख । जेने जा-
जुंछे जमने द्वार ॥ नारी नरकमां जायछे आपे । ते पुरुपमां ग्रीत्य

પ્રતાપે ॥૨૮॥ વઢી કહું પુરુષનાં પાપ । તમે સાંમઢ્યો સહુ આપ ॥
 નર વિકઢ હોય વિશેક । જેના અંતરમાં નહિ ટેક ॥૨૯॥ કરે
 પરાણે નારીસ્પરશ । થાય વિકઢ કામ વિવશ ॥ જોને વઢા સર-
 વેના વાપ । તેણે કર્યો સુતાને સંતાપ ॥૩૦॥ જોને ઇદ્ર અમાગિનાં
 કામ । કર્યું અહલ્યાનું જીવત હરામ ॥ જોને વિધુનો ગયો વિચાર ।
 હરિ પરાણે ગુરુની નાસ્ત ॥૩૧॥ જોને સુરગુરુ વૃહસ્પતિ । કર્યું
 અવઢાનું અવઢું અતિ ॥ જોને નહૂપ મૂરખ મરવા । જોરે ઇચ્છ્યો ઇંદ્રા-
 ણીને ઘરવા ॥૩૨॥ જોને યયાતિ મૂરખ જન । માગ્યું પુત્ર પાસલે
 જોવન ॥ ઇદ્રાદિ મોટા મોટા જેહ । થયા વિકઢ તનમાં તેહ ॥૩૩॥
 હવે વિજા રહ્યા જેહ જન । તેનાં ક્યાંથી સ્થિર હોય મન ॥ માટે પુરુ-
 પતન જે પામ્યા । તેતો લાજ ઘરમને ઘામ્યા ॥૩૪॥ પાપમૂર્તિ પુરુ-
 પપિંડ । નર મઢ્યે મઢ્યો નરક કુંડ ॥ તેમાં પડેછે પાપણી જદ્ ।
 લજાવોણિ અમાગણી થદ્ ॥૩૫॥ હારી માનહો થદ્ હેરાણ । જેના
 પુરુષે હરાણા પ્રાણ ॥ નયી સુખ છે દુઃખ અલેખે । તેમાં અભા-
 ગણી સુખ દેખે ॥૩૬॥ હવે કહું જે આપણી રીત્ય । પ્રશ્ન વિના
 ન રાણવી પ્રીત્ય ॥ પંચ હાથ પુરુષથી પરું । રહેવું સ્વઢદાર તે
 સરું ॥૩૭॥ ઘાટે ઘાટે ન જાવું ઇકલું । જો ઇચ્છવું પોતાનું મલું ॥
 નરસામાં ન જોડિયે નેણ । વઢી મુલ્યે ન ચોલિયે વેણ ॥૩૮॥
 સંમારિયે ન સુણિયે વાત । હાસરસે ન સ્પરશિયે ગાત ॥ ગુણવારતા
 મુલ્યે ન કરિયે । પુરુષાકાર ચિત્ર પ્રહરિયે ॥૩૯॥ વાત વ્રાત ને
 સુત સંઘાતે । ઇશું વસિયે નહિ ઇકાંતે ॥ પડે કામ અવશ્ય એ સંગ ।
 ત્યારે ચોલવાનોછે પ્રસંગ ॥૪૦॥ ત્યાગી ત્રિયાને તીર્થે જો જાવું ।

संबंधिसंगे तीर्थमां नावुं ॥ द्रव्य राखवुं निर्वाह काज । नहितो आपणी न रहे लाज ॥४१॥ अन्न वस्त्र ते अंगने जोये । जाये जाचवा तो धर्म खोये ॥ जाहुं मोहुं मळे जेवुं पट । तेणे करीने ठांकिये घट ॥४२॥ खारुं खारुं मळे जेवुं अन्न । जमि करिये हरिभजन ॥ आपणुं छे अबळानुं तन । तेमां राखवी जोहए जतन ॥४३॥ घणुं घरतवुं ठावकु ठीक । अति आणि अंतरमां वीक ॥ जेम दोरे चडे नटनारी । चुके नजरतो थाय खुबारी ॥४४॥ माटे रहेवुं सदाय सचेत । हरि विना न राखवुं हेत ॥ आणी अंतरमां हि वैराग्य । करवां तनमन सुख त्याग ॥४५॥ एवी सांभळि शिखनी वात । सर्वे बाइयो थइ रळियात ॥ सत्य वारता छे एज साची । एम समज्या विना वात काची ॥४६॥ पूर्वछायो—ए रीत्य त्यागी त्रियानी । जेणे तज्यो सर्वे संसार ॥ हवे कहूं रीत्य भाइनी । सांख्ययोगी गृही उदार ॥४७॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये सांख्ययोगी बाईयोनां व्रतमान कथां एनामे एकसो ने अगियारमुं प्रकरणम् ॥१११॥

चोपाइ—हवे सांख्ययोगी कहूं भाइ । जेने प्रीत्य पुरुषोत्तममांइ ॥ सदा रहेछे प्रभुजि पास । थइ चरणकमळना दास ॥१॥ हरिपासे रहेछे हमेश । अतित्यागी ने उरुवळ वेप ॥ राखि मुनिजेवां व्रतमान । भावे भजेछे श्रीमगवान ॥२॥ सर्व जक्तना जीवशुं तोडी । जेणे प्रीत्य प्रभुजिशुं जोडी ॥ देहगेहतणां सुख त्यागी । थया प्रभुपद अनुरागी ॥३॥ उठे वेसे चाले जुवे जमे । करे तेह जे माथने गमे ॥ नित्य जोइ महाराजनी भरजि । बर्वे मननी ममता वरजि

॥४॥ आज्ञाकारी छे जेहनां अंग । केदि न करे वचननो भंग ॥ जाणे
 देश काळ वळी समे । करे तेज जे नाथने गमे ॥५॥ मरजि बिना
 पगळुं न भरे । अंतरमां निरंतर डरे ॥ अतिसमष्ट ने संतस्यभाव ।
 प्रेमी नियमी ने भक्तिभाव ॥६॥ दाम वाम जाणि दुःखदाइ । अंति
 अभाव छे मनमांइ ॥ एवा सांख्ययोगिनो समोह । जेने काम क्रोध
 नहि मोह ॥७॥ लोभ लालच स्वाद सनेह । आशा वृष्णा ते वजिछे
 तेह ॥ हर्ष शोक नहि वृद्धि हाण्य । जेणे मेलि तनमन ताण्य ॥८॥
 पंच व्रतमानमांहि पुरा । अंतर साधु ने उपर शूरा ॥ अतिसमर्थ
 ने सावधान । वळी निरखेही निरमान ॥९॥ एवा सांख्ययोगी जे
 सुजाण । करुं तेनां हुं शियां वसाण ॥ विजां गृही घणां वाइ भाइ ।
 जेनी प्रीत्य छे प्रभुजिमांइ ॥१०॥ चोरी अवेरी मदिरा मांस । तेनी
 करे नहि केदि आश ॥ पड्युं द्रव्य पारकुं न हरे । खोटी साख्य
 भुले नव्य भरे ॥११॥ गांजा भांग्य लक्षण हुंगळी । केफ मफर
 माजम वळी ॥ करी केफ सरवेनो त्याग । राखे प्रभुसाथे अनुराग
 ॥१२॥ एवां गृहस्थ घणां नरनारी । जेने मळ्याछे देव मुरारी ॥
 अतिपवित्र ने पुन्यवान । तेनां नाम सांभळो निदान ॥१३॥ प्रथम
 कहुं सांख्ययोगी भाइ । पछी कहुं सांख्ययोगी वाइ ॥ गृहस्थ ह-
 रिभक्त नरनाख । करुं किंचित नाम उचार ॥१४॥ सांख्ययोगि-
 मांहि शिरोमणि । भावे नाम कहुं तेनां भणि ॥ मुख्य मांचो सो-
 मलो मुगत । सुरो मातरो अलैयो भक्त ॥१५॥ काळो चालेरो ने
 राणसुर । लाखो नान नाजो संतसुर ॥ एहआदि काठि जन कहीए ।
 सांख्ययोगी श्यामसंगे लहीए ॥१६॥ भक्त वेरोजि आतमाराम । हुं-

गरजि भगुजि अकाम ॥ मानसिंह ने केशरिसिंघ । खरा क्षत्रि ए
 भक्त अनघ ॥१७॥ भक्त भाणो हमीर भणिजे । उमोजि उभे भक्त
 गणिजे ॥ रवोजि रतनजि गंभीर । लाखो कसलो भीम हमीर ॥१८॥
 वीरो देवो मान गुमानजि । कमो काजु नाथुजि कानजि ॥ ला-
 धोजि नानजि नारायण । एह क्षत्रि प्रभुपारायण ॥१९॥ भक्त मुलजि
 जाति लुवाणो । सदा सखा ए श्यामना जाणो ॥ एहआदि सांख्य-
 योगी कहीए । छे अपार पार केम लहीए ॥२०॥ उको हरजि रामजि
 दोय । कृपिकर करमशि सोय ॥ जोधो जेठो मेधो हरिनाथ । भगो
 अर्जण विजलो साथ ॥२१॥ राठोडादि प्रभुजिना दास । लालो
 बादर वे प्रभुपास ॥ मियां करिम रयो हसन । राजा भुला नाथादि
 घवन ॥२२॥ एह रहेछे प्रभुजिपास । सर्वे तोडी जगतनी आश ॥ एह
 सांख्ययोगी सहु जन । भावे करे हरिनुं भजन ॥२३॥ कहुं प्रभुतणा
 पारपद । जेने काम क्रोध नहि मद ॥ मोटा मुक्त छे मुळजि नाम ।
 चरणिराट जन जेराम ॥२४॥ एह आदिक विजा जे घणा । सदा
 पारपद प्रभुतणा ॥ दीनानाथ प्रागजि पुराणी । जेनी सुधासमान छे
 वाणी ॥२५॥ रहे हरिपासे ए हमेश । जेना मनमां मोह न लेश ॥
 एवा बहु रहे हरिपास । थइ चरणकमलना दास ॥२६॥ हवे सांख्य-
 योगी वाइयो जेह । जेने प्रभु साथेछे सनेह ॥ अतित्यागी ने वळी
 अकाम । कहुं तेनां सांभळज्यो नाम ॥२७॥ मुख्य राजवाइनी ए
 रीति । प्रभु बिना नहि कियां ग्रीति ॥ जीवुंवाइ जीवनां उदार ।
 राख्या प्रभु न राख्यो संसार ॥२८॥ लाडुवाइ प्रभुजिने जे प्यारां ।
 सुघुद्धि गुणलक्षणे सारां ॥ मीणवाइ जेवा मुनिराज । जेणे राजि

कर्या महाराज ॥२९॥ अमरवाई द्विज मर्मवान । हरिसेवामां जे सा-
 वधान ॥ रामवाई वेउ हरिमक्त । भज्या हरि तज्युं जेणे जक्त ॥३०॥
 अतिविरक्त अमृतचाइ । जेणे त्रोटि संसार सगाइ ॥ श्वाप्तो झम-
 कुचाइने वैराय ॥ कर्णु प्रभुसारुं सुख त्याग ॥३१॥ रतिना फुलिवा
 रुडां जन । कर्णु कुळ पोतानुं पावन ॥ राजुवाई काजु हरिदास ।
 जेने न लाग्यो नास्तिक पास ॥३२॥ अमरवाईने अमुलांवाई । अदि-
 बाने प्रीत्य प्रभुमांइ ॥ तन मनना सुखने त्यागी । प्रभुचरणे प्रीत्य
 जेनी लागी ॥३३॥ एहआदि सांख्ययोगी जेह । कक्षां एक गढडानां
 तेह ॥ सोमदेवाई ने मुरवाई । थइ सोमावाईनी भलाइ ॥३४॥ हवे
 कहुं बिजा हरिजन । जेनां प्रभुपरायण मन ॥ कहेवामात्र कर्मयोगी
 नाम । अति अंतरमांहि अकाम ॥३५॥ कहुं नाम तेनां निरधार ।
 जेने प्रभुजि साथे छे प्यार ॥ अतिप्रीत्य जेने प्रभुमांइ । तेह विना
 बिजुं दुःखदाइ ॥३६॥ खरां खीमवाई पांचुनाई । जेनी कहि न जाय
 मोटाइ ॥ नानवाई ने कुंयखवाइ । जसुवाईनी थइ भलाइ ॥३७॥
 सांख्ययोगिनां सेवक जन । तेनांपण भाग्य धन्यधन्य ॥ बेनी कलु
 हिरु ने रतन । प्रेमां करे प्रभुनुं भजन ॥३८॥ डोसी गंगामा ने
 वाइ देव । विरु बळी करे हरिसेव ॥ रामवाई नाथी कंकु कैये । हरि-
 सेवा बहाली जेने हैसे ॥३९॥ मानुं मधु अवल इत्यादि । हरिजन
 जीरी चाली आदि ॥ एह सांख्ययोगिनां सेवक । जाणे सर्वे विधि
 विचेक ॥४०॥ मन कर्म करे सेवकाइ । एवो निरधार अंतरमांइ ॥
 बळी जाणेछे राजि महाराज । एवुं जाणिने करेछे काज ॥४१॥
 बिजां गढडामांहि छे घणां । निजसेवक महाराजतणां ॥ प्राणजी-

वन प्रभुने जाणी । भजे भाव भितरमां आणी ॥४२॥ पुरपति छे
 अति अवल । काठी अनुष नाम एभल ॥ तेना पुन्यतणो नहि पार ।
 जेनो अतिपवित्र परिवार ॥४३॥ तेनो सुत ते उत्तम नाम । सर्वे शुभ
 गुणनुं छे धाम ॥ कहीए मोट्यप शुं एनी अति । केदि न चळे धर्मयी
 मति ॥४४॥ सोंपि सर्वे हरिने सुजाण । वर्ते प्रभुनी मरजि प्रमाण ॥
 जेने घेर नित्य मुनिजन । लिये प्रसाद करे भजन ॥४५॥ जीवोखा-
 चर आदिक जाणो । तेण भक्त प्रभुना प्रमाणो ॥ बळी उत्तमसुत जे
 बावो । स्पर्शि प्रभु लिधो जेणे लावो ॥४६॥ धन्य भक्त ते धांधल
 घेलो । अतिनिर्मळ नहि मन मेलो ॥ मालो माणशियो नागदान ।
 जेने वहाला छे श्रीभगवान ॥४७॥ भक्त उको अतिनिरमान । संत
 टेलमांहि सावधान ॥ एहादि काठि भक्त अपार । भजि हरि थया
 भवपार ॥४८॥ भट गोपी प्रभुजिने प्यारा । तेना सुत ते व्रण छे
 सारा ॥ रघुनाथ ने लालजि नाम । त्रिजो सुत बारु जीवराम ॥४९॥
 द्विज मकन कुरजि नाम । भगो वेचर ने लखिराम ॥ रामचंद्र ने
 रतनेश्वर । हरजीवन डोसो जागेश्वर ॥५०॥ नागरादि छे विप्र अ-
 नेक । भजे हरि तजे नहि टेक ॥ जुठा लखा जुगल वणिक । दो
 अमरशि ने डायो एक ॥५१॥ मालजि हीरो कृष्णजि दोय । कानजि
 ने रुगनाथ सोय ॥ कमलशि सुरचंद्र दोय । हरिभक्त वणिक ए
 सोय ॥५२॥ शबो सिमो ने कृष्ण प्रेमजि । वालो वसतो मेघो गु-
 लजि ॥ एह आदि छे भक्त सुतार । जेठा मगादि कहीए सोनार
 ॥५३॥ जगा गांगा आदि जे आहीर । मुणो क्षत्रिमक्त शूरवीर ॥
 सचलोजि जेसोजि पुंजोजि । वेचर ने गोविंद कानजि ॥५४॥ ए-

हादि क्षत्रि भक्त अपार । विजापण अतिशे उदार ॥ खिमो कुंभार
 रुगनाथ सइ । देवा आदि दलवाडी कह ॥५५॥ नाथो हको मू-
 लजि रामजि । आंबो खोडो भावसार हरजि ॥ राजो जगो ने के-
 शव कहीए । रुडा भक्त राजगर लहीए ॥५६॥ नकि भक्त नागा-
 जण राणो । लसमणादि रावल जाणो ॥ लाघो प्रेमजि मेयो कु-
 रजि । हरजि गांगजि तेजो मनजि ॥५७॥ कल्याण जीवो डोशी जा-
 नवाई । राजुवाई सरां सोजामांइ ॥ कणवी केशव जेठो सुंदर । भाट
 रावजि डोसो सगर ॥५८॥ बाघो मावजि रामो लुहार । देवो पु-
 जादो भीमो कुंभार ॥ कोळि मालो वालंद गोविंद । देवजि सांगो
 काळो स्वछंद ॥५९॥ एहादि जन गढडावासी । प्रकट प्रभुजिना
 उपासी ॥ विजा बहु जन प्रभुपास । जेनो देशप्रदेशमां वास ॥६०॥
 कहं तेनां हवे गाम नाम । जेणे प्रभु भज्या तजि काम ॥ सांख्य-
 योगी कर्मयोगी जेह । कहं सर्वे सांभळज्यो तेह ॥६१॥ छेतो अ-
 पार ने अगणित । कहं तेमांधकी हूं किंचित ॥ समुद्रमां सकुन
 सुजाण । पिवे पाथ ते चांच प्रमाण ॥६२॥ पूर्वछाप्यो—आगळ
 घहु अवतारना । जन कहा कविण विचार ॥ पण आज जे ओध-
 रशे । तेनो नहि थाय निरधार ॥६३॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्त-
 कश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्ठुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये
 गढडाना सांख्ययोगी हरिजन तथा सांख्ययोगी घाइयो तथा महारा-
 जना पारपदनां नाम कहां एनामे एकसो ने चारसुं प्रकरणम् ॥११२॥
 , चोपाइ—हवे कहं हरिभक्तनां नाम । जेने मल्याळे सुंदरदयाम
 ॥ अतिपवित्र उच्चम एह । जेने श्रीहरि साथे सनेह ॥१॥ लेतां नाम

आवेछे, आनंद । जेने स्वामी मळ्या सुखकंद ॥ तेनां नाम सांभळे
जे जन । थाय कुलेसहित पावन ॥२॥ सोरठ देशना सतसंगी जेह ।
कहुं प्रथमं प्रकाशि तेह ॥ देश पवित्र पवित्र जन । जेनां हरिपरायण
मन ॥३॥ वाळ जोवन वृद्ध समिष्ट । सरवे जन समाधिनिष्ट ॥ भावि
भक्त चालो जेतवाई । जियां भक्त थया भीमभाइ ॥४॥ तेतो मोटा
मुक्त महामति । सदा सुखिया अंतरे अति ॥ जेनी कंधामां नावे
मोटाइ । एवा भक्त कहीए भीमभाइ ॥५॥ पुन्य पवित्र पर्वतभाइ ।
जेनी अखंडवृत्ति हरिमांइ ॥ स्थिति पिंड ब्राह्मांडने पार । नावे जोये
जगत लगार ॥६॥ अक्षररूप मोक्षप तेतणि । वैश्य भक्तमांहि शि-
रोमणि ॥ एक भक्त राजोभाइ धीर । वचनरूप अनुप आहीर ॥७॥
नकि भक्त छे नागजि नाम । सिमजि श्वजि ने जेराम ॥ राजा
आंया मुळजि कल्याण । एक नामे वे भक्त प्रमाण ॥८॥ नृसिंह
नाथो राघव कुरजि । मावो मेघो ने भक्त कानजि ॥ कहीए केशव
चसतो वळी । शामजि जीवो अरजुन मळी ॥९॥ रुडां गांगु मधु
राधावाई । हरि भजे तेजुनी भलाइ ॥ एहआदि कणवी कहेवाय ।
वसे मुक्त माणावद्रमांय ॥१०॥ द्विजभक्त मुक्त भयाराम । भ्रात भक्त
गोविंदराम नाम ॥ द्विज जीवन मेघनभाइ । जादव रुगनाथ केवाइ
॥११॥ वळी अंवावि जेठो जेराम । भजे द्विज नारायण नाम ॥
भक्त भाणो शेठ मिठवाई । दास देवोकुंभार केवाइ ॥१२॥ जमो
आलशि जाति यवन । भक्त हरिना थया पावन ॥ एहआदि जे
भक्त अकाम । थया मुक्त माणावद्र गाम ॥१३॥ भक्त चालंद मावजि
भलो । वसे गाम समेचे एकलो । भक्त एक छे जादव नाइ । वसे गाम

ईश्वरियामाई ॥१४॥ भक्त कृष्ण क्षत्रि कुंतियाणे । भाट मनोहर सह
जाणे ॥ देवडे दास पुंजो पटेल । वालवे द्विज मुळो वसेल ॥१५॥
भक्त भाविक एक उदार । नाम भगवानजि सुतार ॥ तेनो तन र-
तनजिभाई । वृद्ध भक्त नाम जानवाई ॥१६॥ प्रेमिशा पुरुषोत्तम
नाम । एहादि रहे पोरबंदर गाम ॥ भक्त वजसि अजो कुंमार । वसे
गाम बेलमोझार ॥१७॥ भसरि हीरो वीरो कुंमार । कचरो चाई
मुळी उदार ॥ भक्त शेठ आणंदजि नाम । एहादि भक्त रहे बा-
लागाम ॥१८॥ धन्य पवित्र गाम पंचाळ । जियां हरिजन छे द-
याळ ॥ क्षत्रिकुलआभूषण अति । भक्त एकांतिक महामति ॥१९॥
हेमतसिंघ ने अनुपसिंघ । भक्त भूषण अति अनघ ॥ भूपतसिंघ
नवलसिंघ कहीए । चाद्र थानोजि मेरजि लहीए ॥२०॥ चाई गं-
गावा मानी रमळ । हरिभक्त जेवां गंगाजळ ॥ अदिचा मोटिवा
नानिचाई । मोटां मुक्त क्षत्रिकुलमांई ॥२१॥ जेणे प्रभु पधरावी घेर ।
करी संतसेवा रुडियेर ॥ चिजा भक्त पासे वसे बहु । कहूं नाम तेनां
सुणो सह ॥२२॥ द्विज लाडकी ने रुकमाई । जेनी कहि न जाय
मोटाई ॥ ओझो राघव गोपालदास । भजि हरि तजि जग आश
॥२३॥ ठकर उको मकन जेराम । एहादि ते पंचाळे गाम ॥ भक्त
हमीर खोडो कुंमार । चाई कानु सुत्रेज मोझार ॥२४॥ जन शा-
दुल भोजो हजाम । भक्त खोडो माथरोट गाम ॥ भक्त तेजो जन
देवुचाई । रहे लुहार समिदाणामांई ॥२५॥ भक्त शा खिमजि देवो
नाम । क्षत्रि करणजि सगराम ॥ भक्त कानो जुठो हिरचाई । वसे
वाळंद ए लोजमांई ॥२६॥ मोटा मुक्त मांगरोळ गाम । कहूं तेनां

सांभळज्यो नाम ॥ भक्त वणिक केवळराम । जन भावजि वासण नाम
 ॥२७॥ भक्त रामचंद देवकर्ण । नथु मुळचंद हरिशर्ण ॥ सुरचंद
 हिरजि अखइ । दामोदर गोवर्धनभाइ ॥२८॥ हख कुंख जानु मानुं
 मिठी । नानी अमृत ने वाइ जुठी ॥ मुक्त मेघजि शुरजिभाइ ।
 रतनजि विजां नानवाइ ॥२९॥ एहआदि ते वणिकमांय । सर्वे स-
 माधिनिष्ठ कहेयाय ॥ क्षत्रिभक्त छे मनछाराम । रूपसिंघ उमेद-
 सिंघ नाम ॥३०॥ गुलाबसिंघ आदि जे भाइ । जन एक राजकुं-
 वख वाइ ॥ वैश्य भक्त वखाणवा जेवा । आणंदजि मनजि छे एवा
 ॥३१॥ भक्त मालि मोनजि गोविंद । कहुं वांझा भक्तनुं ते धुंद ॥
 भक्त धनजि नागजि नाम । त्रिक्रम गोकळ माधो अकाम ॥३२॥
 आणंदजि आदिदइ भाई । एक भक्त रुडां भाणिवाई ॥ एहआदि
 विजां बहु भक्त । वसे मांगरोल्यमां ए मुक्त ॥३३॥ लांगोदरे लाखो
 कानुवाई । मोटा भक्त ए सगरमांइ ॥ भक्त वैश्य वसे काळवाणी ।
 कहुं नाम तेनां हुं वखाणी ॥३४॥ शेठ घेलो जेठो जीवराज । भक्त
 खोडे कर्पु निजकाज ॥ जन वैश्य मोटां मिठिवाई । भक्त सगर
 जीवो भगोमाइ ॥३५॥ द्विज लखा आदि जन जेह । कहीए का-
 लवाणिमांहि तेह ॥ मोटा भक्त छे मालियामांइ । ठकर धनजि
 नानजिभाइ ॥३६॥ अमरशि कमळशी केशव । भक्त रामजि रणछोड
 देव ॥ मुळजि आदि लख्या लुवाणा । भक्त प्रकट प्रभुना कहेवाणा
 ॥३७॥ द्विज अर्जुन मुळजि जाणो । सोनी भक्त नथु परमाणो ॥
 भक्त रतनो गोविंद भाणो । जन कणवी मालिये जाणो ॥३८॥
 सतसंगी लुहार शवजि । वसे मंडुरिये मय तजि ॥ भक्त अनुप

अजाव्यगामे । श्रेष्ठ नाथो ने भाणजि नामे ॥३९॥ करमण जेठो
 वशराम । भक्त कणवी अजाव्यगाम ॥ भक्त रुडा रहे अगत्राइ ।
 भजावि गया पर्वतभाइ ॥४०॥ हीरो हृदो आंघो वशराम । जीवो
 पूंजो मुलजि वे नाम ॥ मेघो मावजी लखमण लहीए । हीरो हंसराज
 कृष्ण कहीए ॥४१॥ रुडां रुडि हिरु सेजुवाइ । कहीए कणविभक्त
 अगत्राइ ॥ भक्त श्रेष्ठ उद्धवजि नाम । पाळे व्रत पाडोदर गाम ॥४२॥
 भक्त वसे मुलियासे गाम । जुना भक्त जेठोमेर नाम ॥ सुत हाजो
 नोंघो हिरिवाई । राजि भजे हरिने भलाइ ॥४३॥ द्विजभक्त मुक्त
 आखामांइ । नारायणजि नरसिंहभाइ ॥ कुरजि रामजि इंदरजि । हरि
 भज्या मुले मोह तजि ॥४४॥ हरिजन जीवी मिठी वाई । लाडु
 बेलुनी धन्य कमाइ ॥ एहआदि भक्त वाई भाइ । भजे हरि आखा
 गाममांइ ॥४५॥ पुन्य पवित्र छे पिपलाणुं । तेनी शोभा हुं शिय
 वखाणुं ॥ रामानंद सहजानंदस्वामी । जियां मळ्याता बे बहुनामी
 ॥४६॥ तियां भक्त वसे निष्काम । द्विज मेतो नरसिंह नाम ॥ सुत
 कल्याणजि बालजि कहीए । रुगनाथ नारायणजि लहीए ॥४७॥ द्विज
 लाछु ने वाई कुंवख । सोनि राघव उगो आयर ॥ नाघोरि फतो
 कणवि राम । एह भक्त पिपलाणे गाम ॥४८॥ नकि भक्त छे नावडे
 गाम । द्विज मावजि ने सोनि राम ॥ भक्त वणिक श्वेतरवाइ । सइ
 जीवो ए नावडामांइ ॥४९॥ मोटा भक्त मेघपुरमांइ । सोनि जीवराज
 नारायणमाइ ॥ वडा विरुवाइ हरि भजि । द्विज जेठो भाणजि रवजि
 ॥५०॥ माट अमृतसिंघ नंदुकृष्ण । वाइ लाडकीने हरिप्रश्न ॥ सामत
 सवदास कुंमार । भक्त ए मेघपुर मोक्षार ॥५१॥ मोटा भक्त छे

महादेव नाम । द्विज वसे टिंडमस गाम ॥ वसे वणथल्लिए जन पांचो ।
 कणवि केशव कल्याण साचो ॥५२॥ जाणो जीरणगढना जन । रा-
 मजि कुरजि वृंदावन ॥ माण्यकलाल द्विज हरिराम । नागरमां पां-
 चिवाइ नाम ॥५३॥ क्षत्रि उमेदजि दादोभाइ । भाठ मानसिंदनी
 भलाइ ॥ शा चांपशि विरजि मंगल । भावि भक्त भाटियो गोकल
 ॥५४॥ भक्त लुवार लखमण कहीए । हीरो मुलजि रामजि लहीए ॥
 कृष्ण नाइ जेराम लुवाणो । भक्त एक ओधो गोलो राणो ॥५५॥
 देवराम नारायणजि सुतार । मोटा भक्त छाप करनार ॥ एहआ-
 दि जे भक्त अपार । वसे जीरणगढ मोझार ॥५६॥ मोटा भक्त छे
 भाडेरमांइ । क्षत्रि वाघजि पातलभाइ ॥ असोभाइ ने मुळु वे नाम ।
 द्विज देवराम शिवराम ॥५७॥ मेर जीवणो ने वक्तु नाम । गोक-
 लदासादि भाडेर गाम ॥ द्विज भक्त एक छे लिघुडे । जसवंत भ-
 जे हरि रुडे ॥५८॥ क्षत्रि नाथोजि विप्र प्रेमजि । गणोदमां मो-
 टा हरि भजि ॥ क्षत्रि खोडोजि ने जिजिवाइ । भक्त कहीए तलग-
 णामांइ ॥५९॥ जन रुडा छे जालियामांइ । ठकर हिरो ने नाथो-
 भाइ ॥ सांगो काथड ने नागाजण । वाइ रतनु बाघरिया सुजाण
 ॥६०॥ शा अमरशि ठार वशराम । आहिर वालो गंगादास नाम ॥
 वाइ जीवां सोनी प्रेमवाइ । जन एहादि जालियामांइ ॥६१॥ न-
 थु आहिर वाइ मलाइ । द्विज कानो क्षत्रि वेरोभाइ ॥ भक्त खवा-
 स छे रुपांवाइ । एह आदि उपलेटामांइ ॥६२॥ द्विज नानो प्रभा-
 शंकर नाम । हिरजि वेलजि मयाराम ॥ वाइ लीलवाइ राजवा-
 इ । क्षत्रि जुणो मायावद्रमांइ ॥६३॥ झांझमेखे द्विज अंवाराम ।

क्षत्रि उदो दुधिवद्र गाम ॥ माट गोपाळ ने डोसो कहीए । का-
 जु भक्त कंडोरडे लहीए ॥६४॥ क्षत्रि लाघो जिजि ने अजुजि ।
 सयलोजि बतडजि बाघजि ॥ भक्त गोपाळजि अदोभाइ । हवे कहुं
 हरिजन बाइ ॥६५॥ सजुवा हकुवा बाइ बाजि । भावकुंवख ने भाम-
 नांजि ॥ जांबुवा विरुवा क्षत्रिमांइ । द्विज भावजि मुलजिभाइ ॥६६॥
 हरजीवन जीवो वियास । बाइ देखु जेठि हरिदास ॥ भावजि देवशि
 देवचंद । भक्त लुवाणा भजे गोविंद ॥६७॥ ओझो भीमो लिलो
 लीलबाइ । भक्त एहादि घोरजिमांइ ॥ भक्त ठकर भवान नाम ।
 सतसंगी ए सांकलि गाम ॥६८॥ भला भक्त छे सोनी फणेणी ।
 गोवा बेलानी एकज रेणी ॥ भक्त कानो ने रामजिभाइ । जीवी
 अमुलां केशरबाइ ॥६९॥ भक्त सुतार कृष्ण ते कहीए । जन वि-
 रजि रामजि लहीए ॥ वैरागी एक हरिदास । एहनो छे फणेणिये
 बास ॥७०॥ आनंदजि करमशि वणिक । भक्त कुंमार लाखो छे
 एक ॥ सोनी मिठो ने केशरबाइ । एहादि गाम गुंदालामांइ ॥७१॥
 रुढां जन जाणो जेतपर । भट वामन अजरामर ॥ जन जैराम जी-
 वन नाम । बेलु देव पुतळि अकाम ॥७२॥ जन पारवती आदि
 बाइ । एहादि भक्त ब्राह्मणमांइ ॥ भगवान हुंगर ने भाणो ।
 अजुबाइ ए कणवी जाणो ॥७३॥ ठार ठाकरशि आंवो जन । मानुं
 अमर टवि पावन ॥ एह भक्त सुतार सुजाण । एक जन उनड खुमाण
 ॥७४॥ भक्त कणवी भावजि नाम । विजा जन छे गालोख्य गाम ॥
 वैश्य बाघानो तोरिये बास । खिरसरे ठार हरदास ॥७५॥ सर-
 तानपुरे आलो तेली । भजे हरि जगलाज मेली ॥ शेठ लाघो खि-

मो ने रूपशि । काठी मेराम रामजि कशि ॥७६॥ एहादि दास
 वसे देरडी । जेनी ग्रीत्य प्रभुसाथे जडी ॥ एवा हरिजननां जे नाम ।
 लखवा छे मारे हैये हाम ॥७७॥ पूर्वछायो—कहिकहि कहीए
 क्यांलगी । जननाम अपरमपार ॥ शेष थाके संभारतां । नोय एक
 जिमे उचार ॥७८॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्यामि-
 शिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये सोरठदेशना हरिज-
 ननां नाम कथां एनामे एकसो ने वेरसुं प्रकरणम् ॥ ११३ ॥

पूर्वछायो—बंदु हुं भक्त वालाकना । जन विश्वासी विशेष ॥
 अचळ प्रभुनो आशरो । बळी ग्रहि न मुके टेक ॥१॥ उदार मन
 अतिघणां । जेने प्रकट प्रभुसुं प्यार ॥ भोळे भावे भजे हरि । छळ
 कपट नहि लगार ॥२॥ एवां हरिजननां नाम । लेतां आवे आनंद ॥
 कहुं संक्षेपे सांभळो । जेने स्वामी मळ्या सुखकंद ॥३॥ चोपाइ—
 बहु भक्त बगसरे गाम । कोळी हरिपाल सुत राम ॥ रैयो कानो
 भगो उको राणो । भक्त संघो भगो कृष्ण जाणो ॥४॥ भक्त वेलो
 मेपो जोधो जन । कुरजि हरजि ए पावन ॥ देवशिआदि दै सतवारा ।
 भक्त नाइ राजो मावो सारा ॥५॥ नकि वैश्य एक नानबाइ । वसे
 जन ए बगसरामांइ ॥ वैश्य कलो ने पुंजो पावन । वसे मालवाणे ह-
 रिजन ॥६॥ घुघराले छे लाघो सुतार । उको चितळे मांडण लुवार ॥
 ठकर वसतो ढोलरवामांइ । मांडवडे छे नारायण नाइ ॥७॥ स-
 नाले गोदड भकवाणो । सुडावड गोवर्धन लुवाणो ॥ चरखे जन
 राम कुंभार । देरडिमांहि शामो सोनार ॥८॥ पिठवाजाले खिमो
 पटेल । चुडामां भक्त वेलो वशेल ॥ भक्त कृष्ण आहीर हामापर ।

घरवाळे छे डायो सगर ॥९॥ द्विज भक्त सुंदरजि उदार । लाठिये
 वजेराम सुतार ॥ भक्त रुडो आसोंदर गाम । कणवी हिरो ने रतनो
 नाम ॥१०॥ मांशियाले रंयो हरिजन । कणवी कुळमां भक्त पावन ॥
 लुणिये भक्त विक्रम ठार । वैश्य लाघो आकडिया मोक्षार ॥११॥
 भक्त जीवुवाइ धकुवाइ । काठि तोरि रांभालियामांइ ॥ माणसुर
 हमिरं हिमदे । काठि भक्त रुडा छे राणदे ॥१२॥ उको लवो डायो
 वशराम । आंथो हिरो राजोभक्त नाम ॥ देवशिआदि कणवि कावे ।
 भक्त रुडा रहे कुंकावावे ॥१३॥ अमरेलिए पुंजो पचाण । मकन
 आमद खोजा सुजाण ॥ कणवी भक्त पर्वत छे नाम । एहआदि
 अमरेलि गाम ॥१४॥ राम पदमो कणवी कहेवाय । एह भक्त चां-
 पायल मांय ॥ मोटा मृक्त भेराम मांजरियो । जेणे समक्षिने सत-
 संग करियो ॥१५॥ राघवजि धनो तुलाधार । द्विज कचरो धारि
 मोक्षार ॥ नाथो वसतो भक्त वणिक । रघारि देवदास छे एक ॥१६॥
 हरिजन रुडां राणिवाइ । एह आदि जन जिरामांइ ॥ भाचे भक्त
 घेलो शेठ सारो । कायि याश जे निसर्यो वारो ॥१७॥ धामलेजमां
 लाखो पटेल । लखुचारण लोटवे रहेल ॥ भक्त वीरो सुतार मानु-
 वाइ । वसे क्षत्रि ए डोलासामांइ ॥१८॥ दिवमां नाइ दामो सुंदर ।
 कल्याण हरि ने पीतांबर ॥ जन एक पारवतीवाइ । जेने प्रभुशुं साची
 सगाइ ॥१९॥ शेठ कृष्णजि लखमिचंद । राजवाये मज्या गोविंद ॥
 प्रेमवाइ रतनवाइ नाम । डोसो माळी वसे दिवगाम ॥२०॥ अनुप
 भक्त छे उनामांइ । हेतवाळा हंसराज भाइ ॥ उद्धव शेठ वेलशि ग-
 पेश । जेठो भक्त हरिनो हमेश ॥२१॥ सोनां अवल माण्यकभाइ ।

ए वणिकजन उनामांइ ॥ एक भक्त कुंभार देसुर । विजुं कुळ समुल्लं
 असुर ॥२२॥ द्विज भक्त रुग्नाथ कहीण । शेठ तुलसी वसे कां-
 धिये ॥ शेठ चालो बाघो हरिजन । सामतेरे छे द्विज वसन ॥२३॥
 द्विज बाघजि त्रिकम नाम । रुडा भक्त ए गांगडे गाम ॥ कोळी भक्त
 परवतमाइ । भक्त जोगो वसे टिविमांइ ॥२४॥ कोळी राम वीरो सुर-
 दास । मोटा भक्त मोलिग्रामे वास ॥ विप्र वीरो रामजि सुजाण ।
 सोनी लोमो लाखो जीवो जाण ॥२५॥ कानो लोमो बाघरिया वे भाइ ।
 भक्त एहादि डेडाण्यमांइ ॥ कालु काळो लोमो खिमो धीर । वसे
 चारपटोलि आहीर ॥२६॥ भगो सुमरो भक्त भणिजे । मसरि राम-
 पुरे गणिजे ॥ कोवाये राघो लाखो आहीर । धर्ममति अति मनधीर
 ॥२७॥ रुडा भक्त राजुले अवल । राजगर मुलो ने विठल ॥ सोनि
 नाग शामलो सुधीर । पूंजो लाखो आलो ने हमीर ॥२८॥ भक्त म-
 गादि विजा छे बहु । वसे गाम राजुलामां सह ॥ राघो लोमो आ-
 हीर झोलापर । क्षत्रि भक्त श्रीमाइ सुंदर ॥२९॥ द्विज हिरजि डंगर
 डायो । मांडाले आहीर विजो मायो ॥ चाडदिके भोजो करमण ।
 चोखा भक्त हरिना चारण ॥३०॥ भोजो सामत भक्त आहीर ।
 वसे चाडदिके मनधीर ॥ भक्त डोसो पंचोलि जादरे । नथु लुवार
 तलगाजरे ॥३१॥ द्विज गिगो जीवो जणसालि । एहादि जन मवे
 मंडली ॥ असराणे भगो नकोमाइ । उपना कुळ आहिरमांइ ॥३२॥
 आलो लखमण मांगाणिराम । वडाले बाइ अमर नाम ॥ साजण
 सामत चालो कुंभार । मॅपो वसतो वणोठ मोझार ॥३३॥ खेरा-
 लिये गोलण निरमलो । काठि सुंथो घेलो ने शामलो ॥ भक्त दे-

घाणंद छे कुंमार । राठोड रुडो खेरालि मोक्षार ॥३४॥ वावेरे पिठो
 जणशालि जेह । भक्त मुलु वावरियो तेह ॥ जादव करणो भगो
 कुंमार । वसे गाम घाणला मोक्षार ॥३५॥ मेरियाणे छे हाजो कुंमार ।
 कुळे सहित भक्त उदार ॥ राजोतदास मामैयो कंक । जानवाइ छा-
 परिये निःशंक ॥३६॥ वासो मुलो ने वीरो खारी । वसे लिखाळे
 भजे मुरारी ॥ उगो मांतरो कडवो कहेवाय । काठी भक्त गोर-
 डका मांय ॥३७॥ काठी सादुल सगाल नाम । भक्त लैवे ए लु-
 वारे गाम ॥ द्विज वसतो सामत कुंमार । राघव रहे बाढडा मोक्षार
 ॥३८॥ वीरो नारण कणवि कहीए । भक्त सारा समढियाळे लहीए ॥
 शेठ द्वारको आंवो विहल । वसे शिंमुडे जन अवल ॥३९॥ पांचो
 सांगो खारि पावन । गाम मोलडिये हरिजन ॥ धन्यधन्य पिठवडी
 गाम । जियां भक्त वसे निष्काम ॥४०॥ आंवो मेघो हिरो भायो
 नाम । रुडो पुंजो हरजि जेराम ॥ राजो भगो मुळो जेठो जन ।
 वालो कलो त्रैमजि पावन ॥४१॥ हिरु लाडु वेळु कुंवख बाइ ।
 मोटां मुक्त ए कणविमांइ ॥ द्विज जीवो ने पुतलिधाइ । सुत शिवो
 गोवर्धनमाइ ॥४२॥ द्विज मोनो राघव दयाराम । कोळि भक्त एक
 भोजो नाम ॥ जन जणसालि कल्याण लह । भक्त छे पिठवडिये
 कइ ॥४३॥ कणवि भक्त भगो जसो राणो । जन जीवी केरालामां
 जाणो ॥ चांदु मामैयो भक्त जेराम । राघवादि भक्त वंडेगाम ॥४४॥
 वीरो लाखो ने मेघो कुंमार । वसे भक्त पिधावा मोक्षार ॥ काठि
 हरिजन मुलुवाइ । वसे गाम ते ववाडिमांइ ॥४५॥ काठि भक्त अ-
 मरवाइ नामे । तेह वसे खालपर गामे ॥ हरिभक्त सादुल कुंमार ।

कन्या कडविये तज्यो संसार ॥४६॥ भक्त जणसालि खोडो छे नाम ।
 एहादि जन फिकाद गाम ॥ द्विज जेठो वालजि दयाळ । अजो
 देवराम एक वाळ ॥४७॥ हरिभक्त छे वाइ कुंवख । एहादिं जन
 दामनगर ॥ कणबि भक्त डायो हरदास । जन ठाउका ठासले वास
 ॥४८॥ द्विज वीरो अमरवाइ नाम । मोनजि भीमजि दयाराम ॥
 द्विज जेठो सुंदरजि मणिधार । भक्त ए पालिताणा मोझार ॥४९॥
 द्विज शंकर बोधो वे भाइ । भक्त ब्राह्मण किको केवाइ ॥ भक्त
 मुलजि छे भावसार । खोजो संघजि दियोर मोझार ॥५०॥ मान-
 कुंवख ने धोळिवाइ । द्विज वसे ए त्रापसमांइ ॥ कानवाइ पति
 वीरो नाम । भक्त खोजां ए तलाजे गाम ॥५१॥ भक्त एक जीवो
 भावसार । रहे पडवा गाम मोझार ॥ वालो कृष्ण ने देवशि नाम ।
 भक्त भावसार गुंदिगाम ॥५२॥ क्षत्रि भक्त रूपोभाइ धीर । भक्त
 राजोभाइ शूरवीर ॥ क्षिणो संघवि क्षिणो श्रीमाळी । भावसार गांगो
 मकु माळी ॥५३॥ शेठ भक्त भगवान कहीए । कणबी भक्त काको
 एक लहीए ॥ कोळि भक्त गोविंद निदान । भणसालि भक्त भग-
 वान ॥५४॥ एहादि भक्त भावनगरे । शिशसाटानी भगति करे ॥
 द्विज शंभु मुळजि रतन । क्षत्रि भक्त मोको हरिजन ॥५५॥ क्षत्रि
 भक्त मोटां मोटिवाइ । भक्त एहआदि वळामांइ ॥ शेठ लालो गिलो
 भावसार । शा डायो उमराला मोझार ॥५६॥ खोपाले कणबी जेठो
 जन । अडवाले द्विज गोवर्धन ॥ शेठ भीमजि भक्त सुधीर । जेठो
 लखमण कृष्ण आहीर ॥५७॥ भक्त कणबी कहीए जसो नाम । ए-
 हादि राजपिपळे गाम ॥ काठि मुळ राओत वे कहीए । भक्त गाम

गुंदालामां लहीए ॥५८॥ शेठ आंचो घेलो माघो जीवो । जेठो किलो
 दामजि ने देवो ॥ द्विज हरिमक्त हरिभाइ । जन कणयी भगो केवाइ
 ॥५९॥ भरवाड भगादि भालिये । भावसार जेठो गढालिये ॥ हरि-
 जननां नाम अपार । जथारथ न होय उच्चार ॥६०॥ पूर्वछायो—
 असंख्य जीव ओघारिया । तेनो नावे लखतां पार ॥ जे आव्या
 मारी जाण्यमां । कर्या एटलां नाम उच्चार ॥६१॥ ब्राह्मण क्षत्रि
 वैश्य शूद्र । जे कोइ नर ने नाख ॥ दरश स्पर्श दयालने । कह
 उतर्यां भवपार ॥६२॥ देहछतां दुःखियां नहि । तन छुट्ये तेज
 अंगार ॥ आवे प्रभुजि तेडवा । जाय ब्रह्ममहोल मोजार ॥६३॥ रथ
 वेल्य थोडां पालखी । बळी देखे बहु विमान ॥ भागि शिष्य मुके
 देहने । जेने मळ्या स्वामी भगवान ॥६४॥ मोटो प्रताप महारा-
 जनो । एक जिमै कह्यो न जाय ॥ एमां जे जन उधरे । तेनु नहि आ-
 श्रय्य जराय ॥६५॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामि-
 शिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये वालाकदेशनाहरिज-
 ननां नाम कहां एनामे एकसो ने चौदसुं प्रकरणम् ॥११४॥

पूर्वछायो—कहुं भक्त काठियावाड्यना । जियां रखा हरि करी
 वास ॥ आपी सुख अतिघणां । पुरी जनना मननी आश ॥१॥
 निष्कामी निर्मळ मति । अति आंढिवाळां अंग ॥ तन धन सुख
 टळे । तोय न चळे सतसंग ॥२॥ एवा भक्त अनुपनां । लेतां नाम
 आवे आनंद ॥ कहुं भक्त कारियाणिना । जेने स्वामी मळ्या सुख-
 कंद ॥३॥ चोपाइ—भक्त मांचो मोटा हरिजन । वाचकाच छे
 निश्चल मन ॥ वेलो वसतो राम खाचर । क्षत्रि भोजोमाइ उजागर

॥४॥ मातरो ने वळी माणसुर । भक्त विसो हरिने हजुर ॥ कणवी
 विरदास कमो कहीए । राघव देवो हरजि लहीए ॥५॥ कानो वीरो
 बोधो लखमण । गोवो जीवो कुंवरो पंचाण ॥ लालो भगवान भक्त
 सुतार । लाधो सइ जेराम लुवार ॥६॥ ठकर रतनो रघो भगत ।
 हीरो दलवाडि सुमारजत ॥ खोडो गोवो धनो माधो शाम । भ-
 वान पीतांबर छे नाम ॥७॥ एहादि कहीए कणवी सुजाण । भक्त
 राठोड तेजो परमाण ॥ धनवा हरिवा शितवाइ । मोटा भक्त का-
 रियाणिमांइ ॥८॥ विप्र जीवो वैश्य वेलो भाइ । द्विज बालु क्षत्रि
 फइबाइ ॥ एहादि जन झमराले गाम । लाठिदडे खाचर दादो नाम
 ॥९॥ क्षत्रि भक्त कहीए कांधोभाइ । लाठिदडे वैश्य शामबाइ ॥
 राणो क्षत्रि देवो सतवारो । चोथो भक्त लुणघरे सारो ॥१०॥ नसि-
 तपुरे मांचो खाचर । मावो कुंभार रहे रामपर ॥ क्षत्रि पुंजो पाणवि
 गाम । खत्रि कृष्ण ठकर वशराम ॥११॥ द्विज गलालवा दयाराम ।
 वेन भाइ ए पाटण गाम ॥ शा आणंद द्विज लखिराम । रहे भक्त
 रोइसाले गाम ॥१२॥ सामयो लखमिचंद जोडो । समिदाणामां
 पटेल खोडो ॥ विप्र बाघजि वीरो वणिक । वशराम लुवाणो छे
 एक ॥१३॥ सइ देवजि नरसइ नाम । एहादि जन वरचाले गाम ॥
 मामैयो हाथियो राम जन । पटगर अमरो पावन ॥१४॥ राइबाइ
 लाडु वलुबाइ । काठि सोमलो कुंडलमांइ ॥ खांमडे पुंजो देसो रावल ।
 गुंदे वणिक कमो अमल ॥१५॥ जीवो खाचर भक्त अमल । मातरो ने
 राठोड घाघल ॥ सइ मगो गोपाल सुतार । गर लीलाघर पुंजो कुं-
 भार ॥१६॥ काठि उको दलो हरिदास । मगो लुवार प्रभुने पास ॥

मोटां भक्त एक मलुवाइ । कहीए काठि सारंगपुरमांइ ॥१७॥ स-
 रेवैये जीवणो धाधल । पाटिये मोनो कणवी अवल ॥ भगो डुंगर
 भक्त वणिक । क्षत्रि बावोजि भक्त छे एक ॥१८॥ रामजोगियो
 जन सुजाण । आव्या प्रभु तेज्ये तज्या प्राण ॥ जेठ सुर अलैयो
 खाचर । लाखो भक्त ए झिझावदर ॥१९॥ वीरा वे वेलो कलो सु-
 तार । भक्त अजो पिपलिया मोक्षार ॥ भक्त निंगाले कालो रा-
 वळ । भजे लाघो हरि निरमळ ॥२०॥ गोवो हिरो रुडो लिंघो ल-
 हीए । जेठो जीवो भगो अजो कहीए ॥ आंवो रामजि कणवी जन ।
 भट खिमजि राम पावन ॥२१॥ रणछोड लालो जसो लवार ।
 गोविंदादि रहे मांडवधार ॥ बावडिये खाचर भायो उगो । केराले
 नाजो प्रभु ने पुगो ॥२२॥ क्षत्रि रैयो वसतो डोसाजि । रहे सुख-
 पुर दुःख तजि ॥ हरिभक्त बालजि सुतार । देवघरिये रामजि लु-
 वार ॥२३॥ काठि नाथो शेठ भाइचंद । भजे नागलपुरे गोविंद ॥
 भक्त बहु घोटादे भाविक । जाणे सार असार विवेक ॥२४॥ ह-
 रिभक्त हमीर खाचर । सोमलो मातरो उजागर ॥ दासो गोदड
 नाथो धाधल । खोडो भक्त हरिनो अवल ॥२५॥ हरिभक्त हाथियो
 ने सुथो । जेणे तज्यो संसार समुथो ॥ एहादि कहीए काठि भक्त ।
 भजि हरि थया मोटा मुक्त ॥२६॥ शेठ अदो ने भगो भाविक ।
 कृष्ण केशव जाणो वणिक ॥ भक्त हीरो मेघो मुलचंद । नानचं-
 दादि वणिकवृंद ॥२७॥ द्विज अजो जेठो शिवो मोनो । सोनि धनो
 भगत प्रभुनो ॥ भक्त लाघो मुलो भावसार । अमरशि कंसारो उ-
 दार ॥२८॥ मस्ति आदि भक्त विजा बहु । सतसंगी छे स्वामिना

सह ॥ रहे चोटाद गाममां वासे । भुल्ये न वेसे नास्तिकपासे ॥२९॥
 शेठ पीतांबर रहे अलाउ । हरि भजि लिघो मोटो लाउ ॥ राजो
 भीमो ने चाघो सुतार । खसमां भक्त भोजो लुवार ॥३०॥ गाम व-
 गडे जसो खाचर । बाइ वगि आदि उजागर ॥ भक्त जालिले पांचो
 कुंभार । करी सतसंग तुर्यो संसार ॥३१॥ सुंदर भक्त सुंदरिया-
 णामांइ । खाचर डोसो वसतो केवाइ ॥ शेठ हेमो वनो हिरो भक्त ।
 भगो गलो ने मोरार मुक्त ॥३२॥ कहीए कपुरादि तुलाधार । भक्त
 एक नानजि सोनार ॥ भक्त क्षत्रि दादोजि सबलो । हरिजन मलो
 मरुस्थलो ॥३३॥ रामदास आदि जन जेह । वसे सुंदरियाणामां तेह ॥
 देवजाति मोड वनुभाइ । जेने प्रभु वहाला उरमांइ ॥३४॥ हरि-
 भक्त गणेश लुवार । वसे पोलारपुर मोक्षार ॥ द्विज गगो क्षत्रि
 जीवोभाइ । हरिजन ए जसकामांइ ॥३५॥ द्विज देवो शेठ पुंजोभाइ ।
 एहादि जन अणियालिमांइ ॥ भक्त कणवि घेलो छे नाम । वसे
 जन ते बावडि गाम ॥३६॥ कोलि भक्त नाजो एक कावे । भजे
 हरि रहे बुवावावे ॥ क्षत्रि भीमोभाइ भोजोभाइ । देशलजि रहे वा-
 गडमांइ ॥३७॥ शा दामो वसराम कुंभार । वैश्य राम मोरशिया
 मोक्षार ॥ सोनि भक्त नाराणजि नाम । भक्त कानजि शा जीव-
 राम ॥३८॥ एहआदि रुढा हरिजन । वसे कंधारियामां पावन ॥
 राणपुरे रहे विप्र संघजि । कर्यो सतसंग कुसंग तजि ॥३९॥ संघो
 रणछोड रवो ने रूप । पुंजो लखमण कणवी अनुप ॥ कोली हरजी
 ने घेलो भक्त । हिरादास वैरागि विरक्त ॥४०॥ द्विज नाराणजि
 रामवाइ । भक्त एह आदि लोयामांइ ॥ नकि भक्त नागडके

गाम । शिरोमणि खाचर सुरो नाम ॥४१॥ कालो माणशियो नाथो-
 माइ । रुडां शांतिवाइ वलुवाइ ॥ काठि भक्त भीमो जेठो नाम ।
 एहादि रहे नागडके गाम ॥४२॥ चोकडिये सतो रुडो नाडोदा ।
 जेने श्रीहरि साथेछे मोदा ॥ गाम कोरडे कुंपो खाचर । हरिभक्त
 मलो धुनिधर ॥४३॥ भक्त कणवी शामजि नाम । भजे हरि चोर-
 बिरे गाम ॥ पिपरडिए भट भाणजी । करी जित नारायण भजि
 ॥४४॥ भक्त भीमो मालो हाथसणिये । नाजो खाचर मोढुके ग-
 णिये ॥ शेठ शामजि बसे विछिए । कलो सइ कडुकामां कहीए
 ॥४५॥ गोखलाणामां जीवो लुवार । प्रभु भजि थयो भवपार ॥
 भक्त मोको खाचर माणशियो । शवो लुगार खंभाले रीयो ॥४६॥
 बानरामां द्विज गंगाराम । खाचर उनड करियणो गाम ॥ भक्त
 शेठ जुठो निलबले । भजे जगपति मति न चळे ॥४७॥ हरिजन
 अरजण भावजि । आशा असत त्रिकमे तजि ॥ सारां हरिजन सो-
 नवाइ । राजगर रावपुरमांइ ॥४८॥ कोटडे प्रेम पुतलिवाइ । प्रीत
 बणिकनी प्रभुमांइ ॥ कालासर रहे पातोगर एक । कुंदणिमां व-
 सतो बणिक ॥४९॥ भक्त हादो रामो उकोगर । कणवी भक्त सुरो
 जसापर ॥ भक्त ठकर लखमण मोनो । प्रागो ने वीरो भक्त प्र-
 भुनो ॥५०॥ हरिजन अजु मुलियाइ । बसे गाम पिपलियामांइ ॥
 द्विज गंगेच ठकर राम । एहादि जन नडाले गाम ॥५१॥ सतापर
 विपर फुलजि । लिधो लाव भगवान भजि ॥ कणवी भक्त छे रा-
 मजी नाम । काजु जन कमदिये गाम ॥५२॥ क्षत्रि मुलुजि ने ज-
 गुमाइ । बाहयोमां आहुना लखुवाइ ॥ शेठ डोसो जुठो हंसराज ।

हरि भजि कर्युं निजकाज ॥५३॥ एहआदि विजा बहु जन । वसे
 वंधिये भक्त पावन ॥ मोटा भक्त छे मांडवामांइ । वैश्य रामजी ने
 राधावाइ ॥५४॥ उमरालिये राजो आहीर । हरिजन मन अति धीर ॥
 क्षत्रि तोगो हको हरिजन । शा कमलशि गोवरधन ॥५५॥ इंद्रजि
 आदि वणिकभाइ । एक भक्त छे प्रेमो मेराइ ॥ भीम विरम वसु
 खवास । भज्या हरि तजि जगआश ॥५६॥ खोजा अभराम वश-
 राम । भजि नारायण कर्युं काम ॥ द्विज एक देवराम भाइ । जन
 आणदि लाडकिवाइ ॥५७॥ वणिक एक अगरवाइ । एहादि जन
 सरधारमांइ ॥ भक्त चावडा भीम जेसंग । जेने साचो लाग्यो स-
 तसंग ॥५८॥ हरिजन चारण अदोभाइ । एहादि भक्त भाडुइमांइ ॥
 अजो लखो कृष्ण जन फाको । जेठो मलार शवो भक्त पाको ॥५९॥
 वसतो कानो दुदो नाडोदा । रहे रामपुरे मनमोदा ॥ चारण सा-
 मत मुलु कावे । कोळी तेजो रहे चितरावावे ॥६०॥ कणवी भक्त
 छे गोविंदभाइ । भजे हरि साजडियालिमांइ ॥ भक्त गर भीम व-
 शराम । रुडो राणो ने राघव नाम ॥६१॥ सतसंगी शूरा शिर
 विना । जेणे तगडि जमनी सेना ॥ मात सुत लइ चाल्यो संग ।
 राणे राख्यो गोलिडामां रंग ॥६२॥ काथड ओढो वालेरो जन ।
 काठि भक्त वसे फाडदन ॥ कुवाडवे कपुर वणिक । भक्त हिरो
 ने मेघो छे एक ॥६३॥ एहआदि छे भक्त अपार । कवि क्रोड्यो
 नोय निरधार ॥ कहिकहि थाके कविराय । अथाहनो थाह केम
 थाय ॥६४॥ अगणित अपार अलेखे । ते आवे केम लखतां लेखे ॥
 मोटो प्रताप प्रभुनो जोइ । करे सतसंग सहुकोइ ॥६५॥ देसे अ-

लौकिकपणुं अति । वळी जणाय प्रकट प्रापति ॥ नहि मोक्षपदनी
 उधार । आवे तेढवा अंत्ये मोरार ॥६६॥ विजा अनेक परचा थाय ।
 सहू जन जाणे मनमांय ॥ जित्या काम क्रोध लोभ मोह । होय एक
 ते देखे समोह ॥६७॥ एवुं समक्षि सत्संग करे । स्वामिसामा साचा
 पग मरे ॥ तजि जुठा जगतनी आश । थाय प्रकट प्रभुना दास
 ॥६८॥ तेनो आवे केम गण्ये छेक । लसिये एक ने रहे अनेक ॥
 मॅतो मनमां कर्यो विचार । न थाय नामनो निरधार ॥६९॥
 पूर्वछायो—उत्तरपंथ आकाशनो । कोइ पामि शके नहि पार ॥
 अंडज उडि उंचां चडे । पण अंवर रहे अपार ॥७०॥ इति श्री-
 मदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते
 भक्तचिंतामणिमध्ये काठियावाड्यदेशना हरिजननां नाम कथां एनामे
 एकस्रो ने पत्तरमुं प्रकरणम् ॥ ११५ ॥

पूर्वछायो—हये भक्त हालारना । वळी कहुं कच्छ समेत ॥ शु-
 द्धमने जे सांभळे । तेने थाय हरिमां हेत ॥१॥ मिठा बोला ने मो-
 बति । हये हेत अपरमपार ॥ प्रीत प्रकट प्रभुशुं । करुं तेनां नाम उ-
 धार ॥२॥ चोपाइ—भक्त गुणवंता छे गोंडले । भजे प्रभु मन निर-
 मले ॥ पुरपति क्षत्रि हठिमाइ । करी हरि भजिने भलाइ ॥३॥ क्षत्रि-
 मक्त डोसोमाइ कहीए । एहआदि विजा बहु लहीए ॥ जीवराम प्रा-
 गजि सुतार । भक्त जोघो ए जाति उदार ॥४॥ विप्र जेठो मिठो ने
 भाइजि । भक्त शेठ रुडो राघवजि ॥ कडिया रतनो अजो नारायण ।
 हरभम हरिपारायण ॥५॥ बाघो वालो कडवो कुंभार । अर्जण
 देवशि लखो उदार ॥ नाथो वालो छुवार जेराम । सहू गगो ना-

रायण नाम ॥६॥ आंवो कानो जन जणसाळी । सेख जीवण जवन
 वळी ॥ एहआदि छे जन अपार । रहे गोंडल गाम मोझार ॥७॥ भक्त
 भाटियो हीरो छे नाम । हरिजन द्विज प्रजाराम ॥ एक वेरागि तुल-
 सीदास । एहआदिनो मोवैये वास ॥८॥ नथुजि उदोजि जेठिमाइ ।
 रुडा भक्त कहीए क्षत्रिमांइ ॥ भक्त हरजि झिणो कुंभार । विप्र गणेश
 लालो उदार ॥९॥ एहआदि जे जन कहेवाय । वसे गाम नागडका
 मांय ॥ देवो ओझो कणवी करमशि । भजे हरि वेरिगाम वशि ॥१०॥
 क्षत्रि भक्त डेरिये मानजि । बडारे चोरो वालो जनजि ॥ काशु
 भक्त कालावडमांइ । खतरि ते जादवजिमाइ ॥११॥ अतिउदार
 हेतु होशिलो । जेना भाइ केशवजि वालो ॥ क्षत्रि भक्त खिरस-
 रामांइ । लाखोजि ने हरिजन धाइ ॥१२॥ कणवी शवदास रूपां-
 वाइ । क्षत्रि लाखोजि रहे वडामांइ ॥ हडमतिये भगो वणिक ।
 सुखपुरे दमो भक्त एक ॥१३॥ क्षत्रिभक्त कायोजि लैयाळे । वैश्य
 रतनो जीवो इटाळे ॥ हरजि वीरजि भक्त सुतार । जन रामजि
 हीरो कुंभार ॥१४॥ क्षत्रिभक्त कांथडजि वळी । एहआदि रहे वण-
 थळी ॥ हरिजन सोनि राघवजि । लिधा पुंजे भगवान भजि ॥१५॥
 भक्त एक छे लाधो सुतार । वसे वणथळि मोटि मोझार ॥ क्षत्रि-
 भक्त रुडा जगुभाइ । घरे हरिजन नानीचाइ ॥१६॥ हरिभक्त रू-
 पाळिया नाम । एहआदि भक्त मेडिगाम ॥ मोडा गाममांहि मोटा
 भक्त । क्षत्रि रणमलजि विरक्त ॥१७॥ दाजि मोनजि ने चापुभाइ ।
 भक्त फलजि सुजांजिवाइ ॥ जलो रावळ रूपाळिवाइ । एहआदि
 भक्त मोडामांइ ॥१८॥ भक्त मेघो नारण नानजि । मुलजि वीरजि ने

रामजि ॥ वसंतो लाघो सुतार लहीए । हरिमक्त लाहुवाइ कहीए ॥१९॥ फलजि मनुजि हरिजन । क्षत्रि कुले भक्त पावन ॥ सोनि
 गोवो अजोमाइ कहीए । एहआदि छे भक्त अलये ॥२०॥ क्षत्रि
 माइजि राघोजि दाजि । विप्र भक्त बालो जादवजि ॥ लाल राम वंश्य
 हरिजन । वसे शैखपाटमां पावन ॥२१॥ कडिया भक्त उको ओघो
 जाणो । जीवो जेराम डापो प्रमाणो ॥ एहआदि जे भक्त सुंदर ।
 भजे हरि रहे नवेनगर ॥२२॥ लालो कुंमार अरजण सह । भजे
 प्रभु जोडियामां रह ॥ भला भक्त छे भादरे गाम । सुतार वसंतो
 माइ राम ॥२३॥ वसराम भावजि रणछोड । नारायण राजो जन
 जोड ॥ गंगादास ने शवजिभाइ । हरिजन एक हरिवाइ ॥२४॥
 एहआदि छे भक्त सुतार । देवो डोसो कणवी उदार ॥ द्विज मु-
 लजि सुंदरजिभाइ । क्षत्रि कानजि ने नथु नाइ ॥२५॥ एहआदि जे
 भक्त अपार । वसे गाम भादरा मोझार ॥ हीरो डुंगर भक्त सुतार ।
 क्षत्रि रवो केसिया मोझार ॥२६॥ हरिजन प्रेमजि वणिक । थोळ
 मध्ये ए भक्त छे एक ॥ भक्त नायो कानजि उदार । बेलो गोवो
 मांडण कुंमार ॥२७॥ जेराम ने एक राजवाइ । शादेवशि धूडको-
 टमांइ ॥ भक्त कणवी लखमिदास । गर रणमल घुनडे चास ॥२८॥
 आमरण्यमां आणदिवाइ । जेनी ग्रीत अति प्रभुमांइ ॥ द्विज भक्त
 गोविंदजी मेले । भक्त वजो वोरिचोरेवेले ॥२९॥ क्षत्रि भक्त छे
 वेचरभाइ । आसो भाइजि बगथला मांइ ॥ कणवि गणेश ने मा-
 नुवाइ । प्रेमिमक्त पिपळिया मांइ ॥३०॥ बागडदेशमां चांढियुं
 गाम । तियां भक्त ब्राह्मण पांचो नाम ॥ लाघो रामो भरवाड जोढ्य ।

लुवार रणमल चितरोढ्य ॥३१॥ भक्त ठकर कचरो नाम । पद्मसि
 आदि आधुइ गाम ॥ रामजि त्रिकम वसराम । भक्त लुवाणा चो-
 वारि गाम ॥३२॥ बाइ एक मोटां हरिभक्त । जेने जुहुं थइ गयुं
 जक्त ॥ भक्त मनजि देवो लुवाणा । कंथकोटे ए भक्त कहेवाणा
 ॥३३॥ भक्त बाघो ने पांचे ठकरे । भज्या हरि गाम मणफरे ॥
 ठकर रामदास ने कचरो । भक्त मुलजि शा बाघो खरो ॥३४॥
 जेठो जेराम कर्मण लुवार । एहआदि भचाउ मोझार ॥ क्षत्रिभक्त
 लाधोभाइ कहीए । अदोभाइ कल्याणजि लहीए ॥३५॥ रामसिंह
 रायधण जेह । जेतमाल आदि जन तेह ॥ मोटा भक्त एक मान-
 वाइ । जेने प्रीत अति प्रभुमांइ ॥३६॥ बाइ बाईजि करणिबाइ ।
 भक्त एक मेघराजभाइ ॥ एहादि जन कहीए अपार । भक्त रहे ध-
 मडका मोझार ॥३७॥ हरिभक्त सुतार वशराम । एहादि जन दुधइ
 गाम ॥ विप्र भक्त जेठो केशवजि । सतसंगी सुतार रवजि ॥३८॥
 भक्त ठकर केशवजी नाम । एहादि रहे चांदराणि गाम ॥ माघजि
 मुलजि ने वालजि । भाणि रेखोखरे हरि भजि ॥३९॥ द्विज भक्त
 कचरो छगन । रुडां राजबाइ हरिजन ॥ भक्त जेठि खिमजि सं-
 घंजि । वसे अंजारमांइ वालजि ॥४०॥ भक्त उकोशा आदि कहेवाय ।
 वसे तेतो गाम तुणामांय ॥ द्विज पुंजो देवेश्वर कहीए । सुतार पु-
 रुपोत्तम लहीए ॥४१॥ एह आदि जे जन कहेवाय । वसे गाम ते
 मुंदरामांय ॥ क्षत्रि भक्त एक मंजुबाइ । रहे कालाघोषा गाममांइ
 ॥४२॥ भक्त शेठ रतनजि नाम । एहादि जन जरफरे गाम ॥ भक्त
 सुतार छे मेघोभाइ । हरिजन माता मेघबाइ ॥४३॥ देवशि टोप-

णादि खतरी । हरि भजि गया भव तरी ॥ भक्त लुवार छे वश-
राम । सोनि लालो राघवजि नाम ॥४४॥ शा सुंदरजि चांपशि-
भाइ । एहादि जन मांडविमांइ ॥ भेपो थोभण भक्त सुतार । कानुं-
चाइ ने जीवो उदार ॥४५॥ कुले सहित भक्त पावन । वसे डोण्य
गामे हरिजन ॥ हरिभक्त दामजि सोनार । वसे गोधरा गाम मोझार
॥४६॥ द्विज मुलजि ने दयाराम । एहादि जन कोटडि गाम ॥ भक्त
सुतार भीमजि रयजि । हरिजन ते हरभमजि ॥४७॥ भक्त चाइ जेठि
अजुनामे । वसे ते कालातलाव गामे ॥ घणेणिये भक्त छे रयजि ।
थयो सुतार पार हरि भजि ॥४८॥ नेतरामां शवजि सुतार । कयों
सत्संग समझि सार ॥ नोंधो नागजि भक्त मावजि । डोसो गोपो
सुतार संघजि ॥४९॥ प्रेमी प्रेमवाइ मानवाइ । मोटा भक्त ए सुतार
मांइ ॥ सेजपाल सापत रामल । एहादि भक्त तेरे अवल ॥५०॥
भणसालि जेठो दामोदर । कणवि केशव कमो ठकर ॥ एहादि
भक्त बिजा कैये । भजे हरि रहे गाम धुफिये ॥५१॥ शैठ हंसराज
हरिजन । भक्त फुलुजि जाति यवन ॥ भक्त भणसालि हमीर नाम ।
एहादि भक्त रुवेगाम ॥५२॥ हरिजन बाइ देबु नाम । वसे सुतार
वयोण गाम ॥ क्षत्रि भक्त काकोभाइ कहीए । एहादि जन मजले
लहीए ॥५३॥ भक्त सुतार छे पुंजोभाइ । सइ पुंजो देसलपुर मांइ ॥
कणवि भक्त लाधा आदि खरा । वसे जन गाम सामतरा ॥५४॥
द्विज नागजि प्रागजि मलु । सामजि ने केशवजि मलु ॥ नाथो ते-
जशि सुतार शाम । कणवि प्रेम लखु चशराम ॥५५॥ क्षत्रि अदो-
भाइ कमोदास । भक्त मोटा मानकुवे वास ॥ कणवि भक्त छे मा-

वजिभाइ । एहआदि नाराणपुरमांइ ॥५६॥ कृष्ण रतनो कणवि क-
 हीए । बहु भक्त बलधिये लहीए ॥ क्षत्रि सदावाइ हरिजन । द्विज
 लालजि जगजीवन ॥५७॥ कणवि भक्त वशराम नाम । एहआदि
 जन केरे गाम ॥ कणवि हरिजन बालवाइ । भजे हरि मेघपुरमांइ
 ॥५८॥ सारा सत्संगी सरलिमांइ । मोटा भक्त छे मानजिभाइ ॥
 आसो विरजि राहुं रतन । कणवि रामपुरे हरिजन ॥५९॥ कणवि
 भक्त छे कचरो नाम । भजे हरि रहे दैसरे गाम ॥ हरजि कानजि
 राम सुतार । डोसो भक्त धिणोइ मोझार ॥६०॥ भक्त सुतार वाइ
 लखमी । पुनडिये पीतांबर प्रेमी ॥ भावजि लखधीर सुतार । मा-
 लवाइ गजोड मोझार ॥६१॥ रामजि ने कुरजि सुतार । क्षत्रि रा-
 सोजि भक्त उदार ॥ एक हरिजन जिजिवाइ । एहादि जन बंद-
 रामांइ ॥६२॥ भला भक्त कहीए भुजमांइ । सारा सतसंगी वाइ
 भाइ ॥ भक्त नागर गणपतराम । हरिराम बलभजि नाम ॥६३॥
 द्विज नरसइ सुत भाणजि । लक्ष्मि दोये लिधा हरि भजि ॥
 हरिजन छे लेरखिवाइ । प्रीत्य नविने प्रभुजिमांइ ॥६४॥ सूर्यप्रभा
 जेठि ने भवानी । एहादि भक्त ब्राह्मण नानी ॥ नागजि सुत ही-
 रजि सुतार । सुंदरजि सनेहि अपार ॥६५॥ धनजि हरजि जीव-
 राम । राघवजि रणछोड नाम ॥ कुरजि आदि कहीए सुतार ।
 पुंजि जमर प्रेमी अपार ॥६६॥ सेजु जमनां ने हरवाइ । मोटा
 भक्त ए सुतारमांइ ॥ सोनिमां सतसंगी गोमति । मोटि मुलिनी
 भलि भगति ॥६७॥ मेता नधुसुत शिवराम । हरजीवन वेन लावि
 नाम ॥ महामुक्त दशा ए सहुनी । भक्त भोजा आदि बहु सोनी

॥६८॥ ठकर उका वे अलैयो कहीए । हरिमक्त बलभजि लहीए ॥
 भगवानजि मनजि भक्त । रामदास ने मोरार मुक्त ॥६९॥ रत-
 नशि डोसो हरिजन । गंगावाइ लुवाणा पावन ॥ भक्त जीवराम
 लीलाघर । मुळजि आदि जन राजगर ॥७०॥ धन्यधन्य जेठि गं-
 गाराम । भक्त शिरोमणि निपकाम ॥ सुत सामजि मुळजिभाइ ।
 एहआदि जन जेठिमांइ ॥७१॥ क्षत्रि भक्त एक डोमोभाइ । ह-
 रिजन निजां देवघाइ ॥ भक्त रामजि अशु कल्याण । एहआदि
 जणसालि जाण्य ॥७२॥ एहादि जन विजा अपार । रहे भुजनगर
 मोझार ॥ सतसंगे रंगे रातां रहे । मुखे स्वामिनारायण कहे
 ॥७३॥ पूर्वछायो—धन्यधन्य ए हरिजनने । जेना पुन्यतणो नहि
 पार ॥ आणि हेत अति उरमां । भजे नारायण नरनाह ॥७४॥
 अति दढाव अंतरमां । नहि काम क्रोध लोभ मोह ॥ शोष्ये न
 मळे एक जे । एवा सतसंगिनो समोह ॥७५॥ मुणि नाम एह थ-
 वणे । जे मनन करये मन ॥ सकल कारज्य सिजये । बळी थाये
 परमपावन ॥७६॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकधीमहजानंदस्वामिशि-
 ष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिन्तामणिमध्ये ह्यालारदेश वया वच्छ
 देशना हरिजननां नाम वद्यां एनामे एकसो ने सोलमुं प्रकरणम् ॥११६॥

पूर्वछायो—सुंदर भक्त सौमीरदेशे । जेनां अति मन उदार ॥
 तन मन धन तुच्छ करी । हरि भजि उतर्या पार ॥१॥ एवा जन उत्त-
 मनां । मुणो नाम सर्वे कान ॥ लालच्य लागि लखवा । जेने मळ्याछे
 भगवान ॥२॥ घोपाइ—रुढा भक्त रहे बढाण । भक्त वेचर द्विज
 मुजाण ॥ देवकृष्ण लाघो अंवाराम । द्विजभक्त अमृत अकाम ॥३॥

पुंजो वसतो भक्त सुतार । खोडो गुलाब कणवी उदार ॥ क्षत्रि फ-
 इया ने कलयाइ । लखु वणिक बढवाणमांइ ॥४॥ द्विजभक्त छे गो-
 विंदराम । ओझो पांचो रहे बाघेले गाम ॥ हरिजन कोलि हाजो
 कहीए । भक्त नळिया गाममां लहीए ॥५॥ भक्त भद्रेश्वरिये खछंद ।
 शेठ अमिचंद सुरचंद ॥ वैश्य सुंदरजि अविचल । मोटा भक्त मन
 निरमल ॥६॥ सारा भक्त रहे सिथेगाम । द्विज बेचर मालजि नाम ॥
 शा गणेश आणंद भावसार । एहादि जन सिथा मोझार ॥७॥ क-
 णवि वणारशि पीतांबर । सारा सतसंगी ए सुंदर ॥ द्विज जेराम ने
 लाधिवाइ । जन रहे देव चराडिमांइ ॥८॥ रुडा भक्त लखतरे लखो ।
 द्विज भवानि वैश्य हरखो ॥ खरा भक्त छे खेरवे गाम । कणवी
 गणेश नरसि नाम ॥९॥ कणवि अर्जुन द्विज भीमजि । क्षत्रि जेठे
 लिधा हरि भजि ॥ एहादि जन रहे बापोदरे । भलि भक्ति प्रभु-
 जिनी करे ॥१०॥ अलंदरे द्विज जेठो नाम । क्षत्रि बपो भक्त बा-
 लागाम ॥ कणवि भक्त जीवो बशराम । गांगो खिमो ने बेचर नाम
 ॥११॥ द्विजभक्त भवान भाळिये । एहादि जन अंकेवाळिये ॥ क-
 णवि गणेश लाधो कहेवाय । सारा भक्त ए सरवालयमांय ॥१२॥
 मोटा भक्त छे मेथाण गाम । द्विजभक्त छे गोविंदराम ॥ भगवान
 जादवजि भाणो । देवराम जीवराम जाणो ॥१३॥ क्षत्रि पुंजोजि ने
 काकोभाइ । रुडां हरिजन जिजिवाइ ॥ हल्लु मालो क्षत्रि हरिजन ।
 हवे कहुं कणवि पावन ॥१४॥ जीवो कृष्ण ने प्रागो पंचाण । गोवो
 हिरो मावो मलो जाण्य ॥ नाथो वेलो केशवजी भाणो । हरिभक्त
 कोलि एक राणो ॥१५॥ एहादि जन मेथाणमांइ । भराडामां मुक्त

मोतिचाइ ॥ हरिभक्त द्विज बजेराम । तेह लखिये लुवाणे गाम ॥१६॥
 द्विज माधो ने त्रिकम सह । भजे हरि दुदापर रह ॥ द्विज राघवजि
 माधो जाण । पीतांबर केशवजि कल्याण ॥१७॥ भक्त ब्राह्मण अवल-
 वाइ । शा राघवजि ध्रांगधरामांइ ॥ गणेश ने खजी पटेल । भक्त
 अंकेवाळिये वसेल ॥१८॥ कणवि भक्त वे देवा रतना । पांडरवे
 भक्त ए प्रभुना ॥ कणवि मालो पीतांबर कहीए । धन्य भक्त धोलिगामे
 लहीए ॥१९॥ द्विज भक्त शिवो नथुनाम । जदु कुबेर नाथजि राम ॥
 पखो कृष्ण मकनजि कहीए । एहादि भक्त ब्राह्मण लहीए ॥२०॥
 सोनि भक्त नागर कुबेर । अमरशिये कयो जग झेर ॥ एहादि जन
 बिजा अपार । वसे हलबद गाम मोझार ॥२१॥ क्षत्रि हरिजन ह-
 ठिमाइ । रुडां जन एक रतुवाइ ॥ शा बेलजि भगत सुंदर । कणवि
 गणेश नान ठकर ॥२२॥ सोनि भक्त ठाकरशि नाम । एहादि जन
 देवलिये गाम ॥ भक्त कणवि गोविंदभाइ । जन रहे ए जेतपुरमांइ
 ॥२३॥ रुडां भक्त रामवाइ नाम । सतसंगी ए सनाळे गाम ॥ रं-
 गपुरे द्विज सुंदरजि । लिधा भगवाने हरि भजि ॥२४॥ बेलो वालो
 कणवि कहेवाय । सरा भक्त खाखरेचि मांय ॥ नकि भक्त द्विज
 नंदराम । जन वसे वेजलके गाम ॥२५॥ भक्त कणवि कानो क-
 हेवाय । तेह रहे फगाशिया मांय ॥ बेल गाममां द्विज महादेव ।
 जेने हरि भज्यानी छे टेव ॥२६॥ एक हरिजन धनुवाइ । क्षत्रि
 भक्त ए मोरविमांइ ॥ द्विज जीवराम ने हरजि । पुरुषोत्तम ने मकनजि
 ॥२७॥ सोनि सबवि पीतांबर नाम । वसे भक्त वांकानेर गाम ॥
 रुडो भक्त घेचर सुतार । वसे डोलमां भजे मोरार ॥२८॥ द्विज हर-

देव हरिशर्ण । वसे भक्त एह वालाशर्ण ॥ द्विज कुवेर लखमण
 ठार । मोटा भक्त ए दलडि मोझार ॥२९॥ चोरविरमां नाजो
 खाचर । भज्या हरिने तज्युं अवर ॥ थान गाममां विप्र वैकुंठ ।
 सोनि कमे कयों जग जुठ ॥३०॥ भक्त खाचर सतसंगि सुरो ।
 वसे मेसरिये जन पुरो ॥ एक खाचर उनड कहीए । हरिभक्त ए
 वसे ओरिए ॥३१॥ हरिजन हिरो वधराम । जन कणवी गोसल
 गाम ॥ क्षत्रि मोटीचा लाधो सुतार । सारा भक्त सायला मोझार
 ॥३२॥ राम कृष्ण जे कृष्ण नधुजि । एह द्विज सुतार मायजि ॥ क्षत्रि
 भक्त एक फुलिचाइ । एहआदि जन मुलिमांइ ॥३३॥ सारो भक्त
 छे ओधो सुतार । हरिजन हरजि लुवार ॥ मोटो भक्त कुंभार
 मादेव । रहे टिकर्ये भजे वासुदेव ॥३४॥ राघवजि धनजि गोपाळ ।
 एह भक्त ब्राह्मण दयाळ ॥ एक क्षत्री जुठो जन नाम । एह दास
 दिगसर गाम ॥३५॥ कणवि प्रेमजि जीवो लुवार । भक्त रहे दा-
 णावाडा मोझार ॥ जेने प्रकट भळ्या परमानंद । तेतो जन थया ज-
 गवंद ॥३६॥ शा मुलजि मंगळजि कहीए । रुडो भक्त सारवजि ल-
 हीए ॥ एक भक्त व्याध सगराम । एहादि जन लिंगलि गाम ॥३७॥
 रघुजि शंघजि द्विज जाति । मलो जेसो हीरो वैश्य नाति ॥ भक्त शेठ
 मानसिंघ नाम । एह जन जसापर गाम ॥३८॥ शेठ दिपो ने खत्रि
 गणेश । मेघो सइ हरि भजे हमेश ॥ भक्त अवल आंवो विपर ।
 एह आदि जन रहे चाणपर ॥३९॥ तेजो दलो रुडो रयो जाणो ।
 सगो मेघो नाडोदा प्रमाणो ॥ ठार जीवा आदि विजा जन । रहे
 रामपुरेए पावन ॥४०॥ खरा भक्त खोलडियाद गाम । जन सुतार

हंसराज नाम ॥ क्षत्रि रेंगार रामो हमीर । मूलो मांडण रुडो सु-
 धीर ॥४१॥ दलो कलो नारायण कहीए । धनो राजो संघो वीरो
 लहीए ॥ जीवो गोकलि द्विज नंदराम । एह भक्त खोलडियाद गाम
 ॥४२॥ देव जाति भगत पंचाण । कण्ठी मायजि भक्त प्रमाण ॥
 राठोड मायो गोकलि हमीर । गुंदियाले एक भक्त सुधीर ॥४३॥
 द्विज देवराम ने बाघजि । भक्त गोपालजि ने मेघजि ॥ भक्त ख-
 तरि छे जेठो नामे । एहादि जन बसतडि गामे ॥४४॥ क्षत्रि भक्त
 रतनजि नाम । रामो मायो लालियाद गाम ॥ बडोदमां द्विज पी-
 तांर । नाथो प्रागो छे सह सुंदर ॥४५॥ भक्त विष्णुदास छे वैरागी ।
 रहे कारियाणि कुसंग त्यागी ॥ क्षत्रि भक्त नारायणनाम । भजे प्रभु
 रहि डुवे गाम ॥४६॥ टिंवे भक्त क्षत्रि रहे अजो । रामो मूलो बसतो
 ने भोजो ॥ खारवे भक्त कणवि कृष्ण । धनो भगोलालो लखो प्रण
 ॥४७॥ मेमके भक्त कणवि लालो । जेठो लाघो रणछोड मालो ॥
 राजो रत्तो आंयो सतवारा । क्षत्रि फलजि आदि भक्त सारा ॥४८॥
 रुडा भक्त रहे लिंघडि गाम । द्विज निरभेराम नंदराम ॥ द्विज मूलजि
 भक्त भूधर । द्विज भक्त कहीए कामेश्वर ॥४९॥ सोनि रणछोड जी-
 वण कानो । किको लवजि कृष्णजि मानो ॥ शेठ विरनि आदि अ-
 पार । भक्त बसे लिंघडि मोझार ॥५०॥ द्विज भगवान अमाराम ।
 क्षत्रि गोदडजि चुडेगाम ॥ क्षत्रि भक्त गोपाळजि गणिए । भक्त शेठ
 पदमशी भणिए ॥५१॥ द्विज भक्त एक देवराम । एह जन नागनेश
 गाम ॥ क्षत्रि बापुजि हुंगराजि नाम । भक्त भोजोजि रहे भलगाम
 ॥५२॥ द्विज मूलजि जगजीवन । अकेनालिये ए हरिजन ॥ द्विज भक्त

कृष्णजि कहेवाय । शा सुशाल भोजिदड मांय ॥५३॥ क्षत्रि भक्त का-
 योजि जेठिजि । भेंशजाले रहे भक्त सजोजि ॥ भक्त एक सुपराम
 विपर । क्षत्रि मनुभाइ मिणापर ॥५४॥ कणवि भक्त धनजि छे नाम ।
 एहादि जन साउके गाम ॥ सोनि कसलो गाम समले । भजे भगवान
 मन भले ॥५५॥ क्षत्रिभक्त छे भगवानभाइ । एहादि जन ब्राडिया-
 मांइ ॥ द्विज प्रेमवाइ लाधो ठार । एह भक्त भोइका मोक्षार ॥५६॥
 द्विज भाणजि कसलो कहीए । एह भक्त पाणसिणे लहीए ॥ भक्त
 लाधो सुंदर सतनारो । रहे रलोल्ये सतसंगी सारो ॥५७॥ भोजो
 कोळि ने धनो कुंमार । एह भक्त बावलि मोक्षार ॥ हरिजन नागजि
 शंकर । वसे जांबु गाममां विपर ॥५८॥ क्षत्रिभक्त वीरो राजोभाइ ।
 एह रहे लक्ष्मीसर मांइ ॥ द्विज शिवराम विठलजि । कणवि मेघो
 ने क्षत्रि हमजि ॥५९॥ भक्त शेठ भीमो मोति नाम । एहादि जन
 शियाणि गाम ॥ जेठिजि अदोजि अखोभाइ । पुंजो भीमजि भक्त
 कहेवाइ ॥६०॥ भाराजि आदि क्षत्रि भणिजे । केशुना हरिजन ग-
 णिजे ॥ कलो भगो जीवो वीरो नाम । कोलि भक्त ए रहे तावी गाम
 ॥६१॥ जेजे लख्यो में भक्तसमाज । तेने प्रकट मळ्याछे महाराज ॥
 केशुचा क्षत्रि जाल्यमसिंगे । भज्या हरि अनुभाइए उमंगे ॥६२॥ द्विज
 भक्त प्रागजि रामजि । वाइ वालु ने शेठ दामजि ॥ एहआदि ते भक्त
 छे कह । भजे हरि देवलिखे रह ॥६३॥ द्विज ईश्वर लखमिराम । भक्त
 गांगजि भडवाणे गाम ॥ क्षत्रि फलजि खेतोजि जाण । भक्त शेठ प्रेम-
 जि प्रमाण ॥६४॥ द्विज मुळजि ने नानराइ । एह भक्त त्रमणिया-
 मांइ ॥ कणवि भक्त कल्याणजि नामे । एह भक्त कहीए कडु गामे

॥६५॥ देवराज भगो मेघोभाइ । भक्त रूपो एक रथांवाइ ॥ एहादि
 जन कणवि कहीए । भक्त भाविक कारेले लहीए ॥६६॥ भक्त व-
 णामां चारण भाव । भजे हरि करी मन भाव ॥ द्विज भक्त कुवेरजि
 नामे । भजे हरि जेगडवे गामे ॥६७॥ द्विज होमो व्रत पंच पाले ।
 भजे प्रभु वसे गाम गाले ॥ कणवि भक्त कहीए नाम हरि । भलि
 भक्ति थले रही करि ॥६८॥ गांगो गोवो जेठो जन जेमो । वणारशि
 कहीए भक्त केशो ॥ कणवि भक्त कहीए केशरवाइ । ओझो कृष्ण रहे
 रामग्रीमांइ ॥६९॥ आणंद उमेद चारण सहि । भजे हरि हेचतपर
 रही ॥ वासवे विप्र गलालवाइ । जेने प्रभुशुं साचि सगाइ ॥७०॥
 भक्त लुवाणा रणछोड कृष्ण । ग्रामजि ने श्रीहरिहुं द्रव्य ॥ भक्त
 कणवि धनजि नामे । भजे प्रभु वसे बांडु गामे ॥७१॥ एहआदि
 भक्त छे अपार । न थाय नामनो निरधार ॥ कहिकहि कहीए कियां
 सुधि । अपार पार न लिये बुद्धि ॥७२॥ पूर्वछायो—कोटि कवि
 कयी गया । बळी कथजे कोटानकोट्य ॥ तोय हरिभक्तना । नामनी
 नहि आवे स्रोत्य ॥७३॥ प्रकट पुरुषोत्तम जियां । तियां ओधरे
 जन अपार ॥ दर्श स्पर्श प्रभुतणे । पामे परमपद नरनाख ॥७४॥ पशु
 पक्षी वृक्ष वेली । स्थावर जंगम जीव ॥ जेने स्पर्श परब्रह्मनो । ते
 थाय सद्य वळि शिव ॥७५॥ एवा जीव ज्यां उद्धरे । तियां निरसंदेह
 नरतननुं ॥ कोण करे परमाण कवि । एक जिमे एह जननुं ॥७६॥
 इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकग्रीमहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कृलानंदमुनि-
 विरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये सौमीरदेवना हरिजननां नाम कथां ए-
 नामे एकसो ने सत्तरसुं प्रकरणम् ॥११७॥

पूर्वछायो—भाखु भक्त हवे भालना । जेनां अति निरमळ
 अंग ॥ सत्य असत्यने ओळखी । वळी कर्णो जेणे सतसंग ॥१॥
 अंतर त्यागी अतिघणा । जेणे सहजे तज्यो स्वाद ॥ प्रीत करी
 परब्रह्मशुं । तजि जगतनो विपवाद् ॥२॥ लेतां नाम ए जननां ।
 मारे हेंये हरष न माय ॥ कहुं संक्षेपे सांभळो । सुणि पाप प्रलय
 धाय ॥३॥ चोपाइ—क्षत्रि पुंजोजि बापुजि वसोभाइ । कायोजि
 अजुबा फुलिबाइ ॥ आ त्रिकम डोसो रतनजि । कानजि कल्या-
 णजि गगजि ॥४॥ भक्त कणवि खिमो रतनो । घांचो वनमालि
 भक्त प्रभुनो ॥ मोनो ने वळी दामो लुवाणो । एहआदि ते धोलेरे
 जाणो ॥५॥ दादो चारण शेठ ठाकरशी । भज्या हरि गोरासामां
 वसी ॥ द्विज रुगनाथ ने त्रिकम । जगजीवन पुरुषोत्तम ॥६॥ द्वि-
 जभक्त कहीए मयाराम । एहआदि भडियाद गाम ॥ क्षत्रिभक्त
 एक रुपोभाइ । काजु जन कादिपुरमांइ ॥७॥ विप्र वसतो जगो
 ओद्वजि । हिरजि पुंजो शामो ने नाथजि ॥ द्विज रळियात ग-
 लालबाइ । क्षत्रि हठि हरि अजुभाइ ॥८॥ कणवी भक्त हरजि ल-
 वजि । रणछोड ने सोनि हेमजि ॥ भक्त माव छे एक बारोट ।
 प्रेमिभक्त मावो परियट ॥९॥ एहआदि भक्त वाई भाइ । सारा स-
 तसंगी गांफमांइ ॥ क्षत्रिभक्त दादो देशलजि । देववाये लिधा हरि
 भजि ॥१०॥ देवजाति भक्त दादोभाइ । एहआदि ते पिपलिमांइ ॥
 देवजाति भक्त खिमराज । आवरदासे कर्णु निजकाज ॥११॥ भक्त
 सेसोवणार ने प्राग । हठि डोसे कर्णो कुसंग त्याग ॥ कोलिभक्त
 वासो अजोभाइ । वाघा वसतादि भक्त केवाइ ॥१२॥ देवजाति

एक जिजिवाह । कहीए भक्त कमियालामाई ॥ द्विजभक्त ओद-
 वजि कहीए । हरिमाइ पीतांबर लहीए ॥१३॥ पुरुषोत्तम नानजि
 नाम । जेठो जादवजि प्रभुराम ॥ मेघजि आदि भक्त छे भाइ ।
 द्विजभक्त एक भाणिवाइ ॥१४॥ कणवी भक्त जेराज देवजि ।
 पछममां लुवार भाइजि ॥ क्षत्रि रुग्नाथजि हरिजन । करे फेदरे
 हरिमंजन ॥१५॥ द्विज नाराणजि जेठो जन । क्षत्रि गजोजि ए छे
 पावन ॥ एहआदिक भक्त भणिये । खरां जन खसते गणिये ॥१६॥
 गजो विसो खो छे गढवी । देवुवाइ ने भगति भावी ॥ क्षत्रि भक्त
 काकोभाइ कहीए । मानोभाइ हठिमाइ लहीए ॥१७॥ जाइमाइ
 दुदोभाइ जन । भक्त मशरु आदि पावन ॥ द्विजभक्त जगो शि-
 वराम । कणवी रगनाथ रोजके गाम ॥१८॥ क्षत्रि सुजोजि ना-
 थोजि नाम । चारण जेठो वनुवा अकाम ॥ भक्त सीम ने आशो
 सुतार । खरा भक्त खरव्य मोझार ॥१९॥ चौकडिये हरखो हरि-
 जन । कोळीकुळे सहित पावन ॥ क्षत्रिभक्त खेतोजि जामोजि ।
 रुडा राजोभाइ ने खोडोजि ॥२०॥ होथिभाइ नानजिभाइ जाणो ।
 शेठ जेठो गगो परमाणो ॥ द्विज हरिशंकर अंचाराम । एहादि जन
 झिझख गाम ॥२१॥ शेठ वजो ने नरसैदास । धनो सुतार धंधुके
 वास ॥ क्षत्रिभक्त मलु सीम जाण । कणवी जेठो सुतार पंचाण
 ॥२२॥ द्विज वीरो दलो दाजि कहीए । आणंदादि भक्त द्विज ल-
 हीए ॥ भक्त कुवेर वेचर सोनी । खडोलमां रणाके एहुनी ॥२३॥
 भक्त भाट छे वखतो नाम । रुडो भक्त छे रायके गाम ॥ द्विज-
 भक्त छे तुलजाराम । वाइ गलाल अडवालय गाम ॥२४॥ हरिभक्त

छे द्विज वेचर । भजे प्रभु रहे रंगपर ॥ क्षत्रि हलुभाइ हरिजन ।
 भक्त कमालपर पावन ॥२५॥ क्षत्रि स्यो मेघो अरजण । वाघो
 जेसंग भीम सुजाण ॥ कमो हरखो ने वशराम । द्विज कुबेर गां-
 गजि नाम ॥२६॥ चारण भक्त भावि भगवान । जन रतनजि ने
 आयदान ॥ सोनि कृष्णादि भक्त कहेवाय । वसे गाम ते बलोल्य
 मांय ॥२७॥ सोनि भक्त गोकुल हडाळे । द्विज केशवजि व्रत पाळे ॥
 द्विजभक्त छे हरजीवन । कोलि नानजि भक्त पावन ॥२८॥ चारण
 अजो रहे वगोदरे । भलि भक्ति प्रभुजिनी करे ॥ भक्त भाट आधार
 छे रुडो । गजो गोरो खरो जन खोडो ॥२९॥ खत्रि भक्त चेलो नथु-
 भाइ । कृष्ण सह जवारदमांइ ॥ देवजाति भक्त मधुवाइ । द्विज मेघजि
 सरगवाला मांइ ॥३०॥ भक्त भरवाड सगराम । सारो भक्त ए समा-
 णि गाम ॥ हरिभक्त सोनि हीरो एक । नथु देवचंद दो वणिक ॥३१॥
 द्विज मादेव दयाळ कानो । नथु खत्रि बोरुमांहि मांनो ॥ राघवजि
 पीतांबरभाइ । शा मोरार मोटि बोरुमांइ ॥३२॥ काशीदास ने कृष्ण
 वणिक । क्षत्रिभक्त भाइजि छे एक ॥ कहीए भक्त ते कृष्ण सुतार । वसे
 जन जाखडा मोझार ॥३३॥ हरिभक्त भलुजि चारण । क्षत्रि तेजो प-
 थो वटांमण ॥ क्षत्रिभक्त सुजोजि वादर । खोडो जेठि अलु उजागर
 ॥३४॥ द्विज भगवान वल्लभ नाम । जगजीवन ने राजाराम ॥
 सोनि भक्त छे भूखणभाइ । हरिजन एक जीवीवाइ ॥३५॥ भक्त
 वोरो अशमाल एक । वसे कउके न मुके टेक ॥ भक्त भाट छे रा-
 इजी नाम । वसे दास पिसावाडे गाम ॥३६॥ क्षत्रिभक्त नाथो ने
 सजाण । मनो राजो बेजलकेजाण ॥ क्षत्रिभक्त गोपालजि कहीए ।

भीमजी ने पथोभाइ लहीए ॥३७॥ हीरो हरभम भगवान । वसों
 वादर रुपो निदान ॥ एहआदि क्षत्रि बहु भाइ । हर्जिया अजुवा
 अंवाभाइ ॥३८॥ द्विज पुरुषोत्तम वजेराम । भक्त चारण बापुजि
 नाम ॥ ठार वेचर गणेश लुमार । एहआदि ते कोख मोझार ॥३९॥
 कणवी भक्त हरजि कहेवाय । भजे हरि वालथेरामाय ॥ द्विजभक्त
 नारायणजि नाम । रेवाशंकर सेवकराम ॥४०॥ महाशंकर भक्त भा-
 णजि । शिववाये लीघा हरि भजि ॥ अगल पुतलिबाई वणिक ।
 भज्या हरि वजे ग्रहि टेक ॥४१॥ एहआदि बाई भाइ कइ । भजे
 प्रभु धोलकामां रह ॥ देवजाति कहीए डोसोभाइ । वसे भक्त ते
 वासणामांइ ॥४२॥ कणवी जितबाई हरिजन । गाम चरोडे भक्त पा-
 वन ॥ कणवी भक्त काशिदास नाम । वसे दास काशिदरे गाम ॥४३॥
 क्षत्रिभक्त मोटा मोडभाइ । वसे गाम मोडासरमांइ ॥ शेठ कल्याण
 खोडो भगत । अवल विछियाव्ये भुगत ॥४४॥ क्षत्रि नथु नारा-
 यण जिजि । गाम साणंदमां भक्त मूलजि ॥ क्षत्रि बापु तेजो जे-
 ठिभाइ । मोटां भक्त फइवा ने बाइ ॥४५॥ फुलिवा फुलजिया ने
 गली । द्विज राइ नाथी ने अवली ॥ राजभाइ द्विज जीवराम । चा-
 रण भक्त हरिबाइ नाम ॥४६॥ भरवाड भक्त एक लालो । जेने लाग्यो
 सतसंग वहालो ॥ रंगा मैयारि जवन सलाम । एहादि जन मछि-
 याव्य गाम ॥४७॥ क्षत्रिभक्त जीमोजि अलुजि । घोडजि कांधोजि
 ने दलुजि ॥ दास कल्याण ने हीरबाइ । वेचर लुमार ददुकामांइ
 ॥४८॥ भक्त सुतार कलो अमल । कोली गणेश भक्त रहे थल ॥ वनो
 दास दयाळ सोनार । कोली कलु धोलेरा मोझार ॥४९॥ भक्त

लुवाणो रणछोड नामे । क्षत्रि वरसोजि डुभालि गामे ॥ एक पुंजो
 सोनि हरिजन । भजे झांप्य गामे भगवन ॥५०॥ भक्त वणिक ह-
 रजीवन । करे मोरार हरिभजन ॥ हरिभक्त कोली रामबाइ । ए-
 हआदि बलदाणा मांड ॥५१॥ भक्त एक द्विज नंदराम । भजे हरि
 रहे मिटाल्य गाम ॥ क्षत्रिभक्त कसियोजि कहीए । वेजो शादुल गो-
 कलि लहीए ॥५२॥ शेठ नाथादि जन सुंदर । काजु भक्त रहे का-
 णोतर ॥ सारा भक्त छे शियालमांड । शेठ माधो लाधो घेलोभाइ
 ॥५३॥ जेठा आदि वणिक उदार । जेणे राजि किधाछे मोरार ॥ क्षत्रि
 रतनजि जेसो वळी । रुपो वरजांग छे गोकळी ॥५४॥ एहादि भक्त
 विजा छे बहु । वसे गाम शियाल्यमां सह ॥ घणा देश घणां गाम
 नाम । भजि हरि पाम्यां परमधाम ॥५५॥ हरिजननां नाम अपार ।
 एक जिमे न होय उचार ॥ कहिकहि कियांलगि कहीए । अपारनो
 पार केम लहीए ॥५६॥ पूर्वछायो—अपार जीव ओधरे । जियां
 प्रकट पुरुषोत्तम ॥ कवि केम कथीशके । जेने नेति कहे निगम ॥५७॥
 हरि हरिजन गातां । पतित पावन थाय ॥ सुणतां जश श्रवणे । वळी
 कोटि कर्म कपाय ॥५८॥ कान पवित्र जे कथा सुणतां । जिमा
 पवित्र गातां जे जश ॥ एवो कोण अभागियो । कहेतां सुणतां करे
 आळस ॥५९॥ माटे विचारि मनमां । कयों आदर नाम उचार ॥
 सदमति सह सांभळो । कहूं नाम कांइक निरधार ॥६०॥ इति
 श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचि-
 ते भक्तचिंतामणिमध्ये भालदेशना हरिजननां नाम कहां एनामे एकसो
 ने अठारसुं प्रकरणम् ॥११८॥

पूर्वछायो—दाखुं दास दंढाव्यना । भक्त अतिघणुं भाविक ॥
 दृढमति धीरज्य अति । जाणे सत्य असत्य विवेक ॥१॥ तनमन धन
 तुच्छ करी । हरिजन थयां नरनाख ॥ प्रकट पुरुषोत्तमने । मळी
 उतर्या भवपाख ॥२॥ बालजोवन वृद्ध बळी । सरवे थयां सनाथ ॥
 परापार परब्रह्म जे । तेह निरख्या नयणे नाथ ॥३॥ एवां जन अ-
 नघनां । लेतां नाम आवे आनंद ॥ श्रवण दइ जे सांभळे । ते वामे
 महादुःखदंड ॥४॥ चोपाइ—मोटा भक्त छे मोटेरे गाम । कणवी
 भक्त भूधरदास नाम ॥ पुरुषोत्तम रयो नाथजि । हांसजि वेणिदास
 रामजि ॥५॥ लखो लखु भगो प्रभुदास । वाइ कंकुये त्यागि जग-
 आश ॥ बाइ हरि ने रळियातवाइ । रतनवाइ छे मोटेरामांड ॥६॥
 जेठो भक्त जन गंगावाइ । कणवि भक्त कोटेश्वरमांड ॥ अडालज-
 मांहि छे चौधरि । तजि कुळधरम भज्या हरि ॥७॥ कणवि भक्त
 जेराम ने लाल । जेठो अविचळ पुरजमाल ॥ कणवि हरराजि पुंजो
 भाट । रहे उमारसदे तजि उचाट ॥८॥ देवजाति ते भक्त छे आसो ।
 कहीए एहनो कलोले वासो ॥ कणवि भक्त गंगादाम कहीए ।
 नरोत्तम, वामणजि लहीए ॥९॥ भक्त काकुजि ने काशिदास । शि-
 धरदासनो ओलामां वास ॥ रुडां भक्त छे वाइ रतन । एह रहे
 ओले हरिजन ॥१०॥ भक्त सुतार जेठो केशरजि । कणवि काशि-
 दास ने रायजि ॥ द्विज भगानिशंकर भाइ । शाश्वेर घमासणा-
 मांड ॥११॥ हरिभक्त कोळी वालो कहीए । जन गाम जलोदमां
 लहीए ॥ खांट भक्त बादरजि जेह । रतुजि अरजणजि तेह ॥१२॥
 हरिभक्त छे हयनवाइ । एहादि जन आद्रेजमांड ॥ जीवि रतन ने

प्रभुदास । कणविभक्त कोलवडे वास ॥१३॥ कणवी भक्त रामदास
 भाइ । कुवेर बसन नानी बाइ ॥ कणविभक्त कहीए मोटिवाइ । भक्त
 भाट रघो बाजिभाइ ॥१४॥ द्विज रूप रळियात नाम । ठार हंरखो
 उनावे गाम ॥ क्षत्रिभक्त रासोजि वखतो । भजवा हरि कर्षो
 दढ मतो ॥१५॥ हरिजन गलाल सोनार । द्विज दोलि राइ भाव-
 सार ॥ एहआदि भक्त विजा कइ । भजे प्रभु पेथापर रह ॥१६॥
 इच्छो सकरो कसलो वळी । एहआदि जन जेणसाळी ॥ भक्त एक
 छे मिठो कुंभार । वसे वासणगाम मोझार ॥१७॥ अमजे भक्त मुलो
 चोधरी । भजि हरि गयो भव तरी ॥ पणि लालो छेलो हरिजन ।
 शोभासणामां भक्त पावन ॥१८॥ कणविभक्त कुवेर खुशाल । चां-
 दिसणे ए भक्त विशाल ॥ कणवि देवजि रहे गाम सोजे । भजे
 प्रभुजिने सुख मोजे ॥१९॥ इटादरे कणवि गणेश । करे भजन
 हरिनुं हमेश ॥ भक्त सुतार वेचर नाम । हरिजन कहीए गंगाराम
 ॥२०॥ द्विज अंबाराम दुलभराम । शेठ भक्त सांकळा वे नाम ॥
 पीतांबर वेचर झुमखो । माइचंदादि भावसार लखो ॥२१॥ कण-
 विभक्त गणेश ने भगो । तेलि मुलचंदे मेल्यो दगो ॥ धनो दलो-
 दास छे चोधरि । मेलि पाप भज्या आपे हरि ॥२२॥ क्षत्रि हिं-
 दुजि छे हरिजन । एहआदि पुरुष पावन ॥ द्विज कुशल सोनां भा-
 वसार । एह वाइयो माणसा मोझार ॥२३॥ भक्त वीरो जीवण
 चोधरि । राठोड वणारशि भजे हरि ॥ क्षत्रि खोजि बोरो मियांजि ।
 वसे वरसोडे कुसंग तजि ॥२४॥ हरिभक्त किको भावसार । रहे
 लाखरोडा गाम मोझार ॥ कणविभक्त गोविंदजी नामे । जन वसे

विजापर गामे ॥२५॥ जन जणसालि लखा घना । रहे राणासर भक्त
 प्रभुना ॥ हरिजन प्रागजि लुवार । भक्त रहे सिंघपर मोझार ॥२६॥
 कणविभक्त दयाळजि जन । जेणे बहु जीव कर्या पावन ॥ सतवारा
 प्रागजि ने जीवो । रेवो सांकलो ने भक्त देवो ॥२७॥ हरिजन
 वजिवाइ एक । जेठि वखत वजि वणिक ॥ नंदवाइ रळियातवाइ ।
 एहादि जन विजापर मांइ ॥२८॥ हरिमक्त द्विज पीतांबर । कहुं
 कणविभक्त सुंदर ॥ कुवेर तुलसि ने रामजि । जीवण नरसै शंकर
 शामजि ॥२९॥ कल्याण जन रतनवाइ । भक्त एक कणवि कुल-
 मांइ ॥ हेमचंद रामचंद जन । भावसार ए भक्त पावन ॥३०॥ हरि-
 जन छे जगो सुतार । द्विज मानुं विहार मोझार ॥ आशाराम मोति
 भावसार । शा अंवाराम भक्त उदार ॥३१॥ भक्त ताराचंद नंद-
 राम । भावसार मानुं सांकलि नाम ॥ कणवि भक्त हरिमाइ क-
 हीए । क्षत्रिमक्त जलोभाइ लहीए ॥३२॥ भक्त द्विज हुलास छे
 एक । भजि हरि तजि नहि टेक ॥ एहआदि हरिजन जेह । वसे
 गाम गेरितामां तेह ॥३३॥ हरिजन देवो सतवारो । गाम गवाडे
 भक्त ए सारो ॥ द्विज धनजि ने रामवाइ । भक्त प्रभुना पामोल्या
 मांइ ॥३४॥ भक्त वणारशि रायचंद । भजे भावसार ए गोविंद ॥
 हरिजन एक लखिराम । एह जन आगलोख्य गाम ॥३५॥
 द्विज मनछाराम हरिजन । रहे कडा गाममां पावन ॥ क्षत्रि ना-
 रुजि रतुजि नाम । गांगजि ने द्विज शिवराम ॥३६॥ अंवाराम
 सोनी प्रेमचंद । ए वामणवे भजे गोविंद ॥ कोलि भक्त जोयतो
 कुवोजि । रहे छावलिये हरि भजि ॥३७॥ भक्त माट सायवोजि

जाणो । गाम कैपरमां परमाणो ॥ वडनगरे वसे बहु जन । भक्त
 प्रभुना परम पावन ॥३८॥ द्विज उजम मुगटराम । सदाशिव व-
 नमालि नाम ॥ बेचरादि द्विजभक्त भाइ । हरिजन जेठि दोलिंवाइ
 ॥३९॥ फुला शुमखा आदि अपार । भला भक्त कहीए भावसार ॥
 उगरचंद हेमचंद दोष । वसे वडनगरे जन सोष ॥४०॥ सोनिभक्त
 दयाराम भाइ । खिमो गोविंदजि दलुवाइ ॥ एहआदि विजां ह-
 रिजन । वसे श्रीपोरे भक्त पावन ॥४१॥ चडा भक्त छे विशनगरे ।
 शिशसांटानी भगति करे ॥ द्विज चर्याराम मोतिराम । बलदेव कृ-
 प्पाघर नाम ॥४२॥ अमलख आदि द्विजभाइ । उदेकुंयख लक्ष्मी-
 वाइ ॥ शिववाइ ने उजळी एक । भज्या हरि ते करी विवेक
 ॥४३॥ शा जेचंद पुंजो दयाराम । सोनी पीतांबर अंवाराम ॥ ह-
 रिजन छे लाडकुंवरी । कणवी रामजि तुलसी हरि ॥४४॥ सतसंगी
 शिलाट सुंदर । जेठाराम ने नाम बेचर ॥ त्रिभोवन ने अमरचंद ।
 हेमचंदादि भजे गोविंद ॥४५॥ भक्त धनमाली ने उगरो । पाना-
 चंद ने चारु झवेरो ॥ एहआदि भक्त भावसार । वसे विशनगर
 मोझार ॥४६॥ कणवी भक्त मिठो ने नागजि । गाम जागिरे रहे
 हरि भजि ॥ जेठो प्रेमजि ने हंसराज । कणवी भक्त जाणो जस-
 राज ॥४७॥ देववाइ नंदवाइ कहीए । गाम आइठोरमां एलहीए ॥
 कणविभक्त छे खुशालभाइ । भजे हरि रहे उपेरामांइ ॥४८॥ उंझे
 कणविभक्त नारायण । शमो वालो प्रभुपारायण ॥ मोरार मुलजि
 कामराज । कर्पु गणेश खुशाले काज ॥४९॥ द्विज नाथो जेकुंय-
 खवाइ । एहआदि भक्त उंझामांइ ॥ शितपुरमां वाइ चतुरी । भा-

वसार छे भावनी पुरी ॥५०॥ चोपदार भगवानभाइ । रखो सुखे
 सितपुरमांइ ॥ भक्त भावसार दयाळजि । पुरुषोत्तमने भक्ति रजि
 ॥५१॥ कणविभक्त छे इन्ठो वेचर । भजे हरि छे पाटणे घर ॥
 भक्त गोकलि हरखो सुंदर । भजे हरि रहे भुंजपर ॥५२॥ हरिभक्त
 सोनि इंदरजि । पालणपुरे रहे कुसंग तजि ॥ कणविभक्त गोविं-
 दजिभाइ । रहे ते गढ मंडाणामांइ ॥५३॥ कणविभक्त कुबेर द-
 वाडे । भज्यो हरि न पड्यो पवाडे ॥ द्विजभक्त वेचर वल्लदेव ।
 रहे धिणोज्ये भजे वासुदेव ॥५४॥ नरसइ भक्त भावसार । मुलचंद
 ए जन उदार ॥ द्विज भक्त छे कदलीबाइ । एहादि जन मेसाणा-
 मांइ ॥५५॥ कणवी भक्त द्वारको जीगण । भाट चतुरो रहे आंवा-
 सण ॥ रंगारजि मोढजि इंगरजि । भगवान बाले वीक घरजि
 ॥५६॥ खरा क्षत्रिभक्त भलभाइ । वसे गाम बिजापरडा मांइ ॥
 कणविभक्त हीरो वेणिदास । रुडा भक्त सितपुर वास ॥५७॥
 भावसार मेघी केशवजि । रहे कालरिये कुसंग तजि ॥ लवजि प्रा-
 गजि नाथोभाइ । कहीए कणविभक्त नाथगाइ ॥५८॥ एह भक्ति
 प्रभुजिनी करै । रहि गाम ते उदलपरे ॥ जीवण नाइ हरखो स
 तबारो । कणविभक्त रायचंद सारो ॥५९॥ एहआदि भक्त-बाइ
 भाइ । वसे गाम ते खेरवामाइ ॥ भक्त प्रभुनो पुजो पटेल । तेह
 गाम हेनवे वसेल ॥६०॥ भक्त देवचंद भावसार । वसे गाम ख-
 रोडा मोझार ॥ शा हरखजि मातम भाट । गाम देवडे तजी उचाट
 ॥६१॥ भक्त भुखण मनछाराम । तुलसी भगो भावसार नाम ॥
 हरिजन एक ज्ञानबाइ । एहादि जन रहे मेउमांइ ॥६२॥ भगो

જેતસી જીવો ચારણ । એહ મક્ત રહે દેવરાસણ ॥ કણવિમક્ત ક-
 હીએ નરહર । માવસાર પુંજો ને વેચર ॥૬૩॥ સાંકઠા આદિ સ-
 તસંગી સહ । વઢા મક્ત એ રહે વસહ ॥ રામજિ ગણેશ શુભો નાગર ।
 વાહ સોના મક્ત ડજાગર ॥૬૪॥ મક્ત માનસિંઘ કણવિ કહીએ ।
 એહાદિ જન-લાંગણોજ લહીએ ॥ દ્વિજમક્ત છે શુભશ્રામ । હરિજન
 ગંગા ગલાલ નામ ॥૬૫॥ જીવો વસતો ને જ્ઞાનવાહ । કણવિમક્ત
 પલિયજમાંહ ॥ કોલિમક્ત વાલ્યકદાસ કહીએ । ક્ષત્રિ કેશોજિ
 મોદહજિ લહીએ ॥૬૬॥ મોકોજી ને કણવિ સુશાલ । ગોવિંદ
 નાયક મિયાં લાલ ॥ એહઆદિ વીજાં વહુ જન । વસે ગામ છો-
 રજ્યે પાવન ॥૬૭॥ કણવિમક્ત છે ભવાનીદાસ । તર્જી કસલ્લજિયે
 જુઠિ આસ ॥ ગોવિંદજી જાદવજીભાઈ । વાહયોમાં મિઠિવાહ છે
 વાહ ॥૬૮॥ દ્વિજમક્ત મોટા નાનોભાઈ । જેની કહિ ન જાય મો-
 ટાઈ ॥ ક્ષત્રિમક્ત છે વસતોભાઈ । એહ મક્ત કૃત્તીસણમાંહ ॥૬૯॥
 ક્ષત્રિ માનોજિ ઉમોજિ કહીએ । કણવિ ગોકુલ તુલસી લહીએ ॥
 પુરુષોત્તમ રવારી રતનો । મક્ત વહુવે જાણજ્યો જનો ॥૭૦॥
 મક્ત મનોહર છે બ્રાહ્મણ । કણવિ કુવેર જેઠો હરિશરણ ॥ રાયચંદ
 ક્ષત્રિ આસકરણ । એહાદિ મક્ત રહે મોલાસણ ॥૭૧॥ શુલાસણમાંહિ
 રહે ચોધરી । કઠણ મક્તિ શ્રમુજીની કરી ॥ દ્વિજ ગલાવચંદ સુ-
 ચંદ । વહુભરામ જીવરામ વૃંદ ॥૭૨॥ હરિજન હરિકુંવલ વાહ ।
 એહ જન નાર્દિપુરમાંહ ॥ કણવિમક્ત વેણિદાસ વઢી । માવસંગ
 નરોત્તમ મઢી ॥૭૩॥ જતન રઠિયાત વણિ જન । કર્યું કણવિકુલ
 પાવન ॥ ક્ષત્રિમક્ત પ્રતાપજિ નામ । ઉમેદજિ અગ્રોજિ અકામ ॥૭૪॥

થાનોજી વનોજી હરિજન । દલુજિ અમરોજિ પાવન ॥ શેઠ સાં-
 કલચંદ મુલચંદ । હરિજીવન અવલનંદ ॥૭૫॥ એહઆદિ ભક્ત વાઈ
 માઈ । વસે ગામ ઢાંગરવામાંઈ ॥ હરિજન પુરુષોત્તમ હર્ષો । વા-
 સેણજિ વિઠલજી નીર્ણો ॥૭૬॥ હીરો જેકર્ણ ને દાનસંઘ । નાથા
 વેચરને હરિરંગ ॥ એહાદિ ભક્ત કળાવિ કહીએ । રુઢા જન રાજ-
 પર લહીએ ॥૭૭॥ કળાવિભક્ત નારણ વસતા । ગામ રાજપરે જન
 છતા ॥ મગો ગણેશ કળાવિ વર્ણ । રૂપો સુતાર રહે નંદાસણ ॥૭૮॥
 કળાવી ભક્ત મોરાર જોયતો । જન નારાયણ ને વસતો ॥ હરિભક્ત
 છે ગલાલવાઈ । એહ ગામ માયાસુલમાંઈ ॥૭૯॥ ગંગારામ, ગણેશ
 ગોપાલ । માનો વાલો દલના દયાળ ॥ કળાવિભક્ત છે ભક્તિ-
 વાલી । મજે હરિ રહે ગામ કુંડાલી ॥૮૦॥ કળાવિભક્ત માધવજિ
 નામે । મજે હરિ રહે રૂંરાણે ગામે ॥ કળાવિભક્ત કલો પુંજોમાઈ ।
 ભક્ત કેવળ ને રૂપાંવાઈ ॥૮૧॥ એહાદિ ભક્ત જન દયાળ । મજે
 હરિ રહે ગામ કુંડાળ ॥ સોનિભક્ત ઘાઠજિ મંગલ । કળાવિ ભાવ-
 સંગ છે અમલ ॥૮૨॥ દ્વિજભક્ત છે ઉમેદરામ । વાઈ એક વેન કુવલ્ય
 નામ ॥ ભક્ત દેવચંદ ભાગસાર । રહે ભક્ત એ કઠિ મોજાર ॥૮૩॥
 કળાવિ ભક્ત દેવકર્ણ કહીએ । સારો જન સેદરડે લહીએ ॥ દ્વિજ
 હરિભક્ત હરિરામ । રુઢો જન જાકસણે ગામ ॥૮૪॥ ભક્ત ભાવ-
 સાર મુલોમાઈ । અવલવા રાજપરમાંઈ ॥ કળાવિભક્ત છે ગલાલવાઈ ।
 મજે હરિ રહે ઉમડામાંઈ ॥૮૫॥ રામજિ ઘેલો કસલવાઈ । કળ-
 વિભક્ત મનિપરમાંઈ ॥ કળાવિ કુવેર લક્ષ્મીદાસ । વાઈ નાથી મજે
 અવિનાશ ॥૮૬॥ દ્વિજ ભક્ત છે શંકર નામ । ભક્ત પ્રમુનો રહે ધુમે

गाम ॥ हरिजन कणवि मोरार । सारो भक्त गोकळ लुवार ॥८७॥
 एहादि जन रहे गोधाविये । कव्वा देशमां लेश लाविये ॥ कहेतां
 कहेतां थाके वाणी मन । जेम छे तेम न कहेवाय जन ॥८८॥
 पूर्वछायो—जेम जल अर्णवथी । उपजे लहरी अपार ॥ तेम हरि
 महाजळथी । हरिजन अपरमपार ॥८९॥ असंड अहोनिश उपजे ।
 तेनो नव्य थाय निरधार ॥ कोणे लख्या कोण लखशे । कोण लखेछे
 आ वार ॥९०॥ इति श्रीमद्देकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्य-
 निष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये दंडाव्यदेशना हरिजननां
 नाम कव्वा एनामे एकसो ने ओगणीशमुं प्रकरणम् ॥११९॥

पूर्वछायो—मोटा भक्त मारुदेशना । अने मोटां जेनां मन ॥
 संग कुसंगने ओळखी । वळी थया हरिना जन ॥१॥ लेश नहि
 जे देशमां । समझवा सुधि रीत्य ॥ एवा देशमां उपजि । जेणे करी
 हरिशुं प्रीत ॥२॥ एवा जन पावननां । कहूं कांयैक हवे नाम ॥ उच्च
 नीच कुळमां अवतरी । जेणे भज्या सुंदरश्याम ॥३॥ चोपाइ—
 एरा भक्त कहीए साण्य गामे । देवजाति शंभुदास नामे ॥ घेर
 लालुनाइ हरिजन । जेणे जन्म्या लाडुजि पावन ॥४॥ रुडा भक्त छे
 खिमोजिमाइ । घेरे मोटां जन मोजनाइ ॥ एहादि विजा जन गणिजे ।
 भला भक्त साण्यमां मणिजे ॥५॥ भक्त एऊ छे चेलो लुवार । वसे
 ते मीलमाल मोझार ॥ श्वत्रिमक्त हेमराज नामे । भजे हरि रहे न-
 रोलि गामे ॥६॥ भक्त कणवि देवशि जाणिये । द्विज चेलो गाम
 झुझाणिये ॥ वालिगामे वसे बहु जन । द्विज विरम भक्त पावन ॥७॥
 द्विज वसतो गाम जोधावे । व्याघ्र मेघराज भक्त कावे ॥ भक्त वसतो

જાત્યે વાઘરી । રહી ઉનડિયે મજ્યા હરિ ॥૮॥ સિમો મજે હરિ માન
 મલે । જાત્યે વાઘરી વસે સાયલે ॥ હરિમક્ત વાઘરી ઇશરો । વસે દાસ-
 પામાં દાસ રરો ॥૯॥ ગામ શુકામાં હિ મજે હરિ । મક્ત અમરો જાત્યે
 વાઘરી ॥ મક્ત જોધો જન જીવિનાઈ । રહે વાઘરી ગામ દેતામાં ॥
 ૧૦॥ મક્ત વાલો વસ્ત્રાણું વાઘરી । મલિ મક્તિ પ્રશુભિની કરી ॥
 વાઢ રૂપાં મેધિ ને કેશર । ગામ મુરાણે મક્ત સુંદર ॥૧૧॥ ઉઠો
 વાઘરી રહે ગામ ધાણે । મુલે સ્વામિનારાયણ માણે ॥ મક્ત જીવો
 વાઘરી વાલેરે । મજે મગવાન કઢિપેલે ॥૧૨॥ મક્ત વાઘરી પદમો
 નામ । મજે હરિ રહે આકલે ગામ ॥ ગામ ચોરવે જીનો વાઘરી ।
 તજિ કુલધર્મ મજ્યો હરિ ॥૧૩॥ એહ આદિ વાઘરી અપાર । વસે
 તે મારુદેશ મોક્ષાર ॥ તજિ મેલિ નિજકુલ રીતિ । કરી પ્રકટ પ્ર
 શુમાયે પ્રીતિ ॥૧૪॥ મારા મક્ત છે શિરોડ ગામ । કહું સાંમઝ્યો
 તેનાં નામ ॥ મોટા મક્ત છે જાત્યે લુવાર । કહું તેનાં નામનો ઉ-
 ચાર ॥૧૫॥ ઢલો રતનો લક્ષ્મણ લહીયે । પનો મેરામ અજનો ક-
 હીયે ॥ જેઠો હદો ધન રૂપ ધીરો । મુલો પદમો હવો ને ધીરો ॥૧૬॥
 હદા પના આદિ વહુ માઈ । હવે કહું હરિજન વાઢ ॥ દલુ થાલુ
 હમાંગાઈ સોનાં । લાધી મહુ ઢંદુવાદ પુનાં ॥૧૭॥ એહાદિ વાઢ માઈ
 લુવાર । એક મક્ત છે શ્રવો કુંમાર ॥ એહાદિ વિજા જન સોડ ।
 મજે હરિ રહે ગામ શિરોડ ॥૧૮॥ હરિમક્ત છે પ્રેમો કુલાલ । સ-
 તસંગી એ ગામ જગલ ॥ રહો રગારી નામ છે કલો । ગામ ગો
 થલિમાં મક્ત મલો ॥૧૯॥ એક મક્ત પવિત્ર પાલિયે । તુલાધાર
 ઉદાર તે કહિયે ॥ નામ હરિજન દેમરાજ । હરિ મંજિ કર્યું નિજકાજ ॥

॥२०॥ एहआदि मारुदेशमांइ । विजावंहु भक्त बाइ भांइ ॥ सरवे
 सोंपि तन मन धन । करे स्वामी श्रीजिनुं भजन ॥२१॥ हवे कहुं गु-
 जराति जन । अतिपवित्र भक्त पावन ॥ हेतप्रीत्ये, भयां जेनां हैयां ।
 प्रेमी नेमीमां न जाय कहीयां ॥२२॥ एवा जननां लखतां नाम ।
 मारा हैयामांहि घणी, हाम ॥ सोनि भक्त छे कस्तुरोभाइ । हरिजन
 द्विज शिवदाइ ॥२३॥ साची भक्ति ए स्वामिनी करे । भजे हरि रहे
 आमनगरे ॥ जन जतन बाइ दयाल । द्विजभक्त रहे पेढमाल ॥२४॥
 हरिभक्त द्विज इच्छदाइ । वसे गाम ते पोगलामांइ ॥ द्विज भक्त जीवी
 हरिजन । गाम पिलोदरे ए पावन ॥२५॥ कणविभक्त उकोभाइ
 कहीए । ते रहे गाम मांमरोलिये ॥ प्रेमिभक्त रहे प्रांतिगाम । द्विज
 मयाराम काशीराम ॥२६॥ केवलराम नारायण त्रण । शिवो जो-
 इतो स्वामिने शरण ॥ हरिभाइ ने गोविंदराम । मोतिराम जीव-
 राम नाम ॥२७॥ एहादि भक्त द्विज पावन । हवे कहुं बाइयो ह-
 रिजन ॥ बाइ रुपां ने वे इच्छवाइ । बालु त्रण्येने हरिशुं सगाइ ॥
 ॥२८॥ बाइ रामु रखु ने मांण्यक । सोनां नानी हिरु मोघी एक ॥
 फुलदाइ मुलिदाइ दोय । बखत एक हरिजन सोय ॥२९॥ एक
 कहीए द्विज हरिजन । हवे कहुं वणिक पावन ॥ मोटो भक्त छे तु-
 लजाराम । नथु शा ने शांकलचंद नाम ॥३०॥ पीतांबर वेचर भ-
 गवान । मिठालाल ने हरिजीवन ॥ बाइ वेन कुंवख अंवा एक ।
 एहादि हरिजन वणिक ॥३१॥ सोनि त्रिकमजि हरिजन । भाट अ-
 परु वफतो पावन ॥ वीतरागी छे अमृतदाइ । एहादि जन प्रांतिमांहि
 ॥३२॥ फोळि भक्त रहे लिओडगाम । उमोजि बळी चाधजि नाम ॥

हरिमक्त छे झवेरमाइ । जेनी ग्रीत छे प्रभुजिमांइ ॥३३॥ कणवि
 खुशाल बेचर नाम । बाई अवल रहे साणोदे गाम ॥ कोळिमक्त
 घाळजि धनोजि । छलोजि सारजि ने पनोजि ॥३४॥ बनोजि बाइ
 अवल फुल । गाम सलकिये भक्त अमुल ॥ कणवी भक्त गणेशजि
 कहीए । भूधर विठल नानजि लहीए ॥३५॥ त्रिकम ने शा बल-
 मराम । भक्त बखतबा वणिक नाम ॥ जन रुपां रामु रळियात ।
 सोनि जमनां बखत द्विज जात ॥३६॥ एक छे रुपाइ नाइ जन ।
 एहादि हरिजन पावन ॥ एक लुवार थावर नामे । एहादि हरि-
 मक्त देगामे ॥३७॥ द्विजभक्त छे मनछाराम । हरि मंगळ मुळजि
 नाम ॥ पीतांबर आदि भक्त भाइ । जेकुं बख जतन रामबाइ ॥३८॥
 एहादि बाई भाइ जेह । वसे गाम वासणामां तेह ॥ मोटा भक्त
 वसेछे वेलाल । जन जेसंगमाइ दयाळ ॥३९॥ जेठो जिजि मको
 भाइ कहीए । अजु वसतो मनोहर लहीए ॥ शमल गिरधर ने न-
 धुमाइ । बाइ बखत रळियात बाइ ॥४०॥ जितबा तेजबा दत्तबाइ ।
 भक्त ए कणवि कुळमांइ ॥ द्विज हरि ने अवलबाइ । एहादि ते वे-
 लाव्यमांइ ॥४१॥ क्षत्रिमक्त अमरसिंह नाम । शा जेचंद ते कुजाव्य
 गाम ॥ कणविभक्त कहीए सुरदास । भक्त नाथे तजि जगओश
 ॥४२॥ दयाळजि ने दास झवेर । क्षत्रि उमोमाइ ने हमीर ॥ एह
 आदि विजां बहु जन । रहे कणमे भक्त पावन ॥४३॥ भक्त अम-
 दाबादे अनेक । भजे हरि तजे नहि टेक ॥ जियां विराजे बदरि-
 पति । तियां सरवे जन शुभमति ॥४४॥ भक्त आदि शेटी इच्छा-
 राम । हिराचंद बे भक्त अकाम ॥ मनोहर कुवेर गोविंद । गोपाल

गोकुल ने आनंद ॥४५॥ रणछोड त्रिकम बेचर । आशाराम शा-
 मळ कुवेर ॥ मोहनलाल दोला आदि भाइ । हवे कहुं हरिजन बाइ
 ॥४६॥ ब्रजकुंवख रतनबाइ । आदितने हरिशुं सगाइ ॥ अंबा ल-
 क्ष्मी ने ठकराणी । शामकुंवख अचरत जाणी ॥४७॥ एहआदि
 छे वणिक वृंद । एक भक्त छे हरगोविंद ॥ हवे कहुं द्विज हरि-
 जन । नथु जुगल जन पावन ॥४८॥ हीमतराम ने जीवणराम ।
 हरेश्वर ने महादेव नाम ॥ काशिराम कुवेरजि कहीए । गणपतराम
 नामे दीय लहीए ॥४९॥ आदित गिरधर सोमनाथ । कहुं हरिजन
 बाइसाथ ॥ गंगा रेवा ने शिवकुंवख । जमनां हरि देव विपर ॥५०॥
 क्षत्रिभक्त छे कुवेरसिंघ । कहुं कणविभक्त अनघ ॥ शंभुदास दा-
 मोदर नाम । वालो बजेराम गंगाराम ॥५१॥ लालदास दो केव-
 लराम । रणछोड दयालजि नाम ॥ भक्त भावसिंघजि सुधीर । पी-
 तांबर पानाचंद वीर ॥५२॥ प्रेमजि खुशाल भाइचंद । हीरो रा-
 यजि हरगोविंद ॥ लखो कसलो ने गंगाराम । भक्त वसतो माण्यको
 नाम ॥५३॥ हरिभक्त बाइ वजि हरि । मोटां जन छे मानकुंवरी ॥
 एहादि भक्त कणवि कहीए । सारां हरिजन सोनिलहीए ॥५४॥
 पुरुषोत्तम भक्त मंगल । लक्ष्मिचंद छे जन अमल ॥ हीराचंद आदि
 भक्त भाइ । बाइ देव ने दिवालिबाइ ॥५५॥ कडिया कुवेर ने
 अंबाराम । भजे हरि जाणि सुखधाम ॥ भक्त सुतार छे दामोदर ।
 हरिजन जगो ने भूधर ॥५६॥ कृष्ण बेचर ने अंबाराम । हरि
 आदि जणशालि नाम ॥ एहादि बाइ भाइ अपार । वसे अमदाबाद
 मोझार ॥५७॥ सेवे नरनारायण देव । पाडी अंतरे अलौकि टेव ॥

એવા જન નિરમલ જેહ । નાવે લસતાં લલ્લવામાં તેહ ॥૫૮॥ પૂર્વ-
 છાયો—ધન્યધન્ય એવા જનને । જેનાં હરિપરાયણ મન ॥ તન ધન
 વ્રણતોલે ગણી । કરે સ્વામિશ્રીજિનું ભજન ॥૫૯॥ એકએકથી અ-
 ધિક અંગે । પ્રેમ નિયમે પૂરણ ॥ અપાર નરનારી મઠી । વઠી થયાં
 સ્વામિને શરણ ॥૬૦॥ પ્રકટ પ્રતાપ પ્રાપતિ । નહિ અમૃતપદની
 ઉઘાણ ॥ એવું જાણિ અંતરે । ભજે નિર્ભય થઈ નરનાથ ॥૬૧॥
 इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदसुनि-
 विरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये मारुदेश तथा गुजरादेशना हरिजननां
 नाम कथां एनामे एकसो ने विशुं प्रकरणम् ॥१२०॥

, પૂર્વછાયો—ગાઉં ભક્ત ગુજરાતના । જેના પ્રેમનો નહિ પાર ॥
 ભાવ મક્તિ અતિઘણી । વઠી નિયમધારી નરનાથ ॥૧॥ પ્રકટ પુરુષો-
 ત્તમને મઠી । વઠી થયાં પૂરણકામ ॥ એવાં જન પાવનનાં । હવે
 લલું કાંયેક નામ ॥૨॥ ચોપાડ—ધન્ય જેતલપૂરનાં જન । જિયાં
 હરિએ કર્યાં જગન ॥ તિયાં જેજે રહ્યાં હરિજન । તેને જાણવાં પરમ
 પાવન ॥૩॥ પટેલ ભક્ત ગંગાદાસ નામ । પ્રમુદાસ આસજિ અ-
 કામ ॥ ભક્ત કાકુજિ મિશ્વારિદાસ । પીતાંબર ભજે અવિનાશ ॥૪॥
 જોયતાદાસ જીવણ કહીએ । કૃષ્ણદાસ કાશિદાસ લહીએ ॥ ભક્ત
 છોડો નથુ પુંજોભાઈ । એહઆદિ પટેલ કહેવાઈ ॥૫॥ દ્વિજ મક્ત
 હમે આશારામ । જન દેવરામ દયારામ ॥ ઊગરચંદ ને વેચરમાઈ ।
 વાઈ રઢિયાત હર્ષવાઈ ॥૬॥ ક્ષત્રિ વાલોભાઈ હરિજન । ઠાર લવજિ
 જીવો પાવન ॥ માલી માળ્યકણા ને કુવેર । ભક્ત ઘેલો સરો નહિ
 ફેર ॥૭॥ એહઆદિ છે જન અપાર । વસે જેતલપુર મોજાર ॥ પટેલ

भक्त वेणिभाइ कहीए । लालदास काळिदास लहीए ॥८॥ गोपाळ
 हांसजि हरिजन । हरखा आदि छे भक्त पावन ॥ द्विज भगो ने
 खुशालभाइ । एहादि जन असलालिमांइ ॥९॥ क्षत्रि भगुजि मा-
 लजि लहीए । नथुजि देवोजि जेठिजि कहीए ॥ पटेल जेठो दाजि
 ने देशाइ । नरोत्तम ने नथु कहेवाइ ॥१०॥ सुंदर भक्त छे सोनि
 श्वेर । ठार मोरार वसैये घर ॥ कणविभक्त छे जेसंगभाइ । रु-
 गनाथदास सुखवाइ ॥११॥ बापु धीरो काशि ने देशाइ । वसे भक्त
 नवागाम मांइ ॥ भक्त कणवि कहीए काकुजि । मकन मोहन दाजि
 बापुजि ॥१२॥ ब्रजभाइ हरिभाइ जाणो । घाळजि मोरारजि प्रमा-
 णो ॥ द्विज प्रभुराम वेणिराम । लुवार रघो रहे गामडी गाम ॥१३॥
 कणवि भक्त छे भवानीदास । अमथाभाइनो चोसरे वास ॥ हरि-
 जन रुपो हरिचंद । रहे हिरापर भजे गोविंद ॥१४॥ द्विजभक्त कहीए
 सदोभाइ । काजु भक्त ए कनेजमांइ ॥ कणविभक्त छे देवजि नामे ।
 ठार जगो नेणपर गामे ॥१५॥ कोलि भक्त कहीए उको नाम ।
 भजे हरि रहे विरोल्य गाम ॥ मोटा भक्त छे मेमदावाद । भज्या
 हरिने तजि उपाद ॥१६॥ द्विजभक्त कहीए धनेश्वर । दुलभराम
 ने भक्त वेचर ॥ भट अमथो ने अंचाराम । निरमेराम नारणजि
 नाम ॥१७॥ हरि प्रभुजि ने पीतांबर । विश्वनाथ ने शिवशंकर ॥
 भक्त अनुपराम नागर । जन मोरारजि उजागर ॥१८॥ व्यास मोति
 आदि दइ भाइ । हवे कहूं हरिजन वाइ ॥ हरिभक्त जेठि रळियात ।
 सुखवाने समझाणि वात ॥१९॥ अमृत अवल ने शिववाइ । भलां
 भक्त ए ब्राह्मणमांइ ॥ एह मेमदावादमां रहे । मुखे स्वामिनारायण

कहे ॥२०॥ कणविभक्त कहीए लालदास । भजे राइजि श्रीअवि-
 नाश ॥ हरिजन एक रामबाइ । क्षत्रिभक्त छे सारजिमाइ ॥२१॥
 एहआदि बाई भाइ जेह । वसे गाम खातरोजे तेह ॥ कणविभक्त
 पुंजोमाइ दाजि । रुडो हरिजन छे रायजि ॥२२॥ द्विज देवराम
 बापुमाइ । बांठवालि गुलाब गुंसाइ ॥ कोळिभक्त छे वसतो नाम ।
 काजु भक्त वसे कुणे गाम ॥२३॥ द्विजभक्त अंबा रळियात । भजे
 हरि वजि जगवात ॥ कोळि भक्त गलोमाइ कहीए । एह भक्त घोडा-
 सर लहीए ॥२४॥ खांटभक्त भगुजि मणिये । घनो बेलो ने जाल्यम
 गणिये ॥ झाला आदि जन निरमळ । एक भक्त वसतो रावळ ॥२५॥
 हरिजन एक अदिबाइ । वसे गाम हाथरोलिमांइ ॥ कणविभक्त का-
 शिदास कहीए । भक्त भाइजि वसे पिठैए ॥२६॥ द्विज नारणजि
 सदोमाइ । बाइ धनबाइ राजबाइ ॥ एहआदि बिजां बाइ भाइ । वसे
 गाम कठलाल्यमांइ ॥२७॥ द्विज भक्त छे निरमेराम । कुबेरमाइ
 शंकरनाम । हरिजन एक कंकुबाइ । कणविभक्त शंभु जीवोमाइ ॥२८॥
 एहादि जन रहे आंतरोळी । करे भक्ति प्रभुजिनी बहोळी ॥ क-
 णविभक्त भगवानदास । प्रभुदास भजे अविनाश ॥२९॥ भक्त एक
 दयाळजि नामे । जन वसे चिखलोेर गामे ॥ द्विजभक्त शिवजि
 सुंदर । हरिजन गोपाल बेचर ॥३०॥ एक द्विज छे अमृतबाइ ।
 एह जन कपटवनमांइ ॥ द्विज अमृलख हरिजन । वसे देवोद्य गामे
 पावन ॥३१॥ कणवी भक्त कहीए काशिदास । लखिये लुणावाडामां
 वास ॥ द्विजभक्त छे सुशाल नाम । जन हरिमाइ अमेराम ॥३२॥
 एहआदि कहीए बहु जन । वसे बाढासिंदोरे पावन ॥ हरिभक्त

अवल वणिक । बाइ रायकुवख छे एक ॥३३॥ एहादि हरिजन सुंदर ।
 भजे हरि रहे वीरपर ॥ द्विजभक्त छे बालजिभाइ । कोळि हरिजन
 मोंघिबाइ ॥३४॥ एहआदि जन बाइ भाइ । वसे सतसंगी सुथमांइ ॥
 कणवि भक्त कुंवेरजि कहीए । कडवो गाम गोठवमां लहीए ॥३५॥
 भक्त सुतार गोविंद जाणो । वैश्य जाति बालजि प्रमाणो ॥ एह-
 आदि बाइ भाइ बहु । वसे गाम रामपरे सह ॥३६॥ द्विजभक्त पी-
 तांघर कहीए । कणवि खुशाल तुलसी लहीए ॥ कुंवेर हिमो भावसार ।
 रहे हिरापर गाम मोझार ॥३७॥ सतसंगी एक सतवारो । हरिमक्त
 काशिराम सारो । द्विज हरिजन रूपबाइ । रहे जन ए गोधरामांइ
 ॥३८॥ भक्त उमरेठे अतिसारा । प्रेमिजन प्रभुजिने प्यारा ॥ द्विज
 रूपराम निरभेराम । नंदु नंदलाल दोय नाम ॥३९॥ माघवजि ने
 मलकाअर्जुन । काशिराम कृपाशंकर जन ॥ लक्ष्मीदत्त बळी लीला-
 घर । भक्त हरिभाइ ने ईश्वर ॥४०॥ गंगादत्त विष्णुदत्त भाइ । दया-
 राम कहुं हवे बाइ ॥ मानबाइ दानबाइ जेह । नाथबाइ मुलिबाइ तेह
 ॥४१॥ एहआदि जन बाइ भाइ । वसे गाम उमरेठमांइ ॥ कणवि
 गलोभाइ गोपाल नामे । भजे हरि रहे ओड गामे ॥४२॥ द्विजभक्त
 कुंवेरजि भलो । भजे हरि डाकोरे एकलो ॥ हरिजन द्विज देवबाइ ।
 वसे गाम पलासणामांइ ॥४३॥ मैयाराम रुगनाथदास । वसे म-
 हिसे भक्त वियास ॥ क्षत्रिभक्त गलुजि मेलोजि । जेसंगभाये लिधा
 हरि भजि ॥४४॥ कणवी भूधरदास रायजि । प्रभुदासे आश जुठि
 तजि ॥ द्विज नारण आणदराम । बाइ अंवा हरिजन नाम ॥४५॥
 क्षत्रि जिजीवा ने सुखबाइ । एह जन डडुसरमांइ ॥ द्विजभक्त रु-

गनाथ नाम । महेश्वर ने मनछाराम ॥४६॥ मैयाराम कहीए का-
 ब्रिदास । रायजि ने गिरधर व्यास ॥ अंबा अमल ने सुखनाड ।
 प्रीत स्तनने प्रभुमांइ ॥४७॥ क्षत्रि धर्मो भक्त छे अवल । कणवि
 हरखो वसे वडथल ॥ द्विज हरखजि जेठो जन । वसे गाम कैमरे पा-
 वन ॥४८॥ कणवि भक्त कहीए वेर्णादास । जन जेठो पिजोदरे वास ॥
 क्षत्रिमक्त अजुमाइ कहीए । काळामाइ आदि जन लहीए ॥४९॥
 कणविभक्त छे रायजि नाम । एहआदि छे हरेरे गामे ॥ कणविभक्त
 भगवानभाइ । भूधरदास हाथरोलिमांइ ॥५०॥ हरिजन द्विज कहीए
 कलो । वसे भक्त देगामे एकलो ॥ घन्यघन्य डभाणनां जन । जियां
 महाराजे कर्षा जगन ॥५१॥ अतिभावे मर्या नरनाख । जेना प्रेमतणो
 नहि पार ॥ पटेल विष्णुदास हरिशरण । रुगनाथ वे रायजि व्रण
 ॥५२॥ प्रागदास अग्रदास राम । कानदास नारणदाम नाम ॥ गो-
 विंदजी आदिदइ भाइयो । अवल चोनां व्रण दत्त बाइयो ॥५३॥
 द्विजभक्त कहीए मयाराम । हुबेरजि प्रभुराम नाम ॥ निरमेराम गो-
 विंद प्रेमदत्त । हरिकृष्ण कशलजि भक्त ॥५४॥ बाइ शिव आदित
 अमूल । नवल गुलाल साकर कुल ॥ एहादि द्विज बाइयो पावन ।
 कोळि वखतो छे हरिजन ॥५५॥ शूद्रभक्त काळो एक कहीए । ए-
 हादि जन डभाण लहीए ॥ पटेल भक्त भगवानदास । जादवझ-
 वेरी जगयी उदास ॥५६॥ कानदास ने द्विज मोरार । एहादि जन
 पिंज मोहार ॥ कोळी भक्त एक जागो नाम । मजे हरि रहे ड-
 डेल्य गाम ॥५७॥ पटेल भक्त रुगनाथ जोड । कानजि रायजि
 रणजोड ॥ भक्त नरोत्तम वेरिदास । एह जन इमराले वास ॥५८॥

पटेल रायजि कुवेर कहीए । रणछोड बापुजि वे लहीए ॥ वसनदास
 कृष्णदास जाणो । वसतो दलोभाइ प्रमाणो ॥५९॥ क्षत्रि लाल एक
 हरिजन । वसे पिपलगे ते पावन ॥ द्विज मोहनराम नरोत्तम । द्विज
 गंगाराम छे उत्तम ॥६०॥ द्विज कंकु आदित अचरत । मानकुंवर
 छे हरिभक्त ॥ कडिया भक्त छे केवलराम । एहादि जन नडिआद
 गाम ॥६१॥ कणवि भक्त एक कालिदास । रहे गाम अलिंदरे वास ॥
 द्विजभक्त प्रभुराम नामे । भजे हरि रहे सलुणगामे ॥६२॥ एहादि
 जन अगणित । सर्वे जनने स्वामिशुं ग्रीत ॥ धर्मनियम धारी नरनाथ ।
 न लखाय छे अपरमपार ॥६३॥ पूर्वछायो—जुगोजुगना जनथी ।
 अगणित ओधार्या आज ॥ तेने ते गणित लखतां । नावे कोइ कविने
 थाहाज ॥६४॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्य-
 निष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये गुजरदेशना हरिजननां नाम
 कथां एनामे एकसो ने एकविंशसुं प्रकरणम् ॥१२१॥

पूर्वछायो—चबुं जन चढोतरनां । जेनां उज्ज्वल अंतःकरण ॥
 तन मन धन अर्पण करी । थयां स्वामिश्रीजिने शरण ॥१॥ भाव
 भक्ति उरे अति । एकमनां नर ने नाथ ॥ पुरुषोत्तम प्रकट स्पर्शि ।
 उतर्या भवपार ॥२॥ जेने एक हरिनो आशरो । तेह विना बिजुं
 हराम ॥ एहा जन पावननां । हवे लखुं कांयैक नाम ॥३॥ चोपाइ—
 चंदु वरताल्यनां हरिजन । अतिपवित्र परम पावन ॥ जियां हरिए
 करी बहु लीला । लइ संत सतसंगी मेळा ॥४॥ पटेल भक्त मोटेरा
 बापुजि । रणछोडे लिघा हरि मजि ॥ वेचर दाजि ने जेसंगभाइ ।
 मुळजि ने रायजि कहेवाइ ॥५॥ दो भाइजि दादोभाइ कहीए ।

जोरो नरशि नरोत्तम लहीए ॥ कानदास हुंगर ने दलो । शामळ
 हरि घोरी मिठो भलो ॥६॥ लालदास आदि हरिजन । पटेल वालु
 कंकुवा पावन ॥ द्विज घनमाळी हरिदास । वा अवलने प्रभुनी
 आश ॥७॥ नकि भक्त नारणगर बावो । जेणे कयों कुळनो अमावो ॥
 प्रेमिभक्त पणि धन्यधन्य । जनमां शिरोमणि जोवन ॥८॥ सुंदर
 खोडो जुंसो ने वखतो । जगो भवान जखतो हमतो ॥ उजम अमरा
 आदि कोळि भाइ । जन एक रळियात बाइ ॥९॥ रघो बेचर
 वासण ठार । बाइ कंकुये तज्यो संसार ॥ ठकर उका आदि बहु
 कहीए । शूद्र शवादि चरताल्ये लहीए ॥१०॥ कोळि भक्त तखो
 आसकरण । जेठो वादर हरिने शरण ॥ झालो जाल्यम भक्त भा-
 इजि । जग आश आसजिये तजि ॥११॥ मानवा जितवा हरिजन ।
 नवलवा प्राणवा पावन ॥ एहआदि जन बहु कहीए । वसे भक्त ए
 वामणोलिये ॥१२॥ जांबुवा लिंबुवा नानी बाइ । रहे परे वाम-
 णोलिमांइ ॥ पटेल भक्त कुवेर मुळजि । जिजि घाजि पुंजो ने रामजि
 ॥१३॥ धर्मदास गोपाळ गणिए । बाई रळियात नाथी भणिए ॥
 भक्त भाइवा धुनो गढवी । कंकु मधुवाने भक्ति हवी ॥१४॥ द्वि-
 जभक्त एक इच्छाराम । एहादि जन नरसंडे गाम ॥ पटेल भक्त
 नरहरमाइ । हरिजन छे बेचर नाइ ॥१५॥ एहआदि विजां जन
 बहु । वसे गाम उत्तरसंडे सहु ॥ पटेल भक्त काळिदास नाम ।
 भजे हरि अलंदरे गाम ॥१६॥ द्विज भक्त कहीए ते ईश्वर । प्रेमी
 जन वळी पीतांबर ॥ वेणि लक्ष्मी लटकणवाइ । पाटिदार रुडा
 अजुमाइ ॥१७॥ माट वळियो जालम धर्मदास । भावसंगनो सु-

मधे वास ॥ क्षत्रिभक्त छे रुडा रामोजि । पटेलमां भक्त दास
 खोजि ॥१८॥ लालदास ने ईश्वरदास । प्रभुदास रघे तजि काश ॥
 द्विजभक्त बापुभाइ नाम । सदाशिव ने निरभेराम ॥१९॥ रुडो
 भक्त कहीए रामो नाइ । एहादि जन कणझरिमांइ ॥ कोळि भक्त
 वखतो वखाणुं । वालो दाजि हरिजन जाणुं ॥२०॥ पटेल भक्त छे
 थोमणदास । एहनो सामरखामां वास ॥ द्विजभक्त दिनकर नाम ।
 सदाशिव ने लक्ष्मीराम ॥२१॥ दुर्लभराम ने देवशंकर । कणवि
 भक्त हरजि सुंदर ॥ हरिजन एक दत्तवाइ । एह आदि ते आणं-
 दमांइ ॥२२॥ भक्त काछियो नाम वसन । वसे वाकरोलिए ह-
 रिजन ॥ पटेल भक्त लालदास लहीए । जोरो रगनाथ नाम कहीए
 ॥२३॥ प्रभुदास शंभुदास सोइ । ठार धनजि सम नहि कोइ ॥ ए-
 हआदि विजां बहु जन । वसे गाम गानामां पावन ॥२४॥ पटेल
 भक्त रामदास जेह । हरिजन प्रभुदास तेह ॥ कोळि भक्त हेमतो
 खुशालो । हरिभक्त जाणो वळी झालो ॥२५॥ भक्त सुतार छे प्र-
 भुदास । एहादि जननो जोळे वास ॥ पटेल भक्त छे गरीबदास ।
 दाजि मनोहर रहे पास ॥२६॥ कोळि भक्त उको ने उजम । शुभो
 भक्त भजे परब्रह्म ॥ हरिजन द्विज बजेराम । रळियात रहे संजाये
 गाम ॥२७॥ पटेल भक्त गोविंदजि जाणो । गोपालजि गणेश प्र-
 माणो ॥ कोळि शुभो मीखो भक्त भले । शूद्र खोजिदास आखडोले
 ॥२८॥ कोळि भक्त थोमण वेचर । वसे चलोटेवे भक्त सुंदर ॥
 द्विज दाजिनी भक्ति छे खरि । वसे बांधणिवे भजे हरि ॥२९॥
 पटेल भक्त अजुजि सुंदर । खुशाल कानजि मनोहर ॥ जिजि जेसंग

ने पुंजो लहीए । सोनि पीतांबर वेणि कहीए ॥३०॥ भक्त माण्यक-
 चाई सुतार । एह भक्त मेळाव्य मोझार ॥ भाट भक्त नथु लखो
 जोड । फुलो तकतो रामो रणछोड ॥३१॥ पटेल रघो गोकळ
 शिघर । भक्त खतरि जीवो सुंदर ॥ भक्त भाट एक जसवाइ ।
 एहआदि जन चांगामांइ ॥३२॥ पटेल भक्त प्रभुदास कहीए ।
 ओधव कानदासादि लहीए ॥ वसे गाम रोयणे ए जन । करे खा-
 मिश्रीजीनुं भजन ॥३३॥ द्विजभक्त वालोभाइ नाम । इच्छाराम
 दादो मयाराम ॥ भक्त भवानिशंकर जाणो । रुडा रामशंकर बखानो
 ॥३४॥ रुडां चाई जमनां जतन । एहआदि द्विज हरिजन ॥ पटेल
 भक्त वालोभाइ कहीए । जगो वजेसंग तुलसि लहीए ॥३५॥
 धोरी खोडो जिजि ने हांसजि । रणछोड गोकळ रायजि ॥ ठकर
 कृष्ण काछियो भुखण । शिवो गढवि गाय हरिगुण ॥३६॥ शा-
 झवेर प्रभुदास कडियो । जेने सतसंग जीवशुं जडियो ॥ एहआदि
 बहु चाई भाइ । वसे भक्त वसोगाममांइ ॥३७॥ पटेल भक्त छे
 रायजि नामे । काळिदास रहे पलाणे गामे ॥ पटेल भक्त रुडो रा-
 मदास । धर्मदास भजे अविनाश ॥३८॥ द्विजभक्त मोटां माण्यकजि ।
 रघवाणे लुहार भाइजि ॥ भक्त भावसार प्रेमचंद । पीतांबर ला-
 लदासादि घुंद ॥३९॥ मोटां भक्त मानकुंवलमाइ । खरां हरिजन
 खेडामांइ ॥ सोनि भक्त छे गिरधर नाम । मातखे द्विज उत्तमराम
 ॥४०॥ पटेल भक्त वासण धर्मदास । हरिभाइने हरिनी आश ॥
 द्विजभक्त छे अनुपराम । एह जन अलिंदरे गाम ॥४१॥ पटेल भक्त
 जीवणदास जेह । वसे गाम हिरंजमां तेह ॥ क्षत्रिभक्त छे मीमजि

नाम । वासणजि वसे देवगाम ॥४२॥ द्विज भवानीशंकर नाम ।
 प्रभाशंकर केशवराम ॥ तुलजाराम दयाराम दाजि । जन खुशा-
 लादि मन राजि ॥४३॥ हरिजन हेतवाइ जिजि । कोळी भक्त छे
 नाम वोनजि ॥ पटेल भक्त कहीए लालोजि । जिभाइ ब्रजभाइ
 नाथजि ॥४४॥ गिरधर बेचर छे नाम । सुतार कल्याण गंगाराम ॥
 सोनि गोपाळ आदि हरिजन । वसे पिपलाव्यमां पावन. ॥४५॥
 पटेल भक्त रायजि कावे । एकलो जन रहे ईसणावे ॥ पटेल भक्त
 गोविंदजि नाम । द्विज पुरुषोत्तम उत्तमराम ॥४६॥ हरिजन द्विज
 हर्खवाइ । प्रेमिजन ए पालजमांइ ॥ रुडो भक्त छे रईम शेख ।
 भक्त सुतार अमथो एक ॥४७॥ वैश्य बल्लभ जीवो लुवार । खरो
 भक्त खतरी मोरार ॥ बहु हरिजन एह आवे । वसे भक्त प्रेमी
 पेटलादे ॥४८॥ पटेल भक्त रगनाथ कहीए । काळिदास ने कुबेर
 लहीए ॥ एहआदि भक्त वाइ भाइ । वसे गाम सुंदरणामांइ ॥४९॥
 पटेल भक्त काशिदास सारो । रामदास प्रभुजिने प्यारो ॥ बेरि-
 भाइ काछियो कहेवाय । एह जन वोचासण मांय ॥५०॥ पटेल
 प्रभुदास निरमळ । भक्त रामदास अविचळ ॥ हाथि उत्तम ने का-
 ल्दिदास । एह जननो वेरामां वास ॥५१॥ पटेल मुळजि थोभण
 मणिए । नरसि हरि वेणिदास गणिए ॥ देववाईने भाव छे भलो ।
 कोळि रंगवाइ भाइ गलो ॥५२॥ राठोड भक्त एक राजवाई ।
 एहादि वसे देदर्मांइ ॥ पटेल भक्त लालदासभाइ । जादव वळी
 विठल नाइ ॥५३॥ कोळि भक्त ते हिमतो कहीए । एहआदि वोर-
 सदे लहीए ॥ पटेल भक्त जेठोमाइ जाणो । खोडो गुमान कोळि

प्रमाणो ॥५४॥ एहआदि छे जन अवल । दास स्वामिना वसे दा-
 वल ॥ पटेल भक्त छे बेचरदास । एह दासनो बोदाले वास ॥५५॥
 भक्त पटेल नाम बापुजि । रहे जोशिकुवे कुसंग तजि ॥ द्विजभक्त
 नारणजि जेराम । जन जीवी उकलाव्य गाम ॥५६॥ पटेल भक्त छे
 बापुजि सारो । वसे वासदे प्रभुने प्यारो ॥ भक्त गुवार धाळजि
 कहीए । मिठो भगवान भक्त लहीए ॥५७॥ कोळिभक्त दादोभाइ
 जाणो । हरिभाइ भगुजि प्रमाणो ॥ हरिजन कहीए जोरोभाइ । ए-
 हादि जन चमारामांइ ॥५८॥ पटेल भक्त रणछोडदास । बापुजिये
 तजि जगआश ॥ बेरिदास प्रागदास दलो । हरि दुंगर वसतो भलो
 ॥५९॥ द्विजभक्त खोडो कुशलराम । भज्या बेचरे सुंदरदयाम ॥
 भक्त भाट केशर निदान । रुगनाथ मोटमा गुमान ॥६०॥ भक्त
 लुवार छे वणारशी । जेने हये रखा हरि वसी ॥ कोळी भक्त जगन्नाथ
 पीर । भक्त भगवानदास हमीर ॥६१॥ हरिजन छे बाई सुशाली ।
 जेने भक्ति हरिनी छे वाली ॥ एहआदि चिजां बाई भाइ । वसे भक्त
 वामणगामांइ ॥६२॥ पूर्वछायो—अपरिमाणतुं परमाण नहि ।
 अकळ कळे नहि कोय ॥ एम हरिजन आजनां । नाचे संख्यामां
 सोय ॥६३॥ कहिकहि कहीए केटलां । छे आज अलेखे बात ॥
 कविनी पहोच्य कियां लगी । भरवि आभशुं बाथ ॥६४॥ इति श्री-
 मदेकांति ऋधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते
 भक्तचिंतामणिमध्ये चढोतर देशना हरिजननां नाम कणां एनामे एकसो
 ने बाविशमुं प्रकरणम् ॥१२२॥

पूर्वछायो— बहु भक्त वारांमध्ये । जन जाणे सरवे रीत्य ॥

सत्य असत्यने ओळखि । करी पुरुषोत्तमशुं प्रीत ॥१॥ एवां जन
 अमलनां । करुं कांयक नाम उच्चार ॥ सुणतामां सुख उपजे । सह
 सांभळज्यो करी प्यार ॥२॥ चोपाइ—धन्य क्षत्रिभक्त जिजिभाइ ।
 जेनी प्रीत अति प्रभुमांइ ॥ भक्त पुंजोजि अमरसिंग । विसाभाइने
 हरिनो रंग ॥३॥ अमेराज मोडजि रूपोजि । अलुभाइ अमरशि
 खोडोजि ॥ कणवि भक्त छे उत्तमराम । सखिदास थोभणदास
 नाम ॥४॥ दाजि आदि बिजा बहु जन । गाम गुडले करे भजन ॥
 द्विजभक्त रुपो निरमेराम । भाट धनु रहे खंभात गाम ॥५॥ क्षत्रिभक्त
 पथो बनेसंग । कान मोटमाने सतसंग ॥ एहादि जन आखोल्प-
 मांइ । तामसामां क्षत्रि हठिभाइ ॥६॥ भाट भक्त मुळजि ने जिजि ।
 भजे हरिने भावे भाइजि ॥ क्षत्रिभक्त जिभाइजि नाम । एहादि जन
 रहे बंडगाम ॥७॥ क्षत्रिभक्त देवोभाइ कहीए । एह गाम पानडमां
 लहीए ॥ हरिभक्त त्रिकम सुतार । रहे ते गाम रोणिमोक्षार ॥८॥
 क्षत्रिभक्त कांधोजि पुंजोजि । कणवि प्रभुदासे काश तजि ॥ हरिजन
 एक रामपाइ । एहादि जन गोराडमांइ ॥९॥ कोळी भक्त कहीए
 मालवाइ । अणदि जसुया क्षत्रिमांइ ॥ एहादि जन जिजके गाम ।
 भजि हरि कर्युं निजकाम ॥१०॥ देवजाति छे भक्त भाइजि । वसे
 मैयारिये मोह तजि ॥ कणवि भक्त कहीए रामदास । आणद गोकळि
 वरसडे वास ॥११॥ क्षत्रिभक्त नाथोजि करण । हठिभाइ हरिने
 शरण ॥ कणवि दाजि घाळ तापेदास । एहादि जन गलियाणे वास
 ॥१२॥ कणवि भक्त नारायण नाम । भजे हरि चित्रवाडे गाम ॥
 क्षत्रि गगो जेसंग भगत । दुधारिमां भजे भगवत ॥१३॥ क्षत्रि भक्त

रामोभाइ कहीए । नकि भक्त रहे गाम नभोए ॥ भाट हरिभाइ
 हरिशरण । कणवि भक्त रहे खडे नारण ॥१४॥ द्विजभक्त कहीए
 काशिराम । एहादि जन लिंवाशि गाम ॥ कणवी भक्त जेरामादि
 जन । वसे गाम आडेवे पावन ॥१५॥ क्षत्रि भक्त कहीए भगवान ।
 वसे गाम सायले निदान ॥ भक्त सुतार नारण नाम । एहादि जन
 बामणगाम ॥१६॥ भाट भक्त जेठोभाइ जाणो । एहादि परियजे
 प्रमाणो ॥ भक्त भाट जगरुप जेठो । लक्ष्मण लाम लइ वेठो ॥१७॥
 पटेल भक्त बापु गिरधर । एहादि सिंजिवाडे सुंदर ॥ पटेल त्रि-
 कम गोकळ लखोभाइ । भक्त गोपाळ ने गलो नाइ ॥१८॥ नाइ
 भक्त रुपां ने जोईति । रहे सोजितरामां शुभमति ॥ भक्त भाट छे
 एक जसुजि । रामदास गलाव मुळजि ॥१९॥ पटेल भक्त नारण-
 दासभाइ । वसे गाम तारापुरमांइ ॥ भक्त गढवि गोकळदास ।
 कणवि हरिदास प्रभुपास ॥२०॥ विठलजि भाट मोटभाइ । ठकर
 रणछोड अमरो केवाइ ॥ एहादि बिजा बहु जन । वसे गाम
 मोरजे पावन ॥२१॥ क्षत्रि हरिभक्त छे हठिजि । खोडोभाइ कहीए
 कल्याणजि ॥ एहादि बहु जन लिजे । वसे भक्त ए गाम धुधेजे
 ॥२२॥ कोळिभक्त उंटवाळामांइ । जोयता सुता उमेद धाई ॥
 पटेल भक्त काळिदास दोय । प्रभुदास गाम नाखे सोय ॥२३॥
 क्षत्रिभक्त भगवान नाम । अवलवाई रहे रोणज गाम ॥ शेठ वजा-
 आदि बहु भाइ । वसे गाम रामोलडीमांइ ॥२४॥ भक्त भाट बलियो
 छे नामे । एहादि जन बलसिण गामे ॥ भक्त लुवार रामजि आदे ।
 वसे जन हरिना जलोदे ॥२५॥ कोळि भक्त प्रताप हमीर । रहे गाम

खडोदिमां धीर ॥ कणवि भक्त हरिभाइ कहीए । धोरिभाइ आदि
जन लहीए ॥२६॥ भजे भगवान भाव मले । बहु जन वसि वड-
दले ॥ कणविभक्त जेसंगभाइ जाणो । गाम रासमांहि परमाणो
॥२७॥ कोळिभक्त छे एक राइजी । वसे सैजपुरे भय तजि ॥ कोळि
दाजि रतनसिंघ कहीए । चंद्रसिंघ रुपसिंघ लहीए ॥२८॥ मोटाभाइ
घनेभाइ दादो । बापुजि पुंजोजि भक्त आदो ॥ भाट बलियो काळो
लुवार । बदलपरे ए भक्त उदार ॥२९॥ कोळि भक्त छे अजबसिंघ ।
हेमतसिंघने हरिनो रंग ॥ भक्त जगो झालो भावसिंघ । जन गलो
देवाण्ये अनघ ॥३०॥ कोळि अवलो जीवण जाणो । गोरवे भक्त
ओधो लुवाणो ॥ कोळि भक्त छे गंभीरसिंघ । लाखाजिने वालो सत-
संग ॥३१॥ भक्त उमेदासिंघ विरम । हरिजन हमिर मोकम ॥ एह
आदि हरिजन जेह । वसे गाम सेरडिमां तेह ॥३२॥ कणवि भक्त छे
मनजि नामे । एहादि जन झिलोड गामे ॥ एहआदि जन अगणित ।
सर्वेने प्रभु प्रकटशुं प्रीत ॥३३॥ नरनारी ए प्रकटउपासी । थयां
ब्रह्मनगरनां निवासी ॥ एवां जन अपरमपार । भजि हरिने तयां
संसार ॥३४॥ पूर्वछायो—बालजोवन वृद्धने । बडो मन विश्वास ॥
देह छुटे दुःखियां नहि । छे ब्रह्ममहोलमां वास ॥३५॥ इति श्रीम-
देकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भ-
क्तचिंतामणिमध्ये चारादेशना हरिजननां नाम कक्षां एनामे एरुसो ने त्रै-
विशमुं प्रकरणम् ॥ १२३ ॥

पूर्वछायो—बडा भक्त वाकलमां । अतिमाहात्मी मन उदार ॥
हरि हरिजन उपखे । जेना प्रेमनो नहि पार ॥१॥ मन कर्म वचने

करी । हरिमक्ति उपर भाव ॥ तन मन धनबडे । संत सेववा उ-
 च्छाव ॥२॥ जेवा जन चाकलना । तेवाज कानममांइ ॥ विश्वासी
 विकार विना । कपट छल नहि कांइ ॥३॥ सदा ए जन सुखिया ।
 जेने प्रकट प्रभुशुं प्रीत ॥ एवा जन अमलनां । हवे लखुं नाम किंचित
 ॥४॥ चोपाइ—बडा भक्त बडोदरामांइ । जेने अतिहेत हरिमांइ ॥
 कणवि भक्त कहीए वनमाळी । जेणे विक जगतनी टाळी ॥५॥ ना-
 थजि ने वळी वनमाळी । प्रभुदासनी भावना भाळी ॥ भगवानदास
 ने कैसुर । पीतांबर भुखण जरूर ॥६॥ जगजीवन ने नारायण ।
 प्रभु पुरुषोत्तम घेलो जाण ॥ एहआदि कणवि अपार । भजे ना-
 रायण नरनाथ ॥७॥ द्विजभक्त नानोमाइ नाम । भजे हरि तजि
 मनकाम ॥ रामचंद्र हरिचंद्रमाइ । शोभाराम कहीए शास्त्रिमांइ ॥८॥
 बापु जेठो ने ब्रजजीवन । भक्त ब्राह्मणमां धन्यधन्य ॥ सदाशिव
 धनेश्वर नाम । भक्त खुशाल लक्ष्मीराम ॥९॥ एहआदि द्विज अ-
 प्रमित । सरवेने श्रीस्वामिशुं प्रीत ॥ शेठ प्रभुदास हरजीवन । बापुमाइ
 प्रेमानंद जन ॥१०॥ वृंदावन गंगादास वणिक । भज्या हरि ते
 करी विवेक ॥ काछियो पुरुषोत्तम जन । जेणे निजकुळ कयुं पावन
 ॥११॥ खुशाल भाइजि रणछोड । हरि जेराम ईश्वर जोड ॥ प्रेमिभक्त
 छे वामनजिमाइ । एहआदि छे काछियामांइ ॥१२॥ जन तंवोळि
 छे नानवाइ । तेना सुत नारायणमाइ ॥ दक्षणि भक्त नारायण राओ ।
 हुंडु राओनो ठळियो दाओ ॥१३॥ चिमनराओ प्रभु द्विज एक । जाणे
 सार असार विवेक ॥ दक्षणि भक्त छे अंवावाई । द्विज दक्षणि दा-
 जिवामाइ ॥१४॥ शिलाट फतोजि ताराचंद । मोति हिरजि ने अ-

मिचंद ॥ स्वविभक्त नथु अंवारास । पुरुषोत्तम दयाराम जेराम ॥ १५ ॥
 नंदलाल ताराचंद नाम । भक्त सोनि सारो गंगाराम ॥ भक्त सुतार छे
 धर्मदास । जेने प्रभुनो छे विश्वास ॥ १६ ॥ भक्त लुवार मुळजिनाम ।
 हरिजन लुवाणो जेराम ॥ वेचर आदि जणसालि जन । करे स्वामि-
 श्रीजिनुं भजन ॥ १७ ॥ एहादि बहु चाई भाइ । वसे शहेर बडोदरा-
 मांइ ॥ जोइ अनंत पर्वा चमतकार । रहे मगन मने नरनाथ ॥ १८ ॥
 कणविभक्त प्रागजि दाजि । वसे गाम शिशुवेरे राजि ॥ कोळिभक्त
 बाजिभाइ कहीए । एह गाम आंवोदरे लहीए ॥ १९ ॥ कणवि भक्त
 छे भावजिभाइ । काजु जन रहे कपुराइ ॥ कणविभक्त प्रभुदासभाइ ।
 हरिजन एक लाडुवाइ ॥ २० ॥ भक्त मेतर रामो छे नाम । एह जन
 वसे छाणि गाम ॥ कणविभक्त गणेशजि जाणो । कोळिभक्त करार
 प्रमाणो ॥ २१ ॥ शेठ भक्त मोरारजिभाइ । एहादि जन सांकर्दामांइ ॥
 कोळिभक्त कानभाइ कहीए । प्रतापसिंघ अणघडे लहीए ॥ २२ ॥
 कणविभक्त दयालजिभाइ । जादव रणछोड बजो देशाइ ॥ बाजि
 श्वेतर पुरुषोत्तम । चाई साकर ने बळि प्रेम ॥ २३ ॥ कोळिभक्त बाजि
 नारभाइ । वसे गाम ए गोरवामांइ ॥ कणविभक्त रुग्नाथ नाम ।
 जिजि विठल लक्ष्मीराम ॥ २४ ॥ भक्त नरहर ने काशिभाइ । हरिजन
 छे रळियातवाइ ॥ भक्त सुतार गिरधर गणिये । कोळि जोरो उमेद
 मणिये ॥ २५ ॥ कृष्ण माळि ने मुलो मेतर । एनां छे अटलादरे घर ॥
 पटेल भक्त कहीए ब्रजभाइ । भक्त अजुभाइ ने देशाइ ॥ २६ ॥ दाजि
 गिरधर भगवानदास । जोरो रणछोड जगची उदास ॥ हरिजन छे
 गलाल चाई । मोटिवानी ग्रीत प्रभुमांइ ॥ २७ ॥ एहआदि चाई भाइ

लहीए । वसे भक्त घणा करालिये ॥ कोळिभक्त प्रताप निदान । सं-
 मियाले कणवि भगवान ॥२८॥ कणविभक्त वाजि मोरारजि । वसे
 डभासामां दंभ तजि ॥ कणवि भक्त नारायण नामे । सारोजन सेजा-
 कुवे गामे ॥२९॥ क्षत्रिभक्त बापुभाइ बळी । कणवि लखमण रहे
 पिपळी ॥ द्विज हरिजन मनोहर । आमले जन गौरीशंकर ॥३०॥
 द्विज रामचंद्र ने नागजि । त्रिकमजिए वृषणा तजि ॥ शेठ भक्त छे
 अंवाविदास । गिरघरभाइ भजे अविनाश ॥३१॥ दाजि गिरघर
 कणवि जन । द्विज बाई जीवी ने रतन ॥ एहआदि जन बाई भाइ ।
 वसे गाम सरसवणिमांइ ॥३२॥ कणवि बाई छे डाई कुंवर । भजे
 हरि रहे विरपर ॥ कणवि भक्त उद्धव रेवादास । भवानीदास प्र-
 भुने पास ॥३३॥ पुरुषोत्तम जिजिभाइ जन । नरहर गिरघर पा-
 वन ॥ भक्त देवदास ने त्रिकम । पंडि शंकरने साचि गम ॥३४॥
 भगवानदास ब्रजभाइ । नारायण एक वेड भाइ ॥ द्विज भक्त बा-
 पुभाइ कहीए । एहादि जन ईटोले लहीए ॥३५॥ कणविभक्त माघो-
 भाइ नामे । भजे हरि रहे वरणामे ॥ कणविभक्त छे गरियदास ।
 केशवदासे तजि जुठि आश ॥३६॥ द्विज भक्त कहीए काशिराम ।
 जगजीवन सापोरगाम ॥ भक्त वणिक हरजीवन । सुशाल तुलशी
 हरिजन ॥३७॥ नरोत्तम आदि छे वणिक । भक्त लुवार बेचर एक ॥
 एह आदि जन जे कहेवाय । वसे गाम रामनाथ मांय ॥३८॥ द्विज
 भक्त छे रामशंकर । रतनेश्वर भक्त बेचर ॥ कणविभक्त गिरघर
 आदे । एह भक्त रहे गाम रुनादे ॥३९॥ द्विजभक्त एक भगवान ।
 वसे गाम सलाखे निदान ॥ कणवि सुशाल गोविंदभाइ । पुरु-

पोत्तम मंडालामांइ ॥४०॥ द्विजभक्त शिवशंकरभाइ । भक्त कुवेर
 रहे गाम पिंसाइ ॥ भक्त भगवान छे कुंभार । रहे हविपर गाम मोझार
 ॥४१॥ अलोचन ने केवल सोइ । द्विज करुणाशंकर रहे डभोइ ॥
 कणवि कुवेर मनोहर कहीये ॥ रुढा भक्त ए वसे वसैये ॥४२॥ द्विज
 भक्त कहीए प्रभुराम । एहादि जन करघरे गाम ॥ कणविभक्त वेणि-
 दास कावे । एहादि जन रहे टोलाव्ये ॥४३॥ द्विजभक्त छे भू-
 देवभाइ । कहीए जन ए कुंठेलांमांइ ॥ कणविभक्त मेघजि जाणो ।
 गाम पारिखे जन प्रमाणो ॥४४॥ द्विजभक्त जादव हरिभाइ । छता
 भक्त छे छतराल्यमांइ ॥ द्विज भक्त छे लक्ष्मीराम । काजु भक्त
 रहे कावण गाम ॥४५॥ कणवि भक्त छे रणछोडभाइ । रायजि नथुं
 वेरिभा देशाइ ॥ त्रिकम भक्त कहीए सखिदास । एहादि जन कर-
 माले वास ॥४६॥ कणवि भक्त रणछोड नानोजि । भिखो लालो ने
 नारण वाजि ॥ भक्त बाई भाइ एह आवे । भजे हरि रहे उतरावे
 ॥४७॥ कणवि भक्त छे तुलजो तेह । रहे गाम दिवेरमां एह ॥ क-
 णवि भक्त पुरुषोत्तम कहीए । शेठ हिरो ने कुवेर लहीए ॥४८॥ एह
 रहे रणापुरमांइ । भजे श्यामसुंदर सुखदाइ ॥ हरिभाइ कणवि पाव-
 न । वसतो हरखो हरिजन ॥४९॥ एहादि सतसंगिनी टोळी । भजे
 हरि रहे गाम देरोली ॥ कणवि भक्त कहीए काशिदास । एहादि जन
 पाणेथे वास ॥५०॥ कणवि भक्त जोरोभाइ जन । पुरुषोत्तम भिखो
 पावन ॥ वळी भक्त एक वणारशी । एह जन राजपरावासी ॥५१॥
 दलो वाजि केशव जेराम । कणवि भक्त रहे गाम भदाम ॥ द्विज भक्त
 कहीए सुखराम । काजु भक्त रहे कन्याळी गाम ॥५२॥ भक्त कणवि

कहीए रायजि । वसे गांम झांझर मांयजि ॥ द्विजभक्त छे गोविंराम । कणवि तुलजो नरोत्तम नाम ॥५३॥ एहादि जन रहे सेणापरे । भलि भक्ति प्रभुजिनी करे ॥ शैठ खुशाल भक्त पावन । तुलसि नारायण हरिजन ॥५४॥ द्विज कृष्णजिने सतसंग । एहादि जन गाम सारंग ॥ द्विज भक्त माहेश्वर नाम । मजे हरि रहे मित्रज गाम ॥५५॥ कणवि भक्त प्रभुदास जेह । रणछोड नरहर तेह ॥ भक्त शेख वसतो हरिमाइ । नथु आदिक अलदरमाइ ॥५६॥ जन कणवि जेराम दला । भक्त हरिना चोरिये भला ॥ प्रभुदास कणवि पावन । गाम सलादरे हरिजन ॥५७॥ कणवि जन छे भूषर आधे । वसे भक्त ए गाम पिसादे ॥ कणवि भक्त छे भगतिमाइ । वसे जन झाडेसर माइ ॥५८॥ जेने घेर पधार्या मोरार । निखि सुफळ कर्यो अवतार ॥ जेजे लखाणांछे आमां जन । तेने छे श्रीहरिनुं दर्शन ॥५९॥ पूर्वछायो—जेजे कहां जिमे करी । जन विच्यारिने जेह ॥ कहेतां लाजे कवि मने । वळी एमां नहि संदेह ॥६०॥ रवि शशिनी किरणने । कोण लेखि लेशे पार ॥ एम जन छे आजनां । अगणित ने अपार ॥६१॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रबर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्ठुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमन्थे बाकलदेशना हरिजननां नाम कहां एनामे एकसो ने चोविशमुं प्रकरणम् ॥१२४॥

पूर्वछायो—कहुं जन कानमनां । वळी विचारी मन ॥ माग्य मोटां ए भक्तनां । जेने मळ्या जगजीवन ॥१॥ जप तप जोगेकरी । वळि नावे ध्याने नाथ ॥ तेह हरि नयणां मरी । निरखि थयां सनाथ ॥२॥ पलेपले धाय परचा । वळी आवे अंत्ये अविनाश ॥

सरवे जन ते जाणतां । थाय ब्रह्मनगरे निवास ॥३॥ एवी कृपा छे
 आजनी । करी ते कृपाने धाम ॥ तेने जे जन अनुसर्या । हवे लखुं
 तेहनां नाम ॥४॥ चोपाइ—द्विज भक्त एक काशिराम । कण-
 विभक्त नागरदास नाम ॥ भक्त जिजिभाइ भगवान । शेख मावजि
 मीखो निदान ॥५॥ एहआदि हरिजन जेह । वसे गाम दोरामांहि
 तेह ॥ द्विजभक्त एक नरसइ । भजे हरि वलणमां रइ ॥६॥ कणवि
 हरिजन छे जिभाइ । पुरुषोत्तमने साचि सगाइ ॥ माळि भक्त भू-
 धरदास जाणो । कृष्णदास भक्त परमाणो ॥७॥ क्षत्रिभक्त कहीए
 दादोभाइ । एह जन मांगरोलमांइ ॥ कणविभक्त नरोत्तम लाल ।
 बापु रायजि ने खुशियाल ॥८॥ धनो उद्धव ने धर्मदास । एह आ-
 दिनो करेणे वास ॥ द्विजभक्त पुरुषोत्तम धन । माहेश्वर जागेश्वर
 जन ॥९॥ एहादि जन वसे चोरंदे । मुखे स्वामिनारायण वंदे ॥
 कणवि भक्त पुरुषोत्तम नाम । सारा जन सादरणे गाम ॥१०॥
 द्विजभक्त अंबाराम मलो । रहे गाम गंधारे एकलो ॥ कणविभक्त छे
 भगतिभाइ । अविचळदासनी भलाइ ॥११॥ भक्त गणेश दुभाइ
 नाम । द्विजभक्त छे तुलजाराम ॥ एहआदि विजा बहु जन । वसे
 वेमारडीमां पावन ॥१२॥ कणवि भक्त छे भाइबा जेह । ब्रजभाइ
 त्रिकमदास तेह ॥ माधामाइ आदि भक्त बहु । कहीए गाम कंडा-
 रिमां सहु ॥१३॥ भक्त सुतार छे काशिदास । दुलभरामे टाळ्यो
 जगत्रास ॥ भक्त शेख नाम लिंबोभाइ । वसे गाम करजणमांइ ॥१४॥
 कणविभक्त दादोभाइ कहीए । रुडो भक्त रायजि ते लहीए ॥ द्विज
 भाइशंकर काशिराम । शेख भक्त दाजिभाइ नाम ॥१५॥ कणवि

જન એક જિતવાઈ । એહાદિ જન વસે કુરાઈ ॥ દિજ એક ભવા-
 નીશંકર । તેનુંપણ પિંગલવાઢે ઘર ॥૧૬॥ દિજમક્ત કહીએ દયા-
 રામ । ભજે હરિ રહે આંટોદ ગામ ॥ જોગિ પ્રમાતગર પ્રસિદ્ધ । કર્યુ
 નિજ કામ મલિવિદ્ધ ॥૧૭॥ ગયો જગ જિતિ લાઓ લઢ । ગામ
 ઠિકરિયે ઠિક રહ ॥ દિજ મક્ત છે લક્ષ્મીનાથ । દીનાનાથ રહે
 હરિસાથ ॥૧૮॥ કાશિનાથ ગણપતરામ । જયાનંદ આદિ દિજ
 નામ ॥ મક્ત વણિક હરજીવન । રહે આમોદે જન પાવન ॥૧૯॥
 પટેલ મક્ત કાનદાસ કહીએ । રુગનાથ મોટોભાઈ લંહીએ ॥ એહ
 આદિ હરિજન વહુ । વસે ગામ ઘુવામાંહિ સહુ ॥૨૦॥ શેખ વ-
 લિમાઈ મલા મક્ત । જેણે મજ્યા હરિ તજ્યું જક્ત ॥ વસતો મગો
 જન યુશાલ । થયા મક્ત તજિ કુઠચાલ ॥૨૧॥ કણવિ મક્ત છે
 વેચરમાઈ । દિજ વાઈ છે કેલોદમાંઈ ॥ કણવિ મક્ત છે લક્ષ્મી-
 દાસ । હરિભાઈનો દેરોલે વાસ ॥૨૨॥ દિજ મક્ત ગંગા વિષ્ણુનામ ।
 ઘાલમુકુંદ ને રાજારામ ॥ સારો મક્ત છે રુડો સુતાર । મક્તજન
 નગિન ભાવસાર ॥૨૩॥ એહઆદિ હરિજન જેહ । વસે શહેર મરુ-
 ચમાં તેહ ॥ એહ નર્મદાતટના જન । હવે કહું તાપિતટે પાવન ॥૨૪॥
 પૂર્વછાવો—સુંદર મક્ત સુરતના । અતિ હોશિલા હરિજન ॥ સ્વા-
 મિસેવામાં સમર્પ્યા । જેણે તન મન ને ઘન ॥૨૫॥ તને કરી રહ્યા
 વચને । મને કર્યુ સૂરતિ મનન ॥ ઘને કરીને જે કર્યુ । તે કહું સાં-
 મઝ્યો જન ॥૨૬॥ વેઢ વિંટિ કરમુદ્રિકા । પોચિ સાંકઝાં કઢાં
 હાથ ॥ કાજુ વાંજુ વેરસા । કુંડલ મુગટ માથ ॥૨૭॥ માલા હાર
 માદલિયાં । અને તોડા કંદોરા તેહ ॥ દુગદુગિ ડર ઉતરી । વઢી

कनककंठि एह ॥२८॥ शिरपेच ने खर्णतोरो । वळी धरी कलंगी
 शिश ॥ एहआदि आभूषणे । जेणे पूज्या श्रीजगदीश ॥२९॥ सु-
 रवाल सुंदर अति । क्षिणो जामो जरकशि अंग ॥ शाल दुशाल
 शोभता । शिरपाग सोनेरी सोरंग ॥३०॥ छतर चमर अवदागरी ।
 वळी कराव्यो सोनेरी साज ॥ हेममय कर्णो हांसलो । लाव्या पालसी
 प्रभुकाज ॥३१॥ गादी तकिया गादलां । गालमशुरियां अवल ॥
 पलंग वळी पाथरणां । मानुं ओशिसां मखमल ॥३२॥ कुंकुम के-
 शर कस्तुरी । अत्तर चंदन एह ॥ अगर करपूर आरती । करी
 पूज्या हरिने सनेह ॥३३॥ पुर्या मनोरथ मनना । वळी थयां पू-
 रणकाम ॥ एयां जन अनुपनां । हवे लखुं कांयेक नाम ॥३४॥
 चोपाइ—बडा जन छे वणिकमांइ । धन्य भक्त भाइचंदमाइ ॥
 भक्त मिसारिदास छे एक । दोय गोविंदमाइ साविक ॥३५॥
 जादवजि ने जीवणदास । गंगादास भजे अविनाश ॥ मोति मो-
 रार मनछाराम । लक्ष्मीचंद ने ललुनाम ॥३६॥ नारायण ने नर-
 सीदास । ललु विजे तजि जग काश ॥ रामदास ने सुरजराम । रूपचंद
 छे भक्त अकाम ॥३७॥ हरिकृष्ण आदि बहु जन । करे वणिक हरि-
 भजन ॥ महालक्ष्मी जीवी जतन । एहादि शा बाइयो हरिजन ॥३८॥
 काजु भक्त कणावि उदार । भजे हरि करी बहु प्यार ॥ भला भक्त छे
 गिरधरलाल । भजि हरि नागर निहाल ॥३९॥ भक्त मगु ने दुर्लभ-
 राम । हरिगोविंद भगवान नाम ॥ लक्ष्मिचंद ने माण्यकमाइ ।
 भवानीदास दोनी भलाइ ॥४०॥ पुरुषोत्तम दी दयालजि । दया-
 राम कुवेर कल्याणजि ॥ जेठो मिठो ने मनछाराम । त्रण्य नारण

નરસિરામ ॥૪૧॥ લલિતો લલિતમિદાસ ને માણો । જેઠો ગોપાલજિ
 જન જાણો ॥ તાપિદાસ ને તુલજારામ । પીતાંબરાદિ ભક્ત અકામ
 ॥૪૨॥ એહ આદિદહ વહુ માઈ । ચાઈ કસ્તુરી ને લાહુમાઈ ॥ એ-
 હાદિ કહીએ કળવિ જન । હવે કહું બ્રાહ્મણ પાવન ॥૪૩॥ દ્વિજ-
 ભક્ત કહીએ અંબારામ । વૈકટેશ્વર સુંદર નામ ॥ પ્રાણશંકર જગજી-
 વન । સુરમાઈ તે ભક્ત પાવન ॥૪૪॥ મોરારજિ ને મટ ફકીર ।
 એહાદિ દ્વિજ ભક્ત સુધીર ॥ કાજુ ભક્ત કાયથમાં કહીએ । નરો-
 ત્તમ હઠારામ લહીએ ॥૪૫॥ સારા ભક્ત છે સુતારમાંઈ । અંબારામ
 ગોપાલજિમાઈ ॥ ભક્ત માણો ભિલો વજેરામ । જન કાનો નારા-
 યણ નામ ॥૪૬॥ સોનિ ભક્ત કલ્યાણજિ સારો । રુડો રૂપચંદ છે
 કેસારો ॥ ભક્ત સુદ ધનજિ નિદાન । આતમારામ ને મગજાન ॥૪૭॥
 હરિજન એક કુંડલગાઈ । એહાદિ ભક્ત કહીએ મેરાઈ ॥ ચરા ભક્ત
 છે ચતરિ માંઈ । ગંગારામ હેમચંદમાઈ ॥૪૮॥ ભગવાનજિ ને ધર્મ
 દાસ । જેરામને મને વિશ્વાસ ॥ હરિજન એક દેવગાઈ । એહ ભક્ત
 સત્રિ કુલમાંઈ ॥૪૯॥ ભક્ત પરશુરામજિ શિલાટ । મજિ હરિને
 તજ્યો ઉચાટ ॥ ભક્ત કાલિયા માણો ને નાનો । સસિદાસ સત-
 સંગી માનો ॥૫૦॥ ભક્ત ગુલાલ તે માવસાર । હરિ રૂંશુ આદિ
 છે અપાર ॥ નાઈ હરસજિ ને ગોવિંદ । ભક્ત પીતાંબર ને ઉમેદ
 ॥૫૧॥ એહઆદિ છે જન અપાર । ન થાય નામનો નિરધાર ॥ કવિ
 કરવા અપાપનું-માપ । એવો નથી એ સમર્થ આપ ॥૫૨॥ જેજે લલ્યાં
 ન લલાણાં જન । પ્રભુ મલ્લ્યે છે સર્વે પાવન ॥ એહ વેઠા લાભ મોટો
 લઈ । સરવે શહેર સુરતમાં રહ ॥૫૩॥ ધન્ય જન ધરમપુરમાં । જેને

हरि वाला छे उरमां ॥ कुशलकुंवख बाई हरिजन । जेनुं अति-
 निरमळ मन ॥५४॥ प्रभु मळवा कर्षो बहु प्रयास । विना मळये
 नाव्यो विश्वास ॥ ज्यारे मळिया सुंदरश्याम । त्यारे ठरिवेहुं मन
 ठाम ॥५५॥ पछी राज साज सरवे वित्त । सोंपि हरिने थयां न-
 चित्त ॥ एम करिलिधुं निजकाज । तन राख्युं नहि कर्तुं ताज ॥५६॥
 धन्य सरजकुंवख कहीए । जेना प्रेमनो पार न लहीए ॥ लाडुबाइ
 सुत बजेदेव । तेणेपण करी हरिसेव ॥५७॥ बाणु आदि क्षत्रिमक्त
 जाणो । प्रभु भक्त दाजि परमाणो ॥ एहआदि बाई भाइ जेह ।
 वसे जन धर्मपुरे तेह ॥५८॥ बडा भक्त बांसदा मोक्षार । जेने
 घेर पधार्या मोरार ॥ बहु प्रेमेकरी पूज्या हरि । क्षत्रि रायसिंघ
 मातुशरि ॥५९॥ मोटा भक्त छे मुंघईमांइ । भक्त सुतार ते रुडो-
 भाइ ॥ सारा भक्त लुवारमां लहीए । रामो पुंजो ने आणंद कहीए
 ॥६०॥ उको मांडण देवशि जीवो । चेलो भक्त लुवारमां लेवो ॥
 जगजीवन भक्त कंसारो । शेठ कृष्णजि छे जन सारो ॥६१॥ सइ
 रैयो मनजि प्रागजि । लिधो लाओ भगवान भजि ॥ शयजि ने
 खटाड लुवाणो । एहादि जन मुंघईये जाणो ॥६२॥ पूर्वछायो—
 धन्यधन्य आ अवतारने । जेथी ओघर्या बहु जन ॥ तेने कहेतां
 थाके रसना । थाके मनन करतां मन ॥६३॥ जेम पीयूष पाननो ।
 न होय अंतरे अभाव ॥ तेम जन चितवतां । मारा मनमां छे
 उत्साव ॥६४॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीमहजानंदस्वामिशिष्य-
 निष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचित्तमणिमध्ये कान्तमदेश तथा सुरत मुंघ-
 इना हरिजननां नाम कहां एनामे एकसो ने पचिशमुं प्रकरणम् ॥१२५॥

। पूर्वछायो—नकि भक्त निमादना । जेनां अतिआकरां अंग ॥
 करडां कठण वचन । जेने शिथसाटे सतसंग ॥१॥ विजां बहु दुमा-
 खरां । जेनो एज बोलवा डाल ॥ पछी करे वारता । ज्यारे पहेलि
 आपे गाळ ॥२॥ समझान्या समझे नहि । अति बढमति अढवंग ॥ एवा
 देशमां अवतरी । जेणे कयों साचो सतसंग ॥३॥ एवा जन पावननां ।
 कहो केम न लखिए नाम ॥ लखवा लालच्य मुजने । जेने मळ्या
 सुंदर श्याम ॥४॥ चोपाह—जन जीवन भक्त वणिक । कणवि भक्त
 खुशाल छे एक ॥ एहादि भक्ति प्रभुनी करे । रहि गाम चोलिमहेश्वरे
 ॥५॥ भक्त काछिया देवजि नाम । नारायण मिठो गंगाराम ॥ बाई
 जीवी माहु ने जसोदा । भजे हरि रहे मन मुदा ॥६॥ कणवि फर्शु
 ने खुशालभाई । बाई गंगा ने खुशालियाई ॥ एहादि भक्त रहे झांख-
 रोडे । भजे प्रभुजिने भाव रुडे ॥७॥ द्विजभक्त हरि ने केशव । क्षत्रि
 उद्धव सोमो माधव ॥ हरिजन बिरुवा जसोदा । बसे वालिपर म-
 नमुदा ॥८॥ क्षत्रिभक्त धनोया अमरी । रहे गाम कुकशि भजे हरि ॥
 कणवि गोपाळ ने मिखोभाई । नागर पानबाई हखबाई ॥९॥ एह
 आदि हरिजन जेह । बसे गाम सुंदरेले तेह ॥ कणवि भक्त नारायण
 दयाळ । नानजि लखमण ने लाल ॥१०॥ मकु माघो मिलो देवो
 हीरो । सुरजि खिमो भक्त सुधीरो ॥ नारायण आदि घहु भाई ।
 सुंदर रतन ने गंगाबाई ॥११॥ क्षत्रिभक्त छे माधव नाम । एहादि
 जन रहे खलगाम ॥ कणवि भक्त हिरो ने ओंकार । जन रहे खल मोटि
 मोझार ॥१२॥ कणवि भक्त रामो हिरा दोय । देवो ने जन मिखिवा
 सोय ॥ क्षत्रि इंद्रराज ने मिखाजि । रहे मोरंगडिये मोह वजि ॥१३॥

कणवि भक्त खिमो ने मोहन । हुंगर केशव खुशाल जन ॥ क्षत्रि
 भक्त मानसिंघ नाम । एहादि जन विखुडा गाम ॥१४॥ द्विजभक्त
 चंद्रेश्वर मकुन । बाई वालि मिठि हरिजन ॥ कणवि भक्त देवो ने
 पुंजन । धनो प्रेमो वेचर लालो जन ॥१५॥ भक्त रामजि ने भा-
 ग्यबाई । रहे जन ए धामणामाई ॥ कणवि भक्त लालो पशुराम ।
 भजे हरि गुरु जले गाम ॥१६॥ कणवि भक्त सुंदर ने पूंजन । रहे
 मातपुरे हरिजन ॥ कणवि काशि वालजि गोविंदा । बाई गंगा वालु
 बक्ति नंदा ॥१७॥ भक्त काछिया रुपडु दलु । प्रेमचंदनुं भजन भलुं ॥
 भक्त गुलाब विरजि नाम । एहादि जन रे ठणगाम ॥१८॥ कणवि
 भक्त नथु कालु दोय । हिरो जादव ओंकार सोय ॥ कुरजि ने जगदीश
 नाम । भाग्यबाई रहे कौडिये गाम ॥१९॥ तुलाधार तानोजि भगत ।
 रहे बरे भजे भगवंत ॥ सोनि भक्त एक पांडुरंग । रहे आसेरे न करे
 कुसंग ॥२०॥ कणविभक्त कालु लिंखु नाम । बाई रतन रहे धरगाम ॥
 द्विजभक्त छे लक्ष्मीराम । ओंकार ने विष्णुराम नाम ॥२१॥ बाई
 खुशाल ने गंगाबाइ । रहे जन मंडलेश्वरमांइ ॥ एह आदि छे जन अ-
 पार । कक्षा निमाडदेश मोझार ॥२२॥ खरा भक्त कहीए खानदेश ।
 हेते भजे हरिने हमेश ॥ तन मन धन तुच्छ करी । राख्या एक अंत-
 रमां हरि ॥२३॥ एवा उत्तम जन छे जेह । तेनां नाम सुणो सह
 तेह ॥ मोटा भक्त मालेगाम मांइ । जन भावसार नथुमाइ ॥२४॥
 भक्त लखमण पशुराम । जन कल्याणादि मालेगाम ॥ कणवि भक्त
 खुशाल ने राम । शिवराम रहे जाफिगाम ॥२५॥ कणवि भक्त क-
 हीए तापीदास । भक्त मिस्रो जक्तथी उदास ॥ सदाशिव ने प्रभुनी

प्र्यास । पशुरामादि वरखडे वास ॥२६॥ भक्त भाणजि कणवि कहीए ।
 जन ए सोनगिरिये लहीए ॥ शैठ भक्त छे फकीरचंद । जलगाममां
 भजे गोविंद ॥२७॥ बहु भक्त बुरानपुरमां । जेने अतिशे भाव उ-
 रमां ॥ सुंदर वस्त्र करावी सोनेरी । जेणे हेतेशुं पूजिया हरि ॥२८॥
 पूजि हरि थयां पूर्णकाम । कहुं तेनां सांभळज्यो नाम ॥ भक्त शा
 गोविंदभाई नाम । लिंबडा शा ने अंबकराम ॥२९॥ बलभराम उदा-
 राम कहीए । गुलाबजि पीतांबर लहीए ॥ बाई लाडकी गंगा रतन ।
 एहादि बणिक हरिजन ॥३०॥ द्विज बापु भगवान नाम । रामकृष्ण
 ने केशवराम ॥ गोपेश्वर आदि द्विजभाई । हरिजन रुडां रामभाई
 ॥३१॥ क्षत्रिभक्त छे बुलाखिदास । मुळचंद गणपत पास ॥ कणवि
 भक्त ठाकुरदास दोय । रामदास दोय भक्त सोय ॥३२॥ हरिभाई
 ने पुरुषोत्तम । त्रिलोचन नानो नरोत्तम ॥ लालदास दोय राम-
 चंद्र । भगवानदास भक्त सुंदर ॥३३॥ बेलियाई आदि हरिजन । कहां
 कणवि कुळे पावन ॥ सोनि हुंडु ने भक्त हुंगर । सुराजि ने नारण सुंदर
 ॥३४॥ भक्त कृष्णाजि आदि छे भाई । भजे भावे हरि उरमांई ॥ रेवा
 देवु जमना ने मोनी । एह आदि बाइयो भक्त सोनी ॥३५॥ गोपीराम
 भक्त छे सुतार । भक्त भाउजि ब्रह्मक्षत्तर ॥ फकीरचंद अर्जुन कालु ।
 वैश्यजातिमां भक्त दयालु ॥३६॥ चिंतामण नागु मिसो भावी ।
 बाई प्रेमा ने मेनां साळवी ॥ तेली भक्त शिवो जन सोय । दुलभ ने
 लालदास दोय ॥३७॥ जानजि नथु उत्तम जाणो । छविलदास बलभ
 वखाणो ॥ बाई नंदा वे बाई रतन । एह आदि तेलि हरिजना ॥३८॥ सई
 निहालचंद छे जन । मोति नानो ने बाई रतन ॥ सत्रिभक्त नथुभाई

कैये । कोळि भक्त बलभदास लैये ॥३९॥ एहआदि बाइ भाइ घणां ।
 सर्वे सेवक छे स्वामित्पणां ॥ रहे बुरानपरे ए जन । करे स्वामीश्रीजिनुं
 भजन ॥४०॥ द्विज भक्त बापुभाइ नाम । भजि हरि कर्तुं निजकाम ॥
 राज साज मेलि माल धन । थयो भक्त पुनामां पावन ॥४१॥ शेट
 भक्त एक सेवाराम । भजे हरि रहे उजेण गाम ॥ द्विजभक्त दिपो शं-
 भुराम । ओंकार रे वेलाखेडे गाम ॥४२॥ द्विज मयाराम ने ओंकार ।
 भक्त आजणो दुदो उदार ॥ एह वसे गाम मिणमांइ । भजे स्वामि
 जाणि सुखदाइ ॥४३॥ क्षत्रिभक्त छे सरदारसिंघ । वसे मालिखे-
 डिये अनघ ॥ हवे हिंदुस्थाननां जे जन । कहुं पवित्र भक्त पावन
 ॥४४॥ धर्मरीत्यमांहि घणुं धीर । वाचका छे साचा शूरवीर ॥ एवा
 जननां लखशुं नाम । जेने मळ्याळे सुंदर श्याम ॥४५॥ धन्यधन्य
 भक्त धुवामांइ । जेणे हरिशुं करी सगाइ ॥ पडि देव प्रकट सेवका ।
 एह जनतो लखवा जेवा ॥४६॥ भक्त लुवार नाम मदारी । राम
 बकश ने गिरधारी ॥ ठाकुरदास बिंदाहरदास । कुंदेरामनिये तजि
 ब्राह्म ॥४७॥ एहादि भक्त कहीए लुवार । द्विज बुद्धजि धुवा मोक्षार ॥
 बहु भक्त छे बराई गाम । जेने मळ्याळे सुंदर श्याम ॥४८॥ भक्त
 लुवार सकटु भैया । भक्त रामफल वे कशिया ॥ रहे च्यार तियां
 हरदास थोली । चर्णदास लोहरका ने भोली ॥४९॥ मानसिंघ मुलचंद
 भोजि । मनछादोमजलाडुवोजि ॥ मोति मनसुक लछमन । नेकसि-
 यापोसुकुलमन ॥५०॥ ललु नेनसुख ने नथुई । चांदु चौकरा अंगना
 सोइ ॥ पेजा आदि छे भगत भाइ । हवे कहुं हरिजन बाई ॥५१॥
 लाडु विरु वखतु पिरातुं । मकु मुलि मथुरां ए मातुं ॥ तेजु खरुपि

अलपु घरमा । गढु आदि बाईयो लुवारमां ॥५२॥ द्विजभक्त छे
 पुरना नाम । दो लछमन ने दयाराम ॥ शकटु रघुनाथ ए भाइ ।
 खिमा अंतक सुमित्राबाई ॥५३॥ भक्त तुलाधार क्रियामाई । एहादि
 जन रहे घराइ ॥ हरिजन हिंदु राओ कहीए । द्विजभक्त ते भवानी
 लहीए ॥५४॥ जाणी बात साचि नहि फेर । समझि रखा ते गाम
 ग्वालेर ॥ जाण्या अजाण्या जे रखा जन । रहेज्यो मुजउपर प्रसन्न
 ॥५५॥ पूर्वछायो—घन्यघन्य एह जनने । जेणे भज्या श्रीमग-
 वान ॥ तन घन मने नैव गण्युं । नैव गण्युं जग अपमान ॥५६॥
 जोडि त्रण्ये लोकशुं । जेणे जोडि हरिशुं प्रीत ॥ लइ लाम अल-
 मने । करिगया जगमां जित ॥५७॥ इति श्रीमदेकान्तिकधर्मप्रवर्तक-
 श्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये
 निमाळ तथा हिंदुस्थानदेशना हरिजनतां नाम कथां एनामे एकसो ने
 छविशसुं प्रकरणम् ॥१२६॥

पूर्वछायो—बहु जन बुदेलखंडी । समझ्या साची बात ॥ प-
 रोक्षपणे जे प्रियता । ते जाण्या हरि साक्षात ॥१॥ तेणे आनंद
 आवियो । बळी भावियो सतसंग ॥ दर्शन करी दयाळनां । चडी-
 गयो चित्तमां रंग ॥२॥ रुढे भावे रसोइ करावी । हरिजने जमाळ्या
 नाथ ॥ अत्तर चंदन हरिने अंगे । हरिजने चरच्युं हाथ ॥३॥ प्रे-
 मेशुं पूजा करी । बळी पहेराच्यो पोपाग ॥ घूप दीप ने आरती ।
 कर्पा दंडवत अष्टांग ॥४॥ अलम्य लाम लइ करी । थया पूरण-
 काम ॥ एवा जन अनघनां । हवे कहुं सांमळो नाम ॥५॥
 चोपाइ—द्विजभक्त छे भाइ वखत । जानकी श्रीराम ने श्रीपत ॥

नथु हठिराम छोटाराम । आशाराम हुवाराम नाम ॥६॥ मांडण
 मूलचंद मराखन । गणेश परमेशरि जन ॥ रामदास ने कृष्ण दुलारि ।
 भोलाराम दोलतिया दुलारी ॥७॥ विहारिलाल ने बंसिधर । मद-
 नसिंघ दो मोति सुंदर ॥ राजाराम ने दो रतिनाम । कनहिराम
 कहीए दो नाम ॥८॥ खुमानराम नवनसिंघ । केशरि रामतुलसि
 अनंघ ॥ ठाकुरदास दोष तुरत्यराम । गोविंददास ने गुमान नाम
 ॥९॥ घाजि राओ ने धरमपाळ । पेजा रामादि द्विज दयाळ ॥ एह
 आदि छे भगत भाइ । हरिजन छे ठकुरुभाइ ॥१०॥ हवे कहूं
 जाट हरिजन । प्रभु भजि जे थया पावन ॥ दलिपसिंघ माधो-
 सिंघ नाम । पारसिंघ ने लालजिराम ॥११॥ गिरधारि गंगाराम
 कहीए । सुखराम सोनेसिंघ लहीए ॥ बहोरनसिंघ आदि भाइ ।
 खरा भक्त ए क्षत्रियमांइ ॥१२॥ हरिजन बाइ बा बलति । उमे-
 दिबानी अचळमति ॥ एह जन मोटां जाटमांइ । हरि भजिने करी
 भलाइ ॥१३॥ घणा भक्त छे गुजरमांइ । जेने प्रभु बहाला उरमांइ ॥
 वैश्यजातिमां मोटा भगत । सुणो तेना नामनी विगत ॥१४॥
 गोविंदराम ने हीराराम । भक्त दुलारि दोये अकाम ॥ लुनेराम
 बुद्धजि अमृजि । साहेबराम माण्यक मानजि ॥१५॥ दीपशा क्ष-
 वेर प्रानमुख । रामलाल हरि सनमुख ॥ एह भक्त कया वैश्य
 जाति । हवे सांभळज्यो सोनी नाति ॥१६॥ नथु मानजु ने सरु
 राम । ठाकुरदास भक्त बंसिनाम ॥ तेलि भक्त गोविंदजि कहीए ।
 जन बुद्धजि आदि ते लहीए ॥१७॥ भक्त तंबोळि फकिरा नाम ।
 नाथु हिरा कहीए देविराम ॥ कणवि भक्त छे नाम पूरणा । एह

આદિ છે મક્ત તે ઘણા ॥૧૮॥ સર્વે વસે એ સાંસનિગામ । મજિ
 હરિ કર્યું નિજકામ ॥ દિજ લછમન મોઝાભાઈ । વસે ગામ તે
 સાહનમાંઈ ॥૧૯॥ ધન્ય ગામ દવારાના દાસ । જેને એક હરિની છે
 આશ ॥ ક્ષત્રિમક્ત છે રાઓત નામ । હરિસિંધ ને વોવદરામ ॥૨૦॥
 સુખપાલ માણ્યક નથન । પ્રાણસિંધ મિમજિ હુંઢન ॥ હિંદુરામ હરિ-
 પાઠ કહીએ । ઘાશિરામ ને દલિલ લહીએ ॥૨૧॥ છતુરામદાસ
 ઉમરાવ । હાથિરામ દેવજિને ભાવ ॥ કમઠજિ ને હુમાનસિંધ ।
 ઠાકુરરામ ઢાંકન અનધ ॥૨૨॥ સુતાન આદિ સતસંગિ માઈ ।
 હવે કહું હરિજન વાઈ ॥ વાઈ હરિકુન્દલ ધવનાં । મરજાદ જેઠું-
 વલ્લ હુનાં ॥૨૩॥ કાયથ દલિપસિંધ કહીએ । દિજ લછમનાદિ
 જન લહીએ ॥ એહાદિ મક્ત પ્રથુની કરે । વસે દાસ હરિના દ-
 વારે ॥૨૪॥ મક્ત કાયથ તે છોટેરામ । સોનેરામ ને લાલજિ
 નામ ॥ પવિત્ર મક્ત પ્રપેટગામે । જેણે મજ્યા હરિ નિષ્કામે ॥૨૫॥
 ધન્યધન્ય દેશ પંચમહેલ । કહું જન જે તેમાં વસેલ ॥ ગુજર ઠા-
 કર છે હરિસિંધ । કાશિરામ છે મક્ત અનધ ॥૨૬॥ રાજસિંધ
 ચંદ્રહંસ નામ । અમરસિંધ ને તુલસિરામ ॥ બુદ્ધસિંધ અલેશિંધ
 અમલ । આનંદસિંધ ને રામફલ ॥૨૭॥ પરશુરામ કરણસિંધ ક-
 હીએ । સોવતસિંધ જોધારામ લહીએ ॥ રૂપસિંધ કૃષ્ણદાસ જેહ ।
 વાલચંદ્ર ઇંદ્રજિત તેહ ॥૨૮॥ એહ આદિ ગુજર અપાર । રહે જન
 ગામ ધોરા મોજાર ॥ મક્ત ગુજર છે રાજારામ । બુદ્ધસિંધ ને લ-
 છમન નામ ॥૨૯॥ વાઈ સુમેદા વિચિત્ર ધનું । પાંચુ પિરાનું વાઈ
 રતનુ ॥ જન સુજાન આદિ છે વાઈ । રહે ગામ એ રજારિમાંઈ

॥३०॥ भक्त कायथ झवेर नाम । गोरेलाल जन जोधाराम ॥
 दास दुलारि नाम उचरिये । एह आदि रहे गाम खरिये ॥३१॥
 गुजर भक्त कल्याण कहेवाय । जन नवल ने गाजिसाय ॥ एह
 भक्त रहे गाम जतति । भजे हरि फरे नहि मति ॥३२॥ द्विज
 भक्त एक नथुराम । रहे वरकिसराये गाम ॥ भक्त अर्जुन एक छे
 नाइ । रहे गाम चित्तोरा तेमांइ ॥३३॥ वैश्य भवानी ने भोलेराम ।
 छोटेराम बागवहि गाम ॥ जाट भक्त बुद्धसिंघ जाणो । दरियाओ
 सिंघ परमाणो ॥३४॥ बादरसिंघ ने ईश्वरदास । ठाकुरदास भजे
 अविनाश ॥ धनसिंघ गणेश भवानी । धर्मपाळ ज्ञानसिंघ ज्ञानी
 ॥३५॥ नाथु गोविंद ईश्वर भाइ । तुलसि रहे गाम मेनामांइ ॥
 गाम हरशिमां हरिजन । कायथ नंदलाल पावन ॥३६॥ मदारि
 रामसिंघ अमाना । मंगल खुशियाल भवाना ॥ मनसुक मुला ने
 नथुवा । दोलतिय कृष्णाजु कलुवा ॥३७॥ बुधा सिता आदि बहु
 भाइ । खरूपि फुलिया पंजोवाई ॥ वाई नेनु दिपु आदि जन । वसे
 गाम हरशिये पावन ॥३८॥ भक्त लुवार कृष्ण निदान । वसता बदना
 हरिजन ॥ वैश्य गुलाब ने कृष्णदास । भजि हरि तजि जगन्नास ॥३९॥
 भाइ भक्त भनि राजाराम । एह पण रहे हरशि गाम ॥ भक्त लु-
 वार छे घाशिराम । कयारि ने नारायण नाम ॥४०॥ रामफल व-
 लुवा गणेश । गढुवा हरि भजे हमेश ॥ भोइ भक्त ते कलुवा कहीए ।
 जन नाइ गुंगचिया लहीए ॥४१॥ एहआदि जेह वाई भाइ । रहे गाम
 मगरोनिमांइ ॥ एहआदि जन बहु जाणो । देश पंचमहेले परमाणो
 ॥४२॥ पामी अनेक परचा आए । ज्ञाण्या हरि थयो मन्थाए ॥

घणा जन रहे गंगापार । भजे नारायण नरनाथ ॥४३॥ धनहरा
 ने धर्मना मोळा । एवा जीव विजा जियागोला ॥ एवा देशमां करी
 निवास । धन्य जेजे काव्या हरिदास ॥४४॥ एह जननां सांभळो
 नाम । हरि मळि वेठां ठरि ठाम ॥ द्विजभक्त कहीए चंदिलाल ।
 भजि नारायण थयो निहाल ॥४५॥ हरिजन सुशियालदास । रा-
 मदिनने थयो समास ॥ ठाकुरदास ने जुडामण । रहे लथिपनगर
 ब्राह्मण ॥४६॥ भक्त अगरचाल वणिक । वेणिराम नामे जन एक ॥
 लाव्यो श्रीहरिसाह पोशाग । झिणो जामो ने मुगलि पाग ॥४७॥
 ते धारि हरिए हेत करी । जने जोया ते नयणां भरी ॥ निखिं नाथ
 लिघो जेणे लाउ । एह जन रहे लखनाउ ॥४८॥ कहुं वछघोश देश-
 यासी । अतिउत्तम ने विश्वासी ॥ साधुस्वभाव अंतरे अति । केदि
 धर्मथी न चळे मति ॥४९॥ एवा जन निरमळ जाणी । कहुं नाम
 तेनां हुं वखाणी ॥ द्विजभक्त छे हरगोविंद । निरखि नाथने पाम्यो
 आनंद ॥५०॥ तेनो छे पवित्र परिवार । सरवेने स्वामिनो आधार ॥
 भावे भक्ति प्रभुजिनी करे । बहु बाई माइ रहे डेहरे ॥५१॥ देश गाम
 नाम लखि जात्य । छे अपार कहुं हुं शि वात ॥ भूतकाळनी में नथी
 भाखी । नथी भविष्यनी लखिराखी ॥५२॥ व्रतमानकाळनी में कही ।
 तेपण जथारथ नथी थइ ॥ जेम कपि वावरतां धन । पळेपळे सं-
 कोचाय मन ॥५३॥ तेम कहिछे थोडामां वात । सत्य मानिलेज्यो
 मारा आत ॥ जेम अणवे लहरी अपार । नवी निपजे न आवे पार
 ॥५४॥ तेम हरियकी हरिजन । नवा निपजे छे निशदन ॥ तेने ले-
 खिने लखवा जाय । एवं तो केदिये न मनाय ॥५५॥ पूर्वछायो—

कूपदादुर कूपनो । भाइ कुदी पामे पार ॥ पण सरे जातां साहेरने ।
 लागे लगारेक वार ॥५६॥ तेम सतसंग सागर । भयोछे भरपुर ॥
 तेनो जे जन पार लेवा । जाय ते मति भूर ॥५७॥ एक जिमे जननां ।
 नोय नामनो निरधार ॥ सहस्रजुग जिमे शेषजि । नथीनथी पामता
 पार ॥५८॥ कोयक नर आकाशनो । बळि लेवा इच्छे अंत ॥ पण
 अनल ते ओरां रहे । जे बहु पांखे बळवंत ॥५९॥ तेम सतसंग
 सरवे । छे जो अनंत अपार ॥ कवि अंडज उडे घणुं । पण अंत्ये
 पामे हार ॥६०॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामि-
 शिष्यनिष्कलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये दिंदुस्थानना हरिज-
 ननां नाम कक्षां एनामे एकसो ने सताविंशतुं प्रकरणम् ॥१२७॥

पूर्वछायो—देशदेशना दासनां । लखियां गाम ने नाम ॥
 हवे लखवा परचा । मारा हैयामां घणी हाम ॥१॥ प्रभु तियां
 प्रभुताइनी । आश्चर्य न मळे कांइ ॥ पूरणकाम पुरुषोत्तम । सरवे
 सामर्थि जे मांइ ॥२॥ तेह प्रभुजि प्रकटी । कर्या बहुबहु काज ॥
 लौकिकमां अलौकिक लीला । देखाडि महाराज ॥३॥ समैया स-
 दाव्रत मांहि । अखुट रक्षां जे अन्न ॥ महारुद्र अतिरुद्र आपे ।
 कर्या विष्णुजगन ॥४॥ तेहमांहि तलमारनी । बळी नावी खरचतां
 खोव्य ॥ विना नाणे जग जाणे । विप्र जमाव्या कोव्य ॥५॥
 चोपाइ—तेह विना जे परचा अन्य । कहूं सांमळज्यो सहज जन ॥
 प्रथम पर्यंतमाइनी चात । कहूं वर्णवी तेह विख्यात ॥६॥ कणवि
 कुळमां कारणरूप । अति उत्तम भक्त अनुप ॥ स्वामि रामानंदजिने
 मळी । जेनी देहदशा तेह टळी ॥७॥ पछी स्वामी सहजानंद जेह ।

पूरणत्रय प्रकट्या तेह ॥ ते प्रभु प्रकटनी मूरति । तेथी न रहेति
 वेगळि वृत्ति ॥८॥ तोय उपज्यो एम विचार । केगो हशे नृसिंह
 अवतार ॥ इतुं अंतर ए विचार समेत । गया कृपि करवाने खेत
 ॥९॥ राखि वृत्ति प्रभुमां एकतार । स्वामि सहजानंद मोझार ॥
 जोह महाराजश्रीनी मूरति । सुखसागर सुंदर अति ॥१०॥ पछी
 जोयुं तेने आसपास । दिठो अतिअति परकाश ॥ तेमां चोविश जे
 अवतार । दिठा जुजवा रूप आकार ॥११॥ मत्स्य कच्छ वाराह
 नृसिंह । वामन परशुराम अनघ ॥ राम कृष्ण बुध ने कलंकी ।
 पुरुषअवतार अलौकी ॥१२॥ सुयज्ञपुरुष जे अनुप । कपिल द-
 त्तात्रेयस्वरूप ॥ सनकादिक ने वद्रिपति । महाधु वरदेण मूरति
 ॥१३॥ पृथु ऋषभदेव राजन । हयग्रीव हरि धारी तन ॥ हंसमूरति
 धनवंतरी । आव्या व्यास नारद तन धरी ॥१४॥ एवां चोविशे
 हरिनां रूप । एकएकथी अति अनूप ॥ दिठां पर्वतभाईए पोते ।
 आव्यो अतिआनंद ते जोते ॥१५॥ हयै हरप मुख मोले घाणी ।
 दिघां दर्शन नाथ दया आणी ॥ पछी प्रेमेहुं लाग्याछे पाय ।
 अतिआनंद उर न माय ॥१६॥ जोयां चोविशे रूप चिंतवी । तेणे
 अतिसुख शांति हवी ॥ पछी प्रकट प्रभुनुं जे रूप । तेमां समाणां
 सर्वे स्वरूप ॥१७॥ ते रूप रहुं हृदामोझार । देखे अंतर भितर वहार ॥
 अधघडि ते अलगुं न रहे । तेथी सुख जे इच्छे ते लहे ॥१८॥ जेम
 चिंतामणि होय कने । जेह चाय थाय तेह तने ॥ लोक प्रलोक
 अगम न रे । जेजे आपे इच्छे तेह करे ॥१९॥ तेम चिंतामणि हरिनुं
 रूप । जेना अंतरमां रहुं अनुप ॥ तेह जन जे चिंतवे ते थाय । लोक प

रलोक इच्छे त्यां जाय ॥२०॥ वैकुण्ठ गोलोक श्वेतद्वीप । तेहने देखे
 जेम समीप ॥ अक्षरधाम आदि लोक जेह । देखे सांभळे कहे वळि
 तेह ॥२१॥ एम परवतभाईनी द्रष्टे । निरावर्ण आवर्ण नहि अष्टे ॥
 एतो वात अलौकिक अति । लोक परलोके जेनी गति ॥२२॥
 एहरित्ये परचा अंगणित । थाय पर्वतभाइने नित ॥ एतो परचो
 कह्यो में एक । एवा बिजा थयाछे अनेक ॥२३॥ वळि वात विजि
 एक कहुं । छेतो अपार पार केम लहुं ॥ भक्त एक अनुपम जाणो ।
 नाम मुळजि जाति लुवाणो ॥२४॥ हतो जनमांतरे जीव सारो ।
 सत्यधर्म लागतो ते सारो ॥ पछी जन्म धार्यो एणे ज्यारे । मळ्यो
 कुसंग न राखो एवो त्यारे ॥२५॥ कहुं जन्म धरी जेजे कर्तुं । थइ
 चोर परधन हर्युं ॥ मोटा चोरमांहि ते मोवडी । हरे वस्तु जे न-
 जरे पडी ॥२६॥ एवा बिजा अवगुण बहु । जाणे जन जगतमां
 सह ॥ फरे हरवा वस्तु हमेश । तेने अर्थे जाय देशोदेश ॥२७॥
 एक दिन आव्यो प्रभुपास । जियां हता हरि हरिदास ॥ भावाभावे
 थयां दरशन । थइ धारणा भुलियो तन ॥२८॥ वळी अंतरवरति
 पाछी । थइ सहजमां समाधि साची ॥ दिठां बहु लोक बहु धाम ।
 मान्यो पोताने पूरणकाम ॥२९॥ पाम्यो समाधि सामर्थि अति ।
 इच्छा आवे तियां करे गति ॥ जुवे सुरपुर ने कैलास । सत्य वैकुण्ठ
 गोलोके वास ॥३०॥ श्वेतद्वीप ने अक्षरधाम । देखे ब्रह्मनगर नि-
 प्काम ॥ आवे जाय तियां अहोनिश । देखे हरिनां धाम हमेश
 ॥३१॥ तेनी आवी करे वात वळी । पामे आश्चर्य सह सांभळी ॥
 माने प्रताप महाराज तणो । शुं कहीए मुखयी घणोघणो ॥३२॥

तप तीर्थ व्रत कोटि करे । देह दमि ममि भूमि मरे ॥ तोय न पामे
 स्वपने सुख । माटे मोठ्याप शुं कहीए मुख ॥३३॥ पण कहेवानुं छे ए
 कारण । ज्यारे मुळजिने थाय धारण ॥ त्यारे तनमन माने टळे ।
 ज्यारे ब्रह्ममहोलमां पळे ॥३४॥ त्यारे घाटमांड मळे वाम । रो-
 किराखे बे घडि एं ठाम ॥ ते वात करी महाराजपास । सर्वे मुणि
 बोल्या अविनाश ॥३५॥ हवे जा ज्यारे धारणामांड । पळ एक न
 रोकावुं क्यांइ ॥ मळे रुद्रतो घाट मुकावी । कहेज्ये थाय तेवुं आंहि
 आवी ॥३६॥ एवुं सांमळि मुळजि चाल्यो । जातां वाटे रुद्रे मळि
 झाल्यो ॥ कहे जाछ उतावळो कियां । घडि बेलगि रोकिश ह्यां
 ॥३७॥ त्यारपछी तने जावा दैश । जोतुं अविउतावळो हैश ॥ त्यारे
 मुळजि कहे महाराज । तमे रोकशो मां मने आज ॥३८॥ आज
 जावुंछे बहेलेरं वळी । तारो खाव्यो नहि रहुं खळी ॥ त्यारे वाम
 कहे बोल्या विचारी । जा तुं जोरे तो नाखुं हुं मारी ॥३९॥ त्यारे
 मुळजि कहे सुण्य मारी । आज जटा हुं चुंथिश्च वारी ॥ बदतां
 वाद आग्या वेउ बाधे । करे युद्ध जन लटिसाधे ॥४०॥ वेउ जोघ
 वरोबर वळी । कोय केने नापे लेश लळी ॥ पछी मुळे मनमां विचारुं ।
 वळ प्रकट प्रभुनुं संभारुं ॥४१॥ त्यारे आवी सामर्थि अति अंग ।
 कर्तुं कपर्दिनुं अंगमंग ॥ पळ्या कामारि कडाको थयो । छुटि जटा
 छटा सुरशियो ॥४२॥ आसपास जुगल जोजने । दिहुं सांमळियुं
 सहज जने ॥ जिति जन आव्यो प्रभुपास । कहुं थयुं जेह तेह दास
 ॥४३॥ सर्वे सांमळि आथर्य पाय्यां । वळतां श्रीजिचरणे शिश
 नाम्यां ॥ कहे धन्यधन्य महाराज । थयो अलौकि परचो आज

॥४४॥ सुणि सत्संगी थया रळियात । कुसंगिने कहि नहि वात ॥
 एम परचा निरंतर वणा । कहीए केटला मुळजितणा ॥४५॥ प्रकट
 प्रभुथी परचा थाय । तेतो लखतां केम लखाय ॥ कहेतां सुणतां
 आवे आनंद । माटे कहुंछुं सुणो जनवृंद ॥४६॥ इति श्रीमदेकांतिक-
 धर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंता-
 मणिमध्ये श्रीजिमहाराजे पर्वतभाइ तथा मुळजिने परचा पुर्या एनामे
 एकसो ने अट्टाविशमुं प्रकरणम् ॥१२८॥

पूर्वछायो—वळि परचा वर्णवी । कहुं अलौकिक एह ॥ सां-
 भळज्यो सहु श्रवणे । करी अधिक सनेह ॥१॥ मोटा संत महारा-
 जना । छे शिरोमणि संतदास ॥ फरे एकला उत्तरे । जेने नहि
 तनमन त्रास ॥२॥ मानी वचन महाराजनुं । धार्युं अंतरे अनुप ॥
 तेदिना तनमान झुली । थया तेह वदरूप ॥३॥ तेनी वारता सांभळो ।
 लखुंछुं लवलेष ॥ जे देहछते सिद्धदशा पामी । फरेछे उत्तरदेश ॥४॥
 चोपाइ—घन्यघन्य साधु संतदास । जेने नहि आ तन अध्यास ॥
 पिंड छतां पामी सिद्धगति । फरे लोक परलोके सुमति ॥५॥ तेने
 कृपा करी कहे कृपालु । देखिआवो दलुजि दयाळु ॥ तियां जावुंत
 अवश्य अमारें । सरशे अर्थ ते गये तमारें ॥६॥ कहेज्यो आंढिनी
 सरवे वात । सुणी दलु थाशे रळियात ॥ विजा मुक्त तियां पद्
 दश । एक बाई सुंदर सुजश ॥७॥ तेने कहेज्यो आशिर वचन ।
 जाओ वेगेशुं वेलेरा जन ॥ सुणि वचन चाल्या संतदास । दूरदे-
 शमां दलुजि पास ॥८॥ अति अगम विकट वास । घणुं नदीना
 ओघट घाट ॥ नरतने तियां न जराय । वाटे मनुष्य मनुष्यने

स्वाय ॥९॥ तियां चाल्या संतदास जन । मानी महाप्रभुनुं वचन ॥
 करी इच्छा ने मिचिछे आंख्यो । उड्युं पंड आवि जाणे पांखो ॥१०॥
 पळ एकमांदि तियां पडोता । दिठा दलुजिने मुक्ते सोता ॥ उठि आ-
 व्या सामा संतदास । हेते मळिने वेसार्या पास ॥११॥ करी पूजा मळि
 वळि जन । पछी भावे कराव्यां भोजन ॥ बेठा संतदास पास दलु ।
 पुछ्युं प्रश्न मावेभरी भलुं ॥१२॥ कहो संतदास साचि वात । स्वा-
 मि सहजानंदनी विख्यात ॥ बोल्या संतदास शुं हुं कहुं । आज वावरे
 सामर्थि बहु ॥१३॥ पापी पामर जीव जे जगे । तार्या कोटि ते
 दिठा में द्रगे ॥ दिज क्षत्रि वैश्य शूद्र कोइ । थाय समाधि स्वामिने
 जोइ ॥१४॥ होय कोइ नर वळि नाख । वरते पिंड ब्रह्मांडने पाख ॥
 बहु शास्त्रे सांभळि में वात । पण आजनी वात अख्यात ॥१५॥
 त्वारे दलुजि कहे सुणो संत । आज आख्या पोते भगवंत ॥ बिजा
 थाय कोटि अवतार । तेनुं कारण छे निरधार ॥१६॥ एवी करी
 परस्पर वात । सुणि सहु थया रळियात ॥ एम वात करतां हुलासे ।
 रक्षा छ मास दलुजि पासे ॥१७॥ पछी दलुजि कहे सुणो जन ।
 जाओ तियां करो दरशन ॥ जे छे ते त्यांज छे तमे जाणो । एवी
 अधिक नहि प्रमाणो ॥१८॥ पछी संतदासे शिख मागी । चाल्या
 वेगे वळि वटमागी ॥ आव्या स्वामिसहजानंद पासे । कर्या दरशन
 संतदासे ॥१९॥ पछी करी दलुजिनी वात । सांभळि महाराजे
 साक्षात ॥ दलुजि ते मुक्त अवतार । एक वाई पण निरधार ॥२०॥
 दिव्यमूर्ति ए जाणज्यो दोष । अन्यजनने भेट्य न होय ॥ तेनां
 दर्शन कर्या संतदासे । रहि पोत्ये पट मास पासे ॥२१॥ एतो प-

रचो कह्यो में एक । एवा विजा थयाछे अनेक ॥ पछी रह्या तियां
 कांड दन । चळता एम बोलया भगवन ॥२२॥ संतदासने कह्युं
 सानमां । जाओ तमे बदरिवनमां ॥ नरनारायण ऋपिराय । जे
 रह्याछे बदरिवन मांय ॥२३॥ एकरूप अमारुं छे एह । विजुं प्रकट
 देखोछो तेह ॥ बहुरूपे बहुधामे रहंछुं । त्यांना वासिने सुख दउछुं
 ॥२४॥ पण बद्रीकाश्रमना वासी । अतित्याग वैराग्ये तपसी ॥
 माटे ए छे बहाला मने अति । तेने जोइ आवो महामति ॥२५॥
 पछी चाल्या त्यांथी संतदास । नरनारायण ऋपि पास ॥ एतो
 वात छे आश्चर्यकारी । जोज्यो सहु अंतरे विचारी ॥२६॥ आ देहे जे
 जावुं उत्तरदेश । हिमाद्रिपर करी प्रवेश ॥ तेतो आ शरीरे न ज-
 वाय । जाय तेतो ईश्वर कहेवाय ॥२७॥ एवी सामर्थि जेधकी आवे ।
 तेतो सर्वनुं कारण कावे ॥ तेनी आज्ञा लइ संतदासे । चाल्या उचर
 खंडे हुलासे ॥२८॥ अतिवसमा विकट घाट । तनधारिने नहि जावा
 वाट ॥ एवी वाटे चाल्या वीतरागी । गया हिमाळापर सुभागी
 ॥२९॥ पछी आवी त्यां पथरा नदी । तनधारि तरे नहि कदी ॥
 धातु काष्ठादिक वस्तु कांड । थाय पथर पडे पाणिमांड ॥३०॥ एवे
 गुणे जुक्त जाणि नीर । पग न बोळ्यो वेशिया तीर ॥ करता अंडु
 उतरवा विचार । एवे समे आन्या ऋपि च्यार ॥३१॥ कहे कियां
 जावुं मुनिजन । मुनि कहे जावुं बद्रीकावन ॥ कहे ऋपि चालो अ-
 मसाथ । मिंचो आंख्यो उतरिये पाथ ॥३२॥ मिच्यां लोचन न
 करी वार । आन्या दश जोजन जळपार ॥ तियां दिहुंछे आश्रम
 सारुं । वेठा ऋपि ज्यां लाख हजारुं ॥३३॥ शुभ बद्री अद्रि एक

સાર । તિયાં ગુફા હજારેહજાર ॥ મધ્યે ગુફા દિઠિ એક ઘેરી ।
 તેતો નરનારાયણ કેરી ॥૩૪॥ તિયાં પહોત્યા પોત્યે સંતદાસ । ઊઠિ
 આપે મઢ્યા અવિનાશ ॥ વહુ હેતે કર્યું સનમાન । મહે આઘ્યા
 કહે મગવાન ॥૩૫॥ આપ્યાં ઋપિએ અમલ જલ । પછી જમાલ્યાં
 સુંદર ફલ ॥ ત્યારપછી પુછ્યું ઋપિરાય । કહો મહાપ્રમુનો મહિમાય
 ॥૩૬॥ કહે નરનારાયણ નાથ । શું કરેછે હરિ ઋપિસાથ ॥ કહે
 સંતદાસ શું હું કહું । આજ વાત અલેચે છે વહુ ॥૩૭॥ વારેછે
 સામર્થી જે શ્યામ । કહેતાં મન વાળી પામે વિરામ ॥ તેતો જાણોછો
 સરવે નાથ । પુછ્યું માટે કહ્યું જોડિ હાથ ॥૩૮॥ એમ પુછતાં શુભ
 સમાચાર । કહ્યા સંતદાસે નિરધાર ॥ એમ કહેતાં સાંમઢતાં વઢી ।
 યદ્ય સંધ્યા સુંદર નિરમઢી ॥૩૯॥ બેઠા શુભાસને બેઠ વીર । આન્યા
 દર્શને મુનિ સુધીર ॥ નયણાં મરિને નિરલ્યા નાથ । પછી મઢ્યા
 સંતદાસ સાથ ॥૪૦॥ સહુ ચોલાવે હેતસમેત । હૈયે માન દેસાઢેછે
 હેત ॥ કહે નારાયણ સુણો સંત । આવો ઋપિ છે ત્યાગી અત્યંત
 ॥૪૧॥ કોઈકને વીતે વર્ષ વાર । ત્યારે એક દિન કરે આહાર ॥
 કોઈકને વીતે પદ વર્ષ । ત્યારે લાગેછે મુણ ને તર્પ ॥૪૨॥ કોઈક
 જમે વરપે એક । પદ માસવાઢા છે અનેક ॥ કોઈ કરેછે મહિનામાં
 આહાર । પદવાઢા હજારોહજાર ॥૪૩॥ સર્વે જન સમાવિએ સુખી ।
 કોઈરીત્યે ઋપિ નયી દુઃખી ॥ સર્વેનાં છે તપમય તન । અંતરવૃત્તિયે
 કરે મજન ॥૪૪॥ જ્યારે રૂચે અન્ન જલ જેદ । આપિજાય સિદ્ધિ
 સદ્ય તેદ ॥ એમ વાત કરી નરવીરે । મુણિ સંતદાસજિ મુધીરે ॥૪૫॥
 એમ કરતાં વીત્યા કાંદ દિન । કર્યું માનસરે જાત્રા મન ॥ ત્યારે

संतने कहे नरवीर । न्हाशो नीरे नहि खमे शरीर ॥४६॥ माटे वण
 नाखे वहेला वळज्यो । मुनिसहित जोइ मने मळज्यो ॥ पछी मा-
 नसरे गया जन । दिठां हंस कमळनां वन ॥४७॥ जोइ पाछा वळ्या
 ऋपिराय । नाह्या संतदासजि ते मांय ॥ व्यापि शीत ने ठर्युं शरीर ।
 लाव्या उपाडी ज्यां नरवीर ॥४८॥ पछी बहु तापे तपाळ्युं तन ।
 ल्यारे सूचेत थया मुनिजन ॥ पछी लख्यार नारयण पाय । रह्या
 मास पक्ष मुनि त्यांय ॥४९॥ पछी नरवीर कहे संतदास । तमे जाओ
 महाप्रभुपास ॥ जे छे तेतो सरवे छे तियां । शाने वेशि रहो साधु
 इयां ॥५०॥ एम कहि शिख दिधि नाथ । मोकल्या ऋपि च्यारने
 साथ ॥ ते उतारि गया नदीपार । वळ्या पाछा करी नमस्कार
 ॥५१॥ चाल्या मुनि ह्यामां हुलासे । आव्या सुंदर देश कैलासे ॥
 तेनो हठयोगी रहे नरेश । आवी आप्यो तेने उपदेश ॥५२॥ राजा
 जातो समांधिमां ज्यारे । रहेतो पट माससुषि ल्यारे ॥ राज साज
 सुत ने कलत्र । तियां सांभरतुं निरंत्र ॥५३॥ तेने संतदासे सुसि
 किधो । अन्यभाव उगवा न दिधो ॥ कराव्यां प्रकटनां दर्शन ।
 थइ सुसि राये तज्युं तन ॥५४॥ फुटि ताळु ने निसर्या प्राण ।
 चाल्यो सत्संग करी सुजाण ॥ त्यांथी संतदासजि सधाव्या ।
 एक वेरवाले गाम आव्या ॥५५॥ झाल्या तस्कर करीने तेणे ।
 अतिप्रहार करि वांध्या एणे ॥ हेरु जाणि दिये दुःख बहु । करे
 मारवा मनसुवो सह ॥५६॥ तेनां सगां वालां जन जेह । आव्या
 नाथ रूप धरि तेह ॥ मळि वळि मुकावियो जन । चाल्या दासने
 दइ दर्शन ॥५७॥ त्यांथी संतदासजि सधाव्या । घणे दने गुज-

रघर आख्या ॥ जेतलपुर डमाणगाम । दिन दश कर्यो विशराम ॥५८॥ पछी त्यांथी आख्या प्रभुपास । मळ्या नाथ साथे संतदास ॥ सनमुख बेसि संतजने । कहुं जेजे पुछ्युं भगवने ॥५९॥ करी सुंदर वारता साने । समझि सुणि नहि केणे काने ॥ कहुं अलौकिक जे आख्या । समझे संत कहे श्रीभगवान ॥६०॥ पछी नाथ कहे धन्य-धन्य । तमजेवो विजो नहि जन ॥ तमे पामियाछो सिद्धगति । माटे सहुर्या मोटा तमे अति ॥६१॥ हवे करो सतसंगमांइ । करो वात तमे दिठि त्यांइ ॥ एवा समर्थ संत विख्यात । पाम्या जेथी तेनी सह वात ॥६२॥ वात मोटी छे महाराजवर्णी । कहि न जाय मुखथी वर्णी ॥ हरि हरिजननो महिमाय । कळे जधारथ न केवाय ॥६३॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनि-विरचिते भक्तचित्तमणिमध्ये श्रीजिमहाराजे संतदासजिने परचा पुर्या एनामे एकसो ने ओगणत्रिशुं प्रकरणम् ॥१२९॥

पूर्वछाधो—दिये परचा दासने । दीनबंधु दीनदयाळ ॥ जोइ सामर्थि श्यामनी । मन मगन रहे मराल ॥१॥ जणजण प्रत्ये जुजवा । आपी परचा अपार ॥ तेणे खुमारी तनमां । मन मस्त रहे नरनाख ॥२॥ वळी कहुं एक वारता । विधविध करी बखाण ॥ सांमळज्यो सहु श्रवणे । सत्यवादी जन सुजाण ॥३॥ मोटा संत महाराजना । वंदु हुं व्यापकानंद ॥ तेनी कीर्ति सुणतां । आवे उरमां आनंद ॥४॥ चोपाइ— धन्य संत ते व्यापकानंद । जन सुखदायी जगवंद ॥ त्रिश संतगुणे तेतो शोमे । काम क्रोध लोभमां न क्षोमे ॥५॥ अ-
 एसिद्धि नवनिधि मळे । तेने देखिने चित्त न चळे ॥ एवा संत-

शिरोमणि सारा । ध्यानवान प्रभुजिने प्यारा ॥६॥ थइ जे दिनी
 सहज समाध्य । दिठि सामर्थि हरिनी अगाध्य ॥ सर्वे लोक धाम
 धामधणी । जाणि सामर्थि महाराजतणी ॥७॥ सर्वे कारणना जे
 कारण । देखे हरिने करी धारण ॥ आपे वर्ते पंडे अंडपार । नहि
 देहदशा ते लगार ॥८॥ अण इच्छाए उत्तर्या झाडी । आव्यो आगळ
 देश अनाडी ॥ तियां आव्युं शहेर एक जाणो । तेनो राजा मलेच्छ
 प्रमाणो ॥९॥ तेनो दिवान वणिक जन । कर्घु राजकाज बहु दन ॥
 एक दन आव्यो वांकमांड । कर्घो बंधिवान राये त्यांड ॥१०॥ बहु
 दन बंधिखाने रखो । त्यारपछी दंड तेनो थयो ॥ ठेराविया रुपिया
 करोडी । लइ जामिन ने मुक्कपो छोडी ॥११॥ मास एकनो कर्घो
 ठेरावो । भरे रुपैया तो नहि दावो ॥ नहितो करिए मुसलमान ।
 एवी रीत्यना लिधा जमान ॥१२॥ मोटा शेठना गळामां नाखी ।
 छोब्यो वणिक सायदी राखी ॥ पछी तेणे दंड देवा काज । वेच्यो
 घरनो सरवे समाज ॥१३॥ घणा रुपैया घरना दीधा । बिजा उछि
 उधारे ते लिधा ॥ तोय दंड पुरो नव्य थयो । देतां देतां अधुरोज रखो
 ॥१४॥ पछी वणिक मरवा विचार । आव्यो शिवालये पुरधार ॥
 दिये प्रदक्षिणा ने पोकारे । आवा कष्टी कोण उगारे ॥१५॥ हा-
 यहाय हिंदुधर्म जाशे । हाय मानखो हराम थाशे ॥ एम शोकमां
 करे पोकार । दिठा साधु दोय तेह ठार ॥१६॥ तेमां बडेरा व्याप-
 कानंद । देखि वणिक पाम्यो आनंद ॥ आजी लाग्यो संत दोय पाय ।
 रुवे नयणे नीर न माय ॥१७॥ तेने धीरज दइ पुछे संत । कहे वणिक
 तारुं व्रतंत ॥ कहि वणिके पोतानी वात । सुणि संते ते सर्वे विख्यात

॥१८॥ पछी व्यापकानंदजि कहे । स्वामिनारायण नाम लहे ॥ घाख
नियम कख सतसंग । थाइश सुंखियो सर्वे अंग ॥१९॥ पछी तेणे ते-
मज कर्यु । सुत नारी सहित नियम धर्यु ॥ आन्यो वणिक संतने चरणे ।
त्यारे विचार्यु अशरणशरणे ॥२०॥ हवे कर्यु एहनुं काज । थया
सावदा पोते महाराज ॥ वाले लिघो वणिकनो वेश । सुंदर मोळिडुं
वांधियुं शिश ॥२१॥ पहेरी अंगरखि लांवि वांय । चाळ विशाळ
लडसडे पाय ॥ चांध्यो कमरे कसुंवि कणो । सोनेरी छेडे शोमेछे
घणो ॥२२॥ तेमां सोशिछे सुंदर दोत । कांधे दुशाल झिणेरे पोत ॥
हसे मुखे पडे खाडा गाल । मोटा घनाळ्य झळके भाल ॥२३॥ कांइ
बोले मुखेथी तोतळियुं । लिधा रुपैया भरी कोथळियुं ॥ लिधा
सेवक संगे वेचार । आन्या श्यामळो शहेर मोझार ॥२४॥ आवि
पुछियुं शेठनुं हाट । कहे आन्या दाम देवामाट ॥ मागो नाणुं ते
तमारुं लियो । खत नाथ कहे पाळुं दियो ॥२५॥ खत दैश हुं दा-
सने ज्यारे । अन्न जळ लइश हुं त्यारे ॥ दाम विना जे पिढाय दास ।
एवो लोभ नहि अमपास ॥२६॥ कहे वेल्य म करो लगार । लियो
रुपैया कहे वारंवार ॥ आपि रुपैया ने खत लिधुं । लइ वणिकने कर
दिधुं ॥२७॥ एम परचो पुरि दयाळ । चाल्या नाथ त्यांथी ततकाळ ॥
व्यापकानंदजिनुं वचन । कर्यु सत्य पोत्ये भगवन ॥२८॥ पुरी प-
रचो चाल्या दयाळ । भक्ताधीन दीनप्रतिपाळ ॥ वळी व्यापकानंदनी
वाणी । करी सत्य ते शारंगपाणी ॥२९॥ तेनी वर्णविने कहुं वात ।
व्यापकानंदजिनी विख्यात ॥ पछी त्यांथी चाल्या दोय संत । आन्या
बुदेलसंडे महंत ॥३०॥ तियां आन्युं शहेर एक सारुं । उतरवानुं

तो नित्य बहारुं ॥ जोह जायगा सुंदर सुनि । तियां उतरिया वेड सुनि
 ॥३१॥ तियां आव्यो द्विज एक भावी । कहे करो भोजन घेर आवी ॥
 बोल्या व्यापकानंद विचारी । सारुं करावो भोजन त्यारी ॥३२॥
 पछी सुंदर रसोइ करी । आव्यो विप्र तेडवाने फरी ॥ तेडि लावियो
 निज अगारे । करी पूजा पोडशोपचारे ॥३३॥ पछी पिरशुं पनवाडे
 अन्न । तियां विप्रसुते तज्युं तन ॥ पछी विपरे कर्यो विचार । आव्यो
 धर्मसंकट आ वार ॥३४॥ सुवे मनुष्ये नहि जमे संत । भुरूप्या जाशे
 ए दोष अत्यंत ॥ पछी हाथ जोडि लाग्यो पाय । करे स्तवन मन
 अकळाय ॥३५॥ कहे विप्र हुं मोटो अभागी । घणे दने मळ्या तमे
 त्यागी ॥ तेने जमाडि लाओ न लिधो । थयो व्यर्थ मनोरथ किधो
 ॥३६॥ आ समे पाम्यो पुत्र ते मरण । केम करुं हुं अशरणशरण ॥
 पछी बोलिया संत मुजाण । तर्त मनुष्य तजे नहि प्राण ॥३७॥
 जाओ जीव हशे देहमांड । जोह कहेज्यो पछी आवी आंइ ॥ कहे
 विप्र जोयुं बळिवळी । जीव निशे गयोछे निकळी ॥३८॥ कहे संत
 तुं जा तियां सहि । स्वामिनारायण नाम लहि ॥ विप्र करी वचन
 विश्वास । आव्यो मृतक सुतने पास ॥३९॥ आविजोयुं त्यां आश्चर्य
 पाम्यो । जीव्यो सुत शोक सर्वे वाम्यो ॥ पछी विप्र पळ्यो संत-
 चरणे । आजथी हुं छुं तमारे शरणे ॥४०॥ तमे नहि मनुष्य छो
 देव । आव्या मुजसारु ततखेव ॥ एम प्रकट परचो आपी । चाल्या
 संत द्विज दुःख कापी ॥४१॥ एम व्यापकानंदजि बळी । पाम्या
 परचा बहु हरि मळी ॥ एम दीनबंधु जे दयाळ । करे संतनां काज
 कृपालु ॥४२॥ बहु परचा पळेपळे थाय । कवि कोट्ये पण न क-

॥१८॥ पछी व्यापकानंदजि कहे । स्वामिनारायण नाम लहे ॥ घाख
नियम करत सतसंग । थाइश मुखियो सर्वे अंग ॥१९॥ पछी तेणे ते-
मज करुं । सुत नारी सहित नियम धरुं ॥ आव्यो वणिक संतने चरणे ।
त्यारे विचारुं अशरणशरणे ॥२०॥ हवे करुं एहनुं काज । थया
माचदा पोते महाराज ॥ चाले लिधो वणिकनो वेश । सुंदर मोळिदुं
चांधियुं शिश ॥२१॥ पहेरी अंगरखि लांनि चांय । चाल विशाळ
लढसडे पाय ॥ बांध्यो कमरे कसुंवि कणो । सोनेरी छेडे शोमेछे
घणो ॥२२॥ तेमां खोशिछे सुंदर दोत । कांधे दुशाल क्षिणेरे पोत ॥
हसे मुखे पडे खाडा गाल । मोटा घनाढ्य झळके भाल ॥२३॥ कांइ
घोले मुखेथी तोतळियुं । लिधा रुपैया भरी कोथळियुं ॥ लिधा
सेवक संगे वेचार । आव्या श्यामळो शहेर मोझार ॥२४॥ आवि
पुछियुं शेठनुं हाट । कहे आव्या दाम देयामाट ॥ मागो नाणुं ते
तमारं लियो । खत नाथ कहे पाछुं दियो ॥२५॥ खत दैश हुं दा-
सने ज्यारे । अन्न जळ लइश हुं त्यारे ॥ दाम विना जे पिडाय दास ।
एवो लोभ नहि अमपास ॥२६॥ कहे बेल्य म करो लगार । लियो
रुपैया कहे बारंवार ॥ आपि रुपैया ने खत लिधुं । लइ वणिकने कर
दिधुं ॥२७॥ एम परचो पुरि दयाळ । चाल्या नाथ त्यांथी ततकाळ ॥
व्यापकानंदजिनुं वचन । करुं सत्य पोत्ये भगवन ॥२८॥ पुरी प-
रचो चाल्या दयाळ । भक्ताधीन दीनप्रतिपाळ ॥ बळी व्यापकानंदनी
वाणी । करी सत्य ते शारंगपाणी ॥२९॥ तेनी वर्णविने कहुं वात ।
व्यापकानंदजिनी विख्यात ॥ पछी त्यांथी चाल्या दोय संत । आव्या
बुदेलखंडे महंत ॥३०॥ तियां आव्युं शहेर एक सारं । उतरवानुं

तो नित्य बहारुं ॥ जोइ जायगा सुंदर मुनि । तियां उतरिया वेउ मुनि
 ॥३१॥ तियां आव्यो द्विज एक मावी । कहे करो भोजन घेर आवी ॥
 वोल्या व्यापकानंद विचारी । सारुं करावो भोजन त्यारी ॥३२॥
 पछी सुंदर रसोइ करी । आव्यो विप्र तेढवाने फरी ॥ तेढि लावियो
 निज अगारे । करी पूजा पोडशोपचारे ॥३३॥ पछी पिरशुं पनवाडे
 अन्न । तियां विप्रसुते तज्युं तन ॥ पछी विपरे कयों विचार । आव्यो
 धर्मसंकट आ वार ॥३४॥ सुवे मनुष्ये नहि जमे संत । भुर्या जाशे
 ए दोष अत्यंत ॥ पछी हाथ जोडि लाग्यो पाय । करे स्तवन मन
 अकळाय ॥३५॥ कहे विप्र हुं मोटो अभागी । घणे दने मळ्या तमे
 त्यागी ॥ तेने जमाडि लाओ न लिधो । थयो व्यर्थ मनोरथ कियो
 ॥३६॥ आ समे पाम्यो पुत्र ते मरण । केम करुं हुं अशरणशरण ॥
 पछी बोलिया संत मुजाण । तर्त मनुष्य तजे नहि प्राण ॥३७॥
 जाओ जीव ह्ये देहमांइ । जोइ कहेज्यो पछी आवी आंइ ॥ कहे
 विप्र जोयुं पळिवळी । जीव निथे गयोछे निकळी ॥३८॥ कहे संत
 तुं जा तियां सहि । स्वामिनारायण नाम लहि ॥ विप्र करी वचन
 विश्वास । आव्यो मृतक सुतने पास ॥३९॥ आविजोयुं त्यां आश्चर्य
 पाम्यो । जीव्यो सुत शोक सर्वे वाम्यो ॥ पछी विप्र पड्यो संत-
 चरणे । आजथी हुं हुं तमारे शरणे ॥४०॥ तमे नहि मनुष्य छो
 देव । आव्या मुजसारु ततखेव ॥ एम प्रकट परचो आपी । चाल्या
 संत द्विज दुःख कापी ॥४१॥ एम व्यापकानंदजि वळी । पाम्या
 परचा बहु हरि मळी ॥ एम दीनबंधु जे दयाळ । करे संतनां काज
 कृपालु ॥४२॥ बहु परचा पळेपळे थाय । कवि कोठ्ये पण न क-

॥१८॥ पछी व्यापकानंदजि कहे । स्वामिनारायण नाम लहे ॥ घाय
 नियम कख सतसंग । थाइय सुखियो सर्वे अंग ॥१९॥ पछी तेणे ते-
 मज कर्युं । सुत नारी सहित नियम धर्युं ॥ आव्यो वणिक संतने चरणे ।
 त्यारे विचार्युं अशरणशरणे ॥२०॥ हवे करवुं एहनं काज । थया
 सावदा पोते महाराज ॥ चाले लिधो वणिकनो वेश । सुंदर मोळिडुं
 वांधियुं शिश ॥२१॥ पहेरी अंगरखि लांवि वांय । चाळ विशाळ
 लडसडे पाय ॥ वांध्यो कमरे कसुंवि कणो । सोनेरी छेडे शोमेछे
 धणो ॥२२॥ तेमां खोशिछे सुंदर दोत । कांधे दुशाल झिणेरे पोत ॥
 हसे मुखे पडे खाडा गाल । मोटा घनाढ्य झळके भाल ॥२३॥ कांइ
 बोले मुखेथी तोतळियुं । लिधा रुपैया भरी कोथळियुं ॥ लिधा
 सेवक संगे वेचार । आव्या श्यामळो शहेर मोझार ॥२४॥ आवि
 पुछियुं शेळनुं हाट । कहे आव्या दाम देवामाट ॥ मागो नाणुं ते
 तमारं लियो । खत नाथ कहे पाछुं दियो ॥२५॥ खत दैश हुं दा-
 सने ज्यारे । अन्न जळ लइश हुं त्यारे ॥ दाम विना जे पिढाय दास ।
 एवो लोभ नहि अमपास ॥२६॥ कहे वेल्य म करो लगार । लियो
 रुपैया कहे बारंवार ॥ आपि रुपैया ने खत लिधुं । लइ वणिकने कर
 दिधुं ॥२७॥ एम परचो पुरि दयाळ । चाल्या नाथ त्यांथी ततकाळ ॥
 व्यापकानंदजिनुं वचन । कर्युं सत्य पोत्ये भगवन ॥२८॥ पुरी प-
 रचो चाल्या दयाळ । भक्ताधीन दीनप्रतिपाळ ॥ वळी व्यापकानंदनी
 वाणी । कंरी सत्य ते शारंगपाणी ॥२९॥ तेनी वर्णविने कहूं वात ।
 व्यापकानंदजिनी विख्यात ॥ पछी त्यांथी चाल्या दोय संत । आव्या
 घुदेलखंडे महंत ॥३०॥ तियां आव्युं शहेर एक सारं । उतरवानुं

तो नित्य बहारुं ॥ जोइ जायगा सुंदर सुनि । तियां उतरिया वेड मुनि ॥३१॥
 तियां आव्यो द्विज एक भावी । कहे करो भोजन घेर आवी ॥
 बोल्या व्यापकानंद विचारी । सारुं करावो भोजन त्यारी ॥३२॥
 पछी सुंदर रसोइ करी । आव्यो विप्र तेडवाने फरी ॥ तेडि लावियो
 निज अगारे । करी पूजा पोडयोपचारे ॥३३॥ पछी पिरयुं पनवाडे
 अन्न । तियां विप्रसुते तज्युं तन ॥ पछी विपरे कयों विचार । आव्यो
 घर्मसंकट आ चार ॥३४॥ सुवे मनुष्ये नहि जमे संत । भुरग्या जाशे
 ए दोष अत्यंत ॥ पछी हाथ जोडि लाग्यो पाय । करे स्तवन मन
 अकळाय ॥३५॥ कहे विप्र हुं मोटो अमागी । घणे दने मळ्या तमे
 त्यागी ॥ तेने जमाडि लाओ न लिधो । थयो व्यर्थ मनोरथ किधो
 ॥३६॥ आ समे पाम्यो पुत्र ते मरण । केम करुं हुं अशरणशरण ॥
 पछी बोलिया संत सुजाण । तर्त मनुष्य तजे नहि प्राण ॥३७॥
 जाओ जीव हशे देहमांड । जोइ कहेज्यो पछी आवी आंड ॥ कहे
 विप्र जोयुं बळिवळी । जीव निथे गयोले निकळी ॥३८॥ कहे संत
 तुं जा तियां सहि । स्वामिनारायण नाम लहि ॥ विप्र करी वचन
 विश्वास । आव्यो मृतकसुतने पास ॥३९॥ आविजोयुं त्यां आश्चर्य
 पाम्यो । जीव्यो सुत शोक सर्वे वाम्यो ॥ पछी विप्र पळ्यो संत-
 चरणे । आजयी हुं तुं तमारे शरणे ॥४०॥ तमे नहि मनुष्य छो
 देव । आव्या मुजसारु ततखेव ॥ एम प्रकट परचो आपी । चाल्या
 संत द्विज दुःख कापी ॥४१॥ एम व्यापकानंदजि बळी । पाम्या
 परचा बहु हरि मळी ॥ एम दीनबंधु जे दयाळ । करे संतनां काज
 कृपाळ ॥४२॥ बहु परचा पळेपळे थाय । कवि कोट्ये पण न क-

हेनाय ॥ घणि वावरे सामर्थि श्याम । करे बहु निजजननां काम ॥४३॥ दिट्टं सांमब्बुं सत्तसंग मांय । पळेपळे करे हरि साय ॥ तेणे वत्ते अखंड आनंद । घन्यघन्य स्वामि सहजानंद ॥४४॥ इति श्रीमदे-
कांतिकथर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कलानंदमुनिविरचिते भ-
क्तचित्तमणिमध्ये श्रीजिमद्वाराजे व्यापकानंदस्वामिने परचा पुर्या एनामे
एकसो ने त्रिशसुं प्रकरणम् ॥१३०॥

पूर्वछायो—एक अनोपम वारता । मुणज्यो सुंदरसार ॥ मुक्ता-
नंद महाराजनी । हुं कहुं करी विस्तार ॥१॥ मुक्तानंद माहंतने ।
मब्ब्या श्रीमहाराज ॥ तोय उंडि अंतरे । दलमांहि रहेति दाझ ॥२॥
करे कथा बहु वारता । अंतरे विन उछरंग ॥ संकोच रहे
शरीरमां । नहि अंगमांहि उमंग ॥३॥ तेनो ते संशय कापवा ।
आपवा अति आनंद ॥ चाळि चरति अंतरे । देसाज्या श्रीरामानंद ॥४॥
चोपाइ—मुक्तानंद संतशिरोमणि । मुखे शुं कहिए मोख्यप
घणि ॥ करे वात प्रभुनी विस्तारी । मुणि सुखि थाय नरनारी ॥
॥५॥ एक दिन करी बहु वात । मुणि संत थया रळियात ॥ पछी
वेठा आसनपर आवी । दृष्टि अंतरमांहि ठेरावी ॥६॥ त्यांतो दिठा
स्वामि रामानंद । निखि आव्यो अंतरे आनंद ॥ मुक्तानंद कहे
घन्यघन्य । दयासिंधु दिघां दरशन ॥७॥ करे स्तवन मन मोद
भारी । देखि सुंदर मूरति सारी ॥ अतिप्रसन्न बदन अनुष । सुख
मूरति सुंदररूप ॥८॥ हेते हसिहसि जुवे सायुं । पुरे निजसेवकनी
हायुं ॥ बळी करे वालपनी वात । मुणो मुक्तानंदजि विख्यात ॥९॥
सारं समज्या संत सुजाण । मान्या प्रभु प्रकट प्रमाण ॥ स्वामिस-

हजानंद सुखरूप । एव इष्ट अमारा अनुप ॥१०॥ सारुं थयुं जे
 मान्युं सुजाण । नहितो बहुविध्ये थात हेराण ॥ सुणि मुक्तानंद-
 जिए वात । तेणे थया अति रळियात ॥११॥ पछी चाले वेसे जागे
 सुवे । स्वामि सहजानंदजिने जुवे ॥ ज्यारे करे अंतर वरति । देखे
 सुखसागर मूरति ॥१२॥ पछी चातमां चित्त न लागे । मन मूर्ति-
 मांहि अनुरागे ॥ एम रहुं दन दोय च्यार । देख्यो अलौकि चम-
 तकार ॥१३॥ पछी पोताना वचन मांय । बहु जीवने समाधि
 थाय ॥ एम अलौकिक रीत्य जेह । मुक्तानंदने देखाडि तेह ॥१४॥
 वळी एक दिन एकाएकी । चाल्या मारगे मुक्त विवेकी ॥ आव्युं
 अरण्य ने उवाट मळी । जियां मनुष्यमात्र नहि वळी ॥१५॥ दन
 थोडो ने जावानुं दूर । आत्री नदी आडी भरपूर ॥ नहि आरो
 उतरवा लाग । कांठे रहे तो विडारें वाय ॥१६॥ नदी नीर ते उपर
 जाणो । लागि प्यास ने कंठ मुकाणो ॥ देखि समाज संकटतणो ।
 मुक्तानंदने मोद छे घणो ॥१७॥ थाशे गमतुं गोविंदतणुं । एह-
 मांहि शुं जाशे आपणुं ॥ एम दृढ कर्षो उर थाप । आव्या विप्र-
 रूपे हरि आप ॥१८॥ कहे साधु शुं करोछो विचार । आधो उत्तरुं
 हुं नदीपार ॥ पछी थह मुक्तानंदने मोर्ये । मुक्या नदी उतारी आ
 कोरे ॥१९॥ कहे चालो आबुंहुं केढ्ये । एम कहि रक्षा नदी तेढ्ये ॥
 मुक्तानंदे चालि पाहुं पेळ्युं । विप्ररूप द्रष्टे नव्य देख्युं ॥२०॥
 त्यारे मुक्तानंदे मन जाणी । महाप्रभुजिए महेर आणी ॥ आज
 आच्यो तो कष्ट अपार । तेमां श्रीहरिए करी सार ॥२१॥ एम
 परचो पुरी अविनाश । अतिसुखी कर्षा निजदास ॥ एवा पीजा

परचापण घणा । कहीए केटला महाराजतणा ॥२२॥ वळी कहुं
 एक वात अनुप । मोटा संतनी छे सुखरूप ॥ एक असंडानंद
 आनंदि । काम.क्रोधमां न चळे कदि ॥२३॥ अतित्यागी ने त-
 पसी तने । सुख दुःखमां न टगे मने ॥ मय विग्रह विपति आवे ।
 मानामाने मन न डोलावे ॥२४॥ सदा सुखिया समझण मांय ।
 हरे करे हरिनी इच्छाय ॥ चाल्या एक दिवस एकला । संगे संत
 नहि कोइ भेळा ॥२५॥ आव्या अरण्य उजाव्यमां सोय । जिया
 मनुष्यमात्रं नहि कोय ॥ तियां आविविठ्या वाघ ज्यारे । असं-
 डानंदे विचारुं त्यारे ॥२६॥ आज आव्यो आ देहनो काळ । मारी
 वाघ खाशे ततकाळ ॥ मोडुं वहेलुं पडत आ देह । एह वातमां
 नहि संदेह ॥२७॥ माटे आज थयुं अतिसारुं । वाघअर्थे आव्युं
 तन मारुं ॥ हये वेळ्य न करवी कांड । जाउं वहेलो वाघ पासे
 घाड ॥२८॥ चाल्या असंडानंदजि ज्यारे । आव्या अलवेलो वारे
 त्यारे ॥ जाण्युं जनने मारणे वाघ । बहु कष्टे याशे तन त्याग
 ॥२९॥ तेतो मुजथी केम सहेवाय । जोउं हुं दासने दुःख थाय ॥
 एतो घटे नहि कोइ काळ । पछी कोण कहे मने दयाळ ॥३०॥
 माटे अवश्य एने उगारुं । आज संकटमांहिथी तारुं ॥ एम हरिए
 कयों विचार । करवी असंडानंदनी वार ॥३१॥ पछी आनंदे
 असंडानंद । चाल्या समरता सहजानंद ॥ आव्या सिंहसमीप ते
 ज्यारे । सिंह जोइ रक्षा साधुं त्यारे ॥३२॥ आव्या नजिक मुखने
 पास । नहि तन ने मनमां यास ॥ एम.कहेछे वाघने वात । शुं
 जुओछो करो मारी घात ॥३३॥ त्यारे वाघे ते थाप उगामी ।

अडग असंडानंद सामी ॥ त्यांतो न डर्या निर्भय माळी । वाघे
 थाप तेपर न वाळी ॥३४॥ आव्या वारे पोत्ये भगवान । थयुं
 सावजने उर ज्ञान ॥ पछी लोटिलाग्या वाघ पाय । आवा सा-
 धुने केम मराय ॥३५॥ पछी दह प्रदक्षिणा च्यार । गया वाघ ते
 धन मोक्षार ॥ एम पुरी परचो भगवन । नाथे उगारियो निजजन
 ॥३६॥ एक घात कहुं अतिसार । करी जननी जीवने वार ॥ जे-
 णिरीत्ये उगारिया संत । कहुं तेनुं हवे वरतंत ॥३७॥ एक कैर-
 ल्यानंद कृपालु । फरे देशप्रदेशे दयाळु ॥ वाट ओघट विकट
 वन । कयुं गिरिगुफाये गमन ॥३८॥ एम फरतां देशप्रदेश । कयों
 गुजरघरे प्रवेश ॥ त्यांथी कयुं कंकदेशे मन । पोता मेळा पंच मु-
 निजन ॥३९॥ आव्या सामरतीरे सुजाण । न जाणे नदीपास मे-
 राण ॥ अतिदर्शननी अमिलाय । मने महाराज मळ्या आश
 ॥४०॥ अतिप्यासी उदासी अंतरे । एवा थका ते आव्या साभरे ॥
 पव्या उतावळा पाणिमांड । मने सान गमान न कांड ॥४१॥
 नदीमध्ये आव्या मुनि धीर । आव्युं अति उतावळुं नीर ॥ आव्यो
 घडेडाट घोडो वळी । थयुं वांसजाले जळ मळी ॥४२॥ तेह मध्ये
 बुड्या मुनिराय । पोथी गोदडी गड तणाय ॥ बुडिनिसरे मस्तक बहा-
 रं । पाणि उत्तरे पेटमां खारुं ॥४३॥ थयुं मोततणुं मन निशे । कियां
 जाय आव्या पूरवच्ये ॥ कहे मांहोमांहि एम संत । आ समे भजवा
 भगवंत ॥४४॥ विजे राखवुं नहि क्यांय मन । करो प्रभुजितुं चिं-
 तवन ॥ एम वात कहेतां लागि वार । आव्या वारें त्यां विश्वआधार
 ॥४५॥ लाव्या होडी हरि जळमांय । झटोझट झाल्या संत वांय ॥

होडिमांय वेसारिया हाथे । राख्या संतने बुडता नाथे ॥४६॥
 पोथि गोदडि सरवे लिधि । कोय वस्तु बुडवान दिधि ॥ सुखे उता-
 रिमुक्या आ तीरे । कहे जाओ मुनि धीरेधीरे ॥४७॥ एम उगारिया
 निजजन । पुर्यो परचो श्रीभगवन ॥ एम करे अनेकनी साय ।
 तेतो मुखे कहुं नव्य जाय ॥४८॥ अष्टसिद्धि नवनिधि जेह ।
 हाथ जोडि उभि रहे तेह ॥ भव वैभव वस्त्र ने अन्न । कोइ वाते
 न पिडाय जन ॥४९॥ सदासुखी दुःख नहि लेख । हरि हरे संकट
 हमेश ॥ पुरे परचा अति अपार । कहेथुं कथा ए निरधार ॥५०॥
 इति श्रीभदेकांतिधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्यामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनि-
 विरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीजिमहाराजे मुक्तानंदस्वामी तथा अखं-
 ढानंदस्वामी तथो कैवल्यानंदस्वामिने परचा पुर्या एनामे एकसो ने एक-
 त्रिंशमुं प्रकरणम् ॥१३१॥

पूर्वछायो—सुणो नर वळी श्रवणे । एक अनुप आख्यान ॥
 आवे खुमारी अंतरे । सह सांभळज्यो सावधान ॥१॥ मोटा ह-
 रिजन हरिना । जेनां तपपरायण तन ॥ त्याग वैराग्यनी मूरति ।
 अतिनियममां जेनां मन ॥२॥ जे दिना महाराज मळिया । ट-
 ळिया ते दिना विकार ॥ अंतरमां अणगमतो । थयो सरवे संसार
 ॥३॥ मात तात कुळ कुडुंनो । जेणे कर्षो अतिशे अंमार ॥ मज्या
 श्रीभगवानने । तजि अन्य उछाव ॥४॥ चोपाइ—धन्य जीवुनाई
 हरिजन । रुडां राजवाई छे पावन ॥ मळ्या जे दिना जीवनप्राण ।
 स्वामी सहजानंद सुखसाण ॥५॥ ते दिनां तन सुखने तजि । भावे
 लिधा भगवान भजि ॥ हरिभजतामां जेजे हवुं । तेनी वात वि-

गते वर्णधुं ॥६॥ जीवुवाई हरिजन हवां । मांडि हरिमूरति पूजया ॥
 तेने तात कहे सुणो घाई । आ शुं लिधुं वाळापण मांडि ॥७॥ ज्यारे
 मोटां थाओ वाह तमे । करज्यो पूजा राजि छीए अमे ॥ त्यारे जी-
 वुवाई कहे तात । एवी अमने न कहेवी वात ॥८॥ नहि आ तननो
 विश्वास । अचानक थइ जाय नाश ॥ घृद्धपणाने घायदे रहेधुं ।
 अमने नथी मनातुं एधुं ॥९॥ माटे ए वाततो नव्य कहंवी । आ
 मूरति नथी मुक्या जेवी ॥ त्यारे ताते ते कर्णो विचार । एवो शुं
 हशे चमत्कार ॥१०॥ ज्यारे देखुं अलौकिक कांड । त्यारे मनाय
 अंतरमांडि ॥ एम करतां वीत्या कांड दन । परचो पामवा इच्छ्या
 छे मन ॥११॥ पडि सांझ ने करी आरति । जीवुवाइए भावेशुं अति ॥
 पछी दुध कटोरो भरीने । आप्यो हेतेशुं पित्रा हरिने ॥१२॥ पछी
 बाळमुकुंद महाराजे । पिधुं दुध जनहेतकाजे ॥ जोइ सहु जन आ-
 र्थ्य पास्यां । शिश जीवुवाने पाय नास्यां ॥१३॥ तातने न गमतुं
 लगार । तेपण नम्या वारमवार ॥ धन्य बाई तमारी भगति । घे-
 लाइमां में न जाणी गति ॥१४॥ तमे नहि मनुष्य में जाण्युं । छो
 देवता आज परमाण्युं ॥ तमे लिधो आंहि अवतार । मारा पुन्य-
 तणो नहि पार ॥१५॥ एम जीवुवाने जगदीश । आपे हरि परचा
 हमेश ॥ जेजे लीला करे अविनाश । होयदूरतो देखाय पास ॥१६॥
 होय हरि सोय कोश माथे । पण देखाय सदाय साथे ॥ जेजे क्रिया
 करे हरि कांड । तेतो जाणे सर्वे जीवुवाइ ॥१७॥ निरावरण दृष्टि
 निरधार । विजा परचानो नहि पार ॥ जाणे विजाना अंतरनी आप ।
 तेतो महाराजनो परताप ॥१८॥ हवे राजवाईनी जे रीत्य । कहं

पवित्र अतिपुनित ॥ मळ्या जे दिना श्रीमहाराज । तजि तेदियकी
 लोकलाज ॥१९॥ तेने महाराजे मोकल्युं कावी । भक्ति तमारी मु-
 जने भावी ॥ पण मानवुं एक वचन । परणि भजवा श्रीभगवन ॥२०॥
 मानो आज्ञा अमारी आ वार । नहितो याथो सतसंग वार ॥ एवुं
 आव्युं वाइने वचन । तेणें पीडा पाम्यां तन मन ॥२१॥ पछी मा-
 ततात कुळे मळी । कयों विवाह वाईनो वळी ॥ परणावि सासरे
 वळाव्यां । वाइसासराने गाम आव्यां ॥२२॥ दिहुं पुरुषे वाईनुं रूप ।
 सिंहसादृश्य माशुं स्वरूप ॥ जोइ पुरुष पाछोज भाग्यो । अतिडर
 मनमांहि लाग्यो ॥२३॥ आतो मनुष्य नहि निरधार । कोइ का-
 रणिक अवतार ॥ माटे घेल्य एनी पाछि वालो । जो मार्ग मळुं
 थावानुं माळो ॥२४॥ पछी वाइ आवियां पियेर । कर्तुं संसारि सु-
 खशुं वेर ॥ झीणां वस्त्र आभूषण अंग । तेनो वर्त तज्यो परसंग
 ॥२५॥ गळ्युं चिकणुं सरस अन्न । तज्युं तेनुं करवुं भोजन ॥ खाट
 पाट पर्यंक पलंगे । तजि सुवे भूमिपर अंगे ॥२६॥ अतित्यागे करी
 तन गाळ्युं । लोहि मांस शरीरनुं वाळ्युं ॥ अतिशय तन मन दम्युं ।
 तेतो कुडुंबने नव्य गम्युं ॥२७॥ पछी तज्यां तेने तेह वार । अ-
 न्नजळनो न राख्यो वेवार ॥ एणिरित्ये मज्या भगवान । पाळी अ-
 तिमोटां व्रतमान ॥२८॥ ते प्रताप श्रीमहाराजतणो । शुं कहीए
 महिमा मुखे घणो ॥ एम करे निजजननी साय । माटे मोटो हरि
 महिमाय ॥२९॥ वळी एक दिवसने मांइ । करी हरिए जननी साय ।
 तेनी वात कहुं लियो जाणी । प्रभु पधारिया कारियाणी ॥३०॥
 ते सांभळि चाल्यां दरशने । अतिवाळक कोमळ तने ॥ भेल्लो नहि

कोइ विजो भाइ । चाल्यां वाळवुद्धि त्रण वाई ॥३१॥ मेल्युं गाम
 सीम लागी प्यास । पाणि पळि नहि पोतापास ॥ लाग्या पगमां
 कांटा कठण । खुंचे कांकरा आकरा कण ॥३२॥ अतिकष्टमां पि-
 डाणा घ्राण । नहि देह रक्षणां एंधाण ॥ एवा समामां आव्या म-
 हाराज । जन कष्ट निवारवा काज ॥३३॥ मेळुं लाव्या जळ ठाम
 भरि । पाइ पाणि प्यासत्रास हरि ॥ काढ्या कांटा ते पोत्ये पगना ।
 थया भोमिया मोत्ये मारगना ॥३४॥ आप्या मोदक ने पायुं पाणी ।
 धीरेधीरे आव्यां कारियाणी ॥ कहुं जाओ वाइयो गाममांदि । स्वामी
 सहजानंदजि छे आंदि ॥३५॥ पांच छोछो वरपनां तमे । तेहसारु
 मेळ्ळा चाल्या अमे ॥ हवे सुखे जाओ गाममांय । मनमां वीक रा-
 खशे मां कांय ॥३६॥ पछी वाळकियो त्रण्ये मळी । लाग्यां महा-
 राजने पाय लळी ॥ पछी तेहने पुछेछे नाथ । तमे आंदि आव्यां
 कोणसाथ ॥३७॥ कहुं विप्र एक मेळो हतो । आव्यो बहु चाकरी
 करतो ॥ आप्या मोदक ने पायां पाणी । काढ्या कांटा ते पगना
 ताणी ॥३८॥ सुखे पडोचाढ्यां अमने आंदि । नहितो भुलां पडि-
 जात, क्यांदि ॥ त्यारे महाराज कहे हता अमे । केम ओळखतां नथी
 तमे ॥३९॥ आप्यां एंधाण मारगवणां । तमे प्यासे दुःखि हतां
 घणां ॥ पायुं पाणि में मोदक दिधा । तमे त्रण्ये मळि चळि लिधा
 ॥४०॥ एम कहिने हस्या महाराज । कर्तुं निजसेवकनुं काज ॥ एम
 हरिए करी सहाय । सर्वे विसय पाम्यां मनमांय ॥४१॥ जेने लाव्यां
 कारियाणि गाम । तेनुं पांचु नातुं रातुं नाम ॥ एम आप्यां जनने
 आनंद । सुखदायी स्वामिसहजानंद ॥४२॥ इति श्रीमदेकांतिकथर्म-

प्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणि-
मध्ये श्रीजिमहाराजे जीबुवाई तथा रोजवाई ए सर्वेने परचा पुर्या
एनामे एकसो ने बत्रिशुं प्रकरणम् ॥१३२॥

पूर्वछायो—बळि बळि शुं हुं वर्णबुं । महाप्रभुनो प्रताप ॥
आपे परचा अति घणा । हरिमक्तने हरि आप ॥१॥ एकसमे अ-
लबेलडे । कर्यो डमाण गामे जगन ॥ सर्वे देशना सतसंगी । आवी
कर्या हरिदरशन ॥२॥ सुंदरमूरति श्यामनी । सज्या नखशिख श-
णगार ॥ शोभा जोह महाराजनी । मगन धयां नर नाख ॥३॥
जामो मोळियुं जरकशी । धर्या तोरा कलंगि तेमांय ॥ वेढ विंटी
कनक केडां । उर उतरि बाजु बांय ॥४॥ छत्तर चमर अबदागरी ।
वेशि अश्व शिपिकाये नाथ ॥ दिघां दरशन दासने । रहि गयो
सोरठी साध ॥५॥ चोपाह—सोरठना सतसंगी जेह । सुण्यो ड-
भाणे जगन तेह ॥ अति शोचवान सहु थया । मोटी लीलामांदि
रहिगया ॥६॥ मोटो यत्न कर्यो महाराजे । ध्यान जनने करवा-
काजे ॥ तेमां रहिगया जेजे जन । चालो हवे कीजे दरशन ॥७॥
पछी सज्ज थया सतसंगी । वाई माइ चाल्यांछे उमंगी ॥ पर्वत-
भाइ मयाराम साथ । थया संगवि चाल्या संगाय ॥८॥ घाळ वृद्ध
ने जुवान जन । करवा महाराजनां दरशन ॥ चालि आव्यां सहु
कोश चार । मळ्या सामा त्यां प्राणआधार ॥९॥ सुंदर वस्त्र प-
हेरी जरकशी । अतिहेतमां रखा छे हशी ॥ सुंदर घरेणां शोमेछे
घणुं । रूप अनुष वाल्यमतणुं ॥१०॥ संगे घणि घोडानी घुमर ।
सखासाथे शोमेछे सुंदर ॥ आपे चड्याछे अश्व अगुले । फेंटो पायडी

छायांछि फुले ॥११॥ कंठे फुलना हार अपार । शोमे अंगोअंग श-
 णगार ॥ अति मूरति सुंदर शोमे । जोइ जनतणां मन लोमे ॥१२॥
 दिघां सहुने आवी दरशन । निखिं जन थयांछे मगन ॥ सहु
 लाग्या लळि वळि पाय । निखिं नयणां, तृप्त न थाय ॥१३॥ सर्वे
 मळि करेछे स्तवन । मुखे जन बोले धन्यधन्य ॥ दीनबंधु दरशन
 दिघां । आज अमने कृतारथ किघां ॥१४॥ अमे उत्सवे न शक्यां
 आवी । तेनी दाइय महाराज बुझावी ॥ आज सर्वे मनोरथ सर्वा ।
 निर्व्या नाथ सखा रंगभर्या ॥१५॥ हवे आवो वाला अम घेर ।
 महाराज आज करी महेर ॥ कहे नाथ आ संघ सघळो । चालो
 आपणे सहु पाळां वळो ॥१६॥ एम कहि सहु पाळां वळ्या । चाल्या
 मन मोहनजि मळ्या ॥ कहे नाथ आगे जाये अमे । धीरेधीरे सहु
 आवज्यो तमे ॥१७॥ एम कहिने श्याम सधाव्या । सतसंगी सहु
 घेर आव्या ॥ कहे अलवेलो क्यां उत्तर्या । एम मांहोमांहि पुं-
 छिफर्या ॥१८॥ कहे एक आव्या नथी आंइ । एह वात राखो
 मनमांइ ॥ एतो अलौकिक दर्शन दिधुं । जीवत आपणुं सुफळ किधुं
 ॥१९॥ नाथ आव्या नथी नथी गया । दिघां दर्शन तेकरी दया ॥
 एम प्रभु थइ परसन । दिघां अलौकिक दरशन ॥२०॥ एम प-
 रचो पुर्यो दयाळे । दीनबंधु जनप्रतिपाळे ॥ आप्युं सतसंगीने
 आनंद । धन्यधन्य स्वामी सहजानंद ॥२१॥ सुणो वात कहुं एक
 वळी । थाशो मने मुदित सांमळी ॥ हरिमक्त उद्धवजि एक ।
 सारो सतसंगी जात्ये वणिक ॥२२॥ करे धर्ममां उद्यम काम ।
 भजे स्वामिनारायण नाम ॥ तेने एक दिन चोर मळी । झालि

लहगया गखमां चळी ॥२३॥ तेने दंड मनाववा माटे । काप्यो
 वावळ कठण कांटे ॥ कहे आ लागशे तन तारे । दंडसारु मार-
 वोळे मारे ॥२४॥ आप्य रुपैया तुं मनमान्या । आज नहि उगरे
 आप्या विन्या ॥ एम कहिने कांटो उगाम्यो । तेणे भक्त मने भय
 पाम्यो ॥२५॥ कठण कांटा ते केम समाशे । आज जीव ते जरूर
 जाशे ॥ नथी घरमां देवाने घन । जीवतां न छुडूं कोइ दन ॥२६॥
 माटे महाराज करे जो सहाय । तो हुं उगरूं आ दुःखमांय ॥ एम
 कहिने थयो निराश । राख्यो महाप्रभुनो विश्वास ॥२७॥ एवा
 समामां आव्या दयाळ । दीनबंधु जनप्रतिपाळ ॥ दिधुं उद्धवजिने
 दर्शन । निराखि जन थयो मगन ॥२८॥ नयणे नीर गदगद वाणी ।
 कहे मळे आव्या दीन जाणी ॥ आ समे जो न आवत नाथ ।
 मारुं मोत हतुं आने हाथ ॥२९॥ एम कहिने लागियो चरण ।
 त्यारे घोळिया अशरणशरण ॥ भक्त भय म राखिश कांइ । रहे-
 ज्ये निर्भय हवे मनमांइ ॥३०॥ तने कष्ट नहि थाय लेश । वणदंडे
 तुं घेर आवीश ॥ एम कहि चाल्या अविनाश । गया ए चोरनी
 नारीपास ॥३१॥ कहे पुरुष तारो छे पापी । लावेछे हरिमक्त सं-
 तापी ॥ तेने तुत मुकजे छोडावी । एम बाइने कहुंछे आवी ॥३२॥
 एम कहिने सधाव्या श्याम । आव्या चोर वान लह गाम ॥ राख्यो
 रात्य एक घरमांइ । बोली चोरतणी नारी त्यांइ ॥३३॥ आत्रो भक्त
 भगवानतणो । थयो अपराध तमने घणो ॥ आने शालिलाव्या तमे
 आंइ । आव्या प्रभुजिना गुनामांइ ॥३४॥ माटे पहेरामणि एने करी ।
 मुकिआवो लाव्या तियां फरी ॥ पछी चोरे कर्तुं एणीपेरे । करी

वस्त्रने मोकल्यो घेरे ॥३५॥ 'एम छोडावियो निजदास । आपी
 परचो एम अविनाश ॥ एम करेछे जननां काज' । आपी परचा
 अलवेलो आज ॥३६॥ चळी कहुं परचानी वात । सह सुणज्यो
 कहुं साक्षात ॥ एक जादवजी हरिजन । जाति वणिक भक्त पा-
 चन ॥३७॥ जाणे प्रभु प्रकट प्रमाण । स्वामी सहजानंद सुखखाण ॥
 दृढ आशरो अंतरे एक । जाणे सार असार विवेक ॥३८॥ कहुं
 तेहतणी हवे वात । गयो गाम सवंधी संघात ॥ ते गामे हतो जमण-
 चार । जमी आव्या उत्तारा मोह्यार ॥३९॥ तियां हतो एक दरदारी ।
 मागि पाचक फाकी विचारी ॥ आप्युं अजाणे वडदे विप । खातां
 च्यार चाल्या मागि शिप ॥४०॥ रखो जादवजी एक जन । तेनी वात
 सुणो दह मन ॥ ज्यारे खाथुं जादवजीए झेर । चढ्युं विप लेवा
 लाग्यो लेर ॥४१॥ झुटि नाडी गयुं गळुं मळी । थयो अचेत प-
 डियो ठळी ॥ पडि डुंकडी जिभा ते वार । करे मागे अक्षरे उ-
 चार ॥४२॥ हेनाथ हेनाथ गाथ गाय । स्वामिनारायण करो स-
 हाय ॥ दीनबंधु हुं दास तमारो । आ दुःखमांथी आज उगारो
 ॥४३॥ पड्यो कष्टमां करे पोकार । सुणी चाल्यम आव्या तेषार ॥
 मनोहर सुंदर मूरति । जुवे जादवजी प्राणपति ॥४४॥ जोड ना-
 थने लोमाणां नेण । कहे मले आव्या सुखदेण ॥ आ समे मने
 आप्युं दर्शन । हवे मर छुटे मारुं तन ॥४५॥ पळी नाथ कहे सुण्य
 एह । आज राखवुंछे तारुं देह ॥ तारा संघाथी गया सुधाम ।
 तारुंपण थहरवुंतुं काम ॥४६॥ पण उगयो आ पळमांइ । हवे वीक
 राखिश मां कांइ ॥ एम कहिने सधान्या श्याम । तर्त वणिक

पाम्यो आराम ॥४७॥ एम उगारियो निजजन । आपी परचो
 आपे भगवन ॥ एम दासतणां दुःख कापे । बहु परचा पळेवे
 आपे ॥४८॥ जेम जननी जाळवे वाळ । एम जतन करेछे दयाळ ॥
 तेणे वतेंछे जनने आनंद । सुख आपे श्रीसहजानंद ॥४९॥ इति श्री-
 भक्तचिंतामणिमध्ये हरिभक्तने महाराजे परचा पुर्या एनामे एकसो ने
 वेप्रियायुं प्रकरणम् ॥१३३॥

पूर्येछायो—वाळिवाळि शुं हु वर्णयुं । भाइ परचानो नहि पार ॥
 दुःख पडे ज्यारे दासने । त्यारे तर्त करे हरि वार ॥१॥ विपत्त
 पळे नहि वेगळा । रहे भक्तभेळा भगवन ॥ तेणे भगन मनमां ।
 हमेशे रहे हरिजन ॥२॥ अंग सुमारी न उतरे । श्रीहरिनी सा
 मर्यि जोइ ॥ ननारी निर्भय रहे । मन भय न माने कोइ ॥३॥
 देहछतां दुःखिया नहि । मुवा पछी जायुं ब्रह्ममोल ॥ पेलि प्रताप
 ए नायनो । तेणे अंगे मुख अतोल ॥४॥ चोपाइ—एक परचो
 कहं अनुप । सारो मुण्या जेवो सुखरूप ॥ हरि हता ते हालारदेश ।
 त्यांची कर्णे कळे परवेश ॥५॥ एक सेवक संगे लइने । बाल्या
 रणनी पाटे वढने ॥ भारगमां चालतां महाराज । कर्या कइक जननां
 काज ॥६॥ एक विप्र दारिद्री दीन । अन्नपत्रे करी अतिखीन ॥
 तेने आपियां वस्त्र उतारी । पेंढा पाक ने सुखडी सारी ॥७॥
 कापी दारिद्र्य एनुं दयाळ । चाल्या त्यांची जन प्रतिपाळ ॥ वाटे
 साहूद्र समीपे श्याम । पडी सांझ रहेवा नहि ठाम ॥

ने पीडाणा प्राण । सुक्यो कंठ न बोलाय वाण ॥९॥ लाग्या कांटा
 ने कांकरा वळी । अति थाकमां पडिया ढळी ॥ एह माहिलुं न
 गण्युं दुःख । चालो चालशुं कहे श्रीमुख ॥१०॥ एम कहि उठ्या
 अविनाश । एक सेवक छे पोतापास ॥ तेतो पामियो पीडा अपार ।
 प्राण तजवा थयो तैयार ॥११॥ पत्थो उपर जलमां आप । प्यास
 भुख दुःख ने संताप ॥ कंठे आवी रखा ज्यारे प्राण । त्यारे बो-
 लिया श्याम सुजाण ॥१२॥ सुणो दास कहे अविनाश । पिबो जल
 जो होय पियास ॥ कहे दास पियास छे भारी । केम पियाय सारुं
 आ वारि ॥१३॥ कहे नाथ नथी सारुं नीर । पिबो जळ जे रहे
 शरीर ॥ त्यारे विश्वासी दासे ते पिधुं । वाले गंगाजळ जेवुं किधुं
 ॥१४॥ पिधुं पाणि ने गह पियास । एम उगारीयो निजदास ॥
 खारो सागर मिठोज किधो । एवो परचो प्रभुजिये दिधो ॥१५॥
 एह समे पुरुष अलौकि । गया मोहन मुख विलोकि ॥ पछि थांथी
 चाल्या सुखकारी । थयुं जेवुं हतुं एवुं वारि ॥१६॥ एम आप्यो
 परचो अविनाशे । जेवो देख्यो तेवो लख्यो दासे ॥ पछी त्यांथी
 चाल्या घडुनामी । आवी मळ्या रामानंदस्वामी ॥१७॥ तेने पाय
 लाग्या जोडि हाथ । पछी त्यांथकी चालिया नाथ ॥ आव्युं एक
 तळाव अरण्य । रखा रात्य त्यां अशरणशरण ॥१८॥ पोढि जा-
 गिया प्राणजीवन । जोह राजि ने पुछेछे जन ॥ काल्य पाणिमां
 पुरुष मळ्यो । तेतो नाथजि में नव्य कळ्यो ॥१९॥ थयुं सारुं मिठुं
 केम वारि । तमे नम्या केने सुखकारी ॥ कहे नाथ जन मन जाण्य ।
 मळ्यो पुरुष ते मुक्त प्रमाण ॥२०॥ कर्तुं सारुं ते मिठुं में पाणी ।

तारी प्यासनी पीडा में जाणी ॥ पछी मळ्या रामानंदखामी । तेने
 चाल्या अमे शिशु नामी ॥२१॥ विजा पुरुष अलौकिक बहु । आवे
 जाय आंहि नित्य सह ॥ एवी बात करी अविनाशे । सुणि श्री-
 मुखयी निज दासे ॥२२॥ एवी कहि अलौकिक विद्व । कर्तुं पाणि
 मिहुं परसिद्ध ॥ एम आपी परचो महाराज । कर्तुं निज सेवकनुं
 काज ॥२३॥ जेनी करी श्रीहरिए सार । तेनुं नाम लालजि सु-
 तार ॥ बळी विजि कहुं एक बात । स्वामि सच्चिदानंदनी विख्यात
 ॥२४॥ थयो जे दिननो सतसंग । थयुं ते दिनुं अलौकि अंग ॥
 हरे फरे करे कांड काम । रहि हरिमांहि आठु जाम ॥२५॥ अ-
 तिप्रेमी सनेही अमळ । प्रभु विना न रहेयाय पळ ॥ जो न देखे
 नयणे दयाळ । तो न रहे शरीर संमाळ ॥२६॥ नाथ न दिठे न
 रहे धीर । बहे नव दवारे रुधिर ॥ जीवे हरिनी मूरति जोड । जो
 न देखे पडे द्रगे लोड ॥२७॥ एवा हेतवाळा हंसरुप । कहुं तेहनी
 बात अनुप ॥ ज्यारे पोत्ये हता घरमांड । देव देवी न मानता कांड
 ॥२८॥ एवुं जाणि भुवा मेळा थया । कहे भारिये आज अजिया ॥
 अति धुणे दिले धुधकारी । नाथ परचा तो नाखिये मारी ॥२९॥
 दड डारो अति अकळाव्यो । दुष्टे हरिजनने डराव्यो ॥ तेनी चार
 करवा महाराज । आन्या अलवेलो अविराज ॥३०॥ कहे आवो
 परचो हुं आपु । पापी मस्तक तमारां कापु ॥ मारा दासने आप्युं
 जे दुःख । बात आज तमारी विमुख ॥३१॥ एवुं सांमळि भाग्याछे
 भुवा । मान्युं मनमां जे हवे भुवा ॥ विजा आविलाग्या हरिपाय ।
 एम करी सेवकनी सहाय ॥३२॥ कहे नाथ तुं सांमल्य जन ।

कशो भय म राखिअ मन ॥ एम वार करी वालो वळ्या । आप्यो
 परचो अढळ ढळ्या ॥३३॥ वळी एक दिवसने मांय । करी सच्चि-
 दानंद सहाय ॥ सच्चिदानंद दर्शनकाजे । चाल्या कच्छदेश वैशि
 झाझे ॥३४॥-संभारी श्रीहरिनी मूरति । आव्युं अंगमां आनंद
 अति ॥ तेणे न रखां नाडी ने प्राण । मुक्यो देह मळियां एंधाण
 ॥३५॥ तेने चहि गया दिवस त्रण । श्वास न चाले पामिया मरण ॥
 पछी काष्ठमां खडकी काया । देवा अगनि तैयार थया ॥३६॥
 तेह समे आव्या सुखकंद । सार लेवा स्वामि सहजानंद ॥ चिता
 मांहिथि उठाव्यो दास । आप्यो परचो ए अविनाश ॥३७॥
 आव्याता आमडवा जे जन । तेतो आश्चर्य पामिया मन ॥ पछी
 आविलाग्या सहु पाय । कहे हरिए करी सहाय ॥३८॥ वळी एक
 दिवसनी वात । वरसे अखंड धार वर्षात ॥ आवी नदी भरपुर
 भारी । वहे अतिवेग मांहि वारि ॥३९॥ ते उतरवा कयों विचार ।
 पळ्या पोत्ये ते पाणिमोझार ॥ पग न टक्यो तणाणा त्यारे । तेह
 समे आव्या वालो वारे ॥४०॥ झालि वांय ने काढिया बहार ।
 दिये ठवको वारमवार ॥ हवे करिअ मां आहुं फरी । एम कहिने
 सधाव्या हरि ॥४१॥ बुडतां दास उगारी लिधो । एम परचो
 अलवेले दिधो ॥ वळी कहुं ते एक दिवस । प्रभु प्रीत्यमां थया
 परचश ॥४२॥ पिंड ब्रह्मांड न रहुं भान । करतां श्रीमहाराजनं
 ध्यान ॥ जाणि वावरा बेडि पहेरावी । भांगि बेडि अलवेले आवी
 ॥४३॥ त्यारे घरमां घालि दिधुं तालुं । राखुं रखवाळे रखवालुं ॥
 ते मांहिथि वालो काढि गया । ताळां कमाड ते दिधां रखां ॥४४॥

जोइ आश्चर्य पामिया जन । सच्चिदानंदजि धन्यधन्य ॥ एह आप्यो
 परचो दयाळे । दीनबंधु जनप्रतिपाळे ॥४५॥ बली एक दिवस
 निदान । आव्युं हुंठियुं मूरतिमान ॥ कहे कायामां प्रवेश करि ।
 तारा प्राण लेश हुं हरि ॥४६॥ त्यारे सच्चिदानंद कहे सारुं । आव्य
 रूप बदलिने तारुं ॥ पछी प्रकाशरूप ते पेहुं । आवी नाभिकम-
 लमां बेहुं ॥४७॥ पछी सच्चिदानंदे ते जाणी । लिधि करपगनी
 नाडी ताणी ॥ पछी प्रकटावि जठर झाळ । बळ्या लाग्युं हुंठियुं
 ते काळ ॥४८॥ कहे आज मुजने उगारो । केदि न करुं छेड त-
 मारो ॥ पछी गयुं दह वरदान । पुर्यो परचो श्रीभगवान ॥४९॥
 एम सच्चिदानंदजि संत । पाम्या परचा भजि भगवंत ॥ तेतो ल-
 खतां न लैये पार । जेजे पुर्याछे प्राणआधार ॥५०॥ पडे कष्ट जनने
 जो कांइ । करे सहाय हरि तेमांइ ॥ तेणे वर्तेछे अति आनंद ।
 कहुं सुणो सहु जनहुंद ॥५१॥ इति श्रीमदेकातिकथर्मप्रवर्तकश्रीस-
 हजानदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीजि-
 महाराजे निष्कुलानदस्वामी तथा सच्चिदानंदस्वामी एआदिने परचा
 पुर्या एनामे एकसो ने चोत्रिशुं प्रकरणम् ॥३३४॥

पूर्वछायो—बली कहुं एक वारता । सांभळीछे सुंदर सोय ॥
 सामार्थी श्रीमहाराजनी । सांभळज्यो सहु कोय ॥१॥ सत्संग सूर्यसम
 शोभियो । अज्ञानिउलुक यया अध ॥ मुक्त जक्तमांदि जोडने । बळि-
 उठ्या मायाना बंध ॥२॥ तेणे उपाधि आदरी । करे साधुने संताप ॥
 मनसुवो करे मारवा । एवुं पापिने मन पाप ॥३॥ संत फरे सर्व
 देशमां । करवा प्रभुनी वात ॥ भेस असुर भेळा थड । मांज्यो अति

उतपात ॥४॥ चोपाह—मेखधारी ते द्वेप करेछे । कहे स्वामिना
 साधु फरेछे ॥ तेने मराविनाखिये ज्यारे । थाय आपणने मुख त्यारे
 ॥५॥ माटे सौ मळिने विचारिये । एना मोटामोटाने मारिये ॥ मु-
 क्तानंदआदि जे मोटेरा । छे अधिकारी सतसंग केरा ॥६॥ मोखथी
 एनो आणिये अंत । तो सौ थाये आपणे नचित ॥ पछी अमदावा-
 दने मांइ । स्वामिमुक्तानंद हता त्यांइ ॥७॥ तेने आपियुं हळाहळ
 विप । पापिये परसादिने मिप ॥ तियां श्रीहरिए करी सहाय । प्र-
 सादि न मेलि मुखमांय ॥८॥ पण चंदनमां हतुं मृत । तेतो चर्चियुं
 अंगमां तर्त ॥ अतिआकरुं झेर छे जेह । स्पर्श रहे नहि केनुं देह
 ॥९॥ तेतो चर्च्युं मुक्तानंद तने । तियां सहाय करी भगवने ॥ मुक्ता-
 नंदने न आव्यो आल । गढ़ चर्चनारा करखाल ॥१०॥ जेणे नजर
 भरि जोयुं एज । तेनुं क्षीण थयुं नेणतेज ॥ एयुं हळाहळ विप भारी ।
 तेथी मुक्तने लिधा उगारी ॥११॥ एम श्रीहरिए करी सार । मु-
 क्तानंदजिनी वाले वार ॥ विजि वात कहुं एक वळी । सहु मुदित
 थाशो सांभळी ॥१२॥ मोटी मंडली बांधि महंत । गया सुरत श-
 हेरमां संत ॥ अतित्यागी धन त्रिया तणा । ज्ञानी ध्यानी ने भजनी
 घणा ॥१३॥ मुमुक्षुने मेळवे महाराज । आपी उपदेश करे काज ॥
 विजे भेखे भयुं सारुं शहेर । जेने धर्म दया नहि महेर ॥१४॥ तेणे
 साचा संतने सांभळी । मेख उठ्या ठामोठाम वळी ॥ अतिद्वेपे वसा-
 वियुं वेर । आप्युं भिक्षानी शोळिमां झेर ॥१५॥ खाधु पटदश संते
 मळी । जमतां वेंत पढ्या मांये ढळी ॥ मळयो कंठ पडि जिभ डुंकी ।
 नाडी सहुनी गढ़ घर मुकी ॥१६॥ तेह समे आव्या महाराज । विप

जननुं वाळवा काज ॥ आप्यां अलौकिक दरशन । निखिं जन थं-
 यांछे मगन ॥१७॥ हतुं विपनुं दुःख अपार । नाथ निखिं न रहुं
 लगार ॥ एम उगारिया निजजन । आपी परचो ए भगवन ॥१८॥
 वळी चात एक सुणो सहु । संत सहाय करे हरि बहु ॥ एक गाम
 नामे जलसेण । तियां संत गया सुखदेण ॥१९॥ करे हरिकथा
 करी प्रीत । अति तने त्यागी इंद्रिजित ॥ दिये मोक्ष मारग देखाडी ।
 सत्य असत्य विगति पाडी ॥२०॥ एवा देखि साधुशिरोमणि । थह
 दुष्ट दले दाह्य धणी ॥ आतो खरा वेरी छे आपणा । जाय जीवथी
 तो न रहे मणा ॥२१॥ पळी पापिनरे परियाण्युं । मुनि मारवाने
 विप आण्युं ॥ मुकिराख्युं ते अन्नमां मेली । नाख्युं झोळिमांहि घेर
 मेळी ॥२२॥ खाणुं संत मळि वळी चारे । पळ्युं पेटमांहि चढ्युं
 त्यारे ॥ अति विप आकरुं अगाध । खातां वेत रहि नहि साध
 ॥२३॥ नीला काचसम थह काया । आवी मूड्य ने संत मुझाया ॥
 रूंध्यो कंठ घोली बंध थह । उगरधानी आशा न रह ॥२४॥ करे
 अंतरमांहि भजन । आवो अंतकाळे भगवन ॥ एकवार दरशन दिजे ।
 स्वामी साख सेवकनी लिजे ॥२५॥ एम कहेतां आव्या अविनाश ।
 प्रभुजि संत पोताना पास ॥ आव्या अलौकिक रूपे आप । ह्यो
 संतनो तर्त संताप ॥२६॥ विप वाळि दिधुं दरशन । निखिं जन
 थया परसन ॥ कहे धन्यधन्य महाराज । तमे मृत्युथी उगार्यो आज
 ॥२७॥ तमे आवत नहि आ चार । अमे चात्या हता संत चार ॥
 एम कहिने लागिया पाय । धन्य नाथ करी तमे साय ॥२८॥ एम उ-
 गारिया निजजन । पुर्वो परचो ए भगवन ॥ जेह संतने आप्युं आनंद ।

तेनुं नाम छे आतमानंद ॥२९॥ वळी वात कहुं करी विवेक । स्वामी
 अनंतानंदनी एक ॥ गया फरवा करवा वात । प्रभु प्रकटनी ते सा-
 क्षात ॥३०॥ शहेर बुरानपुरमां जइ । करे वात प्रभुनी त्यां रइ ॥
 एक दिवसे संत बेच्यार । गया नावाने तापी मोझार ॥३१॥ भोळा
 संत पढ्या पूरमांइ । जेने सान गमान न कांइ ॥ पाणि अथाह पडे
 भमरी । पढ्या ते मध्ये न जाणे तरी ॥३२॥ लिधा भमरीये घाल्या
 तळे । जेमां आन्यो कोइ न निकळे ॥ तेहमांहि रखा घडि च्यार ।
 आन्या वालम करवा वार ॥३३॥ मनोहर सुंदर मूरति । छवि
 नौत्तम अलौकी अति ॥ दिधुं जळमांहि दरशन । निखिं हरखिया
 निजजन ॥३४॥ पछी उछालि काढिया बहार । एम करी सेवकनी
 सार ॥ आन्या आरे पुछे मळि जन । मोडुं आश्चर्य रहुं जे तन ॥३५॥
 कहे अनंतानंद ए सरुं । आज निश्चे नोतुं जे उगरुं ॥ करी महा-
 राजे मारी सहाय । काढ्यो नाथे मने झालि बांय ॥३६॥ वळी
 दरशन दिधुं अलौकि । आपे गया आरे मने मुकि ॥ त्यारे सह
 कहे धन्यधन्य । पाम्या परचो तमे साधुजन ॥३७॥ एम जळथी
 जन उगार्यो । महादुःखमांथी तर्त तार्यो ॥ एवा परचा लाख हजार ।
 प्रभु पुरेछे वारमवार ॥३८॥ कहेतां लखतां न आवे अंत । जे पा-
 म्याछे प्रभुजिथी संत ॥ घडिघडि पळपळमांय । स्वामी करे सेवकनी
 साय ॥३९॥ एम नाथ न करे जो वार । पडे विघ्न तो लाखह-
 जार ॥ देव दानव पशु पनंग । भूत प्राणि नरघर अंग ॥४०॥ एवा
 विघ्नथी उगारे आप । धन्यधन्य प्रभुनो प्रताप ॥ जेजे आप्युं जनने
 आनंद । कहुं न जाय निष्कुळानंद ॥४१॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रव-

तेक श्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये
श्रीजिमहारजे मुक्कानंदस्वामी तथा आत्मानंदस्वामी तथा अनंतानंदस्वामी
ए आदिने परचा पुर्या एनामे एकसो ने पांतरिशसुं प्रकरणम् ॥१३५॥

पूर्वछायो—बळी कहुं एक वारता । सुणो ते सर्वे जन ॥ भिळ्य
पडे ज्यारे भक्तने । त्यारे भय हरे भगवन ॥१॥ करे सहाय हरि
कष्टमां । निजसेवकनी नरवीर ॥ वसमी वेळाए बाल्यमो । सुख
आपे श्याम सुधीर ॥२॥ सुखकारी दुःखहारी । धारी टेक ए ध-
र्यनी ॥ दासना अविनाश त्रास । विनाशन रीत्य घरनी ॥३॥
जियांजियां निजजननी । बगजीवने करी जतन ॥ सुणावुं कइ
संक्षेपे । सांमळज्यो सहु जन ॥४॥ चोपाइ—एक विप्र बांका-
नेर गाम । हरिभक्त नाम जीवराम ॥ पाळे निजघरम आचार ।
करे निर्बाहसारु वेपार ॥५॥ एम करी करे गुजराण । भजे प्रभु प्र-
कट प्रमाण ॥ पाळे पळे जेटलुं वचन । करे स्वामिश्रीजिनुं भजन
॥६॥ एकवार कण लेवा काजे । गयो सिंधदेश वेशि झाडे ॥ चोरी
चोखा ने भरियुं बाण । बळ्यो सिंधयी द्विज सुजाण ॥७॥ मळ्या
वाटमां बळता चोर । महापापी अधर्मी अधोर ॥ आडा आविने
रोफियुं झाड । माल मिलकत लुंढवा काज ॥८॥ वेडिसाथे वेडि
वांधी लीयी । करी हाकल ने हलां कीधि ॥ ज्यारे चोर नावे
आवि चळ्या । त्यारे खेवट पाणिमां पळ्या ॥९॥ रसो जीवराम एक
जेह । तर्त झालिलिधो चोरे तेह ॥ बांध्या पाळा वाळिने वे हाथ ।
मार्या माथामां छरा छोसात ॥१०॥ पळी जीवतो जळमां नाखी ।
वेडि हांकिगया घेर आयी ॥ पळ्यो जीवराम जळमांय । तरे तन

जीव नव्य जाय ॥११॥ पछी विपरे कर्यो विचार । पड्युं दुःख ते
 आज अपार ॥ केम जाता नथी हजि प्राण । आशुं वोळतो नथी
 मेराण ॥१२॥ करे विनति वारमवार । करो स्वामिसहजानंद सार ॥
 आवो वहेला छोडाविये तन । विजि नथी इच्छा हवे मन ॥१३॥
 एम कहि थइ दीन अति । त्यारे वारे आव्या प्राणपति ॥ लाव्या
 सुंदर कोटियुं साथ । छोड्या बंधयकी वेड हाथ ॥१४॥ बांय ग्र-
 हिने बेसायों बेडी । चाल्या दयाळ दासने तेडी ॥ हालि हळवे हळवे
 हुडी । लाव्या पार ग्रभु रीत्ये रुडी ॥१५॥ भुख प्यासनी वेदना
 हरि । बुडतां जळमां साथ करी ॥ एम उगारियो निजदास ।
 आप्यो परचो ए अविनाश ॥१६॥ पछी धीरेधीरे जीवराम । चा-
 ल्यो आवतो तो निजगाम ॥ तेथी मोख संमळाणि वात । थयुं
 जीवराम तन पात ॥१७॥ एवुं सर्वे संबन्धी सांभळी । आव्या जी-
 वराम घेर मळी ॥ कहे समाचार एवो आव्यो । जीवरामतो धाम
 सधाव्यो ॥१८॥ त्यारे वोलि ए द्विजनी मात । एवी करशो मां
 कोइ वात ॥ मारो मुवो नथी जीवराम । तमे जाओ घेर करो
 काम ॥१९॥ पछी सहुए बहुबहु कह्युं । डोशी तारुं छे फठण हयुं ॥
 पण जायछे द्विजनो धर्म । वहुने कराविये चूडाकर्म ॥२०॥ त्यारे
 डोशी थयां दलगीर । भयां लोचनियामां हि नीर ॥ त्यारे ए समे
 आविया श्याम । डोशी नथी मुवो जीवराम ॥२१॥ चोख सहुने
 आगे होड वकी । काल वपोरे आवशे नकी ॥ पछी डोशिये ते-
 मज कह्युं । आव्यो जीवराम सत्य थयुं ॥२२॥ एम परचो आपी
 महाराज । कर्तुं भक्त ब्राह्मणनुं काल ॥ वळी वात अनुपम अति ।

सुणि लेज्यो सहु शुभमति ॥२३॥ एक सत्संगि गोलिहुं गाव ।
 भजे स्वामिनारायण नाम ॥ संत साचा जाणे स्वामितणा । गणे
 विजाने कपटी घणा ॥२४॥ एवुं गाम बधुं गुणवान । सुणे वात
 हेते दड कान ॥ तेमां एक कुसंगी अभागी । फश्यो फेलमां न शक्यो
 त्यागी ॥२५॥ तेने लेवा आव्या जमराण । धाया किकर लड
 घमसाण ॥ तियां भक्त रहे भाड च्यार । राजगुरु ब्राह्मण उदार
 ॥२६॥ मीम वशराम राघव राणो । च्यारे भक्त प्रभुना प्रमाणो ॥
 तेणे दिहुं जमदळ ज्यारे । मने विचारियुं मळी च्यारे ॥२७॥ आ-
 पणे श्रीमहाराजना छीए । ए जीव जमने केम दइए ॥ प्रभु प्रताप
 उरमां घरी । चालो सहजानंदजि संमारी ॥२८॥ ज्यारे बाळिये
 जमने पाछा । त्यारे आपणे सत्संगी साचा ॥ एम परियाणि भाड
 च्यार । आव्या जमने आडा तेवार ॥२९॥ कहे पापी पाछा वळो
 तमे । गरवा गाममां नहि दैये अमे ॥ कहे जम जाळव्य घर तारुं ।
 आखा गामनुं नहि थाय वारुं ॥३०॥ कहे भक्त आ सर्वे स्वामिना ।
 प्रभु प्रकट बहुनामिना ॥ कहे जम ए जुहुं सधळुं । एने लिधा विना
 नव्य वळुं ॥३१॥ कहे भक्त खाशो मार ज्यारे । पापी भागशो तमे
 ते वारे ॥ त्यारे जम कहे जा तारे घेर । एम कहिने उगाम्यो कर
 ॥३२॥ त्यारे मीम राणो मडमारी । कृतांत दांतमां डांग मारी ॥
 थयो कडाको वसमी वीति । जम भक्तने न शक्या जिति ॥३३॥
 पाम्या भय भाग्या जमराण । आतो जन दिसेछे जोराण ॥ भक्त
 तमे साचा साचा स्वामी । अमे जाइए छीए हार पामी ॥३४॥
 एम जन जित्या जमसाथे । करी साथ सेवकनी नाथे ॥ जेने वळ

बहुनामितणुं । मान्युं पोताने सेवकपणुं ॥३५॥ तेथी जाणो कोण न
 जिताय । आ लोक परलोकेने मांय ॥ एनुं आश्रय कोइ म जाणो । आ-
 प्यो परचो ए परमाणो ॥३६॥ पछी आव्यो ए प्राणिनो अंत । त्यारे
 तेडवा आविया संत ॥ एम आप्यो परचो ए नाथ । वळी सांमळज्यो
 एक गाथ ॥३७॥ वीत्यां वर्ष मास कांइ दन । आवी अवध्ये तज्युं
 राणे तन ॥ मुवा मोखे सहुने जणाव्युं । कहे मोत मानो मारुं आव्युं
 ॥३८॥ जेने आवयुं होय जरूर । चालो तेडिजाउं ब्रह्मपुर ॥ एम
 सहुने कहे वळिगळि । सहु सामुं जोइ रहे सांमळि ॥३९॥ पछी
 मात सुते मानी वात । कहे अमे आवयुं संघात ॥ पछी तज्युं राणे
 ज्यारे अंग । मात सुत लइ चाल्यो संग ॥४०॥ एवो प्रताप महारा-
 जतणो । शुं कदिए मुखथी घणोघणो ॥ कहुं वारता एक हुं वळी ।
 सहु थाशो थकित सांमळी ॥४१॥ एक नास्तिकी आरज्या थइ ।
 मुडाइ मांडवधारे रइ ॥ तेने रहिगइ एवी आश । साधुं सर्वस्व न
 साधु मांस ॥४२॥ पछी मरिने मरधी थइ । मार्या मांडवधारमां कइ ॥
 एक वाळि आवे घरवहार । त्यांतो विजुं थयुं होय त्यार ॥४३॥ तेने
 उपाडि जइ मुके आग्य । त्यांतो त्रिजुं करे तनत्याग ॥ एम अहोनिश
 मानवि मरे । मरधी भक्ष माणसनो करे ॥४४॥ पछी सत्संगी मळि
 सुजाण । आव्या प्रभुपासे जोडि पाण ॥ कहे महाराज त्यांलगी
 आव्यो । रांड मरघिने मारी नसावो ॥४५॥ त्यारे नाथ कहे जाओ
 तमे । सारु संत ने आवयुं अमे ॥ पछी पधार्या संत ने श्याम । त्यारे
 मुकिगइ मरधी गाम ॥४६॥ दिठि संते ते मूरतिमान । भर्या दंत रु-
 धिरे निदान ॥ एवा परचा विजा अपार । कहेतां लखतां न आवे पार

॥४७॥ धन्य सतसंगी धन्य श्याम । पुरि हरिण हैयानी हाम ॥ जे
जे जननी करी सहायते । तो मुखथी कहुं न जाय ॥४८॥ इति श्रीम-
देकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भ-
क्तचित्तमणिमध्ये श्रीजिमहाराजे विप्र जीवशम आदिने परचा पुर्या
एनामे एकसो ने छत्रिशुं प्रकरणम् ॥१३६॥

पूर्वछायो—वळी कहुं एक वारता । हरिजननी करी हेत ॥
सांभळतां सुख उपजे । वळी तरे कुडुंवसमेत ॥१॥ सुंदर जश स-
तसंगिनो । जे सुणशे वारमवार ॥ परिश्रम विना पामशे । आ
भवसागरनो पार ॥२॥ कहेशे कथा कोडे करी । वळी सुणशे थह
सावधान ॥ तेना मनोरथ पुरशे । प्रकट श्रीभगवान ॥३॥ एवी
कारणिक छे कथा । सत्य मानज्यो सह कोय ॥ हवे जश हरि-
जनना । संभळायुं वळी सोय ॥४॥ चोपाइ—एक भक्त भाविक छे
भलो । रहे कुंडाल्ये नाम छे कलो ॥ करे कृपि कणबिनुं कर्म ।
पाळे सतसंगना जे धर्म ॥५॥ भजे प्रभु प्रकट ग्रमाण । स्वामी स-
हजानंद सुखखाण ॥ आवे संत स्वामिना जे घेर । करे सेवा तेनी
सारिपेर ॥६॥ साचो समझाणो सतसंग । तेनो चढ्यो अंगमांदि
रंग ॥ वळी करे केफ भरि वात । स्वामी प्रभु पोत्ये छे साक्षात
॥७॥ विजे शिद रक्षाछो बंधाइ । सह आवो सतसंगमांदि ॥ एवी
वात कलानी सांमळी । एना भाइ विजा उठ्या वळी ॥८॥ कहे
खेत वाडी खोंचि लियो । नात्यमांदि वेसवा म दियो ॥ सत्संग
एनो दियो मुकावी । पछी दीन थह नमशे आवी ॥९॥ पछी कु-
संगिये एम कीधुं । खेतवाडी एनुं खेंचि लीधुं ॥ त्यारे कलो गयो

दरवार । कयों त्यां जइ पोत्ये पोकार ॥१०॥ पण लोंठे लांच भरि
 तियां । तेणेकरी राये न कयों निया ॥ कहे कलो वात चित्त धरो ।
 मारो धर्मन्याय कोइ करो ॥११॥ त्यारे सहुए वात एम झाली ।
 साचा सम खाइ ले तुं चाली ॥ पछी एज किधो निरधार । सम
 खाया पिना नहि पार ॥१२॥ सम वसमा देवाने काज । चाल्या
 वाडीये लइ समाज ॥ आल्या सहु समनुं सांभळी । देश गामना
 माल्यक मळी ॥१३॥ कयों तपावि लोहगोळे लाल । कहे साचो
 होतो लइ चाल्य ॥ जोइ कलो करेछे विचार । प्रभु केम उता-
 रशो पार ॥१४॥ मारे एक आधार तमारो । चाला आ समे रखे
 विसारो ॥ एम कहेतां आल्या भगवान । दिघां दासने दर्शनदान
 ॥१५॥ आवि घोल्या एम अविनाश । कहे रहे निर्भय तुं दास ॥
 वीक तजि गोळो ले वेहाथ । नहि दाइय कहे एम नाथ ॥१६॥
 पछी कले गोळो कर झाली । लिधि पृथ्वी पोतानी चाली ॥ सहु
 कहे सुज्यो सतसंगी । काळं मो लइ गया कुसंगी ॥१७॥ एम प-
 रचो दइ दयाळ । करी निजजन प्रतिपाळ ॥ वळी वात कहूं एक
 सारी । लेज्यो हरिजन हेंवे धारी ॥१८॥ एक भक्त कहीए धुलो
 नाम । रहे नकि नंदासण गाम ॥ अतिभोळो सरल स्वभाव । जेने
 दगा पेच नहि दाव ॥१९॥ करे कणवि कृपितुं काम । मजे स्वा-
 मिनारायण नाम ॥ विश्वासी विकारे रहित । निष्कपट प्रभुमांहि
 प्रीत ॥२०॥ पूर्व पश्चिम उत्तर दक्षिण । तेनी पडे नहि समझण्य ॥
 एवी अतिशय छे मोळाइ । जेने सान गमान न कांड ॥२१॥ तेतो
 दर्शन करवा काज । चाल्यो तियां जियां छे महाराज ॥ नहि पो-

तापासे अन्न जळ । मागि खाय एवी नहि कळ ॥२२॥ डावी
 जमणी न जाणे चाट । शीत उष्णनो नहि उचाट ॥ एम चालियो
 दर्शनकाज । त्वारे आविया सामा महाराज ॥२३॥ वालो निप्र-
 तणो वेप लइ । चाल्या भक्त पोत्ये मेळा थइ ॥ पाता पाणि ने
 आपता अन्न । लाव्या जनने करी जतन ॥२४॥ मेळा आव्या
 भुजशहेर मांड । देखाडि जायगा झालि थांड ॥ पछी ए रूप अदृश्य
 करी । आनि वेठा पाटपर हरि ॥२५॥ कीर्धां भक्त भुले दरशन ।
 नाथ निर्दि ने थयो मगन ॥ पछी नाथे पुळ्युं एने एम । कहो
 आनिशक्या आंहि केम ॥२६॥ अतिष्टुद ने न चाले पग । केम
 लाघो आ देशमारग ॥ हतुं खरचि भातुं मेळुं कांड । केम पढो-
 त्या डोसा तमे आंइ ॥२७॥ कहे भक्त ब्राह्मण भेळो हतो । आव्यो
 अन्न ने जळ आपतो ॥ मने तेडिआव्यो एह आंइ । मेलि मंदि-
 रमां गयो क्यांइ ॥२८॥ त्वारे नाथ कहे अमे हता । आव्या
 तारी खबर राखवा ॥ दिघां वाट घाटनां एघाण । मळ्यां नदी
 गामनां निशाण ॥२९॥ त्वारे भक्त कहे सर्वे सत्य । मने लाविया
 आपी हिमत्य ॥ एह परचो पुरण प्रमाणो । वळी वात एक कहुं
 जाणो ॥३०॥ एक काजु कोटेश्वर गाम । तियां भक्त रहे श्वेतरनाम ॥
 थयो वालपणे सतसंग । लाग्यो कडचो सर्वे कुसंग ॥३१॥ दूड
 आशरो अंतर घारी । भजे सहजानंद सुखकारी ॥ आसा गाम-
 मांहि घर एक । विजा वसे त्यां पापी विपेक ॥३२॥ करे अदा-
 धत नाखे आळ । ते न समसे भक्त दयाळ ॥ पापी कहे लाग्युं
 तने पाप । एक/मुकि कथों विजो वाप ॥३३॥ खोटा तमे खोटो

सतसंग । ठाला अमथा फुलोछो अंग ॥ जो जाणता हो साचुंज
 तमे । आपो परचो तो मानिये अमे ॥३४॥ कहे भक्त केटलीक
 वात । आपशे परचो प्रभु साक्षात ॥ तोय तमथी नहि मनाय ।
 पडे प्रतीत मने मनमांय ॥३५॥ वारु मागो परचो सहु मळी ।
 आपशे वालो मारी सांभळी ॥ कहे विमुख आ डेरे चडी । जीव
 तारो रहे त्यांथी पडी ॥३६॥ तो साचा तमे ने साची वात ।
 स्वामिपण प्रभु तो साक्षात ॥ पछी भोळो भक्त बुद्धि बाळ । च-
 ढ्यो शिवालये ततकाळ ॥३७॥ मेल्युं त्यांथकी पडतुं तन । स्वा-
 मिस्यामि करतां भजन ॥ पड्युं अवनि उपर अंग । जाण्युं थाशे
 कलेवर भंग ॥३८॥ रह्यो आखि अणिये नाव्यो आल । न जणाणुं
 वपुमांहि वाल ॥ करी जगजीवने जतन । एम उगारियो निजजन
 ॥३९॥ पापी विमुख पाछेरा पड्या । सतसंगी अंगे रंग चड्या ॥
 आप्यो परचो एम प्रसिद्ध । कहुं वात विजि करी विद्ध ॥४०॥
 एक अमदावादाने मांइ । प्राणवल्लभ द्विज रहे त्यांइ ॥ भजे स्वा-
 मिनारायण नित्य । विजि वारता जाणे अनित्य ॥४१॥ एकवार
 गोदावरी गयो । मर्विरोगमांहि मांदोथयो ॥ रह्यो नहि रोग घणा
 दन । तर्त तजि चाल्यो जीव तन ॥४२॥ आच्या तेडवा तेहने
 नाथ । चाल्यो विप्र महाराज साथ ॥ कहे जीवन सांभळ्य जन ।
 कांइ इच्छा रहि तारे मन ॥४३॥ कहे द्विज में न कहुं केने ।
 मारो संशय थाशे बहु एने ॥ कहेसे मानवी मरेछे बहु । मुवो
 तेमज कहेसे एसहु ॥४४॥ कहे नाथ तुं जा देहमांइ । कहि आव्य
 तुं सहुने त्यांइ ॥ पछी पाछो आच्यो ज्यारे प्राण । त्यांतो तन

लैंग्याता मशाण ॥४५॥ खडक्या काष्ठमां सखल्युं तन । सह
 आश्चर्य पामिया मन ॥ एक कहे गयोतो ए मरी । केम आव्यो
 जीव पाछो फरी ॥४६॥ पामी विसय पुछेछे वात । भाइ तारी
 तुं कहे विरुयात ॥ कहे द्विज हुं गयोतो धाम । आव्यो पाछो हुं
 एटले काम ॥४७॥ आतो काळनो वेग छे मारी । नाखशे नर-
 नारीने मारी ॥ माटे स्वामिनारायण कहो । तो तमे सर्वे जीवता
 रहो ॥४८॥ मानो मारुं एटलुं वचन । ताली पाडिने करो भजन ॥
 पछी धुन्य करीने देखाडी । ताली मेळी पोत्येपण पाडी ॥४९॥
 पछी मागि शीख मुक्युं तन । पामियां आश्चर्य लाखो जन ॥ ययो
 पर्चो ए प्रसिद्ध जाणो । जाणी आनंद अंगमां आणो ॥५०॥ जुवो
 सर्वे सतसंगमांइ । सदा मुख दुःख नहि कांइ ॥ नित्य सहाय
 करे सहजानंद । जोइ भगन रहे जनहुंद ॥५१॥ इति श्रीमदेकांतिक-
 धर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंता-
 मणिमध्ये श्रीजिमहाराजे भक्त कला आदिने परचा पुर्या एनामे एकसो
 ने साढत्रिंशमुं प्रकरणम् ॥१३७॥

पूर्वछायो—एक सांभरि सारी वारता । सतसंगिने मुखदेण ॥
 वीति ते नथी वखाणतो । कहुं दिठि जे मारे नेण ॥१॥ धन्यधन्य
 सतसंगिने । जेना पुन्यनो नहि पार ॥ धन्यधन्य श्रीमहाराजने ।
 जेणे आप्या परचा अपार ॥२॥ जोइ परचा जनना । जे नहि माने
 नरनाख ॥ तेज अभागी तन छतां । मरी जाशे जमने द्वार ॥३॥ ए
 जन जाणे आस्तिकी । जेने साजुं मनानुं मन ॥ कहुं हवे कीर्ति
 कयी । हरि हरिजनननी पावन ॥४॥ चोपाइ—धन्यधन्य जे-

तलपुर गाम । वाले जेने कर्तु निजघाम ॥ तेमां मरे पापी नरनाख ।
 तेपण न जाय जमने द्वार ॥५॥ तेमां परचा आप्या वाले बहु ।
 जाणेछे जन गामना सहु ॥ मोटामोटा कर्मा ज्यां जगन । खुट्यां
 नहि घृत गोळ अन्न ॥६॥ एमां परचा आप्या पळेपळे । तेतो केम
 लग्नाय कागळे ॥ पण कहुंछुं एक वे चात । हरिभक्ततणी विरुयात
 ॥७॥ एक द्विज भक्त दयाराम । प्रभु पधारिया तेने घाम ॥ आव्या
 पंखालि घोडिये चडी । हैये हार ने हाथमां छडी ॥८॥ जोइ जन
 थयो रळियात । अहो आ सह आश्चर्य वात ॥ अतिप्रेममांइ लाग्यो
 पाय । टाळी दोलिडो बेसार्या त्यांय ॥९॥ निर्यु घोडीने नीलेरुं घास ।
 उमो हाथ जोडी आगे दास ॥ आपो आगन्या करावुं थाळ । दया
 करीने जमो दयाळ ॥१०॥ मारी बोन छे विजे भुवन । कहुं तेने
 करे दरशन ॥ कहे नाथ आव्या छाना अमे । झाडुं जाहेर न करो
 तमे ॥११॥ आज जावुंछे गाम डभाण्य । एक जनने तेडवा जाण्य ॥
 आंहि रहेवुंछे घडि बेचार । पछी तर्त थावुंछे तैयार ॥१२॥ माटे
 आव्य ओरो आपु हार । जातो झाडि करिश् मां वार ॥ दिघो
 हार गयो दयाराम । थया अदृश्य सुंदर श्याम ॥१३॥ घेरे आव्यां
 वेउ वेन भाइ । नाथ न दिठा मंदिरमांइ ॥ पछी फाटि गाममां ख-
 वर । नाथ आव्याछे कोइने घेर ॥१४॥ परस्पर सहुने पुछियळ्या ।
 पण वालोजि क्यांइ न मळ्या ॥ कहे सत्संगी बेसो जइ घेरे । प्रभु
 विराजेछे कच्छ तेरे ॥१५॥ कहे दयाराम तेहवार । आ जो आप्यो
 हमणांज हार ॥ कहे सतसंगी घन्यघन्य । थयुं अलौकि तने द-
 र्शन ॥१६॥ आप्यो प्रभुए परचो आज । घन्य भाग्य तारां द्वि-

जराज ॥ वळी एज गाममांहि एक । आप्यो पचो कहुं करी विवेक ॥१७॥ एक द्विज भक्त छे निष्काम । जाणव्यो जोयतो तेनुं नाम ॥
 तेनां देहनो आवियो अंत । आव्या मास मोखे भगवंत ॥१८॥
 अलौकिक रूपे आव्या नाथ । जोइ जन थयोछे सनाथ ॥ कहे जन
 धन्य भगवान । दिघां दासने दर्शनदान ॥१९॥ करुं रसोइ ज-
 मिये आज । महेर करी मुंपख महाराज ॥ कहे नाथ तुं कख रसोड ।
 आज जमशुं जाणज्ये सोइ ॥२०॥ पछी जोयते कर्मा भोजन ।
 जम्या भावेशुं जगजीवन ॥ पछी आप्यो सुंदर मुखवास । हाथ जोडी
 वेठो प्रभुपास ॥२१॥ त्यारे बोलिया एम महाराज । अमे आव्या
 छीए तारेकाज ॥ तने कहेवीछे वारता एक । हँये धारज्ये करी वि-
 वेक ॥२२॥ तारुं तन ते पामशे नाश । एह आडो रह्यो एक मास ॥
 नावा जाइश कूपमां नीरे । पडशे कूप लागशे शरीरे ॥२३॥ त्यारे
 छुटिजाशे तन तारुं । मानज्यो वचन ए अमारुं ॥ आवशुं तेडवा
 तने अमे । सहाय करशुं वसमे समे ॥२४॥ रहेज्ये आनंदमांहि
 तुं जन । करज्ये नारायणनुं भजन ॥ आ वात तुं कहेज्ये एकपास ।
 जे होय नकि प्रभुनो दास ॥२५॥ एम कहि रखा ज्यारे नाथ । त्यारे
 विपरे जोडिया हाथ ॥ एक सतसंगी बोन मारी । तेतो इच्छेछे
 तमने विचारी ॥२६॥ तेने दर्शन दियो दयाळ । तो हुं तेडिलावुं तत-
 काळ ॥ गयो विपर तेडवाकाज । केज्येथकी पधार्या महाराज ॥२७॥
 तेडिलाव्योछे बोनने भाइ । पडयुं दिठुं पत्रावलुं त्यांइ ॥ जोइ प-
 स्ताप करेछे जन । केम रखा नहि भगवन ॥२८॥ कहे जोइतो ए
 मारेकाज । आव्याता अलबेलो महाराज ॥ मने कहिगयाछे वचन ।

मासपछि तुं तजिष तन ॥२९॥ माटे आं वात केने म कहेज्ये ।
 तारा मनमां समझि रहेज्ये ॥ पछी पुरो थयो ज्यारे मास । त्यारे
 आव्या पोत्ये अविनाश ॥३०॥ तेडिचाल्या जनने जीवेन । थयां
 विजाने पण दर्शन ॥ एह प्रताप नाथनो जोइ । जन मगन थयां
 सहु कोइ ॥३१॥ एक वारता कहुं वखाणी । लेज्यो सामर्थि ना-
 थनी जाणी ॥ महीतीरे छे गाम चमारा । तेमां भक्त सुतार छे
 सारा ॥३२॥ नाम घालजि भक्त भणिए । साचो भक्त स्वामिनो
 गणिए ॥ अतिनिर्मळ कोमळ चित्त । जेने प्रकट प्रभुमां प्रीत ॥३३॥
 तेना देहनो आवियो अंत । आव्या तेडवा स्वामी ने संत ॥ मु-
 निमंडळ छे सर्वे साथ । आव्या दयाळजिपासे नाथ ॥३४॥ धांछुं
 दर्शने सरवे गाम । कहे पधार्या सुंदरश्याम ॥ दिधां दयाळजिने
 दर्शन । निखिं नाथने थयो मगन ॥३५॥ कहे उठो भाइयो सहु
 मळी । करो घालानी चाकरी वळी ॥ आपो घोडाने चाख नीलेरी ।
 कराविए रसोइ वेलेरी ॥३६॥ जमे महाराज ने मुनिजन । आज
 पधार्याछे घणे दन ॥ एम कहिने उठियो आप । कहे बहु दने थयो
 मेळाप ॥३७॥ सर्वे घरनां माणस रखां जोइ । देखे घालजि न देखे
 कोइ ॥ कहे गामलोक अमे आज । आव्या त्यांसुधी दिठा महा-
 राज ॥३८॥ कहे घालजि आ उमा आप । बहु हेते भर्या मारो त्राप ॥
 हुंतो जाउंछुं महाराज मळ्यो । एम कहेतां देह तेह ढळ्यो ॥३९॥
 सहु रखांछे आश्चर्य पामी । कहे धन्यधन्य समर्थ स्वामी ॥ साचा
 तमे साचो सतसंग । पापी जीव नहि करे प्रसंग ॥४०॥ आवी-
 रीत्ये छुटे कपांथी देह । मोटा मुनिने दुर्लम एह ॥ थयो पर्चो कहे

सह्य मळी । कहुं वात विजि ल्यो सांमळी ॥४१॥ एक कणवि कु-
 शळवाई । जेने ग्रीत अति प्रभुमांइ ॥ थइ ताण्य निरखवा नाथ ।
 चाल्यां दर्शने लइ संगाय ॥४२॥ आवी रजनी रखां डभासे । अं-
 तरे हरि मळवा आशे ॥ जंष न वळे जंखना मारी । क्यारे निखुं
 श्याम सुखकारी ॥४३॥ अतितलफे तन मनमांइ । थइ आतुर गह
 अकळाइ ॥ अति प्रेमवश थया प्राण । नाडी न रहि नहि ओळ-
 खाण्य ॥४४॥ एवे समे आव्या अलवेल । छेल छोगाळो छबिलो
 छेल ॥ शोभे सुंदर मूरति सारी । आवी उभा आगे सुखकारी ॥४५॥
 हसिहसि घोलाये दयाळ । करो दर्शन तन संमाळ ॥ त्यारे हरि-
 जन थयां सचेत । लाग्यां पाय करी बहु हेत ॥४६॥ कहे घन्य-
 घन्य महाराज । दिथां अलौकि दर्शन आज ॥ त्यारे नाथ कहे
 सुणो जन । तारुं जाण्युं जे छुटशे तन ॥४७॥ माटे आव्या उता-
 वळा अमे । करी बहु ताण्य ज्यारे तमे ॥ हवे अमे जाशुं पाछा
 वळी । तमे आचज्यो सह्य त्यां मळी ॥४८॥ एम कहि कंठथी उ-
 तारी । आपी माळा सुखव्यनी सारी ॥ एक कंठि फाजु क्षिणेपारे ।
 दिधि वाले तेपण तेवारे ॥४९॥ दइ माळाओ चाल्या महाराज । करी
 अलौकिक एह काज ॥ जोइ जन पाम्यांछे आनंद । कहे घन्य स्वा-
 मिसहजानंद ॥५०॥ जेह आपी मूरति ए माल । ते फेरवेछे हजि म-
 राल ॥ आपी अलौकिक दान एह । दिठिले निष्कुळानंदे तेह ॥५१॥
 इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुळानंदमुनि-
 विरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीजिमहाराजे हरिजनने परचा पुर्या
 एनामे एकसो ने आडविशसुं प्रकरणम् ॥१३८॥

—पूर्वछायो—आश्चर्य वात छे अति घणी । कहेतां आवे अति
 आनंद ॥ भक्तनी भिळ्य भांगवा । छे समर्थ सहजानंद ॥१॥
 जळे स्थळे ज्वालायकी । जे करी जननी जतन ॥ भांगुं ते हवे
 भावशुं । सह सांभळज्यो दइ मन ॥२॥ लौकिकमां अलौकिकनी ।
 वळी वर्णविने कहुं वात ॥ हरिहरिजनना । जे सुजश छे साक्षात
 ॥३॥ सांभळतां संकट टळे । वळी कहेतां कलिमळ जाय ॥ दर्दि
 संभारे जे दर्दमां । तेनी श्रीहरि करे सहाय ॥४॥ चोपाइ—एक
 रुहुं राजुलुं छे गाम । तियां सोनिभक्त नागनाम ॥ खरो विश-
 वासी जन जाणो । साचो भक्त प्रभुनो प्रमाणो ॥५॥ एक स्वा-
 मिनो सत्य आधार । विजा कोइनो न गणे भार ॥ साचा संत ते
 स्वामिना साधु । विजा असंत बगडेल बाधु ॥६॥ एम ओळखि
 सत्य असत्य । भजे स्वामिने न चळे मत्य ॥ एक दिवस उद्यम-
 काजे । गयो विदेश वेसिने झांजे ॥७॥ करी काज वळ्यो वेसि
 वाणो । कळ वकळ कांइ न जाणो ॥ वेठो बाणकिनारे बफोम । पळ्यो
 पाणिमां न रहि व्योम ॥८॥ तन स्थूल ने न जाणो तरी । गयुं
 दूर वाण वेगकरी ॥ अतिकष्ट आवियो अलेखे । जीव्यानी तो रीत्य
 न देखे ॥९॥ पळी संभार्या सोनि ए स्वामी । आवो आ समे अंत-
 रजामी ॥ हवे नथी इच्छा मारे अन्य । नाथ आवी तजाविये तन
 ॥१०॥ व्यारे दास बोल्यो दीन वाणी । त्यारे आविया शारंग-
 पाणी ॥ हेळ्ये आवी नाथे हाथ दिधो । जळयी जन उंचेरो किधो
 ॥११॥ कहे मय म राखिश कांइ । नहि बुड्य आ अर्णवमांइ ॥
 त्यांतो खेवटे खबर लिधि । माह्यो आपणे थुंडिज किधि ॥१२॥

एक पुरुष पड्यो पाणिमांड । तेनी गम रहि नहि कांड ॥ माटे वाण
 वाळो एने काजे । होय जीवतो तो लैये झाडे ॥१३॥ वाळ्युं वाण
 आव्युं जियां एह । जाणि जीवतो लिघोछे तेह ॥ पछी खेवट पुछेछे
 मळी । केम रहुं तन तारुं वळी ॥१४॥ कहे भक्त करी मारी साय ।
 स्वामी सहजानंदे जळमांय ॥ कहे खेवट वात ए खरी । तने राख्यो
 ए साचा श्रीहरि ॥१५॥ पाम्यो पर्चो तुं नाग निदान । तने
 मळ्या ए छे भगवान ॥ माटे मेळव्य अमने एह । तारि पासे हुं
 मागुंछुं तेह ॥१६॥ पछी भक्त मेळो लह तेने । ओळखान्या अ-
 लवेलो एने ॥ तेह निवे करी घेर गयो । एम ए भक्तने पर्चो धयो
 ॥१७॥ वळी वात तेना सुत केरी । नाम भगोछे भक्ति धणेरी ॥
 करे सोनिनुं सरवे काम । भजे स्वामिनारायण नाम ॥१८॥ त्यारे
 यवन वदियो वाद । कहे मेलिदे तुं विषवाद ॥ स्वामिनारायण
 तारा खोटा । मारा अछाथी ए नहि मोटा ॥१९॥ कहे भगो एह वात
 साची । अमे एवा जाणी रखा राची ॥ कहे यवन एम न थाय ।
 एम अमने ते न जिताय ॥२०॥ आव्य लडिये आ उंचे भुवन ।
 त्यांवी पडतुं मेलिये तन ॥ जो तुं जीवतो रहे त्यांवी जन । तो हुं
 करुं स्वामिनुं भजन ॥२१॥ जो हुं जीवतो रहुं भगला । तो हुं
 तने मजाविश अछा ॥ एम कहि उंचा वेड चट्या । मुलांजितो
 मोखथकि पड्या ॥२२॥ मांग्या हाथ पग चळि हैयुं । मोहुं भागी
 लोहीलाण थयुं ॥ त्तोरो हायहाय करे रखो । भगा तुंतो साचो
 भाइ थयो ॥२३॥ आव्या गामनां लोक सांभळी । कहे मांहेमांही
 एम मळी ॥ भाइ भगो जीत्यो होइ आजे । राख्यो एने स्वामि-

महाराजे ॥२४॥ आप्यो पंचो एने भगवाने । हशे मूरख ते नहि
माने ॥ वळी कहु एक वात वखाणी । लेज्यो हरिजन सत्य जाणी
॥२५॥ एक भावनगर शहेरमांड । रहे क्षत्रि तियां राजोभाइ ॥
एक रुपोभाइ हरिजन । गया पोत्ये तेहने भुवन ॥२६॥ तियां वे-
ठाछे घडि वेच्यार । करे मने मूरति विचार ॥ वळि वृत्ति ते
अंतरमांड । दिठो श्वेतद्वीप वळी त्यांड ॥२७॥ दिठि मूर्ति महारा-
जतणी । श्वेतद्वीपना जे कोइ घणी ॥ दिठा मुक्त त्यां विजा अपार ।
दिठा क्षिणोभाइ ते मोक्षार ॥२८॥ अतितेजोमय जेह धाम । ते-
जोमय मुक्त छे निष्काम ॥ अतितेज तेज जळहळे । तेज विना ते
विजुं न मळे ॥२९॥ तेने जोतांजोतां राजोभाइ । गइ आंख्यो
पोतानी अंजाइ ॥ सुखसुख अति जियां सुख । ते न कहेवाय वर्णवि-
मुख ॥३०॥ कहे नाथ सुणो राजाभाइ । तमे जाओ पाछा हवे
त्यांड ॥ बोल्या राजोभाइ ते सांमळी । हवे नहि जाउं पाछो वळी
॥३१॥ कहे नाथ न रहेवाय आंड । जाओ पाछा तमे तनमांड ॥
कहे क्षिणोभाइ वळी अमे । जाशुं कहेसो जरूर जो तमे ॥३२॥
कहे नाथ तज्युं एणे अंग । एने तेडिलाव्या अमे संग ॥ अमे
गया हता एने घेर । मेळ्युं देह तेह रुडिपेर ॥३३॥ राखि आव्या
छीए संत तियां । अयोध्यावासीतो तियां रखा ॥ एम कहि दे-
खाव्युं महाराजे । सुण्युं सरवे ते भाइ राजे ॥३४॥ पछी त्यांथी
आव्या देह मांड । अहोअहो कहे राजोभाइ ॥ पछी जोइ आव्याता
जे त्यांड । तेनी वात करी सर्वे आंड ॥३५॥ कह्युं क्षिणोभाइनुं
आगम । सह्य सुणि खाइरखां मम ॥ पछी वात ए दिन दोच्यारे ।

થઈ સાચિ તે સર્વે પ્રકારે ॥૩૬॥ એવો દેશાબ્ધો ચમત્કાર । સ્વા-
 મિસહજાનંદે નિરધાર ॥ વઢી વારતા છે એક સારી । સદુ લેજ્યો
 અંતરમાં ધારી ॥૩૭॥ એક પાળવિ નામે છે ગામ । ક્ષત્રિમક્ત પું-
 જોમાઈ નામ ॥ અતિવૈરાગ્યવાન વિશેષ । વિજો સમજે નહિ વિવેક
 ॥૩૮॥ પાહિ અંતરમાં આંટી એહ । મઠે નાય કાં તજું આ દેહ ॥
 પછી ગયો સમુદ્ર છે ત્યાંહ । સુખ્યો મહાદેવ છે જલમાંહ ॥૩૯॥
 આવતી લેયે લિંગ ઢંકાય । વઠે લેલ્ય તારે ત્યાં જવાય ॥ પછી
 ગયો પુંજો તેનેપાસ । મઠે પ્રશ્ન અંતરે એ આશ ॥૪૦॥ પોત્યો તિયાં
 આવ્યું પાછું પાળી । ખરિ લિંગસાથે વાથ તાળી ॥ આવ્યું જઠ
 ઘલે વહુ ત્યારે । ઠેલિ કાઢ્યો ગાડ પાછો આરે ॥૪૧॥ ત્યારે
 અંતરે એમ વિચાર્યું । કેમ થયું નહિ મોત મારું ॥ આતો આશ્ચર્ય
 વારતા જાણું । અતિ અગાધ જઠમાં જીવાણું ॥૪૨॥ હવે મરણું મારે
 જરૂર । પહું જઈ હું આવતે પુર ॥ એમ નિશ્ચે કરી ચાલ્યો જ્યારે । થઈ
 આકાશવાણી તે વારે ॥૪૩॥ કહે અમથો મરે શિદ આંહ । પ્રશ્ન મઠશે
 તું જા ઘેર ત્યાંહ ॥ સ્વામિ સહજાનંદજિ છે જેહ । આજ પ્રકટ પ્રશ્ન છે
 તેહ ॥૪૪॥ તારે ગામે આવ્યા તેના જન । થાજે સત્સંગી માની વ-
 ચન ॥ એવી સુણિ આકાશની વાણી । વઢ્યો પુંજો તે વિશ્વાસ આળી
 ॥૪૫॥ દિઠા સંત આવ્યો જ્યારે ઘેર । મઠિ વાત રહ્યો નહિ ફેર ॥
 આવી લાગ્યો સંતને ચરણે । સાધો હું છડું તમારે શરણે ॥૪૬॥ સાચા
 તમેછો સ્વામિના સંત । તમને મઠ્યાછે શ્રીમગવંત ॥ હુંતો પરચો પા-
 મ્યો હું આજ । માનિલેજ્યો તમે મહારાજ ॥૪૭॥ જેનું સ્વામિસહજા-
 નંદ નામ । તેવો પોત્યે છે પૂરણકામ ॥ તેનાં થાય મને દરશન । એમ

थाओ तमे परसन्न ॥४८॥ पछी संते मेळ्या भगवान । दिधां पूजाने दर्शनदान ॥ अति वात अलौकिक जाणी । कहि जाणि तेने में वखाणी ॥४९॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्य-निष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचित्तमणिमध्ये श्रीजिमहाराजे हरिजनने परचा पुर्या एनामे एकसो ने ओगणचालिशमुं प्रकरणम् ॥१३९॥

पूर्वछायो—सामर्थि श्रीमहाराजनी । वळी सांभळज्यो सहज जन ॥ सुंदर परचा सांभर्या । जे पुर्या श्रीभगवन ॥१॥ डंडाव्य देशमां नादिपुरे । द्विज तिताराम नाम ॥ भक्त एक महाराजनो । विजुं विमुख सधळं गाम ॥२॥ विमुख मुखथी एम वदे । आ भक्ति विजा भेदनी ॥ आवशे विमान तेडवा । तमे मानज्यो वाणी वेदनी ॥३॥ परधन परत्रिया परहरी । परहरियां विजां नाम ॥ स्वामिनारायण नामने । समरेछे आठु जाम ॥४॥ चोपाइ—बोले खलताए मुख मीठुं । आबुं भजनतो क्पांइ न दीठुं ॥ आतो भक्त छे मोटोज बहु । एनी राखज्यो खबर सह ॥५॥ एने आवशे लेवा विमान । पधारशे पोते भगवान ॥ माटे सावधान सह रहेज्यो । जेने मळे ते विजाने कहेज्यो ॥६॥ रखे रहि जाइए दर्शन विना । रहेज्यो सचेत रात्य ने दिना ॥ एक कहे हुं जाइश साथ । झालि विमान डांडियो हाथ ॥७॥ एम बोले खळाइमां बहु । बाळ जोवन घुट्ट सह ॥ एम कहेतां वीत्या कांइ दन । तज्युं काळेकरि तिते तन ॥८॥ आन्यां तेडवा तेने विमान । घणा संत मेळा भगवान ॥ कोटिकोटि सूर्यने समान । शोभे अलौकिक ते विमान ॥९॥ तेना तेजमां ढंकाणुं गाम । पाम्यां आश्रय पुरुष नेवाम ॥ सह कहे मारा

घेर माथे । हाक्यो रथ ते तित्ताने नाथे ॥१०॥ माइयो आपणे के-
 रतां खळाइ । आतो कुहुं पंडथुं नहि कांइ ॥ गथुं विमान तित्ताने
 घेर । तेडिचाल्या तेने रुडिपेर ॥११॥ जेम शिख मार्गि जाय गाम ।
 तेम चाल्यो तितो करी काम ॥ जोइ आश्चर्य पामिया जन । सह
 लोक कहे धन्यधन्य ॥१२॥ आहुं न दिहुं ने न सांभळ्युं । प्रकट
 विमान तेडिने वळ्युं ॥ सांचि भक्ति ए भगततणी । थयो पचो क-
 हिए शुं घणी ॥१३॥ वळी डंढाव्य देशमां गाम । वसे भक्त त्यां
 प्रांतिज नाम ॥ थाय हरिवात त्यां हमेश । आपे संत साचो उ-
 पदेश ॥१४॥ आवे सांभळवा सहुं जन । सुणि वात थाय परसन ॥
 एक कंसारो नाम कानजि । थयो सत्संगी कुसंग तजि ॥१५॥ तेतो
 हतो कवीरनो वळी । आन्या कचिरिया घेर मळी ॥ कहे माइ-क-
 चिरमां शि सामी । केम साचा जाण्या कहे स्वामी ॥१६॥ तेनुं
 पारख्युं आप्य अमने । साचा स्वामी होयतो खा समने ॥ एम
 कहि लाव्या गोळो एक । कर्णो तपावी रातो विशेष ॥१७॥ कहे
 उपाडिले हवे आने । ज्यारे स्वामिने साचा तुं माने ॥ नहि घ-
 ळ्या दिये ते तमने । रहींश साजो तो मनाशे अमने ॥१८॥ त्यारे
 कंसारे करी विनति । करज्यो सार श्रीगोलोकपति ॥ एम कहिने
 गोळो उपाड्यो । लंड हाथमां सहुने देखाड्यो ॥१९॥ कहे पापियो
 पचो आ जुवो । थाओ सत्संगी जन्म कां गुवो ॥ आ जो दाड्या
 नहि हाथ रति । स्वामी साचा छे मानो कुमति ॥२०॥ एम करे
 भक्तनी सहाय । सहजानंदजि संकटमांय ॥ एम पचो पुर्यो भग-
 वाने । पण होय पापी तेन माने ॥२१॥ देश चढोतरे वसो गाम ।

द्विजभक्त दादोभाइ नाम ॥ तेनी तनया जमुनां जेह । अतिसुखी
 समाधिऐ तेह ॥२२॥ एक दिवस समाधिमांह । आवी महाराज पासे
 ए वाइ ॥ कर्या महाप्रभुनां दर्शन । निखि नाथने थइ मगन
 ॥२३॥ जेजे करी श्रीमहाराजे वात । तेते सुणि लिधिछे साक्षात ॥
 अतिराजि दिठा ज्यारे नाथ । बोलि जमुनां जोडि वे हाथ ॥२४॥
 करो प्रसादिनी मने महेर । आपो बख लइ जाउं घेर ॥ तेह समे
 नाता हता नाथ । नाइ लुपुं अंग निजहाथ ॥२५॥ लुपुं शरीर जेह
 रुमाले । दिधो जमुनाने तेह बाले ॥ जमुनां जा हवे तुं तारे-घेर ।
 आंहि आव्यां थइ घणि घेर ॥२६॥ पछी जमुनां देहमां आवी ।
 प्रकट एक रुमाल लावी ॥ अलौकिक लौकिकमां नावे । जे आवे
 ते अलौकिक कावे ॥२७॥ एम अलौकि एह रुमाल । पामी जमुनां
 थइ निहाल ॥ एवो प्रताप महाराजतणो । शुं कहिए मुखथी घ-
 णोघणो ॥२८॥ बळी चढोतरे चांगा गाम । तियां भक्त भाट
 नंधुनाम ॥ तेनां संबंधि ते सतसंगी । भजे अर्भका नाथ उमंगी
 ॥२९॥ सर्वे बाळकां समाधिवान । करे प्रकटप्रभुजिनुं ध्यान ॥
 जाय धारणामां प्रभुपासे । करे दर्शन अतिहुलासे ॥३०॥ अतिहेते
 बोलावे दयाळ । जाओ घेर हवे सहु बाळ ॥ एम कहि आपी
 परसादि । पेंडा पतासां साकर आदि ॥३१॥ फुल हार तोरा
 ने गजरा । आप्या गुच्छ ते गुलाबकेरा ॥ आपी प्रसादि आवियां
 बाळ । आवी करी देहनी संभाळ ॥३२॥ जागि जोयुं चालके जे
 वारे । दिहुं प्रकटप्रमाण त्यारे ॥ पेंडा पतासां साकर जेह । वहेचि
 आपि सरवेने तेह ॥३३॥ तोरा गजरा फुलनी सज । देखि प्रकट

पाम्यां आथर्ज ॥ लोकमां अलौकि चीज जोइ । कहे धन्यधन्य सह
 कोइ ॥३४॥ बळी त्यांनीं कहुं एक वात । सारि सांभळ्या जेवीं
 विख्यात ॥ एक कणनि वसनदास । तेने अति सेतिनो अध्यास
 ॥३५॥ करे आठ पोर एह काम । मुखे न लिये प्रभुनुं नाम ॥ अ
 तिक्रोधी ने रिशाल बहु । एथी डरिचाले गाम सह ॥३६॥ पछी
 काळे कयुं तन त्याग । मुवाफेव्ये थयो काळो नाग ॥ रखो वाडी
 पोतानिमां व्याळ । अतितिखो अगनिर्नी झाल ॥३७॥ दोर चोर
 हुंकवा न दिये । पेसे पराणे तेनो जीव लिये ॥ एम करतां आव्या
 महाराज । एह वाडीये नावाने काज ॥३८॥ दिठा दातण करतां
 दयाळ । जोइ विसय पाम्यो ते व्याळ ॥ आतो पूरण ज्ञान छे आप ।
 एने निखिं हुं थयो निष्पाप ॥३९॥ हवे आज थकी एम धारुं ।
 जीवुं त्यांलगी जीव न मारुं ॥ रहुं निरविष थह नेक । छांडि रीश
 क्रोध बळी छेक ॥४०॥ आज थकी धरुं व्रतमान । रहेतुं मारुं अति
 निरमान ॥ एवी साधुता ग्रहिछे सापे । पछी जे मळे ते दुःख आपे
 ॥४१॥ एक दने सुतसुत मळी । मार्यो एह वियाळने बळी ॥ त्वारे
 डशि बस्यो ते देहमां । लाग्यो बोलवा भोयंग तेमां ॥४२॥ कहे
 वण बांके केम मारे । शिषुं थयुं मुंथी दुःख तारे ॥ मने मळ्या
 जे दिना महाराज । तेदिनुं मारुं थयुंछे काज ॥४३॥ हुंतो निर्विष
 थह फरुंछुं । स्वामि संतना दर्शन करुंछुं ॥ एम करि करिष तन
 त्याग । तो मारां जेवां नहि केना माग्य ॥४४॥ तजिष हुं तन
 जेह वारे । आनशे नाथ तेडवा त्वारे ॥ तेतो मानज्यो सह तमे
 सत्य । एमां नधी लगार असत्य ॥४५॥ एम गोलियो व्याळ वचन ।

मुणि आश्चर्य पास्यां सहज न ॥ जो ज्यो स्वामी श्रीजिनो प्रताप ।
 जेथकी मुक्ति पामियो साप ॥४६॥ भाइयो आतो अलौकिक वात ।
 थंयो परचो मानो साक्षात् ॥ एक वळी पिपलाव्य गामे । द्विज-
 भक्त हेतवाई नामे ॥४७॥ तेने थाय समाधि हमेश । करे प्रभुपासे
 परवेश ॥ पामे धारणामां जे प्रसादि । रहे प्रकट ते रायजादि
 ॥४८॥ सारी साकर आपे सहने । जोइ अचंचो थाय बहुने ॥
 कहे आ रीत्य नोय कोइ काळे । करी आ समे दीनदयाळे ॥४९॥
 पळेपळे जे परचा थाय । तेतो लखतां केम लखाय ॥ प्रभु होय
 त्यां आश्चर्य शांती । कहूं सहज जन लेज्यो मानी ॥५०॥ इति श्री-
 भक्तीकान्तिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते
 भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीजिमहाराजे हरिजनने परचा पुर्या एनामे एकसो
 ने चालिंशमुं प्रकरणम् ॥१४०॥

पूर्वछायो—वळी परचा वर्णवी । कहूं हुं कांइक तेह ॥ हरि
 हरिजनना जश । कहेतां ते वाधे सनेह ॥१॥ डंढाव्यदेशमां रा-
 जपुरे । कणविभक्त जेकर्ण ॥ सर्वे कुंडुंविसहित पोत्ये । स्वामिश्री-
 जिने शर्ण ॥२॥ तेने महाराजे मोखयी । वर्ष आगम जणवी वात ॥
 आजथकी द्वादश मासे । पिंड थाशे तारुं पात ॥३॥ तेने एकादश
 मास वीत्या । वळी आवि कहूं अविनाश ॥ चेतुं होय तो चेतज्ये ।
 रखो मृत्यु आडो एक मास ॥४॥ चोपाइ— पळी जेकरणे स-
 त्संगी तेडी । कहि पोतानी वात निवेडी ॥ भाइयो आ तन पामशे
 नाश । तेह आडो रखो एक मास ॥५॥ भाटे मंदिर संत उतरवी ।
 काल्यथकी आदरिये करवा ॥ त्यारे सत्संगी कहेण सारु । अमने

कह्युं एन कहेवुं धारुं ॥६॥ पछी मंदिर सुंदर कराव्युं । त्यांतो मृत्यु
 ते नजिक आव्युं ॥ त्यारे पत्नी पोतानीने कह्युं । मारे मरवा आहुं
 नव्य रह्युं ॥७॥ माटे मोखयकी तुंतो चाल्य । केळ्ये हुंपण आवुंछुं
 काल्य ॥ पछी वेठि ते करवा भजन । आव्या नाथ तेळ्ये तज्युं तन
 ॥८॥ तेने देन दइ घेर आव्या । पछी मोटामोटाने बोलाव्या ॥
 माइयो जुवो प्रभुनो प्रताप । आतो वात मोटि छे अमाप ॥९॥ मने
 आव्यांछे लेवा विमान । बहु संत मेळा भगवान ॥ मारे जावुंछे
 काल्य जरूर । आव्युं नजिक नथी ए दूर ॥१०॥ माटे सुत एक लइ
 संगे । जाइश ब्रह्ममहोल उमंगे ॥ केळ्ये कहेशो जे न काहुं केने ।
 नहितो पुछि जोत वात एने ॥११॥ पुछो जेने पुछवुं जे होय ।
 केळ्ये संशय करशो मां कोइ ॥ स्वामी पोत्ये छे पूरणब्रह्म । जेने
 मळ्ये बळे कोटि कर्म ॥१२॥ एम कहि तज्युं पछी तन । जोइ आ-
 र्थ्य पांमियां जन ॥ बोल्या मांहीमांही एम धळी । थयो पचो कहे
 सहु मळी ॥१३॥ एक कणवि जतन नाम । भजे प्रभु रहे पुरगाम ॥
 करे पोताना घरनुं काम । जपे स्वामिनारायण नाम ॥१४॥ पाळे
 सांख्ययोगी व्रतमान । घरे प्रभु प्रकटनुं ध्यान ॥ एम करतां आप्यो
 तेनो काळ । आव्या तेडवा तेने दयाळ ॥१५॥ जोइ जतने जो-
 डिया हाथ । भले पधारिया मारा नाथ ॥ कहे नाथ आव्या तु-
 लसारु । लाव्या विमान लाखहजारु ॥१६॥ वेश विमाने म कख
 घेल । फहे एम एने अलवेल ॥ पछी संत हता जेइ साय । करी वि-
 नति जोडिने हाथ ॥१७॥ आब दुःख कोगळीयातणुं । तेमां मरेछे
 माणस घणुं ॥ तेवामां मरशे जो आ बाई । कहेने लोक मुइ रो-

गमाई ॥१८॥ माटे एने मुकि जाओ आज । वळी पछी आवज्यो
महाराज ॥ पछी विमानने पाछां वाळ्यां । सर्वे गामने मनुष्ये माळ्यां
॥१९॥ जोइ आश्चर्य पाम्याछे जन । थयो पर्चो कहे धन्यधन्य ॥
वळी एक उमरेठ गाम । द्विजभक्त बाइ जमुनां नाम ॥२०॥ तियां
पधार्या पोत्ये भगवान । दिघां सहुने दर्शनदान ॥ सात दिवस-
सुधि रक्षा त्यांइ । पछी आव्या पणसोरामांइ ॥२१॥ जमुनांवाइ तो
रहि जंयति । जम्या विना गया प्राणपति ॥ आकुळ व्याकुळ अं-
तरे थइ । शरीरनी शुद्ध धुलि गंइ ॥२२॥ अंतरवरति उतरि ज्यारे ।
थयुं महाराजनुं दर्शन त्यारे ॥ कहे आव्या अमे पाछा आज । करो
रसोइ अमारे काज ॥२३॥ आज जमवुंछे तारे हाथ । कहे जमु-
नाने एम नाथ ॥ पछी जमुनां जागि तेह वार । करी सुंदर रसोइ
सार ॥२४॥ पछी आवि जम्या जगदीश । जे कोइ अनंतशक्तिना
ईश ॥ करे रसोइ ते समेसमे । तेने तजिने जनघेरे जमे ॥२५॥
एम जम्या जमुनाने घेर । करी महाराज श्रीजिए महेर ॥ पाम्या
आश्चर्य गामना वासी । कहे धन्यधन्य अविनाशी ॥२६॥ आप्यो
परचो अंतरजामी । सुखदायी सहजानंदखामी ॥ वळी मोरज नामे
छे गाम । तियां कणवि प्रभुदास नाम ॥२७॥ आप्यो तेहना दे-
हनो काळ । त्यायुं तन तेणे ततकाळ ॥ गयो ब्रह्ममोलमां ते भक्त ।
तियां दिठाछे अनंत मुक्त ॥२८॥ दिहुं तेज त्यां अति अपार । जाणुं
सूर्य हजारो हजार ॥ अति सुख सुख नावे कहीए । जाणुं अखंड आ
सुखमां रहीए ॥२९॥ दिठि महाराजनी त्यां मूरति । तेतो सुखसु-
खमय अति ॥ लळिलळि लाग्यो तेने पाय । निखि हर्ष हैयामां न

भाय ॥३०॥ पछी प्रभु बोल्या एणिपेर । हवे भक्त जाओ तमे घेर ॥
 पछी आवंशुं तेडवा अमे । त्यारे आ धाममां रहेज्यो तमे ॥३१॥
 हमणां तो वळी वहेला जाओ । हेते गुण गोविंदना गाओ ॥ पछी
 भक्त आव्यो देहमांइ । पहोर च्यारलगि रहि त्यांइ ॥३२॥ करी
 तियांनी आ सर्वे वात । सुणि सहु थयां रळियात ॥ कहे जन धन्य
 प्रभुदास । तमे जइआच्या प्रभुपास ॥३३॥ पाम्यो परचो अलौकि
 एह । तेमां नथी लगार संदेह ॥ वळी गाना नामे एक गाम । क
 णवि भक्त अवलवाइ नाम ॥३४॥ तेणे सुणि सत्संगिनी वात । मानी
 न मानी रहि मनम्रांत ॥ पछी आवी दरशनकाज । निरुप्या मन
 मोहन महाराज ॥३५॥ निखि नाथने पाछिज वळी । मूर्ति महा
 राजनी चालि मळी ॥ नयणां आगळ्ये रक्षा नाथ । जियां जाय तियां
 आवे साथ ॥३६॥ उठे बेसे सुवे जागे ज्यारे । देखे अखंड मूरति
 त्यारे ॥ खातां पितां क्षणुं न रहे दूर । झाले चाले त्यां देखे हजुर
 ॥३७॥ बोलतां बोले मुखमां मळी । जोतां सुणतां न रहे वेगळी ॥
 करतां सर्वे घरनुं काम । सदा भेळा रहे तेने श्याम ॥३८॥ एम रहुं
 एने बहु दन । तेनुं माहात्म्य न जाणुं मन ॥ कहेवा लागि जेने
 तेने एह । पछी मूरति न दिठि तेह ॥३९॥ एम आपेछे सुख म
 हाराज । बहुपेखे करे जनकाज ॥ वळी पैज नामे एक गाम । कणवि
 भक्त अवल एनुं नाम ॥४०॥ सांख्ययोगी पाळे व्रतमान । मजे
 पोत्ये प्रकट भगवान् ॥ धरे ध्यान् ते प्रकटवणुं । तेणे करी भुलि
 पोतापणुं ॥४१॥ भुलि तन बोली वदलाणी । कहे सेवो मने स्वामी
 जाणी ॥ वळी पुछो जे पुछवुं होय । मने संशय राखशो मां कोय

॥४२॥ कहे हुं सहजानंदस्वामी । संरवेनो छुं अंतरजामी ॥ एम
 कहि पछी मांड्युं कहेवा । जेने मने हता घाट जेवा ॥४३॥ एम
 ऐश्वर्य देखांडे बहु । जोइ आश्चर्य पामियां सहु ॥ जोज्यो महारा-
 जनो परताप । कहेछें यांधी कहे जेम आप ॥४४॥ एम रहुं दिन
 दोयं चार । पछी उपज्यो एम विचार ॥ हुंतो दास श्रीमहाराज
 केरी । केम वेठां आ मुजने घेरी ॥४५॥ आबुं आसन न घटे मने ।
 एम कही लागि पाय सहुने ॥ एह चाइनी वात जे कहि । जोज्यो
 विचारि सांसतां रहि ॥४६॥ पळ एक आ देह मुलाय । एवं कोइ
 काळे केम थाय ॥ मोटो प्रताप ए नाधकेरो । शुं कहिए ते मुखे
 घणेरो ॥४७॥ नथी वात ए लौकिक लेश । सर्वे अलौकिक ए र-
 हस्य ॥ एम आपेछे नाथ आनंद । कहुं न जाय निष्कुलानंद ॥४८॥
 इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनि-
 विरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीजिमहाराजे हरिजनने परचा पुर्या एनामे
 एकसो ने एकताळिशमुं प्रकरणम् ॥१४१॥

पूर्वछायो—अनुप ईडर देशमां । धन्यधन्य टोडला गाम ॥
 धन्यधन्य द्विजनी जातिने । ज्यां उपन्या भक्त अकाम ॥१॥ योगी
 पूर्व जन्मना । जेने वालासंगे अतिवाल ॥ प्रभु संघाथे प्रकट्या ।
 खरा भक्त नामे खुशाल ॥२॥ शमदमादि साधने पुरा । तपसी
 त्यागी तन ॥ जाणे योग अष्टांगने । पूरणसिद्ध पावन ॥३॥ वा-
 ळपणामां वात विजि । रुचि नहि जेने रंच ॥ अति अभाव अंग
 वर्ते । पेखिने विषय पंच ॥४॥ चोपाइ—एवा भक्त ते खरा खुं-
 शाल । जेने न गमि संसारी चाल्य ॥ बालपणामां राच्या भंजने ।

विजुं कांइ गम्युं नहि मने ॥५॥ एम करतां थयो सतसंग । चढ्यो
 अति चिचे तेनो रंग ॥ आवी अंगमां खरी रुमारी । उतरे नहि
 केनी उतारी ॥६॥ करे ध्यान महाराजनुं नित्य । अति प्रकट प्र-
 भुमां प्रीत्य ॥ एम करतां कांइक दन । थयो प्रकाश पोताने तन
 ॥७॥ कोटिकोटि स्रजसमान । छायो तेजे जमि असमान ॥ तेमां
 कडाका थयाछे व्रण । मान्युं लोके आन्युं आज मरण ॥८॥ आतो
 प्रलय थावानी पेर । एम कहेवा लाग्यां घरोघर ॥ तेह कडाका
 ने तेज तेह । पट जोजने जणाणुं एह ॥९॥ जोइ आश्चर्य पामियां
 लोक । वध्यो आनंद थयां अशोक ॥ ते प्रताप श्रीमहाराजतणो ।
 शुं कहिए मुखयी घणोघणो ॥१०॥ बळी एक दिवसनी घांत ।
 कहुं वर्णवी बळी विख्यात ॥ करता भजन महाराजतणुं । तनमान
 भुल्याछे आपणुं ॥११॥ थइ निरावरण निजवृत्ति । दिठा रात्यमां
 रांदलपति ॥ थयो तेनो अतिशे प्रकाश । हुयो अंतर तमनो नाश
 ॥१२॥ तेपण प्रभुतणो परताप । एम खुशाले मान्युंछे आपं ॥ पछी
 जेबुं चितवे जे वारे । थाय तेवानुं तेबुंज त्यारे ॥१३॥ तेतो जाणे
 लोक परसिद्ध । कहे आतो महामोटा सिद्ध ॥ एम जने मन ज्यारे
 जाण्युं । तेवा समामां वर्षाते ताण्युं ॥१४॥ त्यारे सर्वे आवि लाग्या
 पाय । कहे करो वृष्टि दुःख जाय ॥ मनुष्य पशु पीडाय अत्यंत ।
 आव्या अरज्ये अमे पीडावंत ॥१५॥ माटे मोटा करो तमे महेर ।
 करो वर्षात तो जाये घेर ॥ एवी सांगळि लोकनी वाणी । समर्या
 खुशाले शारंगपाणी ॥१६॥ करे स्तवन मनना दयाळ । आव्यो
 वर्षात त्यां ततकाळ ॥ बुढो व्रण्य दनलगि तेह । काळा उनाळा

जेवामां मेह ॥१७॥ लोक आवि लाग्यां पछी पाय । कहे धन्यधन्य
 द्विजराय ॥ तमजेवो नहि जगमांय । तमारे सहजानंद सहाय ॥१८॥
 मान्यो परचो मनुष्ये मळी । वळी वात विजि ल्यो सांभळी ॥ पोत्ये
 पंड्या थै मांडि निशाळ । आव्यांतां भणवा नानां बाळ ॥१९॥ तेने
 भणावेछे थोडुं घणुं । करावे भजन हरितणुं ॥ करतां बाळक स्वा-
 मिनुं ध्यान । सर्वे थयांछे समाधिवात ॥२०॥ करे अलौकिक आवी
 वात । सुणि सहु थया रळियात ॥ पछी खुशाल कहे सुणो बाळ ।
 मारे जावुं ज्यां होय दयाळ ॥२१॥ त्यारे बाळके जोडिया हाथ ।
 तमने तेडवा आवेछे नाथ ॥ धरी द्विजनं रूप महाराज । तेतो आ-
 वेछे तमारे काज ॥२२॥ पछी आव्या नाथ साथे चाल्या । वाटे
 अन्न जळ वाले आल्यां ॥ आव्या जेतलपुरलंगि साथ । पछी अदृश्य
 थयाछे नाथ ॥२३॥ हता जेतलपुरमां स्वामी । निख्यां खुशाले अं-
 तरजामी ॥ कहि वाटनी वात खुशाले । हसि सांभळि सरवे वाले
 ॥२४॥ कहे नाथ ब्राह्मणने भाळी । भाइ तुं छो मोटो भाग्यशाळी ॥
 थयो परचो तने ए जाण्ये । बिजि वात मनमां म आण्ये ॥२५॥
 त्यारे ब्राह्मण कहे महाराज । हुंतो आव्योछुं भणवाकाज ॥ त्यारे
 नाथ कहे घणुं सारुं । एमां गमतुं घणुं अमारुं ॥२६॥ पछी खु-
 शाल संतमां रह्या । एक समे वडोदरे गया ॥ तियां सतसंगी रहे
 बहु । करे स्वामिनुं भजन सह ॥२७॥ एक द्विज सदाशिव नामे ।
 नित्य खुशालने करमामे ॥ आवी नित्य जमो मारे घेर । मारे छे
 श्रीमहाराजनी महेर ॥२८॥ जियांलंगि रहो तमे आंद । विजे ज-
 मवा न जावुं क्यांद ॥ पछी खुशाल जमवा गया । आव्या नाथ

जमवाने तियां ॥२९॥ त्यारे सदाशिव लाग्यो पाय । निखि नाथ
 तृपत न थाय ॥ पछी सुंदर कराव्यो थाळ । जम्या दया करिने
 दयाळ ॥३०॥ सदाशिव वळी एनी नाख । देखे विजा न देखे ल-
 गार ॥ पण जमतां जाणें सहज जन । थाय अर्घु जे होय भोजन ॥३१॥
 शाक पाक घर्घु होय थाळे । थाय ओछुं ते मरवे भाळे ॥ जळनो
 जे होय आचसोरो । पिबे नाथ ते थाय अधुरो ॥३२॥ होय मु-
 खवास आगे मेल्यो । आपे नाथ ते पाछो जमेलो ॥ आपे जमेल पाछी
 सोपारी । जोइ आश्चर्य थाय नरनारी ॥३३॥ एम मासलगी अहो-
 निश । जम्या हरि खुशाल हमेश ॥ ज्यारे ज्यारे जमे ज्यां खुशाल ।
 त्यारे त्यारे जमे संगे लाल ॥३४॥ जमे जन हाथे नाथ नित्ये । तेतो
 खुशालभक्तनी प्रीत्ये ॥ एम खुशाल विप्रने वळी । पुर्या पर्चा बहु
 नाथ मळी ॥३५॥ हता आपे ते वैराग्यवंत । संसारथी उदासी अ-
 त्यंत ॥ पछी धार्योछे धार्मिक योग । तजि भवतणा वडभोग ॥३६॥
 घर्घु नाम ते गोपाळानंद । थया योगेश्वर जगवंद ॥ फरे दयाळ
 सरवे देश । आपे मुमुक्षुने उपदेश ॥३७॥ कर्मा महाराजे मोटेरा
 बहु । माने मोटा मुनिवर सहज ॥ एक दिवस लड मंडळी । आव्या
 वडोदरामां हि वळी ॥३८॥ तियां सत्संगी आव्या सांमळी । लाग्या
 पाय सहज लळिलळी ॥ मोटां भाग्य जाय नहि कहीये । आव्या तमे
 अष्टमीसमये ॥३९॥ करो उत्सव आणी हुलास । बांधो हिंडोळो
 कहे एम दास ॥ त्यारे गोपाळस्वामि कहे सारुं । करशे हरि गमतुं
 तमारुं ॥४०॥ त्यांतो आव्यो अष्टमीनो दन । कर्घु व्रत सहज मळि
 जन ॥ बांध्यो हिंडोळो हरिने काज । आवी घुल्या प्रकट महाराज

॥४१॥ सारी सुंदर मूरति शोभे । जोइजोइ जन मन लोभे ॥ निखिं
हरखियां सहु जन । करे सहु साथ धन्यधन्य ॥४२॥ आज अ-
लौकि दर्शन दिधां । तमे अमने कृतार्थ किधां ॥ तिंयां सतसंगि
कुसंगि हतां । दिठा प्रकट सहुए झुलता ॥४३॥ झुल्या हिंडोळे घडि
वेच्यार । पछी न दिठा ते निरधार ॥ सहु रखांछे आश्चर्य पामी । कहे
धन्य सहजानंदस्वामी ॥ ४४॥ आप्यो परचो प्रभुजि आपे । स्वामि
गोपाळानंदने प्रतापे ॥ चळी गोपाळानंद स्वामिने । पुर्वो परचो
कहु करमामिने ॥४५॥ एकसमे नावे वरसात । मरे मनुष्य थाय
उतपात ॥ शोध्ये शहेरमां न मळे अन्न । पळ्यो काळ कहे सहु जन
॥४६॥ पछी सतसंगी सर्वे मळी । आव्या ज्यां इती मुनिमंडळी ॥
वेठा गोपाळस्वामिने पास । कहे नथी जीववानी आश ॥४७॥ मरे
शहेरमां मनुष्य बहु । अन्न विना पीडायछे सहु ॥ देतां दाम मळे
नहि अन्न । कहो केम करी जीवे जन ॥४८॥ माटे स्तुति प्रभुपासे
करीए । थाय मेघतो अमे उगरिए ॥ कहे गोपाळस्वामी दयाळ ।
करो भजन सर्वे मराळ ॥४९॥ वेठा भजने घडि वेच्यार । आव्यो
मेघ थयो जेजेकार ॥ बुठो ग्रंथ दनलगि घन । काळा उनाळामां
रात्य दन ॥५०॥ सतसंगि कुसंगिये जाण्युं । थयो पर्चो सहुए
प्रमाण्युं ॥ लाग्या गोपाळस्वामिने पाय । धन्यधन्य तमे मुनिराय
॥५१॥ बोल्या गोपाळस्वामी तेप्रत्ये । जे थयुं ते श्रीजिनी सामर्थ्ये ॥
विजाथकी ते कांइ न थाय । ठालो झुलो फोगट फुलाय ॥५२॥
एम परचा हुं केटला कहुं । थया गोपाळस्वामिने बहु ॥ कहेतां
लखतां न आवे पार । कहे निष्कळानंद निरधार ॥५३॥ इति श्री-

मदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते-
भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीजिमहाराजे गोपाळानंदस्वामीने परचा पुर्या
एनामे एकसो ने, बेंताळिशमुं प्रकरणम् ॥१४२॥

पूर्वछायो—वळी वडोदरा शहेरमां । पुर्या जे पर्चा महाराज ॥
ते लेखे न आवे लखतां । एम कर्या जननां काज ॥१॥ जणज-
णप्रत्ये जुजवा । वळी परचानो नहि पार ॥ कद्या न जाय को-
इथी । एवा थाय चमत्कार ॥२॥ हेत जोइ हरिजननां । प्रभुजि
थया प्रसन्न ॥ नित्यप्रत्ये नरनारीने । आपे दयानिधि दर्शन ॥३॥
जेजे रीत्ये जनना । महाराजे पुर्या मनोरथ ॥ तेते कहुं सहु सां-
मळो । स्वामि सहजानंदनी सामर्थ्य ॥४॥ चोपाइ—कहुं सामर्थि
नाथनी हवे । चडे खुमारी जेने सांभळवे ॥ एक भक्त ब्राह्मण
अकाम । तेनुं सदाशिव एवुं नाम ॥५॥ तेनी सुता ते नाम उ-
मैया । ते उपर महाराजनी दया ॥ थाय धारणा देखेछे धाम ।
लिये आविने तेहनां नाम ॥६॥ सुरपुर ने कैलास जेह । बैकुंठ
वळि गोलोक तेह ॥ श्वेतद्वीप ने अक्षरधाम । एहआदि लिये कइ
नाम ॥७॥ देखे धाम ने धामनापति । सहजानंद सुखमूरति ॥
करे दर्शन तेहनां नित्ये । प्रभु बोलावे चाईने प्रीत्ये ॥८॥ एक दन
कहे एम नाथ । आज जमशुं अमे तारे हाथ ॥ करज्ये सुंदर रसोइ
सारी । केळां रोटली काजु तैयारी ॥९॥ पळी धारणामांदिथी
जागी । उठि रसोइ करवालागी ॥ थद रुडि रसोइ तैयार । जम्या
प्रकट प्राणआधार ॥१०॥ दिठा घरने मनुष्ये मळी । आवी मूरति
एम न कळी ॥ जाण्युं प्रकट प्रमाण पधार्या । आज जन्म अमारा

सधार्या ॥११॥ वेठा दिठा सौवे च्यार घडी । पछी पधार्या गम
 न पडी ॥ जोइ आश्रय पामिया जन । सहु कहेवा लाग्यां धन्यधन्य
 ॥१२॥ आतो परचो दिघो दयाळ । दीनबंधु दीनप्रतिपाळ ॥ वळी
 एक दिवसनी वात । कहूं सांभळज्यो ते विख्यात ॥१३॥ करी
 समाधि उमैया बाई । आची हरि विराजता त्याई ॥ करी दर्शन
 वेठिछे पास । निर्या नाथने हें ये हुलास ॥१४॥ कहे उमैया मने
 महाराज । आपो कांइक प्रसादि आज ॥ त्यारे जमता हता जीवन ।
 सुंदर भात्यभात्यनां भोजन ॥१५॥ जमि चळ करिरहा नाथ ।
 लह रुमाल ने लुया हाथ ॥ ते आप्यो उमैयाने महाराजे । प्रसा-
 दिनो ते पूजवा काजे ॥१६॥ आप्यो रुमाल धारणामाई । लह-
 आवि ते उमैया बाई ॥ जागि जोयुं त्यां पोताने पास । जोइ रु-
 माल पुछेछे दास ॥१७॥ आतो रुमाल राखता नाथ । कयांथी
 आव्यो बाई तारे हाथ ॥ कहे उमैया समाधिमांहि । आप्यो गढडे
 लावि हुं आंहि ॥१८॥ त्यारे सहु कहे धन्यधन्य । थयो पर्चो
 कहे एम जन ॥ वळी एकदि धारणा करी । आची महाराजपा-
 सळय फरी ॥१९॥ कर्तु दर्शन दयाळतणुं । थह मनमां मगन घणुं ॥
 तेदि हतो संक्रातिनो दन । चाले तेडाच्याता विप्रजन ॥२०॥
 आप्यां अन्न धन दान वळी । लिधां गामने ब्राह्मणे मळी ॥ तियां
 वेठिति उमैया बाई । आप्या तललाडु धन त्यांइ ॥२१॥ दिघुं
 समाधिमांहि महाराजे । एना तात सदाशिव काजे ॥ पछी जा-
 गिछे उमैया ज्यारे । रहुं प्रत्यक्षप्रमाण त्यारे ॥२२॥ ते आप्युं
 सदाशिवने लह । वळी त्यांनी लीला सर्वे कह ॥ पछी जाणि

अलौकिक प्रसादि । दिधि लिधि चाई भाइ आदि ॥२३॥ सर्वे जने
 कर्यो जेजेकार । धन्यधन्य हरि अवतार ॥ वळि एक दिवसने
 माई । करी धारणा उमैया चाई ॥२४॥ गह श्रीमहाराजने पास ।
 साधुं जोइ बोल्या अविनाश ॥ कहे केम आवे नित्यनित्य । एवी
 शि छे अममांहि प्रीत्य ॥२५॥ कहे चाई तमे तो श्रीकृष्ण । हशे
 अमागी नहि करे द्रुण ॥ माटे आविछुं दर्शन काज । नथी काम
 चिजुं महाराज ॥२६॥ त्यारे हशि भरि मुठि हाथे । आपी साकर
 सुंदर नाथे ॥ तर्त तुलसिना मंजर त्रोडी । आपी प्रसादि उत्तम
 रुडी ॥२७॥ हतो जन्माष्टमीनो ते दन । आपी पंचाजीरी ते पावन ॥
 केवढो जे सुवासे भरेल । आप्यो नाथे ते माथे धरेल ॥२८॥
 आपी प्रसादि करिने महेर । कहे नाथ तुं जा हवे घेर ॥ आवी
 उमैया ते देहमांइ । लावि प्रसादि प्रकट त्यांइ ॥२९॥ अलौकिक
 एह छे प्रसादि । जेने इच्छे भवब्रह्मा आदि ॥ सखो शिवे जेसारु
 संताप । थयो कं मत्स्य जेसारु आप ॥३०॥ एवी प्रसादि दुर्लभ
 जेह । पामे समाधिमां जन तेह ॥ एतो बात छे आश्चर्य घणी ।
 कहिए मोठ्यप शुं हरितणी ॥३१॥ वळी एक दिवसनी बात ।
 अति ताणिगयो वरपास ॥ सह्य लोक थयाळे उदास । मेलि मेघ
 आववानी आश ॥३२॥ करे चिंता सह्य बुडां चाळ । केम उतरशुं
 आवो काळ ॥ सदाशिवे पण कर्यो शोच । आपणा घरमां नहि
 पहोच ॥३३॥ माटे पुछावुं महाराजपास । पुछ्या विना न आवे
 विधास ॥ पळी पुछान्युं उमैया साथ । पुछ्य मेघनुं शुं कहेछे

नाथ ॥३४॥ पछी उमैया धारणा करी । गइ ज्यां हता पोत्ये श्री-
 हरि ॥ करी दर्शन वेठिछे पास । त्यारे हशि बोल्या अविनाश
 ॥३५॥ शुं पुछबुंछे उमैया तारे । पुछ्य संशय राख्य मां लगारे ॥
 बोलि उमैया कहे मारो तात । पुछे कैये थाशे वरपात ॥३६॥ सुणि
 बोलिया सुंदरझ्याम । तारे वर्षातनुं शुं छे काम ॥ वेठि कख नचिंत
 भजन । तने मळशे वस्त्र ने अन्न ॥३७॥ कहे उमैया हुं नथी कहेती ।
 मैतो, पुछबुंछे लोकनी वती ॥ त्यारे नाथ कहे जा तु त्यांइ । थाशे
 मेघ घडि च्यारमांइ ॥३८॥ कहेज्ये तियां जइने तुं वात । नथी
 वार आव्यो वरपात ॥ आवी एमनुं एमज कहुं । घडि च्यारमांहि
 साचुं थयुं ॥३९॥ नोतुं वर्षबुं मेघने मने । वर्षो धन बालाने व-
 चने ॥ बुल्यो मेघ ने आव्यो आनंद । सहु जय बोले जनवृंद
 ॥४०॥ धन्य बाई धन्य तारी भक्ति । आतो पर्चो थयो मोटो अति ॥
 बळी एक दिवसनी वात । सहु सांभळज्यो ते साक्षात ॥४१॥
 वेठिं उमैया धारणामांइ । गइ प्रभुपासल्ये ए बाई ॥ कर्या द्रगे
 भरिने दर्शन । जोइ महाराज थइ भगन ॥४२॥ कहे नाथ आ
 हळिछे छोडी । नित्य आवेछे यां ध्रोडिध्रोडी ॥ एम कहि हतो
 पासे हार । नारख्यो एहना गला मोझार ॥४३॥ आप्या तोरा गजरा
 पेरेल । अतिजाडा सुगंधि भरेल ॥ आवी समाधिमांहिथी ज्यारे ।
 रखा पोतापासले ए त्यारे ॥४४॥ बळी एक दिवसनी वात । आप्यां
 जामफळ वाले सात ॥ आपे समाधिमांहि जे चीज । रहे प्रकट प्र-
 माण तेज ॥४५॥ बळी एकदि आंवानुं फळ । आप्युं अतिमिहुं जे
 अमळ ॥ बळी एकदि पडियो लइ । गया लाडु वे मोतियादइ ॥४६॥

तेतो तांजा तरत करेल । पोताआगे थाळमां घरेल ॥ ते आप्याछे
 अलवेल लह । वात मोटि जाय नहि कइ ॥४७॥ एम अलौकिक
 चीज लावी । वेंचे आलोकमांहि ते आवी ॥ समाधिमां मळे जेह
 जेह । धाय प्रकटप्रमाण तेह ॥४८॥ नथी वात जेवडि ए वात ।
 धाय अलौकि वस्तु साक्षात ॥ एवी रीत्य न दिठि सांमळी । संहु
 जन विचारज्यो वळी ॥४९॥ आज सामर्थि वावरे बहु । एक जिमे
 हुं केटली कहुं ॥ जननां लाड पाळेछे जेह । नथी आवतां कशामां
 तेह ॥५०॥ लख्या पर्चा में जे जनतणा । नथी एटला विजा छे
 घणा ॥ आज अति आपेछे आनंद । धन्यधन्य कहे निष्कुळानंद
 ॥५१॥ इति धीमदेकांतिकथर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुळा-
 नंदमुनिविरचिते मच्छित्तामणिमध्ये श्रीजिमहारजे समैपायाईने परचा
 पुर्या एनामे एकसो ने त्रैतालिशतुं प्रकरणम् ॥१४३॥

पूर्वछायो—वळी वडोदरा गृहेरनी । कहुं वर्णवी एक वात ॥
 पुर्या परचा जनने । सहु जाणे एम साक्षात ॥१॥ एकएकने अनेक
 परचा । आपेछे अविनाश ॥ तेणे सुमारी तनमां । मन मगन रहे-
 छे दास ॥२॥ आ लोक ने परलोकनुं । थपुं सुलम सहुने काज ॥
 देहछतां दुःखियां नहि । तन छुट्ये आवे महाराज ॥३॥ जोइ जन
 एवी रीत्यने । करे अतिप्रीत्ये सत्संग ॥ तेणेकरिने तनमां । चढे
 नित्ये नवलो रंग ॥४॥ चोपाइ—धन्यधन्य आ सत्संगमांय ।
 श्रीहरि पोत्ये करे सहाय ॥ ज्यांज्यां सहाय करि घणि स्वामी ।
 कहुं तेते हवे करमामी ॥५॥ एक द्विजमक्त रामचंद्र । रडो रो-
 गारि जाणे राजेंद्र ॥ तेणे समधिने कयों सत्संग । भजे स्वामी

श्रीजिने अभंग ॥६॥ करतां सरण थास उथास । सुतो अंतर दर्शननी आश ॥ कहे बहु वितिगया दन । नथी थयुं मने दरशन ॥७॥ नथी जवातुं में तियांसुधी । एवो राख्योछे वेवारे रुंधी ॥ एम शोचे घणुंघणुं मन । हवे क्यारे थासे दरशन ॥८॥ एम संभारि सुतो ढोलिये । कहे नाथ कमाड खोलिये ॥ उळ्यो रामचंद्र सुणि साद । प्रभु पधार्या पाम्यो आहाद ॥९॥ उठि हट उघाडियुं द्वार । आब्या हरि मंदिर मोझार ॥ कोटिकोटि सूर्यने समान । शोभा, कहि न जाय निदान ॥१०॥ सुखसागरमय मूरति । देखि दुःख रहुं नहिं रति ॥ संगे इंदिरा शोभानी खाण्य । कवि कोट्ये न थाय वखाण ॥११॥ नखशिखा सज्या शणगार । शोमे नायसाथे श्री अपार ॥ कहे रामचंद्र जोडि हाथ । किधो आज कृता-रथ नाथ ॥१२॥ मारां भाग्य मोटां महाराज । थयां अलौकि दर्शन आज ॥ रहो करावुं रसोइ त्यार । प्रीत्ये जमिये प्राणआधार ॥१३॥ त्यारे वोल्या नाथ मिठि वाण्ये । अमे आब्या हतातारी ताण्ये ॥ नथी जमवुं जावुंछे वळी । करो दर्शन सरये मळी ॥१४॥ दइ दर्शन प्रसन्न करी । पछी त्यांथी पधारिया हरि ॥ रामचंद्र कहे धन्यधन्य । थयां आज मने दरशन ॥१५॥ मुजउपर अढळक ढळ्या । पाम्यो पचो जे प्रकट मळ्या ॥ वळी एक दिवसनी वात । प्रभु पधार्या पोत्ये साक्षात ॥१६॥ आब्या अर्धनिशा अविनाशी । सह्य सुतांतां कमाड वासी ॥ एनी किंकरीने कह्युं जाग्य । तारा घरमां थइछे आग्य ॥१७॥ तेणे जागतां वार लगाडी । त्यारे अमृतवाईने जगाडी ॥ कहे घर वळेछे तमारुं ।

तने मुतां लागे केम सारुं ॥१८॥ तेणे जगाविया वैद्यराज । कहे
 जागो आन्व्याछे महाराज ॥ कहुं जगाडि मुजने एम । थइ लाय
 मुतिछो तुं केम ॥१९॥ माटे जुगोने बळेछे कियां । छे अळगुं के
 लागुंछे ह्यां ॥ पछी रामचंद्रे जोयुं जइ । लाय पोताना घरमां
 थइ ॥२०॥ तेने ओलविने करी स्तुति । धन्यधन्य प्रभु प्राणपति ॥
 जो न जगाडो दीनदयाळ । तो आव्योहतो अमारो काळ ॥२१॥
 तमे करी श्रीमहाराज सार । अमे आन्व्यां नवे अवतार ॥ एम कहि
 लाग्यां सहू पाय । त्यारे हसि बोल्या हरिराय ॥२२॥ आज भ-
 क्तनी करवा सार । अमे लिधोछे आ अवतार ॥ कोइ रीत्ये दुःखि
 थाय दास । एवुं न करुं कहे अविनाश ॥२३॥ माटे आप्योछे
 पर्चों में आज । एम कहि चाल्या महाराज ॥ यामी आश्चर्य कहे राम-
 चंद्र । धन्यधन्य सुखना समुद्र ॥२४॥ बळी एक द्विवसनी कहुं ।
 थयो पर्चों सांभळज्यो सहू ॥ तेढ्या जमवा घेर मराल । कयों ठाकुर-
 अरथे थाळ ॥२५॥ शाक पाक ने बलेवी जेह । भरि थाळ घयों
 आगे तेह ॥ आवी जमिया जीवनप्राण । प्रभु पोत्ये प्रकट प्रमाण
 ॥२६॥ जमि आठ जलेवीज लिधी । एक हरिजन वाईने दिधी ॥
 कहे गयाता वैद्यने घेर । आज जम्या अमे सारिपेर ॥२७॥ था-
 ळमांथी लाव्योछुं प्रसादि । जोइ जलेवी सारी छे खादि ॥ कहे
 मेळि थाय सहू वाई । वहेचि आपज्यो मंडळिमांई ॥२८॥ आपी
 महाराजे प्रसादि जेह । वाईए वाइयोमां वेंचिछे तेह ॥ हवे वैद्य-
 तणीं कहुं वात । थयुं जेम तेम ते साक्षात ॥२९॥ वेठा जमवा
 ज्यारे मराल । रामचंद्रे संभाव्योछे थाळ ॥ आठ जलेवी ओछिज

थइ । समज्या मनमां वात न कइ ॥३०॥ पछी प्रकट वात ए
थइ । त्यारे रामचंद्रे पण कइ ॥ एवी रीत्यनो चमतकार । पाम्यो
रामचंद्र बहुवार ॥३१॥ वळी एक वात छे अनुप । सतसंगिने छे
सुखरूप ॥ रामचंद्रनी भारज्या जेह । कहे रामचंद्रप्रत्ये तेह ॥३२॥
जाशुं उत्सवे आपणे ज्यारे । शुंशु पूजा लइजाशुं त्यारे ॥ कहे
रामचंद्र ते सांभळी । करशुं कसुंवि पोशाग वळी ॥३३॥ कहे
अमृत कसुंवि वसन । नाथ पहेरेछे कोइक दन ॥ श्वेत पोशाग
पहेरेछे झाड्ड । माटे एवो करावो तो काजु ॥३४॥ त्यारे रामचंद्र
कहे सारुं । थाशे जेम महाराजनुं धार्यु ॥ एम करतां वीत्योछे
दन । संध्यासमे पधार्या जीवन ॥३५॥ सारो पहेरी सुंदर सुवाग ।
जामो जरि धरि शिर पाग ॥ शाल दुशाल सर्वे कशुंवी । फुलहारे
रह्या भंग शुंवी ॥३६॥ तेनी पाडोशण्य एक बाई । दिठा तेणे ते
चउटामांइ ॥ तेने नाथे वात एम कइ । कहेज्ये अमृतबाईने जइ
॥३७॥ तुं कहेतिति कसुंवि वसन । नथी पहेरता जगजीवन ॥ ते
पहेर्याछे में सरवे आजे । कहेज्ये कहुंछे एम महाराजे ॥३८॥
निर्सि नाथने आविछे एह । कहि वैद्यआगे वात तेह ॥ पछी रा-
मचंद्र एनी नाख । धन्य सामर्थ्य अपरमपार ॥३९॥ आवा चम
तकारने जोइ । नहि माने मंदमति कोइ ॥ पळेपळे परचा अपार ।
जाणे जन न जाणे संसार ॥४०॥ वळी एक वात अतिसारी ।
कहुं सहु लेज्यो मन धारी ॥ एक शास्त्री द्विज शोभाराम । भजे
सहजानंद सुखधाम ॥४१॥ मन कर्म वचने हरिदास । खरो म-
हाराजनो छे विश्वास ॥ तेना सुतनो आवियो काळ । आन्या ते-

डवा पोत्ये दयाळ ॥४२॥ झुटि नाडी ने न रखा प्राण । चोलि न
 शके नहि ओळखाण्य ॥ एवं दिहुं शोभारामे ज्यारे । करी स्तुति
 महाराजनी त्यारे ॥४३॥ सुणि नाथ थयाळे प्रसन्न । आनुं तजा-
 वहुं नहि तन ॥ एम कहिने प्रकट थया । करी हरिजनपर दया
 ॥४४॥ दिहुं सर्वने दर्शनदान । सहु कहे धन्य भगवान ॥ भले
 पधार्या दीनदयाळ । आज अमारी लिधि संभाळ ॥४५॥ कहे नाथ
 तारा सुंतकाज । आव्याता तेडवा अमे आज ॥ पण मुकी जाइ-
 एछीए अमे । सर्वे शोक तजि देज्यो तमे ॥४६॥ एम कहिने अ-
 दृश्य थया । जन जोइ आश्रय पामिया ॥ पछी सुत तेनो तेड वारे ।
 थयो बेठो पथारिथी त्यारे ॥४७॥ कहे आव्याता तेडवा नाथ ।
 हुं जातोतो महाराजनी साथ ॥ पण मुकिगया नाथ मने । एम कहि
 छे वात सहुने ॥४८॥ सुणि सर्वे पामियां आनंद । कहे धन्य स्वामि
 सहजानंद ॥ तमे आप्यो पर्चो आ दयाळ । नाथ जीवाढ्यो मृतक
 बाळ ॥४९॥ वळी दर्शन दिधां सहुने । राख्यो मनुष्यनी हारमां
 मने ॥ एम कहुं शोभारामे ज्यारे । लखुं निष्कुलानंदे ते वारे
 ॥५०॥ इति श्रीमदेषांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुला-
 नंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीजिमहाराजे हरिजनने परचा
 पुर्या एनामे एकसो ने चुंवाळिसमुं प्रफरणम् ॥१४४॥

पूर्वछायो—वळी शहर वडोदरे । करी जननी जीवने सार ॥
 संभळावुं संक्षेपशुं । सहु सुणज्यो नरनाख ॥१॥ सामर्थि पोत्ये
 श्रीहरि । आज वावरेछे अपरिमित ॥ ते कहि न जाय फोड्यी ।
 छे एवी अलौकिक रीत्य ॥२॥ आगे परचा पुरिया । जनहेवे लई

अवतार ॥ पण एहथकी रीत्य आजनी । छे जो अपरमपारं ॥३॥
 कहिकहि कहीए क्यांलगी । एक जिमे जश अपार ॥ पण जे
 आवे मारी जाण्यमां । करुं कांडक तेनो उचार ॥४॥ चोपाइ—
 एक द्विजभक्त छे दक्षणी । कहुं वात हवे तेहतणी ॥ नारुपंथ नाना
 तेनुं नाम । करे राजसमाजनुं काम ॥५॥ एम करतां थयो सतसंग ।
 चढ्यो चित्ते तेनो अतिरंग ॥ वळी एम समझ्यो सुजाण । मळ्या
 प्रभु प्रकट प्रमाण ॥६॥ रहि नहि उधारानी वात । तेणे करी रहे
 रळियात ॥ सांचो समझाणो सतसंग । भजे श्रीहरि करी उमंग
 ॥७॥ कहे स्वामिसहजानंद सत्य । तेह विनातो बिजुं असत्य ॥
 एवी अंतरमां गांठ्यु पाढी । उरखडे नहि केनी उरसाडी ॥८॥ एम
 करतां वीत्या कांड दन । आव्युं संसारसंबंधि विघन ॥ एनो सुत
 बापु नाम जेह । थयो मंद शरीरमां तेह ॥९॥ तेने देखिने तेनी
 जनिता । करी अंतरमां अतिचिंता ॥ मारे पुत्र एकज छे एह ।
 कोइ रीत्ये रहे एनी देह ॥१०॥ पछी तेसारु समरी देवी । सुत-
 सारु अकळाणी एवी ॥ नावी देवी आव्या अविनाश । थयो कोटि
 सूर्यनो प्रकाश ॥११॥ अतितेजतणो नहि पार । मेळा संत हजारो
 हजार ॥ पछी एम बोल्या महाराज । आव्या बापुने तेडवा काज
 ॥१२॥ तेतुं कोटि उपाय जो करे । तोय तारो सुत न उगरे ॥
 माटे मैरय भवानी भूत । समख जे राखे तारो सुत ॥१३॥ ल्यारे
 बोलिछे एम ते वाई । एनो मार नथी मारे कांड ॥ पण जीव
 जननीनो एवो । तेनो दोष मने नव्य देवो ॥१४॥ सुखे तेडिजाओ
 मारो तन । हुंतो अतिशे छुं परसन ॥ एम कहिने जोडिया हाथ ।

त्वारे बोल्या संत हत्ता साथ ॥१५॥ महाराज एने एक बाळ । तेने
 तेडि न जाउं दयाळ ॥ संसारिनेतो एटलुं मुख । सुत वित्त विना
 माने दुःख ॥१६॥ त्वारे एम बोल्या महाराज । नहि तेडिजाये
 एने आज ॥ एनी पाडोसण्यनो जे तन । तेने तेडिजाशुं कहे जीवन
 ॥१७॥ पछी तेहने तेडिने चाल्या । बहु लोकने दर्शन आल्यां ॥
 दिठा सहुए प्रकटप्रमाण । थयुं सत्संगि कुसंगिने जाण ॥१८॥ एम
 प्रकट परबो दइ । चाल्या बिजा बाळकने लइ ॥ नहि छानुं ए
 प्रकट जाणो । कहे पचो थयो ए प्रमाणो ॥१९॥ कहे नानो जोडि
 जुग हाथ । धन्यधन्य दीनबंधु नाथ ॥ तमे दयानिधि छो दयाळ ।
 दीनानाथ दीनप्रतिपाळ ॥२०॥ बळी वांत कहुं एक सारी । हरि-
 जनने छे हितकारी ॥ एक द्विज बापु सरवरियो । तेणे समझिने
 सत्संग करियो ॥२१॥ जोइ साविरीत्य संततणी । आवी प्रतीत
 पोताने घणी ॥ बळी सांभळि संतनी वात । तेणे भांगिछे मननी
 आंत ॥२२॥ थयो सत्संगि स्वामिनो खरो । वेप्रवाइ सिपाई आकरो ॥
 झालि टेक भुवे नव्य मेले । शिर करमां लइने खेले ॥२३॥ निष्कपट
 मति अति घणी । कहुं वात हवे तेहतणी ॥ एनो सुत ते रामसेवक ।
 थयो मांदो शरीरमां छेक ॥२४॥ आव्यो समो एने अंतकाळ । गरुडे
 चडि पधार्या दयाळ ॥ संगे संततणुं बहु वृंद । मुक्तानंद स्वामी नि-
 त्यानंद ॥२५॥ गोपाळानंद स्वामी छे साथ । जळ झारी भरी घरी
 हाथ ॥ नित्यानंदजि करे चमर । एम पधार्या श्याम सुंदर ॥२६॥
 दिठा सत्संगि कुसंगि जने । आव्या बापुमाइने भुवने ॥ सहु आ-
 विने नामेछे शीश । कहे भले आव्या जगदीश ॥२७॥ त्वारे नाथ

कहे आव्या आज । तारा सुतने तेडवा काज ॥ -त्यारे वापु कहे
 जोडि हाथ । सुखे तेडिजाओ मारा नाथ ॥२८॥ एना भाग्यतणो
 नहि पार । आव्या आं समे प्राणआधार ॥ एवां सुणि वापुनां वचन ।
 कहे साधु सर्वे धन्यधन्य ॥२९॥ पछी संत, जोडि कहे हाथ ।
 आज मेलिजाओ एने नाथ ॥ त्यारे महाराज कहे धरुं सारुं ।
 जाओ मान्युं ए वचन तमारुं ॥३०॥ पछी दर्शन दइ लोकने ।
 चाल्या, वापुनो, टाळि शोकने ॥ दिठा सहुए प्रकट प्रमाणो । थयो
 पचो जन सहु जाणो ॥३१॥ कहुं एक दिवसनी वळी । तेडि ज-
 मवा मुनिमंडळी ॥ जम्या मुनि राखि नहि मणा । तोय वध्याछे
 मोदक घणा ॥३२॥ कहे वापु जम्या नहि संत । मारे वधियुं
 अन्न अत्यंत ॥ त्यारे बोल्याछे गोपाळखामी । भाइ अमे राखि
 नथी, खामी ॥३३॥ एम करतां वध्युं हशे अन्न । जमशे कोइ ह-
 रिना जन ॥ त्यारे वापुने आव्यो विश्वास । हमणां आवशे कोइ
 हरिदास ॥३४॥ एम करतां आव्या जगदीश । संगे सांख्ययोगी
 दशविश ॥ कहे हरि होय त्यार अन्न । छे आ भुख्या करावो
 भोजन ॥३५॥ पछी वापुए जमाव्या तेह । करिति रुडि रसोइ
 जेह ॥ हवा पाळा ने प्रभुजि क्यांइ । जम्या अलौकिक अंगे
 त्यांइ ॥३६॥ एम आप्योछे परचो एह । वळी विजो कहुं सुणो
 तेह ॥ आपी मूरति महाराजे एक । पूजि जळ लेवुं एवी टेक ॥३७॥
 तेने अर्थे लाव्यो एक हार । धर्यो मूरतिने निरधार ॥ हार हळवो
 जोइ मूरति । नाख्यो फगावी अळगो अति ॥३८॥ पछी बोलिछे
 मूरति एम । हार हळवो चढावेछे केम ॥ बीजे वावरेछे बहु धन ।

त्यांतो मोकळं राखेछे मन ॥३९॥ त्वारे बापुए जोड्या छे हाथ ।
 एतो भुल्य ओळखावी नाथ ॥ धन्य सामर्थि तमारी स्वामी ।
 आज पर्चो पाम्यो हुं बहुनामी ॥४०॥ वळी एक दने गंगागई ।
 वेठि मानसी पूजाने माई ॥ तियां कर्णोतो सुंदर थाळ । आव्या
 प्रकट जमवा दयाळ ॥४१॥ करी दातण ने दिवि चिहं । जम्या
 जीवनजि धिरुधिहं ॥ प्रभु प्रकट जमिया थाळ । चाल्या दर्शन
 दइ दयाळ ॥४२॥ वध्यां भोजन जमतां जेह । आपी प्रसादि सह-
 ने तेह ॥ पाम्या प्रसादि प्रकट सह । एवी वात हुं केटलि कहूं
 ॥४३॥ वळी एक दिने गंगागई । कहूं दिहूं जे समाधिमाई ॥
 धयां महाराजनां दरशन । मेळा दिठा बहु मुनिजन ॥४४॥ जागी
 समाधिमांदिधी ज्यारे । लिधां नाम सरवेनां त्वारे ॥ जेने ना-
 वटतुं नाम एक । तेणे लिधांछे नाम अनेक ॥४५॥ सह सांमळी
 आश्चर्य पाम्यां । धन्य महाराज कहि शिशु नाम्यां ॥ वळी एक
 दिवसनी वात । सह सांमळज्यो ते साक्षात ॥४६॥ एनो सुत ते
 रामसेनक । मणतोतो गणपति अष्टक ॥ तेने महाराज सोंणामां
 आगी । गया कृष्णाष्टकने शिखावी ॥४७॥ जागि मनारे रामसेनक ।
 कहा कंठेयी अष्ट ते श्लोक ॥ सह सांमळि आश्चर्य धयां । धन्य
 नाथ कहे सर्वे रक्षां ॥४८॥ मोटा सुभागी ए नरनाथ । पाम्या
 पर्चा ते एम अपार ॥ धन्यधन्य प्रभुनो प्रताप । आप्यां जनने
 सुख अमाप ॥४९॥ तेतो कळे लरये नावे पार । कवि बहुबहु
 करे विचार ॥ जेजे आप्यांछे जनने सुख । कहूं जातुं नयी तेतो
 मुख ॥५०॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनि-

कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचित्तामणिमध्ये श्रीजिमहाराजे हरिजनने
परचा पुर्या एनामे एकसो ने पिस्ताळिशमुं प्रकरणम् ॥१४५॥

पूर्वछायो—वळी शहेर वडोदरे । नकि भक्त नाथजि नाम ॥
तन धन श्रुवन आदि । आप्युं हरिने काम ॥१॥ काम क्रोध ने
लोभ मोह । आवे नहि केदि अंग ॥ नकि नकोर निःसशे निश्चे । एवो
जेनो सतसंग ॥२॥ तेनी तरुणी तेहज तेवी । अतिपवित्र छे एह ॥
समेटि प्रीत्य संसारथी । कर्यो श्रीहरिमां सनेह ॥३॥ अवधि पोत्ये
आवियो । तेहना ते देहनो काळ ॥ आव्या तेडवा तेहने । दीन-
बंधु दीनदयाळ ॥४॥ चोपाइ—आव्या तेडवा तेने महाराज ।
संगे बहु लई मुनिराज ॥ लाव्या सुंदर सारां विमान । तेडि चाल्या
तेने भगवान ॥५॥ दिठुं सत्संगि कुसंगी सहुए । जोइ आश्चर्य मानियुं
बहुए ॥ कहे आवुंतो न दिठुं क्यांइ । चालि विमाने वेशि आ बाइ
॥६॥ वळी वात कहुं एक सारी । तेना सुतनी छे सुखकारी ॥ तेने
धारण थाय हमेश । करे प्रभुपासे ते प्रवेश ॥७॥ लावे प्रसादि
नित्ये नवली । बोर साकर खारेक मली ॥ वळी श्रीमुखे जमेल जेह ।
लावे सोपारी तर्तनी तेह ॥८॥ एवी प्रसादि जे बहु पेर । आपे
महाराज करिने महेर ॥ वळी एक दिवसे दयाळ । जम्या प्रकट आ-
विने थाळ ॥९॥ वळी रायजि नामे छे जन । रहे नाथ भेलो भाइ
तन ॥ तेना देहनो आवियो काळ । आव्या तेडवा दीनदयाळ ॥१०॥
त्यारे नाथजिए करी स्तुति । बोल्या त्यारे प्रभु प्राणपति ॥ नहि
तेडिजाये एने अमे । छो एकला नाथभक्त तमे ॥११॥ पछी स-
हुने दरशन दिधां । एम काज नाथजिनां किधां ॥ आपे परचा

एम अत्यंत । कहेतां लखतां न आवे अंत ॥१२॥ वळी एक भक्तनी
 छे वात । संभळावुं सद्गुने साक्षात ॥ एक कणवि किशोरदास ।
 तेनो सुत लखो नाम दास ॥१३॥ तेने समाधिनुं सुख अति । नित्य
 करे नाथपासे गति ॥ तेनो तात कहे पुठ्य हरिने । जमे थाळ जो
 महेर करीने ॥१४॥ पुछवुं लखे पाडि तेनी हाज । कयों थाळ पछी
 हरिकाज ॥ आप्या जमचा श्याम सुजाण । प्रभु पोत्ये प्रकट प्र-
 माण ॥१५॥ जमि अर्ध लाडु थाळमांथी । पछी पधार्या प्रभुजि
 त्यांथी ॥ दिधां बहु जनने दरशन । निरिं नाथने कहे धन्यधन्य
 ॥१६॥ वळी एक दिवसनी वात । कहे लखाने लखानी मात ॥
 तारी समाधि साचितो गणुं । थाय द्रण मने कृष्णतणुं ॥१७॥ त्यारे
 लखे समाधिमां जइ । एह वात महाराजने कहि ॥ त्यारे महाराज
 कहे घणुं सारुं । एवुं थाशे दर्शन अमारुं ॥१८॥ पछी मोरमुगट
 पीतांवर । वाता वांसळि श्याम सुंदर ॥ धरी सोळ वर्षनुं स्वरूप ।
 अश्वे वेठा दिठाछे अनुप ॥१९॥ त्यारे डोशी कहे धन्यधन्य । थयुं
 प्रकट प्रभुनुं दर्शन ॥ आजी वात दिठि न सांमळी । अति अलौ-
 किक मने मळी ॥२०॥ एह पर्चों अलौकिक थयो । वळी लखो
 समाधिमां गयो ॥ तियां वाले करी अतिवाल । दिघो देह लुहने
 रुमाल ॥२१॥ आप्यो समाधिमां अविनाशे । जाग्यो त्यारे रह्यो
 पोतापासे ॥ लाव्यो अलौकिक लोकमांइ । एथी पर्चों मोटो नहि
 कांइ ॥२२॥ वळी एक कुसंगिने काजे । मेल्या दूत लेवा जमराजे ॥
 देखि लखे वात तेने कहि । मारी प्रोळ्यमां पेसवुं नहि ॥२३॥ त्यारे
 जम वोल्या डारो दइ । जातुं वेश तारे घेर जइ ॥ त्यारे लखो के

नहिं देखुं लेवा । बहु जम दिठा में तुं जेवा ॥२४॥ एम कहिने व-
 धायुं देह । मांझ्या मारवा भाग्याछे तेह ॥ गियो मारतो जमपुरीमां ।
 भाग्या बिजा जे रहेताता तेमां ॥२५॥ करी खालि ज्यारे जमपुरी ।
 जमे हरिपासे राव करी ॥ कहे नाथ जाओ नहि मारे । कहेज्यो
 सहुने एने न विवारे ॥२६॥ एम लखे राख्यो कुसंगिने । जम भा-
 गिगया सहु विने ॥ वळी एक पीतांबर दास । लाव्यो जामफळ
 लखापास ॥२७॥ कहे जा तुं समाधिमां लइ । जमाडज्ये त्यां ना-
 थने जइ ॥ लिधुं लखे दिधुं हरिहाथे । जमि अर्ध दिधुं पाछुं नाथे
 ॥२८॥ ते आपी पीतांबरने प्रसादि । दिधा पर्चा बहु एह आदि ॥
 थया लखाने परचा लाखुं । एक जिमे हुं कैटला भाखुं ॥२९॥
 वळी भक्त भगवानदास । चाल्यो दर्शने दयाळू पास ॥ थया सं-
 घाति सुंदरश्याम । तेडिआव्या वरतालगाम ॥३०॥ हतो आनंद
 उत्सव तियां । अतिसुंदर दर्शन थयां ॥ पछी त्यांथी जेतलपुर गामे ।
 कयों उत्सव सुंदरश्यामे ॥३१॥ तियां दिठांछे दर्शन करतां । प्रभु-
 मुखथकी फुल झरतां ॥ घडि उमे लगि एम रखुं । नहि परोक्ष ए
 प्रत्यक्ष थयुं ॥३२॥ वळी कहि अंतरनी बात । जेम हति तेम ते सा-
 क्षात ॥ एक दिवस जमिया थाळ । सहु देखतां दीनदयाळ ॥३३॥
 वळी आपी एकदि प्रसादि । सारी साकरनी रायजादि ॥ एवी अ-
 लौकिक बात वळी । यह नोति दिठि जे सांमळी ॥३४॥ एक स-
 त्संगी जगजीवन । करे स्वामिथ्रीजिनुं भजन ॥ तेने वांक नाख्यो
 वण फियो । झालि वंधिखानामांहि दिधो ॥३५॥ कहे रुपैया लेखुं
 हजार । त्यारे काढखुं वेडिथी वहार ॥ एम डरावे दुष्ट अपार ।

आन्या ते समे प्राणआधार ॥३६॥ कहे दंड तुं दाम न आले ।
 तने छोडावशुं अमे कांल्ये ॥ पछी विजे दाडे वेडि भागी । कात्यो
 दासने वार न लागी ॥३७॥ त्यारपछिं मुखो एनो तात । आन्या
 तेडंवां प्रभु साक्षात ॥ तेतो दिठा विजे बहु जने । निखि नाथ म-
 गन थया मने ॥३८॥ वळी एकदि जगजीवन । वेठो करवा ह-
 रिमजन ॥ दिठो तेजतणो चिं भारी । जोइ थकित थयां नरनारी
 ॥३९॥ एम पाम्यो बहु चमतकार । कहेतां लखतां न आवे पार ॥
 वळी मक्त काछियो खुशाल । जेने वालासायें घणिवाल ॥४०॥
 तेनी सुता ते अमृतवाइ । गइ हरिपासे समाधिमांइ ॥ दिघा पेंढा
 त्यां हरिए हाथे । आप्यो हार जे पहेर्योतो नाथे ॥४१॥ वळी इष्ट
 जमेल मादळियां । सुंदर प्रसादिनां चोर मळियां ॥ एहआदि प्र-
 सादि अनुप । तेतो रहे जाग्ये तदरुप ॥४२॥ जमे पोत्ये ने आपे
 विजाने । जाणी अलौकिक मुद माने ॥ एक काछियो वेचर वळी ।
 तेनी बात कहुं ल्यो मांमळी ॥४३॥ जाय समाधिमां प्रभुपास ।
 हरि राजि थाय देखि दास ॥ पछी आपे प्रसादि दयाळ । जाणी
 वेचरने नानो वाळ ॥४४॥ लिंघु मिठां जामफळ जेह । आपे पेंढा
 प्रसादिना तेह ॥ खाय पेंढा वस्त्राणेछे बहु । देखे सत्संगी कुसंगी
 सह ॥४५॥ कहे कुसंगी पारखुं लहीए । त्यारे स्वामिजिने साचा
 कहीए ॥ एम कहिने लिघो बोलावी । वेश वेचरिया आंदि आची
 ॥४६॥ तारां वस्त्र उतारिने लहीए । लाव्य प्रसादितो साचो क-
 हीए ॥ पछी उतारिलिघां अंबर । कहे समाधि हवे तुं कस्य ॥४७॥
 पछी वेचरे समाधि करि । गयो जियां वेठाहता हरि ॥ पछी साधुं

जोइ हरि हश । जोइ एनी दिगेंवर दशा ॥४८॥ आप्या वण्य पेंडा
तेहवारे । जागि देखाव्या सहुने त्यारे ॥ जोइने सहु आश्चर्य पाम्यां ।
धन्यं स्वामी कहि शिश नाम्यां ॥४९॥ एम परचा अपरमपार ।
आपे अलवेलोजि आ चार ॥ तेणे वर्तेछे अति आनंद । कहुं न
जाय निष्कुलानंद ॥५०॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंद-
स्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीजिमहाराजे
हरिजनने परचा पुर्या एनामे एकसो ने छेंतालिसुं प्रकरणम् ॥१४६॥

पूर्वछायो—वळी वडोदरे वाल्यमे । जेह कर्या जननां काज ॥
सांभळज्यो संक्षेपशुं । जेहजेह कर्यु महाराज ॥१॥ सोनी कुळमां
भक्त भलो । त्रिकमजि तेनुं नाम ॥ तेनो सुत दयाळजि । थाय
धारणा देखे धाम ॥२॥ एक दिवस करी धारणा । गयो जियां
हंता जगदीश ॥ तियां हता बहु देवता । करे स्तवन क्रोड्य तेविश
॥३॥ तेने महाराजे पुछियुं । तमे राजि हो सहु देव ॥ तो नरना-
रायण मूरति । पधराविण ततखेव ॥४॥ चोपाइ—त्यारे देव कहे
बहु सारं । घणुं गमतुंछे ए अमारुं ॥ आ भूमिना छे एज भूपति ।
तेनी कयांय नथी जो मूरति ॥५॥ माटे जरूर करवुं ए काज । एम
बोलियो सुरसमाज ॥ ते दयाळजि देखिने आव्यो । त्यांनी ख-
बर ते आंहि लाव्यो ॥६॥ दिठा देवता समाधिमांइ । तेनां कक्षां
नाम रूप आंइ ॥ पाम्या आश्चर्य सहु सांभळी । कहुं वात एनी एक
वळी ॥७॥ त्रिकमजि कहे एनो तात । तुं सांभळजे दयाळजि वात ॥
माग्ये माळा तुं धारणामांहि । आपे नाथ तो लावज्ये आंहि ॥८॥
बोल्या इच्छाराम रणछोड । नाथ हाथनी माळानो कोड ॥ मळे प्र-

सादिनी क्यांथी मालु । माग्ये दिये दया करी घालु ॥९॥ कहे
 लालदास रगनाथ । आले नाथ माळा तुजसाथ ॥ तो एथकी मोटि
 नहि वात । मळे अलौकि माळा साक्षात ॥१०॥ त्वारे बोलिया
 भगवानदास । नथी गउमुखी मुजपास ॥ क्यांथी मळे प्रसादीनी
 मने । मळेतो लाव्ये कहुंछुं तने ॥११॥ कहे वणारशि मुण्य घाळा ।
 मारे नथी बेरखो ने माळा ॥ सहुने आपे नाथ दया करी । तो
 मागज्ये मारुं करगरी ॥१२॥ मुणि संदेश एटला काने । पछी
 दयाळजि वेढो ध्याने ॥ गयो धारणामां प्रभुपास । अतिहेते बोलया
 अविनाश ॥१३॥ शुंशुं लेवा आव्योछो तुं आज । माग्य आपीए
 कहे महाराज ॥ त्वारे घालजि कहे सुणो नाथ । मागि माळा पट
 मुजसाथ ॥१४॥ एक बेरखो गउमुखी एक । आपो मनेतो वळी
 विशेक ॥ पछी आप्यां सघळां ए नाथे । जागि दयाळजि लाव्यो
 साथे ॥१५॥ जेणेजेणे भगाविति जेवी । दिधि सहुने माळाओ तेवी ॥
 जाडि क्षिणि सुखव्य तुलसीनी । आपी गौमुखी एक नविनी ॥१६॥
 सहु जोइने आश्चर्य पाभ्यां । धन्य स्वामी कहि शिश नाम्यां ॥
 भाइयो आतो वात मोटि कहीए । आथी पर्चो.त्रिजो कियो लहीए
 ॥१७॥ वळी एक दिवस दयाळो । करी समाधि थयो सुखाळो ॥
 आव्यो समाधि मांदिथी वार । लाव्यो जामफळ पांचवार ॥१८॥
 क्यारे पांच क्यारे सावसात । लावे समाधिमांथी साक्षात ॥ आपी
 प्रसादी ने पोत्ये लिये । एम पर्चा नाथ बहु दिये ॥१९॥ त्वार-
 पछि समाधिमां वळी । लाव्यो पांच पाकि केळा फळी ॥ त्वार-
 पछि वरफि बहुवार । पेंढा पतासांनो नहि पार ॥२०॥ साकर

वळी श्रीफळ आदि । नित्य नवि लावे परसादि ॥ आणे अहो-
 निश अलौकि चीज । कहेतां लपतां न आवे तेज ॥२१॥ वळी
 एकदि दीनदयाळ । आवी प्रकट जमिया थाळ ॥ दिठा बहु जने
 बहुनामी । जमि पधार्या अंतरजामी ॥२२॥ एम परचा थायछे नि-
 त्य । धन्यधन्य ए भक्तनी ग्रीत्य ॥ वळी वात कहुं मानो सत्य । एनुं
 चोराणुं माळा रजत ॥२३॥ तेतो चोरे संताड्युंछे अति । केने न जडे
 न पडे गति ॥ पळी घालजि घारणा करी । गयो तियां जियां हता
 हरि ॥२४॥ देखि घालने घोल्या महाराज । तारी गइ चीज आपुं
 आज ॥ पळी एज माळा एज रुपुं । लइ दयाळजि कर सोंप्युं ॥२५॥
 जागि घाळजिये तेह दिधुं । माळा रुपुं ओळखिने लिधुं ॥ जोइ आ-
 श्वर्य पामिया जन । सहु कहेवा लाग्या धन्यधन्य ॥२६॥ एवी अलौ-
 किक रीत्य जोइ । माने भाग्य मोडुं सहु कोइ ॥ वळी वात कहुं एक
 विजि । जे वावरिछे सामर्थि श्रीजि ॥२७॥ एक सोनि वल्लभजि
 सारो । प्रेमिभक्त प्रभुजिने प्यारो ॥ राखे नियम अति हेतधारी ।
 जमे अन्न जवने सुधारी ॥२८॥ पडि एकदि जंतुनी भ्रांत । गयुं सुख
 न रहि निरांत्य ॥ पळी एम विचारियुं मन । आजथकी लेवुं नहि
 अन्न ॥२९॥ तेने वीति गया बहु दन । तोय न थाय जम्यानुं
 मन ॥ करे भजन महाराजतणुं । तेणे रहे खुमारिमां घणुं ॥३०॥
 पळी महाराजे मोकळ्युं कहि । ए टेक तारे राखवि नहि ॥ जम्य
 अन्न तुं दन आजथी । मेली खावुं सिद्ध थावुं नथी ॥३१॥ कहुं
 वचन एज्यारे श्रीमुख । त्यारे लागि वल्लभने भुख ॥ एवी सामर्थि
 नाथनी जोइ । कहे धन्यधन्य सहु कोइ ॥३२॥ एवी आश्चर्यकारी

छे घातुं । ते में लखतां नयी लखातुं ॥ बळी भक्त क्षतरि वखाणुं ।
 नाम वजेसिंघ तेनुं जाणुं ॥३३॥ तेना तनमां आवियो ताव । थयो
 अन्नजळनो अभाव ॥ अति तावमां तवाणुं तन । तोय मुखे न मेले
 भजन ॥३४॥ पछी पधार्या प्राणआधार । कथुं तावने निसख
 धार ॥ त्यारे ताव निसर्यो तेधार । मूर्तिमान उमो आवी बार
 ॥३५॥ हति नाथ हाथे सारी छडी । मारी तावने ग्रण्य ते घडी ॥
 भाग्यो ताव पाडि काळि चीस । नाथ आवडि म करो रीस ॥३६॥
 हवे एना तनमां न आयुं । आयुंतो चोर समागे कायुं ॥ एम काव्यो
 ताव जनमांथी । दइ दर्शन पधार्या त्यांथी ॥३७॥ बळी भक्त आ-
 दित ते कडियो । तेनेपण ताव तेम चडियो ॥ काळ्यो एमनो एम
 महाराजे । नाव्यो फरि गयो वाजोवाजे ॥३८॥ एम घडिंघडि प-
 लपळे । बहु परचा जनने मळे ॥ करे रक्षा अनंत प्रकारे । हरेछे
 जनदुःख आचारे ॥३९॥ एक भक्त वणिक वापुजि । थयां सत्संगी
 कुसंग तजि ॥ साचा जाण्या सहजानंद स्वामी । विजा जाण्या क्रोधी
 लोमी कामी ॥४०॥ एम जाणि क्यो सत्संग । चव्यो अंगे न
 उतरे रंग ॥ करे हरिभजन हमेश । नहि निश्चयमां संशयलेश
 ॥४१॥ एक दिवसे दर्शनकाज । बहुबहु संभार्या महाराज ॥
 आव्या नाथ अलौकिक रूपे । सुंदर घनश्यामस्वरूपे ॥४२॥ जोया
 वापुभाये बहुनामी । पधार्या प्रकट पोत्ये स्वामी ॥ पछी उंठि
 लाग्यो प्रभु पाय । निखि हर्ष हैयामां न माय ॥४३॥ जाणुं प-
 धार्या प्रकट प्रमाण । आवी मूर्ति न समइयो सुजाण ॥ दिधां दर्शन
 संहुने बोलावी । निख्या नाथ गळ पृद्धे आवी ॥४४॥ पछी लेवा-

गयो पूजासाज । त्यांतो चालिनिसर्या महाराज ॥ सह जोइ थयांछे
थकित । धन्यधन्य सत्संगिनी रीत्य ॥४५॥ आम दर्शन दीयेद-
याळ । एवुं सुणुं नोतुं कोइ काळ ॥ आवा पर्चा आपे जियां हरि ।
नथी वात विजि ए उपरी ॥४६॥ घणा थया थाशे अवतार । वाळ्यो
आंक घाले आणि वार ॥ आज आप्योछे जेजे आनंद । लखि
नहि शके निष्कुळानंद ॥४७॥ इति श्रीमदैकान्तिकंधर्मप्रवर्तकश्रीसह-
जानंदस्वामिशिष्यनिष्कुळानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीजि-
महाराजे हरिजनने परचा पुर्या एनामे एकसो ने सद्वताळिशुं प्रक-
रणम् ॥१४७॥

पूर्वछायो—वळी वखाणुं वडोदरे । हरिजन मननुं हेत ॥ भावे
भक्ति मेलि करे । सोंपि तन मन धनसमेत ॥१॥ जोये न मळें जं-
क्तमां । एह जेवां जन एक ॥ ग्रीत्य जेनी प्रकट प्रभुमां । ग्रहि न मूके
टेक ॥२॥ एवां जन अनेक छे । जेनां पुर्या हरिए लाड ॥ तेनी
कीर्ति लखवा । मारा चित्तमां घणि चाड ॥३॥ ब्राह्मण नागरी ना-
त्यमां । एक मोंघिवाइ हरिजन ॥ अचळमति महाराजमां । करे भावे
सहित भजन ॥४॥ चोपाइ—भजे भावे भरी भगवान । समझे
हरिने सामर्थिवान ॥ थाय समाधि देखे श्रीहरि । अतिसुखी रहे
सुखेकरी ॥५॥ एक दिवस धारणामांइ । गइ हता हरि पोत्ये त्यांइ ॥
कर्यु दर्शन दयाळुतणुं । तेणे आव्युंछे आनंद वणुं ॥६॥ पळी मों-
घिवाइ कहे महाराज । तमे नाथ छो राजाधिराज ॥ सर्वे अवतार
तमेज धार्या । जुगोजुगमां जन उधार्या ॥७॥ केवो लिधो कृष्ण
अवतार । केवां धर्यातां आयुध चार ॥ वळी अष्ट पटराणी जेह ।

जेना सुत सुभग छे तेह ॥८॥ एह सहित इच्छु दर्शन । दियो हे-
 प्रभु थइ प्रसन्न ॥ पछी हशि बोल्या हरिराय । जोइ जनमन अभि-
 प्राय ॥९॥ धर्युं कृष्णरूप मुखखाणी । संगे शोभे अष्ट पटराणी ॥
 शंख चक्र गदा पद्म घरी । शोभे सुतसहित श्रीहरि ॥१०॥ एवां
 दिघां आविने दर्शन । जोइ जन थयांछे मगन ॥ दइ दर्शन पधार्या
 नाथ । निखिं थकित थयो सौं साथ ॥११॥ कहे आश्चर्य वारता
 आतो । थयो परचो कह्यो नथी जातो ॥ वळी एक विजि एनी
 वात । सह्यु सांमळज्यो ते साक्षात ॥१२॥ कयों महाराजने काजे
 थाळ । आवी जमिया दीनदयाळ ॥ जम्या पेंढा पतासां ने पाक ।
 वढां भजियां सुंदर शाके ॥१३॥ जमी अर्थ वडुं आप्युं नाथे । लिधुं
 मोंघियाये हाथोहाथे ॥ आपी प्रसादि बेंचिने तेनी । वळी वात
 कहुं विजि एनी ॥१४॥ विजे दिवस बद्रिनां फळ । जेनां द्विणां
 विज जाडां दळ ॥ ते आप्यांछे पोशमरी पोत्ये । एवां विजां मळे
 नहि गोत्ये ॥१५॥ एम पर्चा अपरमपार । आपे बालोजि चारम-
 वार ॥ हरिजनमां मोटेरां मुखी । अतिअलौकि सुरमां सुखी ॥१६॥
 तेने घेर बाइयो हरिजन । नित्ये सुणे कथा कीरतन ॥ बेसे समा
 बाइयोनी मंडळी । करे वात प्रकटनी वळी ॥१७॥ हँये प्रीत्य ह-
 रिमांदि घणी । शुं कहीए मोखप बायोतणी ॥ तेने एक दिवस
 मोझार । थइ पुष्पनी वृष्टि अपार ॥१८॥ ते सतसंगिरुसंगि मळी ।
 सौए विणिलिघां तेह वळी ॥ एम थयुं दिन दोय चार । एहादि
 नहि पर्चानो पार ॥१९॥ एवा परचा थाय अनंत । कहेवां लखवां
 न आवे अंत ॥ वळी एक कहुं विजि वात । सामर्थि श्रीहरिनी सा-

क्षात ॥२०॥ एक अंबाबाई छे दक्षणी । करे भक्ति प्रभुजिनी घणी ॥
 तेना देहनो आवियो अंत । आव्या तेडवा श्रीभगवंत ॥२१॥ लाव्या
 विमान ते लाखो लेखे । चाल्या तेडि जन सहु देखे ॥ सतसंगि
 कुसंगि सहुने । थयां दर्शन जन बहुने ॥२२॥ त्यारपछि एह अं-
 बाबाई । दिठां जने ते समाधिमांइ ॥ तेसाथे एम मोकल्युं कइ ।
 एक एंधाणि सुंदर दइ ॥२३॥ शाम साडी पटारामां मेली । ते
 छे मिजि बाईने आपेली ॥ एवात सर्वे साचि जो थाय । तो तमे
 संशे करशो मां कांय ॥२४॥ ते कहुं आवी समाधिवाने । मान्युं
 सत्य सुणि सर्वे काने ॥ जेजे वात मोकलिति कइ । तेते सरवे
 साचिज थइ ॥२५॥ जोइ आश्चर्य पामियां जन । सहु कहेवा लाग्यां
 धन्यधन्य ॥ वळी वात अनुपम एक । कहुं सामर्थि हरिनी वि-
 शेक ॥२६॥ एक हरिजन द्विजमांइ । तेनुं नाम छे जमुनांबाई ॥ ह-
 रिभक्त अति हेतवान । घरे प्रकट प्रभुनुं ध्यान ॥२७॥ तेनुं हेत
 जोइने दयाळ । नित्ये जमे भोजननो थाळ ॥ सारां पहेरि पीतां-
 वरं श्याम । दिये दर्शन सुखना घाम ॥२८॥ वळी भूत भविष्यनुं
 भाखे । होय थावानुं ते कहि दाखे ॥ थाय साचुं ए सर्वेज ज्यारे ।
 पामे आश्चर्य सहु जन त्यारे ॥२९॥ एम जमुनांबाईने घेर । आवे
 नित्य हरि करि महेर ॥ एक सोनिवाई हरिजन । नाम पारवती
 ते पावन ॥३०॥ जेने हेत अति हरिमांइ । विजे ग्रीत्य नहि जेने
 क्यांइ ॥ तेना घरमां कुसंग घणो । करे द्वेष सहु बाईतणो ॥३१॥
 सतसंगमां जावा न आपे । कहि वांकां वचन संतापे ॥ सुणि सर्वे
 बोले नहि बाई । करे भजन वेठि घरमांइ ॥३२॥ तेनी ग्रीत्ये ताण्या

मगवान । दिये नित्ये ते दर्शनदान ॥ जमे थाळ दयाळ आविने ।
 दिये प्रसादि सारी लाविने ॥३३॥ कोइ दिवस एवोन जाय । जे
 नावे नाथजि घरमांय ॥ एम पार्वतीवाइने घेर । नित्य करे हरि
 लीलालेर ॥३४॥ एम लाड पाळे हरिजननां । करे गमतां काज
 जनमननां ॥ एम पर्चा आपे अविनाश । धन्य हरिजन हरिदास
 ॥३५॥ बळी एक दिन आण्या हरि । तेने जमाव्या भजियां करि ॥
 अतिप्रेममां टेंव न रहि । आप्यां भजियां काचेरां लहि ॥३६॥ जमि
 पधार्या जगजीवन । वाइ मांघिवाइने भुवन ॥ कहे आज पारवती
 हाथ । काचां भजियां जम्या कहे नाथ ॥३७॥ एवी वात अलौकिक
 जेह । जाणि जन मगन रहे तेह ॥ सर्वे जाणो ए प्रकट प्रमाण ।
 रखे स्वप्न समझो सुजाण ॥३८॥ बळी एक तंबोळि ते मांड । नाम
 तेनुं छे जमुनावाइ ॥ तेने धारणा धाय हमेश । करे प्रभुपासे ते
 प्रवेश ॥३९॥ समाधिमां करे हरिसेवा । नित्य जमाडे मिठाइ मेवा ॥
 तेनी वात जाणि जन विजे । सुणि पापियां न परतिजे ॥४०॥ कहे
 ए वात सर्वे छे खोटी । सुखखादनी करोछो मोटी ॥ ज्यारे न-
 जरे देखिये अमे । त्यारे मानिये जे कहो तमे ॥४१॥ करो तमारे
 घेर भोजन । भाणे बेशि जमे भगवन ॥ जेजे भोजन घरिये थाळे ।
 थाय ओछुं तेमां तेहकाले ॥४२॥ ते अमारी आंख्ये जो देखिये । तो
 सहु वारता साचि लेखिये ॥ एवुं सुणि हरिजन वाइ । कर्यो थाळ
 पोत्ये घरमांड ॥४३॥ ययो सुंदर थाळ तैयार । प्रीत्ये जमिया प्रा-
 णआधार ॥ जमि पधार्या जीवन ज्यारे । फुलहार देतागया त्यारे
 ॥४४॥ जेजे भोजने मर्योतो थाळ । ययुं अर्घु जमिया दयाळ ॥ दि-

ठो फुलनो प्रकट हार । जोइ थकित थयां नरनाख ॥४५॥ कहे आ
वात सरवे साची । जाणो सत्य नथी कांइ काची ॥ जोने हार सारु
नरसइ । कर्या कालावाला जने कइ ॥४६॥ एवा हजारो आपेछे
हार । चालो भक्तने चारमवार ॥ आज वावरेछे जे सामर्थि । एवी
कोइदि वावरी नथी ॥४७॥ धन्यधन्य आजनो प्रताप । कवि कोड्ये
थाय नहि थाप ॥ वळी करिछे जननी साय । ते निष्कुळानंदे न
लखाय ॥४८॥ इति श्रीमदेकान्तिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्य-
निष्कुळानंदमुनिविरचिते भक्तचित्तमणिमध्ये श्रीजिमहाराजे हरिजनने
परचा पुर्या एनामे एकसो ने अढतालिशमुं प्रकरणम् ॥१४८॥

पूर्वछायो—वळी परचा वडोदरे । जे पुर्या जगजीवन ॥ अति
अनुपम वारता । कहुं सांभळज्यो सहु जन ॥१॥ सत्संगिनी जे
श्रीहरि । आ समे करेछे सहाय ॥ अतिसामर्थि हरि वावरे । ते
नावे लख्या मांय ॥२॥ पण गुण गातां गोविंदना । नथी आवती
मने आळस ॥ श्रवण दइ सहु सांभळो । कहुं हरिजनना जश
॥३॥ भक्त एक भाविक छे । खरा ते खतरिमांई ॥ दुर्वळदास
दयाळनां । नाम तेनुं शामवाई ॥४॥ चोपाइ—कहुं तेहतणि हवे
चोंत । करे भजन बाई दिनरात्य ॥ रहे धारणामां आहु जाम ।
करतां थाय नहि घरकाम ॥५॥ ज्यारे आवे समाधिथी वाख ।
करे भोजन पान तेवार ॥ एह देह रेवानो उपाय । करे भोजन
हरिइच्छाय ॥६॥ पण एम थयुं एक दन । कोण आपशे वसु ने
अन्न ॥ एवी चिंता करि चित्तमांई । वेठि समाधिमां शामवाई
॥७॥ करी धारणा जागिछे ज्यारे । दिहुं सुंदर भोजन त्यारे ॥

सारा मोटा रोटा रुडी दाळ । मुख आगे मेलिगया घाल ॥८॥ एम
 हमेश हरि ए रीत्ये । आपे भोजन चाईने नित्ये ॥ एक दिन मण
 लोट लइ । शाक घुंताकनुं गया दइ ॥९॥ बळी पूजवा चरणार-
 विंद । आपिगया स्वामिसहजानंद ॥ बळी बछ दिठां फाटां अंग ।
 आप्यां नवीन सारां सोरंग ॥१०॥ सर्वे आप्युं ए समाधि मांड ।
 लावि प्रकटप्रमाण ते आंइ ॥ दिठां पगलां ने पट नवां । जोइ जन
 ते आश्चर्य हवां ॥११॥ एम हरिजननी चिंता जेह । नित्यप्रत्ये हरे
 हरि तेह ॥ बळी जन एक जिविचाई । काजु भक्त छे कणविमाई
 ॥१२॥ तेनो प्रेम जोइ भगवान । आपे अहोनिश दर्शनदान ॥
 केदि आपिजायछे प्रसादि । पुष्प हार शरकरा आदि ॥१३॥ बळी
 एकदि आब्या महाराज । कहे भुर्याछीए अमे आज ॥ होय तै-
 यारतो आप्य अन्न । नहितो जाशुं विजाने भुवन ॥१४॥ पछी
 काजु करीती कोदरी । जम्या भूधर ते भावकरी ॥ बळी विजेदि
 रोटली भाजि । करी राखिति तैयार ताजि ॥१५॥ आनि जम्या
 तेह अविनाश । पुरी जनना मननी आश ॥ सहज जाणे एम साक्षात ।
 नथी स्वप्नसमाधिनी बात ॥१६॥ जोइ जन थयांछि थकित । कहे
 धन्य चाई तारी प्रीत्य ॥ बळी हरिजन कहुं एक । नाम उमैया-
 चाई वणिक ॥१७॥ तेना घरमां कुसंग भारी । सतसंगमां आयतां
 वारी ॥ हरिजनमां जावा न आपे । जायतो सहज मळी संतापे ॥१८॥
 तेने वीतिगया व्रण दन । चाईये लिधुं नहि जळ अन्न ॥ पछी आ-
 विया दीनदयाळ । लाब्या भोजननो भरि थाळ ॥१९॥ रुडोरस
 ने रोटली ताजि । मेळि रसमां साकर झाझि ॥ तेह जमाडि गया

जीवन । बली दिघां अलौकि दर्शन ॥२०॥ करीं अलौकिक एह
 काज । पछी त्यांथी पधार्या महाराज ॥ बली क्षत्रिकुळे एक बाई ।
 नित्य वेसति धारणामाई ॥२१॥ तेनी सुता प्रेमबाई कहिए । वेसे
 पासे ते देखादेखिए ॥ तेनो भाव जोइ भगवान । दिघां प्रकट
 दर्शनदान ॥२२॥ देखी पांच वरपनुं बाळ । अतिहेते बोलावे द-
 याळ ॥ पछी कंठेथी हार उतारी । दिघो बाईने देव मुरारी ॥२३॥
 बलीं गजरा बांधि वे हाथ । आपी प्रसादि पधार्या नाथ ॥ तेह
 हार ने गजरा जेह । दिठा प्रकट सहजने तेह ॥२४॥ जोइ आश्चर्य
 पामियां जन । पछी पुछणुं कहि धन्य धन्य ॥ कहुं हार गजरा
 आ क्यांथी । कहे बाई लावि ध्यानमांथी ॥२५॥ दिघा हरि करि
 मने दया । आप्या ब्रह्ममोहोले लावि इयां ॥ त्यारे सहज कहे ध-
 न्यधन्य । पामी पर्चा तुं मानज्ये मन ॥२६॥ एम जनने जग-
 जीवन । आपे महासुख करे मगन ॥ बली हरिजन कहुं एक ।
 नाम लक्ष्मीबाई वणिक ॥२७॥ नकि सतसंगी निरधार । प्रभु
 प्रकटमां जेने प्यार ॥ अतिहेत प्रीत्य हरिमांइ । प्रभु विना गमे
 नहि कांइ ॥२८॥ तेनुं हेत जोइ हरिराय । पळ एक अळगा न
 थाय ॥ जेजे कहे तेते करे नाथ । सदा प्रेमे रहे प्रेमिसाय ॥२९॥
 आपीजाय अलौकि प्रसादि । जेने इच्छे भव ब्रह्मा आदि ॥ आपे
 सुंदर जमेल थाळ । आवी प्रकट पोत्ये दयाळ ॥३०॥ आपे सोपारी
 एलची पान । काथो चुनो लविंग निदान ॥ एह आदि मुखवास्त
 जेह । आपे नित्य प्रत्ये हरि तेह ॥३१॥ बली दीनबंधु एक दिन ।
 आप्यां वस्त्र अनुप नवीन ॥ अन्न वस्त्र आदि जोइए जेह । आपे

હરિ દયા કરી તેહ ॥૩૨॥ આપે સમાધિમાં અવિનાશ । જામે ત્યાં રહે
 પોતાની પાસ ॥ અલૌકિક જે વસ્તુ અનુપ । આવે આ લોકમાં તદ-
 રૂપ ॥૩૩॥ સદુ દેહિને કરે વિચાર । ધન્ય સ્વામી સમર્થ અંપાર ॥
 આવી રીત્ય દિઠિ નહિ ક્યાંઈ । જેવી રીત્ય છે સત્સંગમાંઈ ॥૩૪॥
 ધન્ય પ્રમુધન્ય અવતાર । પુર્યા પરચાનો નહિ પાર ॥ આજ જનનાં
 કરોહો કાજ । ઇયાં ન કર્યા કેદિ મહારાજ ॥૩૫॥ એક વારતા
 સાંભળો વઢી । સદુ થકિત થાયો સાંભળી ॥ એક મક્ત હુંદુવા
 દક્ષણી । કરે ભક્તિ મહારાજની ઘણી ॥૩૬॥ તેની સુતા તે મ-
 થુરાંપાઈ । અતિસુખી રહે સમાધિમાંઈ ॥ હરિપાસે તે હમેશ જાય ।
 નિત્ય દર્શન નાથનાં થાય ॥૩૭॥ જ્યારે આવે સમાધિથી વાર ।
 કરે વારતા મોટિ અપાર ॥ તેતો સાંભળી સરવે જન । અતિ મનાયું
 આશ્ચર્ય મન ॥૩૮॥ પછી કહું નરેશને જઈ । સુણિ વાત જાતિ નથી
 કહ ॥ એક પાંચ વરપની વાઈ । શિ કહિયે એહની મોટાઈ ॥૩૯॥
 મહાસામર્થિવાન સાક્ષાત । જઈ સાંભળો ને એની વાત ॥ ત્યારે રાજા
 કહે બુદ્ધિવાન । જઈ જોઈ આવો એનું જ્ઞાન ॥૪૦॥ આવ્યા ઢાહ્યા
 શિયાણા ત્યાં મઢી । વાઈ મુશની વાત સાંભળી ॥ યયા થકિત ન શ-
 ક્યા વોલી । હતું પુછ્યું તે ગયા ઝૂલી ॥૪૧॥ પછી કહિ રાજાને
 એ વાત । એતો દેવ દિસેછે સાક્ષાત ॥ એની સામર્થિ સર્વે તે જોઈ ।
 વોલ્યા સ્વામી વિજું નહિ કોઈ ॥૪૨॥ અમે પૂરણ પરચો પામી ।
 આવ્યા આંહિ અમે શિશ નામી ॥ એમ દેહાહ્યો ચમતકાર ।
 વઢી કહું થયું વિજિવાર ॥૪૩॥ એક વણિક વાઈ અણુજ । નહિ
 સંત અસંતની સુજ ॥ મેલ્યા ગુરુ ગાફલ ગમાર । તેનો પલ્લો અં-

तरमां भार ॥४४॥ तेने वहिगयां वर्ष विश । नाव्युं अंतरमां सुख
 लेश ॥ पछी मथुरांवाईने मळी । कहि पोतानी वात सघळी ॥४५॥
 विश वर्ष वैष्णवमां रहि । करी वात न कर्यानी कहि ॥ कर्तुं सर्वे में
 कल्याण काज । शांति न वळि न टळी दाक्ष ॥४६॥ हवे जेम कहो
 तेम करुं । जो हुं संसारसागर तरुं ॥ त्यारे बोलियां मथुरांवाई ।
 काल्य वहेली आवज्ये तुं आई ॥४७॥ पछी आवी वाई विजे दन ।
 तेने बेसारी करचा भजन ॥ थइ धारणा ने दिहुं धाम । जेनुं गो-
 लोक कहेवाय नाम ॥४८॥ दिठां गोप गोपी गायो घणी । दिठि
 शोभा विरजा वनतणी ॥ दिठा कृष्ण राधा बहु राणी । तेनी स-
 खियो ते न जाय गणी ॥४९॥ एहआदि जोयुं सर्वे धाम । जोइ
 पोतिछे हयानी हाम ॥ पछी आवि कहि वात एह । सुणि सर्वे
 जने मळि तेह ॥५०॥ कहे थइ कृतारथ आज । करी महेर मने
 श्रीमहाराज ॥ हुंतो पामिछुं परचो मोटो । सत्य स्वामी विजो मत
 सोटो ॥५१॥ एम पुरे परचा हमेश । लखि न शके गुण गणेश ॥
 कहि वात बडोदरातणी । नथी एटली मिजि छे घणी ॥५२॥ नथी
 किधो में बहु विस्तार । कहि लासमागनी लगार ॥ आज साय
 करेछे श्रीहरि । तेतो वात जाति नथी करी ॥५३॥ जेजे समरेछे
 सहजानंद । तेतो पामेछे असंड आनंद ॥ तेनो तोल माप नव्य
 थाय । ते केम निष्कुलानंदे लखाय ॥५४॥ इति श्रीमदेकांतिक-
 धर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंता-
 मणिमध्ये श्रीजिमहाराजे हरिजनने परचा पुर्या एनामे एकसो ने ओ-
 गणपचाशमुं प्रकरणम् ॥१४९॥

पूर्वछायो—कहुं देश कानममां । एक इटोलुं गाम ॥ भक्त
 भला कणवि कुळे । जाणो जिजिमाइ नाम ॥१॥ सतसंगमां शि-
 रोमणि । वळी हरिमां घणुं हेत ॥ अचळ किधो आशरो । सोंपि
 तनमन घनसमेत ॥२॥ आयुप सुख्ये आवियो । भाइ एना देहनो
 अंत ॥ तेने आव्या तेडवा । निजभक्त जाणि भगवंत ॥३॥ निज-
 सखा बहु संत साथे । मोटामोटा मुनिराज ॥ सुवर्णमय रथमांइ । वेशि
 पधार्या महाराज ॥४॥ चोपाइ—आव्या अर्ध रात्ये अविनाश ।
 थयो गाममां बहु प्रकाश ॥ एक द्विजभक्त बापुभाइ । छोड्यो रथ
 तेना फळिमांइ ॥५॥ जागि लागिया बापुजि पाय । निर्दिं नाथने
 वृत्त न थाय ॥ कहे थयो कृतारथ आज । तमे घेर पधार्या महा-
 राज ॥६॥ हवे रहो राजि थइ नाथ । एम कहे उमो जोडि हाथ ॥
 पछी बोलिया श्रीमहाराज । अमे आव्या जिजिमाइ काज ॥७॥
 एने तेडिजाशुं आज अमे । सत्य मानो बापुभाइ तमे ॥ त्यारे बोल्या
 बापुभाइ एम । एने मेलिजाओ कहीए केम ॥८॥ पण सत्संगमां
 एह जेया । विजा नथी शिसामण्य देवा ॥ त्यारे नाथ कहे नहि
 लैये । लेशुं एना बळघने तैये ॥९॥ त्यारे बोल्या बापु हरिजन ।
 प्रभु एवं शियुं एनुं पुन्य ॥ त्यारे श्रीहरि कहे संतअर्थे । जुत्योतो
 ए रसोइने रथे ॥१०॥ माटे लइजाशुं एने आज । एम कहि पधार्या
 महाराज ॥ पछी बापुभाइ तेह पळे । गयो जिजिमाइने पासळे ॥११॥
 कहे हमणां पधार्याता नाथ । बहु संत हता हरिसाथ ॥ तेतो ते-
 ड्या आव्याता तमने । पण राखिगया कहुं अमने ॥१२॥ पण ए
 वात साचितो मळे । जाये बळघ तमारा पासळे ॥ पछी करी दिनो

जोयुं जइ । त्यांतो वळघियांना प्राण नइ ॥१३॥ पंछी सहुने तेडि
 करी वात । जे दिठिति नजरे साक्षात ॥ तेह सांभळी आश्वर्य पाम्यां ।
 धन्य स्वामी कहि शिशु नाम्यां ॥१४॥ कहे परचो थयोछे आ भारी ।
 एम कहेवा लाग्यां नरनारी ॥ वळी वात विजि एक कहुं । तमे सां-
 भळज्यो जन सहु ॥१५॥ कानममां मांगरोळ गामे । कणवि भक्त
 त्यां वेचर.नामे ॥ करे खेती ते निर्वाह काज । मुखे भजे स्वामी
 श्रीमहाराज ॥१६॥ पाळे व्रत प्रतिमामां ग्रीत । खेतिवाडीमां न
 वेसे चित्त ॥ त्यारे सरकारे कहुं बोलावी । मख रुपैया अमने लावी
 ॥१७॥ एम कहिने बेसार्यो तर्त । आपे क्यांथी गांठे नहि गर्थ ॥
 वेठां वीतिगया वेड दन । लेवादिधुं नहि जळ अन्न ॥१८॥ त्यारे
 वेचरे कर्यो विचार । प्रभु केम उतारशो पार ॥ मारेतो बळ एक
 तमारुं । विजो नथी तम विना वारुं ॥१९॥ एम कहेता पधार्या
 महाराज । निजजन छोडाववा काज ॥ देखि दुष्ट गया दले डरी ।
 मांगि वेडि तेडिचाल्या हरि ॥२०॥ लइ सर्वे एनो जे समाज ।
 पडोचाब्यो जियां विजानुं राज ॥ सरवे जखमारी रक्षा जोइ । केज्ये
 आविशवया नहि कोइ ॥२१॥ एम करी अलौकिक काज । पंछी
 पधार्या त्यांथी महाराज ॥ वळी वात कहुं एक सारी । सुणो सर्वे
 छे चमत्कारी ॥२२॥ एक कानमे कराली गाम । बहु भक्त वसे
 एह ठाम ॥ अतिहेत ग्रीत्यनो नहि पार । एवा हरिजन नरनाख
 ॥२३॥ तियां परचा थयाछे बहु । लखुं केटला केटला कहु ॥ अं-
 तकाळे तजे जन तन । आवे तेडवा श्रीमगवन ॥२४॥ रथ वेल्य
 विमान ने वाजि । वेशिजाय तेपर थइ राजि ॥ एवा परचा था-

यछें लाखुं । तेतो केटलाक कहि दाखुं ॥२५॥ पण कहुं वात एक
 धळी । सर्वे जन लेज्यो ते.सांमळी ॥ एक पाटिदार नानोमाइ ।
 थया दुःखी मंदवाढमाइ ॥२६॥ तज्युं खावुं पिबुं जळ अन्न । तेने
 वीति गया बहु दन ॥ जेजे जोवा आवे जन पास । तेने नहि एना
 जीव्यानी आश ॥२७॥ पछी एक दाडे एम थयुं । नाडी प्राणादि
 कांइ न राहुं ॥ पछी संबंधि सर्वे त्यां मळी । काढो काढो कहे वळि
 वळी ॥२८॥ थयां तैयार लइ समाज । त्यारे पधार्या श्रीमहाराज ॥
 लाव्या रथ वेल्य ने विमान । आव्या संत मेळा भगवान ॥२९॥ सह
 जनने दर्शन थयां । कोइ दर्शन विना न रखा ॥ जोइ जन थयांछे
 मगन । कहे मले आव्या भगवन ॥३०॥ त्यारे बोलिया श्रीमहा-
 राज । अमे आव्या नानामाइ काज ॥ तेने तेडि लइ जायाता साथ ।
 पण मेलिजाशुं कहे नाथ ॥३१॥ पछी नानाने कहे महाराज । तने
 तेडि नहि जाइए आज ॥ माटे अन्न जळ हवे लेज्ये । सुखे स्वामि-
 नारायण कहेज्ये ॥३२॥ एम कहि चाल्या भगवन । जगजीवन
 जीवाडी जन ॥ जोइ आश्चर्य पामियां सह । कहे वात.आतो मोटि
 बहु ॥३३॥ आथी पचों त्रिजो शियो कहीए । सह विचारि जु-
 व्रोने हैये ॥ वळी वात कहुं त्रिजि एक । सुणो सामर्थि.हरिनी वि-
 शेक ॥३४॥ एक भक्त छे जेठियो वाळ । तेना देहनो आवियो
 काळ ॥ थयो मांदो.ने न बोले मुख । तेने जोइने कहे विमुक्त ॥३५॥
 कहे.आनेतो वळग्युं शोड । शुं जोइ रखा करोने धोड ॥ त्यारे वो-
 लियोछे एनो तात । एवी करयो मां कोइ वात ॥३६॥ मरे जीवे
 तेहुं नहि कांय । पण भुवापासे न जवाय ॥ थारो हरिनुं. गमतुं

हशे । तेनो शिदने करवो संशे ॥३७॥ एह वातं सुणि नहि कान ।
 त्यांतो पधारिया भगवान ॥ एक वाइ हति हरिजन । दिधां आवि
 तेने दरशन ॥३८॥ वाइ पाय लागिं जोडि हाथ । कहे क्यांथी पधा-
 रिया नाथ ॥ कहे नाथ आव्या अमे आज । जेठियाने तेडवाने काज
 ॥३९॥ पण मेलि जाशुं आज एने । कहेज्ये वातं जइने तुं तेने ॥ तेतुं
 आपिए तने एधांण । आप्युं कुंकुम अलौकि जाण्य ॥४०॥ करज्ये
 चांदलो आनो तुं जइ । स्वामिनारायण नाम लइ ॥ वेठो थइने बो-
 लशे बाळ । एम कहिने चाल्यां दयाळ ॥४१॥ पछी वाइ आवी
 तेने पास । कहुं आव्या हता अविनाश ॥ आप्युं कुंकुम चांदलो
 करवा । कहुं नथी जेठियाने मरवा ॥४२॥ प्रभु पधार्या हता सा-
 क्षात । कहि सरवे मुजने वात ॥ सहू सांभळि थकित थयां । धं-
 न्यधन्य प्रभु कहे रक्षां ॥४३॥ दितुं कुंकुम अलौकि एह । थयो तर्त
 वेठो जेठो तेह ॥ मळि वात कहि हरिजने । थयो पर्चो ए मानियुं
 मने ॥४४॥ वली एक वारता अनुप । सहू सांभळज्यो सुखरूप ॥
 एह देशमांये रणुगाम । त्यां जोगी प्रभावगर नाम ॥४५॥ सहू
 जाणे ए मोटो छे सिद्ध । राजा प्रजामांहि ते प्रसिद्ध ॥ तेणे सुणि
 संतनी वारता । जाण्या स्वामिने कल्याण करता ॥४६॥ पछी तजि
 संन्यासिनी रीत्य । करी प्रकट प्रभुजीशुं प्रीत्य ॥ एम करतां वीत्या
 बहु दन । अवध्ये त्यारध्या तजवा तन ॥४७॥ त्यारे तेडवा आव्या
 महाराज । लाव्या बहु विमान वाचाकाज ॥ आवी कंठमां आरोप्यो
 हार । आप्यो तोरो कहुं थाओ त्यार ॥४८॥ पछी वाजोजि वेठा
 विमान । तेडि चाल्या पोत्ये भगवान ॥ आप्यो हतो हार तोरो

जेह । रह्यो प्रकट कोटमां तेह ॥४९॥ सहु देखिने पाम्या आश्वर्ज ।
 कहे जुनो आ तोरो ने सज ॥ आतो अलौकिक वात बहु । एम
 कहे जन मळी सहु ॥५०॥ आतो प्रताप महाराजतणो । स्वामी स-
 हजानंदजिनो घणो ॥ एम परचा बहुबहु थाय । ते निष्कुलानंद
 न लसाय ॥५१॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्यामिशि-
 प्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते मङ्गलचिन्तामणिमध्ये श्रीजिमहाराजे हरिजनने
 परचा पुर्या एनामे एकसो ने पचाशमुं प्रकरणम् ॥१५०॥

पूर्वछायो—बळी परचा वर्णवी । कहुं कानम देशना कांय ॥
 धन्यधन्य एह भक्तने । जेनी श्रीहरिए करी साय ॥१॥ एक उ-
 त्तराद गाममां । कहीए कणवि साकर बाह ॥ हरिजन अतिहेत हैये ।
 प्रीत्य धणी प्रभुमांइ ॥२॥ तेना देहनो आवियो । बळी अवधि पोत्ये
 अंत ॥ च्यार दिवस मोरवी । आव्या पोत्ये मगअंत ॥३॥ आवी
 कहुं एह बाईने । तुं कख हरिनुं भजन ॥ आजयकी दन चारमां ।
 छुटशे तारं तन ॥४॥ चोपाह—पछी मानी बालानुं वचन । बाह
 वेठि करवा भजन ॥ समरे स्वामिने श्वासउश्वास । यह जक्तसुसथी
 उदास ॥५॥ एम करतां वीत्या दन चार । आव्या तेडना प्राणआ-
 घार ॥ एनी मत्रिजि नाम केशख । आव्या घनश्याम तेने घेर ॥६॥
 आव्या पोत्ये प्रकटप्रमाण । सुससागर श्याम सुजाण ॥ दिधां बहु
 जनने दर्शन । निखिं बाढ थड छेमगन ॥७॥ कहे धन्यधन्य मारा
 नाथ । आज अमने कयां सनाथ ॥ घणे दाडे पधार्याछो घेर । मुज
 रंकपर करी महेर ॥८॥ एम कहिने आप्यां आसन । कयां भात्य-
 भात्यनां भोजन ॥ पछी नाथ जम्या तेने घेर । करी मनमोहनजिए

महेर ॥९॥ जमि उठ्या आप्यो मुखवास । पछी हाथ जोडि कहे
दास ॥ आज आव्यानुं कारण कहीये । सुणि बोल्या स्वामिजि तैये
॥१०॥ तारी काकी साकरवाई नामे । तेने तेडिजायुं निजधामे ॥
आव्या ए सारु बेसिने वाजि । तेडिजातां तुं राजि कुराजि ॥११॥
त्यारे बोलीछे केशरवाई । एह जीवनी धन्य कमाइ ॥ जेने तेड्या
आव्याछो तमे । शिदने कुराजि थाये अमे ॥१२॥ एवुं सांभळि
बोल्या महाराज । नहि तेडिजाये एने आज ॥ पण चार दन मोख
आवी । एने तेड्यानुं ग्याता ठरावी ॥१३॥ तेने कहेज्ये तुं जइ व-
चन । कैये नहि छुटे तारुं तन ॥ एम कहि पधार्या महाराज ।
करी अलौकि एटलुं काज ॥१४॥ वळी वात कहुं एक सारी । ह-
रिजन लेव्यो ह्ये धारी ॥ कानमदेशमां केलोद गाम । तियां शेख
बलिभाइ नाम ॥१५॥ साचा संतनी वात सांभळी । गइ असत्य
आसता टळी ॥ साचा जाण्या सदगुरु स्वामी । बिजा जणाणा
खरा हरामी ॥१६॥ पीर फकीर मलां मलंग । तेने तजि कर्यो सत-
संग ॥ पछी सहुए कर्यो ए विचार । कर्यो बलिभाइ नात्य वार ॥१७॥
तेने वीतिगयां वर्ष चार । नहि बलिने संशय लगार ॥ भलो भक्त
जक्त नहि जेने । स्वामी विना माने नहि केने ॥१८॥ भजे प्रभु
प्रकट प्रमाण । सहु उपर रहि सुजाण ॥ एम करतां हरिमजन ।
तेने वीतिगया बहु दन ॥१९॥ पहोति अवधि देहनी ज्यारे ।
आव्या तेड्या महाराज त्यारे ॥ लाव्या रथ वेल्य ने विमान ।
आपे अथे घेशि सगवान ॥२०॥ आवी वाडीमां उतर्या नाथ । बहु
सखा छे पोताने साथ ॥ दिहुं वाडीवाळे ते प्रसिद्ध । रथ वेल्य वि-

मान बहुविद्ध ॥२१॥ घणां घोडां वळघ अपार । बोल्यो रखवाळो
 तेहवार ॥ मारी खेती आ जाशे खवाइ । अमारे छे आटली जी-
 वाइ ॥२२॥ त्यारे बोलिया दीनदयाळ । चिंता म कख तुं रखवाळ ॥
 आ वळघ ने घोडां अमारां । तारी खेतिनां नहि खानारां ॥२३॥
 अमे आव्या छीए आंहि आज । बलिमाइने तेडवा काज ॥ एम
 एने कहि अविनाश । पछी आव्या बलिमाइ पास ॥२४॥ थयां
 बलिमाइने दर्शन । लाग्यो पाय कहे धन्यधन्य ॥ मारे हवो भरुसो
 तमारो । जाणुं जरूर नहि विसारो ॥२५॥ त्यारे नाथ कहे अमे
 आज । आव्या तमने तेडवा काज ॥ एवुं सुण्युं बालानुं वचन ।
 चाल्या बलिमाइ तजि तन ॥२६॥ दिठा सतसंगी कुसंगी सहुए ।
 मान्युं आश्चर्य मनमां बहुए ॥ कहे धन्यधन्य सतसंग । जिति गया
 बलिमाइ जंग ॥२७॥ थयो परबो प्रकटप्रमाण । नहि माने मू-
 रख अजाण ॥ एम कहि रक्षां नरनारी । जोइ सामर्थ्य स्वामिनी
 भारी ॥२८॥ बळी सुरत शहेरनी वात । कहुं सहु सांभळो वि-
 ख्यात ॥ तियां रहे बहु हरिजन । करे स्वामी श्रीजिनुं भजन ॥२९॥
 पुरे परचा नित्यप्रत्ये नाथ । तेणे मगन रहे सहु साथ ॥ एवुं स-
 मझे नहि कोइ जन । प्रभु आव्या विना छुटे तन ॥३०॥ रथ बेल्य
 वाजि ने विमान । लावे अंतसमे भगवान ॥ आवे तेडवा जनने
 नाथ । मागि शिख जाय हरिसाथ ॥३१॥ एवो सहुने मने वि-
 श्वास । तन तजि जायुं प्रभुपास ॥ पण एक वात छे नवीन ।
 कहुं सांभळो जन प्रवीन ॥३२॥ एक पारशि अरदेशरजि । तेने
 सत्संगी रीत्य रजि ॥ साचा जाण्या सहजानंदस्वामी । विजा

जणाणा लोमी हरामी ॥३३॥ जोया जोगी जंगम संन्यासी । तपी
त्यागी वैरागी उदासी ॥ पीर फकीर मलां मलंगी । दिठां शेख
भेख बहुरंगी ॥३४॥ कण वण रखा कुकशा ग्रहि । एवा दिठा
जगतमां कहि ॥ जोइ लिधुं सर्वनुं ते सार । जाण्वा भुलेल भूमिनो
भार ॥३५॥ ज्यारे सांभळि स्वामिनी वात । त्यारे मनमां पाम्यो
निरांत ॥ पळी अतिशे विश्वास आव्यो । तेढि स्वामिने शहेरमां
लाव्यो ॥३६॥ अतिआदरे पधराव्या नाथ । हता मुनि पंच शत
साथ ॥ करी पूजा घेर पधरावी । सारी सेवा करी मनभावी ॥३७॥
लिधो लोचन भरिने लाओ । जाण्युं आवो नावे फरि दाओ ॥ ति-
यां नाथ रखा नव दन । दिघां बहु जीवने दर्शन ॥३८॥ करी अ-
नेक जननां काज । त्यांथी पाछा पधार्या महाराज ॥ तेने वीति गया
बहु दन । थयुं अरदेशरने स्वपन ॥३९॥ दिठा सहजानंद सुख-
कारी । अतितेजोमय मूर्ति भारी ॥ लाग्यो लळिलळि वळी पाय ।
निखिं नयणां तुप्त न धाय ॥४०॥ पळी नाथ कुंकुम लइ लाल । कयों
चंद्र अरदेशर भाल ॥ कहुं सवारे तने राजन । देशे मोख्यप मा-
नज्ये मन ॥४१॥ एम कहि पधार्या दयाळ । जाग्यो अरदेशर त-
तकाळ ॥ लइ दर्पण ने मुख देख्युं । दिठो चांदलो आश्चर्य लेख्युं
॥४२॥ थयुं कहुं हतुं ते महाराजे । आपी शहेर शुवागरी राजे ॥
जेजे कहिति स्वपने वात । तेवो सवारे थइ साक्षात ॥४३॥ पाम्यो
परचो आश्चर्य लेख्यो । भालमां चंद्र ग्रकट देख्यो ॥ एवां एवां आ
समे महाराज । करेछे जननां बहु काज ॥४४॥ वळी मत्त एक भ
गुनाम । तेने जाणे ते सघळं गाम ॥ लिये पारकि वढवेव्य वेचाति ।

करे नित्य कमाणि तेमांथी ॥४५॥ कहे सहु छे कजियादार । मुवा पछि जाये जमद्वार ॥ पण भगुने भरोसो भारी । नाथ नहि जुवे करणी मारी ॥४६॥ लोमी लंपटी छुं हुं हरामी । पण नहि तजे मुजने स्वामी ॥ एवो खरो विश्वास तेदले । न भजे विजाने कोइ पळे ॥४७॥ एम वीति गया बहु दन । आवी अवधि तजियुं तन ॥ आन्या तेडवा पोत्ये महाराज । लाव्या रथ एक भगुकाज ॥४८॥ तेणे हस्ति जुत्या जन जोइ । पाम्या आश्रय ते सहु कोइ ॥ कहे मांहोमांहि एम मळी । आवी वात न दिठि सांमळी ॥४९॥ हस्ति रथ दिठो द्रगे आज । चाल्या भगुने तेडि महाराज ॥ हुवां दर्शन जन बहुने । थयो परचो जणार्णुं सहुने ॥५०॥ एवा ए शहेरमांहि अनेक । थाय परचा न लखाय छेक ॥ सर्वे लखतां न आवे पार । कहे निष्कुलानंद निरघार ॥५१॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचित्तमणि-मध्ये श्रीजिमहाराजे हरिजनने परचा पुर्या एनामे एकसो ने एकावनमुं प्रकरणम् ॥१५१॥

पूर्वछायो—खानदेश बुरानपुरमां । बसे हरिजन जेह ॥ सहाय करी जेनी स्वामिए । कहुं सांमळ्यो हवे तेह ॥१॥ विप्र एक दिवान दादो । सतसंगी नहि सोय ॥ जाण्ये अजाण्ये जमाडिया । संत ते स्वामिना दोय ॥२॥ विजां पुन्यतो बहुं कर्यो । जनम घरिने जेह ॥ तेह मेळुं पुन्य आटलुं । थयुं अजाण्ये एह ॥३॥ एम करतां अग्रि तेनो । आच्यो ते देहनो अंत ॥ अवश्य तेडवा आविया । महा करु ते कृतांत ॥४॥ चोपाइ—अंतकाळे

आव्या जम ज्यारे । दिधुं दादाने दुःख ते वारे ॥ जेजे जन्म
 धरि कयां पाप । तेते संभारि कयो संताप ॥५॥ दिठा दादे जम-
 दूत ज्यारे । देवी देवने संभार्या ल्यारे ॥ संत माहंत संन्यासी
 सोय । तेह विना जे सेव्याता कोय ॥६॥ एह सर्वेने जोया सं-
 भारी । कहुं कोइ हरो पीडा मारी ॥ एह मांहिलुं एके न आव्युं ।
 तेवारे दादे शिष्य डोलाव्युं ॥७॥ कहे हवे करुं हुं शिपेख । केणे
 साय न करी आ वेख ॥ एम कहिने थयो निराश । त्यांतो संत
 दिठा दोय पास ॥८॥ कहे संत सुणो जमदूत । केम आविया
 आंहि कपुत ॥ जाओ वेलावेला पाछा बळी । केम उभारहाछो
 सांभळी ॥९॥ ल्यारे वोलिया जमना दूत । ठालुं शिदने करोछो
 तुत ॥ एह जीव केदि छे तमारो । सर्वे रीत्ये ए छे जो अमारो ॥१०॥
 माटे जोर तमारे न करवुं । जाओ यांथी आहुं नव्य फरवुं ॥ एवो
 संत ने जमनो वाद । सुणेछे दादो सर्वे संवाद ॥११॥ ल्यारे संत
 कहे जाशुं अमे । लइ जाओ जो लेचाय तमे ॥ ल्यारे जम कहे
 जोडी हाथ । तमे सुखे चालो अमसाथ ॥१२॥ जाइये धर्मरायने
 जो पास । ज्यां छे पाप पुन्यनो तपास ॥ एनां जोशे सुकृत
 संभाळी । हशे तमारो तो देशे वाळी ॥१३॥ एम कहि काढ्यो जीव
 ज्यारे । थइ सती तेनी नारी ल्यारे ॥ तेनो जीव आवी संगे मळ्यो ।
 नारीसहित जमपुर पळ्यो ॥१४॥ चाल्या संत जमदूत साथ । गया
 जियां हता जमनाथ ॥ धर्मे संतनुं सनमान किधुं । पछी ए जीवतुं
 खत लिधुं ॥१५॥ नहि पुन्य ने पाप अनंत । पुन्य एटळुं जम्या बे
 संत ॥ करी तेह पुन्यनो तपास । कहे धर्म जाओ हरियास ॥१६॥

पछी महाराज पासळे लाव्या । संत दोय तेह संगे आव्या ॥ त्यारे
 महाराज कहे सुणो जन । एणे आप्युंछे तमने अन्न ॥१७॥ माटे
 हमणां सुरपुर जाशे । पछी वैकुंठनो वास थाशे ॥ एम कहि आप्या
 दोय द्वार । पहेरी चाल्यां पुरुष ने नाख ॥१८॥ ते दिहुं सर्वे स-
 माधियाने । वळी जे कह्युं ते सुण्युं काने ॥ जाग्या समाधिमांहिथी
 ज्यारे । आवी सर्वे कहि वात त्यारे ॥१९॥ कहे आजथकी नव
 वरपे । दादो सतसंगमां देह धरशे ॥ थाशे सतसंगी नारी ने नर ।
 पछी जाशे ते ब्रह्मनगर ॥२०॥ एतो दिहुंछे अमारे नेण । नथी
 जुहुं एमां एके वेण ॥ सहू सांमळी आश्वर्य पांम्यां । थयो परचो
 कहि शिशू नाम्यां ॥२१॥ वळी वणिकमक्त सुंदर । भाइ शामजि
 ने पीतांबर ॥ एह वेउ भाइ सतसंगी । तेनो भाइ वैष्णव कुसंगी
 ॥२२॥ नाम शोभाराम ते अनाडी । करे सतसंगनो द्रोह दाडी ॥
 शामजि पीतांबरने वारे । आवे सतसंग मांहितो मारे ॥२३॥ एम
 करे अवळाइ अति । केनुं केण न माने कुमति ॥ करे निंदा ए
 पढ्यो अभ्यास । पछी आव्या ते संतने पास ॥२४॥ संते वात
 करी अति सारी । तेतो वात हंयामां न धारी ॥ पछी संतने रूपे
 श्रीमुख । कद्यां जमपुरिनां जे दुःख ॥२५॥ सुणि तरत थइ त्यां
 समाधि । जइ दिठि जमपुरी बाधि ॥ ठामोठामधी उठिया जम ।
 देवा लाग्याछे भार विषम ॥ २६ ॥ अति मारे बोले मुख एम ।
 पापी सतसंगिने पीडे केम ॥ तेनुं फळ सर्वे तने देशुं । तारो मारि-
 मारी जीव लेखुं ॥२७॥ एम दिघो दंड घडी चार । पछी आव्यो
 समाधिथी वार ॥ आवी कहि संतआगे वात । आज थइति जी-

वर्नी घात ॥२८॥ हवे ज्यांलगि रहे मारा प्राण । न करं सत्सं-
 गनां कुवखाण ॥ त्यारे संत कहे सारं भाइ । हवे वेश तुं समा-
 धिमांइ ॥२९॥ पछी वेठो ध्याने शोभाराम । दिठा हरि ने हरिनां
 धाम ॥ पाम्यो सुख समाधिमां अति । जोइ स्वामिश्रीजिनी मू-
 रति ॥३०॥ रह्या प्रभुपासे बहुवार । पछी आव्यो समाधिथी वार ॥
 आवी कहिछे सर्वे वात । कहे स्वामी में निरख्या साक्षात ॥३१॥
 आवुं न दिहुं ने न सांभळ्युं । अतिमोडुं सुख मने मळ्युं ॥ हुंतो
 पामियो आनंद अंग । कहे धन्यधन्य सत्संग ॥३२॥ हुंतो पा-
 मियो परचो आज । मने मळ्या प्रकट महाराज ॥ वळी बुरान-
 पुरने मांइ । रहे द्विज नारायणजि त्यांइ ॥३३॥ तेतो आव्यो तो
 उद्यम काज । गुजरधरमांहि द्विजराज ॥ तियां मळिगयो सत्संग ।
 धार्या नियम सर्वे शुभ अंग ॥३४॥ पछी थया थोडा घणा दन ।
 आवी अवधिये त्यागियुं तन ॥ त्यारे तेडवा आव्या महाराज । गयो
 ब्रह्ममोले द्विजराज ॥३५॥ तेनो सुत हरिराम एक । हतो घरे ना-
 नकडो छेक ॥ तेने पण थयो सत्संग । थइ समाधि पलव्युं अंग
 ॥३६॥ गयो देह तजि ब्रह्ममोहोल । तियां दिहुं छे सुख अतोल ॥
 दिठा त्यांना सरवे रहेनार । दिठो पोतानो तात तेवार ॥३७॥ तात
 सुत मळ्या मांहोमांइ । एवुं दिहुं छे समाधि मांइ ॥ जारे आव्यो
 समाधिथी वार । एह वात करिछे ते वार ॥३८॥ सत्संगिए मान्युं
 ते सत्य । कहे कुंसंगी सर्वे असत्य ॥ अमे न मानिए एवी वाण्य ।
 मानिये ज्यारे मळे एघाण ॥३९॥ चारु समाधिमांहि तुं जइ ।
 पुछिये वात ते आव्य लइ ॥ तारो तात ने अमे वे भाइ । गयाता

विजा गामडामांइ ॥४०॥ शिये कामे गयाता त्यां शुं थयुं । कहे-
 ज्ये जइ मने ए पुछियुं ॥ पछी हरिरामे समाधि करी । गयो ब्र-
 ह्ममोहोलमांइ फरी ॥४१॥ नारायणजि जे एनो तात । तेने आ-
 गळ्य जइ कहि वात ॥ मित्र तमारो व्यंकटराम । तेनो भाइ ज्ञा-
 नेश्वर नाम ॥४२॥ तेणे पुछथुंछे प्रश्न ते एम । अमे गयाता विजे
 गाम केम ॥ त्यारे नारायण कहे तात । तेनी कहुं तने सर्वे वात
 ॥४३॥ गाम नामे बदलपुरमांइ । गयाता पोंक खावासारु त्यांइ ॥
 पोंक खाइ पाछा अमे बळ्या । त्यारे वाटमांइ मील मळ्या ॥
 ॥४४॥ तेणे वस्त्र लिधां सर्वे लुंटी । देज्ये एंधाणि ए जइ मोटी ॥
 पछी समाधिथी आवी वार । करी वात ए सर्वे तेवार ॥४५॥ जेजे
 वीति ए व्रणने वात । कहि एंधाणि दहने साक्षात ॥ त्यारे व्यं-
 कटरामे विचार्युं । सत्य वात एम मन धार्युं ॥४६॥ ज्ञानेश्वर रसो
 गम राय । आ वात केम खोटि कहेवाय ॥ साचा सतसंगी साचा
 संत । साचा स्वामी पोत्ये भगवंत ॥४७॥ एम कहि संत पाय न-
 म्या । करज्यो महाराज अमपर क्षमा ॥ तमारी सर्वे साची छे वात ।
 अमे पाम्या परचो साक्षात ॥४८॥ एम बहुबहु चमतकार । थाय
 बुरानपुर मोक्षार ॥ कहेतां लखतां न आवे अंत । एम पर्चा थायछे
 अत्यंत ॥४९॥ पळेपळे करे हरिसहाय । नित्यप्रत्ये सतसंगमांय ॥
 तेणे मगन रहे नरनाख । कहे निष्कुळानंद निरधार ॥५०॥ इति श्री-
 भद्रकालिकधर्मप्रवर्तकभीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुळानंदमुनिविरचिते
 भक्तचित्तमणिमध्ये श्रीजिमहाराजे हरिजनने परचा पुर्या एनामे एकसो
 ने वाचनमुं प्रकरणम् ॥१५२॥

पूर्वछायो—बहु भक्त बुरानपुरमां । भावे करि भजे भगवंत ॥
 सहाय करे जेनी श्रीहरि । पळपळमांहि अनंत ॥१॥ तेणे खुमारी
 तनमां । मनमां ते मोद न माय ॥ नरनारी निःशंक थइ । गुण गोविं-
 दना गाय ॥२॥ अतिकेफ छे अंगमां । सतसंगनुं सुख जोइ ॥ भस्त
 रहे सहु मनमां । कंगाल न माने कोइ ॥३॥ प्रकट प्रभु प्रकट प्रापति ।
 प्रकट माने कल्याण ॥ प्रकट परचा पळेपळे । पुरेछे श्याम सुजाण
 ॥४॥ चोपाइ—तेणेकरी सहु नरनारी । भजे स्वामी श्रीजिने सं-
 भारी ॥ नित्ये सतसंगमांहि वेसे । विजि वात अंतरे न पेसे ॥५॥
 ज्यारे थाय सत्संगी भेळा । त्यारे गाय महाराजनी लीळा ॥ सर्वे
 उत्सव समैया सार । तेनुं ध्यान करे नरनाख ॥६॥ एह वात चि-
 तवतां मने । जागतां सुतां देखे खपने ॥ पछी करे मांहोमांहि वात ।
 तेणे रहे सहु रळियात ॥७॥ एम करतां वीते निशदिन । थाय स-
 माधि खपने दर्शन ॥ पछी एम बोल्या हरिदास । चालो प्रकटप्रभुने
 पास ॥८॥ करी आवीये दर्शन सहु । निखि आनंद पामशुं बहु ॥
 एम करी परस्पर वात । चाल्यो संघ सजि परभात ॥९॥ बाह भाइ
 बुढां बाळ संगे । चाल्यां सर्वे अतिशे उमंगे ॥ बांधि खरचि खा-
 वाने काज । लिधि पूजा पूजवा महाराज ॥१०॥ धीरेधीरे करतां मु-
 काम । चाल्या समरतां हरिनाम ॥ आव्या झाडिमांहि ज्यारे जन ।
 त्यारे चोरे कयुंछे विघन ॥११॥ बोढां वेल्ह ने घरेणां जेह । वस्त्र
 वासण लिधांछे तेह ॥ खरचि खावानी रहेवा न दिधी । सर्वे वस्तु
 ते छुटिज लिधी ॥१२॥ वळी बांधि पळवाडे वे हाथ । लइ चाल्या
 चोर पोतासाथ ॥ गया सघन झाडिमां ज्यारे । बोल्या हरिजन

तेहवारे ॥१३॥ कहे मांहोमांहि एम मळी । रखे दुःख मानो कोइ
 वळी ॥ हशे भक्ति आपणिमां भुल्य । त्वारे आपणां आ थयां
 शूल ॥१४॥ माटे सहु थह सावचेत । भजो भावे हरि करी हेत ॥
 हमणे आवशे घोडले चडी । बैल्य बाल्यम नहि करे वळी ॥१५॥
 आवी छोडावशे अविनाश । जाणे बंधिवान निजदास ॥ एम करतां
 मांहोमांहि वात । पधार्या प्रभु पोत्ये साक्षांत ॥१६॥ बहु सदा
 हता पोतासंगे । आपे चढ्याता ताते तुरंगे ॥ आवी चोरने मारवा
 लाग्या । चोर मुकि झटोझट भाग्या ॥१७॥ जाय कियां लिघा
 सर्वे झाली । कर्या मोख घुमरिये घाली ॥ सर्वे वस्तु ते संभारी
 लिघी । ए पासे एके रहेवा न दिघी ॥१८॥ तोय न मेले चोरने नाय ।
 पांघि लइचाल्या पोताने साथ ॥ त्वारे चोर बोल्या एम मुखे ।
 शुं कलं मरुंछुं सहु भुखे ॥१९॥ माटे न करवानुं आ किधुं । तेनुं
 फळ तरत अमे लिधुं ॥ हवे जेम कहो तेम करिये । एवुं सुणि
 दया करी हरिये ॥२०॥ जाओ मुकि दिघे छीए आज । हवे करशो
 मां आवुं काज ॥ एम चोरथी मुकावी जन । संघसंगाथे चाल्या
 जीवन ॥२१॥ जियांलगि उतरिया झाडी । तियांलगि रत्ना संगे
 दाडी ॥ ज्यारे आव्यांछे वस्तिनां गाम । त्वारे अदृश्य थयाछे
 श्याम ॥२२॥ पछी सत्संगी सर्वे ते मळी । करे मांहोमांहि वात
 वळी ॥ जोज्यो श्रीहरिनी आ सामर्थि । छे जो मोटि छोटिकांइ
 नथी ॥२३॥ आप्यो, परचो प्रकट आवी । गया चोर करथी मु-
 कावी ॥ आवी वात कहो कियां होय । सत्संग विना विजे नोय
 ॥२४॥ पछी घीरेघीरे सहु चाली । आव्या महाराज पासे ते

हाली ॥ करी दर्शन प्रसन्न थयां । पछी वाटनां विघन कहां ॥२५॥
 त्यारे हशिने बोल्या महाराज । अमे आवि कर्यु एह काज ॥ त्यारे
 जन कहे वनमांय । तम विना करे कोण सहाय ॥२६॥ बळी नि-
 माव्यदेशनी वात । सुणि सह्यु थाशो रळियात ॥ गाम सरसोदमां
 जन जेह । कणवि रामजि नामे छे तेह ॥२७॥ तेना शरीरमां
 नहि सुख । हतु देहमांहि अतिदुःख ॥ तेनी पीडामां बहु पिडाय ।
 करे सुख थावानो उपाय ॥२८॥ देव पित्र भैरव भवानी । बहु
 मानता एहने मानी ॥ बळी जमाव्या साधु संन्यासी । जोगी जंगम
 बळि वनवासी ॥२९॥ तेणे रोग टल्यो नहि रंचे । सामु थयोछे
 दुःखनो संचे ॥ पछी सहजानंदी संत जे छे । आव्या तेज घेरे
 अणइच्छे ॥३०॥ कयां दर्शन रामपटेले । ग्रह्यां चरण ते नव्य मेले ॥
 कहे हुं छुं शरण तमारी । तमे राखज्यो खबर मारी ॥३१॥
 त्यारे संत कहे बहु सारं । तमे धारो जे नियम अमारं ॥ पछी
 हाथमांहि जळ लेइ । मेल्यु संतने चरणे तेइ ॥३२॥ संत कहे नारा-
 यण नाम । भज्य तज्य तुं सरवे काम ॥ तन तारं रहे के न रहे ।
 थयुं कल्याण तुं मानीलहे ॥३३॥ ज्यारे आवशे देहनो काळ । त्यारे
 लेवा आवशे दयाळ ॥ कहि संत एटलुं वचन । आल्या एने वतावि
 भजन ॥३४॥ पछी रामे मांड्युं ए रटण । करे स्वामिश्रीजितुं स्म-
 रण ॥ पछी थया थोडा घणा दन । आवी अवघ्ये तजियुं तन ॥३५॥
 त्यारे तेडवा आव्या महाराज । मेळा संत सखानो समाज ॥ आव्या
 गामने गोंदरे नाथ । निरिं बहु जन थयां सनाथ ॥३६॥ कहे
 कोण तमे कियां जाशो । आ गाममांहि केम समाशो ॥ कहे अमे

स्वामिनारायण । आव्या भक्त रामजि कारण ॥३७॥ हमणां करशुं
 वाडीमां निवास । पछी जाशुं रामजिने पास ॥ एम कहि वाडीमां
 उत्तर्या । बहु जीव कृतारथ कर्या ॥३८॥ दिधां बहु जनने दर्शन ।
 प्रभु पोत्ये थइने प्रसन्न ॥ पछी आव्या रामजिने घेर । करी मोटी
 महाराजे महेर ॥३९॥ उठि रामजि लाग्योछे पाय । निखि ना-
 थने वृत्त न थाय ॥ दिठा संत प्रभुजिने साथे । जेणे नियम धरा-
 व्यांतां हाथे ॥४०॥ पछी नाथ कहे मुणोजन । चालो अमसाथे
 तजि तन ॥ एवी सांमळी बालानी बाण । तज्या तर्त रामजिए
 प्राण ॥४१॥ घरपरना माणस जोते । तन तजि चाल्यो तर्त पोत्ये ॥
 सह जोइने आश्चर्य पाय्यां । घन्यघन्य कहि शिश नाम्यां ॥४२॥
 पछी गाम सघळे ते जाण्युं । अतिमोडुं आश्चर्य परमाण्युं । कहे आ-
 पणे न जाण्युं कांड । जाण्युं प्रकट आव्याछे आंड ॥४३॥ रहेसे
 दन आंदि दोय च्यार । करशुं दर्शन सह नरनाथ ॥ जो जाणिये
 अलौकिक अंग । चरण ग्रहि न मुकिये संग ॥४४॥ पण ए पळ
 गइ ते गइ । बारु भाग्य मोटे मेव्य थइ ॥ अहो बात अतिशय
 मोटि । हसे पापी ते मानसे खोटी ॥४५॥ एम बोले गामलोक
 बाण । थयो परचो प्रकटप्रमाण ॥ एवीरीत्ये अपरमपार । थाय पर्चा
 ते लाखहजार ॥४६॥ कहेतां लखतां न आवे छेक । लखिए ए-
 कतो रहे अनेक ॥ देशदेश गामगाम प्रत्ये । आपे नाथजि परचा
 ते नित्ये ॥४७॥ जणजणप्रत्ये जुजवा । थाय परचा नित्य प्रत्ये
 नवा ॥ आज वावरेछे जे सामर्थि । ते तो लखतां लखाति नथी
 ॥४८॥ आगे धर्या अवतार घणा । जाणो सर्वे आ श्रीहरितणा ॥

पण आज वाळ्यो आडो अंक । प्रभु प्रकट्या पूर्ण मृगांक ॥४९॥
 जेजे आ वारे करियां काज । तेते आगे न कर्या महाराज ॥ सर्वे
 शास्त्रमां वात सांभळी । आजना जेवी क्यांइ न मळी ॥५०॥ आ-
 जनी तो रीत्य छे अलेखे । पण होय धीमंत ते देखे ॥ आज
 अढळ ढळ्या अपार । कहे निष्कुलानंद निरधार ॥५१॥ इति श्री-
 मदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते
 भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीजिमहाराजे हरिजनने परचा पुर्या एनामे एकसो
 ने त्रेपनमुं प्रकरणम् ॥१५३॥

पूर्वछायो—हवे हिंदुस्थानना । वळी लखुं परचा जेह ॥ सा-
 मर्थी श्रीमहाराजनी । सांभळज्यो कहुं तेह ॥१॥ धन्यधन्य धुवा
 गाममां । हरिजन जाति लुवार ॥ भला भक्त भगवानना । जेने
 हैये हेत अपार ॥२॥ एक बिंदा नामे जन जाणो । भजे हरि करी
 भाव ॥ तेनी काकी कुसंगणी । दलमांहि दुष्टस्वभाव ॥३॥ करे
 खेचरी नित्य खरी । जेने हरिसंगाये वेर ॥ सतसंगी जाणि रीश
 आणी । वाणी वदे जेवी झेर ॥४॥ चोपाह—घोले अवळ ने नाखेछे
 आळ्युं । दिये वण वांके नित्य गाळ्युं ॥ सुतां वेठां जागतां ए जाप ।
 खातां पितां वढे नित्य आप ॥५॥ कहे बिंदो ते बगाडिगयो । करी
 सतसंग स्वामिनो थयो ॥ एवुं सहजानंदमां शुं भाळ्युं । एम कहि
 कहि दिये गाळ्युं ॥६॥ श्वासउश्वासे एज सरण । भुलि नहि ज्यां-
 लगि आव्युं मरण ॥ त्रुटि नाडीयो पीडाणा प्राण । आव्या लेवा दिठा
 जमराण ॥७॥ अति काळा रिसाळा विक्राळ । क्रोधवाळा करर को-
 पाळ ॥ एवा दिठा जमदूत ज्यारे । देवीदेवने संमार्ग त्यारे ॥८॥

बळी सेव्या इता भेखधारी । तेह सर्वेने जोया संभारी ॥ पण केणे
 करी नहि साय । डोशी पडि महा दुःखमांय ॥९॥ मारोमारो करे
 जमराण । डारे डोशी धडछे हेराण ॥ पछी ते समे स्वामी संभार्या ।
 लिधुं नाम जम मुणि डर्या ॥१०॥ त्यारे डोशीए वारमवार । कर्यो
 स्वामिनामनो उचार ॥ आन्या अलवेळो एह वार । पोतासाये
 सखा असवार ॥११॥ आपे वेठाछे रथ अनुपे । शोभेछे रवि कोटि
 स्वरूपे ॥ जोइ आश्चर्य आवियां जन । कर्या लाखो लोके दर्शन
 ॥१२॥ आन्या डोशिने पासे दयाळ । देखि जम माग्या ततकाळ ॥
 पछी डोशिण कर्या दर्शन । करे स्तुति कहे धन्यधन्य ॥१३॥
 अहो पतितपावन टेक । मारो न जोयो अवगुण एक ॥ आ समे
 साय किधुंछे मारुं । तेतो वरद संभारी तमारुं ॥१४॥ एम करी
 स्तुति जोडि हाय । तजि तन चालि हरिसाय ॥ सर्वे लोक कहे
 धन्यधन्य । आवडुं शिषुं डोशीनुं पुन्य ॥१५॥ आतो परचो पुयो
 मगवाने । हशे मूरख ते नहि माने ॥ बळी एक कहुं विजि वात ।
 सहु सांभळज्यो छे साक्षात ॥१६॥ बळी एह गामे एह जाल्य ।
 भक्त ठाकुरदास विख्यात ॥ तेनी पत्नी नाम धनुवाई । प्रीत्य वेउने
 महाराजमांइ ॥१७॥ कहे मांढोमांढि नरनाख । हवे तजवो वि-
 षय विकार ॥ थयां सांख्ययोगी नर नारी । रहे मेळां पाळे व्रत
 मारी ॥१८॥ कोइ कोइनुं अडे अंबर । करे उपवास नारी नर ॥
 अजाण्ये जो वेंउमां बोलाय । तेह दिवसे अन्न न खावाय ॥१९॥
 ज्यारे घरमांइ होय नाख । त्यारे पुरुष वेसे जइ बाख ॥ ज्यारे
 पुरुष होय घरमांइ । त्यारे बाख वेसे जइ चाई ॥२०॥ पाळे व्रत

एवं मांहोमांइ । विषयवासना न इच्छे कांइ ॥ एवीरीत्ये वीत्या
 बहु दन । करे स्वामिश्रीजिनुं भजन ॥२१॥ तेतो सत्संगी सर्वे
 जाणे । वर्तेछे सांख्ययोग प्रमाणे ॥ हरिभक्तने लागे ए सारुं ।
 विजा विमुखने लागे सारुं ॥२२॥ कहे विमुख एम अभागी ।
 जोज्यो थइ वेठां वेउ त्यागी ॥ शुं समझिने तज्यो संसार । एम
 बोले बहु नरनाख ॥२३॥ सत्संग कहो केम करिए । करिए तो
 ए जेवां थइ करिए ॥ माटे वाततो छे घणि सारी । पण धारिये तो
 थाय खुबारी ॥२४॥ एवं जाणिने जगजीवन । दिघां ए वेउने द-
 र्शन ॥ मेळा ब्रह्मचारी छे मुकुंद । आव्या जनपासे जगवंद ॥२५॥ कहे
 ठाकुरदासने स्वामी । थयु पुरुं व्रत निष्कामी ॥ एह टेक ग्रहिछे जे
 तमे । आज मुकाविए छीए अमे ॥२६॥ जे पाळे गृहस्थ व्रतमान । ते
 सहु सांख्ययोगिने समान ॥ माटे मानी अमारुं वचन । कर्मयोगी थइ
 करो भजन ॥२७॥ एम कहि एने अविनाश । गया विजा हरिजन
 पास ॥ दिघां दशविशने दर्शन । थइ पोत्ये प्रभुजि प्रसन्न ॥२८॥
 कैक कुसंगिए पण दिठा । प्रकट प्रमाण रथे वेठा ॥ नरनारी सहु आ-
 श्रय्य पाम्यां । धन्यधन्य कहि शिश नाम्यां ॥२९॥ कहे साचा स्वामी
 साचा जन । थयां एवढ्ये अमने दर्शन ॥ आतो परचो अलौकिक
 जाणो । सहजानंद समर्थ प्रमाणो ॥३०॥ वळी ए गामे लुवारमांइ ।
 हरिजन नाम गांगुवाई ॥ अतिहेत प्रीत्ये भजे हरि । पाळे नियम
 सर्वे भावे करी ॥३१॥ एक दिवस बाईने संगे । गइ ईधणां लेवा
 उमंगे ॥ वीणे ईधणां गरवी गाय । अतिहेत हैयामां न माय ॥३२॥
 जोइ प्रेम एनो अविनाश । आव्या प्रकट प्रभुजि पास ॥ दिघां सहु

बाह्योने दर्शन । निखि नाथने थयां मगन ॥३३॥ वालो गावा
 लाग्या संगे गीत । जोइ पोताना जननी ग्रीत ॥ निखि स्वामी
 श्रीसुखदाइने । थइ समाधि गांगुवाइने ॥३४॥ दिठो ब्रह्ममहोल
 गोलोक । श्वेतद्वीप वैकुण्ठ विशोक ॥ अक्षरधाम ने धामना वासी ।
 दिठा समाधिमां सुखराशी ॥३५॥ जोयां धारणमां जेजे धाम ।
 जागी लिघांछे तेहनां नाम ॥ सुणि आश्चर्य पामिया सह । कहे आतो
 वात मोटी बहु ॥३६॥ जोने प्रभुजि प्रकटप्रमाण । दिघां दर्शन
 श्याम सुजाण ॥ आतो वात अलौकिक मारी । थयो परचो कहे
 नरनारी ॥३७॥ बळी द्विजभक्त एह गामे । भाइ वे बुद्ध मदारि
 नामे ॥ भजे प्रभु प्रकटप्रमाण । जाणि सत्संग साचो सुजाण ॥३८॥
 करे उद्यम निर्वाहकाज । भावे शुं भजे श्रीमहाराज ॥ एक दिवस
 वेवारसारु । कर्तुं मांहोमांहि मारुं तारुं ॥३९॥ तेने वीतिगइ घ-
 डी चार । त्यारे बुद्धे कयोछे विचार ॥ धिक्कधिक ए वहेवारमांइ ।
 एक हरिमक्त मारो भाइ ॥४०॥ तेशुं बोल्यो हुं ताण्यमत्ताण्य ।
 मुजेवो नहि कोइ अजाण्य ॥ एमां कुराजि थाशे महाराज । एयी
 खोद्य मोटी शि छे आज ॥४१॥ एम कहिने वेठो भजने । मानसी-
 पूजा करवा मने ॥ पछी मानसीपूजामां घणी । करी स्तुति स्वा-
 मिसंततणी ॥४२॥ अतिदीनपणुं दल आणी । बोल्यो गदगद कंठे
 वाणी ॥ थयो अपराध मुथी महाराज । तेनो गुनो वकसज्यो आज
 ॥४३॥ एवी सांमळी जननी वाणी । आव्या दीनबंधु दीन जाणी ॥
 दिघां दासने दर्शन नाथे । निख्या बाइ भाइ सह साथे ॥४४॥ बुद्ध
 लळिलाग्यो प्रभुपाय । निखि नाथ हरय न माय ॥ कहे धन्यधन्य

मारा नाथ । आज मुजने कयों सनाथ ॥४५॥ पछी तरत कयों
 दुधपाक । कयों पासले सुंदर शाक ॥ विजां कयोंछे बहु भोजन ।
 वली विधविधनां व्यंजन ॥४६॥ तेणे जमाड्या जगजीवन । ज-
 नभावे जम्या भंगवन ॥ बोल्या जमतां जमतां नाथ । हेत राखिये
 हरिजन साथ ॥४७॥ साचा सगा सतसंगी जाणो । आ लोक
 परलोकना प्रमाणो ॥ तेशुं बढि न किजिये वेर । मांहोमांहि न
 वाविये झेर ॥४८॥ एम बात करी भगवन । दिधां बहु जनने
 दर्शन ॥ दिठा सहजने प्रकट प्रमाण । पछी न दिठा श्याम सु-
 जाण ॥४९॥ त्वारे आश्चर्य पाम्या तेवार । थयो परचो कहे नर-
 नाथ ॥ एम कहिने पाम्या आनंद । निशे जाणो कहे निष्कुला-
 नंद ॥५०॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनि-
 ष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीजिमहाराजे हरिजनने
 परचा पुर्या एतामे एकसो ने चोपनसुं प्रकरणम् ॥१५४॥

पूर्वछायो—धन्यधन्य धुवा गामगां । ज्यां भक्त रहे भाविक ॥
 सहाय करी जैनी श्यामळे । तेह कहुं हवे कांइक ॥१॥ लुवार भक्त
 लुकिनामे । आण्यो तेहना देहनो काळ ॥ अंतसमे अलवेलडो ।
 आण्यो तेडवा दयाळ ॥२॥ संतसहित श्यामळो । पधार्या प्रकट
 आप ॥ दर्शन दिधां दासने । सह निखिं थयां निष्पाप ॥३॥ स-
 तसंगी कुसंगी सहुए । दिठा प्रकट प्रमाण ॥ नहि स्वपन साक्षात
 जाणो । आण्यो श्याम सुजाण ॥४॥ चोपाइ—लुकि लाग्यो ल-
 ळिलळि पाय । निखिं नाथ तृपत न थाय ॥ कहे नाथ लुकि
 तारेकाज । आण्यो तेडवाने अमे आज ॥५॥ माटे तरत थाओ

तैयार । चालो वेळ म करो लगार ॥ त्यारे लुकिए तजिया प्राण ।
 चाल्यो नाथने साथे सुजाण ॥६॥ सह जोइ रखा बहु जन । देखि
 आश्चर्य कहे धन्यधन्य ॥ घणा मरेछे आ गाममांय । आवे जम लेवा
 लहजाय ॥७॥ पण तेडवा आवे महाराज । एवुंतो अमे दिहुंछे
 आज ॥ माटे आंतो वारता अलेखे । थयो परचो सह जन देखे
 ॥८॥ वळी भक्त लुवार ते कहीए । प्राणनाथ नामे तेह लहीए ॥
 तेने प्रभुमांहि प्रीत घणी । करे पूजा नित्य पटतणी ॥९॥ तेने
 घेर पधारी गोविंद । पाडि आप्यां चरणारविंद ॥ वळी सहने
 दिधां दर्शन । निखि नाथने थयां मगन ॥१०॥ कहे धन्य धन्य
 महाराज । आतो परचो पाम्या अमे आज ॥ थयां प्रकटप्रमाण
 दर्शन । पाड्यां पगलां थइ प्रसन्न ॥११॥ आतो बात अतिशय
 मोटी । हशे पापी ते परठशे खोटी ॥ वळी प्राणनाथनो जे तात ।
 नाम केशर कहुं तेनी बात ॥१२॥ हतो कयीरना मतमांइ । नीति
 प्रभुमां प्रतीत कांइ ॥ तेना देहनो आवियो काळ । आव्या तेडवा
 जम ततकाळ ॥१३॥ तेह हतो विषय, अभिलाषी । गयो जमना
 हाथथी नाशी ॥ तर्त पामियो भूतनो देह । पाछो जइ रखो निजगेह
 ॥१४॥ करे होहोकार वाणी घणी । थइ कविरियो चणिठणी ॥
 एनी स्त्रीना देहमध्ये आवि । करी प्रवेश तेने बोलावि ॥१५॥
 कहे स्वामिनारायण सत्य । एह विना विजा छे असत्य ॥ स्वामी
 प्रकट प्रभु प्रमाण । एह विना विजे नथी कल्याण ॥१६॥ क-
 विरिया मोटामोटां मेत । मानो सह थया भूत प्रेत ॥ करता सं-
 डन तीर्थ ने व्रत । तेनुं अथ आव्युंछे जो वर्त ॥१७॥ कहेतां

प्रभुना अवतारं खोटा । तेह पापे भूत थया मोटा ॥ माटे कवि-
 रिया कोइ म थाज्यो । थइ आस्तिक हरिगुण गाज्यो ॥१८॥
 प्राणनाथनी वातो सांभळज्यो । जेमं कहे तेम सहु करज्यो ॥ पुन्य
 पवित्र छे प्राणनाथ । तेणेकरी हुं थयो सनाथ ॥१९॥ सुणि एनां
 मुखनुं भजन । तर्त छुट्यो हुं भूतनुं तन ॥ हवे जाउंछुं हरिने धाम ।
 सुणि स्वामिनारायण नाम ॥२०॥ एम बोळ्यो ए धाईमां रइ । स-
 हुएं सांभळियुं कान दइ ॥ कहे घन्यघन्य आज स्वामी । विजा
 मत ते लुणहरामी ॥२१॥ जुवो कविरियो भूत थइ । बोळ्यो पो-
 तानी स्त्रीमां रइ ॥ साचा कखा सहजानंदस्वामी । विजा कखा ते
 फपटीं कामी ॥२२॥ माटे ऐथी वात मोटि कहि । थयो साचो
 प्ररचो फेर नहि ॥ वळी विजि वात छे अनुप । सुणो सतसंगी
 मुखरूप ॥२३॥ वळी ए गामना हरिजन । करे प्रकटप्रमाण भजन ॥
 खरो विश्वास ते उर आणि । स्वामी विना वदे नहि वाणी ॥२४॥
 करे समैयां सर्वे संभाळी । अष्टमी एकादशी दीवाळी ॥ जेजे ह-
 रिना जन्म दिवस । करे उत्सव तेदि अवश ॥२५॥ एम करतां
 आविछे होळी । रमे नरनारी मळी टोळी ॥ नाखे धुड्य ने माखे
 गाळियो । करे होहो ने पाडे ताळियो ॥२६॥ एवी रीत्य सतसंगी
 जोइ । एह पेरे रमे नहि कोइ ॥ सहु वेसे मंदिरमां मळी । करे
 वात प्रभुजिनी वळी ॥२७॥ एम करतां हुतासनी आवी । सर्वे
 हरिजन मन मावी ॥ लाव्या गुलाल कढाव्यो रंग । मांढोमांढि
 रमचा उमंग ॥२८॥ पछी सज्ज थया सहु जन । जाणि मोटो उत्स-
 वनो दन ॥ नाखे रंग उडाडे गुलाल । तेणे सहु थया रंगलाल

॥२९॥ मुखे बोले नारायण नाम । पाडे ताळी जाणे सहु गाम ॥
 अतिप्रेममां मगन सहु । हेंवे हेतु ग्रीत्य वळी बहु ॥३०॥ तेनुं हेतु
 जोड हरिराय । आव्या अलवेली तव त्यांय ॥ आवी मळ्या मंड-
 लिमां नाथ । राच्या रमवा जनने साथ ॥३१॥ ताळी मेळी पाडे
 हाथे ताळी । घुन्य मेळी करे घुन्य वळी ॥ रमे दाससाथे रंग-
 मिनी । करे उत्सव हुतासनीनी ॥३२॥ प्रभु पोत्ये प्रकट प्रमाण ।
 रमे जनने संगे सुजाण ॥ सहु करे दरशन दास । अति रूपराशि
 अविनाश ॥३३॥ दिठा सत्संगी कुसंगी जने । जोड आश्चर्य पा-
 मिया मने ॥ कहे महाराज छे परदेशे । आंही आव्याछे अलौकि-
 वेशे ॥३४॥ जेने निरखवा होय ते निर्यो । वळी परखवा होय ते
 परखो ॥ एम करतां मांहीमांही उचार । प्रभु अदृश्य थयां तेवार
 ॥३५॥ पळी सर्वे रक्षा छे विमाशी । कहे कियां गया अविनाशी ॥
 एक कहे रम्या भुजसाथे । एक कहे लिधि ताळी हाथे ॥३६॥ एक
 कहे हुता मारे पास । मारे हति मळवानी आश ॥ आतो आपणे
 न जाण्युं कांई । चव्या रमवाना तांनमांई ॥३७॥ त्यारे एक कहे
 सांभळो जन । मोटां भाग्य थयां दरशन ॥ हवे ओरतो म करो
 कांई । राखो मूरति अंतरमांई ॥३८॥ थयो परचो जाणज्यो जन ।
 मोटां भाग्य मानो घन्यघन्य ॥ एह रीत्ये अपरमपार । थाय पर्वा
 हजारें हजार ॥३९॥ कोइकने घरे जमे आवी । कोइकने आपे हार
 लावी ॥ कोइकने करतां भजन । थाय प्रकट प्रमाण दर्शन ॥४०॥
 नित्य घुन्य करे आवी साथे । पाडे प्रकट ताळि बे हाथे ॥ एम
 आपे परचा अपार । कहेतां लखतां न आवे पार ॥४१॥ अंत-

काळे तो अवश्य आवे । ए वरद केदि न बदलावे ॥ जे कोइ स्वामी
 नारायण केय । तेने माथे नथी केनो भेय ॥४२॥ माटे रहो निर्भय
 निःशंक । मळये महाराजे न रहेवुं रंक ॥ जेने पासे होय चिंता-
 मणि । केम दुःखी रहे तेह धणी ॥४३॥ तेमां कंगाल रहे नर
 कोय । एना चितव्यामां फेर होय ॥ तेम प्रकट मळये महाराज ।
 सरे सर्वे पेरे वळी काज ॥४४॥ तेमां दुःखी रहे जेह जन । तेने
 तेवुंज छे चितवन ॥ हरि कल्पवृक्षसम कावे । निश्वे निष्कुलानंद एम
 गावे ॥४५॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनि-
 ष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीजिमहाराजे हरिजनने प-
 रचा पुर्या एनामे एकसो ने पंचावनसुं प्रकरणम् ॥१५५॥

पूर्वछायो—वळी कहु एक वारता । सुंदर छे अतिसार ॥
 जेणी रीत्ये हरिजननी । वळी करी हरिये वार ॥१॥ वारांमध्ये
 एक बहु सारुं । गणिए गुडेल गाम ॥ खरा क्षत्रि त्यां रहे । जेनुं
 छे जिमाइ नाम ॥२॥ तेहना ते गाम उपखे । वळी आवी चोरनी
 धाड्य ॥ लाग्या ते सहुने लुटवा । पापिए पडावी राड्य ॥३॥ तेह
 सुणि शूरवीर धीर । तरत थया तैयार ॥ रुडा रणमां रमवा ।
 लिधां हाथ हथियार ॥४॥ चोपाइ—मारी चोर कर्या चकचुर ।
 जे रह्या ते भागिगया दूर ॥ एक चोर रह्योतो संताइ । कर्यो
 घाय तेणे शिरमांइ ॥५॥ पछी ते तस्करने मारी । काढि धाड्य
 गाममांथी वारी ॥ करी जित वळ्या निजघेर । समरतां स्वामी
 रुडिपेर ॥६॥ राखि वरति ते मूर्तिमांइ । घाया तेनी पीडा नहि
 कांइ ॥ सुखे वील्या दशपांच दन । आज्या भक्तपासे मगवन ॥७॥

निरुया जिभाइए श्रीजगदीश । अतिहरपे नमावियुं शीश ॥ कहे
 धन्य दीनप्रतिपाळ । मारी आ समे लिधि संभाळ ॥८॥ एम कहिने
 जोडिया हाथ । त्वारे वोलिया नेहसुं नाथ ॥ आजथकी जाणो
 त्रिजे दन । त्वारे नथी राखुं तन ॥९॥ मेलि देह आवो ब्रह्म-
 मोल । एम कहि दइ चाल्या कोल ॥ त्वारे राजि थयाछे जि-
 भाइ । अतिहरप पांम्या मनमांइ ॥१०॥ जोदरखाछे वायदे वाट ।
 ब्रह्ममोहोलमां जावुं तेमाट ॥ त्वारे नाथजि थया तयार । साथे
 लइ दश ते अश्वार ॥११॥ चालो आख्या बडगाममांइ । दिघां
 दासने दर्शन त्यांइ ॥ पछी आख्याछे गुडेल गाम । करवा जि-
 भाइसुं हरि काम ॥१२॥ दिघां दर्शनदान बहुने । थयुं आश्चर्य
 जन सहुने ॥ कोटिकोटि सूर्यने समान । दिठा सखासंगे भग-
 वान ॥१३॥ आख्या जीवन जिभाइपास । दीनबंधु जाणी निज-
 दास ॥ कहे बालोजि वारमवार । थाओ जीभाइ हवे तयार ॥१४॥
 त्वारे जिभाइ थया प्रसन्न । तरत तज्युं राजि थइ तन ॥ मोगि
 शिख मुक्क्युं ज्यारे तन । जोइ आश्चर्य पांमिया जन ॥१५॥ कहे
 धन्यधन्य मारा नाथ । तेडिचाल्या जिभाइने साथ ॥ आवि
 रीत्य दिठि न सांमळी । तेवी आज जोइ अमे मळी ॥१६॥ माटे
 आथी पर्चो शियो अन्य । हशे पापि ते नहि माने मन्य ॥ आर्ची
 रीत्ये तन जाय छुटी । एची वात विजि कइ मोटी ॥१७॥ एक
 चढोतरे बोचासण । तिघां काशीदास शिरोमण ॥ तेने साचि स-
 मझाणि वात । रक्षो संशयवत एनो तात ॥१८॥ तेने काशीदास
 कहे एम । तमे स्वामिने समजोछो केम ॥ त्वारे कानदासे एम

कहुं । शुकसरिखा एवुं मे लयुं ॥१९॥ त्यारे काशीदास कहे तात ।
 स्वामी स्वयं श्रीहरि साक्षात ॥ त्यारे कानदास कहे हशे । पण
 मढ्यो नहि मनसंशे ॥२०॥ एम करतां वीत्या कांइ दन । थयां
 कानदासने दर्शन ॥ दिठा परमहंस लाखो लेखे । तनतेज सूर्यथी
 वशेखे ॥२१॥ कोइ दिठाछे नारद जेवा । कोइ शुकसमान छे
 एवा ॥ कोइक दिठा सनकसमान । कोइ वाल्मीक मुनि निदान ॥
 ॥२२॥ ऋषि सहस्र अठ्याशि छे जेह । दिठा तेजना अंवार तेह ॥
 जोइ आश्चर्य अंतरे पाम्यो । संशय सर्वे मननो वाम्यो ॥२३॥
 पछी लाग्योछे सहुने पाय । अति राजिथइ मनमांय ॥ कहे धन्य-
 धन्य मुनिजन । धन्य सहजानंद भगवन ॥२४॥ तमे मुनि ने जे
 महाराज । आव्या जीव उधारवा काज ॥ आवो प्रकट परचो पामी ।
 नहि माने जे हशे हरामी ॥२५॥ बळी चडोतरमां मेघवे । कहुं
 वात कणबिनी हवे ॥ नरोत्तम ने नागरदास । करे सत्संगनी उप-
 हास ॥२६॥ धन जोवनने बळे करी । पग न भरे प्रभुथी डरी ॥
 करे भक्तनी निंदा अमट । ते पापे बळग्यां भूत पट ॥२७॥ वे भोइ
 वे भंगिया निदान । एक खत्रि एक मुसलमान ॥ बळग्यां नरो-
 त्तमने ए पट । आपे अंगमां दुःख अमट ॥२८॥ ज्यारे आवे
 अंगमांइ भोइ । त्यारे मार लिये शिर ढोइ ॥ ज्यारे मुछां आवे
 अंगमांये । त्यारे मागेछे कांइनुं काये ॥२९॥ आवे भंगिया वे
 भेळा मळी । मागे खाजा अखाज ते बळी ॥ ज्यारे खत्री करे पर-
 वेश । त्यारे करे होवेश होवेश ॥३०॥ ज्यारे जेजे वसे आवी
 अंग । त्यारे तेवोज करेछे रंग ॥ एम भूत बळग्यां ए छोय ।

सुवालमि मुके नहि कोय ॥३१॥ वळी घडपर नहि जेने शिश ।
 वळग्यो ते नागरने खविश ॥ वळी एकने वळग्यो कोळी । थड मेळी
 भूततणी टोळी ॥३२॥ कोइ मुंझवे कोइ रोवारे । कोइ जगाडे कोइ
 सुवारे ॥ कोइ धुणवे धुजवे वळी । एम दिये दुःख सहु मळी ॥३३॥
 ते काढवा उपाय बहु करिया । कर्या मेळा भुवा ने जागरिया ॥ धु-
 णिधुणि घन गया खाइ । तोय फेर पज्यो नहि कांइ ॥३४॥ पछी
 चाल्या त्रण्ये त्यांथी मळी । आन्या चरताले स्वामी सांभळी ॥
 कर्या दर्शन लागिया चरण । स्वामी अमो छुं तमारे शरण ॥३५॥
 त्यारे भूतने भयज लागी । रहि न शक्यां निसर्या भागी ॥ जोइ
 महाराजनो परताप । थयो भूततणे तनताप ॥३६॥ न खमाणुं ते
 निसर्या खशी । जे रक्षांतां ए त्रण्येमां वशी ॥ पछी त्रण्ये सतसंगी
 थया । धारी नियम निजघेर गया ॥३७॥ ते जोइ सहु आश्चर्य
 पाम्यां । धन्य स्वामि कहि शिश नाम्यां ॥ थयो परचो जाण्यो
 सहु जने । काढ्यां भूत पोत्ये भगवने ॥३८॥ वळी ए देशे मुमघा
 गाम । तियां ब्राह्मण ईश्वर नाम ॥ तेहने ब्रह्मराक्षस वळगो । आपे
 दुःख थाय नहि अळगो ॥३९॥ ते राक्षसने काढवा माट । घेर
 वेसायो शास्त्रीयपाट ॥ धुणिधुणिने थयो वेहाल । तोय भूते मेल्यो
 नहि खयाल ॥४०॥ मणे श्लोकमेळा श्लोक तेह । थयो भूत ते
 भणेलो एह ॥ कौमुदी न्याय व्याकरण जाणे । बोले गीर्वाणीसंगे
 गीर्वाणे ॥४१॥ कोइ रीत्यनी न माने वात । दिये दुःख दिवस ने
 रात्य ॥ पछी ब्राह्मण जेतलपुरे । आव्यो श्रीहरिनी ते हजुरे ॥४२॥
 आवी लाग्यो महाराजने पाय । त्यारे भूत बोल्यो एहमांय ॥ हवे

हुं क्यां जाउं मुरारी । आव्यो ब्राह्मण शरण तमारी ॥४३॥ कहे
 नाथ रहे संतमांय । भूत कहे पासे केम अवाय ॥ तारे नाथ कहे जा
 वेद्रीवन । कख नरवीरनुं दर्शन ॥४४॥ पछी भूत शिख भागि
 गयो । द्विज ईश्वरजि साजो थयो ॥ ते प्रताप श्रीमहाराजतणो ।
 शुं कहिये मुखयी घणोघणो ॥४५॥ बळी जेतलपुरने मांइ । क-
 णवि नाम तेनुं राईचाई ॥ तेने बळगि चुडेल सयणी । दिये दुःख
 नित्यप्रत्ये घणी ॥४६॥ लइ जाय पहेर्यानां लुगडां । जाय झोटि
 खावानां ठामडां ॥ थाय पांचदश दन ज्यारे । नाखि जाय फो-
 डित्रोडि त्यारे ॥४७॥ एम चुडेल पडि छे केब्ये । जाय चडावि
 पाडरु मेडे ॥ पछी ते चाई प्रभुने पास । आवी करी एनी अर-
 दास ॥४८॥ त्यारे बोलिया श्रीभगवान । था सतसंगी ले व्रत-
 मान ॥ पछी ते चाईए, तेमज कर्पु । त्यारे भूत ते भागि निसर्पु
 ॥४९॥ ते प्रताप श्रीमहाराजतणो । शुं कहिये बळी मुखयी घणो ॥
 एम आपे जनने आनंद । नयणे निखिं कहे निष्कुळानंद ॥५०॥
 इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुळानंदमुनि-
 विरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीजिमहाराजे हरिजनने परचा पुर्या एतामे
 एकसो ने छपनमुं प्रकरणम् ॥१५६॥

पूर्वछायो—बळी कानमदेश आमोदमां । द्विज भट्ट दीना-
 नाथ ॥ संशयवत सतसंगमां । हतो अणसमझे अनाथ ॥१॥ एवा
 समामां आवियो । विमुख अति मति मंद ॥ अभाग्य जोगे आवी-
 मळ्यो । जे निर्विकल्पानंद ॥२॥ तेणे भट्ट भरमावियो । आवियो
 तेणे अभाव ॥ पूरण संशय पाडियो । ते विमुखे भजव्यो भाव

॥३॥ मेल्युं शरण महाराजनुं । त्वारे भूते वरत्यो लाग ॥ आवि-
लाग्यां अपत्यने । ज्यारे कर्षो सतसंग त्याग ॥४॥ चोपाइ—
स्तोत्र अष्टक वळी आरति । तेणे करिति हरिनी विनति ॥ माटे
भूतनुं तुत त्यां नोय । वळगे हरिविमुख जे होय ॥५॥ माटे एनी
मुता जे निमुख । वळग्युं भूत तेने दिये दुःख ॥ जाय घरमांथी
चीज उपाडी । नाखे पहेर्यानां लुगडां फाडी ॥६॥ रांधी रसोइ
करे तैयार । आवी विष्टा नाखे ते मोक्षार ॥ गोळ घृत जळ दुध
दइ । तेमां नाखे नरक भूत लइ ॥७॥ एम आपे दुःख भूत आवी ।
नाखि जमुनाने अकळावी ॥ तेने काढवाने बहु कर्षु । तोय भूत
केणे न निसर्षु ॥८॥ पछी मट घटे पामी त्रास । आव्यो मुता
तेडि प्रभुपास ॥ शिश नमावी हरिचरणे । कहे नाथ आवियो हुं
शरणे ॥९॥ मारी मुता आ जमुनां जेह । आजयकी तमारी छे
तेह ॥ एने मविष्ये वळग्युं भूत । तेनुं तनमनमां छे तुत ॥१०॥
तेणे करी बेहाल निचारी । माटे आवी ए शरण तमारी ॥ घारी नि-
यम करशे भजन । तेमांनुं तमे जोज्यो जीवन ॥११॥ त्वारे श्री-
हरि बोलिया एम । देव ब्राह्मणने भूत केम ॥ तारे द्विज कहे
जोडि हाथ । देव ब्राह्मण पण अनाथ ॥१२॥ माटे आजयी नाथ
तमारो । प्रभु गुनो जोशो मां अमारो ॥ एम कहिने नामियुं शीश ।
त्वारे भूत माग्युं नाखि चीश ॥१३॥ तेह जणाणुं सर्वे जनने ।
जोइ आश्चर्य मान्युं मनने ॥ ययो परचो प्रकट प्रमाण । गयुं भूत
जे करतुं हेराण ॥१४॥ देश डंडाव्ये विश्वनगर । द्विज शोभाराम
त्यां नागर ॥ तेणे राखि राक्षसनी रीत । करे सतसंगनो द्रोह

नित ॥१५॥ कावे सतसंगि जे नरनाख । तेने कर्या लंड नात्य
 वाख ॥ वळी सरकारमां करी चाडी । सतसंगिने विपत्य पाडी
 ॥१६॥ हरे फरे करे कांड काम । निंदे सतसंगिने आठु जाम ॥
 एम करतां वीत्या कांड दन । पछी बोल्यो थहने प्रसन्न ॥१७॥
 बहु दिवसथी द्वेष करुंछुं । तोय साजो सुखियो फरुंछुं ॥ पछी
 सतसंगिने एम कहुं । स्वामी जुठा कां फुट्युंछे हैयुं ॥१८॥ जो
 स्वामिजि साचा भगवान । तो हुं मागुंछुं ए वरदान ॥ आज-
 थकी आठ दनमांड । थाउं आंधळो न देखुं कांड ॥१९॥ तो साचा
 स्वामी ने सतसंग । जो थाउं आठ दनमां अपंग ॥ त्यारे सत्संगी
 कहे विमुख । शिद मुखे मागिलेछे दुःख ॥२०॥ स्वामी शिद
 करे केने अंध । एवुं मागिये न मतिमंद ॥ त्यारे शोभाराम बो-
 ल्यो मुखे । में माग्युं ते थाय मर मुखे ॥२१॥ त्यारे श्रीहरि छे
 कल्पवृक्ष । तियां चितव्युं थावा अचक्ष ॥ पछी वायदो वेगळो
 रह्यो । दिन च्यारमां आंधळो थयो ॥२२॥ एवी विमुख जीवनी
 रीत । समु चिंतवि न शके चित्त ॥ पछी तेने जोड विजे जने ।
 मान्यो प्रकट घरचो मने ॥२३॥ एम परचा अपरमपार । आपे
 हरि हजारेहजार ॥ ते कहेतां लखतां न आवे अंत । समक्षि लेज्यो
 सदबुद्धिवंत ॥२४॥ वळी वात कहुं एक सारी । लेज्यो हरिजन
 हैये घारी ॥ कच्छदेशमां भुजनगर । तियां सुतार नाम सुंदर ॥२५॥
 ते सत्संगमां शिरोमणि । पण राखतो प्रवृत्ति घणी ॥ मोटामोटा
 माणसनो मोवती । शेठ साहुकारनो सोवति ॥२६॥ तेतो सर्वे ह-
 रिधी विमुख । तेनी राखे नित्यग्रन्थे रुख ॥ एम गृह आयुष स-

घळी । तोय चेति शक्यो नहि वळी ॥२७॥ त्यांतो आवियो देहनो
 काळ । थयुं तन परवश ततकाळ ॥ जाग्रत अवस्थामां न रहेवाय ।
 सद्य स्वप्न अवस्थामां जाय ॥२८॥ ज्यारे बोले स्वप्नमां रहि । करी
 उपाधि देखाडे कहि ॥ पछी आवे जाग्रतमां ज्यारे । थाय अतिशे
 ओरतो त्यारे ॥२९॥ पछी पस्ताप करिने बोले । कोइ मूरख नहि
 मुजतोले ॥ आवा सत्संगी ने श्रीमहाराज । तेने मुक्ति में कर्युं
 अकाज ॥३०॥ माटे शठमां हुं शिरोमणि । एम करेछे पस्ताप
 घणी ॥ हवे प्रभु छे अधमउद्धार । ए पक्षे करेतो करे वार ॥३१॥
 पण मुजथी कांइ न सयुं । एम कहिने स्तवन कर्युं ॥ त्यारे हरि
 छे दीनदयाळ । जाणि दीन आव्या ततकाळ ॥३२॥ दिधुं दासने
 दर्शनदान । निरख्या सुंदरे श्रीभगवान ॥ निखिं हरप.पामियो
 अति । पछी करवा लाग्यो विनति ॥३३॥ जेवा दिठा अंतसमे
 नाथ । तेवा कहेवा लाग्यो जोडि हाथ ॥ कहे नमो अनंत अपार ।
 जेनी मूर्ति हजारहजार ॥३४॥ वळी हजारे हजार चर्ण । नेत्र ह-
 जारेहजार कर्ण ॥ शिर उरु हजारे हजार । बहु बाहु ने नाम अ-
 पार ॥३५॥ आदि अंते मध्ये अविनाश । कोटि कल्प गिये नहि
 नाश ॥ एवुं दिहुं सुंदरजिए रूप । तेवुं कहुं स्वामितुं स्वरूप ॥३६॥
 वळी सत्संगी नरनाथ । तेपण दिठा तेजना अंगार ॥ एवा दिठा
 हरि हरिजन । जोइ करेछे पस्ताप मन ॥३७॥ कहे हुं न समझ्यो
 लगार । आतो वात अतोल अपार ॥ छोटा संसारि स्वारथमांइ ।
 आव्यो अंत कमाइकमाइ ॥३८॥ तेतो न आव्युं आ समे काम ।
 सुत विच भाइ वळी माम ॥ सर्वे बहालां ते थयां छे वरी । एम

करे शोच फेरिफेरी ॥३९॥ पछी कहिछे सहुने वात । हवे तन थाशे
 मारुं पात ॥ आव्याछे मने तेढवा नाथ । हुं जाउछुं महाराजने
 साथ ॥४०॥ कइ वारना उभाछे आवी । मुजकारणे विमान लावी ॥
 एम कहिने शिखज मागी । पछी तरत दिधुं तनत्यागी ॥४१॥
 तज्युं देह तेह ततकाळ । तेढिचाल्याछे पोते दयाळ ॥ जोइ आ-
 थर्य पामिया जन । पछी कहेवा लाग्यां धन्यधन्य ॥४२॥ थयो
 परचो सहुए प्रमाण्युं । एवुं जोइने आनंद आण्युं ॥ एवा परचा
 अपरमपार । थाय आ समे लाखो हजार ॥४३॥ तेनो कहेतां आवे
 केम अंत । थोडे घणुं मानो बुद्धिवंत ॥ देशोदेश वळी गामोगाम ।
 करे दयाळ दासनां काम ॥४४॥ जनजन प्रत्ये जुजवा जेह । थाय
 परचा न लखाय तेह ॥ सर्वे दासने सुख दिधुंछे । एवुं वरद पहे-
 लांथी लिधुंछे ॥४५॥ स्वामि रामानंदजिनी पासे । मागी लिधुंछे
 पोत्ये हुलासे ॥ कहे सतसंगी नाम कहेवाय । कोइरीत्ये ए दुःखी न
 थाय ॥४६॥ एनुं आवे अमने ए दुःख । एह भोगवे सदाय सुख ॥
 ते वचन वाले सत्य किधुं । सर्वे सतसंगिने सुख दिधुं ॥४७॥ एवो
 सतसंगी कोइ न कावे । जेने तेढवा नाथ न आवे ॥ जाणो अ-
 वश्य टेक ए खरि । छुटे तन आवे ज्यारे हरि ॥४८॥ एनुं आ-
 थर्य न माने कोय । प्रभु होय तियां एम होय ॥ स्वयं प्रभु आज
 सहजानंद । तेणे वरतेछे सहुने आनंद ॥४९॥ कोइ वातनी न रही
 खामी । मळ्या जेने सहजानंदस्वामी ॥ कृपानिधि जे करुणाकंद ।
 मळ्ये मगन कहे निष्कुलानंद ॥५०॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्री-
 सहजानंदस्वामिदिग्विजयनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्री-

जिमहाराजे हरिजनने परंचा पुर्या एनामे एकसो - ने सत्तावनमुं प्रकर-
णम् ॥१५७॥

पूर्वछायो—वली पांचाल देशमां । काजु कारीयाणि गाम ॥
अनंत लीला त्यां करी । हरिए कथुं निजघाम ॥१॥ तेह गाममां जे
वसे । नरनारी आदि जन ॥ माचाभावे भगवाननां । सहुने थयां
दर्शन ॥२॥ समझु थया सतसंगी । अणसमझु रक्षा एम ॥ पापी नरे
परमोदियां । ते कुसंग तज्जशे फेम ॥३॥ पण दर्शन जेने दयाळुं ।
ते निरफल नव्य जाय ॥ अंतसमे अवश्य आवी । श्रीहरि करेछे स-
हाय ॥४॥ चोपाइ—तेनी वात सांभळज्यो सहु । थयुं जेम तेम हवे
कहुं ॥ एक फाठी कुसंगी अपार । नाम माणशियो निरधार ॥५॥
तेतो साजो शरीरमां सुखी । लवलेश देह नहि दुःखी ॥ सहजस्वभावे
वेठोतो घर । आव्या जम लेंया तेने चार ॥६॥ अतिकाळा ने
करुन बाणी । जेने जोड जीवे नहि प्राणी ॥ बहु भुल्यां सुंढा
भयंकर । हाथे पाश पसुं हथियार ॥७॥ वेठा वे जणा लोहने
गाडे । विजा वे जणा वेठाछे पाडे ॥ पछी गाडेपाडेथी उतरी ।
लिघो काठिने कयजे करी ॥८॥ दह मार ने मोखलै किघो । जमे
एमनो एमज लिघो ॥ मारे बहु पाडे बुमराण । तोय मेले नहि
जमराण ॥९॥ कहे कुसंगी केम तुं रह्यो । तजि स्वामी अमारो शुं
थयो ॥ जो तुं पळ्यो अमारेज पाने । तोतुं सुख इच्छे हवे शाने
॥१०॥ बोल्या माणशियो हते वारे । छे स्वामिजितुं दर्शन मारे ॥
विजुं तो में कांइ नव्य कथुं । कथुं तेमांतो आहुं निसयुं ॥११॥
हवे करेतो करे स्वामी वार । ते विना विजो नथी आधार ॥ एम

कहेतां आव्या अविनाश । जम मेलि माग्या पामी त्रास ॥१२॥
 पछी आव्यो माणशियो घेर । कहे नाथे उगार्यो आ वेर ॥ एम
 करतां वीति घडी चार । आव्या नव कृतांत ते वार ॥१३॥ तेणे
 तरत मारिलिधो मोर । पाडे माणशियो बहु वफोर ॥ जम कहे रखे
 गाम जगाडे । लइजाइए एने उपरवाडे ॥१४॥ त्यारे विजो कहे
 जाशुं भागोळे । एक कहे संत हशे आगळे ॥ एक कहे संत नथी
 जो आंहि । शिद विक राखो मनमांहि ॥१५॥ पछी लइ चाल्या
 गाम वार । आव्या अलबेलो तेहवार ॥ करी रीस किंकरने कहुं ।
 केम फुटशुंछे मूरखो हैयुं ॥१६॥ आ गाममांहि वसेछे जन । जेने
 छे मारुं संतदर्शन ॥ तेने लेवा आवोछो अमागी । शिदने मोत
 लियोछो मागी ॥१७॥ जाओ आ गामनी मेलि आश । एम कहे
 जमने अविनाश ॥ ते माणशिये सर्वे सांभळी । जेवी वीति तेवी
 कहि वळी ॥१८॥ सुणि कहेवा लाग्यां जन सहु । आतो परचो
 थयो मोटो बहु ॥ वळी ए गाममां एक सइ । नाम मावो ते सत-
 संगी नइ ॥१९॥ तेना देहनो आवियो अंत । कहुं तेहुं हवे वर-
 तंत ॥ तेने लेवा आव्या जम त्रण । लिधो जीव पामियो मरण
 ॥२०॥ ज्यारे जीव लइ जम वळ्या । त्यारे संतरूपे स्वामी मळ्या ॥
 कहे जमप्रत्ये जन एम । ए जीवने लिधो तमे केम ॥२१॥ कहे
 जम ए कुसंगी सइ । तेने जाशुं जमपुरे लइ ॥ त्यारे संत कहे नहि
 लेवाय । तमे करशो जो कोटि उपाय ॥२२॥ एतो करेछे काम
 अमारुं । तेने तेहुं न जोइए तमारुं ॥ त्यारे जम कहे नथी तमारो ।
 शीद ए जीवने लेतां वारो ॥२३॥ ए जे काम तमारुं करेछे । तेतो

कोइकथकी डरेछे ॥ त्वारे संत कहे साचुं कहुं । पण संतसेवा फळ
 गयुं ॥२४॥ माटे ए वातमां खोट्य मोटी । जाओ मेलि थाओ
 शीद खोटी ॥ पछी जम गया बखमारी । संते लिघो ए जीव उ-
 गारी ॥२५॥ आन्यो देहमांहि मावो ज्यारे । वीति वात कहि सर्वे
 त्वारे ॥ पाम्या आश्रय सहु सांमळी । थयो परचो कहे जन मळी
 ॥२६॥ वळी ए गाममां सथवारो । नाम त्रिकम सतसंगी सारो ॥
 तेने आन्युं दुंटियुं अनाडी । पेशि तनमां ताणिछे नाडी ॥२७॥
 हाथ पग रग लिघि ताणी । थयो परवश बोली बंधाणी ॥ पछी
 तरत जीव तेनो काढी । चाल्युं दुंटियुं तेहने पाडी ॥२८॥ त्वारे
 त्रिकमे कर्पु सरण । आवो नाथ हुं पामियो मरण ॥ एवुं सुणि
 आन्या अविनाश । संगे भक्त मांचो वीरदास ॥२९॥ कहे नाथ
 दुंटियाने एम । एह जीवने लिघो तें केम ॥ एतो शरण छे जो
 अमारे । तेने लेवा न आववुं तारे ॥३०॥ आ गाममां तारे नव्य
 गरवुं । जो तुं इच्छे मनमां उगरवुं ॥ काढयुं दुंटियुं तगडि वार ।
 घाले करिछे जननी वार ॥३१॥ मेलि गया त्रिकमने नाथ । तेडि-
 गया डोशी एक साथ ॥ पछी त्रिकमे तनमां आवी । करी वात
 सहुने बोलावी ॥३२॥ कहे मारे माथे बहु थड । मने गयुंतुं दुं-
 टियुं लड ॥ तेने हाथयी नाथे मुकावी । मने मेल्यो आ देहमां
 लावी ॥३३॥ मारेसाटे जाशे पुरीवाई । वात साचि मानो मन-
 मांइ ॥ सुणि सहु थयांछे विसमे । तज्युं तन पुरिये ते समे ॥३४॥
 मळी वात लागि नहि वार । पाम्या आश्रय सहु नरनाख ॥ कहे
 थयो परचो आ मोटो । हशे पापी ते परठशे खोटो ॥३५॥ वळी ग-

ढडे चणिक एक । तेतो कुलेसहित नास्तिक ॥ कहे कर्मवडे सर्व
 थाय । एवुं समक्षि राखुं मनमांय ॥३६॥ राम कृष्ण आदिक अव-
 तार । तेनोपण नहि तेने भार ॥ एवो हुंढिये दावरिपाढ्यो । मोक्षमा-
 रग कर्म देखाढ्यो ॥३७॥ कर्तुं पापिए पापिनुं काम । टाळिनाखुं
 वचारांनुं ठाम ॥ त्यांतो आवियो देहनो काळ । आव्या तेडवा जम
 विकराळ ॥३८॥ आवी घेरि लिघो घरमांइ । मोटा मुदगर छे कर-
 मांइ ॥ मारोमारो करे मुखवाण । काढो बाखे कहे जमराण ॥३९॥
 पछी हीमे ह्यामां विचारी । जोया हुंढियां सर्वे संभारी ॥ पण कोइथी
 काज न सयुं । तेमतेम जमे जोर कर्तुं ॥४०॥ त्यारे थयो निराशि
 अत्यंत । पछी संभार्या स्वामी ने संत ॥ करतां चितवणि । चित्त-
 मांइ । आव्या संत ने महाराज त्यांइ ॥४१॥ लाव्या लोहनी गे-
 डियो हाथे । आवी मारियो जमने माथे ॥ पाडि राढ्य भाग्यां
 जमराण । दिठा हीमे ते प्रकटप्रमाण ॥४२॥ पाम्यो आश्चर्य परचो
 थयो । केने न कहूं समक्षि राखो ॥ थयुं मुख शरीरमां ज्यारे ।
 करी वात विस्तारिने त्यारे ॥४३॥ कहे पाम्यो हुं परचो मोटो ।
 आपणो मत मानज्यो खोटो ॥ जो न करे स्वामी संत वार । तो
 हुं भरत खाइखाइ मार ॥४४॥ में दिठुं नजरे मोत मारुं । पाम्यो
 दुःख हुं शुंशुं संभारुं ॥ आपणामां कांइ न उचड्युं । खरा खोटानुं
 पारखुं पड्युं ॥४५॥ हवे ज्यांलगि रहेथे आ तन । करीश महा-
 राजनुं भजन ॥ एम पर्चानो नहि आवे पार । थाय हमेश हजारो
 हजार ॥४६॥ केतांकेतां कियां लगि कहीए । अपरमनो पार न
 लहीए ॥ आगे परचा कविए कहा । तेतो ठीक एटलाज थया

॥४७॥ पण आजनो अंत न आवे । मर कोटि कवि मळी गावे ॥
 में कहुं विचारि मनमांढ । नथी करतो हुं वात वडाइ ॥४८॥ जेमें
 छे तेम कहुं मे जन । सत्य मानज्यो मारुं वचन ॥ हशे सत्यवादी
 संत जेह । सत्य मानशे मनमां तेह ॥४९॥ हशे दुष्ट दंभि ने ना-
 स्तिक । कहेसे खोटि खांच्यो खोळी छेक ॥ तेतो भोगवशे फळ
 तेनुं । नथी निष्कुलानंदने एनुं ॥५०॥ इति श्रीदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्री-
 सहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्री-
 जिमहाराजे परचा पुर्या एनामे एकसो ने अद्वावनमुं प्रकरणम् ॥१५८॥

पूर्वछायो—धन्यधन्य जन ए सर्वने । जेने मळ्या श्रीमहा-
 राज ॥, देहछतां दुःखिया नहि । तन छुत्ये नोय अकाज ॥१॥
 जाण्ये अजाण्ये जोडिया । जेणे हरि आगळ हाथ ॥ माहात्म्य तेनुं
 हुं शुं कहुं । ते न होय कैदि अनाथ ॥२॥ दरश स्पर्श पूजा करी ।
 धारि नियम जे नरनार ॥ वासि ते स्वर्ग वैकुंठना । धेतदीप गो-
 लोक रहेनार ॥३॥ धर्मनियममां दृढ घणा । एकांतिक जन जेह ॥
 तेनी प्राप्ति धर्णवी । कहुं सांमळज्यो सह तेह ॥४॥ चोपाइ—
 एया सतसंगी नरनारीरे । अतिदृढ धर्मनिम धारीरे ॥ तेने अवश
 अंत्ये महाराजरे । पोत्ये आवेछे तेढवाकाजरे ॥५॥ तन वजि ते
 मूर्तिने संगेरे । जाय जन थड शुद्ध अंगेरे ॥ श्रीगोलोक गुणातीत
 जेहरे । मायातमपार घाम तेहरे ॥६॥ अचळ अनादि दिव्य कहे-
 वांयरे । श्रीराधाकृष्ण रहे तेहमांयरे ॥ अति अनुपम घाम एहरे ।
 पामे उद्धवाश्रित जन जेहरे ॥७॥ ए घामयी पाहुं न अवायरे ।
 आवे ते श्रीकृष्णनी इच्छायरे ॥ जियां विरजा नदी स्थायरूपरे ।

जेना वेड कांठा छे अनुपरे ॥८॥ तेमां मणितणी खाणो, घणिरे ।
 पद्मराग स्फाटिक नीलमणिरे ॥ मणिमय पगथियां शोमेरे । तियां
 तरु वेल्ये मन लोमेरे ॥९॥ बहु घाट वांघ्याछे सुवर्णेरे । झगे नंग
 जुवे जाणु नेणेरे ॥ तियां गोप गोपी करे खानरे । हृदे राधाकृष्णनुं
 छे ध्यानरे ॥१०॥ कनक कळशे भरे कह नीररे । तेनी भिड्य बहु
 विरजा तीररे ॥ गडधण पिवा आवे, चारिरे । तेणेपण भिड्य रहे
 भारिरे ॥११॥ वळी तीरे श्रीकृष्णने काजेरे । रमणस्थानक दिव्य
 समाजेरे ॥ विरजापार शतशृंग गिरिरे । रह्यो गोलोकने कोट क-
 रिरे ॥१२॥ उंचो कोटि जोजन ते कहीएरे । तेथी दशगणो पोळो
 लहीएरे ॥ पारिजातकादि तरु चहुरे । घणा गोवाल ज्यां घणी
 गडरे ॥१३॥ रासमंडळ ए गिरिपररे । रमे श्रीकृष्ण ज्यां रंगभ-
 ररे ॥ रासमंडळ दश जोजनमांरे । चारे द्वार आपे मुद मनमांरे
 ॥१४॥ रासमध्ये गाय गोपी गीतरे । अतिमनोहर चोरे चित्तरे ॥
 तियां सर कूप बाव्य भरीरे । शोभे मणिमय पगथिये करीरे ॥१५॥
 गिरिद्वखे करे भृंग गानरे । जाण्युं गुणि गाय त्रोडे तानरे ॥ फु-
 लवाडी उपवन साररे । रासमंडप पासे अपाररे ॥१६॥ रासमं-
 डले मंडप घणारे । रच्या पंचरंग मणितणारे ॥ तेपर कळश क-
 नकना शोमेरे । ध्वजा पताका जोड जन लोमेरे ॥१७॥ वांघ्यां
 तोरण आशो आम्रनारें । कर्षा खग ने मृग चित्रनारें ॥ तियां के-
 लिना स्तंभ कस्तुरीरे । चर्च्या अगरचंदन रक्षां स्फुरीरे ॥१८॥
 भर्षा कुंभ अक्षत अंकुररे । कुंकुम दुर्वादिये मुद उररे ॥ एवां रमया
 भुवन घणारें । श्रीकृष्ण ने गोपीयो तणारें ॥१९॥ वसन भूषण

पहैया गोपी गोपेरे । नव जोवने रासमां ओपेरे ॥ पुष्पशय्याओ
 कुंज कोटिरे । गिरि चिखो विरजाने नीरेरे ॥२०॥ गिरिमांहि श्री-
 वृंदावनरे ॥ राधाकृष्णने वालं जे मनरे ॥ बहुभात्यनां वृक्ष छे ति-
 यारे । तेने शुं कहुं वर्णवि श्यारे ॥२१॥ फुल वेली तियां बहु
 फुलरे । स्थळकमळे रत्ना भृंग झुलरे ॥ तियां मृगगण छे अपा-
 ररे । कोइ केने न आपे अजाररे ॥२२॥ रत्न धूप दीप गेहगेहरे ।
 तेणे शोभे वृंदावन तेहरे ॥ वाव्य कुवा सलाब त्यां बहुरे । शोभे
 कमळ पोयणे सहुरे ॥२३॥ तियां अतिसुगंधि समाजेरे । एह वृंदा-
 वन अतिराजेरे ॥ तियां मिठि घाण्ये पंखि बोलेरे । कृष्णस्तुति
 करे मुनितोलेरे ॥२४॥ गाय गोपीयो गोप वृंदावनरे । ए वन
 वालं छे कृष्णने मनरे ॥ बत्स वृषभ गड दोहनरे । वंशी गाने शोभे
 वृंदावनरे ॥२५॥ तेह मध्ये छे विजां वनिश्वरे । वन फल फुले शोभे
 हमेश्वरे ॥ एहुं वृंदावन जे अशोकरे । तेह मध्ये छे श्रीगोलोकरे
 ॥२६॥ कोटि जोजन विस्तार मोटेरे । रत्न जडित कनक कोटरे ॥
 तेने चारे दिशे चार द्वारे । वज्रकपाटे शोभे अपाररे ॥२७॥
 तियां गोपी गोपनां घर घणारि । शोभे गोलोकमां नहि मणारे ॥
 रत्नजडित कनक भुवनरे । रथ विमान बहु चाहनरे ॥२८॥ ध्वजा
 पताका कळश कंचनरे । शोभे एकथी एक भुवनरे ॥ मइ मथे कृ-
 णगुण गाइरे । रवे रहंछे गोलोक छाइरे ॥२९॥ चारे द्वारे
 चार मारगरे । तियां थाप बहु रागरंगरे ॥ बांध्या मगनंग पं-
 च रंगनेरे । हारे हवेलियो अडि गगनेरे ॥३०॥ रत्ने जड्या जरुखा
 ने ओटारे । अगर चंदने छांट्या मग मोटारे ॥ रंभास्तंभ मंगळिक

साजेरे । तेणे राजमार्ग अतिराजेरे ॥३१॥ गोप गोपी लइ पूजा स-
 माजेरे । जाय कृष्ण पूजवाने काजेरे ॥ आवे जाय गाय बहु गीतरे ।
 तेणे करी मारग छे शोभितरे ॥३२॥ वळी अनंत भुवनपति जे-
 हरे । हरि हर अज धर्म तेहरे ॥ रमा उमा सावित्री मूरतिरे ।
 जाय दरशने पत्नी पतिरे ॥३३॥ सुर मुनि सिद्ध गोप गोपीरे । तेनी
 भिड्ये रह्यो मग ओपीरे ॥ गोपी राधा रमा सम नेमेरे । सेवे
 श्रीकृष्णस्यामिने प्रेमेरे ॥३४॥ एवा गोलोकमध्ये सुंदररे । शोभे
 राधाकृष्णनुं मंदिररे ॥ तेने फरता कनक कोट सोळरे । शोभे सुं-
 दर खाइ अत्तोलरे ॥३५॥ राजगढ जोजन त्रण्य घोलेरे । खाइ
 छाइ कल्पतरु बोलेरे ॥ शोळे कोट रतन कांगरेरे । कनक कळशे
 शोभाने धरेरे ॥३६॥ सोळे पोळ्यने उलंघि दासरे । जाय दर्शने
 श्रीकृष्णपासरे ॥ तियां चोक शोभा सह भणियेरे । बांध्या पंचरं-
 गनि भणियेरे ॥३७॥ तेजपुंज ते मध्ये अंगाररे । कोटि सूर्यशशि-
 र्थी अपाररे ॥ तेनुं अक्षरब्रह्म छे नामरे । गुणातीत अचळ हरि धा-
 मरे ॥३८॥ जक्त कारण जोर जे विशालरे । बहु प्रधान पुरुष का-
 ळरे ॥ एने आश्रय रूप ए अनुपरे । सत चिद आनंद स्वरूपरे
 ॥३९॥ तेहमध्ये श्रीकृष्णनुं धामरे । रच्युं रत्नमणि अभिरामरे ॥
 मणिस्वंभ घणी फुलमाळरे । तेणे शोभेछे धाम विशाळरे ॥४०॥
 मणिमाळ मोतिमाळे करीरे । मणि घणिये रहुं शोभा धरीरे ॥ श्वेत
 चमर मुक्त कळश कइरे । सारां तोरण रक्षां शोभा दइरे ॥४१॥
 शतशृंगथी उंचुं छे एहरे । प्रकाशक कृष्णधाम तेहरे ॥ अगर चं-
 दने चर्चुं ए धामरे । घूष दीप द्रव्ये अभिरामरे ॥४२॥ घणे स-

माजे शोभे सदनरे । कहेतां पार नावे कोय दनरे ॥ तेने आस-
 पास हरिदासरे । करि रखा एकांतिक वासरे ॥४३॥ सर्वे सेवा
 श्रीकृष्णनी करेरे । अतिआनंदे खछंद फरेरे ॥ कृष्ण गुण वाजित्रमां
 गांयरे । तेनो शब्द छायो धाममांयरे ॥४४॥ एवा धाममांहि
 सिंहासनरे । रच्युं रत्न कळशे रमणरे ॥ रंगे चित्र विचित्र ते ओ-
 पेंरे । कर्पा पशु पंछि गोपी गोपेरे ॥४५॥ एवुं अतिसुंदर सिंहासनरे ।
 तेपख वेठा कृष्ण भगवनरे ॥ घनश्याम ने वय किशोररे । पीत
 पट वे कर वंशी सोररे ॥४६॥ मंदहास ने माथे मुगटरे । निखि
 जन मगन अमटरे ॥ भृगमद चंदन अगररे । चर्चि तन बैजंति
 पेरि उररे ॥४७॥ कौस्तुभ मणि माळ कांतिवाळीरे । शोभे श्री-
 कृष्ण कंठे शोभाळीरे ॥ मकराकर कुंडळ काने शोमेरे । नंग जड्यां
 कडां कर उमेरे ॥४८॥ कर आंगळि मुद्रिका मणिरे । कटि किंकिणि
 नेपुर शोभां घणिरे ॥ चरण अरुण नख रक्त शामरे । रक्त कमळ
 तक शोभाधामरे ॥४९॥ तियां सोळे चिन्ह मुखकारिरे । सेवे
 मुनि सिद्ध व्रतधारिरे ॥ अष्टकोण जब जंबु जेहरे । स्वस्ति ध्वज
 ने कुळिश तेहरे ॥५०॥ अंकुश अंगुज ऊर्ध्वरेखरे । शोमे जमणे
 पगे विशेषरे ॥ मत्स्य त्रिकोण कळश व्योमरे । घेनुपद घनुष ने
 सोमरे ॥५१॥ वामचरणे ए चितवे दासरे । काम क्रोध मोह पामे
 नाशरे ॥ एवां कृष्णचर्णाविंद जोहरे । मुनिमधुपरखा तियां मो-
 हरे ॥५२॥ राधाआदि देवी प्रेमेकरिरे । चर्चि चंदन लिये उर
 धरिरे ॥ गुलफ जंघा जानु जुग जोहरे । बाहु आजान रहे मन-
 मोहरे ॥५३॥ नाभि कटि उदर अनुपरे । तियां त्रिवलि शोमे

सुखरूपरे ॥ जमणे उरे श्रीवत्स चिन्हरे । निखिं हरपे जन पावनरे ॥५४॥
 हार मुगट पुष्पना शोभेरे । जोइ जनतणा मन लोभेरे ॥
 अरुण कमल सम कर दोयरे । वंशिसहित शोभेछे सोयरे ॥५५॥
 पूर्ण शशिसम मुख सारुंरे । शोभे कंठ कंबु अनुसारुंरे ॥ तियां
 तुलसीमाल विशालरे । शोभे चिबुक अधर प्रवालरे ॥५६॥ मंद-
 हासे बोले मिठां वेणरे । दंत दाढ्यमकलि सुखदेणरे ॥ नासा-
 दीप कपोले कांतिरे । काने कुंडल शोभा सुहातिरे ॥५७॥ तियां
 पुष्पगुच्छ वे धरियांरे । चंचल लोचन हेतनां भरियांरे ॥ राति
 रेखे नयण रसालरे । शोभे भ्रुकुटी भाल विशालरे ॥५८॥ केशर
 तिलक तियां विशेषरे । हसतां भाल वच्चे उठे रेखरे ॥ सुंदर
 केश शिशे मुगटरे । जड्यो मणिरतने शुं घटरे ॥५९॥ नखशिखा
 शोभा न कहेवायरे । श्रुति पुराण नित्य जेने गायरे ॥ एवा श्री-
 कृष्ण शोभानी खाणिरे । जीव आसुरि न शके जाणिरे ॥६०॥
 घनश्याम ने तन प्रकाशरे । तेनो मर्म जाणे कोइ दासरे ॥ सा-
 मुद्रिके कक्षां शुभ चिन्हरे । तेणे जुक्त श्रीकृष्ण सुखयनरे ॥६१॥
 तेने निराकार कहे कुमतिरे । होये आसुरि जीव जे अतिरे ॥ समझे
 साकार संत ते सदारे । पामे पास वास अतिमुदारे ॥६२॥ क-
 हीए श्रीकृष्णपुरुषोत्तमरे । वासुदेव विष्णु परब्रह्मरे ॥ हरि नारा-
 यण अंतर्धामीरे । भगवान प्रभु बहुनामीरे ॥६३॥ तत्त्वज्ञानादि
 नाम कहेवायरे । श्रुति पुराण सदग्रंथ गायरे ॥ उपनिषद इतिहासे
 करिरे । कृष्ण महिमा कहे फरिफरिरे ॥६४॥ गुण प्राक्रमे करि
 बहु नामरे । जपवा जोग सर्वे सुखधामरे ॥ राधा रमा रहे दोय पा-

सेरे । जुवे श्रीकृष्ण हेते कटाक्षेरे ॥६५॥ विजि ललितादि सखी
 जेहरे । राधा रमा सम वळि तेहरे ॥ सारी शीले शुभ गुणधामरे ।
 मुणो सहु कहुं तेनां नामरे ॥६६॥ जया ललिता ने शशिकलारे ।
 माधवी जमुना ने सुशिलारे ॥ रति कांति ने चंद्रमुखीरे । कदंब-
 मालिका खयंप्रभा सुखीरे ॥६७॥ पद्मामुखी सुखा शुभा जेहरे ।
 मधुमती सरस्वती तेहरे ॥ पद्मा गंगा ने सर्वमंगलारे । सुमुखी भा-
 रती ने कमलारे ॥६८॥ पारिजाता कृष्णप्रिया नंदारे । नाम
 नंदिनी सुंदरी सुखदारे ॥ एहआदि सुंदरी अपाररे । सेवे श्रीकृ-
 ष्णने करी प्याररे ॥६९॥ मृगमद चंदन ने फुलरे । भूषण
 वसन लावी अमृत्यरे ॥ बळी पट रस सुमोजनरे । लेख चो-
 श्य मक्ष्य मौज्य अन्नरे ॥७०॥ कनकथाळे ए भोजन भरिरे ।
 प्रेमे जमाडे प्रमदा हरिरे ॥ मेवा मिठाई अमृतफळरे । रत्नजडित
 क्षारीये जळरे ॥७१॥ पाय पाणि पानविडी आपेरे । करी आरति
 स्तुति आलापेरे ॥ एम पूजा करिने पियारिरे । राजि करे श्री-
 कृष्ण मुरारिरे ॥७२॥ बळी प्रभुना पारपद जेहरे । मुख्य मोटां
 नाम मुणो तेहरे ॥ वीरमानु चंद्रमानु कहीएरे । सूर्यमानु वसु-
 मानु लहीएरे ॥७३॥ देवमानु शक्रमानु जेहरे । रत्नमानु सुपार्थ
 छे तेहरे ॥ विशाळ स्वयं अंशुवळरे । देवप्रस्थ वरुण सुनळरे
 ॥७४॥ श्रीदामा आदिक एह सोळरे । तेने केळ्ये विजा छे अतो-
 लरे ॥ सर्वे करे श्रीकृष्णनी सेवारे । रूप गुणे एक एक जेवारे
 ॥७५॥ छत्तर चमर सेवाना साजरे । तेणे सेवे राजाअधिराजरे
 धाय ताने गान तियां घणारे । सर्वे दर्शन करे कृष्णतणारे ॥७६॥

देखि दासनी सेवा दयाळरे । रिझे कृपाना निधि कृपाळरे ॥
 परमात्मा परब्रह्म जेहरे । निगम नेतिनेति कहे तेहरे ॥७७॥ काल
 कर्म गुण सिद्ध जाणोरे । तेना ग्रेरक कृष्ण प्रमाणोरे ॥ संकर्षण
 ने प्रद्युमन कहीएरे । अनिरुद्धरूपे कृष्ण लहीएरे ॥७८॥ अनंत
 कोटि ब्रह्मांडना नाथरे । उत्पत्ति स्थिति प्रलय हाथरे ॥ बळी सर्वे
 ब्रह्मांडे महाराजरे । रहे जीवना कल्याण काजरे ॥७९॥ नरना-
 रायणादि अनंतरे । दिव्यरूपे रहे भगवंतरे ॥ तेने आश्रित होय
 जे जनरे । पामे गोलोक ते सहु जनरे ॥८०॥ दिव्यरूपे रहे प्र-
 भुपासरे । सदा सुख भोगवे ए दासरे ॥ विजा बहु वैष्णव त्यां
 घुंदरे । तेजे संगे करे ए आनंदरे ॥८१॥ पामे मोटप्य कळे न
 आवेरे । जेणे प्रभु भज्या आंहि भावेरे ॥ हरि धरि पोते अय-
 ताररे । एह धामनुं उघाडयुं वाररे ॥८२॥ जे कोइ सत्संगी
 नरनारीरे । कर्या ए धामनां अधिकारीरे ॥ नथी वात सरखि ए
 वातरे । जाणे संत मोटा साक्षातरे ॥८३॥ जेने मळ्या स्वामी सु-
 खराशिरे । तेतो सर्वे ए धामनां वासिरे ॥ कहे कवि सुगो शुभ-
 मतिरे । कहि सत्संगिनी प्रापतिरे ॥८४॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्म-
 प्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचित्तामणि-
 मध्ये गोलोकधामनुं वर्णन कर्तुं एनामे एकसो ने ओगणसाठ्यसुं प्रक-
 रणम् ॥१५९॥

पूर्वछायो—अधिकारी एह धामनां । हरि कर्या बहु नर-
 नाख ॥ करी अलौकिक एटलुं । पछी मनमां कर्यो विचार ॥१॥
 जेह कारण हुं आवियो । ते थयुं सरवे काज ॥ केळ्ये करवा नव्य

रह्युं । एम मने विचार्यु महाराज ॥२॥ जीव जाणे सह जक्तमां ।
 एम प्रौढ बध्यो प्रताप ॥ सूर्यसम शोभि रह्यो । सत्संग सुंदर
 आप ॥३॥ वर्णाश्रम हरि आशरे । जे आवियां नरनाख ॥ तेने
 भुल्येपण भासे नहि । जे जाशुं जमने द्वार ॥४॥ चोपाइ—एयो
 प्रताप प्रभुजितणोरे । छायो देश प्रदेशमां घणोरे ॥ गामोगाम
 शहेर पुरे सोयरे । सहजानंद सम नहि कोयरे ॥५॥ व्यारे कोर्ये
 शाहेरने मांदरे । रह्यो प्रताप पूरण छाहरे ॥ त्यारे एम विचार्यु म-
 हाराजरे । कर्णु सरवे पूरण काजरे ॥६॥ जेह अर्थे छे आ अव-
 ताररे । धरी कर्णु ते सर्वे आ वाररे ॥ एम विचार्यु महाराजे मनरे ।
 कर्णु शुंशुं ते कहंछुं जनरे ॥७॥ कलिबळने पामी अघर्मीरे । धया
 असुर गुरु आश्रमीरे ॥ विजा भूपरूपे जे रक्षातारे । करता पाप
 आप न बियातारे ॥८॥ तेतो प्रभु पोताने प्रतापेरे । पापी पाछां
 पढ्यां आप पापेरे ॥ बळी काम क्रोध लोध मोहरे । मान ईरपा
 स्वाद समोहरे ॥९॥ एहादि अधर्म परिवाररे । हतो जीवोना हृदय
 मोक्षाररे ॥ तेतो निजप्रतापने बळेरे । काव्यो सतशास्त्र करी क-
 ळेरे ॥१०॥ सत्य ज्ञान वैराग्य अहिंसरे । ब्रह्मचर्य आदि धर्म-
 वंश्यरे ॥ तेतो जीवोना हृदयमांदरे । स्थाप्यो अचल पर्यंतप्राहरे
 ॥११॥ शुद्ध स्वधर्म ज्ञान वैराग्यरे । सहित एकांतिक भक्ति जा-
 गरे ॥ ग्रामग्राम पुरपुर प्रतिरे । जनमांदि प्रवर्तावी अतिरे ॥१२॥
 बळी दुर्वासाऋषिने शापेरे । धयांतां मनुष्य भक्ति धर्म आपेरे ॥
 विजा उद्धवादि ऋषिरायरे । सर्वे आव्याहता शापमांयरे ॥१३॥
 तेने मुकाविने महाराजरे । विजांण कर्ण कइ काजरे ॥ योगक-

ळाओ ध्यान धारणारे । तेणे जुक्त कर्मा जन घणारे ॥१४॥ वळी
उपनिषदने मांडरे । कहि दहरविद्या सुखदाहरे ॥ एहआदि ब्रह्म-
विद्या जेहरे । पोते प्रवस्ताविछे तेहरे ॥१५॥ वळी अहिंसामय
जगनरे । ते प्रवस्ताव्याछे भगवनरे ॥ देव ब्राह्मण तीरथ संतरे ।
तेनो महिमा वधार्यो अत्यंतरे ॥१६॥ वळी श्रीमद्भागवत आदिरे ।
विजां सतशास्त्र जे अनादिरे ॥ तेनुं करावियुं प्रवर्तनरे । कर्तुं
सात्त्विक देवतुं स्थापनरे ॥१७॥ कौलार्णवादि मिथ्या जे ग्रंथरे ।
कह्या नथी ए मोक्षने अर्थरे ॥ राजस तामस देव उपासनारे ।
दुःखदायक छे सुख विनारे ॥१८॥ वळी नास्तिक ने कौल मतरे ।
एहआदि मनाव्यां असत्यरे ॥ शुद्ध धर्म जेह सनातनरे । कर्तुं तेनुं
अतिशे स्थापनरे ॥१९॥ वळी निज आश्रितने काजेरे । कर्तुं हेत
बहु महाराजेरे ॥ देशदेशमां मंदिर कराविरे । तेमां निजमूर्तियो
पंधराविरे ॥२०॥ भक्तिमार्ग प्रवर्तावा काजेरे । कर्मा धर्मवंशि
आचारजरे ॥ दीक्षाविधि रीत्य बांधिदिधिरे । वर्त्यासारु शिक्षा-
पत्री किधिरे ॥२१॥ तेतो सतशास्त्रनुं छे साररे । ते प्रवर्तावी
जन मोक्षाररे ॥ वळी निजआश्रित ब्रह्मचारीरे । साधु गृही त्यागी
नरनारीरे ॥२२॥ तेना धर्म ते जुजवि रीत्येरे । आपे कह्या ते
पाळेछे प्रीत्येरे ॥ जन्माष्टमी आदि व्रत सहरे । अन्नकोटादि उत्स-
वविधि कहरे ॥२३॥ कहि अष्टांग योगनी रीत्येरे । ते पण प्रव-
र्तावी जनहितरे ॥ वळी सद्गुनां कल्याण काजेरे । रुडो ग्रंथ क-
राव्यो महाराजेरे ॥२४॥ तेमां चरित्र छे पोतातणारे । कहेतां
सुणतां रहेतां सुख घणारे ॥ जाण्युं हवे सर्वे काम थयुरे । कांइ

करवा केळ्ये न रहुरे ॥२५॥ पछी एम विचार्यु घनश्यामेरे । हवे
 जाउं हुं मारे धामेरे ॥ पण मुज आश्रित जे जनरे । मारे वियोगे
 नहि राखे तनरे ॥२६॥ माटे वात करुं एने आगेरे । राखे धी-
 रज्य तन न त्यागेरे ॥ पछी निज आश्रित तेढाव्यारे । सर्वे वाई
 भाइ मळि आव्यारे ॥२७॥ रामप्रताप इच्छाराम धीररे । अवध्य-
 प्रसाद ने रघुगीररे ॥ मुक्तानंद ने गोपालानंदरे । नित्यानंदजि
 ने ब्रह्मानंदरे ॥२८॥ शुक्लमुनि ने आनंदस्वामीरे । एहआदि मोटा
 निष्कामीरे ॥ मुकुंदानंद अखंडानंदरे । एह आदि ब्रह्मचारि वृंदरे
 ॥२९॥ उत्तम सोम सुरा सुजाणरे । रत्न मियादि पाला प्रमाणरे ॥
 जीवुना लाडुवा राजवाहरे । एहआदि बाइयो तथा भाइरे ॥३०॥
 तमे सांमळज्यो सर्वे जनरे । जेह अर्थे धार्युतुं में तनरे ॥ ते कर्पु
 में सर्वे कारजरे । करवा केळ्ये राख्युं नयी रजरे ॥३१॥ हवे जाइश
 हुं धाम मारेरे । माटे शीख आपवी तमारेरे ॥ राजि रहेहुं रोहुं
 नहि वांसेरे । केळ्ये करयो नहि कंकासरे ॥३२॥ एहुं बज्रजेहुं ए
 वचनरे । सुणि व्याकुळ थया सह जनरे ॥ पामी मूरछा पडिमां
 भोमरे । तननी न रहि केने फोमरे ॥३३॥ कोइनां तणाणां प्राण
 ने नाडीरे । कोइ रुवेछे राख्युं पाडिरे ॥ केनी आंखमां पड्यां
 रुधिररे । चाल्यां सहुने नयणे नीररे ॥३४॥ करे विलाप क-
 ल्यांत कइरे । कहे अमने चालो भेळां लइरे ॥ कहे तम विना केम
 रहेवायरे । पल घडि दिन केम जायरे ॥३५॥ हायहाय मानखो
 हरामरे । तम विना रहीए आणे ठामरे ॥ अन्न वस्त्र जल श्वेत था-
 यरे । तम विना अमे न रहेवायरे ॥३६॥ तमे जाओ ने रहीए अ-

नाथरे । एवुं करशो मां भारा नाथरे ॥ आप्युं आटलां दिवस सु-
 खरे । हवे देखाडशो मां एवुं दुःखरे ॥३७॥ एवां पाप अमारां
 छे शियारं । तमे जाओ ने रहीए अमे इयारं ॥ आब्यो होय एवो
 थर भारेरे । भोगवावज्यो विजे प्रकारेरे ॥३८॥ पण एवां दुःखने
 जोइरे । जन तमारा न जीवे कोइरे ॥ एम कहे रहे नहि छानारं ।
 रुवेष्टुद जोवन ने नानारं ॥३९॥ करे विलाप चलवले वळिरे ।
 थाय उमां ने पडेछे ढळिरे ॥ तेह दासने देसि दयाळरे । पोत्ये
 विच्यारियुं तेह काळरे ॥४०॥ आ सहुने मुजमां छे स्नेहरे । मुज
 विना, नहि राखे देहरे ॥ सत्य मारग कल्याण काजरे । तेनी प्र-
 वृत्तिसारु आजरे ॥४१॥ एने राखिजावुंछे जो आंहिरे । एम निश्चय
 कर्तुं मनमांहिरे ॥ पछी एम बोल्या अविनाशरे । तमे शिदने रु-
 वोछो दासरे ॥४२॥ पछी निज आश्रित नारी नरजेरे । तेने पो-
 ताना योग ऐश्वर्जरे ॥ आपी धीरजशक्ति जे कहीएरे । थग्रां वज्र-
 जेवां सहु हैयेरे ॥४३॥ जाणुं धीरज द्रढता आविरे । त्यारे महा-
 राजे कहुं बोलाविरे ॥ हुं रहिश्च वरताल त्याइरे । भक्ति धर्म श्री-
 कृष्ण मांहिरे ॥४४॥ वळी अमदावादमां वासेरे । रहीश्च नरना-
 यण पासेरे ॥ गोपीनाथ गढडामां आंहिरे । हुं सदा रहिश्च ते मां-
 हिरे ॥४५॥ विजा मंदिर मूर्ति मारेरे । तेमां रहीश्च हुं सर्व प्रका-
 रेरे ॥ तेह मूर्ति ने मुजमांहिरे । तमे मेद जाणशो मां कांहिरे ॥४६॥
 एम जाणिने सेवा करज्योरे । पूजा करिने थाळ घरज्योरे ॥ वळी
 धर्मवंशि द्विज धीररे । अवधप्रसाद ने रघुवीररे ॥४७॥ एह दत्त-
 पुत्र छे अमारारे । तेने कर्पाछे गुरु तमारारे ॥ तेने मानज्यो तमे

सुजाणरे । रहेज्यो शिक्षापत्रीने प्रमाणरे ॥४८॥ साधु वर्णि पाळा
 पुणिलेज्योरे । गोपाळस्वामिनी आज्ञामां रहेज्योरे ॥ अम केज्ये
 मरशो मां तमेरे । अब मुकशो मां कहुं अमेरे ॥४९॥ आत्मघात
 न करशो जनरे । एह मानज्यो मारुं वचनरे ॥ मारा वचननो
 करशो उत्थापरे । मारे तमारे तो नहि मेलापरे ॥५०॥ एम कहि
 वचन विषमरे । दिघा पोताना चरणना समरे ॥ ज्यारे मनाव्युं
 एवुं वचनरे । तेह मुणिने घोलिया जनरे ॥५१॥ हेमहाराज रहेशुं
 आंहि अमेरे । एवुं मनाव्युं वचन तमेरे ॥ पण तमारा चरणमां
 मनरे । राखज्यो अमारुं निशदनरे ॥५२॥ अपराध अमारा म जो-
 ज्योरे । अंतकालेतो वेला आवज्योरे ॥ बळी ज्यारे संभारिए ह-
 रिरें । त्यारे दर्शन देज्यो दया करिरें ॥५३॥ बळी तमारी भक्तिने
 मांयरे । कोइ प्रकारे विघ्न न थायरे ॥ बाहेर अंतरशु छे घणारे ।
 सहु द्वेपी भक्ति धर्मतणारे ॥५४॥ तेथी उगारज्यो कृपानिधिरे ।
 एम सहुए प्रार्थना किधिरे ॥ कहे नाथ तथास्तु ते थाशेरे । जेह
 माग्युं तमे मुजपासेरे ॥५५॥ पळी कशुं जाओ तमे जनरे । त्यारे
 चाल्यां सहु मानि वचनरे ॥ सहु रोतांरोतां पाछां गयारें । चाले
 नहि चर्ण चुर्ण थयारें ॥५६॥ प्राण मुकिगयां ग्रमु पासरे । थयां
 अंतरे अति उदासरे ॥ एम पाळा बळीया ए जनरे । अति अति-
 करतां रुदनरे ॥५७॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वा-
 मिशिष्यनिष्कलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीजिमहाराजे पो-
 ताना आश्रित आगळ पोताने स्वधाम पधारवुं ते वात करी ने ते सहुने
 धीरज्ये आपी एनामे एकसो ने साठ्यमुं प्रकरणम् ॥१६०॥

पूर्वछायो—शुभमति सहु सांभळो । कहुं तारपछिनी वात ॥
 पृथ्वीना तळ उपरे । थावा लाग्या मोटा उत्तपात ॥१॥ चाल्या
 प्रचंड पवन अति । गति घोर कठोर घणि थइ ॥ झाड पाड बहु
 पाडियां । कोट मंदिर घर कोठा कइ ॥२॥ अति अचानक अ-
 गनि । वळी बुठि वेधे व्योममां ॥ वन भुवन कैक गाम पुर ।
 बहुबहु वाळ्यां भोममां ॥३॥ पड्या पथर पृथ्वी उपरे । अतिघणां
 आकाशथी ॥ नारी नर डर पामियां । कहे नहि उगरिये ना-
 शथी ॥४॥ चोपाइ—थाय कठण कंडाका व्योमरे । पडे तिखि
 तडितो ते भोमरे ॥ झुटां तामस देवनां धामरे । हवां देरां डुं-
 गर ने गामरे ॥५॥ एवो थयोछे उलंकापातरे । शुं कहिए ए समानी
 वातरे ॥ बुठां नीर रुधिरनी धारेरे । जोइ भय पाम्यां सहु ता-
 रेरे ॥६॥ गयां सांधुनां मन डोळाइरे । थयो उद्वेग ते उरमांइरे ॥
 उष्ण ऋतुना सूर्यनी कांतिरे । थइ निस्तेज पामि अशांतिरे ॥७॥
 हरिभक्त पुरुषनां अंगरे । फरक्यां डावां तेपण कुटंगरे ॥ वळि
 घाई जेने सतसंगरे । तेनां फरक्यां जमणां अंगरे ॥८॥ वळि स्व-
 पनां लाघांछे जेहरे । अति अपशुकन मान्यां तेहरे ॥ जाणुं धर्म
 भक्तिनी मूरतिरे । शोके रुदन करेछे अतिरे ॥९॥ राधाकृष्णनी
 प्रतिमा सोयरे । द्रग विना देखाणिछे दोयरे ॥ वळी श्वेतपटे
 ढांकि मुखरे । अतिशोकमां पाम्यांछे दुःखरे ॥१०॥ जाणुं शशि
 सूरज ने उडुरे । पड्या भूमिये तेपण भुंडुरे ॥ एवा उत्तपात जोइ
 अपाररे । सर्वे करवा लाग्यां विचाररे ॥११॥ जाणुं प्रभुजि पृ-
 थ्वीमांथिरे । थाशे अंतरध्यान हवे यांथिरे ॥ पळी नाथे नित्यकर्म

किधुरे । गड आदिक दान बहु दिधुरे ॥१२॥ पछी गोमये लिपि
 भूमि सारीरे । करी कुश तिलनी पथारीरे ॥ नाया उण जळे प्रभु
 तियांरे । पहेयां घोयेल घोळां घोतियांरे ॥१३॥ करी तिलक माल चं-
 दनेरे । वेठा पोत्ये ते सिद्धआसनेरे ॥ राखि स्थिर दृष्टि अनिमेषरे ।
 निज आत्मा मां हि अशेषरे ॥१४॥ धर्यु पोत्ये पोतानुं ध्यानरे ।
 मेल्युं विसारि निजतन मानरे ॥ पासे गोपाळां नंदादि बहुरे ।
 नित्यानंद ने शुक्लमुनि सहुरे ॥१५॥ दिठां आकाश मगे ते वाररे ।
 कोटां नकोटि विमान अपाररे ॥ बहु पार्षद पोतातणारे । आव्या
 नाथने तेडवा घणारे ॥१६॥ लाव्या दिव्य चंदन दिव्य फुलरे ।
 विजि दिव्य पूजाओ अमृत्यरे ॥ तेणे प्रीत्ये पूज्या भगवानरे ।
 पछी तेडिवेसार्या विमानरे ॥१७॥ पोत्ये पोताना पार्षद सा-
 थरे । निजधाममां पधार्या नाथरे ॥ नम मारगे अमर आविरे ।
 करी स्तुति वार्जिअ वजाविरे ॥१८॥ लाव्या चंदन पुष्पना हा-
 ररे । तेणे पूजिया प्राण आधाररे ॥ वळी छांठ्यां चंदन बहु तनेरे ।
 करी उपर दृष्टि सुमनेरे ॥१९॥ तेह पुष्प चंदन वरसातरे । दिठा
 भूमिये सहृष्ट साश्वातरे ॥ एम पधारिया निजधामरे । करी अनेक
 जीवनां कामरे ॥२०॥ संवत् अठार छाशि अधनरे । ज्येष्ठशुदि
 दशमीनो दनरे ॥ मंगळवारे मध्याह्ने महाराजरे । चाल्या करी
 अनेकनां काजरे ॥२१॥ मोखे आव्यांतां दुःख महा अरिरे ।
 राख्युं तन तेमांथी दया करिरे ॥ संवत् अठार एक सव्यो जा-
 णोरे । पोषशुदि पुन्यम प्रमाणोरे ॥२२॥ तेदि अगत्राहमां हि अं-
 गेरे । आव्युंतुं दुःख अद्यग्रसंगेरे ॥ तेमांथी मोखे राखियुं तनरे ।

तेपण दया आणि जीवनरे ॥२३॥ त्यारपछी संवत अढारेरे ।
 शित्तेरे आशु पुन्यम त्यारेरे ॥ गाम जालिये मंदवाडमांथीरे ।
 राख्युं तन पोतानी दयाथीरे ॥२४॥ संवत् अढारना सत्योतेरेरे ।
 वैशाक शुक्ल चारश ते वेरेरे ॥ राख्युं दुःखमांथी गढडे देहरे ।
 तेपण हरिजनने सनेहरे ॥२५॥ वळि संवत् अढार अद्योतेरेरे ।
 फागण शुक्लदि अष्टमी केरेरे ॥ तेदि गणेश धोळके गोपाळेरे ।
 राख्युं दुःखमांथी देह दयाळेरे ॥२६॥ वळि संवत् अढार ओग-
 णाशिरे । चैत्र शुदि नोम्य दुःखराशिरे ॥ तेदि पंचाळे पोत्ये म-
 हाराजरे । राख्युं देह ते हरिजन काजरे ॥२७॥ पछी संवत् अढार
 छाशिनारे । पोषशुदि ते विज ते दिनारे ॥ थया मांदा पोत्ये
 महाराजरे । निजघामे पधारवा काजरे ॥२८॥ ज्येष्ठ शुदि दश-
 मीने दनरे । चारया दया उत्तारि जीवनरे ॥ रहेवा धार्युतुं जेटळं
 नाथेरे । रक्षा एटला दि भूमि माथेरे ॥२९॥ एक उणे वरप पं-
 चासरे । एक दिवस ने दोय मासरे ॥ राख्युं एटला दिवस तनरे ।
 जनहेते ते पोत्ये जीवनरे ॥३०॥ पछी पासे हतां जन जेहरे । नाम-
 स्मरण करेछे तेहरे ॥ थयुं स्मरणमांहि रुदनरे । सुणि आवियां सर्वे
 जनरे ॥३१॥ जोइ नाथने करे विलापरे । पाम्यां जंतरे अति उ-
 तापरे ॥ एह समे पाम्या जन दुःखरे । तेतो कहेवातुं नथी में
 मुखरे ॥३२॥ वांधिराखे बंधिवान जेमरे । रक्षां सहुनां नाडी प्राण
 एमरे ॥ तेह समे वावरी सामर्थिरे । अलबेलेजिये आपे अतिरे
 ॥३३॥ जो एम न करत जीवनरे । यात केर मरत बहु जनरे ॥
 जेने घाला विना पळ घडिरे । न रहेवातुं जातुं तन पडिरे ॥३४॥

तेना रखा प्राण तन मांयरे । तेतो श्रीमहाराज इच्छायरे ॥ पछी
 दत्तपुत्र दोय धीररे । अवध्यप्रसाद ने रघुवीररे ॥३५॥ तेणे सुं-
 दर शास्त्रनी विधिरे । जेम करवी घटे तेम किधिरे ॥ चरच्युं चं-
 दन तन नगराविरे । सुंदर वस्त्र अमुल्य पहेराविरे ॥३६॥ पुष्पहार
 तोरा गुच्छ घरिरे । पछी ए समे आरती करिरे ॥ कहे हाथ जोडि
 सह्र एमरे । प्रभु आहुं क्युं तमे केमरे ॥३७॥ सारुं नाथ घटयुं
 जे तमनेरे । पण विसारयो मां अमनेरे ॥ एम कहिने लागीयां
 पायरे । पछी वेसार्या विमान मांयरे ॥३८॥ गातां वातां आव्या
 फुलनाडीरे । जेह गमति पोताने झाडीरे ॥ त्यां तुलसी चंदने
 चिता रचिरे । तन पधराव्युं घीए चरचिरे ॥३९॥ पछी कयों
 अग्निसंस्काररे । जोह दुःख पाम्यां सह्र अपाररे ॥ बहु घृते देह
 दाग दिघोरे । सर्वे शास्त्रविधि तियां किघोरे ॥४०॥ पछी नाइने
 आव्यां भुवनरे । तेदि एाहुं नहि केणे अचरे ॥ पछी विजे दि चि-
 त्ताने ठारिरे । करी खरच करवा तैयारिरे ॥४१॥ तेच्या ब्राह्मण
 सत्संगी सह्ररे । विजांपण तेढावियां बहुरे ॥ कर्या मिथि मोदक
 विपररे । विजा साटा कराव्या बहुपेररे ॥४२॥ तेणे जमाड्या
 जन अपाररे । सत्संगी कुसंगी नरनाखरे ॥ करी श्रवणि ने श्राद्ध-
 विधिरे । तियां अश्व गाउं बहु दिधिरे ॥४३॥ अन्न घन वसन
 वासणरे । आप्यां पलंग गादलां आशणरे ॥ एम विधि किधि
 बहुपेररे । पछी जन गयां सह्र घेररे ॥४४॥ केड्ये रखां इयां जेह
 दासरे । तेतो सदा रहेतां प्रभुपासरे ॥ प्रभु करिगया एवो सेलरे ।
 कळा एनी केणे न कळेले ॥४५॥ जेम नट निजविद्या बडेरे ।

लेवा लडाइ आकाशे चढेरे ॥ थाय युद्धे त्यां जुजवां अंगरे । तेनी
नारी वळे तेने संगरे ॥४६॥ सहू समा देखे एम सत्यरे । त्यांतो
उतरे करी रमत्यरे ॥ आवे नारी पण तियां वळिरे । जे कोइ
सुवा पुरुषसंगे वळिरे ॥४७॥ पामे आश्रय एवुं जोइरे । पण कळि
शके नहि कोइरे ॥ तेम प्रभुनी रमत्य मांइरे । जोइ असुर जाय
मुंझाइरे ॥४८॥ पण आवे जाय एवा नथीरे । निजजन जाणेछे
मनथीरे ॥ पण असुर मोह पाम्या काजरे । करे एवां चरित्र म-
हाराजरे ॥४९॥ जो एम न होय एह रीत्यरे । तमे चितवि जुवोने
चित्तरे ॥ कैक करेछे आविने काजरे । परचा पुरेछे जनने महा-
राजरे ॥५०॥ केनां जमेछे आविने अन्नरे । प्रकट प्रमाण नहि
स्वप्नरे ॥ केने आपेछे तोरा ने हाररे । केनी करेछे कष्टमां वा-
ररे ॥५१॥ केने वाटमां चालेछे संगेरे । केने सामा मळेछे उमं-
गेरे ॥ केने सात पांच अश्वारेरे । थाय प्रकट दर्शन वाररे ॥५२॥
करे आरतीमां धुन्य आविरे । केने बोलावेछे हेत लाविरे ॥ कथा
सभामां आवी सांभळेरे । प्रकट प्रमाण जनने मळेरे ॥५३॥ एवीरी-
त्यनां अनेक काजरे । तेतो आपे करेछे महाराजरे ॥ एम दर्शन
दिये दयाळरे । निजजननी करेछे संभाळरे ॥५४॥ कोइ गामे
लखावे कागळरे । वेसी निजजनने आगळरे ॥ केनुं प्रमेशुं पि-
वेछे पाणिरे । आवे दर्शन देवा दास जाणिरे ॥५५॥ केने आपे
झिणि जाडि माळारे । एम जनने करेछे सुखाळारे ॥ कोइने मळेछे
मारग मांयरे । मेलि भेट्य ने लागेछे पायरे ॥५६॥ कोइक सेज-
मां सुता देखेछेरे । जोइ जन्म सुफळ लेखेछेरे ॥ जेजे जन संभारेछे

ज्यारेरे । तेते पांमेछे दर्शन त्याररे ॥५७॥ एम अनेक प्रकारे आजरे ।
 प्रभु करेछे बहुबहु काजरे ॥ निजजनथी अळगा नाथरे । नथी
 जाता रहेछे सदा साथरे ॥५८॥ तेतो विमुख चात न मानेरे ।
 जेने पूर्ण पाप पढ्युं पानेरे ॥ कहुं सुणो सहु रीत्य एविरे । कह्यो
 विरभस रस वर्णविरे ॥५९॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीसहजा-
 नंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीजिमहा-
 राज पोताना अनंत पार्षदनी साथे विमानमां वेसिने पोताना धाममां
 पधार्या एनामे एकसो ने एकसक्यमुं प्रकरणम् ॥१६१॥

पूर्वछायो—सुणो सहु हुं शुं कहुं । वरणवि वारमवार ॥
 नथी दिठो नथी सांभळ्यो । आ जेवो विजो अवतार ॥१॥
 अतिसामर्थिं चावरी । हरि धरी मनुष्यनुं देह ॥ आ दिनमोयें
 आगमे । नथी सुणि श्रवणे तेह ॥२॥ अति अलौकिक वारता ।
 लावि देखाडी लोकमांइ ॥ एवुं आश्चर्य जोइ जन । भगन रहे
 मनमांइ ॥३॥ करी काज महाराज मोटां । गया पोत्ये गोलोक ॥
 जन दर्शन विना दुःखियां । रक्षां संभारी करतां शोक ॥४॥
 चोपाइ—समेसमे संभारतां सुख । पळेपळे प्रकटेछे दुःख ॥
 क्यारे सांभरे वेठा पलंगे । चर्चि चंदन सुंदर अंगे ॥५॥ कंठे
 हार कपूरना धणा । बाजु कुंडळ कपूरतणा ॥ क्यारे सांभरे पु-
 ष्पनी माले । पुष्पना तोरा धर्या दयाले ॥६॥ क्यारे सांभरे जर-
 कशि जामे । बांधि पाष जरकशि श्यामे ॥ क्यारे सांभरे मुगट
 घरेल । रुडे हिंडोळे वेठा रंगरेल ॥७॥ क्यारे सांभरे नाखता
 गुलाल । रंगे रमता करता ख्याल ॥ क्यारे पीचकारी लइ हाथे ।

रंग नाखत्ता सखाने साथे ॥८॥ क्यारे अश्वपर असचार । एम सां-
भरे प्राणआधार ॥ क्यारे सांभरे नदीमां न्हाता । ताळी पाडी स-
खासंगे गाता ॥९॥ क्यारे नीर उछाळता हाथे । रंगे रमता स-
खाने साथे ॥ क्यारेक सांभरे जमतां थाळ । देता प्रसादि दासने
दयाळ ॥१०॥ क्यारेक सांभरे पंगत्ये फरता । दइ दर्शन ने मन
हरता ॥ मुखमांहि जलेबियो आपी । जमाडे चरण मस्तके छापी
॥११॥ क्यारेक सांभरे जनने मळता । आपे छातिमां चरण व-
ळता ॥ क्यारेक सांभरे करता वात । समझि संत थाय रळियात
॥१२॥ क्यारेक सांभरे पूज्याछे जने । पुष्पहार सुंदर चंदने ॥
क्यारेक आरती स्तुति आगे । करी जन प्रेमे पाय लागे ॥१३॥
क्यारेक सांभरे सेजमां सुता । उठी मुख धोइ मुख लुता ॥ क्यारे-
क सांभरे करता दातण । क्यारेक सांभरे वेठा आसण ॥१४॥
क्यारेक सांभरे न्हाता नाथ । चोळी तन जे नवरावता हाथ ॥
क्यारेक सांभरे जीवन जमता । ताळी पाडी जनसंगे रमता
॥१५॥ क्यारेक चडि आवे एवा चित्त । वेढ विटि करकडां
सहित ॥ क्यारेक सांभरे वेठा सुखपाल । क्यारेक हस्तिण संगे
मराल ॥१६॥ क्यारेक सांभरे मेढे महाराज । क्यारेक करता वात
हेतकाज ॥ क्यारेक रमता संतने साथे । गाता ताळी पाडी दोय
हाथे ॥१७॥ क्यारेक सांभरे वेठा आसन । क्यारे सांभरे चंपा-
वता तन ॥ क्यारेक सांभरे चोळतां तेल । क्यारेक सांभरे चरण
पूजेल ॥१८॥ क्यारेक सांभरे तापता तन । नाथ हाथे करता
व्यंजन ॥ क्यारेक जमि जमाडता जन । पिरसता पोत्ये थइ प्रसन्न

॥१९॥ क्यारेक रथ वेल्य गाडे घोडे । वेसि चालता सत्तानी
 जोडे ॥ क्यारेक आंचा आंचलि ओढे । वेसता हार पहेरि बहु कोडे
 ॥२०॥ क्यारेक लेता लटकेसुं हार । एम संभारेछे वारमवार ॥
 जियांजियां विचर्या जीवन । तेनुं करेछे जन चिंतवन ॥२१॥
 जियांजियां करी हरिण लीला । ते चिंतवेछे जन थड मेला ॥ जि-
 यांजियां करिया उत्सव । तेते जन चिंतवेछे सर्व ॥२२॥ जेजे
 महाराजे कयां कारज । तेते चिंतवेछे नारी नरज ॥ संभारतां
 सुख दुःख तने । विसरतो नयी वियोग मने ॥२३॥ एवां सुख
 नयी आप्यां महाराज । जे विसार्या पण विसरे आज ॥ संभार्ये
 सुख नहि दुःख तन । तेणे रुदिये रहेछे रुदन ॥२४॥ पाखे नयी
 देखाडतां दास । अंतरे मदा रहेछे उदास ॥ जेम मणि विना म-
 णिघर । एम फरेछे नारी ने नर ॥२५॥ जेम धन विना निरधन ।
 एम रहेछे कंगाल जन ॥ जेम माचाप विनानां बाल । कोण करे
 तेनी प्रतिपाल ॥२६॥ जेम पति विनानी पत्नी । एम आज ते
 आविने बनी ॥ जेम नगर गये नरपति । तेने तने सुख नहि रति
 ॥२७॥ तेम जेने बालानो वियोग । वण रोगे तेने जाणवो रोग ॥
 तेने सुख कियांथी शरीरे । रहे नयणां भरियां नीरे ॥२८॥ गाय
 विनानुं बलबले बत्स । जळ विनानुं तलफे मत्स्य ॥ तेम जीवन
 विनाना जन । रहे आलोच राख्य ने दन ॥२९॥ जेम प्राण वि-
 नानुं होय पंड । जेम सूर्य विनानुं ग्रहान्ड ॥ जेम शशि विनानी
 राख्य । जेम अवनि विना वरसात ॥३०॥ एम झांखां पट्यां सर्वे
 जन । जातां एक श्रीप्राणजीवन ॥ कोयने तने तेज न रसां ।

छुरिछुरि सहू झांखां थयां ॥३१॥ जेम फळ विनानी कदळी ।
 जेम तोय विना ताल वळी ॥ जेम हंस विना मानसर । एम रखां
 सहू नारी नर ॥३२॥ जेम वस्ति विनानुं नगर । जेम मनुष्य
 विनानुं घर ॥ तेम सुनुं लागेछे ते सहू । घणिघणि वात शुं हुं
 कहूं ॥३३॥ जेजे स्थळे वेसता नाथ । संभार्ये हैयुं न रहे हाथ ॥
 जेम लुण विनानुं व्यंजन । जेम घृत विनानुं भोजन ॥३४॥ जेम
 घर विनानी ते जान । जेम रस विनानुं छे पान ॥ तेम निरस
 थयो संसार । एक जातां ते प्राणआधार ॥३५॥ कोइने सुख
 रहुं नहि रति । पधारतां प्रभु प्राणपति ॥ देह गेहनां सुख न
 रखां । कहे शिये सुखे रखां ह्यां ॥३६॥ हस्या रम्यानी होंश न
 रहि । जीवतां गत्य मृतकनी थइ ॥ एवी रीत्ये ते देहना दन ।
 पुरा करेछे हरिना जन ॥३७॥ सांभरे समेसमे धणुं सुख । तेणे
 नुर नथी केने सुख ॥ खजन साले सांभरतां एधाण । तेनी पी-
 डाये पिडायछे प्राण ॥३८॥ धारमवार कहेतां हेत वात । तेतो
 सालेछे दिवस ने रात्य ॥ हेत देखाडि हरियां मन । ते विसरतुं
 नथी निशदन ॥३९॥ एम संभारि संभारि जन । रुद्रामांहि क-
 रेछे रुदन ॥ सर्वे सुख लइ गया साथ । केठ्ये करी जनने अ-
 नाथ ॥४०॥ एवीरीत्य जे ए जनवणी । केटलिक हुं देखाहुं गणी ॥
 जेनुं जातुं रहुंछे जीवन । एनुं आश्चर्य न मानिये मन ॥४१॥
 कहि वात संक्षेपे में एह । जेम छे तेम न कहेवाय तेह ॥ जेजे
 दिठुं में सांभळ्युं कान । तेमांथी लख्युं कांइक निदान ॥४२॥
 कहेतां जश हरिना विस्तारी । थइ कथा आ सुंदर सारी ॥ कक्षां

प्रकट प्रभुनां चरित्र । अतिपावन परमपवित्र ॥४३॥ सतसंगिने
छे सुखनिधि । पूरण सुखमय प्रसिद्धि ॥ दोयलि वेळामां चितवे
दास । थाय सुख जाय तनत्रास ॥४४॥ एवो ग्रंथ थयो आ अ-
नुप । सत्संगि जनने सुखरूप ॥ कह्युंछे मने जणाणुं जेम । सहस-
मझि ते लेज्यो एम ॥४५॥ सर्वे चरित्र श्रीहरितणां । केवाय
क्यांलगि छे अतिघणां ॥ संक्षेपे करि कक्षां सहुने । जेटलां जा-
ण्यामां आव्यां मने ॥४६॥ हरिचरित्र छे अपरमपार । एक जिमे
न थाय निरधार ॥ ब्रह्मसृष्टिमां नहि होय एवा । सांगोपांग हरि-
गुण कहेवा ॥४७॥ शेष गणेश शारदा जेह । कहेछे पार नयी
पामता तेह ॥ माटे में मने कयों विचार । हरिजश छे अपरम-
पार ॥४८॥ जेजे वात मारा जाण्यामां आवी । तेते वात में सहुने
सुणावी ॥ जोइ शुद्ध श्रीहरिना दास । कहेतां कथा थायछे हु-
लास ॥४९॥ ज्यारे श्रोतानुं होय शुद्ध मन । कहेतां वक्ता थाय
प्रसन्न ॥ केवाय कथा अनुपम अति । श्रोता सुणतां थाय शुद्धमति
॥५०॥ एवो जाणि आ कथासंवाद । कहेशे सुणशे राखशे याद ॥
तेतो पामशे परम आनंद । सत्य कहे एम निष्कुलानंद ॥५१॥
इति श्रीमदेकांतिकथर्मप्रवर्तकश्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनि-
विरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये श्रीजिमहाराज स्वधाम पधायो तेनो वियोग
थयो तेनुं वर्णन कर्यु एनामे एकसो ने वासछ्यमुं प्रवरणम् ॥१६२॥

पूर्वछायो—भक्तचिंतामणि ग्रंथनां । प्रकरण एकसो चोमठ ॥
विभाग ते वर्णवुं । सुंदर सारिपेठ्य ॥१॥ प्रथम मंगलाचर्ण प्र-
कर्ण । विजुं कविस्तवन ॥ त्रिजे माहात्म ग्रंथनुं । चोथे हेमाद्रि व-

र्णन ॥२॥ पांचमे मुनिनां नाम कक्षां । छठे ऋषिस्तुति आप ॥
 सातमे शाप दुर्वासानो । आठमे तेनो परिताप ॥३॥ नवमे उद्धव
 असुरनो । दशमे धरम अवतार ॥ अग्यारे विवाह भक्तिधर्मनो ।
 वारे रामानंद मळ्या उदार ॥४॥ तेरे त्यांथी घेर आविया । चौदे
 धर्म मुनिने मळ्या हरि ॥ पनरे धर्म अश्वत्थामाए शाप्या । सोले
 प्रभु प्रकट्या दया करि ॥५॥ सत्तरे कृत्याओनुं विघन कहुं । अ-
 दारे हरिचरित्र चव्युं ॥ ओगणिशे असुरविघन टाळ्युं । विशे अ-
 वध्य धाम वर्णव्युं ॥६॥ एकविशे हरि बाललीला । बाविशे जनो-
 इनो जाग ॥ तेविशे चरित्र पवित्र छे । चोविशे माता तनत्याग
 ॥७॥ पचविशे धर्मे ध्याने करि । छविशे तजियुं तन ॥ सत्याविशे
 चाल्या हरि घेरथी । अठ्याविशे अवनि अटन ॥८॥ चोपाह—
 ओगणत्रिशे क्युं तप आपरे । त्रिशे गोपाळयोगी मेलापरे ॥ एकत्रिश
 लै प्रकर्ण च्याररे । फर्या वर्णि ते वन मोझाररे ॥९॥ पांतरिशे ती-
 र्थमां भम्यारे । छतरिशे उद्धव जनम्यारे ॥ साडत्रिशे आडत्रिशे
 वातरे । कहि रामानंदनी विख्यातरे ॥१०॥ ओगणचाळिसमां घ-
 नइयामरे । आव्या सत्संगमां सुरघामरे ॥ चाळिशे स्वामिनुं ध्यान
 करीरे । कहि मूर्ति रुडि रस भरीरे ॥११॥ एकताळिशे मुक्तानंदे
 पत्ररे । लख्यो स्वामी उपर सुंदररे ॥ वेत्ताळिशे पत्री नीलकंठरे ।
 लखि सुंदर सारिपेठरे ॥१२॥ त्रेताळिशे तेनो उत्तररे । लख्यो
 स्वामी श्रीजिए सुंदररे ॥ चुवाळिशे रामानंद आविरे । मळ्या
 नीलकंठने बोलाविरे ॥१३॥ पिस्ताळिशे महादीक्षा दिधिरे । छे-
 ताळिशे रुचिनी वाव किधिरे ॥ सडताळिशे रामानंदइयामरे ।

पधारिया सदेहे स्वधामरे ॥१४॥ अढताळिशे उत्सव मांगरोळरे ।
 तियां जन कयां बहु टोळरे ॥ ओगणपंचाशे पचासे अनुपरे । कयां
 हरिचरित्र सुखरूपरे ॥१५॥ एकावने परमहंस किधारे । वावने
 त्रेपनमां नाम लिधारे ॥ चोपने हरिचरित्र पावनरे । पंचावने जे-
 तलपुर जवरे ॥१६॥ छपने जेतलपुर जवरे । गया खोखरादे संघ
 लहरे ॥ सत्तावने असुरने मारीरे । गया कच्छदेश सुखकारीरे ॥१७॥
 अठावने ओगणसाठ्ये जाणोरे । यज्ञ डभाणनो परमाणोरे ॥ साठ्ये
 कच्छदेशथी सोरठमांइरे । करी अष्टमी ते अगत्राइरे ॥१८॥ एक-
 सठ्ये यज्ञ जेतलपुरेरे । करतां धारुं करान्युं असुरेरे ॥ वासठ्ये का-
 रियाणिमांइरे । कयो अष्टमी उत्सव त्यांइरे ॥१९॥ त्रेसठ्यमां व-
 उठानी वातरे । लीला करी कयां गुजरात्यरे ॥ चोसठ्ये सारंग-
 पुर गामेरे । कयो उत्सव सुंदरश्यामेरे ॥२०॥ पांसठ्ये गढडा गाम-
 मांइरे । रम्या हुतासनी हरि त्यांइरे ॥ छ्वासठ्यमां लाडिलो लालरे ।
 कयो फुलडोल वरतालरे ॥२१॥ सहसठ्ये कर्जिंशण गामेरे । करी
 अष्टमी त्यां घनश्यामेरे ॥ अहसठ्यमां हि रुडिपेठ्यरे । करी गढ-
 डे कपिला छठ्यरे ॥२२॥ अगणोतेरे पुरी दीपमालरे । करि व-
 रताले लीला दयालरे ॥ शितेरे गढडे होळि रमिरे । इकोतेरे व-
 रताल अष्टमीरे ॥२३॥ चोतेरे धर्मपुरनी वातरे । गया घणुं रहि
 गुजरातरे ॥ त्रोतेरे वरताले मुरारिरे ॥ फुलडोले धुल्या मुगट धारिरे
 ॥२४॥ चुवोतेरे वळी वरतालेरे । हुतासनी उत्सव कयो वालरे ॥
 पंचोतेरे लख्युं गया सोरठेरे । करी लीला तियां बहुपठ्येरे ॥२५॥
 छोतेरे जेतलपुर गामेरे । भीमएकादशी करी श्यामेरे ॥ सत्यो-

तेरमां वात ए जाणोरे । जित्या वेदांताचारने प्रमाणेरे ॥२६॥
 अठ्योतेरे ओगणाशिये वातरे । प्रबोधनीउत्सव विख्यातरे ॥ एंशि
 प्रकरणमां छे एहरे । करी गढडे हुतासनी तेहरे ॥२७॥ एका-
 शिमां चोटादनी लीलारे । रम्या होळी हरिजन मेळारे ॥ वाशिये
 श्रीनगर जइरे । आव्या सहुने दर्शन दइरे ॥२८॥ त्राशिये देश डं-
 दाव्येरे । दिधां दर्शन भूधरे मावेरे ॥ चोराशिमां गढडानी वा-
 तरे । दुष्ट दमि गया गुजरातरे ॥२९॥ पंचाशिये गढडामां वळिरे ।
 करी दीप उत्सव दिवाळिरे ॥ छाशिये श्रीनगरमांइरे । नरनारायण
 बेठा त्यांइरे ॥३०॥ सत्याशि ए शं कहुं वखाणिरे । कर्यो अन्नकोट
 कारियाणिरे ॥ अठ्याशिमां प्रकरणमां कळोरे । फुलडोळ पंचाळे
 समैयोरे ॥३१॥ नेवाशिमां ए कहि प्रकाशुरे । रक्षा गढडे संत चो-
 मासुरे ॥ नेबुंवे श्रीनारायण पधराव्यारे । पछी अयोध्यानां वासी
 आव्यारे ॥३२॥ एकाणुंमां प्राण आधाररे । पुछ्यो धर्मकुळ परि-
 वाररे ॥ वाणुं त्राणुं प्रकर्णे ए चवीरे । वात द्वारामतिनी वर्णवीरे
 ॥३३॥ चोराणुं पंचाणुमां ए पेररे । प्रभु पधार्या सुरत शहे-
 ररे ॥ छनुमांइ होळिनो समैयोरे । कर्यो अमदावाद ते कळोरे
 ॥३४॥ सताणुं प्रकर्णे प्रमाणोरे । दीपउत्सव वरताल्ये जाणोरे ॥
 अठाणुं प्रकर्णे श्रीनगररे । कर्यो होळिसमैयो सुंदररे ॥३५॥
 नवाणुं प्रकर्णे जाणो जनरे । वालो पधार्या वटपत्तनरे ॥ सो-
 मा प्रकर्णमां वात सारिरे । कहि बहुप्रकारे विस्तारिरे ॥३६॥
 सो ने एके प्रोक्षपक्ष लिधिरे । थइ आचार्य भक्ति किधिरे ॥
 सो ने वेये बहुनामितणोरे । कक्षां न जाय चरित्र घणोरे ॥३७॥

सो ने त्रण्ये मुनिनी स्तुतिरे । गेल्या सो ने चारे प्राणपतिरे ॥ सो
 ने पांचे सामर्थि हरिनेरे । कव्यां सूक्ष्म दृष्टि करिनेरे ॥३८॥ त्यांची
 पाच प्रकर्णे विख्यातरे । कहि पंच वस्तनी जातरे ॥ सो ने अ-
 गियारे शुभ जाणोरे । जव बाढ्यो त्यागिनां प्रमाणोरे ॥३९॥ सो ने
 वारे चाई भाई नामरे । कव्यां रक्षां जे गडडे गामरे ॥ सो ने तेरे
 सोरठवासी जनरे । तेनां नाम लख्याछे पावनरे ॥४०॥ सो ने चौदे
 घालाकना भक्तरें । कहि तेहनां नामनी व्यक्तरें ॥ सो ने पनरे
 पांचालजासिरे । कव्यां तेहनां नाम प्रकासिरे ॥४१॥ एकमो सोळे
 कळ हलारिरे । लख्यां जननां नाम विस्तारिरे ॥ सो ने सत्तरे
 सौमीरनां जनरे । कव्यां नाम परम पावनरे ॥४२॥ सो अठारे
 भालभक्त भार्यारे । सो ओगणिशे डंडाव्यनां दाख्यारे ॥ सो ने
 विशे मारुगुजरातिरे । कव्यां नाम तेहनां विख्यातिरे ॥४३॥ सो
 ने एकविशे कव्यां नामरे । भक्त चडोतरे नर वामरे ॥ सो वा-
 विशे चडोतरे नाररे । तेनां नाम जाणो निरधाररे ॥४४॥ सो ने
 त्रेविशे वारानां जनरे । तेनां नाम लख्यांछे पावनरे ॥ सो ने चो-
 विशे पचिशे परमाणोरे । वाकल कानम सुरति जाणोरे ॥४५॥ सो
 ने छत्रिशे निमाडी भाख्यांरे । खांनी हिदुस्थानी लखि राख्यारे ॥
 सो सत्याविशे खंड बुंदेलरे । गंगापार जन पंचमहेलरे ॥४६॥
 वत्सघोश आदि देश जेहरे । नाम सोल प्रकरणमां तेहरे ॥ त्यांची
 एकत्रिश प्रकर्णे जाणोरे । लख्या परचा ते परमाणोरे ॥४७॥
 एकसो ओगणसाख्ये भणिरे । शोभा गोलोकधामनी घणिरे ॥
 सो ने साख्ये नाथे धीरज्य दिधिरे । पठी करवानी हति ते कि-

धिरे ॥४८॥ सो ने एकसठ्ये धनश्यामरे । पोत्ये पधार्या पोताने
 धामरे ॥ सो ने चासठ्ये हरिवियोगरे । हरिजन पिडाणां ए रोगरे
 ॥४९॥ सो ने त्रेसठ्ये कळो संकेतरे । सर्वे प्रकर्ण जाणवा हेतरे ॥
 सो ने चोसठ्ये माहात्म्य जाणोरे । ग्रंथ अथ इति परमाणोरे ॥५०॥
 पुरां प्रकरण सो ने चोसठ्यरे । शिखे गाय सुणे सारिपेठ्यरे ॥ नि-
 त्यप्रत्ये करिने अध्यासरे । कहेशे सांभळ्ये हरिदासरे ॥५१॥
 तेने उपर रिझे दयाळुरे । थाय लोक परलोके सुखाळुरे ॥ एवी
 अनुपम कथा आ छेरे । जेमां हरिचरित्र कळांछेरे ॥५२॥ सत्संगी
 जे नर ने नारीरे । तेने आ कथा छे सुखकारीरे ॥ सुणिसुणि लेशे
 सुख अतिरे । थाशे धर्मनियमे दृढ मतिरे ॥५३॥ प्रभु प्रकटना जे
 उपासिरे । तेने तो आ ग्रंथ सुखराशिरे ॥ जेमां इष्टदेवनां चरि-
 त्ररे । सुणि थाय परम पवित्ररे ॥५४॥ रामउपासिने रामचरि-
 त्ररे । सुणि माने सहृथी पवित्ररे ॥ कृष्णउपासिने कृष्णलीलारे ।
 माने मुद सुणे थइ भेलारे ॥५५॥ तेम सहजानंदी जन जेहरे ।
 सुणि आनंद पामशे एहरे ॥ एवी कथा आ अनुपम सारीरे ।
 सत्संगिने छे सुखकारीरे ॥५६॥ हरिजनने छे आ पीयूषरे । वि-
 मुख जनने छे आ विषरे ॥ सुणि सत्संगी लेशे आनंदरे । कहेशे
 परमार्थी निष्कुळानंदरे ॥५७॥ इति श्रीमदेकांतिकधर्मप्रवर्तकश्रीस-
 हजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुळानंदमुनिविरचिते भक्तचिंतामणिमध्ये ग्रंथप्र-
 करण सर्वेनो, संकेत कळो एनामे एकसो ने त्रेसठ्यमुं प्रकरणम् ॥१६३॥

पूर्वछायो—भक्तचिंतामणि ग्रंथ कळो । सत्संगिने सुखरूप ॥
 जेमां चरित्र प्रकटनां । अति परम पावन अनुष ॥१॥ विजा ग्रंथ

તો વહુજ છે । સંસ્કૃત પ્રાકૃત સોય ॥ પળ પ્રકટ ઉપાસી જનને ।
 આ જેવો નથી વિજો કોય ॥૨॥ જેમાં ચરિત્ર મહારાજનાં । વઢી
 વર્ણવ્યાં ધારમવાર ॥ વળ સંભારે સાંભરે । હરિમૂર્તિ હૈયા મોક્ષાર
 ॥૩॥ હરિ ને હરિજનના । આ ગ્રંથમાં ગુણ અપાર ॥ શુદ્ધભાવે જે
 સાંભળે । તે ઉતરે ભવપાર ॥૪॥ ચોપાઈ—એવો ગ્રંથ અનુપમ
 અતિરે । જેમાં પ્રકટ પ્રશુની પ્રાપતિરે ॥ પ્રકટ કલ્યાણ પ્રકટ મજ-
 નરે । પ્રકટ આજ્ઞા પ્રકટ દર્શનરે ॥૫॥ પ્રકટ વાતો પ્રકટ વ્રતમાનરે ।
 પ્રકટ ભક્ત પ્રકટ ભગવાનરે ॥ નથી ઉધારાની એકે વાતરે । જેજે
 જોઈયે તેતે સાક્ષાતરે ॥૬॥ વિજા કહે મુવાપણિ મોક્ષરે । વઢી
 પ્રશુ વતાવેછે પ્રોક્ષરે ॥ કોઈ કહેછે કર્મે કલ્યાણરે । એવાપણ વહુ
 છે અજાણરે ॥૭॥ કોઈ કહે પ્રશુ નિરાકારરે । એવાપણ અજાણ
 અપારરે ॥ કોઈ કહેછે વૈદિક કર્મેરે । કલ્યાણ છે જાણો એક વ-
 દ્ધારે ॥૮॥ કોઈ કહેછે દેવી ને દેવરે । કોઈ કહે મોક્ષદા મહાદે-
 વરે ॥ એતો સર્વે વારતા છે સારીરે । પળ જનને જોઈું વિચારીરે
 ॥૯॥ જ્યારે એમજ અર્થ જો સરેરે । ત્યારે હરિતન શિદ ધરેરે ॥
 જ્ઞાન વિના તો મોક્ષ ન થાયરે । એમ શ્રુતિ સ્મૃતિ સહુ ગાયરે
 ॥૧૦॥ માટે પ્રકટ જોઈયે ભગવંતરે । એવું સર્વે ગ્રંથનું સિધંતરે ॥
 જેમ પ્રકટ રવિ હોય જ્યારેરે । જાય તમ વ્રહ્માંડનું ત્યારેરે ॥૧૧॥
 જેમ પ્રકટ જલને પામિરે । જાય વ્યાસિની વ્યાસ તે વામિરે ॥
 જેમ પ્રકટ અન્નને જમેરે । અંતર જઠરા દ્વાલ વિરમેરે ॥૧૨॥
 તેમ પ્રકટ મઠે ભગવાનરે । ત્યારે જનનું કલ્યાણ નિદાનરે ॥ માટે
 પ્રકટચરિત્ર સાંમઢવુંરે । હોય પ્રકટ ત્યાં આવી મઢવુંરે ॥૧૩॥

ज्यां होय प्रभु प्रकट प्रमाणरे । तियां जननुं सहजे कल्याणरे ॥
 कान पवित्र थाय तेवाररे । सुणे प्रकटना जश ज्यारेरे ॥१४॥
 त्वचातणुं पाप त्यारे जायरे । ज्यारे स्पर्शे प्रकटना पायरे ॥
 नयणां निष्पाप थावा नित्यरे । निखें प्रकट प्रभु करी प्रीतरे ॥१५॥
 जिह्वा पवित्र त्यारेज थायरे । ज्यारे गुण प्रकटना गायरे ॥ नांसा
 निर्मल थावा निदानरे । संघे हार पहेर्या भगवानरे ॥१६॥ चरण
 पवित्र थावा कोइ करेरे । तो प्रकटसामा पग मरेरे ॥ कर पवित्र
 थावाने काजरे । जोडे प्रकट जियां महाराजरे ॥१७॥ मने मनन
 चित्ते चिंतनरे । करतां प्रकटनुं थाय पावनरे ॥ बुद्धि निश्चे अहं
 अहंकारेरे । करे प्रकटमां शुद्ध त्यारेरे ॥१८॥ माटे प्रकट प्रभु जो न
 होयरे । न थाय ए निष्पाप कोयरे ॥ जाणो प्रकटमूर्ति भवपाजरे । स-
 हजे उतरवानो समाजरे ॥१९॥ जेम सागर तरवा नावरे । ते विना
 विजो नथी उपावरे ॥ माटे कहेवां प्रकटनां चरित्ररे । तेह विना न
 थाय पवित्ररे ॥२०॥ प्रकटमूर्ति ते निर्गुणरे । सुखदायक छे ए सद्गु-
 णरे ॥ कहुं कृष्णे उद्धवने एहरे । एकादश भागवते जेहरे ॥२१॥
 सत्त्वगुणमाहि तजे तनरे । पामे स्वर्गलोक तेह जनरे ॥ रजोगुणमां
 तजे शरीररे । नरलोक पामे ते अचिररे ॥२२॥ तमोगुणमां छुटे
 जो देहरे । पामे नरकमां निवास तेहरे ॥ हुं प्रकट पामि तजे त-
 नरे । ते निर्गुण जाणो मारो जनरे ॥२३॥ मूर्ति पूज्ये फल मागे
 त्यागेरे । ते सात्त्विक कर्म अनुरागेरे ॥ तुच्छ संकल्पे पूजे मूरतिरे ।
 ए रजोगुण कर्मनी गतिरे ॥२४॥ हिंसाप्राय प्रतिमा पूजनरे । त-
 मोगुणि ए कर्म छे जनरे ॥ मने मळि करे कर्म जेहरे । इच्छुं अ-

णइच्छुं निर्गुण तेहरे ॥२५॥ केवल ज्ञान ते सात्त्विक कहिएरे ।
 शास्त्रज्ञान ते राजसि लहीएरे ॥ प्राकृत ज्ञान तामसि प्रमाणोरे ।
 मुमां निष्ठा ए निर्गुण जाणोरे ॥२६॥ वास सात्त्विक ते वनवासिरे ।
 वास गामनो तेह राजसिरे ॥ दूतविद्या दारु चोरी मांसरे । तियां
 रहेवुं ए तामसि वासरे ॥२७॥ मारा मंदिरमां जे निवासरे ।
 जाणो निर्गुण वास ए दासरे ॥ जेजेमां संबंध भुजतणोरे । तेते
 सर्वे गुणातीत गणोरे ॥२८॥ फल न इच्छे करे जे जगनरे । तेह
 सात्त्विक कर्म पावनरे ॥ करे जज्ञ इच्छे फल जेहरे । कर्म राजसि
 जाणज्यो तेहरे ॥२९॥ पूर्वापर स्मृतिविभ्रमरे । करे जज्ञ ए ता-
 मसि कर्मरे ॥ मारेअर्थे करे जे जगनरे । निर्गुण पुण्य ए पावनरे
 ॥३०॥ अध्यात्मशास्त्रे श्रद्धा जेनेरे । सात्त्विक श्रद्धा जाणज्यो ते-
 नेरे ॥ कर्मकांडे श्रद्धा जेने थायरे । तेतो राजसि श्रद्धा कहेवायरे
 ॥३१॥ शास्त्रविरोध जेमां अधर्मरे । तेमां श्रद्धा ए तामसि कर्मरे ॥
 हुं प्रत्यक्षमूर्तिमां प्रीतरे । जेने श्रद्धा ते त्रिगुणातीतरे ॥३२॥ उद्यम
 बिना जे उत्तम अन्नरे । तेह आहार सात्त्विक भोजनरे ॥ मनवां-
 छित जिभ्याने प्रियरे । आहार राजसी जाणवो तेयरे ॥३३॥ अ-
 शुद्ध देहने दुःखदाइरे । एवो आहार ते तामसी भाइरे ॥ मारी
 प्रसादिनुं अन्न जेहरे । अतिउत्तम निर्गुण तेहरे ॥३४॥ आत्म-
 लाभ ए सात्त्विक सुखरे । विषय सुख राजसि रहे भुखरे ॥ मोह
 दीनपणे सुख आवेरे । तेतो तामसि सुखज कावेरे ॥३५॥ हुं प्रत्य-
 क्षनो आश्रय जेनेरे । निर्गुण सुख कहिये तेनेरे ॥ एम कह्युं एका-
 दशमांदिरे । प्रभुं प्रत्यक्षनी अघिकाइरे ॥३६॥ कह्युं श्रीकृष्णे उ-

द्वय आगेरे । अध्ये पचिशे गुणविभागेरे ॥ कहि कथा अनुपम
 घणुरे । प्रत्यक्षमां निर्गुणपणुरे ॥३७॥ माटे प्रत्यक्षनां जे चरित्रे ।
 तेज निर्गुण परमपवित्रे ॥ जेजे रीत्ये प्रत्यक्षनो जोगरे । तेज नि-
 विंघन निरोगरे ॥३८॥ माटे आ कथा सांभळ्या जेवीरे । नथी वि-
 जि कथाओ आ तेरीरे ॥ छे आ भक्तचित्तामणि नामरे । जेजे चिं-
 तवे ते थाय कामरे ॥३९॥ हेते गाय सुणे जे आ ग्रंथरे । तेनो
 प्रभु पुरे मनोरथरे ॥ सुख संपत्ति पामे ते जनरे । राखे आ ग्रंथ
 करी जतनरे ॥४०॥ शिखे शिखवे लखे लखावेरे । तेने त्रिविध
 ताप न आवेरे ॥ आच्या कष्टमां कथा करावेरे । थाय सुख
 दुःख नेडे नावेरे ॥४१॥ कथा सुणि आपे दान जेहरे । अति
 उत्तम फळ लहे तेहरे ॥ अब्र वस्त्र विप्रने जे धनरे । एहादि
 सुणि देशे जे जनरे ॥४२॥ तेतो सहजे भवसिंधु तरशेरे । हशे
 नास्तिक ते संशय करशेरे ॥ कुंड डुंड ने जुलाह जेहरे । तेने ग्रंथ
 देवो नहि एहरे ॥४३॥ वामी संप्रदाइने संन्यासीरे । विजा होय
 जे अन्यउपासीरे ॥ तेने आगे आ कथा न कहेविरे । अजाप्ये पण
 लखिन देविरे ॥४४॥ दंभी धूता धर्मना जे द्वेपिरे । लोभी लंपटी
 त्रिया उपदेशिरे ॥ तेने आपशे आ ग्रंथ जेहरे । महादुःखने पामशे
 तेहरे ॥४५॥ होय आस्तिक प्रकट उपासीरे । हरिजन मने ते वि-
 श्वासीरे ॥ धर्म निममांहि दृढ अंगरे । अनन्यभक्त साचो सत्सं-
 गरे ॥४६॥ अति प्रकटमां जेने प्रीतरे । कहेवो सुणवो ग्रंथ त्यां
 नित्यरे ॥ एकांतिकनी वात छे आमांरे । विजा सुणि शत्रु थाशे
 सामारे ॥४७॥ माटे बहु न काढ्यो वाखरे । आतो छे सतसंगनुं

साररे ॥ तेतो सतसंगी आगे कहेवुरे । कुसंगिने सुणवा न देवुरे ॥४८॥ एम लख्युंछे समझि विचारीरे । सतसंगिने छे सुखका-
रीरे ॥ छेतो घृत अमृत अनुपरे । पण कीटने ते दुःखरूपरे ॥४९॥
माटे विमृख जनने तारीरे । कहेज्यो कथा आ सुंदर सारीरे ॥
समष्ट हशे ते समझशे सानेरे । हशे मूरख ते नहि मानेरे ॥५०॥
गंग उन्मत्त तीरे छे गामरे । पुर पवित्र गढहुं नामरे ॥ तियां
भावेशुं कथा आ भणिरे । भक्तप्रिय भक्तचिंतामणिरे ॥५१॥ सं-
वत्त अठार वर्ष सत्याशिरे । आशो शुदि सुंदर तेरशिरे ॥ गुंरुवारे
कथा पुरि किधिरे । हरिभक्तने छे सुखनिधिरे ॥५२॥ विजि
कथातो बहु सांभळेरे । पण आ वात क्यांधकी मळेरे ॥ जेमां
चर्णेचर्णे छे आनंदरे । पामे जन कहे निष्कुलानंदरे ॥५३॥ इति श्री-
मदेकांतिकधर्मप्रवर्तकभ्रीसहजानंदस्वामिशिष्यनिष्कुलानंदमुनिविरचिते
भक्तचिंतामणिमध्ये प्रथमं माहात्म्यं कहुं तथा प्रथमी समाप्ति कहि ए-
नामे एकसो ने चौसठ्यमुं प्रकरणम् ॥१६४॥

संपूर्णोऽयं ग्रन्थः ।

